

Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn

Mundurukú New Testament

Contents

Mateus emudupmubararaktup	1
Marcos emudupmubararaktup	71
Lucas emudupmubararaktup	111
João emudupmubararaktup	177
Jesus Cristo emumujuyũ e'eap ekwẽn	227
Roma ka watwat peaptup	298
Corinto ka watwat peaptup—koapatup	328
Corinto ka watwat peaptup—xepxepatup	356
Galácia eipi watwat peaptup	374
Éfeso ka watwat peaptup	385
Filipos ka watwat peaptup	395
Colosse ka watwat peaptup	402
Tessalônica ka watwat peaptup—koapatup	409
Tessalônica ka watwat peaptup—xepxepatup	415
Timóteo beaptup—koapatup	419
Timóteo beaptup—xepxepatup	427
Tito beaptup	433
Filemom beaptup	437
Judeuyũ beaptup	439
Tiago emudupmubararaktup	461
Pedro emudupmubararaktup—koapatup	468
Pedro emudupmubararaktup—xepxepatup	476
João emudupmubararaktup—koapatup	481
João emudupmubararaktup—ipidaseatup	488
João emudupmubararaktup—kanomũmaptup	489
Judas emudupmubararaktup	490
João be Deus o'ğubapukiaptup	493

Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn

New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

Language: Mundurukú

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

98f2971e-0a9b-5f8c-b2bb-b75e703141a1

ISBN: 978-1-5313-0459-1

JESUS CRISTO MUWĒĞAP EKAWĒTUP—MATEUS EMUDUPMUBARARAKTUP

1 Kuyjeayū Jesus Cristo diwatwat. Ixe Jesus tiwat ijop'in ma Davi dak, Abraão dak. Ixe Davi Abraão naxegebit osunuy. Kuyjeayū osodop ip. Tobuyū osodop ip. Ite diwatwat ma. Ibūrū ma osodop ip: ²Isaque ebay Abraão osunuy. Jacó ebay Isaque o'e. Judá ebay Jacó osunuy—Judá kitpiyū ebay dak. ³Peres ebay Judá osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy. Arão ebay Esrom osunuy. ⁴Aminadabe ebay Arão osunuy. Nasom ebay Aminadabe osunuy. Salmom ebay Nasom osunuy. ⁵Boaz ebay Salmom osunuy. Raabe Boaz xi osunuy. Obede ebay Boaz osunuy. Obede xi Rute osunuy. Jessé ebay Obede osunuy.

Imēn o'e. 14 em osodop—14 gerações osodop.

⁶Davi ebay Jessé osunuy—kuyibit kukukat ebay. Salomão eba y Davi osunuy. Urias tayxibuk Salomão xi osunuy. ⁷Roboão ebay Salomão osunuy. Abias ebay Roboão osunuy. Asa ebay Abias osunuy. ⁸Josafá ebay Asa osunuy. Jorão ebay Josafá osunuy. Uzias ebay Jorão osunuy. ⁹Jotão ebay Uzias osunuy. Acaz ebay Jotão osunuy. Ezequias ebay Acaz osunuy. ¹⁰Manassés ebay Ezequias osunuy. Amom ebay Manassés osunuy. Josias ebay Amom osunuy. ¹¹Jeconias ebay Josias o'e, Jeconias kitpiyū ebay dak.

Imēn Josias o'e, itakomaayū Israel naxegebitbit tujowatwan pima Babilônia eipi be. Imēn o'e dak. Wara'at 14 em osodop—14 gerações osodop.

¹²Tujowat puje, Salatiel ebay ixe Jeconias osunuy. Zorobabel ebay Salatiel osunuy. ¹³Abiúde ebay Zorobabel osunuy. Eliaquim ebay Abiúde osunuy. Azor ebay Eliaquim osunuy. ¹⁴Sadoque ebay Azor osunuy. Aquim ebay Sadoque osunuy. Eliúde ebay Aquim osunuy. ¹⁵Eleazar ebay Eliúde osunuy. Matā ebay Eleazar osunuy. Jacó ebay Matā osunuy. ^{16–17}José Maria itop osunuy. Jacó Maria itop ebay osunuy. Jesus Maria'it osunuy. Cristo i ibutet, ixe Jesus putet.

Imēn o'e dak. Warara'at 14 em osodop—14 gerações osodop. Ibūrū ma Jesus tobuyū.

¹⁸Jesus Cristo kapap. Jesus xi José wadip osunuy. Maria i ibutet osunuy. Yukreğ o'e, jewebumün awap. Deus biōğbuk o'ğu'ukreğ.

¹⁹Yukreğ puje, José iboam itaybit o'e. Icēmat osunuy José. Maria musūsün pin ğu osunuy ibaripyū etabun. Imēnpuye José ibu'u osunuy jewebumün. Iba'arēm suiwat ojuy.

²⁰José bit ijop i'e pin pima, Deus ekawēn tojtjtjt'ukat ma oajēm José kay, jex-eyxey bima.

— José! — io'e. — Davi diwacat ėn! Epararam ğu juy Maria eju jewebumün ām—ewadip eju. Deus biōğbuk Xipan o'ğu'ukreğ. ²¹I't je'kap—ağokatkat'it'it. Ibuten Jesus i esubutetmōğ. I't puten. Judeuyū bewi ikērēat ju'uk je'e ipiat'ajoap puxim — io'e—Deus ekawēn tojtjtjt'ukat o'e José be.

²²Soat ijop o'jebapuk. Deus o'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū be iap tağ o'jebapuk.

²³Imēn ixe o'e apēn Deus o'e iap tağ:

Eya'ōpicūcūğ cuy epesop. Ayacat yukreğ je'e. Ayacat i't je'kap. Ağokatkan je'e. Yaypan'isuat je'it ğukap. Emanuel i ibuten je'e, i.

(Emanuel o'e Deus omuy wuyweju.)

²⁴ Jewurũg puje, José o'e soat Deus ekawën tojtjot'ukato'e cebe. Deus ekawën tağ José o'jewebumün Maria eju. ²⁵ I't kap awap, o'jepo ɣu buk ceweju. Maria'it o'subutetmõg Jesus i, ikap puje.

2 O'kap Jesus Belém ka be, Judéia eipi be. Ğebye itaybit cĩcāyũ oajēm Jerusalém ka kay. Kasopta juuap itaybit cĩcā ip. Herodes Judeuyũ kukuk'ukat pima, oajēm ip. Kaxijēmap eipi bewi oajēm ip.

² — Poce bekicat omuy? — io'e ip. — Xeku Judeuyũ kukuk'ukan em—ixe bekicat. Kasopta ocetajojo oceka be—kaxijēmap eipi be. Tawaru ma o'jedaebapuk. Imēnpuye ocetaybit bekicat o'kap iam. Ya'õbacaat xeku. Ocajēm ixe mubuyxi am — io'e ip. ³ Imēnpuye Herodes yağuybabi'ũm o'e, Jerusalém ka watwat tak.

⁴ Judeuyũ epaiyũ kukukayũ o'tomuwā Herodes. Moisés ekawën imutaybit-bin'ukayũ dak o'tomuwā ixe. O'je'awero ip Herodes kay.

— Poce Deus emunaē je'kap? — io'e cebe ip.

⁵ — Belém ka be, Judéia eipi be — io'e ip Herodes pe. — Imēn Deus ekawën muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararağ o'e—Deus ekawēntup. ⁶ Kuy o'e:

Belém ka bewi eykukukat omuyku—Judá eipi bewi. Imēnpuye iboceayũ je'e iboap ika muboğuboğ. Eykukukat Israel naxeğebitbit mujujum je'e. Imēnpuye ikaboğ je'e iboka, i.

Imēn Deus ekawën muwēnuwēn'ukat kuy tupmubararağ o'e—Deus ekawēntup — io'e ip.

⁷ Ğebye Herodes itaybit cĩcāyũ o'tomuwā—kaxijēmap eipi bewiayũ. Iba'arēm o'tomuwā. Oajēm ip, o'tomuwā buye.

— Puju ixe kasopta o'jedaebapuk kabi be—eyeipi be? — i biğ ma o'e—Herodes o'e.

Kasopta muwēnuwēn o'e ip Herodes eju.

⁸ — Epeju Belém ka kay — Herodes o'e cebe ip. — Bekicat kudadam cĩcā epeju. Tobuxik puje, ixe awēğ cuy epeyawēğmuwēn owebe, owebe ijo am, ixe mubuyxin am — Herodes o'e itaybit cĩcāyũ be.

Herodes pit bekicat mubuyxin ojuy ɣu.

⁹⁻¹⁰ Herodes ekawën co buje, o'jem ip. Belém ka kay o'ju ip. Cucum pima, kasopta o'ju cewap ip. Icokcok cĩcā ip o'e waram, tajojom puye. Cum. Cum. Cum. O'jedaecũ. Bekicat tuk'a ase o'jedaecũ.

¹¹ Oajēm ip uk'a kay. Oõm ip.

Ğebye bekicat o'jojojo ip. Ixi eju osunuy bekicat—Maria eju. O'jēğ'acōğcōğ ip bekicat topabe, imubuyxin am. Jebubut mün'a o'yadomudip'uk ip. Ibbun o'ğũm ip Maria be. Ouro o'ğũm ip. Darut'a o'yaũm ip. Tade'oatup o'tupũm ip—mirradup. Soat o'ğũm ip bekicat peam.

¹² Xet. O'jexeyxey ip, jexet pima.

— Epeyepit ɣu juy Herodes kay — Deus o'e cexey bi.

Imēnpuye o'jepit ip jeipi kay wara'at e dağwi ma.

¹³ Itaybit cĩcāyũ ijem puje, Deus ekawën tojtjot'ukat o'jebapuk José kay—Maria itop kay. Ixet pima, jexey bi o'jebapuk. O'jekawën José eju.

— Ecenapõn cuy Egito eipi kay — io'e José be. — Bekicat etujupa'um, ixi dak. Bomaku epesop cuy — i'e'em cebe. — Ajēm puje, epesop cuy Egito eipi be, Herodes

bekicat kudadam puye. Ixe kudadam je'e yaokam — io'e José be. — Emukuyjo buje, epeju juy Egito eipi bewi — io'e Deus ekawēn tojtjt'ukat.

— Hm hm — José o'e.

¹⁴ O'jenapōn. Egito eipi kay o'ju ip. Bekicat o'tujupa'um ixima dağ, ixi dak.

¹⁵ Oajēm ip. Osodop ip Egito eipi be Herodes itait pima, osodop ip. Ce'ū buje, o'jepit ip jeka be.

Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat cuk adi o'jekawēn kuyjeayū be.

Egito eipi bewi okpot otomuwā, i juk o'e Deus, io'e.

Imēn Deus o'e. Ipot muwēnuwēn o'e. Jesus muwēnuwēn o'e. José itait pima, Deus ja'ō mucūğ ām o'ğūğē.

¹⁶ Wara'at e dağ itaybit cīcāyū epit puje, Herodes itaybit o'e jemuğuykuku iam. Cekay ip itakoma jījā o'e. Te'e ma o'e.

Kuy bima kasopta o'jedaebapuk—xepxep koato bima. Iboam osunuy itaybit Herodes. Imēnpuye jebekitkit o'ğuju xepxep koatoayū yaokam, pūğ koatoayū dak yaokam. Kap'isuat tak ip o'yaokaka.

O'ğuju Belém ka be—Belém ka tēğ ma dak. ¹⁷ Imēn Deus tak o'ğūğē. Ja'ō mucūğ ām o'ğūğē. Jeremias kuyje imēn kawēnwēn o'e Deus a'ō dağ.

¹⁸ Kuyje Jeremias o'e:

Raquel o'ya'ijojo ip—Rama ka beacat. O'tōtōn cīcā Raquel ya'ōberen. Iğuycūğ cīcā o'e ixe. Iba'ore iboceayū be Raquel mucok am. Bekitkit'ūm'ūm kay o'tōtōn. O'tōtōn jenaxeğebitbit oe'ū'ū buye, o'ğuy'ūm puye, i juk o'e Jeremias Deus a'ō dağ.

¹⁹ Herodes e'ū buje, Deus ekawēn tojtjt'ukat waram o'jebapuk José kay. Ixet pima jexey bi o'jebapuk. Egito eipi be o'jebapuk.

²⁰ O'jekawēn José eju.

— Kuy oe'ū ip—bekicat aoka pinayū — io'e cebe. — Bekicat etujowat, ixi dak. Israel eipi kay epeju juy — io'e José be.

— Hm hm — José o'e.

²¹ Aripit. O'jepit Israel eipi kay. Bekicat o'tujupit, ixi dak. O'jepit ip. ²² Imēnpit iparara o'e José Herodes ipot puxim—Arquelau buxim. Judéia eipi kukukan o'e Herodes'ūm tieğ Arquelau. José iboam itaybit pima, iparara o'e Judéia eipi be jajēm am. Galiléia eipi be o'ju ip José jeparara pibun. O'ju ip, waram ma jexeyxey buye.

— Eğuy ğu juy Judéia eipi be — Deus o'e José be, jexeyxey bima.

²³ Oajēm ip Nazaré ka kay. Osodop ip Nazaré ka be, Judéia eipi be. Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk o'e ip bekicat muwēnuwēn pima.

Nazaré ka wat je'hapuk xeku, i.

Soat ma apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e iap tağ o'jebapuk. Imēnpit soat etabun xipat'ūm cīcā osodop ip—Nazaré ka wat.

3 Ğe bujeat kabia João Batista o'ju. Judéia eipi be o'ju—Jordāodi be—uk'a'ūmat pe. O'ju, Jesus Nazaré ka be bima. Ipi juacat mutaybitbin oeku ixe João.

² — Epeyepere juy ikērēat muğēğēap. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma. Deus a'ōbi ijoceyū muju am jajēm — io'e ipi juacat pe.

³⁻⁴ Camelodap muğēğē osunuy João doti. Jekpumūnpu dak ixee muğēğē osunuy. Ixat osunuy arobidadek puximat, eit koğūnpi dağ tak.

Kuyje Isafas ixe João muwēnuwēn o'e Deus a'ōbi Israel naxeğebit pe.

Aḡokatkat jewāwāwām uk'a'ūmat pe, i. Imēn jewāwām: “Soat e juy epesue-mukacūḡ wuykukukat ajēm ām,” i. “Ie juy epesuemudim ceku am,” i, io'e. Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

⁵ Ḡebuḡe isu ma Jerusalēm ka watwat o'ju ip João kay. O'ju João ekawēn a'ḡjo am. Soat Jordāodi wābu korerenayū dak o'ju, Judéia eipi becat tak. ⁶ Soat ip o'jewemubatisasan Jordāodi be. O'jewemubatisasan João be. O'ḡubatisasan ixe João.

— Deus etabun ikērēat kuḡ oceju. Imēnpit ikērēat epere pin oce'e. Imēnpuye oce-mubatisasan cuy ece — io'e ip João be.

Ijop ekawēn muwēnuwēnayū o'ḡubatisasan João. ⁷ Fariseuyū cucum o'e ip jewemubatisasan Jordāodi be. Saduceuyū dak cucum o'e ip.

João o'jekawēn cebe ip—Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

— Deus xewi eyenapōn pin, eykay itakoma buye. Eyenapōn pin ikērēat ipi cīcāt puxxim. Abu jeymukūyjo eyenapōn ām? — io'e. — Puybu'it'it buxim eyju. Wuye'ūap mubapukatpu buxim eyju — io'e. — Apēn puybu o'jenapōn wuykat pewi wuykat mupik pima, imēn tak eyenapōn pin Deus o'sup'i'ajoiat pewi — io'e. ⁸ — Cūḡ ma juy epeku soat etabun. Ikērēat cuy epeyepere — io'e.

Imēn soat itaybit e'em iḡuycūḡ cīcā ip ikērēat e'e buye iam, ḡasū cūḡ ma je'ku ip iam tak.

⁹ — Tūibe Deus ipiat sup'i'ajoiat ḡu wuywebe, wuyju Abraão naxeḡebitbit puye iān purut eyju e'em — io'e João cebe ip. — Cedaḡ ḡu eyju jewaḡuydadam. Iba'ore ḡu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeḡebitbiyūm, jekay kūyjobitayūm — io'e.

¹⁰ — Ḡaxīn ma o'a kukat jajēm ya'a'e'ūmat'ip takat am, yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ḡaxīn ma ipiat sup'i'ajoiat kūyjobit'ūmayū be, eywebe — João o'e.

¹¹ — Wara'acat omuyku onomuju. Ixe obodi ma ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo peḡap ḡu cebeam? Cedaḡ ḡu kuka oce ixe a'ōbuywatwat'ukan, oboḡ ḡu buye. Ōn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biōḡbuk ḡuōm eywebe, ya'ō daḡ eyeku am. Apēn daxa be taixee mupik, imēn tak Deus biōḡbuk pe ikērēat ḡuyū.

¹² Wuyju taixee xikxiḡ tumūntata mujēm ām taixee bewi. Tumūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiḡ daxa be. Imēnpuxim Deus kūyjobicayū muwa-jejēm kūyjobit'ūmayu xewi. Kūyjobicayū ixe xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat sup'i'ajojo — João o'e cebe ip—Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

¹³ Jesus oajēm Jordāodi be, ixe jemubatisaan João be. João bit ibu'u o'e Jesus mubatisasan.

¹⁴ — Okay du ejut? — João o'e Jesus pe. — Ōn ḡu bit. Ēn acā juy ece omubatisan — io'e João Jesus pe.

¹⁵ — Ḡasū ma — io'e João be. — Omubatisasan cuy ece. Imēn cuy ace, cūḡ ma wuyeku am Deus etabun.

— Xipat — João o'e.

O'ḡubatisan.

¹⁶ Idibi bewi o'jeu Jesus. Kabi ma o'jekoce. Pukaso jo'iat o'jojojo pupum—Ibiōḡbuk xipacat. Jesus kay oajēm. Oōm Ibiōḡbuk xipacat cebe—Jesus pe.

¹⁷ Ḡebuḡe Deus o'jekawēn kabi bewi.

— Ite okpot—wemukukpinput — io'e. — Soat em ocokcok cīcā cekay — Deus o'e.

4 Ğaxīn ma Ibiōġbuk xipacat Jesus o'tujowat uk'a'ūmat pe. O'tujowat, ibiōġbuk kērēayū kukukat pe ibuyxijo am. ² Uk'a'ūmat pe osunuy Jesus ade kabia—40 kabia. 40 ixima dak osunuy. Jekōnkōn ġu osunuy. Repi'ajojom cīcā osunuy.

³ Ibiōġbuk kērēayū kukukat oajēm Jesus kay.

— Jesus — io'e. — Deus ipot ěn pima, a'ōbi ma wita'a juy eyamuwexat pāo'am, ere jījā buye — io'e.

⁴ — Ap! — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuyetabēġ wuyxat o'om puye ġu—Deus wuymutaicin puye, i. Wuyju jekukum, Deus a'ōbuyxi buye acā, i — io'e Jesus.

⁵ Ğebuġe ibiōġbuk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat Jerusalēm ka be, Deus a'ōbi ika xipacatka be.

Deus eju kawēnwēnap'a kay oajēm ip—yaboġat'a kay. O'jeu ibo uk'a jeje. Uk'a yaberenat'a o'yadop. O'jomōġ ibo uk'abi jeje.

⁶ — ěn Deus ipot pima, ecewemuy'at iġop'abi jejewi ipi ju — io'e. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ekawēn tojtjot'ukayū ġuju xipan ekuk am, i. Ixeyū jeak ekay wita'a be ei mucakcakap puxim, i — io'e.

— Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Satanás. — Deus ekawēntup tomuġu ecewemuy'at — io'e.

⁷ — Ap! — io'e Jesus.

“Cēm paxi Deus ja'ō daġ e'em?” i'ūmġu juy epe'e, i — io'e Jesus.

— Imēn tak e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus.

⁸⁻⁹ Ğebuġe ibiōġbuk kērēayū kukukat Jesus o'tujowat co'a kay—yaberenat'a kay.

Ibocewi soat o'ġubapuk Jesus pe. Jebacaap, ipi juacat, ipi juacat muġu'ukayū; soat ip o'joġoġo. Idip cīcā ma osodop ip. Ixe biōġbuk kērēat kukukat ja'ōbuyxi ojuy Jesus pe. Imēnpuye ixe o'e Jesus pe:

— Soat kuka iġop o'ġūm ewebe, owap ěn a'ecūġcūġ puġe, omubuyxin puġe dak — io'e.

¹⁰ — Ap! — io'e Jesus. — Ecenapōn oxewi, Satanás! Deus ekawēntup e'em:

“Xipat ěn” i juy epe'e Deus pe acā, i. Deus a'ō kay acā epesop kūyġobin—eykukukat a'ō kay, i — Jesus o'e.

¹¹ Imēneju o'jenapōn ibiōġbuk kērēayū kukukat Jesus xewi. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oajēm ip Jesus buywat am ġebuġe bit.

¹² Itaybicayū Jesus pe o'ġuwēn ip João omuy daomūnmūnap'a be iam. Imuwēn puġe, o'ju Galiléia eipi be Jesus.

¹³ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Nazaré ka bewi o'ju. Oajēm. Osunuy Cafarnaum ka be iodi xe—Galiléiadi xe. Zebulom eipi be osunuy, Naftali eipi be dak.

¹⁴ Kuyġe Isaiás juk o'e Deus a'ōbi:

¹⁵ Judeu'ūmayū kabiaat cīcāt o'joġoġo ip—yoboġat. Jeipi be o'joġoġo ip—Galiléia watwat, iodi wābu watwat, Jordāodi winabuat ka watwat tak. Zebulom watwat o'joġoġo ip, Naftali watwat tak. ¹⁶ Kabiokboġ pe kaxikxik'iyū kabiaat o'joġoġo. Kabiaat cīcāt oajēm kuy je'ū ojuyayū kay, i juk o'e Isaiás.

O'jekawēn kuyġeayū be.

¹⁷ Ibocewi Jesus kawēnwēn o'e adeayū be.

Ikērēat mujurūġrūġap cuy epēyepere! Eyġuycūġ cuy epesop, ikērēat kuġ puye. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma—kabi beat soat kukanap — io'e.

Imên soat em kawênwên o'e Jesus.

¹⁸ Pûğ kabia Jesus Pedro o'jojojo, André dak. André Pedro kitpit osunuy. Pedro butet osunuy Simão Pedro i. Ixeyü o'jojojo Jesus. Xīgxīg'i bima Galiléiadi wābu be o'jojojo. Axima bubuap xikxiğ ip o'e iodi be, axima bubu'ukayü osodop ip puye.

¹⁹ — Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus cebe ip. — Axima bubu'ukayüm cuk adi epesop. Iğasü kawên idipat epeğuwênwên ijodiat pe imutabun ip okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ Axima bubuap o'suiwat ip dao ma.

O'ju ip Jesus kay, ceweju jekuku am.

²¹ Jesus wara'acayü o'jojojo—xepxepayü—Tiago, João dak. O'jojojo, ibocewi cum cum pima. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyü osodop ip. Kobe be osodop ip Zebedeu eju. Axima bubuap muwaketken o'e ip.

— Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus o'e Zebedeu ipotpoyü be.

²² Kobe o'suiwat ip, jebay dak. O'suiwat ip cekobe be.

O'ju ip Jesus kay. Dao ma o'ju ip, Jesus eju jekuku am.

²³ O'ju Jesus soat tağ—Galiléia eipi dağ. Adeayü mutaybitbin o'e Deus eju kawênwênap'a be. Kawên idipat muwênwênwên o'e adeayü be. Deus soat kukanap muwênwênwên o'e. Iwātaxipiyayü o'ğu'ada'ada. Ibaca'umayü mubacacan o'e Jesus.

²⁴ Imēneju itaybicayü Jesus awēğ o'ğuwênwên. Soat Síría eipi beacat o'jeküyjojo. Soat iwātaxipiyayü: ipi kuğayü, ibiōğbuk kērēat kuğayü, yağuybabi'üm'ukayü, ijebit e'uat puximayü; soat ip o'tujowat Jesus kay. Soat ip o'ğu'ada. ²⁵ Adeayü o'ju ip Jesus tomuju—ade jījā. Galiléia eipi bewiyü, Dez Cidades ka bewiyü, Jerusalém ka bewiyü, Judéia eipi bewiyü, Jordāodi winabu wiayü; soat ip o'ju Jesus tomuju.

5 Adeayü jojom pima, o'ju Jesus, ade jījā ip puye. Co'a kay o'ju. O'jeu co'a dağ. Oabik iboce. Cebekitkit oajēm Jesus kay—ceweju etaybitbinayü.

² Ğebuje o'jekawên jebekitkit pe. Imutaybitbin o'e Jesus.

³ — Icokcok okay itabutpinayü, jetaybicap puye — io'e Jesus. — Itaybit ip Deus oce mubacanucan pima acā, Deus a'ō dağ oceku iam. Icokcok ip, soat em Deus xe jeedop puye.

⁴ — Waayü dak icokcok ip — Jesus o'e. — “Epetötön ğu juy epesop,” Deus waayü be e'em. Imēnpuye icokcok cīcā je'e ip — io'e Jesus.

⁵ — Icokcok ya'ōkadidim warara'cat kukayü. Xipacat je'jat ip Deus xewi—apēn Deus o'e'e iap tağ.

⁶ — Icokcok cīcā jeedop ip—Deus xe cūğ cīcāyü. Apēn idibi kay wuyju, wuybipuruk pima, imēn tak Deus bikuyap kay ixeyü dak jajēm. Apēn puybit kay dak wuyrere bima, imēn tak Deus bikuyap tağ jeku pin ip. Imēnpuye Deus ibikuyap je'ğüm cebe ip—cūğ cīcāyü be. Icūğ cīcā e'em ip — io'e Jesus.

⁷ — Icokcok cīcā jeedop wara'acat kay itabotaidabotbocayü — io'e. — Deus tak itabotaidabotbot jeenuy cekay ip — io'e Jesus.

⁸ — Icokcok cīcā jeedop ip—yağuy'isuayü. Deus cocom jeedop ip — io'e Jesus.

⁹ — Icokcok itakomaat mudinudin'ukayü. Jekpotpoyü buxim Deus tak jukuk ip — io'e Jesus.

¹⁰ — Icokcok cīcā jeedop ip—Deus bikuyap tağ jekuku'ukayü. Ipiat ajojom ip, Deus bikuyap tağ jekukum puye. Imēnpit soat em Deus xe jeedop ip — io'e.

¹¹ — Okay eyetabut puye, adeayü itakoma jeedop eykay. Imēnpit eycokcoğ ma epesop — io'e cebe ip. — Eycokcoğ ma epesop, eymuymuy ip pima, xipat'üm eykuk

ip pima dak, eyawēg mukērērērēm ip pima dak. Eycokcoğ ma epesop itakomaayū imēn jeykuk, okay eyetabut puye — Jesus o'e. ¹² Imēn tak kuyjeayū Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipan ġu o'jukuk ip. Eycokcoğ cīcā epesop. Kabi be bit, Deus xe bit, ade kuğ epesop—idipat kuğ — io'e Jesus.

¹³ O'jekawēn jebekitkit pe. Wuymutaybinap muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn.

— Ipi juacat pima eyju, kawta buxim epesop — io'e. — Kawta tayu buye, xipat cīcā. Imēnpit takō'om puje, xipat ġu kuka. Te'e ma kuka atakuk. Apēgām tak takuğ kuka acesop? Taxik am acā. Taxik puje, tamucakucağ kuka wuyju — io'e Jesus.

Imēnpuximap kawēnuwēn o'e Jesus. Kawta wuyxat mukun. I'o pin wwuyju, wuyxat pe kawta opop puye. Imēnpuxim Jesus kay itabucayū ekukuap cuy ipi juacat mudim. Jekuku ojuy ipi juacat Deus a'ō dağ, Jesus kay itabucayū ekukuap jojo buye.

Tayu'um pima bit, xipat ġu kuka kawta. Acetaxik kuka, tamucak am. Imēnpuxim tak cebekitkit Jesus kay itabut'um'um jekukum pima bit, xipat ġu kuka, ipi juacat mudim'um kuka buye.

¹⁴⁻¹⁶ Ipi juacat etabixe kabiahamat puximayū epesop — io'e Jesus. — Xipan eyekukuap cocom pima ip, Deus awēg mubuyxin jeedop ip—wuyebay awēg—kabi beat awēg — io'e Jesus. — Apēn e dağ wuyjojo but, kabiaham pima; imēnpuxim Deus awēg buxin put warara'acayū, xipan eyju jekukum pima — io'e Jesus.

— Ipi juacat eyju bima, kabiaat puxim epesop — io'e. — Ağokaxiri co'a be wuy-sukamuy bima, ika ba'arēm ġu o'sukadop. Ikamunēm pa'ore. Kuy bi ma ikabapuk soat pe, co'a jeje buye — io'e. — Eyju dak iba'arēm ġu epesop, xipan epekuku bima. Soat pe eyekukuap je'bapuk. Imēn ipi juacat pe kabiaat puxim eyju, itaybit ip puye ajo xipat Deus xe iam, eyekukuap cocom ip pima — io'e.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ġu ajomuy. Uk'a be acejomōğ imūn ceje. Um ma ajomuy kabia i'e am soat uk'a beat kay, soat ijo but am.

¹⁷ O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Epeyewağuy ġu juy “Osodot teku Moisés ekawēn mu'um am, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat imutaybitbinap mu'um am tak” i. Imēgām ġu ojot. Ojot ma imutaybit am apēn ape iboap ekawēn osodop iam — io'e Jesus. ¹⁸ — Moisés ekawēn i'um pa'ore cebe ip. Soat Deus o'e iap tağ je'bapuk — io'e Jesus. — Kabi oi'um kuka, ipi dak. Deus ekawēn pit i'um ġu. Pūğ a'ō dak ka'uma ma i'um. Soat epa'umap jajēm. Iboap ekawēn tak jeedop—Moisés ekawēn. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e.

¹⁹ — Imēnpit pūğpūğ Moisés ekawēn kay ġu. Kūyjobit ġu ip Moisés ekawēn kay. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit'um am Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kaysū ā. Xipatput acā teku,” i je'e soat kūyjobit'umayū be.

— Pūğpūğ ma Moisés ekawēn kay jījā. Kūyjobit cīcā ip. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit am Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kay jījāat. Xipacat teku,” i je'e soat kūyjobicayū be.

²⁰ — Oğuwēn eywebe: Deus bikuyap tağ eyeku bimap acā, eywebe ajēm put Deus kay. Fariseuyū bodi ma Deus bikuyap tağ eyeku'um pima, Deus xe ġu epesop soat em—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū bodi ma dak — io'e Jesus.

²¹ — Eyju juk epeya'ijojo apēn Moisés o'e iam.

Epeyaoka ġu juy. Pūğ em tak ka'uma. Wara'at o'yaokaiat epetujowat cuy ibimāmāat ekawēn coco'ukat pe, i — Jesus o'e.

22 — Ōn pit e'em eywebe: Soat cuy epetujowat ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay—jewaḡo kay itakomaayū. Iboce ipiat supi'ajoat itakomaat pe. “Ka'ūmaat ma ēn,” i'e'e'ukat pe bit itakomaat podi ma ipiat supi'ajoat ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kukukat a'ō daḡ. “Akipidapi,” i'e'e'ukat pit daxaboḡ kay je'ju—ipiat'ajoat ka kay — io'e.

23–24 — Imēneju eykitpit epeḡudin cuy, eykay itakoma bima. Iūmūmap epesuiwat Deus eju kawēnwēnap'a be. Ajo epetojot imōḡ ām Deus etabixeat'a be, ijop epesuiwat. Epeju juy eykitpit kay, imudin am — io'e Jesus. — Epeju juy, juk epeōm ma'ḡu Deus tuk'a be. Epeju juy, eyju ḡebum puye “Okitpit itakoma okay,” i — io'e Jesus.

— Eykitpit mudin puje acā, epeyepit iūmūmap ūm ām Deus pe — io'e Jesus.

25 — Eybure eymuymuy bima, eyweroap teida'ūm pima, dao ma juy epeḡudin eybure. Xipan epeyekawēn — io'e Jesus. — Cucum pima ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kay, xipan epeyekawēn cebe — io'e. — Imēn eyekawēn'ūm pima, imudin'ūm pima, eymuymuyat eydujowan ibimāmāat ekawēn coco'ukayū xe. Ixeyū eydujowan daomūnmūnap'a kukat kay, eymōḡ ām daomūnmūnap'a be. Eyenapōn pa'ore kuka epe'e ibocewi bit — io'e. 26 — Icēmān ōn e'em eywebe. Daomūnmūnap'a be epesop soat em. Soat ḡu eyweroap teida'ūm pima, jeymujēm ḡu ip daomūnmūnap'a bewi — io'e Jesus cebe ip.

27 — Moisés o'jekawēn kuyjeacat pe — Jesus o'e.

Ecepo ḡu juy wara'at ayacat eju—etayxi eju acā. Aoyū dak jepo ḡu juy ip wara'at aḡokatkat eju—jektop eju acā, i — io'e.

— Eyetaybit iboam — io'e Jesus. 28 — Imēnpit ōn e'em eywebe: Ayacat kay aḡ pima eyju, dabi'o pin pima dak, kuy ceweju jepo iap co'i epe'e. Eyaḡuy be ma kuy ibapuk ayacat kay — io'e Jesus. 29 — Imēnpuye epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyba'at kadiata'ūm pima bit purut, kuka ikērēat epeḡuḡē. Imēn ikērēat epeḡuḡē ḡu ipiat'ajoap puxixim — io'e—Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyta wuybikuyap puxim. Wuybikuyap pewi wuyju ikērēat kay bima, iboap ibikuyap taḡ jekukum ḡu juy acesop. Puḡ ēm tak ka'ūma.

30 — Epeyepere juy ikērēat muḡeḡeap tak — io'e Jesus. — Eyba'at kadiatpu'ūm pima bit purut, kuka eybum ikērēat epeḡujurūḡ. Imēn ikērēat epeḡuḡē ḡu, ipiat'ajoap puxixim — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'e, Jesus xe wuyba wuye'eap puxim. Wuye'eap pewi wuyju ikērēat mubapuk pima, iboap e'eap taḡ jekukum ḡu juy acesop. Jepere juy wuyju.

31 — Moisés o'jekawēn waram kuyjeacat pe.

Aḡokatkat jetayxi epere pin pima, otayxim ḡu ēn ḡasū bit iaptup cuy tupūm cebe. Imēn cuy etupūm cebe, cepere am, i — Jesus o'e.

32 — Ōn pit e'em eywebe: Aḡokatkat jetayxi epere buje, jetayxi wara'at eju o'jepo ḡun ma'ḡu, ixē aḡokatkat ikērēat kuḡ Deus xe. Ixe ayacat waram jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe, itop ikērēat o'ḡuḡē buye. Wara'at aḡokatkat tak ixē ayacat eju jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe — io'e Jesus.

33 — Moisés o'jekawēn.

Icēmān cuy epe'e. Eybu'um ḡu juy eytabucap kay epesop. Eya'ō daḡ cuy epeku soat em. Eya'ō kay juy epesop—ajo imuḡeap ojuy iap kay. Kuy juk epeyekawēn Deus pe: 'Wa'ō kay'ūm pima, ipiat osupi'ajoat owebe,' i juk epe'e. Imēneju eya'ō kay juy epesop, i — io'e Jesus.

34 — Õn pit e'em eywebe: Eyetabucap epe'e bima, epeyekawēn ġu juy Deus pe: “Wa'õ kay'üm pima, ipiat osupi'ajoat owebe,” i ġu juy epe'e. Pũġ em tak ka'üma — io'e Jesus. — “Etaybit icēmān kabi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em òn ewebe,” i'ümġu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etaybit icēmān Deus kake,” i bima bit purut ka epe'e, kabi Deus abikbikap puxim puye. Imēn pima pit purut ka epe'e, Deus kabi be omuyiat puye.

35 — “Etaybit icēmān ipi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em òn ewebe,” i'ümġu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etaybit icēmān ipi o'ġuġeiat kake,” i bima bit purut ka epe'e, ipi Deus imūnka buxim puye. Imēn pima bit purut ka epe'e, Deus ipi o'ġuġe buye.

— “Etaybit icēmān Jerusalēm ka kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em òn ewebe,” i dak ümġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, “Etaybit icēmān Jerusalēm ka watwat kukukat kake,” i bima bit purut ka epe'e, Deus Jerusalēm ka watwat kukukat cīcāat puye.

— Imēneju epe'e ġu juy soat pe. Pũġ em tak ka'üma. Soat kake ip, Deus a'õbiat ebapukpukap puye.

36 — “Etaybit icēmān wa'a kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em òn ewebe,” i dak ümġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn ġu juy epe'e, eywebe iba'ore buye yaypan'isuat waram ebapuk am, yaypan cīcā buje; eywebe iba'ore buye dak yaypan cīcā ebapuk am, yaypan'isuat pima — io'e Jesus.

37 — I juy epe'e, “Icēmān,” i. I dak epe'e, “Ka'üma,” i. Imēn acā epeyekawēn cuy, ibiõġbuk kērēayū kukukat pewi beku wara'at ekawēn ajēmġem puye—dapxi iap ekawēn ajēmġem puye — io'e.

38 — Moisés cuk o'jekawēn.

Aġokatkat ta'üm pima, eyju dak wara'at epesutamu'üm, i. Agokatkat tūy'uk puje, wara'at tak epetūy'uk cuy, i — io'e Jesus.

39 — Õn pit e'em eywebe: Ikērēm eykukayū eyba'at kadi eydopaoka buje ip, wara'at kadi koreren epe'e eydopa, wara'at kadi eydopaoka am — io'e Jesus. — Ikērēm ġu juy ip epejukuk — io'e. 40 — Eyekamixa kay ip pima, ibimāmāyū kay eydujowan pima, epeġüm cuy cebe ip. Eyekabek tak epeġüm — io'e Jesus. 41 — Wara'at ka bewiat sorara a'õbi pũġ kilometroat taġ jebubut eymudujowan puje, epeyetujowat cuy xepxep kilometroat taġ.

42 — Eyxewi iojuy buje, epeġüm cuy cebe. Eyweju o'jekawēn pima: “Eybutut epeġüm cuy owebe darem. Waram iümüm eywebe ma,” i; darem cuy epeġüm cebe — io'e Jesus.

43 — Kuyje Moisés o'jekawēn.

Eyduk'a xeyū xipan epejukuk, i. Eykay itakomaayū bit xipan ġu juy epejukuk, i — io'e Jesus.

44 — Ġasū oce eywebe: Eykay itakomaayū xipan cuy epejukuk. Xipan ġu eykukayū beam cuy epeyekawēn Deus eju — io'e Jesus. — “On odin ip cekay,” i juy epe'e, kawēnwēn pima Deus pe.

45 — Imēn jekukum pima, kabi beat ipotpoyüm epe'e. Soat peam Deus kaxi o'ġuju kabi be—xipacayū beam, xipat'ūmayū beam tak — io'e Jesus. — Soat peam tak Deus muba'at o'ġuju ipi kay—icūġat peam, cūġ'ūmat peam tak — io'e. 46 — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, imēn xipat Deus xe du? Ka'üma. Apēnpuye Deus a'õbi xipacat ūmap wiwim eyju? Jeyipi iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū imēn tak ixeyū xe

jekayayū ikukpin jekuku ip—eyxe cekay'ūm cīcāyū imēn jekuku ip. Eykay'ūmayū dak xipan cuy epejukuk — io'e Jesus. ⁴⁷— Eybureyū eju acā eyekawēn puje, ajo ġu e'em cīcā eyju. Imēn tak Deus kay itabut'ūmayū jekuku ip.

⁴⁸— Wuyebay xipāt cīcāat soat em. Ixe buxim cuy epesop—wuyebay icēmat puxim cuy epesop—kabi beat puxim — io'e Jesus.

6 O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus. — Wara'acayū be eyjojoap puxim ġu cūġ ma epekuku — io'e. — Imēn cuy epeġuġē ġu ixeyū be eyjojoap puxim. Imēn epeġuġē bima, Deus xewi ka'ūmġu jeyjat, eye'eap puye. Ixe kabi beat xewi ka'ūmġu epejat — io'e ya'ījojo'ukayū be. ²— Imēnpuye ibubutbet'ūmat kay eyetabotaidabot-bot pima, cebe eyebutbut'in ūmūm pima, eyawēġ epeyawēġmupōġpōġ ġu juy — Jesus o'e. — Eymuġuykuku'ukayū jawēġ mupōġpōġ ojuy ip imēn ma. Deus uk'a be jawēġ mupōġpōġ ip, e daġ tak. Jebureyū ekawēn kay jījā ip, “Xipāt cīcāat ēn,” i bima cebe ip. Iboap ekawēn kay jījā ip. Icēmān oce eywebe. Jebikuyap taġ je'jat ip. Imēnpit ka'ūma ma je'jat Deus xewi — io'e Jesus ya'ījojo'ukayū be.

³— Eyju bit ibubutbet'ūmat pe iūmūm pimāp, iba'arēm ma juy epeġūm, jebure jījāat cuy itaybit ġu iūm ām je'e — io'e cebe ip. ⁴— Iba'arēm iūmūm pima eyju, ixe kabi beat o'jojojo—wuyebay. Xipacat je'ġūm eywebe. “Xipāt ēn oxe,” Deus e'em eywebe — io'e Jesus.

⁵— Eyju bit warara'acat muġuykuku'ukat puxim ġu juy epesop. Soat etabutpe ip kawēn pin Deus eju. Deus eju kawēnwēnap'a be kawēn pin ip soat etabutpe—uk'a ukpibubu daġ tak. Warara'acat pe jejojoan acā ip kawēnwēn Deus eju. Warara'acat kawēn ām ojuy ip. “Xipāt ip. Deus kay jījā ip,” i. Warara'acat o'jewaġuy cebe ip ojuy ip. Warara'acat ijojom ip iap acā je'jat ip. Deus xewi bit ka'ūma ma je'jat ip.

⁶— Eyju bit eyduk'a be juy epeōm, Deus eju kawēn ām — Jesus o'e cebe ip. — Eyduk'a exīntabi juy epetomudip, warara'acat pe eyjojoap puxim. Epetomudip, kawēn ām kabi beat eju—ijo ba'oreat eju—wuyebay eju. Deus imēn eyjojo. Xipacat je'ġūm eywebe. “Xipāt ēn oxe,” i'e'em tak eywebe — io'e Jesus cebe ip. ⁷— Deus eju kawēnwēn pima, eyejoojuyap ade em ġu juy epeyekawēn — io'e. — Imēn Judeu'ūmayū o'jekawēn ip Deus baroyū be. Tūybe ocekawēn kay ya'ījojo je'e oceju ade ma kawēnwēn puye iān je'e ip. ⁸— Eyju bit ka'ūma. Imēn epeyekawēn ġu juy Deus eju. Deus eyebay buxim. Kabi beat tekū. Eyekawēn awap, itaybit ajo-kuġ ġu eyju iam — io'e.

⁹— Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima: “Bay!” i juy epe'e kabi beat pe. “Soat cuy ibuyxin ebutet kuġ jeenuy,” i. ¹⁰“Ġaxīn ma juy soat kukukan eġuy,” i dak. “Soat kukukan eġuy bima, ipi juacat cuy jekukum jeedop ip ebikuyap taġ apēn kabi beacat cucum ip ebikuyap taġ,” i. ¹¹“Ġasū ocezan cuy eġūm ocewebe,” i. ¹²“Apēn oceju ġebum ġu apēn warara'acayū be juk adi warēmtaġ ocejuk iap kay; imēn tak ġebum ġu juy eġuy apēn cuk adi ikērēat oceġujurūġrūġ iap kay,” i dak. ¹³“Oca'ō mubacanucan cuy eġuy ocewebe ikērēat mujurūġap puxim. Ikērēat tak eju'uk cuy ocewebewi,” i dak cuy epe'e — io'e Jesus.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwēn pima — io'e. ¹⁴— Eyju ġebum'ūm pima apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay; ikērēat epeġujurūġrūġ cīcā ma'ġu, Deus tak jeġebu ġu apēn juk adi ikērēat epeġuġēġē iap kay. Kabi beat jeġebu ġu—wuyebay — io'e. ¹⁵— Eyju ġebum pima bit apēn warara'acayū be juk adi ikērēm eykuk iap kay, Deus tak jeġebu apēn juk adi ikērēat epeġuġēġē iap kay. Wuyebay xeku — io'e Jesus.

¹⁶ — Deus kay ġebumap kay jekōnkōn'ūm pima eyju, eyġuyċūġċūġ ġu juy epesop. Eymuġuykuku'ukayū iġuyċūġċūġ oekuku ip, Deus kay ġebumap kay jekōnkōn'ūm pima ip. Iġuyċūġċūġ oekuku ip, soat itaybit ojuy, “Teku Deus kay ġebumap kay jekōnkōn ġu iam. Jebureyū juk o'jekawēn ip. “Deus kay jījāat teku,” i. Imēnpuye jebikuyap taġ cuk o'jat ip—soat ma. Iboap kay ġebum cuy eyju — io'e Jesus.

¹⁷ — Eyju bit Deus kay ġebumap kay jekōnkōn'ūm pima, epeyewedopawuywuy juy. Epeyewedapmusem cuy dak — io'e. ¹⁸ — Imēn wara'acayū itaybit ġu ip teku jekōnkōn ġu iam. Deus acā je'e itaybit iba'arēm jekōnkōn ġu teku iam. Ijo ba'oreat acā itaybit. Xipacat je'ġūm eywebe. “Xipat ēn oxe,” i dak e'em Deus eywebe — io'e Jesus.

¹⁹ O'jekawēn jebekitkit pe.

— Eywebeam ade bubut epeġuxipan ġu juy epesop — Jesus o'e. — Ijoce imuxipan ġu juy. Ijoce kopi'i eybubut jo'o. Hi'ep eybubut iokok an e'em Ibukurukat eyduk'a be ōm'ōm eybubut tujupa'am am — io'e. ²⁰ — Kabi be bit Deus xe epesop soat em. Eycokcok cīcā epesop. Kopi'i kake ġu Deus xe. Hi'ep kake ġu dak. Ibukurukayū kake ġu dak — io'e. ²¹ — Eybubut ijodi bima soat em ġebum epesop eybubut kay. Kabi be eyġuy pin pima bit, ġebum epesop kabi beat kay. Imēnpuye eycōkcōk cīcā epesop Deus xe soat em — io'e Jesus.

²² — Wuyeta kabiaap puxim. Wuyjebit peam ixē kabiaap. Wuyetadip pima soat ijo but wuywebe. Kabia daġ ajeku. Soat ijobucap wuyekukuap puxim—Deus xe cūġ ma wuyekukuap puxim. ²³ — Wuyetakērē bima bit, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taġ ajeku. Kabiok taġ jekukuap ikērēat mujurūġrūġap puxim. Imēnpuye kabiaap kabiok e'em pima, kabiok cīcā e'em wuywebeam. Ikērēat mujurūġrūġ cīcā wuyjuyū.

²⁴ — Pūġ'a be, uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwayayū wara'at taġtaġtaġ e'em pima, itakoma kuka o'e pūġ kay, jekariwa kay, wara'at jekariwa ikuk pin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūġ a'ō kay, wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deus kay jījā ġu epe'e — io'e Jesus. ²⁵ — Imēnpuye oġuwēn eywebe: Eyaġuy'ūm ġu juy epesop eybubut kay — Jesus o'e cebe ip. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmġu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi acetikōn?” i'ūmġu dak cuy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceġuōm wuydotim?” i'ūmġu dak cuy epe'e. Xipat eyxat kuġ pima, eydoti kuġ pima dak. Imēnpit ibodi ma xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁶ — Ġebum cuy epesop wasū kay — io'e Jesus. — Pupum ip kabi be. Taidadam ġu ip. Jeku beat tak pupum ġu ip, jeku bewiat mūn'a be imōġ ām. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip—wasūyū be. Deus xe wasū teiboġ ġu—wuyebay xe—kabi beat xe. Imēnpit aġ cekay ip. Imēnpuxim wuykay dak soat em aġ. ²⁷ Ade koato mabuk wetabēġ oġuy iap kay ġebum cīcā bima, eyetabēġ xe'e? Ka'ūma. Ġaxīn ma aco'i epe'ū.

²⁸ — Pām eydoti dak? Apēnpuye eyaġuybabi'ūm eydoti kay? Eyaġuybabi'ūm ġu juy. Ġebum cuy epesop apēn tūmūntitit aypapan iap kay. Tūmūntitit kapikpiġ ġu. Jesay muġġēm ġu dak ip. ²⁹ Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuġ osunuy—jesay kuġ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taġatip. ³⁰ Ġasū ma tūmūntitit titetabēġ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Titip Deus a'ōbi. Imēnpuxim ja'ōbi dak eyemukaypinut je'ġūm eywebe. Eyetabutsu ma'ġu cekay — io'e Jesus. ³¹ — Imēnpuye eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop. “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmġu juy epe'e. “Ajo paxi acetikon?” i dak. “Ajo paxi aceġuōm?” i dak — io'e. ³² —

Judeu'ūmayū yağuy'ūm iboap kay—soat kay. Eyebayat pit itaybit eyju ikuğ'ūm pima iam—kabi beat.

³³ — Koap ġebum cuy epesop Deus soat kukan je'e iap kay—Deus ebikuyap kay dak. Imēn ġebum pima, Deus soat je'ğūm eywebe. Eyxan je'ğūm, eydotim tak — io'e.

³⁴ — Imēneju eyağuybabi'ūm ġu juy epesop kuyajeat kabia kay. Kuyaje jajēm pima, eyetaybit epe'e ajo o'jebapuk ixe kabia iam—ajo xipat, ajo xipatpūt tak. Ġasū bit eyağuybabi'ūm ġu juy epesop kuyajeat kabia kay — io'e Jesus.

7 O'jekawēn jebekitkit pe.

— “Eykērē jījā Deus xe,” i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn tak Deus “Eykērē oxē,” i'ūmġu je'e eywebe. ² “Ikērēat kuğ ēn,” i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'ūm pima, Deus “Ikērēat kuğ eyju,” i'ūmġu dak je'e eywebe. Apēn warara'acat pe eyekawēnap puxim Deus tak je'e eywebe ajo xipat jexe, ajo xipat ġu jexe. Warara'acat pe epeğūm pima, Deus tak je'ğūm eywebe. Apēn cuk epeğūm iap puxim epejat — io'e Jesus.

³ Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e Jesus—imēnpuximap ekawēn. Jebekitkit pe imuwēnmuwēn o'e, itaybit am ip. Warara'acat ekukuap mukorēm ām, wuyekuku bima, imukorēmap tōm puxim Jesus xe, ip puxim tak cexe. Imēnpuye Jesus o'jekawēn jebekitkit pe.

— Te'e ma eyju jeakağ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'ūm pima. ⁴ Te'e ma eyju e'em cebe: “Ma. Otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'ūm pima — io'e Jesus. ⁵ — Eyju jewemuğuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk.

— Yop'uk puje, iba'ore ġu je'e eywebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi. Yop'uk puje, xipan epe'e ijojom — io'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbin warara'acat kay ġu juy acejeak iam—wuyekay acā juy acejeak ikērēat muğē buje iam—yopit ma ikērēat muğē buje iam yoboğ ma ikērēat muğē buje iam tak.

⁶ — Wekawēn icēmān — io'e Jesus. — Soat pe ġu juy epeğuwēn wekawēn. Akurice buximayū be ġu juy epeğuwēn, wa'ō kay ġu ip puye. Ya'ōpuruğ jede ip. Warēmtağ webekitkit o'jukuk ip — Jesus o'e. — Xipat ma wekawēn. Soat pe ġu juy wekawēn epeğuwēn. Dajebaro buximayū be dak ġu juy epeğuwēn. Itaybit ġu ip ya'ōdip ma iam. Ixeyū be wekawēn kawēn te'e maap puxim — Jesus o'e cebe ip.

⁷ O'jekawēn jebekitkit pe.

— Deus xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima, epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be tağtağtağ'iap puxim. Xīntabi be tağtağtağ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. ⁸ Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi tağtağtağ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

⁹ — Wita'a ġu epeyaūm eyipotpot pe “Pāo'a kay ōn,” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in wita'a o'yaūm kuka cebe pāo'a yaūmap tieğ. ¹⁰ Puybu ġu epesubuūm cebe, “Axima kay ōn” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in puybu o'subuūm kuka cebe aximaūmap tieğ. ¹¹ Eyju ikērēat kuğ. Imēnpit eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be. Apēn eyju iūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm jexewi iojuyjuy'ukayū be—kabi beat pit. ¹² Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk. Iju Moisés ekawēn, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinap tak.

¹³ Jesus tak o'jekawēn.

— Epeōm cuy xīntabi itok'īt tağ. Xīntabi itokboğ pit daxaboğ kay wuymuju-juap e ma—ipiat'ajojoap kay. E pa'ore'umat e. Xīntabi itokboğ. Ade wuyjuyū ie dağ jekukum. ¹⁴ Xīntabi itok'īt pit e pa'oreat e xīntabi. Wuytait'icap e. Pūğpūğ ma wuyjuyū ie dobuxikxiğ.

¹⁵ Jesus dak o'jekawēn jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop eymuğuykuku ojuayū kay—jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kay. Omuyku ip. Ovelha jo'i ma'ğu ip jajēm, badi bit ip ika'uayū buxim, akurice buxim. Eykay itakomaayū ma ip, xipacat co'layū ma'ğu ip jajēm — io'e. ¹⁶ — Eyetaybit widaōhō ya'a'e ğu e'em—uva'a iam. Eyetaybit tak aru'ip tağ figo'a'e ğu e'em iam. Imēn eyetaybit widaōhō, aru'ip tak. Ya'a nomuju eyetaybit iboyūm. Imēnpuxim tak eyetaybit je'e abuyū jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū iam. Xipat'ūm cekukuap tomuju eyetaybit ixeyūm.

¹⁷ — Yopxipacat'ip ya'a xipat e'em. Yopxipat'umat'ip ya'a dak xipat ğu ma e'em.

¹⁸ Yopxipacat'ip pit yaku'ūm an ğu aypatpan. Yopxipat'umat'ip tak yaku an ğu aypatpan. ¹⁹ Yop yaku'umat'ip soat wuyju ixikxiğ, takatkan daxa be ixik am. ²⁰ Apēn yopxipat'umat'ip ya'a dak xipat ğu ma e'em; imēnpuxim jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat ğu jeku.

— Imēneju eyetaybit epe'e pebicayū jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat'ūm cekukuap tomuju — io'e Jesus.

²¹ — Deus soat kukanap kabia je'e ip owebe: “Ēn ocekekukat,” i. Soat pit jeōm ğu Deus xe kabi be—webay ibikuyap tağ cekuibiyū acā—kabi be omuyat a'ō kayayū acā — Jesus o'e.

²² — Ğebujeat kabia Deus abuyū ikērēat kuğ iap ğuwēn. Adeayū je'e'e ip owebe: “Ocekekukat! A'ōbi ocekekuku. Xipacap oceğuwēnuwēn—Deus soat kukukaniap muwēnuwēn oceju,” i. “A'ōbi ibiōğbuk kērēayū oceğujēmujem wuyjuyū xewi,” i dak je'e. “A'ōbi ocewebe i'e ba'oreat oceğubapukpuk,” i dak je'e.

²³ — Ğebuje ōn je'a'ōbu.

— “Wetaybit ğu oğuy eyjum. Pūğ em tak ka'ūma,” ioce'e — Jesus o'e. — “Wede epe'e oxewi. Ikērēat muğēğēm acā epekuku,” ioce'e dak — Jesus o'e.

²⁴ — Wa'ōkayayū itaybicat puxim ip—ağokatkat puxim ixeyū wekawēn coco'ukayū. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy wita'a jeje. Uk'a'abi'ip o'yopmuy wita'a jeje. ²⁵ Muba'at oajēm wita'a jejeiat'a kay—muba'atxixi. Muba'at idibi o'timuboğ. O'tiajēm. Kabidoxixi dak o'subidoakaka. Imēnpit o'ya'at ğu yacem puye, wita'a jeje buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁶ — Wa'ō dağ ğu jekuku'ukayū itaybit'umat puxim—waramtağ ma uk'a o'yamuyiat puxim ip—wekawēn kay'ūmayu. Wa'tjojom ip. Inaka kūyjobit ğu ip wa'ō kay. Warēmtağ uk'a o'yamuyiat puxim—ağokatkat puxim—yağuyba'arēmat puxim. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy ipi ju, ka'oririt pe. Cem ğu o'yamuy.

²⁷ — Muba'at oajēm ka'oririt peat'a kay. Idibi o'tiajēm—tiboğati. Kabido dak o'subidoajēm. O'subido'at bidoboğ ya be. O'ya'at. Iğō'a o'ya'ūm cīcā, o'ya'at puye — io'e Jesus.

²⁸ Soat yağuybabi'ūm ip osodop, Jesus ekawēn epere buje.

— Wara'an wuymutaybitbin Jesus — io'e ip. — Idim cīcā teku wuymutaybitbin — io'e ip.

²⁹ Ja'ōbi imutaybitbin Jesus osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū buxim ğu imutaybitbin osunuy.

8 Ġuyjom o'kop Jesus co'a bewi. Ade dak o'kop ip Jesus tomuju. ² Kopkom pima, ierepat oajēm Jesus kay, jemu'ada am. O'jeġ'aecōġcōġ cewap, Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Kariwa — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — io'e Jesus pe.

³ — Obu'u ġu. Jemu'ada ōn — Jesus o'e. O'jebaepucūġ. O'ġucay. O'je'ada dao ma. Ierep topibit xipat o'e.

⁴ — E'adaap cuy eġuwēn ġu warara'acat pe — io'e. — Paī kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe emu'adaam itaybit am — io'e. — Xepxem cuy pukaso eġūm paī be Moisés ekawēn taġ. Imēn ece'e soat ijoceayū itaybit am Jesus ierepat o'ġu'ada iam. Ēn pit eġuwēn ġu e'adaap. Paī ma juy ġuwēn e'adaap — Jesus o'e ierep tūibit pe.

— Hm hm — io'e.

⁵ Cafarnaum ka be Jesus ajēm puje, sorarayū kukukat oajēm. Jesus kay oajēm.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. ⁶ — Obuywatwat'ukat opop oduk'a be. Ipi jījā opop. Jebit oe'ūat puxim. Iwātaxipi jījā ma. Ikop pa'orean — io'e Jesus pe.

⁷ — Ijom puk ōn pit, imu'ada am — Jesus o'e.

⁸ — Ka'ūma, Kariwa — io'e. — Eju ġu juy oduk'a kay, wa'ōbuyxi'ūm puye, Judeu'umat ōn puye. A'ōm ma juy eġu'ada. “Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

⁹ — Ōn tak warara'acat mujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūġ pe ōn e'em, “Ejēm,” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em, “Ejot,” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em, “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e.

— Apēn wesorarayūm wa'ō kay, imēn tak a'ōbi ma obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

¹⁰ Iboap co buje, Jesus itabēġ o'e.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iġo sorarayū kukat, Judeu ġu ma'ġu — io'e Jesus jenomjuacayū be. ¹¹ — Adeayū jajēm ip Deus dopap pe—Judeu'ūmayū, mesa koreren jabik ām Abraão eju, Isaque eju dak, Jacó eju dak. Soat eipi bewi jajēm ip. Pūġ ixeyū'in kaxijēmap ka bewi jajēm ip. Wara'acayū ixeyū'in kaxiajēmap ka bewi jajēm ip, kabi beat soat kukan pima. Icokcok cīcā e'em ip — io'e Jesus. ¹² — Ajēmjēm ip pima, Deus Israel naxeġebitbit joxik ip wūy ma kabiokboġ pe. Iboce ma tōtōn jeedop. Tūy yēyēy ipi bun jeedop — io'e Jesus jenujuacayū be.

Ipiat'ajoap ka be iap muwēnuwēn o'e Jesus—kabiokat ka be iap.

¹³ — Eju eduk'a kay — Jesus o'e sorarayū kukukat pe. — Kuy ebuywatwat'ukat o'je'ada, okay etabut puye — io'e Jesus.

O'je'ada ġebuġe bit. Ibuywatwat'ukat o'je'ada.

¹⁴ O'ju. Jesus oajēm Pedro duk'a be. Oōm. Pedro daxijo o'jojojo. Ipa'i jījā opop xeku. ¹⁵ Jesus o'ġucay ipa'iat. O'subaixik. Imēnpuye ipa'i'ūm o'e. Xipat o'e. O'kop cama bewi. Jesus xat o'ġuġē cebeam.

¹⁶ Katpuje ma iboceayū ibiōġbuk kērēat kuġayū o'tujowat ip Jesus kay. Imu'ada am, o'tujowat ip. Ade osodop ip—iwātaxiapiayū. Ibiōġbuk kērēayū o'ġujēm Jesus ikukayū bewi.

— Epejēm — io'e cebe.

O'ajēm ip Jesus a'ōbi. Iwātaxiapiayū dak o'ġu'ada'ada.

¹⁷ Isáías juk o'jekawēn kuyjeayū be. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat juk o'jekawēn. Jesus muwēnuwēn o'e.

Iwātaxipipiayū o'ḡu'ada xeku, ibaca'ūmayū dak, i juk o'e kuyjeayū be.

Jesus o'ḡujēm xipāt'ūmayū jemumukukukayū xewi—ibiōḡbuk kērēayū. Imēn Jesus e'ep puye, soat itaybit o'e icēmān Isáías'ūm ekawēn iam.

¹⁸ Adeayū o'je'awero ip Jesus kay. Timudek pin Jesus, ade buye.

— Ġa'a — io'e. — Iodi atimudek cuy.

¹⁹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat tak oajēm.

— Omutaybitbin'ukat — io'e cebe. — Soat ka daḡ ojekuku eweju ejuap taḡ — io'e.

²⁰ — Tapu — Jesus o'e. — Oweju jekukuayū ya'ūmḡu jedopdopap'a — io'e cebe—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe. — Kak ikūykēy. Wasū dak topipe. Ōn pit ka'ūma. Ya'ūmḡu odopdopap'a — io'e—Jesus o'e—soat waḡo o'e.

²¹ — Kariwa! — io'e wara'at Jesus pe. — Koap webay'ūm ojokot. Ġebuḡe cum puk ōn eweju — io'e Jesus eju jekukuat.

²² — Kā'ā. Ejot cuy okay — Jesus o'e cebe. — Deus ekawēn kay'ūmat jebadipyū'ūm'ūm jokot. Ēn pit ka'ūma. Oweju juy ejekuku — io'e.

²³ Kobe be oōm Jesus. O'timukek ip, wīnābu o'timudek ip—Jesusyū.

²⁴ Timudekdeḡ pima ip, kabidoxixi oajēm. Oajēm iodi kay. Topapūn kobe o'e idibim, kabidoxixi ajēm puje. Kobe daḡacat iparara ip o'e kabido buxixim. Jesus pit ixet kobe be. ²⁵ Jesus o'ḡuwurūḡ ip—ceweju etaybitbinayū.

— Kariwa! — io'e ip. — Ocedaxijom ece. Akōm wuyju!

²⁶ O'jewurūḡ Jesus.

— Apēḡām puxim eyparara? — io'e. — Apēnpuye eyetabutbūt okay? — io'e ipararaayū be. — Eypararam ḡu juy epesop. Okay juy eyetabut cīcā.

— Ebidopon! — io'e kabido be. — Edipon! — io'e iodi be. Imēnpuye kabidoxixi o'subido'ūm. Iodi dak tistem cīcā o'e Jesus a'ōbi.

²⁷ — Apen ibo o'jebapuk? — io'e ip. — Abu sute? Kabidoxixi o'subido'ūm ya'ōbi. Iodi dak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip. Jesus muwēnuwēn o'e ip jewewebe.

²⁸ Kabido'ūm puje, o'timudek ip. Gadara eipi daḡ oeku Jesus. Xepxep osodot ip—ibiōḡbuk kērēat kuḡayū. Ika'u jījā o'e ip. Ce'ū'ūayū mōḡmōḡap pewi osodot ip. Bomaku nuynuy soat em. Ixeyū buxixim, e daḡ kapkap ḡu o'e ip—ibo ka watwat—Gadara ka watwat.

²⁹ — Deus ipot ēn — io'e ip Jesus pe. — Aḡ cuy ocesūy. Jajēm ḡu juy ocekey ipiat'ajoan ocewebe ipi ūm awap ma — io'e ip Jesus pe.

³⁰⁻³¹ — Ite aḡokatnayū xewi ocemujēm puje, ocemujum ece dajebaro be—ibiōḡbuk kērēayū o'e cebe. Imēn ma o'e ip, dajebaro bomaku wurūrūrūḡ puye—ade dajebaro.

³² — Epejēm — Jesus o'e.

O'jēm ip aḡokatnayū xewi.

O'ju dajebaro kay. Oōm. Imēnpuye dajebarayū daudaum o'jenapōn co'a pēnpēn taḡ. Iodi be o'kop ip. Oakōmkōm ip. Jeabokaboḡ ip oap.

³³ Dajebaro kukukayū owatwat ip. Soat muwēnuwēn o'e ip aḡoka watwat pe. Dajebaro aokaap awēḡ muwēnuwēn o'e ip aḡoka be. Ibiōḡbuk kērēat kuḡ topibiyū awēḡ tak yawēḡ muwēnuwēn cīcā o'e ip.

³⁴ Ġebuḡe Jesus o'topabe ip—aḡoka watwat—soat.

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e Jesus pe.

9 O'jēm. O'jepit Jesus. Jeipi be o'jepit—Cafernaum ka be. O'jepit, waram timudek puje.

² Aḡoka watwat ijebit e'ūat o'tujowat Jesus kay. Ixexecap pe ixe ijebit e'ūat o'tujowat ip. Jesus itaybit o'e cekay itabut ip iam. Imēnpuye o'jekawēn ijebit e'ūat pe:

— A'ōcam cuy — io'e cebe. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi, tapu. Iboap ikērēat kay ḡebum ḡu oce, i'uk puje — io'e. — Pūḡ em tak ka'ūma — io'e—Jesus o'e ijebit e'ūat pe.

³ — Ite Jesus “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū napa ma o'e.

Pūḡpūḡ ixeyū'in napa ma o'e jewewebe.

⁴ Jesus itaybit o'e apēn jewaḡuydadam ip iam.

— Apēnpuye ikērēm epeyewaḡuy? — io'e Jesus Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be. ⁵ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ḡu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecexiḡxiḡ,” i dak, eyetabut ḡu kuka epe'e okay — io'e.

⁶ — Soat waḡo ōn — Jesus o'e. — Wa'ōbi teku oḡu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ōbi ma teku o'ḡu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Eju eduk'a kay. Exexecap cuy etujowat eweju — io'e.

⁷ O'āy. Jexexecap kuḡ o'ju jeduk'a kay.

⁸ Adeayū iparara jījā o'e ip, iboap tobuxik puje.

— Ka'ūmḡu xipacat Deus co'iat — io'e ip. — Deus Jesus a'ō mubacaat puye. Imēnpuye ixe Jesus pe ikērēat i'uk put wuyxewi — io'e ip.

⁹ Ibocewi Mateus o'jojo Jesus.

Oajēm Jesus Mateus kay. Ixe Mateus xik'i osunuy jekapikpikap'a be—iecuḡap edinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — io'e Mateus pe.

O'āy. Oeku Jesus eju.

¹⁰ Mateus tuk'a be oajēm ip—adeayū, jekōn ām. Oabikbik mesa koreren iecuḡap edinheiro bubu'ukayū, Deus xe ikērēan e'e'ukayū dak, Jesus tak, Jesus eju etaybitbinayū dak. Soat ip oabikbik mesa xe jekōn ām.

¹¹ — Apēnpuye ixeyū eju eymutaybitbin'ukat jekōnkōn—iecuḡap edinheiro bubu'ukayū eju? Ikērēat muḡḡēḡ'ukayū eju dak? — Fariseuyū o'e Jesus etaybitbinayū be. Imēn kawēnwēn o'e ip, Jesus jekōnkōn o'jojo ip puye.

¹²⁻¹³ O'jede ḡu imutaybitbinayū. Jesus pit Fariseuyū o'ya'ījojo. O'jekawēn.

— Iwātaxipi'ūmayū wuyanūḡtata'ukat kay je'ju ḡu—iwātaxipipiyū acā — io'e. — Imēnpuxim ōn tak jewexe xipacayū nomuwā ām ḡu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā. Ikērēat uk am ixeyū bewi ojot. Imēnpuye cekōn ikērēat muḡḡēḡ'ukayū eju — io'e.

— Cum cuy eyju eymutaybitbinayū kay — io'e — eytaybit am apēn Deus ekawēntup e'em iam — io'e Jesus Fariseuyū be. — Imēn opop ibararakat:

Idip ma oxe warara'acayū eyetabotaidabotbot pima. Imēnpit idip ḡu oxe warara'acayū kay ḡu eyetabotaidabotbot pima, obuyxi am carneiroyū mupiḡ ma'ḡu eyju, i — io'e.

— Imēnpuye ijoce jewexe xipacayū nomuwā ām ġu ojut—xipat'ūmayū nomuwā ām acā — io'e Jesus.

¹⁴ João Batista eju etaybitbinayū oajēm ip Jesus kay.

— Apēnpuye Fariseuyū jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ām—oceju dak, eweju etaybitbinayū bit jekōnkōn ip pima? — io'e ip.

¹⁵ — Oweju etaybitbinayū jekōnkōn, ōn ceweju ip puye. Ōn pit ceweju ip'ūm pima, jekōnkōn ġu ip. Jekpiwan ma jewemureren ip Deus eju kawēn ām. Imēn soat itaybit e'em iġuycūġ cīcā ip iam. Ōn iwadip puxim. Iwadip cexe ip pima, abu ixeyū'in iġuy-cūġ e'em—jewebumūnap epeta be tomuwāibiyū'in? Ka'ūma ma! Imēnpuxim oweju etaybitbinayū jekōnkōn ip. Jewebumūnap epeta be tomuwāibiyū buxim ip — io'e Jesus.

¹⁶ Jesus wuymutaybinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'ġuwēn.

— Paġo iisuan ġu imuwaketken wuyju—toti iorokat muwaketken. Iisuat pit imuwaket puje, jewa'l'in biġ ma idieġboġ e'em — io'e Jesus.

¹⁷ — Uva'abidi tiisuati dak acetimōġ yaiaisuat'a daġ — io'e Jesus. — Ya iisuat taġ'ūm pima, o'jeabaġ kuka — io'e. — Imēnpuye uva'abidi tiisuati acetimōġ timūn'a be—yaiaisuat'a be, uva'abidi cediepyat puxixim, tiporoyat puxixim, timun'a'ūmap puxixim — io'e Jesus João Batista eju etaybitbinayū be.

Iboam e'em pima, “Wekawēn paġo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak,” i'e ojuy osunuy. Imēn Jesus o'e. Kawēn iisuat ma Jesus ekawēn o'e ġasū bit. Fariseuyū ekawēn taġ ġu o'e, Saduceuyū ekawēn taġ ġu o'e dak.

¹⁸ Judeuyū kukukat tak oajēm Jesus kay. Ixe osunuy Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. O'jēġ'aecōġcōġ Jesus topa be, ibuyxi am.

— Odaxit ġaxīn ma oe'ū — io'e Jesus pe. — Ejot pima bit, eġu'ada. Jetait — io'e Jesus pe. — Ebuesubumōġ ijeje bima, je'ada odaxit — io'e.

¹⁹ — Ġa'a — io'e.

O'ju ip—Jesusyū. ²⁰⁻²¹ Cucum pima, pūġ ayacat oajēm Jesus tomuju, cesay mucay am—Jesus ekabek ukpu mucay am. 12 koato bun ma ixe ayacat iwātaxipipin o'e, doybucukcuġ ġu buye.

— Cesay mucay buje ma, oce'ada — ixe ayacat o'e jewebe ma.

Jesus ekabek o'ġucay. ²² O'jekorepēn Jesus.

Ġebuġe Jesus ayacat o'jojojo.

— A'ōcam cuy — io'e ayacat pe. — Etabut okay. Imēnpuye ġaxīn ma eceje'ada — io'e.

Dao ma o'je'ada ixe ayacat.

²³ Oajēm ip Judeuyū kukukat tuk'a kay. Ade wāwām ip osodop. Jebubut'uk muyd-edeyū dak o'jojojo Jesus. Imuydedem ip Judeu babi daġ. Cebabi daġ tak wāwā ip osodop.

²⁴ — Ce'ū ġu teku. Yaypan'isuat ixet ā — io'e Jesus wāwāayū be. Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye “Ixtet ā,” io'e. Wāwāibiyū bit jewaywayway ip o'e Jesus kay. Jesus o'e cebe ip:

— Epejēm uk'a bewi — io'e.

O'ġujēm.

²⁵ Ijēm puje, Jesus oōm yaypan'isuat kay. O'subaixik. Dao ma o'je'ada. Itait o'e waram ġuto ce'ū topibit, Jesus o'subaixik puye. Ixe o'kop—ce'ū topibit.

²⁶ Ipi juayũ ce'ũ topibit awêg̃ o'yawêgmupôg̃ ip. Jekawênwên o'e ip soat tag̃—soat ibo eipi dağ̃.

²⁷ Jesusyũ eipi kukukat ka bewi cêm puje, xepxep o'ju Jesus tomuju—ita'ũmayũ.
— Etabotaidabotbon cuy eğuy ocekey — io'e ip. — Ocemu'ada am — io'e ip Jesus pe—Davi'ũm naxeğebit pe—Judeuyũ ajojoyũ'ũm'ũm kukukat naxeğebit pe.

²⁸ Oajêm ip Jesus kay, ixe jeduk'a be òmòm pima.

— Eyetabut tu okay—eyemu'ada òn iap kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetabut, kariwa.

^{29–30} O'sutamucay Jesus ita'ũmayũ. O'je'ada.

— Eyju eyetabut okay buye, òn jeymu'ada — io'e Jesus ita'ũm topibiyũ be. Itate o'e, Jesus o'sutada buye.

— Eymu'adaap epeğuwên ġu juy eybureyũ be—ka'ũma be ma — io'e Jesus.

³¹ Imênpit je'adaap o'ğuypôğpôg̃ ip soat kaka dağ̃.

³² Jesusyũ uk'a be cêm cêm pima, iboceayũ ibiôgbuk kêrêat kuğat o'tujowat Jesus kay. Cekawên pa'oreat o'e ixe, ibiôgbuk kêrêat kuğ puye. O'tujowat ip Jesus pe, imu'ada am. ³³ O'je'ada Jesus a'ôbi. Ağokatkat pewi ibiôgbuk kêrêat cêm puje, xipan o'jekawên ma, o'je'ada buye.

— Abu yağuyğuy imên o'jebapuk iam? — adeayũ o'e ip jewewebe. — Ka'ũma ma ijo'iat imên wuyjojojo ġu Israel eipi be—wuyeipi be — io'e ip.

³⁴ Imênpit Fariseuyũ o'jekawên. Napa ma o'jekawên ip.

— Jesus ibiôgbuk kêrêat mujêmjêm cebewi ibiôgbuk kêrêayũ kukukat a'ôbi—Satanás a'ôbi — io'e ip napa ma.

³⁵ O'ju Jesus ikaboğatka dağ̃, ika'ĩcatka dāg tak. O'ju ağoka watwat mutaybitbin. Judeuyũ Deus eju kawênwênap'a be imutaybitbin o'e. Deus soat kukanap o'ğuwênuwên soat pe—kawên idipat. Imên ma imutaybitbin ip oeku. Ibomaayũ mu'ada'adam oeku: iwātaxipiyayũ, ibaca'ũmayũ dak—soat mu'ada'adam oeku.

³⁶ Itabotaidabotbot ma iboka watwat kay Jesus osunuy, yağuybabi'ũm osodop puye. Ovelha buxim ip, jekukat'ũm pima ip. Imênpuxim ika beacat ikukuk'ukat'ũmayu osodop ip, ka'ũmğu ibuywatwat'ukat puye.

³⁷ Imêneju Jesus o'jekawên jewēju etaybitbinayũ be.

— Kadaĩ ya ade opop—kadaĩ'a—yaopat'a. Püğpüğ pit omuyku ip yabu am — io'e cebe ip. ³⁸ — Epeyekawên cuy kapikpik'ukayũ kukukat pe. I juy ep'e cebe: “Kapikpik'ukayũ eğuju juy kadaĩ'a bu am,” i — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be. Imên Jesus kawênwên o'e, Jesus eju adeayũ ceku pin ip puye. Apên kadaĩ ya ade o'yadop—kadaĩ'a yaopat'a; imên tak adeayũ ceku pin ip Deus emunaē eju. Imênpit püğpüğ oekuku Jesus kawên muwênuwên ijodiakat pe. Imênpuye imuwênuwên'ukayũ kukat eju juy jekawên ip Deus eju.

— Adeayũ juy eğuju ekawên muwên âm — i juy e'em ip cebe.

10 Jesus 12 beayũ o'tomuwa—jewēju etaybitbin'ukayũ. O'tomuwa, ja'ôbi soat mu'ada am—iwātaxipiyayũ mu'ada am, ibiôgbuk kêrêayũ mujêm âm tak—ja'ôbi imujêm ikuğayũ bewi—soat ip pewi. Ja'ôbacaap o'ğũm cebe ip—12 beayũ be.

^{2–4} 12 beayũ ibutet 12 butet pe osodop ip. Ibürũ ma ibutet osodop ip—Jesus emumuyũ butet: Koapat Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Tomé i, Mateus i, wara'at Tiago, Tadeu i, wara'at Simão, Judas Iscariotes i. Ibürũ ma ibutet osodop ip.

Wara'at putet Pedro i ibutet osunuy—Simão butet. André Pedro kitpit osunuy. Tiago, João dak, Zebedeu ipotpoyū osodop. João Tiago kitpit osunuy. Mateus iecuḡap peam Israel naxeḡebitbit xewi dinheiro bubu'ukat osunuy. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Wara'at Simão Israel eipi kay cīcāat osunuy. Judas Iscariotes ḡuyjom Jesus o'ḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip—12 beayū—Jesus eju jekuku'ukayū.

⁵⁻⁶ 12 beayū o'ḡuju Jesus.

— Epeju Israel naxeḡebitbit kay — io'e cebe ip. — Itabidaoayū buxim ip — io'e. — Ovelhayū buxim ip — io'e Jesus. — Wara'at eipi bewiayū kay epeju ḡu — io'e 12 beayū be. — Israel naxeḡebitbit kay acā juy epeju. Judeu'ūmayū kay ḡu epeju, Samaria eipi beayū kay ḡu dak — io'e. ⁷ — “Ijasun Deus soat kukan je'e,” i juy epe'e Judeuyū be, Israel naxeḡebitbit pe cucum pima eyju — Jesus o'e 12 beayū be.

⁸ — Iwātaxipiyayū epeḡu'ada juy ip — io'e cebe ip. — Ce'ū'ūayū dak epeḡutait. Waram jetait ip — io'e Jesus. — Ierepayū epeḡu'ada juy — io'e cebe ip. — Ibiōḡbuk kērēayū dak epeḡujēm cuy ibiōḡbuk ikērēat kuḡayū bewi — io'e Jesus. — Imēn epe'e juy wa'ōbi—ce'adaap epe'e juy. Epeteida ḡu juy. Imēn ām cuk oḡūm wa'ōbacaap eywebe teidam ḡu — io'e Jesus cebe ip.

⁹ — Dinheiro epetujowat ḡu juy eyweju. Ouro epetujowat ḡu, prata dak ka'ūma. Cobre dak ka'ūma. Epetujowat ḡu juy dinheiro mūn'a be. ¹⁰ Cucumap pubut mūn'a dak epeyadujowat ḡu juy. Xepxem cuy epetujowat ḡu—eydoti, pūḡ ma acā. Sandália dak ka'ūma. Eyba'ip tak epeyoptujowat ḡu juy. Eybuywacayū ma juy eyxan je'ḡūm. Imēnpuye eybubut epetujowat ḡu juy — io'e Jesus.

¹¹ — Ajēm pima aḡoka be jeduk'a be eyḡuyḡuy pinat epetobuxik cuy. Ixe duk'a be juy epesopsop, ibo aḡoka be bima — io'e Jesus. ¹² — Ixeyū duk'a be ōmōm pima, epyekawēn tuk'a beayū eju. Kato juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹³ — Ḡebuḡe eyekawēn kay ya'ōpīcūḡcūḡ je'e ip. Ya'ōpīcūḡcūḡ je'e ip, eyekawēn kay buye. Imēnpit wara'acayū eyekawēn kay'ūm pima bit, ya'ōpīcūḡcūḡ ḡu je'e ip. Epajēm cexe ip. Imēnpit te'e ma epe'e, “Wuykabia,” cebe ip. “Epeōm,” i ḡu je'e ip, eyekawēn kay'ūm puye.

¹⁴ — Eykay'ūmayū bewi epejēm cuy, eyekawēn kay'ūmayū bewi dak. Cēm pima eyesandália epeḡupoypoy, “Deus ipiat supī'ajoat eywebe ya'ō kay'ūm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe. Imēn cuy epe'e cebe ip, aḡoka bewi wan pima, uk'a bewi wan pima — Jesus o'e 12 beayū be.

¹⁵ — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supī'ajoat, Gomorra ka watwat pe dak. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supī'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye. Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e.

¹⁶ — Ya'ōpīcūḡ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eymujum ōn. Ovelha buximayū eyju. Widayū parakpe eyju ovelhayū buxim. Imēnpuxim eykay itakomaayū parakpe eyju. Ovelhayū be bit i'e baōre akuriceyū be. Imēnpuxim eywebe i'e ba'ore eykay itakomaayū be.

— Wa'ōbi eyju buje, itaybit cīcāayūm epesop. Aḡ cīcā juy epesop. Dao ḡu juy eyetakomām cekay ip — io'e Jesus.

¹⁷ — Aḡ cuy epesop — io'e. — Eykay itakomaayū jeydaomūn. Jeydujowat ip wuyekawēn coco'ukayū be. Jeymupokupok ip Deus eju kawēnwēnap'a be jetakomaap kay. Ixee bum jeymupokupok ip — Jesus o'e. ¹⁸ — Eyju webekikit puye jeydujowat ip ipi kukayū be, kariwawayū be dak. Jeydujowat itaybit am eyetabucap

xipat cexe ip iam ma, eyetabucap xipat'um cexe ip iam pit. Kawën idipat epeğuwën cebe ip, Judeuyü'umayü be dak — io'e Jesus. ¹⁹— Eyağuybabi'um ġu juy epesop, eyetaybit'um puye ajom epeyekawën iam, apën epeyekawën iam tak. Eydujowat-wan pima ip, Deus o'ğuwën eywebe ajom epeyekawën iam. Imën jeymutaybin. ²⁰Wa'öbi juy epeyekawën. Imën epeyekawënwën Deus biöğbuk ma kawënwën je'e eywebewi—Wuyebay biöğbuk — Jesus o'e cebe ip.

²¹— Adeayü jebadipyü kay itakoma je'e, ixeyü webekitkit puye. Iwağo jekitpit tujowat cekay itakomaayü be yaoka am. Ikitpit tak jewağo tujowat yaoka am. Ipotpet tak itakoma jija je'e jebay kay. Jebay tujowat cebe ip, yaoka am — io'e. ²²— Soat ixeyü itakoma jija je'e eykay, eyju webekitkit puye. Ipiat pibun eyetaxi bima, Deus a'ö dağ jekukum cuy eyju. Guyjom Deus jeymuyu, cexe soat em eyedop am — io'e.

²³— Eywebe ipiat supia'ajojo bima, epeyenapön cuy. Imën e'e ip pima püğ ka be, epeyenapön cuy wara'at ka be—ağoka be — io'e cebe ip. — Soat wağo ön — Jesus o'e. — Waram wajëm awap, ade ağoka dağ epeju—Israel naxeğebitbit eipi dağ — io'e Jesus.

²⁴— Imutaybitbin'ukat podi ġu je'e jewēju etaybitbinayü itaybit ip. Kariwa dak podi ġu dak je'e jekapikpiğ'ukayü kapikpiğ ip. ²⁵Imënpuye kapikpiğ'ukayü icokcoğ cuy jeedop ip, jekariwa buximayü ip puye. Itaybitbinayü dak icokcoğ cuy jeedop ip jemutaybitbin'ukat buximayü ip puye. Ijoceayü cekariwa a'ö ya'omuy ip pima, “Belzebu teku,” i bima ip, cebekitkit a'ö dak ijo'i ma ya'omuy je'e ip. Cekariwa omuy-muy ip pima, cebekitkit tak imuymuy ip cekariwa muymiyap podi ma — io'e Jesus.

²⁶— Eypararam ġu juy epesop ixeyü e'eap puxixim — io'e jebekitkit pe. — Yajuyjuyat jewedobuxik ġuyjom. Iba'arëmat ibapuk je'e soat xe. ²⁷Imënpuxim ajo oğuwën eywebe, kawënwën wuyewewēju ma, ijop epeğuwën soat pe ġuyjom — io'e. — Ibadadaap kay epeya'ijojo, ijop soat pe epeğuwën ġuyjom — Jesus o'e.

²⁸— Eypararam ġu juy epesop eyaoka ojuyayü buxixim — io'e jebekitkit pe. — Wuyejebit aoka but ip. Imënpit wuybiöğbuk aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Deus puxim pit cuy eypararam epesop. Wuyejebit muy'um put cebe, wuybiöğbuk tak. Ipiat'ajojoap pe imu'um put — Jesus o'e.

²⁹— Xepxep pe pidiwe dei tei'it ma—püğpüğ centavo ma—wasü yopicat tei. Imënpit püğ wasü yopicat at'an pima, Deus itaybit ixë wasü o'at iam. Deus a'öbi acä je'at — Jesus o'e. ³⁰⁻³¹— Deus xe teiböğ ġu wasüdei. Imënpit ağ cekay. Imënpuxim wuykay dak ağ soat em. Deus itaybit wuyadap peburüdap iam. Imëneju eyağuy-babi'um'um ġu juy epesop. Deus soat itaybit wuyekuku iam — io'e.

³²— Eyju “Jesus ebekitkiyü oceju,” i soat pe e'em pima, ön tak “Teyüku webekitkit,” i oce webay be—kabi beat pe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayü be. ³³— Eyju bit e'em warara'acayü be, “Jesus bureyü ġu oceju,” i bima, ön tak “Iteyü bure ġu ön,” i oce Webay be—kabi beat pe — io'e Jesus.

³⁴— Epeyewağuy ġu juy: “Jesus osodot kaba'um wuydop am,” i. Ojot puye, ipi watwat pe wara'at tağtağtağ ma jekuku. Itakoma je'e ip jewewekay. Pajam je-waokakam je'e ip — Jesus o'e. ³⁵⁻³⁶— Ibadipyü itakoma cicaayü je'e jewewekay, püğpüğ ixeyü'in okay itabut puye — Jesus o'e. — Cebay ma okay je'e. Ipot pit okay ġu je'e. Ixi ma okay je'e. Iiyü okay ġu je'e—ayacayü. I'it tayxi okay ġu je'e. Yuktayxi okay je'e. Imëneju wara'at tağtağtağ ma jeku ip — Jesus o'e cebe ip.

³⁷— Eyebay kayap podi ma okay'um pima, oweju jekukuayü ġu epesop, eyxi kayap podi ma dak, eyekpotpoyü kayap podi ma dak, eydaxityü kayap podi ma

dak. ³⁸ Owebeam je'ū ibu'u'ūmat puximayū acā webekitkit ma oxē. Korosa jeje je'ū ām, korosa dujuwatwan ōn pima, webekitkit tak cucum onomuju. Cucum ip korosa kuḡ, je'ū ām. Apēn aḡokatkat korosa dujuwatwan cucum, korosa jeje jebamupayam je'ū ām; imēnpuxim cuy epeku soat em owebeam je'ū ibu'u'ūmat puxim.

³⁹ — Eye'ū bima, ōn ma obuyxi eyxe buye, ibin ma soat em eyetabēḡ epesop Deus xe. Eywebe ma jewaḡuyḡuy: “Ōn ma obuyxiat,” i bima bit, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje — Jesus o'e cebe ip.

⁴⁰ — Ḡasū epeju Israel naxeḡebitbit kay. Wa'ōbi epeju — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be. — Pūḡ ixeyū'in eyewebe je'e, “Epeōm,” i. Imēnpuxim ma owebe dak je'e ip — io'e Jesus. — Imēnpuxim ma oḡujuiat pe dak je'e ip — io'e. ⁴¹ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye. Iōm pin. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'ḡūm cebe, kapikaptei ūmūm pima jekawēn muwēnuwēn'ukat pe.

— Cūḡ cīcāt pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, cūḡ cīcāt puye. Iōm pin je'e. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'ḡūm cebe, kapikaptei ūmūm pima cūḡ cīcāt pe. ⁴² Wara'acat webekit'isuat pe idibi ma tiūm ticukati, ixe webekit puye, Deus tak xipacat je'ḡūm idibiūmat pe — io'e. — Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus.

11 Ibocewi o'ju Jesus aḡokaxiriyū be. Wūy ḡu osodop boyūku. 12 beayū muju bujep, aḡokaxiri beayū mutaybit am o'ju. Deus ekawēn muwēnuwēn oeku Jesus.

² João Batista Cristo awēḡ o'yawēḡcoco daomūnmūnap'a be. Bekitkit o'ḡuju Jesus kay. Jewēju etaybitbinayū o'ḡuju João. O'ḡuju, ja'ō daxijo am.

³ — “Deus emumuju ajēmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ēn ma du ixe? Wara'at ḡu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

— Hm hm — io'e ip.

João a'ō daxijo am o'ju ip.

Oajēm ip cekay—Jesus kay.

— Ēn ma du omuykuiat? Wara'at ḡu xe'e ocejowiwi? — io'e ip Jesus pe.

⁴ — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoioiap cuy epeḡuwēn João be, epekūyjoioiap tak — io'e. ⁵ — Ita'ūm topibiyū o'e itate ḡasū. Taokērē topibiyū dak xipan ip o'e jexīḡxīḡ ḡasū. Ierep topibiyū dak xipan o'e ḡasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e ip. Jekūyjojom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itabēḡ o'e ḡasū. Tadaibotbocayū dak kawēn idipat cocom ḡasū—Deus ipot awēḡ cocom.

⁶ — Imēneju: “Ecokcoḡ eḡuy okay etabut am ebū'u'ūm pima. ‘Ite ḡu omuykuiat,’ ie'em pima bit, ecokcoḡ ḡu eḡuy,” i juy epe'e João be — io'e Jesus.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Cēmēm ip pima, Jesus João o'ḡuwēn ibo ka beayū be.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Pām ixe João? Ajobuxim ixe o'e? Ip'ūn'ūn kay kabido ajēm puje, je'ipe'adedem. Yaḡuykorerenayū ite'ip puxim, soat em jewēḡuy muwarurururun puye. João bit yaḡuykoreren ḡu. Ite'ip puxim ḡu. ⁸ João doti teiboḡ ḡu. Teiboḡat kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayū. ⁹ João bit ibubut adeat ḡu. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat xeku. Warara'acat podi ma João ya'ōbuyxi—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma.

¹⁰ — Imēn Deus ekawētup e'em—João muwēḡaptup:

Aḡ cuy epesop, ie'em Deus, i. Wemumuju oḡuju ewap ajēm puje, emuxipan am, i.

Imên e'em Deus ekawëntup—João muwëğaptup — io'e.

¹¹ — Kuyjeayū bodi ma João ya'öbuyxi. Ka'ūma ma omuy João Batista jo'i ya'öbuxian. Deus xe bit—kabi beat xe bit—yopīcat João bodiat ya'öbuyxiat wekawën kayayū'in — Jesus o'e. ¹² — Ixe João Deus awëğ o'yawëğtojt ipi juacat kay—Deus soat kukanap awëğ. Iboap awëğcocom pima ip, cekay jījā ip, Deus xe nuynuy pin cīcā ip puye. Imên ġasū dak cekay jījā ip — io'e. — Deus xe ajēm pin ip — io'e.

¹³ — João ajēm awap, Deus ekawën muwënuwën'ukayū dak iboap awëğ cuk o'yawëğtojt—soat ip. Imên tak Moisés ekawën tup e'em — io'e Jesus. ¹⁴ — Iboap awëğ kay eyetabun pima, eyetabun tak Elias jajēmiap João jo'i ma oajēm.

¹⁵ Epeya'öpīcūğcūğ cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

¹⁶ Jesus waram o'jekawën adeayū eju.

— Oğuwën eywebe, abu-buxim ġasucacat iap iam eyetaybit am. Bekitkit puxim ix-eyū—pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū—bekitkiyū.

¹⁷ “Tëğtëğ'a oceyamuyde eywebe ya'tjo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'i'in,” ie'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ūmcocom. Eybu'u eyju bit oceweju totōn,” ie'em ip. Ijoyū buxim ġasūacacat — io'e Jesus.

¹⁸ — João Batista oajēm eykay. Ixe vinhodi o'tikōn ġu. Ire oeku Deus eju jekawën ām. Soat pit napa ma e'em João muwënuwën: “Ibiōğbuk kërēat kukat teku,” i.

¹⁹ — Soat wağō òn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Soat pit napa ma e'em omuwënuwën: “Ika'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecuğap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikërēat mujurūğrūğ'ukat pure,” i dak — io'e. — Wuyju Deus emumutaybitbinap tağ jekukum pima bit, warara'acayū je'e omuwënuwën, João muwënuwën tak, “Deus xe cūğ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

²⁰ Jesus tak o'jekawën iboceat pe. Ikërēan e'e'ukayū muwënuwën o'e Jesus. Ikërēat eperē'ūmayū muwënuwën o'e. Ikërēat kuğ o'e ip. Imēnpit iğuycūğ ġu ip ikërēat kay. Jesus a'ōbi iba'oreat cuk o'jebapuk ixeyū etabun. Jesus a'ōbi o'jebapuk. Imēnpit ikërēat mujurūğrūğ. Imên o'e—Corazim ka watwat o'e, Betsaida ka watwat tak, Cafaranaum ka watwat tak.

²¹ — Karem ma ipiat epesupī'ajo jījā, Corazim ka watwat! — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupī'ajo jījā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ūma buk epejojojoiap cuk adi oğubapukpuk eyetabut pe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikërēat mujurūğrūğap o'jepere ip—ibo ka watwat. Itabut kajuk ip Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucacat o'ğūōm ip jedotim. Daxa daypibewiaptōm tak kajuk o'tōmōğ ip jabi jeje. Imên kajuk o'e ip, “Oceğuycūğ cīcā ikërēat kuğ oceju buye” iap mubapuk am; “Ġasū bit ikërēat ağuğē ġu” iap tak mubapuk am jebureyū be — io'e.

²² — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiat supī'ajoat iap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supī'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Imēnpit Tiro ka be iap podi ma, Sidon ka be iap podi ma dak eywebe ipiat supī'ajoat. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e Jesus Corazim ka watwat pe, Betsaida ka watwat pe dak.

²³ — Cafaranaum ka watwat! — io'e. — Deus jeymuyu ġu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiatpī'ajojoap kay bit. Ka'ūma buk epejojojoiap cuk adi oğubapukpuk eyetabut pe eyka be bima oce — io'e. — Iboap mubapuk pima Sodoma ka be, ikërēat kajuk o'jepere ip. Deus kajuk ağoka o'sukamupik ġu — io'e Jesus.

²⁴ — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiat supī'ajoat iap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supī'ajoat, Tiro ka watwat tak. Imēnpit Sodoma ka be iap podi ma Deus ipiat

supi'ajoat eywebe. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e Jesus Cafarnaum ka watwat pe.

²⁵⁻²⁶ — Jesus o'e ġebuġe bit.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beecat kukukat, ipijuacat kukukat tak — io'e. — Apēn ēn e'em iap mubapukpuġ ēn jewexe itaybit cīcāyū be ġu—imutaybitbin'ūmayū be acā — io'e. — Ixeyū acā wekawēn imutaybitbin ēn. Imēn xipat oxe. Ocokcok cīcā imēn ebikuy buye. Ocokcok cīcā xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²⁷ — Soat ma juk Webay o'ġūm owebe — io'e cebe ip. — Warara'acat ġu itaybit abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara'acat ġu itaybit abu ipote bay iam—ipot acā. Jebay mubapuk am, ipot ibikuy bima acā warara'acat itaybit je'e abu Deus iam — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — Okay epesot. Ikērēat oju'uk eywebewi — io'e Jesus cebe ip.

Deus a'ō kay kūyjobit ojuy ip. Imēnpit kūyjobit ġu ip.

²⁹ — Eymutaybitbin oce. Webekitkit e'em. Wa'ōpuruġ'ūmat ōn. Waġuybabibi. Yoboġat pin ġu owexe. Eywebewi ikērēat oju'uk. ³⁰ Wa'ō kayap iba'ore ġu imuġē ām. Kūyjobit am okay dak iba'ore ġu eywebe. Wara'at ikērēat kay eyebu'um epe'e, eywebewi ikērēat oju'uk puye — Jesus o'e soat pe.

12 Ġebuġe Jesusyū o'ju trigodip taġ. Sábado bima o'ju, Judeuyū jebodoydoyap kabia bima. Trigodadot o'tadot'uk ceweju etaybitbinayū. Trigoda o'tabu ip, jerere buye. O'ta'o'o ip. ² Ta o'om pima, Fariseyū ixeyū o'jojojo. Jesus eju etaybitbinayū o'jojojo ip.

— Ak'! — Fariseyū o'e Jesus pe. — Eweju etaybitbinayū Moisés ekawēn taġ ġu jekuku ip. Jebodoydoyap kabia be kapikpiġ ip. Cūġ ma ġu e'em ip. Trigodadot uk'uġ ip. Imēnpuye ikērēat kuġ ip, wuywebe jebodoydoyap kabia be kapikpi buye — io'e cebe.

³⁻⁴ — Tā. Ikērēat kuġ ġu ip — io'e Jesus. — Kuyje Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be. Ire bima, oōm Davi, cewejuyū dak. Deus emesa bewi paō'a o'ya'o'o ip—Deus etabixe o'yamōġ ip iat'a—paīyū be acā ya'o pi ġu iat'a. Moisés ekawēn taġ ġu ijop'a o'ta'o'o ip—Daviyū. Apēn Davi o'e'e iaptup opop Deus ekawēntup pe. Kuy epetupcoco—iboaptup — io'e Fariseyū be.

⁵ — Deus eju kawēnwēnap'a be paīyū kapikpiġ ip soat kabia. Jebodoydoyap kabia jekukum ip Moisés ekawēn taġ ġu yaboġat'a be. Wara'at taġ jekukum ip, kapikpiġ puye. Imēnpit ikērēat kuġ ġu ip Deus xe. Iboaptup ekawēn eyetaybit—Deus ekawēntup. Kuy epetupcoco—iboaptup tak — io'e Jesus.

⁶ — Icēmān ocekawēn eywebe. Deus eju kawēnwēnap'a Israel naxeġebitbit o'yamuy—yaboġat'a. O'yamuy ip, wuyju yamubuyxin am. Imēnpuye Deus eju kawēnwēnap'a kukukayū ya'ōbacaayū. Imēnpit ya'ōbaca jījāat omuy ijoce ġasū — io'e Jesus cebe ip.

Jewebe ma o'e Jesus, “ya'ōbaca jījāat” i'e'em pima.

⁷ Warara'acayū kay eyetabotaidabotbocap kay ōn, i Deus juk o'e — io'e Jesus cebe ip. Owebeam carneiro mupikap kay ġu bit ōn—eyetabotaidabotbotap kay acā, i — io'e Jesus.

Ijoptup ekawēn eyetaybit pima, “Ikērēat kuġ ip,” i kajuk epe'e ġu ikērēat kuġ'ūmayū muwēnuwēn pima — io'e Jesus Fariseyū be. ⁸ — Soat waġo ōn. “Epeyekapik cuy,”

i òn e'em pima jebodoydoyap kabia be dak, cedağ kuka o'e eyekapikap Deus xe — Jesus o'e.

⁹ O'ju Jesus ibocewi. Oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay—Judeuyū e'aweroroap'a kay. Oōm.

¹⁰ Ğebu je ağokatkat o'tobuxik iğō'a be. Pūğbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akērē.

Pūğpūğ o'je'aweroiayu'in Jesus muymuy ojuj ip.

— Jesus Moisés ekawēn tağ ğu jekukum — i'e ojuj ip warara'acayū be. Imēnpuye:

— Jebodoydoyap kabia bima, xipat tu exe ibūnū'a kērēat mu'ada am? Imēn tu Moisés ekawēn tağ ma? — io'e ip Jesus pe.

^{11–12} — Xipat Moisés ekawēn tağ warara'acayū ikukpin wuyxe bima — Jesus o'e Fariseuyū be. — Jebodoydoyap kabia bima eyōhō o'at pima ipikūykūy be i'uk'uğ ip ipikūykūy bewi—ixe ovelha — io'e. — Abū jeōhōyū uğ ğu? Ka'ūma ma. Ovelha ikukpin ip, jeōhōyū buye. Imēnpuye i'uğ ip. Imēn tak wuyju ovelha bodi ma wuykukpin Deus xe. Imēnpuye xipat Moisés ekawēn tağ wuywebe xipacat muğē ām jebodoydoyap kabia be — io'e Jesus.

¹³ — Paya'i ece ebu — io'e ibūnū'a kērēat pe. O'jewebūmupaya. O'je'ada ibūnū'a kērē topibit. Wara'atpunu'a jo'i o'e. Ibūnū'adip o'e.

¹⁴ Fariseuyū bit o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'jewawē ip Jesus aoka am, kapikpiğ Sábado kabia be buye. ¹⁵ Imēnpuye Jesus o'ju ibocewi. Fariseuyū ekawēn itaybit puye, o'ju. Adeayū o'ju Jesus tomuju. Iwātaxipipiyū o'ğu'ada'ada—soat ip.

¹⁶ — Wawēğ epeyawēğmuwēn ğu juy. Pūğ em tak ka'ūma — io'e cebe ip.

¹⁷ Ibo o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e iap tağ—apēn Isafas kuyje o'e iap tağ.

¹⁸ Deus o'e: Ija otaēiat—obuywatwat'ukat—ōn cekay jījāiat—omucokcokcok'ukat. Obiōğbuk ojomōğ cebe. Ajo cūğ ma oxeiap ğuwēn soat pe—Judeu'ūmayū be.

¹⁹ Ya'ōxikxiğ ğu je'ku. Jewāwām ğu je'ku. Soat ka dağ tak kawēnwēn ğu je'ku.

²⁰ Ikērēan e'e jījāayū daxijo xeku ikērēat pewi. Okay itabut cīcā'ūmayū ğutabut cīcā okay. Imēn ma je'kuku soat pewi ikērēat uk'uğ—Deus kayayū bewi. ²¹ Soat ipi juacat Deus emunaē kay je'e, i.

Imēn Isafas o'ğuwēn kuyjeayū be.

²² Ğebu je iboceayū ağokatkat o'tujowat. Ita'ūmat osunuy ixe ağokatkat. Cekawēn pa'oreat tak o'e ixe, ibiōğbuk kērēat imuyde'ūm'ūmm puye. O'tujowat ip. O'je'ada Jesus a'ōbi. Ijojom o'e, o'je'ada buye. Xipan kawēnwēn o'e—ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit o'e, o'je'ada buye. ²³ Iboceayū yağuybabi'ūm o'e ip—soat ip.

— Davi naxeğebit paxi sute? — io'e ip.

Jesus muwēnuwēn o'e ip.

²⁴ Fariseuyū bit Jesus awēğ o'yawēğcoco.

— Ixe Jesus ibiōğbuk kērēayū o'ğujēm ağokatkayū bewi Belzebu a'ōbi—ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Satanás a'ōbi ma — i napa ma o'e ip.

²⁵ Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewağuyğuy iam.

— Pūğ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Pūğ ka kukukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma. Pūğ tiwat kukakat pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma — io'e Fariseuyū be.

²⁶ — Imēnpuxim Satanás pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma. Imēn Satanás a'ōbacaap mu'ūm kuka o'e. Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ğu owebe ibiōğbuk kērēayū mujēm ām—jebekitkit mujēm am — io'e Jesus. ²⁷ —

Belzebu a'ōbi ōn ibiōgbuk kērēat mujēmjem pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjem ip? Jewemuḡuykukukum eceju iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū.

²⁸ — Deus biōgbuk a'ōbi ibiōgbuk kērēayū oḡujēm. Belzebu a'ōbi ḡu oḡujēm. Ibiōgbuk kērēayū o'jem ip puye, kuy eyetaybit Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe iam — io'e cebe ip.

²⁹ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriḡ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beap pu am — io'e Jesus. Imēn Jesus o'e, jebacaap Satanás ebacaap podi ma buye. Ibodi ma buye, Jesus pe ibiōgbuk kērēayū mujēm put ikukayū xewi.

³⁰ — Imēn tak okay'umat itakoma okay — io'e Jesus. — Webekitkit mu'awerom obuywatwat'umat imuyōḡpōḡpōḡ—webekitkit muypōḡpōḡpōḡ — io'e. ³¹ — Imēn-puye oḡuwēn eywebe. Ipi juacayū be Deus muymuy buje, iboap imuymuyap kay soat em Deus ḡebum ḡu je'e. Deus iboap ju'uk cebewi ip. Ixeyū be Deus biōgbuk muymuy buje bit, iboap imuymuyap kay soat em Deus ḡebum je'e. Cebewi ip iboap i'uk pa'ore Deus pe; apēn eyju napa ma e'em, “Ijop e'eap Satanás a'ōbi o'jebapuk,” i. Imēn tak kuy eyetaybit Deus a'ōbi ijop e'eap o'jebapuk iam — Jesus o'e.

³² — Soat waḡo ōn — io'e Jesus. — Omuyumuy puje ip, Deus jeḡebu ḡu iboap kay soat em. Iboap ju'uk cebewi ip. Deus biōgbuk muymuy ip pima bit, Deus jeḡebu iboap kay soat em—ḡasū, waram tak ḡebum je'e. Iboap kuḡ jeedop ip soat em—ikērēat kuḡ—Deus biōgbuk muymuyap kuḡ — io'e Jesus.

³³ — Wuyetaybit yopkērēat'im. Yopkērēat'ip puye, ya'a e'em yakērēat'a. Wuyetaybit yoptipat'im tak. Yoptipat'ip puye, ya'a e'em yadipat'a. Yoptipat'ip, ya'a dak soat em jeenuy yaku. Yapkērēat'ip pit, ya'a dak soat em jeenuy yakērēat'a. ³⁴ Imēn puybu tuypiatpu buximayū eyju, ikērēat kuḡ cīcā buye. Iba'ore dak eywebe idipat ekawēn muwēn ām. Apēn wuyju jewaḡuyḡuy wuywebe, imēn wuyju e'em. Imēn tak iba'ore ḡasūacat pe idipat ekawēn muwēn ām, yaḡuykērē buye. ³⁵ Apēn xipacat idipap uk'uḡ imuxipanpanap'a bewi, imēn tak wuyaḡuydip pima, wuyekawēn tak idip ma e'em, wuye'eap tak. Wuyaḡuy nomuju ma wuyju jekawēnwēn. Xipat'umat idi'ūmap uk'uḡ imuxipanpanap'a bewi. Imēn tak wuyaḡuydip'um pima, wuyekawēnkērē e'em, wuye'eap tak — io'e Jesus cebe ip.

³⁶⁻³⁷ — Oḡuwēn eywebe. Wuyekawēntip pima, “Idip ma eyju oxē,” i je'e Deus wuywebe kūyjobit'ūmayū be ipiat supi'ajoap kabia. Wuyekawēnkērē bima bit, “Ikērēat kuḡ eyju oxē,” i je'e Deus wuywebe.

— Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia bima te'e ma juk adi acekawēn iap aḡuwēn Deus pe — io'e Jesus.

³⁸ — Ocekukukat! — Fariseuyū o'e cebe. — Ka'ūma buk ocejojoioiap eḡubapuk cuy ocewebeam — io'e ip.

Imēn tak Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū o'e Jesus pe.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Ikērēat kuḡ eyju. Deus kay eyetabut ḡu. Ka'ūma buk eyejojoioiap co pin eyju. Imēnpit oḡubapuk ḡu eywebeam. Jonas awēḡ acā ka'ūma buk eyejojoioiap tieḡ e'em eywebeam—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat awēḡ — Jesus o'e.

⁴⁰ — Soat waḡo ōn — io'e Jesus. — Ixe Jonas osunuy ebapūḡ kabia axima yoboḡat uk pe. Ebapūḡ ixima osunuy dak. Apēn Jonas osunuy axima yoboḡat uk pe, imēnpuxim ma oḡuy ebapūḡ kabia ipi be, ebapūḡ ixima dak — io'e Jesus. — Deus a'ōbi ixe Jonas o'jem axima yoboḡat uk pewi. Cejēmap Nínive ka watwat pe ka'ūma buk

o'jojojoiap osunuy. Ōn tak imēnpuxim Deus a'ōbi waram ocetait we'uap tomukadi — io'e Jesus.

⁴¹ — Kuyje Nínive ka watwat iğuycūğ o'e ip ikērēat kuğ puye ip — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūğrūğap o'jepere ip—ikērēat e'e'ukayū. O'jepere ip, Jonas pe Deus ekawēn o'tojot puye. Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia Nínive ka watwat je'bapuk soat etabut pe. Ixeyū je'e ġasūacat pe: “Eyju ikērēat kuğ Deus xe,” i, eyju wekawēn kay'ūm puye. Jonas kay o'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn pima Jonas. Ōn pit Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ġu — Jesus o'e.

⁴² — Kuyje kaxi etajoreğat ka kukat oajēm wūyat ka bewi. Ayacat oajēm Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāt ekawēn co am.

— Deus ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia ixē ayacat je'bapuk soat etabi xe. “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i je'e ġasūacat pe, eyju wekawēn kay'ūm puye. Salomāo kay o'e ixē, taybit cīcāp muwēnuwēn pima Salomāo. Ōn pit Salomāo etaybicap podi ma wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wetaybicap kay ġu — Jesus o'e.

⁴³ — Ağokatkat pewi ibiōğbuk kērēat cēm puje, ixē ibiōğbuk jekukum idibi'ūmat tağ, jebodoyap kudadam. Jebodoyap pit tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma:

⁴⁴ “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e. — Jepitpin.

— Yajēm puje, ixē ağokatkat tobuxikxiğ. Ka'ūmğu ibiōğbuk kērēat opop ixē ağokatkat pe ġasū. Ixē ağokatkat uk'a buxim—yabuk'a buxim—yabi'ōğ'ōğat'a buxim—yaxipanat'a buxim. ⁴⁵ Imēnpuye ixē ibiōğbuk kērēat cēmcēm ma'ğuto. 7 beayū dobuxikxiğ—ibiōğbuk kērēayū dobuxikxiğ—ibodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiğ. Ixeyū dak ōmōm ixē ağokatkat pe—7 beayū. Ōmōm koapat ibiōğbuk kērēat eju. Kuy bima ixē ağokatkat tadaybot osunuy. ġasū bit ibodi ma tadaybot o'e. Imēnpuxim ma dak ġasūayū jeedop. Ikērēat ġubapukpuk cīcā ip — io'e Jesus.

⁴⁶ Ixi oajēm Jesus kay—ikitpitpit tak. Warara'acat pe kawēnwēn pima oajēm ip. Akiju osodop ip.

— Ocekawēn pin Jesus eju — io'e ip iboceayū be.

⁴⁷ — Exi oajēm, ekitpityū dak — io'e—puğ ağokatkat o'e Jesus pe. — Akiju opop ip. Cekawēn pin ip eweju — io'e Jesus pe.

⁴⁸ — Icēmān iğo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

⁴⁹ Pacuğ'i o'e jebekitkit kay.

— Webekitkit pit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ⁵⁰ — Kabi beat a'ō kay buye, okitpitpit co'i oxe, wuyīxīt co'i dak ip, oxi jo'i dak ip—Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū — io'e Jesus.

13 Ixē kabiam ma Jesus o'jēm uk'a bewi. Iodi kay oajēm. Oabik iodi wābu be. ² Ade jījā o'je'awero Jesus xe. Imēnpuye kobe be oōm ixē. Oabik kobe be. Adeayū bit kapurūğ pe ma osodop ip kacūğcūğ'i.

³ Ġebuje o'jekawēn adeayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e adeayū be. Adeap muwēnuwēn o'e. Koap imēn o'e:

— Ağokatkat o'ju — Jesus o'e. — Jekadai damuduudu am o'ju. ⁴ Tamududum pima, xepxepa o'ta'at. E bitako dağ o'ta'at — io'e Jesus. — Ixeda wasūyū o'ta'o'o, ajēmjem pima ip — io'e Jesus.

⁵ — Wara'ata karatūğ'a parak tağ o'ta'at. Ade ġu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Imēnpuye dao ma kadai o'tanokap — io'e Jesus. ⁶ — Imēn tak kaxiepiat e ajēm puje, kaxie o'ğuyū ibo kadai — io'e. — Ikaraw o'e. Oe'ū tābuju ba'ore buye — io'e Jesus.

⁷ — Wara'ata widaohoda picūḡ pe o'ta'at. Widaoho yaypan pima, iḡo kadai o'tipmu'um.

⁸ — Wara'ata ma katō be o'ta'at. Iḡoda o'ta'acoḡ. Katō be o'ta'acoḡ — io'e Jesus. — Ta'ade o'e. Pūḡpūḡ kadai be ta'adesu o'e—30 be o'e ta—katō peata. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. ⁹ — Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy wa'ō kay — io'e.

¹⁰ Ḡebuḡe 12 beayū oajēm Jesus kay.

— Apēnpuye ocemutaybitbinap ekawēn acā ecekawēn ijoceayū eju? — io'e ip.

¹¹ — Itaybit ḡu ip puye Deus soat kukan je'e iam. Iba'arēm ijoceayū be. Eyju bit eymutaybitbin ōn, eyetaybit am kabi beat soat kukan je'e iam — io'e Jesus. ¹² — Xipan'um ya'ījo buḡe, yopit ma juy eyetaybin. Xipan ya'ījo buḡe bit, yoboḡ cuy eyetaybin—ade jījā. ¹³ Imēnpit ijoceayū mutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip. Jeakaḡ ip. Inaka ijojom ḡu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip, wekawēn cocom ma'ḡu ip — io'e Jesus 12 beayū be.

¹⁴ — Isaías cuk o'jekawēn apēn ḡasū o'jebapuk ḡasūiacat pe iam. Ḡasūiacat muwēnuwēn o'e kuyje.

Ya'ījojom je'e ip iboceayū. Imēnpit itaybit ḡu ip je'e. Ijojom je'e ip. Imēnpit itaybit ḡu je'e ip ajom sute e'em iam. ¹⁵ Jaḡuymu'um ojuy ip: Ja'ōpi o'jewa'ōpinomudip ya'ījoap puxim. Jeta o'sutanomudip ijoap puxim. Imēn'um pima bit kadi ijojom ip, ya'ījojom tak. Imēn'um pima bit kadi ip itaybit o'e. Okay itabut kuka o'e ip. Ōn kuka adi ip oḡu'ada, ikērēat uk'uḡ cewebewi, io'e Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

— Ḡasūiacat muwēnuwēn pit o'e — Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e itaybit ḡasūiacat itaybit pin pima, ip kajuk iḡuycūḡ ikērēat kuḡ puye iam—ikērēat kajuk o'jere ip, kajuk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi buye iam.

¹⁶ — Eyju bit eycokcok epesop. Eyju ijojo pin. Ya'ījo pin tak. Eyeta itaisuata jo'i — Jesus o'e 12 beayū be. — Wekawēn kayap eyeta itaisuatate iap puxim. Eya'ōpipe iap puxim tak. Imēnpuye soat wekawēn epeya'ījojo. Imēnpuye eyetaybit soat wekawēn. Soat epjojojo, apēn cuk ocece iap.

¹⁷ — Kuyje ajo eyju ijojom iap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, Deus xe cūḡ cīcāayū dak. Imēnpit o'jojojo ḡu ip. Ajo eyju kūyjojom iap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ḡu ip. Ḡebu'i juy epe'e iboap kay — Jesus o'e.

¹⁸ — Epeya'ījojo juy kadaida mududumap ekawēn kay, eyetaybit am apēḡape ibo wekawēn iam — io'e 12 beayū be. ¹⁹ — Deus ekawēn a'ījojoayū iḡoda buxim—e be ta'at'anata buxim. Deus soat kukan ekawēn ya'ījojo ip. Imēnpit itaybit ḡu ip apēḡape Deus ekawēn iam. Satanás oajēm cekay ip—Deus ekawēn a'ījojoayū kay. Yaḡuyba'ūm'um ip cekawēn kay—Deus ekawēn kay, Satanás oajēm ip cekay buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Wara'acayū Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Ixeyū iboapta buxim ip—karatūḡ'a parak taḡata buxim ip. Dao ma Deus ekawēn cocom o'e ip. Koap icokcok cīcā e'em ip—ijojoayū. ²¹ Imēnpit kadai tabue'umat puxim ip. Deus ekawēn badi ḡu ōmōm cebe ip. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay.

²² — Warara'acayū o'ya'ījojoiaayū widaoho parak taḡata buxim. Ixeyū Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Imēnpit soat em ḡebum ip jemukaypinut kay. Tuybe ocokcok cīcā oce

dinheiro kuḡ pima iān e'em ip. Deus ekawēn kay ip yopīt ma itabut. Deus ekawēn muwēnuwēn ḡu ip warara'acayū be—jebureyū be — io'e.

²³ — Warara'acayū o'ya'ījoayū iḡoda buxim—katō beata buxim. Ixeyū Deus ekawēn kay jījā ip. Apēḡape Deus ekawēn iam ip itaybit. Deus ekawēn taḡ jekukum ip. Ixeyū duk'a xeyū dak Deus ekawēn taḡ jekukum, Deus ekawēn a'ījom pima. Ade Deus ekawēn kay itabut jeedop ip. Ade ip e'em soat ka daḡ—Deus kay itabucayū. Kadai'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuḡ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuḡ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuḡ'iat'ip puxim tak — io'e Jesus jewewu etaybitbinayū be.

²⁴ Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e Jesus. Imēnpuye wara'acat tak imuwēnuwēn o'e iboceayū be—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn.

— Deus soat kukanap muwēnuwēn pimap, kat pe wuyju tiotatam pimap puxim — io'e Jesus. — Wuyju tiotatam pimap tiotataat jekat pe xipacata o'taida.

²⁵ — Ixet. Ixima daḡ oajēm ip—itakomaayū. Ixidipta o'tadum ip trigoda paraktaḡ—trigoda jo'iata. O'tadum ip. O'jenapōn itakomaayū — Jesus o'e.

²⁶ — Ḡebuḡe ixidip o'jedipuk kadai paraktaḡ, yaypapan pima. ²⁷ Imēnpuye ibuywatwat'ukayū o'jekawēn ip jekariwa be.

— “Kariwa,” io'e ip. “Xipacata du etadum ekat pe?” io'e ip.

— “Hm hm,” io'e.

— “Abu ixidipta o'tadum kadai paraktaḡ?” io'e ip.

²⁸ — “Okay itakomaayū o'tamudu,” io'e.

— “Ixidip tu acetip'uk tu?” io'e ip.

²⁹ — “Iba'ore,” io'e cebe ip. “Trigodip kuka epetip'uk, ixidip uk'uḡ pima. Imēnpuye trigodip'ukap puxixim tip uḡ ḡu eyju,” io'e.

³⁰ — “Imēneju ixidip tiptop cuy trigodip'ukap puxim. Yaypan pima, tip pupu'ukayū be ocekawēn: ‘Koap ixidip puk epetip'uk tipmūnmūn ām, daxa be tip mupik am. Trigodip pit epetipu, ta'uk am tip pewi, oduk'a be tamōḡ ām,’ ioce'e tip pupu'ukayū be. Soat tarun pimap, tip pupum ip,” i — io'e Jesus.

Imēn Jesus iboceayū mutaybitbin o'e.

³¹ Jesus waram o'jekawēn iboceayū be. Wuymutaybitbinap o'ḡuwēn—imēnpuximap ekawēn. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap mostardada buxim — io'e Jesus. ³² — Iboda wuykat pe atadaida. Ta'īcata mostardada, taidadam pima. Warara'ata bodi ma ta'īt ma. Imēnpuxim Deus soat kukanap koap ma pūḡpūḡ ma ikukan. Ade ḡu cekay itabucayū. Mostardada bit aypapan cīcā, taida buje. Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Wasū ajēmjem jedopi mōḡ ām tāku jeje, yaypan pima. Imēnpuxim Deus soat kukanap ḡuyjom pit ade jījā ikukan. Ade cekay itabucayū — io'e Jesus.

³³ Jesus waram o'jekawēn—wuymutaybitbinap—imēnpuximap ekawēn. Imēn o'jekawēn.

— Deus soat kukanap pāo'a muyhuhaptōm puxim — io'e Jesus iboceayū be. — Trigonōm kuḡ osunuy ayacat—ebapūḡ copo. Ixe ayacat pāo'a muyhuhaptōm o'tōmpu. O'tōmōḡ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat taḡ o'jenōmupōḡpōḡ—trigonōm taḡ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēḡ coco—kabi beat soat kukan je'e iap awēḡ — io'e Jesus.

³⁴ Imēn o'jekawēn Jesus iboceayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn acā o'jekawēn cebe ip. Soat em o'jekawēn Jesus imēn ma.

³⁵ Imēn o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e'e iap. O'jekawēn ixe: Wuymutaybitbinap ekawēn acā ceweju ip o'guwēnwēn. Ya'ōba'arēm ipi ebapuk ebi kaap ekawēn o'guwēnwēn, i.

Imēn cuk o'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat.

³⁶ Ġebuĵe Jesus o'ju uk'a be. Adeayū xewi o'ju. Imutaybitbin'ibiyū oajēm ip Jesus kay.

— Iba'arēm ocewebe. Ocewebe juy e'guwēn apēġape—ixidip muwēnuwēn iape — io'e ip Jesus pe.

³⁷ — Kā — io'e. — Aġokatkat co'iat ōn. Xipacata o'taidaiat co'i ōn. Soat waġo ōn. ³⁸ Ikat soat ipi beayū co'i. Xipacata Deus kay itabucayū jo'iat. Ixidip Satanás kay itabucayū jo'iat—ibiōġbuk kērēayū kukukat kay itabucayū jo'i. ³⁹ Itakomat ibiōġbuk kērēat kukukat co'i. Tabubuap co'i ipi jucayū'ūmap. Tip pupu'ukayū Deus ekawēn toġotġot'ukayū jo'iaiyū — io'e Jesus.

⁴⁰ — Imēn e'em ipi'ūmat kabia, ipi juacat'ūmap. Apēn wuyju ixidip pupum pima, tip mupik am; imēnpuxim je'e ipi juacat'ūmap. ⁴¹ Soat waġo ōn. Wa'ō do-ġotġot'ukayū oce'gudot, soat xipat'ūmayū uk am xipacap pewi, wara'acat pe xipat'ūmat muġēġē'ukayū dak.

⁴² — Ġebuĵe jomōġ ip daxaboġ pe, ipiat'ajojoap pe. Iboce ip jeedop ġetōtōn. Tūy yeiyei je'e ip ipi bun.

⁴³ — Soat Deus a'ō kay kūyġobit pin pima, Deus ebekitkit jeedop ip isop Deus xe. Kaxi buxim ip isop jeedop, Deus soat kukan pima. Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e Jesus.

⁴⁴ Jesus iboceayū mutaybitbin o'e. Deus soat kukanap kabia muwēnwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia teiboġat puxim—xipacap puxim — io'e Jesus. — Ikat pe iba'arēmat puxim — io'e. — Aġokatkat ibo xipacap o'tobuxik wara'at kat pe. Cekay ġiġā o'e. Imēnpit waram o'ġunēm. Icokcok cīcā o'e. Soat ikuġat o'ġūm wara'acat pe dinheiro bu am ma.

— Waram o'jepit. Ibo kat o'jat kat iwat xewi. Imēnpuxim wuywebe ġasū dak ajo wuyju ikuġiat iūm put, Deus xe wuynuy am. Soat iūm put wuywebe, wuynuy pin cīcā cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁵ — Deus soat kukanap kabia wara'acat puxim tak—aġokatkat jekukuap puxim — io'e Jesus. — Pérola'a kudadamat ixe. Teiboġat'a kudadam o'e.

⁴⁶ — Ixe aġokatkat pérola'a o'yadobuxik—yaboġat'a. Ade dinheiro o'ġūm yadeim—perola'a deim. Soat ikuġat o'ġūm wara'acat pe, dinheiro bu am ma — io'e Jesus.

— Ibocewi oajēm perola'a kukukat pe. Yaboġat'a o'yabu yakukat xewi. Imēnpuxim wuyju dak. Wuybikuyap pupum Deus xewi. Wuywebe ajo wuyju ikuġiat iūm put Deus pe, cexe wuynuy am, Deus soat kukan pima wuynuy pin cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁷ — Deus soat kukanap axima bubuap puxim tak — io'e Jesus. — Aġokatkayū ixe axima bubuap o'joxik iodi be. Ade o'jat ip ibubuap pe—axima — io'e Jesus.

⁴⁸ — Ibubuap topapūn pima, ixe aġokatkayū toġojon ka'oririt kay, axima naē ām. Kaxikxik'i o'e ip ibubuap akokoreren. Taēhēm o'e ip ibubuap pewi. Xipacat ico be ip mōġmōġ. Xipat'ūmat ixikxiġ ip — Jesus o'e.

⁴⁹⁻⁵⁰ — Imēn je'e ipi'ūmat kabia — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū jajēm ijodi wuyjuyū naēm—xipāt'ūmayū naēm xipacayū xewi. Jajēm ip xipāt'ūmayū xik am daxaboğ pe, ipiat'ajojoap pe. Ibocewi jeedop ip tōtōn xipāt'ūmayū. Tüy yeiyei ip je'e ipi bun — io'e.

⁵¹ — Ijop ekawēn eyetaybit tu—soat? — io'e jewēju etaybitbinayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Kuy ocetaybit.

— Xipat — io'e Jesus.

⁵² — Deus soat kukan pima, Moisés ekawēn imutaybitbinayū webekitkin je'e—soat ip. Bekicat ebay buxim ip. Ibubut muxipanpanap'a bewi iisuat uk'uğ, kuyat uk'uğ tak xeku. Imēnpuxim ixeyū dak itaybit cīcā Moisés ekawēn. Ijop ekawēn kuyat uk'uğap puxim. Wekawēn pit iisuat uk'uğap puxim — io'e Jesus cebe ip.

⁵³ Imutaybitbinap epere buje, Jesus o'ju jeka kay—Nazaré ka kay. ⁵⁴ Oajēm. Iboceayū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. O'yağuybabi'ūm iboceayū.

— Apēn sute soan itaybit imēn? — io'e ip. — Apēn xe'e sute o'ğubapuk wuywebe i'e ba'oreap? — io'e ip jewewebe.

⁵⁵ — José ipot ğu du sute? — io'e ip jewewebe.

— Karepiğa ipot ğu du sute? — iboceayū o'e. Tüybe Jesus José ipot iān o'e ip.

— Maria i xixi butet ğu du? — io'e ip. — Ikitpityū butet Tiago i, José i, Simon i, Judás i. Soat ip ikitpityū ğu du? — io'e ip jewewebe. ⁵⁶ — Iixityū dak ijoce ma ğu du wuyweju—soat iixityū? — io'e ip. — Apēn cuk sute itaybit cīcā ğasū? — io'e ip.

⁵⁷ Itakoma ip o'e cekay.

— Wuyju bit küyjobin ğu juy ajop ixē a'ō kay, ixē wuyjo'iat puyē — i napa ma o'e ip.

— Soat ka dağacat ibuyxim ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuğ. Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ğu ikuğ—ipi beayū bit, uk'a beayū bit tak — io'e Jesus.

⁵⁸ Ade ğu o'ğubapuk Jesus—Deus a'ōbacaap. Iba'ore o'e, ipi beayū itabut'ūm cekay buye.

14 Herodes Jesus awēğ o'yawēğcoco. Ipi kukukat osunuy ixē Herodes iğebu-jeat—Galiléia eipi kukukat.

² — Ixē ağokatkat João Batista i ibutet — Herodes o'e, tüybe iboap icēmān iān o'e buye.

Imēn kawēnwēn o'e jebuywatwat'ukayū be. Jesus muwēnuwēn o'e.

— Waram ğuto o'jetait João je'ūap tomukadi — i cedağ ğu o'e. — Imēnpuyē Deus a'ōbaca am wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ teku — Herodes o'e.

³ Kuy bima Herodes jebekitkit o'ğuju João kay. João uk puje, o'ğukirikirik. O'ğukirikirik imōğ ām daomūnmūnap'a be. Ayacat cekayap puyē, o'jomōğ—Herodías cekayap puyē. Herodes kitpit tayxi osunuy ixē ayacat—Filipe tayxi. Imēn daomūnmūnap'a be Herodes João o'ğūōmat, João ekawēn puyē.

⁴ — Cūğ ğu ewebe ixē ayacat kuk am. Deus xe cedağ ğu ekitpit tayxi eju jewewbumūn ām—ixē Herodías eju jewewbumūn ām — i juk o'e João ipi kukukat pe—Herodes pe.

⁵ Imēnpuyē Herodes João aoka ojuy. Imēnpit Judeuyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Imēnpuyē Herodes iparara o'e Judeuyū buxim.

⁶ Peta bima bit Herodías it o'jebapuk da'i'in Herodesyū etabut pe. O'jebapuk Herodes kapap epeta buye. Cekay jījā o'e Herodes—ayacat yaypan'isuat kay.

⁷ — Da'i'iap kay jĭjā ōn — io'e yaypan'isuat pe. — Emukaypinput eġuwēn owebe — io'e. — Deus etabun ōn e'em ewebe emukaypinput oġūm ewebe — Herodes o'e. — Deus cuy ipiat sup'i'ajoat owebe, wa'ō daġ ġu iūm pima — io'e.

⁸ — Ijoce ma João Batista a prato be eyaūm owebe — io'e.

Imēn yaypan'isuat o'e.

— Imēn ece, o'it — i juk o'e cebe ixi.

Imēnpuye yaypan'isuat o'e imēn ma. ⁹ Yaūm pin ġu o'e Herodes. Ibu'u o'e. Iġuycūġ o'e, yaypan'isuat imēn o'e buye. O'yaūm an pit cebe, jekawēn puye, itakoyiayū buye dak—jewejuayū buye. Jekawēn taġ o'yaūm.

¹⁰ — Daomūnmūnap'a kay eju — io'e sorara be. — João a eya'uk — io'e cebe.

¹¹ — Hm hm — sorara o'e.

O'ju. O'ya'uk. O'yadojot prato be. O'yaūm ayacat'isuat pe. Imēn Herodes juk itaybit João oe'ū iam.

O'yadujowat jexi kay ixe.

Imēneju Herodes tūybe João'ūm waram o'jetait iān o'e, Jesus awēġ yawēġcocom pima.

¹² João eju oekuku'iyū oajēm João'ūm kay. Ijebit o'tujowat witabikūy be, ikot am.

Jebabim ikot puje, o'ju ip. Oajēm Jesus kay. João'ūm awēġ muwēnuwēn o'e ip.

¹³ Tobuxik puje, o'jēm Jesus adeayū xewi. O'ju kobe daġ aġoka'ūmat kay. Oajēm. Adeayū dak o'ju ip. E daġ pit o'ju ip, Jesus cucumap awēġ cuk o'yawēġcoco ip puye. Oajēm ip aġoka'ūmat pe, Jesus ajēm awap.

¹⁴ Kobe bewi cēm puje, Jesus ade jĭjā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

Ġebuġe iwātaxipipiyū o'ġu'ada Jesus.

¹⁵ Jesus eju etaybitbin'ukayū o'jekawēn cebe.

— Katpuje ma oexe buye, jexat pupu am ip eġuju aġoka kay — io'e ip. — Ijoceayū eġuju juy. Ka'ūmġu ixať ijoce, aġoka'ūmat puye — io'e ip. — Iteyū juy eġuju jexat pupu am dinheiro deim — io'e ip Jesus pe.

¹⁶ — Ka'ūma — Jesus o'e. — Je'ju ġu juy ixeyū, jexat pum. Eyju ma ixan epeġūm cebe ip — io'e.

¹⁷ — Pūġpūġ ma ixať kuġ oceju — io'e ip. — Cinco be ma pāo'a opop. Axima dak opop—xepxep ma — io'e ip.

¹⁸ — Pāo'a epeyadojot, axima dak — io'e jeweju etaybitbinayū be.

¹⁹ — Soat epabikbik. Xikxikxik'i — io'e warara'acayū be—adeayū be.

Kaxikxik'i osodop ip. Pāo'a o'yabu Jesus. Axima dak o'jat. Xepxep ma o'jat.

Ġebuġe Deus eju o'jekawēn. Jeapūnpūn o'e kabi kay.

— Bay, ēn xipať — io'e. — Pāo'a eyaūm ocexať'am — io'e. O'yadakat jebum. O'yaūmūm jeweju etaybitbinayū be. O'yaūmūm ip iboceayū be. Imēn Jesus o'yamu'acoġ. Ya'ade jĭjā o'e. Ceweju etaybitbinayū o'yaūm adeayū be. ²⁰ O'jo'o'o soat ip. Ibēġbēġ ip o'e.

Cepoyat puje, Jesus eju etaybitbinayū o'jat ico be. 12 be ico o'ġunopapūn ip cepoyan—pāo'a epoyan, axima epoyan tak. ²¹ Aġokatkať 5 mil be osodop ip. Aoyū dak bekikkit eju, ade ip osodop. Adeayū osodop ip—jekōnkōnayū.

²² — Owap cuy wīnābu epeju kobe daġ — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Eyju cucum pima, ijoceayū mujum puk ōn ika be — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

Ōmōm ip kobe be. O'ju. ²³ Warara'acayū o'guypit Jesus ika be.

Co'a kay jaḡepūḡ ma o'ju, jekawēn ām Deus eju. Oajēm. Kabiok pima co'a jeje osunuy jaḡepūḡ ma.

²⁴ Kobe daḡayū bit iodi bicūḡpe o'e ip. Wūy ma ipi bewi o'e ip. Tipodoy tiboḡ cīcā o'e. Kobe mupokupoḡ o'e kabidoxixi buye. Kopūḡ. Kopūḡ. Kopūḡ. O'subidoajēm topabe.

²⁵ Kaxi jēm awap ma xīḡxīḡ o'e. Idibi adopa daḡ xīḡxīḡ o'e.

Oajēm jewēju etaybitbinayū kay. ²⁶ Iparara jījā o'e ip. Tūybe axik sute iān o'e ip iodi adopa daḡ xīḡxīḡ puye.

— Axik tu sute? — io'e ip.

O'jewāwā ip, iparara jījā buye.

²⁷ — Axik ma ḡu ōn. Eya'ōcam cuy epesop. Eypararam ḡu juy. Ōn ā — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — Kariwa! — Pedro o'e. — Ēn pima, “Ejot idibi jeje,” i ece owebe. “Ejot ijodi,” i juy ece owebe — Pedro o'e cebe.

²⁹ — Ejot — io'e.

O'jēm kobe bewi. Xīḡxīḡ o'e idibi adopa daḡ, ajēm ām Jesus kay. ³⁰ Iparara bit o'e tipodoy buye. Imēnpuye oakōm pin.

— Kariwa! — io'e. — Odaxijom ece iodi bewi — io'e ya'ōberen.

³¹ O'jebumupaya Jesus dao ma. O'subuijik Pedro. O'jat. Jesus Pedro o'jat.

— Etabutbūt ma okay — io'e cebe. — Etabun cīcā juy okay — io'e Jesus.

³² Kobe be oōm—xepxem. Kabido o'subido'ūm ḡebye bit.

³³ — Icēm. Deus ipot ēn — kobe beayū o'e ip Jesus pe.

Jesus oibuyxin ip.

³⁴⁻³⁵ Iodi mudek puje, Genesaré eipi kay oajēm Jesusyū. Jesus itaybit o'e ip—Genesaré watwat. O'ju ip eipi daḡ—soat taḡ. Iwātaxipipiyū dakoykoy o'e ip—soat. Iwātaxipipiyū o'tojotjot ip Jesus kay.

³⁶ — Iwātaxipipiyū esay ukpi mucay pin cīcā je'ada am — io'e ip Jesus pe. Genesaré watwat o'e ip.

— Ha'a — Jesus o'e.

O'je'ada ip—soat o'ḡucay'iyū—soat iwātaxipi topibiyū.

15 Fariseuyū oajēm Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju. Jerusalém ka bewiyū osodop ip—soat ip.

(Kuyje Fariseuyū oekuku ip aypapayū'ūm'ūm ekawēn taḡ.

— Jekōn awap jewebuwywuy'uk'ūm pima, xipat ḡu wuyxe — io'e ip kuyje. Imēnpuye Fariseuyū oajēm Jesus kay.)

² — Apēnpuye ewēju etaybitbinayū jewebu wuywuy'uk ḡu ip, jekōn awap? — io'e ip Jesus pe. — Xipat ḡu imēn — io'e ip. — Wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu ip jekukum, jewebuwywuy ḡu ip puye — io'e ip cebe.

³ — Pām eyju? — Jesus o'e. — Apēnejū Deus ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum? Apēnejū wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn taḡ acā eyju jekukum? Deus ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum — io'e Jesus cebe ip.

⁴ — Xipan cuy ebay ejukuk, exi dak, i.

Imēn Deus ma juk o'e — io'e Jesus.

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka, jexi muymuy'ukat tak, i.

Imên Deus o'e — io'e Jesus. ⁵ — Eyju warara'acat muküyjojom pima bit, e'em: “Din-heiro kuka adi oğüm eywebe eybuywat am,' i juy epe'e eyebay be,” ie'em eyju bit warara'acat muküyjojom — io'e Jesus. ⁶ — Eyju dak e'em warara'acat pe: “Ğebye cüğ ma e'em ewebe ebay jukukuk xipan'üm pima,” i — io'e Jesus. — Imên ma ajojoy'üm'üm ekawên tağ ip jekukum, Deus a'ö mubuyxi'üm'ümay eyju — Jesus o'e Fariseuyü be.

⁷ — Wuyjuyü muğuykuku'ukayü eyju — io'e Fariseuyü be. — Kuyje ma juk Isaías emuwên icēmān. Imên o'e:

⁸ “Deus kay oceju,' i napa ma e'em iteyü wuyjuyü,” i. “Imēnpit okay ğu ip,” i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁹ “‘Ēn xipat,' i te'e ma e'em ip,” i. “Imēnpit xipat ğu ön ip cexe,” io'e Deus, io'e Isaías. “Deus ekawên eymutaybitbin oceju bit,' i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyü ekawên acā adeayü mutaybitbin ip,” ie'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

¹⁰ Ğebye Jesus adeayü o'tomuwa. Oajēm ip.

— Ya'öpiciüğcüğ cuy epesop, eyetaybit am — io'e cebe ip. ¹¹ — Ajo ömöm eybi be iap ğu ey mukērērērēn ğu — io'e. — Ajo cēmcēm eybi bewi acā ey mukērērērēn — io'e. — Iboap kay juy epeğebu — io'e cebe ip.

¹² — Etaybit tu Fariseuyü itakoma ekay iam—ekawên puye, itakoma iam? — cewēju etaybitbinayü o'e Jesus pe.

¹³ — Wetaybit — Jesus o'e. — Kadaidip webay o'taidağuiaptip ju'uk Deus. Apēn wuyju tipkērēatip ju'uk ku bewi; imēnpuxim Deus fariseuyü emumutaybitbinap ju'uk wuyağuy bewi — io'e Jesus.

¹⁴ — Eyağuybabi'üm ğu juy itakomaayü kay — io'e. — Ikukukat ita'umat puxim ip—Fariseuyü. Ikukukat ita'umat pima, jekukukat tomuju wara'at ita'umat cucum pima, xepxem ma ip at'an je'e ipiküyküy be, ita'umayü ma ip puye.

¹⁵ Ibocewi Pedro o'e:

— Wuywebe ömōmap ğu wuymukērērērēn—wuybinün peat acā iat ekawên iba'arēm ocexe. I juy ece ocewebe apēğape ekawên, iba'arēm puye — io'e Jesus pe.

¹⁶ — Eyju adeayü buxim: ka'ümğü eyetaybit — io'e Jesus. ¹⁷ — Ajo ömöm eybi be, ijop kapkam eydada be. Ğuyjom cēmcēm eywebewi — io'e. ¹⁸ — Ajo cēmcēm eybi dağwi, ixe ey mukērērērēn, eybinün pewi cēmcēm puye — io'e. ¹⁹ — Soat em ijodiat jewağuydadam ikērēat kay: warara'acat aokakam ip, warara'acat tayxi kaykay'uk ip, aoyü kaykay'uk ip, warara'acat pubut tujupa'üm'üm'uk ip, warara'acat awēğ mukērērēn 'uk ip, warara'acat awēğtatam ip. Soat eybinün pewi jebapukpuğ, soat em ikērēat kay ğebum puye acā — Jesus o'e. ²⁰ — İjodiat ikērēat mujurüğrüg'uk, aypapa'üm'üm ekawên tağ jewebu wuywuy'üm puye ğu—soat em ikērēat kay ğebum puye acā. İğö ağuykērēat acā ey mukērērērēn. Iboam eytaybit ğu buk? — io'e jewēju etaybitbinayü be.

²¹ Ibocewi o'ju. Jesus Tiro ka tēğ ma o'ju. Sidom ka tēğ ma dak oeku.

²² Ayacat oajēm Jesus kay—Canaā eipi wat—Judeu'umat.

— Kariwa! — io'e ya'öberen. — Etabotaidabotbon cuy okay. İbiöğbuk kērēat kuğ o'it, ipiat'ajojom cīcā ibiöğbuk kērēat kuğ puye — io'e Jesus pe—Davi diwacat pe. Ayacat ma i'it osunuy. ²³ O'jede ğu Jesus. Imēnpuye Jesus eju etaybitbinayü o'jekawên ip Jesus pe.

— Soat em ixe ayacat wuynomuju ma ya'ōkarey. Esu'it mu'ada juy. Ġebuġe juy eġunapōn — io'e ip Jesus pe.

²⁴ — Iba'ore — io'e. — Deus omuju Israel naxeġebitbit kay acā — Jesus o'e. — Itabidaoat puximayū kay—ovelha buximayū kay — io'e.

²⁵ Jesus wap o'jēg'aecōgōg ayacat.

— Kariwa — io'e. — Obuywan ece — io'e.

²⁶ — Ka'ūma. Xipat ġu oxe, bekicat xat'a yaxikxiġ pima, akurice be ya'om — io'e.

²⁷ — Icēmān, Kariwa — io'e. — Imēnpit akuriceyū wuyxat epoyat o'om. Mesa bewi i'at puġe, akurice io'om.

²⁸ — Ka — io'e. — Wetaybit ġasū okay etabut cīcā iam — io'e. — Ebikuyap taġ e'it mu'ada oce — io'e.

Ġasū ma je'it o'je'ada.

²⁹ Ibocewi o'ju iodi be—Galilēiadi be. O'jeu. Oajēm co'a jeje Jesus. Oabik.

³⁰ Jesus kay oajēm ip—ade jījāyū. Taokērēayū dujtōjon ajēmjēm o'e ip, ita'ūmayū dak, jekawēn pa'oreayū dak, warara'acayū iwātaxippiayū dak. Jesus kay imu'ada am ip o'tojot.

Oajēm ip. O'jomōġ Jesus wap. Soat ip o'jomōġ. Soat ip o'je'ada. ³¹ Yaġuybabi'ūm o'e ip—adeayū, xīgxiġ pa'ore topibiyū o'jojo ip puye. Yaġuybabi'ūm o'e ip, kawēn pa'ore tūibiyū dak o'jojo ip puye. Ita'ūm topibiyū tate o'e.

— Ka'ūmġu xipacat Deus co'iat. Israel naxeġebitbit Deus mubuyxi. Ixe a'ōbi o'je'ada ip — io'e yaġuybabi'ūmayū.

³² Ġebuġe Jesus jewēju etaybitbinayū o'tomuwā.

— Wetabotaidabotbot adeayū kay — io'e Jesus. — Ibaca'ūm ip, ixat'ūm puye. Irere ip. Xepxep xet oweju ip jekukum. Ġasū bit ixat'ūmġu ip o'e. E daġ jeku am iba'ore e'em cebe ip, irere jījā buye, ibaca'ūm puye ip. E daġ ma ip kuka o'tao'ūm'ūm repibun puye dak — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be. — Obu'u kawēn ām cebe ip: “Eyduk'a kay juy epeyepit,” i, irere buye — io'e.

³³ — Pomawi pāo'a oceyabu soat muykōn ām? — io'e ip. — Ya'ūmġu uk'a iġo ka be. Iba'ore yabu am — io'e ip.

³⁴ — Pebūrū pāo'a opop? — io'e cebe ip.

— 7 be — io'e ip. — Pūġpūġ ma axima'it'it tak — io'e ip.

³⁵ — Kaxikxik'i epabik — Jesus o'e iboceayū be—adeayū be.

Oabikbik ip ipi ju.

³⁶ Pāo'a o'yabu Jesus—7 beat'a. Axima dak o'jat. O'jekawēn Jesus Jebay be—Deus pe.

— Bay! — io'e. — Xipat ēn, ocewebeam ocexat eġūm — io'e.

Soat xat o'takat Jesus—pāo'a, axima dak. O'yamu'acoġ cīcā. Ya'ade jījā o'e. Ade axima dak, imu'acoġ puye. Iūmūm o'e jewēju etaybitbinayū be. Cexat ūmūm o'e ip iboceayū be. ³⁷ Soat ip o'jo'o'o ip. Ibeġbeġ iboceayū o'e. Ixat o'jepoyat. 7 beap ico be o'ġunopapūn ip cepoyan—axima epoyan, pāo'a epoyat'am tak. Jesus ewēju etaybitbinayū o'ġunopapūn. O'tujowat ip. ³⁸ 4000 beayū o'jekōn ip—āġokatkayū. Bekitkiyū dak o'jekōn ayacayū eju.

³⁹ Ġebuġe Jesus ixeyū ibeġbeġayū o'ġuju. Kobe daġ Jesus pit o'ju Magadā ka kay.

16 Fariseuyū oajēm ip, Saduceuyū dak. Oajēm ip Jesus kay. Pūġpūġ ajēmjēm o'e Jesus eju kawēn ām.

— Ocewebe i'e ba'oreat eḡubapuk cuy ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap co buje, acetabun ên Deus xewiat iap kay — io'e ip. Iboap muwên o'e ibuyxijo am.

²⁻⁴ — Oḡubapuk ḡu juy — Jesus o'e cebe ip. — Ḡasūacat ikêrêat kuḡayū ip. Deus kay itbut'ūmayū ip. Eywebe i'e ba'oreat oḡubapuk ḡu.

— Kan pima eyju e'em, “Kuyajeat kabia idip ma e'em, kabi ipakpuk puye,” i. Kabia isum pima eyju e'em, “Muba'at oajēm ḡasū, kabi ipakpuk puye, kabikerere buye dak,” i. Eyetaybit cīcā apēnape kabi ipakpukat iam, kabi kay aḡ puye. Imēnpit eyetaybit ḡu apēnape oce'e'eap iam. Ajo juk o'jebapuk Jonas pe iap puxim pit ḡuyjom je'bapuk eyetabun — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip, itaybit puye ip apēnape kabi ipakpukat iam, ijojom pima ip. Imēnpuxim Jesus e'e'ap cuk o'jojjo ip. Itaybit kuka o'e ip Jesus bacaap Deus xewi osunuy iam.

— Kuyje Jonas o'jēm axima boḡat uk pewi. Icēmān kuyjeacat pe i'e ba'oreat o'e. Imēnpuxim ḡasū aḡokatkat waram ḡuto itait je'e, ce'ū'ūayū dopap pewi cēm puje xeku. Ḡasūacat pe i'e ba'oreat je'e xeku waram itaicap. Wara'at ḡu eywebe i'e ba'oreat ḡubapuk eyetabun—xeku waram itaicap acā Deus ḡubapuk — io'e Jesus.

Ibocewi Jesusyū o'ju ip wara'at ka be.

⁵ O'timudek ip. Oajēm wara'at ka be.

Pāo'a o'yadujowat ḡu Jesus eju etaybitbinayū, ḡebum'ūm puye ip.

⁶ — Aḡ cuy epesop Fariseuyū epāo'a muyuhuhuaptōm kay, Saduceuyū enōm kay dak — Jesus o'e cebe ip.

⁷ Ḡebuḡe o'jekawēn ip jewewebe.

— Jesus imēn o'jekawēn wuywebe, pāo'a wuyadojot ḡu buye — io'e ip.

Cedaḡ ḡu o'e ip. ⁸ Jesus pit ixeyū ekawēn o'ya'ījojo.

— Yopīt ma eyetabut okay — io'e cebe ip. — Apēnpuye eyewewebe kawēnwēn eyju: “Imēn xeku o'e, wuyju pāo'a kuḡ ḡu buye,” i? Imēn ḡu juy epe'e — io'e Jesus.

⁹ — Eyetaybit ḡu buk? — io'e cebe ip. — Ḡebum ḡu du eyju 5 be pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay? Ḡebum cuy epesop iboap kay — io'e. — Ḡebum ḡu du eyju pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? Ḡebum cuy epesop iboap kay dak — io'e.

¹⁰ — Ḡebum ḡu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? Ḡebum cuy epesop iboap kay dak. Ḡebum ḡu du eyju pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? Ḡebum cuy epesop iboap kay dak.

¹¹ — Eyetaybit gu buk tu pāo'a muwēnuwēn ḡu ōn iam? Eyetaybin cuy. Aḡ cuy ixeyū be pāo'a muyuhuhuaptōm kay—Fariseuyū epāo'a muyuhuhuaptōm kay, Saduceuyū epāo'a muyuhuhuaptōm kay dak — io'e cebe ip.

¹² Imēneju itaybit ip Jesus pāo'a muyuhuhuaptōm i'e buje, Fariseuyū emumutaybitbinap i'e ojuy osunuy, Saduceuyū emumutaybitbinap tak. Imēn ip o'ḡukūyjo. Xipat ḡu cemumutaybitbin ip. Deus xe cedaḡ ḡu ip imutaybitbin—Fariseuyū, Saduceuyū dak. Wuyjuyū muḡuykuku'ukayū ip osodop.

¹³ O'ju ip Cesaréia eipi tēḡ ma—Filipe eipi tēḡ ma. Oajēm.

— Abu xe'e ōn wuyjuyū xe? — io'e cebe ip—soat waḡo o'e.

¹⁴ — “Teku waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em ip—pūḡpūḡ e'em ip — io'e ip. — “Teku João Batista—waram ḡuto o'jetait'iat,” pūḡpūḡpūḡ e'em — io'e ip. — “Teku Elias—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku kuy-Jeremias—waram ḡuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayū — io'e ip. — “Teku kuy-

jeat—Deus ekawën muwënuwën'ukat—waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayū — io'e ip.

¹⁵ — Pām eyju? — io'e. — Abu òn eyxe bit? — io'e.

¹⁶ — Cristo ěn — Simāo Pedro o'e Jesus pe. — Deus emunaē ěn. Soat em itaicat ipot ěn—Deus ipot ěn — io'e Jesus pe.

¹⁷ — Icēmān, Simāo — Jesus o'e. — Ijoceayū dak iboap ekawën o'ġuwën ġu ip ewebe—Deus acā—webay acā—kabi beat acā. Ecokcok ěn, João ipot, — io'e.

¹⁸ — Icēmān oġuwën ewebe: ěn Pedro. “Deus ipot ěn,” exe iap ekawën kay itabucayū webekitkin e'em ip, itabut puye ip. Okay itabucayū oe'ū ip ma'ġu, jetaat waram, ibaca jġā buye. Satanás ebekitkit bacaap podi ma e'em okay itabucayū bacaap.

¹⁹ — Ajo cūġ ma exe ijoce, iboap tak cūġ ma je'e Deus xe kabi be — io'e Pedro be. — Ajo bit cūġ ġu exe ijoce, iboap tak cūġ ġu je'e Deus xe kabi be. Imēnpuye a'ōbi Deus emunaē kay itabucayū jeedop ip Deus xe—okay itabucayū. Deus soat kukan pima, cexe jeedop ip — Jesus o'e Pedro be.

²⁰ — Ġasū dak cuy omuwënuwën epekuku ġu wara'acayū be. “Teku Deus emunaē,” i'ūmġu juy epeku — io'e jewegu etaybitbinayū be.

²¹ Jesus jewegu etaybitbinayū mukūyjojo o'e apēn kuka o'jebapuk cebe iam.

— Jerusalēm ka be oju — io'e cebe ip. — Ika watwat xipan ġu okuk soat ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayū. Ip-iat'ajom òn, ixeyū buye — io'e jewegu etaybitbinayū be. — Waoka ip — io'e Jesus. — Imēnpit xepxep xet kap puje bit, waram ocetaat — io'e Jesus.

²² Pedro ibodi ma o'tujowat jewegu, kawën ām.

— Jaoka ġu ip. Deus bikuyap tomuju ġu, Kariwa — io'e Pedro. — Je'bapuk'ūma — io'e.

Imēn Pedro o'e Jesus pe. Imukorēm pin, Pedro xe xipat ġu kuka o'e imēn pima bit.

²³ O'jekorepēn Jesus.

— Mūġ ece! — io'e Pedro be. — Satanás ekawën puxim ěn kawënwën. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam. Deus aġuy daġ ġu ěn jewaġuyġuy—ipi juacat aġuy daġ acā ěn. Imēnpuye Deus bikuyap taġ jekuku am, ěn omubu'un ojuy — io'e Jesus Pedro be.

²⁴ Ġebuġe Jesus o'jekawën jewegu etaybitbinayū eju.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaġuyba'ūm cuy; eybu'um ġu dak cuy eye'ū ām owebeam; wa'ō daġ tak cuy epeku — io'e cebe ip.

²⁵ — Imēneju owebeam eye'ū buje, soat em eyetaat epesop Deus xe eye'ūap to-mukadi. Eybu'u eye'ū ām owebeam pima bit, epajēm ġu Deus kay — io'e. ²⁶ — Ajo-kuġ tak epesop soat tarekrek kuġ ipi juat kuġ, eybiōġbuk ipiatpi'ajoap pe imēnpit? Ka'ūma kuġ ma! — Jesus o'e cebe ip. Tei'ūmġu soat em Deus xe wuydopaptem — io'e.

²⁷ — Soat waġo òn — Jesus o'e, kawënwën pima jewebeap pe ma. — Ocepit ma wekawën tojtot'utukayū eju, webay a'ōbacaap eju dak, idip cġcāap eju dak. Yajēm puje, teim je'ġūm soat pe—apēn oekuku iaptem — io'e. — ²⁸ Pūġpūġ pit jeedop wajēmap wiwim itabēġ—ijodiat. Oxe xe ma jeedop ip, soat kukan òn pima. Wajēmap co'ūm puje, je'ū ġu ip — io'e Jesus—soat waġo o'e.

17 5 xet kap puje, o'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Jesus ebapūġ ma o'tujowat—Pedro, Tiago dak, João dak. Tiago kitpit osunuy ixē João. Jaġepūġ ma o'tujowat ip.

Oajēm ip. ²Co'a jeje Jesus o'jewemuwarurun ebapūğayū wap. Kaxi sopsepap puxim topasopsep o'e—Jesus topa. Iisuat puxim jekabek—Jesus ekabek. Irut cīcā o'e.

³Ĝebuje Moisés'ūm o'jebapuk, Elias'ūm tak. O'jebapuk ebapūğayū wap. Jesus eju jekawēn ām o'jebapuk ip. O'jekawēnwēn ip Jesus eju.

⁴Kawēnwēn epere buje, Pedro o'e Jesus pe:

— Kariwa — io'e. — Xipat ma wuyju ijoce am. Xipat exe bima, xijap ojomōğ ijoce. Pūğ edopam ojomōğ. Wara'at Moisés'ūm dopam ojomōğ, wara'at Elias'ūm dopam — io'e Jesus pe.

⁵Kabikerereat tak oajēm cekay ip—Jesusyū kay. Isopsepat osunuy. Ixeyū dak o'yajuy isopsepat. Deus isopsepat pidasewi o'jekawēn—kabikererereat pidasewi.

— Teku okpot. Ikukpin cīcāt oxe. Omucokcokap cīcā okpot. Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop ya'ō kay — io'e—Deus o'e. Imēn kawēnwēn o'e Deus. Jesus muwēnwēn o'e.

⁶Ijo buje, ebapūğayū o'jēğ'aecōğcōğ ip. Iparara jījā o'e ip Deus kabikererereat pidasewi o'jekawēn puye. ⁷Jesus pit o'jēğ'aecōğcōğ'iaiyū o'ğucay.

— Epe'āy juy — io'e cebe ip. — Eypararam ġu juy epesop — io'e.

⁸Jeakağ ip pima, Jesus ma o'jojojo ip. Ka'ūmğū warara'acayū o'jojojo ip. O'āy ip. O'kop ip Jesus eju. O'kop ip co'a jejewi. ⁹Kopkom pima, Jesus o'jekawēn ebapūğayū eju.

— Ĝasū ġu juy epejojojoiap epeğuwēn warara'acayū be — io'e cebe ip. — Ĝuyjom pit epeyawēğmuwēnuwēn put, waram wetait puje — io'e—soat wağo o'e.

¹⁰— Apēnpuye Moisés ekawēn ocemutaybitbin'ukayū e'em, “Koap Elias'ūm omuyku,” i? — io'e ebapūğayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus kawēnuwēn o'e. Elias muwēnuwēn o'e.

¹¹— Elias'ūm awēğ itaybit ġu buye ip — io'e Jesus. — Elias'ūm co'iat kuy oajēm, soat muxipan am—wajēmap peam imuxipan. Adeayū ağuymuwarurun itabut am ip Deus kay — io'e Jesus. ¹²— Imēn Elias'ūm co'iat kuy oajēm ma ijoceayū kay. Ixeyū bit ixem itaybit ġu o'e—Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū. Warēmtağ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk. O'ğudadaibotbon cīcā ip. Imēn ma ōn tak ipiat osupī'ajojo, xipan ġu ip okuk puye — io'e Jesus—soat wağo o'e.

¹³Imēn Jesus eju etaybitbin'ukayū itaybit o'e Jesus ekawēn—João Batista ajēmap ekawēn.

¹⁴Jesusyū oajēm adeayū kay. Iboceat o'jēğ'aecōğcōğ—ağokatkat. O'jēğ'aecōğcōğ Jesus wap.

¹⁵— Okpot kay etabotaidabotbon cuy, Kariwa — io'e. — Axik opop cebe. Ip-iat'ajojom ibiōğbuk kērēat pibun — io'e ağokatkat Jesus pe. — Ade em o'at'at daxa be. Ade em oakōmkōm idibi be — io'e.

¹⁶— Eweju etaybitbin'ukayū kay otojot. Okpot otojot. Imēnpit itaybit ġu ip ibiōğbuk kērēat mujēm ām. Iba'ore cebe ip okpot mu'ada am — io'e Jesus pe.

¹⁷— Deus kay itabut'ūmayū eyju! — Jesus o'e. — Soat em wara'at tağ epeyağuyğuy buye, eyetabut'ūm Deus kay. Soat em ikērēan e'e buye dak. Puğūn oğuy eyxe? Ade koato eyxe oğuy bima dak, kuka eyeabut'ūm ma epesop okay. Imēnpit ekpot etojot cuy okay ġasū — io'e cebay be.

O'tojot.

¹⁸Ibiōğbuk o'ğukorēm Jesus.

— Ejēm — io'e Jesus ibiōḡbuk kērēat pe. O'jēm jekukat xewi—āḡokatkat ipot xewi. O'je'ada ḡaxīn ma ibiōḡbuk kērēat kuḡ topibit.

¹⁹ Yaḡepūḡ ma bima, oajēm ip Jesus kay. Jesus eju etaybitbinayū oajēm.

— Apēnpuye ocewebe ibiōḡbuk kērēat mujēm pa'ore? — io'e ip cebe.

²⁰ — Deus kay eyetabutbūt puye — Jesus o'e. — Deus kay eyetabucap yopīt pima, ka'ūmḡu iba'ore kuka eywebe. Eyetabucap yopīt pima, mostardada buxim acā okay eyetabucap pima, kuka epe'e co'a be: “Ecenapōn ijocewi. Wara'at ka be eju juy,” i. Iḡo'a dak o'jenapōn kuka wara'at ka be — io'e cebe ip.

²¹ — Deus a'ōbī'ūm pima bit, o'jēm ḡu kuka ip—ibiōḡbuk kērēayū. O'jēm ḡu kuka ip ikukukayū bewi. Deus kay ḡebum pima, wuyju jekōnkōn ḡu e'em acā o'jēm ip, Deus eju wuyekawēnwēn'uk pima dak — io'e Jesus.

²² ḡe buje o'je'aweroro Jesusyū Galiléia eipi be.

— Soat waḡo ōn — Jesus o'e cebe ip. — Ipi juacayū odujowan ip oaoka pinayū kay. ²³ Okay itakomaayū oaoka ip. Imēnpit ebapūḡ kabia kap puje, ōn pit waram ocetait Deus a'ōbi — io'e aweroayū be. Imēn Jesus o'e buye, iḡuycūḡcūḡap kuḡ ma acā ip o'e—aweroayū o'e.

²⁴ Cafarnaum ka kay oajēm ip. Israel naxeḡebitbit pewi dinheiro bubu'ukayū os-odop ibo ka be. Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam ibubum o'e ip.

— Emutaybitbin'ukat dinheiro je'ḡūm tu ibubu'ukayū be Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam? — io'e ip Pedro be.

²⁵ — Hm hm — Pedro o'e. — Je'ḡūm — io'e.

O'jepit. Dexe. Jesus o'jekawēn Pedro eju.

— Apēn xipat exe, Simão? — io'e. — Abu-bewi ipi kukukayū dinheiro je'jat ip? Jekpotpoyū bewi du? Wara'acayū bewi ḡu xe'e? — io'e Pedro be.

²⁶ — Jekpotpoyū bewi ḡu—wara'acayū bewi acā — io'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Imēnpuye ipi kukukat ipotpoyū dinheiro je'ḡūm ḡu ip dinheiro bubu'ukayū be — io'e Jesus. — Imēnpuxim Deus ipot tak dinheiro je'ḡūm ḡu juy Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū be.

²⁷ — Inaka wuyju dinheiro aḡūm cebe ip — Jesus o'e. — Itakomān ḡu juy ip wuykay. Eju iodi kay — io'e Pedro be. — Piḡa ejoxik cuy idibi be — ie'em. — Axima juy eju'uk piḡa bewi koap ma. Axima bi ixik puje, dinheiro'a eyadobuxik axima bi be. Axima bi bewi eyabu juy — io'e.

— Ibo'a eyadujowat dinheiro bubu'ukayū kay Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam—dinheiro'a. Yamuxipanpanayū dei je'e owebewi, ewebewi dak — io'e Jesus Pedro be.

— Hm hm — io'e Pedro.

O'ju. O'yaabu. O'yaūm.

18 ḡaxīn ma oajēm ip—imutaybitbinayū. Oajēm Jesus kay, Pedro cēm awap. — Abu je'e ya'ōbuyxian wuy'in warara'acat podi ma, Deus xe acesop pima? — io'e ip Jesus pe.

² Imēnpuye Jesus bekicat o'tomuwā jekadi am. Jesusyū bidase cūḡ'i osunuy bekicat.

³⁻⁴ — Wara'acat podi ma wuyetabun ibuyxiat pin'ūmat. Bekicat puxim ixē. Iḡasū xipacat xeku Deus xe, soat kukan pima ōn. Iboap kay juy ḡebum epesop — io'e Jesus cebe ip. — Wara'at taḡ jekukum epesop — io'e cebe ip. — Bekicat puxim cuy epesop. Apēn ite bekicat ya'ōbaca pin ḡu, imēn tak eyju eya'ōbaca pin ḡu juy

epesop. Eya'ōbaca pin'ūm pima, xipan epeyeku Deus xe. Eya'ōbaca pin pima, Deus xe ġu epesop, soat kukan pima ōn — io'e Jesus.

⁵ — Eyju xipan bekkitkit kuġ pima, xipan okuġ tak epesop — io'e Jesus. Ijop bekicat Jesus itabun'isuat puxim. Jesus tieġ Jesus kay itabun'isuat ju'kuk xipan pima, Jesus tak ju'kuk xipan ijo'iat.

⁶ — Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūġrūġ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboġat'a mukirik am eyaġobu eju iodi be eymuakōm — io'e cebe ip. ⁷ — Oġuytūġ cīcā, eyju wara'acat mubu'un pima, okay jetabut am. Okay itabucat ikērēan e'e ip, warara'acat cocom ip pima—ikērēan e'e'ukayū jojom ip pima. Imēnpuye ikērēan e'e'ukayū itabotaidadotbot cīcā jeedop ip, wara'at osubuyxijo buye.

⁸ — Epeyepere juy ikērēat muġuġēap eybōmbicuk pima bit purut ka. Eybu'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġuġē ġu. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat muġeġēm ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġpu bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe.

— Epeyepere juy ikērēat mujurūġrūġap. Eyī'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġujurūġrūġ ġu. Imēn kuka eywebe ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat kay ġu epekuku buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay taokērēat pima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe taokērēat'ūmat ma—daxa epirēm'ūmap pe.

⁹ — Epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyeta'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġēġē ġu, ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn ikērēat muġēġē'ūm pima, eyajēm Deus xe, ikērēat kay ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġta bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepa ma—daxa epirēm'ūmap pe.

¹⁰ — Eyday'em'um cuy epesop — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop. Ioce eywebe, Deus ekawēn tojtōjtōt'ukayū ixeyū kuġ soat em. Deus ekawēn tojtōjtōt'ukayū jebikuyap taġ cepit put ip Deus kay, cewēju kawēn ām—webay eju—kabi beat eju. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus cebe ip. ¹¹ — Soat waġo ōn. Ijodi ojt ikērēat mujurūġrūġ'ukat taxijo am — Jesus o'e. — Imēnpuye okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop — io'e cebe ip.

¹² Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip ġebuġe bit.

— Apēn kuka o'e jeōhōyū kukukat, iōhō oitabidao bima? Jeōhō kudadam je'e xeku. 100 be iōhōyū—ovelha. Pūġ ixeyū'in pīt oitabidao bima, kudadam je'e. Co'a koreren taġ warara'acat kōnkōn pima, je'ju itabidaoat kuda am. 99 beayū bewi je'ju — io'e.

¹³ — Icēmān ōn e'em eywebe, itabidao topibit tobuxik puje, icokcok cīcā ma je'e, jeōhō o'tobuxik puye. Icokcok cīcā je'e itabidaoat kuġ oexe buye. Itabidao'ūmayū kay icokcokap podi ma je'e itabidaoat kay icokcokap — Jesus o'e cebe ip. ¹⁴ — Jeōhōyū kukukat ibu'u jeōhō be itabidao am. Imēnpuxim Deus ibu'u pūġ pe ma okay itabun'isuayū be ma wūy ma jedop am jexewi—wuyebay xewi—kabi beat xewi — io'e Jesus.

¹⁵ — Eykitpit ikērēat eywebe e'em pima, epeyekawēn cewēju. Iboap ikērēat muwēnuwēn cuy epesop. Eyaġuypūġ ma epeyekawēn eykitpit eju. Eyekawēn kay bima, eyburem epesop—eykitpit, eyju dak — io'e Jesus. ¹⁶ — Eyekawēn kay'ūm

pima bit, eyweju epetujowat pūḡ, xepxep eyekawēn co am. Waram cuy epeyekawēn eykitpit eju. Eywejuayū juy imēn e'e'eap ya'ījo.

— Ya'ījo buje, soat jekawēn put wuyjuyū be: “Aceya'ījo soat e'e'eap. Imēn o'e,” i. Imēn xepxep ekawēn taḡ, ebapūḡ ekawēn taḡ ḡu xe'e'i. Imēn opop ibararak Deus ekawēntup pe — io'e Jesus.

¹⁷ — Ixeyū ekawēn kay'ūm pima dak, okay itabucayū mukūyjom cuy eyju, jeawero puje ip. Ixeyū ekawēn kay'ūm pima bit, Judeu'ūmat puxim epejukuk—eykipit epejukuk. Wuywebewi iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat puxim epejukuk—cekay'ūmat puxim — io'e cebe ip.

¹⁸ — Icēmān e'em ōn eywebe. Ipi juacat pe, “Deus xe cūḡ ma ekukuap,” i ey'e buje, kabi be bima iboap kukuap cūḡ ma je'e. Ipi juacat pe, “Deus xe cūḡ ḡu ekukuap,” i ey'e buje bit, kabi be bima iboap kukuap cūḡ ḡu je'e Deus xe — Jesus o'e cebe ip.

¹⁹ — Xepxem kawēnwēn pima eyju Deus eju pūḡ taḡ ma, eybikuyap taḡ ma webay je'e eywebeam—kabi beat je'e — io'e cebe ip. ²⁰ — Xexep xe'e, ebapūḡ ma xe'e omubuyxi am jeawerorom pima, ōn tak e'em ixeyū xe — io'e.

²¹ Ḡebuḡe Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocexe ibuyxiat — io'e. — Pebūrū em cuy oceḡebu ḡu ikērēat kay? —owebe okitpit ikērēān e'eap kay? 7 em ma du? — io'e Jesus pe.

²² — Ka'ūma — Jesus o'e. — 7 em ḡu ma. Ade em ma—490 em ma — io'e Pedro be.

²³ Pedro ekawēn buye, Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. O'jekawēn iboceayū mutaybitbin.

— Webay ipi kukukat puxim — io'e Jesus. — Kabi beat webay. Imēnpit ipi kukukat puxim. Ipi kukukat oajēm jekapikpik'ukayū kay. Kapikpik'ukayū bewi ceweroapte bu am, oajēm ipi kukukat.

²⁴ — Koap em kapikpik'ukat o'tujot ip jekariwa be. Ade jījā ceaweroap o'e—mil be dinheiro'a—prata muḡēḡēat'a. ²⁵ Imēnpit ixē kapikpik'ukat kaka ḡu dinheiro. Ced-inheiro o'e ḡu ceaweroap teida am. Imēnpuyē jekariwa ja'ōbi o'ḡuju soat tuk'a beat ūm ām, teida am—itayxi ūm ām, ipotpoyū ūm ām tak. ²⁶ O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap.

— “Imēnpuk,” io'e jekariwa be. “Oteida ḡuyjom soatei,” io'e kapikpik'ukat.

²⁷ Kapikpik'ukat a'ō buye, cekariwa itabotaidabotbot o'e cekay.

— “Eaweroapte eḡūm ḡu juy owebe,” cekariwa o'e cebe. “Pūḡ em tak ka'ūma,” io'e kapikpik'ukat pe.

— “Xipāt cīcāat ēn,” io'e kapikpik'ukat.

²⁸ — O'ju. Kapikpik'ukat o'ju jebureyū kay—kapikpik'ukayū kay. Dao ma o'topabijuk jekapikap peayū. Pūḡ ma ceaweroap 100 dinheiro osunuy. Yopīt ma dinheiro osunuy. O'jat jebure yaḡobu eju.

— Ḡebuḡe o'yaḡobuaha.

— “Eaweroap owebe eteida,” io'e.

²⁹ O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap.

— “Obure!” io'e. “Etabotaidabotbot okay,” io'e. “Ōn soat oteida ḡuyjom—weaweroap,” io'e jebure be.

³⁰ — Ixe imēnpit: “Ap!” io'e. “Ḡaxi ma ōn cekay,” io'e.

— “Iba'ore. Dinheiro kuḡ ḡu ōn,” io'e.

Imēnpuyē ibure daomūnmūnap'a be o'ḡuju.

— “Eaweroap teida buje acā, ecejēm,” io'e ibure.

³¹ Warara'acat kapikpik'ukayū itakoma ip o'e jebure awēg cocom pima.

— Ġebu je ip jeipi kukukat pe o'ju. Soat o'guwēn ip jeipi kukukat pe — io'e Jesus.

³² — Ġebu je kapikpik'ukat ekariwa o'tomuwā.

— “Kapikpik'ukat,” io'e. “Xipat'ūmat,” io'e cebe. “Juk ece owebe, ‘Imēnpuk. Ġuyjom cuy oteida,’ i. Imēnpuye eteida'ūmap kay kuy ġebum ġu oce. ³³ Wetabotaidabotbot oġuy ekay ōn pit. Imēnpuxim ma juy eġuy ēn tak ebure kay,” io'e — io'e Jesus.

³⁴ — Kariwa itakoma jījā o'e kapikpik'ukat kay. Imēnpuye o'ġuju daomūnmūnap'a be ipiat'ajo am.

— “Teida buje acā dak ecejēm,” io'e cebe. ³⁵ Eyju dak eyetabotaidabotbot'ūm pima eywaġoyū kay, ikērēat kay ġebum puye; imēnpuxim webay dak—kabi beat tak itabotaidabotbot ġu je'e eykay, ikērēat kay ġebum puye — io'e Jesus cebe ip.

19 Jekawēn epere buje, Jesus Galiléia eipi bewi o'ju. Jepitpin o'e Jesusyū. Judéia eipi kay oajēm. Wara'at kadi be ma oeku. Jordāodi wīnābu ma oeku. ² Adeayū o'ju Jesus tomuju. Ade jījā. O'ju ibo ka beayū—iwātaxipipiyū Soat o'ġu'ada. Judéia eipi be o'ġu'ada Jesus.

³ Fariseuyū oajēm ip cekay waram. Jesus a'ō muwarurunap ojuy ip.

— Wuyawēwēap taġ tu wuytayxi epereperem, wuyxe cūġ'ūmap taġ jekukum pima xeku? — io'e ip cebe.

⁴ — Epetupco juy Deus ekawēntup — Jesus o'e cebe ip. — Imēn ibodup e'em:

Kuyje soat muġēġē'ukat aġokatkat o'ġuġē, ayacat tak. Ixeyū o'ġuġē xepxem ma jekuku am, i — io'e Jesus.

⁵⁻⁶ — Imēnpuye Deus o'jekawēn cebe ip—aġokatkat pe, ayacat pedak.

Jetayxi bu buje, aġokatkat cēmcēm jebay duk'a bewi, jetayxi eju cucum. Jektop pu buje, ayacat tak jektop eju cucum, i.

Xepxep ma ip. Imēnpit pūġat puxim ip o'e jewekuġ soat em jeweweju ip cucum puye. Imēnpuye eytayxi juy epeyepere ġu. Pūġat puxim eyju Deus a'ōbi. Deus xe eyju pūġ ma — io'e Jesus.

⁷ — Apēneju Moisés o'e: “Eytayxi epere pin pima, ‘Otayxim ġu ece ġasū bit’ iaptup cuy epetupmubararak. Ġebu je ibodup epetupūm ayacat pe, epere am,” i?

⁸ — Moisés imēn o'e, eybu'u jījā buye ya'ō daġ jeku am. Kuyje bit imēn ġu o'e. Kuyje Deus soat o'ġuġē.

⁹ — Ibocewi e'em ōn eywebe. Aġokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am pima, ikērē cīcāat muġēġēm. Itayxi koapat jektop eju acā o'jepo. Imēn pima, ixe aġokatkat ikērēat muġēġēm itayxi be. Imēnpuye ikērēat o'ġubapukpuk ixe aġokatkat — Jesus o'e.

¹⁰ — Ibu'u'u ip pima jewewekay, xipat kuka o'jewebumūn ġu — io'e ip—Jesus eju etaybitbinayū o'e cebe.

¹¹ Ġebu je Jesus o'jede.

— Soat pe ġu ōn e'em imēnpit. Pūġpūġ ma iġo ekawēn taġ jekukum. Deus ixeyū mubacan'ūm pima, iba'ore cebe ip jaġepūġ ma jeku am.

¹² — Iġo ekawēn taġ jewebumūnmūn ġu ip Deus a'ōbi. Deus soat kukanap kay jījā ip. Imēnpuye jewebumūnmūn ġu ip. Warara'acat pit jewebumūnmūn ġu ip—aġokatkayū. Jewebumūnmūn ġu jekapap pibun; iba'ore cebe ip ayacat mu'ukreġ am. Warara'at tak jewebumūnmūn ġu pūġ ma o'subudakacap pibun; iba'ore cebe dak.

— Imēneju soat pe ġu ōn e'em. Iġo ekawēn kayayū be acā ōn e'em. Cekay butayū iġo ekawēn taġ cuy jekukum ip — io'e.

¹³ Ġebuġe iboceayū bekkitkit o'tojot ip Jesus kay. Bekicat yabi jeje jebumōġ ām, o'tojot Jesus kay. Bekicat peam kawēn ām Deus eju, o'tojot ip.

— Bekicat cuy epetojot ġu juy Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū iboceayū be. Imēn iboceayū o'ġukorēm ip.

¹⁴ — Ġġ jeedot ip bekkitkit okay — Jesus pit o'e. — Imubu'un ġu juy okay imudot am. Ixe bekkitkit oxe yajēm pin ip. Imēnpuxim Deus soat kukanap kabia soat ip yajēm pin oxe—okay itabucayū — io'e. — Imēnpuye epeġudot cuy okay — io'e.

¹⁵ O'jebumōġ bekkitkit abi jeje, bekicat peam kawēn ām Deus pe. O'ju.

¹⁶ Pūġ em ibubut adeat oajēm Jesus kay.

— Omutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Soat em Deus xe oġuy pin wetait. Apēn xipacat oce'e juy, soat em cexe oġuy am? — io'e.

¹⁷ — Apēnpuye ecekawēn owebe, “Apēn xipacat oce'e juy?” i. Pūġ acā xipacat cīcāat. Deus xeku. Apēn wuye'ajojoyū'ūm'ūm pe Moisés o'e iap taġ cuy jekukum ecesop — io'e. — Imēn jekukum pime, etait eġuy cexe soat em.

¹⁸ — Ajo a'ō daġ cuy oceku Moisés ekawēn'in? — io'e.

— Iġo a'ō daġ — io'e Jesus.

Warara'acat epeyaoka ġu juy, i. Wara'acat tayxi kay ġu juy, i dak. Eybukuruġ ġu juy epesop, i dak. Warara'at awēġ mukērērērēn ġu juy epesop, i dak. ¹⁹ Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Eyxeat ikukpin epejukuk eyewekukap puxim, i dak — io'e Jesus.

²⁰ — Ijop ekawēn taġ ojekukuku—soat taġ — io'e. — Ajo dak ġuto oġūġē? — io'e.

²¹ — Soat taġ oweju jekuku am, ebubut cuy eteida—soat ma. Ibo juy dinheiro tei'ūma eġūm tadaibocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e.

— Ġebuġe ejot okay, oweju jekuku am soat em — io'e Jesus.

— Iba'ore — io'e.

²² Iġuycūġ cīcā o'e, Jesus ekawēn puye, ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebubun. O'jenapōn ixe.

²³ Ġebuġe Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Iba'ore jījā ibubut adeat ōm ām Deus xe kabi be — io'e cebe ip. — Ibu'u jījā ip Deus a'ō kay ām, itabut cīcā ip jebubut kay buye. ²⁴ Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok taġ. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat ōm ām Deus xe, kabi be — io'e.

²⁵ Jewaġuy muġġēm o'e ip, iboap co buje.

— Abu jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁶ Imēnpuye Jesus o'jeak cekay—iboceayū kay.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit soat i'e but — io'e. — Deus pe soat daxijo but — io'e Jesus.

²⁷ — Pām oceju? — Pedro o'e. — Kuy soat ocesuiwat ewēju jeku am. Ajo dak ocejat? — io'e.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Ipi be wepit puje, iisu e'em soat ma ipi daġ. Xik'i e'em ōn. Israel diwacayū kay ya'tjojo oce'e. Wa'ōbuyxi jījāat oce'e. Ajo xipacat Deus xe iap oġuwēn cebe ip—ajo xipacat'ūm Deus xe iap tak. Eyju

ma dak Israel diwacayū epeyewede—12 beayū diwacayū. Eyju dak xixik'i epesop. Epeḡuwēn cebe ip ajo xipat Deus xe iap, ajo xipat'ūm Deus xe iap tak.

²⁹— Owebeam soat xewi o'juiayū ade jījā je'jat ip. 100 beat je'jat ip. Jeduk'a bewi o'juiayū, jeipi bewi o'juiayū dak, jebadipyū xewi o'juiayū dak; jewaḡo xewi o'juiayū, jekitpit xewi o'juiayū, jebay xewi o'juiayū, jexi xewi o'juiayū, jekpotpoyū xewi o'juiayū, jedaxityū xewi o'juiayū—soat ip ade jījā xipacat je'jat ip. Deus xe dak itait jeedop ip soat em — io'e Jesus. ³⁰— Ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

20 Deus soat kukan pima, uva'a kuḡ jekat peat puxim ixe. Xeku kapikpikayū kudadam o'e, jewebeam kapik am. Imēn Jesus ekawēn o'e jewejuacat mutaybit am. Wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e—imēnpuximap ekawēn.

— Ixe uva kuḡ jekat peat o'ju jebuywatwacayū kudadam. Kabia isum o'ju, jekat pe tujowat am — io'e. — O'ju — io'e.

²— “Ḡasū epeju, okat pe obuywat am,” io'e cebe ip—soat pe. “Pūḡ kabia oteida—eyekapikaptei. Okat pe eyepere buje, oteida. Pūḡ isurūḡat'a eyekapikaptei e'em—prata'a,” i.

Imēn o'e cebe ip, iboaptei ibabi daḡ o'e buye—jeka beacat pabi daḡ.

— “Xipat,” io'e ip.

Imēnpuye soat o'ju ip ikat pe, ibuywan.

³— Kabia isusu ma o'ju waram kapikpikayū kuda am. 9 hora bima o'ju. O'tobuxik warara'acayū—xerem ḡu pēnpēnayū.

— Oajēm ka'ūmḡu pēnpēnayū kay. Ceaweroroap pe oajēm—tarekrek muxipanap'a be.

⁴— “Epeju okat pe. Oteida eywebe eykapikaptei—ajo cūḡ ma iaptei,” io'e cebe ip.

— “Hm hm,” io'e ip. “Ebuywan oceju,”.

⁵ Imēnpuye ip o'ju.

— Kariwa waram o'ju. Kaxicuḡ ma waram o'ju. Uvadip kat iwat o'ju. Warara'acayū o'tujowat jekat pe, kapik am.

— Katpujesu warara'acayū o'ḡuju jekat pe, kapik am tak. 3 hora bima o'ḡuju.

⁶— Katpuje oeku. 5 hora bima, oeku. Warara'acayū o'tobuxik—ka'ūma pēnpēnayū. Ceaweroroap pe ip o'e.

— “Apēnpuye eyju kabia bun kapikpiḡ ḡu?” io'e cebe ip.

⁷— “O'e ḡu ocewebe buye, oceju ḡu,” io'e ip.

— “Ḡasū bit eyju dak ōn jeymuju. Oteida eywebe,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

Imēnpuye o'tujowat jekat pe, kapik am.

⁸— Kaxi cēm pima, ixe uvadip kat iwat jedinheiro kukukat o'tomuwā.

— “Kapikpikibiyū etomuwā juy, cekapikaptei ūm ām,” io'e. “Katpuje ajēmibiyū ekapikaptei juy eḡūm cebe koam. Ḡebuje katpujesu ajēmibiyū be juy eḡūm. Ḡebuje kaxicuḡ ajēmibiyū be. Ḡebuje kabia isusu ajēmibiyū be. Kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei eḡūm kanomūm,” io'e cebe.

— “Hm hm,” io'e jekariwa be.

⁹— Katpuje ajēmibiyū o'tomuwā 5 hora be ajēmibiyū. Cekapikaptei o'ḡūm cebe ip, ajēm puje. Pūḡ kabia ekapikaptei o'ḡūm cebe ip. O'jat. O'ju ip.

¹⁰— Kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei o'ḡūm kanomūm. Tūybe ade ocejat ocekapikaptei iān o'e ip. Imēnpit ibitbit ma ip o'jat jedin-

heiro—jekapikaptei—katpuje ma ajēmibiyū ekapikaptei, kabia isu ajēmibiyū ekapikaptei dak. ¹¹ Imēnpuye uvadip kat iwat kay ip o'e jemāmāmām.

¹² — “Katpuje acā kapikpig o'e ip—wara'acayū. Cūg ġu o'e tei jo'iat kuka ocedei,” io'e ip. Jemāmāmā ip. “Pūg hora acā kapikpig o'e ip. Ocejū bit kapikpig soat em ma—kabia isum pima, kaxicuġ pima dak. Kajepi kuġ cīcā ocejū, kapikpig puye,” io'e ip.

¹³ — “Obure,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe. “Xipāt ōn. Oġūm ekapikaptei wa'ō daġ. Cūgāt ōn.

— “Pūg kabia ekapikaptei oteida—eyekapikapteim,’ i'e buje, ěn tak ‘Xipāt,’ iece owebe,” io'e jemāmāmāmaat pe. ¹⁴ “Imēn eywebe oġūm, katpuje ma ajēmibiyū be dak oġūm,” io'e. “Teku ekapikaptei,” io'e. “Etuġopit eduk'a kay,” io'e.

¹⁵ — “Etakoma ġu okay eġuy, odacup ġu buye,” io'e cebe. “Wedinheiro ma beku,” io'e. “Ōn būrūku poro teida pin,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe.

¹⁶ — Imēntak — Jesus o'e. — Deus icēmat cīcāt. Ajo xipāt cexe iam, ajo xipāt ġu cexe iam kawēnwēn je'e soat pe. Soat ijo'in ma je'e — io'e Jesus. — Imēnpuye ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e.

¹⁷ Jerusalēm ka kay cucum pima, Jesus jewēju etaybitbinayū jewekay o'tomuwa adeayū parakpewi. O'jekawēn cebe ip.

¹⁸ — Eya'ōpicūg cūg cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay cum wuyju — io'e Jesus. — Soat waġo ōn. Iboceayū osubamukirik, okay itakomaayū be odujowāt am—paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuġ ěn ocexe,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e.

¹⁹ Judeu'ūmayū be odujowāt ip — io'e. — Owaywayway jījā je'e ip. Omupokupok ip. Korosa jeje oba mupaya ip. Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ġuto ocetaīt — io'e 12 beayū be.

²⁰ Ġebuġe Zebedeu tayxi oajēm Jesus kay. Je'iyū eju oajēm—aġokatkayū eju. Ojēġ'aecōg cōg Jesus wap. Ibikuyap kay o'e Jesus xewi.

²¹ — Ajo-kay ěn? — io'e Jesus cebe.

— O'iyū dak imēn cekay, pūg xik'i eba'at kadi, wara'at eba'ūġāt kadi. Imēn ōn cekay, ěn soat kukan puje — io'e. — I juy ece owebe: “Ekawēn taġ oce'e ewebe,” i — io'e Jesus pe.

²² — Iba'ore — Jesus o'e cebe ip. — Eyetaybit pūn'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn owebe ipiat o'supī'ajoat ip iap puxim tu eywebe dak ipiat'supī'ajoat ip? — io'e.

— Hm hm — io'e ip. — Ocewebe dak ipiat'supī'ajoat ip apēn ewebe ipiat o'supī'ajoat ip iap puxim — io'e Zebedeu ipotpoyū.

²³ — Ha'a — io'e Jesus. — Apēn owebe ip ipiat o'supī'ajo iap puxim ma eyju dak ipiat epesupī'ajojo — io'e cebe ip. — Imēnpit wa'ōbi ġu jeedop ip oba'at kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Wa'ōbi ġu jeedop ip oba'ūġāt kadi—webay a'ōbi acā jeedop ip. Deus a'ōbi acā ixeyū iboka kaxikxik'i jeedop—Deus o'taēiayū — io'e Jesus.

²⁴ Warara'acat iboam co buje bit, itakoma o'e ip xepxepayū kay—Zebedeu ipotpoyū kay. 10 beayū itakoma o'e ip.

²⁵ Imēnpuye Jesus:

— Epesot cuy okay — io'e cebe ip—soat pe. — Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'ōpuruġ jebekitkiyū mujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em biġ ma jebekitkiyū mukapikpig'uk ip iam — io'e. — “Oca'ōbuyxi jījā,” i'e'em ip jebekitkit

pe soat em. ²⁶ Eyju bit ka'ūma. Imēn ġu juy epeyewekuk. Eyju bit kariwaboġ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop. ²⁷ Ya'ōbuyxian pin pima, eybureyū beam tei'ūma epeyekapikpik cuy — io'e Jesus.

²⁸ — Imēntak soat waġo ōn — Jesus o'e. — Warara'acat pe obuywat am ġu ojut ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojut. Adeayū daxijo am ma ojut. Soat em itabēg jeedop ip kabi be, cewebeam oje'ū buye — io'e Jesus.

²⁹ Jericó ka bewi o'ju ip—Jesusyū—adeayū. Jesus tomuju o'ju ip. ³⁰ Xepxepayū oabik e bitako daġ—ita'ūmayū.

— Jesus ijoma kapkam — adeayū o'e ita'ūmayū be.

Ġebuġe ya'ōberen o'tomuwa ip Jesus kay.

— Davi naxeġbit ħn. Etabotaidabotbon cuy eġuy ocekey — ita'ūmayū o'e Jesus pe.

³¹ — Mūġ'i juy epesop! — io'e adeayū.

O'ġukoreġ. Imēnpit biġ ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Kariwa! — io'e ma'ġuto. — Davi naxeġbit ħn. Etabotaidabotbon cuy eġuy ocekey — io'e ip Jesus pe.

³² O'jecū Jesus.

— Epesot okay — io'e ita'ūmayū be.

O'ju ip cekay—Jesusu kay.

— Ajo-kay eyju oxewi? — io'e cebe ip.

³³ — Ocetadam ece — io'e ip jekariwa be.

— Jetada ōn — io'e Jesus. ³⁴ — Ita'ūmayū kay wetabotaidabotbot — io'e.

Ita o'sutamucay itamudim am.

Iboap e isum ma o'jewetada. O'jecoa ip. Jesus tomuju o'ju ip, o'je'ada buye.

21 Jerusalém ka tēg pima Jesusyū, oajēm ip Betfagē ka kay. Co'a bicūġpe os-unuy—Oliveiradip'a bicūġpe.

Ibocewi jewēju etaybitbinayū o'ġuju Jesus. Xepxep o'ġuju. Wara'at aġoka kay o'ġuju.

² — Epeju juy aġoka kay—wuywapat ka kay — io'e. O'ġukūyjo.

— Bomaku epeju. Dao ma jumenta epetobuxik. I't'it eju ma juy epetobuxik — io'e. — Ikirikirik opop ip. Epeġuwekap cuy.

— Imuwekap puje, epetojot okay jumenta, i't'it tak — io'e Jesus xepxepayū be.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetojot cuy.

³ — “Ajo pēnpēn eyju?” i'e'em iboceayū eywebe bima, “Ikuġ'ūm puye, ocekarriwa jumenta kay, i't'it kay dak,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus. — “Ha'a. Epetujowat ġaxīn ma,” iboceayū je'e eywebe — Jesus o'e. — Okay imujum je'e — Jesus o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁴⁻¹¹ Jesus a'ōbi o'ju ip. Jumenta o'tobuxik ip. Ikirikirik osunuy. O'ġuwekap ip. I't'it tak o'ġuwekap ip.

Jesus kay o'tujuajēm. Jeekabek jumento ukxabi jeje o'jomōġ ip. Oabik Jesus iek-abek ceje jumento ukxabi jeje. Ade jījā iboceayū jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus wap e daġ, ya'ōbuyxi cexe ip puye.

— Xipāt cīcāt Jesus — io'e adeayū—Jesus wap cuibiyū, tomujuayū dak. — Davi naxeġbit teku. Deus kuy imucokcokcoġ, Deus a'ōbi oajēm teku wuykay buye. Deus ya'ōbuyxi jījā. Idip cīcā — io'e ip ya'ōberen, icokcok cīcā buye.

Jerusalém ka kay oajēm Jesus. Soat Jerusalém watwat yağuybabi'üm o'e ip, jetabiba'arēm puye.

— Abu sute? — io'e ip.

— Jesus teku — adeayū o'e cebe ip. Itaybicayū o'e. — Nazaré ka wat teku. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat teku—Galiléia eipi bewiat — io'e ip.

Imēn soat o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'tupmubararak Deus a'ōbi. Imēn juk adi o'jekawēn:

Jerusalēm watwat cuy epeğukūyjo: “Eykukukat omuyku. Jumento ukxabi jeje xik'i omuy—jumenta'it'it ukxabi jeje. Ya'ōdidiat eykukukat je'e,” i juy epe'e — i juk o'e—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e.

¹² Oajēm Jesus puca deidada'ukayū kay. Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip, puca bubu'ukayū dak. Yabogat'a be osodop ip. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Wūn'i! Pukasao deidada'ukayū abikbikap o'ğudu'udu. Batku! Yabikbikap o'ğuy'at Jesus. O'ğujēm soat ip.

¹³ — Deus ekawēntup e'em:

Oduk'a soat ka dağwıacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup. Eyju bit Deus tuk'a epeyamuwxat ibukurukat dopdopap'am Jesus o'e cebe ip.

Imēn o'e Jesus, dinheiro bu am, Deus tuk'a be ajēmjēmayū muğuykukum ip puye.

¹⁴ Taokērēayū oajēm Jesus kay. Ita'ūmayū oajēm. Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip. Soat o'ğ'u'ada Jesus—ita'ūm topibiyū, taokērē topibiyū dak.

¹⁵ — Xipat cīcāt teku — bekicat o'e, Jesus muwēnuwēn o'e. — Davi naxeğebit teku — i'e'em ip.

Idip ma o'jekawēn ip. Paīyū kukukayū bit itakoma o'e ip Jesus kay, Deus eju kawēnwēnap'a be ma bekicat o'jekawēn puye, ade o'ğ'u'ada buye dak. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak itakoma o'e.

¹⁶ — Eya'tjojo ğu du bekikit ekawēn? — io'e ip Jesus pe.

— Hm hm — Jesus o'e. — Oya'tjo ma. Imēn tağ Deus ekawēntup e'em:

Deus bekikit o'ğutaybit cedağ ma jawēğmudim am—yopīcat tak, i.

Iboaptup cuk epetupcoco ğu du? — io'e Jesus. — Iboam eyetaybit — io'e paīyū kukukayū be.

¹⁷ O'ju Jesus Jerusalém ka bewi. Betânia ka kay oajēm. Jexecap ka kay oajēm.

¹⁸ Kabia bima, o'jepit Jerusalém ka be. Jepitpin pima, ire o'e Jesus. ¹⁹ Figueira'ip o'yopcoco, jepitpin pima. E bidase osunuy ibo figueira'ip.

Oajēm yopkay—figueira'ip kay. O'yadobuxik ğu figueira'a. Ya'ūmğū figueira'a. Tup acā o'tuptobuxik. Tōh!

— A'a'e ğu ece'e — io'e Jesus figueira'ip pe. — Waram ma dak ka'ūma — io'e.

Ğebuje figueira'ip dao ma o'je'ip'e'ū.

²⁰ Jesus eju etaybitbinayū yopco buje, yağuybabi'üm o'e ip.

— Apēneju dao ma iğ'o'ip yoporo ğasū? — io'e ip.

²¹ — Soat em eyetabut okay bima, eyju dak kuka epe'e apēn figueira'ip pe oce iap puxim. Epeyopmupuruk kuka — Jesus o'e cebe ip. — Ka'ūma ibo bit. Eywebe dak i'e but ite co'a be: “Wede ece ijocewi. Aakōm cuy idixidi be,” i. Imēn yaakōm, Deus yamuakōm puye, Deus kay eyetabut puye. ²² Deus kay eyetabut pima, epejoojoy epejat, Deus eju kawēnwēn pima dak — io'e Jesus.

²³ Jay. Waram oajēm ip Jerusalēm ka be. Deus eju kawēnwēnap'a be oōm ip. Adeayū mutaybitbin o'e Jesus yaboğat'a be. Imutaybitbin pima, paīyū kukukayū oajēm, Judeuyū kukukayū dak.

— Abu-a'ōbi ēn jekukum? Deus a'ōbi du? Abu-a'ōbi ijop e'eap tağ jekukum ēn? — paīyū kukukayū o'e cebe.

Imēn tak Judeuyū kukukayū o'e cebe.

²⁴ — Koap cuy eyju ma omukūyjom cuy epe'e apēn oce — Jesus o'e. — Iboap muwēn puje, ōn tak ocede eywebe eyetaybit am abu-a'ōbi jekukum ōn iam.

²⁵⁻²⁷ — Abu-a'ōbi juk oeku João Batista? Abu-a'ōbi juk ocemubatisasan o'e xeku? Deus a'ōbi ma du eyxe? Ijodiat a'ōbi ġu xe'e eyxe? — io'e Jesus cebe ip.

— Ocetaybit ġu — io'e ip Jesus pe.

Imēn o'jekawēn ip Jesus pe, jeyağuy dağ.

— Cebe wuy'e buje, “Deus a'ōbi,” i, “Apēnpuye dak eyetabut ġu João kay?” i kuka o'e wuywebe — io'e ip jewewebe.

— “Ijodiat a'ōbi,” i wuy'e bima bit, adeayū itakoma kuka o'e ip wuykay, ixeyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye — io'e ip jewewe be.

Imēneju o'jekawēn ip Jesus pe: — Ocetaybit ġu — io'e ip.

— Kā — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeğuwen ġu owebe. Ōn tak oğuwēn ġu eywebe abu-a'ōbi ōn jekukum iap — io'e Jesus.

²⁸ Jesus o'jekawēn tak.

— Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wekawēn kay — Jesus o'e iboceayū be. Wuymutaybinap ekawēn o'ğuwēn. Uvadip kat iwat muwēnuwēn o'e.

— Ixe uva'a kukat xepxep ipotpoyū osodop. Koapat pe o'jekawēn: “Okpot,” io'e cebe. “Kapiğ cuy ēn ġasū okat pe.”

²⁹ — “Ap!” io'e.

Imēnpit ġuyjom o'jewağuy: “Kapiğ cuy ōn webay beam,” i.

Imēnpuye o'ju jebay kat pe kapiğ.

³⁰ — Wara'at pe o'jekawēn—cebay o'jekawēn: “Okpot,” io'e wara'at pe. “Kapiğ cuy ġasū okat pe.”

— “Hm hm,” io'e. “Kapiğ puk ōn. Cum puk ōn,” io'e jebay be.

Imēnpit o'ju ġu jebay kat pe.

³¹⁻³² — Pebicat jebay bikuyap tağ oeku? — Jesus o'e iboceayū be.

— Koapat ma — io'e ip.

— Cūğ ma epeyekawēn — Jesus o'e. — Yapoayū ixe koapat puxim ip, iecuğap peam dinheiro bubu'ukayū dak. Ibuxim ip, João kay itabut puye ip. Deus soat kukan pima, ixeyū dak Deus xe jeedop ip. Eyju bit ka'ūma! João oajēm imuwēn ām apēn cūğ ma Deus etabun iap. Eyju bit eyetabut ġu cekay. Cekay itabucayū epejojojo. Imēnpit eyetabut ġu João kay — io'e Jesus. — Ikērēāt kuğ epesop. Imēnpit eyğuycūğ ġu epesop ikērēāt kay—eyetabut'ūmap kay. Deus a'ō kay jekuku pin ġu eyju — Jesus o'e paīyū kukukayū be, Judeuyū kukukayū be dak.

³³ Waram tak o'jekawēn Jesus—wuymutaybitbinap ekawēn—imēnpuximap ekawēn. Ağokatkat jekat o'tiotaap muwēnuwēn o'e.

— Ağokatkat uva bune o'subuneda — io'e Jesus. — Pere ġebujep — Jesus o'e.

— Ġebuje korara o'ğugē jekat etako dağ. Uvadip koreren o'jomuy. Pere. Uva'abidi muwesogsoğap tak o'ğugē jekat pe.

— Ġebuġe uvadip wiwimap'a o'yamuy jekat pe—kadaidip wiwiap'a—umat'a. Pere. O'jepere.

— Ġebuġe uvadip wiwimayū o'jomuy jekat pe, uvadip wiwi am bomaku. Uva'a o'yaūm cuy ip ikat iwat pe. Imēn teim ip iūm cuy uvadip iwat pe.

— Ikat iwat wara'at eipi kay o'ju. Iboma omuy wara'at eipi be.

³⁴ — Yabubuap ekaxi ajēm puġe, jebuywatwat'ukayū o'ġuju jekadai'a bu am—pūġpūġ'a jekat peat'a'in.

³⁵ — Oajēm ip uvadip wiwiayū kay.

— “Ijo'a bum ocesot,” io'e ip. “Ikat iwat a'ōbi ocesot,” io'e ip.

— “Ap!” uvadip wiwiayū o'e.

Ibu'u ip o'e yaūm ām. Uvadip wiwiayū oajēmiaiyū o'jat ip. Pūġ ixeyū'in o'yaoka ip. Poġ. Wara'acayū ixeyū'in o'yabuġbuġ ip wita'am. Warara'acayū ixeyū'in yaokakam ip. O'jenapōnpōn ip—ikat iwat buywatwat'ukayū.

³⁶ — Waram ġuto wara'acayū o'ġuju ixekadaidip iwat. Jebuywatwat'ukayū o'ġuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Ade o'ġuju.

— Oajēm ip. Uvadip wiwiayū bit oajēmiaiyū o'jat ip. Pūġpūġ o'yaokaka ip. Wara'acayū o'yaoka ip. Warara'acat o'yabuġbuġ ip. Imēnpuyebuywatwat'ukayū o'jepit jekariwa kay—ikat iwat kay.

³⁷ — Imēneju ikat iwat jekpot o'ġuju cekay ip—uvadip wiwiayū kay. Tūybe ibuxim ip okpot jukuk iān o'e—ikat iwat o'e. O'ġuju. Jekpot o'ġuju.

³⁸ — Oajēm ipot cekay ip. Ajēmjēm pima, o'jojojo ip.

— “Ga'a,” io'e ip jewewebe. “Ayaoka. Ikat iwat ipot teku. Cebay e'ū buġe, ite ma uvadip iwan je'e. Ayaoka juy. Imēn tip iwacayūm acesop!” io'e ip — io'e Jesus. ³⁹ — Ipot o'jat ip. O'tujowat ip. Ikat etako be o'yaoka ip. Poġ.

⁴⁰ — Ikat iwat waram ajēm puġe, apēn je'e jekat peayū be? — Jesus o'e ya'ījojoayū be.

⁴¹ — Uvadip wiwiayū aokam — io'e ip. — Ajēm puġe, yaoka. Ipiat supi'ajoat cebe ip, yaoka ip. Wara'acayū jomuy tip wiwi an. Ġebuġe ixeyū uva'a yaūm ip, yarum puġe — io'e ip Jesus pe.

⁴² — Imen e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e, “Ite'a xipat ġu wita'a,” i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e, “Ite'a yadip ma,” i, i. Uk'a muycemucemat'am o'e, i.

Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco ġu du? — io'e Jesus cebe ip.

Iġo'a Cristo buxim—yamucemucemat'a.

⁴³ — Juk epetupcoco — io'e Jesus.

— Imēneju Deus soat kukan pima, ixekadaidip iwat. Ixe xekadaidip iwat. Ixe bikuyap e'e'ukayū acā ixekadaidip iwat — io'e Jesus paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

⁴⁴ — Iġo'a jejewi je'at puġe, o'jebenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceġe iġo'a at puġe, tōm a kuka o'e ip — io'e Jesus.

Iboap ekawēn o'ġuwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

⁴⁵ Paīyū kukukayū Jesus ekawēn o'ya'ījojo ip, Fariseuyū dak. Ade wuymutaybitbinap ekawēn o'ya'ījojo. Deus ekawēn itaybit o'e ip ixeyū muwēnuwēn o'e iam.

— Jesus ijop ekawēn o'ġuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

⁴⁶ Jesus daomūn ojuy o'e ip. Iparara bit o'e ip adeayū buxixim. Adeayū xe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e, ibuye iparara o'e ip Jesus daomūn ām.

22 Waram Jesus o'jekawēn jewējuayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn—imēnpuximap ekawēn. Ipi kukukat muwēnuwēn o'e jewējuayū mutaybit am.

²—Deus wuynomuwā jewekay iap ipi kukukat adeayū o'tomuwā jekpot ewebumūnap epeta kay iap puxim. Ixe ipi kukukat peta o'ḡugē, jekpot o'jewebumūn puye — io'e Jesus.

³—Jebuywatwat'ukayū o'tomuwāiayū be o'ḡuju tomuwā ām, jekpot epeta beam ip tomuwā ām, puybit o am. O'ju ip. O'tomuwā. Imēnpit o'takoyiayū oajēm ḡu ip, taobu'u ip puye.

⁴—Wara'acayū o'ḡuju ḡuto—jebuywatwat'ukayū.

—“I juy epe'e o'tomuwāiayū be: ‘Kuy biopak oyaoka—biopak'it'it tak. Soat ma opop, peta be i'o am. Epesot cuy,’ i. ‘Ade puybit puye,’ i,” ixe o'e—ipi kukuk'ukat o'e jebuywatwat'ukayū be.

O'ju ip.

⁵—O'tomuwāiayū bit osodot ḡu. O'taobu'un ip. Jewaywayway ip o'e. Oajēm ḡu ip peta kay. O'ju ip wara'at ka be. Pūḡ ixeyū'in kadaidip pe o'ju. Wara'acayū tarekrek mūn'a be o'ju ip. O'ju ḡu peta be. Peta iwat ekawēn kay ḡu o'e ip.

⁶—Ḡebuje wararar'acat ixeyū'in ibuywatwat'ukayū o'jat ip. Xipan ḡu o'jukuk ip. O'yaoka ip. Oe'ū. Poḡ. ⁷Ipi kukukat itakoma jījā o'e ibuye. Sorarayū o'ḡuju, jemu-nomuwāyū aokam, aḡokaxirixiri kasukamuy'ūm ām.

⁸—Ḡebuje jebuywatwat'ukayū be o'jekawēn. “Kuy peta opop, okpot jewebumūn puye. Imēnpit wemunomuwāyū xipat'ūmayū. Imēnpuye ixeyū ajēmap cūḡ ḡu oxe,” io'e.

⁹—“Epeju juy e daḡ, uk'a ukpibubu daḡ tak,” io'e jebuywatwat'ukayū be. “Wara'acayū epetakoy—e daḡayū. Soat cuy epetakoy—epetobuxikiayū,” io'e.

—“Hm hm,” io'e ip.

¹⁰O'ju ip. O'takoy. E daḡayū o'takoy. Soat pupum ip o'e—o'tobuxikiayū—xipacayū, xipat'ūmayū dak.

—O'tujowat ip jekariwa kay. Imēnpuye yanopapūn o'e jewebumūnap'a cemudakoyūm.

¹¹—Ḡebuje jemudakoyayū kay oajēm. Ipi kukukat oajēm, ijo am. Jewebumūnap ekabek kuḡ'ūmat o'tobuxik.

¹²—“Apēnpuye juk eōm, obure?” io'e. “Jewebumūnap ekabek kuḡ ḡu ēn,” io'e cebe.

O'jede ḡu, yaḡuybabi'ūm o'e buye.

¹³—“Epesubamūnmūn cuy—ceba, sui dak epesuimūnmūn,” io'e ipi kukukat jebikuyap e'e'ukayū be. “Epejoxik cuy kabiokboḡ pe, wuy Deus wi,” io'e ixe ipi kukukat. “Bomaku aḡokatkayū tōtōn jeedop. Tūy dak ip jenūy yeiyei je'e ip ipi bun,” io'e — io'e Jesus, o'ya'ījoioiayū be imutaybitbin pima.

¹⁴—Ade ma o'takoyiayū e'em ip. Pūḡpūḡ pit o'taēiayū e'em ip—Deus o'taēiayū — io'e Jesus ixeyū be.

Ibūrū ma o'e Jesus ekawēn. Imēn o'jekawēn Jesus ade ma Deus kay o'takoy buye. Imēnpit pūḡpūḡ acā ip Jesus eju jekukum. Pūḡpūḡ acā Deus xe.

¹⁵Fariseuyū o'jeawero ip, Jesus a'ō muwarurun ojuy ip puye.

— Apĕn Jesus ekawĕn aġukorĕm? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Jewewebe imĕn kawĕn puje, Fariseuyū jewegu etaybitbinayū o'ġuju ip Jesus kay. Herodes ebekitkit tak o'ġuju ip. Oajĕm soat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip Jesus pe. — Soat em ĕn icĕmān e'em. Apĕn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ĕn ocemutaybitbin. “Iġo du xipat exe?” i'ūmgū ĕn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūġ kadiat cocoap tomuju ġu ĕn e'em “Teku xipat,” i — io'e ip.

¹⁷ — Cedaġ tu exe dinheiro ūmūm oceju bima Roma ka kukukat peam? — Cĕsar peam? Ixe wuyedinheiro ojuyjuy cebeam teidadam—Cĕsar beam. Teida buje, wuyawĕwĕap ekawĕn taġ ġu kuka ajeku? — io'e ip.

¹⁸ Imĕnpit Jesus itaybit ikĕrĕm okuk pin ip iam.

— Apĕnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Omuykukum ojuy eyju — io'e cebe ip. ¹⁹ — Dinheiro isurūġat cuy epetotot owebe—pūġ'a'in—dinheiro'a yaūm Roma ka kukukat peat'a'in — io'e cebe ip.

O'yadojot ip dinheiro isurūġat'a—yopīcat'a—prata muġĕġĕat'a.

²⁰ — Abu-biōġbuk ija'a be—dinheiro'a be? — io'e. — Abu-butet tak ija'a be?

²¹ — Cĕsar biōġbuk, ibutet tak — io'e ip.

— Imĕnpuye iġo'a Cĕsar pubut'a—dinheiro'a — io'e. — Cemuojujuy epeġūm Cĕsar be wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeġūm cemuojujuy — io'e.

²² Iboap ekawĕn buye, mūġ ma osodop ip. Ojĕm ma ip Jesus xewi. O'yaġuybabi'ūm ip.

— Ya'ōmuypit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²³ Ixe kabiam Saduceuyū oajĕm Jesus kay. Judeuyū osodop ip. Tūybe wuye'ū buje waram ġuto acejetait ġu iān o'e ip.

²⁴ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e ip Jesus pe. — Moisés juk kuyjeayū mutaybitbin osunuy:

Iwaġo e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewaġo'ūm tayxibuk eju, itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. I'it'et pima, iwaġo'ūm tieġ ipotpot kuka o'e i'it, i.

— Imĕneju ocetaybit ġu abu-tayxim e'em ixe ayacat iam, waram ce'ū'ūayū etait puje — io'e ip cebe. ²⁵ — 6 beayū osodop ip iwaġo kitpityū. Iwaġo jewebumūnat o'e. Oe'ū, jekpotpet'ūm puxe ma. Imĕnpuye pūġ ixeyū'in o'jewebumūn jewaġo'ūm tayxibuk eju—jewaġo nomujuat. ²⁶ Oe'ū ixe dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imĕnpuye wara'acat o'jewebumūn itayxibuk eju—pūġ ixeyū'in. Oe'ū ixe dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imĕn o'jewebumūn ip—ikitpiyū—soat ip. Pūġpūġpūġ ma o'jewebumūn ip itayxibuk eju. Soat oe'ū ip—pūġpūġpūġ ma.

²⁷ Ibocewi ixe ayacat i'it'et puxe ġu ma ixe dak oe'ū. ²⁸ Imĕn pima, ajo cūġ ma exe? Abu-tayxim je'e ixe ayacat waram ġuto wuyetait puje? Soat ip o'jewebumūn ixe eju—7 beayū — io'e ip Jesus pe.

²⁹ — Cedāġ ġu eyju jewaġuyġuy — Jesus o'e. — Tūybe waram acetait ġu iān eyju. Eyetaybit ġu Deus ekawĕn iam. Deus bacaam tak eyetaybit ġu. Deus warara'acat podi ma jebacaap kuġ iam — Jesus o'e.

³⁰ — Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ġu ip. Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawĕn tojtot'ukat co'i — Jesus o'e cebe ip.

³¹⁻³² — Imĕntak Deus oe'ūayū kukukat ġu—itabĕġayū kukukat acā. Imĕnpit juk o'jekawĕn ixe:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imēn Deus cuk o'e. "Itabut ip okay," io'e Deus, waram ġuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū ġu itabut Deus kay—itabēġayū acā.

— Imēneju wuyetaybit ce'ū'ūayū waram ġuto itabēġ jeedop ip iam. Wuyetaybit tak Deus ce'ū'ūayū kukukat ġu iam, Deus ekawēntup e'em. Epetupco — io'e Jesus.

³³ Adeayū iboap co buje, yaġuybabi'ūm o'e ip, imutaybitbinap puye.

³⁴ Fariseuyū bit Saduceuyū o'ġuymūġ iap awēġ co buje, o'jeawero ip Jesus pe.

³⁵ Pūġ ixeyū'in o'jekawēn Jesus eju. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat osunuy xeku. Jesus a'ōmuwarurun ojuy xeku.

³⁶ — Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Pu-ġu Moisés ekawēn'in yoboġ cīcā wuymukūyjobit am? — io'e Jesus pe.

³⁷ — Iġo ekawēn:

Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk.

Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taġ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ġebum, i.

³⁸ — Imēn imubararakap opop Deus ekawēn tup pe. Iġodup kay kūyjobin cīcān ma epesop. Iġodup wara'atup podi ma — io'e cebe ip. ³⁹ — Wara'at tak ixē ekawēn'in yobōġ cīcā wuymukūyjobit am.

Imēn e'em:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i.

⁴⁰ Iġodup pewi soat tup o'jebapuk—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybit-binaptup, Moisés ekawēntup tak, soat o'jebapuk iġodup pewi.

⁴¹ Fariseuyū eawero buje, Jesus o'jekawēn cebe ip.

⁴² — Abu ipot ixē Cristo? Abu Deus emunaē? — Jesus o'e cebe ip.

— Davi naxeġebit xeku — io'e ip.

⁴³⁻⁴⁴ — Apēnpuye ixē Davi kuyje o'jekawēn Deus biōġbuk a'ōbi: "Cristo okukukat," i? Imēn o'tupmubararak kuyje:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. "Xik'i. "Ekay itako-maayū a'ōbacaap cuy oġuy'ūm," io'e, i. "A'ō kay kūyjobin jeedop ip," io'e, i. "Ēn ixeyū kukan'ūm pima, oxe ma juy eġuy," io'e, i.

⁴⁵ Davi juk o'e Cristo be—Deus emunaē be: "Ēn ma okukukat," io'e. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeġebit acā ġu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

⁴⁶ Ibocewi ka'ūmġuat o'jede Jesus pe. Cede ba'ore osodop ip Jesus pe. Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

23 Ġebye Jesus o'jekawēn adeayū be, jewēju etaybitbinayū be dak.

² — Fariseuyū itaybit cīcā ip Moisés ekawēn imutaybit am, Moisés ekawēn itaybitbin'ukayū dak itaybit. Imutaybitbin cuy ip ja'ōbi, itaybit puye Moisés ekawēn muwēn ām — io'e Jesus. ³ — Imēnpuye soat cuy epe'e ya'ō daġ kūyjobin cuy epeku soat i'e'e iap taġ. Imēnpit cekukuap taġ ġu juy epeku, Deus kay kūyjobit'ūm ip puye. Deus ekawēn imutaybitbin ip. Deus a'ō kay bit kūyjobit'ūm — io'e Jesus cebe ip.

⁴ — Ixeyū e'em warara'acayū be: "Moisés ekawēn taġ cuy epeku—soat taġ," i. Imēnpit soat taġ ġu ixeyū dak jekukum Moisés ekawēn taġ — io'e. — Eybuywatwan ġu ip Moisés ekawēn taġ eyeku am. Pūġ em tak ka'ūma — io'e Jesus.

⁵ — Soan ma e'em ip warara'acat pe jejojoan. Deus ekawēntupat ekawēn mubarararaġ ip wara'atup pe. Ibo dup mōġmōġ ip tupmūn pe—tuperenaptup. Iġo

mūn pe mōgmōg ip jedopa'a daḡ, jeba daḡ tak warara'acat pe tup mūn jojoan. Imēn ojuy ip ixeyū kay warara'acat aḡuy daḡ, “Deus kay cīcāat teku,” i warara'acat pe i'e am.

— Jesay iwaruat kuḡ ip jekukum warara'acat muak am jekay. Jesay ukpi mubōḡubōḡ ip warara'acat pe jejojo an.

⁶— Petatam pima kariwawayū nuyap pe abik ojuy ip. Ya'ōbuyxiat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawēnwēnap'a be, jebureyū be jejojo am. ⁷Icokcok cīcā ip warara'acat “Eya'ōbuyxi jīā” i'e buje cebe ip, adeayū etabixe tarekreke pupuap pe. Icokcok warara'acat “Omutaybitbin'ukat” i'e buje cebe ip. Imēn icokcok cīcā ip warara'acat pe ibuxim ikuk am soat etabut pe.

⁸— Ikitpitpiyū buximayū eyju bit—soat — io'e Jesus jewējuayū be. — Ōn ma eykukukat. Wara'acat pit ka'ūma. Imēnpuye i'ūmḡu juy warara'acayū eywebe, “Oce-mutaybitbin'ukat,” i, eyju ikitpitpiyū buxim puye — io'e Jesus. ⁹— Ipi ju bima, “Warara'acat podi ma ya'ōbuyxiat ēn,” i'ūmḡu juy epe'e. Pūḡ ma soat podi ma ya'ōbuyxiat—kabi beat acā—wuyebay acā — io'e. ¹⁰— Warara'acayū “Okukukayū eyju,” i'ūmḡu juy ip eywebe. Imēn cuy ḡu ip, ōn acā eykukukat puye. Ōn Deus emunaē — io'e Jesus. ¹¹— Ya'ōbuyxiat podi ma eyewewēju, eybuywatwat'ukat ma e'em — io'e. ¹²— Ya'ōbuyxi pin'umat yoboḡ e'em Deus xe — io'e.

¹³O'jekawēn Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! Iba'ore warara'acat pe itaybit am ajo xipat Deus xe iam. Xipat Deus xep ekawēn itaybit ḡu ip. Deus kay kūyjobit ḡu ip, iboap ekawēn epeḡuwēn ḡu buye. Deus kay eyju kūyjobit ḡu. Warara'acat mubu'u'un tak eyju Deus xe wuynūyap puxixim—Deus kay wuyjuap puxixim.

(¹⁴— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Itayxibuk muḡuykukukum eyju, ibubut pu am — io'e. — Ibun ma eyju jewexe kawēnwēn Deus eju, “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e ojuy eyju warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat eywebe warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.)

¹⁵— Karem ma ipiat epesupi'ajo, Fariseuyū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak — io'e Jesus. — Soat taḡ jekukum eyju wara'acat kudadam. Ikudadam cīcā eyju, imutabun am—Deus kay imutabun am—eyetabucap puxim imutabun am.

— Imutabun puje, imuwexaxan eyju ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayūm. Ipiat'ajojoap kay cumayūm ip imuwexaxan eyju. Eybodi ma xipat ḡu ip — io'e.

¹⁶— Karem ma ipiat epesupi'ajo. Ya'ōpi'umat puximayū eyju. Imēn ma warēmtaḡ ma warara'acat mutaybitbin eyju — Jesus o'e cebe ip. — Warara'acat mutaybitbin eyju: “Etaybit icēmān De us eju kawēnwēnap'a omuy iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Wara'at imutaybitbin eyju dak. “Etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a be ouro opop iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān ōn e'em ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedaḡ ḡu kuka epe'e Deus xe, eya'ō daḡ ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁷— Eyetaybit ḡu! Ajom xe'e eyetaybit? Ka'ūma ma! Ya'ōpi'umat puximayū eyju. Ajo yobo'ḡ Deus xe—ceweju kawēnwēnap'a du? Yabeat ouro ḡu xe'e? Deus eju kawēnwēnap'a yaboḡ ma. Ouro xipat Deus eju kawēnwēnap'a be buye — io'e.

18 — Warēmtaḡ ma eyju warara'acat mutaybitbin. Warara'acat pe e'em eyju, “Wara'at pe epe'e bima, ‘Etaybit icēmān wūnca mupikpikap'a caixa'a opop Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,’ i. Imēn e'em pima, cedaḡ ma epesop Deus xe eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Warara'acat pe e'em eyju dak: “Wara'at pe epe'e bima, ‘Etaybit icēmān wuyju wūnca ūmūm paī be imupik am iḡo'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam tak,’ i. Imēn e'em pima, cūḡ ma kuka epesop Deus xe, eya'ō daḡ ḡu ma'ḡu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

19 — Ya'ōpi'ūmat puximayū eyju! Abuat ḡasū ma ibaca eyxe? Wūnca mupikpikap'a ma du? Ya'a jeje imōḡap ḡu xe'e? Wūnca mupikpikap'a ma yabaca — io'e. — Ajo-mōḡi buje iat Deus pubut ma e'em. Imēnpuye imōḡap bacaap podi ma wūnca mupikpikap'a ma ibaca — io'e Jesus.

20 — Imēneju wuyekawēn taḡ cuy ace'e, “Oce'e xe'e Deus eju kawēnwēnap'a be, wūnca mupikpikap'a be,” i bima. Imēn ma kawēnwēn pima, wūnca mupikpikap'a muwēnwēn tak wuyju—soat imōḡap tak — io'e Jesus.

21 — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a oyamuy iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn Deus eju kawēnwēnap'a muwēnuwēn pima, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy buye ibo'a be.

22 — Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān kabi kake iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn kabi muwēnuwēn pima, Deus abikbikap muwēnuwēn tak, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy jabikbikap ceje xik'i buye — io'e.

23 — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! — i dak o'e cebe ip. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be, pūḡat ūm ām eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, erva-doce dak ūmūm, puybit mude'o'onaptup tak ūmūm. Xipat eywebe iboap ūmūm Deus pe. Imēnpit soat Moisés ekawēn kay kūyjobit ḡu eyju, soat Deus a'ō kay'ūm puye. Soat ḡu cūḡ ma epeḡuḡe Deus etabun. Deus a'ō kay juy epe'e. Warara'acayū xipan cuy epejukuk. Warara'acayū kay eyetabotaidabotbon cuy. Soan cuy epe'e cūḡ ma Deus etabun. Cūḡ ma jījā epeḡūm puybit mukunukunaptup pewi—yopīcat pewi. Imēnpit soat em epekuku Deus kay kūyjobitsū ma — io'e Jesus.

24 — Warara'acayū kukuk'ukayū eyju! — io'e Jesus. — Imēnpit ya'ōpi'ūmat co'iyū eyju. Tikōnkōnat puxim eyju. Tikōnkōnapti mukapkam teku paḡo daḡ, ikoēro uk am tikōnkōnapti bewi. Imēnpit camelo uk pin ḡu tikōnkōnapti bewi — Jesus o'e.

Imēn o'jekawēn Jesus itaybit am ip. Ikoēro yopīcat ūmūmap puxim. Deus xe yoboḡ pit warara'acayū xipan ajukuk iap. Imēnpuye camelo Deus xe yoboḡat puxim.

25 — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — Jesus o'e Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbinayū be dak. Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju. Kopo iokokat puxim eyju. Kacūḡ kadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabi okok cīcā. Prato buxim eyju dak. Eyokok. Ade bubut epejat. Iparaḡ epejat warara'acat pubut, ibui bewi ip. Ade eybubut imēn ibu ibit. Eydacup puye, epejat. Imēnpuye prato iokokat puxim eyju.

²⁶ — Ya'io'pi'ūmat puximayū eyju! Ikērēān ġu juy epesop. Epejat ġu juy wara'acayū bubut. Eydacum ġu juy epesop. Xipan ma epeku — io'e Jesus fariseuyū be.

²⁷ — Karem ma epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutay-bitbin'ukayū be dak. — Ce'ūat topap puxim eyju, ce'ū'ūayū dao kuġ ibima. Yarucat'a ika beat'a—wita'a. Yadip'a o'yajojoiayū xe. Ikūydip ġu iġo'a'a binūn pe, witabikūy be. Ikūykērē jījā badi, ce'ūat tao opop puye. Iġēmat tak — io'e. ²⁸ — Imēnpuxim badi ma eyju ikērēat kuġ cīcā, dapxi jījāyū dak eyju. Kacūġ kadi bit eyju xipacayū jo'i — io'e Jesus cebe ip.

²⁹ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Eyju Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a. Ixeyū'ūm'ūm kay ġebum am epeyamuy—Deus xe xipan e'ukayū'ūm'ūm kay. Idip cīcāat epeġuġē — io'e Jesus.

³⁰ — Epekawēn: “Kuyje ocetai't pima, kajuk Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat oceyaoka ġu,” i'e'em eyju te'e ma. “Ocedobuyū'ūm'ūm ekukuap taġ ġu kuka ocejeku,” i dak e'em eyju te'e ma.

³¹ Te'e ma imēn e'em eyju. Ibapuk e'em soat xe eyju eydobuyū'ūm'ūm naxeġebit-bit—o'yaokaiaayū naxeġebitbit, cekukuap co'i eyju dak jekukum puye.

³² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e cebe ip. — Ikērēat cuy epeġuġē eydobuyū'ūm'ūm co'i ixeyū ekapikap. Ikērēat co'i juy epeġuġē. Eydobuyū'ūm'ūm ekapikap muġēġē juy epe'e. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokaap muġēġē juy epe'e — io'e. — Imēn cuy epeġēġē kuyjeayū'ūm'ūm ekapikap epere am — io'e.

³³ — Puybu buxim eyju—wuye'ūap puybu tūypiat puxim, ikērē jījāat kuġayū eyju buye. Puybu'it'it puxim tak. Iba'ore eywebe ipiat'ajojoap ka bewi eyenapōn ām — io'e Jesus.

³⁴ — Ōn e'em eywebe: Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū oġuju eykay, itaybit cīcāayū dak, wekawēn imutaybitbin'ukayū dak, i. Pūġpūġ epeyaoka—ixeyū'in. Wara'acayū epesubamupaya korosa be, ce'ū ām. Wara'acayū epeġupokupok Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixeyū epeġujēm soat ka bewi. Wara'at ka kay, wara'at ka kay epeġuju ip — io'e Jesus cebe ip.

³⁵ — Imēneju soat ibapuk je'e eywebe. Ipiat'ajojoap pe ibapuk je'e. Eydobuyū'ūm'ūm ikērēat kuġ'ūmayū o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Ikērēat o'ġuġē ġu Abel'ūm. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip—Baraquias ipot. Deus eju kawēnwēnap'a be bima, o'yaoka ip, wūnca mupikapupikap'a xe bima. Eyju eyukpiwat ma soat ixeyū'ūm'ūm aoka am. Soat ibapuk je'e eywebe ipiat'ajojoap pe — io'e Jesus.

³⁶ — “Eyju ma karem ma ipiat epesupi'ajojo,” i ōn e'em. Ġasūayū be ipiat supi'ajojoat Deus—soat supi'ajojoat — io'e Jesus.

³⁷ — Jerusalēm ka watwat! — io'e cebe ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju—Deus emumujuyū. Yabuġbuġ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eġebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ġu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā a'ġu oxe — Jesus o'e. ³⁸ — Jeywat ōn aġokatkat jeduc'a iwacap puxim — Jesus o'e. ³⁹ — Imēnpuye icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo ġu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje: “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

24 Ġebye o'jēm Jesus. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm—yabogat'a bewi. Ijēm puje, imutaybitbin'ukayū oajēm Jesus kay.

— Ak'i — io'e ip Jesus pe. — Uk'a yadipat'a ijoceat'a. Eyajo juy — io'e ip. Imên ip kawênwên o'e ade o'yadap ibo ka be buye—Deus tuk'a'ayû.

² — Soat ma epejojojo ġu du? — io'e Jesus. — Ya'ade opop ijoce. Imênpit ya'dop ġu ġuyjom pit — io'e. — Soat' je'aedu. Xepxep'a jewa'atêgtêg ġu je'e—wita'a — io'e Jesus.

³ O'ju Oliveira'a be—co'a be. Xik'i osunuy iboma. Oajêm ip cekay—Jesus kay. Ceweju etaybitbinayû oajêm. Jağepüğ pima, oajêm ip cekay.

— Puğün soat'a je'aedu? — io'e ip Jesus pe. — Puğün je'bapuk? Pâm ên? Puğün ajêm waram? Puğün Deus ipi ġu'um? — io'e ip.

⁴ — Ġuyjomsüm — io'e Jesus. — Koap ma eymuğuykuku pinayû jajêm ip eykay. Kawênwên jajêm ip. Epeya'ïjojo ġu juy iboap ekawên. Eyday'em'um epesop ixeyû be eymuğuykukuap puxixim — io'e. ⁵ — Adeayû omuyku. “Cristo ôn ma—Deus emunaê,” i napa ma je'e ip. Warara'acayû itabun je'e ip. Ixeyû ade ġuğuykuku — io'e Jesus. ⁶ — Jenopağoğômup muwênuwên e'em ip. Yaokakaap epeya'ïjojo. Eypararam ġu juy epesop. Imên cuy je'bapuk. Imênpit soat puk oi'um ġu. ⁷ Püğ eipi watwat nopağoğôm je'e wara'at eipi watwat eju. Püğ ka watwat nopağoğôm je'e wara'at ka watwat eju. Püğ ka dağ ipi jexixim. Wara'at ka beayû iren je'ku ip — Jesus o'e cebe ip. ⁸ — Yopit ma ipiat supi'ajojo ip koam—ipi juayû. I'itpin'isumapi jo'i ma je'e koam. Ġuyjom pit ipiat supi'ajo jîjâ ma ip — io'e.

⁹ — Ġebu je ipiatpi'ajojoap kay jeydujowat ip. Jeydujowat ip eyaokam. Kawênwên je'e ip eymuwênuwên: “Ocexe yukpiwan teku. Oe'û juy ocexe,” i. Soat itakoma je'e eykay—wuyjuyû, pariwayû, warara'acayû. Soat ma ipi juacayû. Soat eykay ġu jîjâ je'e okay eyetabut puye — io'e Jesus cebe ip—jeweju etaybitbinayû be.

¹⁰ — Ixe kabia ade ip wuywat. Itabut okayayû oibu'un okay. Eymuwênuwên je'e ip eykay itakomayû be, ipiat'ajoan eywebe. Eykay'um cîcâ je'e ip. ¹¹ Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukayû jajêm ip—ade. Imênpuje ade ġuğuykuku ip. Imuğuykuku'ukayû e'em ip. ¹² Imên ikêrêat ade e'em iboce.

— Imêneju xipan ġu ip jewekuk. Xipan warara'acat kukap suiwat ip. ¹³ Püğpüğ okay itabucayû jeedop ip, wajêm puje. Ipiatpi'ajojom ma'ġu ip okay ibu'u'um pima, ixeyû idaxijo Deus itakomaayû xewi — io'e Jesus. ¹⁴ — Wawêg muwênuwên je'e ip—Jesus soat kukukat awêg. Kawên idipat muwênuwên je'e ip. Soat eipi dağ ijop awêg muwênuwên je'e ip—soat eipi watwat itaybit am. Icêmân itaybit ip — io'e Jesus cebe ip. — Imên soat mu'umap kabia jajêm — io'e Jesus cebe ip.

¹⁵ — Imêneju ipararu jîjâat epejojo Deus eju kawênwênep'a be—yaboğat'a be—bodiat'a be—Deus nuynuyap'a be. Daniel'um ekawên tağ epejojojo—Deus ekawên muwênuwên'ukat ekawên tağ. (Eyetaybin cuy epesop ijoptup coco'ukayû!).

¹⁶ — Ipararu jîjâat iğ'o'a be bima, jenapôn cuy ip co'a bicüğ kay—Judéia eipi watwat — io'e.

Imên kawênwên o'e Jesus. Apên je'bapuk ġuyjom iap muwênuwên o'e Jesus, itaybit puye.

¹⁷ — Eyduk'a eakiju bima, epeôm ġu juy eyduk'a be eybubut pum—yabeat pum — io'e. ¹⁸ — Eykat pe bima, epeyepit ġu juy eyduk'a kay eyeekabek pum — io'e. — Epejat ġu juy. Dao ma epeyenapôn — io'e Jesus. ¹⁹ — Ixeyû kabia dağ iba'ore jîjâ je'e yukreğayû enapôn âm, je'it mutitinayû enapôn âm tak. ²⁰ “Ihi bima ġu juy ocenapôn, tirem puye, kajuk puye dak,” i juy epe'e Deus pe. “Sábado bima ġu dak cuy, jebodoydoyap kabia buye,” i — io'e Jesus.

²¹ — Ixeyū kabia dağ soat ipi juayū ipiat supi'ajojo jījā. Ibiatpi bit ipiat asupi'ajo ġu, Deus pe ipiat mubapuk'isum — io'e. — Waram pit ibiatpi ġu acesupi'ajo—ixeyū kabia dağ acā — io'e. ²² — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'um'um pima, ka'ūma ma kuka o'jewedaxijo. Imēnpit: “Pūġpūġ kabia ipi watwat supi'ajojo,” i'e'em Deus. “Pūġpūġ kabia acā,” i'e'em Deus, jemunaēyū daxijo am, ikukpin cīcā cexe buye — io'e.

²³ — Wara'acat je'e eywebe napa ma: “Ak'i! Ġoku Cristo—wuydaxijojo'ukan—Deus emunaē,” i. “Ak'i! Ġoku ixē,” i dak. Imēn i'e buje, eyetabun ġu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ²⁴ — Jewexe Deus emunaēhēyū je'bapuk, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Wuymucoatcoanap ġu'bapuk ip Deus ebekitkiyū muġuykuku ojuy. Eywebe i'e ba'oreat ġu'bapuk ip imuġuykuku ojuy. ²⁵ Apēn ġuyjom jajēm ip adeayū muġuykuku ojuy iap kuy oġuwēn eywebe. Ġebu'i epe'e wekawēn kay, ixeyū be eymuġuykukuap puxim — io'e. ²⁶ — Ixeyū je'e napa ma: “Ak'i! Teku uk'a'ūmat pe,” i. Imēn i'e buje, epeju ġu juy uk'a'ūmat pe. Ixeyū je'e dak napa ma: “Ak'i! Teku ikaba'arēmatka be,” i. Imēn i'e buje, eyetabun ġu juy iboap kay — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

²⁷ — Soat waġo ōn. Xiririkxiririkiat jesopsom kaxijēmap kadiwi i'acap kadibe. Iboap co'i ōn oajēm. Imēn wajēm puje, soat itaybit je'e ip. Iba'arēm ġu wajēmap je'e. ²⁸ Urupuyū je'awerorom iġēmat kay i'o am. Imēnpuxim Deus jajēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be — io'e Jesus.

²⁹ — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje, kabi beacat mucēmcmēmap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi ġu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam ġu je'e. Kabiok je'e. Kasoptayū dak ida'at kabi kadiwi — io'e.

³⁰ — Ġebuje okop ipi kay. Soat tōtōn je'e ip—ipi juacayū—soat ip. Soat waġo ōn. Ojojo ip kabikerereat taġwi kopkom. Wa'ōbacaap kuġ okop, odipap kuġ tak. ³¹ Parasuy jo'iat Deus ġuyde—yoboġat. Jekawēn tojtōt'ukayū ġuju soat taġwi. Cemunāhēyū ġu'awero ip. Soat taġwi ġu'awero ip—ipi daġwi — io'e Jesus. Imēn Jesus waram jeedocap o'ġuwēn jewēju etaybitbinayū be.

³² — Ġebum cuy epesop wajēmap kay, figueira'ip kay ġebum pima. Figueira'a bikit cēm puje, “Koato ijasun ma,” i'e'em eyju, dup cēm pima — io'e. ³³ — Imēnpuxim ipiat'ajoap kabia ajēm pima, “Ġaxin ma Deus emunaē jajēm,” i juy epe'e. Wekawēn puye, eyetaybit epe'e — io'e Jesus. ³⁴ — Ġasūayū'in iboap coco je'ū awap, soat pe wekawēn jebapuġ—soat ma. Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus jewējuacat pe. ³⁵ — Kabi i'ūm, ipi dak; wekawēn pit i'ūm ġu. Wekawēn kayayū bit soat em jeedop — io'e Jesus.

³⁶⁻³⁷ — Soat waġo ōn. Waram oajēm ōn. Abu itaybit wajēm ām? Ka'ūma ma itaybit ip wajēm ām. Deus ekawēn tojtōt'ukayū itaybit ġu—kabi beayū. Ōn tak wetaybit ġu. Webay acā itaybit. Ka'ūma ma owiwim pima, oajēm. Imēnpuxim tak Noé kabia be ka'ūma ma iwiwim pima muba'atxiri oajēm kuyje — io'e Jesus. ³⁸ — Muba'atxiri ajēm awap, soat ip tikōnkōn'uk osodop. Jekōnkōn'uk ip osodop. Jewebumūnmūn'uk ip osodop. Imēn ma osodop, kobexixi be Noé ōm awap. ³⁹ Itaybit ġu osodop ip ajo je'bapuġ iam. Kobexixi be Noé ōm puje acā, muba'atxiri ajēm puje acā itaybit o'e ip. Itabut ġu ip Noé kay osodop. Imēnpuye muba'atxiri wiwim ġu ip. Imēnpuye dak soat ip oakōm. Wajēm puk pima, imēn ma dak. Ka'ūma ma wajēmap wiwim je'e — io'e Jesus.

⁴⁰ — Wajëmap kabia be xepxep kapikpiğ e'em jekat pe—ağokatkayū. Pūğ ixeyū'in tujowat jewēju—Deus emunaē eju. Wara'acat tujowat ġu. ⁴¹ Trigo muğēğēap ka be xepxep trigo muğēğēm e'em—aoyū. Imuğēğēm pima, pūğ ixeyū'in tujowat jewēju—Deus emunaē eju. Warara'acat tujowat ġu — io'e. ⁴² — Ağ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eyetaybit ġu buye pujuat kabia eykukukat jajēm iam — io'e Jesus.

^{43–44} — Ixima dağ uk'a beat iwiwim pima, ibukurukat ajëmap puxim, iömap puxim; ixet ġu kajuk ixē uk'a beat — io'e Jesus cebe ip. — Imēnpuxim wuyju wuykukukat wiwim'üm pima, ixē dak imēnpuxim jajēm — io'e Jesus.

⁴⁵ — Kariwa jekapikpik'ukat kay pimaap, itaybit cīcāt kudadam je'e. Xipacat muğēğē'ukat kudadam je'e. Iğo kapikpik'ukat warara'acayū kukuk'ukat kariwa a'öbiat. Irere bima ip, soat em ixat je'ğüm ip cebe—warara'acayū be—kapikpik'ukayū be. Jexat o am awero am ip cebe, icüğ am je'ğüm. ⁴⁶ Jekariwa a'ö kay küyjobin pima, iğo kapikpik'ukat icokcok je'e jekariwa ajēm puje. ⁴⁷ Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece—soat ma,” i je'e cekariwa iğo kapikpik'ukat pe. ⁴⁸ Imēnpit je'ğüm ġu wara'at pe—kapikpik'ukat pe, “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e'em puye. Ikērēat kuğ xeku. ⁴⁹ Ibureyū mupokupoğ je'e. Tikōnkōn je'e ika'oayū eju. Jekōnkōn tak je'e cewēju ip. ⁵⁰ Jekariwa wiwim ġu xeku. Itaybit ġu je'e pu kabia wekariwa jajēm iam, pu ehora iam tak.

⁵¹ — Iwiwim'üm pima, je'pit cekariwa. Ipiat supi'ajoat jekapikpik'ukat pe. Jekapikpik'ukat ipiat supi'ajo wuyjuyū muğuykuku'ukayū ipiat supi'ajojoap co'i. Ixeyū tōtōn cīcā ip je'e ipiat'ajojoap ka be. Ipi kuğ puye, tūy yeiyei ip je'e dak — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

25 Deus soat kukanap kabia muwēnuwēn o'e Jesus o'ya'ijojoiayū mutaybitbin pima. Imēnpuye wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e itaybit am ip. Imēnpuximap ekawēn muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia ayacayū cucumap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixē ayacayū yaypan'isuayū osodop ip—10 beayū. Jewebumūnat kay o'ju ip lamparina kuğ. Jewebumūnat dopabijuk am o'ju ip. ² 5 beayū ixeyū'in yağuyysacayū osodop ip. Warara'acayū 5 beayū yağuyba'arēmayū osodop — Jesus o'e. ³ — Yağuyba'arēmayū o'tidujowat ġu ip daxadi—lamparina beapti. O'tidujowat ġu ip timūn'a be. ⁴ Yağuyysacayū acā o'tidujowat daxadi timūn'a be.

⁵ — Ixet pin ip. Etapok'i e'em. Ixet osodop ip—10 beayū. Ixet, ibun jewebumūnat puye. Xet.

⁶ — Iximadakpe iboceayū o'tomuwā 10 beayū be.

— “Ak'i!” io'e ip. “Jewebumūnat oajēm,” io'e ip. “Epeju cekay, topabijuk am,” io'e ip 10 beayū be.

⁷ — O'ğuwurūğ ip. O'kop ip—10 beayū. Lamparina mudipudim osodop ip, imusopusop am.

⁸ — Ġebuje yağuyba'arēmayū o'jekawēn yağuyysacayū be.

— “O'ti'üm. Imēnpuye iba'ore ocewebe lamparina musop am. Daxadi epetiüm cuy ocewebe,” i ip o'e.

⁹ — “Ap!” yağuyysacayū o'e. “Iba'ore ocewebe tiüm am eywebe. Pūğti ma ocedaxadi. Epeju, ti buam. Dinheiro juy epeğüm warara'acayū be—tideim,” io'e ip. O'ju ip, tibu am.

¹⁰ — Jewebumūnat oajēm peta muḡēḡēat tuk'a kay. Cucum pima ip daxadi bum, oajēm. O'ju jewebumūnat eju yaḡuysacayū. O'ju ceweju, kuy buye ip. Oōm ip ceweju.

— Bik. O'tomudip ip xīntabi.

¹¹ — Oajēm ḡuyjom. Yaḡuyba'arēmayū oajēm. O'tomuwā.

— “Kariwa!” io'e ip. “Xīntabi etomudip'uk ocewebeam,” io'e ip.

¹² — “Wetaybit ḡu ma eyjum,” io'e cebe ip — io'e—Jesus o'e.

Pere. Imēn 10 beayū be kawēnwēnap pi o'jepere Jesus. Apēn ixē jewebumūnat kay 10 beayū oekuku, imēnpuxim wuyju be jekukum, Deus soat kukan pima. Pūḡ wuy'in iwiwim je'e Deus soat kukanap kabia bima. Warara'acayū wuy'in iwiwim ḡu je'e.

¹³ — Aḡ cuy epesop ekariwa jajēmap kay — io'e Jesus iboceayū be. — Eyetaybit ḡu buye puju eyekariwa jajēm iam. Ajo hora iam eyetaybit ḡu. Ajo kabia iam eyetaybit ḡu. Aḡ cuy! — io'e cebe ip.

¹⁴ Waram Jesus o'jekawēn iboceayū be. Deus soat kukanap kabia muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia aḡokatkat cuap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixē cucum o'e wūy ma. Wara'at eipi be cucum o'e. Cucum awap, kapikpik'ukayū o'tomuwā—jebuywatwat'ukayū. Jebubut o'ḡūm cebe ip. O'ḡūm imuxipanpan am.

¹⁵ Dinheiro'a o'yaūm cebe ip. Ajo-xe imuxipanpan pucat o'yaūm cebe ip. Pūḡ ixeyū be 5 mil iat'a o'yaūm. Wara'acat pe 2 mil iat'a o'yaūm. Warara'at pe pūḡ mil iat'a o'yaūm—dinheiro'a.

— Ibocewi o'ju wara'at eipi be.

¹⁶ — Ḡebuḡe 5 mil iat'a juk o'yabuiat wara'at dinheiro'a o'yabu—wara'at 5 mil iat'a. Imēnpuye 10 mil iat'a kuḡ o'e. ¹⁷ Wara'at ibuywatwat'ukat ijo'i ma o'ḡuḡē dinheiro'am—ibo 2 mil iat'am. Imēnpuye 4 mil iat'a kuḡ o'e. ¹⁸ Yabi beat pit ibo pūḡ mil iat'a o'yamōḡ ipikūykūy be. O'jokot. Batku. O'yamōḡ. Pere.

¹⁹ — Ade xet kap puḡe, oexe. Cekariwa oexe. O'jekawēn jekapikpik'ukayū be. Jed-inheiro'a muwēnuwēn o'e. ²⁰ Imēnpuye 5 mil iat'a juk o'jat iat dinheiro'a o'yadojot jekariwa be—10 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa,” io'e. “Ijoce edinheiro'a—5 mil iat'a. Wara'at oyabu—wara'at 5 mil iat'a. Soat ebubut'a. Edinheiro'am ḡasū—10 mil iat'a. Wara'at 5 mil oyabu ibo 5 mil iap,” io'e jekariwa be — io'e Jesus.

²¹ — “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ēn. Wedinheiro'a muxipan cīcā ēn. Yopīt ma o'e. Ēn pit wa'ō daḡ imuxipanpan cīcā owebeam.

— “Imēneju ade obubut muxipan ece owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ḡa'a! Peta oḡuḡē ḡasū. Acekōnkōn,” io'e cekariwa.

²² — Imēnpuye dak 2 mil iat'a juk o'yabuiat dinheiro'a oyadojot dojot ixē be—jekariwa be. 4 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa!” io'e. “Ijoce edinheiro'a—2 mil iat'a. Wara'at'a oyabu—wara'at 2 mil iat'a. Soat edinheiro'am ḡasū. 4 mil iat'a oyabu ibo 2 mil iap,” io'e cebe — io'e Jesus.

²³ — “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ēn. Wedinheiro'a muxipanpan cīcā ēn. Yopīt ma o'e. Wa'ō daḡ imuxipanpan cīcā eḡuy owebeam.

— “Imēneju ade bubut cuy eḡuxipan owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ḡa'a! Peta oḡuḡē ḡasū. Acekōnkōn,” io'e cekariwa.

²⁴ — Ḡebuḡe pūḡ mil iat o'yabuiat o'jekawēn ixē be—jekariwa be.

— “Kariwa!” io'e. “Kuy juk wetaybit edacup iam—warara'at ekat pewi ejat iam—etiotata'ūmap kat pewi,” i napa ma o'e cebe. “Kuy juk wetaybit ekapikap'ūmat pewiata etabu iam,” i napa ma o'e dak. ²⁵ “Oparara ebuxim ibuye. Edinheiro'a oy-amōg ipikūykūy be—mil iat'a. Juku,” io'e. “Edinheiro'am—ebubut'am.”

²⁶ — “Ibu'u'uat ēn,” cekariwa o'e. “Ikērēat kuḡ ēn. Etaybit tu warara'at ekat pewi ojat iam? Wekapikap'ūmat pewiata otabu iam etaybit tu?” ²⁷ Imēn etaybit pima, wed-inheiro'a eyaūm cuy dinheiro'a muxipanpan'ukat pe wara'at dinheiro'a bu am owe-beam,” io'e. “Wepit puje, eyaūm kuka owebe,” io'e.

²⁸ — “Dinheiro'a juy epeyabu cebewi—pūḡ mil iat'a,” cekariwa o'e warara'acayū be. “Epeyaūm cuy wara'at pe—10 mil iat'a kuḡat pe,” io'e kapikpikayū be. ²⁹ “Imēn ma. Adeat kukat pe wara'at je'ḡum ip. Imēnpuye ade jījā ikuḡ e'em. Imēnpit yopīcat kukat xewi ixe yopīcat je'jat ip,” io'e cekariwa. ³⁰ “Ite ibu'u'uat tak epejoxik cuy kabiokboḡat ka be—tōtōnap ka be—tūy yeiyeiat ka be,” io'e cekariwa — io'e Jesus. Imēn Jesus soat o'e iboceayū imutaybit am. Cekariwa dinheiro muxipatpan cīcāayū o'ju ip peta be ceweju. Imēnpuxim Deus a'ō kayayū jeedop ip Deus xe soat em. Ipikūykūy be cekariwa dinheiro mōḡat pit o'joxik ip kabiokboḡat ka be. Imēnpuxim Deus ipiat supī'ajoat ja'ō kay'ūmayū be. Imēn Jesus imutaybitbin o'e.

³¹ Jesus o'jekawēn waram iboceacat pe.

— Soat waḡo ōn. Odipap kuḡ wajēm puje, soat kukan oce'e. Deus ekawēn to-jotjot'ukayū jajēm ip oweju. Jay. Ajo xipat Deus xe iap oceḡuwēn, ajo xipat ḡu iap tak.

³²⁻³³ — Ipi juacayū je'awero owap. Apēn ovelha kukuk'ukat ovelhayū o'taē bodeyū bewi, imēnpuxim ōn tak ipi juacayū bewi wa'ō kayayū otaē—kūyjobitbicayū. Kacūḡcūḡ'i jeedop ip oba'at kadi. Kūyjobitbit'ūmayū bit oba'ūḡ kadi kacūḡcūḡ'i jee-dop ip.

³⁴ — Cūḡ'i buje, ocekawēn oba'at kadiayū be.

— “Deus kuy eymucokcok cīcā. Webay kay juy epesot! Eyka be juy epeōm—kuy osukamuxipaniap ka be. Deus kuy ipi muḡēḡēm pima, cuk eyka muḡē dak,” ioce'e cebe ip. ³⁵ “Epeōm! Xipan cīcā juk adi eyju okuk. Ore bima, puybit cuk adi epeḡum owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm owebe. Oka be'ūm pima, xipan cuk adi eyju okuk eyduk'a be. ³⁶ Ka'ūmḡu wekamixa bima, kamixa juk epeḡum owebe. Owātaxipi bima, epajēm obuywat am. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm okay,” ioce'e cebe ip.

³⁷ — “Kariwa!” Deus xe cūḡ cīcāayū e'em. “Ere jekukum ejojo ḡu oceju. Puybit cuk oceḡum ḡu owebe. Ebipuruḡ jekukum tak ejojo ḡu oceju. Idibi juk ocetiūm ḡu owebe,” i'e'em ip. ³⁸⁻³⁹ “Ewātaxipi ḡu ejojo oceju. Cuk ocajēm ḡu ekay ebuywat am, ēn daomūnmūnap'a be bima,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ḡu oceju. Oceju ḡu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Kamixa dak cuk oceḡum ḡu owebe,” i'e'em ip.

⁴⁰ — “Owebe epeḡum ḡu,” ioce'e cebe ip. “Imēnpit webekitkit pe epeḡumiap owebe epeḡumiap puxim. Omubuyxin cīcā webekitkit. Yopī ma ip ipi juacat etabun. Imēnpit ixeyū be epeḡumiap, owebe epeḡumiap puxim ma,” ioce'e. — Soat kukan oce'e — io'e.

⁴¹ — Ḡebuḡe ōn e'em cebe ip—oba'ūḡ kadiayū be. “Deus xe ikērēat muju-grūḡrūḡ'ukayū eyju. Imēnpuye Deus jajēm eykay ipiat'ajoan eywebe. Epeyenapōn cuy oxewi. Ipiatpi'ajojoap pe soat em epesop—daxaboḡ pe—ibiōḡbuk kērēayū kukukat ka be. Deus o'ḡuḡē ibiōḡbuk kērēayū kukukat kam—ixe ekawēn to-

jojtot'ukayū kam tak,” ioe'e — io'e Jesus. ⁴²— “Xipan ġu juk adi okuk epesop. Ore bima, puybit cuk adi epeġūm ġu owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm ġu owebe. ⁴³Oka be'ūm pima, xipat ġu juk adi eyju okuk eyduk'a be. Ka'ūmġu wekamixa bima, kamixa juk adi epeġūm ġu owebe. Owātaxipi bima, kuy obuywat-wan ġu epesop. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm ġu okay,” ioe'e cebe ip — Jesus o'e.

⁴⁴— “Kariwa!” Deus xe ikērēat mujurūgrūġ'ukayū e'em. “Ere jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye puybit cuk oceġūm ġu ewebe. Ebipuruġ jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye idibi juk ocetiūm ġu ewebe. Ewātaxipi ġu ejojo oceju. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay ebuywat am. Ēn daomūnmūnap'a be ġu eġuy. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye oceju ġu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Ejojo ġu oceju, ekamixa'ūm pima. Imēnpuye kamixa juk oceġūm ġu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁵— “Webekitkit pe ġu epeġūm iap, owebe ġu epeġūm iap puxim,” ioe'e cebe ip. “Ipi juacat etabun webekitkit yopīt ma. Imēnpit ixeyū be ġu epeġūm iap, owebe ġu epeġūm iap puxim,” ioe'e—soat kukan oce'e — Jesus o'e. ⁴⁶— Imēntak ixeyū je'ju ipiatpi'ajoop pe jedop am — io'e Jesus. — Deus xe cūġ cīcāayū acā jeedop ip Deus tēġ ma—itait jeedop ip soat em Deus xe — io'e Jesus jewējuayū be.

26 Wuymutaybinap ekawēn mutaybitbin epere buje, Jesus o'jekawēn jewējuacat pe.

²— Eyetaybit xepxep xet kap puje, Páscoa epeta jajēm iam. Ijop Páscoa bima, ijoceat odujowat okay itakomaayū kay obamupaya am. Korosa be oba mupaya ip. Waoka ip — io'e Jesus—soat waġo o'e.

³Ġebuġe paīyū kukukayū o'jeawero ip uka yaboġ cīcāat'a be—ibuyxi jījāat tuk'a be—Caifás tuk'a be. Judeuyū kukukayū dak o'jeawerowero. ⁴O'jewaġuyda soat ip. Jesus daomūnūnap muwēnuwēn o'e ip. Apēn oce'e iam kawēnuwēn o'e jewewebe. Yaoka ojuy ip iba'arēm.

⁵— Páscoa bima bit Jesus ataomūn ġu, adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewe be.

Ixe Páscoa epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuaptōmtēm'ūmat'a. Ijop epeta muġēġēm pima, apēn Deus wuye'ajojoyū'ūm'ūm o'ġujēm Egito eipi bewi iap kay ġebum'uk ip osodop.

⁶⁻⁷Ierep tūibit tuk'a be ayacat oajēm—Simāo duk'a be. Jesus xik'i o'e jekōnkōn jewēju itaybitbinayū xe. Tide'oati kuġ oajēm Jesus kay. Jesus'a abi be o'timōġ Betānia ka be. O'timōġ timūn'a bewi—wita'a muġēġē'a bewi—alabastro'a muġēġē'a bewi. Tideiboġ cīcā ixedi tide'oati. ⁸Imēnpuye itakoma ip o'e ayacat kay Jesus eju etaybitbinayū.

— Te'e ma iġodi tide'oati mu'ūm teku — io'e ip. ⁹— Tide'oati deida buje, kajuk teiboġ o'jat! Ade kuka juk dinheiro isurūġat o'jat prata muġēġē. Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro o'ġūm — io'e ip. ¹⁰Jesus itaybit apēn kawēnuwēn ip iam. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Ite mukorēm'rēm ġu bit cuy epe'e — io'e cebe ip. — Xipacan ma teku o'e owebe. Apēnpuye eyetakoma ite kay? Eyetakoma ġu juy epesop cekay — io'e Jesus cebe ip.

¹¹— Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em ġu oġuy eyxe. Soat em ġu xipacan ey'e but owebe — io'e.

¹²— Ite ayacat ojebit o'ġude'on, oje'ū ġu buk ma'ġu. Wetabēġ pima ma kuy omude'on

witabikūy be omōg awap — io'e. ¹³ — Okay itabucayū ijop ekawēn ġuwēnuwēn soat kaka daġ—kawēn idipat. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat ġebum je'e apēn ixē o'e iap kay. Ġebum cuy epsop iboap kay — io'e cebe ip.

¹⁴ Ġebuje Judas Iscariotes oajēm paīyū kukukayū kay. Pūg 12 beayū'in ixē Judas osunuy. ¹⁵ Ixē o'jekawēn paīyū kukukayū be.

— Pebūrū epeteida owebe Jesusūmap teim? — Judas o'e.

— 30 be prata'a — io'e ip.

— Xipat — Judas o'e.

O'yaūm ip. ¹⁶ Imēnpuye Judas oeku:

— Pu kabia Jesus puap kabia? — io'e jewebe ma.

Imēn oekuku kudadam.

Ġebuje bit ma aġu Judas oeku Jesus pu ojuy itakomaayū be iūm ām.

¹⁷ Oajēm ip Jesus kay—12 beayū. Páscoa epeta osunuy. Iboap epetam Judeuyū pāo'a o'o'uk—yamuyuhuhuaptōmtēm'ūmat'a. Ovelha dak aokaka'uk osodop ip Páscoa epeta bima—koapat kabia bima.

— Poce ovelha ocejoyoy peta ajēm pima? — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Epeju juy okay itabucat pe—āgokatkat pe — io'e. — Jerusalēm ka be xeku omuy. I juy epe'e cebe: “Omuyku eduk'a kay,' wuymutaybitbin'ukat o'e ewebe. ‘Páscoa be i'o am omuyku, oweju etaybitbin'ukayū dak,' io'e ewebe,” i. “On oje'ū ġasū,' io'e dak ewebe,” i dak. Imēn cuy epe'e cebe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

¹⁹ — Hm hm — io'e ip.

O'ju ip Jerusalēm ka be.

Oajēm. Jesus kay itabucat tuk'a oōm. Apēn cuk ixē o'e, Jesus kay itabucat pe o'e ip—soat ma. Iġo'a be ovelha o'joyoy ip peta ajēm pima. Soat muxipanpan o'e ip peta beam.

²⁰ Katpuje ma Jesus oajēm. Oabik mesa koreren 12 beayū eju. O'jekōnkōn ip iġo'a be. ²¹ Jekōnkōn pima ip, o'jekawēn 12 beayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe. Pūg ey'in jekawēn okay itakomaayū be. Poce oġuyiap ġuwēn ixeyū be, odobuxik am. Imēn oūm epe'e okay itakomaayū be waoka am — io'e cebe ip.

²² Iġuycūgċūg cīcā ip o'e.

— Kariwa! Ōn xe'e? — io'e'e ip pūgpūgpūg.

²³ — Oweju pāo'a mudirem pūg pe ma prato be cekōnkōnat okay itakomaayū be oūm waoka am. ²⁴ Soat waġo ōn. Apēn oje'ū iap tup taġ oje'ū—Deus ekawēntup taġ — io'e Jesus. — Karem ġu ipiat supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi a'ġu ixē bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²⁵ — Omutaybitbin'ukat! — Judas o'e—itakomaayū be Jesusūmat o'e. — Ōn tu jeūm itakomaayū be?

— Hm hm. Ēn ma — io'e Jesus jeūmat pe.

²⁶ Jekōnkōn ip pima, Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay! Xipat Ēn — io'e Deus pe. — Ocexat'am eyaūm ocewebe — io'e.

O'yamuweka. O'yaūm jewēju etaybitbinayū be.

— Juku — io'e Jesus. — Epeya'o. Ijop'a ojebit — io'e cebe ip. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²⁷ Uva'abidi dak o'timōg tikōnkōnap pe.

— Bay! Xipat ĕn — io'e Deus pe. — Ocexati etiũm ocewebe — io'e.

O'tiũm cebe ip.

— Juku — io'e. — Ijopti juy epetikõn—soat eyju juy epetikõn — io'e 12 beayũ be.

²⁸ — We'ũ buje jedoyekereren oce “Adeayũ bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye. Imēnpuye Deus ijop kērēat kay ġebum ġu. Adeayũ ġuisun Deus ekawēn iisuat xe. Cũġ ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. ²⁹ — Waram ġu otikõn uva'abidi soat ipi watwat webay a'õ kay kũyjobit'ũm pima. Soat ipi watwat ya'õ kaykũyjobin pima bit, tiisuati otikõn uva'abidi — io'e Jesus.

³⁰ Jekõn puje, jebibododon ip o'e Deus kay. O'ju ip.

Oajēm ip—soat ip. Co'a kay oajēm—Oliveiradip'a kay. Jay. Jesus o'jekawēn cebe ip—jewejuayũ be. Xiġxiġ pima co'a jeje, Jesus o'jekawēn.

³¹ — Ijop exima eyju operem — io'e. — Epeyenapõn okay itakomaayũ buxixim. Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn:

Ovelha kukuk'ukak oyaoka, i. Soat ip jepõġpõġ iõhõyũ, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e.

Imēn kawēnwēn o'e Jesus jeweju etaybitbinayũ kukukat puye. Imēnpuxim ovelha kukukat Jesus puxim. Jesus eju etaybitbinayũ ovelha buxim kuka ip. Ovelha jepõġpõġ ip jekukukat'ũm pima. Jesus etaybitbinayũ jepõġpõġ kuka ip, Jesus e'ũ buje.

³² — Imēnpit we'ũap tomukadi Deus waram ġuto omutait. Oju eywap Galilėia eipi be — io'e Jesus cebe ip.

³³ — Soat ip jepere—ebureyũ. Ekay itakomaayũ buxixim iparara buye, ip jepere. Õn pit jepere ġu. Pũġ em tak ka'ũma — Pedro o'e.

³⁴ — Tapu, icēmān õn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e ebapũġ em — io'e. — Sapokay ede awap “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³⁵ — Oce ġu ma buk, “Obure ġu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Soat cewejuayũ imēn o'e'e.

³⁶ Ġebuje Jesusyũ o'ju kadaihiaptip kay—Ġetsēmani ka kay.

— Jocebuku epabikbik — io'e jewejuayũ be. — Bomaku buk õn cum, Deus eju jekawēn ām — io'e cebe ip.

Oabik ip.

³⁷ Pedro o'tujowat, Zebedeu ipotpoyũ dak. Ebapug o'tujowat. Iġuycũġ cĩcā Jesus o'e.

³⁸ — Oġuycũġap pibun je'ũmat co'i õn — io'e ebapũġayũ be. — Epabik — io'e. — Aġ cuy epesop — io'e. — Oweju epeyeak cuy.

³⁹ Bosusu o'ju, jebay eju jekawēn ām. O'jepo ipi ju jeġuycũġap pibun.

— Bay! — io'e. — Ewebe iba'ore'ũm pima, omuwedem ece, owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'õbi bit we'ũ pin ġu. Ĕn ebikuy bima bit oje'ũ — io'e Deus pe.

⁴⁰ Aripit. O'jepit. Oajēm ebapũġayũ kay. Ixet ip osodop.

— Pedro — io'e Jesus. — Eywebe iba'ore du eyġuy pũġ hora ma oweju jeak am?

⁴¹ Aġ cuy epesop! — io'e cebe ip — ebapũġayũ be. — Xen ġu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eywebe ikērēat mujurũġap puxim—eywebe Satanas a'õ kay kũyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jĩjā ikērēat muġē ām. Imēnpit ikērēat epeġuġē eya'õbaca'ũm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn, ixe a'õbacaap kuġ eyeku am — io'e Pedro be.

⁴² O'ju waram.

— Bay! — io'e waram Deus pe. — Ewebe iba'ore'üm pima, omuwedem ece, ip owebe ipiat'ajoap puxim. Ēn ebikuy bima bit, oje'ü — io'e Deus pe.

⁴³ Aripit. Jesus waram o'jepit ebapūgayū kay. Ixet ma'ğuto ip osodop. Itaxeebaca o'e ip, xet pibun.

⁴⁴ Waram o'ju jebay kay, jekawēn ām. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju.

⁴⁵ Aripit. O'jepit ebapūgayū kay.

— Eyxet mabuk ġu du? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk ġu du eyju? — io'e. — Soat waġo ōn. We'üap kabia kay ōn ajēm — io'e. — Ġasū okay itakomaayū oūm ip ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be waoka am. ⁴⁶ Epe'äy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Itakomaayū be oūmat omuyku. Ġā'ā okay itakomaayū atopabijuk — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus kay Judas oajēm. Kawēnwēn pima, oajēm. 12 beayū'in osunuy Judas. Jesus eju jekuku'uk osunuy. Ade oajēm ip—paja kukuğayū, jeba'ip kukuğayū dak. Oajēm ip, Jesus kudadam Judeuyū kukukayū a'ōbi, paīyū kukukayū a'ōbi dak.

⁴⁸ — Oyağobukōn'ibit cuy epejat. Ixe Jesus — Judas juk o'e cebe ip—Jesusūm cekay itakomaayū beiat.

— Ocejat cuy — i juk o'e ip—Judas ejuayū.

⁴⁹ Isum yajēm:

— Wuykat, omutaybitbin'ukat! — Judas o'e Jesus pe.

O'yağobukōn.

⁵⁰ — Obure — io'e Jesus. — Apēn ēn e'em iap, ġasū ma juy ece — io'e. Oajēm ip Jesus xe, ibu am. ⁵¹ Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. O'suğuybu'uk pajam paīyū kukukat ebekit ġuybu ikibi.

⁵² — Paja ejomōğ cuy iyuk pe — Jesus o'e. — Pajam wara'at o'yaokaiat ix dak pajam yaoka ip — io'e Jesus.

⁵³ — Ōn cekay bima, webay 12 mil beat o'ğuju kuka—jakawēn tojtjt'ukayū. Ġaxīn ma kuka o'ğuju okay itakomaayū buxim — io'e jewējuacat pe. ⁵⁴ — Deus ekawēn tojtjt'ukayū ajēm puje bit, iba'ore kuka o'e owebe we'ü ām Deus a'ō dağ pit. Imēn put ma owebe—we'ü but ma — io'e Jesus.

⁵⁵ Ixe ehora bima, Jesus o'jekawēn yajēmibiyū be—adeayū be.

— Ade kabia juk adi oğuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Imukūyjojom cuk adi oğuy. Eyju bit odaomūn iğo'a be ġu bit. Eyju dak epesot odaomūn ām paja kukuğ, eyba'ip kukuğ tak, ibukurukat taomūğap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ġu on pit! — io'e cebe ip.

⁵⁶ — Kuy bima o'tupmubarak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūniaptup — io'e. — "Ibukurukat taomūğap puxim ix taomūn ip," i'e'em iğodup — io'e. — Imēn ma odaomūn ip ġasū dak — io'e Jesus.

Soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitinayū. Soat ip o'watwat.

⁵⁷ O'jacayū o'tujowat ip. Jesus o'tujowat ip Caifás kay—paīyū kukukat kay. Iboceayū juk o'jeawero ip Caifás tuk'a be. Judeuyū kukukayū o'jeawero ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. ⁵⁸ Pedro bit Jesus nomuju o'ju. Wūy ma o'ju. Paīyū kukukat tuk'a naxīnōm pe oajēm. Oabik sorarayū parakpe. Oabik, ijo am—apēn je'bapuk Jesus pe iap co am.

⁵⁹ Paīyū kukukayū o'je'awero ip, yawēg mukērērērēn'ukayū kudadam, pūg tağ ma Jesus muymuy am, Jesus aokam dapxi a'ō nomuju. Soat o'je'awero ip—paīyū kukukayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—soat o'je'aweroiayū.

⁶⁰ Oajēm ip je'aweroayū kay. Ade oajēm—yawēg mukērērērēn'ukayū. Imēnpit iba'ore o'e Jesus awēg mukērē ām. ⁶¹ Xepxep oajēm ġebuġe bit—wuymuğuykuku'ukayū.

— Ite ağokatkat o'e: “Deus eju ekawēnwēnap'a oyamuy'um put—yaboğat'a. Imēnpit oyamuy put waram ebapūg kabiam,” i — io'e xepxepayū—dapxiyū. ⁶² Imēnpuyē paīyū kukukat ma o'āy, jekawēn ām.

— Apenpuyē ecede ġu awēg mukērērēnayū be? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶³ Jesus mūğ ma osunuy.

— Deus emunaē ēn pima, eğuwēn cuy ocewebe — koapat paīyū kukukat o'e Jesus pe. — Deus a'ōbi—soat em itaicat a'ōbi eğuwēn cuy. Deus emunaē ēn tu? Deus ipot tu ēn? — io'e.

⁶⁴ — Hm hm. Ixe ipot ma ōn — io'e. — Soat wağō ōn. Ġuyjom ojojom epe'e. Xik'i oğuy Deus xe iba'at kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'ōbacaat. Cexe ōn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixe eju. Ġuyjom ijodi waram oġot. Kabikerereat tağwi okop — io'e Jesus.

⁶⁵ Imēneju jeekabek o'ğuwēk paīyū kukukat, jetakoma pibun.

— Deus muymuy teku — i napa ma o'e.

Jesus muwēnuwēn o'e.

— Epeya'ijojo kuy ixe ekawēn. Wara'acayū ġu ajokudada Jesus awēg mukērērēn ām — io'e cebe ip—o'je'aweroweroiayū be. ⁶⁶ — Ajo cūğ ma eyxe? Apēn tak ace'e Jesus pe? — io'e cebe ip.

— Ikērēat kuğ teku Deus xe — i napa ma o'e ip—ibimāmāayū ekawēn coco'ukayū. — Imēnpuyē ayaoka — io'e ip.

⁶⁷ O'je'aweroiayū o'ğuxiuxi Jesus dopa be—jebidi. Jetakoma pibun o'ğuxiuxi. O'yaokaka ip.

Pūg ixeyū'in Jesus dopa o'topaoka.

⁶⁸ — Cristo! — io'e ip cebe. — Abu edopaoka oce'in?

Imen o'jekawēn ip, kuy Jesus o'topamuekabek pağōm puyē.

⁶⁹ Pedro dak xik'i osunuy uk'a daxirōğ pe. Paīyū kukukat ebuywatwat oajēm—ayacat'isuat. Oajēm Pedro kay.

— Ēn tak mo Jesus eju ejeku—Ġalilēia eipi bewiat eju — io'e Pedro be.

⁷⁰ — Ōn ġu. Apēn ēn e'em? Ixe bure ġu ōn — i napa ma o'e Pedro, soat ya'ijojom pima.

⁷¹ O'ju yanaxīnōm pe. Wara'at ayacat'isuat ixe Pedro o'jojojo.

— Ite Jesus ejuibit — io'e iboceayū be. — Nazaré wat ejuibit — i.

⁷² — Ixe eju ocekuğ ġu — Pedro o'e. — Ixe bure ġu ōn. Deus itaybit Jesus wetaybit ġu iam — i napa ma o'e Pedro.

⁷³ Ibunbun pima, oajēm cekay iboceayū.

— Icēman — io'e ip. — Apēn ēn kawēnwēn, imēntak Ġalilēia watwat kawēnwēn ip. Imēnpuyē ocetaybit Jesusyū'in ēn iam — io'e ip Pedro be.

⁷⁴ — Dapxiyū eyju! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ġu ōn! Ceweju ōn pit ocekuku ġu — i napa ma o'e. — Ōn icēmān e'em'ūm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

Sapokay o'jede ġebu bit.

⁷⁵ Jesus a'ō kay Pedro o'jeġebu.

— Sapokay ede awap, abapūġ em ece'e, “Jesus bure ġu ōn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

Iboap kay o'jeġebu Pedro. O'ju uk'a naxīnōm pewi. O'tōn cīcā Pedro. Iġuycūġ cīcā o'e, ikērēat o'ġuġē buye.

27 Kabia isum soat o'je'awero ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū dak. O'je'awero ip, Jesus aokaap muwēnuwēn ām.

² Jesus o'jacayū o'subamukirik ip jekukukat a'ōbi. O'tujowat ip. O'ju ip Jesus eju. Pilatos kay o'ju ip—ipi kukukat kay.

³ Judas pe itakomaayū Jesus dujowat aokam iap co buje, o'ju waram Judas paīyū kukukayū kay. O'yadujowat dinheiro'a—prata'a—30 beat'a. Iġuycūġ o'e, o'ġuġēap puye. Oajēm cekay—paīyū kay, Judeuyū kukukayū kay dak. Itakomaayū be Jesusū-mat oajēm. ⁴⁻⁵ O'yaxik prata'a Deus ekawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Batku!

— Ikērēat kuġ ġu Jesus. Ōn ma ikērēat kuġ, Jesus omuyap oġuwēn eywebe buye. Iġasū bit ip kuy o'tujowat yaoka am. O'tujowat, cekay itakomaayū be ōn iūm puye — io'e.

— Ēn ma ikērēat kuġ a'ōbi ma—oceju ġu bit. Ekpiwan ma — io'e ip.

O'jenapōn Judas. Oe'ū Judas'ūm. O'jewaġobumukirik. O'jewemutoro. Oe'ū.

⁶ Ġebuġe: dinheiro'a o'yabu ip.

— Ijop'a yamōġ pa'ore wuywebe Deus edinheiro mūn'a be — io'e paīyū kukukayū. Jewewebe o'e ip. — Cūġ ġu kuka o'e Moisés ekawēn taġ ijop'a Jesus aokaap ma dei an puye — io'e ip.

⁷ Imēneju o'je'awewero ip. Apēn xe'e ace'e iap muwēnuwēn o'e ip. Imēnpuye iġo'a yaūm ip itīġ'a buximat'a muġēġē'ukat pe jekat teim. Imēn iboap kat o'jat ip. O'jat ce'ū'ūayū kot am iboce—Jerusalēm ka bewi'ūmayū kot am. ⁸ Jesus aokaapteim ip o'jat iapka i osunuy ika butet. Ġasū dak imēn ibutet. ⁹ Imēn o'jebapuk Jeremias ekawēn taġ—Deus a'ō muwēnuwēn'ukat ekawēn taġ. Kuyje Jeremias o'e:

Israel naxeġebitbit kukukayū dinheiro'a o'yadujowat ip—prata'a—30 beat'a.

Ijop edinheiro juk o'ġuwēn ip itakomaayū be Deus emunaē oġūm iaptei o'e iap, i. ¹⁰ O'yaūm ip itīġ'a buximat'a muġēġē'ukat pe ikat teim. Deus a'ōbi o'yaūm ip, i juk o'e Jeremias.

¹¹ Oajēm Pilatos kay Jesus o'jaciayū—ipi kukukat kay.

— Judeuyū kukukat tu ēn? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ēn ma iboam e'em — io'e Jesus.

¹² Jesus tak o'jomuymuy ip—Judeuyū kukukayū, paīyū kukukayū dak. Jesus o'jede ġu bit ixeyū be.

¹³ — Soat eya'ījojo ġu du ixeyū o'e iap? — Pilatos o'e Jesus pe.

¹⁴ O'jede ġu bit. Pūġ em tak ka'ūma. Pilatos yaġuybabi'ūm cīcā o'e, Jesus o'jede ġu buye.

¹⁵⁻¹⁷ Ġebuġe soat o'je'awero ip Pilatos xe. Judeuyū o'je'awero ip.

— Abu oğujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e cebe ip. — Barrabás ma du? — io'e. — Jesus Cristo ġu xe'e? — io'e. — Pebicat oğujēm cuy? Cristo butetecat tu? io'e Judeuyū be—adeayū be.

Imēn Pilatos o'e, imēn ibikuy buye. Páscoa epeta bima ipi kukukat Judeuyū emunaē mujēmjēm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Imujēmjēm'uk, jekpiwan ma. Ikērēat kuġ cīcāat osunuy daomūnmūnap'a be iboap Páscoa bima. Barrabás i osunuy ibutet. Soat ma itaybit ip ixem. ¹⁸ Imēnpit Pilatos itaybit paīyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay iam. Itaybit jetabutkarey pibun Jesus o'tujowat ip iam.

¹⁹ Pilatos tayxi dak ja'ō dujowacat o'ġuju. Ja'ōdaxijom o'ġuju jektop kay. Ipi kukukat pe ibocecat aweroroap pe o'ġuju. Iboce Pilatos xik'i osunuy Jesus awēġ co am. Oajēm ya'ōdujowacat.

— “Ixe Jesus cūġat,” etayxi o'e — ya'ōdujowacat o'e itop pe. — “Jesus oajēm wexeybi,” i. “Ipiat osupi'ajo jījā wexey ixe buye,” i — io'e ya'ōdujowacat. — “Ikērēat cuy eġuġē ġu cebe—Jesus pe,” i dak — ya'ōdujowacat o'e Pilatos pe.

²⁰⁻²¹ — Pebicat oğujēm cuy daomūnmūnap'a bewi? — Pilatos o'e waram o'je'aweroiayū be.

— Barrabás — io'e ip.

Imēn o'je'aweroiayū o'e paīyū kukukat ekawēn puye, Judeuyū kukukayū ekawēn puye dak.

— “Barrabás,” i juy epe'e Pilatos pe — paīyū kukukayū juk o'e o'je'aweroiayū be. — “Jesus cuy esubamupaya korosa be,” i juy epe'e Pilatos pe — i juk o'e ip.

Imēnpuye o'je'aweroiayū o'jekawēn ip Pilatos pe.

— Barrabás eġujēm cuy daomūmūnap'a bewi — io'e o'je'aweroiayū.

²² — Pam Jesus? Ite butet Cristo i. Apēn tak oce cebe? — Pilatos o'e o'je'aweroiayū be.

— Esubamupaya juy korosa jeje, yaoka am — io'e ip.

²³ — Ikērēat o'jukuk ġu teku—pūġ em tak ka'ūma! — io'e Pilatos. Imēnpit biġ ma ya'ōberen o'jewāwā ip.

— Esubamupaya juy korosa be, yaoka am.

²⁴ O'je'aweroiayū mukaba'ūm pa'ore o'e Pilatos pe. Jekaba'ūm ġu o'je'aweroiayū.

Ibuje, Pilatos idibi o'tibu. O'jewebuwywuy o'je'aweroiayū etabun, imutaybit am ip ōn ġu okpiwat iam.

— Ōn ġu okpiwat Jesus aoka am. Eyju ma epeyaokaat — io'e Pilatos.

²⁵ — Ipiat acesupi'ajo — io'e ip. — Wuyipotpot tak, yaokaap puye — io'e ip.

²⁶ Ġebuġe Pilatos Barrabás o'ġujēmāat daomūnmūnap'a bewi. Jesus pit imupokupoġ ip o'e ixe muġēġēbum Pilatos a'ōbi. Ya'ōbi Jesus o'tujowat ip o'je'aweroiayū be, yaoka am, korosa be ibamupaya am.

²⁷ Ġebuġe sorarayū Jesus o'tujowat iecuġap tuk'a be. Pilatos a'ōbi o'tujowat ip. O'je'awero ip warara'acayū xe—o'tomuwāayū—sorarayū—jewējuacat'in ma. O'je'awero ip iwaywayway am—Jesus waywayway am. Soat ip sorarayū oajēm.

²⁸ Jesus esay o'ju'uk ip. Iekabek o'ġuōm ip—ipakpukat—iecuġap eekabek puximat.

²⁹ Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakoreren ma. O'jomōġ ip yakoreren. Imēn o'ġuġē ip Jesus pe, Judeuyū kukukat puximan imubapuk am, iwaywayway am. Iba'ip o'yopmōġ ibui be, iba'at kadi. O'jēġ'aecōġcōġ ip cewap iwaywayway am.

— Ēn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip, iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ēn a'ōbuyxi — io'e ip, iwaywayway am.

³⁰ O'guxiuxi ip Jesus ceje. O'yamupāupā ip iba'im. Iwaywayway o'e ip. Pere.

³¹ Ġebuġe iekabek ipakpukat o'ju'uk ip. Cesay ip waram o'gūōm. O'tujowat ip yaokam—iba mupaya am korosa be.

³²⁻³³ O'ju ip co'a kay—Gólgota'a kay. Gólgota'a "ce'uat aririt'a" iape. Cucum pima ip, Cirene ka wat o'topabijuk. Simão i ibutet osunuy. Ixe Simão o'gūju ip ibuywat am—Jesus puywat am, korosa dujowat am. ³⁴ Vinhodi tiūm ojuy ip Jesus pe. Iboceat o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmapti be. O'tikō'ajo Jesus. Tikōn pin ġu o'e.

— Ap! — io'e.

³⁵ Ġebuġe sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Cesay bubum o'e ip—sorarayū. Dado xikxiġ o'e ip Jesus tiotpe.

— Abu cesay je'jat? — io'e ip jewewebe.

³⁶⁻³⁸ Tupmubararakaptup kuġ o'e ip sorarayū. Tupmubararara'ġ o'e ip Jesus puten. Tūybe ajo-ikērean ip o'e iān tak ip o'tupmubararak: "Ibutet Jesus i. Judeuyū kukukat teku," i. Ibodup tupararakatup o'tupmōġ ip korosa be, Jesus abi ase.

Ġebuġe xepxep o'subamupaya ip wara'at korosa be. Ibukurukayū osodop ip—xepxep. Jesus pa kadi o'subamupaya ip. Pūġ ma Jesus pa'at kadi osunuy; wara'at iba'ūġat kadi.

Oabik ip Jesus kay jeak am. Iwiwim o'e ip. ³⁹ Wara'acayū kapkam o'e ip korosa etako daġ. Yaaruaru. Iwaywayway o'e ip.

⁴⁰ — "Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm—yaboġat'a," i juk ece — io'e jewaywaywayayū Jesus pe. — "Ebaṗūġ kabiam wara'at'a kuka oyamuy," i juk ece — io'e ip. — Ecewe daxijo juy — io'e ip. — Deus ipot ēn pima, ekop korosa ejuwi — io'e ip Jesus pe.

⁴¹ Paīyū kukukayū dak Jesus kay jewaywayway o'e ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak ixe kay jewaywayway ip, Judeuyū kukukayū dak. Soat ip jewaywayway o'e ip.

⁴² — Teku wara'acayū daxijojo'uk osunuy — io'e ip. — Imēnpit jewedaxijo ba'ore cebe je'ūap puxim. Israel eipi kukukat ġu du? Ġaxin ma korosa ejuwi kop puje, ocetabut oce'e cekay — io'e ip.

⁴³ — Deus kay itabut teku. Deus cekay bima, Deus o'taxijo juy ġasū — io'e ip. — O'taxijo juy teku o'e buye, "Deus ipot ōn," i — io'e ip.

⁴⁴ Ibukurukayū dak imēn o'e Jesus pe—ceweju ibamupaya'ibiyū.

⁴⁵ Kaxi wuyase bima, kabiok o'e ibo kabia—Jesus e'ūap kabia. Soat taġ o'e kabiok—Judeia eipi daġ. Kaxicuġ pima, katpuje bima dak. Ebaṗūġ hora bun kabiok oeku.

⁴⁶ Katpuje ya'ōberen o'jewāwā Jesus.

— Eli, Eli, léma sabactani? — io'e.

"Deus, apēnpuye ēn opere?" iboap ekawēn iape. ⁴⁷ Iboceayū Jesus ekawēn o'ya'ijojo ip.

— Elias nomuwāwām teku — io'e ip, xipan ġu ip o'jekūyjo buye.

⁴⁸ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapūn ām uva'abidim—tideiboġ'ūmatim. Ixe dak idibi bubuap o'jomōġ ip'abi be.

Ġebuġe o'yopmuyu Jesus pe imutitit am.

⁴⁹ — Mēnpuk — warara'acayū o'e. — Omuyku paxi Elias taxijo am — io'e ip.

⁵⁰ Waram o'jewāwā Jesus ya'ōberen. Oe'ū ġebuġe. Jekpiwan ma oe'ū. ⁵¹ (Oe'ū bima paġo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy—yaboġat'a be—uk'a exintabi nomudipap

epaḡo. Jekpiwan ma ixe paḡo o'jewek, Jesus e'ū buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. Ipi o'jexixi ibo ka be. Wita'a o'je'aewekwek. Jesus oe'ū bima, o'je'aewekwek ip.

⁵²⁻⁵³ Jesus waram ḡuto itait puje, ce'ū'ūayū dopap o'tomudip'uk ip, ipi jexixixi buye. O'tomudip'uk ḡuyjom. Oe'ū'ūayū itait o'e waram—Deus kay itabucayū'ūm'ūm. O'jem jedopap pewi.

O'ju ip Jerusalēm ka kay—Deus xe xipacat ka kay.

Adeayū kay o'jebapuk ip—ce'ū osodopiayū.)

⁵⁴ Sorarayū kukukat o'jojojo, cewejuayū dak. Soat o'jebapukiap o'jojojo ip, Jesus oe'ū bima. Ipi jexixixim o'jojojo ip. Soat o'jojojo ip—Jesus kay jeakayū. Iparara jījā o'e ip.

— Icēmān — io'e ip. — Ite aḡokatkat'ūm Deus ipot osunuy — io'e ip.

⁵⁵ Aoyū dak o'jojojo ip wūy wi—Jesus nomuju tūibiyū—ibuywatwat tūibiyū. Cēm-cēm pima Ḡalilēia eipi bewi ibuywatwan ip o'e. Ade osodop ip. ⁵⁶ Ixeyū aoyū parakpe ebapūḡ aoyū osodop ip. Ibūrū ma ip osodop: Maria Madalena, wara'at Maria dak, Zebedeu ipotpoyū xi dak. Wara'at Maria Tiago xi osunuy, José xi dak.

⁵⁷⁻⁵⁸ Katpuje ma Arimatēia ka wat oajēm Pilatos kay. José i ibutet osunuy—ade ibubutbecat—Jesus kay itabucat.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

— Ha'a — io'e. — Ijebit cuy eḡukop — io'e.

⁵⁹ O'ju José korosa ka. Ijebit o'ḡukop korosa ejuwi. Jesus'ūm o'ḡukabekbek paḡōm—irucan—iisuan.

⁶⁰ O'tujowat ce'ū'ūay'ū dopap kay. Ixe'ūm o'jomōḡ witabikūy be—jemukūy muḡēkūy be. Kuy o'sukūy muḡē je'ūap puxim.

Ḡebuje wita'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. Yaboḡat'a o'yamōḡ.

Ḡebuje José o'jenapōn. ⁶¹ Maria Madalena dak xik'i o'e witabikūy xe, wara'at Maria dak.

⁶² Kuyaje paīyū kukukayū o'je'awero Pilatos wap Sábado bima. Fariseuyū dak o'je'awero.

⁶³ — Kariwa! — io'e ip Pilatos pe. — Itait pima, Jesus cuk o'e: “Ebpūḡ kabia bima, waram wetait oce. Ojebapuk ḡuto,” i — io'e ip. — Imēn wuy muḡuykukum xeku — i napa ma o'e ip.

Itabut'ūm ip. Tūybe napa ma e'em iān o'e ip.

⁶⁴ — Imēnpuye juy esukūywiwiat. Sorarayū eḡuju juy ebapūḡ kabia topam ip, witabikūy wiwi am — io'e ip. — Imuju'ūm pima, Jesus kay itabucayū jajēm ip ixima daḡ ijebit pu am. Ḡebuje ip napa ma jījā je'e: “Jesus o'je'ada,” i. Xeku juk o'e: “Deus emunaē oce,” i — io'e ip Pilatos pe. — Koapat podi ma je'e ip napa jījā ma — io'e ip.

⁶⁵ — Ma — io'e. — Sorarayū oḡuju eyweju ikūy wiwi am — io'e Fariseuyū be.

— Hm hm — io'e ip. — Cum oceju.

⁶⁶ O'ju ip Jesus'ūm topap kay. Wita'a mudēk bōrōbu o'subumupaya ip Pilatos a'ōbi—ikūy nomudipap'a pidase. Sorarayū o'jomōḡ ip. Ikūy wiwiayū o'jomōḡ ip.

Aripit. O'jepit ip jeduk'a be—Fariseuyū, paīyū kukukayū dak.

28 Domingo bima Maria Madalena o'ju, wara'at Maria dak. Jesus'ūm dopap kay oajēm ip. Oajēm kabia isum. ² (Kuy o'jebapuk Deus ekawēn tojotjot'ukat kabi bewi. Jesus'ūm dopap pe o'jebapuk. Imēnpuye ipi o'jexixi. Wita'a o'ya'uk Jesus'ūm dopap pewi. Oabik ibo yaboḡat'a jeje. ³ Osusuy isopsep ān. Xiririxiririkiap puxim

osunuy. Kabidiğ buximat co'i iekabek. Irut cîcâ osunuy. ⁴Sorarayû iparara jîjâ o'e ip—topap wiwimayû. Ce'û'üayû buxim ip o'e iparara. Jexixim ip Deus ekawên tojtjot'ukat puxixim.)

⁵Oajêm ip. Maria Madalena oajêm, wara'at Maria dak. O'jekawên cebe ip. Deus ekawên tojtjot'ukat o'jekawên.

— Eypararam ġu juy epesop. Epeyepere. Wetaybit Jesus'ûm kudadam eyju iam—ibamupaya'ibit kudadam iam.

⁶— Ijoce ġu bit xeku. Itait waram ġuto xeku apên cuk o'e iap tağ — io'e. — Epesot. Epejojojo Jesus'ûm topap — io'e.

⁷— Ijo buje, dao ma epeju juy Jesus eju etaybitbit topibiyû kay — io'e aoyû be. — I juy epe'e cebe ip: “Jesus waram ġuto o'jetait. Cum eywap Galiléia eipi be. Iboce ixe juy epejojojo,” i. Wekawên kay ġebum cuy eyju — io'e cebe ip—Deus ekawên tojtjot'ukat o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁸Dao ma o'ju ip witabikûy bewi. O'ju Jesus eju imutaybitbit topibiyû kay. Iparara o'e ip. Imênpit icokcok cîcâ o'e ip. O'jedau ip, imukûyjo am. ⁹Daudaum pima ip, Jesus aoyû o'tobede.

— Wuykabia — io'e.

O'jêġa'ecôġcôġ ip Jesus wap. O'suibu ip, ibuyxim ikuk am.

¹⁰— Eypararam ġu juy — io'e cebe ip. — Okitpitpiyû be epeyekawên cuy: “Epeju juy Galiléia eipi kay, ijo am,” i — io'e aoyû be.

¹¹Cucum o'e ip imuwên âm cebe ip.

Sorarayû dak o'ju ip Judeuyû epaiyû kukukayû kay. Pûġ o'ju—iwiwim topibiyû'in. O'ju ip Jerusalém ka be. Soat o'ġuwên ip païyû kukukayû be o'jebapukiap.

¹²Ġebuġe païyû kukukayû o'je'awero ip—Judeuyû kukukayû dak. Jesus awêġ o'yawêġmuwên ip.

Ġebuġe dinheiro o'ġûm ip sorarayû be—Jesus'ûm topap wiwim topibiyû be.

¹³— I juy epe'e Jesus awêġ tobuxik pinayû be: “Jesus'ûm o'tujowat ip ixima be ma. Jesus eju jekukuk topibiyû o'tujowat ip. Ocexet pima, o'tujowat ip,” i juy epe'e — io'e ip sorarayû be.

¹⁴— Ipi kukukat iboap co buje, ocejekawên ceweju. “Ocecokcok cekapikap kay—sorarayû ekapikap kay,” ioce'e cebe. Imên itakoma ġu je'e eykay — io'e ip—païyû kukukayû o'e sorarayû be.

¹⁵— Ha'a — io'e ip. — Ocejû dak imên Jesus awêġ oceyawêġmuwên. Dinheiro o'jat ip païyû kukukayû xewi, o'ġûm puye. Apên païyû kukukayû o'e iap tağ o'e ip. Imênpit iboap ekawên napaat acâ o'e.

Imêneju ibo awêġ te'e ma o'yawêġmuypôġpôġ soat Judeuyû daġ. Ġasû dak o'yawêġmuypôġpôġ ip—ibo awêġ.

¹⁶Galiléia eipi be onze beayû o'ju ip. Jesus o'e iap tağ o'ju ip. Oajêm ip co'a kay, Jesus dobede am.

¹⁷Iboce Jesus o'jojojo ip. O'jêġa'ecôġcôġ ip o'e, ibuyxin ikuk am. Pûġpûġ pit o'jetabiebarêm.

¹⁸Oajêm Jesus ixeyû têġ ma.

— Wa'ôbi soat cucum ip—soat ipi juacayû, soat kabi beayû dak — io'e Jesus cebe ip—jejojoayû be.

¹⁹ — Epeju juy soat kay—soat ipi juayũ kay — io'e cebe ip. — Imutaybit am ip, epeju juy. Wawẽg cuy epeyekũyjo imutaybitbin ip. Imubatisasan ip epeju juy wa'õbi, webay a'õbi dak, Ibiõgbuk Xipacat a'õbi dak—Deus biõgbuk a'õbi — io'e.

²⁰ — Soat cuk adi oce eywebe iap cuy epe'e soat pe—ipi juacayũ be — io'e Jesus onze beayũ be. — Okay soat ip imukũyjobit am, wawẽg epe'e — i dak o'e cebe ip. — Ipi opop pima, oju ġu eywebewi. Soat em oğuy eyxe. Eyxe oğuy iap kay ġebum cuy epesop — io'e Jesus.

— Xipat — io'e ip Jesus pe. — Ën ma ejekuku oceweju soat em — io'e ip.

Ibũrũ ma

JESUS CRISTO MUWĒGAPTUP—MARCOS EMUDUPMUBARARAKTUP

João Batista wara'acat awēwēap ekawēn

1 Ijoptup pe ibararak opop Jesus Cristo ekawēn—kawēn idipat ekawēn—Deus ipot ekawēn. ² Ixe o'jebapuk ijodi apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup ekawēn tağ—Isaías emudupmubararaktup ekawēn tağ.

Deus o'e: wemumuju oğuju ewap emubapuk am ewebeam, i. ³ Ixe wemumuju jewāwāwām uk'a'umat pe: E juy epesuemudim wuykukukat kap am, i'e'em. Epe-suemucūgcūğ cuy ixe em, i'e'em.

⁴ Ibo ekawēn tağ João Batista o'jebapuk uk'a'umat pe. O'jebapuk ijodiat mubatisasan, Deus ekawēn muwēnuwēn tak.

— Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere — io'e ijodiat pe. — Epeyewemubatisaan cuy “Ikērēat o'gujurluğ ğu ğasū bit” i'e am soat pe. Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e.

⁵ Ade ma o'ju João kay cekawēn co am. Judéia eipi beayū o'ju, Jerusalém ka beayū dak.

— Ikērēat cuk adi oğujurūğrūğ — io'e ip. — Ğasū bit cuy oğujurūğ ğu — io'e ip.

Imēnpuye ip o'ğubatisaan Jordāodi be. ⁶ Ixe João doti camelodap muğēğē. Yukpumūnpu kuğ oeku ixee muğēğē. Arobidadek puximat o'o'uk osunuy. Eit koğūfpi dağat o'o'uk tak osunuy João. ⁷ Imēn o'e ijodiatat pe:

— Wara'at omuyku onomukadi. Ixe ğu itaybitbit cīcā obode ma. Owebe bit suiuk'uk pa'ore ka'ūma ma ōn puye — io'e. ⁸ — Idibi be ōn eymubatisasan. Ixe bit Ibiōğbuk xipacat ğuōm eywebe eykukan — io'e.

⁹ Jesus oajēm João kay. Nazaré ka bewi o'jēm—Galiléia eipi beatka bewi, ika'itcatka bewi. Oajēm João kay jemubatisan am. João Jesus o'ğubatisan Jordāodi be. ¹⁰ Idibi dağwi jeu isum kabi ikoce o'jojojo. Deus biōğbuk o'jojojo. Pukaso buxim o'kop jekay. ¹¹ Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Okpot ēn—oxe ikukpin cīcāat! — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — io'e Jesus pe.

¹² Ğebu je Deus biōğbuk Jesus o'ğuju uk'a'umat kay. ¹³ Quarenta kabia bun oeku iboce. Satanás te'e ma ikērēat o'ğujurūğat cebe. Puca dak oeku iboce—ika'uayū. Deus ekawēn tojtjot'ukayū bit oajēm Jesus buywan. Ibuywatwan ip osodop.

¹⁴ Daomūnmūnap'a be ip João muōm puje, Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn o'e. Galiléia eipi dağ oeku imuwēnuwēn. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku soat kaka dağ.

¹⁵ — Ğaxīn ma Deus soat ijodiatat kukukan je'e — io'e. — Ixe be soat kukukat iap ehora oajēm. Imēnpuye ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere! Eyetabun cuy kawēn idipat kaywuydaxijojoap ekawēn kay — io'e.

¹⁶ Ğebu je Jesus xepxep axima bubu'ukayū o'jojojo. Galiléiadi wābu dağ cūğcūğ pima ip o'jojojo iodi wābu dağ. Simão o'jojojo, André dak. André Simão kitpit osunuy. Axima bubum ip osodop ūrūm. ¹⁷ Jesus o'e cebe ip:

— Epesot cuy oweju — io'e. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. Ğasū bit kawēn idipat epeğuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e.

¹⁸ Imēnpuye ip dao ma jēğrū o'suiwat axima bubuap. Jesus eju ix o'ju.

¹⁹ Bosusu o'ju ġebuġe Jesus. Xepxep o'joġoġo—Tiago, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Jekobe be ip osodop axima bubuap muwaketken axima bu oġuy. ²⁰ Iġo isum ma Jesus o'tomuwā ip.

— Epesop cuy oweġu — io'e.

Jebay o'suiwat ip. Ceweġu ip kapikpik'ukayū dak o'suiwat ip jebay xe kobe be. Jesus eġu ip o'ju soat em jeku am ceweġu.

²¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay ebadipdipayū eġu—jeweġu etaybitbinayū eġu.

Jebodoydoyap kabia bima oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eġu kawēn-wēnap'a be. Iġo'a beayū o'ġutaybinbin.

²² — Idim cīcā teku wuymutaybitbin! — io'e ip. — Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū buxim ġu ite wuymutaybitbin. Wuyeaġoġoyū'ūm'ūm a'ōbi wuymutaybitbin ixeyū ma. Jesus pit ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip jewewebe.

²³ Ġebuġe aġokatkat oōm iġo'a be ibiōġbuk kēreāt kukat. Ibiōġbuk kēreāt cebe osunuy. O'jewāwā ya'ōberen Jesus kay.

²⁴ — Jesus, Nazaréka bewiat, apēn ēn em ocewebe? — io'e. — Ocemuy'ūm tu ejot? — io'e. — Wetaybit abu ēn iam. Ēn Deus emumudot. Ikēreāt kuġ ġu ēn—soat taġ eisū — io'e.

²⁵ Imēnpit Jesus ibiōġbuk kēreāt o'ġukorēm.

— Ecemūġ cuy! — io'e. — Ejēm cuy cebewi! — Jesus o'e.

²⁶ Ġebuġe ibiōġbuk kēreāt aġokatkat o'ġukutukutu jījā. O'jewāwāwā ya'ōberen. O'jēm cebewi. ²⁷ Imēnpuye o'joġoġo'iaiyū o'jewetakaka jījā ip.

— Aġo sute? — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat teku! — io'e ip. Ibiōġbuk kēreāt kūyjobit ixe a'ō kay. Ixe itaybit ibiōġbuk kēreāt mujēm ām wuyjuyū jebit pewi! — io'e ip. — Kawēn iisuan tu ite wuymutaybitbin? — io'e ip jewewebe.

²⁸ Imēneġu soat Galiléia eipi daġayū Jesus awēġ o'yawēġcoco ip.

²⁹ Ġebuġe Jesus o'jēm iġo'a bewi. O'ju Simāo duk'a kay, André duk'a kay. Pūġ'a uk'a iwat osodop ip—Simāo, André dak. O'ju Tiago eġu, João eġu dak. ³⁰ Simāo daxiġo ipa'i jījā opop.

— Simāo daxiġo ipa'i jījā — io'e ip Jesus pe.

³¹ Jesus o'ju cekay. O'subaixik. O'ġu'aġobucēġ. Ipa'iat oi'ūm ġebuġe bit. Xīpat o'e. Ipa'i topibit ixan o'ġūm cebe ip—Jesusyū be.

³² Katpuġe ade iwātaxipipiyū o'tujowat Jesus kay ibo ka watwat. Axik kukukayū dak o'tujowat cekay. ³³ Soat aġoka watwat o'je'awero ip uk'a ešūntabi be.

³⁴ Ġebuġe Jesus o'ġu'ada'ada ip iwātaxipipiyū. Kiiih. Ade osodop ip iwātaxipipiyū. Soat iwarururu osodop iwātaxipi cexe ip. Ade axik o'ġujēmjēm cebewi ip. Itaybit axik osodop ip Jesus Deus emunaē iam. Jesus pit ixeyū be o'ġuwēnat ġu.

— Abu ōn iam cuy epeġukūyjo ġu ip — io'e cebe ip.

³⁵ Ġebuġe Jesus o'kop kuyġu. Kaxi jēm awap o'kop. O'jēm uk'a bewi. O'ju uk'a'ūmat kay. Iboce o'jekawēn Deus eġu.

³⁶ Ġebuġe Simāo o'jēm uk'a bewi. O'ju Jesus kudadam, ceweġuayū dak. O'tobuxik ip.

³⁷ — Soat iġoceayū ekudadam! — io'e ip cebe.

³⁸ — Iġoce ġu oġuy — io'e Jesus pit. — Ġa'a juy wara'at ka watwat kay — io'e. — Kawēn idipat muwēn pin ōn wara'at ka watwat pe. Ixeyū be dak ojot imuwēn ām — Jesus o'e cebe ip.

³⁹ Ibocewi soat kaka dağ oekuku ip Jesusyū—Galiléia eipi dağ. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Axik mujēmujēm oekuku ip ibo eipi watwat pewi.

⁴⁰ Aḡokatkat oajēm Jesus kay ierepat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Omu'ada pin pima, iba'ore ḡu ewebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ Ḡebuḡe Jesus itabotaidabotbot o'e ierepat kay. O'jebaepacūḡ cekay. O'ḡucay.

— Emu'ada pin ōn — io'e. — Kuy ōn emu'ada — io'e.

⁴² Ierep tūibit o'je'ada ḡebuḡe bit. Xipat o'e.

⁴³ — Eduk'a kay juy ecepit — io'e Jesus ya'ōpuruḡ cebe. ⁴⁴ — E'adaap cuy eḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e. — Paī kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe — io'e. — Xepxem cuy pukaso eḡūm paī be Moisés ekawēn taḡ. Imēn ece'e soat ijoceayū itaybit am Jesus ierepat o'ḡu'ada iam. Ēn pit eḡuwēn ḡu e'adaap. Paī ma juy ḡuwēn e'adaap — io'e ierep topibit pe.

⁴⁵ Imēnpit ierep tūibit kūyjobit'ūm osunuy. Jesus a'ō kay ḡu osunuy. O'jēm Jesus xewi. Je'adaap o'ḡuwēnuwēn soat pe jebureyū be. Imēnpuye soat kaka daḡ o'yawēḡcu ce'adaap awēḡ. Imēnpuye Jesus pe ibapuḡ ceku ba'ore o'e ikaboḡatka be. Uk'a'ūmat taḡ acā oeku. Ade ma'ḡu o'ju ip cekay soat kaka daḡwi je'adaap ojuy.

2 Xepxep kabia kap puje, Jesus o'jepit Cafarnaum ka kay.

— Jesus jeduk'a be omuy — io'e ibo ka beayū jewewebe.

² Imēnpuye adeayū o'je'awero ip Jesus duk'a etakobe. Ka'ūmḡu topap o'e warara'acat pe iōm ām uk'a be. Ade osodop ip uk'a be, uk'a esūḡtabi xe dak. Jesus Deus ekawēn ixeyū mukūyjojom o'e.

³ Ḡebuḡe ebadipdip aḡokatkayū oajēm Jesus kay. Jebure dujuajēm ojuy ip—ijebit e'ūat. ⁴ Imēnpit tujuajēm pa'ore o'e ip Jesus kay ade jījā Jesus akokorenen ip puye. Imēnpuye ebadipdipayū o'jeu uk'a abi jeje. Uk'a ip o'yabimutok Jesus ase. Ijebit e'ūat o'ḡukop ip ixexecap pe. O'ḡukop ip Jesus wap.

⁵ — Teyūku itabut okay — io'e Jesus jewebe ma.

Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— Tapu, ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

⁶ Pūḡpūḡ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū kaxikxik'i osodop ip i'go'a be. Jew-aḡuydadam osodop ip.

⁷ — Teku napa ma e'em! — io'e ip jewewebe. — “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — io'e ip. — Abu-be ikērēat uk put wuywebewi—Deus pe acā — io'e ip jewewebe.

⁸ Jesus itaybit o'e apēn jewaḡuydadam ip o'e iam.

— Apēnpuye dak eyju imēn jewaḡuydadam? — io'e. ⁹ — “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ḡu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Eceḡxīḡxīḡ,” i dak, “Exexecap cuy etujuxe eduk'a be,” i dak, eyetabut ḡu kuka epe'e okay — io'e. ¹⁰ — Soat waḡo ōn — io'e. — Wa'ōbi teku oḡu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ōbi ma teku o'ḡu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

¹¹ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Exexecap cuy ejat — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e Jesus cebe.

¹² Ḡebuḡe ijebit e'ū topibit o'āy. Jexexecap o'jat. O'jēm soat etabun. Imēneju soat itabēḡbēḡ o'e ip ijojom.

— Ajojojo ġu buk imēġat — io'e ip jewewebe — Ka'ümġu xipacat Deus co'iat — io'e ip.

¹³ Jesus waram o'jēm. O'ju iodi kay—Galilíadi kay. Adeayū o'ju ikudadam. O'tobuxik ip. Ixeyū mutaybitbin o'e.

¹⁴ Kapkam pima Jesus Levi o'jojojo. Levi Alfeu ipot osunuy. Iecuġap edinheiro bubu'ukat osunuy. Xik'i osunuy dinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — Jesus o'e cebe.

Levi o'jēm dinheiro bubuap'a bewi. O'ju Jesus eju.

¹⁵ Ġebuġe Jesus o'ju Levi duk'a kay. O'jekōn ceweju. Ade iecuġap edinheiro bubu'ukayū awerom osodop ip iġo'a be. Jekōnkōn ip o'e Jesus eju, ceweju etaybitbinayū eju dak, ade ikērēat muġēġe'ukayū dak. Ade jījā osodop ip Jesus eju jekuku'ukayū. ¹⁶ Pūġpūġ Fariseuyū'in ixeyū o'jojojo—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ikērēan e'e'ukayū eju Jesus jekōnkōn o'e iap o'jojojo ip—iecuġap edinheiro bubu'ukayū eju iap tak.

— Apēnpuye ekariwa jekōnkōn ikērēat muġēġe'ukayū eju, iecuġap edinheiro bubu'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be. Imēn xipat ġu — io'e ip.

¹⁷ Iboap co buje, Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'ūmayū bit wuyanūġtata'ukat kay je'ju ġu—iwātaxipipiyū acā — io'e. — Imēnpuxim ōn tak jewexe xipacayū nomuwā ām ġu ojot—xipat'ūmayū nomuwā ām acā. Ikērēat uk am ixeyū bewi ojot — io'e.

¹⁸ Koap pima João Batista eju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemureren ip osodop Deus eju kawēn ām, Fariseuyū dak. Imēnpuye ade o'ju Jesus kay.

— João eju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ām, Fariseuyū eju etaybitbinayū dak — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit jekōnkōn. Apēnpuye dak? — io'e ip cebe.

¹⁹ Ġebuġe Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Oweju etaybitbinayū jekōnkōn, ōn ceweju ip puye — io'e. — Tomuwā'ibiyū cum pima jewebumūnap epeta kay, jekōnkōn cīcā ip. Iwadip cexe ip pima, jekōnkōn cīcā ip — io'e. ²⁰ — Ġuyjom pit iwadip ju'uk ip ceparakpewi — io'e. — I'uk puje, jekōn ġu ip — io'e. — Imēnpuxim, ōn ixeyū eju'ūm pima, oweju etaybitbinayū jekpiwan ma jewemuren ip Deus eju jekawēn ām — io'e. ²¹ — Paġo iisuat ajoinūm ġu toti iorokat eju—iwekwekat eju imuwaket am — io'e Jesus. — Paġo iisuat inūm puje paġo iorokat eju, biġ ma kuka o'jewekwek. Iwekat biġ ma kuka o'e yoboġ — Jesus o'e ma'ġuto. ²² — Uva'abidi tiisuati atimuōm ġu ixee muġēġe'a be—timūn'a be—yaokokat'a be — io'e. — Yaokokat'a be tiisuati muōm puje, kuka o'jeapaw. Uva'abidi kuka o'jediepuj. Uva'abidi mūn'a dak kuka o'jeawenōmnōm. Imēnpuye tiisuati atimuōm timūn'a be yaisuat'a be — io'e Jesus.

Iboam e'em pima, “Wekawēn paġo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak” i'e ojuy osunuy.

²³ Ġebuġe Jesus kapkam o'e trigodip taġ Sábado kabia be—jebodoydoyap kabia be. Kapkam o'e jewebu etaybitbinayū eju. Kapkam pima ceweju etaybitbinayū o'tadot'uk, jere buye. ²⁴ Imēnpuye Fariseuyū o'jekawēn Jesus eju.

— Ak'i juy ece! — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū kapikpiġ Sábado kabia be! Trigo dadot uk'uġ ip! — io'e ip. — Cūġ ġu e'em ip! — io'e ip. — Imēn e'em Moisés ekawēntup: jebodoydoyap kabia be juy epeyekapik ġu, i — io'e ip.

²⁵ Ġebuġe Jesus o'jede Fariseuyū be.

— Epetupcoco ġu du apēn Davi o'e'e iaptup—Deus ekawēntup? — io'e cebe ip. — Ire bima, Davi oōm Deus eju kawēnwēnap'a be jebureyū eju. ²⁶ Ixe kabia be Abiatar paīyū kukukat osunuy. Pāo'a o'ya'o Daviyū—iġo beat'a—Deus etabixe o'yamōġ ipi iat'a. Moisés ekawēntup e'em: Deus etabixeat'a ya'opi, i — io'e. — Paīyū be acā ya'opi ġu — i'e'em Deus ekawēntup — io'e. — Imēnpit Davi o'ya'o, paī ġu ma'ġu. O'yaūm jebureyū be dak — io'e. — Deus pit “Ekērē oxe,” io'e ġu cebe ya'o buġe. Apēnpuye dak eyju e'em owebe “Eweju etaybitbin'ukayū cūġ ġu e'em,” i? — io'e Jesus. ²⁷ — Te'e ġu Deus o'e: Pūġ kabia be juy epeyekapik ġu, i. Imēn ixe o'e ijodiat ebodoy am — io'e. ²⁸ — Soat waġo ōn. “Epeyekapik cuy,” i ōn e'em pima Sábado kabia be dak, cedaġ kuka o'e Deus xe — Jesus o'e.

3 Sábado kabia be Jesus oōm ma'ġuto Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iġo'a be aġokatkat osunuy. Pūġbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akērē. ² Fariseuyū o'jeak cīcā Jesus kay Jesus ibūnū'a kērēat ġu'ada paxi jebodoydoyap kabia be iap com. Jesus muymuy ojuy ip. “Moisés ekawēn taġ ġu ēn jekukum” i'e ojuy ip Jesus pe. “Jesus kapikpiġ jebodoydoyap kabia be—Sábado kabia be” i'e ojuy ip Jesus muymuy am.

³ — Ejot cuy ijoce — Jesus o'e ibūnū'a kērēat pe.

⁴ Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju ġebuġe bit.

— Wuyeyapapayū'ūm'ūm xe cedaġ tu osunuy wuywebe xipacat muġē ām jebodoydoyap kabia be? — io'e cebe ip. — Cūġ ġu xe'e wuywebe ikērēat muġē ām? Cedaġ tu warara'acat aoka am? Cedaġ ġu xe'e warara'acat daxijo am Sábado kabia be? — io'e.

Mūġ. O'jemūġ ip. Cede ba'ore ip o'e.

⁵ Ġebuġe Jesus o'jeak cekay ip. Itakoma o'e cekay ip, Fariseuyū itabotaidabotbot'ūm ibūnū'a kērēat kay buye. Iġuycūġ tak o'e ibu'u ip jemutaybin jekawēn puye. — Paya'i ece ebu! — io'e ibūnū'a kērēat pe.

Ġebuġe o'jewebumupaya. Ibūnū'adip o'e. ⁶ Imēnpuye Fariseuyū o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'je'awero ip Herodes ebekitkit eju—Judeuyū kukukat ebekitkit eju. O'jewawē ip Jesus aoka am kapikpiġ Sábado kabia be buye.

Jesus o'ju iodi wābu be jewēju etaybitbin'ukayū eju—Galilíadi wābu be.

⁷ Ġebuġe ade o'ju ip Jesus kay. Soat ka daġwi o'ju ip: Galilía eipi daġwi, Judía eipi daġwi dak, ⁸ Jerusalém ka bewi dak, Idumía eipi daġwi dak, Jordāodi wīnābu wi dak, Tiro ka tēġatka bewi dak, Sidom ka tēġatka bewi dak. Jesus idipat o'ġuġē iam o'jekūyjo ip. Imēnpuye ade jījā ma o'ju ip cekay. Kiiih. ⁹ Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbin'ukayū eju.

— Kobe epeġudim owebeam adeayū be omukuġap puxim — io'e cebe ip.

¹⁰ Kuy bima Jesus ade ma o'ġu'ada'ada. Imēnpuye soat iwātaxipipayū ajēm ojuy ip osodop imucay ojuy.

— Omu'ada paxi ixe? — io'e ip jewebe ma.

¹¹ Jesus dobuxik puġe ip ibiōġbuk kērēayū kukukayū o'jēġ'aecōġcōġ cewap “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e'em jewebe ma buye. O'jewāwā ip ya'ōberen:

— Ēn Deus ipot — io'e ip.

¹² — Epeġuwēn ġu juy warara'acat pe: “Teku Deus ipot” i — Jesus pit o'e ya'ōpuruġ cebe ip.

¹³ Ġebuġe Jesus o'jeu co'a daġ. Jemukaypinayū o'taē jewēju jeku am. Oajēm ip cexe. ¹⁴ 12 beayū o'taē.

— Soat em cuy epeku oweju — io'e cebe ip. — Deus wuydaxijojom iap ekawēn cuy epeġuwēnuwēn soat ka daġ — io'e cebe ip. ¹⁵ — Wa'ōbacaap oġūm eywebe ibiōġbuk kērēat mujēm ām ikukukayū bewi — io'e.

¹⁶ Ibūrū ma ibutet osodop ip—taē'ibiyū butet: Simāo, i, Tiago i, João i ¹⁷⁻¹⁹ André i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, Tadeu i, Simāo i, Judas iscariotes i. Ibūrū ma ibutet ip. Jesus wara'at o'subutetmōġ Simāo buten. Wara'at ibutet Pedro i osunuy. João Tiago kitpit osunuy. Jesus wara'at o'subutetmōġ João buten—Tiago buten tak. Boanerges i wara'at ibutet ip osunuy. Boanerges ibaca ip xiririkiap puxim iape. Zebedeu ipotpoyū ip osodop xepxep. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Simāo jeipi kay jijaat osunuy. Judas Iscariotes ġuyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip 12 beayū—Jesus emumujuyū. ²⁰ Ibocewi Jesus o'ju jebure duk'a be.

Ade ma'ġuto oajēm ip Jesus kay. Cekōn pa'ore o'e cebuxim ip, ceweju etaybitbinayū dak. ²¹ Ibadipyū iboam jekūyjo buje, o'ju ip Jesus dujupit ojuy jeduk'a be. Tūybe Jesus yakpidapin iān o'e ip jekōnkōn'ūm puye.

²² Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū oajēm cekay—Jerusalém ka bewiayū. Jesus ip o'jomuymuy adeayū be.

— Jesus jekukum ibiōġbuk kērēayū kukukat a'ōbi—Belzebu a'ōbi—Satanás a'ōbi — i napa ma o'e ip Jesus muymuy. — Ixe ja'ōbacaap ūmūm Jesus pe ibiōġbuk kērēat mujēm ām adeayū bewi — io'e ip napa ma.

²³ Imēnpuye Jesus jemuymuy ojuyayū o'tomuwa jewekay—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. O'jekawēn ceweju ip. “Napa ma eyju e'em” i'e ojuy. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Satanás a'ōbi ġu ōn imujēmujēm — io'e. — Satanás owebe ibiōġbuk kērēat mujēmujēmān pima, jebekitkit kuka juk ixe o'ġujēm! Imēnpit Satanás a'ōbi ġu ōn imujēmujēm — io'e. ²⁴ — Pūġ ka kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁵ — Pūġti watwat kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁶ — Imēnpuxim Satanás jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ġu owebe ibiōġbuk kērēat mujēm ām—jebekitkit mujēm ām — io'e Jesus. ²⁷ — Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriġ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am—uk'a beat pu am — io'e. — Imēnpuxim Satanás a'ōbacaap mu'ūm'ūm pima, iba'ore kuka o'e wuywebe Satanás ebekitkit a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e Jesus.

²⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Wuywebe ikērēat muġē buje, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. — Wuywebe Deus muymuy buje dak, Deus iboap ju'uk wuywebewi—ikērēat ju'uk — io'e. ²⁹ — Wuywebe Deus biōġbuk muymuy buje bit, Deus iboap ju'uk ġu wuywebewi. Iboap i'uk pa'ore Deus pe. Iboap kuġ acesop soat em—ikērēat kuġ, ibiōġbuk muymuyap kuġ — Jesus o'e.

³⁰ — Ēn ibiōġbuk kērēat a'ōbi jekukum — i juk o'e ip Jesus pe. Imēnpuye Jesus imēn o'ya'ōbu ip imukūyjojom ip.

³¹ Ixi o'ju Jesus kay, ikitpitpit tak. Akiju osodop ip.

— Jesus etomuwa — io'e ip kakijuayū be. — Ceweju ocekawēn pin — io'e ip. Kaxikxik'i osodop ip Jesus akokoreren akijuacat.

³² — Exi akiju omuy, ekitpitpit tak — io'e ip Jesus pe. — Eweju cekawën pin ip — io'e ip cebe.

³³ — Icēmān iġo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

³⁴ Jesus o'jeak jexeayū kay. O'jekawën ceweju ip.

— Warara'acayū bit oxi jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ³⁵ — Deus bikuyap taġ jekuku'ukayū okitpitpit co'i oxe, oixīt co'i dak ip, oxi jo'i dak ip — io'e.

4 Jesus waram adeayū o'ġutaybin iodi wābu be. Ade jījā o'je'awero ip cexe. Imēn-puye Jesus oōm kobe be. Oabik kobe bitakobu jeje iwābu tēġ. Adeayū bit kapurūġ pe osodop ip ya'ījojom. ² Wuymutaybitbinap ekawën o'ġuwën Jesus. Ade o'ġutaybin ip.

³ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Aġokatkat o'ju jekat pe jekadai damuduudu am. ⁴ Tamududum pima xepxepa o'ta'at ipi ju e bitako daġ — io'e.

— Wasūyū oajēm. O'ta'o'o ip taduduata—cekadaida—e bitako daġata — io'e Jesus.

⁵ — Ibocewi wara'ata o'ta'at karatūġ'a paraktaġ. Ade ġu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Dao ma o'tanōkap ka'wi ierūn puye — io'e. ⁶ — Imēnpit kaxiepi bima kaxie kadai o'ġukaraw. O'ġuy'ū. Oe'ū tābuju ba'ore buye — io'e.

⁷ — Wara'ata o'ta'at widaoho parakpe. Yaypan pima widaoho kadai o'ġu'ūm. Oe'ū. O'jewa'ada ġu — io'e.

⁸ — Wara'ata bit o'ta'at katō be. O'tanōkap. Xipan o'yaypan. Ta'ade o'e. Pūġpūġ kadai be ta'adesū o'e—30 be o'e ta—katō peat. Wara'at kadai be ta'ade o'e—60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e—100 be o'e ta — io'e. Jesus imēn wuymutay-bitbinap ekawën o'ġuwën.

⁹ — Wekawën eyetaybit pin pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e.

¹⁰ Adeayū epit puje, pūġpūġ o'ya'ījojo'iaiyū oajēm Jesus kay. 12 beayū eju oajēm ip.

— Iba'arēm ekawën ocexe — io'e ip cebe. — Apēn ocemutaybin ojuy eġuy kadaida mududuap ekawën muwēnuwën? — io'e ip.

¹¹ — Kawën ibapukan ōn eymutaybitbin — io'e. — Ibapuġ ma apēn Deus soat ipi daġayū kukukan je'e iap muwēnuwën ōn eywebe — io'e. — Kuy bima iboam o'ġutaybin ġu. Warara'acayū mutaybitbin pit ōn iba'arēmān, wa'ō kayakūy ip puye — io'e. ¹² — Iba'arēmān ōn ixeyū mutaybitbin. Ya'ījojom ip. Imēnpit itaybit ġu ip. Jekūyjojom ip. Imēnpit wekawën pa'arēm cexe ip. Itaybit pima bit kuka juk iġuy-cūġ o'e ip ikērēat kuġ puye. Ikērēat tak kuka juk o'jepere ip. Ikērēat epere buje ip kuka juk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi — io'e. ¹³ — Kadai damuduuduap ekawën iba'arēm eyxe. Apēntak eyetaybit epe'e owebe wara'at muwën puje wuymutaybitbinap ekawën muwën puje? Wara'at muwën puje dak, wekawën pa'arēm je'e eyxe — io'e.

¹⁴ — Apēġape ibo wekawën iam ōn jeymutaybin. Kadaida mududuap Deus ekawën muwēnuwēnap puxim — io'e. ¹⁵ — Deus ekawën coco'ukayū kadaida buxim — io'e. — Pūġpūġ cekawën coco'ukayū e bitako daġata buxim — io'e. — Deus ekawën co isu, Satanás ajēmjēm cekay ip — io'e. — Yaġuyba'ūm'ūm ip cekawën kay—Deus ekawën kay — io'e.

¹⁶ — Warara'acayū karatūġ'a paraktaġata buxim—Deus ekawën coco'ukayū — io'e Jesus. — Koap icokcok e'em ip Deus ekawën co am. ¹⁷ Kadai tābube'ūmat puxim Deus ekawën badi ġu ōmōm cebe ip. Ibureyū e'em: “Teyūku Deus ekawën kay,” i,

ipaywayway am. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay — io'e.

¹⁸ — Warara'acayū widaoho parak tağata buxim Deus ekawēn coco'ukayū. Deus ekawēn cocom ip — io'e. ¹⁹ — Imēnpit soat em ġebum ip jemukaypinput kay. Tūybe ocokcok cīcā oce dinheiro kuğ pima iān e'em ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Deus ekawēn kay bit ip yopīt ma itabut, soat kay itabikuku jebubun puye. Deus ekawēn muwēnuwēn ġu ip warara'acat pe jebureyū be — io'e.

²⁰ — Warara'acayū bit katō dağata buxim Deus ekawēn coco'ukayū — io'e. — Cekawēn co buje, cekawēn kay jījā ip. Idipat mujurūgrūğ ip soat peam. Kadai'ip puxim ixeyū—ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuğ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak — io'e.

²¹ Jesus wara'at kawēn o'ğuwēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be dak—wuymutaybitbinap ekawēn.

— Lamparin musop puje, ico diotpe ġu ajomuy — io'e. — Wuyxexecap tiotpe ġu dak ajomuy. Um ma ajomuy kabia i'e am wuykay—soat ijo but am — io'e. ²² — Soat wuyxe iba'arēmat ibapuk je'e. Ġasū ade ma wuyetaybit'ūmat. Ġuyjom pit wuyetaybin ace'e soan ma — io'e. ²³ — Wekawēn co pin pima, eya'ōpicūğcūğ cuy — io'e.

Imēn o'ğuwēn “Wekawēn eyetaybin puje, warara'acat pe juy epeğuwēn dao ma eyağuyba'ūmap puxim” i'e ojuy.

²⁴ — Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Xipan'ūm ya'ijo buje, yopīt ma juy eyetaybin. Xipan ya'ijo buje bit, yoboğ cuy eyetaybin — io'e. ²⁵ — Wara'an eyetaybit pin pima, wara'an ma eyetaybit epesop. Ya'ijom eybu'u buje bit, kuy juk epeya'ijojoiaip kay jeyağuyba'ūm — io'e.

²⁶ Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

— Deus soat ipi dağacat kukukan iap kadai aypapanap puxim — io'e. — Ağokatkat o'taida jekat pe — io'e. ²⁷ — Taida buje, soat exima xexen ma. Kabia isum kopkom. Nōjēmjēm. Aypapan. Ağokatkat pit itaybit ġu apēn aypapan iam. ²⁸ Kadai jekpiwan ma jewa'adadam. Koap dūpcēm cēm. Taipuk cēm cēm ġuyjom. Kanomūm dajēmjēm taipuk tağ—tajakata — io'e. ²⁹ — Tarum'isum kadai bubum kat iwat kadai bubuap kaxi oajēm puye — io'e. — Imēnpuxim eya'ōbi ġu warara'acayū itabut je'e Deus kay—Deus a'ōbi acā — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

³⁰ Jesus waram o'jekawēn.

— Deus ade jījāyū kukukan je'e — io'e. — Ajo-buxim xe'e je'e? Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop iboap ekawēn kay — io'e. ³¹ — Deus soat ipi dağacat kukukan iap mostardada buxim—e da jo'iat puxim. Ipi be taida buje, ta'it ma mostardada. Warara'ata bodi ma ta'it ma. Aypapan cīcā taida buje bit. ³² Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Tākuboğ e'em. Wasū jedopi mōğmōğ tāku jeje — io'e. — Imēnpuxim ġasū Deus pūğpūğayū kukukat. Ġuyjom pit adeayū kukukan je'e — io'e.

³³ Jesus ibo ekawēn puximat o'ğuwēnuwēn adeayū be. Deus soat kukukan je'e iap ekawēn o'ğuwēnuwēn cebe ip. Imēnpuyē itaybit put ip. ³⁴ Adeayū mutaybitbin pima wuymutaybitbinap ekawēn acā o'ğuwēn—kawēn iba'arēmat acā. Jewēju etaybitbinayū mutaybitbin pima bit, ibapuğ ma o'ğutaybin ip. Kawēn iba'arēmat ġu o'ğuwēn cebe ip—ibapukat ma.

³⁵ Ixe kabia kabioğkabioğ'i bima, Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinay'u be.

— Ġa'a iodi wīnābu aju — io'e.

³⁶ Ceweju etaybitbinayū o'jewemuwēn ip adeayū be. Jesus kuy kobe be osunuy. Jeweju etaybitbinayū o'tujowat jeweju. Warara'acayū dak o'timudek jekobe dağ ma ip.

³⁷ Ğe buje kabidoxixi oajēm cekobe kay. O'subidoajēm cekay ip—Jesus kay, jewejuayū kay dak. Kobe be diōmōm o'e tipodoyat. Kobedi tiboğ o'e. Kobe munopapūn ojuy o'e idibim. ³⁸ Imēnpit Jesus ixet osodop kobe ukpu be. Ixet jadipi jeje.

Ğe buje ceweju etaybitbinayū Jesus o'ğuwurūğ.

— Ocemutaybitbin'ukat! Ak'adit ma du ēn ocekey? — io'e ip. — Je'ūm wuyju! — io'e ip cebe.

³⁹ Jesus o'āy.

Ğe buje Jesus kabidoxixi o'ğukorēm.

— Ebidopon! — io'e kabidoxixi be. — Edipon! — io'e iodi be.

Kabido dao ma o'subido'ūm. Tipo o'e iodi. ⁴⁰ Imēneju Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Apēnpuye dak eyparara? Eyetabut ğu du Deus kay? — io'e.

⁴¹ Iparara jījā ip o'e.

— Abu dak sute? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn acā kabido o'subidomu'ūm! Dao ma o'timupon iodi! — io'e ip.

5 Jesus wīnābu oajēm jeweju etaybitbinayū eju. Oajēm ip Gerasa eipi be. ² Kobe bewi Jesus cēm puje, ağokatkat osodot ce'u'ūayū mōğmōğap pawi. Ibiōğbuk kērēat kukat osunuy. ³ Ixe ukā be ğu osunuy—ce'u'ūayū mōğmōğap pe acā, ibiōğbuk kērēat kuğ puye.

⁴ Ade em Gerasa eipi watwat cuk adi ibiōğbuk kērēat kuğat o'taomūnmūn ip. Correntebum cuk adi o'taomūnmūn ip, cabobum tak. Ğasū bit taomūn pa'ore ip osodop. Iba'ore osodop ip correntebum tak. Ade em ma juk adi o'taomūnmūn ip correntebum, cabobum tak. Imēnpit ixe ağokatkat correntebu o'subumuwekapkap. Ixe cabobu o'subudakatkat. Ixe muwağōn pa'ore o'e soat pe. ⁵ Kabia bun, ixima bun tak e'u'ūayū mōğmōğap tağ oekuku ibiōğbuk kērēat kuğat. Co'a dağ tak oekuku. Soat em jewāwāwām oekuku. Jewemuwerikweriğ wita'am oekuku. Jewemudadaibotbon oekuku.

⁶ Wūywi ma Jesus co buje, ibiōğbuk kērēat kuğat o'jedau Jesus kay. O'jēğ'aecōğcōğ Jesus wap ya'ōbuyxi cexe buye.

⁷⁻⁸ — Ibiōğbuk kērēat, ejēm cuy ağokatkat pawi — Jesus o'e.

Ibiōğbuk kērēat kuğat o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus, apēn ēn em owebe? — io'e. — Ğn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot! — io'e. — Ipiat'ajoan ğu juy ēn owebe, Deus etabutpe wuyju buye — io'e Jesus pe.

⁹⁻¹⁰ — Apēn ebutet? — Jesus o'e.

— Obutet Ade i, ade oceju buye — io'e. — Ijop ka bewi ğu juy ibiōğbuk kērēat eğujēm — io'e ağokatkat Jesus pe.

¹¹ Ade jījā dajebarayū wurūrūrūğ osodop ip iboce co'a dağ.

¹² — Dajebarayū be juy eğūōm — io'e. — Ğğ ocemuōm cebe ip — ağokatkat o'e.

¹³ — Ha'a — io'e. — Epeōm cuy cebe ip — Jesus o'e.

Ibocewi ibiōğbuk kērēayū o'jem ağokatkat pawi. Oōm ip dajebarayū be.

Ade jĳā osodop ip dajebaroyū. Kiiih. 2000 be aco'i osodop ip. Daudaum o'jenapōn ip co'a pēnpēn tağ. O'kop ip iodi be. Oakōm ip. Jeabokaboğ oap ip iodi be. Poğ. Oe'ū'ū ip. ¹⁴ Imēneju dajebaroyū kukukayū owatwat ip.

— Jesus ibiōğbuk kērēayū o'ğūōm dajebaroyū be — io'e ip warara'acayū be. — Oap ip ade — io'e ip.

O'ğuwēn ip ikaboğatka watwat pe, koğūnpi watwat pe dak. Ade o'ju ip apēn o'jebapuk iap com.

¹⁵ O'ju ip Jesus kay. Ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit o'jojojo ip. Ğasū bit tadaibot ğu o'e. Xik'i osunuy. Totite o'e ğasū bit. Yağusyat o'e ğasū bit. Imēneju itabēğbēğ ip o'e ijojom.

¹⁶ Ibocewi o'jojojo'iaiyū apēn o'jebapuk iap o'ğuwēn oajēm'iaiyū be.

— Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğujēm ağokatkat pewi — io'e ip. — O'ğūōm dajebaroyū be — io'e ip. — Oakōm ip iodi be. O'jeabokabok ip. Oap ip — io'e ip.

¹⁷ Imēneju:

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e ip Jesus pe Gerasa eipi watwat.

¹⁸ Imēnpuye Jesus oōm kobe be jejēm ām.

Kobe be iōm puje ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit o'ju Jesus kay.

— Eweju ōn tak cum — io'e. — Exe ma onuy pin — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Ap — io'e Jesus pit. — Oweju ğu ejot. Eduk'a be juy eju, ebureyū kay — io'e Jesus cebe. — “Kariwa ibiōğbuk kērēat o'ğujēm owebewi,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e. — “Kariwa juk xipan okuk,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e.

— Ha'a — io'e.

²⁰ Ğebu je o'ju jeka kay. 10 beatka dağ oekuku: — Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğujēm owebewi — i'e'em soat pe. Iboam jekūyjo buje:

— Ajo iba'ore cekay—Jesus kay? — io'e jewewebe.

²¹ Ğebujep Jesus iodi o'timudek ma'ğuto kobe dağ. Timudek puje, ade jĳā ip o'ju topabe ka'oririt pe. Kiiih.

²² Judeuyū e'aweroroap'a kukukat o'ju Jesus kay—Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. Ibutet Jairo i osunuy. Taxitxet osunuy. Taxit 12 koato osunuy. Jesus dopabijuk puje, o'jēğ'aecōğcōğ cewap, Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

²³ — Tapu, odaxit oe'ū pin — io'e. — Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Ebu juy esubumōğ cebe imu'ada am. Esubumōğ cuy cebe ce'ūap puxim — io'e Jesus pe.

²⁴ Imēnpuye Jesus o'ju ceweju—Jairo eju.

Ibocewi ade ip o'ju Jesus nomuju. Icēğsūğ ip o'e ade jĳā buye. ²⁵ Iboce ayacat tak osunuy. Ade koato ma toybucukbucuğ ğu osunuy—12 koato ma. ²⁶ Ade wuyanūğ-tata'ukayū ixe ayacat anūğtata'uk ip osodop. Imēnpit biğ ma xipāt'ūm cīcā o'e. Soat jedinhoiro o'ğū'ūm janūğtataapteim. O'jexere ğu. Biğ ma xipāt'ūm cīcā o'e.

²⁷⁻²⁸ Ixe ayacat Jesus iwātaxipipi mu'ada'adaap awēğ o'yawēğcoco.

— Jesus esay mucay buje, oce'ada — ayacat o'e jewebe ma.

Ğebu je o'ju Jesus tēğ adeayū parakpe—aweromayū parakpe. ²⁹ Jesus esay o'ğucay warara'acat eta'ūmpi. Cesay mucay'isum ma o'toybucuk. Xipāt o'e ğebu je bit.

³⁰ Wa'ōbacaan aco'i oğū'ada iam itaybit o'e Jesus pit. O'jekorepēn adeayū parakpe ğebu je bit.

— Abu wesay o'ğucay? — io'e.

³¹ — Tā! — io'e ceweju etaybitbinayū. — Adeayū wuymukuğukuğ iap cocom ğu du ēn? — io'e ip. — Apēnpuye ēn e'em “Abu wesay o'ğucay?” i? — io'e ip.

³² Imēnpit Jesus o'jeakak soat kay. Abu wesay o'gucay iat kudadam o'jeakak. ³³ Ay-acat itaybit o'e Jesus omu'ada iam. Imēnpit iparara o'e Jesus itakoma je'e okay iap puxixim. Ikarabakbak tak o'e jeparara pibun. O'jēg'aecōgōcōg Jesus wap.

— Ōn ma esay o'gucay — io'e cebe. — Ēn cuk omu'ada — io'e.

³⁴ Imēnpuye:

— Tū'ū, kuy ece'ada etabut okay buye — io'e Jesus. — Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Ecokcoğ cuy eğuy — io'e. — Kuy ece'ada. Xipat ecesüy ġasü bit — io'e.

³⁵ Jesus puk kawēnwēn ma ayacat eju bima, Jairo duk'a bewiayū oajēm cekay—Jairo kay.

— Iğuje, edaxit'üm kuy oe'ū — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat eğuwa'üm ġu ġasü bit — io'e ip.

³⁶ Imēnpit Jesus ak'adit ma o'e oe'ū iap awēğ kay.

— Eğuycūğ ġu juy eğuy — Jesus o'e Jairo be. — Etibun pit cuy eğuy okay — io'e.

³⁷ Ġeбуje Jesus ebapūğayū acā o'tujowat jewewu. Pedro o'tujowat jewewu, Tiago dak, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Ibūrū ma o'tujowat jewewu.

³⁸ O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a kukukat tuk'a kay—Jairo duk'a kay. Ade osodop ip tuk'a be. Wawa ip osodop. Jewāwāwām ya'ōberen ip osodop yaypan'isuat'üm cocom. ³⁹ Uk'a be jeōm puje, Jesus o'jekawēn cewewu ip.

— Apēnpuye eyju wawa? Eya'ōkarey jījā oxe! — io'e cebe ip. — Yaypan'isuat ce'ū ġu—ixet ā! — Jesus o'e wawaayū be.

Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'üm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye:

— Ixet ā — io'e.

⁴⁰ Wawaayū itaybit o'e yaypan'isuat'üm oe'ū iam. Imēnpuye Jesus o'jowayway ip. Jesus soat ip o'ğujēm uk'a bewi.

Ibocewi Jesus yaypan'isuat'üm ebay o'tujowat jewewu, ixi dak, ebapūğayū dak—jewewu etaybitbin'ukayū. O'ju ip ce'ūat kay. Oajēm. ⁴¹ Ce'ūat o'subaixik.

— Talitá cumi — Jesus o'e ja'ōm cebe.

(Talitá cumi “Tu'ū, ağobucēğ ece” i ōn e'em ewebe iape wuya'ōm).

⁴² Ce'ū topibit waram o'jetait. O'je'ağobucēğ ġeбуje bit. O'kop. O'jexiğxiğ. Imēnpuye o'jojojo'iaiyū itabēğbēğ o'e ip ijojom.

⁴³ — Ixan cuy eğüm cebe — Jesus o'e ixi be. — “Jesus waram odaxit'üm o'ğutait” i'ümğū juy epe'e warara'acayū be — io'e cebe ip.

6 Jesus o'ju ibocewi. O'ju jaypanapka kay. Oajēm Nazaré ka be jewewu etaybitbin'ukayū eju. ² Sábado bima ade o'ğutaybin Deus eju kawēnwēnap'a be. Jebodoydoyap kabia be ip o'ğutaybin.

Ade ixē ekawēn o'ya'ījojo ip. Ya'ōpicūğcūğ ip o'e cekawēn kay.

— Apēntak iğō ağokatkat itaybit soan kawēn? — io'e ip jewewewu. — Abu dak ixē o'ğutaybitbin? Wuywebe i'e ba'oreap mubapukpuğ ġoku — io'e ip. ³ — Iğō ġu du karepiğa? — io'e ip. — Maria it ma ġoku. Tiago wağō ma ġoku. José wağō dak. Judas wağō dak. Simão wağō dak — io'e ip. Iixityū dak ijoce ma wuywewu ma — io'e ip. — Wuyju bit kūyjobin ġu juy ajop ixē a'ō kay, ixē wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

⁴ Imēnpuye Jesus o'jekawēn cewewu ip.

— Soat ka dağacat ibuyxim ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kuğ — io'e. — Jaypanap ka beayū bit ibuyxim ġu ikuğ — Jesus o'e cebe ip.

⁵⁻⁶ Nazaré ka be bima ade em ġu Deus a'ōbacaap o'ğubapuk, itabut'üm ip puye.

— Itabut'üm cîcā ip okay — Jesus o'e jewebe ma.

Warara'acayū bit ixē kay jījā o'e. Imēnpuyē jebu o'jwebumōg cebe ip—iwātaxipīayū be. O'gu'ada'ada ip.

Guyjom wuyjuyūxirixiri daḡ oekukuku. Imutaybitbin ip oekukuku.

⁷ Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay. Xepxepxem ip o'ḡujuju warara'acat ka daḡ.

Ḡebuḡe o'jekawēn ceweju ip.

— Wa'ōbi ma ibiōḡbuk kērēat epeḡujēmjēm ikuḡayū bewi — io'e cebe ip. ⁸— Eyba'ip acā epeyoptujowat eyjuap taḡ — io'e cebe ip. — Eyxan pit epetujowat ḡu, sacola dak ka'ūma, dinheiro isurūḡat tak ka'ūma. ⁹Eyesandālia dak epetujowat — io'e. — Eyewebeat acā eydoti epetujowat—xepxem pit ka'ūma — io'e. ¹⁰ — Pūḡka be eyajēm puje, pūḡ'a be ma epesopsop uk'a be. Pūḡ'a be ma epesop iḡo ka be bima — io'e. ¹¹ — Pūḡka be eyajēm puje, ibo ka watwat pe eykukpin'ūm pima, wara'atka kay juy epeju — io'e. — Ibo ka watwat eya'ijo pin'ūm pima, epejēm cuy ibo ka bewi. Cēm pima eyesandālia epeḡupoyoy “Deus pe ipiat pi'ajoat puje eywebe, oceḡpiwatpi ḡu oce'e,” i'e'em cebe ip — io'e. — “Eyju ma eyukpiwat Deus ekawēn kay'ūm puyē,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² Imēneju 12 beayū o'ju. Ade mukūyjojōm oekukuku ip kawēn idipan.

— Ikērēat muḡēḡēap epeyepere juy — io'e ip. — Cūḡ ma juy epeku — io'e ip adeayū be.

¹³ Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmujēm ip soat pewi. Ixepti o'timōḡmōḡ ip iwātaxipīayū a jeje imu'ada am.

¹⁴ Ḡebuḡe ipi kukukat Herodes Jesus awēḡ o'yawēḡtobuxik soat kaka daḡ o'jeawēḡepōḡpōḡ puyē. Tūybe waram ḡuto o'jetait'iat teku iān o'e ip adeayū.

— João Batista teku — io'e ip pūḡpūḡ. — Waram ḡuto o'jetait teku je'ūap tomukadi — io'e ip. — Imēnpuyē Deus a'ōbacaam wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ teku — io'e pūḡpūḡpūḡ.

¹⁵ — Ka'ūma — io'e warara'acat pit. — Elias'ūm teku — io'e ip. — Waram ḡuto o'jetait — io'e ip.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm teku — io'e ip. — Waram ḡuto o'jetait'iat teku — io'e ip. — Kuyje osunuyiat teku — io'e ip.

¹⁶ Imēnpit ipi kukukat Herodes Jesus awēḡ co buje, imēn o'jekawēn.

— Oxe bit teku João Batista — io'e. — Kuy bima wemu'a'uk teku. Imēnpit waram ḡuto o'jetait — io'e.

¹⁷⁻¹⁹ Kuy bima Herodias Filipe tayxi osunuy. Ikuḡat Herodes kitpit tayxi osunuy. Herodes pit Herodias o'jat jetayxim. Imēnpuyē João Batista o'e Herodes pe:

— Deus xe cedaḡ ḡu ewebe jewebumūn ām ekitpit tayxi eju — i. Imēnpuyē Herodias itakoma jījā o'e João kay. João aoka ojuy o'e. Imēnpuyē Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be jetayxi be yaokaap puxim. Herodias pe João aoka ba'ore o'e, Herodes xe João ya'ōbuyxi buye.

²⁰ — João cūḡ cîcā — io'e Herodes. — Xīpat cîcā ixē—ikērēat kuḡ ḡu — io'e.

Herodes João muxipanpan osunuy daomūnmūnap'a be yaokaap puxim. Herodes pe João ekawēn co buje, yaḡuybabi'ūm'ūm osunuy. Inaka João ekawēn co pin cîcā osunuy.

²¹ Ḡebuḡe Herodes peta o'ḡuḡē jekapap kabia kay ḡebum am. Peta boḡ cîcā o'ḡuḡē ip. Herodes ya'ōbuyxiayū o'tomuwā peta kay jebekitkiyū. Sorarayū kukukayū dak

o'tomuwā, Galiléia eipi beayū dak—kariwawa ecuḡapap. Peta kabia bima Herodias o'e jewebe ma:

— Ġasū ma João oyaokaat — i.

²² Ibocewi Herodias it oōm peta muḡēḡēap'a be. Ayacat osunuy yaypan'isuat. O'jeda'i'in Herodes etabutpe, ceweju jekōnkōnayū etabutpe dak. Da'i'iap co buje, icokcok o'e ip. Imēnpuye:

— Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Herodes yaypan'isuat pe. — Emukaypin cuy oḡūm ewebe — io'e. — Ade obubut weipi be. Ipidaseat ma oḡūm ewebe — io'e. ²³ — Deus etabun ōn e'em ewebe — io'e. — Soat emukaypin cuy oḡūm ewebe — io'e. — Ipidase juy oḡūm ewebe obubut. A'ō kay je'e ip webekitkiyū — Herodes o'e.

²⁴ Ixe yaypan'isuat o'jēm. O'ju jexi kay.

— Mamāi, ajo dak ojoojuy? — io'e jexi be.

— “João Batista a juy eya'ukat. Eyaūm owebe,” i juy ece cebe — io'e ixi.

²⁵ Herodes kay yaypan'isuat o'jepit ipi kukukat kay ḡebeje bit.

— João Batista a juy eyaūm owebe parato be — io'e ipi kukukat pe. — Ġaxīn ma juy eyaūm owebe — io'e jexi a'ōbi.

²⁶ Ipi kukukat Herodes iḡuycūḡ o'e. Ibu'u jījā ya'uk an osunuy.

— Soat emukaypin cuy oḡūm ewebe — i juk o'e yaypan'isuat pe jeweju jekōnkō-nayū etabutpe. Imēnpuye isūsūn o'e jebureyū buxim. “Oyaūm ḡu ewebe” i'eap puxim isūsūn o'e.

²⁷ Ḡebeje o'jekawēn sorara be.

— João a juy eya'uk — io'e. — Eyadojot cuy owebe — io'e sorara be ipi kukukat.

Sorara o'ju. João a o'ya'uk daomūnmūnap'a be. ²⁸ O'yadujupit parato be. O'yaūm yaypan'isuat pe. Yaypan'isuat o'yadujowat jexi be. O'yaūm cebe.

²⁹ João'ūm e'ū ām jekūyjo buje, ceweju oekuku'iyāyū o'ju Herodes kay. João'ūm jebit o'tujowat ip. Jebabim o'jomōḡ ip witabikūy be.

³⁰ Ixe be juk o'ḡuju'iyāyū o'jepit Jesus kay. Soat cuk o'e'e ip iat o'ḡuwēn ip cebe, soat cuk o'ḡutaybitbitbin iap tak. ³¹ Ade jījā ajēmjēm ip o'e Jesus kay, ceweju etay-bitbin'ukayū dak. Cēm cēm tak o'e ip cexewi ip. Ixeyū dak cekōn pa'ore o'e ade ip puye.

Imēnpuye Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Eydaobire jījā — io'e. — Ġa'a aju uk'a'ūmat kay jebodoy am. Wuyju acā aju — Jesus o'e cebe ip.

— Ġa'a — io'e ip.

³² Ḡebeje o'ju ip uk'a'ūmat kay. Kobe daḡ ip o'ju. Ixeyū acā o'ju jebodoy am.

³³ Ijēm puje ip, ade kapurūḡ taḡayū Jesusyū o'jojojo.

— Jesus o'jēm jeweju etaybitbinayū eju — io'e ip jewewebe. — Ġa'a aju kapurūḡ taḡwi ixeyū dopabe — io'e ip.

Imēnpuye o'jedau ip kapurūḡ taḡ. O'jedau ip Jesusyū dopabijuk am. Soat kaka daḡwi o'ju ip. Jesus ajēm'ūm awap ma oajēm ip.

³⁴ Kobe bewi jejēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

— Teyūku ovelhayū buxim oxe—jekukat'ūmayū buxim — Jesus o'e jewebe ma.

Ade ma ip o'ḡutaybin.

³⁵ Kaxi ipi tēḡ pima ceweju etaybitbinayū o'ju Jesus kay.

— Ijoce ya'ümġu uk'a — io'e ip. — Ka'ümġu wuyxan. Kuy katpuje jġġā — io'e ip.
³⁶ — Adeayū juy eġuypit aġoka kay — io'e ip. — Eġuypit ip ikatēġatka be jexat pu
 am — io'e ip.

³⁷ — Eyju ma ixan epeġūm cebe ip — Jesus o'e cebe ip.

— Apēntak pāo'a oceyabu soat xat'am? — io'e ip. — Pāo'a deim kuka o'e teiboġ
 cġcā. 200 dinheiro isurūġat kuka o'e—prata muġēġē — io'e ip.

(Pūġ dinheiro isurūġat prata muġēġē pūġ kabia ekapikapteim osunuy).

³⁸ — Pebūrū'a eyju pāo'a kuġ? Epeju buk eyetaybit am — Jesus o'e.

O'ju ip jetaybit am. Itaybit puje ip o'jepit.

— 5 be pāo'a kuġ oceju, xepxep axima kuġ tak — io'e ip Jesus pe.

³⁹ — Epe'e juy adeayū be “Epabik cuy tip kireat ceje,” i — Jesus o'e.

⁴⁰ Soat ip awerom oabikbik. Ade jġġā osodop ip. Pūġ eawero 50 be wuyjuyū osodop
 ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Wara'at eawero 50 be osodop ip. Wara'at
 eawero 100 be osodop ip. Ade jġġā osodop ip. 5000 aġokatkat osodop ip—pāo'a
 omayū. Ixeyū tayxiyū dak ya'om, ipotpoyū dak, taxityū dak.

⁴¹⁻⁴⁴ Ġebuġe Jesus o'jekawēn jebay eju—Deus eju. Pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat
 xepxep. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ħn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocexat'am — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat.

— Juku pāo'a — io'e jewēju etaybitbinayū be.

Cinco be pāo'a o'yadap. Imēnpit Jesus o'yamu'acoġ. Ya'ade jġġā o'e. Ceweju etaybit-
 binayū o'yaūm adeayū be. Xepxep axima osodop. Jesus pit axima o'ġu'acoġ. Imēn-
 puye ade jġġā o'e. Axima dak o'ġūm jewēju etaybitbinayū be. O'ġūm ip adeayū be.
 Soat ip o'jo'o'o—5000 beayū—aġokatkayū. Soat ip ibeġbeġ o'e, Jesus o'ġu'acoġ puye.

Ibocewi ceweju etaybitbinayū cepoyat o'jat. Ico be ip o'ġuōm. 12 be o'ġunopapūn
 ip cepoyan—pāo'a epoyat'am, axima epoyan tak.

⁴⁵ Ġebuġeap tomukadi:

— Epeōm cuy kobe be — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be. — Wīnābu epeju
 owap. Betsaida ka kay juy epeju — io'e.

Jesus “Eyduk'a be juy epeyepit,” i'e'em pima adeayū be, ceweju etaybitbinayū o'ju
 wīnābu.

⁴⁶ Tuk'a be adeayū muju buje, Jesus o'ju co'a kay jekawēn ām Deus eju.

⁴⁷ Kabiok pima Jesus jaġepūġ ma o'e kapurūġ pe. Imēnpit kobe daġayū iodi bicūġ
 pe o'e ip—ceweju etaybitbinayū. ⁴⁸ Jesus ip o'jojojo—kobe daġayū—tibicūġ peayū.
 Pipim jekoykoy o'e ip kabido o'subidoajēm topabe buye.

O'ju cekay ip kabiakabia'i bima—kaxi jēm awap ma. Kuyġu o'ju tibicūġ peayū kay.
 O'kop co'a daġwi. Idibi adopa daġ xġxġxġ o'ju. Cekay ip o'ju. ⁴⁹ Jesus o'jojojo ip idibi
 adopa daġ xġxġxġ pima. Tūybe ite axik iān o'e ip. Jesus co buje soat ip o'jewāwā
 jeparara pibun. ⁵⁰ Iparara jġġā ip o'e.

— Eya'ōcam cuy epesop! Eypararam ġu juy! Ōn ā! — Jesus o'e.

⁵¹ Ibocewi Jesus oōm kobe be ceweju ip. Kabido o'subidoūm ġebuġe bit. Dao ma
 o'tipon. Imēnpuye o'jekuy ip. Yaġuybabi'ūm o'e ip. O'jojojo ġu buk ip imēġat. ⁵² Ixe
 kabido o'subidomupon iap o'jojojo ip. Inaka teku Deus a'ōbacaap kuġ jekukum iap
 kay itabut ġu ip. Pāo'a o'yamu'acoġ iap o'jojojo ip. Inaka:

— Ka'ūma ma ite jo'i ya'ōbuyxi — i'ūmġu o'e ip.

Itabut ġu o'e ip cekay.

⁵³ Iodi mudek puje ip, Jesusyū oajēm Genesaré eipi be. O'jemūg ip ebikopap pe. Kobe ip o'gukirik ka'oririt pe.

⁵⁴ Kobe bewi ijēm isum ma ip itaybit o'e teyūku Jesusyū iam ibo ka watwat. ⁵⁵ Daudaum o'ju ip uk'a'a daḡ iwātaxipipiyū dakoykoy. O'tujowat ip Jesus kay. Dobaptup ceje o'tujowat ip. Iwātaxipipiyū o'tujowat ip adeayū o'e “Jesus omuyku ijoce” iap pe. ⁵⁶ Aḡoka daḡ Jesus oeku, ikaboḡatka daḡ tak, biopak kukukayū ka daḡ tak. Yajēm puje jebureyū iwātaxipipiyū o'jomōḡ je'aweroroap pe.

— Aḡ esay ukpi oceḡucay — io'e ip Jesus pe. Soat ip o'je'ada o'ḡucay'iaiyū. Soat iwātaxipipiyū xipat o'e.

7 Fariseuyū o'je'awero ip Jesus kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Jerusalém ka bewiaiyū. ²⁻⁴ Aypapayū'um'um ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip Fariseuyū, soat warara'acayū Judeuyū dak. Jebu'isu bima dak ip jebuwuywuy'uk ma osodop. Tūybe ade em wuybuwuy'um pima wuykērē Deus xe iān o'e ip. Imēnpuye ade em jebuwuy'um pima, o'jekōn ḡu ip. Tarekrek pupuap pewi jepit puje, o'jekōn ḡu ip ade em jebuwuy'um pima. Ade ma ajojoyū'um'um ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip—kuyjeayū'um'um ekawēn taḡ. Imēnpuxim soat em ma kopo'abi wuywuy'uk ip osodop, kamuti'abi wuywuy'uk tak ip osodop, kajarão'abi wuywuy'uk tak ip osodop. Jesus eju etaybitbinayū bit ade em'ūma o'jewebuwywuy jekōn pima—pūḡ em ā. Fariseuyū iboap o'jojojo.

⁵ Ḡebuḡe Fariseuyū o'jekawēn Jesus eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Eweju etaybitbinayū wuyajojoyū'um'um ekawēn taḡ ḡu jekukum — io'e ip cebe. — Cedaḡ ḡu ip jekukum. Ade em'ūma jewebuwywuy'uk ip jekōn ān — io'e ip imuy-muy ip.

⁶ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ixeyū o'ḡukorēm.

— Kuyje ma juk Isaías emuwēn icēmān — io'e. — Imēn o'e jemudupmubararaktup pe:

Deus e'em:

“Deus kay oceju” i napa ma e'em iteyū wuyjuyū, i. Imēnpit okay ḡu ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁷ “Ēn xipat,” i te'e ma e'em ip owebe, i. Imēnpit xipat ḡu ōn ip cexe, io'e Deus, io'e Isaías. “Deus ekawēn eymutaybitbin oceju bit,” i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyū ekawēn acā adeayū mutaybitbin ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

⁸ — Eyju Deus ekawēn iwatiwan aypapayū'um'um ekawēn taḡ eyeku am — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. ⁹ — Deus ekawēn kay ḡu eyju—aypapayū'um'um ekawēn kay acā! Jewexe eyetaybit cīcā! — io'e. ¹⁰⁻¹³ — Moisés o'e kuyje:

Xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i.

Waram o'e ḡuto:

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka—jexi muymuy'ukat tak, i.

Imēn Moisés o'e — io'e. — Imēn eyju warara'acayū muwa'um'um cebay buywat am, ixi buywat am tak. “Dinheiro kuka adi oḡūm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eyebay be,” i eyju bit e'em warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. “Imēnpit ibo edinheiro oḡūm cuy Deus pe,’ i juy epe'e eyebay be,” i'e'em eyju bit warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. — “Ḡasū iba'ore owebe eybuywat am,’ i juy epe'e cebe ip,” i eyju e'em imukūyjojom ip — io'e Jesus. — Imēn eyju Deus ekawēn kay ḡu. Deus

ekawên ġu warara'acayū mutaybitbin eyju—eyekawên acā. Deus ekawên taġ ġu eyju jekukum—eyekawên taġ acā. Soan eyju e'em cedaġ'ūmān — Jesus o'e Fariseuyū be.

¹⁴ Ġebye Jesus waram adeayū o'tomuwā jewekay.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy apēn ōn em iap kay — io'e cebe ip. — Eyetaybin cuy epesop! — io'e. ¹⁵ — Wuywebe iōmōmap ġu wuymukērērērēn—wuybinūn peat acā! — io'e.

¹⁶ — Wekawēn eyetaybit pin pima, xipan cuy eya'ōpicūġcūġ! — io'e.

¹⁷ Jesus o'jēm adeayū xewi.

Ġebye oōm uk'a be jeweu etaybitbinayū eju. O'jekawēn ip ceweju—Jesus eju.

— “Wuywebe iōmōmap ġu wuymukērērērēn—wuybinūn peat acā,” i kuy ece adeayū be — io'e ip. — Iba'arēm ekawēn ocexe — io'e ip.

¹⁸⁻¹⁹ — Eyju dak eyetaybit ġu du wekawēn? io'e. — Adeayū-buxim wekawēn pa'arēm tu eyxe? — Jesus o'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Eyxat ōmōm eybinūn pe ġu—eydada be acā! Ġuyjom cēm cēm ġu to eywebewi — io'e. — Imēneju eyxat ġu ey mukērērērēn — io'e.

Jesus iboam i'e buje “Soat i'opi ġu wuywebe” iam imutaybin ojuy ip o'e.

²⁰ — Ixat ġu ijodiacat mukērērērēn — io'e. — Ijodiacat ikērēat mujurūġrūġ soat em ikērēat kay ġebum puye — io'e. ²¹ — Soat em ijodiat ġebum ikērēat kay. Imēn-puye soat em ikērēat kay jewaġuydadam ip: aoyū kaykay dak ip, warara'acat pubut tujupa'um'um tak ip; warara'acat aokakam tak ip, ²² warara'acat tayxi kaykay dak ip; itabikuku dak ip warara'acat pubut kay; ikērēat mujurūġrūġ tak ip; napapa'uk tak ip; warara'acat muġuykuku ojuy dak ip; cekawēnkērē dak ip; itabutkarey dak ip; warara'acat awēġtatam tak ip; yoboġan pin tak ip; yaġuyba'arēm tak ip — io'e Jesus. ²³ — Ijodiacat ikērēat mujurūġrūġ jexat o'om puye ġu—soat em ikērēat kay ġebum puye acā — Jesus o'e.

Imēn Jesus jeweuayū o'ġutaybitbin

²⁴ Ibocewi Jesus o'ju Tiro ka kay, iġo ka tēġatka kay dak. Oōm uk'a be jenuy ām. Ibu'u osunuy warara'acat pe itaybit am Jesus omuy ijoce iam. Imēnpit cemunēm pa'ore osunuy.

²⁵ Ġebye Jesus uk'a be omuy iam o'jekūyjo ayacat. Ixe ayacat it axik kuġ osunuy jewebe—ayacat'it'it. Je'it mu'adaap ojuy o'ju Jesus kay. O'jēġ'aecōġcōġ cewap.

²⁶ Grego a'ōm kawēnwēn'ukat osunuy ayacat. Judeu ġu osunuy. Sirofenícia eipi be-wiat osunuy.

— O'it axik kuġ — io'e. — Eġujēm cuy cebewi — io'e Jesus pe.

²⁷ — Ap! — io'e. — Judeu ġu ēn — io'e. — Koap puk ōn webekitkit puywan—Judeuyū buywan. Ġuyjom acā Judeu'ūmayū osubuywan — io'e. — Cedaġ ġu wuywebe webekitkit xat pum iūm ām akurice be. Icēm ġu du? — io'e Jesus ibuyxijojom.

²⁸ — Icēmān ēn e'em, Kariwa — ayacat o'e. — Imēnpit akuriceyū bekitkit pi nōm-nōm acap wiwim mesa diotpe — io'e. — Ōn tak ewebe obuywacap wiwim akurice be ibi nōmnōm acap wiwip puxim — io'e ayacat.

²⁹ — Icēmān ēn e'em — io'e. — Imēnpuye juy ecepit eduk'a kay — io'e. — Axik kuy oġujēm e'it pewi — io'e.

³⁰ O'jepit je'it kay. Je'it o'tobuxik po'i jexexecap pe. Axik kuy o'jēm cebewi. Xipat o'e.

³¹ Ġebye Jesus o'jēm Tiro ka tēġatka bewi. Jepitpin pima o'kap Sidom ka daġ, 10 beataka daġ tak. O'ju iodi kay Galilėja eipi beati kay.

³² Ĝebuĵe ibureyŭ ya'ŭpi'umat o'tujowat Jesus kay. Ya'ŭpi'umat ya'ŭbabi'um tak osunuy.

— Ebu juy esubumōĝ ya'ŭpi'umat pe imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

³³ Ĝebuĵe Jesus ya'ŭpi'umat o'tujowat adeayŭ parakpewi. Jaĝepŭĝ ma o'tujowat. O'jewebumuy ya'ŭpi'umat a'ŭpi be. O'jexi. Jebidim ya'ŭpi'umat kō o'sukōmucay.

³⁴ Kabi kay jeapŭnapŭn pima, o'jepidowat.

— Efata! — Jesus ja'om o'e cebe.

(Efata "a'ŭpi juy ja'ŭpietok" iape). ³⁵ Ya'ŭpi'umat o'jea'ŭpietok ĝebuĵe. O'jekōewut tak. Xipan o'e jekŭyjojom. Xipan o'e kawēnwēn tak. Jesus o'jepit adeayŭ kay ya'ŭpi'um tŭlbit eju.

³⁶ — Jesus ya'ŭpi'umat a'ŭpi o'ya'ŭpimutok iap awēĝ epeguwēn ĝu warara'acayŭ be — io'e Jesus adeayŭ be.

Imēnpit biĝ ma ip o'ĝuwēnuwēn yawēĝ.

³⁷ Yawēĝ coco'ukayŭ itabēĝbēĝ o'e ip ijojom.

— Xipan acā xeku e'em — io'e ip jewewebe. — Ixe a'ŭbi ya'ŭpi'um tŭlbiyŭ jekŭyjojom o'e ĝasŭ bit. Ixe a'ŭbi ya'ŭkērē tŭlbiyŭ xipan kawēnwēn o'e ĝasŭ bit — io'e ip.

8 Ĝuyjom ĝuto adeayŭ oajēm Jesus kay. Ebapŭĝ kabiabun ixeyŭ mutaybitbin osunuy Jesus. Ixat ip oi'um. Jesus jewēju etaybitbinayŭ o'tomuwā jewekay.

² — Wetabotaidabotbot iteyŭ kay — io'e. — Xepxep xet oweju ip jekukum. Ĝasŭ bit ixat'umĝu ip o'e — io'e. ³ — Jeduk'a kay ip imuypit puje, e daĝ ma kuka juk ip o'tao'um'um repibun — io'e. — Pŭĝpŭĝ wŭywi oajēmjēm — Jesus o'e jewēju etaybitbinayŭ be.

⁴ — Apēn iteyŭ xan acejat? Ka'umĝu ijoce — io'e ip Jesus pe.

⁵ — Pebŭrŭ'a eyju pāo'a kuĝ? — Jesus o'e.

— 7 be ma — io'e ip.

⁶ — Epabik cuy ipi ju — Jesus o'e adeayŭ be—jexat kuĝ'umayŭ be o'e.

Ĝebuĵe Jesus ixan o'jat. 7 be o'yabu pāo'a.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Eyaŭm ocexat'am pāo'a — Jesus o'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat. O'yamu'acoĝ cīcā. Ya'ade jĭjā o'e.

— Juku. Epeyaŭm cuy adeayŭ be — io'e Jesus jewēju etaybitbinayŭ be.

Yaŭmŭm o'e cebe ip ixeyŭ be yamu'ē'ē am adeayŭ be. O'yamu'ē'ē ip cebe ip. ⁷ Axima kuĝ o'e ip pŭĝpŭĝ ma.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Axima eĝŭm ocewebe — Jesus o'e Deus pe.

— Judaku — io'e. — Epeĝŭm cuy adeayŭ be — io'e jewēju etaybitbinayŭ be.

O'yamu'ē'ē ip adeayŭ be.

⁸ Ĝebuĵe soat ip o'jo'o'o adeayŭ. Ibeĝbeĝ o'e ip Jesus pāo'a o'yamu'acoĝ puye. Ceweju etaybitbinayŭ cepoyat o'jat ip. Axima epoyat o'jat ip, pāo'a epoyat'a dak. 7 be o'yamunopapŭn ip cepoyan yoba'a. ⁹ Ade jĭjā wuyjuyŭ o'jo'o'o. Ebadipdip mil o'jo'o'o.

Ĝebuĵe Jesus adeayŭ o'ĝuypit ip tuk'a kay. ¹⁰ Ixe oŭm kobe be jewēju etaybitbinayŭ eju. O'ju ip Dalmanuta eipi be.

¹¹ Fariseuyŭ o'ju Jesus kay. Jesus buyxijo ojuy ip o'ju.

— Ocewebe i'e ba'oreat cuy eĝubapuk ocewebe — io'e ip. — Iboap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io'e ip cebe.

¹² Imēn o'e ip Jesus buyxijoap ojuy. Jesus iĝuycŭĝ o'e jekay itabut am ibu'u ip puye.

— Ap! — io'e cebe ip. — Eyju e'em "Ocewebe i'e ba'oreat cuy eğubapuk ocewebe," i — io'e. — Imēnpit eybu'u'u eyetabut am okay. Imēnpuye eywebe i'e ba'oreat oğubapuk ġu eywebe — io'e.

¹³ Ibocewi Jesus Fariseuyū o'suiwat. Oōm kobe be. O'ju wīnābu jewēju etaybitbinayū eju. ¹⁴ Pūġ'a ma pāo'a kuġ o'e ip kobe be. O'yağuyba'ūm ip wara'at'a dujowat am jexat'am. ¹⁵ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū epāo'a muyuhuhuaaptōm kay ġu juy epesop, Herodes ebekitkit epāo'a muyuhuhuaaptōm kay ġu dak — Jesus o'e.

¹⁶ — Apēnpuye dak ixe kawēnwēn oceweju pāo'a muyuhuhuaaptōm? — io'e ip jewewebe. — Imēn kawēnwēn oceweju pāo'a kuġ'ūm puye wuyju — io'e ip.

¹⁷ Jesus itaybit o'e apēn ip o'jekawēn jewewebe iam. Imēnpit pāo'a muyuhuhuaaptōm i'e buje, Fariseuyū emumutaybitbinap i'e ojuy osunuy.

— "Pāo'a kuġ ġu wuyju," i'ūmġu juy epe'e! — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? Eyetaybit ġu du? — io'e. ¹⁸ — Eyetaybit ġu eyetate ma'ġu. Jekūyjojom ġu eyju, eya'ōpiehe ma'ġu — io'e. — Eyağuyba'ūm wa'ōbacaam ma pāo'a oyamu'acoğ iap kay — io'e. ¹⁹ — Pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay ġebum ġu du eyju? Pebūrū'a yoba'a epeyamunopapūnpūn yaepoyan? — io'e cebe ip.

— 12 beat'a yoba'a — io'e ip.

²⁰ — Ġebum ġu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? — io'e. — Pebūrū ico epeğunopapūnpūn yaepoyan? — io'e.

— 7 be ico — io'e ip.

²¹ — Eyetaybit ġu du ka'ūmān ma iba'ore owebe iam? — io'e Jesus.

²² Jesus oajēm Betsaida ka be jewēju etaybitbinayū eju. Iġo ka watwat aġokatkat o'tujowat Jesus kay—ita'ūmat.

— Ita'ūmat cuy eğucay imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

²³ Ġebuje Jesus ita'ūmat o'subaixik. O'tujowat aġoka bewi. Jebidi o'timōġ ita'ūmat eta be. Jebu o'subumōġ cebe.

— Ijojom tu ēn? — io'e.

²⁴ Ita'ūmat o'jeak.

— Aġokat kayū jojom ōn — io'e. — Imēnpit awaydip co'i ip cūġcūġ oxe — io'e.

²⁵ Jesus jebu o'subumōġ ma'ġuto ita be xipan ġu ijojom puye. Kabia o'e ijojom ġebuje bit. Xipan o'e ijojom.

²⁶ Ġebuje Jesus ita'ūm tūbit o'ğuy pit tuk'a kay.

— Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Eju ġu juy ikaboğatka kay — io'e.

²⁷ Ġebuje Jesus o'ju jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip aġoka kay ika'icatka kay. Cesaréia eipi dağ o'kap ip—Filipe eipi dağ. E dağ pima ip o'jekawēn ceweju ip.

— Abu xe'e ōn wuyjuyū xe? — Jesus o'e cebe ip.

²⁸ — "Teku waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em ip soat wuyjuyū — io'e ip. — "Teku João Batista—waram ġuto o'jetait'iat," i pūġpūġpūġ e'em — io'e ip. — "Teku Elias—waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayū — io'e ip. — "Teku kuyjeat—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukāt—waram ġuto o'jetait'iat," i'e'em warara'acayū — io'e ip.

²⁹ — Abu ōn eyxe bit? — io'e.

— Ēn Cristo—Deus emunaē ēn — Pedro o'e.

³⁰ — Omuwēn ġu juy epe'e — io'e Jesus. — Adeayū be: "Teku Deus emunaē," i ġu juy epe'e cebe ip — io'e.

³¹ Jesus jaokaap o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayū be.

— Soat waḡo ōn — io'e. — Ipiatpi'ajom cīcā ōn — io'e. — Judeuyū kukukayū okay'ūm cīcā je'e, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū epaiyū kukukayū dak — io'e. — Oaokaat ip. Xepxep xet kap puje waram ocetaīt — io'e Jesus.

³² Cekawēnbapuk cīcā o'e cebe ip.

Ḡebuḡe Pedro Jesus o'tujowat warara'acayū xewi.

— “Oaokaat ip,” i'ūmḡu juy ece! — io'e Jesus pe.

³³ Jesus o'jekorepēn. Warara'acayū jojom pima, jewēju etaybitbinayū jojom pima dak, Pedro o'ḡukorēm.

— Mūḡ ece! — io'e. — Satanás ekawēn puxim ēn kawēnwēn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam! Deus aḡuy daḡ ḡu ēn jewaḡuyḡuy—Satanás aḡuy daḡ acā — io'e.

³⁴ Ḡebuḡe Jesus adeayū o'tomuḡā jewekay, jewēju etaybitbinayū dak. O'jekawēn ceweju ip.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaḡuyba'ūm cuy; eybu'um ḡu dak cuy je'ū ām owebeam; wa'ō daḡ tak cuy epeku — io'e. ³⁵ — Eybu'u je'ū ām owebeam pima, epe'ū'ū. Owebeam ey'ū buje bit, soat em eyetaīt epesop kabi be eye'ūap to-mukadi, kawēn idipat muwēn ām eye'ū buje dak — io'e. ³⁶ — Ajo-kuḡ tak epesop soat tarekreḡ kuḡ ipi daḡat kuḡ, eybiōḡbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpit? Ka'ūma kuḡ ma! — io'e. ³⁷ — Tei'ūmḡu soat em Deus xe wuydopaptem. ³⁸ Ḡasūacat ikērēat mujurūḡrūḡ. Deus kay jetabucap o'jepere ip. Okay'ūm cīcā ip. Wa'ō kay ḡu dak. Soat waḡo ōn. “Jesus ebekitkiyū ḡu oceju bit,” i'e'em ip. Wepit puje ōn tak “Webek-itkiyū ḡu eyju,” i oce'e cebe ip. Ocepit ma. Idip cīcā je'e wepicap. Deus ekawēn tojotjot'ukayū eju ocepit—idip cīcāyū eju — io'e.

9 — Deus soat kukukan pima ka'ūma ma ixē jo'ian je'e ya'ōbacaan. Ixē xe ma epesop ixē soat kukukan pima. Ijo'ūm puje epe'ū'ū ḡu pūḡpūḡ ey'in — io'e Jesus.

² 5 xet kap puje Jesus Pedro o'tujowat jewēju, João dak, Tiago dak. O'ju ip co'a kay—yaumat'a kay. Oajēm ip. O'jeu ip.

Ḡebuḡe Jesus o'jewemuwarurun itabun ip. ³ Cesay isopsep cīcā o'e. Irut cīcā o'e. Iba'ore wuywebe say murun am cesay rucap co'iam.

⁴ Ḡebuḡe aypapayū'ūm'ūm o'jebapuk iboce. Kabi kadiwi o'jebapuk ip. Moisés o'jebapuk, Elias dak. ⁵ Kawēnwēn osodop ip Jesus eju. Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat, xīpat wuyju ijoceam — io'e Pedro. — Ebapūḡ xījap cuy ocejomōḡ—pūḡ edopam, wara'at Moisés dopam, wara'at Elias dopam — io'e.

⁶ Itaybit ḡu o'e jede am jeparara pibun. Pedro bureyū dak iparara ip o'e. ⁷ Kabikerereat o'jebapuk. O'ḡuba'arēm ip Jesusyū.

Ḡebuḡe Deus o'jekawēn kabikerereat pēwi.

— Teku okpot — io'e. — Ikukpin cīcā oxe. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop ya'ō kay — io'e.

⁸ Ceweju etaybitbinayū jeakaḡ pima, xepxepayū o'jeu ma'ḡuto—kabi kadiwi oa-jēm'īayū. Wara'acat ḡu o'jojojo ip—Jesus acā.

⁹ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju. Co'a daḡwi kopkom pima o'jekawēn ceweju ip.

— Ġasū ġu juy epejojojoiap epeġuwēn adeayū be — io'e. — Soat waġo ōn — io'e. — We'ū buje waram ocetait. Waram wetait puje acā juy epeġuwēn epejojojoiap — io'e.

¹⁰ Imēneju kūyjobit osodop ip Jesus a'ō kay. O'jojoiap o'ġuwēn ġu ip warara'acat pe. Imēnpit jewewēju ma ip o'jekawēn.

— Apēnpuye ixe o'e "Waram ġuto ocetait," i? — io'e ip jewewebe ma.

¹¹ — Apēnpuye Moisés ekawēn ocemutaybitbin'ukayū e'em "Elias koam omuyku," i? — io'e ip Jesus pe.

¹² — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Elias co'iat koam omuyku adeayū muisun ām. Adeayū aġuymuwarurun je'e itabut am ip Deus kay — io'e. — Kuyje omuwēġaptup ip o'tupmubarak. Imēn e'em ibodup:

Itē ipiat supi'ajo jījā, i. Warēmtaġ ma ip ixe jukuk, i. Itakoma jījā je'e ip cekay, i'e'em ibodup — io'e Jesus.

¹³ — Icēmān ōn e'em eywebe. Elias co'iat kuy oajēm. Warēmtaġ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk — io'e Jesus. — O'ġudadaibotbon cīcā ip. Kuyjeatup ekawēn taġ ikērēm ip o'jukuk — io'e.

¹⁴ Warara'acayū kay, jewēju etaybitbinayū kay yajēm puje, ade jījā wuyjuyū o'jojoi yakokoreren ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū Jesus eju etaybitbinayū a'ōxikxiġ o'e ya'ōberen.

¹⁵ Jesus co buje adeayū itabēġbēġ o'e ip ijojom. O'jedau ip cekay—Jesus kay.

— Ajēm tu? — io'e ip Jesus pe.

¹⁶ — Oajēm — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju oweju etaybitbinayū a'ōxikxiġ? — io'e.

¹⁷ — Ocemutaybitbin'ukat, axik opop okpot pe — io'e pūġ. — Ixe axik okpot a'ōmu'ūmu'ūm, ya'ōpimu'ūmu'ūm tak. ¹⁸ Axik pe ixe bu buje, okpot muy'at'an. Ibdopabok cēmcmē ibi bewi dak, jenūyekūnūykūnūy dak, ibaca'ūm e'em tak — io'e cebay. — Imēnpuye okpot otojot ekay. Ajēm awap "Axik cuy epeġujēm okpot pewi," i juk oce ewēju etaybitbinayū be. Imēnpit iba'ore o'e cebe ip imujēm ām — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Eyetabut ġu Deus kay — io'e adeayū be. — Puġūn oġuy eyxe? Ade koato eyxe oġuy bima dak, kuka eyetabut'ūm ma epesop okay — io'e. — Yaypan'isuat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ Imēnpuye yaypan'isuat o'tujowat ip.

Jesus co buje, axik yaypan'isuat o'ġukutukutu jījā. Ipi ju o'at. O'jejorojoro dak ipi ju. Ibdopabok o'jēm ibi bewi.

²¹ — Puju ku ite ekpot o'e imēn? — io'e Jesus cebay be.

²² — Bekin pin ma — io'e. — Ade em imuy'at'an daxa be. Imu'akōmkōm idibi be imuy'ūap ojuj. Etabotaidabotbon cuy eġuy ocekey — io'e. — Ocebuiwan cuy ece ewebe i'e but pima — io'e.

²³ — "I'e but ewebe bima," i'ūmġu juy ece! Okay etabut pima etaybit ece'e soat i'e but owebe iam — io'e Jesus.

²⁴ — Wetabut cīcā ġu — io'e cebay. — Wetabutsū ma. Obuiwan cuy ece wetabut cīcā am — io'e ya'ōberen ġebuje bit.

²⁵ Adeayū o'jedau cekay ijo am. Ixeyū jo buje, Jesus axik o'ġukorēm.

— Ejēm cuy cebewi — io'e wuyjuyū a'ōmu'ūmu'ūm'ukat pe, ya'ōpimu'ūmu'ūm'ukat pe. — Waram pit eōm ġu juy cebe — io'e.

²⁶ Ġebuġe axik o'jewāwāwā ya'ōberen. Ixe dak yaypan'isuat o'ġukutukutu jījā. O'jem cebewi. Yaypan'isuat ce'uat puxim o'e. Imēnpuye:

— Oe'ū teku — io'e adeayū.

Tūybe ce'ū iān o'e ip.

²⁷ Imēnpit Jesus yaypan'isuat o'subaixik. O'ġu'aġobucēġ. Yaypan'isuat o'āy. Xipat o'e.

²⁸ Ukā be Jesus ōm puġe, ceweju etaybitbinayū o'jekawēn ceweju.

— Apēnpuye ocewebe axik mujēm pa'ore o'e? — io'e ip.

²⁹ — Soat em ma Deus eju kawēnwēn'uk'ūm pima, iba'ore wuywebe ite buximat mujēm ām — Jesus o'e.

^{30–31} Jesus waram ġuto je'ūap o'ġuwēn je'ūm awap. Jesus Galilēia eipi daġ oeku jeweu etaybitbinayū eju. Imutaybin ojuy ip oeku. Imēnpuye ibu'u o'e warara'acayū be itaybit am poce omuy iam.

— Soat waġo ōn — io'e. — Oūm ip okay itakomaayū be — io'e Jesus. — Oaokam ip. Xepxep xet kap puġe bit, waram ocetaīt — io'e Jesus.

³² Imēn imutaybin ojuy o'e. Imēnpit pēġape ite o'e iam itaybit ġu o'e ip. Ade em cuk adi o'e'e cebe: — Ekawēn pa'arēm ocexe — i. Imēnpuye ibisūsūn o'e ip “Pēġape ēn e'em” i'e am cebe.

^{33–34} Ibocewi Jesus o'ju Cafarnaum ka be jeweu etaybitbinayū eju.

E daġ pima jewa'ōxikxiġ ip.

— Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat! — io'e ip soat.

Oexexe ip Cafarnaum ka be.

Ġebuġe Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ukā be bima o'jekawēn ceweju ip.

— Apēn cuk epe'e eyewewebe e daġ pima? — io'e.

O'jede ġu ip, e daġ pima “Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat,” i juk o'e ip puye. O'jewemusūsūn ip jede am.

³⁵ Jesus oabik.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy — io'e. — Yoboġan pin pima, yopican cuy epesop. Soat puywatwan tak cuy epesop — io'e Jesus.

³⁶ Ixe dak bekicat o'subuixik. O'tujuajēm cepidase ip. O'yakobot. O'jekawēn ma'ġuto jeweu etaybitbinayū eju.

³⁷ — Bekitkit xipan cuy epejukuk, eyju webekitkit puye — io'e. — Xipan bekitkit kuġ pima, xipan okuġ tak epesop. Xipan okuġ pima, xipan omudocat kuġ tak epesop — io'e Jesus.

³⁸ Ġebuġe João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aġokatkat cuk ocejojojo — io'e. — Ibiōġbuk kērēat mujēmu-jēm o'e ijodiacyū bewi “Jesus a'ōbi ōn jemujēm,” i'e'em — io'e. — “Imēnmēn ġu bit,” i juk oce cebe, ixex wuyweju jekuku'uk'ūm puye — io'e.

³⁹ Imēnpit Jesus o'jede:

— “Imēnmēn ġu bit,” i'ūmġu juy epe'e cebe — io'e. — Wa'ōbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ pima, dao ġu kuka omuy — io'e. ⁴⁰ — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — io'e. ⁴¹ — Icēmān ōn e'em eywebe. Wara'acat idibi tiūm eywebe tikōn ām eyju Cristo ebekitkit puye. Deus tak xipacat je'ġūm cebe — io'e.

⁴² — Bekicat mubu'un puġe okay itabut am, ikērēat mujurūġrūġ eyju, okay itabucacat mubu'un puġe. Imubu'un puġe, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboġat'a mukirik am eyaġobu eju idibi be eymuakōm.

Imubu'un'üm piam Deus kuka juk ipiat o'supi'ajoat ġu eywebe — io'e. ⁴³ — Ey-bum ikērēat mujurūġrūġ pima, epeyewebudakat cuy — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūġpu bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajoap pe xepxepu ma—daxa epirēm'ūmap pe — io'e. ⁴⁴ — (Iboce iohe ġu—soat em ma ierep. Daxa dak jepirēmrmēm ġu). ⁴⁵ Ikērēat mujurūġ ām soat em eyju buje, epeyeweidakat cuy — io'e cebe. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be eyeicuġ tak. Xipat ġu kuka o'e eywebe eyxik am ipiat'ajoap pe xepxep im ma — io'e. ⁴⁶ — (Iboce iohe ġu—soat em ierep. Daxa dak jepirēmrmēm ġu). ⁴⁷ Eyetam ikērēat mujurūġrūġ pima, epeyeweta'uk cuy! — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūġ etam tak—soat ma Deus a'ō kay iap pe. Xipat ġu kuka o'e eywebe eyxik am daxaboġ pe xepxep eta bima — io'e. ⁴⁸ — (Iboce iohe ġu—soat em ierep. Daxa dak jepirēmrmēm ġu. Iboceayū soat em ipiatpi'ajojom e'em) — io'e Jesus.

⁴⁹ — Wuyju puybit muyunuyun iġēmap puxim. Imēnpuxim Deus tak ipiat pi'ajon wuywebe, wuywebe ikērēat mujurūġap puxixim — io'e. ⁵⁰ — Kawta tayu bima, xipat cīcā. Tayu'üm pima bit, xipat ġu. Apēġām tak takuġ kuka acesop? Taxik am acā. Kawta tayuat pit xipat. Xipan cuy epeyewekuk eyju dak — io'e.

10 Jesus oajēm Judéia eipi kay. Jordāodi wīnābu oajēm.

Ġebuje ade jījā wuyjuyū o'je'awero ma'ġuto Jesus kay. Adeayū mutay-bitbin'uk osunuy iap puxim imutaybitbin ma'ġuto o'e waram. ² Fariseuyū oajēm. O'jekawēn ip ceweju ya'ōmukorēm ojuy.

— Wuyawēwēap ekawēn taġ tu wuytayxi epereperem? — io'e ip Jesus pe.

³ — Apēn wuy'ajore Moisés o'e kuyje? — io'e.

⁴ — “Eytayxi epere ojuy bima otayxim ġu ece ġasū bit iaptup cuy epetup-mubarak cekay,” i juk o'e Moisés — io'e ip. — “Epetupūm cebe eytayxi be. Tup ūm puje, xipat eytayxi epere am,” i juk o'e Moisés — io'e ip Jesus pe. — Itayxi epereap cūġ ma osunuy Moisés xe. Pām exe? — io'e ip cebe ya'ōmuwarurunap ojuy.

⁵ — Moisés imēn o'e eybu'u jījā ya'ō dag jekum puye — io'e Jesus. ⁶ — Kuyje bit imēn ġu o'e. Kuyje Deus soat o'ġuġē — io'e. — Aġokatkat o'ġuġē, ayacat tak. Ixeyū o'ġuġē xepxem ma jekuku am. ⁷⁻⁸ Imēnpuye jetayxi bu buje, aġokatkat cēmcmēm jebay duk'a bewi. Jetayxi eju cucum. Jektop pu buje ayacat tak cēmcmēm jexi duk'a bewi. Jektop eju cucum. Xepxep ma ip. Imēnpit pūġat puxim ip o'e jewekuġ soat em jewewēju ip cucum puye. ⁹ Deus xe ip pūġ ma. Imēnpuye eytayxi juy epeyepere ġu — io'e Jesus.

¹⁰ Ġuyjom uk'a be oōm ma'ġuto Jesus, ceweju etaybitbinayū dak.

— Ekawēnpa'arēm ocexe — io'e ip Jesus pe. — Ocetayxi epeream cuy ocemutaybin — io'e ip cebe.

¹¹ — Aġokatkat jetayxi epere buje wara'at pu am jetayxim, ikērēān e'em koapat pe—jetayxi be — io'e. ¹² — Imēnpuxim ayacat jektop epere buje wara'at pu am jektom, ikērēān e'em koapat pe jektop pe — io'e cebe ip.

¹³ Iboceayū je'iyū o'tujowat ip Jesus kay Deus cuy xipan jeykuk i'e am.

— Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū bit cebe ip.

¹⁴ Jesus itakoma o'e jewēju etaybitbinayū kay bekitkit tujowat ojuyacat o'ġukorēmrmēm ip puye.

— “Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay,” i'ūmġu juy epe'e — io'e cebe ip. — Āġ jeedot ip okay — io'e. — Ixeyū buximayū jeeōm kabi be soat Deus a'ō kay kūyjobit pima. Jeeōm ip ibu'u'üm puye ip Deus pe jekukan — io'e. ¹⁵ — Icēmān ōn e'em

eywebe. Bekitkit ibu'u ġu Deus pe jekuk an. Deus pe eykuk an eybu'u bima, Deus xe ġu epesop soat Deus a'ō kay kūyjobit pima — io'e.

¹⁶ Bekicat o'yakobot. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy iteyū bekitkiyū ejukuk — io'e.

¹⁷ Ibubut adeat o'ju Jesus kay. Jesus cu ojuy bima aġokatkat daudaum oajēm cekay—yaypan'isuat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap, Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

— Kariwa, — io'e. — Ēn xipat cīcā. Soat em Deus xe onuy pin wetait. Apēntak oce soat em cexe onuy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁸ — Apēnpuye ēn e'em owebe “Xipat cīcā ēn,” i? — io'e. — Ka'ūmġu xipacat—Deus acā — io'e. ¹⁹ — Kuy etaybit apēn Moisés o'e wuye'ajoyū'ūm'ūm pe iam — io'e. — Imēn o'e: warara'acat epeyaoka ġu juy, i; wara'acat tayxi kay ġu juy, i dak; eybukuruġ ġu juy epesop, i dak; napa ġu juy epe'e, i dak; warara'acat epeġuġuykukuku ġu juy, i dak; xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Imēn Moisés o'e kuyje. Kuy etaybit ijom soan — io'e Jesus.

²⁰ — Kariwa, soat ijop ekawēn taġ ojekukuku bekin pin ma — io'e.

²¹ Jesus xe ibubut adeat ikukpin cīcā o'e.

— Wara'an puk ece ġu — io'e. — Eju — io'e ibubut adeat pe. — Soat ebubut cuy eteida. Ibo juy dinheiro tei'ūma eġūm tadaybocayū be — io'e. — Imēn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e. — Imēn e'e buje juy ejot oweju — io'e Jesus.

²² Cekawēn co buje iġuycūġ cīcā o'e. Itakoma dak o'e. Iġuycūġ ma o'jēm Jesus xewi ibubut ade jījā buye. Tacup o'e jebubun. O'ju ġu Jesus eju.

²³ Imēnpuye Jesus jakokoreren o'jeak adeayū kay. Ixe dak o'jekawēn jewēju etay-bitbinayū eju.

— Iba'ore jījā ibubut adeat ōm ām kabi be — io'e. — Ibu'u jījā ip Deus a'ō kay am, itabut cīcā ip jebubut kay buye — io'e.

²⁴ Ceweju etaybitbinayū itabēġbēġ o'e ip ijojom cekawēn co buje.

Imēnpuye Jesus o'jekawēn ma'ġuto ceweju ip.

— Tapupuyū, iba'ore jījā ijodiacat ōm ām kabi be. Ibu'u ip Deus a'ō kay am — io'e. ²⁵ — Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok taġ. Imēnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat ōm ām kabi be — io'e.

²⁶ Jewaġuymuġēġēm o'e ip.

— Abu be dak jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁷ Ġebuje Jesus o'jeak cekay ip.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit wuydaxijo but. Soat i'e but Deus pe — io'e Jesus.

²⁸ — Kariwa! Kuy soat ocesuiwat ewēju jeku am — io'e Pedro.

²⁹⁻³⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Eyju okay jījā. Eyju kawēn idipat muwēn pin cīcā soat kaka watwat pe. Imuwēġap ojuy eybubut epere buje, ade epejat wara'at eybubun. Eyduk'a epere buje, ya'ade epeyabu eyduk'am—100 beat'a. Eywaġo epere buje, “owaġo” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eykitpit epere buje, “okitpit” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyxi epere buje “oxi” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyebay epere buje “webay” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eyebekitkit epere buje, “webekitkit” i epe'e adeayū be—100 beayū be. Eykat epere buje ade epejat eykan—100 be. Warara'acayū je'e itakoma eykay. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Guyjom pit Deus xe epesop kabi be. Soat em epesop cexe eyetabēġ —

io'e.³¹ — Ade ya'öbuyxiayū'in yopicayūm jeedop ip. Ade yopicayū'in ya'öbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

³² Waram Jesus je'ūmap o'ḡuwēn. Jeweju etaybitbinayū eju cum o'e e daḡ Jerusaleḡ ka kay. Jesus o'ju koap. Ḡasū ixeyū o'ju tomuju. Yaḡuybabi'ūm'ūm ip osodop. Iparara osodop ip warara'acayū ixeyū nomujuayū. Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay.

³³ — Eya'öpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusaleḡ ka kay cum wuyju. Soat waḡo ōn. Oūm ip okay itakomaayū be, paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. "Ikērēat kuḡ ēn Deus xe, ocexe dak," i je'e ip owebe — io'e. — "Eje'ū juy," i je'e ip owebe — io'e. — Judeu'ūmayū be oūm ip — io'e.

³⁴ — Owaywayway jījā je'e ip. Jetakomaap pibun ip omuxi. Omupokupok ip. Ḡebuje oaoka ip — io'e. — Xepxep xet kap puje bit, waram ḡuto ocetai — io'e Jesus.

³⁵ Ḡebuje Tiago oajēm Jesus kay, João dak. Zebedeu ipotpoyū osodop ip.

— Kariwa — io'e ip. — Ocemuojuyjuy eḡūm ocewebe — io'e ip.

³⁶ — Ajo ojuyjuy eyju oxewi? — io'e Jesus.

³⁷ — Soat kūyjobit a'ōkay bima āḡ ocabik exe ixeyū kuk am eweju—pūḡ oce'in eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi — io'e ip. — Soat kūyjobit a'ō kay iap idip cīcā je'e — io'e ip.

³⁸ — Ap! — io'e. — Eyetaybit pun'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn osupi'ajo iap puxim tu eyju dak epesupi'ajo? — io'e.

³⁹ — Hm hm — io'e ip. — Oceju dak ipiat ocesupi'ajo ebuxim ma.

— Imēn ma — io'e. — Ipiatpi'ajom pima bit, "Ipiat esupi'ajoat ḡu juy ocewebe," i du epe'e? — io'e Jesus.

— Ap! "Ipiatpi'ajoat ḡu juy ocewebe," i'ūmḡu oce'e! — io'e ip.

⁴⁰ — Ha'a — io'e Jesus. — Obuxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajo — io'e. — Ōn ḡu bit e'em: "Abik cuy oba'at kadi oba'ūḡat kadi," i. Webay imēn i'e but. Ixe ma oweju adeayū kukayū nuy ām o'ḡuxipan. Ixe ma je'e abuyū jabik iboce iap — io'e Jesus.

⁴¹ Xepxepayū ekawēn co buje, warara'acayū ceweju etaybitbinayū itakoma o'e ip cekay ip—Tiago kay, João kay dak. ⁴² Imēnpuye: — Epesot cuy okay — io'e Jesus cebe ip.

— Eyetaybit Judeu'ūmayū kukukayū soat em ya'öpuruḡ jebekitkiyū mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayū soat em e'em "Oca'öbuyxi jījā," i. Biḡ ma ip jebekitkiyū mukapikpiḡ," io'e. ⁴³ — Eyju bit—imēn ḡu juy epeyewekuk. Kariwaboḡ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop! — io'e. ⁴⁴ — Ya'öbuyxian pin pima, tei'ūma epeyekapik cuy warara'acat peam — io'e Jesus. ⁴⁵ — Imēntak soat waḡo ōn. Warara'acat pe obuywat am ḡu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayū daxijo am ma ojot. Soat em itabēḡ jeedop ip kabi be, oje'ū buye — io'e.

⁴⁶ Ibocewi Jesus oajēm Jericó ka be jeweju etaybitbinayū eju. O'jēm ip Jericó ka bewi wuyjuyūxirixiri eju.

Ḡebuje Jesus oajēm ita'ūmat kay. Ita'ūmat xik'i osunuy e bitakobe. Ibutet Bartimeu i osunuy. Timeu ipot osunuy. Kapkamayū xewi dinheiro ojuyjuy'uk osunuy ita'ūm puye.

⁴⁷ — Jesus Nazareno omuyku — io'e ip kapkamayū Bartimeu be.

Iboap co buje, ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay. O'jewāwā ya'öberen.

— Jesus! Ēn Davi'ūm naxeḡebit — io'e — wuye'ajojoyū'ūm'ūm kukukat naxeḡebit — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay! — i o'jewāwā ya'öberen.

⁴⁸ Imēnpuye adeayū ita'ūmat o'gukorēm.

— Ecemūg! — io'e ip. — Ecewāwā gū juy! — io'e adeayū Bartimeu be.

Imēnpit biḡ ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! Davi'ūm naxeḡebit! Etabotaidabotbon cuy eḡuy okay — io'e.

⁴⁹ Ibocewi Jesus o'jecū e bidase.

— Ita'ūmat cuy etomuwā — io'e Jesus adeayū be. Ita'ūmat o'tomuwā ip.

— Epararam gū eḡuy! — io'e ip cebe. — E'āy. Jesus enomuwāwām — io'e ip ita'ūmat pe.

⁵⁰ Bartimeu jeekabek o'joxik ḡebuḡe jecokcok pibun. Dao ma o'āy. Jesus kay o'jedau.

⁵¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e Jesus ita'ūmat pe.

— Ocemutaybitbin'ukat, wecoat pin oce! — io'e ita'ūmat.

Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ita'ūmat eju.

⁵² — Ecepit cuy eduk'a kay — io'e. — Kuy ece'ada okay etabut puye — io'e Jesus.

Ita'ūm tūibit o'jecoan ḡebuḡe bit. Dao ma o'e ijojom. Xipan o'jojojo. Ixe dak o'ju Jesus eju e daḡ.

11 Jesusyū oajēm Jerusalén ka be. Jerusalém ka tēḡ pima ip oajēm Betfagé ka tēḡ Betânia ka tēḡ tak, Oliveira dip'a tēḡ tak. Jesus xepxep jeweju etaybitbinayū o'ḡuju ikaboḡatka be—Jerusalém ka be.

² — Epeju juy aḡoka kay—wuywapatka kay — io'e cebe ip. — Eyajēm'isu ma jumento epetobuxik—yaypan'isuat, ikirikat, yakpi jeje ibit'ūmat. Epeḡuwekap cuy — io'e. — Epetojot cuy okay — io'e cebe ip. ³ — “Apēnpuye eyju jumento dujowan?” i'e buḡe eywebe ijoceat, “Ocekariwa buk cekay darem ma,” i juy epe'e cebe. “Ḡaxīn ma waram ocetujupit eykay,” i juy epe'e cebe — io'e Jesus.

⁴ O'ju ip. Oajēm ip jumento kay. Jumento o'tobuxik ip—yaypan'isuat. Uk'a ukpibubu be o'tobuxik ip. Ikirik xintabi be o'tobuxik ip. O'ḡuwekap ip.

⁵ — Apēnpuye eyju jumento dujowan? — io'e iboceayū cebe ip.

⁶ — Ocekariwa buk cekay darem ma — io'e ip. — Ḡaxīn ma waram ocetujupit eykay — io'e xepxepayū cebe ip.

— Ha'a. Epetujowat — io'e iboceayū xepxepayū be.

⁷ Jumento o'tujowat ip Jesus kay. Jeekabek ip o'jomōḡ jumento ukxabi jeje. Jesus oabik iekabek ceje jumento ukxabi jeje. ⁸ Adeayū jeekabek o'ḡupayapaya ip Jesus ajēmap taḡ e daḡ. Warara'acayū uktup o'tuptakat koḡūnpi daḡatup. O'tupmōḡmōḡ ip e daḡ.

— Wuyekabek ajomōḡ cuy e daḡ — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat omuyku! Uktup atupmōḡ ixe dobede am — io'e ip jewewebe.

⁹ Jesus wap iju'ibiyū o'jewāwā ya'ōberen icokcok cīcā buye, tomujuayū dak.

— Deus xipat cīcā! — io'e ip. — Teku omuyku Deus a'ōbi! — io'e ip ya'ōberen. — Deus a'ōbacaap kuḡ teku! Teku xipat cīcā — io'e ip. ¹⁰ — Teku ijodiakat kukukan jeenuy apēn cuk adi Davi wuy'ajoreyū kukukan osunuy iap puxim. Deus ya'ōbuyxi jījā. Idid cīcā! — io'e ip Jesus mucokcokcoḡ.

¹¹ Ḡebuḡe Jesus oajēm Jerusalém ka be. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. O'jeak soat kay—uk'a beat kay. O'ju jeweju etaybitbinayū eju, Betânia ka be jexet am. O'ju ip katpuḡe jījā buye. Xet. O'xet ip Betânia ka be.

¹² Kuyaje Jesusyū o'jēm Betânia ka bewi. Cucum pima Jesus ire o'e. ¹³ Wūy wi figueira'ip o'yopcococo—yoptuptepat'ip. Yajom o'ju ya'a'e paxi iam. Yop xe yajēm puje o'yadobuxik ġu. Tup acā o'tuptobuxik ya'a'e ġu buk puye.

¹⁴ Ġasū bit a'a'e ġu ecesūy wuyjuyū be ya'oap puxim! — io'e Jesus yop pe.

Ceweju etaybitbinayū iboap o'ya'ļjojo ip.

¹⁵ Ġebye Jesusyū oajēm ma'ġuto Jerusalēm ka be. Oōm ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Itakoma o'e wuyjuyū muġuykukuku'ukayū kay—uk'a eaki korerenayū kay. Puca deidada'ukayū o'ġujēm uk'a bewi, puca bubu'ukayū dak. Wūn'i. Jesus dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ġuy'at. Wūn'i. Pukaso deidada'ukayū abikbikap tak o'ġuy'at jetakoma pibun.

¹⁶ — Ġasū bit cuy eybubut epetujukap ġu Deus eju kawēnwēnap'a daġ—yaboġat'a daġ — io'e ya'ōpuruġ cebe ip.

¹⁷ Uk'a beayū mutaybitbin o'e.

— Imēn e'em Deus kawēntup:

Oduk'a soat ka daġwiacat oweju kawēnwēnap'am je'e, i'e'em Deus ekawēntup. Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e Jesus. — Eyju bit oduk'a be ajēmjemayū muġuykukukum dinheiro bu am. Imēn oduk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am — io'e.

¹⁸ Jesus ekawēn o'ya'ļjojo paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Itakoma jījā o'e ip cekay. “Apēntak Jesus aceyaoka?” iap kay ip o'jewagūy. Adeayū bit “Jesus itaybit cīcā Deus ekawēn ocemutaybit am” i'e'e'uk osodop ip. Imēnpuye paīyū kukukayū iparara o'e ip Jesus aokaap puxim.

— Apēn tak iba'arēm ma Jesus aceyaoka? — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Katpuje Jesusyū o'jēm ikaboġatka bewi. O'jepit ip Betânia ka be jexet am. Xet. O'xet ip.

²⁰ Kabia'isu ma o'kop ip. O'jēm ip ma'ġuto. O'kap ip figueira'ip tēġ ma. O'yopkaraw ġasū bit tābu daġwi. ²¹ Pedro ġebum o'e “Ġasū bit a'a'e ġu ecesūy” io'e iap kay.

— Ocemutaybitbin'ukat, ak'i ece! — io'e Pedro. — Eyopmukorēmiat'ip o'yopkaraw—figueira'ip — io'e.

²² — Eyetabun cuy epesop Deus kay! — io'e Jesus. ²³ — Deus kay eyetabut pima, “Wede ece ijocewi” i'e but eywebe co'a be, “Idixidi be juy aakōm” i dak — io'e. — Eyetabut pima, Deus co'a yamuakōm idixidi be — io'e. — “Yaakōm paxi?” i ey'e'ūm pima, yamuakōm tak — io'e. ²⁴ — Deus xewi iojuy buje, eyetabun cuy epesop “Ite ma Deus je'ġūm owebe” iap kay. Eyetabut pima, epejat ma — io'e. ²⁵ — Deus eju kawēnwēn pima, eyaġuyba'ūm cuy epesop apēn cuk adi wara'acat pe ikērēm eykuk iap kay. Eyaġuyba'ūm puje, eyebay dak kabi beat yaġuyba'ūm apēn cuk adi ikērēat epeġuġē iap kay. Ikērēat ju'uk eywebewi — io'e Jesus. ²⁶ — Apēn cuk adi warara'acat pe ikērēm eykuk iap kay eyaġuyba'ūm'ūm pima bit, Deus tak yaġuyba'ūm ġu apēn cuk adi ikērēat epeġuġēġē iap kay — io'e Jesus.

²⁷ Oajēm ma'ġuto ip Jerusalēm ka be. Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be xīġxīġ pima paīyū kukukayū o'ju Jesusyū kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak.

²⁸⁻³⁰ — Abu-a'ōbi ija'a beacat eġujēm? — io'e ip Jesus pe. — Abu dak “Eġujēm cuy,” i juk o'e ewebe? — io'e ip cebe.

— Abu-a'ōbi João Batista'um ijoceacat mubatisasan'uk osunuy? — io'e Jesus. — Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ġu xe'e? — io'e cebe ip. — Eywebe iboap muwēn puje, ōn tak abu-a'ōbi ōn jekukum iap oġuwēn eywebe — io'e Jesus.

³¹ Iboap co buje o'jekawēn cīcā ip jeweweju.

— Apēn kuka ace cebe? — io'e ip jewewebe. — “Deus a'ōbi” i wuy'e buje, “Apēn-puye dak eyetabut ġu epesop cekay?” i kuka o'e Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. ³² — “Ijodiat a'ōbi,” i wuy'e buje bit, adeayū kuka itakoma jījā o'e wuykay — io'e ip. — Soat ip itabut João Batista'um Deus a'ōbi oekuku iap kay — io'e ip jewewebe.

³³ Imēnpuyē:

— Ocetaybit ġu — io'e ip Jesus pe.

— Ka — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeġuwēn ġu owebe. Ōn tak abu-a'ōbi ōn jekukum iap oġuwēn ġu eywebe — io' e.

12 Ġuyjom Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Aġokatkat uvadip o'tiptaida — io'e Jesus. — Tiptaida buje, korara o'ġuġē. Uvadip koreren korara o'jomuy. Uva'abidi muwesōġsōġap o'ġuġē. Uvadip wi-wiap'a o'yamuy—umat'a. Warara'acayū o'jomuy tip wiwi an. Uva'a'in kuka o'yaūm tipwiwi'ukayū be ya'ade tip wiwiapteim. Wara'at'a'in kuka o'yabu jexat'am. Kadai iwat wara'at ka kay o'ju.

² — Yabubuap ekaxi ajēm puje, kadai iwat jebuywatwat'ukayū o'ġuju tip wiwi'ukayū kay jekadai'a bu am.

— “Oxat'a juy epeyadujupit okay,” io'e cebe ip — io'e Jesus.

³ — Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukayū o'jat. O'yaokaka ip. Ibui puġ ma ip o'ġuyjit kadai iwat kay. Oajēm ip — io'e Jesus.

⁴ — Waram ġuto wara'at jebuywatwat'ukat o'ġuju. O'yamupāupā ip. Warēmtaksuġ ip o'e cebe. O'jepit ip jebui puġ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁵ — Waram ġuto warara'acayū jebuywatwat'ukayū o'ġujuju. Pūġpūġpūġ ma imu-jujum. Imēn ma ikērēm ip o'jukuk. Pūġpūġ o'yamupāupā ip. Warara'acayū o'yaokaka ip. Poġ. Oe'ū'ū ip. O'jepit ip jebui puġ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁶ — Pūġ ma o'jepoyat cexe—ipōt acā — io'e Jesus. — Cexe ikukpin cīcā osunuy. Amām jekpot ma o'ġuju.

— “Ibuyxim ip okpot jukuk,” kadai iwat o'e jewebe ma — io'e Jesus.

⁷ — Imēnpit uvadip wiwi'ukayū o'jekawēn jeweweju. “Ak'i! Kadai iwat ipōt omuyku!” io'e ip jewewebe. “Cebay e'ū buje, ite ma kadai iwan je'e. Ġa'a ayaoka. Wuyju ma uva dip iwan ace'e!” io'e ip jewewebe — io'e Jesus.

⁸ — Ġebuje ipōt o'jat ip. O'yaoka ip. Poġ. Oe'ū. Xik. Ijebit o'joxik ip uva dip pewi — io'e Jesus.

Imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

⁹ — “Ġġ puk jeedop ip,” i du je'e uva dip iwat? — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be. — Imēn ġu je'e! Ixe je'ju jekadaidip wiwi'ukayū aoka am — io'e. — Warara'acayū jomuy uva dip wiwian — io'e. ¹⁰ — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū o'e “Ite'a xipat ġu wita'a” i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e “Ite'a yadip ma” i, i. Uk'a muycemucemap'am o'e, i.

¹¹ Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup. Iboaptup epetupcoco ġu du? — io'e Jesus cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

¹² Iboap ekawēn co buje:

— “O'yaxik'iaiyū buxim eyju!” i'e ojuy osunuy Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe.
 — “Tip ipot o'yaoka'iaiyū buxim eyju” i'e ojuy osunuy wuywebe — io'e ip jewewebe.

Jesus daomūn ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip ixe daomūnap puxim adeayū buxim iparara buye. Imēnpuye Jesus o'suiwat ip—taomūn ojuyayū. Ixeyū dak o'jēm.

¹³ Ğe buje Judeuyū kukukayū Fariseuyū o'ğuju ip Jesus kay. Iecuğap Herodes ebek-itkit tak o'ğuju ip cekay. Ixeyū o'ğuju ip Jesus a'ōmuwarurun ojuy. “Ēn iecuğap muymuy” i'e ojuy osodop ip. ¹⁴ Oajēm ip.

— Kariwa — io'e ip. — Soat em ēn icēmān e'em — io'e ip. — Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — “Iğo du xipat exe?” i'ümğu ēn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacüğ kadiat cocoap tomuğu ğu ēn e'em “Teku xipat” i — io'e ip. — Roma ka kukat wuyedinheiro ojuyjuy cebe teidadam—César be. Teida buje wuyawēwēap ekawēn tağ ğu kuka ajeku? ¹⁵ Aceteida xe'e? Aceteida ğu xe'e? — io'e ip.

César ip o'jomuyat pin Jesus pe. Imēnpit Jesus itaybit o'e wa'ōmuwarurun ojuy ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Dinheiro isurüğat cuy epetojot owebe. Ojojo buk — io'e Jesus.

¹⁶ Dinheiro isurüğat o'tojot ip cekay.

— Abu-biōğbuk ija be dinheiro be? — io'e. — Abu-butet tak ija be? — Jesus o'e.

— César biōğbuk, ibutet tak — io'e ip.

¹⁷ — Cemuojuyjuy epeğüm César be—wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeğüm cemuojuyjuy — io'e Jesus.

— Itaybitbin ma o'jede — io'e ip jewewebe.

Iba'ore o'e ip cebe ya'ōbu am.

¹⁸ Saduceuyū o'ju Jesus kay ğe buje bit. Tüybe wuye'ü buje waram acejetait ğu iān o'e ip. O'jekawēn ip ceweju.

¹⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Imēn Moisés wuymutaybitbin:

Iwağo e'ü buje, jekitpit jewebumūn cuy jewağo'üm tayxibuk eju itayxibuk i'it'et'üm pima, i. I'itkap puje, iwağo'üm ipot tieğ kuka o'e i'it, i.

Imēn Moisés o'ğutaybin kuyje — io'e ip. — Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e ip.

²⁰ — 7 be ikitpitpiyū osodop ip — io'e ip. — Koapat o'jewebumūn. Ixe koapat'üm jekpotpet'üm puxen ma oe'ü — io'e ip. ²¹ — Ğe buje ikitpit o'jewebumūn jewağo'üm tayxibuk eju. Ixe tomujuat'üm tak jekpotpet'üm puxen ma oe'ü. Imēnpuxim ma oe'ü wara'at'üm ikitpit'üm tomujuat'üm — io'e ip. ²² — Ibocewi 7 beayū soat o'je webumūnmūn ip jewağo'üm tayxibuk eju—püğ eju ma. Soat ip oe'ü'ü jekpotpet'üm puxen ma. Soat oe'ü ip pima, ayacat'üm tak oe'ü — io'e ip. ²³ — Waram ce'ü'üayū etait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip. — Soat 7 beayū o'jewebumūnmūn ip ceweju — io'e ip Jesus pe ya'ōbuap ojuy.

²⁴ — Ijo'i ğu eyju e'em iboam — io'e Jesus. — Cedağ ğu eyju jewağuyğuy. Eyetaybit ğu Deus ekawēn. Eyetaybit ğu Deus warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuğ iam — io'e.

²⁵ — Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ğu ip — io'e. — Kabi beat co'i ip je'e—Deus ekawēn tojotjot'ukat co'i — io'e Jesus. ²⁶ — Moisés emutupmubarakatup epetupcoco ğu du—wuye'ü buje waram acejetait iatup? — io'e. — Deus ekawēn ibararak opop kadai o'jedipesop iaptup pe. Deus o'e Moisés pe:

Ön Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i.

Imēn Deus o'e Moisés pe. Kuyje ixeyū'ūm'ūm oe'ū—Abraão'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak. Imēnpit: “Itabut mabuk ip okay,” io'e Deus — io'e Jesus. ²⁷ — “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ġuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū ġu itabut Deus kay—itabēġayū acā. Cedaġ ġu jījā eyju e'em. “Wuye'ū buje waram ġu acejetait,” i te'e ma eyju e'em — io'e.

²⁸ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat kuy juk oajēm Jesus kay. Jesus ekawēn o'ya'ījo—ya'ōbu ojuyayū eju iap ekawēn.

— Aiyuuui! Itaybitbit cīcā o'jede — io'e jexeayū be. — Moisés ade ma wuymutaybitbin cedaġ wuyeku am Deus etabutpe iam — io'e Jesus pe. — Pu ġu ixē ekawēn'in yoboġ cīcā wuymukūyjobit am? — io'e.

²⁹ — Imēn Moisés o'e — io'e Jesus.

Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop, Israel naxeġebitbit, i. Pūġ ma Deusat, i. Ixe kay wuyetabut, i. Ka'ūmġu wara'at deus, i. ³⁰ Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taġ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ġebum; kapikpiġ tak cuy epesop cebeam, i.

Imēn Moisés wuymutaybitbin — io'e Jesus. ³¹ — Wara'at tak ixē ekawēn'in yoboġ cīcā wuymukūyjobit am. Imēn o'e:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i — io'e Jesus.

— Ade ma Moisés wuymutaybitbin. Ijop ekawēn'in kay bit cuy kūyjobin cīcā ma epesop — io'e Jesus.

³² Ġebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'e:

— Kariwa — io'e Jesus pe — Etaybitbit ma ēn e'em — io'e. — Icēmān ēn e'em — io'e. — Pūġ ma Deusat omuy. Ka'ūmġu wara'at deus — io'e. ³³ — Ikukpin cuy Deus ajukuk warara'acat kukpinap podin ma — io'e. — Wuyxe ikukpin puye, ibikuyap taġ cuy ajeku soat em; xipacat kay dak cuy ajop ġebum; kapikpiġ tak cuy ajop cebeam — io'e. — Xipan tak cuy warara'acat ajukuk wuyewekukap puxim — io'e. — Deus icokcok e'em wuywebe wūnca ūm puje paīyū be imupik am cetabixe. Ibodi ma bit icokcok e'em wuywebe xipan warara'acat kuk puje wuyewekukap puxim — io'e. — Wuyxe ikukpin cīcā bima dak icokcok cīcā e'em — io'e.

³⁴ Ya'ōetaybit o'jede iap co buje, Jesus o'e cebe:

— Wūy ġu ēn Deus ka wi — io'e. — Jekūyjobin ojuy ēn Deus a'ō kay — io'e.

— Abu be jede but Jesus pe? — io'e ip soat ya'ījo'ibiyū Jesus edeap co buje.

³⁵ Ibocewi Jesus wuyjuyū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be.

— Apēnpuye “Cristo Davi naxeġebit—Deus emunaē,” i'e'em Moisés ekawēn ey-mutaybitbin'ukayū? — io'e Jesus. ³⁶ — Davi o'jekawēn Deus biōġbuk a'ōbi. Imēn ixē e'em ixē emudupmubararak tup pe:

Cristo okukat—Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. Xik'i Ekay itako-maayū a'ōbacaap cuy oġu'ūm, io'e, i. A'ō kay kūyjobin jeedop ip, io'e, i. Ēn ixeyū kukan'ūm pima oxema juy eġuy, io'e, i.

Imēn Davi kuyje o'tupmubararak Deus biōġbuk a'ōbi — io'e Jesus. ³⁷ — “Ēn ma okukukat,” io'e Davi Cristo be—Deus emunaē be. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeġebit acā ġu Cristo osunuy—Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

Adeayū icokcok cīcā ip o'e Jesus ekawēn co buje.

38-39 — Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e Jesus adeayū be. — Eymuġuykukukum ip. Jesay iwaruat kuġ ip jekukum warara'acat muyak am jekay. Jewexe ip ya'ōbuyxi jījā. Soat etabutpe ce'aweroroap pe warara'acayū ya'ōbuyxim jewēju ip kawēnwēn pima, icokcok e'em ip — io'e. — Kariwawayū abikbikap pe yabik pin ip Deus eju kawēnwēn'ap'a be. Petatam pima icokcok e'em ip koap jekōn ām kariwawa ekōn'ūm awap ma — io'e. ⁴⁰ — Itayxibuk muġuykukukum ip ibubut pu am — io'e. — Ibun ma ip jewexe kawēnwēn Deus eju “Teku ya'ōbuyxiat” i'e ojuy warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat ixeyū be warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.

⁴¹ Ġebuġe Jesus oajēm dinheiro mūn'a kay. Ya tēġ ma oabik Deus eju kawēnwēn'ap'a be—yaboġat'a be. Iboce ajēmġemayū jojom o'e ya be jedinhoiro mōġmōġayū jojom. Ibubut adeayū dinheiro mōġmōġ ip o'e ade.

⁴² Ġebuġe itop'ūm e'ū'ibit oajēm—ibubut kuġ'ūmat. Dinheiro isurūġat o'jomōġ ya be xepxep. Ixeyū xepxep isurūġat tei'īt ma osodop. ⁴³⁻⁴⁴ Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Ak'i juy epesop ixe ayacat kay—ibubut kuġ'ūmat kay—itop'ūm e'ū'ibit kay — io'e. — Ixeyū ma ade jexewiat'in o'jomōġ dinheiro ibubut adeayū — io'e. — Deus xe bit ade ġu o'jomōġ ip. Ade kuġ mabuk ip. Ixe ayacat yopīt ma o'jomōġ jedinhoiro. Deus xe bit ade jījā o'jomōġ, soat jexewiat o'jomōġ puye—jexat puap ojuy ma o'jomōġ puye — io'e. — Ajo-kuġ ġasū ixe ayacat? Ka'ūma kuġ ma! Imēnpuye Deus xe ixe ayacat warara'acat pe o'jomōġiap podi ma o'jomōġ — io'e Jesus.

13 Deus eju kawēnwēn'ap'a bewi Jesus cēm puġe, cewēju etaybitbinat o'jekawēn cewēju uk'a jojom pima.

— Kariwa, ak'i juy ece! — io'e. — Wita'a yaboġ cīcā ġu du? Uk'a yadip cīcā! — io'e.

² — Ite'a yadip cīcā du exe? Xipat cīcā du ite'a exe? — io'e Jesus. — Xepxep'a jewa'atēġtēġ ġu je'e wita'a. Soat'a je'aedu — io'e Jesus.

³ Ġuyjom Jesus oabik Oliveira dip'a bicūġpe—co'a bicūġpe. Oabik Deus eju kawēnwēn'ap'a weġūn—yaboġat'a weġūn. Ebadipdip cewēju etaybitbinayū o'jekawēn cewēju. Jaġepūġ pima Pedro o'jekawēn cewēju, Tiago dak, João dak, André dak—ebadipdip.

⁴ — Puġūn soat'a je'aedu? Ajo je'bapuk iboap em pima? Ajo ġubapuk Deus je'aedu awap? — io'e ip.

⁵⁻⁶ Ġebuġe Jesus ixeyū o'ġutaybin.

— Adeayū omuyku “Deus omudot,” i napa ma e'em warara'acayū be. “Jesus Cristo ōn,” i napa ma je'e ip soat pe. Ixeyū ade ġuġuykuku. Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuġuykukuap puxim! — io'e. ⁷ — “Jenopaġōġōm ip ijoxin ma,” i warara'acayū e'em pima, “Jenopaġōġōm ip wūyat eipi be,” i'e'em pima dak, ey-pararam ġu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'ūm ġu — io'e. ⁸ — Pūġ eipi watwat nopaġōġōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūġ ka watwat nopaġōġōm je'e wara'at ka watwat eju. Ipi jexixi ijoce, iboce dak soat ka daġ. Reren cīcā je'e ip soat ka daġ. Yopīt ma ipiat supi'ajo ip koam ipi daġayū. I'tipin'isumapi jo'ma je'e koam. Ġuyjom pit ipiat supi'ajo jījā ma ip — io'e. ⁹ — Eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuġuykukuap puxim — io'e. — Eykay itakomaayū jeydaomūn. Jeydujowat ip ibimāmāayū ekawēn coco'ukayū be. Jeymupokupok ip Deus eju kawēnwēn'ap'a be. Jeydujowat ip iecuġapyū etabixe, ipi kukukayū etabixe dak, eyetabut okay

buye. Kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. ¹⁰ — Kawēn idipan soat ka daḡayū mukūyjojom'ūm pima, ipi buk i'ūm ḡu. ¹¹ Jeydaomūn ip. Ika kukukayū etabixe ip eydujowat puje, eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop. “Apēn paxi oce'e?” i'ūmḡu juy epe'e. Ixeyū etabixe buje, Deus ma jeymutaybin apēn epe'e iam. Eya bewi ḡu juy epeḡuwēn. Deus biōḡbuk cuy jeymutaybin imuwēn ām — io'e. ¹² — Ixe kabia bima adeayū je-badipyū kay itakoma je'e, ixeyū webekitkit puye. Iwaḡo jekitpit je'ḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ikitpit tak jewaḡo je'ḡūm yaoka am. Cebayū dak jekpot je'ḡūm cebe ip yaoka am. Ipotpetayū dak itakoma je'e jebay kay. Jebay je'ḡūm ip cebe yaoka am — io'e. ¹³ — Soat itabut'ūmayū itakoma jījā je'e eykay, eyetabut okay buye. Ipi-atpi'ajojom ma'ḡu eybu'u ḡu okay bima, Deus jeydaxijo. Jeydakoy jexeam — io'e.

¹⁴ — Ipararu jījāat epejojo — io'e. — Imōḡpiat pe jeedop—Deus eju kawēnwēnap'a be — io'e. — (Eyetaḡybin cuy epesop ijudup coco'ukayū!). Ipararu jījāat iḡo'a be bima, jenapōn cuy ip co'a bicūḡ kay Judéia eipi watwat — io'e. ¹⁵ — Eyduk'a eakiju bima, epeōm ḡu juy eyduk'a be yabeat pum — io'e. ¹⁶ — Eykat pe bima, epeyepit ḡu juy eyduk'a kay eyesay bum — io'e. ¹⁷ — Ixeyū kabia daḡ iba'ore jījā je'e yukreḡayū enapōn ām, je'it mutitinayū enapōn ām tak. ¹⁸ “Ihi bima ḡu juy ixeyū eḡudot ipiatpi'ajo an ocewebe,” i juy epe'e Deus pe. ¹⁹ — Ixeyū kabia daḡ soat ipi daḡayū ipiat supi'ajojo jījā. Ibitpi bit ipiat asupi'ajo ḡu Deus pe ipi mubapuk isum — io'e. — Waram pit ibitpi ḡu acesupi'ajo—ixeyū kabia daḡ acā — io'e. ²⁰ — Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'ūm'ūm pima, ka'ūma kuka o'jewedaxijo. Imēnpit: “Pūḡpūḡ kabia acā ipi watwat supi'ajojo,” io'e Deus kuy bima. “Pūḡpūḡ kabia acā,” io'e Deus, taxijo am o'taē'iyāy ikukpin cīcā cexe buye — io'e.

²¹ — Wara'acat je'e eywebe napa ma “Ak'i! Teku Cristo—wuydaxijojo'ukan Deus emunaē,” i. “Ak'i! Ḡoku Cristo,” i dak je'e. Imēn i'e buje, eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ²² — Jewexe Deus emunaēhēyū jebapuk, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Wuymucoatcoanap ḡubapuk ip Deus emunaēhēyū muḡuykuku ojuy. Deus a'ōbacaap ḡubapuk ip imuḡuykuku ojuy. ²³ Ḡuyjom jajēm ip adeayū muḡuykuku ojuy iap kuy oḡuwēn eywebe. Ḡebu'i epe'e wekawēn kay ixeyū be eymuḡuykukuap puxim — io'e.

²⁴⁻²⁵ — Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje kabi beacat muycemcemap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi ḡu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam ḡu je'e. Kabiok je'e. Kasopta dak ida'at kabi kadiwi — io'e. ²⁶ — Ḡebuḡe okop ipi kay. Kabikerereat taḡwi okop. Soat waḡo ōn. Wa'ōbacaap kuḡ okop, odipap kuḡ tak. Soat ipi daḡayū je'e “Jesus warara'acat podi ma ya'ōbaca,” i. “Warara'acat podi ma idip,” i je'e ip. “Abu ixē jo'iat? Ka'ūma ma,” i je'e ip — io'e. ²⁷ — Ḡebuḡe Deus jekawēn tojtot'ukayū ḡuju soat taḡwi. Ixeyū ḡuju jemunaēhēyū kay. Jemunaēhēyū ip ḡu'awero soat taḡwi. Kabi daḡwi ixeyū ḡu'awero ip, ipi daḡwi dak — io'e. Jesus waram jedocap o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayū be.

²⁸ — Ḡebum cuy epesop wajēmap kay figueira'ip kay ḡebum pima — io'e. — Figueira'a bikit cēm puje, “Koato ijasūn ma,” i'e'em eyju, dup cēm pima dak — io'e. ²⁹ — Imēnpuxim soat ipi daḡayū ipiatpi'ajojom pima, “Ḡaxīn ma Jesus jajēm,” i juy epe'e — io'e. ³⁰ — Ḡasūayū'in iboap coco ip je'ū awap. Ḡebum cuy epesop iboap kay! — io'e. ³¹ — Kabi i'ūm, ipi dak. Wekawēn pit i'ūm ḡu. Wekawēn kayayū bit soat em jeedop — io'e.

Imēn Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

³²— Itaybit ġu ip wajēmap kabiam, ipiatpi'ajoap kabiam tak — io'e. — Deus ekawēn tojtjot'ukayū itaybit ġu ibo kabiam. Ōn Deus ipot. Ōn tak wetaybit ġu ibo kabiam. Webay acā itaybit — io'e. ³³— Eyetaybit ġu puje oajēm iam. Imēneju epejowiwi juy aġ. Wajēmap wiwim cīcā juy epesop — io'e. ³⁴— Wajēmap kariwa epicat puxim — io'e. — Kariwa o'jēm jeduk'a bewi. “Ijoce ma epesop,” io'e jebuy-watwat'ukayū be — io'e. — “Epeyekapik oka be,” io'e cebe ip — io'e. — Jeduk'a exīntabi wiwi'ukat pe “Ijoce ma eġuy warara'acat pe obubut tujupa'umap puxim,” io'e kariwa — io'e. — “Wepicap wiwim cuy epesop,” io'e cebe ip — io'e Jesus. ³⁵— Ixe kariwa buxim ōn tak — io'e. — “Puġūn paxi waram wekariwa je'pit?” i eyju e'em. Katpuje paxi ocepit. Iximadakpe paxi ocepit. Kabiakay paxi ocepit. Kabia'isu paxi ocepit. Eyetaybit ġu pūġūn ocepit iam — io'e. ³⁶— Imēnpuye juy epejowiwi aġ. Ocepicap wiwim cuy epesop. Obu'u jījā eyxen ma eydobuxik am wepit puje! — io'e. ³⁷— “Epejowiwi juy aġ,” i ōn e'em soat pe. “Epejowiwi juy aġ,” i ōn e'em eywebe dak — io'e Jesus jewēju etaybitbinay ū be.

14 Xepxep kabia peta e awap cekay itakomaayū Jesus daomūn ojuy ip—Páscoa epeta e awap. Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhuatpōtmēm'umat'a. Ijop epeta muġēġēm pima apēn Deus wuydobuyū'ūm'ūm o'tujujēm Egito eipi bewi iap kay ġebum'uk ip osodop. Iba'arēm Jesus daomūn ojuy ip. Paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy osodop ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jesus kay itakoma osodop ip.

²— Petatam pima bit Jesus ataomūn ġu adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewebe.

³Jesus Betânia ka be osunuy. Simão duk'a be osunuy—ierrep tūibit tuk'a be. Jekōnkōn pima ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a kuġ oajēm—wita'a muġēġē'a kuġ. (Wita'a butet alabastro i osunuy). Tide'oati otinuy ya be. (Tide'oati butet nardo i osunuy). Judeuy'u ce'ūat mude'o'o'uk ip osodop nardodim. Tideiboġ cīcā otinuy. Ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a ū o'su'ūkaka. Tideo'ati o'tidi Jesus a be Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ⁴Iboceayū bit pūġpūġ itakoma o'e ayacat kay ixe o'tidi buye.

— Ak'i! Etidi! — io'e ip. — Etimukereren — io'e ip ayacat pe. ⁵— Tide'oati deida buje, kajuk teiboġ ejat! Ade kuka juk dinheiro isurūġat ejat prata muġēġē — io'e ip. — 300 be kuka juk ejat! Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro eġūm — io'e ip cebe.

Ya'ōpuruġ ip ayacat o'ġukorēm o'timukereren puye.

⁶— Āġ jeenuy ayacat jekpiwan — Jesus pit o'e. — Epeġukorēm ġu juy — io'e. — Cekaykay ġu! Xipacan ma teku o'e owebe! — io'e. ⁷— Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em ġu oġuy eyxe. Soat em ġu xipacan ey'e but owebe — io'e. ⁸— Ite ayacat tide'oati kuġ osunuy. Tiūm put owebe. Ojebit o'ġude'on, oje'ū ġu buk ma'ġu. Wetabēġ pima ma kuy omude'on okot awap — io'e. ⁹— Okay itabucayū kawēn idipat ġuwēnuwēn soat kaka daġ. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ġuwēnuwēn tak ip soat kaka daġ. Soat ka watwat ġebum je'e apēn ixe o'e iap kay. Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus.

¹⁰Ġebuje Judas Iscariotes o'ju paīyū kukukayū kay.

— Jesus cuy oġūm eywebe yaoka am — io'e cebe ip.

Ixe Judas Iscariotes 12 beayū'in osunuy.

¹¹Ixe ekawēn co buje, icokcok cīcā o'e ip paīyū kukukayū.

— Dinheiro juy oceġūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

Imēnpuye “Ġasū du Jesus ūm put owebe paīyū kukukayū be?” i'e'em jewebe ma oeku. Cekay itakomaayū be Jesus ūmap kudadam oeku.

¹² Jesus o'jekōn jewēju etaybitbinayū eju Páscoa epeta bima. Páscoa epeta bima Judeuyū ovelha aokaka'uk osodop ip—koapat kabia bima. Soat ip pāo'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'umat'a. Ixe kabia be ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Poce wuyxan oceḡuḡē Páscoa epeta be i'o am? — io'e ip.

¹³ Ġebuḡe Jesus xepxepayū o'ḡuju Jerusalm ka kay jewēju etaybitbinayū.

— Epeju juy ikaboḡatka be — io'e cebe ip. — Aḡokatkat epetobuxik—idibi mūn'a kuḡat. Ceweju juy epeju — io'e. ¹⁴ — Uk'a be iōm puje, epeōm cuy ceweju — io'e cebe ip. — “Ocekariwa e'em: ‘Apu'a be juy oceḡōn Páscoa kabia oweju etaybitbinayū eju?’ i,” i juy epe'e iḡo duk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹⁵ — Ixe jeduk'a yabimubapuk eywebe—umat'abi, yabiboḡat'abi — io'e. — Kuy mesa kake iḡo'abi be, abikbikap tak. Soat ixipan je'e kuy — io'e. — Iḡo'abi be ovelha juy epejoyoy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁶ Ġebuḡe ceweju etaybitbinayū o'ju ikaboḡatka be. Soat o'tobuxik ip apēn cuk cebe ip Jesus o'e iap taḡ. Iḡo'a be ovelha ip o'joyoy Páscoa kabia be i'o am.

¹⁷ Kabioḡ pima Jesus oajēm iḡo'a be jewēju etaybitbinayū eju—12 beayū eju. Oabik ip mesa akokoreren. ¹⁸ Jekōnkōn pima Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Pūḡ ey'in oūm okay itakomaayū be waoka am—oweju jekōnkōnat ma — io'e.

¹⁹ Iḡuycūḡcūḡ o'e ip.

— Ōn xe'e? — io'e'e ip pūḡpūḡpūḡ.

²⁰ — Pūḡ eyju'in — io'e Jesus. — Oweju prato be pāo'a o'yamuerep'iat ma — io'e.

²¹ — Soat waḡo ōn. Apēn oje'ū iaptup taḡ oje'ū—Deus ekawēntup taḡ — io'e. — Karem ḡu ipiat supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi aḡu ixe bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²² — We'ūap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

Jekōnkōn o'e jewēju etaybitbinayū eju. Jekōnkōn pima Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocewebe — io'e Jesus Deus pe.

O'yamuweka. O'yaūm cebe ip.

— Juku, epeya'o — io'e cebe ip. — Ite ojebit — Jesus o'e. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²³ Tikōnkōnap o'jat. Uva'abidi o'tinuy tikōnkōnap pe.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Uva'abidi etiūm ocewebe — io'e Deus pe.

Tikōnkōnap o'ḡūm cebe ip. Soat ip o'tikōn.

²⁴ — Juku. Epetikōn. Ite odoy — io'e Jesus. — We'ū buje odoy jedoyekoreren “Adeayū bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye — io'e. — Imēnpuye Deus adeayū ḡuisun. Cūḡ ma jeedop ip cexe—Deus xe — io'e. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Waram ḡu otikōn uva'abidi soat ipi watwat Deus a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kay kūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus. Imēn Jesus o'e cebe ip: — We'ūap kay ḡebum cuy epesop — i.

²⁶ Ġebuḡe soat ip o'jebibododon Deus kay. Umat'a bewi ip o'kop. O'ju ip co'a bicūḡpe—Oliveira dip'a bicūḡpe.

²⁷ Oajēm ip Oliveira dip'a bicūḡpe. Jesus waram o'jekawēn ceweju ip.

Soat eyju operem — io'e. — Epeyenapōn — io'e. — Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn:

Ovelhayū kukukat oyaoka, i. Soat ip jepōgōgō iōhōyū, i. Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e Jesus. ²⁸ — Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram ġuto omutait. Ōn ovelha kukukat puxim. Okay itabucayū ovelhayū buxim. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e.

²⁹ — Soat ip jepere obureyū. Ōn pit jepere ġu — io'e Pedro.

³⁰ — Tapu, icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma: “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e ebapūg em — io'e. — Xepxep em sapokay ede awap: “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³¹ — Oce ġu ma buk “Obure ġu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Ya'ōpuruġ o'jede. Soat cewejuayū imēn o'e.

³² Ġebuje o'ju ip kadaihiaptip kay. Kadaihiaptip putet Getsēmani i osunuy.

— Jocebuku epabikbik — io'e Jesus. — Deus eju buk ōn jekawēn — io'e jeweju etaybitbinayū be.

³³ Ibocewi Jesus o'ju kawēn ām Deus eju. Pedro o'tujowat jeweju, Tiago dak, João dak. Iġuycūġ cīcā o'e. Yaġuy'ūm o'e ipiatpi'ajoap kay.

³⁴ — Je'ūmayū jo'i ōn oġuycūġap pibun — io'e. — Aġ cuy epesop ijoce — io'e.

³⁵ Bosusu Jesus o'ju. Iboce o'jepo ipi ju jeġuycūġap pibun.

Ġebuje o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Odaxijom ece we'ūap puxim, ěn odaxijo pin pima — io'e Deus pe. — Ipiat esupi'ajoat ġu owebe — io'e. ³⁶ — Bay — io'e. — Webay ěn. Soat iba'ore ġu ewebe. Omuwedem ece ip owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'ōbi bit we'ū pin ġu. ěn ebikuy bima bit, oje'ū — io'e Deus pe.

³⁷ Ġebuje ebapūgayū kay o'jepit—Pedro kay, Tiago kay dak, João kay dak. Ixet ma ip o'tobuxik.

— Simão Pedro — io'e. — Exet ma du? — io'e. — Pūġ hora dak tu aġ pa'ore ewebe?

³⁸ Aġ cuy epesop! — io'e cebe ip ebapūgayū be. — Xen ġu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eyewebe ikērēat muġēap puxim—eywee Satanás a'ō kay kūyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jījā ikērēat muġē ām. Imēnpit ikērēat epeġuġē eya'ōbaca'ūm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn ixe a'ōbacaan kuġ eyeku am — io'e cebe ip.

³⁹ Ġebuje bosusu o'ju waram. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju.

⁴⁰ Jesus waram o'jepit ebapūgayū kay. Ixet ip o'tobuxik ma'ġuto. Itaxeebaca o'e ip xet pibun.

— Apēn tak Jesus pe acejede? Wuyxexet teku wuydobuxik — io'e ip jewewebe.

⁴¹ Jesus waram o'jepit bosusu. Waram o'jekawēn Deus eju. Waram ġuto o'jepit ebapūgayū kay.

— Eyxet mabuk tu? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk tu eyju? — io'e. — Kuy o'e xexecap! Soat waġo ōn. We'ūap kabia kay ōn ajēm — io'e. — Ġasū oūm ip ikērēat mujurūrūġ'ukayū be waoka am. ⁴² Epe'āy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Oūmat omuyku! Ġa'a atopabijuk ip — io'e.

⁴³⁻⁴⁴ Judas oajēm Jesus kay. Yajēm puje, Jesus kawēnwēn mabuk osunuy jeweju etaybitbinayū eju. Ixe Judas 12 beayū'in osunuy. Jesus eju jekuku'uk osunuy.

— Wuyajēm puje juy owebe yaġobukōn'ibit cuy epejat — i juk o'e ixe Judas jew-ejuayū be—Jesus aoka ojuyayū be. — Cem ma juy epetujowat — i juk o'e cebe ip.

Ixe Judas oajēm Jesus kay. Ceweju adeayū oajēm paja kukuḡ, jeba'ip kukuḡ tak. Paīyū kukukayū ixeyū o'ḡuju Jesus daomūn ām, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. ⁴⁵ Yajēm'isum ma Judas o'ju Jesus kay.

— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe.

⁴⁶ Judas eju oajēmiayu Jesus o'jat. Cem ma o'taomūn ip. ⁴⁷ Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Paīyū kukukayū ebekit ḡuybuikibi o'suḡuybuikibika. O'suḡuybu'uk pajam.

⁴⁸ Ḡebye Jesus o'jekawēn oajēmiayu eju.

— Eyju dak epesot odaomūn ām paja kukuḡ, eyba'ip kukuḡ tak ibabikurukat taomūnap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ḡu ōn pit! — io'e. ⁴⁹ — Ade kabia adi oḡuy eyxe. Imukūyjojom'uk cuk adi oḡuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be — io'e. — Iḡo'a be ḡu bit eyju odaomūn. Kuy bima o'tupmubarakar ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūn iaptup — io'e. — “Ibabikurukat taomūnap puxim ixē taomūn ip,” i'e'em iḡodup — io'e. — Imēn ma odaomūn ip ḡasū dak — io'e Jesus.

⁵⁰ Ḡebye soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitbinayū. Soat ip o'watwat.

⁵¹ Jesus daomūnmūn ip pima aḡokatkat o'ju Jesus nomuju—yaypan'isuat. Jeekabek kuḡ acā oeku. Iekabek o'jat ip Jesus daomūnayū. Yaypan'isuat taomūn ojuy ip. ⁵² Imēnpit jeekabek o'suiwat jedaomūnap puxim. Toti'ūm ma o'jenapōn jeparara pibun.

⁵³⁻⁵⁴ Ḡebye taomūn'ibiyū Jesus o'tujowat paīyū kukukat kay.

Wūy ma Pedro o'ju Jesus nomuju jeparara pibun. O'ju paīyū kukukat tuk'a kay. Imēnpit tuk'a naxīnōm pe osunuy. Xik'i osunuy sorarayū parakpe. Jewewewem o'e daxa etako be.

Ḡebye paīyū kukukayū o'je'awero ip Judeuyū kukukayū dak, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ma ibimāmāayū coco'ukayū osodop ip. O'je'awero ip ibimāmāayū ekawēn cocoap'a be. O'je'awero ip Jesus xipat ḡu iap mubapukap ojuy yaoka am. ⁵⁵ Ibimāmāayū ekawēn coco'ukayū warara'acayū kudadam o'e ip Jesus muymuy am. Ibikuy o'e ip xepxepayū be pūḡ taḡ ma Jesus muy am. Jesus aoka ojuy ip. ⁵⁶ Adeayū napa ma ip Jesus o'yawēḡmukērērērēn. Imēnpit pūḡ taḡ ḡu o'yawēḡmukērērērēn ip—wara'at taḡtaḡtaḡ ma. Jesus muymuy jījā o'e ip. ⁵⁷ Warara'acayū imēn napa ma Jesus o'yawēḡmukērērērēn soat etabutpe.

⁵⁸ — “Ijop'a Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm—ijodiat emuamuy'a oyamu'ūm,” i kuy juk o'e ite ma — i napa ma o'e ip. — “Xepxep xet kap puje wara'at'a oyamuy,” i kuy juk o'e ite — io'e ip napa ma. — “Ijodiat emuamuy'am ḡu je'e,” i juk o'e — i napa ma o'e ip. — Imēn ixē ekawēn oceya'ījojo — io'e ip napa ma.

⁵⁹ Imēnpit pūḡ taḡ ḡu ip o'yawēḡmukērērērēn—wara'at taḡtaḡtaḡ ma.

⁶⁰ Ixeyū ekawēn co buje paīyū kukukat o'āy soat wap jekawēn ām Jesus eju.

— Apēnpuye ecede ḡu awēḡmukērērērēnayū kay? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶¹ Imēnpit Jesus mūḡ ma osunuy. O'jede ḡu.

— Ēn tu Deus emunaē? — io'e. — Soat wuyju e'em: “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe. Ixe ipot tu Ēn? — io'e Jesus pe.

⁶² — Hm hm — io'e Jesus. — Ixe ipot ma ōn — io'e. — Soat waḡo ōn — io'e. — Ojojom epe'e. Xik'i oḡuy Deus xe ibaat kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'ōbacaat. Cexe ōn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixē eju. Ḡuyjom ijodi waram ojut. Kabikerereat taḡwi okop — io'e Jesus.

⁶³⁻⁶⁴ Iboap co buje paĩyũ kukukat jesay o'ġuwek jetakoma pibun.

— Tũybe Deus jo'i òn iãn teku e'em — io'e. — Kuy epeya'ĩjojo ixe ekawẽn — io'e.
 — Warara'acayũ ġu ajokudada ixe awẽġ mukêrêrên âm. Deus muymuy teku — io'e.
 — Apêntak ace'e cebe? — io'e cebe ip.

— Ġa'a ayaokaat — io'e ip. — Ikêrêat kuġ teku Deus xe — i napa ma o'e ip ibimãmāayũ ekawẽn coco'ukayũ.

⁶⁵ Jesus o'ġuxiuxi ip pũġpũġ ixeyũ'in jetakoma pibun ma. Jesus o'topamuekabek ip paġôm. O'yaokaka ip.

— Abu aokakam i ece! — io'e ip iwaywayway am.

Jesus pu buje sorarayũ dak jebum o'yaokaka. Soat taġ ma o'yaokaka ip.

⁶⁶ Pedro mabuk uk'a daxirôġ pe bima, paĩyũ kukukat puywatwat'ukat o'ju Pedro kay. Ayacat o'ju cekay. ⁶⁷ Ixe ayacat Pedro o'jojojo jewewewem daxa etako be. O'jeak cĩcã cekay.

— Ĕn tak mo Jesus eju ejeku—Nazaré ka bewiat eju — io'e Pedro be ayacat.

⁶⁸ — Ōn ġu! Apên ên e'em? Ixe bure ġu òn! — i napa ma o'e Pedro.

Ibocewi Pedro o'ju uk'a ekorara exĩtabi be. Sapokay o'jede ġebu be. ⁶⁹ Ixe ibuy-watwat'ukat waram Pedro o'jojojo iboce.

— Jesus bure tedaku! — io'e iboceayũ be.

⁷⁰ Imēnpit Pedro napa ma o'e ġuto:

— Ite bure ġu òn — i.

Ibũnbũn pima iboceayũ o'jekawẽn Pedro eju.

— Ocetaybit ên. Ejojo oceju ceweju. “Ite bure ġu òn,” i'ũmġu juy ece! — io'e. — Ĕn tak Galiléia eipi bewiat! — io'e.

⁷¹ — Dapxi ên! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ġu òn! Ceweju òn pit oceku ku ġu — i napa ma o'e. — Ōn icēmãn e'em'ũm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

⁷² Sapokay waram o'jede ġebu be. Pedro Jesus a'õ kay o'jeġebu.

— Ijop exima ma: “Ite bure ġu òn,” i napa ma ece'e ebapũġ em — i juk o'e Jesus cebe. — Xepxep em sapokay ede awap: “Ite bure ġu òn,” i napa ma ece'e — i juk o'e Jesus cebe.

Iboap kay o'jeġebu Pedro. O'jewemuġuycũġ cĩcã. O 'tôn.

15 Kabia isum paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip, Judeuyũ kukukayũ dak, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak, ibimãmāayũ ekawẽn coco'ukayũ dak. O'je'awero ip jewawẽ âm apên Jesus aceyaoka iam. Jesus o'subamukirikat ip.

O'tujowat ip Pilatos kay—Judéia eipi kukat kay. Pilatos o'jekawẽn Jesus eju.

² — Ĕn tu Judeuyũ kukukat? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ĕn imên e'em owebe — io'e Jesus.

³ Jesus o'jomuymuy jĩjã ip Pilatos pe paĩyũ kukukayũ.

⁴ — A'õpicũġ cuy ece! Emuymuy jĩjã ip — io'e Pilatos Jesus pe. — Apēnpuye ên jedem ġu? — io'e Jesus pe.

⁵ Imēnpit Jesus mũġ ma osunuy. Imēnpuye Pilatos yaġuyabi'ũm o'e.

— Apēnpuye mũġ ma teku e'em? — io'e jewebe ma.

⁶⁻⁷ Aġokatkat daomũnmũnap'a be osunuy—iecuġap ebekitkit eju jenopaġoġo'ibiyũ xe. Ibutet Barrabás i osunuy. Soat ip cuk wara'acat o'yaoka daomũnmũnap'a beayũ iecuġap ebekitkit eju jenopaġoġôm pima. Páscoa epeta

bima iecuḡap pūḡ ma taomūnmūnat mujēmjēm'uk osunuy daomūnmūnap'a bewi. Adeayū emuojuyuy mujēmjēm'uk osunuy.

⁸⁻¹¹ Ḡebuḡe adeayū o'je'awero Pilatos xe—iecuḡap xe.

— Iḡop epeta bima taomūnmūnat mujēmjēm'uk eḡuy — io'e ip. — Pūḡ cuy eḡujēm ḡasū dak ocewebe, — io'e ip Pilatos pe.

Paīyū kukukayū itabutkarey o'e ip Jesus kay adeayū cekay jījā buye. Imēnpuye o'tujowat ip Pilatos pe. Pilatos itaybit osunuy paīyū kukukayū itabutkarey Jesus kay iam. Paīyū kukukayū kuy o'e adeayū be: — Barrabás cuy epejoojuy Pilatos pe imujēmān daomūnmūnap'a bewi — i.

— Judeuyū kukukat mujēmān pin tu eyju owebe? — io'e Pilatos Judeuyū be.

— Ap! — io'e ip paīyū kukukayū.

¹² — Apēntak oce ite aḡokatkat pe—Judeuyū kukukat i eyju e'emat pe? — io'e maḡuto Pilatos adeayū be.

¹³ — Esubamupayaat korosa be imuy'ū ām — io'e ip.

¹⁴ — Apēnpuye osubamupayaat? Ikērēat o'jukuk ḡu teku—pūḡ em tak ka'ūma! — io'e Pilatos.

Imēnpit biḡ ma ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Esubamupayaat korosa be imuy'ū ām — i.

¹⁵ Imēnpuye Pilatos Barrabás o'ḡujēmat daomūnmūnap'a bewi. O'ḡujēmat adeayū mucokcokap ojuy. Jesus o'tujowacat sorarayū be.

— Jesus cuy epeḡupok ixee muḡēḡēbum — io'e sorarayū be. — Epesubamupaya korosa be imuy'ū ām — io'e cebe ip.

Imēn Pilatos o'e adeayū mucokcokap ojuy.

¹⁶ Ḡebuḡe sorarayū Jesus o'tujowat iecuḡap tuk'a kay. Tuk'a eaki be o'tujowat. Warara'acayū o'takoy ip sorarayū—jewējuacat'in ma.

— Ḡa'a ite ma ajowaywayway — io'e ip jebureyū be.

¹⁷ Iwaywayway am iekabek ip o'ḡuōm cebe—ipakpukḡūḡūnat. Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakoreren am. O'jomōḡ ip yakoreren.

¹⁸ — Ēn ma Judeuyū kukukat! — io'e ip iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ēn a'ōbuyxi — io'e ip iwaywayway am.

¹⁹ O'yamupāupā ip im. O'ḡuxiuxi ip. O'jēḡ'aecōḡcōḡ ip cewap iwaywayway am: — Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i'e'em cebe. ²⁰ Iwaywaywayap epere buje iekabek o'ju'uk ipakpukḡūḡūnat. Cesay ip waram o'ḡuōm cebe. O'tujujēm ip uk'a eaki bewi ibamupaya am korosa be imuy'ū ām.

²¹ Tujujēm pima oajēm ip aḡokatkat kay. Aḡokatkat ajēmjēm o'e koḡūnpi bewi. Ibutet Simão i osunuy. Cirene ka bewiat osunuy. Alexandre ebay osunuy, Rufo ebay dak.

— Korosa juy ejukuk Jesus pe ikukap puxim — io'e sorarayū ixe Simão be.

²² Jesus o'tujowat ip co'a kay. Gólgota i co'a butet osunuy. (Gólgota ce'uat aririt'a iape wuya'ōm). Oajēm ip. ²³ Iboceat mirradup o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmaptim.

— Juku! Etikōn — io'e ip Jesus pe.

— Ap! — io'e bit.

O'tikōn ḡu.

²⁴ Ḡebuḡe sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Tapoa o'jomōḡ ip Jesus bu be, sui be dak. Korosa o'jomōḡ ip ipikūykūy be. Imēn ma o'subamupaya ip. Karatūḡ'a

buximat'a ip o'yamuju ipi ju—yabarakat'a. O'yamuju ip Jesus esay bu am. Imên Jesus esay o'gu'e'e'ë ip jewewedağ. ²⁵ Kaxi jeum pima Jesus o'subamupaya ip korosa be—9 hora bima.

²⁶ — “Apênpuye dak o'subamupaya ip imuy'ü âm?” i je'e ip kapkapayü — io'e Pilatos jewebe ma.

Imênpuye o'tupmubararakat apênpuye o'subamupaya ip iaptup. “Judeuyü kukukat teku” iaptup o'tupmubararakat Pilatos. O'tupmōğ ip korosa be Jesus abi ase. ²⁷ Jesus pa mupayapayam pima xepxep ibukurukayü dak o'subamupaya ip wara'at korosa be. Püğ ma Jesus pa'at kadi osunuy. Wara'at iba'üğat kadi osunuy. ²⁸ Deus ekawên tup o'tupmubararakat ip kuyje. Imên e'em ibodup:

Ikêrêat mujurüğrüğ'ukat kukap puxim ixe dak o'jukuk ip, i.

Jesus pa o'subamupaya ip ijoptup ekawên tağ.

²⁹ Ğebu je korosa etako dağ kapkapayü Jesus muymuy o'e. Jesus o'jowaywayway jijã ip.

— “Deus eju kawênwênep'a oyamu'üm—yaboğat'a,” i juk ece — io'e ip cebe. — “Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy,” i juk ece — io'e ip Jesus pe iwaywayway am. ³⁰ — Ecewedaxijo juy! Etaybitbit pima juy korosa ejuwi ekop e'üap puxim — io'e ip cebe iwaywayway am.

³¹ Imênpuxim pa'yü kukukayü dak Jesus o'jowaywayway jeweweu ma ip, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayü dak.

— Teku warara'acayü daxijojo'uk osunuy. Imênpit jewedaxijo ba'ore je'üap puxim — io'e ip jewewebe. ³² — Teku juk o'e: “Deus emunaë õn,” i, “Judeuyü kukukat õn,” i dak — i napa ma o'e ip. — Teku Deus emunaë bima, juy je'kop korosa ejuwi je'üap puxim — io'e ip. — Ikop puje, bit kuka wuyetabut ace'e cekay — io'e ip jewewebe.

Ceweu ibamupaya'ibiyü dak Jesus o'jomuymuy jijã ibukurukayü.

³³ Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat tağ Judéia eipi dağ. Ibun ma kabiok oeku. Ebapüğ hora bun kabiok oeku.

³⁴ Katpuje Jesus o'jewāwā ya'öberen.

— Eloí, eloí, leamá sabactani? — io'e ja'õm.

(Ijop ekawên, Deus, Deus, apênpuye ên opere iape wuya'õm).

³⁵ Iboap o'ya'ijjo ip iboceayü.

— Eya'öpicüğcüğ cuy epesop! Elias nomuwāwām teku! — io'e ip, xipan ğu ip o'jeküyjo buye.

³⁶ Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapün âm uva'abidim—tideiboğ'ümati. Ixe dak idibi bubuap o'jomōğ ip'abi be.

Ğebu je o'yopmuyu Jesus pe timutitit am.

— Mênpu! — io'e. — Omuy paxi Elias imukop am korosa ejuwi — io'e.

³⁷ Jesus o'jewāwā ya'öberen. Poğ. Oe'ü. ³⁸ Pağ Deus eju kawênwênep'a be osunuy—yaboğat'a be—uk'a exıntabi nomudip epa'go. Jekpiwan ma ixe pağ o'jewek Jesus e'ü buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. ³⁹ 100 be sorarayü kukat cüğ'i osunuy Jesus wap. Apên Jesus oe'üiap o'jojojo.

— Icemān ite'üm Deus ipot osunuy — io'e.

⁴⁰ Jesus korosa eju bima, aoyü dak iboce ijojom osodop. Wüy wi ip ijojom osodop—Jesus cocom. Ixeyü aoyü parakpe ebapüğ aoyü osodop ip. Ibürü ma ip osodop: Maria Madalena, Salomé, wara'at Maria dak. Wara'at Maria José xi osunuy—Tiago xi dak—yaypan'isuat xi. ⁴¹ Ixeyü aoyü Jesus eju oekuku Galiléia eipi

dağ pima. Ibuywatwan oekuku ip. Ade warara'acayū aoyū dak osodop ip korosa xe. Jerusalém ka be oajēm ip ceweju kuy bima. Soat ip Jesus kay jeakağ osodop.

⁴² Katpuje jījā o'e. Kuyaje Sábado je'e—Judeuyū xe jebodoydoyap kabia. Kabioğk-abioğ'i bima jexat tata'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima jekapikap puxim.

⁴³ Kabioğk-kabioğ'i bima José o'ju Pilatos kay. Ixe José Arimatéia ka bewiat osunuy. Ixe ibimāmāyū ekawēn coco'ukat osunuy. Ya'ōbuyxi jījā dak osunuy soat xe. Deus pe soat kukukan iap wiwim osunuy. Iparara'ūm o'ju Pilatos kay. Oajēm.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

⁴⁴ — Kuy du ixē'ūm oe'ū? — io'e Pilatos. Imēnpuye 100 be sorarayū kukat o'tomuwā.

— Kuy ma du oe'ū Jesus? — io'e sorarayū kukukat pe.

⁴⁵ — Hm hm. Kuy ma — io'e sorarayū kukukat.

— Ha'a — io'e José be. — Ijebit cuy eğukop — io'e.

⁴⁶ Ğebu je José Jesus'ūm jebit o'ğukop korosa ejuwi. Kuy juk pağo o'jat—xipacat—irucat. Ijebit o'ğukabekbek ixem pağōm. O'jomōğ witabikūy be.

Wita'a yabo'gat'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. ⁴⁷ Xepxep Mariayū osodop iboce. Maria Madalena iboce osunuy. Wara'at Maria José xi osunuy—yaypan'isusu xi. Poce Jesus'ūm jebit o'jomōğ ip iap o' jojojo ip.

16 Sábado jebodoydoyap kabia Judeuyū xe. Kaxi at puje, waram ip jekapikpiğ ma'ğuto.

Kaxi at puje ebapūğ aoyū tide'oati o'tibu. O'tibu ip Jesus'ūm jebit mude'on am. Ebapūğ aoyū o'ju: Maria Madalena, Salomé dak, wara'at Maria dak—Tiago xi. Ixeyū ebapūğayū o'ju.

² Domingo bima o'ju ip witabikūy kay—kabia'isum ma—kaxi jēm'isum ma.

³ — Abu wita'a uğ ocewebe—witabikūy nomudip'a? — io'e ip jewewebe.

⁴ Imēn o'jekawēn ip ikūynomudip'a yaboğ cīcā buye. O'jeak ip witabikūy kay. Kuy wita'a yawede o'yadobuxik ip. ⁵ Oōm ip witabikūy be. Deus xewiat o'jojojo ip—yaypan isuat. Kik'i osunuy iba'at kadi. Cesay irut cīcā osunuy.

Ğebu je o'jewetakaka ip aoyū.

⁶ — Epeyekuy ğu! — io'e cebe ip. — Wetaybit Jesus kudadam eyju iam. Nazaré ka bewiat kudadam eyju—korosa be ibamupaya'ibit kudadam — io'e. — Ijoce ğu opop. Kuy o'jetait waram — io'e. — Ak epe'e topap kay. Topap acā — io'e. ⁷ — Epeju juy ğasū bit — io'e aoyū be. — Ceweju etaybitbin oekuku'iyū juy epeğukūyjo — io'e. — Pedro dak cuy epeğukūyjo. “Kuy o'jetait waram,” i juy epe'e cebe ip. “Cum eywap Galiléia eipi kay,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Iboce ma epetobuxik apēn ixe kuy o'e eywebe iap tağ,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Waram o'jetait'iat cuy epetobuxik,” i juy epe'e cebe ip — io'e—yaypan'isuat o'e.

⁸ Ğebu je o'jēm ip. Owatwat ip witabikūy bewi jeparara pibun. Ikarabakbak o'e ip jeparara pibun. Kabi bewiat ekawēn o'ğuwēn ğu ip warara'acayū be iparara jījā ip puye.

⁹ Jesus waram o'jetait kabi'isum. Waram o'jetait Domingo bima. Koam o'jebapuk Maria Madalena kay—kuy bima cebewi 7 be ibiōğbuk kērēayū o'ğujēmiat kay. ¹⁰⁻¹¹ Jesus eju oekuku'iyū wawa o'e iğuykitkit ip Jesus kay buye. Wawa ip pima Maria Madalena o'ju ixeyū mukūyjom.

— Wuyekariwa waram o'jetait! — io'e cebe ip. — O'jebapuk okay. Ojojojo — io'e Maria.

Imēnpit itabut'ūm o'e ip Maria ekawēn kay.

— Dapxi ēn — io'e ip Maria be.

¹² Guyjom Jesus o'jebapuk xepxepayū kay. Iwarun ma o'jebapuk cekay ip. O'jebapuk cekay ip cucum pima koğūnpi be. ¹³ Imēnpuye ixeyū o'jepit warara'acayū kay—jebureyū kay.

— Wuyekariwa itabēğ ma'ğuto! Ocejoloji! — io'e ip cebe ip.

— Dapxi eyju — io'e ip xepxepayū be.

Itabut'ūm o'e ip ixeyū ekawēn kay.

¹⁴ Guyjom o'jebapuk 11 beayū kay. Jekōnkōn ip pima, o'jebapuk cekay ip. O'ğukorēm ip itabut'ūm puye waram o'jetait iap ekawēn kay.

— Apēnpuye eyetabut ğu okay? — io'e. — Oweju oekukuiayū kuy o'e eywebe: “Wuyekariwa waram o'jetait,” i — io'e. — Eyetabut ğu ixeyū ekawēn kay. Eybu'u jijā eyetabut am waram ocetait iap ekawēn kay — io'e.

Imēn ip o'ğukorēm.

¹⁵ — Epeju juy soat kaka dağ — io'e Jesus. — Soat ka dağayū be juy kawēn idipat epeğuwēn — io'e. ¹⁶ — Okay itabut pima, jemubatisasanan pima dak, Deus taxijo — io'e. — “Eykerē oxē,” i je'e Deus okay itabut'ūmayū be bit. “Soat em ipiat epe-supi'ajo,” i dak je'e — io'e. ¹⁷ — Deus ja'ōbacaap je'ğūm okay itabucayū be ka'ūma ma ajojojoiap mubapuk am soat etabutpe — io'e. — Iboap a'ōbacaam ibiōğbuk kērēayū ğujēmjem ip ikuğayū bewi — io'e. — Warara'acat a'ōm jekawēn ip iisuan — io'e. ¹⁸ — Itaybit'ūma puybu tūypiatpu mucay buje, je'ū ğu ip — io'e. — Itaybit'ūma tip-iati kōn puje, je'ū ğu ip — io'e. — Iwātaxipipiyū jeje jebu mōğ puje, je'ada ip — io'e Jesus.

¹⁹ Kariwa Jesus imēn o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

Cekawēn epere buje, Deus Jesus o'ğuyu kabi kay. Oabik Deus xe ixē eju soat kukukan.

²⁰ Ibocewi ceweju etaybitbinayū o'jem. Soat ka dağ o'ju ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Wuyekariwa Jesus ixeyū buywatwan osunuy. Soat etabutpe ka'ūma buk ajojojoiap mubapukpuğ oekuku ip ixē a'ōbi. Imēneju adeayū itabut o'e ip ixeyū ekawēn kay.

JESUS CRISTO MUWĒĠAPTUP LUCAS EMUDUPMUBARARAKTUP

1¹⁻² Teófilo, ên a'ôbuyxi soat xe ocexe. Õn ijjudup mubararaġ ewebeaptum—apên cuk adi Jesus Cristo o'e'e wuyetabutpe iaptup. Kuy bima warara'acayû apên ixe Jesus Cristo o'e'e iaptup o'tupmubararak. Koap o'jekawên ip ixe eju oekuku'iaiyû eju ixe e'eap o'jojojo'iaiyû eju dak. Ixeyû a'ôbi juk ixe e'eaptup o'tupmubararak ip. ³ Õn pit cuk oce owebe ma:

— Õn tak cuy ocekawên ceweju ip — i. — Soat eju ixeyû ejujuy ocekawên — i juk oce owebe ma. — “Apên ixe Jesus o'e'e?” i juy oce cebe ip — i juk oce owebe ma.

Imênpuye ixeyû eju juk ocekawên. Soat cuk o'ġuwên ip owebe. Õn tak apên o'e'e ip iaptup otupmubararak ewebeaptum ġasû bit, Teófilo. ⁴ Ijudup co buje, ên tak ece:

— Ixeyû juk adi icēmān omutaybitbin apên Jesus Cristo o'e'e iam — i.

⁵ Teófilo, koam apên o'jebapuk Zacarias pe iap o'ġuwên ewebe, apên o'jebapuk itayxi be iap tak. Herodes Judéia eipi watwat kukukat pima, Zacarias itabêġ osunuy. Judeuyû epāi osunuy ixe Zacarias. Kapikpik'uk osunuy Abias ebekitkit eju Deus eju kawênwênap'a be. Abias ebekitkit tak païyû osodop ip. Zacarias tayxi Arão badip osunuy—païyû kukukat badip. Itayxi butet Isabel i osunuy. ⁶ Ixeyû xepxepayû cūġ ma ip osodop Deus xe. Kūyjobit ip osodop soat Deus a'ô kay. Deus bikuyap taġ jekuku'uk ip osodop. ⁷ Bekicat kuġ ġu ip osodop, itayxi i'it ta ba'ore buye. Yabut osunuy. Zacarias tak aypa osunuy.

⁸ Ġebuġe Zacarias o'ju Deus eju kawênwênap'a kay—yaboġat'a kay. Ibo'a be kapikpiġ osunuy Deus etabixe paï buye. Kapikpiġ osunuy Abias ebekitkit eju. ⁹ Jebabi daġ ibadipyû juk Zacarias o'taē iôm ām badiat'a be. ¹⁰ Oôm tōmte'oatōm mupik am Deus etabixe. Adeayû dak Deus eju kawênwênap'a eakiju ip osodop. Akiju kawênwên ip osodop Deus eju, Zacarias badi tōmte'oatōm mupikupiġ pima.

¹¹ Ġebuġe Deus ekawên tojtōtjot'ukat oajēm Zacarias kay. Cūġ'i osunuy tōmte'oatōm mupikupikap'a ba'at kadi—caixa'a jo'iat'a ba'at kadi. ¹² Zacarias yaġuy'ūm o'e ixe Deus ekawên tojtōtjot'ukat co buje. Iparara jijā o'e.

¹³ Ġebuġe Deus ekawên tojtōtjot'ukat o'jekawên Zacarias pe.

— Tapu, epararam ġu juy eġuy — io'e. — Apên cuk adi ece cebe iap o'ya'ījojo Deus — io'e. — Ġasû ma emumuojuy je'ġūm ewebe — io'e. — Etayxi ekpon ġukap. João i juy ibuten je'e — io'e. ¹⁴ — Eycokcoġ cīcā ma epesop bekicat kap puġe. Adeayû dak icokcok cīcā je'e eyweju. ¹⁵ Ekpot ya'ôbuyxian je'e Deus xe. Uva'abidi juy idikōn ġu, wuymuka'o'onapti dak. Ibiōġbuk xipacat a'ôbi ixe jeku jekap'isum piap — io'e. ¹⁶⁻¹⁷ — Ekpot Judeuyû aġuymuwarururun je'e ixeyû be Deus kay am, wuykukukat kay am tak. Deus biōġbuk a'ôbacaap kuġ ixe jeku Elias ekukuap puxim. Ka'ūma buk ocejojojoiap mubapukpuġ jeku. Ixe omuyku wuykukukat ajēm awap. Ixe cebayû aġuymuwarururun je'e ixeyû be waram ġuto jebekitkiyû kay am. Ixe Deus a'ô kay'ūmayû aġuymuwarururun je'e ixeyû be waram ġuto kawên icēmat taġ jeku am. Ixe ijodiacat ġubikuy wuykukukat ajēmap wiwi am — io'e.

Imên Deus ekawên tojtōtjot'ukat o'jekawên Zacarias pe.

¹⁸ Ġebuġe Zacarias o'jekawên Deus ekawên tojtōtjot'ukat pe.

— Iba'ore ma owebe okpotpet am — io'e. — Kuy aypa oce. Otayxi dak yabut kuy — io'e.

¹⁹ — Gabriel i obutet — io'e. — Deus etabixe cūg'i ōn nuynuy. Deus ma omudot jekawēn ām eweju. Ixe omudot iboap awēg muwēn ām ewebe—yawēg tipatawēg muwēn ām ewebe. ²⁰ Ēn pit etabut gū wa'ō kay — io'e. — Imēnpuye ekōmbicaca ecesūy. Ede ba'ore ecesūy. Wekawēn taḡ cebapuk puje bit, waram gūto ede but ece'e. Soat ma je'bapuk ixe kabia be apēn ōn e'em ewebe iap taḡ — io'e.

²¹ Adeayū dak Deus eju kawēnwēnap'a bewi Zacarias jēmap wiwim ip osodop.

— Apēnpuye dak Zacariasibun cīcā Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e ip jewebe kakijuayū.

²² Ġebuje Zacarias oajēm akijuayū kay. Cekawēn pa'ore o'e cebe ip. Imēnpuye itaybit ip o'e Deus eju kawēnwēnap'a be bima Zacarias jexey jo'iat o'jojojo iam. Jekawēn ojuy akijuayū eju. Cekawēn pa'ore bit o'e. Imēnpuye jebum acā o'jekawēn ceweju ip.

²³ Deus eju kawēnwēnap'a be jekapikap epere buje, Zacarias o'jepit jeduk'a kay.

²⁴ Ġuyjom ma itayxi o'yukreḡ—Isabel. Pūḡpōḡbi kaxi jeduk'a be ma osunuy Isabel.

²⁵ — Okukukat xipat cīcā oxe! — io'e Isabel. — Koap cuk adi oḡuy osūsūn, o'it'et'ūm puye — io'e. — Ġasū bit osūsūn gū oce o'ukreḡ puye — io'e Isabel jewebe ma.

²⁶⁻²⁷ Ġebuje Deus jekawēn tojtjt'ukat o'ḡuju yaypan'isuat kay—aḡokatkat eju o'jepo ḡu'iat kay. O'ḡuju cekay Isabel 6 kaxi yukeḡ puje. Deus ekawēn tojtjt'ukat putet Gabriel i osunuy. Oajēm aḡokatkat eju o'jepo ḡu'iat kay. Ixe ayacat Galiléia eipi be osunuy. Nazaré ka be osunuy. Maria i ibutet osunuy. José wadip osunuy. José Davi badip osunuy. ²⁸ Oajēm Deus ekawēn tojtjt'ukat Maria kay.

— Tū'ū, ecokoḡ cuy eḡuy — io'e. — Deus xipat cīcāat je'ḡūm ewebe. Wuykukukat soat em jekukum eweju — Gabriel o'e.

²⁹ Maria yaḡuybabi'ūm o'e cekawēn co buje.

— Apēnpuye dak imēn teku odobededem? — io'e Maria jewebe ma.

³⁰ — Tū'ū, epararam gū juy eḡuy — io'e. — Deus xe ekupin cīcā — io'e. ³¹ — Je'ukreḡ. Aḡokatkat eceḡukap e'in. Jesus i juy esubuteta — io'e. ³² — Ya'ōbuyxian je'e e'it — io'e. — “Deus ipot teku,” i je'e soat ijodiat. “Soat podi ya'ōbacaat ipot teku,” i je'e ip. Deus ixe jomuy Judeuyū kukukan. Kuy bima Davi Judeuyū kukukat osunuy—Jesus eajot. Imēnpuxim Jesus Judeuyū kukukan je'e. ³³ Soat em ma imēn Jacó naxeḡebitbit kukukan jeenuy. Wara'at gū jomuy ixe dieḡ ixeyū kukukan — Gabriel o'e Maria be.

³⁴ — Apēn xe'e dak osu'itkap? Ocepo gū mabuk a'ḡu aḡokatkat eju — io'e Maria Deus ekawēn tojtjt'ukat pe.

³⁵ — Ibiōḡbuk xipacat jajēm ekay — io'e. — Je'ukreḡ soat podi ma ya'ōbacaat a'ōbi—Deus a'ōbi. Imēnpuye bekicat ikērēat kuḡ gū je'e. Deus ipon je'e. ³⁶ Ġebum cuy eḡuy ebadip kay—Isabel kay — io'e. — Ixe Isabel o'yukreḡ yabut ma'ḡu. Kuy aḡokatkat opop yuk pe. “T'it ta ba'ore teku,” io'e'e ip kuy bima. Ġasū bit 6 kaxi yukreḡ. ³⁷ Ka'ūma ma iba'ore Deus pe — io'e.

³⁸ — Ha'a — Maria o'e. — Deus okukukat. Deus a'ōbi soat je'bapuk owebe apēn ēn e'em owebe iap taḡ — Maria o'e. Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jēm cexewi.

³⁹ Ġaxīn ma Maria o'ju Isabel kay. Dao ma o'ju co'a'uat kapēn pe. Judéia eipi be o'ju. Isabel ka be o'ju. Jay. Oajēm. ⁴⁰ Oōm Zacarias duk'a be—Isabel duk'a be. Isabel o'tobede. ⁴¹ Joroh. Isabel ukpeat o'jejoro yuk pe Maria be Isabel dobede buje. Ibiōḡbuk xipacat a'ōbacaap kuḡ osunuy Isabel.

⁴² Ğebuĵe Isabel o'jekawēn ya'ōberen Maria eĵu.

— Deus xipat cīcā! — io'e. — Deus xipacat ūmūm ewebe. Ecokcok soat cokcokap podi ma—aoŷū cokcokap podi ma. “Ēn xipat cīcā,” i je'e adeayū e'uk peat pe. ⁴³ Deus xipacan e'em owebeam tak! Ēn okukukat xi. Inaka okay ajēm, wa'ōbuyxi ġu ma'ġu — io'e. ⁴⁴ — Ewebe odobede buĵe, o'uk peat o'jejoro jecokcok pībun — io'e. ⁴⁵ — “Soat je'bapuk owebe apēn okukukat e'em owebe iap taġ,” i ēn e'em. Imēnpuyē Deus xipacan e'em owebeam — Isabel o'e.

⁴⁶ Ğebuĵe Maria o'jekawēn Isabel eĵu.

— “Wuykukukat soat podi ma xipat,” i ōn e'em — io'e.

⁴⁷ — Ocokcok cīcā Deus xipan okuġ puyē—odaxijojo'ukat xipan okuġ puyē — io'e.

⁴⁸ — Ixe acā okukukat. Odadaybot ma dak. Imēnpit ixe soat em aġ okay — Maria o'e. — “Deus xipacan ixe ayacat o'jukuk,” i je'e soat ka watwat omuwēnuwēn — io'e. — Ğasū imēn je'e ip, ġuyjom tak — io'e.

⁴⁹ — Ixe ka'ūma buk ocejojojoiap o'ġubapuk owebe. Soat podi ma ixe ya'ōbaca — io'e. — Ibuyxim cuy ibutet ajukuk — io'e.

⁵⁰ — Deus itabotaidabotbot cīcā ibuyxim jekukayū kay. Wuydobuyū'ūm'ūm kay itabotaidabotbot cīcā osunuy. Ğasūayū kay dak itabotaidabotbot—soat kay. Ğuyjomayū kay dak itabotaidabotbon jeedop — io'e.

⁵¹ — Deus ja'ōbacaap o'ġubapukpuk. Yoboġan pinayū o'ġuypōġpōġ. Ixeyū e'eap o'ġu'ūm — io'e.

⁵² — Ika kukukayū o'ġujēm jenuyap pewi. Ya'ōbuyxi'ūmayūm o'e ip. Ya'ōbuyxi'ūmayū o'jomuy ixeyū nuyap pe. Ya'ōbuyxiayūm o'e ip — io'e.

⁵³ — Tadaybotbocayū be xipat cīcāt o'ġūmġūm. Soat kuġ ip o'e. Ibubut adeayū bit ibuiipuk o'ġujēmĵēm — io'e.

⁵⁴ — Ixe Israel naxeġebitbit o'subuywatwan cīcā—ja'ō kay kūyjobicayū o'subuywatwan cīcā. Xipan wuydobuyū'ūm'ūm o'jukukuk apēn cuk adi o'e'e iap taġ — io'e.

⁵⁵ — Xipan wuydobuyū'ūm'ūm o'jukukuk—Abraão'ūm o'jukukuk, cenaxeġebitbit'ūm'ūm tak o'jukukuk. Ja'ō daġ soat em ġebum osunuy ixeyū kay. Soat em ixe ġebum osunuy ixeyū kay xipan ikuk am — io'e—Maria o'e.

⁵⁶ Ebapūġ kaxi Maria Isabel xe osunuy.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be.

⁵⁷ Ija kaxi ajēm puĵe, Isabel o'su'itkap aġokatkat.

^{58–59} Bekicat 8 kabia bima ibadipyū oajēm ixe duk'a xeyū dak. Oajēm ip ikap'isuat taypu'aġobixeedakat am “Deus ebekit teku” i'e am. Soat ibadipyū icokcok cīcā o'e ip.

— Deus xipan cīcā ija xi o'jukuk — io'e ip. Ibutetaat ojuy ip.

— Zacarias i juy asubutetaat cebay butet kadin ma — io'e ip jewewebe.

⁶⁰ — Ap! — ixi bit o'e. — Ibo ġu je'e ibutet—João i acā — io'e ixi.

⁶¹ — Ebadipyū butet João i'ūmġu — io'e ip ixi be.

⁶² Ğebuĵe o'jekawēn ip cebay eĵu.

— Apēn ekpot puten je'e? — io'e ip cebay be.

Jebum acā o'jekawēn cebay, cekawēn pa'ore buye. ⁶³ “Taperadup cuy etupūm owebe” iape, cebay o'e jebum cebe ip. O'tupūm ip cebe.

Ibocewi o'tupmubararak cebay. Ibutet João i iaptup o'tupmubararak. Soat ip itabēġbēġ o'e ijojom. Zacarias i cebay je'e tūybe iān o'e ip.

⁶⁴ Cebay cekawēn put o'e ġebuġe bit. Xipan o'jekawēn ġuto.

— Deus xipat cċā — io'e. — Ka'ūma ma ixex jo'iat ya'ōbuyxiat — io'e.

⁶⁵ Imēneju yaġuybabi'ūm o'e ip tuk'a xeyū. João kapap awēġ o'yawēġmuwēnuwēn ip soat ka daġ—Judéia eipi daġ, co'a'uat kapēn taġ tak.

⁶⁶ O'yawēġtobuxik'iaiyū jewaġuydadam ip osodop João kapap awēġ kay.

— Apēn xe'e je'e ite bekicat yaypan pima? — io'e ip jewewebe. Imēn o'jekawēn ip, João Deus a'ōbacaap kuġ oeku buye.

⁶⁷ Ġebuġe Zacarias apēn ġuyjom je'bapuk iap o'ġuwēn—ikap'isuat ebay. Iboap o'ġuwēn lbiōġbuk xipacat a'ōbi.

⁶⁸ — Ġā'a ace Deus pe “Ka'ūmġu ejo'iat,” i. Ixe Deus kay itabut ip osodop Israel naxeġebitbit. Jebekitkiyū o'subuywan. Jebekitkiyū o'taxijo — io'e.

⁶⁹ — Deus wuydaxijojo'ukat o'ġudot wuykay. Ya'ōbacaat o'ġudot wuykay. Wuydaxijojo'ukat Davi naxeġebit—Deus a'ō kay kūyjobicat naxeġebit — io'e.

⁷⁰ — Ixe wuydaxijojo'ukat ya'ōbacat jġā. Ka'ūma ma ixex jo' i ya'ōbaca. Imēnpuxim kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e Deus a'ōbi—soat taġ iisuayū o'e'e — io'e.

⁷¹ — “Deus wuydaxijo wuykay itakomaayū be wuyaokaap puxim. Ixe wuykay'ūmayū a'ōbacaap ġu'ūm ixeyū be wuyaokaap puxim,” i'e'e'uk osodop ip — io'e Zacarias.

⁷² — Deus itabotaidabotbot osunuy wuydobuyū'ūm'ūm kay apēn kuy o'e'e iap taġ. “Wekawēn taġ oce,” io'e Deus. Jekawēn taġ o'e'e soat em ma. Cekawēnkērē ġu osunuy—cekawēntip cċā — io'e.

⁷³ — Ixe o'jekawēn wuydobu'ūm eju—Abraão'ūm eju. “Jedaxijo ōn ekay itakomaayū bewi; ebekitkiyū dak otaxijo,” io'e Abraão be — io'e.

⁷⁴ — “Jeybuywan ōn eypararam ġu kapik am owebeam,” io'e Abraão be — io'e.

⁷⁵ — “Cūġ ma epesop oxe,” io'e. “Ikērēat kuġ ġu epesop oxe,” io'e. “Soat em epesop oxe eyetait,” io'e. Ixe o'e apēn cuk adi o'e'e iap taġ — io'e Zacarias.

⁷⁶ — Bekit — Zacarias o'e jekpot pe—ikap'isuat pe — Wuykukukat wap eceju soat muxipan am ixex mudot am. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukan ece'e—soat podi ma ya'ōbacaat ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e.

⁷⁷ — Adeayū be ece'e “Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i. “Deus jeydaxijo,” i ece'e cebe ip — io'e Zacarias.

⁷⁸ — Imēn Deus itabotaidabotbot cċā wuykay. Yukpiceġē ġu wuykay. Wuydaxijojoap kabia jajēm ixex a'ōbi. Ixe jajēm kabia buxim.

⁷⁹ — Ixe kabiok pe jekuku'ukat puximayū ġukabia. Je'ūap puxim ipararaayū ġukabia. Ixe wuymutaybitbin je'e wuywebe xipan jewewekuk am. Kaba'ūm acesop wuyeweweju.

— Imēneju adeayū je'e ewebe: “Ēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat,” — io'e ikap'isuat ebay.

Imēn Zacarias apēn ġuyjom je'bapuk iap o'ġuwēn Deus a'ōbi.

⁸⁰ Bekicat o'yaypan. Kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Uk'a'ūmat pe osunuy Judeuyū kay jeju'ūm pima—Judeuyū mutaybitbin'ūm pima.

2 Ixeyū kabia be Augusto cartadup o'tupmubararak—soat ka kukat. O'tupmuju soat pe jebekitkiyū be. Bekitkit, eykapap ka kay juy epeju eybutet mubararak am taperadup pe i'eaptup o'tupmuju. ² Ka'ūma ma iġo eipi watwat o'ġuweġūn ijoptup muju awap. Jebekitkit o'ġuweġēġat Cîrênio Sîria eipi watwat kukat pima. ³ Imēn-

puye soat ixē ebekitkit o'ju jebutet mubararak am taperadup pe. Jekapap ka be ip o'ju.

⁴ Imēnpuye José dak o'jēm Galiléia eipi bewi—Nazaré ka bewi. O'ju Judéia eipi be—Belém ka be—Davi osunuyiat ka be. Ixē José o'ju Davi diwat osunuy buye. ⁵ O'ju jebutet mubararak am Maria eju—jetayxi eju. Maria yukreğ osunuy. ⁶ Ixeyū Belém ka be bima, Maria o'yukpasuk.

⁷ Ġebuġe Maria o'su'itkap koapat—ağokatkat. Ikap'isuat o'yamuekabek pağōm. O'ğuyxet biopak xat mūn pe—cucuayū nuyap'a be topap'um puye.

⁸⁻⁹ Kabi bewi Deus ekawēn tojtjtjt'ukat tak o'kop ovelha kukukayū kay. Koğūnpi be osodop ip Belém ka tēğ ma. Ovelha kukuğ ip osodop ixima be. Deus o'ğukabia ovelha kukukayū akokorenen. Iparara jījā ip o'e kabia jo buje, idip cīcā ma'ğu kabia.

¹⁰ Ġebuġe Deus ekawēn tojtjtjt'ukat o'jekawēn ceweju ip.

— Eypararam ġu juy epesop — io'e. — Kawēn idipat otojt otimuwēn ām eywebe ey-mucokcok am. Kawēn idipat otojt soat pe imuwēn ām ijodiat pe. ¹¹ Eydaxijojo'ukat o'kap ġasū. Davi osunuyiat ka be o'kap — io'e. — Soat kukat ixē—ipi dağat kukat. Cristo i ibutet — io'e Deus ekawēn tojtjtjt'ukat. ¹² — Ixē ikap'isuat iekabek pağōm. Po'i biopak xat mūn pe. Imēn ōn eydukūyjojom eywebe tobuxik am — io'e cebe ip.

¹³ Ġebuġe warara'acayū o'jebapuk kabi kadiwi Deus ekawēn tojtjtjt'ukayū.

— Ka'ūma ma Deus co'iat — io'e ip. — Soat podi ma ixē ya'ōbuyxi — io'e ip.

¹⁴ — Ka'ūmğu Deus co'iat xipacat — io'e kabi kadiwiayū. — Kaba'ūm jeedop ip soat ijodiakat—Deus emumukukpinyū — io'e ip.

¹⁵ Waram ip o'jeu kabi kay Deus ekawēn tojtjtjt'ukayū.

Cexewi Deus ekawēn tojtjtjt'ukayū cēm puje, o'jekawēn ip jeweweju ovelha kukukayū.

— Ġa'a aju — io'e ip. — Belém ka kay juy aju — io'e ip. — Apēn Deus o'e wuywebe iap cuy ajojo — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Dao ma ip o'ju.

Oajēm ip. Ixeyū dak ikap'isuat o'tobuxik José eju, Maria eju dak. Po'i osodop biopak xat mūn pe.

¹⁷ Ikap'isuat tobuxik puje, ikapap awēğ muwēnuwēn oekuku ip soat ka dağ. Apēn Deus ekawēn tojtjtjt'ukayū bekicat kapap o'ğuwēn cebe ip iap muwēnuwēn oekuku ip soat ka dağ. ¹⁸ Itabēğbēğ ip o'e cēm paxi iam o'ya'ijoioiayū ma. ¹⁹ Maria bit soat em ġebum osunuy apēn je'it o'kap iap kay. Iboap kay jewağuymuğēğēm osunuy.

²⁰ Ovelha kukukayū o'jepit koğūnpi be.

— Ēn xipat cīcā — io'e ip Deus pe. — Idip cīcāt ocejojojo — io'e ip. — Idim cuk ēn ocemukūyjo — io'e ip.

Soat o'tobuxik ip apēn Deus ekawēn tojtjtjt'ukat o'e cebe ip iap tağ. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — io'e ip.

²¹ 8 xet kap puje cebaydaap Jesus daypu'ağobuxee o'suxeedakacat Judeuyū babim. Yukreğ awap Deus ekawēn tojtjtjt'ukat o'e Maria be: — Jesus i ibuten je'e — i. Imēnpuye Jesus i o'subutetaat ip.

²²⁻²³ Ġebuġe cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalēm ka kay. Jetayxi eju o'tujowat. O'tujowat ip ikap'isuat mubapuk am paī be Moisés ekawēn tağ. Ibararak opop wuykukukat ekawēntup pe:

Ağokatkat kap puje—koapat kap puje, ixē ikap'isuat Deus ebekit ma, i.

Imēneju cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém kay imubapuk am Deus etabixe Deus eju kawēnwēnap'a be. ²⁴⁻³⁰ Imēn e'em wuykukukat ekawēntup:

Bekicat kap puje, wūnca juy eḡūm paī be ixe be imupik am Deus etabixe, i.

Xepxep pukaso juy eḡūm, i. Pukaso kuḡ'ūm pima, xepxep coot cuy eḡūm, i.

Imēn e'em wuykukukat ekawēntup. Imēneju cebaydaap oajēm Jerusalém ka be ikap'isuat mubapuk am Deus etabixe.

Ḡebuje Ibiōḡbuk xipacat Simeão oōmat Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Cebaydaap tak Jesus o'tujuajēm Deus eju kawēnwēnap'a be pukaso ūm ām paī be Moisés ekawēn taḡ. Simeão Jesus o'takoy jebakopixirik ceje.

Ixe Simeão Jerusalém ka be osunuy. Cūḡ cīcā osunuy Deus xe. Itabut cīcā osunuy Deus kay. Judeuyū daxijojo'ukat ajēmap wiwim osunuy. Ibiōḡbuk xipacat ixe mutaybitbin'uk osunuy. Ibiōḡbuk xipacat o'e Simeão be kuy bima:

— Eje'ū ḡu wuykukukat co'ūm pima—soat taxiyo am Deus emunaē jo'ūm pima — i.

Ḡebuje Simeão Deus o'ḡuwēnuwēn xipan.

— Okukukat — io'e. — Ḡasū ōn iju jojom — io'e. — Soat taxiyo am etaēiat cocom ōn — io'e. ³¹ — Soat etabixe juk etaēiat cocom ōn — io'e. — Ḡasū bit we'ū but ocokcoḡ — Simeão o'e. — Ēn acā okukukat — io'e. — Ḡasū ōn iju jojom apēn cuk ece owebe iap taḡ — io'e. ³² — Kabiaap puxim je'e ixe. Judeu'ūmayū mutaybitbin je'e — io'e. — Ebekitkiyū dak kūyjobin jeedop ip warara'acat a'ō kay ḡu—ixe a'ō kay acā—Israel naxeḡebitbiyū — io'e. — Edipap kuḡ jeedop ip — io'e Deus pe.

³³ Cebaydaap, ixi dak itabēḡbēḡ ip osodop Simeão ekawēn cocom—bekicat muwēnuwēnap cocom.

³⁴⁻³⁸ — Xipan cuy ikap'isuat ebayū ejukuk — Simeão o'e Deus pe.

Ḡebuje Simeão o'jekawēn Maria eju—ikap'isuat xi eju.

— A'ōpicūḡ cuy eḡuy — io'e. — Deus cuk ixe bekicat o'taē — io'e. — Inaka adeayū iju kay ḡu jījā je'e Judeuyū'in. Deus pit ixeyū ḡu'ūm. Ēn tak eḡuycūḡ cīcā ece'e — io'e. — Ipiat ecesupi'ajo jījā paja ewebe ōmap puxim — Simão o'e Maria be. — Warara'acayū bit iju kay jījā je'e. Icokcok cīcā jeedop ip cekay. Deus imēn adeayū aḡuymubapukpuḡ je'e soat pe — io'e Simeão Maria be.

Bekicat ebayū Deus eju kawēnwēnap'a be bima, Ana oajēm cekay ip. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xipat cīcā — io'e Deus pe—Ana o'e.

Ixe Ana bekicat o'kapiap o'ḡuwēn adeayū be Jerusalém ka watwat pe—Deus jebekitkit taxiyoap wiwi'ukayū be. Ixe Ana Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Fanuel daxit osunuy. Aser diwat osunuy. Yabut cīcā osunuy. Yaypan'isu bima juk o'jewebumūn. 7 koato jektop xe osunuy. Kuy ma itop'ūm oe'ū. Ixe Ana 84 koato osunuy ḡasū. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm ḡu. Soat em ma iḡo'a be nuynuy—kabiam, ixima daḡ tak. — Ēn xipat cīcā — i'e'e'uk osunuy Deus pe soat em. Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. Jekpiwan ma jewemureren'uk osunuy ceweju jekawēn ojuy.

³⁹ Deus ekawēn taḡ paī be bekicat mubapuk epere buje, cebayū Jesus o'tujupit jeka kay. Nazaré ka kay ip o'jepit—Galiléia eipi be. ⁴⁰ Bekicat o'yaypan. Ibacaan o'e. Jeadipyū bodi ma itaybican o'e. Deus xipacat ūmūm'uk osunuy cebe.

⁴¹ Jesus ebayū waram o'ju ip Jerusalém ka kay. Soat em Páscoa epeta be cucu'uk ip osodop Jerusalém ka kay. ⁴² 12 koato bima, Jesus o'ju ġuto jebaydaap, ixi iat eju, peta be cucu'uk puye.

⁴³ Peta epere buje, cebayū ma o'jepit ip jeka be. Jesus pit o'jecū Jerusalém ka be. Itaybit ġu ip osodop cecūam. ⁴⁴ Tūybe Jesus wuybadipyū eju o'jepit iān o'e ip cebayū. Jepitpin o'ju ip e daġ jeka kay. O'xet ip e bidase. Jesus o'jokudada ip jebadipyū daġ, jebureyū daġ tak. ⁴⁵ Ka'ūmġu. O'tobuxik ġu ip. Imēnpuye ikudadam o'jepit ġuto ip Jerusalém ka be. Ebapūġ kabia ikudadam oekuku ip.

⁴⁶ Ġebuje Jesus o'tobuxik ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Xik'i osunuy Moisés ekawēn Judeuyū mutaybitbin'ukayū xe—aypayayū xe. Cekawēn cocom osunuy. Kawēnwēn osunuy ceweju ip. ⁴⁷ Jesus kay jijā ip o'e soat cekawēn cocoayū, itaybit cīcā buye, cūġ cīcā jededem puye dak.

⁴⁸ Jesus tobuxik puje, cebayū itabēġbēġ ip o'e ijojom.

— Tapu — io'e ixi Jesus pe. — Edaobu'u du eġuy jepin? — io'e. — Ocaġuybabi'ūm cīcā ocesop ekudadam—ōn, ebaydaap tak — io'e—jekpot pe o'e.

⁴⁹ — Aī, apēnpuye dak okudadam epeku? — io'e. — Eyetaybit ġu du webay duk'a be juy ōn iam—Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e—jexi be o'e.

⁵⁰ Imēnpit Jesus ekawēn iba'arem o'e cexe ip.

⁵¹ Ibocewi o'jepit jebayū eju Jesus. Oajēm jeka be—Nazaré ka be. Jebaydaap a'ō kay kūyjobit osunuy. Ixi dak soat em ġebum osunuy apēn Jesus cuk adi o'e'e cebe iap kay. ⁵² Ixe Jesus tak jebureyū bodi ma itaybican o'e. O'yaypan. Ikukpin cīcā osunuy Deus xe, jexeayū xe dak.

3 ¹⁻² Ġebuje Deus o'jekawēn João Batista eju—Zacarias ipot eju. João uk'a'ūmat pe osunuy.

— Wekawēn cuy eġuwēnuwēn itaybit'ūmayū be — Deus o'e João be.

O'jekawēn João eju Tibério Roma ka kukat pima. 15 koato kuy ika kukat osunuy. O'jekawēn ceweju Pôncio Pilatos Judéia eipi kukat pima dak, Herodes Galiléia eipi kukat pima dak, Lisânias Abilene eipi kukat pima dak, Filipe Ituréia eipi kukat pima dak. Ixe Filipe Traconites eipi kukat tak osunuy. Filipe Herodes kitpit osunuy. O'jekawēn João eju Anás Judeuyū epaiyū kukukat pima. Caifás tak Judeuyū epaiyū kukukat osunuy. ³ Imēnpuye Jordāodi wābu daġ oeku João.

Ġuyjom João Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn adeayū be.

— Eyġuyčġčġ cuy epesop ikērēat kuġ puye — io'e cebe ip. — Ikērēat murjūġrūġap cuy epeyepere — io'e. — Epeyewemubatisasanat cuy — io'e. — Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e. ⁴ — Imēntak e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

Aġokatkat jewāwāwām uk'a'ūmat pe, i. Imēn jewāwāwām:

Soat e juy epesuemukacūġ wuykukukat ajēmap em, i. Ie juy epesuemudim ceku am, i. ⁵ Kabioreġreġat cuy epeġudim, i. Ipiweġūn je'e, i. Co'a dak epeya-muweġūġūn, i. Iebixirik taġ cuy epesuemuġēm, i. Wakenat e be epesuemuġēm, i. Soat iekērēate iedip cīcā je'e, i. ⁶ Wuydaxijo am Deus emunaē coco ip soat ijodiacat, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup — io'e João adeayū be.

⁷ Imēnpuye adeayū o'ju João be jemubatisanan.

Ġebuje João adeayū o'ġukūyjo.

— Deus itakoma eykay, ikērēat kuḡ cīcā buye — io'e. — Ipiat supi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ puye — io'e. — Eynapōn pa'ore Deus xewi — io'e.⁸ — Cūḡ ma juy epeku kuy ikērēat mujurūḡrūḡap ocepere iap mubapuk am warara'acayū be — io'e. — Tūybe Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe wuyju Abraão naxeḡebitbit puye iān purut eyju e'em — João o'e. — Imēn ḡu juy epe'e — io'e. — Iba'ore ḡu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeḡebitbiyūm — io'e.⁹ — Ḡaxīn ma o'a kukat jajēm ya'a'e'umat'ip takat am yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ḡaxīn ma ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be — João o'e.

¹⁰ — Apēntak oce'e ipiat pi'ajoap puxim? — io'e ip João be.

¹¹ — Xepxep eyekabek kuḡ pima, pūḡ cuy epeḡūm ikuḡ'umat pe — io'e. — Puybit kuḡ pima, epeḡu'ē'ē juy ikuḡ'umat pe — io'e.

¹² Iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū dak oajēm João be jemubatisanan.

— Pām oceju? Apēntak oce'e? — io'e ip João be.

¹³ — Iecuḡap emumubudei bodi ḡu juy epejat cebekitkit pewi—ixe emumubudei acā — io'e João.

¹⁴ — Pām oceju? — io'e ip sorarayū dak.

— Puyxibun ḡu juy dinheiro epejat warara'acat xewi — io'e. — Napa ḡu juy epe'e dinheiro bu am warara'acat xewi. Jemāmāmām ḡu juy epesop eyekapikaptei kuḡ—eycokcoḡ acā — io'e.

¹⁵ Soat ḡebum cīcā o'e ip João ekawēn kay.

— Ite du Deus emunaē soat taxijo am? — io'e ip jewewebe.

¹⁶ Ḡebeje João o'jekawēn soat pe.

— Ōn ma eymubatisasan idibi be — io'e. — Wara'acat pit omuyku. Obodi ma ixe ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo pēḡap ḡu cebeam? Cedaḡ ḡu kuka oce ixe a'ōbuywatwat'ukan, oboḡ ḡu buye. Ōn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biōḡbuk ḡuōm eywebe ya'ō daḡ eyeku am. Ixe dak ipiat supi'ajoat eywebe cūḡ ma eyeku am.¹⁷ Wuyju taixee xixxiḡ tūmūntata mujēm ām taixee bewi. Tūmūntata muxipanpan wuyju tamūn'a be. Taixee mupikpiḡ daxa be. Imēnpuxim Deus kūyjobicayū muwajejem kūyjobit'ūmayū xewi. Kūyjobicayū ixe xe jeedop soat em. Kūyjobit'ūmayū bit soat em ipiat supi'ajojo — io'e João.

¹⁸ Imēn adeayū awēwēm oeku João. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku.

¹⁹⁻²² Adeayū mubatisasan epere buje, João Jesus o'ḡubatisan.

Ḡebeje Jesus kay Ibiōḡbuk xipacat o'kop. Jesus Deus eju kawēnwēn pima, o'kop. Pukaso jo'i o'kop Ibiōḡbuk xipacat.

Ḡebeje Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Ēn okpocat — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — Deus o'e Jesus pe.

Ḡuyjom Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be. Ixe Herodes Galiléia eipi kukat osunuy. Kuy bima João o'e Herodes pe:

— Cedaḡ ḡu ewebe ekitpit tayxi bum etayxim—Herodias bum — i. — Ēn ikērēat kuḡ — io'e Herodes pe.

Herodes ikērēat kukuk'uk osunuy. Waram ikērēat o'jukuk ḡasū dak. João ikērēat o'jukuk ḡu. Inaka Herodes João o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be.

²³ Jesus 30 koato bima ijodiacat mutaybitbin o'e. — Jesus José ipot — io'e'e ip adeayū.²⁴ José ebay butet Eli i osunuy. Eli ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. Levi ebay butet Melqui i osunuy. Melqui ebay butet Janai i osunuy.²⁵ Janai ebay butet José i osunuy. José ebay butet Matatias i osunuy.

Matatias ebay butet Amós i osunuy. Amós ebay butet Naum i osunuy. Naum ebay butet Esli i osunuy. Esli ebay butet Nagai i osunuy. Nagai ebay butet Maate i osunuy. ²⁶Maate ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Semei i osunuy. Semei ebay butet José i osunuy. José ebay butet Joda i osunuy. ²⁷Joda ebay butet Joanã i osunuy. Joanã ebay butet Resa i osunuy. Resa ebay butet Zorobabel i osunuy. Zorobabel ebay butet Salatiel i osunuy. Salatiel ebay butet Neri i osunuy. Neri ebay butet Melqui i osunuy. ²⁸Melqui ebay butet Adi i osunuy. Adi ebay butet Cosã i osunuy. Cosã ebay butet Elmadão i osunuy. Elmadão ebay butet Er i osunuy. ²⁹Er ebay butet Josué i osunuy. Josué ebay butet Eliézer i osunuy. Eliézer ebay butet Jorim i osunuy. Jorim ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. ³⁰Levi ebay butet Simeão i osunuy. Simeão ebay butet Judá i osunuy. Judá ebay butet José i osunuy. José ebay butet Jonã i osunuy. Jonã ebay butet Eliaquim i osunuy. ³¹Eliaquim ebay butet Meleá i osunuy. Meleá ebay butet Mená i osunuy. Mená ebay butet Matata i osunuy. Matata ebay butet Natã i osunuy. ³²Natã ebay butet Davi i osunuy. Davi ebay butet Jessé i osunuy. Jessé ebay butet Obede i osunuy. Obede ebay butet Boaz i osunuy. Boaz ebay butet Salá i osunuy. Salá ebay butet Nasson i osunuy. Nasson ebay butet Aminadabe i osunuy. ³³Aminadabe ebay butet Admim i osunuy. Admim ebay butet Arni i osunuy. Arni ebay butet Esrom i osunuy. Esrom ebay butet Peres i osunuy. Peres ebay butet Judá i osunuy. ³⁴Judá ebay butet Jacó i osunuy. Jacó ebay butet Isaque i osunuy. Isaque ebay butet Abraão i osunuy. Abraão ebay butet Tera i osunuy. ³⁵Tera ebay butet Nacor i osunuy. Nacor ebay butet Seruque i osunuy. Seruque ebay butet Ragaú i osunuy. Ragaú ebay butet Faleque i osunuy. Faleque ebay butet Éber i osunuy. Éber ebay butet Sala i osunuy. ³⁶Sala ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Arfaxade i osunuy. Arfaxade ebay butet Sem i osunuy. Sem ebay butet Noé i osunuy. Noé ebay butet Lameque i osunuy. ³⁷Lameque ebay butet Matusalém i osunuy. Matusalém ebay butet Enoque i osunuy. Enoque ebay butet Jarete i osunuy. Jarete ebay butet Maleleel i osunuy. Maleleel ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Enos i osunuy. ³⁸Enos ebay butet Sete i osunuy. Sete ebay butet Adão i osunuy. Adão Deus ipot osunuy, Deus o'gũgẽ buye.

4 Jordãodi bewi Jesus epit puje, Ibiõgbuk xipacat o'tujowat uk'aũmat pe. Jesus aũyadada'uk osunuy Ibiõgbuk xipacat. ²Uk'aũmat tağ oeku 40 kabia. Jesus Ibiõgbuk xipacat a'õbacaap kuğ osunuy. Ibiõgbuk kërëayũ kukukat tak Jesus o'subuyxijo iboce. Te'e ma ikërëat mujurũgat ojuy Jesus pe iboce. 40 kabia Jesus jekõnkõn ġu osunuy. Ire jĩjã osunuy.

³Gẽbuje ibiõgbuk kërëayũ kukukat o'jekawẽn Jesus eju.

— Ĕn Deus ipot pima, a'õbi ma wita'a juy eyamuwexat pã'o'am — io'e Jesus pe.

⁴— Ap! — io'e Jesus. — Imẽn e'em Deus ekawëntup: “Wuyetabẽg wuyxat o'om puye ġu—Deus wuymutaicin puye acã,” i — io'e.

⁵Ibocewi ibiõgbuk kërëayũ kukukat Jesus o'tujowat umat pe. Soat eipi o'ğubapuk cebe. Dao ma soat eipi dağacat o'ğubapuk cebe. Soat ip o'jojojo.

⁶— Ŧn cuy emuy soat eipi watwat kukukan — io'e. — Wa'õbi soat eipi watwat kukukan ecesũy — io'e. — “Ĕn acã ocekkukat,” i je'e ip ewebe — io'e. — Ibubut adeayũ kukukan ecesũy wa'õbi — io'e. — Soat ma iũm put owebe omunaẽ be, soat podi ma õn wa'õbaca buye — io'e napa ma. ⁷— “Ĕn xipat,” i ĩn e'em owebe bima, soat oğũm ewebe — io'e. — A'õbuyxian ecesũy wa'õbi — io'e Satanás Jesus pe.

⁸ — Ap! — io'e Jesus. — Imên e'em Deus ekawëntup: “Xipat ên, i juy epe'e Deus pe acã,” i. “Deus a'ô kay acã epesop kûyjobin—eykukukat a'ô kay,” i — Jesus o'e Satanás pe.

⁹ Ibocewi o'tujowat Jerusalém ka be. O'jomôg Deus eju kawênwênap'abi jeje—yaboğat'abi jeje.

— Ên Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e Satanás. ¹⁰ — Imên e'em Deus ekawëntup: “Deus jekawên tojtjtot'ukayû ğuju xipan ekuk am,” i. “Ixe'yû jedaxijo ewebe xipat'umat ebapukap puxim,” i. ¹¹ “Ixe'yû jeak ekay wita'a be eimucakcakap puxim,” i — io'e Satanás.

¹² — Ap! — io'e Jesus. — “Cêm paxi Deus ja'ô dağ e'em?” i'ümğü juy epe'e — io'e Jesus.

¹³ Ğebu je ibiöğbuk kërëayû kukukat o'jewede Jesus xewi. O'jem cexewi Jesus puyxijojoap epere buje. Te'e ma Jesus pe ikërëat mujurûğat ojuy. O'jem.

— Waram ğuto osubuyxijo jîjâ — io'e jewebe ma ibiöğbuk kërëayû kukukat—Satanás.

¹⁴ Jesus o'jepit Galiléia eipi kay. Ibiöğbuk xipacat a'ôbacaap kuğ oeku. Soat ibo eipi watwat yajëmap awëğ o'yawëğtobuxik.

¹⁵ Ğebu je Jesus kawên idipan ip o'ğutaybitbin Deus eju kawênwênap'a be.

— Soat podi ma Jesus xipan wuymutaybitbin — io'e ip ya'îjojoayû. — Ka'ümğü ixë jo'iat xipacat — io'e ip.

¹⁶ Jesus o'ju jaypanap ka kay—Nazaré ka kay. Jay. Oajëm. Jebodoydoyap kabia bima Judeuyû ômôm'uk ip osodop Deus eju kawênwênap'a be. Sábado bima ip ômôm'uk osodop. Jesus oôm jewëju ip iğo'a be. O'ây Deus ekawëntup com iğo'a beacat pe ya'îjo am.

¹⁷ Ğebu je iğo'a kukukat Deus ekawëntup o'tupûm Jesus pe—Isaías emudup-mubararaktup—Deus ekawên muwënuwën'ukat emudupmubararaktup. Jesus o'tupmupaya. Püğtup o'tuptobuxik. Imên e'em itedup:

¹⁸ Deus biöğbuk owebe nuynuy, i. Imënpuye ixë onaë owebe kawên idipat muwën âm tadaybotbocayû be, i. Ixe omuju owebe: “Taomünmünayû daomünmünap'a bewi ğujëm ip” i'e am taomünmünayû be, i. Ixe omuju owebe: “İta'ümayû itate je'e ip” i'e am ita'ümayû be, i. ¹⁹ Ixe omuju owebe tadaybotbocayû mujëm âm imudadaybotbot'ukayû xewi, i. Ixe omuju owebe: “Ğaxın ma Deus jebekitkit idaxijo” i'e am soat pe, i.

²⁰ Imên e'em itedup. Jesus ibodup o'tupcoco ya'öberen. Otupmupirik. Waram o'tupûm yakukukat puywatwat'ukat pe. Oabik.

Soat iğo'a beacat o'jeak cîcâ Jesus kay.

— Apëntak teku? — io'e ip jewewebe.

²¹ Ğebu je Jesus o'jekawên cewëju ip.

— Ğasû bit soan o'jebapuk ijudup peat ekawên tağ—ğasû otupcociatup ekawên tağ — io'e.

²² Soat xe Jesus xipat cîcâ osunuy iğo'a beacat xe.

— Jesus ekawên soat podi ma cekawëntip! — io'e ip jewewebe. — Teku José ipot ğu du? — io'e ip jewewebe.

²³ Jesus o'jekawên cewëju ip.

— “Tapu, ecewanüğta juy,” i wuyju e'em wuyanüğtata'ukat pe — io'e. — Iboap kuka epe'e owebe dak. “Ocejojojo ğu bukiap cuy eğubapuk ocewebe ijo am apën

cuk adi eḡubapukpuk Cafarnaum ka be bima,” i aco'i eyju e'em owebe — Jesus o'e.
²⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat jaypanap ka be bima, ibo ka watwat ixekawēn kay ḡu — io'e. ²⁵ — Icēmān ōn e'em eywebe. Kuyje Deus Elias o'ḡuju pūḡ kay itop e'ū'ibit kay—Sarepta ka beat kay—Judeu'umat kay—Sidom eipi beat kay. Ixeyū kabia daḡ soat kaka beayū irere oekuku. Ka'ūmḡu muba'at osodop ebapūḡ koato, ipidaseat koato dak. Soat ip irere jījā osodop. Imēnpuye ade itop e'ū'ibiyū tadaibotbot cīcā osodop ixeyū kabia daḡ—Judeuyū. ²⁶⁻²⁷ Imēnpit Deus Elias o'ḡuju Judeuyū kay ḡu—Sarepta ka becat kay acā—Sidom ka tēḡatka becat kay acā — Jesus o'e. — Deus Eliseu o'ḡuju Naamā kay imu'ada am. Eliseu Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Naamā ierepat osunuy. Ade ierepayū Judeuyū eipi daḡ osodop ip ixeyū kabia daḡ. Imēnpit Eliseu warara'acat ḡu o'ḡu'ada. Naamā acā o'ḡu'ada — Jesus o'e.

²⁸⁻²⁹ Iboap ekawēn co buje oitakomān cīcā ip Jesus kay Deus eju kawēnwēnap'a beayū. Jesus o'tujujēm ip jeka bewi.

Jesus o'tujuu ip co'a bicūḡ kay yaoka am. Aḡoka ibo'a pēnpēn taḡ o'sukadop. Co'a bicūḡ pewi yabitorom Jesus muy'at ojuy ip. ³⁰ Imēnpit Jesus o'kap cepidase ip. Jeju pinap taḡ o'ju.

³¹ Jesus o'ju Cafarnaum ka kay—Galiléia eipi beat ka kay, ikaboḡatka kay. Judeuyū o'ḡutaybitbin Deus eju kawēnwēnap'a be jebodoydoyap kabia be. Soat esemana imutaybitbin'uk ip osunuy.

³² — Cūḡ cīcā ma Jesus wuymutaybitbin — io'e ip. — Jesus ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip.

³³ Ḡebye aḡokatkat o'jewāwā iḡo'a beat—ibiōḡbuk kērēat kukat. O'jewāwā ya'ōberen ibiōḡbuk kērēat cebe buye.

³⁴ — Jesus, apēn ēn em ocewebe? — io'e Jesus pe—Nazaré ka bewiat pe. — Oce-muy'ū ām tu ejot? — io'e. — Wetaybit ēn — io'e. — Ēn Deus ipot—ikērēat kuḡ'umat ipot — io'e.

³⁵ Ḡebye Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ — io'e Jesus cebe. — Ejēm cuy aḡokatkat pewi — io'e ibiōḡbuk kērēat pe.

Aḡokatkat pewi o'jēm ipi ju imuy'at'an pima. Imēnpit warēmtaḡ ḡu aḡokatkat o'jukuk cēm cēm pima. ³⁶ Imēnpuye itabēḡbēḡ o'e ip ijojom—ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm iap cocomayū.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat mujēmjēm ja'ōbi — io'e ip. — Ya'ōbacaat teku — io'e ip jewewebe. — Itaybit ibiōḡbuk kērēat mujēm ām — io'e. — Imēnpuye cēm cēm ip ja'ōbi — io'e ip.

³⁷ Soat ka daḡ Jesus awēḡ o'yawēḡcu—Galiléia eipi korerenat ka daḡ.

³⁸ Ibocewi Jesus o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi.

O'ju Simão Pedro duk'a kay. Oajēm. Cereḡ. Oōm. Simão daxijo osodop ibo'a be. Ipa'i jījā osodop.

— Ipa'iat eḡu'ada — io'e ip Jesus pe.

³⁹ Ḡebye Jesus o'ju ipa'iat kay. Pa'i o'ḡukorēm.

— Ejēm cebewi — Jesus o'e pa'i be.

Imēnpuye pa'i o'jēm. Xipat o'e. Ipa'i topibit o'kop ḡebye bit. Ixat o'ḡuḡē Jesus peam, cewējuayū beam tak.

⁴⁰ Kaxi at puje ibo ka watwat iwātaxipiyayū o'tujowat Jesus kay imu'ada am. Soat kuḡ ip osodop iwātaxipi. Jesus o'jewebumōḡ cebe ip—soat pe. Soat ip o'ḡu'ada'ada. Adah. ⁴¹ Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm ikukayū bewi. Poxerewun. O'jēm.

— Ēn Deus ipot — io'e ip ya'ōberen—ibiōḡbuk kērēayū o'e. Itaybit ip osodop Jesus Deus emunaē iam. Inaka Jesus ibu'u osunuy ixeyū be iboap muwēn ām.

— Ōn Deus emunaē iap epeḡuwēn ḡu juy — io'e cebe ip.

⁴² Kabia'isum Jesus o'jēm Simão Pedro duk'a bewi. Poxerewun. O'ju uk'a'ūmat pe. Jay. Oajēm. Adeayū Jesus kudadam o'e ip. Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— Ejēm ḡu juy ocexewi. Ijoce ma juy eḡuy — io'e ip Jesus pe.

Ḡebuḡe o'jekawēn ceweju ip.

⁴³ — Warara'acayū be dak kawēn idipat oḡuwēn—wara'atka watwat pe dak — io'e. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy oce cebe ip — io'e. — Deus cuk omudot ibo ekawēn muwēn ām — io'e Jesus.

⁴⁴ Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn oeku Deus eju kawēnwēnap'a be. Judéia eipi daḡ imuwēnuwēn oeku—soat kaka daḡ.

5 Adeayū o'jewemuwunuwun ip Jesus ekawēn co pin cīcā buye. Jesus cūḡ'i osunuy iodi wābu ka'oririt pe. Iodi Genesaré eipi be o'tinuy. Genesaré i tibutet osunuy. Adeayū jewemuwunuwun ip Deus ekawēn co pinayū.

² Ḡebuḡe Jesus xepxep kobe o'jojojo kapurūḡ pe. Axima bubu'ukayū jekobe be ḡu ip osodop. Kuy o'jēm ip. Axima bubuap wuywuy ip osodop kapurūḡ pe. ³ Jesus oōm pūḡ pe ixeyū ekobe be—Simão ekobe be.

— Kobe eḡuwun — io'e. — Eḡuwun cuy kapurūḡ pewi — io'e Jesus Simão be.

Xik. Jesus oabik kobe be. Kobe be bima adeayū o'ḡutaybin—kapurūḡ peayū o'ḡutaybin.

⁴ Imutaybin pu'u bima, o'jekawēn Simão eju—kobe iwat eju.

— Tibucūḡ pe aju axima bum — io'e.

Tibucūḡ pe ip o'ju.

— Axima bubuap cuy eḡuakōm tibucūḡ pe axima bu am — io'e Simão be.

⁵ — Kariwa, ixima bun oceku axima bu ojuy — io'e Simão. — Ocejat ḡu. Imēnpit waram oceḡuakōm imēn ēn e'em ocewebe buye — io'e.

Sa. Axima bubuap o'ḡuakōm.

⁶ Ḡebuḡe axima o'jat ade. Xeresu ḡu axima. Kurekoh. Axima bubuap jewek ojuy axima poxi pibun. ⁷ Wēḡwēḡ'i o'e ip jebureyū kay—wara'at kobe beacayū kay. Jebureyū o'takoy yajēm ām jebuywat am. Ibureyū oajēm ibuywat am. Xepxep kobe o'ḡuporan ip aximām. Imēnpuye kobe jepiriḡ ojuy axima poxi pibun.

⁸ Iboap co buje, Simão Pedro o'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Okukukat, wede ece oxewi — io'e. — Ōn ma ikērēat kuḡ. Ēn pit a'ōbuyxi. Oxe ḡu juy eḡuy — io'e—Simão o'e.

⁹ Simão itabēḡ o'e ijojom, soat cewejuayū dak. Itabēḡbēḡ ip o'e ijojom ade jījā axima buye. ¹⁰ Warara'acayū dak itabēḡbēḡ ip o'e ijojom—Tiago, João dak. Ixeyū xepxepayū Zebedeu ipotpoyū ip osodop. Simão eju kapikpik'uk ip osodop axima bubum.

Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn Simão eju.

— A'ōcam cuy eḡuy — io'e Simão be. — Ḡasū bit axima bubu'ukan ḡu juy eḡuy, — io'e. — Kawēn idipat muwēnuwēn'ukan cuy eḡuy adeayū be imutabut am ip Deus kay — io'e.

— Ha'a — io'e.

¹¹ Ġebuġe Simão o'ju Jesus kay, cewejuayū dak. Putwedui. Jekobe o'tujuu ip kapurūġ pe. Soat o'suiwat ip ibun Jesus eju jeku am. Soat em Jesus eju oekuku ip.

¹² Ikaboġatka be bima aġokatkat oajēm Jesus kay—ierepat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap jexe ya'ōbuyxi buye.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. — Ebu'u'ūm pima, omu'adam ece — ierepat o'e.

¹³ Pucūġ. Jesus o'jebaepucūġ cekay.

— Obu'u ġu emu'adam — io'e. — Ġaxīn ma ōn jemu'ada — io'e.

Jesus a'ōbi ierep topibit dao ma o'je'ada. Xipat o'e.

¹⁴ — Emu'adaap eġuwēn ġu juy warara'acayū be — io'e Jesus cebe. — Ġasū bit paī kay juy eju — io'e. — Eōhōyū'in cuy eġūm paī be imupik am Deus etabixe ece'ada buye. Eġūm cuy cebe Moisés ekawēn taġ. Eōhōyū'in cuy eġūm cebe e'adaap mubapuk am soat ka watwat pe — io'e.

¹⁵ Imēnpit soat ka watwat Jesus awēġ o'yawēġtobuxik ip—ierepat o'ġu'ada iap awēġ. Imēnpuye adeayū o'je'awero ip ixekawēn co am. O'je'awero ip Jesus pe jewemu'ada am tak. ¹⁶ Jesus pit o'jēm cexewi ip. Poxerwun. Cexewi ip cēmcm'uk osunuy jekawēn ām Deus eju. Uk'a'ūmat pe kawēnwēn'uk osunuy Deus eju.

¹⁷ Ġebuġe Jesus adeayū o'ġutaybitbin kawēn idipan. Fariseuyū kaxikxik'i osodop iboce, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū osodop ip. Jesus ekawēn co ojuy osodop ip. Oajēm ip soat kaka daġwi—Galiléia eipi daġwi, Judéia eipi daġwi dak, Jerusalém ka bewi dak. Jesus iwātaxipiaiyū mu'ada'adam osunuy Deus a'ōbacaap kuġ puye.

¹⁸ Ġebuġe aġokatkayū oajēm Jesus kay. Cexīġxīġ pa'oreat o'tujuajēm ip Jesus kay. Jay. Uk'a be tujuōm ojuy ip cexīġxīġ pa'oreat mōġ ām Jesus wap. ¹⁹ Imēnpit tujuōm pa'ore ip o'e uk'a yapora buye. Imēnpuye o'jeu ip uk'a abi jeje. Weru. Kawi'a'a o'ya'uk ip. Cabobum cexīġxīġ pa'oreat o'ġukop ip yabitokat taġwi. Kop. O'ġukop ip ixexecaptup pe. O'ġukop ip Jesus wap imu'ada am. Uk'a beayū parakpe o'ġukop ip.

²⁰ Jesus itaybit o'e teyūku itabut okay iam.

Ġebuġe Jesus o'jekawēn cexīġxīġ pa'oreat pe.

— Tapu — io'e. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

²¹ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak jewaġuydadam o'e ip Jesus ekawēn kay.

— Ite be ikērēat'uk pa'ore wuywebewi. Deus pe acā i'uk put — io'e ip jewewebe. — Teku Deus muymuy — io'e ip napa ma.

²² Jesus itaybit o'e apēn ip o'e jewaġuydadam iam.

²³ — Apēnpuye dak eyju imēn jewaġuydadam? — io'e. — Iba'ore ġu owebe “Ikērēat kuy oju'uk ewebewi” i'e am cebe — io'e. — Iba'ore ġu dak owebe “E'āy” i'e am cebe, “Ece'ada,” i dak — io'e. — Ka'ūma ma iba'ore owebe — io'e. ²⁴ — Soat waġo ōn. Ġasū cexīġxīġ pa'oreat eju ocekawēn eymutaybit am owebe ikērēat'uk put ijodiat pewi iam. Deus a'ōbacaap kuġ ōn ijodi bima dak — io'e cebe ip.

— E'āy! Ecexīġxīġ cuy — Jesus o'e cexīġxīġ pa'oreat pe. — Cūġcūġ cuy eju — io'e. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e cebe.

²⁵ Cexīġxīġ pa'ore topibit o'je'ada. O'āy. Cūġcūġ ma o'e adeayū etabutpe. Jexexecaptup o'tupu. Kuruk. “Ka'ūmġu ejo'iat xipacat,” i'e'em Deus pe bima, o'ju jeduk'a be. ²⁶ Imēneju ibo ka watwat itabēġbēġ ip o'e ijojom, o'jexīġxīġ puye.

— O'je'ada xeku — io'e ip. — Xīġxīġ o'e xeku — io'e ip.

Yağuybabi'um ip o'e.

— Ka'uma buk cexiğxīg pa'oreat o'gu'ada wuyetabutpe — io'e ip jewewebe. — Ğasū acā cexiğxīg pa'oreat mu'adaap ajojojo — io'e ip jewewebe.

²⁷ Ğebuĵe Jesus o'jem. Porewuh. Cucum pima Levi o'jojojo. Levi dinheiro bubu'uk osunuy iecuğap peam. Ixe Levi kapikpiğ osunuy iecuğap pe teidadaap'a be.

— Ejot cuy okay — io'e Jesus. — Oweju juy ejeku — io'e.

²⁸ Imēnpuye o'ju Jesus kay. Soat o'suiwat ibun Jesus eju jeku am.

²⁹ Ğebuĵe Levi Jesus o'takoy jekōn am jewēju. O'ju. Oajēm. Jay. Adeayū awerom osodop Levi dukta be—iecuğap peam dinheiro bubu'ukayū, warara'acayū dak. Jesus o'jekōn ceweju ip.

³⁰ Ğebuĵe Fariseuyū Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak—Fariseuyū ebekitkit.

— Apēnpuye dinheiro bubu'ukayū eju eyju jekōnkōn, ikērēat mujurūğrūğ'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be.

³¹ Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'umat ğu cucum wuyanūğtata'ukat kay—iwātaxipiat acā — io'e. ³² — Imēnpuxim cūğ ma jekuku'ukayū nomuwā am ğu ojot—ikērēat mujurūğrūğ'ukayū nomuwā am acā — io'e. — Ojot “Eyğucūğcūğ cuy epesop ikērēat kuğ puye” i'e am cebe — io'e Jesus. — “Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere” i'e am tak ojot — io'e Jesus.

³³ — João eju etaybitbinayū soat em jekpiwan ma jewemureren xipat je'e am Deus xe — io'e ip Jesus pe. — Deus eju kawēnwēn tak ip soat em — io'e ip cebe. — Fariseuyū eju etaybitbinayū dak ade em ip jekpiwan ma jewemureren jekawēn am Deus eju — io'e ip. — Eweju etaybitbinayū bit repi'ajojom ğu. Jekōnkōn ip — io'e ip. — Apēnpuye ip repi'ajojom ğu? — io'e ip. Jesus muymuy ojuy osodop ip.

³⁴ — Iba'ore oweju etaybitbinayū be jekpiwan ma repi'ajo am ōn ceweju ip puye — io'e Jesus. — Ōn iwadip puxim — io'e. — Iwadip cexe ip pima, ka'uma ma jekpiwan ma repi'ajojom jewebumūnap epeta be tomuwa'ibiyū. Jekōnkōn acā ip — io'e Jesus.

³⁵ — Guyjom pit iwadip je'jem cexewi ip. Ijem puje bit, jekpiwan ma repi supi'ajo ip — io'e. — Ōn ixeyū xe'um pima, oweju etaybitbinayū dak jekpiwan ma repi ip supi'ajo — io'e Jesus.

³⁶ Ğebuĵe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip. Imēn o'ğuwēn.

— Iwuywuy'umat ğu ajoinūm iokokat muwaket am — io'e. — Iwuywuy'umat inūm pima, kuka o'jewek. Iwuywuy'umat kuka o'jewai — io'e. ³⁷ — Uva'abidi atimuom yaokokat'a be ğu timun'a be tiisuati—yaisuat'a be acā — io'e. — Yaokokat'a be timuom puje, tidai e'em — io'e. — Yaokokat'a timun'a kuka o'jeaebağ. Uva'abidi dak kuka o'jediepu — io'e. — Timun'a dak kuka o'ya'um — io'e. ³⁸ — Imēnpit tiisuati atimōğ yaisuat'a be timun'a be — Jesus o'e. ³⁹ — Uva'abidi kōn puje kuyati kōn puje, tiisuati kay ğu ace'e — io'e. — “Kuyati tiku e'em uva'abidi,” i wuyju e'em — Jesus o'e. — Imēnpuxim kuyjeat ekawēn kay bima, wekawēn kay ğu kuka epe'e — io'e.

6 Jebodoydoyap kabia be ceweju etaybitbinayū trigodadot o'tadot'uk cucum pima ku dağ Jesus eju. ² O'tamukitikitik ip jebui be. O'ta'o'o ip.

— Apēnpuye eyju ta'uk'uğ? — io'e Fariseuyū cebe ip. — Kapikpi wuywebe jebodoydoyap kabia be — io'e ip.

Tamukitikitikap kapikap osodop Fariseuyū xe. Imēnpuye Jesus o'jomuymuy ip.

³ — Apên cuk o'e Davi, ibureyũ dak, irere bima? — io'e Jesus. — Iboap ekawëntup epetupco ġu du? — io'e Jesus Fariseuyũ be. ⁴ Ixe Davi oôm Deus eju kawënwënap'a be. Pão'a o'yabu—Deus etabixe yamõgmõg'ibit'a. O'ya'o. O'yaũm jebureyũ be ya'opiat'a. Paĩyũ be acã ya'o pi ġu o'yadop — io'e. — Iboap ekawëntup epetupco ġu du? ⁵ Soat waġo õn — Jesus o'e Fariseuyũ be. — Õn pit e'em apên i'epi wuywebe jebodoydoyap kabia be iap, apên i'epi ġu iap tak — io'e Jesus.

⁶ Ġebuġe Jesus ibakërëat o'tobuxik. Jebodoydoyap kabia be o'tobuxik. Oôm ma'ġuto Deus eju kawënwënap'a be. Ibo'a be o'ġutaybitbin. Ibo'a be aġokatkat osunuy. Pũġpa ibakërë osunuy—ibaatpa. ⁷ Jesus kay aġ cicã o'e ip Fariseuyũ, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ dak.

— Jebodoydoyap kabia be dak paxi ġu'ada? — io'e ip jewewebe.

Fariseuyũ “Jesus Moisés ekawën taġ ġu jekukum” i'e ojuy napa ma.

⁸ — Omuyumuy pin teyũku — io'e Jesus pit jewebe ma.

Ġebuġe Jesus o'jekawën ibakërëat pe.

— E'äy — io'e. — Ejot cuy ijoce soat pe ejo am — io'e.

Ibakërëat o'äy. O'ju ibo'a beayũ wap.

⁹ Ġebuġe Jesus o'jekawën Fariseuyũ eju, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ eju dak.

— Jebodoydoyap kabia be Moisés ekawën taġ tu wuywebe xipan i'e am? Ikërëan i'e am ġu xe'e? — io'e. — Warara'acat taxijo am cekawën taġ tu? Warara'acat aoka am ġu xe'e? — io'e.

¹⁰ Ġebuġe Jesus o'jeak soat kay.

— Pacũġ ece eba — Jesus o'e ibakërëat pe.

O'jepacũġ. Ibadip o'e. ¹¹ Imënpuye Fariseuyũ itakoma jĩjã ip o'e Jesus kay, Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ dak, jebodoydoyap kabia bima o'subamudim puye. O'je'awero ip. O'jewawëwë ip pën paxi ace'e Jesus pe i'e am.

¹² Ġuyjom Jesus o'ju co'a be jekawën âm Deus eju. Ixima bun o'jekawën ceweju.

¹³ Ġebuġe 12 beayũ o'taë jeweju etaybitbinayũm. Kabia'isum ixeyũ o'taë.

— Wa'õbi epeju wekawën muwën âm soat pe — io'e ixeyũ be—12 beayũ be.

¹⁴⁻¹⁶ Ibürün ma ip ibutet osodop: Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, wara'at Simão i, Judas i, wara'at Judas i. Ibürün ma ip ibutet osodop. Ibürün ma o'taë jeweju etaybitbinayũm. Tiago Alfeu ipot osunuy. Jesus Simão wara'an o'subuteta. Pedro i wara'at ibutet osunuy. Xepxep putet osunuy Simão butet. Jeipi kay jĩjãat i dak ibutet osunuy. André Pedro kitpit osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Xepxep putet osunuy Judas putet. Iscariotes i dak ibutet osunuy. Ixe Judas ġuyjom Jesus o'ġũm cekay itakomaayũ be yaoka am.

¹⁷ Ibocewi Jesus co'a daġwi o'kop jemunaëyũ eju—12 beayũ eju.

Ġebuġe adeayũ oajëm Jesus kay. Warara'acayũ kuy Jesus xe osodop ip—ceweju etaybitbinayũ. Adeayũ kawëġünat pe o'je'awero Jesus xe. Wũywi ip oajëm. Judéia eipi daġwi oajëm ip, Jerusalém ka bewi dak, Tiro ka bewi dak, Sidom ka bewi dak.

¹⁸ Oajëm ip Jesus ekawën co am, jemu'ada am tak. Ibiõġbuk kërëat kukayũ dak oajëm cekay imujëm âm. Jesus ibiõġbuk kërëat o'ġujëmujëm ikukayũ bewi. Imënpuye Jesus mucay ojuy ip imu'ada am. ¹⁹ Ixe be imu'ada but osunuy Deus a'õbacaap kuġ puye. Soat o'ġu'ada'ada iwãtaxipiyayũ.

²⁰ Jesus o'jeak jeweju etaybitbinayũ kay. O'jekawën cebe ip. Koap o'jekawën tadaybotbocayũ be.

Eycokcok cīcā eyju — io'e. — Eybubutbet ġu ġasū. Imēnpit Deus eykukukat — io'e.
²¹ — Eycokcok cīcā eyju. Ġasū acā eyrere. Ġuyjom pit eybeġbeġ epesop — Jesus o'e.
 — Eycokcok cīcā eyju. Ġasū acā eyju wa. Ġuyjom pit jewaywayway epesop. ²² Eycokcok cīcā juy epesop warara'acat itakoma eykay bima, eywebe “Oceweju ġu juy epeku—eyju soat waġo ebekitkit puye” i'e buje dak, warara'acat eymuymuy bima dak, warara'acat eyawēgmukērērērēn pima dak — io'e. ²³ — Eycokcoġ cīcā juy epesop warara'acat warēmtaġ eykuġ pima eyju webekitkit puye — io'e. — “Eycokcoġ cuy epesop,” i òn e'em eywebe — io'e. — Kabi be ade kuġ epesop idipat kuġ. Warēmtaġ ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk osodop ip eydobuyū'üm'üm kuyje — Jesus o'e.

²⁴ Ġebuġe Jesus o'jekawēn ibubut adeayū be.

— Karem ġu eydadaybot epesop — io'e. — Ġasū eybubut ade — io'e. — Kapikpiġ'üm pima dak soat kuġ eyju ġasū ma. ²⁵ Karem ġu eydadaybot epesop. Ġasū acā eybeġbeġ. Ġuyjom pit eyrere epesop. Karem ġu eydadaybot epesop. Ġasū acā eyju jewaywayway. Ġuyjom pit wawa epe'e. Eyġuycūġcūġ epesop — io'e. ²⁶ — Karem ġu eydadaybot epesop, warara'acat xipan eymuwēnuwēn pima. Imēnpuxim xipan jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kukuk'uk ip osodop eydobuyū'üm'üm kuyje — Jesus o'e.

²⁷ Ġebuġe soat pe o'jekawēn.

— Òn kawēnwēn soat eju eyweju—soat wa'ġojoayū eju — io'e. — “Eykay itako-maayū burem cuy epesop,” i òn e'em eywebe — io'e. — “Xipan cuy ixeyū epejukuk,” i òn e'em — io'e. ²⁸ — “Xipan cuy omuymuy'ukayū ejukuk,” i juy epe'e Deus pe. Deus eju juy epeyewawēn warēmtaġ eykukayū beam — io'e.

²⁹ — Pūġ kadi warara'acat pe eydopaoka buje, epeyaoka ġu juy. Āġ puk wara'at kadi jeydopaoka. Warara'acat pe eyekabek pu buje, āġ cuy eyekamixa dak ju'uk.

³⁰ Eyxewi iojuy buje, epeġüm cuy soat pe. Warara'acat pe darem eybubut pu buje, “Obubut cuy epetujupit okay,” i'ümġu juy epe'e cebe ip. ³¹ Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk — io'e.

³² — Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, “Deus cuy xipacat je'ġüm ocewebe,” i'ümġu juy epe'e. Cekayayū ikukpin ikērēat mujurūġrūġ'ukayū xe dak. ³³ Xipan eykayayū kuġ acā bima, “Deus cuy xipacat je'ġüm ocewebe,” i'ümġu juy epe'e. Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak xipan jekayayū kuġ — io'e.

³⁴ — Eyju darem iümüm warara'acat pe waram tujupit okay iam eyetaybit puye. Imēn iümüm pima, “Deus cuy xipacat je'ġüm ocewebe,” i'ümġu juy epe'e. Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak darem ma iümüm wara'at ikērēat mujurūġrūġ'ukat pe din-heiro buap ojuy cexewi — io'e. ³⁵ — Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū ekukuap puxim ġu juy epeku! — io'e. — Warēmtaġ ġu juy eykay itakomaayū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk. Darem ma epeġüm cebe ip ibubut puap ojuy ġu. Imēn eyeku buje, ade xipacat kuġ epesop kabi be. Deus ebekitkiyüm epesop. Soat podi ma ya'ōbacaat ebekitkiyüm epesop. “Ēn xipat,” i'ümġu e'em adeayū Deus pe. Deus pit soat em xipacat iümüm cebe ip—soat pe—ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be dak. ³⁶ Wuyebay itabotaidabotbot soat kay wuykay. Ixe buxim eyju dak eyetabotaidabotbon cuy epesop warara'acat kay — io'e.

³⁷ — “Ekērē jġā Deus xe,” i'ümġu juy epe'e warara'acat pe. Iboap e'em'üm pima, Deus tak “Eykērē oxē,” i'ümġu je'e eywebe. “Ikērēat kuġ ēn,” i'ümġu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'üm pima, Deus “Ikērēat kuġ eyju,” i'ümġu dak je'e ey-

webe. Ġebum ġu juy epesop apĕn cuk adi warara'acat warĕmtaġ eykuk iap kay. Ġebum'üm pima, Deus tak ġebum ġu je'e apĕn cuk adi warĕmtaġ wara'acat epejukuk iap kay — io'e.

³⁸ — Warara'acat pe epeġüm pima, Deus tak je'ġüm eywebe. Apĕn cuk epeġüm iap puxim epejat. Yoboġat epeġüm pima, eyju dak yoboġat epejat. Topapün epejat—iwajem, ibikbiġ tak, kutukutu'i ma dak, cūġ'i ma dak. Apĕn warara'acat pe eyju iūmap puxim Deus tak je'ġüm eywebe — io'e.

³⁹ Gebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawĕn o'ġuwĕn cebe ip.

— Ita'ūmat pe emubapuk pa'ore wara'at ita'ūmat pe — io'e. — Ita'ūmat pe wara'at ita'ūmat tujowat puje, xepxem ma kuka ip o'at ipiküyküy be. ⁴⁰ Eyetaybitbin pima, eyemutaybitbin'ukat podi ġu eyetaybit. Eyewemutaybitan cica bima bit, eyemutaybitbin'ukat co'i eyetaybit epe'e — io'e.

⁴¹ — Te'e ma eyju jeakaġ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'üm pima. ⁴² Te'e ma eyju e'em cebe: “Tapu, ma, otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'üm pima. Eyju jewewemuġuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk. Yop'uk puje, iba'ore ġu je'e eywebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi — io'e.

⁴³ — Yoptipat'ip pe yakĕrĕat'a'e ġu—yadipat'a'e acā. Imĕnpuxim yopkĕrĕat'ip pe yadipat'a'e ġu—yakĕrĕat'a'e acā. ⁴⁴ Yajo buje, wuyetaybit ace'e pubeat'ip poro iam. Asāo'a bubum wuyju widaoho'ip taġwi ġu—asāo'ip taġwi acā. Banka'a bubum wuyju arū'ip taġwi ġu—banka'ip taġwi acā. ⁴⁵ Imĕnpuxim xipacayū ma xipacat mujurūgrūġ. Xipat'ūmayū bit ikĕrĕat mujurūgrūġ. Apĕn wuyju jewaġuyġuy iap puxim wuyju kawĕnwĕn. Ikĕrĕat kay jewaġuyġuy bima, ikĕrĕān wuyju e'em. Idipat kay jewaġuyġuy bima bit, xipacan wuyju e'em — io'e.

⁴⁶ — Eyju te'e ma e'em owebe “Ēn ocekkuk,” i, wa'ō kay küyjobit'üm pima — io'e. ⁴⁷ — Abu-buxim okay ajĕmjĕmayū iap oġuwĕn eywebe—abu-buxim wa'ō kayayū iap tak, ajo-buxim wa'ō daġ jekuku'ukayū iap tak. ⁴⁸ Itaybicat puxim ip—aġokatkat puxim. Ixe aġokatkat uk'a o'yamuy. Koap ipiküyküy o'suküykot. Iküyberĕn o'suküykot. Wita'a o'yadobuxik badi. Uk'a'abi'ip o'yopmuy iġoküy be badiat'a jeje—wita'a jeje. Cem uk'a o'yamuy. Kabidoxixi oajĕm iġo'a kay, muba'atxiri dak. Muba'at idibi o'timuboġ. O'tiaġĕm iġo'a kay. Imĕnpit o'ya'at ġu yacem puye—wita'a jeje buye. Wa'ō kayayū ixe aġokatkat puxim—cem jeduk'a o'yamuy'iat puxim — Jesus o'e.

⁴⁹ — Wa'ō daġ ġu jekuku'ukayū bit warĕmtaġ uk'a o'yamuy'iat puxim—wa'ō kay'ūmayū. Wa'tjojom ip. Inaka küyjobit ġu ip wa'ō kay. Warĕmtaġ uk'a o'yamuy'iat puxim ip—aġokatkat puxim. Ixe aġokatkat uk'a o'yamuy ipi ju. Cem ġu o'yamuy. Idibi o'tiaġĕm iġo'a kay—tiboġati. Dao ma o'ya'at. O'ya'üm cica. Wa'ō daġ ġu jekuku'ukayū ixe aġokatkat puxim—wa'ō kay küyjobit'ūmayū. Cem'uma jeduk'a o'yamuy'iat puxim ip — Jesus o'e.

7 Adeayū be jekawĕn epere buje, Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Oajĕm. Sorarayū kukat ibo ka be osunuy. ² Ixe ibuywatwat'ukat iwātaxipi o'e—kariwa xe ikukpinat. Oe'ū pin ibuywatwat'ukit.

³ Ġebuje sorarayū kukat pūġpūġ Judeuyū kukukayū o'ġuju Jesus kay. O'ġuju ip Jesus Cafarnaum ka be iam o'jeküyjo buye.

— “Ejot cuy obuywatwat'ukat mu'ada am,” i juy epe'e Jesus pe — io'e sorarayū kukat ixeyū be.

O'ġĕm ip. Poxerewun. Jay. ⁴ Oajĕm ip. O'jekawĕn ip Jesus eju.

— Cemuojuyjuy juy eġm ixē sorarayū kukat pe — io'e ip Jesus pe. — Xipāt cīcā ixē ocexe — io'e ip. ⁵ — Ocebadiyū ikukpin cīcā ixē xe — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuyat ocewebeap'am — io'e ip.

⁶ Imēnpuyē Jesus o'ju ceweju ip.

Sorarayū kukat tuk'a wi wūy'ūm pima, sorarayū kukat jebureyū o'ġuju Jesus dopabe. O'ġuju ip ja'ōmuwēn ām cebe. O'jēm ip. Poxerewu. Jay. Ibureyū oajēm Jesus kay. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ocebure ocemudot ja'ōmuwēn ām ewebe — io'e ip Jesus pe. — A'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

— “‘Kariwa, ecewemuwa'ūm ġu juy oduk'a kay edot am,' i juy ece,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “‘Osūsūn emudon oduk'a be. ⁷ Cedaġ ġu emudot am oduk'a be wa'ōbuyxi'ūm puyē,' i juy ece cebe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “‘Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada. ⁸ Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūġ pe ōn e'em “Ejēm” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em “Ejot” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em: “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e,' i juy ece Jesus pe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Imēn ja'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

⁹ Iboap co buje Jesus itabēġ o'e ixeyū ekawēn cocom. O'jekorepēn adeayū kay.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iġo sorarayū kukat, Judeu ġu ma'ġu — io'e.

¹⁰ Ġebu je Jesus kay o'ġuju'iaiyū o'jepit sorarayū kukat tuk'a kay. Ibuywatwat'ukat o'tobuxik ip—iwātaxipi topibit. Kuy xipāt o'e Jesus a'ōbi.

¹¹ O'ju jewēju etaybitbinayū eju. Ade warara'acayū dak o'ju ceweju. Naim ka be o'ju ip. ¹² Jesusyū oajēm ikaboġatka exīntabi be—Naim ka exīntabi be. Jay.

Ibocewi aġokat kayū yaypan'isuat'ūm tujujēm jēm ip o'e ikaboġatka bewi ikot am. Ce'uat xibuk i't'et ġu osunuy wara'at. Jaġepūġ ma dak osunuy ce'uat xibuk. Itop'ūm e'ū'ibit osunuy. Adeayū o'ju ce'uat xibuk eju ibo ka watwat.

¹³ Wuykukukat Jesus ite jo buje, itabotaidabotbot cīcā o'e ce'uat xibuk kay.

— Wa ġu, tū'lū — Jesus o'e ce'uat xibuk pe.

¹⁴ O'ju ce'uat kay. Ce'uat tujujēm jēmap o'ġucay. Ce'uat tujujēm jēmayū o'jecū ip e bidase.

— Tapu — Jesus o'e. — Aġobucēġ ece — io'e ce'uat pe.

¹⁵ Ġebu je ce'ū topibit itabēġ o'e. O'je'aġobucēġ. O'jekawēn.

Ġebu je Jesus o'jekawēn ce'ū topibit xi eju.

— E'it waram ġuto o'jetait — Jesus o'e cebe.

¹⁶ Imēnpit soat imu'adaap cocoayū yaġuybabi'ūm cīcā ip o'e.

— Ka'ūmġu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat wuykay osodot—ya'ōbuyxiat — io'e ip jewewebe. — Deus osodot jebekitkit com — io'e ip.

¹⁷ Ibocewi Judéia eipi watwat Jesus ce'uat o'ġu'ada iap awēġ o'yawēġtobuxik—soat ka watwat.

¹⁸ Ceweju etaybitbinayū be Jesus ce'uat o'ġu'ada iam João mukūyjo buje, João xepxepayū o'tomuwa jewekay—jeweju etaybitbinayū. ¹⁹ Ixeyū o'ġuju ja'ōmuju am wuykukukat Jesus kay.

— “Deus emunaē ajēmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ēn tu ixē? Wara'at ġu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

Poxerewun. O'jēm ip.

²⁰ Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— João Batista ocemudot ekay — io'e xepxepayū Jesus pe. — “Ēn tu omuykuiat? Wara'at ġu xe'e ocejowiwi?” i juk o'e João ocewebe — io'e ip Jesus pe.

²¹ Ġasū Jesus tak adeayū o'ġu'ada'ada João emumudotyū etabutpe. Iwātaxipipi-ayū o'ġu'ada'ada. Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmujēm ikuġayū bewi. Ita'ūmayū o'sutada. Ierepayū o'ġu'ada'ada. Jesus tak o'jekawēn xepxepayū eju—João emumudotyū eju.

²² — Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoioiap cuy epeġuwēn João be, epeyekūyjoioiap tak — io'e. — Ita'ūm topibiyū itate o'e ġasū. Taojere topibiyū dak xipan ip o'e xīġxīġ ġasū. Ierep topibiyū dak xipat o'e ġasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e ip. Jekūyjojom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itait o'e ġasū. Itadaybotocayū dak kawēn idipat cocom ġasū — io'e. ²³ — Imēneju eycockoġ epesop okay eyetabut am eybu'u'ūm pima — io'e Jesus. — “Ite ġu omuykuiat,” i'e'em pima bit, eycockoġ ġu epesop — io'e xepxepayū be—João emumudotyū be.

²⁴ Jesus João o'ġuwēn adeayū be, cemumudotyū jēm puje.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Ipi'ūn'ūn kay kabido ajēm puje je'ipe'adededem. Yaġuykorerenayū ite'ip puxim, soat em jewaġuymuwarururun puye. João bit yaġuykoreren ġu. Wita'a buxim pit ixē. ²⁵ João doti teiboġ ġu. Teiboġat kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip—ibubut adeayū. ²⁶ João bit ibubut adeat ġu—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat acā. Wara'at Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma João ya'ōbuyxi. ²⁷ Imēn Deus ekawēntup e'em—João muwēġaptup:

Aġ cuy epesop, i'e'em Deus, i. Wemumuju oġuju ewap soat ajēm puje emuxipan am, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—João muwēġaptup — io'e. ²⁸ — Ka'ūma ma omuy João jo'i ya'ōbuyxian. Deus xe bit, yopīcat João bodiat ya'ōbuyxiat cebekitkiyū'in — Jesus o'e.

²⁹ Iboap ekawēn co buje, — Cūġ cīcā Deus — io'e soat ma, iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū dak. João ixeyū o'ġubatisasan. ³⁰ Fariseuyū bit ibu'u jījā osodop ip Deus bikuyap taġ jeku am, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ġu bit o'ju João kay jemubatisan am—wara'acat acā—iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū acā, wara'at ikērēat mujurūġrūġ'ukayū dak.

³¹ Ġebuġe Jesus waram o'jekawēn adeayū eju.

— Abu-buxim ġasūacat? Ajoap oġuwēn eywebe abu-buxim ip iap mubapuk am eywebe? ³² Bekitkit puxim ixeyū—pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jew-āwāwām ip jebureyū kay bekiktiyū.

— “Tēġtēġ'a oceyamuyde eywebe ya'ījo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'i'in,” i'e'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ūmcocom. Eybu'u eyju bit oceweju tōn,” i'e'em ip. Ijoyū buxim ġasūacat — Jesus o'e.

³³ — João Batista oajēm eykay. Ixe jekpiwan ma irere oeku Deus eju jekawēn ām. Eyju bit napa ma e'em ixē muwēnuwēn: “Ibiōġbuk kērēat kukat teku,” i. ³⁴ Soat waġo ōn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Eyju bit napa ma e'em omuwēnuwēn: “Ka'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecuġap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūġrūġ'ukat pure,” i dak — io'e. ³⁵ — Wuyju Deus emumutaybitbinap taġ jekukum pima bit, warara'acayū je'e “Deus cūġ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

³⁶ Ğe buje Fariseu Jesus o'tomuwā jewēju jekōn ām. Simāo ibutet osunuy. Jesus o'ju Fariseu duk'a be. Oajēm. Oabik jekōn ām ceweju.

³⁷ Ğe buje ayacat oajēm Jesus kay. Ixe ayacat ibo ka wat osunuy. Ikērēat mujurūgrūḡ'ukat osunuy. Ixe itaybit o'e Jesus jekōnkōn Fariseu duk'a be iam. Imēnpuye tide'oati o'tidojot Jesus kay timūn'a be. Timūn'a waenōm muḡēḡē jo'i osunuy—alabastro muḡēḡē osunuy. ³⁸ Oajēm Jesus kay. Xik'i osunuy Jesus nōḡpikadi, sui xe. Wa osunuy. Iḡuycūḡ osunuy juk adi ikērēat o'ḡuḡē iap kay. Jesus i o'suimubot jetadim. O'suisup jadam. O'suikōn. O'suimude'o'on tide'oatim. Imēn o'e Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ³⁹ Iboap o'jojojo Fariseu—Jesus emunomuwā.

Ğe buje Fariseu o'jekawēn jewebe ma.

— Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu? — io'e jewebe ma. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pima, itaybit kuka o'e abu ite ayacat wuimurerem iam — io'e. — “Ejēm cuy oxewi,” i kuka o'e cebe — io'e te'e ma. — Ite ayacat ikērēat mujurūgrūḡ'uxiat — io'e Fariseu jewebe ma.

⁴⁰ Ğe buje Jesus o'jekawēn Fariseu be.

— Simāo — io'e. — Kawēn puk ōn ewēju — io'e.

— Ha'a — io'e. — Ecekawēn puk, kariwa — io'e.

⁴¹ — Xepxep aḡokatkat cewero ip osodop jekariwa eju. Pūḡ ixeyū'in ceweroap boḡ jījā osunuy. 500 dinheiro osunuy cewero. Wara'acat ixeyū'in ceweroap boḡbuḡ ā osunuy. 50 dinheiro isurūḡat osunuy cewero. ⁴² Xepxem ma teida ba'ore o'e ip jekariwa be. Ixe kariwa bit o'e cebe ip: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Abu-xe ixe kariwa ikukpin cīcā je'e ixeyū'in? — Jesus o'e. — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūibit xe xe'e? 50 dinheiro isurūḡat tūibit xe ḡu xe'e? — Jesus o'e.

⁴³ — 500 dinheiro isurūḡat cewero tūibit xe aco'i — Simāo o'e. — Cekariwa o'e ixe be: “Teidam ḡu eyju owebe,” i. “Ka'ūmḡu ḡasū bit je'e oweju eyeweroap,” i. Imēnpuye ixe xe aco'i cekariwa ikukpin cīcā je'e — Simāo o'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Ixe xe ma ikukpin o'e cekariwa — io'e.

⁴⁴ Jesus o'jekorepēn ayacat kay. Waram o'jekawēn Simāo be bit—Fariseu be.

— Ak'i juy ece ite ayacat kay — io'e. — Eduk'a be oōm puje, ēn ma idibi etiūm ḡu wuiwuyaptim wuybabi daḡ — io'e. — Ite bit wui o'suimubot jetadim. Wui o'suisup jadam — io'e. ⁴⁵ — Ēn ma waḡobu eyaḡobukōn ḡu wuybabi daḡ. Ite bit oibu'un ḡu wuikōn ām — io'e. ⁴⁶ — Ēn ma wa'a eyamude'on ḡu aseptim wuybabi daḡ. Ite bit wui o'suimude'on tide'oatim — io'e. ⁴⁷ — Icēmān ōn e'em ewebe. Ite ayacat ikērēat kuḡ—ade jījāat kuḡ. Imēnpit Deus soat o'ju'uk. Ikērēat o'ju'uk cebewi, cexe Deus ikukpin cīcā buye. Wuywebewi Deus yopīt ma ikērēat uk puje, ikukpin cīcā ḡu Deus wuyxe—ikukpinpūn ā — Jesus o'e. — Ade ikērēat uk puje bit, ikukpin cīcā e'em wuyxe — Jesus o'e Fariseuyū be.

⁴⁸ Ğe buje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Ikērēat kuy o'ju'uk ewebewi — Jesus o'e cebe.

⁴⁹ Imēneju ceweju jekōnkōnayū o'jekawēn jeweweju.

— Abu ite ikērēat'uk'uk'ukan! — io'e ip jewewebe.

⁵⁰ — Deus kuy edaxijo, cekay etabut puye — Jesus o'e ayacat pe. — Kaba'ūm cuy eḡuy ḡasū bit — io'e.

8 Ibun'ūm pima Jesus kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn. Ikaboḡatka daḡ oeku ika'icatka daḡ tak. Deus soat kukukan je'e iap muwēnuwēn oeku. ²⁻³ 12 beayū Jesus eju

oekuku ip, aoyū dak. Jesus cuk ixeyū aoyū o'gu'ada. Ibiōgbuk kērēat tak cuk o'gūjēm cebewi ip. Maria Jesus eju oeku, Joana dak, Susana dak, ade warara'acayū dak. Madalena i osunuy wara'at Maria butet. 7 be ibiōgbuk kērēat cuk o'gūjēm ixē Maria bewi. Joana Cuza tayxi osunuy. Herodes pubut kukukat ixē Cuza osunuy—Galiléia eipi kukat pubut kukukat. Ixeyū aoyū jebubut'in iūmūm'uk osodop ip Jesus pe, 12 beayū be dak. Jesus eju oekukuku ip Jesus xat muḡēgēm.

⁴ Ade ka bewi o'je'awero ip Jesus kay cekawēn com. Adeayū e'awero buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'guwēn cebe ip.

⁵ — Ağokatkat kadaida o'tamudu jekat pe — io'e Jesus. — Tamududum pima, ta'ade ḡu o'ta'at e bitako daḡ. Cūḡcūḡayū o'tamucakucak e bitako daḡ puye — io'e Jesus.

⁶ — Ibocewi wasūyū ixeda o'ta'o'o. Tamududum pima wara'ata o'ta'at karatūḡ'a jeje. O'jedae'ū idibi'ūm puye. O'tanokap ḡu. ⁷ Tamududum pima wara'ata o'ta'at widaoho nuybi be. Da aypapan o'e widaoho nuybi be — io'e Jesus.

⁸ — Ibocewi widaoho kadai o'ḡu'ūm. Wara'ata bit o'ta'at katō be. Imēnpuye xipan o'yaypan. Kadaim o'e. Pūḡ pe kadai be ta'ada jījā o'tadop—100 be o'tadop — io'e Jesus. — Wa'ījo pin pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e adeayū be.

⁹ Ḡebuje cewēju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Apēnape ibo kawēn? — io'e ip.

¹⁰ — Deus soat kukukan je'e — Jesus o'e. — Deus ibikuy eywebe eyetaybit am iboam. Imēnpuye ibapuḡ ma ōn eymutaybitbin. Warara'acayū be bit imutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn. Jeakaḡ ip. Inaka ijojom ḡu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip wekawēn cocom ma'ḡu ip — Jesus o'e.

¹¹ — Apēnape ibo kawēn jeymukūyjo ōn. Deus ekawēn kadaida buxim—tamudu'ibita buxim — Jesus o'e. ¹² — Deus ekawēn cocomayū'in e bitako daḡata buxim. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn co'isum pit Satanás ajēmjēm cekay ip ibiōgbuk kērēayū kukukat. “Te'e ma eyju iboap cocom,” i napa ma e'em Satanás cebe ip. “Iboap ekawēn kay eyetabun ḡu juy epesop,” i napa ma e'em. Imēn Satanás imubu'u'un ip itabucap puxim Deus kay. Ixeyū mubu'u'un Deus pe ixeyū daxijoap puxim — io'e Jesus.

¹³ — Warara'acat karatūḡ'a jejeata buxim Deus ekawēn cocomayū — io'e Jesus. — Cekawēn co buje, icokcok e'em ip. Wekawēn kay jījā ip. Imēnpit darem ma itabut ip tābube'ūmat puxim. Deus kay jetabucap epereperem ip. Warara'acat ixeyū be ikērēat mujurūḡat puje, ibu'un ip Deus kay jetabut am — Jesus o'e.

¹⁴ — Warara'acat widaoho daḡata buxim Deus ekawēn cocomayū. Wekawēn cocom ip. Ḡuyjom pit soat em ḡebum ip jemukaypin kay. Adem ibu pin ip jebubun. Jebikuyap taḡ ip jeku ojuy, jemucokcokcoḡ. Warēmtaḡ ip jeku ojuy. Imēnpuye ibu'un ip jetabut am Deus kay — Jesus o'e.

¹⁵ — Warara'acat katō beata buxim Deus ekawēn cocomayū. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn kay jījā ip. Oibu'un ḡu ip jetabut am Deus kay. Ixeyū xipat Deus xe. Cūḡ ma ip cexe ixeyū. Cekawēn muwēnuwēn ip warara'acayū be imutabut am ip Deus kay. Warara'acat mutabunat kadai buxim—ya'a'eat puxim — Jesus o'e.

¹⁶ Ḡebuje Jesus wara'at kawēn o'guwēn.

— Imusop puje lamparina kuka ajomuy ḡu ico'a'a diotpe — io'e. — Ajomuy ḡu dak kuka wuyxexecap tiotpe. Um kuka ajomuy uk'a be ōmōm'ukayū be kabiok taḡ iōmap

puxixim. ¹⁷ Imēnpuxim soat imunēm'ibit kuka o'tobuxik ip. Wara'acat pe ya'jjoap puxim kawēnwēn ām tak itaybit je'e soat — io'e.

¹⁸ — Imēneju juy eya'ōpicūḡcūḡ epesop wa'ō kay — io'e. — Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop wekawēn kay. Xipan eya'ōpicūḡ pima, waram jeyetaybin wekawēn. Xipān'ūm pima bit, jeyaḡuyba'ūm wekawēn kay — io'e.

¹⁹ Ixi ajēm ojuy oeku Jesus kay jekawēn ām, ikitpitpiyū dak. Cekay yajēm pa'ore o'e ip adeayū buye.

²⁰ — Exi omuy akiju, ekitpitpiyū dak — io'e ip. — Ejo pin ip — io'e ip.

²¹ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Deus ekawēn coco'ukayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e. — Kūyjobicayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e.

²² Ḡuyjom Jesus oōm kobe be jewēju etaybitbinayū eju. Xik. Oabik.

— Ḡa'a wīnābu aju — io'e cebe ip.

Timudek ojuy o'ju ip. ²³ Timudekdeḡ pima, Jesus o'xet. Tibicūḡ pe bima kabidoxixi oajēm iodi kay. Idibi o'tiōm kobe be tipodoy buye. Kobe ipoxi o'e idibim. Jepiriḡ ojuy o'e ip. Jakōmap puxixim iparara ip o'e. ²⁴ Imēnpuye cewēju etaybitbinayū Jesus o'ḡuwurūḡ.

— Kariwa! — io'e ip. — Akōm wuyju!

Wūrūh. O'jewurūḡ. Jewurūḡ puje, Jesus kabido o'subidomukorēm. Tipodoyat o'tipon. Iodi tipo o'e.

²⁵ Imēnpuye itabēḡbēḡ ip o'e ijojom dao ma o'tipon iap cocom.

— Apēnpuye eyetabut ḡu Deus kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Abu dak sute? Kabido kūyjobit ya'ō kay. Tipodoyat tak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip jewewebe.

²⁶ Oajēm ip wīnābu—Gerasa eipi watwat kay, o'timudek puye. Gerasa eipi Galilēia eipi weḡūn opop. Jesusyū oajēm.

²⁷⁻²⁹ Ḡebuḡe Jesus o'jēm kobe bewi. Oajēm aḡokatkat kay. Ikaboḡatka wat osunuy ixe. Ibiōḡbuk kērēat kukat osunuy ixe. Ika'uat puxim osunuy. Toti'ūm jekuku'uk osunuy kuy bin ma. Uk'a be ḡu osunuy. Ce'ū'ūayū mōḡmōḡap taḡ ma oeku.

— Ejēm cuy aḡokatkat pewi — io'e Jesus ibiōḡbuk kērēat pe.

Imēn Jesus o'e ibiōḡbuk kērēat pe aḡokatkat kuku'uk puye. Ixe aḡokatkat daomunmun'uk osodop ip ibo ka watwat cabobum, correntebum tak kuy bin ma. Imēnpit cabobu, correntebu dak o'subudakatkat ixe. Ibiōḡbuk kērēat ixe mujuju'uk osodop uk'a'ūmat pe. Jaḡepūḡ ma oeku uk'a'ūmat taḡ.

Jesus cocom pima, o'jewāwā ixe aḡokatkat. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap, jexe ya'ōbuyxi buye.

— Apēn ēn em owebe, Jesus? — io'e. — Ēn Deus ipot—soat podi ma ya'ōbacaat ipot — io'e ya'ōberen. — Ipiat esupi'ajoat ḡu juy owebe — io'e cebe.

³⁰ Ibocewi Jesus o'jekawēn aḡokatkat pe.

— Apēn ebutet? — io'e Jesus.

— Ade i — io'e.

Ade i ibutet osunuy ade ibiōḡbuk kērēat cebe buye.

³¹ Ḡebuḡe ixeyū ibiōḡbuk kērēayū o'jekawēn Jesus pe.

— Ocemujum ḡu juy ipiat'ajojoap kay — io'e. — Dajebarayū be acā juy ocemujum ece — io'e ip Jesus pe.

³² Imēn o'e ip ade dajebarayū co'a pēnpēn taḡ wūrūrūrūḡ puye.

— Ha'a — io'e Jesus.

³³ O'jēm ip ağokatkat pewi Jesus a'ōbi. Oōm ip dajebaroyū be. Imēnpuye dajebaroyū daudau ip owat co'a pēnpēn tağ. O'kop ip iodi be. Oakōmkōm ip. O'sūm ip. Poğ. Oap ip.

³⁴ Dajebaroyū kukukayū iboap o'tobuxik tak. O'jenapōn ip. Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğūōm dajebaroyū be iap muwēnuwēn cekuku ip ikaboğatka watwat pe, koğūnpi watwat pe dak.

³⁵ Gebuje o'jekūyjo'iaiyū o'ju dajebaroyū'ūm'ūm com. Oajēm ip Jesus kay. Jay. Ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit o'tobuxik ip Jesus xe. Xik'i osunuy Jesus xe. Totite o'e. Yağuyasat o'e. Yağuyba'ūm o'e ip oajēm'iaiyū. ³⁶ Imēnpuye o'jojojo'iaiyū ma Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğujēm iap o'ğuwēn soat pe. ³⁷ Ibo eipi watwat pit Jesus o'ğujēm jaka bewi—Geresa eipi watwat. Jesus o'ğujēm ip jeparara pibun.

O'jēm Jesus ixeyū xewi. Porewuh. Oōm kobe be waram timudek am. Xik. Oabik.

³⁸ Ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit oajēm tak Jesus kay.

— Āğ eweju oju — io'e Jesus pe. — Eweju ma ojeku — io'e.

³⁹ — Ap! Obu'u. Oweju ġu juy. Ecepit cuy eduk'a be — io'e ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit pe. — “Deus xipan cuk okuk,” i juy ece cebe ip eduk'a beayū be — io'e cebe.

Ġebuje ibiōğbuk kērēat kuğ tūibit o'jepit jeduk'a kay. Soat kaka dağ oeku.

— Jesus ibiōğbuk kērēat o'ğujēm owebewi — i'e'em oeku.

Jesusyū dak waram o'timudek.

⁴⁰ Waram Jesus epit puje, Galiléia eipi watwat icokcok o'e iwiwim ip puye. Ağokatkat oajēm Jesus kay. ⁴¹ Jairo i ixē ağokatkat putet osunuy. Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat osunuy ixē. O'jēğ'aecōğcōğ Jesus topabe Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

⁴² — Ejot cuy oduk'a kay — io'e Jesus pe. — Odaxit ce'ū pin — io'e.

Doze koato Jairo daxit osunuy. Wara'at taxit ka'ūmğū. Pūğ ma osunuy.

— Ġa'a — Jesus o'e.

E dağ cucum pima, adeayū o'ju ip Jesus nomuju. Jesus o'ğukuğukuğ ip, ade buye.

⁴³ E dağ cucum pima ayacat oajēm Jesus kay. Jesus tōğpikadiwi oajēm. Ixe ayacat iwātaxipi o'e. Doybucukuğ ġu osunuy 12 koato bun. Imēnpuye jedinhoiro o'ğū'ūm januğtataapteim. Dinheiro kuğ ġu o'e. Ka'ūma ma kuka o'ğū'ada ayacat. ⁴⁴ Jesus esay ukpu o'ğucay ixē. O'toybucuk ġebuje bit. O'je'ada.

⁴⁵ Ġebuje Jesus o'e:

— Abu omucay? — i.

— Ōn ġu — io'e soat.

— Kariwa — Pedro o'e. — Adeayū ekuğukuğ — io'e. — Akokoreren ip ade — io'e.

⁴⁶ — Pūğ'in ixeyū'in omucay — io'e. — Wetaybit iboam. Deus a'ōbacaap o'jēm owebewi — io'e.

⁴⁷ Imēneju ayacat o'e jewebe ma:

— Wemunēm pa'ore oce — i.

Ixe dak oajēm Jesus dopabe. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. Tūybe Jesus omukorēm iān o'e. O'jēğ'aecōğcōğ Jesus topabe.

Ġebuje ixē ayacat je'adaap o'ğuwēn soat etabun.

— Esay oğucay omu'ada am — io'e Jesus pe. — Eekabek ukpu mucay buje, oce'ada — io'e cebe.

⁴⁸ — Tū'ū — Jesus o'e. — Ece'ada, okay etabut puye. Kaba'um cuy e'guy ġasū bit — io'e ayacat pe.

⁴⁹ Aġokatkat oajēm tak Jairo kay—Jesus xeat kay. Jairo duk'a bewiat oajēm. Oajēm ayacat pe Jesus kawēnwēn pima.

— Edaxit'ūm kuy oe'ū — io'e. — Kariwa Jesus e'guwa'ūm ġu juy — io'e.

⁵⁰ Jesus pit iboap co buje, o'jekawēn Jairo eju.

— E'guycūġ ġu juy e'guy — io'e Jesus cebe. — Etabun cuy e'guy okay — io'e. — Etabut pima, je'ada, oe'ū ma'ġu edaxit — io'e.

⁵¹ Ġebuġe Jesus oajēm Jairo duk'a kay. Pūġpūġ ā o'ġuōmat jewewu. Pedro oōm cewewu, João dak, Tiago dak, yaypan'isuat'ūm ebay dak, ixi dak. ⁵² Soat ibo'a beayū dak wawa ip osodop yaypan'isuat'um cocom. Jewāwāwām ip osodop. Imēnpuye Jesus o'jekawēn cewewu ip.

— “Wawa ġu juy epesop,” i ōn e'em — io'e cebe ip. — Ixe ce'ū ġu—ixet acā — io'e Jesus.

⁵³ Waram ġuto o'ġu'ada iam itaybit puye, “Ixet acā” io'e. Imēnpit Jesus o'jowayway ip, ixe'ūm oe'ū iam itaybit ip puye uk'a beayū.

⁵⁴ Ġebuġe Jesus Jairo daxit'ūm pa o'subaixik.

— Tū'ū, aġobucēġ ece — io'e cebe.

⁵⁵ O'ġu'aġobucēġ ġebuġe bit waram ġuto o'jetait puye. Itabēġ ma o'e ġasū bit.

— Ixat epeġūm cebe i'o am — Jesus o'e.

⁵⁶ — Ak'i — io'e ip cebay. — Waram ġuto o'jetait — io'e ip.

— Waram ġuto imutaicap cuy epeġuwēn ġu warara'acayū be — Jesus tak o'e cebay be.

Icokcok cīcā o'e waram o'jetait puye.

9 ¹⁻² Waram pima Jesus 12 beayū o'tomuwa jewewu etaybitbinayū. Ja'ōbacaap o'ġūm cebe ip.

— Ibiōġbuk kērēat cuy epeġujēm wa'ōbi — io'e cebe ip. — Iwātaxipipiyū juy epeġu'ada wa'ōbi — io'e cebe ip. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e soat pe — io'e.

³ Ixeyū mujum pima o'jekawēn cewewu ip.

— Ade ġu juy epetujowat eyjuap taġ — io'e cebe ip. — Eyba'ip ġu epeyoptujowat, dinheiro mūn tak ka'ūma, eyxat tak ka'ūma, dinheiro dak ka'ūma. Eyekamixa dak pūġ ma epetujowat — io'e.

⁴ — Aġoka be eyajēm puje, wara'at'a bebebe ġu juy epesop—pūġ'a be ma — io'e.

⁵ — Ibo ka watwat ibu'u eykuġ pima, juy epejēm ibo ka bewi. Wara'at ka kay juy epeju. Eyjēm puje ka'wi epeġudu eyei bewi “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ō kay'ūm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe — io'e.

⁶ Imēneju 12 beayu o'jēm. Soat kaka daġ oekuku ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Iwātaxipipiyū mu'ada'adam oekuku ip.

⁷ Ġuyjom Herodes Jesus e'eap o'ya'ījojo—Galilēia eipi kukat. Tūybe Jesus waram ġuto o'jetaitiat iān o'e ip adeayū. Tūybe Jesus João Batista iān o'e ip pūġpūġayū.

— João Batista waram ġuto o'jetait je'ūap tomukadi — i te'e ma o'e ip Jesus muwēnuwēn.

⁸ Tūybe Elias'ūm waram o'jebapuk ijodi je'ūap tomukadi iān o'e ip warara'acayū. Tūybe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm waram ġuto o'jetait—kuyjeat'ūm iān o'e ip warara'acayū. Imēnpuye Herodes yaġuy'ūm o'e Jesus e'eap co buje.

⁹ — Abu sute? — io'e Herodes jewebe ma. — Ōn ma João oya'ukat — io'e. — Soat ip ite e'eap muwēnuwēn — io'e jewebe ma.

Imēneju Herodes Jesus co pin cīcā osunuy.

¹⁰ Jesus emumujuyū epit puje, soat o'ḡuwēn ip Jesus pe. Apēn cuk adi o'e'e ip iap o'ḡuwēn ip cebe.

Ibocewi Jesus ip o'tujowat jeweju.

O'jēm ip adeayū xewi. O'ju ip Jesus eju Betsaida ka kay. ¹¹ Adeayū bit o'ju Jesus nomuju, kuy o'jēm iam itaybit ip puye. Oajēm ip adeayū.

Ḡebuḡe Jesus icokcok o'e jenomuju iju buje ip. Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e iap o'ḡuwēn cebe ip. Iwātaxipiyayū o'ḡu'ada. ¹² Imēnpit katpuje jījā o'e. Imēnpuye 12 beayū o'ju kawēn ām Jesus eju.

— Ajo kuka o'jo'o ip? Ka'ūmḡu puybit ijoce — io'e ip Jesus pe. — Eḡuyipit cuy ip tomukay ma. Ikatēḡatka kay juy ip eḡuju ixat pu am — io'e ip cebe. — Ixeyū juy eḡuju ixet am — io'e ip. — Ijoce bit ya'ūmḡu uk'a ixet am ip — io'e ip.

¹³ — Eyju ma ixat epeḡūm cebe ip — io'e Jesus pit jeweju etaybitbinayū be.

— Apēntak suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe. — Cinco be ma pāo'a kuḡ oceju. Axima kuḡ tak xepxep ma oceju — io'e ip. — O'e ḡu kuka cebeam ip. Pomawi dak puybit suteyū xan acejat? — io'e ip Jesus pe.

¹⁴ Imēn o'e ip ade jījā buye. 5000 aḡokatḡayū osodop ip Jesus ekawēn cocom.

— Adeayū epeḡuabik — Jesus o'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁵ Soat oabik ip. Kaxikxik'i ip o'e.

¹⁶ Ḡebuḡe Jesus ixat o'jat. Akoh. Pāo'a o'yabu—cincos beat'a. Axima o'jat xepxepat. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. Apūn.

— Bay, xipat cīcā ēn — Jesus o'e Deus pe. — Ocexan eḡubapuk ocewebe i'o am — io'e.

Ixat o'takatkat jebum. Pāo'a o'yadakatkak. Pan. O'yaūmūm 12 beayū be yaūm ām adeayū be. Iūmūm pima o'ḡu'acoḡ axima. 12 beayū ixat o'ḡūmḡūm adeayū be. Soat ip o'jo'o. Ibeḡbeḡ ip o'e. ¹⁷ 12 beayū cepoyat o'ḡuxipan. O'jomōḡ ip ico be. 12 be ico o'ḡunopapūn ip cepoyan. Imēn Jesus yopīcat o'ḡu'acoḡ adeayū xan.

Ḡebuḡe Jesus adeayū o'ḡuyipit tuk'a kay. Irerem ḡu ip o'ḡuyipit—ibeḡbeḡ acā.

¹⁸ Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Jaḡepūḡ ma kawēnwēn o'e ceweju. Ceweju osodop ip 12 beayū.

Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Abu dak ōn adeayū xe? — io'e Jesus cebe ip.

¹⁹ — Ēn João Batista pūḡpūḡayū xe — io'e ip. — “Teku João Batista,” i te'e ma e'em ip. “Teku Elias,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip. — “Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat—waram ḡuto o'jetaitiat,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip.

²⁰ — Pām eyju? Abu dak ōn eyxe? — io'e.

— Ēn Cristo ma — io'e Pedro. — Deus pe wuydaxijo am taē'ibit ēn — Pedro o'e.

²¹ — Iboap pit cuy epeḡuwēn ḡu warara'acayū be — Jesus o'e cebe ip. ²² — Soat waḡo ōn. Ōn pit ipiat osupi'aḡo — io'e. — Paīyū kukukayū itakoma jījā je'e okay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. Waoka ojuy je'e ip. Waoka ip ḡuyjom. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — Jesus o'e.

²³ Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn soat eju—cekawēn cocomayū eju.

— Oweju jeku pin pima eybikuyap tağ ġu juy epeku—obikuyap tağ acā — io'e. — Wekawēn tağ cuy epeku — io'e. — Eybu'um ġu juy epesop eye'ū ām owebeam — io'e. ²⁴ — Obikuyap tağ eyeku buje, soat em Deus xe eyetait epesop eye'ū buje — io'e. — Eybikuyap tağ eyeku buje bit, wūy ma Deus wi epesop — io'e. ²⁵ — Eye'ū buje soat em wūy ma Deus wi epesop pima, te'e ma eyju soat pupum ijodi eybubun. ²⁶ Soat wağo ōn. Waram ojet ijodi Deus ekawēn tojtjt'ukayū eju—ikērēat kuğ'ūmayū eju. Waram ojet webay a'ōbi. Soat je'e owebe: “Ka'ūmġu ejo'iat ya'ōbuyxiat,” i. “Ka'ūmġu ejo'iat idipat,” i dak. Okay eybu'u bima, ōn tak obu'un ma oce eykay wedot puje. Wa'ġo am eybu'u bima, ōn tak obu'un ma oce eya'ġo am — io'e. ²⁷ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus soat kukukan je'e. Pūğpūğ puk ijodiacat je'ū ġu iboap com'ūm pima — Jesus o'e.

Jesus imēn waram jedocap o'ğuwēn cebe ip.

²⁸ 8 xet kap puje, Jesus o'ju Pedro eju, João eju dak, Tiago eju dak. O'ju ip co'a kay jekawēn ām Deus eju.

²⁹ Oajēm ip. Jay. Jesus o'jekawēn Deus eju. Kawēnwēn pima o'jedopaewarurun. Iekabek irut cīcā o'e. Isopsep cīcā o'e. ³⁰ Xepxep ağokatkayū dak o'jekawēn Jesus eju—kuyayū, kuy oe'ū'iyayū. Moisés o'jekawēn, Elias dak. ³¹ Idip cīcā osunuy cebapukap. O'jekawēn ip jewewēju.

— Jesus je'ū Jerusalém ka be Deus bikuyap tağ — io'e ip jewewebe.

³² Imēnpit Pedro o'xet, Tiago dak, João dak. O'xet ip itaxet pinpin ip puye. Jew-urūğ puje, Jesus o'jojojo ip. Idip cīcāat o'jojojo ip. Ixeyū dak xepxep ağokatkayū o'jojojo—Jesus eju kawēnwēnayū.

³³ Ġebu je Pedro o'jekawēn Jesus eju xepxepayū cēm pima.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cīcā wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomōğ ebapūğ — io'e. — Pūğ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elias peam je'e — io'e.

Pedro imēn o'e itaybit'ūm apēn oce iam puye. Yağuybabi'ūm o'e.

³⁴ Kabikerereat tak Pedro o'ğuba'arēm, Tiago dak, João dak. Kabidiğ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiğ pe jeba'arēm puye.

³⁵ Ġebu je kabikerereat pewi Deus ekawēn ip o'ya'ġojo.

— Xeku okpot — io'e Deus. — Wemunaē xeku — io'e. — Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay — io'e Deus.

³⁶ Ibocewi Jesus acā o'jojojo ip. Kuy o'jēm xepxepayū. Warara'acat pe ġu apēn cuk o'jojojo ip iap o'ğuwēn ip—jewewebe acā. O'jojojo ma'ğū ip. O'ğuwēn ġu bit ip.

³⁷ Kuyaje Jesus co'a bewi o'kop ebapūğayū eju. ³⁸ Adeayū oajēm Jesus kay. Ağokatkat o'jekawēn Jesus eju—ceparakpeat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Okpot cuy esubuywan! ³⁹ Pūğ ma okpot. Axik pe ikukuk puje, pipim imuy'at'an ipi ju, jewāwāwām ya'ōberen, ibidopabokbek e'em, imuwerikweriğ — io'e. — Ibu'u o'e cēm cebewi — io'e. ⁴⁰ — “Axik cuy epeğujēm okpot pewi,” i kuy oce ewēju etaybitbinayū be. Imēnpit imujēm pa'ore o'e cebe ip — cebay o'e Jesus pe.

⁴¹ — Tāh! — io'e. — Eyetabut'ūm cīcā okay — io'e Jesus iboceayū be. — Xipat ġu eyju — io'e. — Puğūn tak oğuy eyxe? Ibun ma okpiceğē eyetabut'ūmap cocom! — Jesus o'e. — Ekpote cuy etojot okay — Jesus o'e cebay be.

⁴² Ġebu je axik pipim ağokatkat'it'it o'ğuy'at Jesus kay ajēmjēm pima. O'ğuwerek cīcā.

— Ejēm cuy aḡokatkat'it'it pewi — io'e axik pe.

Aḡokatkat'it'it pewi o'ḡujēm. Waram ḡuto o'ḡūm cebay be.

⁴³ — Soat podi ma Deus ya'ōbaca — io'e ip soat o'jojo'iaiyū.

Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju. Adeayū itabēḡbēḡ ip o'e ijojom, axik o'ḡujēm puye. Ḡebum osodop ip apēn Jesus o'ḡujēm iap kay.

⁴⁴ — Eyaḡuyba'ūm ḡu juy wa'ō kay — io'e cebe ip. — Soat waḡo ōn. Warara'acayū oūm okay itakomaayū be — io'e. — Ḡebum cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip.

⁴⁵ Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e ceweju etaybitbinayū xe.

— Apēḡape dak cekawēn? — io'e ip jewewebe ma. Imēnpit isūsūn ip o'e “Apēḡape dak ekawēn?” i'e am cebe.

⁴⁶ Ibocewi jewa'ōxikxiḡ o'e ip ceweju etaybitbinayū.

— Abu omuy ya'ōbuyxiat wuy'in warara'acat podi ma? — io'e ip jewewebe.

⁴⁷ Jesus itaybit osunuy yaḡuy ip iam. Imēnpuye bekicat o'tojot jexe am.

⁴⁸ Ḡebuḡe o'jekawēn ceweju ip.

— Cexe okukpin puye xipan ite bekicat kuḡ pima, xipan okuḡ tak epe'e — io'e.

— Xipan okuḡ pima, omudocat kuḡ tak xipan epe'e — io'e. — “Ōn pit wa'ōbuyxi” i'e'em'ūmat ya'ōbuyxi Deus xe — io'e Jesus.

⁴⁹ Ḡebuḡe João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aḡokatkat cuk ocejojojo. A'ōbi ma ibiōḡbuk kērēat mu-jēmjem'Uk osunuy — io'e. — “Imēn ḡu bit cuy,” i juk oce cebe, wuyweju'ūm puye — io'e João.

⁵⁰ — Imukorēm'rēm ḡu juy — io'e Jesus pit. — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — Jesus o'e.

⁵¹ Kabi kay waram Jesus euap ekabia ajēm pin pima: — Jerusalém ka kay juy oju — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be. Iju pin o'e ibo ka kay. ⁵² Ja'ōdujowacayū o'ḡuju jewap. O'ju ip. E daḡ pima aḡoka be oajēm ip Jesus nuyap'a muxipan am—Samaria eipi watwat ka be.

⁵³ Ibo ka watwat pit Jesus kay ḡu o'e, Jerusalém ka kay cum puye. Ibu'u o'e ip imu'abiḡ jeka be. ⁵⁴ Imēnpuye Tiago o'jekawēn Jesus eju, João dak.

— Kariwa — io'e ip. — Ebikuy du ocewebe daxa mudot am kabi bewi ijop ka watwat muy'ū ām? — io'e ip.

⁵⁵ — Ap — io'e Jesus pit cekay ip jekorepēn puje. — Epeḡuy'ū ḡu juy ip — io'e. Ojēm ip ibo ka bewi.

⁵⁶ Soat kaka daḡ oekuku ip wara'atka daḡ. ⁵⁷ E daḡ cucum pima, aḡokatkat oajēm Jesus kay.

— Soat ka daḡ ojekuku eweju ejuap taḡ — io'e Jesus pe.

⁵⁸ — Oweju du eku pin? — io'e Jesus. — Kak ikūykēy — io'e. — Wasū topipe. Soat waḡo ōn. Imēnpit ya'ūmḡu odopdopap'a. Eku pin tu oweju? — io'e cebe.

⁵⁹ Ḡebuḡe Jesus oajēm wara'at aḡokatkat kay.

— Oweju juy ejeku — io'e cebe.

— Ḡasū ḡu. Ḡuyjom acā — io'e. — Āḡ webay'ūm ojokot — io'e cebe.

⁶⁰ — Āḡ Deus ekawēn kay'ūmat jebadipyū'ūm'ūm jokot — io'e. — Ēn pit oweju juy ejeku — io'e. — Deus soat kukukan je'e i'e'e'ukan cuy eḡuy — io'e cebe.

⁶¹ Wara'at aḡokatkat oajēm Jesus kay.

— Kariwa, eweju juy ojeku — io'e. — Oduk'a beat pe buk ōn jekawēn. “Cum puk ōn,” i buk oce cebe ip — io'e Jesus pe.

⁶² — Biopak kuḡ ipi kotkon pima cekorepēn puje, ipi kocap wakēnwakēn'i kuka o'e — io'e Jesus pit. — Imēnpuxim etabut am ebu'u bima, te'e ma kuka ece Deus soat kukukan je'e iap ekawēn muwēnuwēn'ukan — io'e Jesus.

10 Iboap tomukadi wuykukukat Jesus 70 beayū o'taē kawēn idipat muwēn ām adeayū be. Xepxepxem ma ip o'ḡuju jewap.

— Soat kaka daḡ cuy epeju — io'e cebe ip. — Ōn tak oju eynomuju — io'e cebe ip.
² — Jeymuju ōn apēn aḡokatkat jekat peat'a bum jebuywatwat'ukat mujuap puxim — io'e. — Apēn ya'ade opop kat pe kadai'a yaopat'a iap puxim ade opop ipi ju Deus ekawēn itaybit'ūmayū. Ade ḡu bit Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn-puye imuwēnuwēn'ukayū kukat eju juy epeyekawēn—Deus eju. “Adeayū juy eḡuju ekawēn muwēn ām,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³ — Epeju juy ḡasū — io'e. — Ōn ma dak jeymuju. Deus ekawēn muwēnuwēn pima, ovelha'it'it puxim epesop—widayū pidaseat puxim, ikērēat kay jījāayū pidase buye — io'e.

⁴ — Sacola ḡu juy epetujowat eyjuap taḡ, dinheiro mūn tak ka'ūma, eyeiuk tak ka'ūma — io'e. — Ibut ḡu juy epesop kawēnwēn warara'acat eju e bidase — io'e.

⁵ — Uk'a be eyōm puje, “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i juy epe'e — io'e. ⁶ — Xipan jewewekuḡ ip pima, kaba'ūm ip jeedop iḡo'a watwat. Jewewekay itakoma ip pima bit, te'e ma “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i epe'e — io'e cebe ip.

⁷ — Iḡo'a be ma epesop uk'a be — io'e. — Soat cuy epejo'o ajo ip o'ḡūm eywebe iap. Soati juy epetikōn ajo ip o'tiūm eywebe iapti. Eysūsūn ḡu juy epesop eyxat pu am cexewi ip. Cekapikaptei juy ateida kapikpik'ukat pe — Jesus o'e.

⁸ — Aḡoka be eyajēm puje juy ajo ip o'ḡūm eywebe iap epejo'o xipan ip eykuḡ pima. ⁹ Iwātaxipipiyū juy epeḡu'ada—ibo ka watwat. “Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e cebe ip — io'e.

¹⁰ — Aḡoka be eyajēm puje, “Epeōm cuy oduk'a be,” i'e'em'ūm ip pima uk'a ukpibubu daḡ cuy epeju. ¹¹ “Ka'wi opop ocei eju—eyka beat ka'wi,” i juy epe'e cebe ip. “Ka'wi mududum ocei bewi eyukpiwat puye, Deus ekawēn co pin'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip. “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e. “Eyetaybit ḡu iboam, wekawēn kay'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹² — Icēmān ōn e'em eywebe. Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye — io'e Jesus.

¹³ Ḡebuḡe Jesus wara'at kaka watwat o'ḡuwēn.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Corazim ka watwat — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ūma buk epejojojoap cuk adi oḡubapukpuk eyetabutpe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip ibo ka watwat. Itabut kajuk ip o'e Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ḡuōm ip jedotim. Daxadaypi be dak kajuk o'e ip kaxikxik'i. Imēn kajuk o'e ip oceḡuycūḡ cīcā ikērēat kuḡ puye iap mubapuk am jebureyū be, ḡasū bit ikērēat aḡujurūḡ ḡu iap mubapuk am tak — io'e.

¹⁴ — Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Ixeyū be iat podi ma bit eywebe ipiat supi'ajoat — io'e Jesus.

¹⁵ — Cafarnaum ka watwat — io'e. — Deus jeymuyu ġu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiat'ajojoap kay — io'e.

¹⁶ — Eyekawēn kayayū wekawēn tak ip cekay — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Eykay'ūmayū ōn tak ip okay ġu. Okay'ūmayū omudocat tak ip cekay ġu — Jesus o'e. — Epeju juy ġasū — io'e. — Wekawēn cuy epeġuwēnuwēn soat ka watwat pe — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

Ibun cīcā ip oekuku kawēn idipat muwēnuwēn.

¹⁷ Ġebuje icokcok cīcā ip o'jēpit Jesus kay — 72 beayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Kariwa, ibiōġbuk kērēayū kūyjobit oca'ō kay, a'ōbi oceju jekukum puye — io'e ip Jesus pe.

¹⁸ — Hm hm — io'e Jesus. — Kabi bewi Satanás at'anap ojojojo. Dao ma o'at xiririkiat puxim — Jesus o'e.

¹⁹ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — Jesus o'e. — Wa'ōbacaap cuy oġm eywebe. Wa'ōbi juy epeku soat em. Puybu epesubumucak tūypiatpu. Dat tak epeġucak. Ka'ūma bit jeyaoka. Eykay itakomaayū dak o'e ġu eywebe, wa'ōbi eyju jekukum puye. ²⁰ Imēnpit eycockoġ cuy epesop ibiōġbuk kērēat cēm cēm eya'ōbi iap kay ġu—kabi beatup pe eybutet ibararak opop iap kay acā — Jesus o'e.

²¹ Jesus Ibiōġbuk xipacat a'ōbi icokcok cīcā o'e ġebuje bit.

Ġebuje Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Ēn acā soat kukukat—kabi beacat kukukat, ipi juacat kukukat tak — io'e. — Jewexe itaybit cīcāyū xewi eġunēmiap eġubapuk itaybit'ūmayū be — io'e. — Ixeyū be acā iboap eġubapuk, imēn ebikuy buye, xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²² — Soat ma juk webay o'ġm owebe — io'e. — Warara'acat ġu itaybit cīcā abu Deus ipot iam—cebay acā. Imēnpuxim warara'acat ġu itaybit cīcā abu ipot ebay iam—ipot acā. Iboap mubapuk am ipot ibikuy bima acā, warara'acat itaybit je'e abu Deus ipot iam — Jesus o'e cebe ip.

²³ Ġebuje Jesus jebidadam o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju warara'acat pe ya'ijoap puxim.

— Eycokcok wekawēn cocom puye — io'e. ²⁴ — Kuyje ajo eyju ijojomap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, ika kukukayū dak. Imēnpit o'jojojo ġu ip. Eymukūyjojomap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ġu ip — Jesus o'e.

²⁵ Ġebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju cekawēn puxijo ojuy.

— Kariwa — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onuy ām? — io'e.

²⁶ — Apēn e'em wuyawēwēap ekawēntup? Apēn iboaptup wuymutaybitbin exe? — Jesus o'e.

²⁷ — Imēn e'em wuyawēwēaptup — io'e aġokatkat.

— Deus kay jījā juy epesop, i. Ixe Deus eykukukat, i. Ixe bikuyap taġ jekukum pima, ixe kay jījā epesop; soat em xipacat kay ġebum pima dak; ya'ō kay kūyjobit pima dak; ixe aġuy daġ jewaġuyġuy bima dak, i. Imēn cuy epeku, i. Xipan cuy eyxeat epejukuk eyewekup puxim, i.

Imēn e'em wuyawēwēap ekawēntup — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

²⁸ — Icēmān ēn e'em — Jesus ma o'e. — Imēn eku buje, soat em Deus xe ecesūy etait — io'e.

²⁹ — Abu oxeat pit? — io'e ixe bit jewedayo ojuy.

³⁰ Imēnpuye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn abu wuyxeat iam imutay-bit am.

— Aḡokatkat kopkom o'e Jerusalēm ka bewi — Jesus o'e cebe. — Ixe aḡokatkat cu ojuy Jericó ka kay. Judeu osunuy. Cucum pima ibukurukayū ixe o'topabijuk e daḡ.

— Oajēm ip cekay. Toti o'ju'uk ip. Soat o'jat ip cexewi ibubut. O'yaokaka jījā ip. Je'ūje'ūm ip o'suiwat ebidakpe.

³¹ — Paī cucum o'e ixe e daḡ. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ. O'subuywan ḡu — Jesus o'e. ³² — Imēntak paī buywatwat'ukat oajēm ixe e daḡ cucum pima. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ—paī buywatwat'ukat. O'subuywan ḡu — io'e.

³³ — Ḡebuḡe bit Samaria eipi bewiat oajēm cucum pima ixe e daḡ. Samaria eipi watwat Judeuyū kay'ūm cīcā ip. Ixe jo buje, itabotaidabotbot o'e je'ūje'ūmat kay. O'ju cekay taxijo ojuy. ³⁴ Posūḡti o'timōḡ werowero be—uva'abidi, ixepti dak. Werowero o'jomūnmūn paḡōm.

— Je'ūje'ūmat o'tujowat powatwat ajēmjemap'a kay. Jejumento akpi jeje o'tujowat. Xipan ixe o'jukuk iḡo'a be.

³⁵ — Kuyaje xepxep jedinheiro o'jat isurūḡat, teiboḡat, prata muḡēḡē. O'ḡūm uk'a iwat pe je'ūje'ūmat kukapteim.

— “Xipan cuy ite ejukuk,” io'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. — “Ijop edinheiro'ūm pima, wara'at oḡūm ewebe wedinheiro wepit puje,” Samaria eipi bewiat o'e — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

³⁶ — Ebapūḡayū je'ūje'ūmat o'jojojo—ibukurukayū emuaokaka — io'e. — Abu xipan o'jukuk jexeat kukap puxim? — Jesus o'e.

³⁷ — O'subuywan'iat — io'e Jesus pe.

— Ixe ekukuap co'i juy ejeku — Jesus o'e. — Warara'acat puywatwat'ukan cuy eḡuy — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe.

O'jēm Jesus xewi.

³⁸ Waram pima Jesus oōm aḡoka be jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip ayacat kay—Marta kay.

— Oduk'a be juy epesop — Marta o'e Jesusyū be.

— Ma — io'e ip.

³⁹ Marta duk'a be ip osodop. Marta kibit tak uk'a be osunuy. Ikibit putet Maria i osunuy.

Ḡebuḡe Maria Jesus ekawēn o'ya'ījojo jījā jewemutaybin ojuy. Maria ma xik'i osunuy Jesus xe cekawēn cocom. ⁴⁰ Marta bit kapikpiḡ osunuy ixat tatam, ixat tojtotjon tak. Yaḡuybabi'ūm o'e jekapikap kay cekapikap ade buye.

Ḡebuḡe Marta o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ak'ḡu du ēn okay? Okibit oibu'un obuywat am. Waḡepūḡ ma ōn wuyxat tatam, wuyxat tojtotjon — io'e. — “Ewaḡo juy esubuywan,” i juy ece cebe — io'e Jesus pe.

⁴¹ — Ap — io'e Jesus Marta be. — Ġebum cċā ħn wuyxataap kay—ekapikap kay. Aġuykoreren soat kay ekapikap kay. ⁴² Maria bit wekawċn co pin cċā. Soat em ġu wuyxat dopdom. Soat em pit Maria ġebum wekawċn kay jeenuy — io'e Jesus.

11 Waram pima Jesus o'jekawċn Deus eju. Pereh. O'jepere. Ġebuċe ceweju etaybitbinat o'jekawċn ceweju—12 beayū'in.

— Kariwa — io'e. — João kuy jewēju etaybitbinayū o'ġutaybin kawċn ām Deus eju. Imċnpuxim oceju dak cuy ocemutaybin ece — io'e Jesus pe.

² — Imċn cuy epe'e, Deus eju kawċnwċn pima — Jesus o'e.

— “Bay, soat cuy ip jeedop ibuyxim ebutet kuġ,” i juy epe'e Deus pe—kabi beat pe — io'e. — “Ġaxċn ma juy soat kukukan eġuy,” i dak cuy epe'e cebe — io'e.

³ — “Soat kabia ocean cuy eġumġum ocewebe,” i dak.

⁴ — “Oceju ġebum ġu apċn wara'acat cuk adi warċmtaġ ocezukiap kay,” i dak. “Imċnpuye ġebum ġu juy eġuy apċn cuk adi ikċrċat oceġujurūġrūġ iap kay,” i dak cuy epe'e cebe.

— “Oca'omubacacan cuy eġuy ocewebe ikċrċat kukap puxim,” i dak cuy epe'e — io'e.

— Imċn ma juy epe'e Deus eju kawċnwċn pima — Jesus o'e.

⁵ Ġebuċe Jesus waram adeayū o'ġutaybin.

— Apċn kuka epe'e powatwat aġċm puċe pāo'a kuġ'um pima? — io'e. — Cum aco'i eyju eybure kay iximadakpe. “Obure, pāo'a kay ċn pūġ'a ma,” i aco'i epe'e cebe. ⁶ “Wara'at obure oajċm oduk'a be jekuap taġwi,” i aco'i epe'e cebe. ⁷ “Ya'umġu pāo'a. Ya'a'e bima oyaum kajuk,” i aco'i epe'e cebe. Ixe eybure je'e eywebe badiwi: “Okaykay ġu juy,” i. “Kuy oduk'a exċntabi otomodip,” i du je'e? “Webekitkit kuy ixexet,” i du je'e eywebe? “Kuy ċn po'i” i du je'e? “Okop pa'ore yaum ām ewebe,” i du je'e? Imċn tu je'e eywebe? — Jesus o'e. ⁸ — Ka'uma! Imċn ġu je'e — io'e. — Eybure je'kop yaum ām eywebe. Eybure buye ġu yaum eywebe. Ibun eyju yaojuyjuy buye bit kuka o'yaum — io'e.

⁹ — Icċmān ċn e'em eywebe — io'e. — Deus xewi juy epejoojuy. Iojujuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima epetobuxik. Ixe xewi iojujuyap xċntabi be taġtaġtaġ'iap puxim. Xċntabi be taġtaġtaġ' i bima, tomudip'uk ip eymuom ām. ¹⁰ Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xċntabi be taġtaġtaġ'iat pe xċntabi tomudip'uk ip — io'e.

¹¹ — Puybu ġu juy epesubuūm eyipotpot pe “Axima kay ċn” i'e buċe. ¹² “Sapokay dopsa kay ċn” i'e buċe, dat epeġum ġu cebe. ¹³ Eyju ma xipacat umūm eyipotpoyū be ikċrċat kuġ ma'ġu eyju. Eyju xipacat umūmap podi ma eyebayat pit xipacat umūm eywebe—kabi beat. Ibiōġbuk xipacat je'ġum soat pe jexewi iojujuy'ukat pe — io'e Jesus. Imċn Jesus ijodiacat o'ġutaybin.

¹⁴ Ġebuċe Jesus ibiōġbuk kċrċat o'ġujċm aġokatkat pewi. Ixe ibiōġbuk kċrċat aġokatkat muyde'um'um'uk osunuy. Cekawċn pa'ore osunuy aġokatkat.

Aġokatkat pewi ibiōġbuk kċrċat cċm puċe bit, xipan o'jekawċn. Imċnpuye adeayū icokcok cċā ip o'e. ¹⁵ Warara'acayū bit o'jekawċn ip jewewebe.

— Belzebu a'obi Jesus ibiōġbuk kċrċat mujċmjċm cebewi—ibiōġbuk kċrċayū kukat a'obi—Satanās a'obi — io'e ip napa ma.

¹⁶ — Ka'uma buk ocejojojoiap cuy eġubapuk ħn Deus a'obi ibiōġbuk kċrċat mujċmjċm iap mubapuk am ocewebe — io'e ip warara'acat warċmtaġ cekuap ojuy.

¹⁷ Imċnpit Jesus itaybit osunuy apċn ixeyū jewaġuyġuy iam.

Ġebuġe Jesus o'jekawēn ceweġu ip.

— Pūġ eipi watwat jeweweġu ma jewaoka buġe, jewemu'ūm ip. Imēnpuxim pūġ'a watwat uk'a watwat jeweweġu ma jewaoka buġe, jewemu'ūm ip — io'e.¹⁸ — Imēnpuxim Satanás ebekitkit jeweweġu ma jewaoka buġe, jewemu'ūm ip. Jewaoka buġe, ikoro ġu ip je'e. Imēnpuyē “Belzebu a'ōbi ēn ibiōġbuk kērēat mujēmġēm ijodiat pewi,” i eyju e'em napa ma owebe — io'e.¹⁹ — Belzebu a'ōbi ōn ibiōġbuk kērēat mujēmġēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmġēm ip? Jewemuġuykukukum eyju iap mubapukpuġ cīcā eyebekitkiyū.²⁰ Belzebu a'ōbi ġu ōn ibiōġbuk kērēat mujēmġēm—Deus a'ōbi acā. Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuġ ōn eywebe imujēmġēm pima — io'e Jesus.

²¹ Ġebuġe Jesus meġapekawēnku boku iap o'ġubapuk cebe ip.

— Ibacaat nobano kuġ jeduk'a wiwim pima, ibukurukat pe iōm pa'ore tuk'a be ibubut pu am.²² Ibacaat podiat ajēm puġe bit ixē kuka ibacaat o'ġuwun pipim jeōm ām. Ibaca jījāat o'e kuka cebe. Cenobano kuka o'jat. Soat ibubut kuka o'jat. Ibubut kuka o'ġu'ē'ē jebureyū be — io'e.

²³ — Okay'ūmat itakoma okay. Imu'awerom obuywatwat'uk'ūmat imuypōġpōġpōġ — io'e.

²⁴ — Aġokatkat pewi ibiōġbuk kērēat cēm puġe, idibi'ūmat taġ jekukum jebodoyap kudadam. Jebodoyap tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e.

²⁵ — Jepitpin. Yajēm puġe, ixē aġokatkat tobuxikxiġ. Ka'ūmġu ibiōġbuk kērēat opop ixē aġokatkat pe ġasū. Ixē aġokatkat uk'a buxim—yabi'ōġ'ōġat'a buxim—yaxipanat'a buxim — io'e.

²⁶ — Ibocewi ixē ibiōġbuk kērēat cēmcēm ma'ġuto. 7 beayū dobuxikxiġ—ibiōġbuk kērēayū dobuxikxiġ—cebodi ma xipāt'ūmayū dobuxikxiġ. Ixeyū dak ōmōm ixē aġokatkat pe 7 beayū. Kuy bima ixē aġokatkat tadaybot osunuy. Ġasū bit ibodi ma tadaybot o'e — Jesus o'e.

²⁷ Iboam i'e buġe ayacat o'jewāwā Jesus kay—adeayū parakpe at.

— Icokcok cīcā juy exi—emukapat—emuytitit'ukat! — io'e Jesus pe.

²⁸ — Hm hm — Jesus o'e. — Deus ekawēn coco'ukat pit oxi cokcokap podi ma icokcok—cekawēn taġ jekuku'ukat tak — io'e.

²⁹ Ġebuġe Jesus o'jekawēn adeayū be—jakokoreren je'aweroromayū be.

— Xipāt'ūm cīcā ġasūacat! — io'e Jesus. — “Ka'ūma buk ocejojoioiap cuy eġubapuk ocewebe,” i eyju e'em owebe — io'e. — “Ēn Deus a'ōbi jekukum iap cuy eġubapuk ocewebe,” i eyju te'e ma e'em. Ade ġu oġubapuk eywebe epejojo ġu buk iap.

³⁰ Pūġ ma oġubapuk eywebe. Jonas kay juy ġebum epesop. Kuy bima Deus Jonas o'ġuju Deus soat podi ma ya'ōbaca iap mubapuk am Nínive ka watwat pe. Deus Jonas waram ġuto o'ġutait ce'ūap tomukadi soat podi ma wa'ōbaca iap mubapuk am iġo ka watwat pe. Imēnpuxim Deus omudot eykay ġasū dak. Ōn soat waġo — io'e.

³¹ — Kaxi etajoreġatka kukat je'bapuk soat etabixē—ayacat — io'e. — “Teyūku ikērēat kuġ oxē,” i Deus e'emap kabia bima, ixē ka kukat je'bapuk — io'e. — Ġasūacat tak je'bapuk ixē kabia be. “Ikērēat kuġ eyju Deus xē,” i je'e ibo ka kukat ixeyū be. Ixē ayacat oajēm wūyatka bewi Salomāo ekawēn co am—itaybit cīcāat ekawēn co am. Ōn eyxē ġasū. Salomāo etaybicap podi ma ōn wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wekawēn kay ġu — Jesus o'e.

³² — “Teyüku ikêrêat kuğ oxe,” i Deus e'emap kabia bima, Nínive ka watwat je'bapuk soat etabutpe. Ixeyü je'e ġasüacat pe: “Eyju ikêrêat kuğ Deus xe,” i. Nínive ka watwat oibu'un ikêrêat mujurüġ âm. Ikêrêat mujurüġrügäp o'jepere ip Jonas pe Deus ekawên muwên puje. Ön eyxe ġasü. Jonas etaybicap podi ma wetaybit cîcä Deus ekawên muwên âm. Imênpit eyju wekawên kay ġu — Jesus o'e.

³³ — Imusop puje, lamparina aġunêm ġu ico diotpe. Ipiküyküy be ġu ajomuy. Um acä ajomuy uk'a be ômômayü be soat co am — Jesus o'e. ³⁴ — Imênpuxim wuyeta lamparina buxim. Wuyetadip pima, soat ijo but wuywebe. Kabia daġ ajeku. Wuyetakêrê bima, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taġ ajeku. Kabiok taġ jekukuap ikêrêat mujurüġrügäp puxim. ³⁵ Aġ cuy epesop ikêrêat mujurüġäp puxim. ³⁶ Ikêrêat mujurüġrüg'ümap kabia be jekukuap puxim. Ikêrêat mujurüġrüg'üm pima, kabia buxim wuyju — Jesus o'e.

³⁷ Jesus ekawên epere buje Fariseu o'jekawên ceweju.

— Ejot cuy oduk'a be jekôn âm — io'e.

O'ju ceweju. Oabik jekôn âm. ³⁸ Jekôn pima Jesus Judeuyü babi daġ ġu o'jewebuwy. Imênpuye Fariseu itabêġ o'e ijojom.

³⁹ Ġebu je Jesus o'jekawên ceweju ip.

— Fariseuyü — io'e. — Kacüġkadi acä eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'üma. Yabiokok cîcä. Prato buxim eyju dak eyokok, eyetabikuku jîjâ buye, ikêrêat mujurüġxi buye dak — io'e. ⁴⁰ — Eyaġuyba'arêm! Kacüġkadiat o'ġuġeiat badiat tak o'ġuġê. ⁴¹ Eybubut'in cuy epeġüm tadaybotbocayü be. Iümüm pima, xipat epesop Deus xe — io'e.

⁴² — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — Jesus o'e Fariseuyü be. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be. Püġat ümüm eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ümüm Deus pe, arrudadup ümüm tak, posüġ puximatup ümüm tak, puybit peaptup ümüm tak. Xipat eywebe iboap üm âm Deus pe. Imênpit cedaġ ġu warara'acat kuğ eyju—warêmtaġ ma! Deus ikukpin ġu eyxe. Imên xipat ġu! Xipan cuy warara'acat epejukuk. Ikukpin cuy Deus epejukuk — io'e.

⁴³ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyü — Jesus o'e. — Eyju abik ojuy ya'öbuyxiat tüyap pe Deus eju kawênwênäp'a be. Eycokcok cîcä warara'acat pe ibuyxim eykuk am soat etabutpe — io'e.

⁴⁴ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyü — Jesus o'e. — Eyetaybit Judeu be ce'üat etaypi jeje cexiġxiġpi iam. Eyju wuyjuyü'üm'üm etaypi buxim iba'arêmat puxim. Wuyju itaypi daġ kapkam itaypi opop ijoce iam wuyetaybit'üm puye. Imênpuxim eyju warara'acat pe ikêrêat mujurüġan — io'e.

⁴⁵ Ġebu je Moisés ekawên imutaybitbin'ukat o'jekawên Jesus eju.

— Tapu, ên oceju dak ocemukorêmrêm imên e'em Fariseuyü be bima — io'e.

⁴⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Eyju dak karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Warara'acat ukxabi be ipoxiat mômômôġat puxim eyju. Eyju e'em warara'acat pe: “Moisés ekawên taġ cuy epeku—soat taġ” i. Imênpit soat taġ ġu eyju dak jekukum ixe ekawên taġ — io'e.

⁴⁷ — Karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Eydobuyü'üm'üm ade Deus ekawên muwênuwên'ukayü'üm'üm o'yaoka. Ixeyü'üm'üm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a yadipat'a. ⁴⁸ Iġo'a muymuy bima, “Ocedobuyü'üm'üm cüġ ma oekuku,” i eyju e'em napa ma. Ixeyü'üm'üm ekukuap taġ eyju dak warêmtaġ ma jekukum. ⁴⁹ Imênpuye kuyje Deus o'e:

Wekawēn muwēnuwēn'ukayū juy oġuju cekay ip wa'ōdujowatwat'ukayū dak, i. Pūġpūġ ip yaoka ixeyū'in, i. Ipiat supi'ajoat ip warara'acayū be dak, i — Jesus o'e.

— Imēn Deus o'e kuyje, itaybit soan puye. ⁵⁰⁻⁵¹Deus ipiat supi'ajoat ġasūacat pe cekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka buye. Kuy jījā ixeyū'ūm'ūm o'yaoka ip. Deus ipi mujurūġ puje, ixeyū'ūm'ūm o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip. Deus eju kawēnwēnap'a be bima o'yaoka ip, iōhō mupikupikap xe bima. Deus ipiat supi'ajoat ġasūacat pe ikērēat o'ġujurūġrūġ ip puye — io'e.

⁵² — Karem ma ipiat epesupi'ajo — Jesus o'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be. — Eyju warara'acat muġuykukukum kawēn icēmān itaybicap puxim ip. Eyetabut ġu kawēn icēmat kay. Eyju warara'acat mubu'u'un tak kawēn icēmat kayap puxim — io'e.

⁵³ Ibocewi Jesus cēm puje itakoma jījā o'e ip Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak. Jesus o'jomuymuy ip. Jewa'ōmukorēmrmēm o'e ip. Ixe ekawēn cocom cīcā ip o'e. Yawēġmukērērēn ojuy ip. Cekawēn puyxijo ojuy ip. ⁵⁴Ixe warēmtaġ e'em pima, kuka o'jomuymuy ip. Warēmtaġ e'em pima, kuka o'yawēġmukērērēn ip.

12 Tak ġu ip o'ju Jesus kay—ade jījā. Jewemucakucakan ip o'e, ade buye. Ġe buje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū be—12 beayū be.

— Aġ cuy epesop Fariseuyū be eymuġuykukuap puxim — io'e. — Ixeyū emutaybitbinap pāo'a muyuhuhaptōm puxim. Ixeyū emutaybitbinap taġ ġu juy epeku — io'e. — Jewexe ip xipat. ²Yajuyjuyat jewedobuxik ġuyjom. Iba'arēmat ibapuk je'e soat xe. ³Kabiok taġ epeyekawēn iap ya'ījojo ip kabiam. Badiat'a be eybidadadam epeyekawēn iap ġuwēn ip soat a'ōpiju — io'e. — Imēneju warara'acat muġuykukukum ġu juy epesop xipat oceju iam. Fariseuyū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e.

⁴ — Obureyū — io'e. — Eyaoka ojuyayū buxim ġu juy eypararam epesop. Ixeyū be eyaoka but ma. Ġuyjom pit eybiōġbuk mu'ūm pa'ore cebe ip. ⁵Deus buxim acā juy eypararam epesop. Ixe be bit wuyaoka pi ġu. Wuye'ū buje dak ipiat'ajojoap pe wuybiōġbuk xik put cebe. Imēneju juy ixe buxim eypararam epesop — io'e.

⁶ — 5 be pidiwe dei tei'īt ma—pūġ centavo ma. Deus pit yaġuyba'ūm ġu wasūyū kay. Pūġ kay dak yaġuyba'ūm ġu. ⁷Deus itaybit wuyadap pebūrūdap iam. Deus xe teiboġ ġu wasūdei. Imēnpit aġ cekay. Imēnpuxim wuykay dak aġ soat em. Imēneju eyaġuybabi'ūm'ūm ġu juy epesop — io'e.

⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat waġo ōn. Eyju “Jesus ebekitkiyū oceju,” i'e'em pima, ōn tak “Teyūku webekitkit,” i oce Deus ekawēn tojtot'ukayū be. ⁹Eyju e'em warara'acayū be “Jesus bure ġu oceju,” i bima, ōn tak “Iteyū bure ġu ōn,” i oce Deus ekawēn tojtot'ukayū be. ¹⁰Soat waġo ōn. Omuyumuy bima, eyju ikērēat kuġ Deus xe. Deus iboap ju'uk eywebewi ikērēat. Ibiōġbuk xipacat muymuy bima bit, Deus iboap ju'uk ġu eywebewi ikērēat — io'e.

¹¹ — Warara'acayū jeydujowat Deus eju kawēnwēnap'a be ipi kukukayū dopabe dak, iecuġap dopabe dak. Eydujowat puje, eyaġuybabi'ūm ġu juy epesop eywedayo am. “Pēn paxi oce,” i'ūmġu juy epe'e — io'e. ¹² — Ixeyū dopabe eydujowat puje Ibiōġbuk xipacat jeymukūyjo jekawēn ām — io'e.

¹³ Ġe buje aġokatkat o'jekawēn Jesus eju adeayū parakpeat.

— Tapu — io'e. — “Ebay'üm pubut cuy eġu'ē'ē ekitpit pe,” i juy ece owaġo be — io'e Jesus pe.

¹⁴ — Ap! — io'e. — Deus cuk omudot eykay eyemāmāap coco am ġu, ce'üat pubut mu'ē'ē am ġu dak — io'e.

¹⁵ — Eyetabikukum ġu juy epesop! Soat em Deus xe wuyetait acesop ade wuy-bubut pupum puye ġu—cekay wuyetabut puye acā — io'e.

¹⁶ Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn aweromayū be.

— Ibubut adeat kat katō be osodop. O'jewa'ada jījā. Ya'ade o'e — io'e. ¹⁷ — Imēn-puye ibubut adeat o'jekawēn jewebe ma.

— “Okat pewiat mūn'a yaboġ ġu,” io'e. “Apēntak oce? Je'e ġu, ya'ade jījā buye,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Imēn ma oce. Okat pewiat mūn'a oya-muy'at—yaboġbuġat'a. Yaboġat'a oyamuyat,” io'e jewebe ma. “Yamuyisuat'a be okat pewiat oġuxipan, soat obubut tak,” io'e jewebe ma. ¹⁹ ““Ocoġcoġ oġuy, ade obubut puye,” i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. ““Soat kuġ oġuy,” i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. ““Kapikpiġ ġu oġuy jebodoydoy acā, jekōnkōn acā dak, tikōnkōn acā dak,” i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma ibubut adeat — Jesus o'e.

²⁰ — Imēnpit Deus o'jekawēn ixex ibubut adeat pe.

— “Aġuyba'arēm!” io'e. “Ade jījā juk adi eġuxipan ewebeam ma,” io'e Deus. “Ijop kabiok ma ece'ū,” io'e. “Abu je'jat ebubut e'ū buje?” io'e Deus — io'e Jesus.

²¹ — Pūġpūġayū soat em ġebum apēn xe'e wara'at'in ojat obubun iap kay. Deus kay ġebum ġu ma'ġu ip. Ixe aġokatkat puxim ip—yadaodaoat puxim — Jesus o'e.

²² — Imēnpuye eyaġuy'üm ġu juy epesop eybubut kay — io'e jeweju etaybitbinayū be. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ümġu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceġuōm wuydotim?” i'ümġu dak cuy epe'e. ²³ Xipat eyxat kuġ pima, eydoti kuġ pima dak. Ibodi ma bit xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁴ — Ġebum cuy epesop wasū iokat kay — io'e. — Taidadam ġu ip. Jeku beat pupum ġu dak ip. Jeku bewiat mūn'a'e ġu ip. Imēnpit Deus ixat ümūm cebe ip—wasüyū be. Deus xe teiboġ ġu wasū. Imēnpit aġ cekay ip. Wuykay dak aġ soat em ma. ²⁵ Ade koato mabuk wetabēġ oġuy iap kay ġebum cīcā bima, eyetabēġ xe'e? Ka'ūma. Ġaxin ma aco'i epe'ū. ²⁶ Iboap iba'ore eywebe bima, te'e ma eyaġuy'üm ijo-diap kay—eydoti kay, eyxat kay dak — io'e.

²⁷ — Ġebum cuy epesop koġünpi daġatit kay, apēn dit aypapan iap kay. Kapikpiġ ġu tūmüntitit. Jedoti muġēġēm ġu dak ip. Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāt kuġ osunuy jesay kuġ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taġatip. ²⁸ Ġasū ma tūmüntitit titetabēġ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Deus a'ōbi titip. Ja'ōbi dak eyemukaypinput je'ġūm eywebe eyetabutsū ma'ġu cekay — io'e Jesus.

²⁹ — “Ajo paxi acejo'o,” i'ümġu juy epe'e, “Ajo paxi aceġuōm,” i dak — io'e. ³⁰ — Deus kay itabut'ūmayū yaġuy'üm iboap kay. Wuyebayat pit itaybit wuyju ikuġ'üm pima iam—kabi beat. ³¹ Ġebum cuy epesop Deus acā wuykukukat iap kay. Iboap kay ġebum pima, Deus soat je'ġūm eywebe. Eyxan je'ġūm, eydotim tak — io'e.

³² — Eypararam ġu juy epesop — io'e. — Wuyebay Deus eykukukat ovelha kukuk'ukat puxim. Ixe ibikuy eywebe jekukan — Jesus o'e.

³³ — Eybubut'in cuy epeteidaat eyedinheiro bu am — io'e. — Ixe dinheiro juy epeġūm tadaybotbocayū be. Iūmūm pima eybubut ade epe'e kabi be. Eybubut iwek-wek ġu je'e kabi beat. I'üm ġu dak. Ka'ümġu ibukurukat kabi be eybubut tujupa'um

am. Kopi'i eybubut jo'o ġu kabi be. ³⁴ Eybubut ijodi bima, soat em ġebum epesop eybubut kay. Kabi be bima bit ġebum epesop kabi beat kay — io'e.

³⁵⁻³⁶ — Kariwa ajēmap wiwimap puxim cuy epesop wajēmap wiwim — io'e. — Ixe kariwa juk o'ju jewebumūnap epeta kay. Cepicat wiwim ibuywatwat'ukayū. Lamparina kuġ ip—isopsepat kuġ. Jekariwa ajēmap wiwim ip xīntabi nomudip'uk am cebeam yajēm puje, cetaġtaġ puje. ³⁷ Aġ ip tobuxik puje icokcok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū jekariwa ajēm puje. Icēmān ōn e'em eywebe. Ixe kariwa jeōm jeduk'a be. Ixat je'ġūm cebe ip. “Ġa'a acekōn,” i je'e jebuywatwat'ukayū be. ³⁸ Iximadak pe, iximadak pepu i aco'i jajēm. Yajēmap wiwim ip tobuxik puje, icokcok je'e ip ixeyū ibuywatwat'ukayū. ³⁹⁻⁴⁰ Imēnpuxim cuy aġ epesop wepicap wiwim—soat waġo epicap wiwim. Ocepit eyju wepicap wiwim'ūm pima, aġ'ūm pima dak. Ibukurukat ajēmap ehoram itaybit pima, jeduk'a kajuk o'yaiwat ġu uk'a iwat. O'yaiwat ġu puyx-ibut'ūm iōmap puxim. Imēnpuye juy aġ epesop wepicap kay — io'e Jesus.

⁴¹ Ġebuġe Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ēn ijop ekawēn muwēnuwēn ocewebe ya'ġjo am acā du? Soat pe ya'ġjo am ġu xe'e? — io'e.

⁴² — Ōn ijop ekawēn muwēnuwēn xipan jekariwa bubut kukayū be ya'ġjo am—ityabicayū be ya'ġjo am — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i'e'em kariwa cebe ip. “A'ō kay jeedop ip kūyjobin warara'acayū obuywatwat'ukayū,” i'e'em kariwa. “Ixeyū xan cuy eġūmġūm,” i'e'em cebe, cedaġ kapikpiġ puye — io'e. ⁴³ — Jekariwa a'ō kay kūyjobin pima, ixe ibuywatwat'ukat icokcok je'e jekariwa ajēm puje. ⁴⁴ Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i je'e kariwa ixe jebuywatwat'ukat pe. ⁴⁵ — “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e buje bit, ġebuġe'isum ma jajēm cekariwa. Kapikpiġ'ūm pima jajēm. Ixe ibuywatwat'ukat warara'acayū kaykay bima, jajēm. Jekpiwan ma jekōnkōn cīcā bima jajēm. Ika'o bima, jajēm. ⁴⁶ Jebuywatwat'ukat yajēmap wiwim'ūm pima jajēm, yajēmam itaybit'ūm pima dak. Imēnpuye cekariwa ipiat supi'ajoat jebuywatwat'ukat pe. Jebuywatwat'ukat ġuju kūyjobit'ūmayū dopap pe jenuy am. ⁴⁷ Apēn jekariwa ibikuy osunuy jekapikam iam itaybicat yoboġ ipiat supi'ajojo jewemuxipan'ūm pima, kūyjobit'ūm pima dak. Yoboġ ipiat supi'ajojo itaybit puye. ⁴⁸ Apēn jekariwa ibikuy osunuy iam itaybit'ūmat pit yopīt ma ipiat supi'ajojo kūyjobit'ūm pima. Yopīt ma ipiat supi'ajojo itaybit'ūm puye. Ade ikuġat cuy ade je'ġūm warara'acat pe. Ade o'jatiat xewi juy ade acejoojuy — io'e.

⁴⁹ — Daxa buxim okop ijodiacat pe wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuy ām — Jesus o'e. — Iboap wekapikap. Wekapik epere ojuy ōn. ⁵⁰ “Warara'acat ipiat supi'ajoat ewebe,” i juk o'e Deus owebe. “Aokam ip,” i juk o'e. Deus bikuyap taġ weku pin cīcā soat em. Soat em ġebum ōn iboap kay. ⁵¹ Tūybe teku osodot kaba'ūm wuydop am iān eyju e'em. Imēġām ġu ojot. Ojot ijodiacat pe wara'at taġtaġtaġ ma jeku am. ⁵² Ibadipyū wara'at taġtaġtaġ ma jeku ōn ojot puye. Xepxepayū pūġ taġ ma jeku ip. Ixeyū badipyū bit wara'at taġ ma jeku ip ebapūġayū. ⁵³ Cebay ma okay je'e. Ixe ipot pit okay ġu je'e. Ixi ma okay je'e. Ixe'it pit okay ġu je'e. Yuktayxi ma okay je'e. Ixe ayacat uktayxi bit okay ġu je'e. Imēneju wara'at taġtaġtaġ ma jeku ip — Jesus o'e.

⁵⁴ Ġebuġe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be.

— Kaxi'acap pewi kabikerereat ebapuk puje “Muba'at omuyku,” i eyju e'em. Icēmān ajēmjēm. ⁵⁵ Kaxietajoreġat pido ajēm puje “Kaxiepi jījā ġasū,” i eyju e'em. Icēmān kaxiepi je'e. ⁵⁶ Eyetaybit muba'at ajēm iam kabi kay aġ puye. Eyetaybit kax-

iepi je'e iam kabido jojom puye. Imēnpit eyetaybit ġu ajo ġuyjom je'bapuk eywebe iam wekawēn cocom ma'ġu eyju. Wekawēn pa'arēm eyxe — io'e.

⁵⁷ — Eyju jewawēwēm ġu dak cedaġ ma eyeku am. ⁵⁸ Eykay itakomaat e'em eywebe “Eyweroap cuy epeteida owebe,” i. “Teida'ūm pima, jeydujowan ōn ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay,” i. Imēn i'e buje, ixe juy epeġudin e daġ pima. E daġ pima itakomaat mudin'ūm pima, ixe jeydujowat ibimāmāyū ekawēn coco'ukat kay. Ibimāmāyū ekawēn coco'ukat tak jeydujowat sorarayū kay. Sorarayū jeymuōm daomūnmūnap'a be. ⁵⁹ Soat ġu eyeweroap teida'ūm pima, jeymujēm ġu ip daomūnmūnap'a bewi — Jesus o'e.

13 Ġebuje pūġpūġayū o'jekawēn Jesus eju.

— Iecuġap Pilatos Galiléia eipi watwat'in o'yaokaat — io'e ip. — O'yaokaat ip Deus eju kawēnwēnap'a be bima, wūnca ūmūm pima paĩ be imupik an Deus etabixe — io'e ip.

² — “O'yaokaat ixeyū aġokatkayū warara'acat podi ma xipāt'ūm puye—Galiléia eipi watwat podi ma,” i du eyju e'em? ³ Imēn ġu juy epe'e'e! Icēmān ōn e'em eywebe. Ikērēat epere'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ipiat'ajojoap kay epeju eyju dak — io'e. ⁴ — Waram pima oap ip Siloé ka watwat 18 beayū. Oap ip uk'a o'je'aedu buye—umat'a. O'ġucak ip. “Oap ip soat podi ma xipāt'ūm puye—Jerusalém ka watwat podi ma,” i du eyju e'em? Imēn ġu juy epe'e'e! ⁵ Ikērēat epere'ūm pima, Deus kay eyetabut'ūm pima dak, ixeyū buxim epeju ipiat'ajojoap kay eyju dak — io'e Jesus.

⁶ Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be—figueira'ip ekawēn.

— Aġokatkat figueira'ip o'yoaptaida jekat pe, uvadip pe — io'e Jesus. — Oa-jēm figueira'ip kay figo'a kudadam. ⁷ O'yadobuxik ġu. Imēnpuye o'jekawēn uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

— “Tapu, ebapūġ koato juk adi oajēm ija'ip kay figueira'ip kay”, io'e cebe — io'e. — “Yaopap ekaxi bima juk adi oajēm figo'a kudadam,” io'e — io'e. — “Ya'ūmġu. Oyadobuxik ġu. Te'e ma ijop'ip omuy. Eyopxik cuy,” io'e uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

⁸ — Ġebuje tipwiwi'ukat o'jekawēn tip iwat pe — io'e Jesus.

— “Kariwa, jewebuxijo buk,” io'e. “Ijop koato ġu eyopxikat,” io'e. “Oyokobidoġ cuy yokobi koreren. Tūmūntūntūn otūnmōġ yokobi koreren,” io'e. ⁹ “Wara'at koato bima ya'a'e bima, xipāt je'e. Ya'a'e'ūm pima bit oyopxik,” io'e tip iwat pe — Jesus o'e.

¹⁰⁻¹² Waram pima Jesus Deus eju kawēnwēnap'a beayū o'ġutaybin. Sábado bima ip o'ġutaybin jebodoydoyap kabia bima. Jesus ayacat o'jojojo iġo'a be. Ixe aya-cat ikokpiwakun osunuy ade koato—18 koato bun. Ikokpiwakun osunuy ibiōġbuk kērēat a'ōbi. Ce'aġobucēġ pa'ore osunuy ibiōġbuk kērēat a'ōbi. Jesus ixe o'ġudot jekay.

— Tū'ū — io'e. — Ōn jemu'ada — io'e.

¹³ O'jewebumōġ ixe jeje. O'ġu'ada ġebuje bit. O'sukokpimucūġ. O'sukokpimudim. Ikokpicūġ o'e.

— Bay, xipāt cīcā ēn owebeam — io'e Deus pe. ¹⁴ Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat pit itakoma o'e Jesus kay, jebodoydoyap kabia bima ayacat o'ġu'ada buye. Tūybe imu'ada pi jebodoydoyap kabia be iān o'e. Imu'adaap kapikap co'i osunuy cexe.

— Seis kabia bima cūg ma wuywebe wuyekapik am — yakukuk'ukat o'e iğō'a beayū be. — Jebodoydoyap kabia be bit epesot gu jemu'adaan—wara'at kabia be acā — io'e cebe ip.

¹⁵ Ġebuġe Jesus o'jekawēn iğō'a beayā be.

— Tūybe imu'ada pi wuywebe iān eyju e'em — io'e. — Jebodoydoyap kabia bima epeġuwekap gu du ehōyō—biopak? — io'e. — Jumento dak epeġuwekap gu du tujujēm ām korara bewi idibi kōn ām? Soat eyju eyōhō muwekapkam soat kabia bima—jebodoydoyap kabia bima dak. ¹⁶ Imēnpuye cedaġ ma owebe ixe aya-cat mu'ada am ġasū. Abraão naxeġebit puxim itabut ixe. 18 koato bun Satanās ixe ayacat kokpi muwakunkun'uk osunuy—ibiōġbuk kērēayū kukukat — io'e Jesus.

¹⁷ Cekay itakomaayū ma isūsūn o'e ip Jesus edeap co buje. Warara'acayū bit icok-cok o'e ip Jesus kay.

— Ka'ūma buk ocejojojoip mubapukpuġ Jesus wuyetabutpe — io'e ip. — I dip cīcāat mubapukpuġ wuyetabutpe — io'e ip.

¹⁸ Ġebuġe Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn.

— Apēn je'e Deus soat kukukan pima? — io'e. — Apu ekawēn tak o'ġuwēn iboam eymukūyjo am? — io'e.

¹⁹ — Aġokatkat mostardada o'taida jekat pe. Mostardada ta'īt ma. O'yaypan cīcā bit. Mostarda'im o'e. Yoboġ o'e. Wasūyū jedopi o'jomōġmōġ takū daġ. Imēnpuxim koap Deus ade'ūmayū kukukan je'e. Ġuyjom pit soat kukukan je'e — Jesus o'e.

²⁰ — Apu ekawēn tak o'ġuwēn waram eymukūyjo am Deus soat kukukan je'e iam? — io'e. ²¹ — Trigonōm kuġ osunuy ayacat—ebapūġ copo. Ixe aya-cat pāo'a muyuhuhaptōm o'tōmpu. O'tōmōġ trigonōm pe. O'tōmupinā. Soat taġ o'jenōmepōġpōġ trigonōm taġ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēġ coco — io'e.

²² Ġebuġe Jesus o'ju Jerusalēm ka kay. Cucum pima soat ka daġ oekuku—ika'īcatka daġ, ikaboġatka daġ tak. Soat kaka daġ imutaybitbin oekuku.

²³ Ġebuġe aġokatkat o'jekawēn Jesus pe.

— Kariwa, taxijojo'ibiyū xepxep ma du je'e? — io'e. ²⁴ — Tapu, okay eyetabucap xīntabi be wuyōmap puxim. Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Kabi kayat exīntabi itokboġ gu—itok'īt ma — io'e. — Soan cuy epe'e kabi be eyōm ām! Icēmān ōn e'em eywebe. Adeayū ōm ojuy je'e. Imēnpit iōm pa'ore je'e ip. ²⁵ Uk'a iwat je'kop xīntabi nomudim. Tomudip puje, eyōm pa'ore epesop. Kacūġkadi epesop. Xīntabi be taġtaġtaġ'i epesop. “Kariwa, ocewebe xīntabi etomudip'uk oceōm ām,” i epe'e. Imēnpit kariwa je'e eywebe “Wetaybit gu pomawiacat eyju iam,” i — Jesus o'e. ²⁶ — “Jekōnkōn tak ocesop eweju,” i epe'e cebe. “Ocemutaybitbin cuk ejeku oceka daġ,” i epe'e. ²⁷ Imēnpit kariwa je'e eywebe: “Icēmān ōn e'em eywebe. Wetaybit gu dak pomawiacat eyju iam,” i. “Eyōm pa'ore ijoce eyju ikērēat kuġ oxe buye. Epejēm,” i je'e — io'e Jesus. ²⁸ — Ġebuġe epetōtōn. Eyġuycūġcūġ cīcā ma epe-sop. Deus soat kukukan pima, Abraão cexe jeenuy, Isaque dak, Jacó dak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak Deus xe jeedop ip. Wūy wi ixeyū epejojojo. “Wūy ma juy epesop owi,” i je'e Deus eywebe. ²⁹ Adeayū jajēm soat eipi daġwi—kaxijēmap kadiwi, kaxi'acap kadiwi dak, kaxijēmapcoreġwi dak, kaxiejoreġwi dak. Soat ip jabik jekōn ām Deus ka be Deus soat kukukan pima — Jesus o'e.

³⁰ — Koapayū kanomūmayūm je'e. Imēnpuxim kanomūmayū koapayūm je'e — Jesus o'e.

³¹ Ġebuġe isum ma Fariseuyū oajēm Jesus kay.

— Aoka ojuy Herodes—ocepi kukat — io'e ip Jesus pe. — Ecenapōn cuy ijocewi ixix be aokaap puxim — io'e ip.

— Ocenapōn ġu — io'e. — Deus ibikuy bima acā oje'ū. Herodes ey-muġuykukuku'ukat kak puxim — Jesus o'e. — Epeju juy cekay. Wa'ō juy epeya'ōmuwēn cebe. ³² “Ġasū, kuyaje dak ibiōġbuk kērēat oġujēmjēm ijodiat pewi,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Iwātaxipiyū oġu'ada'ada,” i juy epe'e. “Kuyajebusu wekapikap oġu'ūm,” i. ³³ “Oje'ū. Imēnpit wekupinap taġ ojeku ġasū, kuyaje dak, kuyajebusu dak,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Eka be ġu oje'ū, Jerusalēm ka be acā,” i juy epe'e Herodes pe — io'e Jesus.

³⁴ — Jerusalēm ka watwat, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju — io'e Jesus. — Yabuġbuġ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eġebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ġu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā a'ġu oxe — Jesus o'e.

³⁵ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Jeywat ōn aġokatkat jedukā iwacap puxim — Jesus o'e. — Icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo ġu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje, “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

14 Jebodoydoyap kabia bima Jesus o'ju aġokatkat tuk'a kay—Fariseu duk'a kay—ya'ōbuyxiat tuk'a kay. Sábado bima o'ju. Jekōn ām ceweju o'ju.

² Iyeuhuhuat Jesus xe osunuy. Uk'a beayū o'jeak Jesus kay. Tūybe imu'ada pi osunuy jebodoydoyap kabia be iān o'e ip. Imu'ada buje, kuka o'jomuymuy ip.

³ Ġebuġe Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Wuyawēwēap ekawēn taġ tu iwātaxipiat mu'ada am jebodoydoyap kabia bima? Cedaġ ġu xe'e? — Jesus o'e.

⁴ Ya'ōbu'u osodop ip jedem. Mūġ ma ip osodop.

Ġebuġe Jesus iyeuhuhuat o'subaixik. O'ġu'ada. Iyeuhuhu ġu o'e. Xipat o'e. O'ġuyypit tuk'a be.

⁵ Ġebuġe waram o'jekawēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Soat eyju kapikpiġ jebodoydoyap kabia be — io'e. — Ipikūykūy be eyipot at puje, epeju'uk ġu du kuka jebodoydoyap kabia bima? Eyeōhō biopak at puje dak, epeju'uk ġu xe'e kuka? Dao ma kuka epeju'uk! Imēnpuye te'e ma eyetakoma okay — io'e.

⁶ Ya'ōbu ba'ore o'e ip cebe.

⁷ Ġebuġe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn jekōn ām takoy'ibiyū be. Ixeyū takoy'ibiyū kariwa boġat nuyap pe abik ojuy ip o'e. Imēnpuye ijop ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

⁸ — Jewebumūnap epeta be eydakoy buje, kariwa yoboġat tūyap pe ġu juy epabik—ka'ūmaap tūyap pe acā — io'e. — Kariwa yoboġat aco'i o'takoy ip—eybodiat. ⁹ Kariwa yoboġat tūyap pe eyabik puje, eydakoyat jajēm eykay. “Wede'i ece. Ēn kariwa ġu,” i je'e eywebe — io'e. — “Iġo bit kariwa. Iġo abik pin enūyap pe,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buje, eysūsūn epe'e. Jeymuabik ka'ūmaap tūyap pe — io'e. ¹⁰ — Eydakoy buje juy epeju. Ka'ūmaap tūyap pe juy epabik. Eydakoyat pe iboap co buje, jajēm eykay. “Obure, kariwa yoboġat tūyap pe

juy abik, ên kariwa buye,” i je'e eywebe — io'e. — Imên i'e buje, eyweju jekônkônayû xe eya'ôbuyxiayûm epe'e — io'e. ¹¹ — Eya'ôbuyxian pin pima, Deus xe eya'ôbuyxi ġu epesop. Eya'ôbuyxian pin'ûm pima bit, cexe eya'ôbuyxiayûm epesop — io'e Jesus.

¹² Ġebu je Jesus o'jekawên jedakoyat pe.

— Peta muġġem pima, ibubut adeayû acâ ġu juy etomuwâ. Ibubut adeayû acâ ġu juy etomuwâ, ebureyû acâ ġu dak, ewaġoyû acâ ġu dak, ebadipyû acâ ġu dak, eduk'a xecat kariwaat acâ ġu dak. Ixeyû waram cuy jenomuwâ apên cuk ixeyû enomuwâap puxim. Apên cuk eġûm iap puxim ejat. ¹³ Peta muġġem pima tadaybocayû dak etomuwâ, taokêrêayû dak, taojereayû dak, ita'ûmayû dak. ¹⁴ Ixeyû be waram iûm pa'ore ewebe apên cuk cebe ip eġûm iap puxim. Deus pit xipacat je'ġûm ewebe. Waram ġuto cûġ ma jekuku'ukayû'ûm'ûm etait puje, Deus xipacat je'ġûm ewebe — io'e.

¹⁵ Ceweju jekônkônât o'jekawên Jesus eju ibo ekawên co buje.

— Deus soat kukukan pima icokcok cîcâ je'e ceweju cekôn'ibit — io'e.

¹⁶ — Hm hm — Jesus o'e. — Abuyû jekôn Deus eju iap oġuwên eywebe — io'e.

— Aġokatkat petaboġ o'ġuġġ. Jebureyû o'tomuwâ—ibubut adeayû — io'e.

¹⁷ — Soat ixipan pima jebuywatwat'ukat o'ġuju jemunomuwâyû dakoy am. O'ju.

— “Kuy soat ixipan,” io'e. “Epesop cuy wekariwa epeta be,” ibuywatwat'ukat o'e tomuwâ'ibiyû be — io'e Jesus.

¹⁸ — Imênpit tomuwâ'ibiyû “Ocedaobu'u,” io'e ibuywatwat'ukat pe. O'taobu'un ip peta kay.

— “Ipi ojat okat mōġ âm,” io'e ibuywatwat'ukat pe — io'e Jesus. — “Cum puk ôn ipi jom,” io'e. “Imênpuje odaobu'u ekariwa epeta be,” io'e. “Imên cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus. ¹⁹ — “10 be ojat biopak,” wara'acat o'e. “Cum puk ôn ibuyxi-jom ip,” io'e. “Imênpuje odaobu'u ekariwa epeta be. Imên cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus.

²⁰ — “Kapusu ma juk ocwebumûn ayacat eju,” wara'acat o'e. “Oju ba'ore ekariwa epeta be. Imên cuy ece cebe,” io'e — io'e Jesus.

²¹ — Imêneju ibuywatwat'ukat o'jepit jekariwa kay—peta iwat kay. Taobu'u'uyayû a'ô o'ya'ômowên jekariwa be — Jesus o'e. — Iboap co buje cekariwa itakoma jîjâ o'e. — “Tadaybocayû juy etojot wepeta kay taobu'u'uyayû dieġ,” io'e jebuywatwat'ukat pe. “Cexiġxiġ pa'oreayû juy etojot, taokêrêayû dak, ita'ûmayû dak,” io'e. “Dao ma eju ikaboġatka kay,” io'e. “Uk'a ukpibubu daġ cuy eju, e daġ tak,” io'e. “Soat ip etojot wepeta kay,” io'e cebe — io'e Jesus.

²² — O'ju ikaboġatka kay. Tadaybocayû o'tojot jekariwa duk'a be.

— “Kariwa,” io'e. “Otojojot ip a'ôbi,” io'e. “Imênpit eduk'a be wuydop pun mabuk,” io'e — io'e Jesus.

²³ — “Waram cuy eju tadaybocayû kay,” io'e cebe. “E daġ cuy eju, koġûnpi daġ tak. Eġuôm ip oduk'a be yamuporan am. ‘Epesot cuy wekariwa epeta be,’ i juy ece cebe ip,” io'e — Jesus o'e. ²⁴ — “Ôn soat kukukan pima koap tomuwâ'ibiyû jekôn ġu oweju—pûġ tak ka'ûma,” io'e peta iwat — io'e Jesus.

Imên Jesus wuymutaybitbinap ekawên o'ġuwên jewēju jekônkônât pe.

²⁵ Waram pima Jesus o'jekawên adeayû be. Ceweju jekuku'uk osodop ip. O'jekawên ceweju ip.

²⁶ — Oweju eyeku pin pima, okay jîjâ ma juy epesop — io'e. — Eyebay kayap podi ma okay'ûm pima, webekitkin ġu epe'e, eyxi kayap podi ma dak, eytayxi kayap podi

ma dak, eyebekitkit kayap podi ma dak, eywaḡo kayap podi ma dak, eykibit kayap podi ma dak, eykipit kayap podi ma dak. Jewekayap podi ma okay'um pima dak, webekitkin ḡu epe'e — io'e. ²⁷ — Owebeam je'u am eybu'u bima, webekitkin ḡu epe'e, oweju jekum eybu'u bima dak — io'e Jesus.

²⁸ — Yaberenat'a muy pin pima, koam kuka yamuyapte i epeḡuweḡun — io'e. — “Je'e paxi wedinheiro?” i juy epe'e eyewewebe ma. ²⁹ Imuweḡun'um pima yamuy epere ba'ore kuka o'e eywebe. Imuweḡun'um pima eyedinheiro kuka oi'um ipi kayat muy buje. Ipi kayat'a jojoayū kuka eywaywayway — io'e. ³⁰ — “Ak'i juy epe'e iḡo'a kay,” i kuka o'e ip. “Yaberenat'a muy ojuy. Imēnpit o'yamuy ḡu cedinheiro oi'um puye,” i kuka o'e ip eywaywayway — io'e Jesus.

— Uk'a muy pin pima wuyju e'em “Je'e paxi wedinheiro?” i. Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ipiat'ajom pima paxi kuka ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma — io'e Jesus.

³¹ — Wara'at ka kukat eju jenopaḡōḡō ojuy bima, aḡoka kukat koam kuka o'jewawē jebureyū eju—itaybit cīcāyū eju. “Wuyesorarayū adesū—10,000 beayū,” i kuka o'e cebe ip. “Wuykay itakomaayū esorarayū bit ade jījā—20,000 beayū,” i kuka o'e cebe ip. “O'e paxi wuywebe ixeyū mu'um am?” i kuka o'e — io'e. ³² — Itaybit cīcāyū be: “Iba'ore wuywebe” i'e buje, ipi kukukat iparara kuka o'e. Oibu'n kuka jenopaḡōḡōm. Jexewi wūy bima, jebekitkit kuka o'ḡuju cekay ip jekay itakomaayū mudin am — io'e. — “Ḡa'a juy acenopaḡōḡōm ḡu,” i kuka o'e cebe — io'e Jesus.

— “O'e paxi wesorarayū be itakomaayū mu'um am?” i'e'em ipi kukukayū. ³³ Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ḡuyjom paxi ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma. Soat eybubut iwan eybu'u bima, webekitkin ḡu epesop — Jesus o'e.

³⁴ — Kawta xipat. Imēnpit takō'om puje, te'e ma kuka atakuk. ³⁵ Tamuyun pa'ore wuywebe. Taxik am acā xipat. Imēnpuxim okay eybu'u bima, te'e ma kuka epe'e: “Cristo ebekit on,” i. Wekawēn a'ijo pin pima juy xipan epeya'ijo.

15 Ḡebuḡe iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū o'ju Jesus kay, warara'acayū ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak. O'ju ip Jesus ekawēn com.

² Ḡebuḡe Fariseuyū Jesus o'jomuyimuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Ite aḡokatkat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat purem. Jekōnkōn ceweju ip — io'e ip.

³ Iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip jemuyimuyayū be.

⁴ — Eyju 100 be eyōhō kuḡ aco'i—ovelha kuḡ — io'e. — Pūḡ oitabidao bima, wara'acat eyōhō kuka epesuiwat koḡūnpi daḡ itabidaoat kuda am. Tobuxik'um pima kuka epeju itabidaoat kuda am. Epejokuda kuka tobuxik puje. ⁵ Tobuxik puje, ey-cokcok kuka epe'e. Eya'ōpi'a jeje kuka epejomōḡ. Eyduk'a be kuka epetujuxe. ⁶ Eyduk'a be eyōm puje, eybureyū kuka epetomuwa, eyduk'a xeyū dak. “Oceōhō ocebuxik! Eycokcoḡ cuy oceweju,” i kuka epe'e cebe ip — io'e. — “Ovelha ocetobuxik—itabidao oekuiat,” i kuka epe'e. ⁷ Icēmān on e'em eywebe. Itabidao oekuiat puxim ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere iat—ovelha buxim — io'e. — Imēnpuye Deus icokcok e'em ade cūḡayū kay. Imēnpit jekay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat etabun puje, ibodi ma icokcok e'em Deus, ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁸ Ḡebuḡe Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

— Ayacat 10 be dinheiro kuḡ—isurūḡat kuḡ—teiboḡat kuḡ—prata muḡēḡē kuḡ. Pūḡ ma o'jepa'ūm. Imēnpuye ixe ayacat lamparina o'ḡusop jedinheiro kuda am.

— Jedinheiro o'jokudada. Jedukā o'yabi'ōḡ jedinheiro kudadam. Tobuxik'ūm pima ikudadam mabuk — io'e.

⁹ — Tobuxik puje, jebureyū o'tomuwā ayacat, jeduk'a xeyayū dak. “Wuycokcoḡ cuy ajop wedinheiro otobuxik puye—isurūḡat—cepa'ūm'ibit,” i'e'em ixe ayacat cebe ip.

¹⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ekawēn tojtjot'ukayū icokcok e'em pūḡ ma itabun Deus kay buje—ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak. Ixe ayacat cokcokap puxim icokcok e'em — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū be.

¹¹ Ḡebuḡe Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

¹² — Aḡokatkat xepxep ipotpot kuḡ osodop. Ikitpit o'jekawēn jebay be. “Bay,” io'e. “Ebubutei'in cuy eḡūm owebe obubuteim,” io'e. “E'ūap wiwim ḡu ōn obubut pu am,” io'e jebay be — io'e Jesus. — Imēnpuye cebay jebubutei o'ḡu'ēē jekpotpoyū be—xepxepayū be. Ade ma o'ḡūm cebe ip — Jesus o'e.

¹³ — Ibun'ūm pima ikitpit jebubut o'jat. O'ḡuxipan. Oibu'un jebay xe. O'jenapōn jebay xewi. Poxerewun. O'jēm jebay duk'a bewi. O'ju wūyatka kay. Jay. Oajēm. Ibo ka be te'e ma jebubut o'ḡu'ūm. ¹⁴ Ūm. O'ḡu'ūm. Warēmtaḡ ma o'ḡu'ūm soat — Jesus o'e. — Muba'at'ūmḡu oeku. Ibun cīcā oeku. Imēnpuye ibo ka watwat irere jījā ip o'e. ¹⁵ Ikitpit tak ire jījā o'e ibubut oi'ūm puye — Jesus o'e. — Ikitpit o'ju ibo ka beat kay. O'jekapik ixe aḡokatkat eju. Ixe aḡokatkat ikitpit o'ḡuju jeōhō muykōn ām—dajebaro muykōn ām — Jesus o'e. ¹⁶ — Ikitpit dajebaro xat'a kay o'e jexat'am, reren cīcā buye. Imēnpit o'ḡūm ḡu cebe — Jesus o'e. ¹⁷ — Ḡebuḡe ikitpit o'yaḡuysan. O'jewaḡuy. O'jekawēn jewebe ma.

— “Webay eju kapikpik'ukayū ma soat kuḡ jexat kuḡ,” io'e jewebe ma. “Ōn pit ijoce oje'ū repibun!” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸ — “Jepin puk ōn webay kay,” io'e jewebe ma. “Ocekawēn webay eju,” io'e. “‘Bay,’ i juy oce cebe. ‘Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak,’ i juy oce cebe,” io'e. ¹⁹ “Ōn ekpot. Imēnpit ekpon ḡu juy oce ḡasū bit, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye. Eweju ocekapik acā dinheiro bu am,’ i juy oce webay be,” io'e ikitpit jewebe ma — io'e Jesus.

²⁰ — Ḡebuḡe o'jēm wūyat ka bewi. O'jepit jebay kay. Cebay duk'a wi wūy bima, cebay bit ikitpit o'jojojo. Tadaybot cīcā o'e jekpot ibubut kuḡūm puye. Itabotaid-abotbot cīcā o'e jekpot kay — io'e.

— Ḡebuḡe cebay o'jedau jekpot kay. O'topabijuk. O'yakobot. O'yaḡobukōn jecok-cokap kuḡ. ²¹ Ipot o'jekawēn jebay eju. “Bay,” io'e. “Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye,” io'e. “Ekpon ḡu oce ḡasū bit. Eweju ocekapik acā,” io'e ipot jebay be — io'e Jesus. — “Ka'ūma!” io'e cebay bit. “Okpon ma ēn soat em,” io'e — io'e Jesus. ²² — Cebay o'jekawēn jebuywatwat'ukayū be ḡebuḡe bit. “Daosuw!” io'e. “Xipacat cuy oḡūm okpot pe,” io'e cebay. “Iekabek cuy epetojot—xipacat,” io'e. “Epeḡuōm cuy okpot pe,” io'e cebay. “Ibumūn cuy epeḡuōm ibu be,” io'e. “Suiyuk cuy epeḡuōm sui be,” io'e cebay. ²³ “Biopak'it'it cuy epejat—kuy aḡuxep'iat,” io'e. “Epeyaoka juy,” io'e. “Ḡa'a peta aḡuḡē,” io'e. “Ḡa'a acewemucokcoḡ,” io'e. ²⁴ “Tūybe okpot'ūm oe'ū iān cuk oce,” io'e. “Ḡasū bit wetaybit oce itabēḡ ma iam,” io'e. “Warēmtaḡ ma oeku wūyat ka daḡ,” io'e. “Ḡasū bit cexe,” io'e cebay. “Ḡa'a peta aḡuḡē,” io'e. Icokcok cīcā o'e ip — Jesus o'e. — Petatam o'e ip. Jeda'i'in o'e ip — io'e.

²⁵ — Tuk'a be jewemucokcoğ ip pima, wara'at ipot tak jekat pe osunuy kapikpiğ—koopat. Oexe jebay duk'a be. Uk'a wi wuy'um pima, cedarukrekat'a a'ō o'ya'ōdobuxik, da'i'iyū a'ō dak. ²⁶ Jebay eju kapikpik'ukat o'tomuwa. “Ajo pēnpēn i'eayū?” io'e iwağo cebe. ²⁷ “Petatam ip ekitpit oexe buye,” io'e kapikpik'ukat. “Ebay biopak'it'it o'yaokaat—kuy ağuxep'iat,” io'e. “O'yaokaat, xipan oexe buye,” io'e — Jesus o'e.

²⁸ — Imēnpit iwağo itakoma o'e. Taobu'u jījā o'e uk'a be jeōm ām jekitpit tobede am — Jesus o'e. — Gebuje cebay oajēm jekpot kay akiju—koopat kay. “Eōm cuy,” io'e cebay jekpot pe—koopat pe — io'e Jesus. ²⁹ — “Ap!” io'e. “Ade koato juk adi ocekapikpik cīcā eweju,” io'e. “Puju oğuy kūyjobit'um a'ō kay? Soat em cuk adi a'ō kay oğuy,” io'e. “Imēnpit cuk bode'it'it eyaokaat ġu owebe peta muğē ām obureyū beam,” io'e jebay be iwağo — io'e Jesus. ³⁰ — “Ite ekpot peam pit eyaoka,” io'e. “Soat edinheiro o'ğū'um yapoyū eju jepoapteim,” io'e jebay be — io'e Jesus. — “Cexe buje bit, ēn peta muğēğēm!” io'e. “Biopak'it'it aokakam ēn,” io'e iwağo — Jesus o'e.

³¹ — “Tapu,” io'e. “Soat em ēn oweju. Obubut ebubun je'e soat,” io'e. ³² “Tūybe okpot'um oe'ū ekitpit'um iān cuk oce,” io'e. “Ġasū bit wetaybit oce itabēğ ma iam. Warēmtağ ma oeku wūyatka dağ,” io'e. “Ġasū bit xipan oexe,” io'e. “Imēneju cedağ ma wuywebe peta muğē ām, wuymucokcok am tak,” cebay o'e — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūğrūğap o'jepereiat jebay kay o'jepit'iat puxim — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

16 Ġebuje Jesus wara'at ekawēn o'ğuwēn jewēju etaybitbinayū be. — Ibubut adeat edinheiro o'ğūm ağokatkat pe imuxipan am jewebeam — io'e.

— “Warēmtağ ebubut mu'umu'um edinheiro kukat,” io'e ibureyū ibubut adeat pe — Jesus o'e.

² — Imēnpuye ibubut adeat jekaxero o'tomuwa. “Warēmtağ ebubut mu'umu'um edinheiro kukat, i'e'em obureyū owebe,” io'e ibubut adeat — io'e Jesus. — “Cūğ ġu ēn oubut kuğ,” io'e. “Imēnpuye soat ip cewero oweju iaptup etupmubararak omutaybit am,” io'e. “Ġasū bit ēn kapiğ ġu oweju,” io'e — io'e Jesus. — “Wara'at ma ojomuy edieğ,” io'e. Cekaxero o'jēm.

³ — Ġebuje cekaxero o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēntak oce ġasū bit?” io'e jewebe ma. “Wekariwa o'e owebe 'Ġasū bit ēn kapiğ ġu oweju, i,” io'e jewebe ma. “Iba'ore owebe kapik am kat pe, obaca'um puye,” io'e. “Osūsūn oce warara'acat xewi dinheiro ojuy am,” io'e jewebe ma. “Wetaybit apēn oce iam,” io'e. ⁴ “Wekariwa oğuguykuku,” io'e jewebe ma. “Ixe eju ōn kapikpiğ'um pima, warara'acayū je'e owebe: 'Eōm cuy oduk'a be eğuy am, i,” io'e jewebe ma cekaxero — io'e Jesus.

⁵ — Imēneju cekaxero ceweroap kuğayū o'tomuwa. Pūğpūğpūğ ma ip o'tomuwa. Pūğpūğpūğ ma ip cewēju o'jekawēn.

— “Pebūrū eweroap wekariwa eju?” io'e koap oajēmiat pe.

⁶ — “Ade jījā omuyku ixepti weweroap teida am—100 be bahi'uk,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu,” io'e. “Ade ġu omuyku bahi'uk ixeptim weweroap teida am—50 ma iam cuy eğubararak tup pe,” io'e cekaxero koap oajēmiat pe — Jesus o'e.

⁷ — “Pām ēn? Pebūrū eweroap wekariwa eju?” io'e warara'acat pe.

— “Ta'ade omuyku weweroap teida am trigoda—1000 be trigoda,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu. “Ade ġu omuyku weweroap teida am trigoda—800 be iam cuy eġubararak,” cekaxero o'e cebe — Jesus o'e.

⁸ — Imēnpuye kaxero itaybit cīcāat osunuy jekariwa xe, imuġuykuku'uk ma'ġu — io'e Jesus.

— “Eтайbit cīcā,” io'e cekariwa jekaxero be — Jesus o'e. — Itaybit cīcā ġu Deus ekawēn kayayū jebubut kuġ. Cekawēn kay'ūmayū bit itaybit cīcā jebubut kuġ — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

⁹ — Ceweroap teibubu'ukat ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e Jesus. — Eybubut'in cuy epeġum tadaybotbocayū be iburem am ip. Cebe ip iūmūm pima, ixeyū eybureyū jeydobebe kabi be eyexe buje. Soat em kabi be epesop — Jesus o'e. ¹⁰ — Eyju cedaġ yopīcat kuġ pima, cedaġ ma yoboġat tak epejukuk. Warēmtaġ yopīcat kuġ pima bit, warēmtaġ ma yoboġat tak epejukuk — io'e. ¹¹ — Eyju warēmtaġ ijo-diap kuġ pima—dinheiro kuġ, Deus kabi beat je'ġūm ġu eywebe—idip cīcāat. ¹² Eyju warēmtaġ wara'acat pubut kuġ pima, ka'ūma ma wara'at je'ġūm eywebe eybubun. ¹³ Pūġ'a be uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayū beam kapik am. Kariwayayū wara'at taġtaġtaġ e'em pima, itakoma kuka o'e pūġ kay jekariwa kay, wara'at jekariwa ikukpin cīcā bima. Kūyjobit kuka o'e pūġ a'ō kay wara'at a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jījā bima, Deus kay jījā ġu kuka epe'e — io'e Jesus.

¹⁴ Soat Fariseuyū iboap o'ya'ījojo. Ixeyū Jesus o'jowaywayway dinheiro kay jījā ip puye.

¹⁵ Ġe buje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju.

— “Cūġ ma oceju Deus xe,” i napa ma eyju e'em warara'acat pe — io'e. — Deus pit itaybit ajo kay eyju ġebum iam. Ijodiat xe xipat cīcāat Deus xe xipat ġu — io'e.

¹⁶ — Moisés ekawēn taġ jekuku'uk osodop ip kuyjeayū, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Ġuyjom pit João Batista o'e'e adeayū be: “Deus soat kukukan je'e,” i. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēnpuxim imuwēnuwēn ġasū dak soat ip. Ġasū adeayū ibikuy Deus pe jekukan. ¹⁷ Kabi i'ūm, i'pi dak. Deus pe wuyawēwēap ekawēn pit i'ūm ġu—pūġ em tak ka'ūma — io'e. — Soat em cedaġ cīcā wuywebe wuyeku am ixekawēn taġ — io'e Jesus.

¹⁸ — Aġokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am jetayxim, ikērēat kuġ Deus xe. Imēnpuxim cepere'ibit eju jewebumūn puje, ikērēat kuġ Deus xe aġokatkat — io'e cebe ip.

¹⁹ Ġe buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Aġokatkat jexat o'jo'o'o—iku jījāat o'jo'o'o — io'e. — Ibubut adeat osunuy. Ixat ku jījā osunuy. Jesay idip cīcāat kuġ osunuy. ²⁰ Tadaybocat tak oabik ixekawēn ibubut adeat tuk'a exīntabi be—āġokatkat. Xīntabi xe abikbik'uk osunuy soat kabia. Lázaro i tadaybocat putet osunuy. Ade werowero kuġ osunuy ixekawēn Lázaro daġ soat taġ. ²¹ Oabik iboce ibinōmnōm kay itabiku buye, cemesa be jedudumat o pin puye. Imēntak akuriceyū oajēm cewerowero kōnkōn ām.

²² — Lázaro'ūm e'ū buje, Deus ekawēn tojotjot'ukat ixekawēn o'tujuu Abraão kay—Deus xeat kay. Iku jījāat o'om osunuy Abraão eju. Ixekawēn ibubut adeat'ūm pit oe'ū. Aġokatkayū ixekawēn o'jokot.

²³ — Ġebuġe ibubut ade osunuyiat Abraão o'jojojo wūy wi. Ipiat'ajojoap pewi o'jojojo. Lázaro dak o'jojojo Abraão xe.

²⁴ — “Ajot!” io'e ibubut ade tūibit Abraão be. “Etabotaidabotbon cuy eġuy okay,” io'e ya'ōberen. “Lázaro juy eġudot okay idibi be ibu'abi muakōm ām okō mucuk am idibim,” io'e. “Ipiat'ajojom cīcā ōn daxa be,” io'e.

²⁵ — “Ka'ūma, oġuju ġu,” io'e Abraão bit. “Etabēġ pima, ade idip cīcāat kuġ cuk adi eġuy. Lázaro bit ikērēat kuġ cuk adi osunuy itabēġ pima. Ēn ma ecokcok cuk adi eġuy. Ixe bit tadaybot osunuy. Ġebum cuy eġuy iboap kay. Ġasū bit ixe ma icokcok. Ēn pit ipiat'ajojom,” io'e.

²⁶ — “Imēntak katek omuy wuypidase. Itediacat pe iju ba'ore iġodi kay eykay. Ibodiakat pe dak tot pa'ore ijodi ocekey. Iba'ore cebe ip katek puye,” Abraão o'e.

²⁷ — “Ajot,” io'e Abraão be. “Eya'opicūġ cuy wa'ō kay! Lázaro juy eġuju webay duk'a kay, okitpitpiyū kay,” io'e. ²⁸ 5be opop ip webay duk'a be. Eġuju ixeyu mukūyjo am ipiat'ajojoap pe tocap puxim,” io'e.

²⁹ — “Ka'ūma,” io'e. “Oġuju ġu,” io'e Abraão. “Ekitpitpiyū Moisés ekawēntup kuġ, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararakstup kuġ tak,” io'e. “Kūyjobin cuy ekitpitpiyū jeedop ibo dup a'ō kay,” io'e.

³⁰ — “Ajot, ebu'um ġu juy ixe muju am,” io'e. “Ce'ūat tomukadi waram o'jetait'iat co buje bit, iġuycūġ je'e ip ikērēat kuġ puye,” io'e. “Ikērēat mujurūġrūġap jepere ip,” io'e ibubut ade tūibit.

³¹ — “Ka'ūma. Oġuju ġu,” Abraão o'e. “Ekitpitpiyū kūyjobit'ūm Moisés a'ō kay. Kūyjobit'ūm tak ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ō kay. Ce'ū'ūayū dopdopap pewiat tobuxik puje dak, waram ġuto o'jetait'iat tobuxik puje, itabut ġu je'e ip. Imēn-puye oġuju ġu cekay ip,” Abraão o'e — Jesus o'e.

Ġebum ġu juy epesop apēn ixe juk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ iap kay iap ekawēn

17 Ġebuġe Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

— Adeayū wuymubu'un wuyetabucap epere am — io'e. — Imēnpit Deus ixeyū ġuju ipiat'ajojoap kay. ² Warara'acat pe okay itabut'isuat mubu'un puje, ikērēat kuġ ip Deus xe. Imēnpuye imutabut'ūm awap xipat kuka wuywebe ixeyū aoka am—yaġobu eju wita'a mukirik am yapoxiat'a mukirik am ticoġ pe imuakōm ām. Xipat ġu wuye'ū ām. Ibodi ma xipat ġu wuyju am ipiat'ajojoap kay. Ikērēm ġu juy epesop eyewewebe—idim acā — io'e.

³ — Eybure be ikērēat mujurūġ puje juy epeġukūyjo. Ikērēat kay iġuycūġ pima, ġebum ġu juy epesop apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġ iap kay. ⁴ Sete em aco'i ikērēat mubapukpuġ eywebe pūġ kabia. ⁷ em tak “Oġuycūġ ikērēat oġubapuk ewebe buye” i'e buje, juy ġebum ġu epesop apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ iap kay — io'e Jesus.

⁵ Ġebuġe cemumujuyū o'jekawēn jekukukat eju—Jesus eju.

— Ocebuyan cuy ece biġ ma ocetabut am Deus kay — io'e ip cebe.

⁶ — Deus kay eyetabutbūt pima, eyemuojuy je'ġūm eywebe — io'e. — “Ixe-ip cuy eyop'uk tābu daġwi” i'e buje cebe, Deus yop'uk. “Eyoptaida juy ticōġ pe” i'e buje, Deus yoptaida — io'e.

⁷ — Eya'ōpuruġ eybuywatwat'ukat kuġ—eykat kotkot'ukat kuġ—eyōhō kukuk'ukat kuġ—ovelha kukuk'ukat kuġ — io'e. — Jekapikap pewi yajēm puje, “Xik'i buk. Eceboday,” i'ūmġu eyju e'em cebe. ⁸ “Oxan cuy ejoda,” i'e'em eyju cebe. “Dao ma eġudot okay,” i dak. “Wekōn epere buje acā ecekōn,” i'e'em eyju cebe.

⁹ Eybuywatwat'ukat eya'ō dağ kapikpiğ pima, “Xipat cīcā eyju,” i'ūmğu eyju e'em cebe. ¹⁰ Deus a'ō dağ jekukum pima, “Xipat cīcā oceju,” i'ūmğu juy epe'e eyju dak. “Ocekukat a'ō dağ ocekuku,” i acā juy epe'e — Jesus o'e.

Imēn Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

¹¹ Jesus o'ju Jerusalēm ka kay. Kapkam o'e Galilēia eipi dağ, Samaria eipi dağ tak.

¹² Ğebu je 10 be ierepayū Jesus o'topabijuk ağoka be yajēm pima. Kacūğcūğ'i osodop ip bosusu cewi.

¹³ — Jesus! Kariwa! — io'e ip y'ōberen. — Etabotaidabotbon cuy eğuy ocekey! — io'e ip Jesus pe.

¹⁴ Ixeyū jo buje, o'jekawēn cewēju ip.

— Epeju juy paī kay, ixē be eyjo am — io'e ierepayū be.

O'ju ip.

Jeju buje ip o'je'ada ierep topibiyū. Xipat o'e ip.

¹⁵ Ğebu je pūğ ma o'jepit Jesus kay ixeyū'in je'adaap tobuxik puje.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e.

¹⁶ O'jēğ'aecōğcōğ Jesus topabe ya'ōbuyxi jexe buye.

— Xipat cīcā ēn, Kariwa — io'e. — Ēn omu'ada — io'e ya'ōberen.

Samaria eipi beat osunuy ixē o'jepitiat.

¹⁷ Ğebu je Jesus o'jekawēn cewēju.

— Dez be ğu du oğ'u'ada? — io'e. — Pu warara'acayū—9 beayū? — io'e Jesus.

¹⁸ — 9 beayū ğu o'jepit “Xipat cīcā ēn omu'ada” i'e am Deus pe. Ite Samaria eipi beat acā o'jepit — io'e jexeyū be. ¹⁹ — E'āy — Jesus o'e cēğ'aecōğcōğ'ibit pe. — Ōn emu'ada, etabut okay buye — io'e.

²⁰ Waram pima Fariseuyū o'jekawēn Jesus pe.

— Puğūn Deus soat kukukan je'e? — io'e ip.

— Ixe soat kukukan pima, ibapuk ğu je'e wuyxe — io'e. ²¹ — “Bomaku Deus soat kukukan,” i'ūmğu ace'e, “Jodiku Deus soat kukukan,” i'ūmğu dak — io'e. — Ibapuk ğu warara'acat xe. Deus wuykukukan pima, wuywebe nuynuy — io'e Jesus.

²² Ğebu je Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Ğuyjom ojo pin cīcā epesop—soat wağo jo pin. “Ocebikuy jījā ğaxīn ma soat wağo jajēm ocekey,” i epe'e — io'e. — “Ocebikuy pūğ kabia ocexe am,” i epe'e — io'e Jesus. — Imēnpit eyxe ğu oğuy — Jesus o'e.

²³ — Warara'acayū napa ma je'e eywebe “Ak'i juy epe'e,” i, “Soat wağo o'jepit,” i, “Bomaku omuy,” i. “Soat wağo o'jepit,” i je'e ip eywebe. “Joceku omuy,” i napa ma je'e ip. Epeju ğu juy okudadam ya'ōbi ip. Eyetabun ğu juy epesop ixeyū a'ō kay — Jesus o'e.

²⁴ — Wepit puje, eyetaybit epesop—soat wağo epit puje — io'e. — Xiririkiat soat tağ kabiam. Jodiwiki kabiam, bodiwiwaku. Soat ijodiat xiririkiat cocom. Imēnpuxim soat ijodiat wepicap jojo. ²⁵ Imēnpit koam cuy ipiat osupi'ajo — io'e. — Ade ğasūacat okay ğu je'e — io'e.

²⁶ — Wepit puje, ijodiat jeku apēn Noé kabia be juk adi oekuku ip iap puxim.

²⁷ Jekōnkōn'uk osodop ip Noé itabēğ pima, tikōnkōn'uk tak, jewebumūnmūn'uk tak. Ağūm pima, dao ma muba'atxiri oajēm — io'e.

— Kobexixi be Noé ōm puje, muba'atxiri oajēm soat kay ipi juacat kay. Soat ipi juacat o'ğu'ūm. Oe'ū'ū ip — io'e. ²⁸ — Imēnpuxim ip oekuku Ló itabēğ pima — io'e. — Jekōnkōn'uk osodop ip, tikōnkōn'uk tak, jebubut pupu'uk tak, teidada'uk tak,

taidada'uk tak, uk'a muymuy'uk tak. Sodoma ka watwat aḡ'ūm pima dao ma Deus daxa o'ḡudot i'ḡo ka kay. ²⁹ Sodoma ka bewi Ló jēm puje, Deus daxa isopat o'ḡudot kabi kadiwi daxa daxik tak. Soat ibo ka watwat'ūm'ūm o'ḡu'ūm — io'e. ³⁰ — Soat waḡo ōn. Wepit puje ka'ūma ma wepicatp wiwim je'e. Apēn kuyje oekuku ip iap puxim jeku ip ijodiat — io'e.

³¹ — Wepit puje, jeduk'a be ḡu juy jeōm akijuat yabeat pu am — io'e. — Jepit ḡu juy jeduk'a kay jekat peat. ³² Ḡebum cuy epesop Ló tayxi epit ojuyap kay — io'e. ³³ — Oburemap tomuju eybu'u je'ūm pima, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje. Je'ūm eybu'u'ūm pima bit, soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e.

³⁴ — Wepicap exima be xepxepayū ixet ip jeedop pūḡ pe ma kama be. Deus pūḡ ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat. ³⁵ Imēnpuxim xepxep aoyū tadedem ip jeedop. Deus pūḡ ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat. ³⁶ Xepxep aḡokatkat jekat pe kapikpiḡ ip je'e. Deus pūḡ ma tujowat jeweju. Wara'at pit suiwat — io'e.

³⁷ — Poma ip tujowat, Kariwa? — io'e ip Jesus pe.

— Urupuyū je'awerorom iḡēmat kay i'o am. Imēnpuxim Deus ja'jēm ipiatpi'ajaoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be — io'e Jesus.

18 Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jeweju etaybitbinayū be soat em cuy epeyewawēnwēn Deus eju iam ixeyū mutaybit am, eybu'un ḡu juy epesop Deus eju jekawēn ām iam tak.

² — Ibmāmāmāat ekawēn coco'ukat osunuy ikaboḡatka be — io'e Jesus. — Tūybe Deus ya'ōbuyxi ḡu iān o'e. Warara'acat kuḡ tak ibuyxim ḡu osunuy — Jesus o'e.

³ — Itop'ūm e'ūibit ade em ma ajēmjēm ixē ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat kay — io'e. — O'taobu'un ḡu cekay. — “Obuywan cuy ece okay itakomaat pe okaykayap puxim,” io'e'e itop'ūm e'ūibit — Jesus o'e.

⁴ — Ade kabia ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat ibu'u osunuy itop'ūm e'ūibit puywan. Ḡuyjom pit o'jekawēn jewebe ma. “Deus ya'ōbuyxi ḡu oxe,” io'e jewebe ma — io'e. — “Warara'acat tak ibuyxim ḡu ojukuk,” io'e jewebe ma — io'e. ⁵ — “Imēnpit ixē itop'ūm e'ūibit cuy osubuywan ixē be omu'ukpiceḡēḡap puxim,” io'e jewebe ma — io'e. — “Ibuywan'ūm pima, soat em kuka oajēmjēm okay, omu'adaodao kuka,” io'e jewebe ma — Jesus o'e.

⁶ — Ixe ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat itop'ūm e'ūibit o'subuywan jemu'ukceḡēap puxim cūḡ ḡu ma'ḡu jekukum — io'e. ⁷ — Pām Deus? Eyxe Deus ibu'u du jemunaēhēyū buywan—soat kabia, soat ixima be dak jekay jewāwāwā'ukayū buywan— “Obuywatwan cuy ece” i'e'e'ukayū buywan? ⁸ Ibu'u ḡu ixeyū buywan — io'e. — Soat em aḡ cekay ip. Ḡaxīn ma ixeyū buywan — io'e. — Soat waḡo ōn. Ocepit cuy ijodi. Wepit puje Deus kay itabucayū xe'e otobuxik? Tobuxik pin cīcā oxe. Imēnpuye juy eybu'un ḡu epesop Deus eju jekawēn ām — Jesus o'e.

⁹ Ḡebuḡe Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn jewexe xipacayū be—warara'acat mubuyxi'ūm'ūmayū be— “Oceju acā xipat Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹⁰ — Xepxep aḡokatkat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay — io'e. — Oajēm ip Deus eju jekawēn ām. Pūḡ Fariseu osunuy. Wara'at iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat osunuy — io'e.

¹¹ — Ḡebuḡe Fariseu o'jekawēn Deus eju. Jaḡepūḡ ma cūḡ'i osunuy. Jewexe ya'ōbuyxi jījā osunuy. Imēn o'jekawēn:

— “Deus,” io'e. “Ocokcok oce warara'acat puxim ġu òn etabixe buye,” io'e. “Ixeyū ma itabikuku warara'acat pubut kay. Òn pit ka'ūma,” io'e. “Ixeyū ma warēmtaġ ma jekukum. Òn pit ka'ūma,” io'e. “Ixeyū ma jepopom warara'acat tayxi eju. Òn pit ka'ūma,” io'e. “Iġo buxim ġu dak òn—iecuġap peam dinheiro bubu'ukat puxim ġu,” io'e. ¹² “Pūġ semana be xepxep kabia okpiwat ma òn jewemureren kawēn ām eweju,” io'e Deus pe. “Wedinheiro'in òn iūmūm ewebe,” io'e. “10 be ikuġ pima, pūġ ma òn iūmūm ewebe,” io'e — Jesus o'e.

¹³ — Iecuġap peam dinheiro bubu'ukat pit cūġ'i osunuy wūy ma Fariseu wi. Isūsūn osunuy kabi kay jeak am ya'ōbuyxi'ūm cexe buye. Yatoro ma o'jekawēn Deus eju. O'jewekūmpiokaka jeġuycūġap pibun, ikērēat kuġ puye — io'e. — “Deus,” io'e — io'e. — “Ikērēat kuġ òn,” io'e — io'e. — “Imēnpuye etabotaidabotbon cuy eġuy okay,” io'e — io'e Jesus.

¹⁴ — Icēmān òn e'em eywebe — Jesus o'e. — Jeduk'a be ixeyū epit puje, Fariseu ġu cūġ ma o'e Deus xe—iecuġap peam dinheiro bubu'ukat acā — io'e. — Eya'ōbuyxian pin cīcā bima, eya'ōbuyxian ġu epesop Deus xe. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, eya'ōbuyxian epesop cexe — Jesus o'e.

¹⁵ Ġebuġe Jesus eju etaybitbinayū warara'acat o'ġukorēm. O'ġukorēm ip Jesus kay mucayan bekkitkit tojtōn puye. ¹⁶ Imēnpit:

— Ebekitkit cuy epetojot okay — io'e Jesus cebayū be ip.

Ġebuġe Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—12 beayū eju.

— Bekitkit mubu'un ġu juy okay imudot am — io'e. — “Epeju ġu juy Jesus kay,” i'ūmġu juy epe'e cebe ip. Deus ixeyū buximayū kukukan je'e soat kukukan pima.

¹⁷ Icēmān òn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u ġu Deus pe jekukan. Imēnpuxim Deus pe eykukan eybu'u'ūm pima, cexe epesop ixē soat kukukan pima — io'e.

¹⁸ Ġebuġe aġoka kukat oajēm Jesus kay. O'jekawēn Jesus eju.

— Tapu — io'e. — Ēn xipāt, cedaġ ocemutaybitbin puye — io'e. — Apēntak oce soat em Deus xe onūy ām? — io'e Jesus pe.

¹⁹ — Apēnpuye dak ēn e'em owebe “Ēn xipāt,” i? — Jesus o'e. — Ka'ūmġu xipacat—Deus acā — io'e. ²⁰ — Etaybit Deus pe wuyawēwēap ekawēn — io'e. — “Warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop,” io'e Deus. “Warara'acat epeyaoka ġu juy,” i dak. “Eyētabikum ġu juy warara'acat pubut kay,” i dak. “Napa ġu juy epe'e,” i dak. “Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak,” i dak o'e Deus wuywebe — Jesus o'e.

²¹ — Soat taġ ibiat ekawēn taġ cuk adi ojekuku bekin piman ma — io'e.

²² Iboap co buje, Jesus waram o'jekawēn cebe.

— Pūġ ma buk omuy ewebe i'e am — io'e. — Soat ebubut cuy eteida dinheiro bu am. Dinheiro juy eġūm ikuġ'ūmayū be — io'e. — Iūm puje, ebubut ade ece'e kabi be — io'e. — Ġebuġe juy ejot. Oweju juy ejeku — io'e Jesus.

²³ Iġuycūġ cīcā o'e iboap co buje, ade jījā ibubut puye. Tacup osunuy. Ibu'u o'e jebubut ūm tadaybotbocayū be. Xerewun. O'jēm Jesus xewi.

²⁴ Aġoka kukat cemap co buje, Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju—iġuycūġat cēmap co buje.

— Iba'ore jījā ibubut adeat Deus pe jekukan — io'e Jesus. ²⁵ — Iba'ore camelo be ikap am awi daobi'atoġ. Imēnpuxim iba'ore jījā ma ibubut adeat Deus pe jekukan, ibu'u ip puye — io'e.

²⁶ — Abu be dak kuka o'e taxijo but? — io'e o'ya'ījojo'iaiyū.

²⁷ — Ijodiat pe jewedaxijo ba'ore — io'e. — Deus pe bit iba'ore ġu soat ma — Jesus o'e.

²⁸ Ġebuġe Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocejū bit soat ocesuiwat eweju am — Pedro o'e Jesus pe.

²⁹ — Iċēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Deus bikuyap taġ eybadip iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyduk'a beayū aco'i epesuiwat, eytayxi dak, eywaġo dak, eyebay dak eyxi dak, eyebekitkit tak. ³⁰ Deus bikuyap taġ iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyetait pima Deus xipacat je'ġūm eywebe. Eye'ū buje dak waram ġuto epeyetait — io'e. — Soat em Deus xe epesop — Jesus o'e.

³¹ Adeayū parakpewi Jesus 12 beayū o'tujowat. O'jekawēn ceweju ip.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Jerusalēm ka kay aju — io'e. — Soat waġo ōn. Kuyjeayū emudupmubararaktup ekawēn taġ adeayū warēm-taġ ma ip okuk — io'e. ³² — Ixeyū oūm Judeu'ūmayū be okay itakomaayū be. Oway-wayway ip je'e. Warēm-taġ ma ip okuk. Omuxixuxi ip. Omupokupok ip. ³³ Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puje, waram ġuto ocetait — io'e Jesus cebe ip—12 beayū be.

³⁴ Imēnpit 12 beayū xe cekawēn pa'arēm osunuy Jesus ekawēn.

— Apēnape ite e'em? — io'e ip jewewebe. — Cekawēn pa'arēm ocewebe — io'e ip.

³⁵ Jericó ka be Jesus ajēm pima, ita'ūmat dinheiro o'joojuy kapkapayū xewi. ³⁶ E bitako daġ xik'i bima kapkapayū daobiwēġ cocom ixe ita'ūmat.

— Apēnpuye eyju kapkam ijoma? — io'e kapkapayū be.

³⁷ — Jesus ijoma kapkam puye—Nazaré ka bewiat — io'e ip cebe.

³⁸ Ġebuġe ita'ūmat o'jewāwā Jesus kay.

— Jesus! — io'e. — Davi naxeġebit ēn! — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e ya'ōberen.

³⁹ Imēnpuye kapkapayū ita'ūmat o'ġukorēm.

— Ecemūġ cuy! — io'e ip.

Imēnpit biġ ma o'jewāwā ya'ōberen.

— Jesus! — io'e ma'ġuto. — Davi naxeġebit ēn! Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e.

⁴⁰ Jesus oajēm ita'ūmat kay. O'jecū e bidase.

— Ixe ita'ūmat epetojot okay — io'e jexeacat pe.

O'tojot. O'jekawēn cebe, yajēm puje.

⁴¹ — Ajo-kay ēn oxewi? — io'e—Jesus o'e.

— Wetadam ece — io'e.

⁴² — Jetada ōn — io'e Jesus. — Estate ece'e Deus kay etabut puye — io'e.

⁴³ Jesus iboap e isum ma o'jewetada. Jecoatoan o'e. Ixe dak o'ju Jesus eju.

— Ka'ūmġu ejo'iat xipacat — io'e Deus pe.

Imēneju soat o'jojojo'iaiyū:

— Ka'ūmġu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe.

19 Jesus oajēm ikaboġatka kay—Jericó ka kay. Kapkam oeku ibo ka daġ. ² Ibo ka be aġokatkat osunuy. Ibutet Zaquee i osunuy. Iecuġap peam dinheiro bubu'ukat osunuy. Ibubut adeat osunuy.

³ Ixe dak Jesus co ojuy o'e. Imēnpit Jesus co ba'ore osunuy taoapīn puye. Ijo ba'ore osunuy adeayū Jesus akokorenen oekuku buye.

⁴ Imēnpuye Zaqueu o'jedau Jesus topabe. Jesus co am o'jeu figueira'ip eju. O'jeu ijop'ip tēg ma je'kap iam itaybit puye.

⁵ Ibo'ip tiotpe yajēm puje, Jesus o'jeapūn Zaqueu kay.

— Zaqueu — io'e. — Ekop cuy! — io'e. — Daosuw! — io'e. — Eduk'a be ōn cum — Jesus o'e.

⁶ Zaqueu dao ma o'kop ip ejuwi. Icokcok o'e Jesus tuk'a be cu ojuy buye.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e Jesus pe.

⁷ Iboap o'jojo'iaiyū Jesus o'jomuymuy ip jeweweju.

— Jesus o'ju Zaqueu duk'a be — io'e ip jewewebe. — Ixe Zaqueu ikērēat mujurūgrūgxi! — io'e ip jewewebe.

⁸ Ġebuże Zaqueu o'jekawēn Jesus eju jeduk'a be.

— Kariwa — io'e. — A'ōpicūg cuy eġuy. Ikērēat cuk adi oġujurūgrūgiap cuy ocepere. Obubut'in oġūm ikuġ'ūmayū be. Ipidase oġūm cebe ip — io'e. — Adeayū muġuykukukum cuk adi oġuy dinheirom — io'e. — Ebadipdip dinheiro juy oġūm pūg dinheiro ojat'iat pe soat pe — io'e Zaqueu.

⁹ — Zaqueu, Deus edaxijo ġasū bit — io'e Jesus. — Xipat ixe be edaxijo am ēn Abraão naxeġebit puye. ¹⁰ Soat waġo ōn. Ijodi ojot ikērēat mujurūgrūg'ukat kudada am. Ixeyū daxijo am ojot — io'e Jesus.

¹¹ Adeayū be iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip. Jerusalēm ka be Jesus oajēm pin. Tūybe ġaxīn ma Deus soat kukukan je'e iān o'e ip adeayū. Imēnpuye iboap ekawēn o'ġuwēn Jesus.

¹² — Kariwa yoboġat cu ojuy wūyatka kay — io'e Jesus. — Wūyatka watwat ixe kariwa yoboġat muy ojuy jekukan. ¹³ Iju'ūm pima 10 beayū o'ġudot jewekay jebuywatwat'ukayū. Pūġpūġpūġ ma o'ġūm soat pe dinheiro isurūġat. Soat ip pūġpūġpūġ o'e ikuġ. “Ōn ijoce'ūm pima, epeyekapik ijop kuġ dinheiro kuġ wara'at pu am—dinheiro bu am,” io'e ixe kariwa cebe ip. ¹⁴ Imēnpit cebekitkityū'in itakoma osodop ip jekariwa yoboġat kay. Imēnpuye itakomaayū jebureyū o'ġuju jekariwa nomuju jekawēn ām cewēju. E daġ ip o'e cebe: “Ekay ġu oceju,” i. “Ocekukat pin ġu ewebe,” io'e ip cebe e daġ — Jesus o'e.

¹⁵ — Ġebuże o'ju wūyat ka kay — io'e. — Wūyatka be bima ibo ka watwat ixe kariwa yoboġat o'jomuy jekukan. Ade ka kukan ip o'jomuy. O'jēm wūyatka bewi. Jay. Oajēm ġuto jeka be — io'e. — Jebuywatwat'ukayū o'tomuwā jewekay. 10 be dinheiro o'ġūmġūm cebe'iaiyū o'tomuwā. Itaybit pin o'e pebūrū paxi ip dinheiro o'jat wara'at iam — io'e Jesus.

¹⁶ — Ġebuże ibuywatwat'ukat oajēm jekariwa kay — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Pūġ dinheiro eġūm owebe isurūġat. 10 be ojat wara'at,” io'e — Jesus o'e.

¹⁷ — “Xipat ēn,” io'e. “Xipan cīcā juk adi ecekapik,” io'e. “Xipan cuk adi ecekapik pūġat kuġ ewebe oġūm'iat kuġ—dinheiro kuġ—yopīcat kuġ,” io'e. “Imēnpuye 10 be aġoka kukan ecesūy,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

¹⁸ — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Ixaat kuġ pima, 5 be ojat wara'at,” io'e wara'acat — Jesus o'e.

¹⁹ — “5 be ikaboġatka kukan ecesūy—wūyat eipi ka kukan,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

²⁰ — Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Juku, kariwa,” io'e. “Edinheiom. Pūg ma,” io'e. “Ocekapik ġu wara'at pu am. Oġuekabek pit paġōm,” io'e. ²¹ “Oparara ebuxim, ěn warara'acat mudadaybotbon puye,” io'e. “Ěn ibubum warara'acat xewi iūmūm ġu ma'ġu,” io'e. “Ěn ibubum cexewi ip taidadam ġu ma'ġu,” io'e ibuywatwat'ukat — Jesus o'e.

²² — “Xipat'ūm cīcā ěn,” io'e kariwa. “Ajo pēġap ġu ěn?” kariwa o'e ya'ōberen jebuywatwat'ukat pe. “Ocekapik ġu wara'at pu am,' i ěn e'em owebe. ‘Oġuekabek paġōm,' i ěn e'em owebe,” io'e. “Ěn warara'acat mudadaybotbon,' i ěn e'em owebe,” io'e. “Ěn ibubum warara'acat xewi iūmūm ġu ma'ġu,' i ěn e'em owebe,” io'e. “Ěn ibubum cexewi ip taidadam ġu ma'ġu,' i ěn e'em owebe,” io'e. ²³ “Apēnpuye dak dinheiro eġūm ġu dinheiro muxipanpan'ukat pe ixe be wara'at pu am? Ixe be iūm puje, wara'at kuġ kajuk ece'e dinheiro kuġ,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁴ — “Pūg ma ikuġat pui bewi juy cedinheiro epejat,” io'e kariwa jexeayū be. 10 be ikuġat pe juy epeġūm,” io'e — Jesus o'e.

²⁵ — “Kariwa, imēn ġu bit,” io'e ip. “Teku kuy 10 be ikuġ!” io'e ip kariwa be.

²⁶ — “Imēn ma ōn e'em,” io'e kariwa bit. “Adeat kukat pe wara'at je'ġūm ip. Ade'umat kukat xewi bit je'jat ip,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁷ — “Okay itakomaayū juy epetojot ijoce,” io'e. “Ocekukat pin ġu ewebe,' i juk o'e ip owebe,” io'e. “Ixeyū juy epetojot ijoce,” io'e. “Ixeyū ma epeyaoka wetabixe,” io'e kariwa — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

²⁸ Jesus iboap e buje, o'ju Jerusalēm ka kay. Jeweju etaybitbinayū wap o'ju Jesus. ²⁹ Oajēm ip Betfagé ka xe, Betānia ka xe dak, co'a xe. Co'a butet Oliveira dip'a i osunuy. Ajēm pima xepxepayū o'ġuju wara'atka be jeweju etaybitbinayū.

³⁰ — Epeju juy aġoka kay—wuywapatka kay — io'e xepxepayū be. — Iboce jumento'it'it epetobuxik—ikirikat—yakpi jeje'ibit'umat. Ixe jumento'it'it epeġuwekap — io'e cebe ip. ³¹ — Ixe juy etojot ijoce — io'e. — “Apēnpuye dak eyju jumento'it'it muwekapkam?” i'e buje ip, “Ocekariwa cekay, ikuġ'um puye,” i juy epe'e cebe — io'e cebe ip.

³² O'ju ip xepxepayū.

Oajēm ip jumento'it'it kay. O'tobuxik ip apēn cuk Jesus o'e iap taġ. ³³ Imuwekapkam pima ōhō iwat o'jekawēn cebe ip.

— Apēnpuye eyju jumento'it'it muwekapkam? — io'e ōhō iwat.

³⁴ — Ocekariwa cekay, ikuġ'um puye — io'e xepxepayū.

— Ha'a — io'e.

³⁵ O'tujowat ip Jesus kay. Oajēm. Jumento'it'it akpi jeje jeekabek o'jomōġ ip. Ceweju etaybitbinayū Jesus o'ġuju jumento'it'it akpi jeje—iekabek ceje. ³⁶ Jerusalēm ka xe Jesus ajēm pima, adeayū jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus wap e daġ ya'ōbuyxi cexe ip puye. ³⁷ Jesus o'tobede jījā ip ġebu. Icockok cīcā ip o'e Oliveira dip'a pēn-pēn taġ kopkom pima—soat cebekitkit. O'jewāwā ip Jesus kay.

— Deus xipat cīcā — io'e ip ya'ōberen. — Teku ka'uma buk ajojojoiap mubapukpuġ jekukum — io'e ip. ³⁸ — Wuykukukat omuyku Deus a'ōbi — io'e ip jewewebe. — Ka'uma ma ixe jo'iat idipat! — io'e ip. — Kaba'um jeedop ip kabi watwat — io'e ip. — Deus cuy xipacat je'ġūm cebe — io'e ip Jesus cocom pima.

³⁹ Imēneju Fariseuyū o'jewāwā Jesus pe adeayū parakpewi.

— Tapu — io'e ip. — “Epeyemũg cuy,” i juy ece eweju etaybitbinayũ be, warẽmtağ ma ip e'em puye — io'e ip.

⁴⁰ — Iteyũ mũğ'i bima, wita'a ma kuka o'jeawāwā odobede am — io'e.

⁴¹ Jajẽm puje, Jerusalẽm ka kay o'jeak Jesus. O'tõn ika jojom pima ade ika watwat kũyjobit'ũm puye. O'jekawẽn ika jojom pima.

⁴² — Jerusalẽm ka watwat, Deus omudot eydaxijoap ojuy kaba'ũm eydop am — io'e Jesus. — Obikuy jĩjā ġasũ ma eymutaybit am iboam. Eyju bit eybu'u ixẽ be eydaxijo am. Imẽnpuye wekawẽn ba'arẽm eyxe — io'e. ⁴³ — Imẽnpuye ġuyjom eykay itakomaayũ korara jo'iat jomuy ip eyka koreren jeõm ãm eyaokaka am — io'e. — Ka'wi mũğẽğẽ ip jomuy. Jeymukorenen ip eyenapõnap puxixim. Jeyakodip ip — io'e. ⁴⁴ — Jeymu'ũm ip. Soat eyka watwat ġu'ũm ip. Ka'ũma ma jepoyat. Ikaboğatka sukamu'ũm cĩcã ip. Wita'a yamudu ip—soat'a uk'a mũğẽğẽap'a. Pũğ'a iwat ġu ip wara'at'a jeje. Deus omudot eydaxijo am. Eyju bit okay ġu. Ġasũ ocedaxijo pin Deus iam eyetaybit ġu. Imẽnpuye soat ip jeymu'ũm. Pũğ tak epeyepoyat ġu. Soat ip jeymu'ũm — io'e Jesus.

⁴⁵ Jesus oajẽm Deus eju kawẽnwẽnap'a kay—yaboğat'a kay. Ya be oõm. Ağokatkayũ o'ğũjẽm uk'a ekorara bewi—õhõ deidada'ukayũ.

⁴⁶ — Imẽn e'em Deus ekawẽntup: “Oduk'a bit cuy yanuy Deus eju kawẽnwẽnap'am” i — io'e cebe ip. — Eyju bit epeyamuwexat ibukurukayũ munẽmap'am — io'e cebe ip.

⁴⁷ Jesus adeayũ mutaybitbin osunuy soat kabia Deus eju kawẽnwẽnap'a be—yaboğat'a be.

Ğebuje paĩyũ kukukayũ Jesus aoka ojuy oeku ip—Moisẽs ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak, warara'acayũ dak—Judeuyũ kukukayũ. Jesus aoka ojuy osodop ixeyũ ma.

⁴⁸ Adeayũ bit Jesus ekawẽn kay jĩjā osodop. Imẽnpuye Jesus aoka ba'ore o'e cekay'ũmayũ be.

20 Jesus imutaybitbin pima paĩyũ kukukayũ oajẽm cekay. Oajẽm ip Jesus kawẽn idipat muwẽnuwẽn pima Deus eju kawẽnwẽnap'a be—yaboğat'a be. Oajẽm ip Moisẽs ekawẽn imutaybitbin'ukayũ eju, Judeuyũ kukukayũ eju dak. ² Soat ip o'jekawẽn Jesus eju.

— Abu-a'õbi juk ija'a beayũ eğujẽm? — io'e ip. — Abu-a'õbi ãn jekukum? — io'e ip. — Iboam cuy ocemukũyjom ece — io'e ip.

³ — Eyju ma omukũyjom cuy epe'e — Jesus o'e. ⁴ — Abu-a'õbi ġu juk João ijodiat mubatisasan oeku? Deus a'õbi du? Ijodiat a'õbi ġu xe'e? Iboam cuy epe'e omukũyjom — io'e cebe ip.

⁵ Ğebuje o'jewaw'õxikxik ip jeweweju.

— Apẽn xe'e acejede? — io'e ip. — “Deus a'õbi” i'e buje cebe, “Apẽnpuje juk eyetabut ġu João kay?” i je'e Jesus wuywebe — io'e ip. ⁶ — “Ijodiat a'õbi,” i'e buje bit cebe, adeayũ wuyabuğbuğ je'e wita'am, ixeyũ xe João Deus a'õbi juk adi oeku buye — io'e ip jewewebe.

⁷ Imẽnpuye:

— Ocetaybit ġu abu-a'õbi juk João ijodiat mubatisasan oeku iam — io'e ip cebe.

⁸ — Õn tak jeymukũyjo ġu abu-a'õbi õn jekukum iam — io'e Jesus.

⁹ Ğebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn adeayũ mukũyjo am Deus a'õbi õn jekukum iam.

— Ağokatkat ibune'icatpune o'taida uvabune — io'e Jesus. — Ixe uvadip iwat ağokatkayū o'jomuy tip wiwi an. “Wekadaidip cuy epetipwiwi,” io'e cebe ip. O'ju wara'at ka be ixeyū ağokatkayū tip wiwim pima. Ibun cīcā osunuy wara'at ka be — io'e.¹⁰ — Yaopap ekaxi bima tip iwat uva'a kay o'e. Jebuywatwat'ukat o'tomuwā.

— “Eju juy wekadaidip kay,” io'e. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e. Imēn jebuywatwat'ukat o'ğuju uva'a bum. O'jēm. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukat o'yamupāupā tip iwat buywatwat'ukat. O'ğujēm ip tip pewi. Ibui puğ ma o'ğujēm ip. Pūğ'a dak ip o'yaūm ğu cebe. Jebui puğ ma o'jepit tip iwat pe — Jesus o'e.

¹¹ — Ibocewi tip iwat wara'at o'ğuju uva'a kay jebuywatwat'ukat.

— “Eju juy uvadip kay wekadaidip kay,” io'e wara'at pe. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e.

— Xerewun. O'jēm ibuywatwat'ukat. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit ixe wara'acat tak o'ğujēm ip. Ixe dak ip o'yaokaka jījā. Warēmtağ ma o'jukuk ip. Ibui puğ ma o'ğujēm ip. Pūğ'a dak ip o'yaūm ğu cebe. Jebui puğ ma o'jepit kadai iwat pe — io'e.

¹² — Ibocewi wara'at o'ğuju uva'a kay jebuywatwat'ukat. Ixe wara'acat oajēm tip pe. Ixe dak ip o'yamupāupā. Ixe dak o'ğujēm ip tip pewi. Jebui puğ ma o'jepit tip iwat pe — io'e.

— Imēn kadaidip wiwi'ukayū ebapūğayū o'ğujēm tip pewi. Tip iwat buywatwat'ukayū o'ğujēm ip. Ebapūğ em ip ibui puğ ma o'ğuyipit kadaidip iwat kay.

¹³ — Imēneju tip iwat o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēn paxi oce?” io'e jewebe ma. Okpot cuy oğuju tip kay yabum,” io'e. “Oxe ikukpin cīcāat cuy oğuju. Ibuyxim ma ip okpot jukuk,” io'e jewebe ma.

¹⁴ — Kadaidip tip iwat jekpot o'ğuju tip kay. Xerewun. O'jēm. Jay. Oajēm tip pe. Imēnpit ipot co buje, tip wiwi'ukayū o'jekawēn jewewebe.

— “Ğa'a tip iwat ipot ayaoka,” io'e ip jewewebe. “Cebay e'ū buje, teku soat je'jat jebay'ūm pubut,” io'e ip. “Tip kukan je'e,” io'e ip. “Ğa'a ayaoka. Wuyju ma ibubut ajat. Wuyju ma tip kukan acesop,” io'e ip jewewebe.

¹⁵ — Tip iwat ipot o'tujujēm ip tip pewi. Kacūğ kay o'tujowat ip. Ipot'ūm o'yaoka ip — io'e Jesus imutaybitbin.

— Apēn je'e tip iwat jekpot'ūm o'yaoka'ia'yū be? — io'e Jesus ja'ijojomayū be.¹⁶ — Oğuwēn eywebe. Kadaidip iwat je'ju tip wiwi'ukayū kay. Yaoka ip. Warara'acayū jomuy ixeyū'ūm'ūm tieğ jekadaidip wiwi an — io'e.

— Cēm tu? — io'e Jesus ekawēn cocoayū. — Imēn xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

¹⁷ — Icēmān — io'e Jesus. — Omuwēğaptup imēn e'em:

“Ite'a wita'a xipat ğu,” io'e uk'a muymuy'ukayū jewewebe, i. Ite'a o'yaxik ip, i. Imēnpit o'yaxikiat'a xipat cīcāat'am o'e, i. Wara'at'a muycemap'am o'e ce'aedup puxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup—omuwēğaptup — io'e Jesus.¹⁸ — Iğo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje iğo'a at puje, tōm ā kuka o'e ip — io'e. Iboap ekawēn o'ğuwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyū mukūyjoap ojuy.

¹⁹ O'ya'ijojomayū oitakomān Jesus kay ibo ekawēn cocom puye—Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, pa'yū kukukayū dak.

— Jesus ijop ekawēn o'ğuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus pu ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip adeayū buxim.²⁰ Ixeyū dak dinheiro o'ğūm ağokatkayū be Jesus ekawēn puyxijo am.

— Jewexe juy Jesus ekawën kay epeku — io'e ip. — Ixe dobatban cuy epeku — io'e ip cebe. — Ixe ekawën puyxijojom cuy epeku — io'e ip. — Warëmtağ ma aco'i jekawën — io'e ip. — Warëmtağ ma cekawën puje, iecuğap kay juy atujowat — io'e ip. — Iecuğap a'öbi acā yaoka but wuywebe — io'e ip.

O'ju ip Jesus kay. Jay. Oajëm ip.

²¹ — Tapu — io'e ip. — Ocetaybit cedağ ma ën kawënwën iam. Cedağ ma ën ocemutaybitbin tak — io'e ip cebe. — Kocüğ kadi kay ğu ën ağ—badiat kay acā — io'e ip.

Imën o'e ip ya'ïjojoayü muğuykuku ojuy Jesus kay oceju iam.

²² — Cedağ tu exe wuywebe dinheiro üm âm soat xe ya'öbuyxiat pe—wuyeipi kukat pe—César be? Aceğüm ğu xe'e? — io'e ip Jesus pe.

²³ Jesus pit o'e jewebe ma: — Iteyü wekawën puyxijo ojuy — i.

²⁴ — Dinheiro isurüğat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip—jedobatbanayü be—jekawën puyxijojo ojuyacat pe.

— Juku — io'e ip.

O'ğubapuk cebe.

— Abu-biöğbuk ija cebe? — io'e. — Abu-butet tak? — io'e.

— César biöğbuk—soat xe ya'öbuyxiat biöğbuk — io'e ip. — Ixe butet tak opop cebe — io'e ip.

²⁵ — César emukaypin cuy epeğüm cebe — io'e. — Deus emukaypin pit cuy epeğüm cebe — io'e Jesus.

²⁶ Jesus ekawën puyxijo ba'ore o'e cebe ip soat etabun. Cede ba'ore o'e ip. Müğ ma osodop ip.

— Itaybit cîcā tekü jede am — io'e ip. — Ya'ömuypit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²⁷ Saduceuyü oajëm Jesus kay. Saduceuyü Judeuyü dak osodop ip. Tüybe wuye'ü buje acejetait'üma waram iân o'e ip. O'jekawën ip Jesus eju.

²⁸ — Tapu — io'e ip. — Moisés Deus pe wuyawëwëaptup cuk adi o'tupmubarak ocewebeaptum — io'e ip. — Imën e'em ibodup:

Ağokatkat wağ'üm e'ü buje, ikitpit puk cuy jewebumün jewago'üm tayxibuk eju itayxibuk i'it'et'üm pima, i. Jewebumün cuy imu'ukreg am, bekicat muaypan am jewağ'üm tieğ, i.

²⁹ Imën Moisés o'tupmubarak — io'e ip.

Ğebye 7 beayü o'ğuwën ip Jesus pe—ikitpitpiyü.

— Koapat o'jewebumün. Ixe koapat'üm oe'ü jekpotpet'üm pima ma — io'e ip.

³⁰ — Ğebye jewağ'üm tomujuat o'jewebumün jewağ'üm tayxibuk eju. Ixe tomujuat'üm oe'ü jekpotpet'üm pima ma'ğuto — io'e ip. ³¹ — Ibocewi warara'acayü o'jewebumünmün jewağ'üm tayxibuk eju 5 beayü—koapat tayxibuk eju—püğ eju ma. Soat ip o'jewebumünmün ceweju. Jekpotpet'üm pima ma oe'ü'ü ip soat ma — io'e ip. ³² — Soat ip ce'ü buje, ayacat'üm tak oe'ü. ³³ Soat o'jewebumünmün ceweju 7 beayü. Imëneju waram wuyetait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

³⁴⁻³⁵ Ğebye Jesus o'jekawën Saduceuyü be.

— İjodiat ma jewebumünmün — io'e. — Waram o'jetait'iyü bit jewebumünmün ğu. Deus ixeyü o'ğutait ce'üap tomukadi. Jewebumünmün ğu ip. ³⁶ Waram o'jetait'iyü waram ğu je'ü, Deus ekawën tojotjot'ukat puxim ip puye. Deus ipot-poyü ip, Deus ixeyü o'ğutait ce'üap tomukadi buye — io'e Jesus. ³⁷ — Napa ma eyju

e'em "Waram acejetait ġu," i. Waram epeyetait — io'e. — Waram acejetait wuyeu buje iam cuk adi o'ġutaybitbin Moisés — io'e. — Ixe Moisés tipsopat ekawēntup o'tupmubararak. "Deus Abraão kukukat, Isaque kukukat tak, Jacó kukukat tak," i juk o'e Moisés, ce'ū'ū ip puje. ³⁸ Deus ce'ūat kukukat ġu—itaicat kukukat acā. Imēnpuye wuyetaybit ixeyū'ūm'ūm waram o'jetait ce'ūap tomukadi iam. Soat itait Deus xe—itaicayū, waram o'jetait'iaiyū dak — Jesus o'e.

³⁹ — Etaybit cīcā ma jede am — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

⁴⁰ Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

⁴¹ Jesus pit o'e cebe ip:

— Adeayū e'em "Deus emunaē Davi naxeġebit," i — io'e Jesus cebe ip. ⁴² — Imēn e'em Davi Salmodup pe:

Deus o'e okukukat pe: "Xik'i abik oba'at kadi," i. ⁴³ "Ekay itakomaat a'ōbacaap oġū'ūm," i. Kūyjobat jeedop ip a'ō kay, i — io'e.

⁴⁴ — Imēn Davi e'em Salmodup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Davi o'e Deus emunaē be "Okukukat" i. Imēnpuye Deus emunaē Davi naxeġebit acā ġu osunuy. Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus cebe ip.

⁴⁵ Ġebuże Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju. 12 beayū eju o'jekawēn adeayū a'ōpiju.

⁴⁶ — Eyday'em'um cuy epesop Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū be ey-muġuykukuap puxim — io'e. — Tūybe soat podi ma oca'ōbuyxi iān e'em ip — io'e. — Jesay ukpi wēnēġwēnēġān ip jekukum soat pe jejojoan. Icoġcok cīcā ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabutpe — io'e. — Kariwa yoboġat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Peta kabia be dak cucum ip kariwa yoboġat tūyap kay yabikap ojuy. ⁴⁷ Aġokatkat'ūm e'ū buje, itayxibuk pubut pupum ip. Cekawēn wa'ūm cīcā ip Deus eju warara'acat pe "Eyetaybit cīcā Deus eju kawēn ām" i'e am cebe ip. Jewexe Deus eju ip kawēnwēn. Deus xe ġu ip ya'ōbuyxi—jewexe acā. Imēnpuye soat podi ma ipiat supi'ajo ip — io'e Jesus.

21 Ġebuże Jesus o'jeak dinheiro mūn'a kay—isurūġat mūn'a kay. Dinheiro mūn'a Deus eju kawēnwēnap'a be o'yanuy. Ibubut adeayū dinheiro mōġmōġ ip o'e iġo'a be. Xeresu ġu o'jomōġmōġ ip ya be.

² Ġebuże Jesus ayacat o'jojojo—itop'ūm e'uibit—tadaybocat. Ixe ayacat dinheiro isurūġat o'jomōġ iġo'a be—xepxep ā o'jomōġ. Xepxepatei teiboġ ġu osodop—tei'it ma.

³⁻⁴ — Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e jexeayū be. — Ibubut adeayū ma ade o'jomōġmōġ ip. Yopit ma bit jexewiat'in o'jomōġmōġ ip ya be jedinheiro'in. Ixe aya-cat pit soat jexewiat o'jomōġ jedinheiro. Ka'ūma ma o'jepoyat cexe. Tei'icat o'jomōġ. Inaka soat o'jomōġ jedinheiro. Jexat pu ojuyap tak o'jomōġ. Imēnpuye Deus xe aya-cat teiboġ o'jomōġ tei'it ma'ġu wuyxe. Deus xe warara'acat podi ma o'jomōġ — io'e Jesus.

⁵ Ġebuże ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ak'i juy ece — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a yadip cīcā! — io'e ip. — Wita'a muġēġē'a yadip cīcā! — io'e ip. — Adeayū juk adi jedinheiro o'ġūmġūm yamudipaptem — io'e ip.

⁶ — Icēmān — io'e Jesus cebe ip. — Yadip cīcā ġasū. Ġaxin ma bit soat'a je'aedu. Xepxep'a jewa'awebotbon ġu je'e wita'a — io'e Jesus.

⁷ — Tapu, puḡūn xe'e je'aedu? — io'e ip. — Ajo je'bapuk ḡasū je'aedu iam ocemutaybit am? — io'e ip.

⁸ — Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim! — io'e. — Napapa'ukayū jajēm. “Cristo ōn,” i napa ma je'e ip warara'acat pe. “Ijodiat taxi-jojo'ukan Deus emunaē ōn,” i napa ma je'e ip. “Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i napa ma je'e ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ⁹ — Soat kaka daḡ nopaḡōḡōm je'e ip—ijoxīn ma, wūy dak. Nopaḡōḡōmap awēḡ tobuxik puje, eyaḡuykorereren ḡu juy epesop. Imēn cuy je'e koam. Imēnpit soat i'ūmap kabia oajēm ḡu buk.

¹⁰ — Pūḡ eipi watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at ka watwat eju. ¹¹ Soat kaka daḡ ipi jexixi. Soat ka daḡ je'e reap. Soat ka daḡ je'e iwātaxipipi ade. Xipat'ūm cīcāat je'bapuk. Wuymparararanap tak je'bapuk kabi be — io'e.

¹² — Iboap ebapuk awap itakomaayū jeydaomūn. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Jeydujowat ip Deus eju kawēnwēnap'a be Judeuyū be eymuymuy am. Daomūnmūnap'a be ip jeymuōm. Jeydujowat ip iecuḡap dopabe ika kukukayū dopabe dak, okay eyetabut puye. ¹³ Ixeyū dopabe bima juy kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. ¹⁴ — “Apēn paxi oce'e cebe ip?” i'ūmḡu juy epe'e. “Apēn paxi ocedewado?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epesop apēn paxi ocedewado iap kay. ¹⁵ Ōn ma jeymutaybin jedem ixeyū dopabe bima. Eya'ōmuypit pa'ore je'e cebe ip eykay itakomaayū be — io'e. ¹⁶ — Eyebay ma jeyūm eykay itakomaayū be eyaoka am, eywaḡoyū dak, eybadipyū dak, eybureyū dak. Ixeyū ma ey'in yaoka pūḡpūḡ. ¹⁷ Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e. ¹⁸ — Ōn pit soat em aḡ oḡuy eykay. Soat em ōn xipan jeykuk. ¹⁹ Eyetabun cuy epesop okay ipiat'ajojom ma'ḡu eyju. Soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e Jesus.

²⁰ — Sorarayū be Jerusalēm ka mukoreren puje, eyetaybit epesop ḡaxīn ma ip ikamu'ūm iam. ²¹ Jerusalēm ka koreren pima, jewat cuy ip co'a kay jaokaap puxim Judéia eipi watwat. Jeka bewi juy ip je'jēm ḡu ikaboḡatka watwat. Ikaboḡatka kay ḡu juy ip jenapōn koḡūnpi watwat. ²² Jenapōn ḡu juy ip ixē kabia be Deus jekay itakomaayū be jeweiḡ puye. Ixe soat pe jeweiḡ jemudupmubararaktup ekawēn taḡ—kuyjeatup ekawēn taḡ — io'e.

²³ — Yukreḡayū ipiat supi'ajojo jījā ixē kabia be, jekūm pe je'it kukayū dak. Judéia eipi watwat ipiat supi'ajojo jījā. Deus ipiat supi'ajoat Judeuyū be itakoma jījā buye. ²⁴ Cekay itakomaayū Judeuyū yaokaka pajam. Warara'acat ip taomūn. Taomūnmūn ip tujowat wara'at ka daḡ. Jerusalēm ka sukamu'ūm Judeu'ūmayū. Imēn je'bapuk Judeu'ūmayū soat kukukan pima — Jesus o'e.

²⁵ — Iwaruat je'bapukpuk kaxiepiat pe, kaxiaat pe dak, kasopta be dak. Soat ka watwat yaḡuybabi'ūm'ūm cīcā je'e. Yaḡuybabi'ūm'ūm je'e ip soati jediexixi jījā buye, tipodoy jījā buye dak. ²⁶ Soat kabi beacat muycemcemap jearere. Soat ya'ōca'ūm je'e jeparara pibun. Ya'ōca'ūm je'e ip ipararuat ebapuk puje — io'e.

²⁷ — Ḡebuḡe ip ojo — io'e Jesus. — Kabikerereat eju oajēm puje ip ojo — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn. Ixeyū ojo. “Ka'ūma ma ejo'iat ya'ōbacaat,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Soat podi ma edip,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. ²⁸ — Iboap ebapuk puje, ḡaxīn ma taxiujom epe'e. Imēnpuye eycoḡcoḡ cuy epesop. Eya'ōcam cuy epesop — io'e. Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip.

²⁹ Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jexeayū be.

— Figueira'ip cuy epeyopcoco, wara'at'ip tak. ³⁰ Tupkireatup cēm puje, eyetaybit ġaxīn ma koato je'e iam. ³¹ Imēnpuxim ipararuat ebapuk puje, eyetaybit epe'e ġaxīn ma Deus soat kukukan je'e iam — io'e.

³² — Icēmān ōn e'em eywebe. Soat ġasūacayū e'ū awap soat je'bapuk wekawēn taġ. ³³ Kabi i'ūm, i'pi dak. Wekawēn pit i'ūm ġu. Soat em wekawēn kay itabut jeedop ip adeayū — io'e.

³⁴ — Aġ cuy epesop wajēmap kay — io'e. — Puybitxim ġu juy epesop kawedixim ġu dak, tarekrek pupuxim ġu dak — io'e. — Aġ cuy epesop wepit pujeap kay. ³⁵ Aġ'ūm pima epeyekuy wepit puje puca ekuyap puxim ibu buje. ³⁶ Imēnpuye soat em ma aġ cuy epesop wepicap kay. Soat em cuy epeyekawēn Deus eju — io'e. — “Bay, ocemutaxin cuy eġuy ipiat'ajoap puxim,” i juy epe'e Deus pe. “Bay, ocebuy-watwan cuy eġuy soat waġo kay ocajēm puje ocesūsūnap puxim,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³⁷⁻³⁸ Soat kabia Jesus adeayū mutaybitbin'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Kabia'isum adeayū je'aweroro'uk ip osodop iġo'a be Jesus ekawēn com. Kabioġkabiōġ'i bima o'jepitpit Jesus Oliveira dip'a bicūġpe xexen.

22 Peta ajēm pima paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy ip, Moisés ekawēn imutay-bitbin'ukayū dak. Peta butet Páscoa i osunuy. ² Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk osodop—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Soat kabia Jesus aoka ojuy oekuku ip paīyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

— Apēn ġu xe'e aceyaoka? — io'e ip jewewebe. Adeayū eta'ūm pima ip yaoka ojuy oekuku, adeayū buxim iparara ip puye.

³⁻⁴ Ġebuje Judas o'ju paīyu kukukayū kay oibu'un Jesus kay buye. Kūyjobit o'e Satanás a'ō kay. Ixe Judas xepxep putet osunuy. Iscariote i wara'at ibutet osunuy. 12 beayū'in osunuy ixe. Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū kay dak o'ju. Jekawēn ām ceweju ip o'ju. Oajēm cekay ip. Jay.

— Ōn ma Jesus oġūm eywebe yaoka am — io'e. — Apēn xe'e oġūm eywebe? — io'e Judas.

⁵ Icockoc cīcā ip o'e paīyū kukukayū, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukayū dak.

— Ocewebe Jesus ūm puje, dinheiro oce'ġūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

⁶ — Ha'a, dinheiro juy eġūm owebe — io'e cebe ip.

Imēneju soat kabia paīyū be Jesus ūm ojuy oeku Judas. Adeayū eta'ūm pi iūm ojuy oeku.

⁷⁻⁸ Peta ajēm puje, Jesus Pedro o'ġuju ikaboġatka be, João dak. Ixe epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk osodop ip yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ovelha aokaka'uk ip osodop Páscoa epeta bima. Imēnpuye Jesus Pedroyū o'ġuju soat muxipan am.

— Ikaboġatka be juy epeju — io'e. — Ovelha juy epejat. Epeyaoka juy. Epejoyoy juy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e cebe ip—Pedro be, João be dak.

⁹ — Pu'a be xe'e oceyoyoy wuyxat? — io'e ip.

¹⁰ — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop! — io'e. — Ikaboġatka be eyōm puje, aġokatkat eydopabijuk—idibi mūn'a kukat. Ixe nomuju juy epeju — io'e. — Ixe be uk'a be iōm puje, eyju dak epeōm iġo'a be — io'e. ¹¹ — Uk'a iwat pe juy epeyekawēn. “Ocemutay-bitbin'ukat o'jewal'ōmudot ewebe,” i juy epe'e cebe. “Pu'abi be ebikuy omujum jekōn ām oweju etaybitbinayū eju Páscoa kabia bima,' i juk o'e ocemutaybitbin'ukat,” i

juy epe'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹² — Uk'a iwat yabimubapuk eywebe umat'abi, yaboğat'abi, soat opop iat'abi — io'e. — Ibo'abi be juy ovelha epejoyoy wuyxan — io'e cebe ip.

¹³ O'ju ip ikaboğatka be. Apên cuk adi Jesus o'e cebe ip iap tağ o'tobuxik ip soat tağ. Ovelha o'joyoy ip iğ'o'abi be.

¹⁴ Jekôn pima Jesus o'jekawên jemumujuyū eju—12 beayū eju. Kaxikxik'i osodop ip mesa be.

¹⁵ — Páscoa xat o pin cîcā òn eyweju ijop epeta bima — io'e. — Ğaxîn ma juy òn ipiat'ajom — io'e. ¹⁶ — Deus soat kukukan'ùm pima Páscoa xat ojo'o ğu. Imênpit Deus soat kukukan pima, ojo'o waram — io'e.

¹⁷ Ğebu je Jesus uva'abidi o'timuôm tikônkôğap pe.

— Bay, ên xipat cîcā — io'e Deus pe.

Tikônkôğap o'ğûm jewewu etaybitbinayū be.

— Juku — io'e. — Epetikôn. Epetimu'êê eyewewebe — io'e. ¹⁸ — Ijodi ğu waram uva'abidi otikôn. Deus soat kukukan pima bit, waram otikôn — io'e Jesus.

¹⁹ Ğebu je pã'o'a o'yabu.

— Bay, ên xipat — io'e Deus pe.

O'yadakat. O'yaûm cebe ip.

— Iju'a ojebit — io'e. — Eywebeam oje'û. Ya'o buje we'ûap kay juy ğebum epesop — io'e cebe ip.

²⁰ Jekôn epere buje, uva'abidi o'tiûm cebe ip.

— Ijudi kôn puje, odoymukererenap kay juy ğebum epesop — io'e. — Ğasû Deus ikêrêat ju'uk eywebewi odoymukereren puye, oje'û buye. Ikêrêat ju'uk eywebewi apên kuyje ixe o'e iap tağ — io'e Jesus. ²¹ — Mesa be xik'i owejuat ma oûm okay itakomaayū be — io'e. ²² — Soat wağo òn. Oje'û apên cuk adi webay ibikuy osunuy iap tağ. Imênpit Deus ipiat supi'ajoat oûmat pe — io'e.

²³ — Abu xe'e wuy'in kuka Jesus o'ğûm cekay itakomaayū be? — io'e ip jewewebe Jesus eju jekônkônayū.

²⁴ Ğebu je Jesus eju etaybitbinayū o'jewa'ôbubu jewewewu.

— Abu wuy'in soat podi ma ya'ôbuyxian je'e? — io'e ip jewewebe.

O'jewa'ôxikxik ip. ²⁵ Jesus o'jekawên cebe ip.

— “Kûyjobin cuy epesop wa'ô kay,” i'e'em ijodiat kukukayū jebekitkit pe. “Kariwa yoboğat òn,” i'e'em ip — io'e. — Ijodiat bure ip adeayū xe. ²⁶ Eyju bit imên ğu juy epesop. Kariwa yoboğat pin pima, ya'ôbuyxi'umat puxim cuy epeku — io'e Jesus cebe ip. — Warara'acat kukukat pin pima juy ibuywatwan ip epesop — io'e cebe ip. ²⁷ — Abu kariwa yoboğat? — io'e. — Jekôn âm mesa be xik'iat tu? Ixat tojotjot'ukat ğu xe'e? Jekôn âm mesa be xik'iat ma kariwa yoboğat. Imênpit eyxe bima wuyxat tojotjot'ukat puxim cuk adi ojekuku. Warara'acat puywatwan cuk adi ojekuku — io'e Jesus. ²⁸ Eybu'un ğu juk adi epesop okay, warara'acat a'ğû ipiat o'supi'ajoat owebe — io'e. ²⁹ — Kuy bima webay o'e owebe “Soat kukukan ecesûy,” i. Imên puxim “Eyju dak soat kukukayûm epesop oweju,” i òn e'em eywebe. ³⁰ Òn soat kukukan pima, wemesa be epeyekôn oweju — io'e. — “Eyju ikêrêat kuğ Deus xe,” i epe'e kûyjobit'ûmayū be. “Eyju ikêrêat kuğ ğu Deus xe,” i dak cuy epe'e kûyjobicayū be. Imên epe'e Israel naxeğebitbit pe—12 be tiwatwat pe — io'e Jesus jewewu etaybitbinayū be.

³¹ — Simão — io'e Jesus Simão Pedro be. — Eya'ōpicūg cuy — io'e. — Satanás kuy o'e owebe “Simão buyxijo pin ōn, itabut paxi je'e wa'ō kay iam,” i — io'e Jesus Simão be. — Satanás itabucayū xewi emujēm pim apēn wuyju tarekrektata mujēmjēm taixee bewi iap puxim — io'e. — “Ha'a. Esubuyxijo,” i juk oce Satanás pe — io'e Jesus. — “Soat cuy esubuyxijo oweju etaybitbinayū,” i juk oce cebe — io'e Jesus. ³² — Imēnpit kuy ocekawēn Deus eju ewebeam. “Simão juy esubuywan itabucap epereap puxim,” i oce Deus pe — Jesus o'e. — Waram okay etabun pima, eykitpit-piyū juy esubuywan itabut cīcā am ip okay — io'e Jesus.

³³ — Kariwa, jeiwat ġu ōn — io'e Simão Jesus pe. — Obu'un ġu ekay — io'e. — Daomūnmūnap'a be dak cuy oju eburem. We'ūap kay ma juy oju eburem — io'e Pedro.

³⁴ — Pedro — io'e. — Sapokay ede'ūm awap, ebapūg em “Ixe bure ġu ōn,” i ece'e — io'e Jesus pit.

³⁵ Ġebu je o'jekawēn wara'acayū eju—jewēju etaybitbinayū eju.

— Patorōn kuġ'ūm cuk adi ōn eymuju, sako kuġ'ūm tak, bolsa kuġ'ūm tak, eyiuk kuġ'ūm tak — io'e. — Irerem tu juk adi epekuku? — io'e.

— Ka'ūma. Xipan cuk adi ocekuu — io'e ip.

³⁶ — Ġasū bit — io'e cebe ip — patorōn kuġ pima juy epetujowat eyekuap taġ — io'e. — Sako kuġ pima juy epetujowat. Payao kuġ'ūm pima juy eyeekabek epeteida ibu am — io'e. ³⁷ — Imēn e'em Deus ekawēntup—omuwēgaptup:

“Ikērēat muġēgē'ukat ēn,” i napa ma ijodiat e'em Deus emunaē be, i. Ibodup ekawēn taġ je'e ip owebe ġasū — io'e Jesus.

³⁸ — Kariwa, ak'i ece — io'e ip. — Xepxep oceju payao kuġ — io'e ip. — O'e ma burut — io'e.

³⁹ Ibocewi o'jēm ip jekōnkōnap'a bewi umat'abi bewi.

Jesus o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay—cucu'uk osunuyiap'a kay. Ceweju etaybitbinayū dak o'ju tomuju. ⁴⁰ O'jekawēn ceweju ip yajēm puje.

— Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴¹ Jesus o'jewerūg jewēju etaybitbinayū xewi. Bosusu o'ju. Jaġēpūg ma o'e.

Ġebu je Jesus o'jekawēn Deus eju. Jēg'aecōgōg o'jekawēn.

⁴² — Bay, ebu'u bima bit ipiat esupi'ajoat ġu owebe — io'e Deus pe. — Imēnpit obikuyap taġ ġu juy ece—ebikuyap taġ acā — io'e.

⁴³ Ibocewi Deus ekawēn tojtōt'ukat o'kop kabi kadiwi Jesus a'ōmucan am.

⁴⁴ Biġ ma ja'ōbuyxim o'jekawēn Deus eju. Jeġuycūgāt pibun ma oe'ū pin. Topa'adiayey o'e toy buxim, iġuycūg cīcā buye. O'jedopadoyebot ipi ju.

⁴⁵ Deus eju jekawēn epere buje o'āy. Kirik'āy. Jewēju etaybitbinayū kay oajēm. Jay. Ixexet ma ip o'tobuxik. Ixexet ip jeġuycūgāt kuġ ip yoboġ cīcā buye.

⁴⁶ — Apēnpuye eyxexet? — io'e. — Epeyewurūg cuy! — io'e cebe ip. — Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁷ Warara'acayū dak oajēm Judas eju. Ixe Judas warara'acayū wap oajēm jaku Jesus iam imutaybin am ip. Ixe 12 beayū'in osunuy.

Oajēm Jesus kay Judas. Oajēm Jesus aġobu kōn ām tobede am.

⁴⁸ — Judas — io'e Jesus. — Soat waġo ōn — io'e. — Waġobu kōn tu ēn oūm ām okay itakomaayū be? — io'e.

⁴⁹ Ġebu je Jesus eju etaybitbinayū itaybit o'e Jesus pum ip iam.

— Kariwa, oceyaoka du ip pajam? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁰ Pūḡ ixeyū'in tak paīyū kukukat puywatwat'ukat o'suḡuybu'uk pajam. Tep. Iba'at kadiat ḡuybu o'suḡuybu'uk.

⁵¹ — Imēn ḡu bit epesop! — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be. Cay. O'suḡuybumucay. O'suḡuybumuwedap. ḡuybudip o'e.

⁵² Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn Judas ejuayū eju—paīyū kukukayū eju, Deus eju kawēn-wēnap'a wiwi'ukayū kukukayū eju dak, Judeuyū kukukayū eju dak.

— Epajēm odaomūn ām ibukurukat taomūnap puxim — io'e. — Eyba'ip kukuḡ epajēm — io'e Jesus. ⁵³ — Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be juk adi oḡuy. Epesot ḡu juk adi odaomūn ām iḡo'a be bima — io'e. — Ḡasū bit okuk put eywebe eybikuyap taḡ. Eybikuyap taḡ eyeku but ḡasū. Kabiokboḡ taḡ jekuku'ukayū kukat ijodiat kukat ḡasū. Satanās ijodiat kukat ḡasū. Eyju dak kūyjobit ixe a'ō kay — io'e Jesus.

⁵⁴ Judas ejuayū Jesus o'jat. O'tujowat ip paīyū kukukat duk'a kay. Pedro dak o'ju Jesus nomuju. Wūy ma oeku Jesus nomuju. Oajēm ip.

⁵⁵ Ḡebuḡe daxa o'ḡusop ip paīyū kukat tuk'a xe, uk'a ekorara be. Oabikbik ip daxa etako be. Pedro xik'i o'e ixeyū parakpe.

⁵⁶ Ḡebuḡe ayacat Pedro o'jojojo—yaypan'isuat—paīyū kukukat puywatwat'ukat. O'jojojo Pedro daxa ekabia daḡ puye. O'jeak cekay.

— Ixe dak Jesus eju oeku — io'e ixe ayacat.

⁵⁷ — Ka'ūma — Pedro bit o'e napa ma. — Tū'ū, ixe bure ḡu ōn — io'e napa ma jebuap puxim.

⁵⁸ Wara'acat Pedro o'jojojo ibun'ūm pima aḡokatkat.

— Ēn tak ejeku Jesus eju — io'e cebe.

— Ka'ūma — Pedro o'e. — Jekukum ḡu ōn ceweju. Ojeku ḡu ōn pit ceweju — io'e napa ma.

⁵⁹ Pūḡ hora kap puje, wara'acat o'jekawēn.

— Icēmān ēn ma Jesus eju ejeku — io'e. — Galilēia eipi bewiat ēn — io'e Pedro be.

⁶⁰ — Tapu — Pedro bit o'e. — Wetaybit ḡu apēn ēn e'em iam — io'e napa ma. — Ixe bure ḡu ōn pit — io'e napa ma.

Sapokay o'jede iboam i'e buje. Kariwa Jesus o'jekorepēn.

⁶¹ Ḡebuḡe o'jeak Pedro kay. Pedro dak o'jeḡebu Jesus a'ō kay—kuy bimaap a'ō kay. — Ebapūḡ em napa ma ece'e “Jesus bure ḡu ōn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

⁶² Kacūḡ kay Pedro o'ju. Jesus bure ḡu ōn iap kay o'jeḡebu. Imēnpuye o'tōn cīcā.

⁶³ Iwiwi'ukayū Jesus o'jowayway—o'jat'iaiyū. Jesus o'ḡupokupok ip. ⁶⁴ Jesus eta o'sutamuekabek ip paḡōm.

— Abu emupok exe? — io'e ip cebe iwaywayway am.

⁶⁵ Jesus o'jomuymuy jījā ip. Warēmtaḡ ma ip Jesus o'jukuk.

⁶⁶ Ḡebuḡe Judeuyū kukukayū o'je'awero ip, paīyū kukukayū dak, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Judeuyū awēwē'ukayū yoboḡayū ip osodop. Kabia'isum ip o'je'awero. Jesus o'tujowat ip ixeyū kay. Waram ḡuto Jesus o'jowaywayway ip.

⁶⁷ — Ēn tu Deus emunaē? — io'e ip. “Cemunaē bima bit cuy ece ocewebe,” io'e ip Jesus pe.

— Ōn eymukūyjo bima, okay eyetabut ḡu kuka epe'e — io'e Jesus pit. ⁶⁸ — Omukūyjom cuy epe'e i ōn e'em eywebe bima, kuka omukūyjom ḡu epe'e. ⁶⁹ Imēnpit soat waḡo ōn. Ḡaxīn ma oabik Deus ba'at kadi—soat podi ma ya'ōbacaat ba'at kadi.

Ixe jo'i wa'ōbaca oğuy — io'e Jesus. — Jewejojo'i ma ocesop oca'ōbacaap kuğ — io'e.

⁷⁰ — Deus ipot tu ên? — io'e ip Jesus pe.

— Eyju ma iboam e'em — io'e.

⁷¹ — Apêgām kuka warara'acat atakoy Jesus muy am? Kuy o'e! Kuy ixekawên oceya'ijojo — io'e Judeuyū kukukayū. Deus muymuy xeku — io'e ip napa ma.

Oibu'un ip awerom.

23 Gebuje Jesus o'tujowat ip Pilatos kay—iecuğap kay. Jesus o'jomuymuy ip Pilatos pe.

² — Ite ağokatkat warēmtağ ma ocemutaybitbin — io'e ip Pilatos pe napa ma. — “Kūyjobin ġu juy epesop wuyeipi kukat a'ō kay,” i'e'em Jesus ocewebe — io'e ip napa ma. — “Eyedinhoiro juy epeğūm ġu César be—wuyeipi kukat pe,” i'e'em ocewebe — Judeuyū napa ma o'e Pilatos pe. — “Adeayū kukukat ōn,” i'e'em teku — io'e ip napa ma Judeuyū. — “Deus emunaē ōn,” i'e'em teku — io'e ip.

³ — Judeuyū kukukat tu ên? — Pilatos o'e Jesus pe.

— Ên ma iboam e'em — io'e Jesus.

⁴ — Ite ağokatkat ikêrêat kuğ ġu oxe bit — io'e Pilatos soat pe paĩyū kukukat pe, je'awero'ibiyū be dak.

⁵ — Warēmtağ ma teku ebekitkit mutaybitbin — io'e ip napa ma Pilatos pe. — Koap warēmtağ ma Galiléia eipi watwat mutaybitbin oekuku. Soat tağ imutaybitbin oekuku—Judéia eipi dağ. Ġasū ijoce oajēm. Teku ebekitkit mubu'u'un César a'ō kayap puxim — io'e ip napa ma.

⁶ — Teku Galiléia eipi bewiat tu? — io'e Pilatos cebe ip.

— Hm hm — io'e ip.

⁷ Imēnpuye Pilatos Jesus o'ğuju Herodes kay, Herodes Galiléia eipi kukukat puye, Jesus tak Galiléia eipi bewiat puye dak. Ixe Herodes Jerusalém ka be osunuy ixeyū kabia be.

⁸ Oajēm ip Herodes kay. Herodes Jesus o'jojojo. Iccokcok cīcā o'e ijojom pima. Kuy bima Herodes ijo pin osunuy Jesus awēğ o'yawēğtobuxik puye.

— Wuywebe i'e ba'oreat paxi ġubapuk wetabutpe? — io'e jewebe ma.

⁹ O'jekawên Jesus eju.

— Abu-a'ōbi ên jekukum? — io'e cebe. — Ojojojo ġu buk iat mubapuğ tu eb'u wetabutpe? — io'e cebe.

Mūğ ma osunuy Jesus pit. ¹⁰ Paĩyū kukukayū dak Jesus o'jomuymuy jījā, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayū dak.

¹¹ Herodes tak Jesus o'jowayway jījā. Warēmtağ ma Jesus o'jukuk, cesorarayū dak. Cesay idipat o'ğūom ip Jesus pe iwaywayway am.

Ġebujep waram Jesus o'ğuju Pilatos kay. ¹² Ixe kabia dak Herodes Pilatos burem o'e. Kuy bima itakoma jījā osodop ip jewewekay.

¹³ Ġebuje Pilatos paĩyū kukukayū o'tomuwa, Judeuyū kukukayū dak, warara'acat tak Judeuyū. ¹⁴ O'jekawên cebe ip.

— Ite ağokatkat epetojot okay — io'e. — “Ite ağokatkat warēmtağ ma ocemutaybitbin,” i juk epe'e owebe — io'e. — Kuy ocekawên ceweju eyetabun — io'e. — Oxe bit ikêrêat o'ğujurūğ ġu—pūğ em tak ka'ūma — io'e. — Te'e ma eyju e'em “Ikêrêat kuğ teku,” i — io'e. ¹⁵ — Herodes tak o'jekawên ceweju — io'e. — Herodes xe dak ikêrêat kuğ ġu — io'e. — Imēnpuye waram Jesus o'tujupicat ip ocekey. Cedağ ġu

ocewebe bit yaoka am. ¹⁶ Imēnpuye imupok puje oḡuwekap jekpiwan ma iju am — io'e Pilatos.

¹⁷⁻¹⁸ — Ap! — io'e adeayū ya'ōberen Pilatos pe — Ite aḡokatkat eḡujēm ḡu — io'e ip. — Eyaoka ma! — io'e ip. — Barrabás pit eḡujēm daomūnmūnap'a bewi. Ite aḡokatkat pit eḡujēm ḡu — io'e ip ya'ōberen.

Iḡo epeta bima Pilatos pūḡ ma daomūnmūnap'a beat mujēmjēm'uk osunuy. Ixe Barrabás daomūnmūnap'a be osunuy. ¹⁹ Kuy bima ixe Barrabás iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡōḡōm. Jenopaḡōḡōm pima wara'acat o'yaoka. Imēnpuye daomūnmūnap'a be osunuy.

²⁰ Ḡebuḡe Pilatos ma Jesus muwekap ojuy o'e.

— Jesus ma oḡuwekap — io'e adeayū be.

²¹ Adeayū bit Jesus pamupayaat ojuy korosa be ce'ū ām.

— Jesus cuy epeyaokaat! — io'e ip Pilatos pe. — Jesus juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

²² — Apēnpuye dak osubamupayaat? — io'e Pilatos. — “Ikērēat o'ḡujurūḡ ḡu,” i ōn e'em — io'e. — Cedaḡ ḡu wuywebe yaoka am — io'e. — Oḡupokupokat acā. Imupokupok puje, juy oḡuwekap — io'e.

²³ — Ap! — io'e ip. — Jesus esubamupayaat korosa be — ixeyū bit o'e.

Imēn o'e ip ade em ma. Ya'ōberen o'jewāwā ip. Imēnpuye:

²⁴ — Iteyū bikuyap taḡ oce, biḡ ma cewāwāwāap puxim ip — io'e Pilatos jewebe ma. — Ixeyū etabun imuwekap pa'ore owebe — io'e jewebe ma.

— Ha'a — io'e adeayū be—aweromayū be. — Eybikuyap taḡ cuy oce — io'e Pilatos cebe ip.

²⁵ Imēnpuye Pilatos Barrabás o'ḡujēmat daomūnmūnap'a bewi—iecuḡap ebekitkit eju o'jenopaḡōḡōm'iat o'ḡujēmat—wara'acat o'yaoka'iat o'ḡujēmat—adeayū o'joojuy imujēm ām'iat o'ḡujēmat. Jesus pit o'ḡūm adeayū be.

— Eybikuyap taḡ cuy epe'e cebe — io'e Pilatos. Jesus o'jat ip.

²⁶ Ḡebuḡe sorarayū Simāo o'jat. Cirene ka bewiat o'jat ip—koḡūnpi bewi ajēm'ibit. O'jat ip Jesus korosa dujowan co'a kay bima. Korosa o'jomuy ip Simāo a'ōpi'a jeje. O'tujowacat Jesus nomuju. ²⁷ Adeayū dak o'ju Jesus nomuju.

Aoyū dak o'tōn cīcā Jesus kay. Iḡuycūḡ cīcā ip o'e Jesus kay.

²⁸ Imēnpit Jesus o'jekorepēn cekay ip.

— Tū'ū'ūyū — io'e cebe ip—Jerusalēm ka watwat pe—aoyū be. — Eyewewekay acā juy epetōtōn—okay bit ka'ūma — io'e. — Ey'iyū kay dak cuy epetōtōn — io'e.

²⁹ — Ipiat epesupi'ajojo. Ipiat'ajom pima soat je'e “Icokcok e'em i'it kapkap'ūmayū, i'it'it'ibit'ūmayū dak, i'it muytin'ūm'ibiyū dak,” i — io'e Jesus. ³⁰ — Adeayū ce'ū pin je'e ixe kabia be ipiat'ajom puye. “Ocejeje juy a'a'at ocemuy'ū ām,” i je'e ip co'a be. “Ocemunēm cuy,” i je'e ip co'a'ūn'a be — io'e. ³¹ — “Imēn yopkicat'ip kukuḡ pima, apēn xe'e kuka yopkarawat'ip o'jukuk ip?” i'e'em eyju — io'e Jesus waayū be. Imēn Jesus o'e cebe ip warēmtag ip jekuḡ puye.

³² Xepxepayū dak o'tujowat ip Jesus eju yaoka am—iecuḡap a'ō kay'ūmayū.

³³ Co'a be yajēm puje Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje. Ce'uat'a ririt'a i omuy co'a butet. Iecuḡap a'ō kay kūyjobit'ūmayū dak o'subamupaya ip wara'at pe korosa be—xepxepayū. Pūḡ korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūḡat kadi. Jesus tak o'jekawēn Deus eju.

³⁴ — Bay — io'e. — Ġebum ġu juy apēn ip warēmtaġ okuk iap kay, itaybit ġu ip ajo pēnpēn oceju iam puye — io'e Jesus.

Ġebuġe dado o'joxikxik ip Jesus pa o'subamupaya'iaŷū. Jesus esay mu'ē'ē ām jewewebe o'joxikxik ip ipi ju. Dado karatūġ'a buxim o'yanuy. Ibararuk o'yanuy. ³⁵ Adeayū dak osodop Jesus cocom. Judeuyū kukukayū bit warēmtaġ o'e ip Jesus pe iwaywayway am.

— Teku warara'acat o'taxijo — io'e Judeuyū kukukayū. — Teku Deus emunaē bima, juy jewedaxijo — io'e ip iwaywayway am. — Deus pe wuydaxijo am o'taē'ibit pima juy jewedaxijo — io'e ip.

³⁶ Sorarayū dak Jesus o'jowaywayway. Uva'abidi ūm ojuy ip o'e cebe tikōn ām—tideiboġ'ūmati.

³⁷ — Ēn Judeuyū kukukat pima juy ecededaxijo — io'e sorarayū.

³⁸ Taperadup toro'i oeku korosa eju Jesus abi ase—tupararukatup—Judeuyū kukukat teku iap mubapukatup.

³⁹ Ġebuġe wara'at korosa ejuat Jesus o'jomuymuy—iecuġap a'ō kay kūyjobit'ūmat.

— Ēn Deus emunaē bima, ocedaxijom cuy ece — io'e ya'ōberen Jesus pe. — Ecededaxijo dak cuy — io'e.

⁴⁰ Wara'at ejuat pit jebure o'ġukorēm korosa ejuat.

— Eparara ġu du Deus puxim? — io'e jebure be. — Wuyeweweju ma wuyju je'ūm korosa eju. ⁴¹ Cedaġ wuywebe je'ū ām ikērēat cuk adi aġujurūġrūġiap teim — io'e. — Ite bit o'ġujurūġrūġ ġu ikērēat — io'e.

⁴² — Jesus — io'e ixē wara'at. — Ġebum cuy okay eġuy ēn soat kukukan pima — io'e Jesus pe.

⁴³ — Icēmān ōn e'em ewebe, ġasū ma ēn oweju ecesūy onuyapka be—idip cīcāatka be — io'e Jesus ixē wara'at pe.

⁴⁴⁻⁴⁵ Paġo oicuk jekpiwan ma—Deus eju kawēnwēnap'a beat epaġo—xīntabi no-mudip epaġo. Oicuk ipidase ixē paġo bit.

Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat taġ i'pi daġ. Kaxiepiat o'jepirēm. O'jekabia ġu. Ibun ma kabiok oeku—ebapūġ ehora.

⁴⁶ Ġebuġe Jesus o'jekawēn Deus pe.

— Bay — io'e. — Aġ cuy eġuy okay. Je'ūm cuy ōn ebikuyap taġ — io'e ya'ōberen. Oe'ū. ⁴⁷ 100 be sorarayū kukat o'jeak cekay. Apēn oe'ū iap o'jojojo.

— A'ōbuyxi soat podi ma — io'e Deus pe. — Icēmān ite aġokatkat ikērēat kuġ ġu osunuy — io'e.

⁴⁸ Korosa be ce'ūap com o'je'awero'iaŷū dak o'jepit ip jeduk'a be. O'jepit ip jew-ekūmpi okakam jeġuycūġap pibun. ⁴⁹ Jesus bureyū dak wūywūy ma korosa wi ip osodop, aoyū dak—Galilēia eipi bewi Jesus eju jajēm'ibiyū. Kacūġcūġi osodop ip Jesus e'ūap cocom.

⁵⁰ Ġebuġe José o'ju Pilatos kay—Arimatéia ka bewiat—Judéia eipi bewiat. Ixe Judeuyū awēwē'ukat yoboġat osunuy. Xipat cīcā osunuy. Cūġ cīcā osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. ⁵¹ Warara'acayū juk adi Jesus aoka ojuy osodop ip Judeuyū awēwē'ukayū yoboġayū. José bit ka'ūma. Deus soat kukukan iap wiwim osunuy José bit. ⁵² Oajēm Pilatos kay ixē José.

Ġebuġe korosa ejuwi Jesus'ūm jebit mukop ojuy o'e.

— Jesus'ūm jebit cuy oju'ukat — io'e Pilatos pe.

— Eju'uk cuy — io'e Pilatos.

⁵³O'ju i'uḡ. Oajēm. Jesus'ūm jebit o'ju'uk korosa ejuwi José. Jesus'ūm jebit o'jomūnmūn paḡōm—idip cīcāan, irucan. Imūnmūn epere buje, o'tujowat witabikūy kay. Jesus'ūm jebit o'jomōḡ witabikūy be ikūykot'isuatkūy be.

⁵⁴Sexta-feira osunuy. Katpuje jījā o'e. Ġaxīn ma jebodoydoyap kabia Judeuyū be.

⁵⁵Aoyū o'ju José eju—Galiléia eipi bewiayū. Witabikūy o'sukūyjojo ip. Apēn Jesus'ūm jebit o'jomōḡ'iap o'jojojo ip.

⁵⁶Ibocewi o'jepit ip jeduk'a be. Tōmte'oatōm o'tōmuwekoy ip Jesus'ūm jebit mude'onap ojuy. Kuyaje acā ijebit mude'on ojuy ip osodop, kuy jebodoydoyap kabia buye. Kapikpi kuka o'e kuyaje.

24 Judeuyū ebodoydoyap kabia bima aoyū o'jebodoy jawēwēap ekawēn taḡ. Kabia'isum pit waram o'ju ip witabikūy kay. Domingo bima ip o'ju. Tōmte'oatōm tujowan o'ju ip Jesus'ūm mude'on ojuy. Jay. Oajēm ip.

²Yajēm puje wita'a o'yadobuxik ip yawede—ikūynomudip'a. ³Oōm ip witabikūy be. Jesus'ūm jebit o'tobuxik ḡu ip. ⁴Yaḡuybabi'ūm cīcā ip o'e tobuxik'ūm puye.

— Apēn xe'e ixē o'e? — io'e ip jewewebe.

Xepxep aḡokatkayū dak o'jebapuk aoyū wap—kabi bewiayū. Cesay kuḡ osodop ip isopsupat kuḡ. ⁵Jeparara pibun ma ip o'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap ip. Aḡokatkayū dak o'jekawēn aoyū be.

— Tū'ū'yū — io'e ip. — Apēnpuye eyju itaicat kudadam ce'uat topapikūy be? — io'e ip. ⁶— Ixe ijoce ḡu. Deus ixē o'ḡutait waram. O'ḡuyu kabi kay — io'e ip. — Ġebum cuy epesop ixē a'ō kay—Galiléia eipi be bima iap a'ō kay. ⁷“Soat waḡo ōn,” i mo o'e eywebe. “Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be oūm ip,” i mo o'e eywebe — io'e ip. — “Obamupaya ip korosa be. Oje'ū. Imēnpit xepxep xet kap puje waram ocejetait,” i mo o'e eywebe — io'e aoyū be ixeyū aḡokatkayū.

⁸Ḡebye Jesus a'ō kay o'jeḡebu ip. O'jem ip witabikūy bewi. ⁹Aripit. O'jepit onze beayū mukūyjo am apēn cuk ip o'jojojo iam. Jay. Oajēm ip. Soat o'ḡuwēn ip onze beayū be—Jesus eju oekuku'iaiyū be, warara'acayū be dak. ¹⁰Maria Madalena soat o'ḡuwēn Jesus emumujuyū be, Joana dak, Tiago xi dak, warara'acayū dak. Tiago xi butet Maria i osunuy. Soat o'ḡuwen ip Jesus emumujuyū be. ¹¹Warēmtaḡ ma tūybe aoyū kawēnwēn iān o'e ip. Itabut ḡu ip o'e cekawēn kay.

¹²Pedro bit dao ma o'ju witabikūy kay. Oajēm. O'jeerot. Itaburuh. O'jetaburut witabikūy kay. Paḡo acā o'jojojo—idip cīcāat—irucat. Wara'at pit o'jojojo ḡu.

— Ka'ūmḡu Jesus! — io'e.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be. Yaḡuybabi'ūm cīcā o'e.

— Apen xe'e o'e ip Jesus'ūm jebit pe? — io'e jewebe ma. — Poma xe'e ijebit o'tujowat ip? — io'e.

¹³Ixe kabia be xepxep Jesus eju oekuku'iaiyū o'ju Emaús ka kay. Emaús ka 10 kilometros osunuy Jerusalém ka wi. ¹⁴E daḡ ip kawēnwēn oeku. Apēn Jesus'ūm o'tobuxik ḡu ip witabikūy be iam kawēnwēn ip oeku. ¹⁵Kawēnwēn pima Jesus oajēm ixeyū kay—xepxepayū kay. Ceweju ip o'ju e daḡ. ¹⁶Jesus o'jojojo ip. O'jetabiebarēm ip Jesus teku iam. Tūybe Jesus ce'ū mabuk opop iān o'e ip.

¹⁷— Apēn eyju kawēnwēn e daḡ? — io'e Jesus cebe ip.

Topaḡuycūḡcūḡ o'jecucū ip. ¹⁸Ixeyū'in o'jede Jesus pe. Cleopas i ibutet osunuy.

— Soat Jerusalém ka watwat itaybit apēn o'jebapuk ibo ka be ḡasū iam. Ēn acā etaybit ḡu! — io'e.

¹⁹— Apēn xe'e o'jebapuk? — io'e Jesus cebe ip.

— Apên Jesus pe o'e ip iap awêg eyawêgtobuxik ġu du—Nazaré ka bewiat pe iap awêg? — io'e. — Ixe Jesus Deus ekawên muwênuwên'ukat osunuy. Soat xe ya'ôbuyxi osunuy. Ocejajojo ġu iap mubapukpuġ oekuku Deus a'ôbi. Ixe juk cedaġ ocemutaybitbitbin — io'e. ²⁰ — Païyū kukukayū wuyka kukukayū dak Jesus o'ġūm Judeu'ūmayū be yaoka am. Jesus pa o'subamupaya ip korosa be — io'e. ²¹ — Ocejū bit tūybe ixe Judeuyū taxijo iān cuk adi oce'e — io'e. — Inaka ebapūġ kabia kuy o'kap ce'ūap kabia. ²² Imēnpit oce'in ip ocaġuymubabi'ūm aoyū — io'e. — Witabikūy be o'ju ip kabia'isum. Ikudadam ip oeku — io'e. ²³ — Jesus'ūm jebit o'tobuxik ġu ip ikūy be — io'e. — Ocekay o'jepit ip — io'e. — “Deus ekawên tojtjt'o'ukayū ocejajojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. — “Kabi bewiat ocejajojo,” i mo o'e ip ocewebe — io'e. — “Jesus waram o'jetait,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe. ²⁴ — Wara'at ocebureyū o'ju witabikūy kay — io'e. — Apên aoyū o'e iap taġ o'tobuxik ip — io'e. — Jesus pit o'jojajo ġu ip — io'e Jesus pe.

²⁵ — Eyetaybin wa'ūm cīcā Deus ekawên muwênuwên'ukayū'ūm'ūm ekawên — io'e Jesus cebe ip. — Eyetabun wa'ūm cīcā! ²⁶ Cedaġ osunuy Deus xe Cristo imēn ipiat'ajo am, je'ū ām tak—wuydaxijo am Deus emunaē. Cedaġ osunuy waram kabi kay jeu am soat kukukan—Deus co'i ya'ôbacaan—Deus co'i idipan — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jemuwênuwêgaptup ekawên o'ġukūyjojo ip soatup ekawên—Deus ekawêntup ekawên—Moisés emudupmubararaktup ekawên, soat Deus ekawên muwênuwên'ukayū emudupmubararaktup ekawên tak. Iboaptup ekawên o'ġukūyjojo ip.

²⁸ Imēn oajēm ip jejuapka kay—Emaús ka kay.

— Bosusu ma buk oju — Jesus o'e cebe ip.

²⁹ — Ocexe juy eġuy — ixeyū bit o'e. — Katpuje jījā o'e kuy. Kabioġ wuyju — io'e xepxepayū Jesus pe.

Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip cexe ip jenūy ā. Oōm ip tuk'a be.

³⁰ Ġebuje Jesus pāo'a o'yabu jekōn pima ceweju ip.

— Bay, ēn xipāt — io'e Deus pe.

O'yadakatkāt. O'yaūm cebe ip. ³¹ Jetaan ip o'jeak. Teku Jesus iam itaybit ip o'e. Imēnpit Jesus o'jepa'ūm.

³² — Oca'ôxabida karabakbakān oce'e e daġ oceweju kawênwên pima, Deus ekawên muwênuwên pima — io'e ip jewewebe.

³³ Ġebuje o'jēm ip mesa bewi. Aripit. O'jepit ip Jerusalém ka kay. Jay. Oajēm ip.

Ġebuje onze beayū o'tobuxik ip—jebureyū. Awerom ip o'tobuxik.

³⁴ — Wuykukukat waram o'jetait — io'e ip xepxepayū be. — Simão itaīcat o'jojajo — io'e ip.

³⁵ Ġebuje xepxepayū apên Jesus o'e cebe ip iap o'ġuwên jebureyū be.

— Jesus o'jebapuk ocekay e daġ — io'e ip. — Pāo'a dakat puje, ocetaybit oce'e teku Jesus iam — io'e xepxepayū cebe ip.

³⁶ Dao ma Jesus o'jebapuk aweromayū kay imēn kawênwên pima ip.

— Kaba'ūm cuy epesop — io'e.

³⁷ O'jekuy ip. Iparara jījā ip o'e. Tūybe axik iān o'e ip.

³⁸ — Apēnpuye eykuykuykuy? — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju e'em “Cēm tu Jesus waram o'jetait?” i? Apēnpuye eyetabut ġu okay? — Jesus o'e. ³⁹ — Ak epe'e obu kay, wui kay dak. Ġoku tapoa kuybut — io'e. — Obu kukuġ cuy epe'e — io'e. — Wui

kukuḡ tak cuy epe'e. Asubit'üm! Axik tu òn eyxe? Axik taohe ḡu. Òn pit odaohe — io'e Jesus.

⁴⁰ Imèn e'em pima, o'jewebumubapuk cebe ip. O'jeweimubapuk.

⁴¹ Imènpit itabut ḡu ma buk o'e ip Jesus kay jecokcok pibun, yaḡuybabi'üm'üm ip puye.

— Ajo opop eyxe i'o am? — Jesus tak o'e cebe ip.

⁴² Axima yoyoy o'ḡüm ip cebe i'o am. ⁴³ O'jat. Etabutpe ip o'jo'o.

⁴⁴ Gebuje o'jekawèn ceweju ip.

— Moisés apèn warèmtaḡ itakomaayũ okuk iaptup o'tupmubararak, Deus ekawèn muwènuwèn'ukayũ'üm'üm tak — io'e. — Davi dak apèn warèmtaḡ ip okuk iaptup o'tupmubararak Salmidup pe—jebibododonaptup pe — io'e. — Ixeyũ'üm'üm emudupmubararakatup pe iap taḡ ma ip okuk ikèrèm — io'e. — Eyweju òn pima iboap oḡuwèn eywebe — io'e Jesus.

⁴⁵ Ixeyũ mutaybitbin o'e apènape Deus ekawèn iam.

⁴⁶ — Imèn e'em iḡodup:

Deus emunaẽ juy ipiat supi'ajo, i. Je'ũ juy, i. Xepxep xet kap puje, waram jetait ḡuto, i. ⁴⁷ Ixe a'òbi itabucayũ juy kawèn idipat ḡuwèn soat ka watwat pe, i. Koap Jerusalém ka watwat pe juy ḡuwèn ip, i. Ḡuyjom wara'atka watwat pe juy ḡuwèn ip, i. “Ikèrèat mujurũḡrũḡap cuy epeyepere,” i juy je'e ip, i. “Ikèrèat mujurũḡrũḡap epere buje, Deus ikèrèat ju'uk eywebewi,” i juy je'e ip, i.

Imèn e'em iḡodup, — io'e Jesus. ⁴⁸ — Wekawèn epeya'ijojo. We'üap tak epejojojo ma. Soat ka watwat pe juy iboap epeḡuwèn — io'e Jesus cebe ip. ⁴⁹ — “Jeya'òmucan òn,” io'e webay eywebe — io'e. — Webay a'òbi òn jeya'òmucan — io'e Jesus. — Deus pe eya'òmucanap wiwim cuy epesop ikaboḡatka be—Jerusalém ka be — io'e. — Ḡaxĩn ma juy jeya'òmucan — io'e cebe ip.

⁵⁰ Jesus ixeyũ o'tujowat Betânia ka be.

Ḡebuje o'jekawèn Deus eju cebeam ip.

— Bay, xipan cuy teyũku ejukuk — io'e Deus pe.

⁵¹ Bosusu o'ju cexewi ip Deus eju kawènwèn pima.

Ḡebuje Deus o'tujowat jewekay, kabi kay.

⁵² — Bay, èn xipat cĩcã — io'e ip Deus pe tujowacap cocoayũ. — Ka'üma ma ejo'iat ya'òbacaat — io'e ip cebe.

Ḡebuje o'jepit ip Jerusalém ka kay. Icokcok cĩcã ip osodop. ⁵³ Deus eju kawènwẽnap'a be osodop ip soat em—yaboḡat'a be. — Bay, ka'üma ma ejo'iat ya'òbuyxiat — i'e'em ip osodop.

JESUS CRISTO MUWĒĞAP EKAWĒNTUP—JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 Jesus Cristo oajēm Deus mubapuk am ijodiayū be. Ipi muğē awap Deus mubapukpuk'ukat kuy osunuy. Deus xe osunuy. Deus co'i osunuy. ² Ixe Deus xe osunuy ipi muğēm pima. ³ Deus eju ixe soat o'ğuğē—ipi dağat, kabi beat tak. Ka'ūma ma kajuk o'e ipi dağ ixe imujurūğ'ūm pima. ⁴ Ja'ōbi dak ixe itabēğayū mujurūğrūğ'uk osunuy. Ixe icēmān wuymutaybitbin'uk osunuy Deus ekawēn—apēn kaxi wuy muk-abiahamap puxim. ⁵ Ixe oajēm ijodi Deus ekawēn wuymutaybin am. Ade jījā ikērēat mujurūğrūğ'ukayū osodop ijodi. Imēnpit ixe ekawēn muwēnmu'ūm pa'ore osodop ip.

⁶ Ixe ajēm awap Deus warara'acat o'ğudot ijodi ağokatkat. Ja'ōbi o'ğudot. João i ibutet osunuy. ⁷ Oajēm Jesus Cristo muwēn ām—kabiaap puximat muwēn ām ijodiayū be. Ixe o'ğuwēnuwēn adeayū mutabun am cekay. ⁸ João ma ixe Deus mubapukpuk'ukat ğu osunuy. Oajēm ixe muwēn ām acā.

⁹ — Ixe kawēn icēmat wuymutaybitbin je'e — io'e João. — Ixe jajēm ijodi — io'e João. — Soat mutaybitbin jeku Deus ekawēn — io'e João.

¹⁰ Deus mubapukpuk'ukat oajēm ipi kay. Ijodi oekuku. Soat ipi dağacat ixe emumuğē osodopdop ip. Inaka ibu'u o'e ip jetabun cekay. ¹¹ Jebadipyū kay oajēm—Judeuyū kay. Inaka itabut ğu o'e ip cekay. ¹² Warara'acayū bit ixe kay osodop ip. Itabut ip osodop ixe kay. Imēnpuye:

— Deus ebekitkiyū eyju ğasū, okay eyetabut puye — io'e cebe ip.

¹³ Bekitkit jebapukpuğ ijodi ayacat'uk pewi kapkam puye; ağokatkat aoyū dabi'o pin e'em puye dak; ağokatkat jekpot mujurūğ pin puye dak. Imēn ğu bit wuyju Deus ebekitkin e'em. Ijodiayū Deus ebekitkin e'em Deus ibikuy buye acā. ¹⁴ Deus mubapukpuk'ukat ijodian o'e. Jesus Cristo ijodian o'e. Wuyxe osunuy. Pūğ ma Deus ipot osunuy. Wara'at ka'ūmğu—ixe acā. Ijodiayū ikērēat mujurūğrūğ oekuku. Inaka ixe xe ikukpin cīcā osodop ip. Icēmān ixe Deus ekawēn wuymutaybitbin'uk osunuy. Imēneju:

— Warara'acat podi ma teku idip — i juy ace'e'e wuyewewebe.

¹⁵ João Batista abu Deus mubapukpuk'ukat iap muwēnuwēn oeku adeayū be. Ixe imēn o'e:

Omuykuiait ma ya'ōbuyxi, i. Ōn pit ka'ūma, i. Okap awap ixe itabēğ osunuy iwağō ma'ğu ōn, i. Imēnpuye obodi ma ya'ōbuyxi ixe ma, i. Ixe kuy oğuwēn eywebe, io'e — João o'e.

Imēn abu Deus mubapukpuk'ukat iap muwēnuwēn oeku João Batista.

¹⁶ Soat kabia ixe xe wuykukpin cīcā ikērēat mujurūğrūğ ma'ğu wuyju. Soat podi ma xipan wuykuğ, ixe xe wuykukpin puye.

¹⁷ — Eyju cūğ ma Deus xe cekawēn tağ jekukum pima — i juk adi o'e'e Moisés'ūm wuydobuyū'ūm'ūm pe. — Deus xe eykukpin cīcā ikērēat mujurūğrūğ ma'ğu eyju — i juk adi o'e'e Jesus Cristo bit.

Ixe kawēn icēmat muwēnuwēn oekuku. ¹⁸ Ka'ūma ma Deus o'jojojo buk. Ixe ipot pūğ ma. Ipot acā o'jojojo. Ipot ikukpin cīcā jebay mubapukpuk'uk osunuy wuywebe. Deus mubapukpuk'ukat ixe.

19-28 Judeuyū kukukayū jepaiyū o'ġuju João Batista kay. O'ġuju ip jekawēn ām ceweju. Jerusalēm ka beayū osodop ip ixeyū Judeuyū kukukayū. Paīyū buywat-wat'ukayū dak o'ġuju ip. Levitayū i ibuywatwat'ukayū butet osunuy. Fariseuyū ixeyū o'ġuju João kay. Betânia ka xe o'jekawēn ip. Jordāodi wīnābu o'jekawēn ip. João iboceayū mubatisasan osunuy ijudi be. Oajēm ip João kay. Jay. João ibu'u ġu o'e jekawēn ām ceweju ip.

— Abu ěn? — io'e ip João be.

— Cristo ġu ōn — io'e João. — Ijodiayū daxijojo'ukan Deus emunaē ġu ōn.

— Abu ěn? — io'e ma'ġuto ip. — Elias du ěn? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ěn? Waram ġuto du ekop ocekey? Kuyjeat tu ěn? — io'e ip cebe.

— Ka'ūma — io'e. — Elias ġu ōn.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ěn—ocemumuwiwiiat? — io'e ip.

— Ka'ūma — io'e. — Eymumuwiwiiat ġu ōn — io'e.

— Abu ěn? — io'e ma'ġuto ip. — Abu ěn iap cuy eġuwēn ocewebe. Abu ěn iap muwēn pin oceju ocemudocayū be — io'e ip João be.

— Uk'a'ūmat pe wuyjuyū mukūyjojom pit ōn — io'e João. — “Ikērēat murjūrūgrūġap cuy epeyepere,” i ōn e'em cebe ip. “Wuykukukat jajēm,” i ōn e'em. “Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay,” i ōn e'em cebe ip — io'e. — Imēn ōn e'em cebe ip Isaías ekawēn taġ—kuyat ekawēn taġ—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn taġ — io'e.

— “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ġu ōn,” i juk ece ocewebe, “Eymumuwiwiiat ġu ōn,” i dak, “Elias ġu ōn,” i dak — io'e ip. — Apēnpuye dak ěn wuyjuyū mubatisasan? — io'e ip.

— Ōn ma ijodiayū mubatisasan idibi be — io'e João. — Wara'at pit omuy wuy-parakpe. Eyetaybit ġu ixem. Deus ekawēn eymutaybitbin cuk adi ojekuku. Ġasū bit ixem jeymutaybin. Omuykuiat ya'ōbuyxiat. Ōn pit ixem jo'i'ūmġu. Wa'ōbuyxi ġu ōn pit ixem buxim — io'e João.

²⁹ Kuyaje João jekay Jesus ajēmap o'jojojo.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João adeayū be. — Teku Deus emunaē. Paīyū cordeiro aokaka'uk osodop ip ikērēat uk am wuydobuyū'ūm'ūm pewi — io'e. — Imēnpuxim teku je'ū ikērēat uk am wuywebewi — io'e. ³⁰ — Ixe oġuwēn eywebe kapusu — io'e. — “Ġasū bit wara'at Deus ekawēn jeymutaybin,” i juk oce eywebe. “Okap awap ixem kuy itabēġ osunuy iwaġo ma'ġu ōn,” i juk oce eywebe. “Imēnpuye ixem ya'ōbuyxiat. Ōn pit ixem jo'i'ūmġu. Wa'ōbuyxi ġu ōn pit” i juk oce eywebe — io'e. ³¹⁻³³ — Ōn pit wetaybit ġu oġuy abu ixem osunuy iam. Imēnpit Israel naxeġebitbit mutaybin ojuy oġuy abu Deus emunaē iam. Imēnpuye ojot ijodiacat mubatisasan — io'e. — Ōn pit wetaybit ġu oġuy abu ixem iam — io'e João. — Imēnpit Deus cuk o'e owebe: “Obiōġbuk je'kop wemunaē kay,” i. “Ixe be jeedop,” i. “Ixe epejojojo,” i. “Ixe jebiōġbuk ġuōm ijoceayū be,” i. Imēn omudocat cuk o'e owebe — io'e—João o'e. Imēn João Jesus muwēnuwēn oekuku.

— Deus biōġbuk ojojojo — io'e João. — O'kop kabi kadiwi. Pukaso jo'i osunuy ibiōġbuk. Jesus abi jeje o'jecūġ — io'e João. ³⁴ — Ixe ma ojojojo. Ixe Deus ipot. Iboap oġuwēn eywebe — io'e João iboceayū be.

³⁵ Kuyaje João Batista waram Jesus o'jojojo. João cūġ'i osunuy jewēju etaybitbinayū eju—xepxepayū eju. ³⁶ Jesus cūġcūġ o'e cewap ip.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João. — Teku Deus emunaẽ — io'e. — Cordeiro e'üap co'i teku je'ü ikêrêat uk am wuywebewi — io'e.

³⁷ Iboap co buje, Jesus kay o'ju ip João eju etaybitbinayũ—xepxepayũ. João ip o'suiwat Jesus kay jeju am.

³⁸ Jesus o'jekorepên.

— Ajo-kudadam eyju? — io'e Jesus.

— Ocemutaybitbin'ukat, poce ên? — io'e ip.

³⁹ — Ga'a onuynuyap'a kay aju — io'e Jesus.

O'ju ip Jesus eju. Oajêm ip Jesus nuynuyap'a be. Katpuje ip oajêm—16 hora bima. Uk'a be ip oôm. Jesus eju ip osodop ixe kabia. ⁴⁰ Pũg ma ixeyũ'in André i osunuy—xepxepayũ'in. André kuy João ekawên itaybit osunuy. Imêneju Jesus eju o'ju. Ixe André Simão kitpit osunuy.

⁴¹ Ġebu je André o'ju Simão kay—jewağo kay.

— Cristo ocetobuxik — io'e Simão be.

(Wuydaxijo am Deus emunaẽ iape Cristo.)

⁴² O'tujowat Jesus kay. Jesus Simão o'jojojo.

— Ên aco'i Simão — io'e. — João ipot aco'i ên. Wara'at ebuten ġasũ — io'e. — Ojomõğ ebuten. Céfo i ebuten je'e — io'e Jesus.

(Céfo Pedro iape Grego a'ôm, wita'a iape Mundurukú a'ôm).

⁴³ Kuyaje:

— Cum puk òn Galiléia eipi kay — io'e Jesus.

Jesus Filipe o'tobuxik e dağ pima.

— Filipe, oweju juy ejeku — io'e.

⁴⁴ Filipe Betsaida ka bewiat osunuy, André dak, Simão Pedro dak. Pũğka bewiat ip osodop.

⁴⁵ Ġebu je Filipe Natanael o'tobuxik.

— Deus emunaẽ ocetobuxik — io'e Natanael be. — Moisés ixe muwêğaptup o'tupmubararak kuyje — io'e. — Deus a'õbi o'tupmubararak. Deus ekawên muwênuwên'ukayũ'üm'üm tak ixe muwêğaptup o'tupmubararak. Jesus i ibutet. José'üm ipot ixe, Nazaré ka bewiat — io'e.

⁴⁶ — Apên ên e'em? — io'e Natanael. — Nazaré ka bewi ġu Deus emunaẽ jajêm — io'e.

— Ejot cuy ijom — io'e Filipe bit.

⁴⁷ Jesus Natanael o'jojojo ajêm pima.

— Ak'i juy epe'e — Jesus o'e jewējuacat pe. — Teku Israel naxeğebit — io'e. — Wuymuğyukukuku'ukat ġu teku! Icêmân e'e'ukat ma teku! — io'e.

⁴⁸ — Ên pit ojojo ġu buk — io'e. — Apêntak ên etaybit òn? — io'e Natanael.

— Filipe be enomuwã buje òn ojojo wũy ma'ğũ ên — io'e Jesus. — Ên figueira'ip kabicuk pe bima ojojo òn — io'e. — Wa'õbacaam òn ojojo — io'e.

⁴⁹ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Ên ma Deus ipot — io'e. — Icêmân ên ma Israel naxeğebitbiyũ kukukat — io'e.

⁵⁰ — Etabut okay, “Ên figueira'ip kabicuk pe bima ojojo òn,” i juk oce buye. “Jesus itaybit cĩcã,” i ên e'em. Ġuyjom pit obacaap ojomõğ ijodiacayũ be. Iboap epejojojo. “Soat podi ma Jesus ya'õbaca,” i ece ġebu je bit — io'e. ⁵¹ — Icêmân òn e'em eywebe — io'e Jesus soat pe ijodiacayũ be. — Soat wağo òn — io'e. — Koce'i je'e kabi. Deus

ekawēn tojtotjot'ukayū je'kop okay. Jeu dak ip oxewi. Soat iboap epejojo — io'e Jesus cebe ip.

2 Xepxep xet kap puje Jesus o'ju jewebumūnap epeta kay. O'ju jewēju etaybitbi-nayū eju—12 beayū eju. Judeuyū peta muḡēḡē'uk osodop ip jewebumūn puje. Caná ka be peta o'ḡuḡē. Ibo ka Galiléia eipi be o'sukadop. ² Jesusyū juk o'tomuwā ip. Ixi dak o'ju ceweju ip.

³ Ḡebuḡe uva'abidi kay o'e ip o'ti'ūm puye.

— Uva'abidi o'ti'ūm — io'e ixi Jesus pe.

⁴ — Aī — io'e Jesus. — I'e but ḡu iboap owebe. Ḡasū bit cūḡ ḡu owebe Deus a'ōbacaap mōḡ ām.

⁵ Ḡebuḡe ixi o'ju peta iwat a'ōbuywatwat'ukayū kay.

— O'it a'ō kay juy epe'e — io'e cebe ip.

⁶ Idibi mūn'a o'yadop iboce 6 be. Wita'a muḡēḡē o'yadop yaboḡat'a. 80 litro opop pūḡ'a be idibi, 100 litro dak. Judeuyū jewebuwywuy'uk ip osodop jekōn puje, jekōn epere buje dak. Jevasília wuywuy'uk osodop ip soat em. Imēnpuye ti'ade o'tidop iḡo'a be.

⁷ O'jekawēn ibuywatwat'ukayū be ixē Jesus.

— Idibi juy epetibu ite'a munopapūn ām—pote'a munopapūn ām — io'e. — Epeya-munopapūnpūn cuy ip idibim — io'e.

Idibi o'eimuōm ip pote'a be. Yanopapūn o'e.

⁸ — Ti'in cuy epeti'uk yabewi — Jesus o'e cebe ip. — Eyekariwa kay juy epetidu-jowat — io'e.

O'ti'uk ip yabewi. O'tidujowat ip jekariwa kay.

⁹ Idibim ḡu o'e. Uva'abidim o'jediewexat. Peta iwat o'tikōn. Peta iwat ma itaybit ḡu o'e abu o'timuwexat uva'abidim iam. O'ti'uk'iaiyū bit itaybit o'e.

Ḡebuḡe peta iwat jewebumūniat o'tomuwā.

¹⁰ — Soat oceju koam tikujjāti ūmūm ocebureyū be. Ibeḡbeḡ ip pima, oceju tikōō-mati ūmūm cebe ip. Ēn pit imēn ḡu e'em. Ḡasū acā tikujjāti ūmūm ēn ocewebe! — io'e.

¹¹ Imēneju ceweju etaybitbinayū oitabun cekay.

— Deus a'ōbacaap kuḡ teku — io'e ip.

Jesus idibi o'timuwexat uva'abidim. Jesus koam wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapuk Caná ka beayū etabutpe Galiléia eipi be. Ōn Deus a'ōbacaap kuḡ iap o'ḡubapuk adeayū be.

¹² Iboap tomukadi Jesus o'ju Cafarnaum ka be. O'ju jexi eju, jekitpityū eju dak, doze beayū eju dak. Ade xet ḡu osodop ip iḡo ka be—pūḡpūḡ ā.

¹³ Ḡebuḡe o'ju Jerusalém ka kay jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip Judeuyū epeta kay. Peta mujurūḡrūḡ'uk osodop ip Judeuyū jeḡebu am Egito eipi bewi Deus wuy-dobuyū'ūm'ūm o'tujujēm iap kay. Páscoa i iḡo epeta butet osunuy. ¹⁴ O'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboḡat'a kay. Oajēm. Oōm. Adeayū o'jojojo ya be. Biopak teidada'ukayū o'jojojo uk'a naxirōḡ pe. Carneiro teidada'ukayū dak o'jojojo. Pukaso deidada'ukayū dak o'jojojo. Soat ip o'jojojo yanaxirōḡ pe. Ajēmjemayū edinheiro mutrokakan ip osodop warara'acayū.

¹⁵ Jesus oitakomān uk'a beacat kay. Ixibu o'subumukirik bōrōbum. Iōhōyū o'ḡuwat ya bewi soat. Bioooh. Aki kay o'ḡujēm. Dinheiro mutrokakan'ukayū dak o'ḡujēm. Biopak deidada'ukayū dak o'ḡujēm. Carneiro deidada'ukayū dak o'ḡujēm. Soat ip

o'ğujēm. Buğ. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Duoooooh. O'jedu. Soat o'ğudu dinheiro isurūğat mesa bewi.

¹⁶ — Soat cuy epetujujēm ite'a naxirōğ pawi! — io'e Jesus pukaso deidada'ukayū be. — Webay duk'a be ğu juy epeteidada! — io'e.

¹⁷ O'jeğebu ip Deus ekawēn kay doze beayū. Ibodup pe ibararak opop:

Bay, ijop'a eduk'a! i. Inaka warēmtağ e'em ip ite'a be, i. Imēnpuye wetakoma jījā, i.

¹⁸ Gebuje Judeuyū kukukayū o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi iteyū eğujēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi? — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap cuy ejomōğ ocewebe — io'e ip. — Iboap mōğ puje, “Cūğ ma cebe iteyū mujēm ām,” i kuka oce'e — io'e ip.

¹⁹ — Eywebe Deus eju kawēnwēnap'a muy'at puje, wara'at'a juy oyamuy ōn ma — io'e Jesus. — Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy uk'a — io'e Jesus cebe ip.

²⁰ — Iba'ore ewebe wara'at'a muy ām xepxep xet — io'e ip. — Ocejū ite'a muymuy ade koato—46 koato — io'e ip Jesus pe.

²¹ Jesus ekawēn cekawēn pa'arēm o'e cexe ip. “Uk'a” i'e buje, jejebit o'ğuwēn Jesus. ²² Ce'ū'ūayū xewi Deus pe Jesus muyu buje, Jesus ekawēn kay o'jeğebu ip doze beayū.

— Deus ekawēntup pe ibararak icēmān — io'e ip. — Jesus icēmān o'e'e ocewebe — io'e ip jewewebe.

²³ Adeayū oitabun Jesus kay ixē Jerusalēm ka be bima—Judeuyū Páscoa epeta muğēğēm pima. Ōn Deus a'ōbacaap kuğ iap o'ğubapukpuk Jesus. Iboap co buje itabut o'e ip cekay. Imēnpit Pūğpūğayū yopīt ma itabut o'e. ²⁴ Jesus pit itaybit osunuy apēn ixeyū jewağuyğuy iam. Imēnpuye ibapuğ ğu o'jewemuwēn cebe ip. ²⁵ Abu-be Jesus e'em: — Apēn tekū jewağuyğuy — i? Ka'ūma be ma. Jewewebe ma itaybit osunuy.

3 ¹⁻² Ixima be Nicodemos oajēm Jesus kay. Nicodemos ya'ōbuyxiat osunuy. Judeu osunuy. Fariseu osunuy.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e Jesus pe. — Ocetaybit ēn ocemutaybitbin'ukat iam. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat ēn. Deus a'ōbacaap mōğmōğ'ukat ēn. Abu-be Deus a'ōbacaap mōğ put? Deus bikuyap tağ jekuku'ukat pe acā! Ocexe ēn Deus xewiat — io'e Nicodemos.

³ — Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Waram eykap'ūm pima, iba'ore Deus pe eykukan — io'e.

⁴ — Apēn kuka dak waram akap aypa bima? Iba'ore! — io'e Nicodemos. — Waram xe'e kuka aōm wuyxi uk pe? Iba'ore! — io'e.

⁵⁻⁶ — Aoyū uk pawi wuykap puje, wuyebay ipotpoyūm acesop — io'e Jesus. — Deus biōğbuk a'ōbi bit Deus ebekitkiyūm acesop. Wuyağuyisum aceku. Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Idibi be eymubatisasan'ūm pima Deus eykukukan ğu je'e, Deus biōğbuk eywebe'ūm pima dak — io'e. ⁷ — “Deus ebekin cuy eğuy,” i ōn e'em ewebe — Jesus o'e. — “Ağuyisum cuy ejeku,” i ōn e'em ewebe. Ağuyabi'ūm ğu juy eğuy wa'ō kay — io'e Nicodemos pe. ⁸ — Kabido jekpiwan ma pidojulum. Kabido a'ijojom pit wuyju. Eyetaybit ğu poma pidojulum iam, pomawi o'subidodot iam tak. Imēnpuxim eyetaybit ğu dak apēn kuka Deus ebekitkiyūm acesop ibiōğbuk a'ōbi iam — io'e.

⁹ — Apēn paxi kuka o'jebapuk? Ekawēn pa'arēm oxe — io'e Nicodemos.

¹⁰ — Ên Israel naxegebitbit mutaybitbin'ukat—Judeuyū mutaybitbin'ukat — io'e Jesus. — Ên pit a'ōbuyxi adeayū xe. Apēnpuye dak wekawēn pa'arēm exe? — io'e.

¹¹ — Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Wetaybicap muwēnuwēn ōn. Kuy ojojojoiat muwēnuwēn ōn. Inaka ên wekawēn kay ġu — io'e. ¹² — Ipi daġayū e'eap muwēnuwēn pima, etabut ġu wekawēn kay. Kabi beayū e'eap muwēn puje, iboap kay dak etabut ġu kuka epe'e — io'e. ¹³ — Warara'acat ġu o'kop kabi kadiwi o'jojoiat muwēn ām ipi daġacat pe. Ōn acā okop — io'e. — Soat waġo ōn — io'e.

¹⁴ — Moisés puybujo'iatpu o'subumu'āy ip-takūbi daġ—bronze muġēġēbu. Uk'a'ūmat pe o'subumu'āy kuyje. Iġobu kay ceak'ibiyū oe'ū ġu puybu nuy pibun. O'je'ada ip soat. Imēnpuxim itakomaayū obamupaya korosa be we'ū ām. Soat waġo ōn — io'e.

¹⁵ — Okay itabucayū yaġuyisum jeku ġasū—soat ip. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje dak — io'e Jesus. ¹⁶ — Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ġudot wuykay. Pūġ ma ipot. Ixe ipot kay wuyetabut pima, soat em ġu wuye'ū ace-sop. Ce'ū'ūayūm ġu acesop. Waram acejetait. Soat em wuyetait acesop Deus xe — io'e. ¹⁷ — “Ipiat osupi'ajoat eywebe ikērēat kuġ eyju oxo buye,” i'e ojuy ġu Deus. Imēnpuye jekpot o'ġukop ipi kay. O'ġudot ipi daġayū daxijo am ipiatpi'ajojoap kay cuap puxim — io'e. ¹⁸ — Deus ipot pūġ ma. Deus e'em ġu “Ikērēat kuġ eyju oxo,” i jekpot kay itabucayū be. Deus kuy o'e “Ikērēat kuġ eyju oxo,” i itabut'ūmayū be bit, jekpot kay itabut'ūm puye. ¹⁹ Deus ipot osodot ipi kay apēn ikērēat Deus xe iap mubapuk am wuywebe, apēn cūġ ma iap mubapuk am tak. Ixe kabiaap puxim. Ijo-diayū bit ikērēat mujurūġrūġ. Kabiok taġ jekuku'ukat puxim ip. Imēnpuye ip ibu'u jetabut am Deus ipot kay — io'e. ²⁰ — Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū ibu'u jījā jemutay-binan ajo ikērē Deus xe iam. Imēnpuye Jesus ekawēn a'ījojom ġu ip. Ibu'u jījā ip warara'acat pe itaybit am ikērēat mujurūġrūġ teyūku iam. Kabiok taġ jekuku'ukat puxim ip — io'e. ²¹ — Iidipat mujurūġrūġ'ukayū bit itabut Deus ipot kay, ōn pit Deus ekawēn taġ jekukum iap mubapuk am warara'acat pe. Kabia daġ jekuku'ukat puxim ip — io'e.

Imēn Jesus o'jekawēn Nicodemos eju.

²² Guyjom Jesus o'ju Judéia eipi kay. Jeweju etaybitbinayū eju o'ju—doze beayū eju. Iboceayū mubatisasan osodop ip. ²³ João Batista dak Enom ka be osunuy. Imubatisasan ip osunuy iboceayū mutaybit am teyūku João Batista ebekitkiyū iam. Salim ka xe osunuy tiboġ puye. Adeayū cucum o'e João kay. Imēn João imubatisasan ip osunuy, ²⁴ daomūnmūnap'a be ġu buk puye. ²⁵ João eju etaybitbinayū o'jewā'ōxikxik ip Judeu eju.

— Abu ġu cūġ ma wuyjuyū mubatisasan teyūku webekitkiyū iap mubapuk am? — io'e ip jewewebe. — Jesus ġu xe'e? — io'e ip. — João Batista ġu xe'e? — io'e ip jewewebe.

²⁶ Imēnpuye o'jekawēn ip João eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Aġokatkat iboceayū mubatisasan ġasū! Kuy bima ixe oceweju oeku Jordāo wīnābu bima — io'e ip. — Ixe juk adi eġuwēn ocewebe — io'e ip. — Soat iboceayū cum cekay acā oceju ixe ebekitkiyūm ġasū bit i'e am — io'e ip.

²⁷ — Ocokcok cīcā adeayū cum Jesus kay buye — io'e João bit. — Deus acā wuymōgmōġ wuya'ōbuyxian — io'e. ²⁸ — “Ōn pit Cristo ġu—Deus emunaē ġu ōn,” i juk adi oce eywebe — io'e João. — “Deus acā omudot tot awap,” i juk adi oce eywebe. Kuy wekawēn epeya'ījojo — io'e João. ²⁹ — Wuyewebumūn puje jewebumū-

nat jetayxi bum — io'e João. — Jewebumūnat pure bit jewebumūnat xe nuynuy. Ibure icokcok e'em jewebumūnat icokcok puye. Jewebumūnat pure buxim ōn — io'e João. — Ōn tak ocokcok cīcā adeayū cum Jesus kay ya'ōkayayūm — io'e. ³⁰ — Ade jījā je'e ip Jesus a'ō kayayūm. Wa'ōkayayū bit ade ġu je'e ip—pūġpūġ ā. Imēnpit ocokcok cīcā — io'e João.

Imēn João o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju.

³¹ Kabi kadiwi oajēmiat itaybit cīcā. Soat podi ma itaybit. Ipi daġat pit ka'ūma. Itaybit ipi daġayū e'e am. Ipi daġayū e'e am acā kawēnwēn. Kabi bewiat pit itaybit cīcā. ³² O'jojojoiap muwēnuwēn ixe. O'ya'ījojoiap muwēnuwēn tak. Inaka pūġpūġ acā itabut ya'ō kay. ³³ Ixe a'ō kay itabucat pit e'em: — Deus cūġ wuykuġ — i soat pe jebureyū be.

³⁴ Deus emumudot Deus ekawēn muwēnuwēn. Cebay tacup ġu. Jebiōġbuk muōmōm jekpot pe. Imēnpuye soat em jebay biōġbuk a'ōbi jekukum ipot. ³⁵ Deus xe jekpot kukpin cīcā. Imēnpuye soat ja'ōbacaap o'ġūm jekpot pe.

— Okpot pit wa'ōbaca jo'ī — io'e Deus.

³⁶ Deus ipot kay itabucat yaġuyisum jeku ijodi bima. Ce'ū buje itait jeenuy Deus xe. Itabut'ūmat pit Deus xe ġu ma jeenuy itait. Soat em Deus itakoma jījā cekay—ja'ō kay kūyjobit'ūmat kay.

4 ¹⁻³ Ibocewi Jesus o'jēm Judéia eipi bewi, Fariseuyū Jesus awēġ o'yawēġtobuxik puye. Adeayū juk Fariseuyū o'ġukūyjojo.

— Ade ġu João Batista eju etaybitbinayū — io'e Fariseuyū be. — Jesus eju etaybitbinayū bit ade jījā — io'e ip. — Ade iboceecat mubatisasan Jesus — i napa ma o'e ip.

Imēnpit Jesus ġu iboceecat mubatisasan osunuy idibi be—ceweju etaybitbinayū acā.

Jesus epit ojuy Galiléia eipi kay jewēju etaybitbinayū eju.

⁴ — Ġa'a aju Samaria eipi daġ — io'e Jesus.

— Ġa'a — io'e ip.

⁵ Ibocewi oajem ip aġoka be—Sicar ka be. Kuyje Jacó jekat o'ġūm jekpot pe—José be. Sicar ka José katpuk tēġ ma o'sukadop.

⁶ Jesus o'ju idibikūy kay. Iġokūy Jacó juk o'sukūykocat kuy bima. Jesus taopipi o'e cūġcūġām. Jebodoy am oabik. Oabik idibikūy xe o'sukopibareren puye. Kaxicuġ o'e. ⁷⁻⁸ Jesus eju etaybitbinayū o'ju aġoka be jexat pum.

Ijēm ip puje, ayacat oajēm ikūy be—Samaria eipi beat. Idibi bu ojuy oajēm.

Ġebuje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Etibu buk wekōnaptim — io'e Jesus.

⁹ — Ap! — io'e. — Ēn Judeu. Ōn pit Samaria eipi beat — io'e ayacat. — Apēnpuye ēn e'em owebe “Etibu buk wekōnaptim,” i? — io'e.

Judeuyū ibu'u jījā osodop Samaria eipi beat ewa'e bewi jekōn ām. Imēnpuye ayacat o'e ibu'u jewa'e beati ūm Jesus pe.

¹⁰ — Deus tei'ūma iūmūm wuywebe. Etaybit ġu iboam — io'e. — “Etibu buk wekōnaptim,” i oce ewebe. Etaybit ġu dak abu ōn iam — io'e. — Etaybit ōn ibima, “Etibu buk wekōnaptim,” i kuka ece owebe. Oxewi tiojuyjuy bima, ekōnaptim kuka otiūm ewebe. Itedi kōn puje, aġuyisum eceku. E'ū buje dak soat em etait ecesūy Deus xe — io'e Jesus.

¹¹ — Tapu — io'e. — Tibubuap kuġ ġu ēn — io'e. — Ikūyberen cīcā idibikūy. Pomawi kuka iġodi etibu—wuymutaitcapti? — io'e. ¹² — Ocedobu'ūm ya'ōbuyxi

osunuy—Jacó'üm — io'e ayacat. — Soat xe ya'öbuyxi osunuy. Ixe'üm iteküy o'suküykocat ocewebeam kuyje. Ixe Jacó'üm tikônkôn'uk osunuy iteküy bewiati. Ce-bekitkiyü dak tikônkôn'uk osodop, iöhöyü dak. Ya'öbuyxi osunuy ixe'üm Jacó'üm. Ën pit ibodi ma'ğu a'öbuyxi? — io'e Jesus pe.

¹³ — Iteküybewiati kön puje, waram tak ebipuruk ece'e — io'e Jesus. ¹⁴ — Wemudiümti kön puje bit, waram ebipuruk ğu ece'e—püğ em tak ka'üma — io'e. — Wemudiümti bit tiwaru. Idi'a buxim je'e ewebe—tiapep'ümati buxim. Imënpuxim je'e wemudiümti. Tiapap ğu je'e. Wemudiümti kön puje, waram eybipuruk ğu epe'e. Itedi kön puje, eyağuyisum epeku ijodi. Soat em eyetai epesop Deus xe eye'ü buje dak — Jesus o'e cebe.

¹⁵ — Tapu — io'e. — Itedi buk etiüm owebe! — io'e. — Etiüm waram obipurukap puxim — io'e. — Etiüm puk waram ijoce tibum wajëmap puxim — io'e Jesus pe.

¹⁶ — Ektop cuy eğudot okay — io'e cebe. — Ektop eju juy ecepit — io'e.

¹⁷ — Tã — io'e. — Oktoptep ğu — io'e.

— Icëmãn ãn e'em "Oktoptep ğu," i — io'e. ¹⁸ — Cinco beayü eju juk a'ğu ecewe-bumün—emumukukukyü eju — io'e. — Ğasü ewejuat ektop ğu — io'e. — Imën ikërë Deus xe — io'e. — Icëmãn ãn e'em pit "Oktoptep ğu," i — io'e.

¹⁹ — Tapu — io'e. — Ğasü bit iba'arëm ğu o'e oxe. Ën Deus ekawën muwënuwën'ukat ma — io'e ayacat. ²⁰ — "Cüğ ma wuywebe Deus kay ğebum ma ijoce ma—co'a be—Gerazim'a be," i juk adi o'e ocedobuyü'üm'üm. Eyju bit Judeuyü. "Cüğ ma wuywebe Deus kay ğebum am wara'atka be ğu—Jerusalém ka be acã," i eyju e'em — io'e. — Abuyü icëm ğu e'em exe? — io'e Jesus pe.

²¹⁻²² — Tü'ü, eya'öpicüġcüğ cuy wa'ö kay — io'e Jesus. — Eyju Samaria eipi beayü — io'e. — Eyju e'em Deus pe "Ën ma ocekekukat," i. Imënpit eyetaybit ğu abu ixe iam. Ocejü bit Judeuyü. Ocejü bit ocetaybit abu ixe iam. Deus Judeu o'taë ijodiayü daxijojo'ukan, — io'e. — Ğuyjom ma "Ën ocekekukat," i juy ace'e wuyebay be Gerazim'a be acã," i'ümğu epe'e; "Jerusalém ka be acã," i'ümğu dak. Soat ka dağ "Ën ocekekukat," i epe'e cebe — io'e. ²³ — Ğaxın ma Deus pe eykukukan epesop — io'e. — Ixe bikuyap tağ epeku. Ixe ekawën kay küyjobin epesop. Imën eyeku buje, Deus kay ğebum epesop soat em. Eyebay ibikuy imën ma eyeku am — io'e Jesus. ²⁴ — Deus ijebitbet ğu. Ijo ba'ore eywebe — io'e. — Ixe kay juy ğebum epesop ijojom ğu ma'ğu. Ixe biöğbuk a'öbi juy epesop ğebum cekay. Cekawën tağ tak cuy epesop ğebum cekay—kawën icëmat tağ — io'e Jesus.

²⁵ — Wetaibit Cristo omuyku iam. Wuydaxijo am Deus emunaë omuyku — io'e ayacat. — "Deus emunaë ixe," i wuyju e'em, "Wuydaxijo ixe," i dak — io'e. — Yajëm puje soan ocemutaybin ixe — io'e.

²⁶ — Õn ma Cristo — Jesus o'e ayacat pe. — Õn ma kawënwën eweju — io'e.

²⁷ Iboam e buje, ceweju etaybitbinayü o'jepit Jesus kay jexat kuğ. Yağuybabi'üm o'e ip ibapuğ ma Jesus ayacat eju kawënwën puye. Imënpit:

— Ajo-kay ãn ayacat xewi? — i'ümğu o'e ip Jesus pe.

— Apënpuye ãn kawënwën ayacat eju? — i'ümğu dak ip o'e cebe.

²⁸ Ğebuje ayacat o'jepit jeka kay. O'ju jeka beacat kay. Timün'a o'yaiwat idibiküy xe. Jay. Oajëm.

²⁹ — Epesot cuy ağokatkat com — io'e cebe ip—jeka beacayü be. — Idibiküy xe omuy — io'e. — "Ën cuk adi ikërëat eğujurüğrüg," i juk o'e owebe — ayacat o'e. — Ixe xe'e Cristo? — io'e. — Ixe xe'e Deus emunaë? — io'e ayacat.

³⁰ O'ju ip Jesus kay. O'jēm ip aḡoka bewi.

³¹ Aḡoka bewiayū ajēm awap ceweju etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Juku wuyxat — io'e ip. — Ġa'a acekōn! — io'e ip.

³² — Oxat ḡu omucokcokcoḡ—wara'at acā. Eyetaybit ḡu iboam — io'e—Jesus o'e.

³³ — Warara'acat xe'e ixat o'tojot cebe? — io'e ip jeweweju.

³⁴ — Eyju ma eycokcok eyxat kuḡ pima. Ōn pit ocokcok omudocat bikuyap taḡ weku am — io'e. — Omudocat kapikap o'ḡūm owebe. Ocokcok oce wekapikap mu'ūm ām — Jesus o'e cebe ip. ³⁵ — “Ebadipdip kaxi kap puje, wuyku beat'a yaop je'e,” i eyju ma e'em. “Ġaxīn ma yaop,” i ōn pit e'em eywebe. Imēnpuxim eyxe adeayū ibu'u jemutabun am okay. “Ak'i epe'e iteyū kay—ajēmjēmāyū kay,” i ōn pit e'em — Jesus o'e. — “Ġaxīn ma ip itabun okay,” i — io'e. ³⁶ — Kadaidaidada'ukat jekapikaptei bubum, jeku beat'a bubu'ukat tak. Icokcok e'em ip jeku beat'a kuḡ pima. Imēnpuxim omuwēnuwēn'ukat icokcok je'e warara'acat pe itabut puje, warara'acat mutabunbun'ukat tak. Itabucayū soat em itait jeedop ip webay xe kabi be — Jesus o'e. ³⁷⁻³⁸ — Ōn cuk eymuju omuwēn ām adeayū be. Icēmān wuyju e'em “Wara'at taidadam. Wara'at pit yabubum,” i. Imēnpuxim pūḡpūḡayū omuwēnuwēn. Warara'acayū itabut'ūmayū mutabunbun. Adeayū epeḡutabun ḡasū cebe ip omuwēn puje. Itabut je'e ip warara'acayū kuy omuwēn puye — Jesus o'e.

³⁹⁻⁴⁰ Ġebuḡe aḡoka bewiayū oajēm cekay—Jesus kay. Oitabun ip cekay. Ade oitabun Samaria eipi watwat. Itabut ip o'e ayacat o'jewemuwēn puye.

— “Ikērēat eḡujurūḡrūḡrūḡ,” i juk xeku o'e owebe — i juk ayacat o'e cebe ip. Itabut ip o'e cekay.

— Ocexe juy eḡuy — io'e ip Jesus pe.

— Ha'a. Oḡuy — io'e.

Xet. Xet. Xepxep xet osunuy iḡo ka be. ⁴¹ Warara'acayū Jesus kay itabut o'e cekawēn co buje. Ade jījā itabut o'e cekay.

⁴² — Koap ma ekawēn oceya'ījojo. Imēnpuye ocetabut cīcā ixē kay — io'e ip ayacat pe. — Ixe ekawēn oceya'ījojo ḡasū bit. Ixe ipi daḡacat taxijojo'ukat wuyxe — io'e ip.

⁴³ Xepxep xet o'kap. Jesus waram o'ju Galiléia eipi kay. Ixe ka Galiléia eipi be o'sukadop—Nazaré ka.

⁴⁴ — Warara'acayū xe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ya'ōbuyxi. Jeka beacat xe bit ka'ūma — i juk o'e Jesus.

⁴⁵ Galiléia eipi watwat pit Jesus o'topabijurūḡ. Icokcok ip o'e. Jesus osunuy ya'ōbuyxi cexe i Peta muḡēḡēm ip osodop Jerusalém ka be. Jerusalém ka be bima Jesus e'eap o'jojojo ip. Ja'ōbacaap mōḡmōḡap o'jojojo ip. Imēnpuye icokcok ip o'e Jesus dopabijurūḡ puje.

⁴⁶ Jesus o'jepit Caná ka kay—idibi o'timuwexat uva'abidim iat ka kay. Caná ka Galiléia eipi be o'sukadop. Ipi kukat ebekit iḡoka be osunuy—Caná ka be. Ixe ipot iwātaxipi jījā osunuy. Po'i osunuy ipot Cafarnaum ka be. Oe'ū pin ipot jewātaxiapi pibun.

⁴⁷ — Jesus oajēm ijoce, adeayū o'e ipi kukat ebekit pe. Oajēm Judéia eipi bewi — io'e ip cebe.

Ipi kukat ebekit o'ju Jesus kay. Jay. Oajēm.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Okpot eḡu'ada! — io'e Jesus pe. — Oe'ū pin okpot — io'e.

⁴⁸ — Deus ja'ôbacaap mōgmōgāp coco'um puje, kuka eyetabut ġu epe'e okay — io'e Jesus — wuywebe i'e ba'oreat mubapukpukap coco'um puje dak.

⁴⁹ — Kariwa — io'e. — Ejot cuy okpot e'ū awap — io'e.

⁵⁰ — Ecepit cuy eduk'a be — io'e Jesus. — Ekpot kuy o'je'ada. Oe'ū ġu — io'e.

Iwātaxipi topibit ebay itabut o'e Jesus a'ō kay. Aripit. O'jepit jeduk'a kay. Jesus eju ġu o'jepit—jaġepūġ ma. ⁵¹ Jeduk'a be kapikpik'ukayū ixe o'topabijuk e daġ—jeduk'a be yajēm pima.

— Ekpot oe'ū ġu — io'e ip. — O'je'ada jījā — io'e ip cebay be.

⁵² — Poce kaxi bima o'je'ada? — io'e.

— Wuyase bima o'je'ada kapusu — io'e. — Ipa'iat oi'um — io'e ip cebay be.

⁵³ — Wuyase bima ma Jesus o'jekawēn oweju — io'e cebay. — “Ekpot kuy o'je'ada,” io'e owebe — io'e.

Imēneju itabut o'e Jesus kay. Tuk'a beacat tak itabut o'e ip cekay—soat ip.

⁵⁴ Imēn Jesus waram wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapuk adeayū etabutpe—Galiléia eipi beacat etabutpe. O'ġubapuk Judéia eipi bewi ijēm puje.

5 Ġuyjom Jesus waram o'ju Jerusalém ka kay. Oajēm. Judeuyū peta muġēġēm osodop ibo ka be. ² Jerusalém ka be idibi'it'iti o'tinuy. Betesda i tibutet osunuy Judeuyū a'ōm. Ovelha muōmōmap exīntabi xe o'tinuy ixedi—aġoka ekorara exīntabi xe. Pūġpōġbi iwātaxipiat nuyap'a o'yadop idibi'it'iti akokoreren. ³ Ade iwātaxipipaiyū kapopo'i osodop joyū'abeku. Ita'ūmayū osodop ip, cexīġxīġ pa'oreayū dak, ijebit e'ūayū dak. Timukoruyap wiwim ip osodop iwātaxipipaiyū. ⁴ Deus ekawēn tojtjot'ukat ajēmjēm'uk osunuy iġodi be. Idibi mukoruy buje, iwātaxipipaiyū kopkop'uk ip osodop idibi kay. Koap kopat acā o'je'ada. ⁵ Jesus oajēm iġodi xe.

Ġebuje Jesus aġokatkat o'jojojo iġodi xe. Ixe aġokatkat ade koato iwātaxipi osunuy. ³⁸ koato iwātaxipi osunuy. ⁶ Ade koato po'i osunuy jewātaxiapi kuġ. Jesus itaybit o'e iboam.

— Tapu, e'ada pin tu? i — io'e Jesus cebe.

⁷ — Hm hm — io'e aġokatkat. — We'ada pin oce. Imēnpit ka'umġu obure odujukop am idibi kay timukoruy buje — io'e. — Okop pa'ore. Okop pin pima, warara'acat ma kom. Ixe ma o'je'ada — io'e. — Ōn pit ka'ūma — io'e.

⁸ — E'āy — io'e Jesus. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Xīġxīġ ece — io'e.

⁹ O'je'ada ġebuje bit aġokatkat. Jexexecaptup o'tupu. Xīġxīġ o'e. Xīpat o'e. Judeuyū xe jebodoydoyap kabia osunuy. Sábado osunuy. ¹⁰ Imēnpuye Judeuyū kukayū o'jekawēn aġokatkat eju—ce'ada'ibit eju.

— Jebodoydoy oceju ijop kabia. Cūġcūġ ġu — io'e ip. — Ka'umġu wuyekapikap ġasū. Wuymutaybitbinap taġ ġu ěn e'em — io'e ip. — Cūġ ġu ewebe exexecaptup tujowat am ġasū. Kapikpiġ ěn exexecaptup tujowatwan — io'e ip.

¹¹ — “Exexecaptup cuy etupu,” i juk o'e owebe omu'adaat — io'e. — “Xīġxīġ ece,” io'e owebe — io'e ce'ada'ibit.

¹² — Abu o'e ewebe “Exexecaptup cuy etupu,” i; “Xīġxīġ ece,” i dak? — io'e ip. — Apēn ibutet? — io'e ip.

¹³ Imēnpit ce'ada'ibit itaybit ġu o'e jemu'adaat puten. Imu'ada buje, Jesus dao ma o'jēm adeayū parakpewi. Imēnpuye ce'ada'ibit itaybit ġu o'e ibuten.

¹⁴ Jesus ce'ada'ibit o'tobuxik ġuyjom. Deus eju kawēnwēnap'a be o'tobuxik—yabo'gat'a be.

— Kuy ece'ada — io'e. — Ikêrêat cuy eğujurũğ ğu waram ewătaxipinap puxim — io'e Jesus imu'ada'ibit pe.

— Hm hm. Ikêrêat oğujurũğ ğu — io'e.

¹⁵ Ce'ada'ibit o'jêm. O'ju Judeuyũ kukukayũ kay.

— Kuy bima wetaybit ğu oğuy abu omu'ada iam — io'e. — Ğasũ bit wetaybit oce ibuten — io'e. — Jesus i ibutet — io'e cebe ip.

¹⁶ Imênpuye Judeuyũ kukukayũ Jesus kaykay o'e ip. Yaoka ojuy ip Jesus ağokatkat o'ğ'u'ada jebodoydoyap kabia be buye.

¹⁷ Imêneju Jesus o'jekawên cebe ip.

— Webay soat kabia jekapikap kuğ e'em. Imênpuxim ôn tak wekapikap kuğ e'em — io'e Jesus cebe ip.

¹⁸ Imênpuye Jesus aoka ojuy ip Judeuyũ kukukayũ.

— Jesus o'jekapik jebodoydoyap kabia be. Ağokatkat o'ğ'u'ada — io'e ip. — Imên cüğ ğu Deus xe — i napa ma ip o'e. — Jesus o'e “Deus webay,” i — io'e ip. — “Deus webay” i'e'em pima, “Deus a'ôbacaap co'i ôn tak wa'ôbaca,” i'e'em tak — io'e ip. — Imênpuye juy ayaoka — io'e ip.

Imên o'jekawên ip jeweweju.

¹⁹ Ğebu je Jesus o'jekawên Judeuyũ kukukayũ eju.

— Icêmân ôn e'em eywebe — io'e. — Deus ipot ôn. Wa'ôbi ğu ôn e'em—webay a'ôbi acă. Webay e'eap cocom ôn. Webay e'eap tağ acă ôn e'em, ix e ipot puye — io'e.

²⁰ — Webay xe okupin cîcă. Webay a'ôbi iwătaxipiat mu'ada'ada'uk oğuy. Idip cîcă o'e iwătaxipiat mu'adaap. Iboap podi ma idipat ğubapuk webay — io'e Jesus. — Eye-tabêğbêğ epe'e iboap cocom—webay e'eap cocom — io'e. ²¹ — Webay ce'ũ'ũayũ mutaicin. Waram ip itait. Kabi kay ixeyũ muyuhum. Ôn tak waram ce'ũ'ũayũ mutaicin. Obikuy bima waram imutaicin ôn ix e ipot puye — io'e. ²² — Deus ğu e'em ijodiatat pe “Eykêrê ox e,” i. Owebe ma webay e'em “Ën ma ece 'Ikêrêat kuğ eyju Deus xe,' i ijodiatat pe — io'e Jesus. ²³ — Imênpuye adeayũ je'e owebe “Ën Deus ipot,” i. “A'ôbuyxi jîjă ên,” i. “Deus tak ya'ôbuyxi jîjă,” i je'e ip. Warara'acayũ xe wa'ôbuyxi'ũm pima, webay dak kuka o'e ya'ôbuyxi ğu. Omudocat tak kuka o'e ya'ôbuyxi ğu cexe ip — io'e Jesus. ²⁴ — Icêmân ôn e'em eywebe — io'e. — Wa'ô kay kũyjobicayũ yağuyisum jekukum—omudocat kay itabucayũ — io'e. — Soat em Deus xe jeedop ip itait — io'e. — “Ikêrêat kuğ eyju ox e,” i'ũmğu je'e Deus okay itabucayũ be. “Soat em ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'ũmğu dak je'e cebe ip — io'e Jesus. — “Soat em ipiatpi'ajoap pe juy epesop,” i'ũmğu je'e cebe ip— “Soat em ox e ma juy epesop,” i acă — io'e Jesus. ²⁵ — Icêmân ôn e'em eywebe. Deus ipot ôn. Ğaxîn ma o'jêm eyxewi. Oajêm waram. Wajêm puje, wa'ôberen ocewăwă. Ce'ũ'ũayũ wa'îjojo. Waram ğuto jetait ip wa'ôberen wewăwă buje. ²⁶ Warara'acat Deus mutaicin ğu. Ja'ôbi ma itabêğ e'em. Wa'ôbi ma ôn tak wetait — io'e. — Ôn tak webay jo'i — io'e. ²⁷ — Soat wağ o'ôn. Webay a'ôbi acă ôn e'em pũğpũğayũ be “Eykêrê ğu Deus xe,” i. Ya'ôbi acă “Eykêrê Deus xe,” i ôn e'em warara'acayũ be — io'e. ²⁸ — Eyağuybabi'ũm ğu juy epesop wekawên kay. Ğuyjom ma ce'ũ'ũayũ wa'îjojo — io'e. ²⁹ — Ce'ũ'ũayũ xewi jeu ip jedopap pewi. Xipacat mujurũğrũğ'ukayũ jeu kabi kay. Soat em Deus xe jeedop ip. Ikêrêat mujurũğrũğ'ukayũ dak jeu. “Eykêrê ox e,” i je'e Deus cebe ip. Ixeyũ ğuju ipiat'ajoap pe — io'e.

³⁰ — Wa'ôbi ğu ôn kawênwên—pũğ em tak ka'ũma. Obikuyap tağ ğu ôn jekukum—omudocat bikuyap tağ acă. Kuy owebe Deus e'eap tağ acă ôn kawên-

wên. Imêneju cûg ma owebe “Ikêrêat kuğ eyju Deus xe” i’e am pûg̃pûg̃ayû be; “Xipat eyju Deus xe” i’e am warara’acayû be — io’e. ³¹ — Õn acã omuwênuwên pima, “Deus a’ôbi òn e’em,” i’e’em pima, “Dapxi ên,” i kuka juk epe’e. Wa’ô kay eyetabut ġu kuka epe’e — io’e Jesus. ³² — Wara’acat tak omuwênuwên. Webay dak omuwênuwên. Ixe icēmān e’em. Wetaybit icēmān ixe omuwênuwên iam — io’e. ³³ — Eybureyû juk epeğuju João Batista kay — io’e Judeuyû kukukayû be. — Ixe João icēmān omuwênuwên oeku. ³⁴ “Xipan cuy epe’e omuwênuwên,” i’ümğü òn pit e’em warara’acayû be. “João icēmān omuwênuwên oeku,” i òn e’em eywebe, eydaxijo ojuy òn puye — io’e Jesus. ³⁵ — Lamparina kuğ pima wuyetaybit poma aju iam. João Batista lamparina buxim osunuy. João Deus ekawên muwênuwên oeku. Imênpuye etaybit cûg ma jeku am Deus xe iam. Darem ma eycokcoğ epesop ixe ekawên com — io’e. ³⁶ — João omuwênuwên oeku. Adeayû okay itabut o’e. Webay a’ôbi wa’ôbacaap mōgmōg ojeku eyetabutpe. Iboap tobuxik puje adeayû e’em owebe “Ebay juk omudot ocekey,” i. ³⁷ Webay omuwênuwên. Omudocat omuwênuwên. Eyju bit kûyjobit ġu webay a’ô kay. Webay kay eyetabut ġu dak — io’e Jesus. ³⁸ — Webay juk omudot ijodi. Webay a’ômupubutbun eyju bit, eybu’u jîjâ eyetabut am okay buye — io’e. ³⁹ — Eyju Deus ekawêntup cocom cîcâ. “Deus ekawên tağ jekukum pima, cebekitkiyûm acesop,” i eyju e’em. “Soat em Deus xe acesop wuyetait,” i dak eyju e’em. Imênpit Deus ekawêntup tak omuwênuwên — io’e. ⁴⁰ — Inaka eybu’u jîjâ eyetabut am okay. Okay eyetabun pima, soat em epesop eyetait Deus xe — io’e. ⁴¹⁻⁴² — Wetaybit apên eyju jewağuyğuy iam. Wetaybit cîcâ eyju Deus kay ġu jîjâ iam — io’e Jesus.

— Imênpuye eywebe ibuyxim okukap kudadam ġu òn — io’e Jesus. ⁴³ — Webay a’ôbi ojot. Imênpit eyju eyetabut ġu jîjâ okay. Ja’ôbi warara’acat tot puje bit, ixe kay kuka eyetabut epe’e — io’e. ⁴⁴ — Pûg̃ ma Deusat. Kaümğü wara’at. Eyju bit Deus pe xipan eymuwênuwênap kudadam ġu—wuyjuyû be xipan eymuwênuwênap kudadam acã. Imêneju eybu’u jîjâ eyetabut am okay — io’e. ⁴⁵⁻⁴⁶ — Eyju te’e ma e’em “Moisés emudupmubararaktup tağ oceju jekukum,” i. “Imênpuye oceju cûg cîcâ Deus xe,” i eyju te’e ma e’em — io’e. — Moisés cuk adi omuwênuwên Deus ekawêntup pe. Imênpuye Moisés a’ô kay eyju kûyjobit pima, wa’ô kay dak kuka juk kûyjobit epe’e. “Teyûku ikêrê,” i’ümğü òn pit e’em webay be. Deus acã je’e eywebe “Eykêrê oxe, Moisés a’ô kay kûyjobit’üm puye,” i. ⁴⁷ Moisés emudupmubararaktup kay eyetabut ġu. Imênpuye wa’ô kay dak iba’ore eymutabut am — io’e Jesus Judeuyû kukukayû be.

6 Ibocewi Jesus iodi o’timudek—Galiléia eipi beati. Tiberíades tibutet osunuy.

² Ġebu je adeayû o’ju Jesus kay.

— Jesus juk adi iwâtaxipiyâyû o’ğû’ada’ada. Wuywebe i’e ba’oreat o’ğubapukpuk — io’e ip. — Waram tak paxi iwâtaxipiat ġu’ada? — io’e ip jewewebe.

Imênpuye o’ju ip tomuju. ³ O’jeu Jesus co’apên pe. Jeweju etaybitbinayû eju oabik—doze beayû eju. ⁴ Judeuyû epeta wap osodop ip—Páscoa epeta wap.

⁵⁻⁶ Ġebu je Jesus adeayû o’jojojo.

— Teyûku oğubeğbeğ ixan — io’e jewebe ma. — Filipe du itabut adeayû mubeğbeğ put Jesus pe iap kay? — io’e Jesus jewebe ma.

Imênpuye:

— Apên xe’e juy pão’a aceyabu iteyû xat’am—soat xat’am? — io’e Jesus Filipe be.

⁷ — 6 kaxi be wuyekapikap teim pã'o'a bu buje, kuka o'e ġu adeayū xat'am — io'e Filipe.

⁸ Wara'acat o'jekawēn Jesus eju jewēju etaybin'ibiyū'in. André o'jekawēn ceweju. Simão Pedro waġo osunuy André.

⁹ — Ak'i! — io'e André. — Yaypan'isuat otobuxik. Cinco be pã'o'a kuġ. Axima kuġ tak xepxep — io'e. — Imēnpit apēġām kuka ajat cexewi? O'e ġu kuka adeayū xat'am — io'e.

¹⁰ — “Epabik cuy,” i juy epe'e adeayū be — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be.

O'jekawēn ip adeayū be. Oabikbik ip adeayū kap'idip ceje, tip'ade o'tiptop puye. Ade jġā ip osodop. Cinco mil aġokatkayū osodop aoyū parakpe, bekitkiyū parakpe dak.

¹¹ Ġebuje Jesus pã'o'a o'yabu. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ħn xipāt — io'e cebe. — Ocexat'am eyamudot ocewebe — io'e.

O'yaūm doze beayū be pã'o'a. Yaūmūm pima o'yamu'aren cġā. Ya'ada jġā o'e. Doze beayū pã'o'a o'yaūmūm kaxikxik'iaiyū be. Axima dak o'ġūm doze beayū be. Iūmūm pima o'ġu'aren cġā. Doze beayū o'ġūmġūm cebe ip—kaxikxik'iaiyū be. Kuy jemu'opinput o'jat ip. Ibeġbeġ ip o'jekōn. ¹² Soat ip ibeġbeġ o'e Jesus ixat o'ġu'aren cġā buye.

— Ceaepoyat'a juy epeyabu — io'e Jesus doze beayū be. — Epeyamuxipan — io'e. — Axima epoyat tak cuy epejat. Epeġuxipan cuy — io'e. — Epejat cuy ierepap puxim — io'e cebe ip.

¹³ Soat cepayat ip o'jat. Paġeiro'a jo'iat'a be o'ġuōm ip. O'yamuporan ip cepoyan. Doze be o'yamunopapūn pa'geiro'a jo'iat'a.

¹⁴ Imēn Jesus wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapuk soat etabutpe. Ixat o'ġu'aren cġā. Imēnpuye:

— Ite ma Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat! — io'e ip jewewebe o'jojo'iaiyū. — Ade koato ma ixē ajēmap wiwim ocesop — io'e ip jewewewbe ma.

¹⁵ Jesus dakoy ojuy ip o'e. “En ma juy ocejukan ece” i'e ojuy ip cebe.

— Odakoy ojuy ip jekukukan — io'e. — Ġasū bit obu'u ixeyū kukukan — io'e Jesus jewebe ma.

Imēneju o'jepit jenomukay ma. Jaġepūġ ma o'ju co'a daġ.

¹⁶ Kabioġkabioġ'i bima ceweju etaybitbinayū o'kop iodi kay—doze beayū. ¹⁷ Iodi mudek ojuy ip.

— Ġa'a acepit Cafarnaum ka be — io'e ip jewewebe.

Kobe be ip oōm. Kabiok o'e. Jesus oajēm ġu buk. ¹⁸ Tipodoyboġ cġā o'e kabidoboġ puye. Daum cġā kobe tipodoy daġ. ¹⁹ Wūy jġā o'jekoykoy ip. 5 kilometro o'jekoykoy ip. Jesus o'jojojo ip. Xġxġ oeku idibi adopa daġ Jesus. Yakōmkēm ġu tipodoy daġ. Xġxġmġh. Ti'adopa daġ cūġcūġ ma oajēm. Oajēm pin kobe kay. Iparara jġā ip o'e ti'adopa daġat tobuxik puje—xġxġġat tobuxik puje.

— Ajo xe'e tekū ti'adopa daġat? — io'e ip jewewebe.

²⁰ — Eypararam ġu juy epesop — io'e. — Wara'at ġu ōn. Ōn ma — io'e Jesus.

²¹ Iparara ġu ip o'e doze beayū Jesus ekawēn co buje. Icockok cġā ip o'e. Imēnpuye:

— Eōm kobe be — io'e ip cebe.

Kobe dak o'jemūġ wġnābu. Jejuap ojuy ka be o'jemūġ. Muġ.

²² Kuyaje tomukudadaayū Jesus o'tobuxik ġu.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe. — Pũğ ma juk kobe ijoce osodop kapusu — io'e ip. — Jesus pit oòm ġu ibo be kobe be — io'e ip. — Ceweju etaybitbinayū acā juk oòm kobe be. Ixe bit ka'ūma — io'e ip. — Apoma o'ju? — io'e ip jewewebe.

²³ Kawēnwēn pima wīnābuayū oajēm jekobe dağ. Tiberiades ka bewi ip oa-jēm. O'jemũğ ip. Muğ. Wuyjuyū be pāo'a o'oap pe o'jemũğ ip. Jebay eju kapusu wuykukukat Jesus o'jekawēn iap pe o'jemũğ ip.

²⁴ — Jesus pit ijoce ġu omuy — io'e ip—tomukudadaayū o'e yajēm'ibiyū be. — Ceweju etaybitbinayū dak ijoce ġu omuy — io'e ip. — Ġa'a atimudek eyekobe dağ — io'e ip.

— Ġa'a — io'e ip.

Imēnpuye ip oòm kobe be—Tiberiades ka bewiayū ekobe be. Poroğ. Oòm ip soat. Toktek. O'timudek ip wīnābu. Cafarnaum ka ebikopap pe ip o'jemũğ Jesus kudadam.

— Ġa'a Jesus ajokudada!

— Ġa'a! — io'e ip.

²⁵ O'tobuxik ip. Wīnābu ip o'tobuxik.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Puje ajēm ijoce? — io'e ip. — Ekudadam oceku — io'e ip Jesus pe.

²⁶ Ġebu je Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Kapusu pāo'a epeyabu ox-ewi. Eybeğbeğ epesop oxewiat'am. Ġasū epesot okudadam “Ēn xipāt cīcā” i'e am ġu—pāo'a o pin puye acā — io'e Jesus cebe ip. ²⁷ — Eyxat kay acā ġu juy epeyeğebu. Eybeğbeğ eyxan ijodi bima acā — io'e. — Wara'at tak opop eyxat eyağuy muisusunap xat — io'e. — Ixe xat o buje, eyağuyisum epeku ijodi bima. Soat em epesop eyetait Deus xe eye'ū buje dak — io'e. — Soat wağō ōn. Deus webay. “Obikuyap tağ ēn jekukum soat em,” i juk o'e Deus owebe — io'e. — “Imēnpuye ēn ma ibiat xat ūmūm'uk eğuy wuyjuyū be,” i juk o'e owebe — io'e. — Eyju dak Deus bikuyap tağ cuy epekuku soat em ma — io'e.

²⁸ — Apēn xe'e oceku soat em Deus bikuyap tağ? — io'e ip Jesus pe.

²⁹⁻³¹ — Deus e'em “Wemumudot kay eyetabun cuy epesop,” i — io'e. — Ōn ma Deus emumudot — io'e. — Okay eyetabut puje, Deus bikuyap tağ eyju jekukum — io'e Jesus.

— Ocedobuyū'ūm'ūm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop uk'a'ūmat tağ pima — io'e ip Jesus pe. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Moisés pāo'a mudodot'uk osunuy cekay ip—kabi bewiat'a, i — io'e ip.

— Deus a'ōbi Moisés ja'ōbacaap mōğmōğ'uk osunuy pāo'a jo'iat'a mudodon — io'e ip. — Pām ēn? A'ōbacaap cuy ejomōğ ocetabutpe — io'e ip. — Imōğ puje ocetabut oce'e ekay — io'e ip.

³² — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Ja'ōbi ġu Moisés pāo'a jo'iat'a mudodot'uk osunuy eydobuyū'ūm'ūm pe—Deus a'ōbi acā. Moisés Deus xewiatxat ġu imudodot'uk osunuy cekay ip. Deus pit jexewiatxat mudodon eywebe—eyağuy muisusunap xat — io'e Jesus. ³³ — Deus cuk omudot jexewi kuyje pāo'a jo'iat'a mudocap co'i — io'e. — Ōn kabi kadi wiatxat co'i ojot ijodiat ağuy-muisun am — io'e. — Okay itabucayū yağuyisum jeku — io'e. — Ōn ijodiat ağuy-muisusun'ukat — io'e.

³⁴ — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ibiatxat cuy eğūm ocexan. Soat em cuy eğūmğūm ocewebe.

³⁵ — Õn Deus xewiatxat — Jesus o'e. — Õn ma ijodiat aḡuymuisusun — io'e. — Okay eyetabut puje, soat em eycokcoḡ epesop ibeḡbeḡat co'i. Okay eyetabut puje soat em eycokcoḡ epesop ibipuruk'umat co'i — io'e Jesus. ³⁶ — “Eybu'u eyetabut am okay,” i juk adi ocece eywebe — io'e Jesus. ³⁷ — Webay pūḡpūḡayū mutabunbun okay. Imēnpuye itabut ip okay. “Eyetabun ḡu juy epesop okay,” i'ūḡu òn pit e'em cebe ip—itabun ojuyayū be—pūḡ pe dak ka'ūma — io'e. ³⁸ — Kabi kadiwi juk oajēm obikuyap taḡ weku am ḡu. Omudocat bikuyap taḡ weku am oajēm — io'e. ³⁹ — Soat em aḡ òn okay itabucayū kay. Imēnpuye jetabucap epereperem ḡu ip—pūḡ tak ka'ūma. Waram ixeyū oḡuyu kabi kay ce'ū'ūayū muyuap kabia be. Oḡuyu ip omudocat bikuyap taḡ — io'e Jesus. ⁴⁰ — Okay itabucayū oḡuyu ce'ū'ūayū xewi, webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Soat ip jeedop itait Deus xe soat em—abu òn iam itaybicayū. Imēn webay ibikuy — io'e Jesus.

⁴¹ Imēneju Jesus ekawēn kay ḡu ip o'e Judeuyū kukayū. Jawa'ōxikxiḡ o'e ip jeweweju.

— “Õn Deus xewiat,” i teku e'em — io'e ip. — “Kabi kadiwiat xat co'i òn,” i teku e'em — io'e ip. ⁴² — Jesus ma teku! — io'e ip jewewebe. — Jos'ē'um ipot teku — io'e ip te'e ma. — Wuyetaybit ixim, cebay'um tak. Apēntak “Deus xewi ojet,” i teku e'em? Dapxi teku — io'e ip te'e ma.

⁴³ — Wa'ōxikxiḡ ḡu juy epesop — io'e Jesus. ⁴⁴ — Webay wuyjuyū mutabunbun okay—omudocat — io'e. — Imutabun'um pima, kuka itabut ḡu ip o'e okay. Okay itabucayū acā oḡuyu kabi kay. Webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be ip oḡuyu. Soat em jeedop ip webay xe — io'e. ⁴⁵ — Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'tupmubararak. Imēn ibararak opop tup pe:

Deus soat wuyjuyū ḡutaybin, i.

Imēn e'em iḡodup pe — io'e. — Webay ekawēn co buje, itabut ip okay ijodiatcat, webay be imutaybin puje dak — io'e. ⁴⁶ — Pūḡ ma webay o'jojojo. Warara'acat pit ka'ūma — io'e. — Õn acā webay o'jojojo — io'e. ⁴⁷ — Icēmān òn e'em eywebe — io'e—Jesus o'e. — Okay eyetabut pima, soat em epesop eyetait Deus xe eye'ū buje — io'e. ⁴⁸ — Õn ma Deus xewiatxat — io'e. — Ijodiat aḡuymuisusun òn — io'e. ⁴⁹ — Wuydobuyū'um'um mana'a o'o'uk osodop uk'a'umat pe bima. Inaka oe'ū'ū ip. ⁵⁰ Kabi bewiat kay eyetabut puje, Deus wi wūy ḡu epesop — io'e. ⁵¹ — Õn ma kabi bewiat — io'e. — Kabi bewi ojet ijodiat aḡuymuisun am. Okay itabucayū yaḡuyisum jeku ijodi bima. Soat em jeedop ip itait Deus xe ce'ū buje. We'ū buje, oēn osuēnūm ijodiat xatēn — io'e.

⁵² Iboap co buje jewa'ōxikxiḡ ip o'e Judeuyū kukukayū.

— Apēntak sute jeēn iēnūm wuywebe iēn'o am? — io'e ip jewewebe.

Jesus ekawēn cekawēn pa'arēm osunuy ixeyū xe—Judeuyū kukayū xe. (Oēn'oat okay itabucat iape. Imēnpit itaybit ḡu ip osodop iboam.)

⁵³ — Icēmān òn e'em eywebe — io'e Jesus. — Soat waḡo òn. Oēn'o'um pima Deus ebekitkin ḡu epe'e. Odoy kōn'um pima dak cebekitkin ḡu epe'e — io'e. ⁵⁴ — Oēn'o buje bit, Deus ebekitkin epesop. Odoy kōn puje dak, cebekitkin epesop. Soat em epesop Deus xe eyetait — io'e. — Oēn'oat oḡuyu kabi kay webay ce'ū'ūayū muyuap kabia be. Odoy kōnat oḡuyu ibo kabia be — io'e. ⁵⁵ — Wuyjuyū mutaicinatēn oēn. Odoy wuyjuyū mutaicinatoy — io'e Jesus. ⁵⁶ — Obiōḡbuk omuy oēn'oat pe—odoykōnat pe — io'e. — Obiōḡbuk a'ōbacaap kuḡ jekukum ip. Õn tak pūḡ taḡ ma jekukum ceweju ip — io'e Jesus. ⁵⁷ — Webay ja'ōbi ma itabēḡ soat em ma. Ixe ma omudot.

Ōn tak wetabêg ijodi webay a'ōbi — io'e. — Imēnpuxim ōn ma okay itabucayū aḡuyuisusun. Yaḡuyisum jekukum ip wa'ōbi—oēn'oayū — io'e—Jesus o'e. ⁵⁸— Imēn ma kabi kadi wiatxat — io'e. — Pāo'a jo'iat'a buxim ḡu—wuydobuyū'ūm'ūm xat puxim ḡu. Wuydobuyū'ūm'ūm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop — io'e. — Oe'ū'ū ip—ya'o'o'ukayū'ūm'ūm ma. Kabi bewiat xat ōn. Soat em jeedop ip itait Deus xe oēn'o'ayū — io'e—Jesus o'e.

⁵⁹ Jesus iboam o'e Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iḡo'a beacat mutaybinbin osunuy Cafarnaum ka be. Oēn'oat okay itabucat iape. Odoykōnat tak okay itabucat iape. Imēnpit cekawēn pa'arēm osunuy ixeyū xe. ⁶⁰ Imēnejū:

— Cekawēn pa'arēm cīcā wuyxe — io'e ip jewewebe cekawēn o'jojo'oiayū. — Cekawēn kay ḡu wuyju — io'e ip.

⁶¹ Warara'acayū be jemukūyjo'ūm pima, Jesus itaybit o'e ixeyū ekawēn. Imēnpuye o'jekawēn ceweu ip.

— Wekawēn pa'arēm tu eyxe? — io'e. — Eybu'u du eyetabut am okay wekawēn kay'ūm puye? — io'e Jesus. ⁶²— Soat waḡo ōn. Wekawēn pa'arēm eyxe bima, eyetabut ḡu okay — io'e. — Kabi kay waram omuyuap tobuxik puje dak eyetabut ḡu kuka epe'e okay — io'e. — Oka kay wepicap co buje dak kuka eyetabut ḡu epe'e okay — io'e Jesus. ⁶³— Ijodiat aḡuyuisusun oēn o'o am ḡu — io'e. — Deus biōḡbuk acā ijodiat aḡuyuisusun — io'e. — “Oēn cuy epesuēn'o,” i juk oce eywebe — io'e. — Imēnpit okay eyetabun cuy epesop iam eymutaybin ojuy oḡuy — io'e. — Wekawēn kay eyetabut pima, obikuyap taḡ epeku—eyaḡuyisum epeku — io'e Jesus. ⁶⁴— Imēnpit pūḡpūḡ ey'in itabut ḡu okay — io'e Jesus.

(Jesus kuy itaybit o'e abuyū ibu'u osodop itabut am okay iam. Itaybit o'e abu oūm okay itakomaayū be iam tak. Kuy bima itaybit o'e iboam doze beayū naē buje.)

⁶⁵— Soat ḡu eyetabut okay — io'e. — Webay emumutabunbunyū acā itabut je'e okay. Kuy iboap oḡuwēn eywebe — io'e.

⁶⁶ Kuy bima ceweu oekuku'iaiyū Jesus kay ip ibu'u o'e, cekawēn kay'ūm puye.

Ḡebuḡe oibu'un ip Jesus eju jeku am. ⁶⁷ Jesus o'jekawēn doze beayū eju—jewēju etaybitbinayū eju.

— Pām eyju? — io'e. — Eyju dak tu eybu'un oweju? — io'e.

⁶⁸— Kariwa — io'e Simão Pedro. — Abu-eju kuka oceku? — io'e Jesus pe. — Ēn acā apēn itabucayū yaḡuyisum jekukum iap ekawēn muwēnuwēn ocewebe — io'e. — Ēn acā Deus xe epesop iap ekawēn muwēnuwēn ocewebe — io'e. ⁶⁹— Ekay acā ocetabut — io'e. — Ocexe ěn acā Deus emumudot — io'e. — Ocexe ěn acā xipacat — io'e. — Ēn acā ikērēat ejukuk ḡu — io'e—Simão Pedro o'e.

⁷⁰— Ōn cuk eynaē — io'e Jesus. — Doze beayū juk otaē — io'e. — Imēnpit pūḡ ey'in Satanás a'ōkayan o'e — io'e.

⁷¹ Jesus Judas o'ḡuwēn—Simão Iscariotes ipot o'ḡuwēn. Ixe Judas doze beayū'in osunuy. Inaka Jesus ūm ojuy o'e cekay itakomaayū be yaoka am.

7 Ibocewi Jesus Galiléia eipi daḡ oeku. Judeuyū kukukayū Judéia eipi be osodop ip. Ixeyū Jesus aoka ojuy. Imēnpuye Judéia eipi daḡ o'ju ḡu Jesus. ² Judeuyū epeta wap osunuy. Cepetaboḡ cīcā osunuy. Xijap mōḡmōḡ'uk ip osodop. Xijap pe dopdom osodop ip iḡo epeta bima.

³ Ḡebuḡe ikitpiyū o'jekawēn Jesus eju.

— Ejēm cuy ijocewi — io'e ip Jesus pe. — Judéia eipi kay juy eju — io'e ip. — A'ōbacaap cuy ejomōḡ a'ō kayayū etabutpe ixeyū be “Teku ya'ōbaca jījā” i'e am —

io'e ip. ⁴ — Iba'arēm ġu wuyju e'em xipan jewemuwēn pin pima. Eju juy — io'e ip. — Ka'ūma buk ocejojoioip cuy eġubapuk — io'e ip. — Xipan jewemuwēnat cuy soat pe — io'e ip.

⁵ Jesus kitpityū imēn o'e itabut'ūm cekay buye.

⁶ — Cūġ ġu mabuk oju am peta kay — io'e Jesus. — Cūġ ma bit eyju am. Soat em cūġ ma eyju am. ⁷ Deus kay'ūmayū eykay ġu itakoma ip. Okay bit itakoma jījā ip “Ikērēat mujurūġrūġ eyju,” i ōn e'em cebe ip puye — io'e. ⁸ — Eyju ma peta kay epeju — io'e jekitpiyū be. — Ōn pit oju ġu iġo epeta kay. Cūġ ġu mabuk oju am — io'e Jesus.

⁹ Jesus imēn o'e jekitpitpiyū be. O'jēm ip ikitpitpiyū. Jesus pit Galilēia eipi be osunuy pūġpūġ xet.

¹⁰ Ebapūġ xet kap puje, Jesus o'ju peta kay. Soat eta'ūmpi ma o'ju. Iba'arēm ma o'ju.

¹¹⁻¹³ Ġebuġe Jesus o'jokudada ip Judeuyū kukukayū. Petatam pima o'jokudada ip. — Apu Jesus? — io'e ip jewewebe.

Adeayū ibidadada ma jekawēnwēn osodop Judeuyū kukukayū be ja'ōdobuxikap puxim. Jesus peam jewa'ōxikxiġ ip osodop.

— Xipat cīcā teku — io'e pūġpūġ ixeyū'in.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Wuymuġyukukuku'ukat teku — io'e ip napa ma.

Adeayū imēn ibidadada ma jekawēnwēn ip o'e.

¹⁴ Jesus o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay—yaboġat'a kay. Peta muġēġēm pima o'ju. Iġo'a beacat mutaybitbin osunuy.

¹⁵ Judeuyū kukukayū Jesus ekawēn kay ġu ip o'e.

— Apēnpuye dak sute itaybit? — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat xe ġu osunuy jemutaybinan. Cūġ ġu cexe wuyjuyū mutaybin am — io'e ip soat pe iġo'a beacat pe.

¹⁶ — Wa'ōbi ġu ōn adeayū mutaybitbin—omudocat a'ōbi acā — io'e Jesus. ¹⁷ — Wa'ōbi du eyxe ōn eymutaybitbin? Pām ġuto Deus a'ōbi? — io'e. — Deus bikuyap taġ jeku ojuyat itaybit je'e Deus a'ōbi ōn eymutaybitbin iam — io'e cebe ip. ¹⁸ — Pūġpūġayū Deus a'ōbi ġu ijodiat mutaybitbin—ja'ōbi acā. Cūġ ġu imutaybitbin ip. “Xipan omuwēnuwēn cuy epe'e,” i'e'em ip ya'tjojo'ibiyū be. Warara'acayū bit Deus a'ōbi ijodiat mutaybitbin—jemudocat a'ōbi. “Xipan Deus muwēnuwēn cuy epe'e,” i'e'em ip. Icēmān e'em ip. Napa ġu ip e'em. ¹⁹ Moisés Deus ekawēn cuk adi o'ġuwēnuwēn eydobuyū'ūm'ūm pe kuyje. Imēnpit soat eyju kūyjobit ġu iboap ekawēn kay. Abu ey'in iboap ekawēn kay kūyjobit? Ka'ūma ma! Eyju dak waoka ojuy. Apēnpuye? — io'e Jesus.

²⁰ Adeayū Jesus ekawēn o'ya'tjojo Deus eju kawēnwēnap'a beacayū.

— Akpidapi ēn — io'e ip napa ma adeayū Jesus pe. — Ka'ūma ma aoka ojuy — io'e ip Jesus pe.

Itaybit ġu ip osodop adeayū Jesus aoka ojuy iam Jerusalēm ka be powatwat.

²¹ — Jebodoydoyap kabia be wa'ōbacaap ojomōġ pūġ em ma — io'e Jesus. — “Cūġ ġu teku e'em,” i juk adi epe'e iboap co buje. “Sábado be kapikpiġ teku,” i juk adi epe'e — io'e. ²² — “Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ aġokatkat'it'it epetaypu'aġobixeedakat,” io'e Moisés kuyje. “Ikap'isuat epetaypu'aġobixeedakat teku Deus ebekit iap mubapuk am,” io'e Moisés kuyje. Jebodoydoyap kabia bima dak eyju ixeedakatkan Moisés ekawēn mupubutbunap puxim — io'e. ²³ — Sábado

bima eyju ixedakatkan Moisés ekawên mupubutbunap puxim. Sábado bima owebe iwátaxipiat mu'ada buje bit, eyetakoma juk adi epe'e okay! “Ën jebodoydoy ġu! Kapikpiġ ën,” i eyju e'em owebe. “Ën Moisés ekawên mupubutbun,” i eyju e'em owebe. “Ikêrêat mujurüġrüg ën,” i eyju e'em owebe — io'e Jesus. ²⁴ — Dao ġu “Ën ikêrêat mujurüġrüg,” i juy epe'e warara'acat pe — io'e. — Tüybe tekü ikêrêat mujurüġrüg iân eyju e'em. Cekuku am eyetaybit'üm pima, “Ën ikêrêat mujurüġrüg,” i'ümġu juy epe'e — io'e Jesus.

²⁵ — Ite aoka ojuy ġu du wuyka kukayü? — io'e ip Jerusalém ka watwat jewewebe. ²⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e ip. — Ijoce ma omuy — io'e ip. — Soat etabutpe tekü kawênwên — io'e ip. — Imênpit ka'üma ma ibubum — io'e ip. — Wuyka kukayü dak itabut xe'e Jesus Deus emunaë iap kay? — io'e ip jewewebe. ²⁷ — Teku Deus emunaë ġu wuyxe — io'e ip Jerusalém ka watwat'in. — Deus emunaë ajêm puje, abu xe'e itaybit je'e pomawi osodot iam? Ka'üma ma! Imênpit wuyetaybit pomawi tekü osodot iam — io'e ip.

²⁸ Jesus adeayü mutaybitbin mabuk osunuy Deus eju kawênwênap'a be—yaboġat'a be.

— Eyetaybit ġu abu òn iam — io'e Jesus. — Eyetaybit ġu pomawi ojot iam. Wa'òbi ġu ojot—omudocat a'òbi acã. Ixe icêmãn e'em soat em. Eyetaybit ġu abu ixe iam — io'e. ²⁹ — Òn pit wetaybit ixem — io'e. — Ojot cexewi. Ixe ma omudot ijoce — io'e Jesus.

³⁰ Imêneju itakomaayü Jesus daomün ojuy ip. Deus pit jewebe ma o'e: — Jesus daomün ġu buk ip — i. Imênpuye ka'üma ma o'jat.

³¹ Tak ġu o'ya'įjojo'ıayü bit itabut o'e ip Jesus kay. Ade jįjã itabut o'e.

— “Deus emunaë ja'òbacaap jomöġ,” i wuyju e'em — io'e ip. — Ite aġokatkat ja'òbacaap möġmöġ cıcã. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ ite ma. Imêneju ite ma Deus emunaë ocexe — io'e ip.

³² Imênpuye Jesus daomün ojuy o'e ip Fariseuyü. Adeayü Jesus muwênuwên iam o'jeküyjo ip Fariseuyü. Fariseuyü eju paıyü kukukayü Deus eju kawênwênap'a wiwi'ukayü o'ġuju Jesus daomün âm.

³³ — Darem ma buk òn eyxe — io'e Jesus adeayü be. — Ġaxın ma ocepit omudocat kay — io'e. ³⁴ — Okudadam epeku. Odobuxik ġu eyju. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e.

³⁵ — Apoma sute je'ju? — io'e Judeuyü kukukayü. — Poce iba'ore kuka wuywebe tobuxik am? — io'e ip. — Je'ju du sute Judeuyü xe jenuy âm Grécia eipi watwat xe jenuy âm? — io'e ip. — Ipöġpöġayü kay du sute je'ju Judeu'ümayü mutaybit am? — io'e ip. ³⁶ — “Okudadam epeku,” i juk o'e ocewebe — io'e ip. — “Imênpit eyju odobuxik ġu,” i juk o'e — io'e ip. — “Ojuap kay eyju ba'ore,” i juk o'e — io'e ip. — Cekawên pa'arêm ocexe — io'e ip Fariseuyü, paıyü kukukayü dak.

³⁷ Waram Jesus o'jekawên peta müġġēayü be. Peta epere buje o'jekawên cebe ip. Ibo kabia yoboġ cıcã osunuy Judeuyü xe.

— Wuybıpuruk pima, idibi kay jįjã wuyju — io'e. — Abu yaġuyisum ceku pin cıcã? — io'e Jesus ya'öberen. — Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Okay eyetabun pima, eyaġuyisum epeku — io'e Jesus. ³⁸ — Okay itabucayü be idibi buxim jeenuy badi — io'e. — Imênpuye yaġuyisum ip jeku — io'e. — Imên e'em Deus ekawêntup — io'e—Jesus o'e.

³⁹ Imên e buje Deus biôgbuk o'guwên Jesus. Deus biôgbuk ômôm Jesus kay itabucayû be. Jesus iboam o'e ipi kay Deus biôgbuk ajêm awap. Ixe oajêm ãu buk, Jesus jebay xe jenuy âm o'jeu ãu buk puye.

⁴⁰ Jesus ekawên co buje pûg tag ãu o'jekawên ip adeayû—wara'at tagtagtag ma. — Teku Deus ekawên muwênuwên'ukat—ocemumuwiwiiat ma — io'e pûgpûg ixeyû'in.

⁴¹ — Deus emunaê teku — io'e warara'acayû.

— Ka'ûma — io'e warara'acayû bit. — Deus emunaê ãu teku. Teku Galiléia eipi bewiat! — io'e ip. — Deus emunaê Galiléia eipi bewi ãu jajêm — io'e ip.

⁴² — Imên e'em Deus ekawêntup:

Davi naxegebit Deus emunaê, i. Belém ka be je'kap—Judéia eipi be, i. Davi osunuyiat ka be je'kap, i — io'e ip.

— Imên e'em Deus ekawêntup — io'e ip.

⁴³ Pûg tag ãu ip o'jekawên adeayû Jesus muwênuwên. Jawa'ôdawunuwun ip osodop. ⁴⁴ Jesus daomûn ojuy ip yawiwi'ukayû. Imênpit o'taomûn ãu buk ip.

⁴⁵ Jesus kuã ãu yawiwi'ukayû o'jepit. Oajêm ip kuy o'guju'iyayû kay—païyû kukukayû kay, Fariseuyû kay.

— Apênpuye Jesus epetojot ãu? — io'e ip yawiwi'ukayû be.

⁴⁶ — Ixe ekawên kawêntip cîcâ ocexe! Abu-buxim ixe kawênwên? Ka'ûma buxim â! — io'e ip.

⁴⁷ — Eyju dak eymuãuykuku du ixe? — io'e ip Fariseuyû. ⁴⁸ — Ya'ôbuyxiayû itabut ãu ip cekay—pûg tak ka'ûma — io'e ip. — Ocejû dak ocetabut ãu cekay—pûg tak ocetabut ãu ma — io'e ip. ⁴⁹ — Adeayû bit itaybit ãu Moisés ekawên. Imênpuye Deus e'em cebe ip “Eykêrê oxê,” i, “Ipiat osupi'ajoat eywebe,” i — io'e ip. — Iteyû acâ itabut cekay—Moisés ekawên itaybit'ûmayû acâ — io'e ip Fariseuyû yawiwi'ukayû be.

⁵⁰ Nicodemos pit o'jede Fariseuyû be—jebureyû be. Ixe Nicodemos ibimâmâmâyû ekawên coco'ukat osunuy. Kuy bima o'ju Jesus kay jekawên âm ceweju.

⁵¹ — Jesus puk atujuajêm ãu wuykay cekawên co am, imuymuy'ukayû ekawên co am tak — io'e Nicodemos. — Cekawên co'ûm pima, “Ite juy ayaokaat, ikêrêat kuã puye,” i'ûmãu juy ace'e. Imên Moisés cuk adi wuymutaybitbin — io'e Nicodemos.

⁵² — Galiléia eipi bewiat co'i ên kawênwên. Deus ekawên itaybit'ûmat co'i ên kawênwên — io'e ip Nicodemos wayway. — Ite aãokatkat napa ma e'em “Deus ekawên muwênuwên'ukat ôn,” i. Deus ekawêntup cuy etupco! — io'e ip Nicodemos pe. — “Ka'ûmãu Deus ekawên muwênuwên'ukat Galiléia eipi beat,” i'e'em ibiatup — io'e ip Nicodemos pe.

⁵³ Soat ip o'jepit jeduk'a be.

8 Jesus pit o'ju co'a kay—Oliveira dip'a kay.

² Kabia isum Jesus waram o'jepit Deus eju kawênwênap'a be—yaboãat'a be. Adeayû o'je'awero Jesus ekawên co pin puye. Ixe oabik. Adeayû mutaybitbin o'e.

³ Gêbujê Fariseuyû eju Moisés ekawên imutaybitbin'ukayû ayacat o'tojot Jesus kay. Ayacat itoptep ma'ãu osunuy. Inaka warara'acat itop kay itabiku osunuy. Warara'acat itop eju o'tobuxik ip Fariseuyû. O'tojot ip Jesus kay. Adeayû etabutpe ip o'tojot.

⁴ — Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ite ayacat ocetobuxik wara'acat itop eju. Imên-puye ocetojot ekay — io'e ip. ⁵ — Moisés o'e wuydobuyū'ūm'ūm pe: “Wara'acat itop eju jepopomat cuy epeyabuḡbuḡ wita'am,” i. Imên Moisés ocemutaybitbin. Pām ên? Apên ên ece'e? — io'e ip Jesus pe.

⁶ Imên o'e ip Jesus pe. Tüybe cūḡ'ūma jede iân o'e ip. “Cūḡ ḡu ên e'em,” i'e ojuy ip Jesus pe. “Moisés ekawên taḡ ḡu ên e'em,” i'e ojuy ip cebe.

Jesus o'je'aetoro. Ipi mukorepkorem o'e jebum. Koreh. Yatoroh ipi mukorepkorem o'e.

⁷ — Apên ên ece'e? — io'e ip waram.

Kirik'ây. O'ây.

— Ey'inat ikêrêat kuḡ'ūm pima, ixe juy koam wita'a yamuju cekay ayacat abuḡ am — io'e Jesus cebe ip.

⁸ Waram o'je'aetoro. Waram jebum ipi mukorepkorem. Koreh.

⁹ O'jêm ip cekawên co buje. Koap aypapayū o'jêm ôn tak ikêrêat kuḡ iam itaybit puye. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Ḡuyjom warara'acayū o'jêm yaypan'isuayū. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Soat ip o'jêm. Jesus acā o'jepoyat. Ayacat Jesus xe o'e cūḡ'i.

¹⁰ Kirik'ây. Jesus o'ây. O'jeak ayacat kay.

— Tū'ū — io'e. — Apōma o'ju ip “Ên ma ikêrêat kuḡ cīcā Deus xe,” i'e ojuyayū? “Ḡa'a ayaoka wita'am,” i'e ojuyayū? — io'e—Jesus o'e.

¹¹ — Kariwa — io'e. — Ka'ūmḡu ip — io'e. — O'jêm ip — io'e. — Weiwat xeyūku.

— “Ikêrêat kuḡ cīcā ên,” i'ūmḡu ôn tak e'em ewebe — io'e Jesus. — Eju juy — io'e. — Waram pit eḡujurūḡ ḡu ikêrêat — io'e Jesus.

¹² Waram pima Jesus o'jekawên adeayū eju.

— Kabia buxim ôn — io'e. — Deus ekawên eymutaybitbin ôn cūḡ ma eyeku am. Okay itabucayū kabiok taḡ jekuku'ukayū buxim ḡu. Ikêrêat mujurūḡrūḡ'uk ḡu ip. Cūḡ ma ip jekukum kabia daḡ jekuku'ukat puxim. Yaḡuyisum jekukum ip — io'e.

¹³ — Ên acā xipan jewemuwēnuwēn — io'e Fariseuyū. — Cūḡ ḡu ên kawēnwēn — io'e ip napa ma.

¹⁴ — Cūḡ ma ôn kawēnwēn — io'e Jesus. — Eyetaybit ḡu pomawi ojot iam, poma ôn cum iam tak — io'e. — Ôn pit wetaybit pomawi ojot iam, poma ôn cum iam tak — io'e. — Cūḡ ma ôn kawēnwēn wetaybit puye — io'e. ¹⁵ — Eyju e'em “Cūḡ ma ên kawēnwēn,” i, eyxe warara'acat e'eap ibapuk'ūm ma'ḡu. Imên ḡu ôn pit e'em — io'e.

¹⁶ — “Cūḡ ḡu ên kawēnwēn,” i ôn e'em pima bit, cūḡ ma kuka oce. Cūḡ ma kuka oce, omudocat tak imên e'em puye. Webay omudot. Pūḡ taḡ ma oceju e'em — io'e.

¹⁷ — Imên e'em Moisés ekawēntup:

Xepxepayū pūḡ taḡ ma kawēnwēn pima, “Teyūku icēmān e'em,” i kuka o'e ip ya'ijjo'ibiyū, i — io'e Jesus.

¹⁸ — Ôn ma xipan jewemuwēnuwēn. Webay dak xipan omuwēnuwēn—omudocat. Pūḡ taḡ ma omuwēnuwēn oceju—ôn, webay dak — io'e.

¹⁹ — Poce omuy ebay? — io'e ip Jesus pe.

— Etetaybit ḡu abu ôn iam, abu webay iam tak — io'e. — Abu ôn iam eyetaybit pima, abu webay iam tak kuka eyetaybit epe'e — io'e.

²⁰ Imên Jesus o'e Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. Adeayū mutaybitbin osunuy. Dinheiro muômōmap'a xe imutaybitbin osunuy. Cekay itakomaayū Jesus daomūn ojuy. Imēnpit o'taomūn ḡu ip taomūnap kabia ḡu buk puye.

21–24 Waram Jesus o'jekawën Judeuyũ kukukayũ eju.

— Ğaxīn ma ojem ijocewi — io'e Jesus. — Te'e ma epeku okudadam eydaxijoap ojuy. Epe'ũ Deus pe eywebewi ikērēat uk'ũm pima. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e. — “Epe'ũ Deus pe ikērēat uk'ũm pima,” i kuy oce eywebe. Ōn Deus xewiat iap kay eyetabut'ũm pima, epe'ũ Deus pe eywebewi ikērēat uk'ũm pima — io'e Jesus.

— “Ojuap kay eyju ba'ore,” i teku e'em — io'e ip Judeuyũ kukayũ. — Jewaoka du sute? — io'e ip jewewebe.

— Eyju ma ipi dağacat. Ōn pit kabi bewiat — io'e Jesus. — Eyju ma jewağuyğuy ijodiat ağuy dağ. Ōn pit ka'ũma.

25 — Abu ěn? — io'e ip.

— Iebikam piman ma juk ocevemuwën abu ōn iam — io'e. 26 — Adeat muwën pin mabuk ōn eywebe. “Cũğ ğu eyju kawënwën” i'e pin mabuk oce eywebe. Omudocat ekawën muwënuwën acā ōn. Ixe icēmān e'em — io'e Jesus.

27 Jesus jemudocat muwën puje, jebay o'ğuwën. Iboap ekawën pit Judeuyũ kukayũ itaybit ğu.

28 — Soat wağō ōn — io'e Jesus. — Obamuapay epe'e we'ũ am korosa be. Obamu-paya buje, “Icēmān xeku kabi bewiat,” i epe'e. “Ja'ōbi ğu xeku oeku—jebay a'ōbi acā,” i epe'e — io'e. — “Wuyebay e'eap muwënuwën xeku oeku,” i epe'e — io'e Jesus. 29 — Soat em omudocat bikuyap tağ ōn jekukum. Imēnpuye soat em ağ okay. Ixe opere ğu — io'e Jesus.

30 Imēneju ade oitabun Jesus kay—ya'įjojo'ukayũ'in.

31 Jesus waram o'jekawën Judeuyũ kukukayũ eju. Pũğpũğ ixeyũ'in o'e: — Teku icēmān e'em — i.

— Wekawën kay kũyjobit pima, oweju etaybitbinayũm epesop — io'e Jesus. 32 — Kawën icēmat muwënuwën ōn eywebe — io'e. — Kawën icēmān eyetaybit pima cekariwa be imudadaybotbot'ibiyũ buximayũm ğu epesop — io'e cebe ip.

33 — Abu ocemudadaybotbot'uk osunuy? Ka'ũma ma! — io'e ip. — Abraão naxeğebitbit oceju! — io'e ip. — Apēnpuye ěn e'em ocewebe “Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyũ buximayũm ğu epesop,” i? — io'e ip.

34 — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyũ be iba'ore jekariwa epere am. Imēnpuxim ikērēat mujurũğrũğ'ukat pe iba'ore ikērēat mujurũğrũğap epere am, Satanás ixe ekariwa buye — io'e. 35 — Cekariwa be imudadaybotbot'ibit ma soat em ğu cekariwa duk'a be dopdom. Kariwa imujēm pin pima, ğujēm. Kariwa ipot pit, soat em jebay duk'a be dopdom. Cebay ixe ğujēm ğu — io'e. 36 — Ōn ma Deus ipot. Owebe eydaxijo buje, Satanás ğu eykukukan jeenuy — io'e. — Imēnpuye ikērēat mujurũğrũğap epere but epesop — io'e. 37 — Icēmān eyju Abraão naxeğebitbit — io'e. — Inaka eyju oaoka ojuy wa'ō kay kũyjobit'ũm puye — io'e—Jesus o'e. 38 — Webay be omutaybitbinap muwënuwën ōn eywebe. Satanás ebekitkit eyju. Ixe ekukuap tağ eyju dak jekukum — io'e Jesus.

39–40 — Ka'ũma! Ocedobu'ũm ekukuap co'i oceju jekukum—Abraão'ũm ekukuap co'i — io'e ip te'e ma.

— Deus kawën icēmat o'ğuwën owebe — Jesus o'e. — Iboap ekawën acā oğuwën eywebe. Inaka eyju ma oaoka ojuy kawën icēmat kay'ũm puye — io'e. — Abraão bit kawën icēmat kay kũyjobit cīcā osunuy. Abraão naxeğebitbit eyju. Ixe'ũm ekukuap co'i ğu bit eyju jekukum — Jesus o'e. — Apēnpuye dak? — io'e. 41 — Satanás ekukuap co'i eyju jekukum — io'e.

— Satanás ekukuap co'i ġu oceju jekukum—Deus ekawēn taġ ma — io'e ip. — Deus acā ocebay — io'e ip.

⁴² — Deus xewi oġot. Wa'ōbi ġu oġot. Ixe ma omudot — io'e Jesus. — Deus eye-bay bima, kajuk okukpin eyxe oġuy — io'e. ⁴³ — Wekawēn kay jekūyjobin pin ġu eyju. Imēnpuye wekawēn pa'arēm eyxe — io'e. ⁴⁴ — Ibiōġbuk kērēayū kukat ebek-itkiyū eyju—Satanás ebekitkiyū — io'e—Jesus o'e. — Apēn ixē ikērēat mujurūġrūġ iap co'i eyju dak ikērēat mujurūġrūġ — io'e. — Ixe warara'acat aokaka'uk osunuy ipi mujurūġ isum. Ġasū dak wuyjuyū muy'ū'ū'uk ixē — io'e. — Kawēn icēmat kay kūyjobit am. Kūyjobit'ūm osunuy ixē — io'e. — Iba'ore ixē be kawēn icēmat kay kūyjobit am. Icēm ġu teku e'em. Napa ma e'em. Napa ma e'em pima, je'e pinap taġ e'em cexe. Dapxi teku — io'e. — Icēm'ūmān e'em ip ixē ebekitkiyū. ⁴⁵ Icēmat ōn pit e'em eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ġu wekawēn kay — io'e. ⁴⁶ — Ka'ūma ma icēmān e'em owebe “Ikērēat mujurūġrūġ ēn” i — io'e. — Icēmān wekawēn. Apēnpuye eyetabut ġu wekawēn kay? — io'e. ⁴⁷ — Kūyjobit ip cekawēn kay Deus ebekitkit. Eyju bit Deus ebekitkit ġu. Imēnpuye Deus ekawēn kay ġu eyju — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be.

⁴⁸ — Icēmān oceju e'em ewebe “Ibiōġbuk kērēat a'ōbi ēn e'em” i, “Akpidae ēn,” i dak — io'e ip. — “Cūġ'ūma ēn jekukum Samaria eipi wat puxim,” i oceju e'em ewebe. Icēmān oceju e'em — io'e ip.

⁴⁹ — Icēm ġu eyju e'em — Jesus o'e. — Ibiōġbuk kērēat a'ōbi ġu ōn e'em. Webay kuġ ōn ibuyxim. Eyju bit obuyxim ġu okuġ — io'e. ⁵⁰ — Ōn ma obuyxim okuġap kudadam ġu — io'e. — Webay bit obuyxim okuġ. Ixe obuyxim ġu okukat ġuju ipiat'ajojoap pe — io'e. ⁵¹ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe — io'e Jesus.

⁵² — Ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi ēn kawēnwēn — i napa ma o'e ip Judeuyū kukukayū. — Abraão'ūm oe'ū. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak oe'ū'ū. “Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe,” i ēn pit e'em — io'e ip. ⁵³ — Ocedobu'ūm oe'ū—Abraão'ūm. Abraão bit toto osunuy ya'ōbuyxiat. Ixe'ūm podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak oe'ū'ū. Ixeyū'ūm'ūm pit toto osodop ya'ōbuyxiayū. Ixeyū'ūm'ūm podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Abu dak ēn? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁴ — Ōn ma xipan jewemuwēnuwēn pima, abu kuka wa'ō kay o'e? Ka'ūma ma! — io'e. — Webay bit xipan omuwēnuwēn. “Ka'ūmġu okpot co'iat ya'ōbuyxiat,” i e'em ixē. “Ēn acā ocekkukat,” i te'e ma eyju e'em webay be — io'e Jesus. ⁵⁵ — Eyju ma eyetaybit ġu abu ixē iam. Ōn pit wetaybit ixem. “Wetaybit ġu ixem,” i ōn e buje, napa ma kajuk oce. Eybuxim kajuk oce dapxi. Imēnpit wetaybit cīcā ixem. Kūyjobit ōn cekawēn kay — io'e. ⁵⁶ — Wuydobu'ūm Abraão'ūm itaybit o'e ipi kay teku jajēm wuydaxijojo'ukan iam. Imēnpuye icokcok o'e — io'e Jesus.

⁵⁷ — Aypa ġu ēn — io'e ip. — Cinquenta koato ġu buk ēn — io'e ip. — Abraão ejojojo ġu! — io'e ip. — Icēm ġu ēn e'em — io'e ip Jesus pe.

⁵⁸ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Abraão kap awap ma kuy wetabēġ oġuy — io'e.

⁵⁹ Ġebye wita'a o'yabu ip Jesus kay yamuju am Judeuyū kukukayū. Yaoka ojuj ip napa ma tūybe e'em iān. Jesus pit o'jemunēm adeayū parakpe. Xerewun. O'jem Deus eju kawēnwēnap'a bewi—yaboġat'a bewi. Akiju o'jem.

9 Ġebuġe Jesus ita'ūmat o'joġoġo doze beayū eju cūġcūġ pima. Ikap puġe ma ita'ūm osunuy. Dinheiro oġuyju'y'uk osunuy ita'ūm puġe.

² — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ceweġu etaybitbinayū. — Apēnpuġe ite ita'ūm o'kap? Ita'ūm o'kap ite ma ikērēat mujurūġrūġ puġe du? — io'e ip. — Pām ġuto cebay ikērēat mujurūġrūġ puġe du? Pām ġuto ixi ikērēat mujurūġrūġ puġe du? — io'e ip.

³ — Ita'ūm ma o'kap ikērēat mujurūġrūġ puġe ġu, cebay ikērēat mujurūġrūġ puġe ġu dak, ixi ikērēat mujurūġrūġ puġe ġu dak — io'e Jesus. — Deus ja'ōbacaap jomōġ wuyetabutpe jabeku. Imēnpuġe ita'ūm o'kap — io'e. ⁴⁻⁵ — Apēn kaxi wuymukabi-aham iap puxim ōn tak Deus ekawēn ijodiat mutaybitbin ijodi bima cūġ ma ceku am ip. We'ū buġe kabiok je'e — io'e. — Deus omudot kapik am jewebeam ja'ōbacaap mubapukpak am. Deus peam cuy acejekapik wuyekapik put pima. Ġuyjom iba'ore je'e wuywebe wuyekapik am cebeam.

⁶ O'jexi ipi ju. Xih. A'a'a. Ka'wi o'ġu'a'a jebidim. Wūnxik. Poroġ. Ka'wi'a'a o'yamuy ita'ūmat eta be imu'ada am. (14) Judeuyū ebodoydoyap kabia be o'yamuy ita be imu'ada am.

⁷ — Eju juy idibi'ti'ti be—Siloédi be — io'e Jesus. — Ecedwedopawuy juy idibim — io'e.

(Siloé timudot'ibiti iape wuya'ōm).

Xiġxiġ. O'ju jewedopawuy.

Jay. Oajēm idibi'ti'ti kay. O'jewedopawuywuy. Boroboro'i. Itate o'e. O'jeu. Jecoat-coan o'e.

⁸ Imēnpuġe ita'ūm tūibit tuk'a etakobeayū o'jekawēn ip jeweweġu, ita'ūm tūibit o'joġoġo'ia'yū dak.

— Ijoce dinheiro oġuyju'y'uk osunuyiat ġu du sute? — io'e ip jewewebe.

⁹ — Ijoce osunuyiat teku — io'e ip pūġpūġpūġ.

— Ka'ūma. Ijoce osunuyiat ġu teku — io'e warara'acayū. — Ixe-buximat acā teku — io'e ip.

— Ōn ma ijoce dinheiro oġuyju'y'uk oġuy — io'e ita'ūm tūibit. ¹⁰ — Apēn etate ġasū? — io'e ip cebe.

¹¹ — Aġokatkat oajēm okay — io'e ita'ūm tūibit. — Ibutet Jesus i — io'e. — Ka'wi o'ġu'a'a. O'yamuy weta be weta mu'ada am. “Eju juy Siloédi be,” i juk o'e owebe — io'e. — “Ecedwedopawuy juy,” i dak — io'e. — Imēnpuġe oju. Ocedwedopawuy. Wetate oceu — io'e ita'ūm tūibit. — Wecoan put oce — io'e.

¹² — Poce omuy ixe Jesus? — io'e ip.

— Iye. Wetaybit ġu — io'e.

¹³ Ġebuġe Fariseuyū kay tuk'a etakobeayū ita'ūm tūibit o'tujowat.

¹⁴⁻¹⁶ — Apēn ecedwedatā ġasū? — io'e ip Fariseuyū ita'ūm tūibit pe.

— Ka'wi'a'a o'yamuy weta be — io'e. — Ocedwedopawuy. Wetate ġasū oce — io'e.

— Itadaat o'jekapik jebodoydoyap kabia be—Sábado bima — io'e ip Fariseuyū. — Moisés ekawēn taġ ġu ite jekukum. Deus a'ōbi ġu ite e'em — i napa ma o'e ixeyū Fariseuyū.

— Ikērēat mujurūġrūġ'ukat ġu itadaat! Apēn kuka ikērēat mujurūġrūġ'ukat pe wuywebe i'e ba'oreat mubapuk put? — io'e warara'acayū.

Imēneju pūġ taġ ġu ip Jesus muwēnuwēn o'e Fariseuyū. Wara'at taġtaġtaġ ma kawēnwēn ip o'e.

17 — Pām ěn? — io'e ip ita'um tũibit pe. — Ixe etadaat. Abu ixe exe? — io'e ip.
— Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat xeku — io'e ita'um tũibit.

18 Judeuyũ kukuk'ukayũ ibu'u ip o'e jetabut am ita'um tũibit a'õ kay. — Ita'um ġu teku osunuy — io'e ip itabut'um puye.

Imĕnpuye ita'um tũibit ebay o'ġudot ip, ixi dak. O'jekawĕn ip ceweju ip yajĕm puje.

19–20 — Ekpot tu iġo? — io'e ip cebay be.

— Hm hm. Okpot iġo — io'e cebay.

— Ita'um tu o'kap? — io'e ip.

— Hm hm, ita'um ġoku o'kap.

— Apĕn tak o'jewetada ġasũ? — io'e ip cebayũ be.

21 — Wetaybit ġu bit apĕn xe'e o'jewetada iam — cebay o'e. — Wetaybit ġu abu ixe o'ġu'ada iam — io'e. — Iġo eju ma juy epeyekawĕn — io'e ip Judeuyũ kukukayũ be. — Ite ma jewetadaap ġuwĕn eywebe. Bekit ġu ġoku — io'e ip.

22 Imĕn o'jede ip, Judeuyũ kukukayũ buxim iparara buye. Judeuyũ kukukayũ juk o'e jebekitkit pe:

— “Jesus Deus emunaĕ,” i eyju e'em pima, eymuõmat ġu kuka oce'e Deus eju kawĕnwĕnap'a be — i.

23 Imĕnpuye iparara o'e ip Judeuyũ kukukayũ buxim. Imĕnpuye ixeyũ o'e:

— Bekit ġu ġoku — i. — Je'adaap ġuwĕn eywebe — i. — “Apĕn ece'ada?,” i juy epe'e cebe — io'e ip.

24 Fariseuyũ waram ita'um tũibit o'tojocat jewekay.

— Deus etabutpe wuyju nuynuy — io'e ip. — Imĕnpuye icĕmān ma juy ece — io'e ip Fariseuyũ. — Etadaat ikĕrĕat mujurũġrũġ'ukat — io'e ip napa ma. — Ocetaybit iboam — io'e ip.

25 — Wetaybit ġu ikĕrĕat kuġ xe'e ixe iam — io'e ita'um tũibit. — Wetaybit wetate ġu ojop iam. Ġasũ bit wetate ma oce — io'e.

26 — Apĕn sute o'e ewebe? — io'e ip. — Apĕn etada? — i waram o'e ip.

27 — Kuy juk iboap oġuwĕnuwĕn eywebe — io'e. — Eyju bit eyetabut ġu wa'õ kay. Apĕn eyju dak waram wa'ġo pin eyxe? — io'e ita'um tũibit. — Ixe ebekitkiyũm pin paxi eyju dak? — io'e cebe ip.

28 — Ap! Ixe ebekitkiyũm pin ġu oceju! — io'e ip. — Ekawĕnkĕrĕ jĩjā ocexe! — io'e ip.

Oitakomān ip ita'um tũibit kay. O'ġukorĕm cĩcā ip.

— Ēn ma ite ebekit — io'e ip. — Oceju bit Moisés ebekitkit — io'e ip. 29 — Ocetaybit Deus a'õbi Moisés e'e'uk osunuy iam. Ocetaybit ġu abu a'õbi sute e'em iam — io'e ip.

30 — “Abu-a'õbi sute e'em?” i eyju e'em — io'e. — “Deus a'õbi ite wetada,” i õn pit e'em — io'e. — Iboap iwaru jĩjā oxe — io'e. 31 — Wuyetaybit Deus ikĕrĕat mujurũġrũġ'ukat ekawĕn a'ġojom ġu ibuywat am iam. Jebikuyap taġ jekuku'ukat ekawĕn a'ġojom pit ibuywat am. Jebuyxim jekukat ekawĕn a'ġojom Deus. 32 Ka'ũma ma teku ita'um o'kap'iat o'sutada iap awĕġ o'yawĕġtobuxik. Kuyje dak iboap awĕġ o'yawĕġtobuxik ġu — io'e. — Ġasũ bit Jesus wetada — io'e. 33 — Deus a'õbi'um pima, iba'ore kajuk o'e cebe wetada am. Deus a'õbi ma ite wetada — io'e ita'um tũibit.

34 — Warara'acat podi ma ikĕrĕat kuġ ěn! Eta'um ekap ikĕrĕat kuġ cĩcā buye! — io'e ip napa ma. — Ēn tu ocemutaybin pin? Ejĕm cuy ocexewi! — io'e ip. — Ejĕm

cuy Deus eju kawēnwēnap'a bewi! — io'e ip. — Waram cuy eōm ġu ijop'a be — io'e ip.

O'ġujēm ip itakoma ita'ūm tūibit kay buye.

³⁵ Ġebye Jesus ita'ūm tūibit o'tobuxik. O'tobuxik Fariseuyū be ixē mujēm iap awēġ tobuxik puje. O'jekawēn ceweju.

— Tapu, ěn pit tu etabut Deus ipot kay? — io'e Jesus.

³⁶ — Abu sute, Kariwa? — io'e ita'ūm tūibit. — Ixe juy eġubapuk omutabut am — io'e.

³⁷ — Ixe jojom ěn ġasū—eweju kawēnwēnat cocom — io'e. — Ōn ma ixē — io'e Jesus.

³⁸ O'jēġ'acēōġcōġ Jesus wap Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

— Kariwa, wetabut oce ekay ġasū bit — io'e.

³⁹ — Pūġpūġ ipi daġayū'in cūġ ma Deus xe wedot puye. Okay itabucayū cūġ ma cexe. Itateayū buxim ip — io'e Jesus. — Warara'acayū bit ikērē cexe. Itabut'ūmayū ikērē cexe — io'e. — “Wetaybitsū mabuk Deus ekawēn. Imēnpit wetaybin pin cīcā,” i'e'em warara'acayū. Ġuyjom ixeyū itabut je'e okay — io'e Jesus. — Warara'acayū bit te'e ma e'em “Wetaybit Deus ekawēn,” i. Itabut ġu je'e ip okay. Ita'ūmayū buxim ip — io'e.

⁴⁰ — Te'e ma du oceju e'em “Ocetaybit Deus ekawēn,” i? — io'e ip Jesus pe, pūġpūġ Fariseuyū'in.

⁴¹ — “Ocetaybitsū ma Deus ekawēn. Imēnpit ocetaybin pin cīcā,” i ey'e buje, ikērēat kuġ ġu kajuk epe'e Deus xe. Imēnpit te'e ma eyju e'em “Ocetaybit cīcā Deus ekawēn,” i. Imēnpuye ikērēat kuġ eyju cexe — io'e Jesus.

10 Ġebye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be. Ovelha ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Ovelha ekorara be iōm pinat, xīntabi be ġu ōmōm pima. “Teku ovelha bu pin,” i wuyju e'em. “Teku ovelha dujupa'um'um'ukat,” i wuyju e'em — io'e Jesus. ² — Ovelha kukuk'ukat pit korara exīntabi be ōmōm — io'e. ³ — Korara exīntabi wiwi'ukat xīntabi muywekweġ ovelha kukat ōm ām. Ovelha jekukat a'ijojom. Ikukat jeōhō nomuwāwām ibuten e'em. Jeōhō mujēmjem akiju korara exīntabi be jekorara bewi — io'e. ⁴ — Imujēm puje cucum jeōhōyū wap. Ovelha jekukat nomuju cucum jekukat a'ōm itaybit ip puye. ⁵ Wara'acat nomuju bit taobu'u ip cum. Itaybit ġu ip wara'acat a'ōm. Jekukat a'ōm acā itaybit ip. Wara'acat puxim pit jenapōnpōn ip itaybit'ūm ya'ōm puye — io'e Jesus.

⁶ Ovelha ekawēn o'ġuwēn Jesus. Xepxep pe o'jekawēn. Ovelha muwēnuwēn pima, jekay itabucayū dak o'ġuwēn. Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e cexe ip—adeayū xe.

⁷ Waram Jesus o'jekawēn cebe ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Xīntabi daġ ovelha ōmōm korara be. Korara be bima abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma. Imēnpuxim soat em aġ ōn okay itabucayū kay — io'e Jesus. ⁸ — Ovelha itaybit ġu dujupa'um'um'ukat a'ōm. Imēnpuxim okay itabucayū itabut ġu icēm'ūma wuymutaybitbin'ukayū ekawēn kay. Wajēm awap osodot'iaiyū icēm ġu wuyjuyū o'ġutaybitbin — Jesus o'e. ⁹ — Xīntabi daġ ovelha ōmōm korara be. Cēm cēm ip jexat kudadam. Korara be bima abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma! Imēnpuxim wuyjuyū okay itabun puje soat em aġ ōn ixeyū kay. Abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma! — io'e Jesus. ¹⁰ — Tujupa'um'um'ukat ma ajēmjem ovelha dujupa'um ām, ixeyū aoka am tak. Ōn pit ojot

ijodiat aḡuymuisun am. Okay itabucayū yaḡuyisum jekukum. Ojot ixeyū mucok-cok am — io'e. — Okay itabucayū icokcok cīcā — io'e. ¹¹ — Okay itabucayū kuḡ ōn xipan ikukat jeōhō kuḡ xipan iap puxim — io'e. — Ovelha kukat puxim ōn. Obu'u ḡu we'ū ām warara'acat pe okay itabucayū aokaap puxim — io'e. ¹² — Ovelha kukukat a'ōbuywatwat'ukat ikukukat ḡu. Dinheiro bu am acā kapikpiḡ. Ovelha iwat ḡu—ibuywatwat'ukat acā. Ovelha iwatiwan kak ajēm puje. Jenapōnpōn kak puxim iparara buye. Kak ovelha bubum. Ovelha muwatwan soat taḡ. ¹³ — Ibuywatwat'ukat jenapōnpōn dinheiro bum acā kapikpiḡ puye. Ibu'u ovelha kuḡ, cexe ikukpin'ūm puye. ¹⁴⁻¹⁵ Ovelha kukukat puxim ōn—xipacat puxim — Jesus o'e. — Wetaybit webay. Webay dak itaybit ōn. Imēnpuxim ōn tak wetaybit okay itabucayūm. Ixeyū dak itaybit ōn — io'e. — Obu'u ḡu we'ū ām okay itabucayū e'ūap puxim — io'e Jesus. ¹⁶ — Soat ḡu ovelha pūḡ ekorara be. Imēnpuxim soat ka daḡacat itabut je'e okay — io'e Jesus. — Wa'ō kay je'e ip kūyjobit. Pūḡ taḡ ma ip jeku — io'e. — Soat ixeyū kukan oḡuy — io'e Jesus. ¹⁷ — Oje'ū okay itabucayū e'ūap puxim. Waram ḡuto ōn pit ocetait we'ū buje. Imēneju webay xe okukpin cīcā obu'u'ūm puye we'ū ām — io'e. ¹⁸ — Obu'u we'ū ām pima, iba'ore kajuk o'e warara'acat pe bit oaoka am. “Ece'ū” i juk o'e webay owebe. “Waram ḡuto etait ece'e,” i dak. Wukpiwatpi ma oje'ū, webay ukpiwatpi dak. Wukpiwatpi ma waram ḡuto wetait oce'e, webay ukpiwatpi dak — io'e Jesus.

¹⁹ Imēneju pūḡ taḡ ḡu ip Jesus ekawēn o'ḡuwēn—wara'at taḡtaḡtaḡ ma Judeuyū kukukayū.

²⁰ — Ibiōḡbuk kērēat kuḡ teku — io'e ip napa ma ade ixeyū'in. — Imēnpuye yukp-idapi — io'e ip napa ma. — Apēnpuye dak eyju ixē a'ījom? — io'e ip.

²¹ — Ibiōḡbuk kērēat kukat pit imēn cekawēn pa'ore! — io'e warara'acayū bit. — Apēn kuka ibiōḡbuk kērēat kukat ita'ūmat o'sutada? — io'e ip Jesus pe jededem. — Iba'ore itada am ibiōḡbuk kērēat kukat pe — io'e ip.

²²⁻²⁴ Waram pima Judeuyū kukukayū o'ju Jesus kay. Jerusalém ka beayū peta muḡēḡēm ip osodop Judeuyū. Peta muḡēḡēm ip osodop apēn kuyjeayū Deus eju kawēnwēnap'a o'yamudim iap kay ḡebum am. Ihi bima peta mujurūḡrūḡ'uk osodop ip. Jesus Deus eju kawēnwēnap'a etaybu daḡ cūḡcūḡ o'e—Salomão emuamuy'a etaybu daḡ. Oajēm ip Jesus kay Judeuyū kukukayū. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ēn tu Cristo—Deus emunaē? — io'e ip. — Ibapuḡ cuy eḡuwēn ocewebe — io'e ip. — Ade kabia emuwēnap wiwim ocesop — io'e ip. — Iba'rēm acā ěn kawēnwēn ocewebe. Ēn Deus emunaē bima, Cristo bima, ibapuḡ cuy eḡuwēn ocewebe — io'e ip.

²⁵ — Kuy juk adi ocewemuwēnuwēn eywebe—ade em ma — io'e Jesus. — Imēnpit eyetabut ḡu wa'ō kay — io'e. — Webay a'ōbi wa'ōbacaap ojomōḡmōḡ eyetabutpe — io'e. — Teku Deus emunaē iap mubapukpuḡ oḡuy eywebe — io'e. ²⁶ — Imēnpit eyetabut ḡu wa'ō kay, okay eyetabut'ūm puye — io'e. ²⁷ — Okay itabucayū kūyjobit wa'ō kay ovelha jekukat a'ō kayap puxim — io'e Jesus. — Wetaybit ixeyū e'eam. Wekawēn taḡ jekukum ip ovelha jekukukat a'ōm itaybicap puxim — io'e. ²⁸ — Ixeyū aḡuymuisusun ōn. Warara'acayū bit ixeyū ju'uk ḡu obui bewi—pūḡ tak ka'ūma. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje — io'e. ²⁹ — Webay ixeyū o'ḡutabun okay weōhōyū buximayūm. Warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuḡ webay. Abu-be ixeyū uk put webay bui bewi—weōhōyū uk put? Ka'ūma be ma! — io'e. ³⁰ — Jewa'ōca jojo'i ocejū webay eju — io'e Jesus.

³¹ Iboap co buje, waram wita'a o'yabu ip Jesus abug̃ ojuy am Judeuyũ kukukayũ.

³² — Webay a'ōbi juk adi wa'ōbacaap ojomōgmōg̃ eyetabutpe—ade ma — io'e Jesus.

³³ — “Ekērē Deus xe, juk adi a'ōbacaap ejomōgmōg̃ puye,” i'ūm̃gu oceju e'em ewebe — io'e ip. — “Ekawēnkērē Deus xe,” i acā oceju e'em ewebe — io'e ip. — Ēn ijodiat acā. Imēnpit “Oceju jewa'ōca jojo'i ma webay eju,” i napa ma ēn e'em — io'e ip jetakoma pibun. — Imēneju abug̃ ojuy oceju — io'e ip Jesus pe.

³⁴ — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Eyju dak Deus a'ōbiayũ — io'e Deus kuyje, i.

Deus kuyje o'e “Deus a'ōbiayũ eyju” i jekawēn muwēn ām taēhē'ibiyũ be — io'e.

³⁵ — Deus ekawēntup napa ġu e'em—pūg̃ em tak ka'ūma. Icēmān e'em. Wuyetaybit iboam — io'e Jesus Judeuyũ kukukayũ be. ³⁶ — Ōn ma Deus cuk onaē ijodiat taxijo am. Ōn ma ixē omudot — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju napa ma e'em “Ekawēnkērē Deus xe,” i, “Jewa'ōca jojo'i oceju webay eju,” i ōn e'em puye? — io'e Jesus. ³⁷ — Webay a'ōbi'ūm pima, eyetabun ġu juy epesop okay — io'e. ³⁸ — Wekawēn coco am eyetabut'ūm pima, eyetabun cuy epesop wa'ōbacaap mōgmōg̃ap coco am — io'e. — Eyetabun puje “Jesus ya'ōbaca cebay a'ōbacaap co'i,” i epe'e — io'e.

³⁹ Imēneju Jesus daomūn ojuy ma'ġuto ip Judeuyũ kukukayũ. Jesus pit o'jenapōn jenaomūnap puxim.

⁴⁰ Wara'at ka kay o'ju Jesus. Toktek. Jordāodi waram o'timudek. Jay. Oajēm João Batista be adeayũ mubatisasan osunuy iatka kay. Wīnābu osunuy.

⁴¹⁻⁴² Ġebuje ade ibo ka watwat o'tabun Jesus kay—Jordāodi wīnābuayũ.

— João Batista ma wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk ġu — io'e ip adeayũ jewewebe. — Imēnpit ixē aġokatkat muwēnuwēn'uk osunuy ocewebe. Icēmān João ixē o'ġuwēnuwēn — io'e ip.

Imēnpuye Jesus kay itabut o'e ip adeayũ.

11 Lázaro iwātaxipi o'e. Maria kipit iwātaxipi o'e—Betânia ka beat. Imēnpuye iixiyũ Lázaro wātaxipiap awēg̃ o'yawēg̃muju Jesus kay. Betânia ka watwat osodop ip—Maria, Marta dak, Lázaro dak.

² Ġuyjom ixē Maria wuykukukat i o'suimude'on tide'oatim. Ixē o'suimupuruk jadām. Imēn o'e jexe Jesus ikukpin cīcā buye.

Yawēg̃tujowacat oajēm Jesus kay. Jay.

³⁻⁴ — Kariwa — io'e Jesus pe. — Lázaro iwātaxipi jījā — io'e. — Exe ikukpinat iwātaxipi o'e — io'e.

— Kuy wetaybit — io'e Jesus. — Iwātaxipi jījā opop — io'e. — Ce'ū buje dak jeedop ġu ce'ū'ūayũ xe. Ġuyjom adeayũ je'e “Deus soat podi ma ya'ōbaca; soat podi ma idip,” i — io'e. — “Deus ipot tak ya'ōbaca—soat podi ma ya'ōbaca,” i je'e ip — io'e Jesus.

⁵ Jesus xe Marta ikukpin cīcā osunuy. Maria dak ikukpin cīcā osunuy, Lázaro dak.

⁶ Inaka Jesus xepxep xet osunuy jenuyap ka be iwātaxipiat awēg̃ tobuxik puje. O'ju ġu buk Lázaro kay. Xet. Xet.

⁷ Ġebuje Jesus o'jekawēn 12 beayũ eju—jewēju etaybitbinayũ eju.

— Ġa'a bukto acepit Judéia eipi kay waram — io'e.

⁸ — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Iboceat abug̃ ojuy ġaxīn ma wita'am—Judeuyũ kukukayũ. Waram tak tu iboce eju pin? — io'e ip Jesus pe.

9-10 — Hm hm — io'e. — Wekapik put mabuk owebe. Pũg kabia be doze hora kabiaham wuyju — io'e. — Ixima be cũgẽcũgat kuka o'at kabiok puye. Kabia daḡ cũgẽcũgat pit kuka o'at ḡu kaxi imukabiahham puye. Imẽnpuxim Deus bikuyap taḡ jekuku'ukat je'ũ ḡu jekapikap mu'ũm'ũm pima. Ġa'a aju. Oaokam ḡu buk ip, we'ũap kabia oajẽm ḡu buk puye — io'e.

¹¹ Waram Jesus o'jekawẽn ceweju ip—doze beayũ eju.

— Wuybure, Lázaro opop ixet — io'e—Jesus o'e. — Ōn pit cum ixẽ muwurũḡ am — io'e.

¹² — Kariwa — io'e ip. — Ixet pima, kuka o'je'ada — io'e ip.

¹³ Jesus itaybit o'e Lázaro'ũm oe'ũ iam. Imẽnpit — Lázaro ixet — io'e cebe ip. Imenpuye tũybe Lázaro ixet iãn o'e ip ¹² beayũ. ¹⁴ Imẽnpuye Jesus ibapuḡ o'jekawẽn cebe ip.

— Lázaro'ũm oe'ũ — io'e.

Imẽn o'e ixeyũ mutaybit am.

¹⁵ — Oju ḡu cekay ce'ũ awap — io'e. — Ġasũ bit wa'õbacaap oḡubapuk eywebe eymutabun am okay. Wa'õbacaap kay eyetabut cĩcã bima, ocokcok oḡuy. Ġa'a aju ixẽ'ũm kay ḡasũ bit — io'e doze beayũ be.

¹⁶ — Ġa'a wuyju dak aju ceweju. Āḡ itakomaayũ wuyju dak wuyaoka Jesus aoka buje — io'e Tomẽ—jebureyũ be o'e, xepxem ikap'ibit.

O'ju ip Lázaro'ũm com.

¹⁷⁻¹⁸ Jesusyũ oajẽm Betânia ka xe. Betânia ka Jerusalẽm ka etako o'sukadop. Ebapũḡ kilometro o'sukadop Jerusalẽm ka bewi. Lázaro'ũm kay yajẽm awap oe'ũiap awẽḡ o'yawẽḡtobuxik Jesus.

— Lázaro'ũm o'ḡuõm ip witabikũy be — io'e ip Jesus pe. — Ebadipdip xet omuy ikũy be — io'e.

¹⁹ Lázaro'ũm ixĩtyũ mudiu ip o'e—Marta, Maria dak. Ade ibureyũ ixeyũ muḡuy-cũḡap mu'ũm ojuy ip o'e. ²⁰ Jesus omuyku iap awẽḡ Marta o'yawẽḡtobuxik.

Ḡebuḡe Marta o'ju Jesus dopabe. Jesus e daḡ mabuk oeku. Maria bit jeduk'a be osunuy. ²¹ Jay. Oajẽm Jesus kay.

— Kariwa — io'e Marta. — Ēn ijoce bima, okipit'ũm kajuk oe'ũ ḡu — io'e. ²² — Imẽnpit Deus emujoojuyjuy je'ḡũm ewebe. Wetaybit iboam. Deus eju okipit'ũm peam ekawẽn puje, Deus jekawẽn a'ĩjojo — io'e.

²³ — Ekipit'ũm waram jeu ce'ũ'ũayũ xewi — io'e Jesus Marta be.

²⁴ — Wetaybit ixẽ'ũm waram jeu iam — io'e Marta. — Waram wuyeu buje, ixẽ'ũm tak jeu—wuyebay soat ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be — io'e Marta.

²⁵ — Ōn ma ce'ũ'ũayũ mutaicit'ukat — io'e Jesus. — Wa'õbi ce'ũ'ũayũ waram ḡuto jetaĩt — io'e. — Okay itabucat e'ũ buje, waram ḡuto jetaĩt. Soat em jeedop ip itait Deus xe — io'e Jesus. ²⁶ — Okay itabucat ce'ũ'ũayũ xe ḡu jeenuy—Deus xe acã. Etabut tu iboap kay? — io'e Jesus Marta be.

²⁷ — Hm hm, wetabut, Kariwa — io'e. — Ēn Deus emunaẽ oxe — io'e. — Deus ipot ěn — io'e. — Ocemumuwiwi ěn. Wetabut iboap kay — io'e Marta.

²⁸ Jesus eju jekawẽn epere buje, Marta o'jepit jekibit tomuwã am. Ya'õapĩn ma Maria o'tomuwã uk'a beacat pe ja'ĩjojoap puxim.

— Tũ'ũ — io'e. — Ejot puk — io'e. — Wuyekariwa omuyku jexem — io'e. — E daḡ omuyku — io'e. — Enomuwãwãm — io'e jekibit pe, Maria be. — Ejot puk — io'e.

²⁹ Maria o'ju Jesus dopabe e dağat topabe. ³⁰ Jesus ağoka be oexe ğu mabuk. Wüy mabuk oeku. E dağ mabuk oeku. Marta be jedopabijukap pe mabuk osunuy. ³¹ Judeuyü o'ju Maria nomuju—Lázaro'üm duk'a beacat—iixit muğuycūğap mu'üm ojuyayü. Ixeyü etabixewi Maria o'jem jeduk'a bewi. Imēnpuye o'jem ip ixē nomuju. Tüybe ite witabiküy be cum wa am iān o'e ip. ³² Jay. Maria oajēm Jesus kay. O'jēg'aecōğcōğ cewap.

— Kariwa — io'e. — Ēn ijoce bima, okipit'üm kajuk oe'ü ğu — io'e Maria.

³³ Maria o'tōn. Maria eju yajēm'ibiyü dak wawa osodop ip Lázaro'üm cocom. Jesus iğuycūğ cīcā o'e wawaayü jojom. Tadaybotbot cīcā ip cexe o'e wawaayü.

³⁴ — Poce ixē'üm epeğūm? — io'e Jesus.

— Kariwa, ejot puk — io'e ip. — Ejojo buk — io'e ip.

³⁵ Jesus o'tōn ğejuje bit. Ah. Wa. Imēnpuye:

³⁶ — Ak'i cekay — io'e ip Judeuyü. — Lázaro'üm ikukpin cīcā osunuy cexe — io'e ip.

³⁷ — Ita'üm tübit o'sutadada teku — io'e warara'acayü ixeyü'in. — Iba'ore ğu du juk o'e cebe Lázaro mu'ada am ce'üap puxim? — io'e ip jewewebe.

³⁸ Ğejuje Jesus o'ju witabiküy kay—Lázaro'üm muōmapküy kay. Iğuycūğ cīcā o'e. O'ju Marta eju, Maria eju, Lázaro'üm cocoayü eju dak. Yaboğat'a o'yanuy wita'a iküy nomudip'am. Iküynomudip cem osunuy.

³⁹ — Iküynomudip'a juy epeyamuwede — io'e Jesus.

— Kariwa, eyamuwedeat ğu juy — io'e Marta. — Iğēm xeku opop. Ebadipdip xet opop witabiküy be — io'e.

⁴⁰ — “Okay etabut pima, Deus ja'ōbacaap kuka o'jomōğ etabutpe,” i kuy oce ewebe — Jesus o'e. — Etahun cuy eğuy — io'e.

⁴¹ Iküynomudip'a o'yamuwede ip iküy etako bewi. Jesus o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Soat em ēn wa'ļojom — io'e. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i ōn e'em ewebe — io'e Jesus jebay be. ⁴² — Bay, soat em wekawēn cocom ēn — io'e. — Eweju ōn kawēnwēn ijoceayü be wa'ļo am—ixeyü mutabut am teku Deus emumudot iap kay — io'e Jesus Deus pe, jebay be.

⁴³ Jebay eju jekawēn epere buje, Jesus ya'ōberen o'jewāwā Lázaro'üm kay.

— Lázaro, ejēm cuy! — io'e.

⁴⁴ Ce'ü topibit o'jetait waram. O'jem witabiküy bewi. Soat tağ ijebit tağ imünmün mabuk oeku pağōm. Yamünmün mabuk oeku.

— Eju'uk cuy pağo cebewi — io'e Jesus.

O'ju'uk ip pağo.

⁴⁵ Imēneju oitabun ip Jesus kay Judeuyü ma—Maria ejuacayü ma—adeayü—Jesus Lázaro'üm o'ğutait iap o'jojo'ļayü ma. ⁴⁶ Warara'acayü bit o'ju Fariseuyü kay.

— Jesus Lázaro'üm o'ğutait waram — io'e ip Fariseuyü be.

⁴⁷ Ğejuje paļyü kukukayü o'je'awero ip Fariseuyü eju, jewāwēwē'ukayü eju dak. O'jewāwē ip jeweweju.

— Apēn kuka dak ace Jesus pe? — io'e ip jewewebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ adeayü etabutpe. Imēnpuye ade itabut cekay — io'e ip. ⁴⁸ — Apēn kuka dak ace cebe ja'ōbacaap mōğap puxim? — io'e ip jewewebe. — Apēn kuka dak ace adeayü be jetabucap puxim? — io'e ip. — Itabut puje ip Jesus pe jekukukan je'e ip. Jesus pe jekukukan pima, Roma ka kukat jebekitkit kuka o'ğudot wuykay — io'e

ip. — Wuyka kuka ip o'sukamu'üm. Deus eju kawēnwēnap'a dak kuka ip o'yamu'üm. Soat ka dağ kuka ip wuymuypōğpōğpōğ. Wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ ğu kuka ajeku — io'e ip jewewebe.

⁴⁹ Caifás o'jekawēn warara'acat eju—jawēwē'ukayū eju. Ixe Caifás paīyū kukukat osunuy ixe koato be.

— Eyetaybit'ümān! — io'e Caifás jewēju jewawēwē'ukayū be. ⁵⁰ — Cūğ ma ixe ağokatkat e'ü ām. Xipat kuka o'e pūğ pe ağokatkat pe je'ü ām soat e'üap tieğ—wuye'üap tieğ — io'e—Caifás o'e.

⁵¹ Deus ibikuy osunuy Jesus e'ü ām soat e'ü'üap puxim. Caifás pit itaybit ğu osunuy imēn Deus ibikuy iam.

— Xipat kuka o'e pūğ pe ağokatkat pe je'ü ām soat e'üap puxim—wuye'üap tieğ — i juk o'e itaybit ğu ma'ğu.

Caifás jağuy dağ ğu imēn o'e—Deus ağuy dağ acā. ⁵² Ixe je'ü Judeuyū e'ü'üap tieğ. Warara'acayū e'ü'üap tieğ tak je'ü. Je'ü Deus ebekitkiyū be pūğ tağ ma jeku am.

⁵³ Imēneju apēn paxi Jesus aceyaoka iam jekawēnwēn oekuku ip jeweweju Judeuyū kukukayū.

⁵⁴ Imēnpuye Jesus ibapuğ ğu oeku Judeuyū kukukayū etabun Judéia eipi dağ. O'jem ibocewi. Wara'atka be o'ju—Efraim ka be. Ibo ka uk'a'umat xe o'sukadop. Iboka be osunuy doze beayū eju—jewēju etaybitbinayū eju.

⁵⁵ Ade Judeuyū o'ju Jerusalém ka kay. Peta muğēm ip o'ju. Iğo epeta bima apēn Deus wuydobuyū'üm'üm o'tujujēm Egito eipi bewi iap kay ğebūm ip osodop. Soat ka dağwi o'ju ip Jerusalém ka kay. Peta muğē awap o'ju ip jewemuisun am jebabi dağ.

— Jewemuisun puje, xipat acesop Deus xe — io'e ip jewewebe.

⁵⁶⁻⁵⁷ Paīyū kukukayū o'jekawēn peta muğēğēayū eju—Fariseuyū dak.

— Poce Jesus nuyām eyetaybit pima, epeğuwēn cuy ocewebe — io'e ip. Iboam o'e ip Jesus daomūn ojuy buye. Imēnpuye Jesus ajēmap wiwim cīcā osodop ip adeayū.

— Jesus omuyku du peta kay? — io'e ip jewewebe. — Omuyku ğu xe'e? — io'e ip. Deus eju kawēnwēnap'a be o'jekawēn ip jewewebe adeayū—yaboğat'a be.

12 Jesus waram o'ju Lázaro kay—waram ğuto o'jetait'iat kay. Betânia ka be osunuy Lázaro. O'ju peta muğē awap. Seis kabia kuka Páscoa epeta ip o'ğuy'at. Oajēm doze beayū eju. ² Marta puybit mōgmōğ o'e Jesus pe i'o am, doze beayū be dak. Lázaro jekōnkōn o'e Jesusyū eju.

³ Ğebye Maria tide'oati o'tibu. Ti'ade o'tibu. Nardo i tibutet osunuy. Tiwekoykey-ati ğu o'tinuy—nardodi acā. Tideiboğ cīcāati o'tinuy. Puy. O'suiabi Jesus i. O'suisup jadam. Tide'okuati o'tinuy. Soat tağ o'e uk'a yabi de'o. De'ooooh. Imēn o'e Maria ma.

⁴ Judas Iscariotes pit Maria o'ğukorēm—Simão ipot. Ixe Judas doze beayū'in osunuy. Ixe Judas Jesus o'ğūm cekay itakomaayū be ğuyjom Jesus aoka am cebe ip. Ixe bit Maria o'ğukorēm.

⁵ — Apēnpuye iğodi o'tideida ğu dinheiro bu am? — io'e—Judas o'e jebureyū be. — 300 dinheiro isurūğat kuka tidei o'e! — io'e. — Tidei kajuk ağūm ibubut'ūmayū be — io'e Judas Iscariotes. (Pūğ dinheiro isurūğat pūğ kabia be wuyekapikaptei osodop).

⁶ Judas Iscariotes doze beayū edinheiro mūn kuğ oeku. Imūn pewi i'uk'uk'uk osunuy jewebe ma.

— Apēnpuye dak o'tideida ġu? — io'e dinheiro kay pin puye. Itabotaidabotbot ġu osunuy ibubut'umat kay.

⁷ — Āġ cuy Maria jeenuy kaba'um — io'e Jesus Judas pe. — Ijudi o'timuxipan we'u awap ojebit mude'onaptim — io'e. ⁸ — Soat em eybubut'in ium put epesop ibubut'umayū be — io'e. — Owebe bit ka'uma. Darem ma eyxe oġuy — io'e.

⁹ Ġebuġe ade Judeuyū o'ju Jesus kay. Jesus Betânia ka be omuy iap awēġ o'yawēġcoco ip. Imēnpuye ip o'ju Jesus com. O'ju ip Lázaro jom tak—Jesus o'ġutait'iat com—waram o'jetait'iat com.

¹⁰⁻¹¹ Ade Judeuyū oibu'un paīyū kukukayū a'ō kay kūyjobit am. Jesus a'ō kay acā kūyjobit o'e ip Lázaro'um waram o'ġutait puye. Imēnpuye o'jewawē ip paīyū kukukayū.

— Ġa'a Lázaro ayaoka! — io'e ip.

¹²⁻¹⁹ O'jojojo'ibiyū Jesus e'eap o'ġuwēnuwēn warara'acayū be—Jerusalém ka beayū be.

— Icēmān Jesus Lázaro'um o'tomuwā witabikūy bewi — io'e'e ip adeayū be. — Icēmān Jesus waram Lázaro'um o'ġutait — io'e'e ip. — Jesus ma ja'ōbacaap mōġmōġ — io'e'e ip.

Jerusalém ka be ōm pasuġ pima Jesus jumento'it'it o'tobuxik. Deus ekawēn taġ e ojuy—kuyjeatup ekawēn taġ. Xik. Oabik jumento'it'it akpi jeje. Imēn e'em Deus ekawēntup—kuyjeatup:

Jerusalém ka watwat, eyġuycūġcūġ ġu juy epesop, i. Eykukukat omuyku jexem eykay, i. Jumento'it'it akpi jeje omuyku jexem, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. Imēnpuye Jerusalém ka be Jesus oajēm jumento'it'it akpi jeje Deus ekawēn taġ.

Ġebuġe Jesus kay o'ju Jerusalém ka beayū. Ade ma ip o'ju, Jesus omuyku iap awēġ o'yawēġtobuxik puye. Kuy ip oajēm Páscoa epeta muġē ām. O'ju ip Jesus dopabijuġ, Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ iap awēġ o'yawēġtobuxik puye. Namusudup o'tupupu ip. Jesus kay o'ju ip tup kukuġ. Imēn Judeuyū ya'ōbuyxiat tobedede'uk ip osodop kuyje.

— Deus xipat cīcā! — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma omuyku ya'ōbi! — io'e ip. — Ēn ma ocekkukat—Israel naxeġebitbit kukukat! Deus cuy xipacat je'ġūm ewebe! — io'e ip Jesus pe.

Jumento'it'it akpi jeje Jesus oajēm Jerusalém ka be Deus ekawēntup pe ibararak iap puxim—kuyjeatup puxim. Iboap iba'arēm osunuy doze beayū xe Jesus ōm puje. Waram kabi be Jesus eu buje bit o'jeġebu ip iġodup peap ekawēn kay.

— Iġodup peap ekawēn puxim Jesus jumento'it'it akpi jeje oajēm Jerusalém ka be — io'e ip jewewebe. — Ixe juk ocemuju jumento'it'it tobuxik — io'e ip jewewebe.

Fariseuyū bit o'e jewewebe:

— Ak'i juy epe'e! — io'e ip. — Soat ma cekay itabut — io'e ip. — Te'e ma wuyju e'em adeayū be “Ixe kay eyetabun ġu juy epesop,” i — io'e ip jewewebe.

²⁰ Ġebuġe Gregoyū Jesus co pin o'e—Grécia eipi watwat. Adeayū eju kuy oajēm ip Jerusalém ka be peta muġē ām. ²¹ O'ju ip Filipe eju kawēn ām. Ixe Filipe Betsaida ka bewiat osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. O'ju ip Filipe be.

— Tapu — io'e ip Filipe be. — Jesus co pin oceju — io'e ip.

²² Filipe o'ju André mukūyjo am.

— Gregoyū Jesus co pin — io'e Filipe André be.

Xepxem ip o'ju Jesus mukūyjo am. Oajēm ip cekay.

— Gregoryū ejo pin — io'e ip Jesus pe.

²³ Ġebuġe Jesus o'jekawēn xepxepayū be. Adeayū etabutpe o'jekawēn ceweju ip.

— Soat waġo ōn — io'e Jesus. — Ġaxīn ma oje'ū. Ġuyjom pit waram ġuto ocetait. “Soat podi ma a'ōbuyxi!” i je'e adeayū we'ūap puye, waram ġuto wetaicap puye dak — io'e Jesus. ²⁴ — Kadaida taida buje, ipi be atamōġ — io'e. — Tamōġ puje, tae'ūata jo'i tadop ipi be ma. Pūġta ma tadop ipi be. Kadai aypan puje bit, ta'ade tadop kadai daġ — io'e.

Imēn Jesus o'jekawēn je'ūām, waram jetaicam tak, ġuyjom ade tiwatwat itabut je'e okay iam tak.

²⁵ — “Ocebu'u jījā ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima, “Ocebu'u jījā oce'ū ām,” i dak, “Imēnpuye ocekupinap taġ acā oceju,” i dak, ace'ū. “Ocebu'u ġu ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima bit, “Ocebu'u ġu oce'ū ām,” i dak, “Deus bikuyap taġ acā oceku,” i dak, wuyaġuyisum aceku ijodi. Soat em Deus xe acesop wuye'ū buje dak — io'e Jesus.

²⁶ — Obikuyap taġ jeku ojuyat kūyjobin cuy wa'ō kay. Obikuyap taġ jekuku'ukat oxe ma jeenuy. Webay dak je'e cebe “Ēn xipat oxe,” i — io'e Jesus.

²⁷ — Waġuybabi'ūm cīcā oce — Jesus o'e jewebe ma. — “Bay, obuywan ece we'ūap puxim,” i du oce webay be? — io'e jewebe ma. — Ka'ūma! Imēn ġu juy oce cebe. We'ū ām ma ojot ijodi — io'e jewebe ma. ²⁸ — Bay — io'e Deus pe. — Edipap cuy eġubapuk soat pe ijodiat pe “Deus idip cīcā” i'e am ip — io'e jebay be.

Deus o'jekawēn kabi kadiwi ġebuġe bit.

— Odipap kuy oġubapuk cebe ip — io'e jekpot pe—Jesus pe. — Ġasū adeayū e'em owebe “Soat podi ma edip,” i. Waram tak oġubapuk warara'acayū be “Soat podi ma edip” i'e am owebe — io'e Deus.

²⁹ Adeayū kacūġcūġ'i osodop iboce. Tūybe o'jexirixirik iān o'e ip pūġpūġ ixeyū'in. Tūybe Deus ekawēn tojotjot'ukat o'jekawēn cebe iān o'e ip warara'acat ixeyū'in.

³⁰ Ġebuġe Jesus o'jekawēn ijoceat eju.

— Ixe o'jekawēn kabi kadiwi omukūyjo am ġu—eymukūyjo am acā — io'e Jesus.

³¹ — Ġaxīn ma Deus je'e soat pe okay itabut'ūmayū be: “Eyju ikērēat kuġ oxe,” i. Ġaxīn ma itabut'ūmayū kukukat a'ōbacaap o'gu'ūm. Abu-kukukan je'e? Ka'ūma ma! — io'e. ³² — Okay itakomaayū omuyu korosa eju oaoka am — io'e. — Omuyu buje adeayū itabut je'e okay — io'e Jesus ijoceat pe.

³³ Jesus iboam o'e imutaybin am ip osubamupaya ip korosa eju we'ū ām iam.

³⁴ — Moisés ekawēntup e'em:

Cristo je'ū ġu—Deus emunaē, i.

Soat em itabēġ e'em, i.

Imēn Moisés ekawēntup e'em — io'e ip ya'ījojo'ibiyū. — Ēn pit e'em “Soat waġo ōn,” i, “Soat waġo subamuyu ip ce'ū ām,” i dak. Deus emunaē du soat waġo? — io'e ip Jesus pe.

³⁵ — Ōn kabiaap puxim — io'e. — Ojot ijodiat mutaybin am Deus ekawēn — io'e. — Darem ma ijodi oġuy eymutaybinbin. Okay eyetabun cuy epesop eyetabun put pima. Eyetabun cuy epesop ipiatpi'ajojoap pe eyjuap puxim. Kabiok taġ jekuku'ukayū itaybit ġu poma oceju iam. Imēnpuxim itabut'ūmayū itaybit ġu ipiatpi'ajojoap kay oceju iam — Jesus o'e. ³⁶ — Ōn eyxe bima, eyetabun cuy epesop okay — io'e. — Eyetabun puje webekitkiyūm epesop. Kabia daġ jekuku'ukayū buximayūm epesop. Ikērēat mujurūġrūġ'uġ ġu epesop. Eyaġuyisum epeku — io'e.

Jesus o'jēm adeayū xewi iboam e buje.

³⁷ Soat em ma Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'uk osunuy adeayū etabun. Inaka ibu'u jījā ip osodop jetabut am cekay. ³⁸ Imēn cuk adi o'tupmubarak Isafas'ūm kuyje—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ūm:

Kariwa, kawēn icēmat muwēnuwēn ocekkukuku adeayū be, i. Imēnpit itabut ġu ip o'e ocekkawēn kay, i. Soat podi ma a'ōbaca ēn iap iba'arēm o'e cexe ip, i. Imēn ibarak opop tup pe. Itabut ġu ip o'e Jesus kay apēn kuyjeayū Isafas'ūm ekawēn kay itabut'ūmap puxim.

³⁹ Judeuyū kukukayū ibu'u o'e jetabut am Jesus kay, Isafas'ūm emudupmubarak-tup e'ap puxim o'jebapuk cebe ip puye. ⁴⁰ Imēn Isafas'ūm ekawēn:

Deus iteyū adeayū o'yağuy mubabi'ūm, i. Imēnpuye itabut ġu osodop ip, Deus a'ōbacaap co ma'ğū ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus ekawēn co ma'ğū ip, i. Ikērēat mujurūgrūğap o'jepere ġu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus kay ixē be ikērēat uk am cebewi ip, i.

Imēn Isafas'ūm ekawēn. ⁴¹ Isafas'ūm iboam o'e kuyje Jesus soat podi ma idip iam itaybit puye. Imēnpuye Jesus o'ğuwēnuwēn.

⁴² Ade Judeuyū kukukayū oitabun ip Jesus kay. “Jesus kay ocetabut,” i'ūmğū bit e'em oekuku ip Fariseuyū buxim jeparara pibun. Jetabucap muwēnuwēn ġu ip oekuku Fariseuyū be ixeyū mujēmap puxim Deus eju kawēnwēnap'a bewi. ⁴³ Deus mucokcok pin ġu ip osodop—ijodiat mucokcok pin acā. Fariseuyū mucokcok pin ip osodop.

⁴⁴ Ġebuje Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Okay itabucayū omudocat kay dak itabut ip — io'e. ⁴⁵ — “Deus ipot teku” i'e'e'ukat “Deus o'ğudot ijodi,” i'e'em tak. ⁴⁶ Ijodi juk ojet Deus ekawēn eymutaybin am. Okay itabucayū ikērēat mujurūgrūğ ġu. Yağuyisum jeku ip — io'e. — Kabiok tağ jekuku'ukayū buxim ġu ip—kabia dağ jekuku'ukayū buxim acā — io'e. ⁴⁷ — Wa'ijo buje, kuyjobit'ūm wa'ō kay bima, “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'ūmğū ōn pit e'em eywebe. Ijodi ojet “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'e am ġu adeayū be. Adeayū daxijo am acā ojet — io'e. ⁴⁸ — “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i ōn ġu e'em okay'ūmayū be, wa'ō kay'ūmayū be dak. Warara'acat pit imēn je'e ixeyū be webay soat ce'ū'ūayū muyuap kabia be — io'e. — Deus acā “Ikērēat kuğ eyju oxe,” i je'e ixeyū be. Imēn Deus je'e cebe ip wekawēn tağ ġu ip puye — io'e Jesus. ⁴⁹ — Wa'ōbi ġu juk adi ojekukuku — io'e. — Owebe webay e'ap acā juk adi oğuwēnuwēn eywebe. Wara'acat ġu oğuwēnuwēn eywebe. Iboap acā oğuwēnuwēn — io'e. ⁵⁰ — Deus ekawēn tağ eyeku buje, eyağuyisum epeku ijodi. Deus xe epesop eye'ū buje dak. Wetaybit iboam — io'e. — Owebe webay o'e'e iap acā ōn e'em — io'e Jesus.

13 Jesus jebekitkiyū kay jījā osunuy soat kabia ipi dağ pima. Jesus itaybit o'e ġaxīn ma oje'ū iam, ġaxīn ma oceu webay kay iam tak. Eykukpin cīcā oxe iap o'ğubapuk cīcā jebekitkit pe je'ū awap.

Páscoa epeta ajēm pima, ² Jesus jekōnkōn o'e doze beayū eju. Judas Iscariotes Jesus ūm ojuy o'e cekay itakomaayū be. Ixe Judas Simão Iscariotes ipot osunuy. Ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbi Jesus ūm ojuy yaoka am. ³ Soat em Jesus itaybit osunuy webay soat ja'ōbacaap o'jomōğ owebe iam. Deus xewi ojet iam tak itaybit osunuy. Ġaxīn ma ocepit Deus kay iam tak itaybit osunuy.

⁴ Je'ūap muwēnuwēn pima, kirik'āy, o'āy. Jesus o'āy mesa xewi. Jeekabek o'ju'uk. Kuruk. Toaya o'jat. Mūn. O'jomūn jekpu dağ. ⁵ Jeweju etaybitbinayū i wuy am o'ju.

Wa'e co'iat'a be idibi o'timōg. O'suiwuy koapat i. O'suisup toayam. Perek. Wara'acat o'suiwuy. O'suisup. Perek.

⁶ Oajēm Simão Pedro kay. Simão ibu'u o'e Jesus pe juiwuy an.

— Kariwa — io'e Simão. — Ēn tu wuiwuy? — io'e.

⁷ — Hm hm. Etaybit ġu buk apēnpuye paxi ite wuiwuywuy iam — io'e Jesus Simão be. — Ġuyjom pit etaybit ece'e — io'e.

⁸ — Ap! Wuiwuy ġu juy ece—pūg em tak ka'ūma! — io'e Simão bit.

— Eiwuy'ūm pima, obuerm ġu eguy — io'e Jesus.

⁹ — Kariwa — io'e. — Wuiat ġu esuiwuy — io'e. — Wa'a dak eyawuy — io'e. — Oba dak — io'e Simão Pedro Jesus pe.

¹⁰ — Oajok'iat iokok ġu—iisu ma! — io'e. — Dao ġu jajok waram. Juiwuy acā — io'e. — Wuyjuyū bewi Deus pe ikērēat'uk puje, iisuat puxim ip. Deus kuy ikērēat o'ju'uk eywebewi. Pūg pewi bit ka'ūma. Ite ikērēat kuğ mabuk jewebe. Ixe iokokat puxim — io'e.

¹¹ Jesus kuy itaybit o'e abu oīm ixeyū'in okay itakomaayū be iam. Imēnpuye:

— Pūg pit ey'in ikērēat kuğ mabuk jewebe — io'e.

¹² Ixeyū i wuy buje, Jesus jeekabek o'ģuōm waram. O'jepit ip mesa kay. Oabik ma'ģuto jeweju etaybitbinayū eju.

— Eyetaybit ġu du apēnpuye ōn eyeiwuywuy iam? — io'e Jesus. ¹³ — “Ēn ocekkukat,” i eyju e'em owebe, “Ēn ocemutaybitbin'ukat,” i dak. Cūg ma eywebe iboam e'em — io'e. ¹⁴ — Ōn eykkukat. Eymutaybitbin'ukat tak ōn — Jesus o'e. — Inaka eyeiwuywuy oce warara'acat puywatwat'ukat co'i — io'e. ¹⁵ — Ōn eyeiwuywuy, eykkukat ma'ģu ōn. Eyju dak obuxim eybu'um ġu juy epesop warara'acat puywatwat am. ¹⁶ Eykkukat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ġu juy epesop warara'acat puywatwat am. Eymuġuat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ġu juy epesop warara'acat puywatwat am — io'e. ¹⁷ — Ōn eykkukat. Inaka ġuk eyeiwuywuy oce. Jewebuywatwan cuy epesop obuxim. Jewebuywatwan pima, eycokcoğ epesop. ¹⁸ Soat pe ġu eywebe iboap muwēnuwēn ōn. Wetaybit cīcā wemunaēyū ekukuam. Pūg ey'in oīm okay itakomaayū be waoka am. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Obiwağodada'ukat ma ikērēm cīcā okuk, i.

Imēn ibarak opop Deus ekawēntup pe. Ġaxīn ma je'bapuk owebe iğodup ekawēn puxim — io'e.

¹⁹ — Iboap muwēnuwēn ōn eywebe waoka awap — io'e. — Imēğap ebapuk puje ibodi ma eyetabun epesop soat em wa'ō dağ ōn e'em iap kay — io'e. ²⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wemumuġuyū kay itabucat okay dak itabut. Okay itabucat omudocat kay dak itabut — io'e Jesus doze beayū be.

²¹ Iboam buje, Jesus iğuycūğ cīcā o'e.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Ey'inat oīm okay itakomaayū be — io'e ibapuğ ma.

²² O'jeakakak ip jewewekay.

— Abu paxi kuka o'ģūm cekay itakomaayū be? — i'e'em ip jewewebe ma.

²³ Doze beayū'inat xik'i osunuy Jesus tēg ma—Jesus emumukukpinput. ²⁴ Simão Pedro jebum o'jewēgweğ Jesus tēgat pe.

— “Abu eūm ekay itakomaayū be?” i juy ece cebe — io'e.

²⁵ Jesus tēgat wurūg'i o'ju Jesus kay iboap muwēn ām cebe.

— Kariwa, abu sute? — io'e Jesus pe.

²⁶ — Minka'o be pã'o oyamuakôm — io'e Jesus. — Pũg pe oyaũm. Ixe ma oũm okay itakomaayũ be — io'e.

Kuruko. O'yabu. O'yamuakôm. Wũntok. Yadirem pima, o'yaũm Judas pe—Simão Iscariotes ipot pe.

²⁷ Pã'o bu buje, Judas Jesus kay oibu'un. Satanás a'ókayan o'e.

— Dao ma juy ece e'e pinap tağ — Jesus o'e Judas pe.

^{28–29} Tũbe Judas o'ju Jesus a'õbi wuyxat pum peta be wuyemumu'om iãn o'e ip pũgũg mesa watwatyũ'in. Tũbe Judas o'ju wuyedinheiro'in iũm âm ibubut'ũmayũ be iãn o'e ip warara'acayũ ixeyũ'in. Jesus ekawẽn pa'arêm o'e mesa watwat pe.

³⁰ Pã'o a' yabu Judas. Kurukoh. O'jẽm ġebu je bit. Warara'acat xewi o'jẽm. Xerewun. Cũh. Kabiok tağ o'jẽm.

³¹ Judas cẽm puje, Jesus o'jekawẽn onze beayũ eju.

— Soat wağõ õn — io'e. — Ġaxĩn ma oje'ũ. Odipap ġasũ webay ġubapuk. Soat je'e "Jesus idip cĩcã," i. "Deus idip cĩcã," i we'ũap puye — io'e. ³² — Owebe "Deus idip cĩcã" i'e buje, Deus tak e'em "Okpot idip cĩcã," i. Ġaxĩn ma imẽn je'e — io'e. ³³ — Bekitkit — io'e. — Ibun ġu oğuy eyxe. Okudadam epeku. "Ojuap kay eyju ba'ore epesop," i kuy oce Judeuyũ kukukayũ be — io'e. — Imẽn eywebe dak õn e'em — io'e. ³⁴ — Wara'an ma õn jeymutaybin ġasũ bit — io'e Jesus. — Eykukpin cĩcã juk adi epesop oxe. Imẽnpuxim cuy eyju dak eykukpin ma epeyewekuk — io'e Jesus. ³⁵ — Eykukpin jewewekuğ pima, "Teyũku Jesus ebekitkiyũ," i je'e soat ijodiayũ — io'e.

³⁶ — Kariwa — io'e Simão Pedro. — Poma ěn cum? — io'e.

— Ġasũ eyju ba'ore ojuap kay — io'e Jesus. — Ġuyjom pit epesot okay — io'e.

³⁷ — Kariwa — io'e ma'ğuto Simão. — Apẽnpuye oju ba'ore ejuap kay ġasũ? Ekay jĩjã õn. Obu'u ġu we'ũ âm owebe epereap puxim. Warara'acayũ "Jesus eju ejeku bima, jaokam oce'e," i'e'em pima dak, jeiwat ġu õn — io'e.

³⁸ — Ebu'u ġu du e'ũ âm ewebe opereap puxim? — io'e Jesus. — Icẽmãn õn e'em ewebe. Ebapũğ em "Jesus ejuat ġu õn pit," i napa ma ece'e. Sapokay ede awap imẽn ece'e — io'e. — Ġaxĩn ma napa ma imẽn ece'e — io'e.

14 — Eyağuykoreren ġu juy epesop — Jesus o'e onze beayũ be. — Eyğuy-cũğcũğ ġu juy epesop — io'e. — Kuy eyetabut Deus kay. Okay dak cuy eyetabun epesop — io'e. ² — Ya'ade opop webay ka be uk'a—ijodiacat dopdop'am — io'e. — Cum õn eydopdopap'a muxipan am. Icẽmãn õn e'em eywebe. Icẽm'ũm pima, iboam kajuk oce ġu eywebe — io'e. ³ — Cum õn. Eydopdopap'a oyamuxipan eya-jẽmjẽmap'am — io'e. — Eydakoy ocepit eydopdopap'a muxipan puje — io'e. — Onuyapka kay õn jeydujuxe. Onuyapka be epesop soat em — io'e. ⁴ — Eyetaybit poma õn cum iam — io'e Jesus. — Eyetaybit tak apẽn iboce epeju iam — io'e.

⁵ — Kariwa — io'e Tomé. — Poma eju? Ocetaybit ġu. Apẽn tak ocetaybit oce'e enuyap ka kay oceju am? — io'e Tomé.

⁶ — Okay itabucat mujujum õn webay nuyap ka be — io'e. — Okay itabucat mutaybitbin õn kawẽn icẽmãn—Deus ekawẽn. Okay itabucat yağuyisum jekukum wa'õbi — io'e. — Abuyũ je'ju webay kay? Okay itabucayũ acã! Õn ma okay itabucat oğuju webay kay—warara'acat pit ka'ũma — io'e. ⁷ — Eyetaybit abu õn iam pima, eyetaybit kuka juk epesop abu webay iam — io'e. — Ġasũ bit kuy eyetaybit webay e'eam, apẽn cuk adi ocece iap epejojo buye — io'e Jesus.

⁸ — Kariwa — io'e Filipe. — Ebay juy eġubapuk ocewebe. Wuyebay juy ejojoat ocewebe. O'e kuka ocewebe ixex jo am — io'e Filipe.

⁹ — Pūġ xet ġu oġuy eyxe — io'e Jesus. — Eyetaybit ġu buk tu abu ōn iam, Filipe? — io'e. — Abu ōn iam itaybicat itaybit abu webay iam tak — io'e. — Apēnpuyex ēn pit e'em "Ebay juy ejojoat ocewebe," i? — io'e. ¹⁰ — Pūġ taġ ma oceju jekukum—ōn, webay dak — io'e. — Filipe, eyetabut ġu du iboap kay? — io'e Jesus. — Wekawēn muwēnuwēn'uk ġu oġuy eywebe—webay ekawēn muwēnuwēn acā — io'e. — Pūġ taġ ma kawēnwēn oceju—ōn, webay dak. Wa'ōbi ġu ōn jekukum—webay a'ōbi acā — io'e. ¹¹ — "Pūġ taġ ma oceju jekukum—ōn, webay dak," i ōn e'em eywebe. Eyetabun cuy epesop wekawēn kay. Wekawēn kay eyetabut'um pima, eyetabun cuy epesop okay wa'ōbacaap coco am — io'e. ¹² — Icēmān ōn e'em eywebe. Okay itabucayū wekukuap puxim jeku. Owebe Ja'ōbacaap mōġmōġap podi ma wa'ōbacaap jomōġ ip, webay kay oju buje — io'e. ¹³ — Eyju e'em owebe "Ebikuyap taġ cuy ece owebe," i bima, eyemuojuyjuy oġūm eywebe—soat oġūm eywebe — io'e. — Imēnpuyex "Ka'ūmġu Deus co'iat xipacat," i je'e soat ijodiacat. ¹⁴ Eyju e'em owebe "Ebikuyap taġ cuy ece owebe," i bima, soat eyemuojuyjuy oġūm eywebe — io'e Jesus.

¹⁵ — Eyxe okukpin pima, kūyjobin cuy epesop wa'ō kay — io'e. ¹⁶ — Ōn kawēnwēn webay eju. "Ibuywatwat'ukan cuy eġuju okay itabucayū kay," i oce webay be — io'e. — Ixex jebiōġbuk ġudot eykay eybuywatwat'ukan. Soat em ixex jeenuy eyxe. Icēmān eymutaybitbin jeenuy. ¹⁷ Itabut'umayū be iba'ore ixex ekawēn kay kūyjobit am. Ixex e'eap iba'arēm cexex ip. Itaybit ġu ip ixex e'eam. Eywebe bit ixex nuynuy. Imēnpuyex eyxe ixex e'eap ibapuk — io'e. ¹⁸ — Jeyperex ġu ōn. Ocepit eykay — io'e. — Eyaġuyaġepūġ ġu epesop — io'e. ¹⁹ — Ġaxīn ma Deus kay'umayū ojo ġu. Eyju bit waram ojo. Eyaġuyisum epeku, waram ġuto wetait puyex — io'e. ²⁰ — Pūġ taġ ma ōn jekukum webay eju. Eyju dak pūġ taġ ma jekukum oceweju. Oceju dak pūġ taġ ma jekukum eyweju. Eykay eybuywatwat'ukat ajēm puje, iboap iba'arēm ġu je'e eyxe — io'e. ²¹ — Wa'ō kay jījāayū xex okukpin—wa'ō kay kūyjobicayū xex. Webay xex dak ixeyū ikukpin je'e. Oxex dak ikukpin cīcā oce'e. Abu ōn iam ixeyū oġutaybin. Itaybit cīcā je'e ip abu ōn iam — io'e Jesus.

²² — Kariwa — io'e Judas — Apēn tak ēn iboam ocetaybin itabut'umayū mutaybin'um pima? — io'e.

(Iscariotes ġu osunuy ixex Judas—wara'at Judas acā).

²³ — Wa'ō kay jeedop ip kūyjobin okayayū — io'e. — Webay xex ixeyū ikukpin je'e. Ojot ixeyū kay webay eju. Soat em ixeyū xex ocesop—ōn, webay dak — io'e.

²⁴ — Okay'umayū bit kūyjobit ġu wa'ō kay. Wa'ōbi ġu ōn iboap muwēnuwēn eywebe—webay a'ōbi acā. Ixex juk omudot ijodi — io'e. ²⁵ — Iboap muwēnuwēn ōn eywebe eyxe bima. ²⁶ Webay jebiōġbuk ġudot eykay. Obikuyap taġ ġudot. Ixex eybuywatwat'ukat. Ixex xipacat cīcāat. Soan ma eymutaybin jeenuy. Ade ma ōn cuk adi eymutaybinbin oġuy. Ixex eybuywatwan jeenuy wekawēn kay eyaġuyba'umap puxim — io'e. ²⁷ — Itabut'umayū be eyaġuymukorerenapmu'um pa'ore. Ōn pit waġuykorereren ġu. Imēnpuyex eyaġuykorerenap oġu'um. Eyaġuykorereren ġu juy epesop ojuap kay. Eyġuycūġcūġ ġu juy epesop — io'e. — Eypararam ġu juy epesop — io'e. ²⁸ "Cum ōn," i juk oce eywebe — io'e. — "Waram tak eykay ocepit," i juk oce. Iboap kuy epeya'ījojo. Webay kay ōn cum. Wa'ōbuyxi. Webay bit obodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuyex eycokcoġ cuy epesop cekay ojuap kay. Eyxe okukpin pima,

eycokcoğ kuka epesop ojuap kay — io'e. ²⁹ — Oju awap iboap muwēnuwēn ōn eywebe. “Icēmān adi xeku o'e ocewebe,” i epe'e oju buje — io'e. ³⁰ — Ġaxīn ma Deus kay'ūmayū kukukat omuyku — io'e. — Imēneju buk eyweju ōn kawēnwēn darem. Ixe wa'ōbacaap mu'ūm pin. Imēnpit itaybit ġu — io'e. ³¹ — Ġa'aaju. Apēn webay o'e owebe iap tağ ōn jekukum, oxe ikukpin cīcā buye. Itabut'ūmayū oğutaybin webay a'ō dağ ōn jekukum iam — io'e.

15 — Ōn uvabune buxim — io'e Jesus. — Webay uvadip puxim. ² Okay itabucayū ibune'īcat puxim. Webay bikuyap tağ jekum ibu'u'uyū ya'ūmatpune buxim. Ya'a'e'ūm pima ibune'īcat uk'uğ tip kukat. Imēnpuxim webay jebikuyap tağ jekum ibu'u'uyū mujēmjēm itabucayū xewi. Kadaidip iokokatpune xixxiğ ya'ade i'e am. Imēnpuxim webay itabucayū mukūyjojom ixeyū be ikērēat mujurūğap puxim. Ixeyū mukūyjojom biğ ma jebikuyap tağ jeku am — io'e. ³ — Webay kuy ikērēat o'ju'uk eybewi, wekawēn kay kūyjobit puye — io'e. ⁴ — Mūğ'i juy epeku oweju — io'e. — Oweju jekukum pima, ōn tak eyweju mūğ'i ojeku. Ibune'īcatpune uvabune be'ūm pima, kuka o'yajēm ġu uva'a. Imēnpuxim mūğ'i oweju eyeku'ūm pima, webay bikuyap tağ ġu epeku — io'e. ⁵ — Uvabune buxim ōn — i waram o'e Jesus. — Eyju ibune'īcatpune buxim. Obikuyap tağ jekukum pima, xipan ma epeku Deus xe. Mūğ'i eyweju ōn tak jekukum. Obikuyap tağ jekukum'ūm pima bit, ajo eye'e'eap xipat je'e Deus xe? Ka'ūma ma! — io'e. ⁶ — Mūğ'i oweju jekum eybu'u bima, apēn uvadip iwat ya'ūmatpune kukap puxim Deus tak jeykuk—ya'ūmatpune xikap puxim. Wūn. Ibune xik puje ibunekaraw e'em. Ibune e'ūatpune mu'awerorom uvadip kukat. Aweroh. Ibunemupikupiğ daxa be. Wūn. Pik. Hoğ. ⁷ Mūğ'i juy epeku oweju! Wa'ō dak juy kūyjobin epesop! Oweju eyeku buje, Deus soat epejoojuyiat je'ğūm eywebe — io'e. ⁸ — Deus bikuyap tağ eyju jekukum pima, soat ijodiat je'e webay be: “Ka'ūmğu ejo'iat xipacat,” i — io'e. — Itaybit je'e ip eyju webekitkiyū iam — io'e. ⁹ — Eyju eykukpin cīcā oxe webay xe okukpinap co'i. Eycokcoğ cuy epesop Jesus xe oceukupin iap kay ġebum. ¹⁰ Webay a'ō kay ōn kūyjobit. Imēnpuye ocokcok soat em webay xe okukpin iap kay ġebum. Imēnpuxim wa'ō kay kūyjobit pima, eycokcoğ epesop Jesus xe oceukupin iap kay ġebum — io'e.

¹¹ — Iboap oğuwēn eywebe eymucokcok am. Wa'ōcokcok cīcā. Obu'u eywebe ey-cokcoksū ām. Obikuy eywebe eycokcok cīcā ām wa'ōcokcokap puxim — io'e. ¹² — “Oxe xipan eykukap puxim cuy xipan epeyewekuk,” i ōn e'em eywebe — io'e. ¹³ — Wuybureyū e'ūap puxim wuye'ū ām wuybu'u'ūm pima, soat ijodiat je'e “Ak'i juy epe'e! Teyūxeku ibureyū ikukpin cīcā,” i. “Warara'acat podi ma ikukpin cexe ip,” i je'e ip — io'e. ¹⁴ — Wa'ō kay kūyjobit pima, obureyūm epesop — io'e. ¹⁵ — “Eyju oweju kapikpik'ukayū ā,” i'ūmğu ōn e'em ġasū eywebe. Kapikpik'ukat itaybit ġu jekariwa e'eam. Webay owebe ie'eap pit oğuwēn eywebe soat. Iboap oğuwēn eywebe eyju obureyū buye — io'e. ¹⁶ — Eyju ma onaē ġu eykukan. Ōn pit eynaē obureyūm. Ōn cuk eymuju omuwēn ām warara'acayū be imutabun am ip okay. Okay jetabucap jepere ġu ip. Ibu'u ġu ip je'e itabut am okay. Obikuyap tağ webay eju kawēnwēn pima, soat epejoojuyiat je'ğūm eywebe — io'e. ¹⁷ — Imēnpuye “Xipan cuy epeyewekuk,” i ōn e'em eywebe — io'e.

¹⁸ — Deus kay'ūmayū itakoma eykay. Koap pit okay itakoma ip osodop. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e. ¹⁹ — Eyju Deus kay'ūmayū kadi bima, eykay kuka ip o'e. “Teyūdaku wuykadiacat,” i kuka ip o'e. Imēnpit ōn eymuwe'uk Deus kay'ūmayū xewi. Deus kay'ūmayū kadi ġu eyju. Imēnpuye itakoma jījā ip eykay — io'e. ²⁰ — Kuy

juk ocece eywebe iap kay ġebum cuy epesop. “Ikērēm cīcā ip wuyekariwa o'jukuk. Wuyju bit ikērēm ġu wuykuk ip,” i'ümġu juy epe'e eyewewebe. Deus kay'ūmayū ipiat o'supia'ajoat owebe. Imēnpuye eywebe dak ip jopi'a'ajoat. Yopīt ma wa'ō kay ip osodop. Imēnpuye dak eya'ō kay je'e ip yopīt ma — io'e. ²¹ — Eywebe ipiat supia'ajoat ip, eyju webekitkit puye. Eywebe ipiat supia'ajoat ip, omudocat kay itabut'üm puye — io'e. ²² — Ijodi oajēm. Deus ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn ixeyū be. Wekawēn kay ġu bit ip o'e. Odot'üm pima, “Ikērēat kuġ eyju oxo, wekawēn kay'üm puye ya'ījojom ma'ġu,” i'ümġu kajuk o'e Deus ixeyū be. Ġasū bit “Ikērēat kuġ ġu oceju” i'e ba'ore cebe ip Deus pe. ²³ Okay itakomaat webay kay dak itakoma — io'e. ²⁴ — Wa'ōbacaap mōġmōġ cuk adi ojekuku soat etabutpe. Soat a'ōbacaap podi ma wa'ōbacaap mōġmōġ ojekuku. Okay ġu bit ip o'e. Imōġmōġ'üm pima, “Ikērēat kuġ eyju oxo, okay eyetabut'üm puye, wa'ōbacaap mōġap cocom ma'ġu eyju,” i'ümġu kajuk o'e Deus ixeyū be. Ġasū bit ikērēat kuġ ip cexe. Inaka itakoma jījā ip okay, webay kay dak — io'e. ²⁵ — Ixeyū muwēnuwēn Deus jekawēntup pe—kuyatup pe:

Ikērēm'üm a'ġu ip ojukuk, i.

Inaka ip oitakomān okay, i.

Itakoma ip okay iġodup ekawēn puxim — Jesus o'e.

²⁶ — “Ebiōġbuk cuy eġju okay itabucayū kay,” i oce'e cebe—webay be — io'e Jesus. — Ixe ġudot eybuywatwat'ukan. Ixe icēmān e'e'ukat. Ixe ma omuwēn eywebe — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epesop omuwēnuwēn ijodiayū be. Ōn ijodiat mutaybitbin pima, oweju juk adi epekuku. Imēnpuye juy epesop omuwēnuwēn ġasū bit — io'e.

16 — Imēn ōn e'em eywebe okay eyetabucap epereap puxim — io'e. ² — Eykay itakomaayū jeymuōmat ġu Deus eju kawēnwēnap'a be. Jeyaoka ip. Eyaoka buje, tūybe Deus bikuyap taġ wuyju jekukum iān je'e ip — io'e. ³ — Ikērēm jeykuk ip abu ōn iam itaybit'üm puye, abu webay iam tak. ⁴ Ġasū iboap muwēnuwēn ōn ġuyjom eyeġebu am apēn ōn eydukūyjojo iap kay — io'e. — Warēmtaġ eykuk puje, “Imēn kuka ip wuykuk,” i juy epe'e eyewewebe — io'e Jesus jewewu etaybitbinayū be.

— Kuy bima a'ġu eyxe ma oġuy — io'e. — Imēnpuye juk iboam ġu ōn eydukūyjo. ⁵ Ġasū bit ocepit omudocat kay. Ka'ūma ma ey'in pit e'em owebe “Poma ēn cum?” i. ⁶ Eyġuycūġcūġ cīcā imēn ōn e'em puye. ⁷ Wepit'üm pima, xipāt ġu kuka o'e eywebe. Wepit pima bit, xipāt je'e eywebe. Wepit'üm pima kuka eybuywatwat'ukat osodot ġu. Oju buje bit ixe oġudot eykay. Imēnpuye eycoġcoġ cuy epesop ojuap kay — io'e. ⁸ — Ixe dot puje, “Soat eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i je'e soat pe ipi daġayū be. “Deus acā itaybit eyducūġ ām,” i dak je'e. “Ipiat supia'ajoat Deus ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be,” i dak je'e — io'e. ⁹ — “Soat eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i je'e, okay itabut'üm ip puye — io'e Jesus. ¹⁰ — Eyju ojo ġu waram, Deus jewekay odujuu buye — io'e. — Imēnpuye “Deus acā itaybit eyducūġ ām,” i je'e Deus biōġbuk — io'e. ¹¹ — Deus kuy o'e “Deus kay'ūmayū kukukat soat em jeenuy ipiatpi'a'ajoap pe—Satanás,” i. Imēnpuye “Ipiat supia'ajoat ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be Deus,” i je'e Deus biōġbuk — io'e Jesus.

¹² — Ade mabuk ōn imuwēn pin eywebe. Ġasū bit iba'ore eywebe eyetaybin am wekawēn, eyġuycūġcūġ cīcā buye — io'e. ¹³ — Ibiōġbuk xipacat icēmān e'e'ukat. Ixe ajēm puje soan kawēn icēmān eymutaybin jeenuy. Ja'ōbi ġu ixe ġuwēn. Kuy o'ya'ījoioiap acā ġuwēn. Ġuyjom acejebapukiap tak ġuwēn eywebe — io'e. ¹⁴ — Ixe obuyxim okuk. Itaybit wekawēn je'e. Icēmān soat wekawēn ġuwēn eywebe — io'e.

¹⁵ — Webay e'leap tağ òn tak e'em. Imēnpuye cuk adi ocece eywebe “Deus biōgbuk wekawēn ġuwēn eywebe,” i — io'e.

¹⁶ — Ġaxīn ma eyju ojo ġu. Ġuyjom pitapit waram eyju ojo — io'e Jesus.

¹⁷ — Apēn ite e'em wuywebe? — io'e ip jewewebe jewēju etaybitbinayū. — It e'em “Ġaxīn ma eyju ojo ġu,” i. “Ġuyjom pitapit eyju waram ojo,” i — io'e ip. — “Imēn je'lapuk webay kay oju buye,” i teku e'em wuywebe — io'e ip jewewebe.

¹⁸ — Apēnpuye ite e'em “Ġuyjom pitapit waram eyju ojo,” i? — io'e ip. — Cekawēn pa'arēm cīcā wuyxe — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Jesus itaybit o'e teyūku “Apēn tak ēn e'em ocewebe?” i'e ojuy owebe iam. Imēnpuye waram o'jekawēn ceweju ip.

— “Apēn ēn ocemutaybin pin?” i du eyju e pin owebe? — io'e Jesus. — “Ġaxīn ma eyju ojo ġu,” i juk oce eywebe — io'e. — “Ġuyjom pitapit waram eyju ojo,” i dak cuk oce — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? — io'e Jesus. ²⁰ — Icēmān òn e'em eywebe. Wawa jījā juy epesop we'ū buje — io'e. — Itabut'ūmayū bit wa ġu je'e. Darem ma eyġuycūġcūġ epesop. Ġuyjom pit eyġuycūġcūġ ġu epesop—eycokcok ā — io'e. — Eyġuycūġap i'ūm — io'e. ²¹ — I't kam pima, ayacat iġuycūġ e'em je'it pibun. Je'it kap puje bit, ipiat kay ġebum ġu e'em. Icokcok e'em je'it kuġ puye. ²² Imēnpuxim eyju dak. Ġasū eyġuycūġcūġ oju buye. Ġuyjom pit waram eyjojom oce. Eycokcok cīcā ma epe'e ġebuje bit. Abu-be eycokcokap mu'ūm put ixē kabia be? Ka'ūma be ma! — io'e. ²³ — Eybuywatwat'ukat ajēm puje bit, ixē ma jeymutaybin — io'e. — Imēnpuye “Ocemutaybin cuy ece,” i'ūmġu epe'e owebe ma — io'e. — “Ekawēn pa'arēm ocexe,” i'ūmġu dak epe'e owebe — io'e Jesus. — Icēmān òn e'em eywebe. Obikuyap tağ cexewi iojuyjuy bima, webay soat eyemuojuyjuy je'ġūm eywebe — io'e. ²⁴ — Obikuyap tağ epejoojuy ġu buk. Pūġ em tak ka'ūma — io'e. — Ġasū bit cuy epejoojuy cexewi! — io'e. — Eyemuojuyjuy epejat. Ibu buje, eycokcoksū ġu epesop—eycokcok cīcā ma — io'e.

²⁵ — Koap puk cuk adi ibapuġ ġu ocekawēn eywebe — io'e. — Ijodiat mutaybitbinap ekawēn acā oġuwēnuwēn eywebe. Ġuyjom pit ibapuġ ma webay ekawēn oġuwēn eywebe — io'e. ²⁶ — Ibapuġ owebe imuwēn puje, obikuyap tağ cuy epejoojuy webay xewi. Ōn acā ġu webay xewi ojuy eywebeam — io'e. ²⁷ — Eyju dak cuy epejoojuy. Webay eyekawēn ya'tjo, ixē xe eykukpin cīcā buye. Webay xe eykukpin cīcā, eyxe okukpin puye; “Icēmān Jesus osodot Deus xewi,” i eyju e'em puye dak — io'e. ²⁸ — Icēmān webay xewi juk ojot. Ipi kay juk ojot—ijodi. Oje'ū. Ipi daġwi ojēm ġasū. Webay kay juy ocepit — io'e Jesus.

²⁹ — Ġasū bit ēn iba'arēm ġu kawēnwēn ocewebe — io'e onze beayū Jesus pe. — Ibapuġ ma ēn kawēnwēn ġasū bit — io'e ip. ³⁰ — Etaybit soan ma. Etaybit apēn oceju jewaġuyġuy iam. Ēn ocemukūyjojom, “Apēn ēn e'em ocewebe,” i'ūmġu ma'ġu oceju e'em — io'e ip. — Imēnpuye “Deus xewi teku osodot,” i oceju e'em ġasū — io'e ip.

³¹ — Eyetabut tu epe'e okay? — io'e Jesus. ³² — Ġaxīn ma bit epewatwatwat eydukā dağ. Opere eyju eyaokaap puxim. Waġepūġ ma oġuy opere buje. Imēnpit odadaybot ġu oġuy, webay soat em oxe buye — io'e. ³³ — Itabut'ūmayū ma ipiat supi'ajoat eywebe. Ōn pit kuy Deus kay'ūmayū kukat a'ōbacaap oġu'ūm. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop! Imēn òn e'em eywebe eypararaap puxim. Eyaġuykorereren ġu, mūġi oweju buye — io'e.

17 Iboam e buje, Jesus o'je'apūn kabi beat kay—jebay kay. O'jekawēn jebay eju. — Bay — io'e. — Ġaxīn ma oje'ū. Ōn ma ekpot. Odipap cuy eġubapuk adeayū be. Ōn tak edipap cuy oġubapuk cebe ip — io'e. ²— Pūġpūġpūġayū juk eġutabun okay ipi daġayū'in. A'ōbacaap cuk eġūm owebe. Imēnpuye okay itabucayū yaġuyisum jekukum wa'ōbi — io'e jebay be. ³— Ēn acā Deusat. Ka'ūmġu wara'at. Ōn ma emumudot—Jesus Cristo. Ijodiat yaġuyisum jeku okay itabun puje, ekay itabun puje dak — io'e. — Soat em exe ma jeedop ip ce'ū buje — io'e. ⁴— Wekapikap cuk adi eġūm owebe. Ipi daġ pima abu ēn iap cuk adi oġuwēnuwēn edipap mubapukpuġ. Ġasū wekapikap oġu'ūm — io'e Jesus.

⁵— Bay — io'e Jesus. — Exe bima soat kabi becat odipap mubapukpuk'uk ip osodop—ekawēn tojtjot'ukayū. Ipi mujurtūġ awap odipap mubapukpuk'uk ip osodop. Waram cuy odipap mubapukpuġ ip jeenuy, exe wajēm puje — io'e.

⁶ Jesus jekay itabucayū o'ġuwēn jebay be ġebuje bit.

— Pūġpūġayū juk eġutabun okay ipi daġayū'in — io'e. — Ebekitkiyūm osodop ip. Ixeyū eġutabun okay. Ixeyū itabucayū be emuwēnuwēn ojekuku. Kūyjobit o'e ip a'ō kay — io'e Jesus jebay be. ⁷— Itaybit ip ġasū a'ōbi acā ōn emuwēnuwēn iam — io'e. ⁸— Apēn cuk adi ecece iap ma oġuwēnuwēn soat pe okay itabucayū be. Wa'ō kay ip osodop. Itaybit o'e ip icēmān Deus xewi Jesus osodot iam. Itabut o'e ip Deus ma Jesus o'ġudot iap kay — io'e Jesus.

⁹— Bay, ixeyū beam ma ōn kawēnwēn eweju—onze beayū beam — io'e. — Itabut'ūmayū beam ġu ōn kawēnwēn—okay emumutabunyū beam acā — io'e. — Ebekitkiyū ixeyū. ¹⁰ Soat okay itabucayū ebekitkiyū. Imēnpuye webekitkiyū dak ip. Adeayū odipap cocom webekitkiyū cūġ ma jekukum puye — io'e.

¹¹— Bay, soat podi ma a'ōbaca. A'ōbacaap cuk adi eġūm owebe. A'ōbacaap co'i wa'ōbaca. Ġaxīn ma oajēm ma'ġuto ekay. Ōn ma ipi daġ ġu ojeku. Okay itabucayū bit ipi daġ ip jeku.

— Bay — io'e. — Pūġ em ikērēat ejukuk ġu. Imēnpuxim aġ cuy eġuy ixeyū kay cūġ ma ip ceku am wekuap co'i, ekuap co'i dak — io'e. ¹²— A'ōbacaap cuk adi eġūm owebe. Ōn ixeyū xe bima, a'ōbi ma juk adi aġ oġuy cekay ip itabucap epereap puxim. Ka'ūma ma ixeyū'in oibu'un okay. Pūġ acā oibu'un—jetabucap epereperemxi acā. Apēn ixē jetabucap o'jepere iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iġodup ekawēn taġ jetabucap jepere ġasū — io'e.

¹³— Bay, ġaxīn ma'ġuto ocepit ekay — io'e Jesus. — Ijoce bima bit ōn kawēnwēn ewebe onze beayū beam ixeyū mucokcok am ocokcokap co'i. Obu'u icokcoksū ām ip. Obikuy icokcok cīcā ām ip ocokcokap co'i — io'e. ¹⁴— Ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn cebe ip. Ekay'ūmat ekukuap puxim ġu ōn jekukum. Ixeyū dak ekay'ūmat ekukuap puxim ġu jekukum. Imēnpuye ixeyū kay itakoma o'e ip itabut'ūmayū, ekay'ūmayū — io'e. ¹⁵— Bay, “Okay itabucayū juy etujujēm ipi daġwi,” i'ūmġu ōn pit e'em ewebe. “Ixeyū juy eġuxipan ikērēat mujurūġrūġ'ukayū kukukat xewi,” i' ōn pit e'em ewebe — io'e. ¹⁶— Itabut'ūmat ekukuap puxim ġu ōn jekukum. Imēnpuxim itabut'ūmat ekukuap puxim ġu jekukum ip okay itabucayū — io'e. ¹⁷— Bay, ixeyū juy eġuwexat soat em ebikuyap taġ jekuku'ukayūm. Ekawēn cocoam cuy ip eġuwexat. Ekawēn acā kawēn icēmat — io'e. ¹⁸— Ēn cuk omudot ijodiat mutaybin am kawēn icēmān. Imēnpuxim ixeyū oġuju ijodiat mutaybin am kawēn icēmān — io'e. ¹⁹— Oġe'ūn'ūn ġasū, oxe ixeyū ikukpin puye. Ebikuyap taġ oje'ū ixeyū dak ebikuyap taġ ceku am — io'e. ²⁰— Onze beayū beam acā ġu ōn kawēnwēn eweju, Bay. Warara'acayū itabut

je'e okay, ixeyũ omuwẽnuwẽn puye. Ixeyũ beam tak òn kawẽnwẽn eweju—guyjom itabunayũ beam — io'e. ²¹ — Bay, “Ixeyũ juy esubuywan pũg tağ ma ip ceku am,” i òn e'em ewebe. Bay, pũg tağ ma ãn jekukum oweju. Òn tak pũg tağ ma eweju jekukum.

— Bay — io'e. — Obikuy wuyekukuap co'i ceku am ip. Wuyekukuap tağ jekukum pima, itabut'umayũ je'e “Deus Jesus emumudot,” i — io'e. ²² — Bay, a'òbacaap cuk adi ejomõg owebe. “Ojo'i ãn tak a'òbaca,” i juk adi ece owebe, Bay. Imẽnpuxim “Ojo'i eyju dak eya'òbaca,” i òn e'em okay itabucayũ be. Imẽn òn e'em cebe ip pũg tağ ma ceku am ip wuyekukuap co'i — io'e Jesus. ²³ — Pũg tağ ma òn jekukum ixeyũ eju. ãn tak oweju pũg tağ ma jekukum. Imẽneju pũg tağ ma jekukum ip wuyekukuap co'i. Wuyekukuap co'i jekukum pima, itabut'umayũ itabut je'e ãn ma omudocat iap kay. Deus xe wuyukupin apẽn jekpot ikukpin cexe iap co'i iap kay dak itabut je'e ip — io'e. ²⁴ — Exe okukpin cuk adi oğuy ipi mujurũğ puje. “Wa'òbacaap co'i ãn tak a'òbaca,” i juk adi ecece owebe.

— Bay — io'e. — Onze beayũ juk adi eğutabun okay. Obikuy wuydopap pe ixeyũ dop am okpot wa'òbacaap co'i ya'òbaca iap co am — io'e. ²⁵ — Bay — io'e. — Soat em ãn cũğ ma e'em. Ikẽrẽat ejukuk ġu—pũğ em tak ka'ũma. Itabut'umayũ itaybit ġu abu ãn iam. Òn pit wetaybit cĩcã abu ãn iam. Onze beayũ itabut cebay teku o'ğudot ijodi iap kay — io'e. ²⁶ — “Webay xe eykukpin cĩcã,” i juk adi ocece cebe ip. Iboap oğuwẽn cebe ip cewemukukpin am ip exe okukpinap co'i. Iboap oğuwẽn cebe ip pũğ tağ ma weku am ceweju ip — io'e Jesus.

Imẽn Jesus o'jekawẽn cĩcã jebay eju.

18 Jebay eju jekawẽn epere buje, Jesus o'jem Jerusalém ka bewi. Jeweju etay-bitbinayũ eju o'jem. Kadidi dağwi o'ju ip—Cedromti dağwi. Kadaidip o'tiptop kadidi wĩnãbu. Jesus o'ju ibodip pe onze beayũ eju. Oajẽm ip kadaidip kay. ² Ade em Jesus cuk adi oekukuku ibodip tağ doze beayũ eju. Imẽnpuye Judas itaybit osunuy ibodim Cedromtim. Judas Jesus ùm ojuy cekay itakomaayũ be.

³ Judas o'ju Jesus kay. O'ju kadaidip pe. O'ju sorarayũ eju, Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ eju dak. O'ju ip paĩyũ kukukayũ a'òbi, Fariseuyũ a'òbi dak. O'ju ip lamparina'a kukuğ jebui be, jeba'ip kukuğ tak, wexiktak kukuğ tak. Oajẽm ip cekay—Jesus kay. ⁴ Jesus kuy itaybit o'e soan—apẽn owebe je'bapuk iam. O'ju ajẽmayũ dopabe—Judasyũ dopabe. O'jekawẽn ceweju ip.

— Abu-kudadam epesot? — io'e—Jesus o'e.

⁵ — Jesus kudadam oceju — io'e ip. — Nazaré ka bewiat kudadam oceju — io'e ip.

— Ġebujeat ma'ğũ òn — io'e Jesus.

⁶ “Ġebujeat ma'ğũ òn” i'e buje, soat ip o'jewede cexewi ajẽm ojuyayũ. O'at ip ipi ju Jesus ekawẽn co buje. Waram Jesus o'e:

— Abu-kudadam eyju? — i cebe ip.

⁷ Waram ip o'e:

— Jesus kudadam oceju — i. — Nazaré ka bewiat kudadam — i.

⁸ — “Ġebujeat ma'ğũ òn,” i kuy oce eywebe — Jesus o'e. — Òn ma eyju okudadam. Owejuayũ bit cuy epejat ġu. Āğ cuy je'jem ip — io'e.

(⁹ — Bay, juk eğutabun'iyũ jetabucap jepere ġu—pũğ tak ka'ũma — i juk Jesus o'e. Imẽnpuye — Āğ cuy je'jem ip — io'e Judasyũ be jeweju etaybitbinayũ daomũnap puxim, ixeyũ be ipiat supi'ajoacap puxim).

¹⁰ Iboap co buje, Simão Pedro jepaja o'ju'uk iyuk pawi. Kiririk. Païyũ kukukat puywatwat'ukat ġuybu o'suġuybu'uk iġuybuikibi daġ pajam. Tēġwũn. Iba'at kadiat ġuybu o'suġuybu'uk. Ibuywatwat'ukat putet Malco i osunuy.

¹¹ — Odaxijom ġu juy paja kuġ! Ipiat osupi'ajo webay bikuyap taġ—kuyjeat ekawēn taġ — io'e Simão Pedro be.

¹² Jesus o'jat ip Judasyũ, sorarayũ dak, sorarayũ kukukayũdak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayũ dak. O'subamukirik ip.

¹³ Koam Jesus o'tujowat ip Anás kay. Ixe Anás Caifás tadop osunuy. Caifás païyũ kukukat osunuy ixe koato.

¹⁴ — Xipat wuywebe ite aġokatkat aoka am wuymuy'ũ'ũap puxim — i juk o'e ixe Caifás Judeuyũ kukukayũ be.

(24) Anás Jesus o'ġjuat Caifás kay—païyũ kukukat kay. Ibōġbikiriġ o'ġjuat.

¹⁵ Simão Pedro o'ju Jesus nomuju. Warara'acat tak o'ju ceweju. Ixe dak onze beayũ'in osunuy. Ixe wara'acat ma Jesus eju oōm païyũ kukukat tuk'a ekorara be. Oōm païyũ kukukat itaybit cīcā ixem puye. ¹⁶ Pedro bit uk'a ekorara exĩntabi xe osunuy. Oōm ġu buk uk'a ekorara be. Warara'acat o'jepit korara exĩntabi be. O'jekawēn xĩntabi wiwi'ukat pe—ayacat pe.

— Āġ jeōm obure — io'e ayacat pe.

— Xipat — io'e cebe.

— Eōm cuy — iwiwi'ukat o'e Pedro be.

Oōm uk'a ekorara be.

¹⁷ — Jesus eju etaybitbinat ġu du ěn? — ayacat o'e Simão Pedro be—xĩntabi wiwi'ukat o'e.

— Ka'ũma — i napa ma o'e Simão Pedro. — Ceweju etaybitbinat ġu ōn — io'e napa ma jebuap puxim.

¹⁸ Kajuk kuġ osunuy. Païyũ kukukat puywatwat'ukayũ daxanabōē o'tabōēmusop jeweweam. Daxa etako be kacūġcūġ'i ip osodop daxae o'om jewewewem ibuywatwat'ukayũ, sorarayũ dak. Pedro dak o'ju daxa etako be. Jewewewem ip osodop.

¹⁹ Gebuje païyũ kukukat o'jekawēn Jesus eju.

— Eweju etaybitbinat e'eap cuy eġuwēn owebe — io'e Jesus pe. — Apēġap ekawēn ixeyũ eġutaybitbitbin? — io'e cebe.

²⁰⁻²¹ — Apēnpuye ěn e'em owebe ma “Apēġap ekawēn ixeyũ eġutaybitbitbin?” i? Soat em ibapuġ ma ijoceat oġutaybitbitbin — io'e Jesus. — Adeayũ etabutpe oġutaybitbitbin Deus eju kawēnwēnap'a be, yaboġat'a be dak — io'e. — Iba'arēm ġu oġutaybitbitbin—pūġ em tak ka'ũma — io'e. — Wemumutaybitbinyũ be juy ecekawēn. “Apēn eymutaybin Jesus?” i juy epe'e cebe ip — io'e. — Itaybit ip — io'e Jesus.

²² Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukat Jesus dopa o'topaokaka jebum cekawēn co buje.

— Imēn tu ěn kawēnwēn païyũ kukukat eju? — io'e. — Cedaġ ġu ěn kawēnwēn! — io'e.

²³⁻²⁴ — Wekawēn cūġ'ũm pima, iboap cuy eġuwēn soat pe, ijoceacat pe — io'e Jesus. — Wekawēn cūġ ma bima bit, apēnpuye dak ěn odopaokaka? — io'e.

Mūġ ma o'e. Jededem ġu.

²⁵ Pedro jewewewem mabuk o'e daxa etakobe. Cūġ'i osunuy warara'acayũ parakpe.

— Ibakirikat eju etaybitbinat ġu du ěn? — io'e ip Pedro be.

— Õn ġu — io'e Pedro napa ma. — Iġo ejuat ġu òn — i napa ma o'e.

²⁶ Warara'acat o'jekawën Pedro be ġebuġe bit. Ixe wara'acat païyū kukukat puy-watwat'ukat osunuy. Pedro emuġuybu'uk badip osunuy.

— Õn ma ejojo iġo eju kadaidip pe! — io'e wara'acat.

²⁷ — Õn ġu—warara'acat acā — io'e Pedro napa ma.

Ġebuġe isum ma sapokay o'jede.

²⁸ Jesus o'tujujēm ip Caifās tuk'a bewi ceweju jekawën eperu buje.

Ġebuġe Caifās Jesus o'tujowacat iecuġap tuk'a kay—Pilatos tuk'a kay. O'tujowat ip kabia isum. Judeuyū oòm ġu iecuġap tuk'a be Pilatos Judeu'ūm puye. Tuk'a akiju ma ip osodop. Cedaġ ġu kuka o'e òm ām Judeu'ūmat tuk'a be Páscoa epeta muy'an pima. Òm pima:

— Wuyisu ġu Deus xe — i kajuk o'e ip. — Peta xat o ba'ore wuywebe — i kajuk o'e ip.

Imēneju oòm ġu ip iecuġap tuk'a be—Pilatos tuk'a be.

²⁹ Imēnpuye Pilatos o'jēm jeduk'a bewi. O'ju Judeuyū kukukayū eju jekawën ām.

— Jesus ikērēat kuġ tu eyxe? — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

³⁰ — Hm hm — io'e ip. — Ocexe ma ite ikērēat cuk adi o'jukuk. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawën taġ ġu teku jekukum. Ēn cuy ite eyaokaat — io'e ip.

³¹ — Eyju ma juy epetujujēm oxewi — io'e Pilatos. — Eyju ma juy ipiat epe-supi'ajoat cebe eydobuyū'ūm'ūm ekawën taġ — io'e.

— Ap! — io'e ip. — Oca'ōbi ġu oceju ibamupaya ojuy ce'ū ām—a'ōbi acā — io'e ip Pilatos pe—iecuġap pe. ³² (Jesus cuk adi o'e — Obamupaya ip we'ū ām — i. Itaybit'ūm pima Judeuyū kukukayū o'jekawën Pilatos pe kuy o'e'e iap co'i—Jesus pe o'e'e iap co'i).

³³ Pilatos oòm ma'ġuto jeduk'a be. Jesus o'ġudocat jewekay.

— Judeuyū kukukat tu ěn? — io'e Jesus pe.

³⁴ — Aġuy daġ tu iboam ěn e'em owebe? — io'e. — Warara'acat aġuy daġ ġu xe'e? — io'e Jesus.

³⁵ — Waġuy daġ ġu! — io'e—Pilatos o'e. — Judeu ġu òn pit — io'e Pilatos. — Judeuyū ma edojot okay. Apēn ěn tak ece ikērēan? — io'e Jesus pe. — “Judeuyū kukukat òn,” i du ěn eēm? — io'e Jesus pe.

³⁶ — Eybuxim ġu òn ijodiacat kukukat — io'e. — Õn ijodiat puximan pima kuka adi webekitkit o'jewaoakaka okay itakomaayū eju. O'jewaoakaka kuka adi ip Judeuyū be obuap puxim. Imēnpuye ijodiat a'ōbi ġu òn warara'acayū kukukat — io'e Jesus.

³⁷ — Ijodiat kukukat tu ěn? — io'e Pilatos.

— Hm hm. Ikukukat òn — io'e. — Kawën icēmat muwën ām okop ijodi. Kawën icēmat muwën ām okap. Kawën icēmat kay kūyjobicayū wekawën kay dak kūyjobit — io'e Jesus.

³⁸ — Ka'ūmġu kawën icēmat! — io'e Pilatos.

Ġebuġe Pilatos Jesus eju jekawën o'jepere. O'jēm ma'ġuto jeduk'a bewi. O'jēm jekawën ām ma'ġuto Judeuyū kukukayū eju. Akiju ip osodop.

— Oxe ma ite aġokatkat ikērēat o'jukuk ġu. Pūġ em tak o'jukuk ġu ma — Pilatos o'e cebe ip. — Cūġ ġu kuka o'e wuywebe yaoka am — io'e. ³⁹ — Páscoa epeta bima pūġ ma òn imujēmjēm'uk daomūnmūnap'a bewi jekpiwan ma ceku am. Eybikuy du owebe eykukukat mujēm ām jekpiwan ma ceku am—Jesus mujēm ām? — io'e Pilatos.

⁴⁰ — Ap! — io'e ip. — Ixe ġu juy eġujēmat — io'e ip ya'ōberen. — Barrabás pit eġujēmat — io'e ip. — Barrabás kay oceju! — io'e ip ya'ōberen. (Ixe Barrabás jebureyū aokakaxi osunuy).

19 — Jesus cuy epeyukxabimupokupok wuyukxabimupokupokapxeem — io'e Pilatos sorarayū be.

O'yukxabimupokupok ip sorarayū. ² Jesus waywayway pin ip osodop. Jesus ijodiat kukat iap waywayway pin osodop ip. Imēnpuye widaohobune o'subunemuwakēn ip yabeam. O'jomōġ ip ya be ijodiat kukat a beat mōġap co'i. Iekabek o'ġuōm ip Jesus pe ijodiat kukat ekabek co'iat. O'ġuōm ip iberenat—iremrumġuġūnat. O'ġuōm ip iwaywayway am.

³ — Ak'i! Teku Judeuyū kukukat! — io'e ip Jesus waywayway am. Warara'acat ma ip o'topaokaka jebum.

⁴ Pilatos waram o'ju jeduk'a ekorara be. Judeuyū kukukayū kay o'ju.

— Ak'i! — io'e. — Waram ixex otojocat eyetabixex am — io'e. — “Oxe bit ite ikērēat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma,” i ōn e'em eywebe — io'e Pilatos.

⁵ Imēnpuye ixex Jesus o'jēm uk'a bewi. Xerwun. O'ju Pilatos xe. Oajēm adeayū wap. Yabeat kuġ mabuk osunuy—widaohobune kuġ. Iekabek kuġ mabuk osunuy—iremrumġuġūnat kuġ.

— Ak'i juy epe'e — io'e Pilatos adeayū be. — Ijoce ma aġokatkat — io'e cebe ip.

⁶ — Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen paīyū kukukayū, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū dak.

O'jewāwā ip. Imēn o'e ip Jesus co buje.

— Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

— Eyju ma juy epejat — io'e Pilatos cebe ip. — Eyju ma juy epesubamupaya korosa be — io'e. — Oxe bit cūġ ġu wuywebe yaoka am. Oxe ikērēat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma — io'e.

⁷ — Cūġ ma ocexex bit yaoka am cekawēnkērē buye — io'e Judeuyū kukukayū. — “Deus ipot ōn,” i juk adi o'e tekū — io'e ip. — Imēnpuye ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ oceju yaokam — io'e ip.

⁸ Pilatos iparara jījā ma o'e “Deus ipot ōn,” i tekū e'em iap tobuxik puje. ⁹ Waram oōm jeduk'a be Jesus eju kawēn ām.

— Apomawī ejot? — io'e Pilatos Jesus pe.

Imēnpit Jesus jededem ġu.

¹⁰ — Ede pin ġu du owebe? — io'e Pilatos. — Wa'ōbuyxi ōn. “Iteba juy epesubamuwekap,” i ōn e'em pima, jebamuwekap ip. Ekupinap taġ eceku — io'e Pilatos. — “Epesubamupaya korosa be ce'ū ām,” i ōn e'em pima bit, jebamupaya ip e'ū ām — io'e—Jesus pe o'e.

¹¹ — A'ōbuyxi ēn Deus cuk a'ōbuyxian emuy buye — io'e Jesus. — Emuy'ūm pima, apēn kuka ece owebe? Ka'ūma ma! — io'e—Jesus o'e. — Ewebe oaokaan puje, ikērēat kuġ ece'e Deus xe. Ebodi ma bit ekay odojocat pit ikērēat kuġ je'e cexex — io'e.

¹² Iboap co buje, Pilatos Jesus pa muwekap ojuy jījā o'e.

— Jesus pa muwekap ojuy oce — io'e Pilatos jewebe ma.

— Roma ka kukat itakoma soat kay— “Ōn ma ijodiat kukat,” i'e'e'ukayū kay — io'e Judeuyū kukukayū Pilatos pe. — César itakoma cekay ip — io'e ip. — Ewebe ibamuwekap puje, César kuka itakoma o'e ekay dak — io'e ip Pilatos pe.

¹³ Pilatos waram Jesus o'tujowat jeduk'a eakiju. O'tujowat adeayū wap iboap co buje. Pilatos oabik ibimāmāmāat ekawēn coco'ukap pe. Gabatá i uk'a eakijuat putet osunuy. Gabatá wita'a muḡēḡē iape wuya'ōm. ¹⁴ Sexta-feira kaxicuḡ osunuy. Sábado emap kabia Judeuyū jekaxipanpan ip o'e peta muy'an—Páscoa epeta muy'an.

— Ak'i juy epe'e — io'e. — Teku eykukukat — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

¹⁵ — Ite ḡu oceukukat! i o'jede paīyū kukukayū. — Ite juy eyaokaat! — io'e ip ya'ōberen. — Ite juy eyaokaat — io'e ip. — Esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip jetakoma pibun.

— Eykukukatpa du osubamupayaat korosa be? — io'e Pilatos.

— Pūḡ ma wuykukukat — io'e ip. — César acā wuykukukat — io'e ip paīyū kukukayū.

¹⁶ Imēneju Pilatos jesorarayū o'tomuwā.

— Ite juy epejat — io'e cebe ip. — Epesubamupaya korosa be — io'e cebe ip.

¹⁷ Jesus o'jat ip. Ibocewi o'jēm ip Pilatos duk'a bewi.

Ḡebuḡe Jesus o'tujowat ip co'a kay. Wuyjuyū'aririt'a i co'a butet osunuy. (Gólgota i co'a butet osunuy Judeuyū a'ōm). Korosa kuḡ o'ju Jesus. Jay. Oajēm ip. ¹⁸ Iḡo'a be sorarayū Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje ipiju. Taḡtaḡtaḡ'i tapoam o'e ip. Ibutida be tapoa o'jomuy ip. Cēh. Korosa o'ḡu'aḡobucēḡ ip ipikūykūy be. Bēḡ. Warara'acayū be dak o'subamupaya ip korosa eju xepxepayūba. Wara'acat ceje o'subamupaya ip korosa jeje. Pūḡ korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūḡat kadi. Jesus ixeyū parakpe osunuy korosa eju. Toro'ih.

¹⁹ Pilatos tak taperadup o'tupmubararakat. O'tupmōḡat korosa eju. Tupararakatup o'tupcoco ip kapkamayū “Jesus teku,” io'e taperadup pe. “Nazaré ka be-wiat—Judeuyū kukukat” io'e taperadup pe. ²⁰ Iboaptup o'tupmubararak ip Judeuyū a'ōm, Romanoyū a'ōm tak, Gregoyū a'ōm tak. Jesus o'subamupayaiaat ka Jerusalém ka tēḡ ma o'sukadap. Imēneju iboaptup o'tupcoco Jerusalém ka be powatwatyū.

²¹ Imēneju paīyū kukukayū o'jekawēn Pilatos eju.

— “Teku Judeuyū kukukat osunuy” iaptup ḡu juy etupmubararak, “Ōn Judeuyū kukukat, i juk adi o'e teku” iaptup acā — io'e ip paīyū kukukayū.

²² — Ap! — io'e Pilatos. — Otupmuwarurun ḡu juy wemudupmubararakatup — io'e.

²³ Korosa eju Jesus pa mupaya buje sorarayū cesay mu'ē'ē ojuy ip jewewebe. Cesay osodop ebadipdip. Sorarayū dak ebadipdip osodop. Ibinūnpeat pīt pūḡ ma imuḡēḡē osunuy paḡōm. Iinūmnūm ḡu ikuḡ osunuy. Soat iinūmnūm'ūmat kay o'e ip sorarayū.

²⁴ — Ibinūnpeat aḡuwek ḡu juy — io'e ip jewewebe. — Ḡa'a karatūḡ'a jo'iat'a ayaxik ipi ju. Ya'at puje pūḡ ma je'jat. Ya'at puje wuyetaybit ace'e abu je'jat iam — io'e ip jewewebe.

O'yaxik ip ipi ju. Deus ekawēntup e'em—kuyjeatup:

Wesay o'ḡu'ē'ē ip jewewebe, i. Karatūḡ'a jo'iat'a o'yaxik ip obinūnpeat pu am, i. Imēn e'em Deus ekawēntup. Sorarayū be yaxik puje Jesus ekabek pu am, iboaptup ekawēn taḡ ip o'e.

²⁵ Ḡebuḡe Jesus jexi o'jojojo. Jesus xi korosa xe osunuy. Ixi kubit tak iboce osunuy. Maria Madalena dak iboce osunuy korosa xe. Wara'at Maria dak iboce osunuy—Clopas tayxi.

²⁶ Jesus jexi o'jojojo. Doze beayū'inat ixi xe osunuy. Ixe Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus cocom o'e.

— Tū'ū — io'e. — Teku jekuk ġasū jexi kukap co'i — io'e.²⁷ — Tapu — io'e jemu-mukupinput pe. — Oxi juy ejukuk ġasū exi kukap co'i — io'e Jesus.

Ixe aġokatkat Jesus xi o'ġuôm jeduk'a be ġebuġe bit. Jesus e'ū buġe jexi kukap co'i ma xipan o'jukuk.

²⁸ Jesus itaybit o'e soat wekapikap oġu'ūm iam.

— Obipuruk — io'e Jesus.

Iboam o'e Deus ekawëntup ekawën taġ.

²⁹ Uva'abidi o'tinuy iboce wa'e jo'iat'a be—tideiboġ'ūmati. Iboceat tibubuap o'ġuakôm iġodi be. O'jomuy ip ip'abi be hissopo'ip abi be. Bēġ'i. O'yopmuyu Jesus pe tikôn âm.³⁰ O'tikôn tibubuap pewi. Korotkorot'i.

— Soat wekapikap oġu'ūm — io'e Jesus.

O'je'aetore. Jekpiwan ma oe'ū.

³¹ Ġebuġe Judeuyū kukukayū ibamupaya'ibit mukop ojuy korosa ejuwi. O'ju ip kawën âm Pilatos eju—iecuġap eju.

— Ocebu'u jījā jebodaydoyap kabia be korosa eju ce'ū'ūayū nuy âm — io'e ip. — Ibamupaya'ibit tao juy etaodakacat dao ma ce'ū âm — io'e ip Pilatos pe. — Ix-eyū'ūm'ūm cuy eġukopat Sábado ajēm awap — io'e ip Pilatos pe.

Imën o'e ip sexta-feira buye. Kuyaje Sábado—jebodaydoyap kabia. Judeuyū xe petaboġ cīcā osunuy. Imēneju ibu'u jījā ip osodop ixeyū'ūm'ūm nuy âm korosa eju Sábado bima—jebodaydoyap kabia bima.

³² Imēneju sorarayū o'ju korosa ejuayū kay. Wēġ. Pa. Koapatao o'taodakat ip korosa ejuatao. Wēġ. Pa. Wara'acatao dak o'taodakat ip—Jesus eju ibamupaya'ibitao.

³³ Sorarayū oajēm Jesus'ūm kay.

— Kuy oe'ū — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus'ūmtao o'taodakat ġu ip.^{34–37} Imën e'em Deus ekawëntup:

Ixe dao taodakat ġu ip—pūġtao dak ka'ūma, i.

Tik. O'ya'ōxamutik. Sorara Jesus'ūm o'ya'ōxamutik obukaka'ukren. Wara'atup imën e'em—Deus ekawëntup:

Ya'ōxamutik'ibit kay jeakak ip wuyjuyū, i.

Kuyjeatup ekawën taġ o'jebapuk Jesus e'ū buġe—Deus ekawëntup ekawën taġ. Jesus'ūm oe'ūiap o'jojoiat ce'ūap o'ġuwën ocewebe. Ocetaybit ixe icēmān e'em iam. Ocejū dak Jesus'ūm e'ūap muwēnuwēn eywebe dak eyetabun cekay am.

³⁸ José o'ju Pilatos kay Jesus'ūm jebit mukopap ojuy korosa ejuwi. Arimatéia ka bewiat osunuy ixe. Jesus kay itabut osunuy. Ibapuġ ġu bit Jesus kay wetabut i'e'e'uk osunuy warara'acayū be—iba'arēm mabuk. Ibapuġ ġu i'e'e'uk osunuy Judeuyū kukukayū buxim jeparara buye.

— Jesus'ūm jebit mukop ojuy ōn pit korosa ejuwi — io'e José Pilatos pe.

— Ha'a — io'e Pilatos. — Esujebitmukop — io'e.

José o'ju Jesus'ūm kay—korosa ejuat'ūm kay. Ijebit o'ġukop korosa ejuwi.

O'tujowat witabikūy kay.³⁹ Nicodemos o'ju José eju. Imude'o'onap kuġ o'ju. Ade ikuġ o'ju—45 kilo ikuġ. Iwekoykeyap osunuy imude'o'onap. Mirra'ip peati ti-wekoykey o'e aloé'ip peati eju. Jesus'ūm jebit mude'o'on ojuy iġēmap puxim. Ixe Nicodemos kuy bima Jesus eju o'jekawën ixima be.⁴⁰ Xepxepayū Jesus'ūm jebit o'jat—José, Nicodemos tak. Imude'o'onap o'ġuwedi ip paġo daġ—xipacat taġ. Ijebit o'jomūnmūn ip ixem paġōm. Pereh. Imën ma Judeuyū wuyjuyū'ūm'ūm muxipanpan'uk ip osodop witabikūy be imuôm âm.⁴¹ Kadaidip o'tiptop Jesus pamupayaap

pe. Igodip pe witabikūy o'sukūynuy—wuyjuyū'ūm'ūm muōmuōmapkūy. Ikūyisu-atkūy o'sukūynuy. Ikūyisuatkūy be ce'ūat o'jomōg̃ ġu buk ip. ⁴²Sexta-feira osunuy. Sexta-feira bima jexat muxipanpan'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima i'o'ibin. Sábado bima jebodoydoy'uk ip osodop. Witabikūy ibamupayaap tēg̃ ma o'sukūynuy. Imēneju Jesus'ūm o'jomōg̃ ip igokūy be.

20 Domingo bima Maria Madalena o'ju witabikūy kay. Kabiakabia'i bima o'ju. Kabiok ma bima buk o'ju. Ikūynomudip'a o'yajojo wita'a. Yaboġat'a o'yajojo. Tūybe wuyjuyū o'tujupa'um ijebit iān o'e Maria. Yawede o'yadobuxik tomudip'a. ²O'jedau Pedroyū kay. Oajēm cekay ip. Pūg̃ ixeyū'in Simão Pedro osunuy. Wara'acat Jesus emumukupinput osunuy. Ixe dak Jesus eju etaybitbinat osunuy.

— Wuykukukat'ūm o'tujupa'um ip witabikūy bewi — io'e Maria xepxepayū be. — Poce xe'e ip ixē'ūm o'jomōg̃? Ocetaybit ġu — io'e.

³O'jēm Pedroyū jeduk'a bewi. O'ju ip witabikūy kay. ⁴Xepxem ma o'ju ip dau-daum. Warara'acat pit dao ma o'jedau. Koap oajēm witabikūy be. Jay. ⁵Atoroh. O'je'atoro ikūy kay. Etaburut. O'jetaburut. Paġo o'jojojo irucat. Ijebit mūnmūn o'jojojo. Imēnpit oōm ġu ikūy be. ⁶Kanomūm Simão Pedro oajēm. Jay. Oōm witabikūy be Simão Pedro. Cereġ. Bodiku paġo osodop irucat xipacat. Ibo o'jojojo. ⁷Wara'at paġo o'tobuxik—Jesus'ūm a daġ osodopiat. Yadaġ osodopiat ijebit mūnmūnap epaġo xe ġu osodop. Wara'at pe ma osodop. Iekabek acā osodop ya'a o'yadopiat pe. Ka'ūmġu ijebit pit. ⁸Wara'acat tak oōm ġasū—Jesus eju etaybitbinat—Jesus emumukupinput. Badi o'jeak.

— Ak'i ece! Ka'ūmġu ijebit! — io'e jewebe ma. — Waram Jesus o'jetait! — io'e jewebe ma.

⁹Deus ekawēntup imēn e'em:

Deus ixē ġuyu ce'ū'ūayū xewi, i.

Kuy bima ibodup ekawēn cekawēn pa'arēm osodop cexe ip. Ġasū bit ibapuk o'e Jesus eju etaybitbinayū xe.

¹⁰Xepxepayū ma o'jepit jeduk'a be.

¹¹Maria Madalena bit waram o'ju witabikūy jom. Jay. Oajēm. Ikūy jojom osunuy itabēg̃ ikūy etakobe. Wa osunuy. O'je'atoro. Atoroh. Axih. Wa o'e. O'jetaburut ikūy be.

¹²Deus ekawēn tojtjot'ukayū o'jojojo xepxepayū—kabi kadiwiayū. Cesay irucat kuġ ip osodop. Kaxikxik'i osodop ip Jesus'ūm osodopiat pe. Pūg̃ ixeyū'in ya'a o'yadopiat pe osunuy. Wara'acat ixeyū'in sui o'suidopiat pe osunuy.

¹³— Tū'ū — io'e ip Maria be. — Abu-kay ěn wa? — io'e ip.

— Okukukat'ūm kay — io'e. — Okukukat'ūm o'tujupa'um ip — io'e. — Imēnpuye ōn wa. Wetaybit ġu poce ip o'jomōg̃ iam — io'e.

¹⁴O'jekorepēn imēġap e buje. Jesus cūġ'i osunuy tōġpikadi. Jesus o'jojojo. Imēnpit itaybit ġu o'e ixem. O'jetabieba'arēm ixem. Tūybe ija ġu iān o'e.

¹⁵— Tū'ū — io'e Jesus. — Abu-kay ěn wa? — io'e cebe. — Abu-kudadam ěn? — io'e.

Tūybe sute kadaidip wiwi'ukat iān o'e Maria cebe.

— Okukukat'ūm kudadam ōn — io'e. — ěn tu ixē'ūm etujujēm? Poce ejomōġiap cuy eġuwēn owebe! — io'e. — Ōn ma oju ixē'ūm tujupit am — io'e.

¹⁶— Maria! — io'e.

O'jekorepēn Jesus kay.

— Raboni — io'e ja'ôm—Judeuyũ a'ôm.
(Raboni wekariwa iape).

¹⁷ — Obaixiğ ġu ece — io'e. — Webay kay buk oceu ġu — io'e Jesus. — Eju juy okitpiyũ kay—oweju etaybitbinayũ kay — io'e. — “Webay kay waram oceu—eyebay kay,” i juy ece cebe ip — io'e. — “Wuyebay Deus oxe, eyxe dak,” i juy ece cebe ip — io'e Jesus Maria be.

— Hm hm — io'e—Maria o'e.

¹⁸ Maria Madalena o'ju Jesus eju etaybitbinayũ kay.

— Wuykukukat ojojojo! — io'e cebe ip. — Waram o'jetait! — io'e.
Jewebe Jesus o'e'e iap o'ğuwën cebe ip.

¹⁹ Kabiog pima Jesus o'jebapuk jeweju etaybitbinayũ kay. Ixe Domingo bima o'jebapuk cekay ip. Awerom ip osodop uk'a be. Cem ma'ğu tomudipdip osunuy xıntabi, Judeuyũ kukukayũ buxim iparara buye. Inaka Jesus o'jebapuk cekay ip.

— Kaba'üm cuy epeyewekuk — io'e cebe ip.

²⁰ O'jewebumupaya cekay ip. O'jewa'öxamubapuk cekay ip. Icokcok cĩcã ma ip o'e jekukukat tobuxik puje.

²¹ — Kaba'üm cuy epeyewekuk — io'e waram Jesus. — Webay juk omudot ijodi. Imënpuxim òn tak jeymuju omuwën ãm ijodiat pe — io'e.

²² Jebido o'subidomuju cekay ip. Puw io'e.

— Obiöggbuk o'ğuoöm eywebe — io'e. — Xipacat o'ğuoöm eywebe — io'e cebe ip.

²³ — “Deus ikërëat ju'uk eywebewi” i ey'e buje, ikërëat ju'uk ixeyũ bewi — io'e. — “Deus ikërëat ju'uk ġu eywebewi” i ey'e buje bit, ju'uk ġu ikërëat ixeyũ bewi — io'e Jesus.

²⁴ Ġebu je Jesus o'ju Tomé kay—jeweju etaybitbinat kay. Ixe Tomé doze beayũ'in osunuy. Xepxem ikap'ibit i ixé butet osunuy wara'at ibutet. Warara'acayũ eju ġu ixé Tomé osunuy ixeyũ kay Jesus ebapuk puje. Jesus o'jojojo ġu buk waram cetait puje.

²⁵ Imënpuye warara'acayũ o'jekawën Tomé eju—ceweju etaybitbinayũ.

— Tapu, wuykukukat ma ocejojojo! — io'e ip. — Waram ġuto o'jetait! — io'e ip.

— Dapxi eyju! — io'e. — Wetabut ġu oce waram ixé'üm o'jetait iap kay — io'e. — Tapoa kũybut cocom'üm pima, wetabut ġu oce — io'e. — Tapoa kũybut pe osub-umög'üm pima dak, wetabut ġu oce — io'e. — Ya'öxatikat pe osubumög'üm pima, wetabut ġu oce — io'e Tomé.

²⁶ 7 xet kap puje Jesus eju etaybitbinayũ waram awerom osodop ip uk'a be. Tomé dak cexe ip o'e. Uk'a exıntabi tomudipcëm cĩcã osunuy. Jesus pit oöm iğ'o'a be. Onze beayũ kay waram o'jebapuk.

— Kaba'üm cuy epeyewekuk — io'e Jesus cebe ip.

²⁷ Jesus dao ma o'jeak Tomé kay. Ak'i o'e. O'jekawën ceweju—Tomé eju.

— Ak ece obubida kay — io'e Tomé be. — Tapoa kũybut cuy ejojojo obubida be — io'e. — Tapoa kũybut pe juy ebu esubumuöm — io'e. — Wa'öxatikat pe juy ebu esubumuöm itikatkũybut pe icëmãm poro iam — io'e Jesus. — “Ixe'üm waram o'jetait ġu,” i'ümġu juy ece — io'e. — Etabun cuy eğuy! — io'e.

²⁸ — Kariwa, wetabut ekay — io'e Tomé. — “Ën ma Deusat,” i òn e'em — io'e—Tomé o'e.

²⁹ — Etabut ojojom ën puye — io'e Jesus. — Warara'acayũ bit ojojo ġu. Inaka itabut je'e ip okay. Icokcok cĩcã ma ip je'e — io'e.

³⁰ Jesus ja'ôbacaap o'jomôgmôg jewēju etaybitbinayû etabixe. Soat ġu ya'ôbacaap mômôgmôg mubarararaġ òn ijudup pe. ³¹ Pūġpūġ ā òn imubarararaġ ijudup pe Jesus pe o'ġubapukpukiap. Iboap oġubararak eymutabut am Jesus Deus emunaē iap kay, Jesus Deus ipot iap kay dak. Iboap kay eyetabun pima, ixe a'ôbi eyaġuyisum epeku ijodi; eyetait epesop cexe eye'û buje dak.

21 Ġuyjom Jesus waram o'jebapuk jewēju etaybitbinayû kay. Iodi xe o'jebapuk cekay ip. Iodi butet Tiberíades i osunuy. O'je'awero ip 7 beayû ceweju etaybitbinayû. Iodi xe o'je'awero ip. Pūġ em ġu o'jebapuk ce'û'û'ibiyû xewi jeu buje. ² Ibûrû ma ibutet osodop ip: Simão Pedro i, Tomé i, Natanael i, Zebedeu ipotpoyû xepxep, warara'acayû dak xepxep. Xepxem ikap'ibit i Tomé butet osunuy wara'at ibutet. Natanael Caná ka bewiat osunuy—Galiléia eipi bewiat. Ibûrû ma o'je'awero ip.

³ — Cum puk òn axima bum — io'e Simão Pedro jebureyû be.

— Ha'a — io'e ip. — Ocejú dak cum eweju ocejat pum — io'e ip.

Ixima daġ axima bubum ojuy ip. Kobe be ip oôm axima bu pinayû. Haham oeku ip. Imēnpit o'jat ġu ip. Te'e ma ip oeku.

⁴ Jesus o'jebapuk iodi wābu be kabia buje. Imēnpit teku wuyekariwa iap iba'arēm o'e 7 beayû xe. Itaybit ġu o'e ip teku wuyekariwa iam. Wīnābu wi o'jewāwā cebe ip.

⁵ — Tapupuyû — io'e Jesus cebe ip. — Peburû axima epejat?

— Ka'ûma ma — io'e ip. — Ocejat ġu! Te'e ma oeku — io'e ip.

— Eyba'at kadi ma ûrû epeġuakôm — io'e Jesus. — Ġebuje bit ade ma epejat — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁶ Tok. Ūrû o'ġuakôm ip jeba'at kadi. Ade o'jat ip axima. Ūrû mupuxik pa'ore o'e cebe ip axima poxi pibun.

⁷ — Ak'i juy ġokayku! Wuykukukat ma ġoku! — io'e Jesus emumukukpinput Simão Pedro be.

Simão Pedro jeekabek o'ġuôm jekukukat topabe jejuam. Jeekabek kuġ ġu kapikpik'uk osodop ip. Tip. O'jetip iodi be dao ma Jesus kay jajēm ām.

⁸ Warara'acayû Jesus kay oajēm kobe daġwi. Oajēm ip ūrû mupuxikpuxiġ kobe ukpu bewi. Ade jījā osodop axima ūrû be. Wūy ġu ip osodop kapurūġ pewi—100 metros acā. ⁹ Jay. Muġ. Jesus o'jojojo ip. Axima yoyoy o'e daxa be. Pāo'a kuġ tak osunuy.

¹⁰ — Axima'in epetojot—ġasû epejat'iat'in — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — Pedro o'e.

¹¹ Oôm kobe be axima bum. Ūrû o'ġuwekap. O'tujuu kapurūġ kay. Jay. Axima o'tojot. Ade osodop ūrû be axima yoboġat. 153 osodop ip. Inaka ūrû o'jewek ġu.

¹² — Ġa'a acekôn — io'e jewēju etaybitbinayû be.

— Ġa'a — io'e ip.

— Abu ēn? — io'e ġu ma cebe.

Itaybit o'e ip wuykukukat teku iam—waram o'jetaitiat teku iam.

¹³⁻¹⁴ Jesus pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat. O'ġūm cebe ip ixan.

¹⁵ Ġebuje Jesus o'jekawēn Simão Pedro eju—João ipot eju. O'jekawēn ceweju jekôn epere buje.

— Simão — io'e Jesus. — Warara'acat kukpinap podi ma du okukpin exe? — io'e.

— Hm hm, Kariwa — io'e Simão. — Etaybit ebure òn iam — io'e.

— Wekawën cuy eġutaybin itabun'isuayū — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apên ovelha kukat xipan jeôhō'it'it kukap puxim — io'e.

¹⁶ — Simão — io'e Jesus waram. — Okukpin tu exe?

— Hm hm, wekariwa — io'e. — Etaybit ebure ôn iam.

— Wekawën cuy okay itabucayū eġutaybin — io'e. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apên ovelha kukat jeôhōyū kukap puxim — io'e.

¹⁷ — Simão — io'e Jesus waram. — Ebure du ôn? — io'e.

Ebapūġ em imên o'jekawën Simão eju. Imēnpuye Simão iġuycūġ o'e Jesus e'eap kay.

— Kariwa — io'e. — Etaybit soan. Etaybit ôn ebure iam.

— Wekawën cuy itabucayū eġutaybin — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apên ovelha kukat jeôhōyū kukap puxim — io'e. ¹⁸ — Simão, icēmān ôn e'em ewebe. Jaypan'isum ekpiwat ma jekuku'uk eġuy. Esay muôm puje, ekupinap taġ acā jekuku'uk eġuy. Aypa bima bit ecejebaepacūġ warara'acat pe ebamün ām correntebum. Warara'acat jedujowat edaobu'unap taġ — io'e Jesus.

¹⁹⁻²⁴ Imên Jesus apên Pedro je'ū iam o'ġukūyjo. Apên Pedro Deus dipap ġubapukpuk iam tak o'ġukūyjo.

— Obikuyap taġ cuy ejeku — io'e Jesus Pedro be.

Jekorepên puje Pedro Jesus emumukukpinput o'jojojo. Cemumukukpinput doze beayū'in osunuy. Pedro nomuju o'e.

— Kariwa — io'e. — Apên je'bapuk ġuyjom ġobeku? — io'e Simão Pedro Jesus emumukukpinat co buje.

— “Apên je'bapuk ġobeku ġuyjom,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e. — “Ôn tu wekariwa bikuyap taġ jekukum?” i acā ece ewebe ma — io'e Jesus. — Obikuy bima bit kuka adi teku oe'ū ġu — io'e. — Obikuy bima, ijoce mabuk teku kuka adi osunuy waram wajēmap com — io'e. — Imên obikuy bima, ak'adit ma'ġu kuka eġuy iboap kay — io'e Jesus.

Imēneju itabucayū o'Jekawën cīcā jeweweju. Tūybe je'ū ġu iān o'e ip. Imēnpit:

— Teku je'ū ġu — i'ūmġu o'e Jesus. — Obikuy bima kuka adi teku ijoce mabuk jeenuy waram wajēmap com — i juk o'e Jesus.

Jesus eju oekukuiat ma apên Jesus cuk adi o'e'e iap o'ġuwën ocewebe—Jesus xe ikukpinat. Jesus tēġ ma osunuy doze beayū eju jekōnkōn pima Jesus e'ū awap.

— Kariwa, abu oce'in je'ūm ekay itakomaayū be? — i juk o'e ce'ū awap. Ixe ma Jesus o'e'eap o'ġuwën ocewebe. Wuyetaybit ixe icēmān e'em iam. Ixe ekawën mubarararaġ ôn ijudup pe—cartadup pe.

²⁵ Ade jījā ma osunuy Jesus e'eap. Soat ġu ixe e'eap o'ġubararak cemudup-mubararaktup pe—ijudup pe. Soat pit ixe o'e'e iap mubarararaġ pima, apoce dak kuka atupmōġ? Tup ade jījā ma kuka o'e ibiatup. O'e ġu kuka ipi daġ wuywebe ibiatup mōġ ām. Imên kuka o'e wuyxe.

Ibūrū ma.

JESUS CRISTO EMUMUJUYŨ E'EAP EKAWĒN

1 Teófilo, kuy bima livrodup otupmubararak ewebeaptum. Apĕn ijodi bima Jesus cuk adi o'gutaybitbiniaptup otupmubararak, apĕn ixe juk adi o'e'eiaptup tak. Soat iboap o'gubararak kuyatup pe ewebeaptup pe.

² Kabi kay jeu awap Jesus doze be o'taē a'gokatkayū. O'taē jewēju itaybin'ibiyūm. Taē'ibiyū o'gutaybin Deus biōgbuk a'ōbi jeu awap. ³ 40 kabia ijodi oeku waram jetait puje. Ade em o'jebapukpuk jewēju etaybitbinayū kay. Itaybit cīcā ip o'e Jesus waram o'jetait iam, ade em ixe o'jojojo buye.

— Deus soat kukukan je'e — io'e ixe cebe ip.

⁴ Awerom pima Jesus o'jekawĕn ġuto ceweju ip.

— Epewatwat ġu juy Jerusalém ka bewi — Jesus o'e. — Ijop ka ma epesop. Ibiōgbuk xipacat ajĕmap pit cuy epejowiwi. Webay ixe ġudot eykay apĕn eywebe juk adi ocece iap taġ — io'e. ⁵ — Kuy bima João ijodiat mubatisasan osunuy idibi be — io'e cebe ip.

— Ġaxīn ma bit Deus biōgbuk jajĕm eykay. Ibiōgbuk xipacat jeōm eywebe — io'e Jesus.

Jesus imĕn o'jekawĕn jewēju etaybitbinayū eju.

⁶ Waram Jesus emumujuyū o'je'awero ip. O'jekawĕn ip Jesus eju.

— Kariwa — io'e ip. — Ġasū du ocebadipyū'in ecejomuy ocekukukan—Judeuyū kukukan? — io'e ip.

⁷ — Eyetaybicap ġu iboam — io'e Jesus. — Webay acā itaybit. Ixe ja'ōbi ix-eyū'in eykukukan iap kabia o'ġuweġūn. ⁸ Imĕnpit eywebe Ibiōgbuk xipacat ōm puje, Deus a'ōbacaap kuġ epekuku. Eya'ōcam omuwĕnuwĕn epekuku soat kaka daġ. Omuwĕnuwĕn epekuku Jerusalém ka watwat pe, Judéia eipi watwat pe dak, Samaria eipi watwat pe dak, wūyatka watwat pe dak — io'e.

⁹ Iboap muwĕn puje, Deus Jesus o'tujowat jewekay. Ceweju etaybitbinayū etabutpe o'tujowat. Aġ ip o'e cekay. Ceuap o'jojojo ip. Pa'ūm. O'jepa'ūm kabiker-creat pe Jesus. Iba'arĕm o'e.

¹⁰ Kabi kay apūn pima a'gokatkayū oajĕm Jesus eju oekuku'iaiyū kay—xepxepayū—cesayrucayū.

¹¹ — Tapupuyū — io'e ip. — Apĕnpuye dak eyju jeapūnapūn kabi kay? — io'e ip Jesus emumujuyū be—Galiléia eipi bewiaiyū be. — Deus Jesus o'tujowat eyxewi. O'ġuyu kabi kay. Ceuap epejojojo. Jeuap puxim waram je'pit — io'e a'gokatkayū.

¹² Jesus emumujuyū o'jepit Jerusalém ka kay. O'jĕm ip co'a bewi—Oliveira dip'a bewi. Oliveira dip'a Jerusalém ka tĕġ ma o'yanuy—pūġ kilometro ma. ¹³ O'jeawero ip uk'a be—umat'abi be—Jerusalém ka be—kuy bima osodop ip iat'a be. Ibūrū ma ibutet osodop ip; Pedro i, João i, Tiago i, André i, Filipe i, Tomé i, Bartolomeu i, Mateus i, wara'at Tiago i, Simão i, Judas i. Tiago Alfeu ipot osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Simão jeipi kay jġāat osunuy. Ibūrū ma awerom ip osodop umat'abi be. ¹⁴ Pūġ taġ ma ip jewaġuyguy osodop. Soat em je'aweroro'uk osodop ip Deus eju kawĕn ām. Aoyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip. Maria cexe ip osunuy—Jesus xi. Jesus kitpitpiyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip.

¹⁵ Awerom pima, Pedro o'āy itabucayū xewi. Ade jġā ip osodop Jesus kay itabucayū. 120 osodop ip. Pedro o'jekawĕn ceweju ip.

¹⁶ — Okitpitpiyū, eya'ōpicūgūcūg cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Kuyje Davi apēn Judas kuka o'e iap o'gūwēn Deus biōgbuk a'ōbi. Ixe Davi ekawēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Ixe Judas Jesus pu ojuyayū o'tujowat cekay. Ġasū o'jebapuk ibiat tup ekawēn tağ—kuyatup ekawēn tağ — Pedro o'e. ¹⁷ — Jesus ixe Judas o'taē kapik am oceweju — io'e. — Oceweju juk adi oekuku. ¹⁸ Imēnpit ixe Judas Jesus o'gūm itako-maayū be. Dinheiro o'jat Jesus ūmap teim — io'e Pedro. — Ipi o'jat ixem dinheiro. Igo eipi be o'jewağobua. Yabitorom o'at. O'je'ukedeğ. O'tūnpujēm ijebit pewi. Oe'ū — io'e Pedro cebe ip. ¹⁹ — Soat Jerusalēm ka watwat ce'ūap awēğ o'yawēğtobuxik ip. Imēnpuye ibo eipi butet Aceldama i o'subuteta ip ja'ōm. (Aceldama ağokatkat toy o'toyjēmiap ka iape wuya'ōm). ²⁰ Imēn e'em Salmo dup:

Tuk'a juy yabibuğ, i. Ka'ūma ma juy je'e ya be, i.

Wara'at tup imēn e'em:

Wara'at cuy jeenuy tūyap pe kapik am ixe dieğ, i — io'e Pedro.

²¹⁻²² Imēnpuye wara'at'in cuy ataē oceweju ceku am ixe'ūm tieğ. Wara'at'in cuy ataē wuykukukat Jesus waram o'jetait iap muwēn ām soat pe — io'e. — Jesus ocexe bima oceweju juk adi oekuku'iaiyū'in cuy ataē — io'e. — João'ūm imubatisasan pima oceweju juk adi oekuku'iaiyū'in cuy ataē—Deus Jesus muyu buje kabi kay oceweju oekuku'iaiyū'in — io'e.

— Ibiat cuy ataē — io'e ip.

²³ — José juy ataē — io'e pūğpūğayū.

— Barsabás cuy ataē—cūğ cīcāat — io'e warara'acayū Pedro be.

— Matias cuy ataē — io'e ip warara'acayū bit.

²⁴ Ġe buje o'jekawēn ip Deus eju.

— Bay — io'e ip. — Etaybit apēn oceju jewağuyğuy iam. ²⁵ Judas'ūm oibu'un oceweju jeku am — io'e ip. — Oibu'un ekpot eju am. Jekapikap o'suiwat jejuap ka kay jeju am — io'e ip. — Abu ġu xe'e ocetaē oceweju jeku am Judas'ūm tieğ? Barsabás tu ocetaē? Matias ġu xe'e? — io'e ip Deus pe.

Imēn o'jekawēn ip Deus eju.

²⁶ Ġe buje yabarakat'a o'yaxik ip pūğ'in ip taē ām. Imēn itaybit ip o'e abu Deus o'taē iam. Imēn Matias o'taē ip jeweu ip jeku am Judas'ūm tieğ. Ixe Matias onze beayū eju oekuku ġe buje bit.

2 Deus biōgbuk o'kop Jesus eju etaybitbinayū kay. Pentecostes bima o'kop. Pentecostes i kabia butet osodop. Pentecostes ajēm puje pūğ pe ma ip osodop awerom itabucayū—Jesus eju etaybitbinayū dak—doze beayū. Judeuyū petata'uk osodop ip Pentecostes kabia be. ² Deus biōgbuk imēn o'kop cekay ip. Kabi bewiata'ō o'ya'įjojo ip. Kabidoxixi a'ō buxim o'e kabi bewiat'a'ō. Kaxikxik'i osodop ip uk'a be. Soat ip o'ya'įjojo. ³ Daxae jo'iat o'jebapuk cekay ip. Daxae jo'iat o'kop ceparakpe ip—soat parakpe. Soat pe o'sueabik cebe ip. ⁴ Deus biōgbuk imēn o'om soat pe cebe ip.

Ġe buje itabucayū warara'acat'a'ōm ma o'jekawēn. Deus biōgbuk a'ōbi o'jekawēn ip warara'acat'a'ōm. ⁵ Ade powatwat Jerusalēm ka be osodop ip—soat kaka dağwiayū. Judeuyū etabucap puxim itabut ip osodop Deus kay.

⁶ Ixeyū a'ōm ekawēn co buje, soat ip o'ju cekay ip ya'įjom powatwat. Yağuy'ūm ip o'e itabucayū soat a'ōm kawēnwēn puye. Soat ip ja'ō ma o'ya'įjojo. ⁷ Imēnpuye yağuy'ūm ip o'e.

— Eya'ōpicūgūcūg cuy epesop — io'e ip. — Soat įjoyū Galilēia eipi watwat ma — io'e ip. — Imēnpit ja'ōm ġu kawēnwēn ip—wuya'ōm acā — io'e ip jewewebe. ⁸ —

Apēntak soat wuyju wuya'ijojom—bekin pima wuyju kawēnwēnap a'ijojom? — io'e ip. — Wuya'ōm ma ip kawēnwēn! — io'e ip jewewebe. ⁹ — Pártia eipi bewi ajot peta be, Média eipi bewi dak, Elão eipi bewi dak — io'e ip. — Mesopotâmia eipi bewi dak ajot, Judéia eipi bewi dak, Capadócia eipi bewi dak, Ponto eipi bewi dak, Ásia eipi bewi dak, ¹⁰ Frígia eipi bewi dak, Panfília eipi bewi dak, Egito eipi bewi dak, Líbia eipi bewi dak, Cirene ka bewi dak, Roma ka bewi dak — io'e ip. ¹¹ — Pūḡpūḡ wuy'in Judeuyū ma. Warara'acayū ka'ūma. Ixeyū etabucap co'i wuyju dak wuyetabut Deus kay — io'e ip. — Creta eipi bewi dak ajot, Arábia eipi bewi dak. “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i'e'em ip itabucayū wuywebe. “Soat podi ma xipat ixē,” i'e'em ip wuywebe. Wuya'ōm ma kawēnwēn ip — io'e ip jewewebe.

¹² Imēn o'e ip yaḡuy'um puye. Yaḡuybabi'um'um o'e ip.

— Apēnpuye wuya'ōm ip kawēnwēn? Ajom Deus wuymukūyjo ojuy? — io'e pūḡpūḡ ce'in ip.

¹³ — Ika'o'o ip — io'e ip napa ma warara'acayū bit Jesus eju etaybitbinayū waywayway am.

¹⁴ Kirik'āy. Pedro o'āy jekawen am je'awero'ibiyū be. O'āy onze beayū eju. O'jekawēn ya'ōberen adeayū be.

— Tapupuyū Judeuyū, Jerusalém ka wat, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e Pedro. ¹⁵ — Oceka'o'o ḡu. Tūybe ip ika'o'o iān eyju e'em. Kaxicuḡ mabuk 9 horas acā. Kabiam pit oceju uva'abidi kōnkōn ḡu. Ōn jeymukūyjo apēnpuye oceju eya'ōm ma kawēnwēn iam — io'e.

¹⁶ — Apēn Joel juk adi o'e'e iap taḡ oceju eya'ōm kawēnwēn ḡasū. Soat a'ōm kawēnwēn. Imēn e'em Joel emudupmubararaktup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

¹⁷ “Ipi'um awap obiōḡbuk oḡuju eykay,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Soat pe oḡuōm,” i'e'em, io'e. “Enaxeḡebitbit wekawēn ḡuwēn,” i'e'em, io'e. “Aḡokatkayū oḡuyxeyxey wekawēn,” i'e'em, io'e. “Aypapayū dak oḡuyxeyxey,” i'e'em, io'e.

¹⁸ “Obiōḡbuk oḡuju obuywatwat'ukayū kay—aḡokatkayū kay, aoyū kay dak,” i'e'em Deus, io'e Joel. “Imēnpuye wekawēn ḡuwēn ip,” i'e'em, io'e. ¹⁹ “T'e ba'oreat oḡubapuk kabi be. Oḡubapuk ipi juayū aḡuy mubabi'um ām,” i'e'em, io'e. “Soat podi ma wa'ōbaca iap oḡubapuk adeayū be,” i'e'em, io'e. “Doy jedoyebapuk. Daxa dak je'bapuk. Daxidiḡ tak jediḡebapuk,” i'e'em, io'e. ²⁰ Kaxiepiat kabiok je'e. Kaxi ipakpuk je'e doy-buxim. Imēn je'bapuk wuykukukat ajēm awap, io'e Joel. Ixe ajēmap kabia idip cīcā je'e. Yajēm puje ixē soat kukukan je'e—ipi juacayū kukukan, io'e Joel. ²¹ “Kariwa, odaxijom cuy ece” i'e'e'ukat ma Deus idaxijo, io'e Joel — io'e Pedro.

— Imēn Joel o'e Deus a'ōbi — Pedro o'e.

²² — Israel naxeḡebitbit — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy wekawēn kay — io'e. — Jesus cuy oḡuwēn eywebe—Nazaré ka bewiat. Ixe Jesus Deus a'ōbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ oeku. Wuymucoatcoanap mubapukpuḡ oeku. Deus a'ōbacaap mubapukpuḡ oeku. Eyetaybit iboam eyetabutpe ixē oeku buye — io'e Pedro adeayū be.

²³ — Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū Jesus o'jat. O'jat ip apēn Deus ibikuy osunuy iap taḡ. Eyju ma ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām—Judeuyū kukukayū be. ²⁴ Deus pit Jesus o'ḡutait waram. Ce'ū buje Jesus o'ḡuyuy ce'ūap pewi ibun topap puxim — io'e.

²⁵ — Deus a'ōbi Davi Jesus o'ḡuwēn wuydobuyū'ūm'ūm pe kuyje — io'e.

— Imēn Davi o'e:

Okukukat, oparara ḡu, soat em ēn aḡ okay ibuye, soat em ēn obuywatwan ibuye dak, i. ²⁶ Ocockcok cīcā ma ōn e'em, io'e. Soat em “Deus, ēn xipat cīcā oxē” i ōn e'em, i. Wetaibit soat em exe oḡuy iam, i. We'ū buje dak a'ḡu oḡuy ewiwim, i. ²⁷ Okukukat, obiōḡbuk esuiwat ḡu ce'ū'ūayū dopap pe, i. Wetabut cīcā iboap kay, i. Ēn ojebit iwan ḡu ierepap puxim, ōn xipat exe buye—ōn ekpot puye dak, i. ²⁸ Okukukat, waram adi ēn omutait, i. Ēn ma'ḡu omukūyjo soat em wetabēḡ oḡuy exe iam, i. Omucokcokcoḡ ece'e soat em exe oḡuy buye, io'e—o'e Davi Deus a'ōbi — io'e Pedro.

²⁹ — Tapupuyū, ibapuḡ ma juy Davi oḡuwēn eywebe — io'e Pedro jebadipyū be.

— Kuyje ma wuy'ajore'ūm oe'ū—ya'ōbuyxiat'ūm oe'ū. O'jomōḡ ip witabikūy be. Ḡasū dak puk ixē'ūm mōḡapkūy omuy ma. ³⁰ Ixe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. “Enaxeḡebit wemunaēm je'e,” io'e Deus cebe. “Wemunaē soat kukukan je'e—Israel eipi watwat kukukan,” io'e Deus cebe. Soat em Davi iboap ekawēn kay ḡebum osunuy. ³¹ Itaybit osunuy Deus jemunaē ḡutait ce'ūap tomukadi iam. Imēn Cristo mutaicap o'ḡuwēn imutait awap. Imēn o'e:

Deus jemunaē biōḡbuk o'suiwat ḡu ce'ū'ūayū dopap pe, i. Ijebit oierep ḡu, i — io'e Pedro.

³² — Deus ixē Jesus waram o'ḡutait ce'ūap tomukadi — io'e Pedro. — Waram cetait puje ocejojojo. Imēnpuye oceju iboap muwēnuwēn eywebe — io'e Pedro. ³³ — Deus Jesus o'ḡuyu kabi kay—jenuyap kay. Deus xe Jesus omuy ḡasū. Soat kukukan Deus eju. Deus co'i ya'ōbaca. “Obiōḡbuk oḡuōm itabucayū be,” io'e Deus Jesus pe. Ḡasū Jesus Ibiōḡbuk xipacat o'ḡudot ijodi apēn Deus cuk adi o'e'e iap taḡ — io'e Pedro. — Ixe a'ōbi oceju eya'ōm ma kawēnwēn. Imēnpuye eyju eya'ijojom ḡasū — io'e Pedro.

³⁴ — Davi'ūm jebit ḡu o'jeu kabi kay ce'ū buje. Imēnpuye Davi o'e:

“Oxe juy eḡuy,” io'e Deus wuykukukat pe, i. ³⁵ “Ḡasū bit ekay itakomaayū a'ōbacaap oḡu'ūm,” io'e, i. “Kūyjobin jedop ip a'ō kay,” io'e Deus, io'e Davi ajore wuydobuyū'ūm'ūm pe — io'e Pedro.

— Davi o'jewemuwēn ḡu—Jesus acā o'ḡuwēnuwēn — io'e Pedro.

³⁶ — Wa'ō kay bit cuy eya'ōpicūḡcūḡ epesop — io'e. — Eyju ma oceukukat Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām, Israel naxeḡebitbit ma'ḡu eyju. Deus pit ixē o'jomuy wuykukukan. Deus ixē o'taē soat taxijo am—wuydaxijo am. Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Pedro.

³⁷ Iboap co buje iḡuycūḡcūḡ cīcā ip o'e.

— Tapupuyū, apēn oce'e ḡasū? — io'e ip Pedroyū be—Jesus emumujuyū be.

³⁸ — Eyḡuycūḡcūḡ cuy epe'e ikērēat kuḡ puye — io'e. — Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epēyepere — io'e Pedro. — Jewemubatisasaan cuy epesop “Ḡasu bit Jesus Cristo ebekitkiyū oceju” i'e am soat pe — io'e. — Imēn cuy epe'e Deus pe ikērēat'uk am eywebewi. Imēn ey'e buje Ibiōḡbuk xipacat jeōm eywebe—Deus emumudot — io'e.

³⁹ — “Obiōḡbuk muōm pin ōn eywebe,” io'e wuykukukat Deus kuy bima — io'e. — “Obiōḡbuk oḡuōm eywebe, eybekitkiyū be dak, eybadip'ūmayū be dak—soat wemunomuwayū be,” io'e Deus — io'e Pedro.

⁴⁰ Pedro imēn ip o'yawēwē.

— Ġasūacat ikērēat mujurūgrūg cīcā — io'e. — Imēnpuye Deus xe ġu ip jeedop ce'ū buje. Eyju bit ixeyū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e. — Wūy ġu juy epesop Deus wi eye'ū buje — io'e Pedro. Imēn Pedro ip o'yawēwē.

⁴¹ Imēneju adeayū itabut o'e Jesus kay, Pedro Jesus o'ḡuwēn puye. Tak ġu ip oitabun—3000 beayū. O'jewemubatisasan ip. Jesus a'ōkayayū eju ip oekuku ḡebuje bit. ⁴² Itabun'isuayū mutaybitbin'uk ip osodop Jesus a'ōkayayū. Jewemukūyjojo'uk ip osodop. Jeburerexi osodop ip itabucayū. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop. Jekawēnwēn'uk ip osodop Deus eju. Pāo'a o'o'uk osodop ip Jesus e'ūap kay ḡebum am.

⁴³ Jesus emumujuyū Deus a'ōbacaap mubapukpuḡ oekukuku soat etabut pe. Wuy-mucoatcoanap mubapukpuḡ ip oekukuku. Imēnpuye adeayū itabēḡbēḡ o'e ip ijojom — Deus acā ya'ōbaca — i'e'em.

⁴⁴ Soat jeburerexi ip osodop Jesus kay itabucayū. Jebubut mu'e'ē'uk osodop ip jewewebe. ⁴⁵ Ka'ūma ma tacup o'e jebure be. Jebubut taidada'uk ip osodop dinheiro bu am, jeipi dak. Ixe dinheiro ūmūm'uk ip osodop tadaybocayū be—ibubut'ūmayū be. ⁴⁶ Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be je'aweroro'uk ip osodop—yaboḡat'a be. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop jeduk'a be. Awerom jekōnkōn'uk ip osodop jebureyū eju. Imēneju icokcok cīcā ip osodop. Ka'ūma ma jewexe ya'ōca osunuy. Jewekay ġu ḡebum osodop ip—jebure kay acā.

⁴⁷ — Ēn xipat cīcā ocewebe — i'e'e'uk ip osodop Deus pe. Soat itabut'ūmayū xe cūḡ ma ip oekukuku.

Soat kabia Deus warara'acayū o'ḡutabun Jesus kay. Ixeyū dak wara'acayū itabucayū burem o'e.

3 Pedro o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboḡat'a be. João eju o'ju. Katpujesu ip o'ju. Ixe ehora bima Judeuyū kawēnwēn'uk ip osodop Deus eju iḡo'a be. ² Aḡokatkat iboce osunuy—taojereat. Jekap'isum piap ma taojere osunuy. Soat kabia ibureyū tujowatwat'uk ip osodop iḡo'a exīntabi be. Xīntabi butet Idipat i osunuy. Xīntabi be taojereat dinheiro ojuyjuy'uk osunuy iḡo'a be ōmōmayū be. ³ Ixe taojereat Pedroyū o'jojojo. Iḡo'a be ōm pima o'jojojo ip.

— Dinheiro'in — io'e cebe ip.

⁴ Pedroyū o'jeak cīcā cekay.

— Ak'i juy ece cekay — Pedro o'e.

⁵ Taojereat o'jeak cīcā cekay ip. Tūybe dinheiro ūm ip owebe iān o'e.

⁶ Pedro o'jekawēn cebe.

— Dinheiro kuḡ ġu ōn — io'e. — Okukukat pit ja'ōbacaap ūmūm owebe. Ixe a'ōbi jemu'ada ōn. Edaodip ece'e Jesus a'ōbi—Nazaré ka bewiat a'ōbi. E'āy — io'e Pedro.

⁷ ḡebuje Pedro taojereat pu o'subuijik iba'at kadi. O'ḡu'āy. Dao ma ikaḡobidip o'e. Sui dak suidip o'e. ⁸ Ixe taojere osunuy'ibit o'jejoro. Icockok o'e jedaodip puye. O'jexīḡxīḡ. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be Pedroyū eju. O'jecūḡcūḡ iḡo'a be. Je-jorojorom o'e jecokcokap pibun.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em Deus pe o'jejore. — Odaomudim ēn — i'e'em.

⁹ Soat iḡo'a beayū taojere tūibit o'jojojo ip cūḡcūḡ pima. Deus pe “Ēn xipat cīcā” i'e'em pima, o'jojojo ip. O'jekawēn ip jewewebe.

¹⁰ — Ixe bit mo a'ḡu taojere osunuy — io'e ip. — Ixe bit xik'i mo a'ḡu nuynuy ijop'a exīntabi be—Idipat pe. Ixe bit mo a'ḡu dinheiro ojuyjuy'uk osunuy — io'e ip. — Apēnpuye dak ixe xipat o'jexīḡxīḡ? — io'e ip.

Taojere tüibit mu'adaap tobuxik puje itabëgbëg o'e ip ijojom. Taojere tüibit ibu'u jījā o'e Pedroyū nomu eperem.

¹¹ Soat iğo'a beayū dak o'jedau ebapūğayū kay—Pedroyū kay, taojere tüibit kay dak.

— Ak'i! — io'e ip. — Pedroyū taojereat o'taomudim — io'e ip jewewebe.

Pedroyū Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be osodop ip—yaboğat'a ekorara be. Ixe korara butet Salomão ekorara i osunuy.

¹² Adeayū jo buje, Pedro o'jekawēn cebe ip, Israel naxeğebitbiyū be.

— Tapupuyū, wekawēn kay eya'ōpicūğcūğ cuy epesop — io'e. — Apēnpuye eyju dak eyetabëgbëg ocejojom? “Ite ağokatkat taojereat o'taomudim ya'ōbaca jījā buye, cūğ ma Deus xe buye,” i te'e ma eyju e'em. Oca'ōbi ğu o'je'ada—Jesus a'ōbi acā — io'e. ¹³ — Ixe Jesus soat em ma kūyjobit Deus a'ō kay. “Ka'ūmğū ixe jo'iat xipacat” i'e'em Deus Jesus muwēnuwēn. Wuyetabut ixe Deus kay. Wuy'ajojoyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip cekay—Abraão'ūm, Isaquē'ūm tak, Jacó'ūm tak. Eyju ma a'ğū ixe Jesus epeğūm cekay itakomaayū be yaoka am. Pilatos ma o'e “Jesus oyaoka ğu ōn pit,” i. “Imujēm ōn eywebe yaokaap puxim,” io'e. Eyju bit “Ixe juy eğujēm ğu,” i mo a'ğū epe'e iecuğap pe—Pilatos pe. “Xipat ğu teku,” i mo a'ğū epe'e cebe. Jesus mo a'ğū epejomuymuy jījā. ¹⁴ Ixe Jesus Deus bikuyap tağ acā oekukuku. Ikērēat kuğ ğu osunuy Deus xe. Eyxe bit ikērēat kuğ. “Ixe juy eyaokaat,” i mo a'ğū epe'e Pilatos pe. Wara'acat o'yaoka'iat mujēm ojuy epesop daomūnmūnap'a bewi. ¹⁵ Wuy-mutaicit'ukat pit mo a'ğū epeyaokaat—wuymuissusun'ukat. Deus pit ixe o'ğutait waram. Jesus ocejojomo waram cetait puje. Imēnpuye oceju waram cetait muwēnuwēn eywebe. ¹⁶ Ite taojere osunuyiat cocom eyju. Eyetaybit cīcā ixem. Jesus a'ōbi oceju ocetaomudim. Soat etabutpe ocetaomudim Jesus kay ocetabut puye — io'e.

¹⁷ — Obadipyū, wa'ō kay eya'ōpicūğcūğ cuy epesop — io'e. — Eyju mo a'ğū Jesus epeyaokaat eyetaybit'ūm puye. Wuyeipi kukukayū dak itaybit ğu osodop ip. Eyju mo a'ğū eyetaybit ğu ikērē jījā Jesus aokaam iam. Wetaybit iboam. ¹⁸ Imēnpit kuyje “Deus emunaē juy ipiat supi'ajo,” io'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn cuk adi o'e ip Deus a'ōbi itaybit ğu ma'ğū ip — io'e. — Ğasu bit kuy Jesus ipiat o'supi'ajo apēn cuk adi o'e'e ip iap tağ. ¹⁹ Ğasū bit eyğuycūğcūğ cuy epesop ikērēat kuğ puye. Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere Deus pe ikērēat uk am eywebewi — Pedro o'e. — Eywebe ikērēat mujurūğrūğap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi. Ixe jeydaxijo. ²⁰ Wuybipuruk'ūmap puxim eycokcoğ epesop Deus pe eydaxijo buje. Ğuyjom Deus waram Jesus ğudot ijodi—jemunaē ğudot—wuydaxijo'ukat ğudot. ²¹ “Deus soat ğuisun,” i juk adi o'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyje—ikērēat kuğ'ūmayū. Deus soat ğuisun. Imuisun'ūm pima Jesus kabi be mabuk jeenuy — io'e.

²² — Kuyje Moisés imēn o'e:

Deus wuybadipyū'in ğuju eykay, i. Ixe Deus ekawēn ğuwēn eywebe, i. Omudocap puxim ixe ağokatkat ğudot, i. Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop soat cekawēn kay, i. Ixe a'ō dağ cuy epeku, i. ²³ Deus ipiat'supi'ajoat ixe a'ōkay'ūmayū be, i. Deus ebekitkiyū wi wūy ma jeedop ip ce'ū buje, i.

Imēn Moisés o'jekawēn kuyje — Pedro o'e. ²⁴ — “Deus emunaē omuyku—ocebodi ma ya'ōbuyxiat,” i juk adi o'e'e ip soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Samuel imēn o'e'e tomuquayū dak. ²⁵ Deus o'e Abraão be “Xipacat oğūm soat ipi juacat pe, enaxeğebitbit cūğ ma oxe buye,” i. Deus imēn jekawēn o'ğuwēn eydobyū'ūm'ūm pe ā ğu—eywebe dak. Deus je'e eywebe apēn cuk adi o'e'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū

be iap tağ — io'e. ²⁶— Ġebuġe Deus jekpot o'ġudot eykay—ja'ō kay kūyjobicat o'ġudot. Ibikuy osunuy eywebe ikērēat mujurūġrūġap epere am. Ibikuy osunuy xipacat ūm ām eywebe. Imēneju jekpot o'ġudot eykay — io'e.

Pedro imēn Israel naxeġebitbit o'ġukūyjo.

4 Deus eju kawēnwēnap'a beayū mukūyjojom pima, Judeuyū epaīyū oajēm Pedroyū kay. Iġo'a wiwi'ukayū kukat tak oajēm cekay ip, Saduceuyū dak. ² Pedroyū kawēnwēn mabuk o'e iġo'a beayū be.

— Wuye'ū buje waram aceġetait Jesus waram o'ġetait je'ūap tomukadi buye — io'e ip cebe ip.

Itakoma ip o'e Pedroyū kay iboam iġo'a beayū mukūyjojom puye. ³ Imēnpuye o'jat ip. Daomūnmūnap'a be ip o'ġuōm. Ixe exima be jeperem ojuy ip daomūnmūnap'a be, kuy katpuje jījā buye. ⁴ Cekawēn cocoayū dak itabut o'e ip Jesus kay. Ade jījā ip itabut o'e. 5000 be aġokat kayū oitabun.

⁵ Kuyaje o'je'awero ip Jerusalm ka be ya'ōbuyxiayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jewawēwē'ukayū yoboġayū ip osodop. ⁶ Ana tak oajēm. Ixe Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. Caifās tak oajēm, Alexandre dak, João dak. Warara'acayū dak oajēm paīyū kukukat badipyū. Soat ip o'je'awero. ⁷ Pedroyū o'tojocat ip jewekay.

— Abu-a'ōbi taojere tūibit epeġu'ada? — io'e ip Pedroyū be. — Abu-a'ōbacaam epeġu'ada? — io'e ip cebe ip.

⁸ Ġebuġe Pedro o'jede jewawēwē'ukayū yoboġayū be. Deus biōġbuk cebe jījā osunuy. Imēnpuye ya'ōbacam o'jede cebe ip—Judeuyū kukukayū be.

⁹ — Tapupuyū — io'e. — “Abu-a'ōbi taojere tūibit epeġu'ada?” i eyju e'em ocewebe, “Apēntak ixe epeġu'ada?” i dak — io'e. ¹⁰ — Eyetaybin cuy epesop Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada iam—Nazaré ka bewiat o'je'ada iam. Ixe xipat omuy eyetabutpe ġasū, Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada buye. Eyju ma juk ixe Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām. Deus pit ixe o'ġutait waram. O'ġuyū ce'ū'ūayū dopap pewi. Jesus a'ōbi ma ite taojere tūibit xipat cūġ'i ijoce ġasū. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēntup pe:

Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay ġu osodop ip—wita'a kay ġu, i. Ite'a bit uk'a muycemap'am o'e, i.

Jesus muwēnuwēn iġodup — io'e Pedro. — Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay'ūmap puxim eyju dak Jesus kay ġu — io'e. ¹² — Deus Jesus acā o'ġudot wuydaxijo am. Ka'ūmġu wara'at wuydaxijojo'ukat soat kaka daġ—Jesus acā — Pedro o'e.

Pedro imēn Judeuyū kukukayū o'ġukūyjojo—jewawēwē'ukayū yoboġayū. ¹³ Ja'ōca o'jede ip Pedroyū. Iparara ġu ip o'e Judeuyū kukukayū buxim. Ya'ōca o'e ip. Imēnpuye Judeuyū kukayū itabēġbēġ o'e ip ijojom.

— Apēn tak iteyū oitaybitbin? — io'e ip. — Itaybit ġu ip apēn Deus ekawēntup e'em iam. Ya'ōbuyxi ġu ip. Apēnpuye dak iteyū xepxepayū iparara ġu wuybuxim? — io'e ip.

Itaybit o'e ip Jesus eju oekuku ip iam.

¹⁴ Imēntak taojere tūibit ceparakpe ip cūġ'i osunuy. Imēnpuye Pedroyū imuymuy ba'ore o'e ip cebe. ¹⁵ Pedroyū o'ġujēm ip jexewi.

— Epejēm cuy ijocewi ġasū bit — io'e ip Pedroyū be. Imujēm puje ip o'jewawē ip jeweweu.

¹⁶ — Apēntak ace'e iteyū aġokat kayū be? — io'e ip jewewebe. — Icēmān wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapuk ip — io'e ip. — Soat Jerusalm ka watwat itaybit

taojere tüibit o'ġu'ada ip iam. “O'ġu'ada ġu ip” i'e ba'ore wuywebe. ¹⁷ Jesus awēġ jawēġepōġpōġpōġ je'e soat ka daġ — io'e ip. — Apēntak ace'e yawēġmupōġpōġ'ūm ām? — io'e ip jewewebe. — “Jesus cuy epeġuwēn ġu warara'acat pe,” i juy ace cebe ip wuya'ōpuruġ — io'e ip. — “Waram warara'acayū be Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe,” i juy ace cebe ip — io'e ip jewewebe.

¹⁸ Ġebuġe waram Pedroyū o'tojocat ip jewekay. Ya'ōpuruġ o'jekawēn ip ceweju ip. — Jesus cuy epeġuwēn ġu warara'acat pe — io'e ip. — Waram cuy epeġuwēn ġu cekawēn — io'e ip Pedroyū be.

¹⁹ — Apēntak cedaġ eyxe? — io'e Pedroyū bit cebe ip. — Eya'ō kay du oce'e? Deus a'ō kay ġu xe'e? Apēn ġu cedaġ eyxe? — io'e ip. ²⁰ — Mūġ ġu juy ocesop. Jesus cuy oceġuwēn. Jesus ocejojo ce'ūap tomukadi — io'e. — Jesus emumutaybitbinam cuk adi ocejekūyjojo — io'e. — Imēnpuye cedaġ ġu ocewebe imuwēn'ūm ām warara'acat pe. Mūġ ġu ocesop. Ixe juy aġuwēn — io'e Pedroyū.

²¹⁻²² Taojere tüibit ade koato osunuy—40 koato. Imēnpuye jewawēwē'ukayū yoboġayū ipiat o'supi'ajoat ġu Pedroyū be.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em o'e ip Deus pe adeayū, taojere tüibit o'je'ada buye. Imēnpuye:

— Pedroyū be ipiat'ajoan pima, kuka oitakomān ocekey adeayū — io'e ip jewewebe jewawēwē'ukayū yoboġayū.

Pedroyū bit waram o'ġujēm jexewi ip.

— Jesus cuy epeġuwēn ġu warara'acat pe — io'e ip Pedroyū be. — Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe — io'e ip waram Pedroyū be.

²³ Pedroyū o'ju jebureyū kay—itabucayū kay. Apēn cuk ya'ōpuruġ paīyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap o'ġuwēn cebe ip, apēn Judeuyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap tak.

²⁴ Iboap co buje soat Jesus a'ōkayayū o'jekawēn ip Deus eju.

— Ocekukukat — io'e ip. — Soat muġēat ēn. Kabi eġuġē, ipi dak, idibi dak, tiboġ cīcāati dak — io'e ip. — Soat kaka daġat tak eġuġē — io'e ip. ²⁵ — A'ōkay osunuy kuyje Davi ajore — io'e ip Deus pe. — A'ōmuwēnuwēn'uk osunuy. Jekawēnwēn'uk osunuy Ibiōġbuk xipacat a'ōbi. Ixe imēn o'e kuyje:

Apēnpuye dak Judeu'ūmayū itakoma jījā o'e ip? i. Apēnpuye dak te'e ma ixe aoka ojuy ip osodop? i. ²⁶ Ipi kukukayū o'je'awero ip soat ka kukukayū eju—ya'ōbuyxiayū eju, i. O'je'awero ip wuykukukat Cristo aoka am—emunaē aoka am, i.

Imēn Davi o'e kuyje — io'e ip Deus pe. ²⁷ — Ibo dup ekawēn taġ ġasū dak o'je'awero ip ijopka be — io'e ip. — Herodes o'je'awero Pōncio Pilatos eju, Judeu'ūmayū dak, Judeuyū dak — io'e ip Deus pe. — O'je'awero ip ekpot aoka am—Jesus aoka am—soat taġ iisuat aoka am—a'ō kay kūyjobicat aoka am—wuydaxijo am emunaē aoka am — io'e ip. ²⁸ — Ixeyū Judeu'ūmayū itaybit ġu Moisés ekawēn. Imēnpit apēn kuyje juk adi ecece iap taġ e'em ip — io'e ip Deus pe.

²⁹ — Bay, aġ cuy eġuy ocekey — io'e ip Deus pe. — Jewawēwē'ukayū yoboġayū itakoma jījā ocekey — io'e ip. — Ipiatpi'ajoat pin ip ocewebe — io'e ip. — Ocejū ebekitkiyū. Imēnpuye ocebuywan cuy eġuy — io'e ip. — Oca'ōmucanucan cuy eġuy oceparara'ūm ma kawēn idipat muwēn ām soat ka daġ — io'e ip Deus pe.

³⁰ — A'ōbacaap cuy eġūm ocewebe a'ōbi iwataxipiayū mu'ada am — io'e ip. — A'ōbacaap cuy eġūm ocewebe i'e ba'oreat mubapuk am soat etabutpe Jesus

a'ōbi—ekpot a'ōbi—soat tağ iisuat a'ōbi—a'ō kay kūyjobicat a'ōbi — io'e ip Deus pe.

Imēn o'jekawēn ip Deus eju. ³¹ Je'aweroroap'a o'jeaexixi ceweju cekawēn epere buje. Ibiōgbuk xipacat osodot soat kay ip. Ixe Ibiōgbuk xipacat oōm soat pe ixeyū be. Imēnpuye ip iparara'ūm cīcā oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn soat itaybit'ūmayū be.

³² Soat Jesus kay itabucayū xipan ip o'e jewewekuğ. Ade jījā ip osodop. Pūğ tağ ma ip jewağuyğuy osodop.

— Ijop owebeam acā — i'ūmğu o'e ip. Tacup ğu ip osodop jewewebe. Soat ip jebubut mu'ē'ē'uk osodop. ³³ Soat Jesus emumujuyū “Ocekukukat Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi,” i'e'e'uk osodop soat pe. Deus xipacat o'ğümğüm soat pe ixeyū be. ³⁴ Ka'ūmğu tadaybocat o'e ceparakpe ip ka'ūmān ma tacup puye. Ipi kukayū jeipi o'teida dinheiro bu am. Jeduk'a dak o'teida ip dinheiro bu am. Teiūmūm'uk ip osodop Jesus emumujuyū be—doze beayū be. ³⁵ Ixe dinheiro mu'ē'ē'uk ip osodop tadaybotbocayū be.

³⁶ Ğebye José dinheiro o'ğüm Jesus emumujuyū be. José jeipi kuğ osunuy. Jesus emumujuyū wara'at o'jomōğ ibuten. Wara'at ibutet Barnabé i osunuy. Barnabé wuya'ōmucanucan'ukat iape. Ixe Levi badip osunuy. Tip'aroro bewiat osunuy—Chipre eipi bewiat. Ixe jeipi kuğ osunuy. ³⁷ Jeipi o'teida dinheiro bu am. José ma soat ixe edinheiro o'ğüm Jesus emumujuyū be—Pedroyū be.

5 Ananias pit te'e ma Deus muğuykuku ojuy o'e. Ixe Jesus kay itabut osunuy. Itayxi butet Safira i osunuy. Dinheiro o'jat. Ananias jeipi o'teida ixe dinheiro bu am. ² I'in o'ğuxipan jewebeam. Itayxi itaybit o'e i'in o'ğuxipan jewebeam iam. Soat ğu jedinheiro o'tujowat Pedroyū be iūm ām. I'in ā o'tujowat.

— Juku — io'e Pedroyū be. — Weipi dei. Soat tei — i napa ma o'e cebe ip.

³ Ğebye Pedro ya'ōpuruğ o'jede cebe.

— Ananias — io'e. Satanás a'ō kay ēn ğasū — io'e. — Apēnpuye Deus biōgbuk muğuykuku ojuy ēn? — io'e. — Apēnpuye eipi dei'in eğuxipan ewebeam? — io'e.

⁴ — Koap pit a'ğu eipin ma osodop. Eipi dei ūmūm pima, xipat kuka o'e. Iūmūm'ūm pima dak xipat kuka o'e — io'e. — Ka'ūma ma o'e ewebe “Eipi juy eteida dinheiro bu am,” i — io'e. — Apēnpuye dak ikērēat eğujurūğ? Ocemuğuykuku ojuy ğu ēn. Deus muğuykuku ojuy acā ēn — io'e Pedro. — Ocewebe ğu ēn napa e'em—Deus pe acā — io'e Pedro.

⁵ Ananias dao ma oe'ū iboap co buje. Poğ. Imēnpuye ce'ūap awēğ tobuxikayū iparara jījā ip o'e Deus muğuykukuap puxim.

⁶ Ağokatkayū oajēm yaypan'isuayū. Ananias'ūm o'ğuekabek ip pağōm. O'tujowat ip ibocewi. O'jomōğ ip witabikūy be jebabim.

⁷ Ananias'ūm kot isum Safira oajēm Pedro kay—ebapūğ ehora kap puje—Ananias'ūm tayxibuk. Itaybit ğu mabuk osunuy jektop'ūm oe'ū iam.

⁸ — Būrūnmaku du eipi dei osodop? — Pedro o'e Safira be. — Ektop o'e iat tei jo'i ma du ijop? — io'e.

— Hm hm. Ibo jo'in ma ipi dei — io'e napa ma Safira.

⁹ — Apēnpuye dak mo a'ğu ikērēat epeğujurūğ? — Pedro o'e. — Apēnpuye dak eyju te'e ma mo a'ğu Deus biōgbuk muğuykuku ojuy? Imēn mo a'ğu epeyewawē eyewewēju. Ak'i juy ece — io'e. — Witabikūy be ektop'ūm o'jomōğ'ıayū omuyku ijoce — io'e. — Omuyku ip uk'a exıntabi be — io'e. — Ğasū ip jedujowat tak — io'e.

¹⁰ Ġebuġe'isum ma Safira dak oe'ū. Poġ. Ce'ū o'at Pedro i xe.

Ġebuġe yaypan'isuyū oajēm waram. Ce'ūat o'jojo ip. O'tujujēm ip. O'jomōġ ip witabikūy be itop'ūm xe. ¹¹ Soat Jesus kay itabucayū o'jekūyjo Ananias'ūm e'ūām, Safira'ūm e'ūām tak. Warara'acayū dak ixeyū'ūm'ūm e'ūām o'jekūyjo ip. Imēnpuye iparara jġā ip o'e Deus xe ikērēat mujurūġap puxim. Ibu'u o'e ip ikērēat mujurūġām.

¹²⁻¹⁴ Soat Jesus emumujuyū je'aweroro'uk ip osodop Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be—yaboġat'a ekorara be. Ijop ekorara butet Salomāo ekorara i osunuy. Jesus ebekitkit cūġ ma oekuku ip soat xe. Ade jġā itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay—agōkatkayū, aoyū dak. Warara'acayū iparara o'e ip Jesus kay jetabut am. Imēnpuye o'je'awero ġu ip Jesus ebekitkit eju. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ ip oekuku Jesus emumujuyū. Ajojojo ġu buk iap mubapukpuġ oekuku ip Deus a'ōbi. Adeayū etabutpe Deus a'ōbacaap mubapukpuġ ip oekuku.

¹⁵ Ġebuġe ade iwātaxipipiyū o'tujowat ip uk'a ukpibubu daġ. Iboce iwātaxipipiyū o'jomōġ ip jexexecap pe, jedipidup ceje dak. Jebureyū iwātaxipipiyū o'jomōġ ip Pedro kapap pe. Iwātaxipipiyū o'jomōġ ip Pedro ekabicuk pe imu'ada am. ¹⁶ Ade o'jēm ip Jerusalēm ka tēġatka bewi. Iwātaxipipiyū o'tujowat ip Pedro kapap pe. Soat ip o'ġu'ada'ada. Ibiōġbuk kērēat kukayū dak o'tujowat ip. Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmjēm. Xipat o'e ip—soat.

¹⁷ Judeuyū epaīyū kukukat pit itabutkarey o'e Jesus emumujuyū kay. Paīyū kukukat ejuayū dak itabutkarey o'e ip cekay ip—Saduceuyū. Jesus emumujuyū o'taomūnat ip. ¹⁸ Daomūnmūnap'a be ip o'ġuōmat. O'ġuōmat ip ikērēat mujurūġrūġ'ukayū eju ikērēat mujurūġrūġ ġu ma'ġu ip.

¹⁹ Ibocewi Deus ekawēn tojtjt'ukat oajēm daomūnmūnap'a be Jesus emumujuyū kay. Ixima be oajēm. Xīntabi o'tomudip'uk—yoboġat—ipoxiat. Jesus emumujuyū o'tujujēm iġo'a bewi.

Tujujēm puje o'jekawēn ceweju ip.

²⁰ — Deus eju kawēnwēnap'a be juy epeju—yaboġat'a be — io'e Jesus emumujuyū be. — Jesus kayayū yaġuyisum jekukum iam cuy iġo'a beayū epeġukūyjo. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje iam cuy ip epeġukūyjo. Soan cuy ip epeġukūyjo — io'e cebe ip.

— Imēn cuy oce'e — io'e ip.

²¹ Deus tojtjt'ukat ekawēn co buje Jesus emumujuyū kawēn idipat o'ġuwēn yaboġat'a beayū be.

— Jesus kayayū yaġuyisum jekukum — io'e ip imukūyjojom.

O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be. Kabia'isum ip o'ju. Kawēn idipan ip iġo'a beayū o'ġukūyjojo.

Iboam e'em pima jewawēwē'ukayū yoboġayū te'e ma Jesus emumujuyū o'ġudocat jewekay daomūnmūnap'a bewi. Tūybe daomūnmūnap'a be ma ip opop iān o'e ip. Paīyū kukukat o'je'awero jebureyū eju. Judeuyū kukukayū o'tomuwā je'awero am—Israel naxeġebitbit kukukayū, aypapayū dak. Ixeyū agōkatkayū jewawēwē'ukayū yoboġayū ip osodop.

— Jesus emumujuyū juy epeġujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip te'e ma Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū be. — Epetojot ip ocekey — io'e ip te'e ma.

²² Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū o'ju daomūnmūnap'a be. Jesus emumujuyū o'tobuxik ġu ip. O'jepit ip paīyū kukukat pe. Te'e ma o'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū.

²³ — Daomūnmūnap'a be ġu ip Jesus emumujuyū — io'e ip. — Daomūnmūnap'a exītabi cem cīcā ocetobuxik — io'e ip. — Yawiwim mabuk ip osodop yawiwi'ukayū. Kacūġcūġi osodop ip xītabixixi weġūn. Ocetomudip'uk. Ka'ūma ma ocetobuxik badi. Jesus emumujuyū ocetobuxik ġu — io'e ip ika kukukayū be—jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

²⁴ Iboap co buje yaġuy'ūm o'e ip jewawēwē'ukayū yoboġayū, paīyū kukukayū dak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat tak, warara'acayū dak paīyū yoboġayū.

— Apēn o'jebapuk cebe ip? — io'e ip jewewebe. — Apēntak ace'e ġasū? — io'e ip. — O'jēm ip iap awēġ jeawēġepōġpōġ soat ka daġ — io'e ip.

²⁵ Aġokatkat tak oajēm.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Epetamūnmūn'iaiyū Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboġat'a be opop ip. Iġo'a beayū mutaybitbin ip — io'e jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

²⁶ Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be Jesus emumujuyū kay. O'ju jebekitkit eju—yawiw'ukayū eju. Waram ġuto Jesus emumujuyū o'taomūn ip. Imēnpit iparara ip o'e adeayū be jaokaap puxim.

— Ocejū warēmtaġ iteyū kuġ pima, adeayū kuka ocabuġbuġ iteyū kay jījā ip puye — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye xipan ip o'jukuk taomūnmūn pima. ²⁷ Waram Jesus emumujuyū o'tujowat ip jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

Ġebye paīyū kukukat o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

²⁸ — Kuy mo a'ġu oca'ōpuruġ oce'e eywebe “Jesus cuy epeġuwēn ġu warara'acat pe,” i — io'e. — Eyju bit kūyjobit ġu oca'ō kay — io'e. — Soat Jerusalēm ka watwat mutaybitbin eyju. “Jewawēwē'ukayū yoboġayū Jesus o'yaokaat,” i'e'em eyju napa ma — io'e.

²⁹ Ġebye Pedroyū o'jede cebe ip.

— Deus a'ō kay juy oceju kūyjobit — io'e. — Ocewebe iwarum ey'e buje eya'ō kay ġu oce'e Deus a'ō kay acā — io'e. ³⁰ — Eyju ma Jesus epesubamupayaat korosa be. Eyju ma epeyaokaat — io'e. — Deus pit waram ġuto ixe o'ġutait ce'ūap to-mukadi. Wuydobuyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip Deus kay — io'e. ³¹ — Deus a'ōbi ixe ya'ōbuyxian o'e ġasū. Imēnpuye Deus xe omuy ġasū. Wuykukukan o'e Deus a'ōbi. Wuydaxijojo'ukan o'e Deus a'ōbi. Deus ibikuy osunuy Israel naxeġebitbit pe iġuycūġ i'e am ikērēat kuġ puye. Ibikuy osunuy ikērēat mujurūġrūġap epere am cebe ip. Ibikuy osunuy ikērēat uk am cebewi ip. Imēnpuye Jesus wuydaxijojo'ukan o'e Deus a'ōbi. Ocejū dak ocetaybit apēn Deus cuk adi o'e'e iam — io'e. ³² — Imēnpuye oceju ixe e'eap muwēnuwēn eywebe. Ibiōġbuk xipacat tak iboap muwēnuwēn. Deus je-biōġbuk muōmōm ja'ōkayayū be — Pedro o'e.

³³ Iboap co buje jewawēwē'ukayū yoboġayū itakoma jījā o'e ip Jesus emumujuyū kay. Yaokaat ojuy ip.

³⁴ Ġebye aġokatkat o'āy—jewawēwē'ukat yoboġat. O'jekawēn jebureyū eju. Ixe Fariseu osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'uk ip osodop Fariseuyū. Ixe butet Gamaliel i osunuy. Ya'ōbuyxi jījā osunuy soat xe jeka watwat xe. Imēn o'jekawēn jebureyū be.

— Taupuyū — io'e. — Koam puk ip aḡujēm — io'e. — Ġa'a acewawē — io'e.

Jesus emumujuyū o'ḡujēm ip jewewāwā ap'a bewi. ³⁵ Gamaliel jebureyū o' yawē.

— Israel naxeḡebitbiyū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Eyday'em'um cuy epesop! Xipan cuy iteyū aḡokat kayū epejukuk. Eyaḡuysan cuy epesop — io'e. ³⁶ — Kuy'ūm'ūm ma wara'at aḡokatkat osunuy. Ibutet Teudas i osunuy. “Soat podi ma wa'ōbuyxi,” i napa ma o'e'e warara'acat pe. Adeayū ceweju oekuku ip—400 beayū. Imēnpit wara'acat ixē Teudas o'yaoka. O'jepōḡpōḡpōḡ ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁷ — Gebuje wara'at aḡokatkat tak osunuy. Ibutet Judas i osunuy. Galilēia eipi bewiat osunuy. Wuyeipi kukayū jebekitkiyū o'ḡuweḡūn ixeyū kabia daḡ. Ade oeku ip ixē Judas eju. Ixē Judas'ūm tak oe'ū. O'jepōḡpōḡpōḡ ip ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁸ — Ġasū dak imēn ma. Ka'ūmā ma juy ace'e iteyū aḡokat kayū be. Ijodiat a'ōbi jekukum pima, soat iteyū e'eap tak i'ūm. ³⁹ Deus a'ōbi jekukum pima bit, iteyū e'eap mu'ūm pa'ore wuywebe — io'e. — Iteyū e'eap mu'ūm pin pima, Deus eju kuka jewaokakam ace — io'e Gamaliel. Gamaliel ekawēn kay o'e ip jewewāwā'ukayū yoboḡayū. ⁴⁰ Waram Jesus emumujuyū o'ḡudocat ip. Sorarayū be ip o'yukxabiokakaat ixē muḡḡḡēm.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip cebe ip.

Waram o'ḡujēm ip jexewi.

⁴¹ Ibocewi Jesus emumujuyū o'jēm jewewāwā'ukayū yoboḡayū xewi. Icokcok cīcā o'jēm ip.

— Deus xe oceukupin cīcā — io'e ip jewewebe. — Cedaḡ Deus xe ixeyū aḡokat kayū be oce'ukxabiokakaan. Ipiat ocesupi'ajo Jesus kay ocetabut puye — io'e ip.

⁴² Jesus o'ḡuwēnuwēn ip adeayū be. “Jesus wuydaxijo am Deus emunaē,” i'e'e'uk osodop ip. Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be imutaybitbin'uk osodop ip, jeduk'a be dak.

6 Pūḡpūḡ itabucayū'in o'jemāmāmā ip jebureyū kay. Jesus kayayū biḡ ma oiacoḡ. Soat ip Judeuyū osodop. Grego a'ōm kawēnwēn'uk osodop ip pūḡpūḡ ixeyū'in. Hebraico a'ōm kawēnwēn'uk osodop ip warara'acayū. Ixeyū parakpe osodop ip itop'ūm e'ū'ibiyū tadaybotbocayū. Imēnpuye pūḡpūḡ itabucayū'in o'jemāmāmā ip jebureyū kay.

— Ocexat ūmūm ḡu ip ocewebe — io'e ip aoyū itop'ūm e'ū'ibiyū. — Jewewebe aḡa ip imu'ē'ē'm — io'e ip.

— Dapxi eyju! Eywebe dak oceju iūmūm! — io'e ip warara'acayū bit.

² Imēnpuye Jesus emumujuyū soat itabucayū o'tomuwā je'awero am. O'je'awero ip. Doze beayū o'jekawēn warara'acayū eju—Jesus kay itabucayū eju.

— Oceju Deus ekawēn muwēnuwēn — io'e ip. — Ibo ma ocekapikap — io'e ip. — Xipat ḡu ocewebe Deus ekawēn muwēnap epere am itop'ūm e'ū'ibiyū xat mu'ē'ē ām — io'e ip. ³ — Imēnpuye, tapupuyū, 7 be aḡokat kayū'in ataē ixat mu'ē'ē ām itop'ūm e'ū'ibiyū be — io'e ip. — Wuybadipyū'in cuy ataē—itabut cīcāayū—itaybit cīcāayū—Deus biōḡbuk a'ōkay jījāayū — io'e. — Ibiayū ma ataē — io'e. — Ijop ocekapikap oceḡūm taē'ibiyū be. Ixeyū ma itop'ūm e'ū'ibiyū xat ḡu'ē'ē — io'e ip. ⁴ — Oceju bit soat em Deus eju kawēnwēn'uk ocesop — io'e. — Soat em ixē ekawēn imutaybitbin oceukuku — io'e ip.

⁵ Doze beayū ekawēn kay o'e ip soat itabucayū. Cekawēn taḡ e ojuy ip.

Ġebuġe Jesus kay itabucayū 7 beayū o'taē. Ibūrū ma ibutet osodop ip—taē'ibiyū butet: Estêvão i, Filipe i, Prócoro i, Nicanor i, Timom i, Pármenas i, Nicolau i. Estêvão Deus kay itabut cícāat osunuy. Deus biōġbuk a'ō daġ jekuku'uk osunuy. Nicolau Antioquia ka bewiat osunuy. Judeu ġu osunuy. Deus kay Judeuyū etabucap puxim pit itabut osunuy. Ibūrū ma ip osodop taē'ibiyū.

⁶ Jesus kay itabucayū ixeyū 7 beayū o'tujowat Jesus emumujuyū kay—doze beayū kay. Jesus emumujuyū o'jekawēn Deus eju ixeyū beam—7 beayū beam. O'jewebumōġ ip yabi jeje.

— Iteyū juy ixat ġu'ē'ē itop e'ū'ibiyū be — io'e ip soat a'ōpiju.

⁷ Imēneju adeayū oitabun ip Jesus kay. Deus a'ō kay oitabun ip. Deus ekawēn taġ oekuku ip. Ade jījā Jerusalm ka beayū itabut o'e ip Jesus kay, ade Judeuyū epaiyū dak.

⁸ Estêvão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ oeku Deus a'ōbi. Adeayū o'ġucoatcoan Deus a'ōbacaap kuġ puye. Deus Estêvão buywatwan osunuy.

⁹ Pūġpūġayū bit Estêvão o'jomuymuy jījā Judeuyū'in. Ixeyū Judeuyū je'aweroro'uk ip osodop je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Ce'aweroroap'a butet jekupinap taġ jekuku'ukayū e'aweroroap'a i osunuy. Cirene ka bewi osodop ip ixeyū Judeuyū, Alexandria ka bewi dak. Cilícia eipi bewi ip osodop, Ásia eipi bewi dak. Estêvão a'ōxik o'e ip iġo'a be. ¹⁰ Deus biōġbuk pit Estêvão mukūyjojom osunuy. Imēnpuye ya'ōxik pa'ore ip osodop. ¹¹ Imēnpuye ya'ōxik ojuyayū dinheiro o'ġūm warara'acat pe napaap muwēġapteim—Estêvão awēġ mukērērēnapteim.

— “Estêvão cūġūma wuybadipyū mutaybitbin,” i juy epe'e napa ma — io'e. — “Estêvão Deus muymuy,” i juy epe'e napa ma — io'e ip cebe ip.

¹² Imēnpuye ixeyū napapa'ukayū Estêvão awēġ o'yawēġmukērērēn soat a'ōpiju. Ya'ōxik ojuyayū adeayū o'ġutakomān Estêvão kay. Judeuyū kukukayū o'ġutakomān ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak.

Soat ixeyū o'ju Estêvão kay. Estêvão o'jat ip. O'tujowat ip jewawēwē'ukayū yoboġayū etabutpe. ¹³ Napapa'ukayū dak o'tujowat ip. Estêvão a'ō o'ya'ōdada jījā ip.

— Soat em teku Deus eju kawēnwēnap'a muymuy—ikērēat kuġ ġu iat'a muymuy — io'e ip napa ma. — Soat em teku Moisés ekawēn mupubutbun — io'e ip napa ma.

¹⁴ — Cekawēn cuk adi oceya'ījojo! “Jesus Deus eju kawēnwēnap'a ġu'ūm yaboġat'a. Nazaré ka bewiat iġo'a ġu'ūm,” io'e ite napa ma — io'e ip napa ma. — “Moisés wuyawēwēap ekawēn ġuwarurun,” i juk adi o'e'e — io'e ip napa ma.

Estêvão a'ō o'ya'ōdada jījā ip.

¹⁵ Jewawēwē'ukayū yoboġayū o'jeak Estêvão kay ġebuġe bit. Estêvão dopa Deus ekawēn tojtjot'ukat topa jo'i o'e. Imēn o'jojojo ip jewawēwēap'a beayū.

7 — Icēm tu ixeyū e'em? — io'e paīyū kukukat Estêvão be.

² Estêvão o'jekawēn iboceayū be. Apēn Deus xipan je'ajojoyū'ūm'ūm kukuġ osunuy iap o'ġuwēn cebe ip.

— Okotkotyū, owaġoġoyū, baybayū, wa'ō kay juy epesop — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbuyxi — io'e. — Soat podi ma idip — io'e. — Ixe o'jebapuk wuydobu'ūm kay—Abraão'ūm kay kuyje. O'jebapuk cekay Mesopotâmia eipi be bima. O'jebapuk cekay Hará ka be ajēm awap. ³ “Ejēm cuy eka bewi, ebadipyū xewi,” i mo a'ġu o'e Abraão be Deus. “Ekam osukamubapuk'iat ka be juy eju,” i mo a'ġu o'e. ⁴ Imēnpuye

Abraão o'jēm jeipi bewi—Mesopotâmia eipi bewi—Caldéia eipi bewi. Hará ka kay o'ju jenuy âm — Estêvão o'e.

— Ğuyjom Abraão ebay'üm oe'ü. Ce'ü buje Deus Abraão o'ğudot ijop ipi kay—wuyeipi kay. ⁵Deus ipi o'ğüm ğu Abraão be. Yopit tak o'ğüm ğu ipi. Imēnpit “Soat ijop ipi eipim je'e,” i mo a'ğu o'e Deus Abraão be. “E'ü buje enaxegebitbit eipim je'e,” io'e. Deus iboam o'e Abraão be ipotpet'üm pima — io'e.

⁶ — Deus imēn o'jekawēn Abraão eju. Deus o'e cebe:

Obure, warara'acat eipi be jeedop ip enaxegebitbit, i. 400 koato jeedop ip iboce, i. Iboceayü warēmtağ cıcā enaxegebitbit jukuk, i. Enaxegebitbit ğudadaybotbon ip, i. ⁷Enaxegebitbit ğupokupok ip yaoka am, i. Imēnpit ipiat osupi'ajoat warēmtağ ixeyü kukayü be, i. Ğuyjom ibo eipi bewi je'jēm ip enaxegebitbit, i. Ğe buje ijoce ma “Ēn xipat cıcā,” i je'e ip owebe, i mo a'ğu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

⁸ — Deus waram o'jekawēn Abraão eju.

— Ağokatkat'it'it epetaypu'ağobixeedakacat ikap'isum, i. Epetaypu'ağobixeedakacat “Oceju Deus ebekitkit” i'e am soat pe warara'acat pe, i mo a'ğu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

— Ğuyjom Isaque o'kap—Abraão ipot. 8 kabia bima ikap'isuat o'taypu'ağobixeedakat Deus a'ōbi. Isaque yaypan puje o'jewebumün. Ğuyjom ixep ipot o'kap. Ibutet Jacó i osunuy — io'e Estêvão adeayü be.

— Jacó ipotpoyü ade osunuy. Doze be osodop ip ipotpoyü. Ixeyü doze beayü Judeuyü dobyu'üm'üm osodop ip. Wuyeipi kukukayü osodop ip — io'e Estêvão.

⁹ — José Jacó ipotpoyü'in osunuy. Iwağoyü itabutkarey jijā o'e ip jekitpit kay—José kay. José o'teida ip Egito eipi kay cuayü be dinheiro bu am — io'e.

— Ibocewi José o'tujowat ip Egito eipi be teihem ğu kapik am — io'e. — Teihem ğu kapikpik'uk osunuy Egito eipi kukukat peam—Faraó beam.

— Soat em Deus osunuy ağ José kay. ¹⁰Deus José buywatwat'uk osunuy ipi-atpi'ajojom ma a'ğu. José itaybit cıcān o'e Faraó xe, Deus ixep o'ğutaybitbin puye. Imēnpuye Faraó José kay jijā o'e. “Ğasü ēn tak Egito eipi kukukan ecesüy oweju,” io'e Faraó José be. “Oduk'a kukukan tak ecesüy,” io'e cebe — io'e Estêvão.

¹¹ — Ğuyjom Egito eipi dağayü jexat o'jokudada jijā, Canaā eipi dağayü dak. Ka'ümğix ixat osodop Egito eipi dağ, Canaā eipi dağ tak. Soat kaka dağ ire oekuku ip. Ixat tobuxik pa'ore o'e ip wuydobyu'üm'üm, oi'üm puye — io'e.

¹² — Jacó o'jeküyo tūmüntata kake Egito eipi be iam. Iboam jeküyo buje jekpotpoyü o'ğuju iboce—wuydobyu'üm'üm o'ğuju. Trigoda bu am ip o'ğuju Egito eipi kay. Xepxep ekum o'ju ip trigoda bum. ¹³José o'jebapuk jewağoyü kay xepxep em oeku ibima. “Ōn eykitpit José,” io'e cebe ip. Faraó itaybit o'e ixeyüm—José wağoyüm — Estêvão o'e.

¹⁴ — Imēneju José o'jewa'ōmuju jebay be soat jewağoyü badipyü be dak. Ade osodop ip José badipyü—75 be osodop ip. “Epesot cuy Egito eipi be soat eyju,” io'e José cebe ip — io'e Estêvão.

¹⁵ — Soat ip o'ju Egito eipi kay. José ebay o'ju, soat iwağoyü dak. O'ju ip jebadipyü eju. Iboce osodop ip. Jacó'üm oe'ü iboce. Soat Jacó'üm ipotpoyü'üm'üm tak oe'ü'ü iboce. Oe'ü'ü ip wuydobyu'üm'üm. ¹⁶Ibocewi jebayü'üm'üm tao o'taodujowat ip jeka be taokot am ade koato kap puje. Wuydobubuyü'üm'üm tao o'taodujowat ip Jacó ka be—Siquém ka be Canaā eipi be. Kuy bima Abraão ibo eipi o'jat. Emor ipot-

poyū xewi. Dinheiro o'gūm isurūgat cebe ip ipi deim. Ibo ka be wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taomōg ip witabikūy be — io'e Estêvão.

¹⁷ — Egito eipi be bima wuydobubuyū'ūm'ūm ade jījā ip osodop—Judeuyū. Pūg koato gū ip osodop Egito eipi be—ade koato. Ġaxīn ma je'jēm ip Egito eipi bewi apēn Deus o'e Abraão be iap tağ. ¹⁸ Wara'acat Egito eipi kukukan o'e. Ixe ipi kukukat itay-bit gū o'e José'ūm, kuy ma ixe'ūm oe'ū buye. Kuyjeayū mudadaybotbon cīcā o'e ip. ¹⁹ Kuyjeayū o'guğyukukuku ip. Ipiat o'supī'ajojoat cīcā cebe ip. “Soat ikap'isusuayū epejomōg akiju ce'ū ām eyipotpoyū,” io'e kuyjeayū be Egito eipi kukukat. Imēn o'e wuydobuyū acoğap puxim — io'e Estêvão.

²⁰ Moisés o'kap ġebuĵe. Idip cīcā osunuy. Ebaṗūg kaxi acā Moisés jexi xe osunuy.

²¹ Bekicat o'ğujēm ip jeduk'a bewi. Imēnpit oe'ū gū — io'e.

— Imujēm puĵe Faraō daxit Moisés o'tobuxik—Egito eipi kukukat taxit. O'tujoōm jeduk'a be. Moisés o'guaypan je'it muaypanap puxim. ²² Imēnpuyē Moisés itaybit o'e soan. Egito eipi watwat o'gutaybitbitbin. Ya'ōbacaan o'e. Itaybit cīcāan o'e kawēn ām, soat muğē ām tak — io'e Estêvão.

²³ — Moisés oajēm jebadipyū kay. Oajēm jebadipyū jo pin cīcā buye—Israel eipi watwat co pin cīcā buye. 40 koato osunuy.

²⁴ — Egito eipi wat warēmtaksuğ Israel eipi bewiat o'jukuk yukpiwat gū ma'gū. Moisés o'jojojo ip. Jebadip kay itabotaidabotbot o'e. Egito eipi wat'ūm o'yaoka jebadip kay jeweik pin puyē. ²⁵ “Obadipyū itaybit Deus omudot tujujēm ām ip Egito eipi bewi iam,” io'e Moisés jewebe ma. Imēnpit ibadipyū itaybit gū o'e iboam — Estêvão o'e.

²⁶ — Kuyaje Moisés o'ju waram jebadipyū jom. Xepxepayū o'tobuxik jebadipyū. Jawaokakam o'e ip. O'ju jewaokakaayū mubu'un am. “Tapupuyū, apēnpuyē dak eyju jewaokakam—ibadipyū eyju!” io'e cebe ip. ²⁷ Jebadip aokakaat pit Moisés o'ğuwun. Ixe dak o'e Moisés pe: “Abu dak emudot ocekekukan?” i. “Abu dak emudot ‘Cūg gū eyju jekukum’ i'e am ocewebe?” io'e Moisés pe. ²⁸ “Kapsu Egito eipi wat eyaoka iat puxim tu ēn oaoka ojuy?” io'e Moisés pe. ²⁹ Imēnpuyē Moisés o'jenapōn Egito eipi bewi jaokaap puxim — io'e.

— Midiā eipi kay o'ju. Osunuy. O'jewebumūn iboceat eju. Koapat o'kap ipot. Ġuyjom wara'at o'kap ipot. Moisés 40 koato osunuy Midiā eipi be — Estêvão o'e.

³⁰ — Ġebuĵe Deus ekawēn totojot'ukat o'jebapuk Moisés kay. Uk'a'ūmat pe osunuy co'a xe. Co'a butet Sinai'a i osunuy. Moisés tip'aroro'it'it o'jojojo. Tipsop o'e. O'tipik gū bit. ³¹ Imēnpuyē Moisés itabēg o'e ijojom. “Ajo xe'e ijop?” io'e jewebe ma. O'ju cetēg ma xipan tip co am. Deus o'jekawēn ceweju tip'aroro'it'it pewi. ³² “Ōn Deus,” io'e Moisés pe. “Edobuyū'ūm'ūm itabut osodop ip okay—Abraão, Isaque dak, Jacó dak,” io'e Deus cebe. Moisés ikarabakbak o'e jeparara pibun. Ibu'u o'e ijom iparara buye. ³³ Deus waram o'jekawēn ceweju. “Eyuk eju'uk ei bewi wa'ōbuyxi exe iap mubapuk am,” io'e Deus cebe. “Xipat cīcāatka mucakucağ ēn, ōn ijoce buye,” io'e. ³⁴ “Egito eipi watwat ikērēm cīcā webekitkit kuğ,” io'e. “Ipiatpi'ajojom cīcā ip. Imēnpuyē je'ūhū'ūm cīcā ip. Wetaybit iboam,” io'e Deus. “Ōn ma okop Egito eipi watwat xewi ixeyū dujujēm ām,” io'e. “Ġa'a aju,” io'e. “Ōn jemuju webekitkit tujujēm ām Egito eipi watwat xewi,” io'e Deus Moisés pe. Imēn Deus o'jekawēn Moisés eju — Estêvão o'e.

³⁵ — Deus Moisés o'ğuyṗit Egito eipi be. Moisés o'ğuyṗit ixe be jebekitkit tujujēm ām Egito eipi bewi—Judeuyū dujujēm ām. Deus ixe o'ğuyṗit jekawēn totojot'ukat

ebapuk puje cekay tip'aroro'it'it pewi. Deus ma ixē o'guypit. Judeuyū bit ixē a'ō kay ġu ip osodop. Judeuyū ma o'e Moisés pe: "Abu-dak emudot ocekekukan?" i. "Abu-dak emudot 'Cūġ ġu eyju jekukum' i'e am ocewebe?" io'e ip Moisés pe. Deus pit ixē o'jomuy Judeuyū kukukan, Egito eipi bewi Judeuyū dujujēmjem'ukan tak — io'e Estêvão.

³⁶ — Ġuyjom ixē Moisés wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk Egito eipi be bima, tiboġ cīcāati mudeġ pima dak. Tibog cīcāati butet Tipakpekati i osunuy. Ixē Moisés Judeuyū o'tujujēm Egito eipi bewi. Ade koato uk'a'ūmat taġ oekuku ip—40 koato. Wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk iboce dak.

³⁷ — Ixē Moisés o'e Israel naxeġebitbiyū be: "Deus jekawēn muwēnuwēn'ukat ġudot eykay," i. "Omudocap puxim ixē ġudot," i. "Eybadipyū'in ġudot," i.

³⁸ — Ixē Moisés Israel naxeġebitbiyū xe osunuy uk'a'ūmat pe. Israel naxeġebitbiyū o'je'awero ip Sinai'a etakobe. Deus ekawēn tojotjot'ukat o'jekawēn Moisés eju iġo'a jeje — io'e.

— Iġo'a be Moisés o'jekawēn wuydobuyū'ūm'ūm eju—Israel naxeġebitbiyū'ūm'ūm eju. Deus ekawēn o'ġuwēn cebe ip—wuyawēwēap ekawēn. Moisés iboap ekawēn o'ġubararak witadopa be topa'erūnat topa be ġuyjom ocetaybit am iboam — Estêvão o'e.

³⁹ — Ġuyjom wuydobuyū'ūm'ūm oibu'un Moisés a'ō kay. Moisés kay'ūm cīcā ip o'e. Egito eipi kay jepit ojuy o'e ip. ⁴⁰ Imēnpuye o'jekawēn ip Arão eju. O'jekawēn ip Moisés co'a jeje ibun pima.

— "Wuyedeusyūm cuy eġuġē," io'e ip Arão be. "Ixeyū je'ju wuywap Egito eipi kayate mubapuk am wuywebe," io'e ip. "Poce paxi omuy Moisés—Egito eipi bewi wuydujujēmat?" io'e ip. "Ocetaybit ġu poma paxi o'ju iam," io'e ip Arão be napa ma.

⁴¹ — Imēnpuye biopak'it'it co'iat o'ġuġē ip ourom. Ovelha o'yaoka ip imōġ ām biopak'it'it co'iat wap "Teku Deus" i'e am. Petatam o'e ip jedeusbaro kuġ puye, jemumuġē kuġ puye. Icokcok ip o'e. ⁴² Imēnpuye Deus ibu'u o'e cekay ip itabut ip biopak'it'it co'iat kay buye. Tūybe biopak'it'it co'iat Deus iān o'e ip. Tūybe kaxiepiat Deus iān o'e ip, kaxiamat tak, kasoptayū dak iān o'e ip. Deus kay wuyetabucap puxim itabut o'e ip ixeyū kay. Imēn cedaġ'ūm cīcā o'e Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup:

"Bekitkit, owebe ġu ovelha ūmūm'uk epesop uk'a'ūmat pe bima—40 koato bima," i'e'em Deus Israel naxeġebitbiyū pe, i. "Eyedeusbaroyū be acā iūmūm'uk epesop—eyemumuġē be acā," i'e'em, i. ⁴³ "Ibiōġbuk epeġuġēġē," i'e'em, i. "Ocexe eyju acā deus," i epe'e napa ma cebe ip," i'e'em Deus, i. "Ocetabut eykay," i epe'e'e," i'e'em Deus, i. "Tūybe Moloque eyedeus iān epesop, Renfā dak," i'e'em, i. "Moloque duk'a dujowatwan epekuku—torojo'a dujuwatwan—ya'icat'a dujowatwan," i'e'em, i. "Moloque biōġbuk iġo'a be osunuy," i. "Tūybe kasopta jo'iat tak deus iān epesop," i'e'em, i. "Renfā i kasopta jo'iat putet osunuy," i'e'em, i. "Imēnpuye ipiat osupi'ajoat eywebe," i'e'em, i. "Wūyat eipi kay jeymuju ōn," i. "Ōn jeymuju Babilōnia eipi weġūnat ka kay," i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup — Estêvão o'e.

⁴⁴ — Uk'a'ūmat taġ jekukum pima wuydobuyū'ūm'ūm Deus eju kawēnwēnap'a dujowatwan oekuku ip—ixee'a'a dujowatwan. Witadopa o'topadop iġo'a

be—xepxeptopa—topaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop ixē dopa be. Iḡo'a o'yamuḡē ip apēn Deus o'e Moisés pe iap taḡ — Estêvão o'e.

⁴⁵ — Moisés'ūm e'ū buje Josué wuydobuyū'ūm'ūm kukukan o'e. Josuéyū Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujujēm uk'a'ūmat pewi torojo'a—ixē muḡēḡē'a. O'yadujuaḡēm ip Canaā eipi be. Judeu'ūmayū osodop ip iboce yajēm puje ip. Deus ixeyū Judeu'ūmayū o'ḡujēm ibo ipi bewi wuydobuyū'ūm'ūm top am. Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujuaḡēm ip jewēju Canaā eipi be — io'e adeayū be.

⁴⁶ — Guyjom Davi o'e Deus pe: “Uk'a muy ojuy a'ḡu ōn ewēju kawēnwēnap'am,” i — io'e. — Canaā eipi be bima Davi wuydobuyū'ūm'ūm kukukan o'e. Davi ikukpin cīcā osunuy Deus xe. Deus soat em idipat o'ḡudotdot cekay. Davi o'e: “Deus, uk'a muy ojuy a'ḡu ōn ewēju kawēnwēnap'am,” i. “Jacó itabut osunuy ekay,” i. “Ōn tak wetabut ekay,” i. “Imēnpuye uk'a muy ojuy a'ḡu ōn—ewebeap'am,” i. Imēn Davi o'e Deus pe. ⁴⁷ Imēnpit Deus o'yamuyat Davi be ḡu. Davi ḡu Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuy—ipot acā. Salomāo o'yamuy. ⁴⁸ Deus pit uk'a be ḡu nuynuy—ijodiat emuamuy'a be ḡu. Ixe Deusat. Soat podi ma ya'ōbacaat. Kabi be bit nuynuy. Deus imēn o'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn taḡ:

⁴⁹ Kabi wabikbikap puxim, i'e'em Deus. Ipi wuimōḡmōḡap puxim, i'e'em. Soat kuḡ ōn kabi beacat kuḡ—ipi daḡacat kuḡ tak, io'e. Apēntak ijodiat emuamuy'a be oḡuy? i. ⁵⁰ Ōn ma soat oḡuḡē. Ipi oḡuḡē, ipi daḡacat tak, kabi dak, kabi beacat tak, i.

Imēn Deus o'e ixeyū ekawēn taḡ — Estêvão o'e.

⁵¹ — Tapupuyū, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — Estêvão o'e jebadipyū be. — Kūyjobit'ūm cīcā eyju! — io'e. — Eybu'u jījā Deus ekawēn com. Deus kay itabut'ūm co'i eyju. Eybu'u jījā Deus a'ō daḡ eyeku am. Eyebayū ekukuap puxim eyju dak jekukum. ⁵² Warēmtag cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jukukuk ip eyebayū. Ka'ūma ma ixeyū'in xipan ip o'jukuk! Pūḡ tak ka'ūma. “Cūḡ cīcāat omuyku,” io'e'e ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn o'e'e ip yajēm awap. Imēn e'e'ukayū o'yaoka ip eyebayū — io'e Estêvão.

— Gasū ma ixē cūḡ cīcāat epeḡūm cekay itakomaayū be. Jesus i ixē butet. Ixe epesubamupaya korosa eju. ⁵³ Kuy juk Deus ekawēn epeya'ījojo Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pi bewi. Imēnpit ya'ōkay'ūm cīcā eyju — Estêvão o'e adeayū be, jebadipyū be.

⁵⁴ Ya'ījo'ibiyū oitakomān Estêvão kay. Cekawēn co buje ip oitakomān. Yaoka pin o'e ip jetakoma pibun. ⁵⁵ Estêvão bit Deus biōḡbuk kuḡ cīcā osunuy. O'jeapūn kabi kay. Deus dipap o'jojojo. Jesus tak o'jojojo. Cūḡ'i osunuy kabi be Deus xe soat kukukan. Estêvão o'jekawēn ixē jojom pima.

⁵⁶ — Ak'i juy epe'e — io'e. — Kabi ikoce ōn ijojom — io'e. — Soat waḡo jojom ōn. Cūḡ'i Deus xe soat kukukan — io'e.

⁵⁷ Iboap co buje, ya'ījo'ibiyū biḡ ma oitakomān cekay. O'jewāwā ip ya'ōberen.

— Ġa'a ayaoka — io'e ip ya'ōberen.

O'jewa'opinomudipip ip waram ya'ījoap puxim. Adedem ip o'jedau cekay. ⁵⁸ Kururuḡ o'tujowat ip ikaboḡatka eakiju. Jeekabek ip o'ju'uk'uk. O'jomōḡ ip Saulo be imuxipan am. Ixe Saulo yaypan'isuat osunuy. Estêvão o'yabuḡ ip wita'am.

⁵⁹ Yabuḡbuḡ pima Estêvão o'jekawēn Jesus eju.

— Okukukat Jesus, oje'ū — io'e. — Ekay ojot — io'e.

⁶⁰ O'jēḡ'aecōḡcōḡ. Waram o'jewāwā ya'ōberen.

— Okukukat Jesus — io'e. — Ipiat cuy ecesupi'ajoat ġu teyūbeku wabuġbuġaptem — io'e Deus pe.

8 Oe'ū. Saulo dak Estêvão aokaap ojuy.

² Xipat cīcāyū Estêvão'ūm jebit o'jomōġ witabikūy be—Jesus kay itabucayū. I'ūmcocom cīcā o'e ip.

O'jepōġpōġpōġ ip soat ka daġ Jesus kay itabucayū. Pūġpūġ ixeyū'in o'jepōġpōġpōġ ip Judéia eipi daġ. Warara'acayū ixeyū'in o'jepōġpōġpōġ ip Samaria eipi daġ. Jesus emumujuyū bit o'jepōġpōġpōġ ġu—doze beayū. Jerusalém ka be ip osodop.

³ Saulo dak Jesus kay itabucayū mu'ūm ojuy oekuku. Taomūn ām ōmōm'uk osunuy ixeyū duk'a be. Aġokatkayū o'taomūnmūn, aoyū dak. Daomūnmūnap'a be ip o'ġuōmōm. Saulo ipiat o'supi'ajoat cīcā cebe ip. ⁴ Imēnpit Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip o'jepōġpōġ'īayū—Jerusalém ka bewīayū. Soat ka daġ ip oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn.

⁵ Jesus kay itabucayū Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn Samaria eipi watwat pe. Filipe o'ju ikaboġatka be Samaria eipi beatka be. Ixe o'jepōġpōġpōġ'īayū'in osunuy. Ibo ka be Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn.

— Deus Jesus o'taē soat taxijo am — io'e ibo ka watwat pe.

⁶ Ibo ka watwat itabut cīcā o'e ip Filipe a'ō kay—Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk puye.

⁷ Ibiōġbuk kēreāt o'ġujēmjēm adeayū bewi. Ya'ōberen jewāwāwām o'jem ip ce-bewi. Ade ijebit e'ū topibiyū dak o'ġu'ada'ada. Ade taojere topibiyū dak o'ġu'ada'ada.

⁸ Imēneju icokcok cīcā ip o'e ibo ka watwat. Itabut o'e ip Jesus kay.

⁹ Kuy bima Simão kay itabut cīcā ip osodop ibo ka watwat. Ixe Simão ya'ōbuyxiat osunuy adeayū xe, wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ wamoat puxim puye.

— Soat podi ma wa'ōbacaap kuġ ōn — io'e soat pe napa ma.

¹⁰ Imēnpuye tūybe teku ya'ōbaca jījā iān o'e ip. Soat Samaria eipi watwat itabut cīcā o'e Simão kay—ya'ōbuyxiayū, tadaybotbocayū dak.

— Teku ya'ōbaca jījā, Deus ja'ōbacaap o'ġūm cebe buye — io'e ip napa ma. — Teku Deus a'ōbi jekukum — io'e ip napa ma.

¹¹ Ade koato Simão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ oekukuku ibo ka beayū etabutpe. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip cekay.

¹² Ġebye Filipe Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ibo ka watwat pe—Simão nuyapka watwat pe.

— Deus soat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Jesus Cristo o'ġuwēnuwēn cebe ip. Kawēn idipat o'ġuwēnuwēn. Imēnpuye itabut o'e ip Jesus kay. O'jewemubatisanat ip—aġokatkayū, aoyū dak. ¹³ Simão dak itabut o'e Jesus kay—wamo tūibit. O'jewemubatisanat. Filipe eju oeku. Filipe Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk adeayū etabutpe. Deus a'ōbacaap o'ġubapukpuk cebe ip. Simão iboap o'jojojo. Itabēġ cīcā o'e Filipe jojom.

¹⁴ Jesus emumujuyū Jerusalém ka be osodop ip. Samaria eipi watwat awēġ o'yawēġtobuxik ip.

— Samaria eipi watwat itabut o'e Deus ekawēn kay — io'e ip.

Imēnpuye ixeyū Pedro o'ġuju Samaria eipi kay. João dak ip o'ġuju.

¹⁵ Pedroyū oajēm Samaria eipi watwat kay—Jesus kay itabucayū kay. O'jekawēn ip Deus eju.

— Ebiōgbuk cuy eḡuōm cebe ip — io'e Deus pe, ¹⁶ ibiōgbuk oōm ḡu buk cebe ip puye.

“Wuykukukat Jesus ebekit ōn ḡasū” i'e am o'jewemubatisasaan ip. Imēnpit Deus biōgbuk oōm ḡu buk cebe ip.

¹⁷ Ḡebuḡe jebu o'subumōḡ ip itabucayū abi jeje. Deus biōgbuk oōm cebe ip ḡebuḡe bit. ¹⁸ Pedroyū ixeyū abi jeje jebu mōḡ puje Deus biōgbuk oōm cebe ip iap o'jojo Simão. Imēnpuye ixē Simão dinheiro ūm ojuy o'e Pedro be ibubabi bu ojuy.

¹⁹ — Ebubabi bu pin ōn — Simão o'e Pedro be. — Juku. Edinheirom — io'e cebe ip. — A'ōbacaap cuy eḡūm owebe dak imēn e'e am — io'e. — Wetaḡbit pin Deus biōgbuk muōm ām wara'acat pe — io'e Pedro be.

²⁰ Pedro itakoma o'e Simão kay. Ya'ōpuruḡ o'jede cebe.

— Tūybe Deus emumuūm ojat wedinheiro iān ēn e'em — io'e Simão be. — Deus cuy jemuḡu ipiat'ajojoap kay edinheiro kuḡ! — io'e ya'ōpuruḡ. ²¹ — Iba'ore ewebe kapik am Deus beam oceweju. Ikēreāt kuḡ ēn Deus xe. ²² Eḡuycūḡ cuy eḡuy, ikēreāt kuḡ puye — io'e cebe. — Ikēreāt mujurūḡrūḡap cuy ecepere — io'e cebe. — “Ikēreāt mujurūḡ ojuy ōn,” i juy ece Deus pe. “Ikēreāt cuy eju'uk owebewi,” i juy ece cebe. Imēn e'e buje Deus ḡebum ḡu je'e apēn cuk adi ikēreāt eḡujurūḡrūḡ iap kay. ²³ Ēn pit etabutkarey jījā warara'acat kay. Ikēreāt kay acā ēn — io'e Pedro ya'ōpuruḡ Simão be.

²⁴ Simão iparara o'e Pedro ekawēn co buje.

— Owebeam cuy ecekawēn Deus eju — Simão o'e. — Ecekawēn cuy ceweju owebe apēn cuk ece iap ebapukap puxim — io'e Pedroyū be.

— Ha'a. Ocekawēn cuy — io'e.

²⁵ Pedroyū o'jepit Jerusalēm ka kay. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Samaria eipi watwat pe jeka kay jexexem pima—Jerusalēm ka kay. Wuykukukat o'e'e iap muwēnuwēn oekuku ip, apēn cuk adi o'jebapuk cebe ip iap muwēnuwēn tak. Ade ka daḡ ip oekuku Samaria eipi daḡ. Ade ka watwat pe Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip jexexem pima.

²⁶ Deus ekawēn tojotjot'ukat o'jekawēn Filipe eju—kabi kadi wiat.

— Ecewemuxipan cuy — io'e. — Kaxietajoreḡat ka kayat e daḡ cuy eju—Jerusalēm ka bewiat e daḡ, Gaza ka kayat e daḡ. Ixe e uk'a'ūmat taḡ opop — io'e Filipe be.

— Hm hm — io'e. — Cum puk ōn — io'e.

²⁷ Dao ma o'ju. Ixe e daḡ o'ju.

Etiópiā eipi bewiat Deus ekawēntup cocom oeku ixē e daḡ. Jepitpin o'e jeipi kay—Etiópiā eipi kay. Ya'ōbuyxi jījāat osunuy. Etiópiā eipi kukukat buywat-wat'ukat osunuy. Etiópiā eipi kukukat ayacat osunuy. Ipi kukukat putet Candace i osunuy. Etiópiā eipi kukukat edinheiro kukukat osunuy. Kuy bima o'ju Jerusalēm ka be “Ēn xipat cīcā oxē” i'e am Deus pe. ²⁸ Jepitpin o'e Jerusalēm ka bewi. Jeipi kay jepitpin o'e—Etiópiā eipi kay. Cavalo emumupuxikpuxik taḡ oeku. Xik'i osunuy jabikbikap pe Deus ekawēntup cocom ya'ōberen. Kuyjeatup cocom oeku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup cocom—Isaías emudupmubararaktup cocom.

²⁹ — Ixe ecarro juy etomuixik — Deus biōgbuk o'e Filipe be.

³⁰ Filipe o'jedau carro nomuju. Aḡokatkat a'ō o'ya'tjojo ya'ōberen tupcocom puye. Isaías emudupmubararaktup cocom oeku.

— Ibapuk tu exe iḡodup ekawēn? — io'e Filipe Etiópiā eipi bewiat pe.

³¹ — Ka'ūma. Cekawēn pa'arēm oxē — io'e. — Apēntak kuka cekawēn pabuk o'e oxē? — io'e. — Kaka ḡu omutaybinat ijoce — io'e. — Ejot cuy ijoma — io'e. — Eōm cuy wecarro be — io'e. — Xik'i abik oxē — io'e Filipe be.

³² Jesus muwēḡaptup cocom oeku. Imēn e'em iḡo dup:

Yaoka am tujowan pima, ovelha wa ḡu, i. Imēnpuxim ixe dak o'tōn ḡu, i. Mūḡ ma e'em cordeiro jexeedap'uk'uḡ pima, i. Imēnpuxim ixe dak mūḡ ma osunuy ikērēm cīcā ip o'jukuk pima, i. ³³ Warēmtaḡ cīcā ip o'jukuk, i. "Ikērēat kuḡ teku" io'e ip napa ma, i. Ka'ūma ma o'e "Ikērēat kuḡ ḡu" i. O'jomuymuy jījā ip, i. Ipotpet ḡu jeenuy, o'yaoka ip puye, i.

Imēn e'em iḡo dup. Iḡo dup cocom oeku ixe Etiópia eipi bewiat.

³⁴ — Apēḡape ijop ibararakat ijudup pe? — io'e. — Abu-muwēnuwēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ijudup pe? — io'e. — Jewemuwēnuwēn tu? Wara'acat muwēnuwēn ḡu xe'e? — io'e Filipe be.

³⁵ Filipe o'ḡukūyjo mēḡapeku tedupeku ibararak opop iam. Kawēn idipat o'ḡuwēn cebe. Jesus o'ḡuwēn cebe.

³⁶ Ḣebuḡe idibi o'tidobuxik ip e daḡ cucum pima.

— Ak'i juy ece — io'e Etiópia eipi bewiat Filipe be. — Jodiku idibi! — io'e. — Cedaḡ tu ewebe omubatisaan? — io'e.

³⁷ — Jesus kay etabut pima, cedaḡ kuka o'e — io'e.

— Wetabut Jesus Cristo Deus ipot iap kay — io'e.

³⁸ Etiópia eipi bewiat jecarro o'ḡuycū. O'kop Filipe eju. O'kop ip idibi be. Filipe Etiópia eipi bewiat o'ḡubatisaan.

³⁹ Idibi bewi ceu buje ip Deus biōḡbuk Filipe o'tujujēm ibocewi. Imēnpuye Etiópia eipi bewiat waram ḡu Filipe o'jojojo. Inaka o'ju ma'ḡuto e daḡ jeka kay. Icoḡcok cīcā osunuy. ⁴⁰ Filipe o'jebapuk Azoto ka be. Ibocewi puḡ ka daḡ ḡu oeku—ade ka daḡ. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku soat kaka daḡ. Cesaréia ka be o'ju ibocewi.

9 Saulo o'ju Judeuyū epaīyū kukukat kay, itakoma jījā wuykukukat Jesus a'ōkayayū kay buye. Warēmtaḡ suykukukat Jesus a'ōkayayū kuḡ oekukuku. Taomūn ojuy ip oekukuku. Soat aokaka ojuy oekukuku. Imēnpuye o'ju Judeuyū epaīyū kukukat kay. O'jekawēn ceweju.

² — Cum ōn Damasco ka kay — io'e cebe. — Cartadup cuy etupūm owebe — io'e. — Damasco ka be bime otuptujowat Judeuyū e'aweroroap'a kukayū be—Deus eju kawēnwēnap'a kukayū be. Ixeyū aco'i Jesus a'ōkayayū ḡubapuk owebe carta dup ūm puje — io'e. — Tobuxik puje otujupit ip ijoce Jerusalēm ka be — io'e. — Ekay ip otujupit. Taomūnmūn ip otujupit—aḡokatkayū, aoyū dak — Saulo o'e.

— Ha'a — io'e. — Eyju juy — io'e. — Imēn cuy ece — io'e.

³ Damasco ka kay Saulo o'ju. E daḡ pima Damasco ka tēḡ pima, dao ma kabi bewiat ekabia oikabia. Yakokoreren kabia jījā o'e. ⁴ Akoh! O'jeako. O'at ipi ju jeakoat pibun.

Ḣebuḡe wuykukukat o'jekawēn Saulo eju. Saulo kabi kadiwiat a'ō o'ya'ījojo.

— Saulo — io'e. — Apēnpuye ēn warēmtaḡ okuḡ? — io'e—kabi beat o'e.

⁵ — Abu ēn tak, Kariwa? — io'e.

— Ekukukat Jesus ōn — io'e. — Warēmtaḡ ma ēn okuḡ — io'e. — Ēn ma juk adi ipiat esupi'ajojoat owebe — io'e. ⁶ — E'āy — io'e Saulo be. — Ikaboḡatka be juy eōm. Iboka be bima, aḡokatkat oḡudot ekay. Apēn ēn em iam cuy jemukūyjo — io'e wuykukukat. Imēn kabi beat o'jekawēn Saulo eju. ⁷ Imēnpuye cewejuayū o'jecūcū jījā ip. O'jekōbidaekuḡ ip jeparara pibun. Mūḡ ma ip o'e. Kabi kadiwiat a'ō o'ya'ījojo

ip. Imēnpit o'jojojo ġu ma ip. ⁸ Saulo o'āy ipi juwi. Wedak. O'jetaewedakwedak. Imēnpit ijojom ġu. Imēnpuye cewējuayū iba com ma o'tujowat Damasco ka be. ⁹ Ebaṗūġ kabia ibo ka be osunuy ijojom ġu. Jekōnkōn ġu osunuy, tikōnkōn ġu dak.

¹⁰ Wuykukukat o'jebapuk Ananias kay cexeybi. Ananias Damasco ka be osunuy. Jesus kay itabut osunuy. Wuykukukat o'jekawēn cebe cexeybi.

— Ananias — io'e.

— Ajo, okukukat? — io'e.

¹¹ — Uk'a ukpibubu daġ cuy eju—cūġat ka ukpibubu daġ — io'e. — Aġokatkat cuy ejokudada iboce—Tarso ka bewiat — io'e. — Ibutet Saulo i — io'e. — Judas duk'a kay juy eju — io'e. — Saulo omuy ixe duk'a be. Kawēnwēn oweju. ¹² Ixe juk aġokatkat o'jojojo jexeybi. Ixe aġokatkat putet Ananias i osunuy cexeybi — io'e. — Ananias o'jewebumōġ yajeje itada am iap o'jojojo jexeybi — io'e. — Soat iboap o'jojojo jexeybi — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹³ — Okukukat, odaobu'u — io'e. — Oparara oce. Obureyū kuy omukūyjo apēn ixe aġokatkat e'em iam — io'e. — “Saulo juk adi ipiat o'sup'i'ajojoat Jesus a'ōkayayū be—Jerusalēm ka watwat pe,” i juk o'e ip owebe — io'e. ¹⁴ — “Ixe Paulo oajēm ijoce paīyū kukukayū a'ōbi,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias. — “Ixe oajēm wuydaomūn ām—Jesus eju kawēnwēn'ukayū daomūn ām,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias.

¹⁵ — Epararam ġu juy eġuy — io'e. — Eju juy cekay — wuykukukat o'e. — Ōn ma ixe Saulo otaē kapik am owebeam. Ġaxin ma ixe omuwēn adeayū be—Judeu'ūmayū be, ipi kukukayū be dak, Judeuyū be dak — io'e. ¹⁶ — “Ēn cuy ipiat ecesup'i'ajo jījā ēn wekawēn muwēnuwēn puye,” i oce kuy cebe — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹⁷ Ananias o'ju Saulo kay. Judas duk'a be o'ju. Jay. Oajēm. Cereġ. Oōm. Jebu o'jebumōġ Saulo abi jeje.

— Tapu — io'e. — Ēn okitpit — io'e. — Wuykukukat a'ōbi ojot ekay — io'e. — Jesus o'jebapuk ekay ijop ka kay ajēm pima — io'e. — Ixe ma omudot ekay — io'e. — Waram etada am omudot. Deus biōġbuk muōm ām ewebe omudot — io'e Saulo be.

¹⁸ Axima xee jo'iat dao ma o'jedu Saulo eta bewi. Cecoat put o'e. O'āy Saulo. O'jewemubatisaat “Jesus ebekit ōn ġasū” i'e am soat pe. ¹⁹ Jexat o'om o'e waram. Oibacan waram.

Saulo Jesus o'ġuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Ade kabia osunuy Damasco ka be. Warara'acayū xe osunuy Jesus a'ōkayayū xe. ²⁰ Itabun'isum Jesus o'ġuwēnuwēn soat pe ibo ka watwat pe. Jesus o'ġuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be.

²¹ — Jesus Deus ipot — io'e'e'e soat pe.

O'ya'ijojo'iaiyū yaġuy'ūm o'e.

— Ite aġokatkat ġu xe'e juk adi Jesus a'ōkayayū taomūnmūn oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Ite aġokatkat ġu xe'e juk adi ixeyū aoka ojuy oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Itabucayū daomūn ām ġu xe'e osodot ijoce? Paīyū kukukayū kay wuydaomūnmūn wuydujupit am ġu xe'e osodot? — io'e ip.

— Ite ma burut — io'e ip.

²² Imēnpit Saulo Jesus o'ġuwēnuwēn cīcā Judeuyū be—Damasco ka watwat pe Deus biōġbuk a'ōbacaap kuġ puye.

— Icēmān Deus Jesus o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e cebe ip. Ibapuġ ip o'ġutaybitbin. Imēnpuye cede ba'ore o'e ip Judeuyū.

²³ Ade xet kap puje Judeuyū Saulo aoka ojuy o'e ip. O'je'awero ip.

— Apēn xe'e Saulo ayaoka? — io'e ip jewewebe. ²⁴ Saulo bit jaoka ojuy ip iap awēg o' yawēgtobuxik. Judeuyū soat em aḡ ma osodop ip ikaboḡatka exīntabi be Saulo aokaap wiwim. Kabiam ip aḡ ma osodop. Ixima be dak ip aḡ ma. ²⁵ Imēnpuye Jesus a'ōkayayū Saulo o'ḡukop aḡoka ekorara bodi yaokaap puxim. Ixima be o'ḡukop ip. Paḡeiro'a boḡ pe o'ḡukop ip. Saulo imēn o'jenapōn Damasco ka bewi.

²⁶ Saulo o'ju Jerusalēm ka be warara'acayū kay—Jesus a'ōkayayū kay. Jay. Oa-jēm. Jesus a'ōkayayū eju ceku pin o'e. Inaka soat ip iparara o'e Saulo buxim. Tūybe warēmtaḡ ḡasū dak wuykuk iān o'e ip. Tūybe Saulo itabut ḡu Jesus kay iān o'e ip. ²⁷ Barnabē bit Saulo o'tujowat Jesus emumujuyū jom—doze beayū jom. Barnabē o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

— Saulo wuykukukat o'jojojo Damasco ka kayate daḡ — io'e cebe ip. — Wuykukukat o'jekawēn ceweju. Saulo ya'ōcam Jesus o'ḡuwēnuwēn Damasco ka watwat pe — io'e.

²⁸ Imēneju Jesus a'ōkayayū iparara ḡu o'e ip Saulo buxim.

Ḡebuḡe Saulo ya'ōcam wuykukukat o'ḡuwēnuwēn Jerusalēm ka watwat pe. Jesus a'ōkayayū eju oekukuku. ²⁹ O'ḡuwēnuwēn Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be. Ixeyū Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū Saulo a'ō o'ya'ōdada. Te'e ma ip Saulo aoka ojuy o'e. ³⁰ Jesus a'ōkayayū bit itaybit o'e Saulo aoka ojuy ip iam. Imēnpuye ip Saulo o'tujowat Cesaréia ka kay yaokaap puxim.

— Xipat eju am Tarso ka kay—aypanap ka kay — io'e ip Saulo be.

³¹ O'ju. Imēneju itabucayū kaykay am ip oibu'un itabut'ūmayū. Ipiat o'supi'ajoat ḡu cebe ip. Kaba'um ip osodop Judéia eipi watwat, Galiléia eipi watwat tak, Samaria eipi watwat tak. Warēmtaḡ itabucayū kukap o'jepere ip. Imēnpuye ip biḡ ma oitabun Jesus kay. Deus a'ō daḡ ip o'e jekukum. Deus biōḡbuk ixeyū buywatwan osunuy. Imēnpuye tak ḡu ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Ade jījā ip oitabun.

³² Pedro oajēm Enéias kay. Soat ka daḡ oekukuku. Jesus a'ōkayayū jojom oekukuku. Lida ka be dak o'ju Jesus a'ōkayayū jom. ³³ Enéias o'tobuxik iḡo ka be. Enéias ibun po'i osodop jexexecap pe—oito koato bun, ijebit e'ū buye. Pedro o'ju cekay.

³⁴ — Enéias — io'e. — Jesus Cristo jemu'ada — io'e. — E'āy — io'e. — Exexecap cuy eḡuxipan eduk'a be eju am — Pedro o'e cebe.

O'je'ada ḡebuḡe bit Enéias. Xipat o'e. ³⁵ O'āy. Adeayū ijebit e'ū topibit o'jojojo—iboceayū—Sarona ka watwat, Lida ka watwat tak. Imēnpuye kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay acā oitabun ip.

³⁶ Joḡe ka be osunuy Jesus kay itabucat—ayacat. Ibutet Tabita i osunuy. Tabita Dorcas iape Grego a'ōm. Ixe soat em xipan warara'acat kukuk'uk osunuy. Xipat cīcā osunuy. Tadaybocayū buywatwat'uk osunuy soat em. ³⁷ Ixe ayacat oiwātaxipin. Oi'ū. Imēnpuye itabucayū ixe'um jebit o'jowuy jebabin. Dorcas'um o'tujowat ip umat'abi be.

³⁸ Ḡebuḡe o'jekūyjo ip Pedro omuy Lida ka be iam. Lida ka Joḡe ka tēḡ ma o'sukadop. Xepxep aḡokatkat o'ḡuju ip Lida ka be Pedro dakoy am. O'ju ip. Jay. Itabucayū oajēm Pedro kay.

— Ejot cuy oceweju — io'e ip Pedro be. — Oceka be juy aju—Joḡe ka be — io'e ip.

— Ḡa'a — io'e.

³⁹ Pedro o'ju ceweju ip. Oajēm Dorcas'ūm kay. Jesus kay itabucayū Pedro o'tujuu umat'abi be ce'uat kay. Itop'ūm e'ū'ibiyū osodop ip iğo'abi be ade—Dorcas'ūm pureyū. Wawa ip osodop i'ūmcocom. Jesay ip o'ğubapuk Pedro be.

— Dorcas'ūm ijop o'joinūm owebe — io'e ip Pedro be.

⁴⁰ Pedro soat ip o'ğujēm umat'abi bewi. O'jēm ip. O'jēg'aecōgōg kawēn ām Deus eju. O'jekoreren ce'uat kay.

— Tabita — io'e. — Ağobucēg ece — io'e ce'uat pe.

Ce'ū topibit o'jetaeweak. Ak. O'jeak Pedro kay. O'je'ağobucēg. Oabik. Xik'i o'e.

⁴¹ Pedro ce'ū topibit o'subaixik.

— Kirik'āy'i — io'e.

O'ğū'āy.

Ğebye Pedro warara'acayū o'tomuwā—Jesus kay itabucayū, itop'ūm e'ū'ibiyū dak.

— Epesot cuy ce'ū topibit com — io'e. — Waram o'jetait — io'e cebe ip.

⁴² Waram o'jetait iap awēg o'jeawēgēpōgōg soat tağ Joep ka watwat tağ. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay. ⁴³ Pedro Joep ka be osunuy ade kabia. Simão duk'a be osunuy. Simão ixemuğēgē'ukat osunuy.

10 Deus ekawēn tojtot'ukat o'jebapuk Cornélio kay. Cornélio Cesaréia ka be osunuy. 100 be sorarayū kukukat osunuy. Itália eipi bewiayū osodop ip cesorarayū. ² Cornélio xipāt cīcā osunuy Deus xe. Itabut osunuy Deus kay Judeu gūn ma'ğu. Ibadipyū dak itabut osodop ip Deus kay, soat tuk'a beayū. Ade dinheiro ūmūm'uk osunuy tadaybotbocayū be. Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. ³ Deus ekawēn tojtot'ukat o'jebapuk Cornélio kay.

Katpuje o'jekawēn Cornélio eju—15 hora bima. Deus ekawēn tojtot'ukat o'jojojo. Cetēg ma oajēm.

— Cornélio — io'e.

⁴ — Ajo, Kariwa? — io'e.

Ipararam o'jeak cekay.

— Ekawēn cocom Deus jekawēnwēn ēn ceweju bima — io'e Cornélio be. — Deus itaybit ebubut'in iūmūm'uk eğuy tadabotbocayū be iam — io'e. — Imēnpuye Deus ğebum ekay — io'e.

⁵ — Ğasū juy ebuywatwat'ukayū'in eğuju Joep ka be — io'e. — Ibo ka wat cuy etomuwā — io'e. — Pedro i ibutet. Ixe juy etomuwā — io'e. ⁶ — Simão duk'a be omuy—ixemuğēgē'ukat tuk'a be—tiboğ cīcāti wābu beat'a be — io'e. — Ixe juy etomuwā eduk'a be tot am — io'e.

⁷ Kabi kay Deus ekawēn tojtot'ukat epit puje, Cornélio ebapūğayū o'tomuwā jebuywatwat'ukayū. Xepxep ixeyū'in jeduk'a be kapikpik'ukayū osodop. Wara'at ixeyū'in sorara osunuy. Sorara Deus kay itabucat osunuy. ⁸ Cornélio Deus ekawēn tojtot'ukat o'jebapuk cebe iap o'ğuwēn cebe ip.

Iboap muwēn puje ip o'ğuju Joep ka be Pedro dakoy am. Xerewun. Ebapūğayū o'ju—Cornélio emumujuyū. E bidase o'xet ip. Kuyaje o'ju ip. ⁹ Joep ka tēg o'e ip. Ijasūn ip pima Pedro jexey jo'iat o'jojojo kaxicuğ.

Pedro o'jekawēn Deus eju. O'jeu uk'a abi jeje kawēn ām ceweju. Uk'a abi yabicuğ ğu o'yanuy—yapo ma. ¹⁰ Ire jījā o'e iboce. Cekōn pin o'e. Uk'a beayū Pedro xat tatam pima, Pedro jexey jo'iat o'jojojo. ¹¹ Pağō boğ kopkom o'e kabi kadiwi. Pağō boğ o'jojojo Pedro jexey jo'iat pe. Pağō kabi kadiwi kopkom cekay iap o'jojojo jexey jo'iat

pe. Paḡo ierunboḡ cīcā o'e. Ebadiḡdip abi eju yabikirikirik o'e. Ixe paḡo o'kop cexe.

¹² Warēmtaksuḡ osodop paḡo be—cūḡcūḡayū, wurūrūḡayū dak, pupumayū dak.

¹³ Ġebuḡe Deus o'jekawēn Pedro eju jexeybi.

— Pedro — io'e. — Ixeyū juy eyaoka exan — io'e. — Yaoka buḡe juy ejo'o — io'e.

¹⁴ — Ap! — io'e. — Ojo'o ḡu, Kariwa — io'e. — Oxat ḡu bit teku! — io'e. — I'o pi beku ocexe—Judeuyū xe — io'e. — Ōn pit beku ojo'o ḡu—pūḡ em tak ka'ūma! — io'e. — Ġasū dak ojo'o ḡu — Pedro o'e.

¹⁵ Deus waram o'jekawēn ceweju.

— Exan ma teyūku! — io'e. — Ōn ma exan oḡūm. Imēnpuye “Oxat ḡu bit teku,” i'ūmḡu juy ece owebe — io'e. — “I'o pi beku ocexe,” i'ūmḡu juy ece owebe — io'e Pedro be. — Ōn ma exan oḡūm — io'e. — Imēnpuye i'o pi ḡu exe — Deus o'e.

¹⁶ Ebapūḡ em Deus imēn o'jekawēn Pedro eju. Paḡo o'jepa'ūm ibocewi. Waram o'jeu kabi kay.

¹⁷ Pedro o'jewaḡuyda jexey jo'iat kay.

— Apēn omutaybin ojuy o'e Deus? — io'e jewebe ma. — Apēḡām iboap o'ḡubapuk owebe? — io'e jewebe ma.

Ebapūḡayū oajēm Pedro nuyap'a kay Pedro ḡebum pima jexey jo'iat kay. Cornélio emumujuyū oajēm.

¹⁸ — Pu'a be Simāo Pedro omuy? — io'e ip.

Oajēm ip Simāo nuyap'a exīntabi be.

— Ijoce du Simāo Pedro omuy? — io'e ip uk'a beayū be.

¹⁹ Pedro uk'a abi jeḡe mabuk osunuy. Ġebum mabuk osunuy jexey jo'iat kay.

Ġebuḡe Deus biōḡbuk o'jekawēn Pedro be.

— Ebapūḡ aḡokatḡayū ekudadam—Judeu'ūmayū — io'e. — Oajēm ip enuyap'a be. ²⁰ Ekop cuy ixeyū dopabe — io'e Pedro be. — Ceweju juy ip eju — io'e. — “Oju ḡu xe'e ceweju ip?” i'ūmḡu juy ece owebe ma — io'e. — Ōn ma ip oḡuju edakoy am — io'e Pedro be.

²¹ O'kop. Ebapūḡayū doḡedem o'ju.

— Okudadam eyju — io'e. — Apēḡām epesot ijoce? — io'e cebe ip.

²² — Cornélio ocemudot — io'e ip. — 100 be sorarayū kukukat ixē. Ixe cūḡ cīcā Deus xe — io'e ip. — Itabut cīcā Deus kay. Ya'ōbuyxi soat xe Judeuyū xe. Deus ekawēn toḡtoḡ'ukat mo a'ḡu o'jekawēn Cornélio be—ocekukukat pe — io'e ip. — “Pedro juy etomuḡā,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip. “Pedro juy jeedot eduk'a be,” i mo a'ḡu oe cebe — io'e ip. “Cekawēn kay juy eya'ōpicūḡ eḡuy,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip Pedro be.

²³ — Ha'a — io'e. — Epeōm cuy oceduk'a be — io'e. — Ijoce juy epexet — io'e.

— Ma — io'e ip.

O'xet ip iḡo'a be.

²⁴ Kuyaje Pedro o'kop. O'jewemuxipan. O'ju Cornélio emumujuyū eju. Cornélio kay ip o'ju Cesaréia ka be. Wara'acayū itabucayū dak o'ju Pedro eju—Jopé ka wat-wat. Xet. E bidase ip o'xet. Kuyaje o'ju ip. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Cornélio kuy jebadiḡyū o'tomuḡā jeduk'a be, jebureyū dak. Pedro ajēmap wiwim ip osodop. Pedroyū oajēm tuk'a be. Cornélio kay oajēm.

²⁵ Pedro ōm pima, Cornélio o'ju cekay toḡbedeam. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Pedro wap. Tūybe Pedro Deus iān o'e. ²⁶ Dao ma Pedro Cornélio o'ḡu'āy.

— Owap ġu juy ecēġ'aecōġcōġ — io'e. — E'āy — io'e. — Deus ġu òn—āġokatkat acā — io'e.

²⁷ Ġebeje oòm ip tuk'a be kawēnwēn. Tuk'a beayū adeayū o'je'aweroro'iaiyū Pedro o'jojojo. Pedro o'jekawēn ceweju ip.

²⁸ — Ocejū Judeuyū — io'e. — Eyetaybit ocexe oce'aweropi Judeu'ūmat eju iam. Imēnpit kapusu Deus mo a'ġu wara'an ma omukūyjojo. “Cedaġ ġu ewebe ‘Judeu'ūmat xipat ġu’ i'e am,” i mo a'ġu Deus o'e owebe — io'e. ²⁹ — Imēnpuye ojet eykay, Judeuyū ġu ma'ġu eyju. Eywebe onomuwā buje dao ma ojet — io'e. — Odaobu'u ġu wedot am eykay — io'e. — Apēġām eyju onomuwā? — Pedro o'e.

³⁰ Cornélio o'jekawēn Pedro eju.

— Tapu, kapusukuruy ijoce ma mo a'ġu oġuy ija'a be — io'e. — Katpujesū mo adi kawēnwēn oġuy Deus eju. Dao ma Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk okay—doti isopsepat kukat — io'e. ³¹ — O'jekawēn oweju. “Cornélio,” i mo a'ġu o'e owebe. “Ekawēn cocom Deus, jekawēnwēn ēn ceweju bima,” i mo a'ġu o'e owebe — io'e. — “Deus itaybit ebubut'in'in iūmūm'uk eġuy tadaybotbocayū be iam,” i mo a'ġu o'e owebe — io'e. ³² — “Ebuywatwat'ukayū'in cuy eġuju Joep ka be,” i mo a'ġu o'e owebe — io'e. — “Aġokatkat cuy etomuwā. Pedro i ibutet. Simão duk'a be ixe omuy—ixee muġēġē'ukat tuk'a be—tiboġ cīcāati wābu beat'a be,” i mo a'ġu owebe — io'e. ³³ — Imēneju dao ma obuywatwat'ukat oġuju edakoy am — io'e. — Xipat cīcā aġēm okay — io'e. — Ġasū soat wuyju ijoce Deus etabixe. Apēn Deus o'e ewebe iap cuy eġuwēn ocewebe. Soat cuy eġuwēn ocewebe — io'e Pedro be.

³⁴ Pedro o'jekawēn ceweju ip—Judeu'ūmayū eju.

— “Judeuyū kay acā òn,” i'e'em ġu Deus. “Judeu'ūmayū kay ġu òn,” i'e'em ġu Deus. Ġasū bit wetaybit iboam — io'e. — Deus xipan soat kuġ ijodiat kuġ. Pūġ taġ ma ip ikuġ — io'e. ³⁵ — Soat Deus a'ō daġ jekuku'ukayū cūġ ma cexe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Deus bikuyap taġ jekuku'ukayū cūġ ma cexe—soat ip — io'e.

³⁶ Ġasu Deus kawēn idipat o'ġudot ocewebe—Judeuyū be — io'e. — “Jesus Cristo kay eyetabut puje wetakoma ġu oce eykay,” i'e'em Deus wuywebe. Ixe Jesus soat kukukat. ³⁷ “Ġasū bit epeyewemubatisasaan cuy ‘Waram ġu ikērēat oceġujurūġ’ i'e am eybureyū be,” io'e'e João Batista. Imēn o'e'e soat pe Judéia eipi watwat pe. Eyetaybit iboam — io'e.

³⁸ — Deus Jesus o'taē. Nazaré ka be osunuyiat o'taē. Deus jebiōġbuk o'ġuōm cebe—Jesus pe. Ja'ōbacaap o'ġuōm cebe. Jesus soat ka daġ oekukuku xipacat muġēġēm wara'acat peam. Ibiōġbuk kērēat o'ġujēmjēm Satanás a'ō kayayū bewi. Jesus imēn oekukuku soat em Deus a'ōbi jekukum puye — io'e. ³⁹ — Apēn cuk adi Jesus o'e'e iap ocejojojo Judéia eipi daġ jekukum pima, Jerusalém ka be bima dak — Pedro o'e.

— Judeuyū kukukayū ma Jesus o'subamupaya korosa be yaoka am. ⁴⁰ Deus pit waram Jesus o'ġutait — io'e. — Ebaṗūġ kabia ce'ūap. Xepxep xet kap puje, Deus Jesus o'ġutait waram — io'e.

— Jesus waram o'jebapuk jewekay itabucayū kay. Deus a'ōbi o'jebapuk. ⁴¹ Waram itait puje Jesus o'jebapuk soat kay ġu—ocekay acā. Ocekay o'jebapuk kuy bima Deus ocenaē buye — io'e. — Deus cuk ocenaē ocewebe Jesus muwēn ām itaybit'ūmayū be — io'e.

— Deus pe waram imutait puje, oceweju Jesus o'jekōn, o'tikōn tak. ⁴² “Kawēn idipat cuy epeġuwēnuwēn soat pe,” i mo a'ġu o'e Jesus ocewebe — io'e Pedro. —

“Deus Jesus o'taë ixē be “Teyūku ikērēat kuḡ Deus xe,” i'e am kūyjobit'ūmayū be. “Teyūku xipat Deus xe” i'e am kūyjobicayū be,' i juy epe'e soat pe,” i mo aḡu o'e Deus ocewebe. “Imēn ixē je'e soat pe—itabēḡayū be, ce'ū'ūayū be dak,' i juy epe'e soat pe,” i mo aḡu o'e ocewebe — io'e Pedro.

⁴³ — Kuyje dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Jesus o'ḡuwēnuwēn. “Aḡokatkat omuyku,” io'e ip kuyje. “Cekay eyetabut pima, ja'ōbi Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” io'e'e ip. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēn o'e'e Jesus muwēnuwēn — Pedro o'e.

⁴⁴ Pedro kawēnwēn pima Deus biōḡbuk o'kop Judeu'ūmayū kay.

Soat pe oōm—o'ya'ijojo'iaiyū be—Judeu'ūmayū be. ⁴⁵ Yaḡuy'ūm cīcā ip o'e Judeuyū—Jesus kay itabucayū—Pedro ejuayū. Yaḡuy'ūm ip o'e Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm Judeu'ūmayū be buye. Tūybe wuywebe acā Deus jebiōḡbuk ḡuōm iān o'e ip. ⁴⁶ Ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn ip o'e Judeu'ūmayū.

— Deus, ēn xipat cīcā — io'e ip ya'ōba'arēmat'a'ōm.

Judeuyū iboap o'ya'ijojo. Imēneju Pedro o'jekawēn jebureyū eju—Judeuyū eju.

⁴⁷ — Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe ip — io'e. — O'ḡuōm cebe ip apēn cuk o'ḡuōm wuywebe iap co'i — io'e. — Imēnpuye cedaḡ ḡu du ocewebe ixeyū mubatisaan? — io'e. — Abu dak kuka o'e ocewebe “Cedaḡ ḡu,” i? — Pedro o'e.

⁴⁸ O'jekawēn Judeu'ūmayū eju dak.

— Epeyewemubatisasaan cuy “Wuykukukat Jesus ebekitkit oceju ḡasū bit” i'e am soat pe eybureyū be — io'e cebe ip.

O'jewemubatisaan ip.

— Ibun ma juy eḡuy ocexe — io'e ip Pedroyū be.

Imēnpuye Pedroyū ibun osodop ip cexe ip.

11 Judēia eipi watwat o'yawēḡcoco ip—Jesus emumujuyū. Warara'acayū dak o'yawēḡcoco ip Jesus kay itabucayū. Judeu'ūmayū dak Deus ekawēn kay o'e iap awēḡ o'yawēḡcoco ip. ² Pūḡpūḡ Jesus a'ōkayayū'in iboap awēḡ kay ḡu o'e ip—Judeuyū. Tūybe soat Jesus kay itabucayū juy jedaypu'aḡobixeedakatkan iān o'e ip.

Jerusalēm ka be Pedro ajēm puje ixeyū Judeuyū Pedro o'ḡukorēm.

³ — Pedro, apēn mo ēn tak ece? — io'e ip. — Apēnpuye mo ēn tak eōm Judeu'ūmat tuk'a be? — io'e ip. — Apēnpuye ēn tak mo ecekōn taypu'aḡobixeedakat'ūmayū eju? — io'e ip Pedro be.

⁴ Ḡebye Pedro apēn o'jebapuk cebe ip iap o'ḡuwēn cebe ip.

— Mēnpuk, obureyū! — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ puk! — io'e. ⁵ — Jope ka be bima kawēnwēn mo oce Deus eju. Wexey jo'iat ojojojo. Kabi kadi wi paḡo boḡ kopkom iap mo ojojojo wexey jo'iat pe — io'e. — Okay kopkom o'e. Yabikirikirik o'e ebadipdip abi eju. ⁶ Xipan mo oceak cekay. Puca mo ojojojo—cūḡcūḡayū, wurūrūḡayū dak, pupumayū dak, widayū dak. Soat ip i'opi wuyxe — Pedro o'e.

⁷ — Deus mo o'jekawēn oweju. “Pedro,” i mo o'e owebe. “Ixe'yū juy eyaoka exan,” i mo o'e — io'e. ⁸ — “Ka'ūma, okukukat,” i mo oce cebe. “T'opi beku ocexe Judeuyū xe. Ojo'o ḡu buk,” i mo oce cebe — io'e Pedro. ⁹ — Imēnpuye Deus waram o'jekawēn oweju. “Exat ma ijop,” i mo o'e. “T'opiat beku' i'ūmḡu juy owebe,” i mo o'e owebe. “Ōn ma exan oḡūm. Imēnpuye i'opi ḡu ewebe,” i mo o'e owebe. ¹⁰ Ebapūḡ em Deus imēn o'jekawēn oweju. Paḡo boḡ waram o'jepa'ūm kabi kay — io'e.

¹¹ — Ġebuje ebapūġ aġokatkayū oajēm ocesopiat'a kay. Cesaréia ka wat cuk ip o'ġujuat odakoy am. Cornélio i ibutet — io'e.

¹² — Ġebuje Deus biōġbuk o'jekawēn oweju — io'e. — “Oju xe'e Judeu'ūmat eju?” i'ūmġu juy ece owebe,” i mo o'e owebe — io'e. — Imēnpuye oju ceweju ip — io'e.

— Cornélio duk'a kay oju—Judeu'ūmat tuk'a kay — io'e. — Iboceayū dak o'ju ip oweju—6 beayū—Jope ka watwat — io'e. — Soat mo ocajēm Judeu'ūmat tuk'a be—Cornélio duk'a be—omudocat tuk'a be — io'e.

¹³ — Cornélio mo apēn Deus ekawēn tojtōt'ukat o'jebapuk jekay iap o'ġuwēn ocewebe: “Deus ekawēn tojtōt'ukat mo ojojojo,” i. “Cūġ'i mo oġuy oduk'a be,” i. “Ixe mo o'e owebe: ‘Ebuywatwat'ukayū'in cuy eġuju Jope ka be,’ i,” i. “Simão Pedro juy etomuwā,’ i,” i. ¹⁴ “Ixe kawēn idipat ġuwēn eywebe,’ i,” i. “Kawēn idipat co buje, Deus jedaxijo—ebadipyū dak taxiġo’ i,” i. Imēn Cornélio mo o'e ocewebe — Pedro o'e.

¹⁵ — Iboam Cornélio e buje, Jesus mo o'ġuwēn cebe ip—Judeu'ūmayū be — io'e.

— Ōn kawēnwēn pima Deus biōġbuk o'kop cekay ip—Judeu'ūmayū kay. Cebe ip oōm. Apēn wuywebe oōm koap iap puxim oōm cebe ip. ¹⁶ Imēneju wuykukukat ekawēn kay mo oceġebu. Wuykukukat mo o'e wuywebe: “João idibi be imubatisasan oeku,” i. “Eywebe bit Deus biōġbuk jeōm,” i mo o'e wuywebe — io'e Pedro.

¹⁷ — Deus ma jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Apēn kuy bima mo o'ġuōm wuywebe iap co'i jebiōġbuk o'ġuōm cebe ip ġasū. Cedaġ osunuy Deus pe jebiōġbuk muōm ām cebe ip. Imēnpuye “Cedaġ ġu Deus pe jebiōġbuk muōm ām cebe,” i'ūmġu oce ōn pit — Pedro o'e cebe ip.

¹⁸ Pedro a'ġjo buje Jerusalēm ka watwat o'jede ġu Judeuyū. Pedro mukorēmap o'jepere ip.

— Ka'ūmġu Deus co'iat xipacat! — io'e ip cebe. — Judeu'ūmayū dak ikērēat murjūrūġap epereap ojuy aco'i Deus — io'e ip. — Ibikuy aco'i ikērēat uk am cebewi ip. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje — io'e ip. — Deus xipat cīcā! — io'e ip.

¹⁹ Estēvāo e'ū buje o'jepōġpōġpōġ ip itabucayū. O'jepōġpōġpōġ ip warara'acayū ixeyū be ipiat o'supī'ajoat cīcā buye. Pūġpūġ ixeyū'in wūy ma o'ju. Fenícia eipi be o'ju ip. Chipre eipi be dak, Antioquia ka be dak. Ade kaka daġ jekukum pima Jesus o'ġuwēnuwēn ip jajēmapka watwat pe. Jesus o'ġuwēnuwēn ip Judeu'ūmayū be ġu—Judeuyū be acā.

²⁰ Pūġpūġ ixeyū'in o'ju Antioquia ka kay. Chipre eipi be osodopiyū o'ju ip Antioquia ka kay, Cirene eipi be osodopiyū dak.

Ġebuje kawēn idipat o'ġuwēnuwēn ip Judeu'ūmayū be—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be.

— Jesus acā oceukukukat — io'e ip cebe ip.

²¹ Deus ip o'subuywatwan cīcā wuykukukat Jesus muwēnuwēnayū. Imēneju adeayū oibu'un ip jetabut am jedobuyū'ūm'ūm ekawēn kay. Kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay ip oitabun.

²² Ġebuje Jesus kay itabucayū apēn Antioquia ka watwat itabut o'e iap awēġ o'yawēġtobuxik ip—Jerusalēm ka watwat.

— Ade Judeu'ūmayū itabut o'e Jesus kay—Antioquia ka watwat — io'e itaybicayū. Imēnpuye itabucayū kukukayū Barnabé o'ġuju Antioquia ka be. ²³⁻²⁴ Xipat cīcāat osunuy Barnabé. Soat em Deus biōġbuk a'ō daġ oekukuku. Wuykukukat Jesus kay itabut cīcā osunuy.

Barnabé oajēm Antioquia ka be itabucayū kay—Jesus kayayū kay. Apēn cuk adi Deus xipacat o'gūm iboceayū be iap awēg tobuxik puje icokcok cīcā o'e. Soat ip o'gutaybitbin Deus ekawēn.

— Eyetabun cīcā juy epesop wuykukukat Jesus kay! — io'e cebe ip. — Ya'ō dağ cuy epeku! Kūyjobin cuy epesop cekawēn kay — io'e cebe ip. Imēnpuye ade jījā oitabun wuykukukat Jesus kay.

²⁵ Ġebuĵe Barnabé Saulo o'takoy. Tarso ka be o'ju Saulo dakoy am. O'takoy. O'tobuxik. O'jekawēn ceweju.

— Ġa'a acepit Antioquia ka be — io'e.

— Ġa'a — io'e.

²⁶ O'jepit ip—Barnabé, Saulo dak. Pūg koato ibo ka be osodop ip. Je'aweroro'uk ip osodop itabucayū eju. Ade itabucayū mutaybitbin'uk ip osodop. Antioquia ka be bima soat em warara'acayū o'e: — Cristo ebekitkit — i Jesus kay itabucayū be.

²⁷ Pūg pūg Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū oajēm itabucayū kay—Antioquia ka beayū kay. Oajēm ip Barnabé Antioquia ka be bima, Saulo dak. Jerusalém ka bewi ip oajēm. O'je'awero ip itabucayū eju. ²⁸ Pūg ixeyū'in o'jekawēn itabucayū eju. Ibutet Ágabo i osunuy. Deus biōgbuk ixē Ágabo o'gukūyjo apēn ġuyjom je'bapuk iam. Imēnpuye o'jekawēn ceweju ip.

— Wuyrere jījā acesop! Wuyxat i'ūm soat ka dağ — io'e cebe ip.

Cláudio ipi kukukan pima oireren ip apēn kuy bima Ágabo o'e iap tağ. ²⁹ O'je'awero ip Jesus kay itabucayū.

— Ġa'a dinheiro aġuju warara'acayū be—itabucayū be—Judéia eipi watwat pe — io'e ip jewewebe. — Irere ip jekukum — io'e ip.

³⁰ Imēn soat ip jedinheiro muxipanpan'uk osodop ikuğ pima. Imēnpuye Barnabé o'ġuju ip Saulo dak. O'ġuju ip dinheiro ūm ām itabucayū kukukayū be—irereayū kukukayū be.

12 Ixeyū ekabia be Herodes Judeuyū kukukat osunuy. Ixe ipiat o'supī'ajoat Jesus kay itabucayū be. ² Koap Tiago o'yaokaat pajam. Tiago'ūm oe'ū—João wağō'ūm. ³ Icokcok o'e ip Judeuyū o'yaokaat puye—itabut'ūmayū. Imēnpuye Herodes Pedro o'taomūnat. O'taomūnat Judeuyū petatam pima. Ixe epeta bima pāo'a o'o'uk ip osodop—yamuyuhuhaptōmtēm'ūmat'a.

⁴ Taomūn puje Pedro o'ġuōmat daomūnmūnap'a be.

— Peta kap puje Pedro o'ġujēm ġuto daomūnmūnap'a bewi — Herodes o'e jewebe ma. — Ixe ekawēn cuy oya'ījo soat etabut pe — io'e jewebe ma.

Sorarayū o'ġuju Pedro wiwi am. 16 be sorarayū o'ġuju. Ebadipdipayū iwiwim o'e kabia buje. Ebadipdipayū ġuto iwiwim o'e ip kaxicuğ. Ebadipdipayū ġuto iwiwim o'e ip katpuje. Ebadipdipayū ġuto iwiwim o'e ip ixima be. ⁵ Sorarayū ma xipan cīcā Pedro wiwim ip o'e cenapōnap puxim. Itabucayū bit kawēnwēn cīcā o'e ip Deus eju Pedro mujēm ām.

⁶ Herodes ma kajuk Pedro o'ġujēm daomūnmūnap'a bewi kabia buje. Deus ekawēn tojtjtjt'ukat pit o'ġujēm ixima be. Deus ekawēn tojtjtjt'ukat oajēm Pedro kay ixē exima be. Pedro ixet osunuy daomūnmūnap'a be. Ixet osunuy xepxep sorarayū pidase. Cem ibakirik osunuy correntebum. Sorara aġ osunuy daomūnmūnap'a exīntabi be—badiat exīntabi be. Wara'at tak kacūg kadiat exīntabi be osunuy aġ. ⁷ Deus ekawēn tojtjtjt'ukat o'jebapuk daomūnmūnap'a be. Dao ma oikabia. Jok. Pedro o'ġujok jebum. O'ġuwurūg.

⁸ — Daosuw! E'ây! — io'e cebe. — Ekop cuy okay! — io'e. O'jebuedu ipi ju Pedro bakirikpu—correntebu. Waram o'jekawên Pedro eju Deus ekawên totojot'ukat.

— Ekamixa juy e'guôm — io'e. — Eyuk cuy e'guôm — io'e cebe. Pedro o'guôm.

— Eekabek cuy e'guôm — io'e. — Ejot cuy onomuju — io'e cebe.

⁹ Ġebuġe o'ġem ip—Pedro, Deus ekawên totojot'ukat tak. O'ġem ip ya bewi. Pedro o'ġem Deus ekawên totojot'ukat nomuju. Kacüġ kay ip o'ju. Pedro itaybit ġu o'e apên o'jebapuk okay iam. Tüybe wexeybi Deus ekawên totojot'ukat cocom ön iân o'e. ¹⁰ O'kap ip koapayü deġ sorarayü deġ. Waram o'ju ip. Amap sorarayü deġ ip o'kap. Oajêm ip kacüġ kadiat exıntabi be. Yoboġ cîcâ osunuy. Cem cîcâ osunuy. Icaat muġeġe osunuy. Ixe exıntabi kacüġ kay wuyġemġemap exıntabi osunuy. Ixe exıntabi jekpiwa ma o'jewenomudip'uk. O'kap ip cedaġ. Kacüġ pe ip o'ġem. Uk'a ukpibubu daġ ip o'kap. Deus ekawên totojot'ukat Pedro o'suiwat. ¹¹ Pedro apên o'jebapuk cekay iam o'yaġuysan ġebuġe bit.

— Wetaybit ġasü apên o'jebapuk okay iam — io'e jewebe ma. — Deus jekawên totojot'ukat o'ġudot omujêm âm daomünmünap'a bewi — io'e jewebe ma. — Ixe omujêm Herodes pe waokaap puxim — io'e. — Judeuyü ma waoka ojuy. Deus pit odaxijo ixeyü be waokaap puxim — io'e jewebe ma.

¹² Pedro o'ju Maria duk'a kay. Ixe Maria João Marcos xi osunuy. Ade Jesus kay itabucayü awerom osodop ip ixe duk'a be. Deus eju kawênwên o'e ip.

— Daomünmünap'a bewi Pedro juy e'ġujêm — i'o'e/e ip Deus pe.

¹³ Pedro o'ju xıntabi be. Taġtaġtaġ io'e xıntabi be. O'tomuwa tomudip'ukan. Ay-acat oajêm xıntabi be—yaypan'isuat. Rode i ibutet osunuy. Oajêm abu taġtaġtaġ io'e iap co am. ¹⁴ Ixe yaypan'isuat itaybit o'e Pedro a'ôm. Icokcok cîcâ o'e. Xıntabi o'tomudip'uk ġu. Badi oôm jebureyü muküyjom—itabucayü muküyjom.

— Pedro omuy xıntabi be — io'e cebe ip.

¹⁵ — Ġujeat ġu eku! — io'e ip. — Pedro ġu eku. Adaodao ma ece — io'e ip.

— Pedro ma eku — io'e. — Wadaodao ġu. Pedro ma.

— Pedro ġu eku — io'e ip. — Pedro eju jekuku'ukat acâ eku—Deus ekawên totojot'ukat acâ — io'e ip.

¹⁶ Pedro taġtaġtaġ'i mabuk osunuy. Iôm pin o'e. Ibun pima acâ xıntabi o'tomudip'uk ip. Pedro o'jojojo ip. Itabëġbëġ ip ijojom o'e.

— Pedro ma! — io'e ip.

Yaġuybabi'üm ip o'e. ¹⁷ Imênpit Pedro jebum o'e wëġwëġ'i ya'ökareyap puxim.

Apên Deus o'ġujêmat daomünmünap'a bewi iap o'ġuwên cebe ip Pedro.

— Deus omujêmap cuy epeġuwên Tiago be, warara'acayü be dak wuykitpitpiyü be—itabucayü be — io'e.

O'ġem ibocewi. Wara'at ka kay o'ju.

¹⁸ Kabia buġe Pedro o'tobuxik ġu taomünmünayü wiwi'ukayü. Yaġuybabi'üm'üm ip o'e Pedro ip o'tobuxik ġu ya be buye.

— Poma xe'e o'ju Pedro? — io'e ip. — O'jenapôn xe'e? — io'e ip jewewebe.

¹⁹ Herodes Pedro o'ġudocat jewekay. Te'e ma jebuywatwat'ukayü o'ġuju Pedro kudadam. Tobuxik pa'ore o'e ip.

Ibocewi Herodes o'jekawên Pedro wiwim osodop'ia'yü be.

— Apên Pedro o'ġem daomünmünap'a bewi? — io'e. Cede ba'ore o'e ip. Imênpuye Herodes jebuywatwat'ukayü o'ġuju Pedro wiwim osodop'ia'yü aokaan.

Herodes o'jēm Judéia eipi bewi. Cesaréia ka kay o'ju. Ibo ka be osunuy.

²⁰ Herodes itakoma o'e Tiro ka watwat kay, Sidom ka watwat kay dak. Kuy bima Herodes ebekitkiyū ixať tujowatwat'uk ip osodop Tiro ka watwat xan, Sidom ka watwat xan tak, ixaťūm ip ika be buye. Ġasū bit oibu'un ip ixať tujowat am Herodes itakoma buye. Imēneju Tiro ka watwat o'je'awero ip Sidom ka watwat eju. Ixeyū Herodes buyawatwat'ukat purem o'e. Ibuyawatwat'ukat putet Blasto i osunuy. Ya'ōbuyxiat osunuy. O'ju ip Blasto kay. O'jekawēn ip Blasto eju.

— Ocebuywan cuy ece — io'e ip cebe. — Ecekawēn cuy Herodes eju ocewebeam — io'e ip. — Ocebikuy ixe be waram oceburem i'e am — io'e ip. O'jekawēn ceweju Herodes mudinap ojuy. Herodes tak kabia o'ġuweġun jekawēn ām jebekitkiyū eju.

²¹ Ixe ekabia bima ade jījā iboceayū o'je'awero ip cekay. O'je'awero ip Herodes a'ġjo am. Herodes jesay o'ġuōm—idip cīcāat. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Iidip cīcāat pe oabik. O'jekawēn cīcā aweromayū be. Kawēnwēn pima aweromayū o'jewāwā ip ya'ōberen.

²² — Aġokatkat ġu teku—oceweju kawēnwēnat—Deus acā! — i napa ma o'e ip.

Ixe Herodes jewexe ya'ōbuyxi jījā.

— Deus ġu ōn. Deus kukap puxim ġu juy epe'e okuġ — i'ūmġu o'e. — Deus acā ya'ōbuyxi—ōn pit ka'ūma — i'ūmġu o'e cebe ip.

²³ Imēnpuye Deus ekawēn tojotjot'ukat Herodes o'ġuwātaxipin. Nasēġpu o'tūnpu'o'o. Oe'ū.

²⁴ Imēneju adeayū Deus ekawēn o'ya'ġjojo ip. Soat kaka daġayū o'ya'ġjojo ip.

²⁵ Barnabé, Saulo dak dinheiro o'tujowat Jesus ebekitkiyū be—Jerusalém ka beayū be.

13 Dinheiro ūm puje ip o'jepit Antioquia ka kay. João Marcos o'ju ceweju ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip Antioquia ka be, Deus ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ibūrū ma ibutet osodop ip: Barnabé, i. Simão i, Lúcio i, Manaém i, Saulo i. Ibūrū ma ibutet osodop ip. Simão xepxep putet osunuy. Wara'at ibutet Topayōn i osunuy. Lúcio Cirene ka bewiat osunuy. Manaém o'yaypan Herodes eju, Galiléia eipi kukukat eju.

² Deus biōġbuk o'jekawēn ixeyū aġokatkayū eju. Awerom ip osodop. Deus eju kawēnwēn pima, jekpiwan ma jewemurenuren pima dak, Deus biōġbuk o'jekawēn ceweju ip.

— Ōn ma kuy Barnabé otaē kapik am owebeam, Saulo dak — io'e. — Imēnpuye ixeyū juy epeġujēm kapik am owebeam — io'e cebe ip.

³ Deus eju kawēnwēn pima, jewemurenuren pima dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Barnabé o'ġujēm ibocewi, Saulo dak. O'jewebumōġ ip Saulo abi jeje, Barnabé abi jeje dak. Imēn o'ġujēm ip Deus a'ōbi.

⁴⁻⁵ Imuju'ibiyū o'ju Chipre eipi kay—tip'aweroroboġ kay. Tip'aweroroboġ putet Chipre i osunuy. Saulo o'ju Barnabé eju. João Marcos o'ju ixeyū buyawatwat'ukan. O'ju ip apēn Deus biōġbuk o'e cebe ip iap taġ. O'ju ip Selêucia ka daġ Chipre eipi kay cum pima. Selêucia ka tiboġcīcāati wābū osunuy. Oajēm ip. Jay. Oōm ip kobexixi be Selêucia ka be bima. O'timudek ip kobexixi daġ. Oajēm ip Salamina ka be—tip'aweroroboġ pe.

Iboce yajēm puje Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be Deus eju kawēnwēnap'a be. Deus ekawēn muwēn ām ip oōm. ⁶⁻⁸ Soat tip'aweroro daġ oekuku ip Deus ekawēn muwēnuwēn. Pafos ka be ip oajēm. Wamoat o'tobuxik ip

ibo ka be. Wamoat putet Barjesus i osunuy. Barjesus xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Elimas i osunuy. Judeu osunuy wamoat. Ibukaypat osunuy. Ixe Barjesus tip'aweroroboğ watwat muğuykuku'uk osunuy.

— Deus ekawën muwënuwën'ukat ön — io'e'e cebe ip napa ma.

Ixe wamoat Sérgio Paulo eju osunuy—iecuğap eju. Sérgio Paulo itaybit cîcâat osunuy.

Ğebye Sérgio Paulo Barnabéyü o'tomuwa. Deus ekawën co am o'tomuwa ip.

— Deus ekawën cuy eğuwën owebe — Sérgio Paulo o'e cebe ip.

Sérgio Paulo ma Deus ekawën co pin cîcâ osunuy. Barjesus pit ibu'u o'e Sérgio Paulo be Deus ekawën coan. Imënpuye Barjesus Barnabéyü awëğ o'yawëgmukêrêrën. O'yawëgmukêrêrën ibu'u jîjâ buye Sérgio Paulo be Jesus kay itabut am. Barjesus Sérgio Paulo mubu'un ojuy osunuy Jesus kay itabucap puxim.

⁹⁻¹²Ğebye Saulo o'jeak cîcâ wamoat kay—Barjesus kay. Küyjobit cîcâ o'e Deus biöğbuk a'ö kay. Ya'öpuruğ o'jekawën Barjesus pe—wamoat pe.

— Satanás ebekit ën — io'e. — Xipacat kay ğu ën—püğ em tak ka'üma — io'e. — Wuymuğuykukukum ën — io'e. — Soat em ën ikêrëat mujurüğrüg — io'e. — Deus e ie cüğ. Ën pit wara'acayü mubu'u'un Deus e dağ cekup puxim ip. Ën ikêrëat mujurüğrügap epereperem ğu. Imënpuye Deus ipiat supî'ajoat ewebe ğasü — io'e. — Deus jetamu'üm cuk adi ikêrëat eğujurüğrüg iap teim. Ade kabia ğu eta'üm ecesüy püğpüğ â — io'e wamoat pe—Barjesus pe.

Wamoat dao ma o'suta'üm. Wuyjojom ğu o'e. Warara'acat kudadam o'e jeba co am—jedujowat am. Imëneju iecuğap Sérgio Paulo oitabun Deus ekawën kay.

Deus ekawën imutaybitbin osodop ip Barnabéyü. Paulo xepxep ibutet osunuy—Saulo i, Paulo i dak. Paulo i ibutet osunuy Grego a'ôm. Saulo i ibutet osunuy Hebreu a'ôm. Sérgio Paulo wuykukukat ekawën kay jîjâ osunuy.

¹³Ğebye Paulo o'jëm Pafos ka bewi, cewejuayü dak. O'ju ip Perge ka kay Panfília eipi beatka kay. Kobexixi dağ ip o'ju.

Ğebye João Marcos o'jepit Jerusalém ka kay. Oibu'un Paulo eju, Barnabé eju dak. O'jeok cewejuwi ip.

¹⁴Ğebye Paulo oajëm Antioquia ka kay, Barnabé dak. Ijop Antioquia ka Sírîa eipi be ğu osunuy—Pisídia eipi be osunuy.

Sábado bima o'ju ip Judeuyü e'aweroroap'a kay—Deus eju kawënwënap'a kay. Oabik ip. ¹⁵Moisés ekawëntup o'tupcoco ip, Deus ekawën muwënuwën'ukayü ekawëntup tak. Uk'a kukukayü o'jekawën Pauloyü eju.

— Ocebureyü — io'e. — Wwymucokcok am Deus ekawën muwën pin pima juy epeyekawën — io'e ip.

¹⁶Ğebye Paulo o'ây jekawën âm. Wëğwëğ'i o'e jebum iğ'o'a beayü muymüğ âm. O'jekawën cebe ip.

— Tapupuyü — io'e. — Püğpüğ ey'in Israel naxeğebitbit—Judeuyü. Warara'acayü Deus kay eyetabut Judeuyü etabucap puxim — io'e. — Eya'öpîcügücüg cuy wa'ö kay — io'e. ¹⁷— Deus kuyjeayü o'taë wuy'in. Judeuyü ma o'taë jebekitkiyüm. Wuyetabut ixe Deus kay — io'e. — Deus ip o'ğ'uacoğ cîcâ Egito eipi be bima — io'e. — Xipan cîcâ ip o'jukuk. Egito eipi bewi ip o'tujujëm, ya'öbaca jîjâ buye. ¹⁸Uk'a'ümat tağ oekuku ip püğ koato ğu—40 koato bun. Deus yukpiceğ ğu bit ikuğ ip osunuy küyjobit ğu ma'ğu ip. ¹⁹Deus 7 be ipi watwat o'ğ'u'ümü'üm Canaâ eipi watwat. Imu'üm puje cebekitkit Canaâ eipi o'jat jeipim — io'e.

²⁰ — Ġebuġe Deu ibimāmāmāyū ekawēn coco'ukayū o'jomuy kuyayū kukukan. Canaã eipi be osodop ip ade jġā koato—450 koato. Jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jomuy ġūyjom ixeyū mukūyjojo'ukayūm. ²¹ Samuel koap osunuy Deu ekawēn muwēnuwēn'ukan. Ġuyjom kuyjeayū o'e Deu pe: “Aġokatkat cuy ejomuy ocekukukan,” i — io'e Paulo.

— Imēnpuye Deu Saulo o'jomuy Canaã eipi watwat kukukan kuyayū kukukan. Saulo Quis ipot osunuy. Ixe Benjamim diwat osunuy. Ixe Canaã eipi watwat kukukat osunuy 40 koato. ²² Deu oibu'un Saulo be jebekitkiyū kukukan. Ixe o'ju'uk jebekitkit kukap puxim — io'e.

— Ġebuġe Deu Davi o'jomuy jebekitkit kukukan Saulo dieġ. Davi Deu ebekitkit kukukat osunuy Deu bikuyap taġ. Deu imēn Davi o'ġuwēn:

Wetaybit Davi soat em obikuyap taġ jekukum iam, i. Ixe Jessé ipot wa'ō kay jekukum soat em ma, i.

²³ Deu imēn Davi o'ġuwēn. Deu o'e kuyje:

Davi naxeġebitbit oġuju eydaxijo am, i — io'e Paulo.

— Ġebuġe Deu Jesus o'ġuju Judeuyū daxijo am apēn cuk adi o'e'e'e iap taġ — io'e. — Jesus Davi naxeġebit osunuy. ²⁴ João Batista oajēm Jesus adeayū mutaybit-bin awap. Imubatisasan oeku. Ixe João Batista o'e Judeuyū be: “Eyġuycūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye,” i. “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere,” i. “Epeyewe-mubatisasaan cuy,” i.

²⁵ — João jekapikap eperem pima, imēn o'e Judeuyū be: “Tūybe ēn Deu emunaē iān eyju e'em owebe,” i. “Eyxe ōn Deu emunaē,” i. “Eyemuwiwi ġu ōn pit,” i. “Ya'ōbuyxi jġāat omuyku onomuġu,” i. “Ōn pit wa'ōbuyxi ġu,” i. “Cedaġ ġu owebe we'atoro am suiuk muwekap am wa'ōbuyxi'ūm puye,” i.

João imēn o'e — io'e Paulo.

²⁶ — Obureyū — io'e. — Pūġpūġ ey'in Abraão naxeġebitbit. Warara'acat ey'in Judeuyū ġu. Inaka eyetabut Deu kay Judeuyū etabucap co'i — io'e. — Deu wuydaxijojoap awēġ o'yawēġmuwēn wuywebe — io'e. ²⁷ — Imēnpit Jerusalēm ka watwat itaybit ġu o'e Jesus wuydaxijojo'ukat iam. Ika kukukayū dak itaybit ġu o'e ip iboam. Soat jebodoydoyap kabia be Judeuyū ya'ōberen tupcoco'uk ip osodop je'aweroroap'a—Deu ekawēnmuwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup. Soat Sábado bima ip tupcoco'uk osodop. Imēnpit itaybit ġu ip apēġape xe'e ijoptup ekawēn iam. “Jesus cuy je'ū ikērēat kuġ puye,” io'e ip napa ma. Kuyje Deu ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e'e iap taġ Jesus o'yaoka ip — io'e Paulo.

²⁸ — Ixeyū mo o'jekawēn Pilatos eju—iecuġap eju. Jesus ikērēat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma. Inaka “Jesus cuy eyaokaat,” i mo o'e ip Pilatos pe. ²⁹ Imēn ibararak opop Deu ekawēn tup pe. Soan o'e'e ip Jesus pe apēn Deu emunaē jukuk ip iaptup ekawēn taġ. Apēn ip o'tupmubarararak iap ekawēn taġ o'jebapuk ġasū — io'e.

— Iġodup ekawēn taġ soat ebapuk puġe warara'acayū ma Jesus'ūm jebit mo o'ġukop korosa ejuwi. Witabikūy be adi o'jomōġ ip. ³⁰ Deu pit waram Jesus o'ġutait. O'ġuyu ce'ū'ūayū dopap pewi — io'e.

³¹ — Ġebuġe waram o'jetait'iat o'jojojo ip Jesus eju oekukuiayū. Ibun oeku ip ceweju—Galiléia eipi bewi ceweju o'jēm'iyayū—Jerusalēm ka kay ceweju o'ju'iyayū. Ade kabia ceweju oeku ip waram o'jetait'iat eju — io'e.

— Ġasū ixeyū ma icēmān Jesus muwēnuwēn Judeuyū be. O'jojojo ip iap muwēnuwēn ip ġasū. ³²⁻³³ Ocejū dak kawēn idipat muwēnuwēn eywebe. “Waram

wemunaē oğutait waram ce'üap puxim,” io'e Deus kuyje wuydobuyū'üm'üm pe. Ġasū Jesus o'ğutait apēn cuk adi o'e'e'e iap tağ. Imēn e'em Deus ekawēntup—Salmodup—jebidododonaptup—xepxeptupatup:

“Ēn okpot,” i'e'em Deus, i. “Ġasū ōn ebay oce,” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Salmodup.

³⁴ — Kuyje Deus o'e: “Waram wemunaē oğutait waram ce'üap puxim,” i. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Xipacat oğūm ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. “Obu'u ġu xipacat ūm ām ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. Xipacat oğūm ewebe apēn cuk adi ocecece Davi be iap puxim, i.

³⁵ — Imēn e'em wara'atup pe jebibododonaptup—Salmodup:

Wetaybit ekpot'üm iwan ġu ēn ierepap puxim iam, i. A'ō kay kūyjobit cīcāat iwan ġu ēn, i.

Ixe imēn Jesus o'ğuwēn. Imēn e'em Salmodup — io'e. ³⁶ — Icēmān Davi'üm oe'ū. Itabēğ puje Deus ekawēn tağ oekukuku — io'e. — Icēmān Davi'üm o'jomōğ ip witabikūy be jedobuyū'üm'üm etaypi tēğ. Davi'üm ma oierrep. ³⁷ Jesus'üm pit oierrep ġu Deus waram o'ğutait puye — io'e.

³⁸ — Obureyū — io'e. — Eyetaybin cuy epesop Deus ikērēat uk'uğ wuywebewi Jesus oe'ū buye iam. Ixe Jesus muwēnuwēn ōn eywebe. ³⁹ Moisés ekawēn tağ jekukum pima wuya'ōbaca ġu juk adi ajop waram ikērēat kukap puxim. Jesus kay wuyetabut pima bit Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe waram ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁰⁻⁴¹ Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup—kuyayū emudupmubararaktup:

Eyetabut'üm cīcā eyju! i. Eybu'u jījā eyetabut am okay, i. Eyetabēğbēğ cuy epe-sop! Epeap eyetabut'üm puye, i. Ōn Deus. Eywebe i'e ba'oreap oğubapuk eyetabutpe, i. Imēnpit eyetabut'üm okay epe'e, i. Warara'acat pe eymukūyjo buje dak, eyetabut'üm okay epe'e, i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup — Paulo o'e.

— Eyday'em'um cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e iap tağ je'babupak puxim eywebe — io'e cebe ip—Judeuyū be.

⁴² Je'aweroroap'a bewi Pauloyū jēm puje, Judeuyū o'jekawēn ceweju ip.

— Waram cuy epe'e ocemukūyjom iboam — io'e ip. — Wara'at Sábado juy ejot ġuto — io'e ip Judeuyū.

⁴³ Ce'awero epere buje tak ġu ip o'ju Pauloyū kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak—Judeuyū etabucap co'i Deus kayayū. Pauloyū o'jekawēn ceweju ip.

— Soat em ma Deus xipan wuykuğ — io'e ip. — Soat em cuy ġebum epesop iboap kay — io'e ip Pauloyū.

⁴⁴ Waram pimaat esábado tak ġu o'je'awero Deus ekawēn com iğo ka beayū.

⁴⁵ Adeayū e'aweroap tobuxik puje Judeuyū oitabutkarey Pauloyū kay. Paulo ip o'ya'ōmuwarururun—Jesus kay itabut'ūmayū. O'jomuymuy jījā ip.

⁴⁶ Ġebuje Pauloyū iparara'üm cīcā o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū eju.

— Cedağ osunuy ocewebe koam Deus ekawēn muwēn ām eywebe, eyju Judeuyū buye — io'e. — Cekawēn kay ġu eyju bit — io'e. — Eybu'u Jesus pe eydaxijoan, eywebe ipiat'ajoap puxim — io'e. — Eybu'u eyağuyisum eyekuam — io'e. — Imēnpuye warara'acat pe juy oceğuwēn Deus ekawēn—Judeu'ūmayū be — io'e. ⁴⁷ — Imēğām Deus cuk ocemuju. Kuyje Isaísat Cristo o'ğuwēn. Imēn o'e:

Ōn cuk enaē wekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be, i. Kabia buje wuyetaybit wuyeku am, i. Imēnpuxim wekawēn co buje Judeu'ūmayū itaybit je'e apēn Deus soat taxijojom iam, i. Soat wekawēn kayayū otaxijo, i. Imēn Deus o'e kuyje — io'e Paulo. — Imēnpuye Judeu'ūmayū be juy oceḡuwēn Deus ekawēn — Paulo o'e.

⁴⁸ Judeu'ūmayū icokcok cīcā ip o'e iboap co buje.

— Ka'ūmḡu Deus ekawēn co'i xipāt — io'e ip. Soat itabut o'e Jesus kay, jexe jenuy am Deus emunaēyū.

⁴⁹ Ḡebuje Jesus kay itabucayū wuykukukat ekawēn o'ḡuwēnuwēn soat pe itaybit'ūmayū be. Soat ibo eipi daḡ oekuku ip wuykukukat ekawēn muwēnuwēn.

⁵⁰ Judeuyū oitakomān Pauloyū kay. O'jewawē ip aḡokatkayū eju—ibo ka kukukayū eju. Aoyū eju dak o'jewawē ip—ya'ōbuyxiayū eju. Ixeyū aoyū Deus a'ō kay ip osodop. Imēnpit itakoma ip o'e Pauloyū kay.

Pauloyū ip o'yawēḡmukērērērēn. Imēnpuye soat ip itakoma jījā o'e Pauloyū kay. Jeipi bewi ip o'ḡujēm. ⁵¹ O'jēm Pauloyū. Jesandālia ip o'ḡupoyoy ibo ka bewi jējēm puje “Eyukpiwat Deus xe oekawēn co pin'ūm puye” i'e am ibo ka watwat pe. ⁵² Itabucayū bit icokcok cīcā o'e—Antioquia ka beayū. Ibiōḡbuk xipacat cebe ip osunuy.

14 Icōnio ka kay ip o'ju Pauloyū. Oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipāt o'ḡuwēn ip iḡo'a be. Imēnpuye tak ḡu ip oitabun Jesus kay—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ² Judeuyū kukukayū bit Pauloyū o'yawēḡmukērērērēn—itaabut'ūmayū. O'yawēḡmukērērērēn ip Judeu'ūmayū be cekayap puxim. Imēnpuye itakoma o'e ip Pauloyū kay Judeu'ūmayū.

³ Ḡebuje Pauloyū wuykukukat o'ḡuwēnuwēn soat pe—Icōnio ka watwat pe. Ibut cīcā ip osodop ibo ka be. Pūḡ kabia ḡu ip osodop Icōnio ka be, ade oitabun Jesus kay buye. Iparara'ūma wuykukukat o'ḡuwēnuwēn ip.

— Deus xipan soat kuḡ wuykuḡ — io'e'e ip. Wuywebe i'e ba'oreap o'ḡubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus a'ōbacaap o'ḡubapukpuk ip soat etabutpe. Deus ibo ka watwat o'ḡutabun Pauloyū ekajwēn kay.

— Paulo icēmān e'em — io'e ip.

⁴ Imēneju pūḡ taḡ ḡu o'e ip Icōnio ka watwat—wara'at taḡtaḡtaḡ ma. Pūḡpūḡ ixeyū'in Judeuyū kay ip o'e. Warara'acayū bit Jesus emumujuyū kay o'e.

⁵ Ḡebuje pūḡpūḡ Icōnio ka watwat o'jekawēn jeka kukukayū eju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

— Ikērēm cuy ip ajukuk. Ayabuḡbuḡ cuy ip wita'am — io'e ip.

⁶ Pauloyū jaoka ojuyap o'yawēḡtobuxik. Imēnpuye dao ma o'jēm ip Icōnio ka bewi. Wara'at ka kay ip o'ju. Litra ka kay ip o'ju Derbe ka kay dak, iḡo ka korerenatka kay dak. Ixeyū ka Licaōnia eipi be opop. ⁷ Kawēn idipāt muwēnuwēn oekuku ip soat kaka daḡ soat pe ya'ijo am.

⁸ Taokērēat kay Pauloyū oajēm. Taokērēat Litra ka be osunuy. Ikap'isum pin ma taokērē osunuy. Cexiḡxiḡ pa'ore osunuy. ⁹ Soat Paulo o'e'eiap o'ya'ijojo. Paulo o'jeak cīcā cekay.

— Deus kay teku itabut jemu'adaam — Paulo o'e jewebe ma.

¹⁰ O'jekawēn taokērēat pe.

— E'āy — io'e. — Cūḡ'i ece — io'e ya'ōberen cebe.

Taokērē tūibit o'āy. Xipan o'jexīgxīg. ¹¹ Paulo be imu'ada buje, o'jewāwā ip ya'ōberen Litra ka watwat.

— Deusyū o'kop wuykay! — io'e ip ja'ōm. — Ağokatkayū jojo'i ip! — io'e ip jewewebe.

Tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip. O'jewāwā ip Paulo a'ōm ġu—ja'ōm ma.

¹² — Wuyedeus tekū! — io'e ip napa ma. — Júpiter tekū! — io'e ip Barnabé muwēnuwēn.

— Wuyedeus tedaku! — io'e ip napa ma. — Mercúrio tekū! — io'e ip Paulo muwēnuwēn.

Imēn o'e ip Paulo cekawēnxi buye. Litra ka watwat edeusbaro butet Júpiter i osunuy, Mercúrio i dak.

¹³ Ixeyū edeusbaro duk'a kukukat oajēm Pauloyū kay—Júpiter tuk'a kukukat. Biopak o'tujuajēm. Yaoka ojuy ip imupik am Pauloyū wap. Tūybe deus iān o'e ip. Tumūntitit o'titujajēm biopak akārāsū eju titmukirik am Pauloyū ya'ōbuyxi cekay ip puye. O'tujuajēm ip ağoka ekorara exīntabi be. Júpiter tuk'a iboce o'yanuy. Tūybe teyūku wuyedeusyū iān o'e ip. ¹⁴ Apēn e ojuy ip ocewebe iam jetaybin puje, yağuy-babi'ūm cīcā Pauloyū o'e.

— Tūybe oceju deusyū iān o'e ip — io'e Paulo jebure be—Barnabé be. Jesay o'ğuwēk ip jağuybabi'ūmap mubapuk am ibo ka watwat pe.

Pauloyū o'jedau ajēmāyū kay. O'jekawēn ceweju ip.

¹⁵ — Tapupuyū — io'e. — Imēn ġu juy epe'e ocewebe! — io'e. — Deus ġu oceju—ağokatkayū acā! — io'e. — Oceju dak eyjo'i ma — io'e. — Ocajēm ijoce kawēn idipat muwēn ām eywebe. Eymubu'un am eyedeusbaroyū kay ocajēm ijoce. Te'e ma eyetabut ixeyū kay — io'e ip Litra ka watwat pe. — Deusbaroyū kay eyetabucap cuy epeyepere! — io'e. — Deusat kay juy eyetabun epesop. Deusat soat em itait omuy. Ixe kay acā eyetabun cuy epesop — io'e. — Ixe kabi o'ğugē, ipi dak. Tiboğ cīcāati dak o'timuğē. Ixe soat o'ğugē—kabi dağat, ipi dağat tak, tiboğ cīcāat dağat tak — i'e'em ip. ¹⁶ — Deus kuyjeayū o'jepere jekpiwan ma ip jeku am—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak — io'e. ¹⁷ — Imēnpit Deus xipacan e'e'uk osunuy soat peam ijodiat peam. Imēn ōn soat podi ma xipat iam wuymutaybitbin. Ixe muba'at muajēmjēm kabi bewi wuywebe. Ixe kādai mu'aypapan wuywebe i'o am. Deus soat em wuyemukaypinut ūmūm wuywebe wuymucokcok am. Deus imēn xipan wuykuğ ibikuy wuywebe wuyetabut am cekay buye — io'e ip.

Imēn Paulo Litra ka watwat o'ğutaybin Deus ekawēn.

¹⁸ Litra ka watwat biopak aoka ojuy jījā tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip puye. Pauloyū bit o'ğubu'un ip biopak aoka am.

¹⁹ Judeuyū oajēm Pauloyū kay—itabutūmayū. Oajēm ip Antioquia ka bewi, Icônio ka bewi dak. Litra ka be ip oajēm. Ade o'ğubu'un ip Pauloyū kay. O'ğutakomān ip cekay ip.

Imēnpuye Paulo o'yabuğbuğ ip yaokaap ojuy. Kururuğ Paulo o'tujujēm ip jeka bewi—Litra ka bewi. Kacūğpe o'jepere ip. Tūybe oe'ū iān o'e ip. ²⁰ Paulo bit o'āy Jesus kay itabucayū cekay ce'awero buje. Waram oōm Litra ka be.

Kuyaje Paulo o'kop Derbe ka be Barnabé eju. ²¹ Kawēn idipat o'ğuwēnuwēn ip Derbe ka watwat pe. Imēnpuye tak ġu oitabun ip Jesus kay.

Ġebuġe o'jepit ip jedocap e daġ ma. Listra ka daġ ip o'jepit Icônio ka daġ tak, Antioquia ka daġ tak. ²² Jesus a'ōkayayū jojom ip o'jepit. Ixeyū a'ōmucanucan oekuku ip. Yawēwēm ip oekuku. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Jesus kay eyetabucap cuy epeyepere ġu — io'e. — Jesus kay wuyetabut pima, warara'acat ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e.

— Ġuyjom pit Deus xe acesop. Ixe soat kukukan pima, cexe ma acesop soat ya'ō kay kūyjobit pima — io'e cebe ip.

Paulo soat kaka daġ oeku Barnabé eju.

²³ Ixeyū dak aġokatkayū o'taē Jesus day itabucayū kukukayūm. Soat kaka daġwi o'taē ip. Jekpiwa ma o'jewemurun ip jekawēn ām Deus eju. Deus eju o'jekawēn ip o'taē'ibiyū beam. Imēn o'jekawēn ip Deus eju:

— Ocekukukat — io'e ip Jesus pe. — Iteyū aġokatkayū juy ejukuk xipan, ekay itabut ip puye — io'e ip Deus pe.

²⁴ O'kop ip Panfília eipi daġ, Pisídia eipi daġ tak.

²⁵ Ġebuġe waram Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip Perge ka be. Atália ka daġ ip o'kop.

²⁶ Antioquia ka kay ip o'ju waram. Kobexixi daġ ip o'ju. Koap jejēmap ka be ip oajēm—Antioquia ka be.

— Xipan cuy ixeyū ejukuk kapikpiġ pima—ekawēnmuwēnuwēn pima — i mo o'e itabucayū Deus pe ibo ka be koap cēm pima.

²⁷ Oajēm ip ma'ġuto Antioquia ka be jekapikap o'jepere ip puye. Paulo ekawēn co am o'je'awero ip soat Jesus a'ōkayayū.

Ġebuġe Paulo apēn Deus ixeyū buywatwanap o'ġuwēn cebe ip. Apēn soat kaka daġ oekuku ip iap o'ġuwēn.

— Deus juk adi oca'ōmucanucan osunuy Jesus muwēnuwēn pima — io'e. — Judeu'ūmayū be ocemuju jekawēn muwēn ām — io'e. — Tak ġu ip oitabun Jesus kay — io'e cebe ip.

²⁸ Ibo ka be osodop ip ūm kaxi. Jesus a'ōkayayū xe osodop ip ibun ma.

15 Judeuyū o'ju Antioquia ka kay—Judéia eipi bewiayū. Oajēm ip. Ġebuġe cedaġ ġu Jesus kay itabucayū o'ġutaybin ip—Judeu'ūmayū o'ġutaybin ip.

— Moisés ekawēn taġ eyedaypu'aġobixeedakat'ūm pima, Deus jeydaxijo ġu — io'e ip napa ma itabucayū be.

² Imēneju Pauloyū o'jewa'ōxikxik cīcā ceweju ip Judéia eipi bewiacat eju. Imēn-puye Jesus a'ōkayayū itaybin pin o'e ip apēn ġu paxi cūġ ma wuyxe iam.

— Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn taġ? Acesuxeedakat ġu xe'e? — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye ip Paulo o'ġuju Jerusalém ka be, Barnabé dak, jebureyū dak.

— Jerusalém ka be juy epeju — io'e ip. — Epeju juy jekawēn ām Jesus emumujuyū eju—itabucayū kukukayū eju dak — io'e ip. — Epeyewawē juy ceweju ip. “Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn taġ? Acesuxeedakat ġu xe'e?” i juy epe'e cebe ip — io'e ip.

³ Pauloyū o'jewemuwēn cebe ip. O'jēm ip Antioquia ka bewi.

O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Cucum pima Fenícia eipi daġ o'kop ip, Samaria eipi daġ tak. Soat ka daġ o'je'awero ip itabucayū eju cucum pima.

— Ade jĭjā Judeu'ūmayū kuyap jetabucap o'jepere ip — io'e ip. — Jesus kay ip oitabun — Pauloyū o'e cebe ip.

Icokcok cĭcā ip o'e itabucayū iboap awēg tobuxik puje—Fenícia eipi watwat, Samaria eipi watwat tak.

⁴ Oajēm ip Jerusalēm ka be. O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Itabucayū kukukayū ip o'tobede, Jesus emumujuyū dak, wara'acayū itabucayū dak. Itabucayū kukukayū o'je'awero ip cexe.

Gebuĵe Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Deus cuk adi ocebuywatwatn kawēn idipat muwēn ām — io'e. — Pūg ġu Judeu'ūmat oitabun Jesus kay—ade jĭjā ma! — io'e Paulo.

⁵ Pūg pūg pit Fariseuyū o'āy Paulo mukorēm ām—Jesus kay itabucayū.

— Ixeyū dak cuy Moisés ekawēn taġ jeku, itabut ma'ġu ip Jesus kay — io'e ip. — Jedaypu'aġobixeedakat cuy ip cekawēn taġ — io'e ip te'e ma. Imēnpuye Pauloyū o'jewa'ōxikxik cĭcā Fariseuyū eju.

⁶ Ġebuĵe Jesus emumujuyū o'je'awero ip Jesus kay itabucayū kukukayū eju. O'jewawēwē jĭjā ip.

— Apēntak cedaġ wuywebe Judeu'ūmayū mutaybit am Jesus kay itabun ip puje? — io'e ip jewewebe. — “Moisés ekawēn taġ cuy epeku,” i du ace'e cebe ip? Imēn ġu xe'e ace'e cebe ip? — io'e ip jewewebe.

⁷ O'jekawēn cĭcā ip jeweweju jewemudin ām. Ibun cĭcā ip o'jewa'ōxikxik wara'at taġtaġtaġ i'eap puxim.

Pedro o'jekawēn soat pe aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawēn kay — io'e. — Kuy bima Deus onaē kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be. Eyetaybit iboam — io'e. — Ixe mo omuju ibikuy osunuy ixeyū mutabut am jekay buye. ⁸ Deus itaybit apēn wuyju jewaġuyġuy iam — io'e.

— Ixe mo jebiōġbuk o'ġudot Judeu'ūmayū kay apēn wuykay o'ġudot iap co'i. Imēn Judeu'ūmayū kay dak ōn iam wuymutaybitbin o'e Deus. ⁹ Soat ipi daġayū ibit ma Deus xe. Soat jewejojo'i ma ip cexe. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk Judeu'ūmayū bewi Jesus kay ip itabut puye. O'ju'uk apēn wuywebewi ikērēat o'ju'uk iap co'i — io'e.

¹⁰ — “Cedaġ ġu Deus pe jebiōġbuk muōm ām cebe ip, Moisés ekawēn taġ ġu ip puye,” i du eyju e'em? — Pedro o'e. — Iba'ore osunuy wuydobuyū'ūm'ūm pe ixe ekawēn taġ jeku am. Wuywebe dak iba'ore. Iba'ore kuka o'e Judeu'ūmayū be dak. Imēnpuye “Moisés ekawēn taġ cuy epeku,” i'ūmġu juy ace cebe ip—Jesus kay itabun'isuayū be.

¹¹ Wuykukukat Jesus wuydaxijojom cekay wuyetabut puye. Wuydaxijojom xipan wuykuġ puye. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak idaxijo itabun puje ip — Pedro o'e.

¹² Ġuyjom Pauloyū o'jekawēn aweromayū be.

— Deus mo ocemuju kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be — io'e. — Deus a'ōbi juk adi wuywebe i'e ba'oreat oceġubapukpuk soat etabutpe — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbaca iap juk adi oceġubapukpuk itabutpe ip — io'e ip aweromayū be. Soat ip mūġ osodop ya'ĭjojom.

¹³ Ġuyjom Tiago o'jekawēn aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawēn kay. ¹⁴ Simāo Pedro ekawēn epeya'ĭjojo kuy — io'e. — Deus xipan Judeu'ūmayū kuġ iam wuy mukūyjojo — io'e. — Deus Judeu'ūmayū o'taē itabut am jekay. Ixeyū dak o'taē jebekitkiyūm

— io'e. ¹⁵ — Iboap o'jebapuk kuyayū ekawēn tağ—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup ekawēn tağ — io'e. — Imēn e'em iboaptup:

¹⁶ “Ōn Deus,” i. “Waram ocepit ya'at'ibit'a mudim am—Davi duk'a mudim am,” i. “Yadipat'am je'e ma'ğuto,” i. “Soat xe ijodiat xe wa'öbuyxian oğuy apēn Davi ya'öbuyxi osunuy iap col'i,” i. “Obikuyap tağ jeku ip waram,” i. ¹⁷ “Soat kaka dağacat itabut je'e okay Judeu'ūmayū,” i. “Webekitkiyūm je'e ip,” i. ¹⁸ Imēn wuykukukat e'em, i. Kuyje ma iboap o'ğuwēn, i.

Imēn e'em iboaptup — io'e Tiago. — Imēn cuk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e'e Deus a'öbi — Tiago o'e.

¹⁹ — “Imēnpuye Judeu'ūmayū kaykay ġu juy ajop,” i ōn e'em — io'e Tiago. — “Jesus kay itabun'isuayū kaykay ġu juy ajop,” i ōn e'em — Tiago o'e. — Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—tabun'isuayū be:

²⁰ Deusbaroyū wap iēnmōğ'ibitēn cuy epesuēn'o ġu, i. Wara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop, wara'at itop kaykay ġu dak, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ġu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ġu, i.

Iboam acā juy ace Judeu'ūmayū be—tabun'isuayū be — Tiago o'e.

²¹ — Kuy bin ma opop Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū soat kaka dağ — io'e. — Ġasū dak soat kaka dağ opop ip. Soat Sábado cekawēntup cocom ip wuy'eaweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Iboam acā juy ace cebe ip — Tiago o'e.

— Imēn cuy ace! — io'e ip aweromayū.

²²⁻²³ Soat ce'awero'ibiyū Tiago be jawēwēap kay ip o'e—soat Jesus emumujuyū, soat itabucayū kukukayū dak, soat itabucayū dak.

Ġebuje Jesus emumujuyū cartadup o'tupmubararak itabucayū kukukayū. O'tupmubararak ip tup muju am warara'acayū awēaptum—tabucayū awēwēap-tum—Antioquia ka watwat awēwēaptum. Xepxep ağokatnayū o'ğuju ip cartadup tujowat am Antioquia ka watwat pe. Judas o'ğuju ip, Silas tak. Judas xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Barsabās i osunuy. Ixeyū xepxepayū ya'öbuyxi ip osodop soat xe. Ixeyū xepxepayū cartadup o'tuptujowat Antioquia ka watwat pe. O'ju ip Paulo eju, Barnabé eju dak.

Cartadup imēn o'e:

Oceju Jesus emumujuyū, itabucayū kukukayū dak, wara'acat itabucayū dak, i. Eykitpitpiyū oceju, i. Kato mujujum oceju soat pe eywebe Judeu'ūmayū be, i. Kato mujujum ocejū soat kaka dağacat pe—Antioquia ka watwat pe, Síría eipi watwat pe dak, i. ²⁴ Kuy bima ağokatnayū mo a'ğū eyağuyumubabi'ūm'ūm oce'in, i. Ġasū eyetaybit ġu apēn oceku cedağ iam, i. “Moisés ekawēn tağ eyedaypu'ağobixeedakat'ūm pima, Deus jeydaxijo ġu,” io'e ip napa ma eywebe, i. Oceju ġu mo a'ğū ixeyū oceğuju eykay, i. Ja'öbi ma mo a'ğū ip o'ju eykay, i. ²⁵ Imēnpuye juk a'ğū oceje'awero pūğ tağ ma eyawē ām, i. Ġasū xepxep ağokatnayū ocetaē imuju am eyjom, i. Ixeyū cum Barnabé eju, Paulo eju dak, i. ²⁶ Pauloyū o'yaoka pin kuy bima, i. Inaka iparara'ūm ma wuykukukat Jesus Cristo muwēnuwēn oekuku ip, i. Imēnpuye ikukpin cīcā ip ocexe, i. ²⁷ Xepxepayū oceğuju eykay—Judas, Silas tak, i. Ixeyū soat ġuwēn eywebe ġasū ocekawēn, i. ²⁸⁻²⁹ Iboam acā oceju e'em eywebe: Deusbaroyū wap iēnmōğ'ibitēn cuy epesuēn'o ġu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ġu, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ġu, i. Wara'at tayxi kaykay ġu juy epesop, wara'at itop kaykay ġu dak, i. Iboam acā juy

oceju e'em eywebe, i. Iboap tağ jekukum pima, cedağ epeku. Eywātaxipem ġu juy epesop. Ibūrū ma oceju e'em eywebe eyawēwēm, Deus biōğbuk tak eyawēwēm, i. Imēn o'tupmubararak ip Judeu'ūmayū awēwēaptup itabucayū kukukayū Jerusalém ka be awerom pima.

³⁰ Ġebuġe taē'ibiyū cartadup o'tuptujowat ip Antioquia ka watwat kay—itabucayū kay. Judas o'tuptujowat, Silas eju. O'ju ip Barnabé eju, Paulo eju dak.

Yajēm puġe soat itabucayū o'tomuwā ip je'awero am.

³¹ Ġebuġe ip o'tupūm cebe ip. Itabucayū kukukayū ya'ōberen o'tupcoco soat pe ya'tjo am. Soat ip icokcok o'e ibodup ekawēn co buġe.

³² Judas Silas tak itabucayū o'yawēwē. Antioquia ka watwat o'yawēwē ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Deus ekawēn ip o'ğutaybitbin. Imēnpuye biğ ma ip itabut o'e Jesus kay. Icokcok ip o'e jetabucap kuğ. Pūğ kabia ġu osodop ip Antioquia ka be.

³³ Ibocewi o'jewemuwēn ip itabucayū be.

— Deus cuy xipan jeydujupit — itabucayū o'e cebe ip.

O'jepit ip Jerusalém ka be. Kuy bima o'ğuju'iaiyū kay ip o'jepit. ³⁴ Imēnpit Silas o'jepit ġu.

— Ijoce ma oğuy — io'e. — Ocepit ġu juy — io'e.

³⁵ Paulo dak Antioquia ka be osunuy, Barnabé dak. Wuykukukat ekawēn o'ğuwēnuwēn ip adeayū be. Jebureyū eju wuykukukat ekawēn o'ğuwēnuwēn ip.

³⁶ Ibutūm pima Paulo o'jekawēn Barnabé eju.

— Ġa'a juy acepit — io'e. — Soat kaka dağ cuyaju—kuy bima Deus ekawēn ağuwēnuwēn iap kaka dağ — io'e. — Wuynomukay juy acepit waram Jesus a'ōkayayū jom — io'e. — Ġa'a acepit xipat paxi opop ip iam — io'e Barnabé be.

— Ġa'a — io'e Barnabé.

³⁷ Barnabé ma João Marcos dujowat ojuy ceweju ip. ³⁸ Paulo bit ibu'u o'e tujowan.

— Oxe ma xipat ġu João Marcos ju am wuyweju — Paulo o'e. — Koap pima mo wuyiwat — io'e. — Panfilia eipi be bima, o'jepit — io'e. — Wuyweju bit mo oibu'un Deus ekawēn muwēn ām — io'e. — Obu'u oce ikuğ — Paulo o'e.

³⁹ O'jewa'ōxixik cīcā ip. Imēnpuye o'jeok ip jewewejuwi oibu'un ikuğ puye.

Ġebuġe Barnabé João Marcos o'tujowat jewēju. Kobexixi be ip oōm. Tiboğ cīcāati o'timudek ip. Chipre eipi be ip o'ju—tip'aweroroboğ pe.

⁴⁰ Ġebuġe Paulo wara'at ma o'taē jewēju am. Silas o'taē jewēju am. Soat ikitpitpiyū o'jekawēn Deus eju cebeam ip—Antioquia ka watwat.

— Bay, xipan soat kuğ ēn — io'e ip. — Iteyū xepxepayū juy ejukuk xipan — io'e ip Deus pe.

⁴¹ Paulo o'ju Silas eju. Síria eipi dağ oekuku ip, Cilícia eipi dağ tak. Deus ekawēn itabucayū mutaybitbin oekuku ip.

16 Pauloyū o'ju Derbe ka be, Listra ka be dak. Listra ka be ağokatkat osunuy. Jesus a'ōkayat osunuy. Ibutet Timóteo i osunuy. Paulo o'ju Timóteo kay. Timóteo xi Judeu osunuy. Ixe ayacat Deus ekawēn kay itabut osunuy. Cebay Judeu ġu osunuy—Grego acā. ² Jesus a'ōkayayū Timóteo o'ğuwēn Paulo be—Listra ka watwat, Icônio ka watwat tak.

— Timóteo xipat cīcā — io'e ip Paulo be.

³ Timóteo dujowat ojuy o'e jewēju jebuywatwat'ukan Paulo. Koap Paulo Timóteo o'taypu'ağobixeedakat Judeuyū babi dağ, ade Judeuyū osodop ika kay ip

cumiat ka be buye. Itaybit cīcā osodop ip Timóteo Judeu'umat ipot iam, taypu'ağobixeedakat'um iam tak ixeyū Judeuyū.

⁴ Ğebye Paulo o'ju Silas eju, Timóteo eju dak. Soat kaka dağ ip oekuku Jesus kay itabucayū jojom. Jerusalēm ka watwat pe jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip. Jesus emumujuyū be jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip—itabucayū kukukayū be jawēwēap muwēnuwēn. Mēnku Judeu'umayū jekuku iap muwēnuwēn oekuku ip.

— Kūyjobin cuy epesop eyawēwēap ekawēn kay — io'e ip itabucayū be soat kaka watwat pe.

Soat kaka dağ oekuku ip imukūyjojom.

⁵ Imēneju biğ ma itabut o'e Jesus kay. Soat kabia warara'acayū oitabun Jesus kay.

⁶ Deus biōğbuk Pauloyū o'ğujuat ğu Ásia eipi be. O'ğujuat ğu ip iboce Deus ekawēn muwēn am. Imēnpuye Frígia eipi dağ ip oekuku Galácia eipi dağ tak. Kapurtūğ tağ ip oekuku.

⁷ Ibocewi oajēm ip Mísia eipi tēğ ma. Bitínia eipi be cu ojuy ip. Deus biōğbuk pit o'ğujuat ğu ip. ⁸ Imēnpuye Mísia eipi dağ o'timudek ip. Trôade ebikopap pe oajēm ip. Ibo ka tiboğ cīcāati xe osunuy.

⁹ Ğebye Paulo jexey jo'iat o'jojoho ixe exima. Trôade ka be bima o'jojoho. Ağokatkat o'jojoho jexey jo'iat pe. Macedônia eipi bewiat o'jojoho. Cūğ'i osunuy.

— Macedônia eipi kay juy ejot — io'e Paulo be jexey jo'iat pe. — Ocebuywan cuy ece — io'e Paulo be.

¹⁰ Paulo imēn jexey jo'iat o'jojoho. Ōn tak cuk Paulo xe oğuy Trôade ka be bima. Ōn Lucas—ijudup mubarararağat. Macedônia eipi kay a'ğu cu ojuy ocejewağuy Paulo exey jo'iat puye. Ocetaybit cīcā Deus cuk ocemuju Macedônia eipi kay kawēn idipat muwēn am iam.

¹¹ Ğebye kobexixi be oceom. Ocejēm Trôade ka bewi. Tiboğ cīcāati ocetimudek. Cūğ ma oceju tip'aweroro kay Samotrácia eipi kay. Kuyaje oceju Neápolis ebikopap kay.

¹² — Ğebye Filipos ka kay oceju. Filipos ka Macedônia eipi be opop. Ikaboğ cīcā ma o'sukadop. Wara'atka bodi ma ikaboğ o'sukadop—Macedônia eipi beatka bodi ma. César ebekitkit ibo ka o'sukada Roma ka kukat ebekitkit. ¹³ Ağoka bewi ocejēm Sábado kabia.

Idibi wābū kay oceju.

— Judeuyū aco'i kawēnwēn Deus eju ijoce — i juk a'ğu oce'e.

Aoyū awerom osodop ip iboce. Ocabik ma a'ğu ceparakpe ip—aweroayū parakpe.

¹⁴ Ğebye Deus ekawēn oceğuwēn cebe ip. Ayacat iboce osunuy. Ibutet Lídía i osunuy. Tiatira ka bewiat osunuy. Pağo idipat teidada'ukat osunuy. Deus kay itabucat osunuy. Deus Paulo ekawēn o'ğubapuk Lídía be itabut cīcā i'e am. Imēnpuye itabut cīcā o'e Jesus kay. ¹⁵ O'jewemubatisanat “Jesus ebekit ōn ğasū bit” i'e am soat pe. Lídía duk'a watwat tak o'jewemubatisanat ip, itabut puye. Lídía o'jekawēn ocewebe.

— Eyxe wuykukukat Jesus kay wetabut pima, oduk'a be juy epesop ğasū bit — io'e ocewebe.

Imēnpuye Lídía duk'a be ocesop Filipos ka be bima.

¹⁶ Ğebye ayacat ocedopabijuk—yaypan'isuat—cekariwa be imudadaybotbot'ibit. Deus eju Judeuyū kawēnwēn'uk osodop iap kay cum pima, ocedopabijuk. Ibiōğbuk kērēat kuğ osunuy jewebe. Ibiōğbuk kērēat a'obi yaypan'isuat apēn gujyom je'bapuk iap muwēnuwēn'uk osunuy adeayū be. Ağokatkayū yaypan'isuat kukayū osodop

ip. Ade dinheiro bubum ip osodop apên ġuyjom je'bapuk eykay iap muwēġap teim. Ixe yaypan'isuat ocedopabijuk. ¹⁷ Jewāwāwām oekuku ocenomuju soat kabia. O'jekawēn ocekanwēn coco'ukayū be.

— Teyūku Deus a'ō kay kūyjobicayū — io'e'e'e. — Ixe Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat — io'e'e'e. — Apên wuyewedaxijo but iap muwēnuwēn wuywebe — io'e'e'e ya'ōberen ocekanwēn coco'ukayū be.

¹⁸ Iboap muwēnuwēn oekuku ocedobatban yaypan'isuat. Wara'at kabia dak. Wara'at kabia dak. Ade kabia iboap muwēnuwēn oekuku ocenomuju. Imēnpuye Paulo yukupiceġēn o'e cekay. O'jekorepēn yaypan'isuat kay.

Ġebuġe Paulo o'jekawēn ibiōġbuk kērēat pe—yaypan'isuat peat pe.

— Ejēm cuy yaypan'isuat pewi — io'e. — “Ejēm cuy,” i ōn e'em ewebe Jesus a'ōbi — Paulo o'e.

Ġebuġe'isum ma o'jēm cebewi. Xipat o'e.

¹⁹ Cebewi ibiōġbuk kērēat cēmap co buġe, yaypan'isuat kukayū oitakomān ip Paulo kay.

— Ġasū bit ixe ibiōġbuk kērēat a'ōbi ġuwēn ġu — io'e ip. — Abu dinheiro je'ġūm ocewebe ġasū bit? — io'e ip.

Pauloyū o'jat ip. Akiju ip o'tujowat. Jeka kukukat topabe o'tujowat ip imuymuy am.

²⁰ Ġebuġe o'jekawēn ip jeka kukukayū eju.

— Teyūku Judeuyū — io'e ip. — Wuyka watwat kaykay ip — io'e ip napa ma. — Iwaru ma ocemutaybitbin ip. Jebabim ip ocemutaybitbin — io'e ip. ²¹ — Cedaġ ġu iteyū e'eap taġ wuyeku am, wuyju Roma ka kukukat ebekitkit puye — io'e ip napa ma.

²² Ġebuġe ibo ka watwat oitakomān ip Pauloyū kay, imuymuy buġe. Ika kukukayū Pauloyū eekabek o'ġuwekuwek ip.

— Epeyukxabimupokupoġ cuy daxadaypam — io'e ip.

²³ O'yukxabimupokupok cīcā ip. Daomūnmūnap'a be o'ġuōm.

— Aġ cuy epesop cekay — io'e ip daomūnmūnap'a kukukat pe. — Epejowiwi juy ip ijēmap puxim — io'e ip.

²⁴ Iboap co buġe āmap'abi be Pauloyū o'ġuōm iġo'a kukukat. Badiat'abi be ip o'ġuōm, “Xīpan cīcā juy iteyū epejowiwi,” i juk o'e buye. Sui o'suimuōm ip iptok pe. O'jekaġobiece ip parakpe. Cem cīcā o'e ip. Ceok pa'ore ip o'e.

²⁵ Iximadakpe Pauloyū o'jebibododon Deus kay. O'jekawēn ip Deus eju. Ibi-bodo a'ijojom o'e ip soat daomūnmūnap'a beayū. ²⁶ Ipi o'jexixi ġebuġe bit. Imēnpuye daomūnmūnap'abi'ip o'je'abi'ipekutu. Soat xīntabi dak jekpiwa ma o'jeorek. O'tomudip'uk. Ikaġobimuparakap'ip tak o'jeipeorek jekpiwan ma.

²⁷ Imēn cebapuk puġe daomūnmūnap'a kukukat o'jewūrūġ. Xīntabi tomudip'uk'uk o'jojjo. Tūybe taomūnmūnayū kuy o'jēm iān o'e. Imēnpuye jepaja o'ju'uk iyuk pewi jewaoka ojuy. ²⁸ Imēnpuye Paulo ya'ōberen o'jewāwā.

— Ecewaoka ġu juy — io'e ya'ōberen. — Ocejēm ġu buk — io'e. — Soat oceju ijoce mabuk — io'e yakukukat pe.

²⁹ — Wexittak cuy eġūm owebe — io'e jebure be ya kukukat. — Etojot cuy kabia iam.

O'ġūm cebe. Badi o'ju.

Pauloyū kay o'ju. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. O'jēg'aecōgōg Pauloyū dopabe.
³⁰ O'tujujēm ip yabewi.

— Obureyū — io'e. — Apēntak wewedaxijo but? — io'e.

³¹ — Etabun cuy e'guy Jesus kay—wuykukukat kay — io'e. — Etabut pima Deus jedaxijo. Eduk'a watwat tak idaxijo — io'e ip.

³² Ġebuġe Paulo Deus ekawēn o'ġuwēn yakukukat pe, soat tuk'a watwat pe dak. ³³ Soat ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Daomūnmūnap'a kukukat Pauloyū o'yukxabiwuy iximadakpe ma.

Ġebuġe daomūnmūnap'a kukukat o'jewemubatisanat “Ġasū bit Jesus ebekitkit oceju” i'e am jebureyū be. Soat tuk'a watwat tak o'jewemubatisanat. ³⁴ Pauloyū o'tujowat ip jeduk'a be. Puybit o'ġūm cebe ip.

— Juku eyxan — io'e. — Epejo'o — io'e.

Soat ip icocok cīcā o'e Jesus kay itabut puye.

³⁵ Kabia buje Filipos ka kukukayū te'e ma sorarayū o'ġuju daomūnmūnap'a beayū dakoy am—Pauloyū dakoy am.

— Pauloyū juy epeġujēm daomūnmūnap'a bewi — io'e ip sorarayū be.

³⁶ O'ju ip daomūnmūnap'a be. Ika kukukayū ekawēn o'ġuwēn ip iġo'a kukukat pe.

Ixe o'ju Pauloyū kay.

— “Pauloyū juy epeġujēm daomūnmūnap'a bewi,” i juk o'e ip oceka kukukayū — io'e yakukukat Pauloyū be. — Epejēm cuy — io'e ip. — Eyekupinap taġ cuy epeju — io'e Pauloyū be.

³⁷ Imēnpit Paulo ika kukukayū a'ō kay ġu o'e.

O'jekawēn sorarayū be Paulo.

— Oceju soat eipi kukukat ebekitkit—César ebekitkit Roma ka kukat ebekitkit — io'e. — Soat etabutpe ip ocukxabiaokaka — io'e. — Ocedujowat ġu ip ibimāmāmāmayū ekawēn coco'ukat kay ocekawēn co am — io'e. — Itaybit ġu mo a'ġu ip Pauloyū ikērēat o'ġujurūġ iam, o'ġujurūġ ġu iam tak, ocekawēn co'ūm puye. Jetaybitpun'ūma ip ocemuōm daomūnmūnap'a be — io'e. — Iba'arēm ma ip ocemujēm ojuy! — io'e. — Iba'arēm ġu juy ip ocemujēm — io'e. — Soat etabutpe juy ip ocemujēm — Paulo o'e.

³⁸ Imēneju sorarayū o'jepit ika kukukayū kay. Paulo ekawēn o'ġuwēn ip cebe ip.

— César ebekitkit teyūbitku — io'e ip. Imēnpuye ika kukukayū iparara jījā ip o'e César ebekitkit ukxabi mupok pi osodop buye.

³⁹ O'ju ip Pauloyū kay. Daomūnmūnap'a be ip o'ju.

— Oceju juk a'ġu xipan ġu eykuk kapusu — io'e ip. — Imēnpit eyaġuyba'ūm cuy iboap kay — io'e. — “Filipos ka kukukayū juk a'ġu ikērēm cīcā ocekek,” i'ūmġu juy epe'e — io'e ip. — Epejēm oceka bewi — io'e ip Pauloyū be.

⁴⁰ O'jēm ip daomūnmūnap'a bewi. O'ju ip Lídía duk'a be. Ixe duk'a be osodop ip kawēnwēn Jesus a'ōkayayū eju. O'yawēwē ip. O'jēm ip ibocewi.

17 Pauloyū o'ju Tessalōnica ka kay. Cucum pima o'kap ip Anfípolis ka daġ, Apolōnia ka daġ tak. Oajēm ip Tessalōnica ka be. Ebapūġ esemana ibo ka be ip osodop. Judeuyū e'aweroroap'a ibo ka be o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a.

² Ebapūġ Sábado bima iġo'a be o'jujuju ip. Oōm ip iġo'a be.

Ġebuġe Paulo Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn iġo'a beacat pe. Imutaybitbin o'e ip.

³ — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū juk adi Jesus Cristo o'ġuwēnuwēn — io'e. — Imēn e'em ip:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ū juy, i. Waram imēnpit jetait, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup — io'e. — Ibodup ekawēn tağ o'jebapuk Jesus pe — io'e. — Ōn ixe Jesus muwēnuwēn eywebe. Deus ixe Jesus o'taē wuydaxijojo'ukan — Paulo o'e.

⁴Iboap co buje ade Judeuyū oitabun Jesus kay. Pauloyū eju oekuku ip. Ade Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū dak oitabun Jesus kay—Deus kay itabut osodop'iaiyū. Ade aoyū dak oitabun Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ibuyxiayū.

⁵Warara'acayū bit oitabutkarey Pauloyū kay Judeuyū—itabut'ūmayū. Itabutkarey o'e ip ibadipdipyū oitabun Jesus kay buye. Itabutkareyayū ikērēat mujurūgrūg'ukayū o'tomuwā je'awero am. Ibukapik'ūmayū o'tomuwā ip—kaycōm'ūmayū. O'je'awero ip itabutkareyayū Pauloyū o'jomuymuy buye. Itabutkareyayū warara'acayū o'gutakomān ip Pauloyū kay. Puyxibut'ūm ip oōm Jasão duk'a be Pauloyū bu ojuy. Pauloyū dujowat ojuy ip aweromayū kay. ⁶Pauloyū bit o'tobuxik ġu ip Jasão duk'a be. Imēnpuye Jasão o'jat ip Pauloyū nuyap pe, Pauloyū ka'ūm puye. Wara'acat itabucayū dak o'jat ip.

Ibocewi o'tujowat ip ika kukukayū kay. Pauloyū o'jomuymuy ip ika kukukayū be.

— Soat kaykay teyūku osodop! — io'e ip napa ma. — Soat kaka dağ ip oekuku wuybadipyū kaykay — io'e ip napa ma. — Wuyka be ġasū ip oajēm — io'e ip. ⁷— Jasão ixeyū o'tujuōm jeduk'a be tūy ām — io'e ip jeka kukukayū be. — Wuyeipi kukukat a'ōdadam ip—César a'ōdadam — io'e ip napa ma. — “César ġu soat kukukat—Jesus acā,” i napa ma e'em ip ocewebe — io'e ip napa ma.

⁸Iboap co buje ika kukukayū oitakomān Pauloyū kay Pauloyū wuyeipi kukukat a'ōdadam tūybe iān o'e buye. Adeayū dak oitakomān cekay ip. ⁹Imēnpuye ika kukukayū dinheiro o'jat Jasāoyū xewi Pauloyū mujēmap teida am.

— Pauloyū juy epeğujēm wuyka bewi — io'e ip Jasāoyū be. — Ixeyū jēm puje waram eyedinheiro oceğūm eywebe — io'e ip.

Jasāoyū o'ğuypicat ip waram tuk'a be. ¹⁰Imēnpuye Jasāoyū Pauloyū o'ğujēm jeka bewi. O'ğujēm ip ixima be. O'ğuju ip Beréia ka kay.

Pauloyū o'ju Beréia ka kay. Oajēm. Judeuyū e'aweroroap'a be ip oōm Deus eju kawēnwēnap'a be.

¹¹Ġebu je Pauloyū Deus ekawēn Beréia ka watwat o'ğutaybitbin. Beréia ka watwat Tessalōnica ka watwat puxim ġu ip osodop. Itabut pin ip osodop icēmat a'ō kay. Paulo ekawēn coco'uk ip osodop. Soat kabia Deus ekawēn tup coco'uk ip osodop jetaybit am Paulo icēmān paxi e'em iam, icēmān ġu paxi iam tak. ¹²Imēneju ade ma oitabun Jesus kay. Ade Judeuyū itabut o'e ip cekay. Ade aoyū dak itabut o'e ip Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū—soat xe ya'ōbuyxiayū. Ade ağokat kayū dak itabut o'e Jesus kay—Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū.

¹³Ġebu je Judeuyū o'yawēğtobuxik Paulo Deus ekawēn muwēnuwēn Beréia ka be iap awēğ—Tessalōnica ka watwat. Imēnpuye Paulo kay ip o'ju. Oajēm ip. Paulo awēğ o'yawēğmukērērēn ip Beréia ka watwat pe. O'jomuymuy jījā ip. O'gubu'un ip Paulo a'ījo am.

¹⁴Ġebu je itabucayū Paulo o'tujowat tiboğ cīcāati be. Silas pit Beréia ka be o'jecū, Timóteo dak. ¹⁵Ibocewi Paulo o'tujowat ip Atenas ka be. Paulo dujowacayū o'jepit jeka be—Beréia ka be. Jepitpin pima, Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— “Ĝaxīn ma juy epesot okay,” i juy epe'e Silasyū — io'e cebe ip. — “Ibun ĝu juy epesop Beréia ka be,” i juy epe'e cebe ip—Silas pe, Timóteo be dak — io'e Paulo cebe ip.

¹⁶ Paulo yaĝuybabi'ūm'ūm o'e Atenas ka watwat kuĝ. Silasyū ajēmap wiwim osunuy ibo ka be. Ade deusbaroyū kay itabut cīcā ip osodop Atenas ka watwat. Tūybe ade deusyū iān o'e ip Atenas ka watwat. Paulo o'yukpiceĝen deusbaroyū biōĝbuk cocom puye. Atenas ka watwat kuĝ yaĝuybabi'ūm'ūm o'e.

¹⁷ Ĝebye Paulo o'jekawēn Atenas ka watwat eju. O'jekawēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Judeuyū eju o'jekawēn Judeuyū'ūmayū eju dak—Deus kayayū eju. Wuyjuyū e'aweroroap pe dak o'jekawēnwēn soat kabia aweromayū eju. ¹⁸ Itaybit cīcāyū dak o'jekawēnwēn Paulo eju—Estóicoyū, Epicureuyū dak. Ixeyū aĝokatkayū itaybit cīcā osodop ip. Paulo o'ĝuwēnuwēn ip jeweweju.

— Apēntak sute e ojuy itaybit'ūmat? — io'e ip.

— Deus muwēnuwēn teku oxo bit — io'e warara'acayū. — Wuyju bit wuyetaybit ĝu i'em — io'e ip.

Imēn o'e ip, Paulo soat em Jesus muwēnuwēn oekukuku buye, wuye'ū buje waram acejetait iap muwēnuwēn oekukuku buye dak. Jesus buten itaybit ĝu ip osodop.

¹⁹ Ĝebye itaybit cīcāyū Paulo o'tujowat je'aweroroap pe jeweweju kawēn ām. Je'aweroroap putet Areópago i osunuy.

²⁰⁻²¹ — Ekawēn iisuat cuy epeĝuwēn ocewebe — i'e'e'uk osodop ip jewewebe Atenas ka watwat soat em.

Soat em iisuat muwēnuwēn oekuku ip iisuat cocom tak. Paulo o'ju je'aweroroap pe Atenas ka beayū eju.

— Ejot cuy oceweju ekawēn iisuat muwēn — io'e ip Paulo be. — Apēn etaybit iap cuy eĝuwēn ocewebe — io'e ip. — Ekawēn iisuat cuy ocemutaybin ece. Wara'an ma ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — Oceya'ījojo ĝu buk iboap. Ocetaybin pin iboam — io'e ip Paulo be.

²² Ĝebye Paulo o'jekawēn cīcā ceweju ip iboce Areópago be.

— Atenas ka watwat — io'e Paulo. — Eyetabut cīcā deusbaroyū kay. ²³ Deusbaroyū biōĝbuk cocom oekukuku ijoce. Pūĝ'a oyajojo wit'a muĝēĝē—eyedeusbaroyū kay eyeĝebubuap'a. Ibararak opop iĝo'a eju. Imēn e'em: “Wara'at paxi omuy deus, i. Ocetaybit ĝu buk ixem,” i. Ijop'a oceyamuĝē cekay oceĝebubuap'am,” i. Imēn ibararak opop iĝo'a eju — Paulo o'e. — Ōn pit wetabut ixē kay. Ixe Deusat. Ka'ūmĝu wara'at. Ōn wetaybit ixem, eyju bit ka'ūma. Te'e ma iĝo'a mo a'ĝu epeyamuĝē, eyetaybit ĝu ixem puye. Ixe ekawēn muwēnuwēn ōn eywebe. ²⁴ Kuyje ixē ipi o'ĝuĝē, soat ipi daĝacat tak. Ixe kabi beacat kukukat, ipi daĝacat kukukat tak. Ixe bit wuyemu'amuy'a be ĝu nuynuy. ²⁵ Ixe buywat pa'ore wuywebe. Ixe soatkuĝ. Ka'ūma kay ixē. Ixe wuymutaicin, wuymu'ada'adam tak. Ixe wuyxat ūmūm wuywebe. Wuydoti dak iūmūm. ²⁶ Soat ka daĝacat o'ĝu'acoĝ pūĝ aĝokatkat pewi. Jebikuyap taĝ ip o'ĝujuju soat kaka daĝ. Poce ixeyū jeedop iap o'ĝuwēnuwēn, poce ixeyū cum iap tak — io'e Paulo. ²⁷ — Deus imēn o'ĝuwēn ixeyū etaybit am ixem, jekay jetabut am tak. Wūy ĝu wuywi nuynuy—wuytēĝ ma. Deus dobuxik pin pima, iba'ore ĝu wuywebe tobuxik am. ²⁸ Wuyetait ixē itait puye. Soat taĝ wuyju cūĝcūĝ cucum ixē aĝ wuykay buye. Wuyju kake ixē kake buye — Paulo o'e. — Eybadipyū dak imēn o'e—tupmubararak'ukayū: “Deus ebekitkit wuyju dak,”

i mo o'e ip. ²⁹Deus ebekitkit wuyju. Imēnpit xipat ġu wuywebe i'e am: “Deus wita'a muġēġē buxim” i, “Deus ouro muġēġē buxim” i dak, “Deus prata muġēġē buxim” i dak, “Wuyemu'amuġēġē'a buxim” i dak — Paulo o'e.

³⁰ — Kuyje ma Deus ġebum ġu osunuy apēn ipi daġacat ikērēat o'ġujurūġrūġ iap kay, kawēn icēmān itaybit'ūm ip puye. Ġasū bit “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere,” i'e'em Deus soat pe wuywebe — Paulo o'e.

³¹ — Deus aġokatkat o'taē—Jesus o'taē — io'e. — Kabia o'ġuweġūn. Soat ijodiat je'bapuk Deus wap ixe kabia be. Abuyū ikērēat kuġ Deus xe iap Jesus ġuwēn. Abuyū ikērēat kuġ ġu iap tak ġuwēn. Cūġ ma ġuwēn itaybit puye. Deus pe waram Jesus mutait puje soat iboap o'ġubapuk soat pe wuywebe — Paulo o'e Atenas ka watwat be.

³² “Deus ce'ūat o'ġutait waram” i'e buje Paulo ekawēn o'jowaywayway ip Atenas ka watwat'in. Warara'acat pit Paulo ekawēn kay o'e ixeyū'in.

— Waram pima juy ġuto ejot iboam ocemutaybin am — io'e ip Paulo be.

³³ Paulo o'jēm cexewi ip.

³⁴ Pūġpūġ aġokatkayū oitabun ip Jesus kay. Paulo eju oekuku ip oitabun'iaiyū. Pūġ ma itabucat putet Dionísio i osunuy. Ixe Areópago be je'aweroro'ukat osunuy. Ayacat tak itabut o'e Jesus kay. Damáris i ibutet osunuy. Pūġpūġ ā oitabun Jesus kay.

18 Ġuyjom Paulo o'jēm Atenas ka bewi. Wara'at ka kay o'ju—Corinto ka kay. ² Paulo oajēm aġokatkat kay—Áquila kay. Áquila Roma ka bewiat osunuy. Kuy mo o'jēm Roma ka bewi jetayxi eju. Itayxi butet Priscila i osunuy. Áquila Judeu osunuy. Bekin pi ma Ponto eipi be osunuy. Kuy ma mo o'jēm ip Roma ka bewi Itália eipi bewi. Soat kukukat putet Cláudio i osunuy. O'jēm ip ixe Cláudio jeipi bewi Judeuyū o'ġujēmat puye. Oajēm Áquila kay Paulo. ³ Áquila torojo'a muġēġē'ukat osunuy—ixee'a'a muġēġē'ukat. Paulo dak ixee'a'a muġēġē'ukat osunuy. Ixee'a'a dei-dada'uk ip osodop—Paulo, Áquila dak. Xepxem ip o'jekapikpik. Imēnpuye Paulo Áquila duk'a be osunuy Corinto ka be bima.

⁴ Ġebuje soat Sábado cucu'uk osunuy Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēn-wēnap'a be. Ixe dak Jesus o'ġuwēnuwēn iġo'a be Judeuyū aġuymuwarururun ojuj, Judeu'ūmayū aġuymuwarururun ojuj dak.

— Icēmān Jesus acā Deus emunaē — i'e'e'uk osunuy cebe ip.

⁵ Silas tak oajēm Paulo kay, Timóteo dak. Macedônia eipi bewi ip oajēm. Jesus o'ġuwēnuwēn cīcā ip Judeuyū e'aweroroap'a be.

— Deus Jesus acā o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e cebe ip.

⁶ Pūġpūġ Judeuyū'in Paulo ekawēn kay'ūm cīcā o'e. Paulo o'jomuymuy jījā ip. O'ya'ōdada jījā ip. Imēneju Paulo oibu'un ceweju ip je'awero am.

— Jesus ekawēn oġuwēn eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ġu wekawēn kay — io'e. — Ipiat'ajoap pe eyju buje, ōn ma okpiwat ġu Deus xe. Eyju bit eyukpiwat, cekay eyetabut'ūm puye — io'e Paulo. Paulo jesay o'ġuxixkix ixeyū xewi ijēm puje okpiwat ġu iap mubapuk am cebe ip.

⁷ Ibocewi o'jēm, Judeuyū cekawēn kay'ūm puye.

Tício Justo duk'a kay o'ju. Ixe duk'a Judeuyū e'aweroroap'a tēġ ma o'yanuy—Deus eju kawēnwēnap'a tēġ ma. Itabut osunuy Deus kay. Ixe duk'a be o'ju Paulo. Judeu'ūmayū be o'ju Jesus ekawēn muwēn ām.

Ĝebuĵe Paulo Jesus o'ĝuwēnuwēn Tício Justo duk'a be. ⁸Crispo itabut o'e wuykukukat Jesus kay—ixe duk'a watwat tak. Ixe Crispo Judeuyū e'aweroroap'a kukukat osunuy. Itabut o'e Jesus kay ĝasū bit. Warara'acayū dak oitabun Jesus kay. Tak ĝu Corinto ka wat oitabun. Deus ekawēn co buje ip oitabun. O'jemubatisasanat ip “Jesus ebekitkiyū oceju ĝasū bit” i'e am jebureyū be.

⁹Ĝebuĵe jexey jo'iat o'jojojo Paulo. Wuykukukat o'jebapuk Paulo kay jexey jo'iat pe. Ixima be o'jekawēn Paulo eju.

— Epararam ĝu juy eĝuy — io'e Paulo be. — Mũĝ ĝu juy eĝuy — io'e. — Ebibu'um ĝu juy eĝuy wekawēn muwēn am — io'e. ¹⁰— Ōn ma exe oĝuy — io'e. — Imēnpuye aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Ade mabuk itabut je'e okay ijop ka watwat — wuykukukat o'e Paulo be jexey jo'iat pe.

¹¹Imēnpuye Paulo ibun cīcā osunuy Corinto ka be. Pũĝ koato osunuy ibo ka be, koato ipidase dak. Soat em Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

¹²Ĝebuĵe Judeuyū Paulo kay ĝu o'e ip. Paulo o'jat ip taomūn ojuy. O'tujowat ip Gálio be ya'ĵo am. Gálio Grécia eipi kukukat osunuy. Iecuĝap osunuy. Oōm ip ibimāmāayū ekawēn cocoap'a be. Paulo o'jomuymuy ip.

¹³— Teku ocemubu'u'un kuyat ekawēn taĝ wuyeku am — io'e ip Gálio be. — “Xipat ma epesop Deus xe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taĝ jekukum ĝu ma'ĝu eyju,” i napa ma teku e'em wuywebe — io'e ip. — Eĝukorēm cuy! — io'e ip.

¹⁴Paulo jede ojuy o'e jemuymuyayū be. Gálio bit:

— Ecede ĝu juy — io'e Paulo be.

Gálio bit o'jede Judeuyū be.

— Judeuyū — io'e. — Ōn pit ite aĝokatkat oĝukorēm ĝu — io'e. — Wuykukukat mupubutbun puje, ōn kajuk oĝukorēm, ikērēat kuĝ wuykukukat xe buje dak — io'e.

¹⁵— Jawa'ōxixixi eyju. “Teku wuybadip ekawēn mukērērērēn,” i'e'em eyju — io'e. — “Teku wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taĝ ĝu jekukum,” i'e'em eyju. Imēnpuye ōn pit oĝukorēm ĝu. Eyju ma juy epeĝukorēm — io'e Judeuyū be. — Eyxe ma ikērēat kuĝ. Oxe bit ikērēat kuĝ ĝu — io'e.

¹⁶O'ĝujēm ip ibimāmāayū ekawēn cocoap'a bewi. ¹⁷Imēneju Judeu'ūmayū itakoma o'e ip Judeuyū kay, Paulo o'tujujēm puye. Imēnpuye Sóstenes o'jat ip Judeu'ūmayū. O'jat ip ixe Judeuyū e'aweroroap'a kukukat puye. O'ĝupokupok cīcā ip ibimāmāayū ekawēn cocoap'a exīntabi weĝūn. Gálio bit ak'adit'ūma osunuy ixeyū kay.

— Āĝ ĝupokupok ip — io'e jewebe ma. — Ōn ĝu wukpiwat. Wa'ōbi ĝu ip imupoku-poĝ — io'e.

¹⁸Pũĝ kabia ĝu Paulo Corinto ka be osunuy. Ibun ma osunuy Jesus a'ōkayayū eju. Ĝuyjom o'jewemuwēn cebe ip. Corinto ka bewi o'jēm. Síría eipi daĝ cu ojuy.

¹⁹Éfeso ka kay o'ju. Priscila o'ju ceweju, Áquila dak. Cencréia ka daĝ ip o'kap. Cencréia ka be bima Paulo o'jakoeat apēn kuy bima Deus pe o'e iap taĝ. Waram ip o'ju kobexixi daĝ. O'timudek ip. Oajēm ip Éfeso ka be. Paulo oibu'un cewejuwi ip—Áquila ejuwi, Priscila ejuwi dak.

Ĝebuĵe Paulo Judeuyū o'tobuxik. Oōm je'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus o'ĝuwēnuwēn cebe ip. O'jewa'ōxixixi Judeuyū eju.

²⁰— Ibunbun ma juy eĝuy ocexe — Judeuyū o'e cebe.

Paulo bit ibu'u o'e cexe ip.

²¹— Ka'ūma — io'e. — Deus ibikuy bima bit ocepit eykay — io'e cebe ip.

O'jewemuwën cebe ip. Éfeso ka bewi o'jëm. Kobexixi dağ o'ju.

²² Cesaréia ka ebikopap pe cemüğ puje o'ju Jerusalém ka be. Itabucayū kay o'ju. O'tobede ip.

Ğebu je kapurüğ tağ o'ju Antioquia ka kay Síría eipi beat ka kay. ²³ Jay. Oajëm. Ibun ma osunuy ibo ka be.

Ğebu je itabucayū o'ğutaybinbin. Soat kaka dağ imutaybitbin ip oekukuku. O'jëm Antioquia ka bewi. Kapurüğ tağ o'ju. Galácia eipi dağ oekukuku, Frígia eipi dağ tak. Jesus a'okayayū mutaybinbin oekukuku. Itabut cîcā ip o'e cüğ ma o'ğutaybinbin puye.

²⁴ Apolo oajëm Éfeso ka be. Apolo ağokatkat osunuy. Judeu osunuy. Alexandria ka bewiat osunuy. Idim cîcā o'jekawënwën. Itaybit cîcā Deus ekawën. ²⁵ Kuy bima wara'acat ixe o'ğutaybitbin wuykukukat e dağ wuyeku am iam. Jedokdokap kuğ o'ğutaybitbin ip. Cüğ ma o'ğutaybitbin apën wuykukukat cuk adi oekuku iam. Itaybit osunuy apën João Batista adeayū o'ğubatisasan ikêrëat mujurügrüğap o'jepere ip iap mubapuk am iam. Itaybit ğu bit osunuy apën ğasū wuyju jewemubatisasanan “Jesus ebekitkit oceju” i'e am wuybureyū be iam. ²⁶ Jecokcokap kuğ osunuy imutaybitbin Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawënwënap'a be. Áquila, Priscila dak Apolo o'tujowat jeduk'a be cekawën co epere buje. Apën wuykukukat e dağ ajeku iam o'ğutaybin ip. Itaybit'ümapi o'ğutaybin ip—ixe o'ya'ïjojo ğu buk iam. Cüğ cîcā ma o'ğutaybin ip.

²⁷ Ibocewi Jesus kay itabucayū Apolo o'tomuwa ixe cu ojuy Grécia eipi kay buye.

— Cum puk òn Grécia eipi kay — Apolo o'e.

— Ha'a — io'e ip.

Cartadup o'tupmubarak ip tupmuju am Apolo eju. O'tupmubarak ip Grécia eipi watwat peaptum—itabucayū beaptum. O'tupmubarak ip xipan cuy Apolo epe-jukuk iaptum.

Ğebu je Apolo itabucayū o'ğutaybitbin cîcā Deus ekawën Grécia eipi be jajëm puje. Oitabun ip Jesus kay, Deus xe ikukpin ip puye. ²⁸ Apolo Judeuyū a'òxixiğ o'e soat etabutpe.

— Jesus acā Deus emunaë. Jesus acā o'taë wuydaxijojo'ukan — io'e cebe ip. — Imën ibararak opop Deus ekawën tup pe — io'e cebe ip.

Müğ ma ip osodop. Ya'ômuyypit pa'ore cebe ip.

19 Apolo Corinto ka be bima Paulo o'kap soat kaka dağ. Éfeso ka kay o'ju. Jay. Oajëm Éfeso ka be.

Ğebu je Jesus a'okayayū o'tobuxik. Doze be ip osodop. João Batista imubatisasan oeku ikêrëat mujurügrüğap epereap mubapuk am warara'acayū be. Itaybit o'e ip João emumutaybinbinam. ² Paulo o'jekawën ceweju ip.

— Ibiōğbuk xipacat oòm tu eywebe, Jesus kay eyetabun puje? — io'e.

— Ka'uma. Oòm ğu — io'e ip. — Ajo xe'e Ibiōğbuk xipacat? Ocejeküyjo ğu buk ixem — io'e ip.

³ — Abu-a'ōbi juk eymubatisasaan? — Paulo o'e.

— João Batista a'ōbi juk ocemubatisasaan — io'e ip.

⁴ — João ikêrëat mujurügrüğ o'jepere'iyū mubatisasan oeku — io'e. — Imubatisasan pima, “Wara'acat omuyku kanomüm. Ibutet Jesus i. Ixe kay juy eyetabun epe-sop,” i'e'e'uk osunuy João — io'e Paulo.

⁵ Iboap co buje o'jewemubatisasaan ip “Oceju Jesus ebekitkiyū ġasū bit—ixe acā ocekukukat” i'e am jebureyū be. ⁶ Paulo jebu o'subumōġ yabi jeje ip. Ibiōġbuk xipacat oōm cebe ip. Ya'ōba'arēmat a'ōm o'jekawēnwēn ip. Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn ip. ⁷ Doze be osodop ip—Jesus kay itabucayū.

⁸ Ġebu je Paulo Deus ekawēn o'ġuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be—Deus eju kawēnwēnap'a be—Ēfeso ka beat'a be. Ja'ōcam Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

— Ġaxīn ma Deus soat kukukan je'e — io'e ibo ka watwat pe.

Ibun osunuy ibo ka be imutaybitbin—ebapūġ kaxi. ⁹ Pūġpūġayū bit Paulo be je-mutaybitbinap kay ġu o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus kay. Jesus o'jomuymuy ip adeayū be. Imēnpuye Paulo o'jeok cexewi ip—Jesus kay jetabut am ibu'u'uyayū xewi.

Wara'at'a kay o'ju Jesus a'ōkayayū eju. Iġo'a wuymutaybitbinap'a o'yanuy. Soat kabia Paulo imutaybitbin osunuy iġo'a be. Iġo'a be Tirano imutaybitbin'uk osunuy pūġpūġ ehora daġ. Ixe imutaybitbin'um pima Paulo Jesus ekawēn imutaybitbin'uk osunuy. ¹⁰ Imēn imutaybitbin'uk osunuy xepxep koato bun. Imēneju ade jījā wuykukukat Jesus ekawēn o'ya'ījojo—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Soat Ásia eipi watwat o'ya'ījojo.

¹¹ Ġebu je Deus ja'ōbacaap o'ġūm Paulo be wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am adeayū etabutpe—o'jojojo ġu buk ip iap mubapuk am. ¹² Imēnpuye adeayū Paulo epaġo o'jat cexewi—paġonōmnōm, ikūmpi ekabek tak. Ixe paġo o'jomōġ ip iwātax-ippiayū be. O'je'ada'ada ip ixe paġo mōġ puje. Xipat o'e ip. Ibiōġbuk kērēat tak o'jēm jēm adeayū bewi ixe paġo mōġ puje.

¹³ Ġebu je pūġpūġ Judeuyū ibiōġbuk kērēat o'ġujēm jēm warara'acat pewi. Pūġ ka be ġu ip osodop. Soat kaka daġ oekukuku ip. Ibiōġbuk kērēat mujēm jēm'uk oekukuku ip.

Paulo babim imujēm ojuy ip.

— Ocekukukat Jesus a'ōbi oceju e'em ewebe “Ejēm cuy cebewi,” i — io'e ip ibiōġbuk kērēat pe.

¹⁴ Imēn imujēm jēm ip osodop 7 be aġokat kayū. Ikitpitpityū osodop ip. Cebay butet Ceva i osunuy. Ceva Judeu osunuy. Judeuyū epaīyū kukukat osunuy. Jesus a'ōbi ibiōġbuk kērēat mujēm jēm'uk osodop ip adeayū bewi ikitpitpiyū.

¹⁵ Jesus a'ōbi imujēm ojuy bima bit, ibiōġbuk kērēat o'jede cebe ip.

— Wetaybit Jesus — io'e. — Wetaybit Paulom tak — io'e. — Pām eyju? Abuyū eyju? Jesus a'ōkayayū ġu eyju oxe bit — ibiōġbuk kērēat o'e cebe ip.

¹⁶ Ibiōġbuk kērēat kukat o'jedorodoro cekay ip—7 beayū kay. Toti ip o'ġuwekuwek. O'watwat ip iġo'a bewi 7 beayū. O'jenapōn ip soat iwekwek. Soat ip yaokaka o'jēm. Ibo o'jebapuk Ēfeso ka be.

¹⁷ Iboap awēġ o'yawēġtobuxik ip—Ēfeso ka watwat, Judeuyū, Judeuyū'ūmayū dak. Iparara o'e ip te'e ma “Jesus a'ōbi ōn” i'eap puxim.

— Wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi jījā — io'e'e ip. Ade ixeyū'in oitabun wuykukukat Jesus kay.

¹⁸ Ade wamomoyū dak oitabun Jesus kay. Apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ ip iap o'ġuwēn ip Paulo be. Itabut cīcā o'e ip Jesus kay. Jebukaypacap o'jepere ip.

¹⁹ Ġebu je ibukaypacap ibararak osodop taperadup pe ibibodo. Oibu'un ip jebibododon. Warara'acat muyū ām ip oibu'un. Jebukaypacaptup o'tupmu'awero ip

tupmupik am soatup. O'tupmupik ip soat etabutpe. Teiboğ cîcâ osodop tuptei. Tuptei 50,000 dinheiro osodop isurūgat prata muğēgē.

²⁰ Imēneju warara'acayū oitabun Jesus kay. Tak ġu ip oitabun. Deus ekawēn kay jījā ip o'e, cūğ cîcâ cexe ip puye.

²¹ Ġebu je Paulo co ojuy Jerusalēm ka kay. Deus a'ōbi cu ojuy o'e Macedōnia eipi dağ cu ojuy, Acaia eipi dağ tak.

— Jerusalēm ka kay oju pin — io'e jewebe ma. — Ibo ka be oju buje Roma ka kay dak oju pin — io'e jewebe ma.

²² Xepxep jewejuayū'in o'ğuju jewap Macedōnia eipi be. Timóteo o'ğuju, Erasto dak. Ixe bit Ásia eipi be ibunbun mabuk osunuy.

²³ Ġebu je Demétrio adeayū o'gutakomān Jesus a'okayayū kay. O'gutakomān ip, soat kaka dağayū oitabun Jesus kay buye. ²⁴⁻²⁵ Demétrio pratam yamuğēgē'ukat osunuy. Diana kay je'e'eap'a'it'it'a muğēgē'ukat osunuy. Ade Éfeso ka watwat kapikpik'uk ip osodop Demétrio eju ibiat'a muğēgēm. Ade dinheiro bubu'uk ip osodop ibiat'a muğēgēapteim. Tüybe Diana Deus iān o'e ip Éfeso ka watwat. Imēnpuye te'e ma Diana kay jījā ip osodop. Demétrio ibiat'a muğēgē'ukayū o'tomuwā je'awero am soat jeweju kapikpik'ukayū dak.

Ibocewi o'jekawēn cebe ip.

— Oburereyū — io'e. — Eyetaybit ade dinheiro bubum wuyju wuyekapikapteim iam. ²⁶ Paulo bit adeayū mubu'u'un jetabut am Diana kay. “Ijodiat emumuğē Deus ġu,” i'e'em ixe soat pe. Imēnpuye adeayū pu'u'un ip jetabut am Diana kay. Jetabucap epereperem ip — io'e.

— Itabut o'e ip Paulo ekawēn kay—Éfeso ka watwat, soat Ásia eipi watwat tak — io'e. — Imēn xipat ġu jījā wuywebe! ²⁷ Imēn ibun pima, ajo be acejekapik? Wuyekapikap ka'ümğü o'e. “Ibuyxim ġu oce'e Diana duk'a!” i je'e ip adeayū—Ásia eipi watwat, soat ka dağayū dak — io'e. — “Diana Deus ġu,” i je'e ip — io'e.

²⁸ Imēneju Demétrio ekawēn cocoayū isapka'ore o'e Paulo kay.

Ġebu je o'jewāwā ip ya'ōberen—Diana kay je'e'eap'a'it'it'a muğēgē'ukayū.

— Diana ya'ōbuyxi jījā! — io'e ip ya'ōberen. — Soat ka watwat itabut cekay! — io'e ip. — Diana kay acā wuyetabut! Diana acā Deus! — i te'e ma o'e ip ya'ōberen.

²⁹ Tüybe Diana Deus iān o'e ip. Imēnpuye soat'a'a dağ ip ya'ōberen o'jewāwā.

Ade ip dao ma o'ju je'aweroroap'a kay—yaboğat'a kay. Cum pima ip xepxepayū o'jat Paulo eju jekuku'ukayū—Macedōnia eipi bewiayū. Gaio o'jat ip, Aristarco dak. O'tujowat ip je'aweroroap'a be—yaboğat'a be. Tak ġu ip o'je'awero iğ'o'a be.

³⁰ Paulo ōm ojuy o'e iğ'o'a be. Imēnpit itabucayū o'ğūōmat ġu. ³¹ Warara'acayū dak o'jewa'ōmuju Paulo be—Ásia eipi kukukayū—ibureyū.

— Eōm ġu juy je'aweroroap'a be — io'e ip. — Aokam cuy ip — io'e ip Paulo be.

— Oōm ġu — io'e.

³² Ġebu je aweromayū warēmtağ ma o'jewāwā. Wara'at tağtağtağ ma ip jewāwāwām. Apēğām ijoce awerom wuyju iam itaybit ġu o'e ip. Inaka ya'ōberen ma jewāwāwām ip. Itakoma jījā ip o'e Paulo ejuayū kay, Judeuyū kay dak.

³³ Ġebu je Judeuyū itakomaayū mudin ojuy o'e. Imēnpuye Alexandre o'ğuju ip jewāwāyū dopabe. Alexandre itakomaayū mudin ojuy o'e. O'jebaeuru mūğ ma epesop i'e am aweromayū be.

³⁴ Teku Judeu iam itaybit puje, biğ ma ip o'jewāwā.

— Diana ya'öbuyxi jījā! — io'e ip ya'öberen. — Ixe Diana deus wuyxe soat xe, Éfeso ka watwat xe! — io'e ip ya'öberen.

Ibun cīcā ip o'jewāwā. Xepxep hora ya'öberen o'jewāwā ip. O'jewāwā ip tūybe Diana Deus iān o'e ip puye.

³⁵ Ġebuĵe aġokatkat jewāwāwāyū o'ġuymūġ. Ixe aġokatkat Éfeso ka kukukayū'in sunuy. Pa'orem cīcā jewāwāwāyū o'ġuymūġ. O'jekawēn cebe ip.

— Éfeso ka watwat, eya'öpīcūġcūġ cuy epesop wekawēn kay! — io'e. — Soat kaka daġayū itaybit ip Éfeso ka watwat Diana kay je'e'eap'a kukan iam—deus tuk'a kukan iam—kuy bima kabi bewi o'kopiāt'a kukan iam. ³⁶ Abu kuka o'e: “Éfeso ka watwat itabut ġu Diana kay,” i? Ka'ūma ma! — io'e. — Imēnpuye juy epeyewāwā ġu — io'e. — Mūġ ma epesop! — io'e. — Warēmtaġ ġu juy epe'e'e! — io'e cebe ip. ³⁷ — Te'e ma juk iteyū aġokatkayū epetojot ijoce — io'e. — Diana kay je'e'eap'a beat o'tujupa'um ġu ip — io'e. — Diana nuyap'a o'jomuymuy ġu ip — io'e.

³⁸ — Demétrio, ceweju kapikpik'ukayū dak warara'acat muy pin pima, cum ip ibimāmāat ekawēn coco'ukat topabe — io'e. — Ade ip wuyka be. Ijoce ġu bit ip warara'acat jomuymuy—ibimāmāat ekawēn coco'ukat topabe acā — io'e. — Soat em ip je'awerorom. ³⁹ Ce'awero buje ip ceweju juy ip epeyekawēn — io'e. — Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ cuy ajeku — io'e. — Cedaġ'ūm cīcā wuyju e'em ġasū bit — io'e. — Warēmtaġ wuyju e'em ġasū bit — io'e.

⁴⁰ — César ebekitkit kuka o'e wuywebe: “Cedaġ ġu juk adi epe'e'e,” i. “César a'ō daġ ġu juk epeye'awero,” i kuka o'e ip wuywebe — io'e. — Ipiāt kuka o'supī'ajoat ip wuywebe — io'e. — “Cedaġ ma mo a'ġu oceju e'em” i'e ba'ore wuywebe — io'e cebe ip.

⁴¹ Soat aweromayū o'ġuypit iboap epere buje. O'jepit ip jeduk'a be.

20 Ce'aweroap epere buje Paulo Jesus kay itabucayū o'tomuwā je'awero am. O'jekawēn ceweju ip ya'ōmucan am. Ġuyjom:

— Cum puk ōn — io'e cebe ip. — Macedōnia eipi kay ōn cum. Eybu'um ġu juy epesop Jesus kay — io'e cebe ip.

O'jēm Éfeso ka bewi. O'ju.

² Ġebuĵe Macedōnia eipi daġ oeku. Soat kaka daġ oekuku itabucayū jojom. O'ġubikuy ip biġ ma itabut am Jesus kay.

³ Grécia eipi kay oajēm. Ebapūġ kaxi ibo eipi be osunuy. Paulo ma tiboġ cīcāat mudēk ojuy o'e Sírīa eipi kay jeju am. Judeuyū bit Paulo aoka ojuy ip. O'jewawē ip Paulo aoka am.

— Ġa'a juy ayaoka — io'e ip. — Kobexixi be iōm puje juy ayaoka — io'e ip.

Paulo o'jekūyjo jaoka ojuy ip iam. Imēnpuye oibu'un tiboġ cīcāati mudēk am.

Fīlipos ka kay Paulo o'ju. Kapurūġ taġ o'ju. Macedōnia eipi daġwi o'ju. Warara'acayū o'ju ceweju itabucayū. ⁴ Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju: Sópattro, Aristarco, Segundo, Gaio, Timóteo, Tíquico, Trófimo. Sópattro Beréia ka bewiat osunuy. Pirro ipot osunuy. Aristarco Tessalōnica ka bewiat osunuy, Segundo dak. Gaio Derbe ka bewiat osunuy. Tíquico Ásia eipi bewiat osunuy, Trófimo dak. Ibūrū ma ip o'ju Paulo eju—7 beayū. ⁵ Jay. Oajēm ip. Ōn tak cuk adi oġuy Filipos ka be. Ōn Lucas. Ijudup mubarararaġ ōn.

Ibocewi 7 beayū o'ju ocewap Trôade ka be ocewiwi am. Paulo odopabijuk Filipos ka be. ⁶ Judeuyū peta muġēġēm osodop ixeyū kabia daġ. Imuġēġēm pima pāo'a o'o'uk osodop ip—yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a.

Ixe epeta kap puje Trôade ka kay oceju. Ocejēm Filipos ka bewi. Kobexixi be oceôm. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Pūḡpōḡbi xet tiboḡ cīcāati daḡ oceku. Warara'acayū ocenomuixik pūḡpōḡbi xet kap puje—itabucayū—7 beayū. Ocenomuixik ip Trôade ka be. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. 7 xet ibo ka be ocesop.

⁷ Katpuje oceje'awero soat itabucayū eju Sábado bima. Pāo'a o am oceje'awero Jesus e'ūap kay oceḡebu am. Yaboḡat'abi be oceje'awero—umat'abi be. Paulo ocemutaybitbin o'e umat'abi be, kuyaje wara'at ka kay cum puye. Ibun osunuy ocemutaybitbin. Iximadakpe mabuk ocemutaybitbin osunuy. ⁸ Torotoro'i oeku lamparina'a umat'abi daḡ yabimukabia am.

⁹ Aḡokatkat tak Paulo ekawēn o'jekūyjo iboce—yaypan'isuat. Ibutet Êutico i osunuy. Xik'i osunuy uk'aba'etatok pe. Xiih. Oixet pin cīcā ibun osunuy kawēnwēn puye. Xet. O'xet. Wūn. Bēkū. Umwi o'at. O'ḡu'āy ip. Kuy ce'ū. ¹⁰ Paulo o'kop umat'abi bewi.

O'kop ce'ūat kay. Erot io'e. O'jeerot. Ce'ūat o'yakobut. O'jekawēn itabucayū eju.

— Epeyekuy ḡu juy — io'e. — Ce'ū ḡu teku! Itait ma — io'e.

¹¹ Ḡebye umat'abi be ḡuto ocejeu. Pāo'a oceyadakat iḡo'abi be Jesus e'ūap kay oceḡebu am. Ocejekōn. Paulo kabiam oibu'un kawēnwēnapi. Oikabia kawēnwēn. O'jēm kabia buje.

¹² Yaypan'isuat o'tujowat ip tuk'a be. Soat ip icokcok o'e i'at'ibit o'jetait puye.

¹³ — Cum ōn Assôs ka kay — Paulo juk o'e ocewebe. — Kapurūḡ taḡwi ma ōn cum — io'e. — Iboce ōn jeydopabijuk. Kobexixi daḡwi juy eyju bit epeju — io'e ocewebe.

¹⁴ Oceju Paulo wap. Kobexixi be oceôm. Oceju Assôs ka be. Paulo dak o'ju kapurūḡ taḡwi Assôs ka be. Ibo ka bewi ixē dak oôm kobexixi be oceweju.

Ḡebye oceju Mileto ka kay. Mitilene ka daḡ oceku. ¹⁵ Ocejēm Mitilene ka bewi. Kuyaje ocajēm tip'aweroro weḡūn. Tip'aweroro butet Quios i osunuy. Kuyaje ocejēm Mileto ka be. ¹⁶ Paulo ibu'u osunuy ibun jenuy am Ásia eipi be. Imēnpuye ocejecū ḡu Éfeso ka be. Ocekap ma. Jerusalém ka be yajēm pin o'e peta muḡē awap—Pentecostes ekabia awap.

¹⁷ Ḡebye Paulo Éfeso ka watwat o'tomuwā Mileto ka be bima—Jesus kay itabucayū kukukayū. Mileto ka Efeso ka tēḡ ma o'sukadap. O'tomuwā ip tot am jekay.

¹⁸ Yajēm puje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Ibun cuk oḡuy eyxe. Wuykukukat peam kapikpiḡ pima cedaḡ ma juk adi ojekukuku. Ásia eipi bewi wajēm pujeap ojekukuku cedaḡ. Eytaybit wekukum. ¹⁹ “Soat podi ma wa'ōbuyxi ōn,” i'ūmḡu juk adi ocece eywebe. Oḡuycūḡ cuk adi ojekukuku warara'acayū ikērēat muḡēḡēm pima. Ipiat cuk adi osupīājojo. Judeuyū oaoka ojuy bima. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe. ²⁰ Obu'un ḡu adi kawēn idipat muwēn ām eywebe. Soan ōn eymukūyjojo. Eymutaybitbin cuk adi je'aweroroap'a be, eyduk'a be dak.

²¹ — Jesus muwēnuwēn cuk adi ojekukuku soat pe eywebe—Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak. “Eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye,” i juk adi ocece eywebe. “Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere,” i juk adi ocece eywebe. “Deus ekawēn taḡ cuy epekuku,” i juk adi ocece eywebe. “Jesus Cristo kay eyetabun cuy epesop—wuykukukat kay,” i juk adi ocece eywebe. Imēn cuk adi eymutaybitbin ojekukuku. Eytaybit soat iboam — io'e.

²² — Ġasū bit Jerusalém ka kay ōn cum. Deus biōġbuk a'ōbi ōn cum. Wetaybit ġu apēn je'bapuk owebe Jerusalém ka be iam. ²³ Ipiat cuy osup'i'ajo ibo ka be. Obu ip ibo ka be. Omuōm ip daomūnmūnap'a be. Wetaybit iboam. Soat ka daġ ōn cum pima, Deus biōġbuk kuy juk omukūyjojo iboam. ²⁴ Imēnpit omuparararan ġu iboap. Waokapi ġu. Obikuy jījā bit soat wekapikap mu'ūm ām—Jesus Cristo o'ġūm owebe iap mu'ūm ām. Ixe juk o'e owebe “Ikērēat mujurūgrūġap cuy epeyepere,” i juy ece soat pe,” i. “Eyepere buje Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy ece soat pe,” io'e owebe. “Wuykukukat Jesus kay eyetabun puje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy ece cebe ip,” io'e. “Deus soat em xipan jeykuk,” i juy ece cebe ip,” io'e. “Obikuy jījā wekapikap mu'ūm ām,” io'e.

²⁵ — “Soat ipi daġacat je'e ‘Deus acā wuykukukat,’” i juk adi ocece eywebe kuy bima. ^{26–27} Ġasū bit wetaybit waram eyju ojo ġu ijodi iam. Imēnpit Deus ekawēn cuk adi oġuwēnuwēn eywebe. Deus pe eyemukūyjojoap ekawēn tak oġuwēnuwēn soat pe eywebe. Abu be oġuwēn'ūm? Soat pe ma oġuwēn. Imēnpuyē pūġ ey'in Jesus kay itabut'ūm pima, ōn ġu okpiwat. ²⁸ Deus ekawēn taġ cuy epeku — io'e cebe ip. — Deus biōġbuk cuk eynaē Jesus kay itabucayū kukukayūm. Jesus ebekitiyū ip, ixe o'jedoyekereren cebeam ip puyē — io'e. — Xipan cuy ip epejujuk ovelha kukuk'ukat puxim — io'e.

²⁹ — Wetaybit ōn ijoce'ūm pima aġokatkayū jajēm eykay iam—ikērēat mujurūgrūġ'ukayū—ika'uat puximayū. Napaap ip ġuwēn eywebe Jesus kay eyetabucap epereap ojuy. Ovelha kay wida ajēmap puxim jajēm ip eykay. Adeayū ġuġuykukuku ip. Icēmān ġu ip ġutaybin—napaam acā. ^{30–31} Warara'acayū ġuġuykukuku ip jetabucap epereap ojuy. Imēneju aġ cuy epesop ixeyū be eymuġuykukuap puxim. Pūġpūġ ey'in tak warara'acayū ġuġuykukuku jetabucap epereap ojuy — io'e cebe ip.

— Ebapūġ koato ma juk adi eymutaybinbin oġuyġuyġuy. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oġuyġuyġuy eywebe kabiam, ixima daġ tak — io'e. — Ekay wetabotaidabotbon kapikpiġ cuk adi oġuyġuyġuy. Ġebum cuy epesop iboap kay — io'e cebe ip.

³² — Deus pit xipan cīcā jeykuk — io'e cebe ip. — Deus ekawēn kay juy epesop — io'e. — Ixe ekawēn kay bima, eypararam ġu epesop. Deus ekawēn kay bima, jeybu'un ġu Jesus kay eyetabut am. Deus xipacat ūmūm jebekitiyū be. Eywebe dak xipacat je'ġūmġūm — io'e. ³³ — Eyxe bima wetabikuku ġu juk oġuy eybubut kay eyxe bima, eyeprata kay dak, eyeouro kay dak, eydoti kay dak. ³⁴ Ōn ma kapikpik'uk oġuy obubut pu am, odoti bu am tak, owejuayū bubut pu am tak, owejuayū doti bu am tak. Eyju dak eyetaybit iboam. Imēn cuk adi ojekuku eyxe bima. ³⁵ Eyju dak wekukuap puxim cuy epeku ġasū — io'e. — Acejekapik cīcā juy tadaybotbocayū buywat am. Kuy imēn adi eymutaybitbin oġuy — io'e. — Wuykukukat Jesus imēn o'e:

Ibubu'ukat cōkōkap podi ma iūmūm'ukat pit e'em, i. Imēn o'e wuykukukat Jesus Cristo — io'e. — Cekawēn kay ġebum cuy epesop — io'e cebe ip.

³⁶ Paulo imēn o'jekawēn Jesus a'ōkayayū kukukayū eju—Éfeso ka bewiayū eju.

Iboap e buje Paulo o'jēġ'aecōġcōġ. O'jekawēn Deus eju. Soat Éfeso ka bewiayū dak o'jekawēn Deus eju. ³⁷ Soat ip wawa o'e Paulo cēm puyē.

Ġebuje Paulo ip o'yakobutbut. O'yaġobukōnkōn ip cēm puyē. ³⁸ Iġuycūġcūġ ip o'e Paulo ekawēn kay, “Waram eyju ojo ġu ijodi,” io'e buyē.

21 O'ju ip Paulo eju kobexixi kay. Ocejewemuwën cebe ip. Ocejëm cexewi ip. Ocejëm kobexixi be.

Tiro ka kay oceju. Cucum pima oceju tip'aweroro be. Ocajëm tip'aweroro be. Tip'aweroro butet Cós i osunuy. Kuyaje ocajëm Rodes ka ebikopap pe. Ibocewi ocajëm Pátara ka be.

² Wara'at kobexixi ocetobuxik. Ocejëm cebe—Fenícia eipi kay cu ojuyat pe. Ocejëm ebikopap pewi. ³ Wara'at tip'aweroro ocetipcoco ġebuġe. Ibutet Chipre i osunuy. Ocejëm wuyba'ūġat kadi. Oceju Síría eipi be. Ocejëmüġ Tiro ka ebikopap pe. Tiro ka Síría eipi be opop. Kobexixi be kapikpik'ukayū tarekrek tujujëm ojuy kobexixi bewi iboce. Imën ocajëm Tiro ka kay.

⁴ Jesus kay itabucayū ocetobuxik ibo ka be. Ibun ma ocesop cexe ip. 7 xet ocesop cexe ip. Ixeyū o'jekawën Paulo eju Deus biōġbuk a'ōbi.

— Eju ġu juy Jerusalém ka be — io'e ip Paulo be. — Jaoka ip itakomaayū — io'e ip.

⁵ Ocejëm puje, itabucayū o'je'awero ocewebe jewemuwën ām—āġokatkayū, aoyū dak, bekikit tak. Oceweju o'ju ip ebikopap pe. Ocejëġ'acēōġcōġ ka'oririt pe. Deus eju ocejekawën.

— Cum puk oceju — i oce Tiro ka bewiayū be.

— Ha'a — io'e ip. — Deus cuy je'ju eyweju — io'e ip ocewebe.

⁶ Ocejëm kobexixi be. Ixeyū bit o'jepit jeduk'a be. Imën ocejëm Tiro ka bewi. ⁷ Kobexixi daġ oceju.

Ocejëm Ptolemaida ka kay. Itabucayū ocetobuxik. Pūġ kabia ocesop cexe ip.

⁸ Kuyaje ocajëm Cesaréia ka be. Filipe ocetobuxik. Filipe kawën idipat muwënuwën'ukat osunuy. Kuy bima Jerusalém ka watwat Filipe o'jomuy itabucayū buywatwat'ukan 6 beayū eju. Ixe duk'a be ocesop. ⁹ Ixe ebadipdip taxit osunuy. Itoptep ġū ixeyū bit osodop. Deus ekawën muwënuwën'ukayū osodop ip. Puġ kabia ġū ixe duk'a be ocesop.

¹⁰ Āġokatkat tak oajëm ocekey. Oajëm Judéia eipi bewi. Deus ekawën muwënuwën'ukat osunuy. Āġabo i ibutet osunuy. Apën ġuyjom je'bapuk iam Deus ocemutaybitbin'uk osunuy. ¹¹ Ixe Paulo ukpumünpu o'subu'uk. Jebōġbi o'jomünmün Paulo ukpumünpum. Jekaġobi dak o'jomünmün yukpumünpum.

Imünmün epere buje, o'jekawën Paulo eju.

— Deus biōġbuk omuküyjojom — io'e. — Jerusalém ka watwat jedaomün — io'e. — Jedaomün ip apën obōġbi münmün iap puxim — io'e. — Jeüm ip Judeu'ūmayū be—itakomaayū be — io'e.

Āġabo imën o'e Paulo be. ¹² Ġebuġe oceju ocejekawën Paulo eju.

— “Eju ġu juy Jerusalém ka kay,” — i juk ocece ewebe — ioce cebe. — Jedaomün ip — ioce.

— Eju ġu juy — io'e warara'acayū dak yaokaap puxim.

Itabucayū o'tōtōn Paulo iju pin puye—Cesaréia ka watwat.

¹³ — Apënpuye eyju wawa? — io'e Paulo. — Cum cuy ōn Jerusalém ka kay — io'e. — Omūġycūġcūġ eyju? Apënpuye eyju omudaobu'un ojuy? Wuykukukat Jesus ibikuy bima, obu'u ġu oce ixeyū be odaomün ām. Obu'u ġu dak we'ū ām. Wuykukukat Jesus a'ōbi acā ojeku — io'e.

¹⁴ Paulo aġuyumuwarurun pa'ore o'e ocewebe. Imënpuye ocebu'un yaġuyumuwarurun.

— Wuykukukat bikuyap tağ cuy ejeku — i oce cebe.

¹⁵ Imēneju ocejewemuxipan Jerusalēm ka kay oceju am. Oceju.

¹⁶ Jay. Ocajēm Jerusalēm ka kay. Jesus kay itabucayū o'ju oceweju. Ocedujowat ip Menasom kay Cesaréia ka watwat. Menason Chipre eipi bewiat osunuy. Kuyje ma itabucat osunuy Jesus kay. Ixe duk'a be ocesop.

¹⁷ Jerusalēm ka be ocajēm puje itabucyū jom oceku. Icokcok o'e ip ocajēm puje.

¹⁸ Kuyaje Paulo o'ju Tiago kay oceweju. Tiago xe awerom osodop ip itabucayū kukukayū—Jerusalēm ka watwat. ¹⁹ Paulo ixeyū o'tobede.

Ġebuje:

— Deus ja'ōbacaap o'ğubapukpukpuk Judeu'ūmayū be ōn ixeyū xe bima — io'e Paulo. — Tak ġu ip oitabun Jesus kay Judeu'ūmayū. Ade jījā ip oitabun — io'e Paulo cebe ip.

²⁰ — Ka'ūmġu Deus co'iat xipacat! — io'e ip, iboap co buje.

Ġebuje itabucayū kukukayū o'jekawēn Paulo eju.

— Xipit ma, ocekitpit — io'e ip. — Imēnpit etaybit ade Judeuyū itabut o'e Jesus kay iam — io'e ip. — “Jesus kay wuyetabut puje dak Moisés ekawēn tağ cuy ajeku,” i'e'em pit ip — io'e ip. ²¹ — “Paulo bit warēmtağ ma Judeuyū mutaybit-bin Judeuyū'ūmayū ka be bima,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — “Moisés ekawēn tağ ġu juy epeku,” i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “Eyipotpoyū juy epetaypu'ağobixeedakat ġu,” i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “Aypapayū'ūm'ūm ekawēn tağ ġu juy epeku ġasū bit,” i'e'em Paulo,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — Imēn emuymuy Judeuyū, itabut ma'ġu ip Jesus kay — io'e ip. ²² — Kuy ip o'jekūyjo ijoce ajēmap awēğ — io'e ip Paulo be.

²³ — Oce'e'eap tağ cuy ece — io'e ip Paulo be. — Ebadipdip ağokatnayū jewemuisusun Deus xe, itabucayū — io'e ip. — “Ocewemuisun cuy,” i juk o'e ip Deus pe.

²⁴ Ixeyū ebadipdipayū juy etujowat eweju. Wuybabi dağ cuy ecewemuisun ceweju ip — io'e ip Paulo be. — Dinheiro juy eğūm ebadipdipayū be yakoeapteim, iōhō buap teim tak. Iōhō juy ip je'ğūm paīyū be imupik am Deus etabixe. Imēn e'e buje, soat itaybit je'e icēm ġu e'em ip Paulo muymuy iam — io'e ip. — Itaybit je'e ip ēn tak Moisés ekawēn tağ jekukum iam — io'e ip Paulo be.

²⁵ — Kuy oceje'awero Judeu'ūmayū awē ām — io'e ip. — Cartadup ocetupmuju cebe ip—itabucayū be. Imēn e'em iğodup: “Deusbaroyū wap iēnmōğ'ibitēn cuy epe-suēn'o ġu,” i. “Puca doy juy epetoykōn ġu,” i. “Iēntoyteyatēn cuy epe-suēn'o ġu,” i. “Wara'at tayxi eju ġu juy epeyepo, wara'at itop eju ġu dak,” i. Ibiatup ocetup-mubararak ixeyū awēaptum — io'e ip. — Ocewebe yawēwēap tağ cuy jeku ip — io'e ip Paulo be.

— Ma — Paulo o'e. — Eyekawēn tağ cuy oce — io'e.

²⁶ Paulo ixeyū be jawēap tağ o'e. Ebadipdipayū o'tujowat jeweju. Kuyaje o'ju jewemuisun am Deus xe ceweju ip. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be.

— Ġaxīn ma oceisu oce'e — io'e ip paīyū be. — Oceisu bima, iōhō oceğūm eywebe imupik am Deus etabixe — io'e ip paīyū be.

Paulo iōhō kuka o'ğūm ebadipdipayū muisunapteim 7 xet kap puje. Iboap tak o'ğuwēn paīyū be.

²⁷ 7 xet kapap wi ijawūn pima Judeuyū Paulo o'jojojo Deus eju kawēnwēnap'a be—Ásia eipi bewiayū. Ixeyū Judeuyū adeayū o'ğutakomān Pauloyū kay. Ixeyū Paulo o'jat. ²⁸ O'jewāwā ip ya'ōberen adeayū be.

— Israel naxegebitbit! — io'e ip. — Ocebuywan cuy epe'e! — io'e ip. — Daosuw! — io'e ip. — Ağokatkat cuy ajat — io'e ip. — Ixe warēmtağ wuymutaybitbin jekukum soat kaka dağ — io'e ip napa ma.

— Ixe e'em adeayū be: “Judeuyū ikērēat kuğ Deus xe,” i; “Moisés ekawēn tağ ğu juy epeku,” i dak — io'e ip napa ma. — Ixe Deus eju kawēnwēnap'a muymuy — io'e ip napa ma. — Judeu'ūmayū o'tujuōm ija'a be — io'e ip. — Ija'a mubuyxi'ūm'ūm cīcā ip — Judeuyū napa ma o'e—Āsia eipi bewiayū.

²⁹ Tūybe Paulo Judeu'ūmat o'tujuōm Deus eju kawēnwēnap'a be iān o'e ip. Imēnpuye oitakomān ip Paulo kay. Ixe Judeu'ūmat putet Trófimo i osunuy. Ēfeso ka bewiat osunuy. Koap pima Judeuyū Paulo o'jojojo Trófimo eju. Xepxem oekuku ip Jerusalēm ka be—Paulo Trófimo eju. ³⁰ Imēneju ade Jerusalēm ka watwat o'jedau Paulo kay. Soat tağwi o'jedau ip. Paulo o'jat ip. Kururuğ o'tujujēm ip ija'a bewi. Akikay o'tujowat ip. Dao ma ija'a exītabi o'tomudip ip. ³¹ Paulo aoka ojuy ip.

Adeayū dak o'jedau 1000 be sorarayū kukukat kay imukūyjom—Jerusalēm ka wiwi'ukayū kukukat kay.

— Soat Jerusalēm ka watwat jewaokakam! — io'e ip cebe. — Kawēn ikērē jījā — io'e ip. — Jawaoka ojuy ip — io'e ip cebe.

³² Imēnpuye sorarayū kukukat dao ma o'jedau iğo'a be. Ade jījā jesorarayū o'tujowat jewēju. 100 be sorarayū kukukayū dak o'tujowat jewēju.

O'jedau ip Paulo kay. Itakomaayū Paulo mupokupoğ o'e. Oibu'un ip yaoka am sorarayū dobuxik buje. 1000 be sorarayū kukukat oajēm. Jesorarayū o'ğuju Paulo bum iğo'a beayū be yaokaap puxim.

³³ — Epesubumukirik cuy correntebum—xepxepum — io'e sorarayū be.

— Abu ite ağokatkan? — io'e yaoka ojuyayū be. — Apēn ite o'e eywebe? — io'e.

³⁴ Ğe buje yaoka ojuyayū o'jewāwā ya'ōberen. Wara'at tağtağtağ ma ip o'jewāwā. Imēnpuye 1000 be sorarayū kukukat pe itaybit pa'ore o'e apēnpuye Paulo aoka ojuy ip iam.

— Epetujowat cuy wuydopdopap'a be — io'e jesorarayū be.

³⁵ Sorarayū Paulo o'tujowat jedopdopap'a kay. Toptopap'a ewadağğūn xe bima sorarayū ja'ōpi'a jeje Paulo o'tujuu itakomaayū be yaokaap puxim. ³⁶ Itakomaayū nomuju o'jedau ip Paulo bu ojuy.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'ōberen.

³⁷ Ğe buje Paulo o'jekawēn 1000 be sorarayū kukukat pe.

— Wekawēn put tu ewēju? — io'e Grego a'ōm 1000 be sorarayū kukukat pe.

³⁸ — Etaybit tu Grego a'ōm? — io'e. — Egito eipi bewiat ğu du ēn? — io'e. — Kuy bima ixe Egito eipi bewiat adeayū o'ğūawero jenopağoğō ām Roma ka kukukat esorarayū eju. 4000 ağokatkayū oekuku ip ceweju. 4000 beayū o'tujowat uk'a'ūmat pe. Warara'acat aoka ojuy ip o'e. Ēn ixe ağokatkat ğu du? 1000 be sorarayū kukukat o'e Paulo be.

³⁹ — Ka'ūma — io'e. — Ğujuat ğu ōn — io'e. — Wara'at ma ōn pit. Judeu ōn. Tarso ka be okap—Cilícia eipi be — io'e. — Tarso ka waypanap ka—ikaboğatka — io'e. — Wekawēn pin cīcā waoka ojuyayū be. Āğ puk ocekawēn ceweju ip — Paulo o'e.

⁴⁰ — Ha'a. Ecekawēn puk — io'e.

Paulo cūğ'i osunuy sorarayū dopdopap'a ewadağğūn ceje. Wēğwēğ'i o'e jebum itakomaayū muymūğ ām.

Ġebuġe Paulo o'jekawēn itakomaayū be. Ya'ōm ma ip o'jekawēn ceweju ip—Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm.

22 — Tapupuyū okitpitpiyū, baybayū — io'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Ocedodayo juy eywebe wa'ġjoam — io'e.

² — Wuya'ōm ma teku kawēnwēn! — io'e ip Judeuyū.

Mūġ o'e ip ya'ġjo am. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

³ — Ocedodayo juy — io'e. — Judeu ōn. Tarso ka be okap Cilícia eipi be — io'e. — Ijop ka be ma bit owaypan—Jerusalēm ka be Gamaliel be omutaybit am. Moisés ekawēn omutaybitbin osunuy. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn omutaybitbin osunuy — io'e. — Kaypatpan ġu ōn pit wetaybin. Soat eyju Deus bikuyap taġ jeku ojuy. Ōn tak eybuxim cuk adi ibikuyap taġ jeku ojuy oġuy — io'e.

⁴ — Wetakoma jġā juk adi oġuy Jesus a'ōkayayū kay—ieisuata daġ jekuku'ukayū kay. Ixeyū kaykay jġā ma juk adi oġuy. Ade ip otaomūnmūn. Daomūnmūnap'a be ip oġuōmōm—aġokatkayū, aoyū dak. Ade ip oyaokaat ixeyū'in. ⁵ Paīyū kukukayū itaybit imēn cuk adi ojekuku iam, Judeuyū kukukayū dak — io'e. — Ixeyū juk cartadup o'tupūm owebe—Judeuyū beaptum—Damasco ka watwat beaptum — io'e.

— Damasco ka kay juk oju. Jesus kay itabucayū daomūn ām oju. Ijoce taomūnmūn ip tujupit ojuy oju Jerusalēm ka be. Ipiat pi'ajoat ojuy cebe ip oju.

⁶ E daġ cucum pima juk oajēm Damasco ka tēġ ma. Kaxicuġ oajēm. Dao ma oikabia jġā ma wakokoreren. ⁷ O'at ipiju wekuyap pibun.

— Ġebuġe kabi beat oya'ġjojo. O'jekawēn oweju.

— “Saulo,” io'e. “Apēnpuye warēmtaġ ma ēn okuġ?” io'e owebe.

⁸ — “Abu ēn tak, Kariwa?” i oce cebe.

— “Jesus ōn,” io'e. “Nazaré ka be tūibit ōn. Ēn ma ipiat esupi'ajojoat owebe,” io'e.

⁹ Oweju oekukuiayū o'jekuy jġā. Kabiaat o'jojojo ip. Oweju kawēnwēnat a'ō bit o'jojojo ġu ip.

¹⁰ — “Apēntak oce, Kariwa?” i oce.

— “E'āy,” io'e. “Damasco ka be juy eju,” io'e. “Ibo ka be aġokatkat apēn Deus ibikuy ewebe eku am iap ġuwēn ewebe,” io'e — Paulo o'e.

¹¹ — Ġebuġe wekabiokok ojekuku ixe kabiaat iepokat wetabimu'ūm'ūm puye. Owejuayū obacom okuġ. Imēn ocajēm Damasco ka be — io'e.

¹² Ibo ka be bima, aġokatkat oajēm okay. Ibutet Ananias i osunuy. Moisés ekawēn taġ jekuku'ukat osunuy. Xipat cīcā osunuy soat Damasco ka watwat xe—Judeuyū xe. ¹³ O'jekawēn oweju.

— “Obure Saulo, ececoan waram,” i adi o'e owebe.

— Ġebuġe'isum ma ocecoan. Oceak cekay — io'e Paulo. — Waram wetate buje Ananias o'jekawēn oweju.

¹⁴ — “Saulo,” io'e. “Kuyje Deus enaē,” i adi o'e Ananias. “Ocedobuyū'ūm'ūm itabut osodop ip ixe kay. Ixe juk enaē ixe bikuyam etaybit am. Ixe juk enaē ewebe ixe buywatwat'ukat co am—cūġ cīcāat co am. Ixe juk enaē ibuywatwat'ukat pe emukūyjo am,” i adi o'e owebe. ¹⁵ “Ixe ekawēn muwēnuwēn'ukan cuy eġuy,” i adi o'e. “Apēn ejojojoiap cuy eġuwēnuwēn, apēn eya'ġjojoiap tak,” i adi o'e Ananias owebe — io'e Paulo.

¹⁶ — “Ajo wiwim tak ēn? E'āy!” i adi o'e owebe. “Ecewemubatisaan cuy!” i adi o'e. “Ikērēat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece wuykukukat pe,” i adi o'e. “Imēn e'e buje, Deus ikērēat ju'uk ewebewi,” i adi o'e owebe.

Imên Ananias o'jekawên owebe — Paulo o'e.

¹⁷ — Jerusalém ka kay juk ocepit — io'e. — Deus eju kawênwênap'a be oju jekawên âm Deus eju. ¹⁸ Deus ekawên kay ġebum pima wuykukukat ojojojo wexey jo'iat pe — Paulo o'e.

— Ġebuĵe wuykukukat o'jekawên oweju.

— “Daosuw!” i adi o'e owebe. “Ejêm cuy Jerusalém ka bewi. Ijopka beayû itabut ġu je'e ip ekawên kay cedaġ ma'ġu ên omuwênuwên,” i adi o'e owebe wexey jo'iat pe.

¹⁹ — “Ka'ûma, Kariwa,” i adi oce. “Wekawên kay itabut je'e ip,” i adi oce. “Soat ip itaybit apên cuk adi ojekuku iam,” i adi oce cebe. “Itaybit ip apên soat kaka daġ ojekuku iam, apên Judeuyû e'aweroroap'a be juk adi oômôm itabucayû bu ojuy iam tak, apên taomünmün ip cuk adi otujupitpit ijop ka be iam tak, apên cuk adi ip oyaokaka iam tak, apên cuk adi daomünmünap'a be ip oġuômôm iam tak,” i adi oce cebe. ²⁰ “Estêvão aokam pima, ôn tak cuk ojojojo ip—ekawên muwênuwên'ukat aokam pima,” i adi oce cebe. “Tüybe xipat yaoka am iân mo oce. Estêvão'üm o'yaoka'iaiyû eekabek kuġ oġuy,” i adi oce. “Ġasû bit waġuyisun ma ôn jekukum. Soat ijoceayû itaybit iboam. Imênpuye wekawên kay je'e ip,” i adi oce wuykukukat pe.

²¹ — “Ka'ûma,” i adi o'e. “Ejêm cuy ijocewi,” io'e. “Ewebe omuwên puĵe, itabut ġu je'e ip ekawên kay,” i adi o'e. “Ôn ma wüy ma jemuju. Judeu'ûmayû kay ôn jemuju,” i adi wuykukukat o'e owebe — Paulo o'e adeayû be.

²² Paulo ekawên cocom cîcâ ip osodop. “Judeu'ûmayû kay ôn jemuju” i'e buĵe bit, oibu'un ip ya'tjo am. O'jewâwâ ip ya'ôberen.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'ôberen. — Epeyaoka juy! — io'e ip. — Epejoxik akikay — io'e ip.

²³ Ya'ôberen jewâwâwâ ip o'e. Jesay wêġwêġân ip jetakoma jîjâ buye. Ka'wi o'joxikxik ip jetakomaap pibun. ²⁴ 1000 be sorarayû kukukat tak Paulo o'ġuômât sorarayû dopdopap'a be—yaboġat'a be. Itaybin pin o'e apênpuye adeayû ya'ôberen o'jewâwâ iam. Imênpuye o'jekawên sorarayû be.

— Epeġupokupok cuy ixee muġêġebum — io'e. — Ġuwên paxi jekpiwacap jemupikupikap? Apênpuye o'jewâwâ ip ya'ôberen cekay iap ġuwên paxi? — io'e sorarayû be.

²⁵ Sorarayû Paulo o'subôġbimukirik imupokupok am.

Ġebuĵe Paulo o'jekawên 100 be sorarayû kukukat eju.

— César ebekit ôn—Roma ka kukukat ebekit ôn — io'e. — Cedaġ tu eywebe César ebekit mupokupok am? — io'e. — Eyju odujowat ġu buk ibimâmâmâ'ukat ekawên coco'ukayû dopabe — io'e. — Eyetaybit ġu ma buk ôn ma xe'e okpiwat iam, pâm ġuto ka'ûma iam — io'e.

²⁶ Imêneju 100 be sorarayû kukukat o'jekawên 1000 be sorarayû kukukat eju. Apên Paulo o'e cebe iap ekawên o'ġuwên cebe.

— Apêntak ên em cebe? — io'e. — Ixe aġokatkat César ebekit — io'e.

²⁷ 1000 be sorarayû kukukat oajêm Paulo kay.

— Cêm tu ên César ebekit? — io'e Paulo be.

— Hm hm — io'e.

²⁸ — Ôn tak cebekit ma — io'e. — Ade wedinheiro oġu'üm cebekin em pima — io'e.

— Ōn pit cebekit okapap ma — Paulo o'e.

²⁹ Dao ma o'jewede ip cexewi sorarayū—Paulo mupokupok ojuyayū. 1000 be sorarayū kukukat tak yağuybabi'ūm o'e. Yağuybabi'ūm o'e Paulo César ebekit iam itaybit puye, o'subōgbimukirikat puye dak. Soat ip oibu'un Paulo kaykay am.

³⁰ 1000 be sorarayū kukukat itaybin pin o'e apēnpuye Judeuyū Paulo o'jomuymuy iam. Paulo bōgbikirikpu o'subumuwekap kuyaje. Judeuyū ya'ōbuyxiayū o'tomuwā je'awero am. Paīyū kukukayū dak o'tomuwā ibimāmāmāat ekawēn coco'ukayū dak. Soat ip o'je'awero. 1000 be sorarayū kukat Paulo o'tujowat aweromayū dopabe—jewawēwē'ukayū yoboğayū dopabe.

23 Paulo o'jeak jewawēwē'ukayū yoboğayū kay. — Oburereyū — io'e. — Apēn cedağ ma oxe iap tağ cuk adi ojekuku. Cedağ ma ġasū dak ōn jekukum Deus etabutpe — io'e.

² Iboap co buje paīyū kukukat oitakomān Paulo kay. Paīyū kukukat putet Ananias i osunuy. Tūybe Paulo Deus muymuy iān o'e.

— Esubioka juy — io'e Paulo xeyay be. ³ — Deus cuy ipiat supi'ajoat ewebe ma — Paulo o'e paīyū kukukat pe. — Ocemuğuykukuku'ukat ēn! — Paulo o'e. — Ēn xik'i ijoce wa'jjo am etaybit am wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ ocece iam pām ġuto ka'ūma iam. Imēn pit wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ ġu juk ēn tak obiokaat! — io'e Paulo.

⁴ — Ēn Deus epaīyū kukukat muymuy — cexeat o'e Paulo be.

⁵ — Obadipdipyū — io'e. — Wetaybit ġu juk ixe paīyū kukukat iam. Wetaybit pima bit imēn ġu kajuk oce cebe. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Eybadipyū kukukat cuy epejomuymuy ġu, i.

Imēn Deus ekawēn tup e'em — Paulo o'e.

⁶ Paulo o'jeak Fariseuyū kay. O'jewāwā ya'ōberen.

— Obadipdipyū — io'e. — Fariseu ōn! Webay dak Fariseu osunuy. Wetabut wuye'ū buje waram ġuto acejetait iap kay. Imēnpuye eyju wa'jjojom ġasū eyetaybit am okpiwat paxi iam — io'e cebe ip.

Pūğpūğ jewawēwē'ukayū yoboğayū'in Fariseuyū ip osodop. Warara'acayū ixeyū'in Saduceuyū ip osodop. Paulo itaybit o'e iboam. ⁷ Imēneju o'jewāwā ya'ōberen — Fariseu ōn — i. Ade osodop ip jewawēwē'ukayū yoboğayū. ⁸ Fariseuyū ma e'em — Wuye'ū buje waram ġuto acejetait — i. Itabut ip wuybiōğbuk kake iap kay, Deus ekawēn tojtjot'ukayū kake iap kay dak. Saduceuyū bit napa ma e'em: — Wuye'ū buje waram acejetait ġu — i. Itabut ġu ip wuybiōğbuk kake iap kay, Deus ekawēn tojtjot'ukayū kake iap kay dak. Paulo itaybit o'e pūğ tağ ġu ip itabut ip iam. Imēnpuye — Fariseu ōn — io'e cebe ip.

⁹ Iboap co buje o'jewa'ōxikxik cīcā ip jeweweju jewawēwē'ukayū yoboğayū. Wara'at tağtağtağ ma o'e ip. Biğ ma ip o'jewāwā ya'ōberen. Fariseuyū Paulo dayoyom o'e—Moisés ekawēn imutaybitbit'ukayū.

— Ite ağokatkat ikērēat mujurūğrūğ ġu ocexe — io'e ip. — Warēmtağ ġu juy ajukuk! Ibiōğbuk xipacat aco'i o'jekawēn ceweju. Deus ekawēn tojtjot'ukat aco'i o'jekawēn ceweju — io'e ip.

¹⁰ Jewawēwē'ukayū yoboğayū o'jewa'ōxikxik cīcā. Imēnpuye jewaokaka ojuy ip.

— Paulo ġuwekap aco'i teyūku — io'e 1000 be sorarayū kukukat jewa'ōxikxikayū jojom.

— Paulo juy epejat — io'e jesorarayū be. — Epetojot cuy wuydopdopap'a be jewa'ōxikxik'ukayū be yaokaap puxim — io'e cebe ip.

Ya'ō dağ o'e ip sorarayū. O'tujowat ip jedopdopap'a be. Iğo'a be osunuy Paulo.

¹¹ Waram pimaat exima be wuykukukat o'jebapuk Paulo kay ya'ōmucan am. O'jekawēn ceweju.

— Paulo, a'ōcam cuy eğuy — wuykukukat o'e cebe—Paulo be. — Apēn cuk adi Jerusalēm ka watwat pe ēn omuwēnuwēn iap puxim Roma ka watwat pe dak omuwēnuwēn cuy eğuy — Jesus o'e Paulo be.

¹² Kabia buje Judeuyū'in o'je'awero jewawē ām apēn Paulo aceyaoka iam.

— Ğa'a Paulo ayaoka — io'e ip. — Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ğu, acetikōn ğu dak — io'e ip. — Yaoka'ūm pima juy Deus ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e ip jewewebe.

— Ğa'a — io'e ip.

¹³ Imēn o'jekawēn ip jewewebe Deus etabutpe. 40 be osodop ip imēn o'e'e'iaiyū ağokatkayū—Paulo aoka ojuyayū.

¹⁴ Imēn jewawē buje ip o'ju paīyū kukukayū kay, Judeuyū kukukayū kay dak.

— Deus etabutpe juk ocejekawēn — io'e ip. — Pūğ tağ ma ocağuy — io'e ip. — “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ğu, acetikōn ğu dak,” i juk oce — io'e ip. — Imēnpuye Paulo juy epetomuwa' ocewebe jekawēn ām ceweju — io'e ip. ¹⁵ — “Paulo juy eğudot ocekey—jewawēwē'ukayū yoboğayū kay,” i juy epe'e 1000 be sorarayū kukukat pe — io'e ip. — “Iwiwim oceju waram cekawēn co am,” i juy epe'e cebe — io'e ip. — “Cedağ ocewebe waram cekawēn co am,” juy epe'e cebe — io'e ip. — Imēnpit Paulo jajēm ğu jījā. E dağ iwiwim oce'e yaoka am — io'e ip Paulo aoka ojuyayū paīyū kukukayū be—40 beayū o'e.

¹⁶ Imēnpit ağokatkat iboce osunuy—yaypan'isuat—Paulo ixīt'it. Apēn Paulo aoka ojuy ip iam o'jekūyjo.

Ğebuje ixē yaypan'isuat o'ju Paulo kay imukūyjo am. Oōm sorarayū dopdopap'a be. Apēn cuk o'ya'tjojoiap o'ğuwēn Paulo be. ¹⁷ Paulo 100 be sorarayū kukukat o'tomuwa'.

— Ite yaypan'isuat cuy etujowat 1000 be sorarayū kukukat kay, yawēğ muwēn pin cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

¹⁸ Yaypan'isuat o'tujowat.

— Taomūnmūnat Paulo juk onomuwa' ite yaypan'isuat tojon ekay — io'e. — Yawēğ muwēn pin ewebe — io'e 1000 be sorarayū kukukat pe—Cláudio Lísias pe.

¹⁹ Cláudio Lísias yaypan'isuat pu o'subuixik. Iba com o'tujowat jewēju. O'tujowat wara'acat xewi ixeyū be ya'tjoap puxim.

— Ajo-muwēn pin ēn owebe? — io'e.

²⁰ — Judeuyū o'jewawē — io'e. — Kuyaje je'e ewebe ip: “Paulo juy eğudot ocekey,” i — io'e. — “Kuyaje juy eğudot ocewebe waram cekawēn co am,” i je'e ip ewebe — io'e. ²¹ — Imēnpit emuğuykuku ojuy ip. Etibun ğu juy eğuy apēn je'e ip ewebe iap kay — io'e. — 40 ağokatkayū ebitako be Paulo kapap wiwim. “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ğu, acetikōn ğu dak,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — “Paulo aoka'ūm pima wuyekōn puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat wuywebe,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — Ğasū ma edeap wiwim ip — yaypan'isuat o'e Cláudio Lísias pe.

²² — Owebe eğuwēn iap cuy eğuwēn ğu wara'acat pe — io'e yaypan'isuat pe.

Yaypan'isuat o'guypit tuk'a be.

²³ Ġebuġe Cláudio Lísias xepxep 100 be sorarayū kukukayū o'tomuwā.

— 200 sorarayū juy epeġuxipanať iju am Cesaréia ka kay — io'e cebe. — Ixi-madakpe juy epeju — io'e. — 70 cavalo akpi jeġeayū juy je'ju. 200 warara'acayū dak je'ju sorarayū—obukaka'uk co'iat kukayū. ²⁴ Cavalo dak epeġuxipan Paulo beam. Xi-pan cuy Paulo epetujowat Félix dopabe—wuyecuġap dopabe — io'e 100 be sorarayū kukukayū be.

²⁵ Ġebuġe cartadup o'tupmubararak tupmuju am Félix mukūyjoaptum. Imēn e'em ibo dup:

²⁶ Félix, ocecuġap ěn, i. Obutet Cláudio Lísias, i. A'ōbuyxiť oxē, i. Kato mu-jum ōn ewebe ijuđup pe, i. ²⁷ Taomūnmūn aġokatkat mujujum ōn ewebe, i. Judeuyū ixe o'jat, i. Yaoka ojuy ip, i. Ixe César ebekit iam omutaybin puġe wesorarayū eju oju cekay, i. Otujupa'um yaoka ojuy'iaiyū xewi, i. ²⁸ Wetaybin pin oġuy apēntak ite ikērēān o'e cebe ip iam, i. Imēnpuyē ixe otujowat Judeuyū kukukayū dopabe—jewawēwē'ukayū yoboġayū dopabe, i. ²⁹ “Ite aġokatkat wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ġu jekukum,” i juk o'e ip owebe, i. Imēnpit wuyēipi kukukat o'jomuymuy ġu. Cedaġ ġu wuywebe imuōm ām daomūnmūnap'a be, yaoka am tak, i. ³⁰ Ibocewi ip omukūyjo Judeuyū Paulo aoka ojuy iam, i. Imēnpuyē ekay ōn Paulo mujujum, i. “Félix kay juy epeju Paulo awēġ mukērērēn ām,” i juk oce yawēġ mukērērēn ojuyayū be, i. Bay'a, ewātaxipipem ġu juy eġuy, i. Imēn o'tupmubararak. O'tupūm sorarayū be tup tujowat am Félix pe.

³¹ Ġebuġe sorarayū Paulo o'tujowat Cesaréia ka be. O'tujowat ip apēn 1000 be sorarayū kukukat o'e cebe ip iap taġ. O'ju ip cavalo akpi jeġe. Ixima be ip o'ju. Ix-ima bun oeku ip cūġcūġ. Kuyaje dak cūġcūġ ma. Jay. Oajēm ip Antipátride ka be.

³² Ibocewi sorarayū o'jepit Jerusalēm ka kay—cavalo akpi jeġe'ūmayū.

Ibocewi cavalo akpi jeġeayū Paulo o'tujowat kabia buġe. ³³ Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Iecuġap tuk'a kay o'ju ip—Félix duk'a kay. O'tupūm ip Félix pe—Cláudio Lísias emudupmubararaktup. Paulo dak o'ġūm cebe. ³⁴ Félix o'tupcoco.

Tupco buġe Félix o'jekawēn Paulo eju.

— Ajo-eipi wat ěn? — io'e.

— Cilícia eipi wat ōn — io'e.

³⁵ — Awēġmukērērēnayū ajēm puġe jenomuwā ōn a'ijo am — io'e Paulo be.

— Paulo epeġuōm Herodes tūyap'a be—ika kukukat tūyap'a be—yaboġat'a be — Félix o'e jesorarayū be.

O'tujuōm ip.

24 Judeuyū Paulo awēġ o'yawēġmukērērēn Félix pe. 5 xet kap puġe paīyū kukukat oajēm iecuġap kay—Félix kay. Cesaréia ka be oajēm. Ibutet Ananias i osunuy. Xepxep Judeuyū kukukayū dak oajēm ceweju. Ibimāmāat a'ōbuywatwat'ukat tak oajēm ceweju ip. Ibutet Tértulo i osunuy. Oajēm ip cekay. Paulo awēġmukērērēn ām ip oajēm. ² Félix Paulo o'tojocat.

Paulo ajēm puġe Tértulo Paulo awēġ o'yawēġmukērērēn Félix pe.

— Félix — io'e. — Ocecuġap ěn. A'ōbuyxi jījā ěn — io'e. — Soat em ěn xipacan e'em ocewebeam. Etaybit cīcā wuyēipi kukan. Imēnpuyē oceġocġoc cīcā ekay. Ade kabia ka'ūmġu nopaġo soat wuyēipi daġ ěn xipan ocekuġ puyē. ěn idipan e'em ocewe-beam. ³ A'ōbuyxi jījā ěn ocexe. Oceġocġoc ěn soan e'em ocewebeam puyē. ⁴ Imēnpit ibun ġu oceġawēn eweju. Imēnpuyē eya'ōpicūġ cīcā buk — io'e.

⁵ — Ocetaybit soat em ite ağokatkat ocebadipyū kaykayxi iam. Ite ağokatkat soat kaka dağ jekukum—jewaoaka ojuyap mubapukpuğ. Iwarum ma Judeuyū mutaybit-bin. Ite Nazaré ka be tūibit kay itabucayū kukukat—Jesus kay itabucayū kukukat — io'e.

⁶ — Deus eju kawēnwēnap'a mubuyxi'ūm ojuy—yaboğat'a mubuyxi'ūm ojuy — io'e napa ma. — Judeu'ūmat tujowat ojuy iğo'a be — io'e napa ma. — Imēnpuye ocejat — io'e. — Oceya'tjo kajuk ocetaybit am ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ yukpiwat paxi iam, pām ġuto ka'ūma ma iam — io'e.

⁷ — 1000 be sorarayū kukukat pit oajēm Paulo kay. Cláudio Lísias oajēm — io'e. — Puyxibut ġu o'tujupa'um ocexewi — io'e. — “Félix kay juy epeju yawēğ mukērērēn ām,” io'e Cláudio Lísias ocewebe. Imēnpuye ocajēm ekay — io'e Tértulo.

⁸ — Ēn tak cuy ecekawēn Paulo eju — io'e Félix pe. — Etaybit ece'e cedağ ma oceju Paulo awēğ mukērērērēn iam — Tértulo o'e Félix pe.

⁹ — Tértulo icēmān e'em ewebe — soat warara'acayū Judeuyū dak o'e napa ma Félix pe.

Soat ma ip imēn o'e.

¹⁰ Félix o'jepacūğ Paulo kay ěn pukto ecede iape. Paulo o'jewedayo Félix pe.

— Ocokcok cīcā wewedayo am ewebe, ade koato ěn ocekawēn coco'ukat puye—Judeuyū ekawēn coco'ukat puye ibimāmāat ekawēn coco'ukat puye — io'e.

¹¹ — Kuy jījā ġu oajēm Jerusalém ka kay—doze kabia bima ma — io'e. — Wajēm “Ēn xipat cīcā oxē” i'e am Deus pe. Ēn tak etaybit icēmān ōn e'em iam. ¹² Abu-a'ōixkixiğ a'ģu oğuy? Ka'ūma ma! Ka'ūma kaykay ma'ģu oğuy Deus eju kawēnwēnap'a be, Judeuyū e'aweroroap'a be — io'e. — Ağoka dağ tak ka'ūma kaykay ma'ģu oğuy — io'e. ¹³ — Imēneju wa'ōmukorēnrēnap mubapuk pa'ore cebe ip wukpiwat ġu buye — io'e.

¹⁴ — Icēmān ōn e'em ewebe — io'e. — Wetabut Deus kay. Ixe kay dak ocedobuyū'ūm'ūm itabut osodop. Wetabut cekay apēn ġasū o'e'e wuywebe iap tağ. Judeuyū ġaxiāt ekawēn kay ġu ip ġebum. Kuyjeap ekawēn kay ma ip ġebum. Ģaxiāt ekawēn cedağ ġu cexe ip. Wetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudup-mubararaktup peat ekawēn kay. Wetabut soat Moisés pe wuyawēwēap ekawēn kay dak. ¹⁵ Wetabut wuye'ū buje waram ġuto acejetait—xipacat mujurūğrūğ'ukayū, ikērēat mujurūğrūğ'ukayū dak iap kay. Obuxim iteyū Judeuyū dak itabut iboap kay — io'e.

¹⁶ — Apēn cedağ oxē iap tağ ōn jekukum. Soan ōn e'em ikērēat kukap puxim Deus xe, ijodiacat xe dak. Deus itaybit wekuam, ijodiacat tak — io'e.

¹⁷ — Ade koato wūyat eipi dağ ojekukuku. Ģebuje ocepit oka kay. Kuy'ūm'ūm ma ocepit. Dinheiro ūm ām tadaybotbocayū be ocepit—Jerusalém ka watwat pe. Kuy bima Jesus kay itabucayū ixe dinheiro o'ğūm owebe iūm ām cebe ip. Obubut'in kuka ōn tak oğūm Deus pe — io'e.

¹⁸ — Ģebuje xepxep Judeuyū odobuxik Deus eju kawēnwēnap'a be—yaboğat'a be. Ásia eipi bewiyū odobuxik. Ocebabı dağ jewemuisusun oğuy Deus xe. Adeayū eju ġu ip odobuxik. Iğo'a beayū kaykay ġu ip odobuxik. Deus eju kawēnwēnap'a be ip odobuxik Deus pe wedinheiro ūmūm pima. ¹⁹⁻²⁰ Odobuxikayū oajēm ġu ijoce. Wawēğ mukērērēn pin pima juy jajēm ip ijoce wawēğ mukērērē ām ewebe — io'e. — Ajo oğūğē ikērēān cexe ip jewawēwē'ukayū yoboğayū dopabe bima? — io'e Félix pe.

— Jajēm cuy ip ijoce iboap muwēn ām ewebe. ²¹ “Ĝasū eyju wa'ījojom wuyē'ū buje waram ġuto acejetait iap kay wetabut puye,” i ōn pit mo oce cebe ip ya'ōberen. Iboap xe'e cedaġ ġu exe? — io'e Félix pe. — Wuyē'ū buje waram acejetait iap kay wetabut. Imēnpuye Judeuyū wawēġ mukērērēm ojuy — Paulo o'e. Imēn Paulo o'jewedayo Félix pe.

²² Félix itaybit cīcā kuy apēn Jesus a'ōkayayū itabut iam. Waram Paulo jo ojuy o'e. Wara'at kabia o'ġuweġūn waram Paulo a'ījo am.

— 1000 be sorarayū kukukat ajēm puje juy waram a'ījom oce—Cláudio Lísias ajēm puje — io'e Paulo be.

²³ — Xipan teku ejukuk — io'e 100 be sorarayū kukukat pe. — Xipan cuy ejowiwi uk'a be — io'e. — Ibureyū juy tot pi ġu ijo am. Cemukaypinut cuy tojot pi ġu cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

²⁴ Pūġpūġ xet kap puje Félix ajēm jetayxi eju. Itayxi butet Drusila i osunuy. Itayxi Judeu osunuy. Ixe dak Paulo o'tojocat. Jekūyjo pin o'e apēn wuyetabut Jesus Cristo kay iam. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

²⁵ — “Xipan cuy epeku wetabutpe,” i'e'em Deus wuywebe — io'e Paulo. — “Jew-awēwēm cuy epesop ikērēat mujurūġap puxim,” i'e'em — io'e. — Soat acejebapuk Deus xe — io'e. — Ixe kabia be abuyū ikērēat kuġ jexe iap ġuwēn, abuyū ikērēat kuġ ġu iap tak — Paulo o'e cebe ip.

Félix tak iparara o'e ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuy buye.

— Ĝasū bit cuy ejēm oxewi — io'e Paulo be. — Oba'orere'ūm pima waram ōn jedojocat — io'e.

Ibocewi Félix Paulo o'ġujuat ġu jeju pinap taġ iju am. Ade kaxi sorarayū Paulo wiwim osodop. ²⁶ Tūybe Paulo dinheiro je'ġūm owebe jemujēmapteim iān o'e Félix. Imēnpuye ade em Paulo o'tojotjocat jekay. Ade em o'jekawēnwēn ceweju. ²⁷ Imēn osunuy xepxep koato. Pórcio Félix jebureyūm Judeuyū muwexat ojuy. Imēnpuye Paulo o'jepere daomūnmūnap'a be jejēm puje.

Wara'at aġokatkat oajēm Cesaréia ka kay Félix dieġ. Ibutet Pórcio Festo i osunuy. Judéia eipi kukukan o'e Félix dieġ.

25 Ebapūġ xet kap puje Festo o'jēm Cesaréia ka bewi. Jerusalém ka be o'ju Judeuyū kay. ² O'jekawēn paīyū kukukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. Ixeyū waram Paulo o'jomuymuy cebe—Festo be.

³ — Paulo juy eġudot ijoce Jerusalém ka be — io'e ip cebe. — Eġudot cuy ocewebe waram ya'ījo am — io'e ip. Paulo aoka am ip o'jewawē. E daġ iju buje yaoka ojuy ip. Imēnpit Festo o'jede cebe ip.

⁴ — Paulo taomūnmūn Cesaréia ka be — io'e. — Ĝaxīn ma ocepit iboce — io'e.

⁵ — Ey'in pit cuy je'ju oweju—iju pinayū—eykukukayū'in — io'e. — Paulo ikērēat o'ġujurūġ pima, iboam cuy ip omukūyjo Cesaréia ka be — io'e.

⁶ Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Dez kabia Jerusalém ka be osunuy.

Ĝebuġe Festo o'jepit Cesaréia ka kay. Pūġpūġ Judeuyū kukukayū o'ju ceweju. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be.

Kuyaje Festo Paulo o'tojocat. O'ju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Judeuyū kukukayū o'je'awero cexe—Jerusalém ka bewi oajēm'iaiyū.

⁷ Yajēm puje Paulo awēġ o'yawēġmukērērēn ip Jerusalém ka bewiaiyū.

— Paulo ikêrê jījāān o'e — io'e ip napa ma. — Soat em ikêrêat mujurūgrūg'uk osunuy — io'e ip napa ma. Imēnpit icēmān oceju e'em iap mubapuk pa'ore o'e cebe ip.

⁸ Ġebuĵe Paulo o'jewedayo.

— Ikêrēān oce ġu — io'e. — Deus pe Judeuyū awēwēap ekawēn taġ acā ōn jekukum. Deus eju kawēnwēnap'a ojomuymuy ġu. Wuyeipi kukukat César dak ojo-muymuy ġu — io'e Paulo.

⁹ Festo bit Judeuyū mucokcoġ ojuj. Imēnpuye:

— Jerusalém ka be du eju pin? — io'e. — Jerusalém ka be du ixeyū be awēġ mukêrêrēnap co pin oxo? — io'e Paulo be.

¹⁰ — Ap! — io'e. — Odaobu'u. Cūġ'i oce ġasū eyxe—César beam kapikpik'ukayū xe—Roma ka kukat ebekitkiyū xe — io'e. — Jerusalém ka be ġu juy wawēġ mukêrêrēnayū epeya'tjo—iĵoce acā — io'e. — Ajom ġu ikêrēān oce Judeuyū be? Ka'ūma ma! Eyetaybit iboam. ¹¹ Pūġ em ma ikêrêat oġuġē ibima acā kuka epe'e waokam. Eyxe cedaġ waokam ip ibima, “Omujēm cuy ece,” i'ūmġu kuka oce. Iteyū be wawēġ mukêrêrēnap icēm'ūm pima bit, cedaġ ġu waram oūm ām cebe ip. César kay bit oju pin ixo be wawēġ mukêrêrēnayū a'tjo am. Soat eipi kukukat kay bit oju pin — Paulo o'e Festo be.

¹² O'jekawēn jewewēju jewawēwē'ukayū eju Festo. O'jekawēn Paulo eju.

— “César kay bit oju pin ixo be wawēġ mukêrêrēnayū a'tjo am,” i ēn e'em owebe. Imēnpuye César kay ōn jemuĵu — io'e Festo.

¹³⁻¹⁴ Ibuten'ūm pima wara'at eipi kukukat oajēm Cesaréia ka be. Ibutet Agripa i osunuy. Jetayxi eju oajēm. Itayxi butet Berenice i osunuy. Oajēm ip Festo jom. Ade kabia osodop ip iboce.

Ġebuĵe Festo Paulo o'ġuwēn Agripa be.

— Félix aġokatkat taomūnmūn o'jepere iĵoce—Paulo i ibutet — io'e. — O'jepere iecuġam oōm puĵe — io'e.

¹⁵ — Ōn Jerusalém ka be bima paīyū kukukayū Paulo o'ġuwēn owebe Judeuyū kukukayū dak. Paulo kay ġu jījā ip. “Teku ikêrê jījāat o'ġujurūgrūg'ocewebe,” i adi o'e ip owebe napa ma. “Paulo cuy eyaokaat,” i adi o'e ip owebe — io'e. ¹⁶ — Ōn cuk oce cebe ip “Cedaġ ġu wuywebe imēn e am Roma ka be,” i, “Wara'acat awēġ mukêrêrēn puĵe, ikêrêat o'ġujurūg'iat ekawēn cocom wuyju,” i. “Cekawēn cocom wuyju ixo aġokatkat etabutpe, yawēġmukêrêrēnayū etabutpe dak,” i adi oce cebe ip. “Soat ip jekawēnwēn jewewēju bima, cekawēn cocom wuyju,” i adi oce cebe ip. “Yawēġmukêrêrēn'ibit jewedayo but,” i adi oce cebe ip — io'e Festo.

¹⁷ Ġebuĵe Judeuyū oajēm iĵoce okay. Obu'u ġu oġuy ya'tjo am ip — io'e. — Kuyaje oju ibimāmaat ekawēn cocoap'a be. Paulo otojocat — io'e.

¹⁸ Ġebuĵe Paulo awēġ o'yawēġmukêrêrēn ip. Tūybe “Paulo ikêrêat o'ġujurūg' César be,” i je'e ip owebe iān oce. ¹⁹ Imēnpit “Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ġu Paulo jekukum,” adi o'e ip owebe — io'e.

— Ġebuĵe Jesus o'ġuwēn ip owebe — io'e. — “Jesus'ūm oe'ū,” i adi o'e ip owebe — io'e Festo. — “Inaka waram o'jetait,” i adi o'e ip — io'e. — Judeuyū Paulo o'yawēġmukêrêrēn iboap o'ġuwēnuwēn puye. ²⁰ Imēneju “Apēn xe'e kuka oce icēmān omukūyjo am,” i adi oce owebe ma. Paulo eju adi ocekawēn. “Jerusalém ka be du eju pin?” i adi oce cebe. “Ibo ka be du awēġmukêrêrēnayū oya'tjo?” i adi oce cebe — io'e. — “Ibo ka be du ocejekawēn ewēju icēmān wetaybit am?” i adi

oce cebe. ²¹ — Imēnpit Paulo adi o'e owebe: “Odaobu'u. César kay bit oju pin ixé be wawēg mukērērēnayū a'ijo am,” i. Imēnpuye ōn adi oce sorarayū be: “Taomūn-mūnat cuy epejowiwi uk'a be,” i. “Guyjom oḡuju César kay ya'ijo am,” i adi oce — Festo o'e Agripa be.

²² Agripa o'jede Festo be.

— Ōn tak ixé aḡokatkat ekawēn co pin — Agripa o'e.

— Ha'a. Kuyaje juy eya'ijo — Festo o'e.

²³ Kuyaje Agripa oajēm ibimāmāat ekawēn cocoap'a kay Berenice eju. Oajēm ip jedoti dip cīcāat kuḡ—ipi kukukat toti kuḡ. Oajēm ip 1000 be sorarayū kukukayū eju. Warara'acayū eju dak ip oajēm—ya'ōbuyxiayū eju—Cesaréia ka watwat eju. Festo Paulo o'tjocat.

²⁴ Ḡebuḡe Festo o'jekawēn Agripa eju aweromayū etabutpe.

— Agripa — io'e. — Soat ocewejuayū dak — io'e. — Ak epe'e ite aḡokatkat kay — io'e. — Ōn Jerusalém ka be bima ade Judeuyū oajēm okay ite aḡokatkat muymuy am — io'e. — Oajēm ip ijoce dak imuymuy am. Soat em e'em ip: “Ite aḡokatkat cuy eyaokaat,” i. ²⁵ Oxe bit ka'ūma ma ikērēān o'e yaoka am — io'e.

— Ḡebuḡe Paulo adi o'e owebe: “César juy wawēg mukērērēnayū ya'ijo—wuyeipi kukukat,” i. Imēnpuye ijuju pin ōn César kay. ²⁶ Imēnpit apēn otupmubararak iam wetaybit ḡu César mukūyjoaptum. Wetaybit ḡu apēn ite o'e ikērēān iam tak — io'e.

— Paulo otojocat ewebe, Agripa — io'e. — Cūḡ'i ijoce exe. Ēn tak a'ōpicūḡ cuy eḡuy ya'ō kay. Ewebe cekawēn co buje, wetaybit oce tupmubararak am César mukūyjoaptum — io'e. ²⁷ — Apēnpuye Judeuyū ixé o'jomuymuy iap muwēn pa'ore owebe. Imēnpuye cedaḡ ḡu taomūnmūn imuju am César kay. Cedaḡ'ūm cīcā oxe — Festo o'e cebe ip.

26 Ḡebuḡe Paulo o'jewedayo Agripa dopabe. Agripa koam o'jekawēn Paulo be. — Ecededayo juy — io'e Paulo be.

Paulo o'jebueuru. O'jewedayo.

² — Agripa — io'e. — Ocededayo edopabe — io'e. — Wuyeipi kukukat ēn — io'e. — Judeuyū omuymuy jījā. Napa ma e'em ip. “Ikērēān cīcā o'e'e teku,” i. Ocokcok cīcā wawēgmukērērēnayū a'ōmuypit am edopabe ³ etaybit cīcā Judeuyū babim puye, Judeuyū be jewa'ōxikxikap ekawēn tak. Imēnpuye ekspiceḡēm ḡu juy wa'ijo am — io'e.

⁴⁻⁵ Bekin pi ma ōn adi ojekuku Fariseuyū etabucap kuḡ — io'e. — Fariseuyū jekukum Moisés pe wuyawēwēap ekawēn taḡ cīcā ma. Soat Judeuyū itaybit apēn ojekuku bekin pi ma iam, okapap ka be bima iam tak, Jerusalém ka be bima iam tak. Imuwēn pin pima iboap muwēn put ip ewebe, ade koato itaybit ip iboam puye — io'e.

⁶ — Ḡasū ēn wa'ijojom ijoce Deus waram ce'ū'ūayū ḡutait iap kay wetabut puye — io'e. — “Waram ce'ū'ūayū oḡutait,” io'e Deus kuyjeayū be. ⁷ Soat Judeuyū itabut Deus waram ce'ū'ūayū ḡutait iap kay—doze be tiwatwat — io'e. — Imēnpuye “Ka'ūma ma ejo'iat xipacat,” i'e'em ip Deus pe. Imēn e'em ip kabiam, ixima be dak. Agripa, Judeuyū ma wawēgmukērērēn Deus waram ce'ū'ūayū ḡutiat iap kay wetabut puye — io'e. ⁸ — Apēnpuye eyetabut ḡu Deus waram ce'ū'ūayū ḡutait iap kay? — io'e ja'ijojomayū be.

⁹ — Kuy bima ikērēm cīcā Jesus kay itabucayū ojukukuk. Tūybe xipat cīcā owebe imēn ikuk am ip iān oce—Nazaré ka be tūibit ebekitkit kuk am. ¹⁰ Xipan'ūm cīcā

ip ojukukuk Jerusalém ka be bima. Ade itabucayū oġuōmōm daomūnmūnap'a be. Paīyū kukukayū a'ōbi ocece iboam. “Ayaoka juy ip,” i'e'em pima ip, ōn tak “Epēyaoka juy,” i oce. Ade em ipiat osupi'ajojoat cebe ip itabucap epereap ojuy. “Jesus Deus emunaē ġu,” i'e'e an ip cebe oġuy. ¹¹ Imēn cuk adi ojekuku soat kaka daġ, soat Judeuyū e'aweroroap'a daġ tak—Deus eju kawēnwēnap'a daġ. Wetakoma jījā juk adi oġuy cekay ip. Imēnpuye tobatban ip oju wara'at ka kay. Ipiatpi'ajoan cebe ip oju taomūn ām tak — i'o'e.

¹² — Imēnpuye Damasco ka kay oju. Paīyū kukukayū a'ōbi oju. Ade itabucayū daomūnap ojuy oju. Apēn o'jebapuk owebe iap cuy oġuwēn ewebe, Agripa — Paulo o'e.

¹³ — Kabia yoboġat ojojojo kaxicuġ. Kabi kadiwi ojojojo. Kabiam cīcā o'e. Kaxie bodi ma isopsep o'e. Wakokoreren o'e kabia, owejuayū akokoreren tak. ¹⁴ O'at ipi ju. Owejuayū dak o'at ipi ju — i'o'e.

— Ġebuġe kabi kadiwiat o'jekawēn oweju wa'ōm—Judeuyū a'ōm. “Saulo,” i'o'e. “Apēnpuye ěn ipiatpi'ajojoan owebe?” i'o'e. “Imēn e'em pima jumento-buxim ěn. Jumento jejorojorom jeiwat jemuju am jekpiokakam pima,” kabi kadiwiat adi o'e owebe.

¹⁵ — “Abu ěn, Kariwa?” i adi oce cebe.

— “Jesus ōn,” i adi o'e owebe. “Ěn ipiatpi'ajojoan owebe,” i adi o'e owebe. ¹⁶ “E'āy,” i adi o'e owebe. “Cūġi eġuy edaocam,” i'o'e. “Ōn ma ocebapuk ekay enaē ām wekawēn muwēnuwēn'ukan,” i adi o'e owebe. “Ōn enaē ewebe apēn ġasū ejojojo iap muwēn ām wara'acat pe. Wara'at tak oġubapuk ewebe ġuyjom. Iboap tak cuy eġuwēnuwēn wara'acat pe,” i adi o'e owebe. “Omuwēnuwēn'ukan eġuy adeayū be. ¹⁷ Ōn jekuk Judeuyū be aokaap puxim, Judeu'ūmayū be aokaap puxim tak,” i adi o'e owebe. “Ġasū ōn jemuju Judeu'ūmayū be. Ōn jemuju ewebe cūġ ma ixeyū mutaybit am. ¹⁸ Ōn jemuju cebe ip kabiok taġ cekuap puxixim ip—kabia daġ ceku am acā ip—Deus bikuyap taġ acā. Ōn jemuju Satanás a'ō daġ cekuap puxixim—Deus kay itabut am acā ip. Imēn e'e buġe Deus ikērēat ju'uk cebewi ip. Deus pe o'taxijojo'iaiyū eju jeedop ip okay itabut ip puye,” Jesus adi o'e owebe — Paulo o'e.

¹⁹ — Imēnpuye, Agripa — i'o'e. — Apēn kabi kadiwiat o'jekawēn owebe wexey jo'iat pe iap taġ ojekuku — i'o'e.

²⁰ — Ġebuġe kawēn idipat oġuwēnuwēn. Koam oġuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Jerusalém ka watwat pe dak oġuwēnuwēn, Judéia eipi watwat pe dak—soat pe. Judeuyū be oġuwēnuwēn, Judeu'ūmayū be dak. “Eyġucūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye,” i adi ocece cebe ip. “Ikērēat mujurūġrūġap cuy epēyepere,” i. “Eyetabun cuy epesop Deus kay,” i. “Cedaġ cuy epekuku warara'acat pe itaybit am kuy ikērēat mujurūġrūġap o'jepere ip iam,” i adi ocece cebe ip. ²¹ Imēnpuye Judeuyū obu Deus eju kawēnwēnap'a be. Waoka ojuy ip o'e. Deus pit obuywatwan osunuy — i'o'e.

²² — Jesus muwēnuwēn ōn ġasū soat pe ijodiacat pe—ya'ōbuyxiayū be, ka'ūmaayū be dak. Imuwēnuwēn ōn cebe ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudup-mubararaktup ekawēn taġ. Imuwēnuwēn ōn Moisés ekawēntup ekawēn taġ tak. Iwarum ġu imuwēnuwēn ōn. Cūġ ma imuwēnuwēn ōn. ²³ Imēn e'em kuyatup:

Cristo juy ipiat supi'ajo wuydaxijojo'ukan Deus emunaē, i. Je'ū juy, i. Ce'ū buġe juy waram itait je'e, i. Ixe koapat je'e wuy'in waram itait, i. Wuyju waram aceje-tait Cristo o'jetait waram puye, i. Iboap icēmān, i. Cristo iboap o'ġuwēn Judeuyū be, Judeu'ūmayū be dak, i.

Imên e'em kuyatup — Paulo o'e Festo be.

²⁴ Paulo imên jewedayo buje, Festo o'jewāwā:

— Paulo, adaodao! — io'e napa ma. — Adaodao ên tupcocom cîcā buye — io'e napa ma.

²⁵ — Ka'ūma! Wadaodao ġu, Festo — io'e. — Waġuysat ma òn. Icēmān òn e'em ewebe — io'e.

²⁶ Ġebuje Paulo o'jekawēn ipi kukukat eju—Agripa eju.

— Agripa, wa'ōcam òn jewejom exe — io'e. — Etaybit icēmān òn e'em iam. Soat oġuwēn Festo be iam kuy etaybit. Soat iboap o'jebapuk adeayū etabutpe — io'e. — Iba'arēm ġu o'jebapuk — io'e. ²⁷ — Agripa — io'e. — Etabut tu Deus a'ōbi cekawēn muwēnuwēn'ukayū ekawēn kay? Wetaybit kuy etabut iam — io'e.

²⁸ — Tūybe dao ma Cristo kay oġutabun iān purut ēn — Agripa o'e Paulo be.

²⁹ — Xipat kuka o'e dao ma etabut am, dao'ūm pima dak — io'e. — Xipat cîcā kuka o'e soat eyju Cristo kay eyetabut am—ēn, soat wekawēn cocomayū dak — io'e. — Xipat kuka o'e eyju obuxim an. Xipat kuka o'e obuxim eyetabut pima. Obamūnmūnap puxim eybamūnmūn pima bit xipat ġu kuka o'e — Paulo o'e.

³⁰ Iecuġap Agripa o'jēm ibocewi. Festo dak o'jēm, Berenice dak, soat cewejuayū dak. ³¹ Kawēnwēn ma o'jēm ip.

— Ite aġokatkat xipat — io'e ip jewewebe. — Wuyxe bit ka'ūma ma o'e ikērēān. Cūġ ġu wuyxe taomūn ām, yaoka am tak — io'e ip.

³² — “César juy wawēgmukērērēnayū ya'ġjo,” i juk o'e'ūm pima, kajuk oġujēmāt daomūnmūnap'a bewi — Agripa o'e Festo be.

27

Paulo muju ap ojuy ip Roma ka kay Festo, Agripa dak. Kobexixi daġ ip o'ġuju Roma ka kay—Itália eipi beatka kay.

Ġebuje Paulo o'ġūm ip 100 be sorarayū kukukat pe, wara'acayū taomūnmūnayū dak. 100 be sorarayū kukukat putet Júlio i osunuy. Cesorarayū ijop eipi kukukat esorarayū osodop—César esorarayū. Òn tak oju Paulo eju.

Imên oceju Roma ka kay. Aristarco eju oceju—Macedônia eipi bewiat eju—Tessalônica ka bewiat eju. ² Kobexixi be oceōm. Ixe kobexixi Adramítio ka ebikopap pewiat osunuy. Soat Ásia eipi ebikopap taġ cum. Purewuh. Ocejēm Cesaréia ka bewi. Tiboġ cîcāati ocetimudek.

³ Kuyaje ocajēm Sidom ka be. Jay. Júlio xipan cîcā Paulo o'jukuk. Paulo iju pi ġu o'e jebureyū jom. Paulo bureyū iju pi ġu o'e Paulo buywat am.

⁴ Ibocewi waram oceju. Purewuh. Tiboġ cîcāati mudekdeġ oceku. Kabido o'subidoajēm ocedopa bewi. Imēnpuye tip'aweroroboġ kay oceju wuyba'ūġat kadi. Tip'aweroro butet Chipre i osunuy. ⁵ Totek. Tiboġ cîcāati ocetimudek. Cilícia eipi weġūn ocekap, Panflia eipi weġūn tak. Jay. Mirra ka be ocajēm Lícia eipi beatka be. Ibo ka be bima ocekap koapat pewi kobexixi bewi. ⁶ 100 be sorarayū kukukat wara'at o'tobuxik kobexixi. Ixe kobexixi Alexandria ka ebikopap pewiat osunuy. Cum Itália eipi kay. Porōġ. Oceōm ixe kobexixi be waram oceju am. ⁷ Pūġ kabia ġu daodaodao ġu oceju. Pa'orem cîcā Cnido ebikopap pe ocejemūġ. Mūġ.

Ooooh. Kabidoxixi o'subido'at ocedopa bewi. Iba'ore o'e ocewebe oceju pinap taġ kabidoxixi ocewap puye. Imēnpuye oceju tip'aweroro tēġ ma. Tip'aweroro butet Creta i osunuy.

Iboce kabidoxixi'ūmġu o'e—kabido'it ma o'e. Purewuh. Salmona eipi tēġ ma oceju.

⁸ Pa'orem cîcā oceju Creta eipi tēġ ma.

Ibocewi ocejemūg ebikopap pe—Creta eipi be. Jay. Ebikopap putet Bons Portos i osunuy. Ikaboğatka tēg ma osunuy—Laséia ka tēg ma. ⁹ Ibun cīcā ocesop ibo ka be. Judeuyū epeta kuy o'kap Deus xe jemuisusunap epeta. Imēnpuye oceku pi oce'e kobexixi dağ. Kabidoxixi oeku kabiam, muba'atxiri dak.

Ğebuĵe Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

¹⁰ — Obureyū — io'e. — Tiboğ cīcāati dağ wuyju buje iba'ore jījā kuka o'e wuy-webe. Wuyju buje bit soat wuybubut kuka oakōm, soat kobexixi beat tak — io'e. — Kobexixi dak kuka o'jepiriğ. Wuyju dak kuka aje'ū — io'e.

¹¹ Imēnpit 100 be sorarayū kukukat Paulo a'ō kay ğu o'e—kobexixi iwat a'ō kay acā, kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak.

Kobexixi iwat a'ō kay o'e kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak. ¹² Ocesopiat ebikopap xipat ğu osunuy ihi bun ocedop am kabidoxixi buye, muba'atxiri buye dak. Soat warara'acayū iju pin ibocewi. Wara'at ebikopap pe ajēm ojuy warara'acayū—Fenice ka ebikopap pe. Ibo ka dak Creta eipi be osunuy. Kabidoxixi ğu ajēmjēm'uk Fenice ebikopap pe—kaxie tajoreğatpido acā. Imēneju iboce ihi mukap ojuy ip.

— Fenice ebikopap pe juyaju — io'e ip. — Kabido'üm puje juyaju — io'e ip.

¹³ Kaxietajoreğatpido o'subidoajēm—ibidodipat. Kabido ibidoboğ ğu o'e—ibido'it ma. O'subidoajēm ocenomujuwi. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Kabido ibidodip ğasū — io'e ip. — Ğa'aaju — io'e ip. — Kabido juy wuydujowat wuyjupinap tağ — io'e ip.

Kobexixi muycūcūap o'ğuyu ip—ipoxiat, icaat muğēğē. Kabido xipan ocedujowat-wan o'e. Oceju tiwābū etako dağ—Creta eipi etako dağ.

¹⁴ Ğuyjomsūm kabidoxixi o'subidoajēm ocekey. Oooxxx'i. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. O'subidoajēm kapurūğ kadiwi—Creta eipi kadiwi. ¹⁵ O'subidoajēm kobexixi kay. Ixe kabido butet Nordeste i osunuy. O'subidoajēm ocedopa bewi jījā. Iba'ore o'e kobexixi mukorērēn ām kabidoxixi dopabe. Imēnpuye ocebu'un kobexixi mukorērēn ām. Kabido kobexixi o'tujowat. ¹⁶ Oceju wara'at tip'aweroro biōğ kay. Tip'aweroro butet Cauda i osunuy. Kabidoxixi'ümğū o'e iboce—kabido'it ma. ¹⁷ Kobe yopīcat kuğ tak ocesop. Kururuğ oeku kobexixi nomuju. Pa'orem kobe yopīcat oceğuyū idibi bewi. Oceğuyū kobexixi be.

Ibocewi kobexixi be kapikpik'ukayū correntebu o'subumukirik kobexixi kor-eren—ibuboğatpu. O'subumukirik ip kobexixi ewekaap puxim.

— Ka'oririt ijoce ma opop Lībia eipi — io'e ip. — Pipim kobexixi kakam iboce! — io'e ip.

Iparara o'e ip ka'oririt pe kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye kobexixi mujujuap epağo o'ğukop ip kapurūğ kay, kabidoxixi be kobexixi mujuap puxim. Kabidoxixi kobexixi o'ğuju ijuap tağ. Ocekat. Xet. Ocexet iboce.

¹⁸ Kuyaje tarekre k o'joxikxik ip idibi be—kobexixi be tujowat ojuyap. O'joxikxik ip kobexixi poxi mu'üm ām. O'joxikxik ip tipodoyat ocemudekudekun cīcā buye. Ocekat. Xet. Ocexet iboce.

¹⁹ Kuyajebusu kobexixi be kapikpik'ukayū kobexixi beat o'joxik ipoxiat. Jebum ip o'joxik. Xet. Xet. Xet. Xet.

²⁰ Ade kabia oceju kaxi jojom ğu, kasopta dak, kabidoxixi buye. Ocededaxijo ba'ore. ²¹ Ade kabia ocejekōnkōn ğu.

Ğebuĵe Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

— Oburereyũ — io'e. — Eyju juk adi wa'õ kay ġu epesop. Creta ka be bima juk wa'õ kay ġu epesop. Creta ka bewi wuyjuap ġu.

— Wuyjẽm'ũm pima kajuk te'e ma soat tarekrek aġupa'ũm ġu, xipat kajuk wuy-webe dak — io'e.

²² — Ġasũ bit eya'õcam cuy epesop — io'e. — Kobexixi juy jepiriġ. Ka'ũma ma wuy'in pit jeap — io'e.

²³ — Koapat exima Deus ekawẽn tojtõtjot'ukat o'jebapuk okay — io'e. — Deus ixex o'ġudot okay. Ixe Deus okukukat. Ixe Deus ebekit õn. Cekawẽn tojtõtjot'ukat o'jekawẽn oweju.

²⁴ — “Paulo, epararam ġu juy eġuy,” io'e owebe — io'e Paulo. “Ajẽm cuy César kay—Roma ka kukukat kay,” io'e. “Õn aġ ekay, ewejuacat kay dak eye'ũap puxim, ẽn cuk imẽn ejoojuy oxewi buye,” io'e. “Deus je'e ewebeam apẽn cuk ejoojuy cexewi iap taġ,” Deus ekawẽn tojtõtjot'ukat o'e owebe — io'e Paulo.

²⁵ — Imẽnpuje, eya'õcam cuy epesop, oburereyũ — io'e. — Deus kay wetabut. Apẽn je'bapuk wuywebe iap o'ġuwẽn owebe Deus imẽn ebapuk awap. Imẽn je'bapuk.

²⁶ Imẽnpit pipim cuy acejemũġ tip'aweroro be — Paulo o'e kobexixi beayũ be.

²⁷ Xepxep semana kap puje:

— Kapurũġ kay aco'i ajẽmjẽm oceju — io'e kobexixi be kapikpik'ukayũ.

Uhum oceju jekukum iximadakpe tiboġ cĩcãati daġ. Tiboġ cĩcãati butet Mediterrã-neodi i osunuy. ²⁸ Imẽnpuje o'tibimuweġũn ip tibimuweġuġũnãm. Tibiraat 36 metros o'e. Bosusu oceju. Waram o'tibimuweġũn ip. Tibiraat 27 metros o'e—tibira ġũn ma.

²⁹ Iparara o'e ip wita'a be kobexixi kakaap puxim. Imẽnpuje ebadipdip kobexixi muycũcũap o'ġuakõm ip. O'ġuakõm ip kobexixi ukpu bewi kobexixi muycũ ãm. O'jecũ. Cucum ġu o'e ġasũ—iwiwim acã. Kabia pin cĩcã o'e ip.

³⁰ Ġebuje kobexixi be kapikpik'ukayũ kobexixi bewi jenapõn ojuy. Kobe'it'it o'ġukop ip tiboġ cĩcãati be jewexe kobexixi muycũcũap muakõmkõm pima.

— Kobexixi muycũcũap muakõmkõm oceju — io'e ip napa ma ocewebe.

³¹ Imẽnpit kobexixi bewi jenapõn ojuy ip. Paulo o'jekawẽn 100 be sorarayũ kukukat pe—wara'acat sorarayũ be dak.

— Ixeyũ kobexixi be kapikpik'ukayũ watwat puje wuyewedaxijo ba'ore ace'e — io'e.

³² Imẽnpuje sorarayũ kobe'it'it ekabobu o'subudakat. Kobe'it'it o'at idibi be. Uhum o'jewede kobexixi xewi.

³³ Kabia'isum Paulo o'jekawẽn kobexixi beayũ eju.

— Epeyekõn ġasũ bit — io'e. — 14 kabia eyaġuybabi'ũm'ũm epeku. Jekõnkõn ġu epeku — io'e. ³⁴ Epeyekõn cuy eybaca am — io'e. — Eyaġuybabi'ũm'ũm ġu juy epsop — io'e. — Ka'ũma ma wuy'in je'ũ — io'e.

³⁵ Paulo pã'o a'yabu. O'jekawẽn Deus eju pã'o a kuġ puje. Soat etabun o'jekawẽn ceweju.

— Bay xipat cĩcã ẽn — io'e cebe.

O'yadakat. O'ya'o. ³⁶ Imẽneju soat ip waram o'ya'õcan—kobexixi beayũ. ³⁷ Soat ip o'jekõn. Ade jĩjã ocesop kobexixi be. 276 be ocesop.

³⁸ Ibeġbeġ puje kobexixi be kapikpik'ukayũ tarekrektata o'taxikxik ip idibi be—badi o'tadop'iata—trigoda. O'taxikxik ip kobexixi poxi mu'ũm ãm. Jepiriġap puxim ip o'taxikxik.

³⁹Kabia buje tinebabaat o'tobuxik ip kobexixi be kapikpik'ukayū. Tinebabaat kay oceju. Itaybit ġu o'e ip apoceat ipi iam. Ka'oririt ixe tinebabaat pe osodop. Adeġu wita'a o'yadop iboce. Kobexixi muymūġ ojuy ip iboce. ⁴⁰Imēnpuye kobexixi muycūcūapu o'subudakat ip. O'subudakat ip tinebabaat xe bima. Pilatokukatpu o'subumurore ip. Kobexixi mujujuap epaġo o'ġupaya ip kabido at am. Kobexixi o'ju ka'oririt kay.

⁴¹Imēnpit kabido kobexixi o'ġuyjayjay tibacaat ewebotbocap kay. Iboce kobexixi'a o'jeaece. O'jecuġ. Iju ba'ore o'e. Kobexixi ukpu o'jekpuewepak. Tipodoyat paca ma o'yukpumuweka. Imēn kobexixi o'jepiriġ.

⁴²Sorarayū taomūnmūnayū aoka ojuy dokdoġ jenapōnap puxim kapurūġ kay.

⁴³Imēnpit 100 be sorarayū kukukat ibu'u o'e Paulo e'ū ām. Taomūnmūnayū oyaokaat ġu sorarayū be.

— Kapurūġ kay epeyedok! — io'e taomūnmūnāyū be. — Epakōm! — io'e 100 be sorarayū kukukat itaybit jedoġayū be.

⁴⁴— Kobexixi baġbaġ epejat! — io'e. — Kapurūġ kay juy epeju ip com! — io'e itaybit'ūm jedoġayū be.

Imēneju soat ocejeu kapurūġ pe.

28 Tip'aweroro kay ocajēm. Iboce bima ocetaybit ocesop tip puten. Tip putet Malta i osunuy.

²Tip'aweroro watwat oajēm ocekey. Ocedobede ip. Xipan cīcā ip ocekek. Daxa o'ġusop ip ocewewe am kajuk kukuġ puye, muba'at oeku buye dak. ³Paulo daxa daypa o'taypabu. O'jomōġ daxa be.

Ġebuje puybu o'jēm daxadaypa diotpewi. Paulo o'subua. Tore iān oeku Paulo bu eju. ⁴Iboceayū puybu o'subujojo tore iān Paulo bu eju. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Wuyjuyū aokaka'ukat aco'i teku — io'e ip te'e ma. — Tiboġ cīcāati be oe'ū ġu. Puybu nuy pibun pit je'ū ikērēat o'ġujurūġ puye — io'e ip te'e ma jewewebe.

⁵Imēnpit buġi o'subuxik. Paulo o'subumuy'at daxa be. Iboceayū itabēġbēġ o'e ip Paulo jojom. ⁶Ibu ehuap wiwim o'e ip, ce'ūap wiwim tak. Ibun ma iwiwim osodop ip Paulo jojom. Imēnpit Paulo bu o'jebuehu ġu. Oe'ū ġu dak. Xipat ma osunuy. Imēnpuye o'jeaġuymuwarurun ip Paulo kay.

— Wuyjuyū ġu teku—deus ma! — io'e ip napa ma jewewebe.

⁷Ġebuje Públjo ocenomuwā jeduk'a kay. Públjo Malta eipi kukukat osunuy. Ixe ka ocewewewepak tēġ o'sukadop. Oceju cekay. Iboce ocesop ebapūġ kabia. Xipan cīcā ocekek. Ocxan o'ġūm ocewebe, soat ocemukuypinput tak.

⁸Paulo o'ju Públjo ebay kay. Iwātaxipi osunuy. Ipa'i osunuy, yukpidi dak. Paulo o'jekawēn Deus eju Públjo ebay beam. Jebu o'subumōġ cebe. O'ġu'ada. Xipat o'e.

⁹Ce'adaap awēġ tobuxik puje, ade iwātaxipipiyū o'ju ip Paulo kay. Jay. Oajēm ip. Ixeyū dak o'ġu'ada'ada Paulo. Xipat ip o'e. ¹⁰Imēnpuye ade ip jebubut o'ġūm ocewebe “Eyju xipat ocexe” i'e am ocewebe. Kobexixi be ōm ojuy bima ocemukaypinput o'jomōġ ip kobexixi be. Purewuh. Ocejēm tip'aweroro bewi.

¹¹Ebapūġ kaxi kap puje oceju Roma ka kay. Ocejēm Malta eipi bewi. Wara'at taġ ocejēm kobexixi daġ. Ixe kobexixi Malta ebikopap pe osodop ihi bun. Ixe kobexixi Alexandria ebikopap pewiat osunuy. Kobexixi butet deusyū xepxem ikap'ibiyū i osunuy. ¹²Mūġ. Ocejēmūġ Siracusa ebikopap pe. Iboce ocesop ebapūġ kabia.

¹³Ibocewi tiwābu dağ oceju. Mūğ. Ocejemūğ Régio ebikopap pe. Kabido o'subidoajēm kaxietajoreğat kadiwi kuyaje. Purewuh. Waram ocejēm ibocewi. Pozuoli ebikopap pe ocejemūğ xepxep kabia kap puje. Jay. Kapurūğ pe ocejeu ibocewi. ¹⁴Jesus ebikitkit ocetobuxik. 7 xet ocesop ixeyū xe.

Purewuh. Ibocewi kapurūğ tağ oceju. Roma ka kay oceju e dağ. ¹⁵Jesus ebikitkit Pauloyū e dağ ajēmap awēğ o'yawēğtobuxik Roma ka watwat. Imēnpuye o'jēm ip ebidase ocedopabijuk am. Ocedopabijuk ip oceju Roma ka wuy'ūm'ūm pima. Ocedopabijuk ip Praça de Ápio ka be, Trēs Tavernas ka be dak. Paulo icokcok cīcā o'e ixeyū jo buje.

— Bay, xīpan cīcā ēn ocekuğ — io'e Deus pe. ¹⁶Imēn ocajēm Roma ka be.

Ğe buje 100 be sorarayū kukukat Paulo o'ğūm 1000 be sorarayū kukukat pe. Ixe Paulo o'ğūju daomūnmūnap'a be ğu—uk'a be acā. Jağepūğ ma osunuy uk'a be. Imēnpit pūğ sorara ceweju osunuy soat em. Xet. Xet. Xet. Eba pūğ xet o'kap.

¹⁷Ğe buje Paulo Judeuyū kukukayū o'tojocat jewekay Roma ka beayū.

Ce'awero buje Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Oburereyū — io'e. — Cedağ cuk adi ojekukuku. Deus pe ocemukūyjojoap ekawēn tağ cuk adi ojekukuku, aypapayū'ūm'ūm ekawēn tağ tak. Ixeyū ekawēn ojomuymuy ğu—pūğ em tak ka'ūma — io'e. — Imēnpit Judeuyū obu Jerusalém ka be. Oūm ip César ebekitkit pe. César ebekitkit o'jekawēn oweju. Ixeyū xe ikērēat oğujurūğ ğu—pūğ em tak ka'ūma. Cūğ ğu ixeyū xe odaomūn ām, waoka am tak — io'e cebe ip.

¹⁸— César ebekitkit ma omujēm ojuy daomūnmūnap'a bewi. ¹⁹Judeuyū bit ibu'u jījā osodop omujēm ām yabewi. Imēnpit “Judeuyū yukpiwat,” i'ūmğu adi oce. “César wawēgmukērērēnayū ya'ījo,” i acā adi oce. ²⁰Imēnpuye ōn eymudocat ijoce owebe eyjo am, eyweju jekawēn ām tak — io'e.

— Kuy bi ma wuydaxijo am Deus emunaē ajēmap wiwim Judeuyū. Ixe kay wetabut—Jesus kay. Imēnpuye obamūnmūn oce correntebum — Paulo o'e Judeuyū kukukayū be.

²¹— Judéia eipi watwat cartadup o'tupmudot ğu oce kay—apēn Paulo e'em iaptup — io'e ip Paulo be. ²²— Ijoce oajēmjēm'iaiyū dak “Paulo ikērēat o'ğujurūğ,” i juk o'e ğu ip ocewebe—Judeuyū — io'e ip. — Imēnpit ekawēn co pin cīcā oceju. Soat ka dağayū Jesus kay itabucayū muymuy. Imēnpuye etabucam cuy ocemukūyjo — io'e ip Paulo be.

²³Imēnpuye kabia o'ğuweğūn ip waram Paulo ekawēn co am.

Ğe buje ade Judeuyū o'je'awero ip Paulo nuyap'a be ixe kabia. Kabia'isum Paulo apēn Deus soat kukukan o'e iap o'ğuwēnuwēn cebe ip. Kabi'isum piap imuwēnuwēn osunuy. Oikat imuwēnuwēn.

— Jesus ma Deus emunaē — io'e cebe ip. — Deus Jesus ma o'taē soat ipi dağat taxijo am — io'e. — Ixe muwēğaptup Moisés emudupmubararaktup, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup tak — io'e. — Jesus ma Deus emunaē — io'e.

²⁴Xepxep ixeyū'in Paulo a'ō kay o'e. Itabut ip o'e Jesus kay. Warara'acayū bit itabut ğu o'e. ²⁵Wara'at tağtağtağ ma jewağuyğuy o'e ip.

Ade ixeyū'in Paulo a'ō kay ğu ip o'e. O'āy ip jeduk'a be jepit ojuy. Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Kuyje Isaías icēmān o'e wuydobuyū'ūmūm pe — io'e. — Iboam Isaías o'e Deus biōḡbuk a'ōbi. Imēn e'em ixe emudupmubararaktup:

²⁶ “Eju juy ixeyū wuyjuyū kay,” io'e Deus owebe, i. Imēn ece cebe ip: “Deus e'em: ‘Jekūyjom cīcā eyju. Imēnpit eyetaybit ḡu. Jeakaḡ cīcā eyju. Ijom eyju. Imēnpit iba'arēm cīcā eyxe,’ i.” ²⁷ “Imēn ece cebe ip,” io'e Deus owebe, i. “Ixeyū wuyjuyū itabut ḡu, ibu'u ip jetabut am puye. Ya'ōpicūḡcūḡ ḡu ip wa'ō kay jekūyjom'ūm puye,” io'e. “Ibu'u ip kawēn icēmat co am ibu'u ip jetabut am puye,” io'e. “Ibu'u ip ikērēat mujurūḡrūḡap epepe am Deus pe ikērēat uk am cebewi,” io'e, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup—Deus ekawētup — Paulo o'e.

²⁸ — Oburereyū — io'e Paulo Judeuyū be. — Eyetaybin cuy epe'e iboap ekawēn! Ḡasū bit Judeu'ūmayū be juy kawēn idipat oceḡuwēn. “Deus jeydaxijo,” i oce'e cebe ip. Ixeyū bit xipan ya'ijo. Deus ixeyū acā idaxijo — io'e Judeuyū be.

²⁹ Imēneju Judeuyū o'jēm Paulo xewi. Jawa'ōxikxiḡ cīcā jeweweju ip o'jēm.

³⁰ Paulo kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn Roma ka watwat pe. Xepxep koato Roma ka be osunuy. Ixe ma jedinheiro o'ḡūmḡūm uk'a be jenuyapteim. Icockok o'e warara'acayū ajēm puje jejo am.

³¹ — Deus soat tiwatwat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Cūḡ ma ip o'ḡutaybitbin. Wuykukukat Jesus Cristo o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Ka'ūma ma ixe o'ḡuymūḡ kawēn idipat muwēnap puxim. Soat pe wuykukukat Jesus Cristo ekawēn o'ḡuwēnuwēn.

PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP ROMA KA WATWAT BEAPTUP

1 Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Roma ka watwat peaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo beam kapikpik'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Deus cuk onaë.

— Wa'òbi omuwënuwën cuy eğuy soat ka watwat pe — i juk o'e owebe. — Kawën idipat acā juy eğuwënuwën — i juk o'e owebe.

² — Kawën idipat oğuwëgat soat pe ipi dağacat pe — io'e Deus kuyje. Kawën idipat muwënuwën osodop ip cekawën muwënuwën'ukayū. Iboap ekawën tak ibararak opop Deus ekawëntup pe. Wara'at ekawën podi ma iboap ekawën kawën idip. Ka'ümğu xipat'umat iboap ekawën'in. ³ Iboap ekawën co buje wuyetaybit abu Deus ipot iam. Ixe ipot wuykukukat—Jesus Cristo. Deus ipot ijodian o'e. Davi naxeğebit osunuy—Judeuyū kukukat naxeğebit. ⁴ Ixe Jesus Deus co'i osunuy. Imën ikërëat o'jukuk ğu ipi ju bima—püğ em tak ka'uma. Deus ja'òbacaan jekpot o'ğutait ce'üap tomukadi. O'ğutait teku okpot iam wuymutaybit am, teku soat podi ma ya'òbaca iam wuymutaybit am tak. Ixe Jesus Cristo wuykukukat. ⁵ Ixe xipan okuğ. Ixe dak cuk onaë kawën idipat muwën ãm soat kaka dağ. Ixe emumuju òn. Imënpuye soat ka dağayū'in itabut je'e Cristo kay—püğpüğpüğ. Cristo ekawën kay küyjobit je'e ip. Ibuyxin ip Cristo jukuk. ⁶ Eyju dak Deus cuk eynaë, Roma ka watwat. Jesus Cristo kadiayūm cuk eynaë. Ğasū bit ixe kadiayūm epesop.

⁷ Imëneju cartadup mubarararağ òn soat peaptum eywebeaptum, Roma ka watwat. Deus xe eykukpin cīcā. Ixe juk eynaë jebekitkiyūm.

— Bay, xipan cuy Roma ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak, wuykukukat pe. — Ixeyū ağyumubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁸ Roma ka watwat itabut cīcā Jesus Cristo kay iap awëğ o'yawëğtobuxik ip soat ka watwat. Imënpuye ocokcok cīcā eykay. Imënpuye:

— Bay, ën xipat cīcā — i òn e'em Deus pe.

⁹ Deus itaybit soat kabia òn ğebum eykay iam. Kapikpiğ cīcā òn Deus peam ocokcok cekay buye. Kawën idipat muwënuwën òn soat kaka dağ. Ixe ipot ekawën muwënuwën òn. ¹⁰⁻¹¹ Eyjo pin cīcā oce. Deus biöğbuk omutaybitbin iam eymuküyjo pin cīcā òn. Ibiöğbuk a'òbi eya'òmucan ojuy òn biğ ma eyetabut am Jesus kay. Imëneju:

— Roma ka watwat com cuy omujum ece — i òn e'em cebe. — Ebikuy bima juy omujum ece — i òn e'em cebe.

Soat em imën òn e'em Deus eju kawënwën pima. ¹² Òn acā ğu jeya'òmucan eywebe biğ ma eyetabut am. Jewewa'òmucanucan pit acesop biğ ma wuyetabut am cekay. Biğ ma eyetabut epe'e wetabucap co buje. Òn tak biğ ma wetabut oce eyetabucap co buje.

¹³ Okitpitpiyū, soat em cuk adi cu ojuy oğuy eykay. Iboam eymuküyjo pin òn. Imënpit soat em omuju'üm'üm osunuy. Eywebe Deus ekawën muwën pin cuk adi oğuy biğ ma eyetabut am Jesus kay apën eybadipyū oitabun iap co'i—Judeu'umayū oitabun iap co'i.

¹⁴ — Omuwënuwën cuy eğuy soat kaka dağayū be — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

Imēnpuye Cristo juy oḡuwēnuwēn soat pe—cewaḡōnayū be, cewaḡōn'ūmayū be dak. Deus ekawēn cuy oḡuwēnuwēn itaybicayū be, itaybit'ūmayū be dak. ¹⁵ Imēnpuye obicokcok cīcā kawēn idipat muwēn ām eywebe, Roma ka watwat.

¹⁶ Deus ja'ōbacaan kawēn idipat kay itabucayū daxijojom. Koap Judeuyū daxijojom itabut puje ip. Judeu'ūmayū dak taxijojom itabut puje ip. Imēneju obisūsūn ḡu kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe—obicokcok cīcā ma. ¹⁷ Kawēn idipat co buje, wuyetaybit apēn Deus wuymucūḡucūḡ iam.

— Jesus Cristo kay itabucayū acā cūḡ ma oxe — i'e'em Deus. Soat kabia: — Biḡ ma itabut ip cekay — i'e'em Deus.

Imēn e'em Deus ekawēntup: — Deus emumucūḡyū soat em itait jeedop ip Deus xe itabut ip puye, — i.

¹⁸ Deus kabi be omuy. Ixe itakoma jījā jekay'ūmayū kay, ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kay. Ibu'u jījā ip Deus ekawēn co am—kawēn icēmat co am, ikērēat mujurūḡrūḡ oju jījā ip puye. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kawēn idipat muwēnap muba'oreren tak ip ibu'u warara'acayū dak itabut am ibuye. ¹⁹ Deus kuy apēn ixe e'em iam o'ḡutaybin ijodiacat. Imēn apēn Deus e'em iam itaybit put cebe ip. Inaka cekay ḡu jījā ip. Imēnpuye Deus ipiatpi'ajojoan cebe ip. ²⁰ Deus ma ijo ba'ore wuywebe. Ixe bit soat o'ḡuḡē ipi daḡacat. Ixe emumuḡē jo buje, wuyetaybit soat podi ma Deus ya'ōbaca iam—ya'ōbacaap i'ūm ḡu iam. Wuyetaybit tak ixe acā Deusat iam. Kuyje itaybit osodop ip iboam ipi daḡacayū. Imēnpuye “Deus kake iap iba'arēm wuyxe” i'e ba'ore cebe ip. ²¹ Itaybit ma'ḡu ip Deus kake iam. Imēnpit ibuyxim ḡu ip ikuḡ.

— Ēn acā Deusat — i'e'em ḡu ip. — Ēn xipat cīcā — i'e'em ḡu ip Deus pe. Cūḡ'ūma jewaḡuyḡuy ip. Kabiok taḡ jekuku'ukat itaybit ḡu poma oju iam. Imēnpuxim itaybit'ūma jewaḡuyḡuy ip. Yaḡuy'ūm ip.

²² — Ocetaybit cīcā ma oceju bit — i te'e ma e'em ip.

Deus xe bit itaybit ḡu jījā ip. ²³ Imēnpit Deus acā je'ū ḡu. Soat em itait nuynuy. Ixeyū bit ibu'u jījā ibuyxim Deus kuk am, ijo ba'ore buye. Imēneju ijodiat co'iat muḡēḡēm ip wita'am, im tak, ourom tak. Soat ijodiacat pit je'ū. Soat em ḡu itait nuynuy ip. Wasū jo'iat tak imuḡēḡēm ip, puca jo'iat tak, jewururuḡat co'iat tak. Jemumuḡē wap jēḡ'aecōḡcōḡ ip “Eyju acā Deusyū ocexe” i'e am cebe.

²⁴ Ikērēat mujurūḡ pin acā ip. Imēnpuye jekupinap taḡ ceku am ip Deus o'jepere. Imēnpuye yukpiwatpi ma ip jekukum ikērēat mujurūḡrūḡ. Isūsūn'ūma ip jekukum jeweweju ikērēat muḡēḡēm. ²⁵ Imēnpuye kawēn icēmat ip ibu'u napaap ekawēn kay am.

— Ēn acā a'ōbuyxi — i'e'em ip soat muḡēḡē'ukat pe ḡu—cemumuḡē be acā. Deus pe acā wuye'e but:

— Soat podi ma ēn a'ōbaca — i.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

²⁶ Soat muḡēḡē'ukat kuḡ ḡu ip ibuyxim—jemumuḡē kuḡ acā. Imēnpuye Deus o'jepere ip ikērēat muḡē ān. Imēnpuye aḡokatkat kay oibu'un ip aoyū. Jewenuy'ūnakēkēm ā ip o'e jeweweju. ²⁷ Imēnpuxim aḡokatkayū aoyū aoyū kay oibu'un. Aḡokatkayū acā o'e ip cekay jījā. Jewenūn'o'om ā o'e ip. Imēḡap pit ikērē jījā Deus xe. Imēneju jeweweju ma ip ipiat'ajojom xipat'ūm cīcā ip puye.

²⁸ Deus ekawēn kay pin ḡu ip. Itaybin pin ḡu ip kawēn icēmān. Imēnpuye Deus ip o'jepere ikērēat kay ḡebum am, warēmtaḡ ceku am tak. ²⁹ Imēnpuye ka'ūma ma ixeyū'in cūḡ ma jekukum. Soat kabia warēmtaḡ cīcā ip jekukum Deus etabutpe, jebu-

reyū etabutpe dak. Ikērēat mujurūgrūgxi ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Ikērēm warara'acat kuḡ ip. Itabutkarey ip warara'acat kay. Warara'acat aokakaxi ip. Dapx-ixi'uk cīcā ip. Warara'acat muḡuykukukuxi ip. Soat em itakoma ip warara'acat kay. Warara'acat ekawēn mukērērērēnxi ip.³⁰ Warara'acat muymuyxi ip. Itakoma jījā ip Deus kay. Ibuyxim ḡu warara'acat kuḡ ip. Jewexe ip ya'ōbuyxi.

— Ocejū acā oca'ōbaca — i napa ma e'em ip jewawēgmuboḡ am jewexe. Soat em: — Apēn ḡuto ace'e ikērēan? — i'e'em ip jewewebe.

Kūyjobit'ūm cīcā ip jebay a'ō kay.³¹ Itaybit'ūm cīcā ip apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak. Ja'ō daḡ ḡu ip jekukum. Ka'ūma ma ikukpin cexe ip. Itabotaidabotbot ḡu ip warara'acat kay.

³² — Ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū je'ju ipiat'ajojoap kay — i'e'em Deus. — Soat em jeedop ip ipiat'ajojom — i'e'em.

Itaybit ip iboap ekawēn. Inaka ip biḡ ma buk ikērēat kay. Icokcok ip e'em warara'acat pe ikērēat mujurūḡ ām, jebuxim i'eat pin ip puye.

2 Eyju bit aco'i e'em eyewewebe: — Ocebuxim'ūma ixeyū ikērēat kuḡ Deus xe — i.

Imēnpit ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēnpuye eyju dak ikērēat kuḡ cexe. “Ikērēat kuḡ ḡu ocejū bit” i'e ba'ore eywebe.

² — Ipiat osupi'ajoat eywebe, ikērēat kuḡ eyju buye — i'e'em Deus pit ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be.

Deus soat em cūḡ ma e'em. Imēnpuye wuyetaybit cūḡ ma ixē ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be iam.³ Oburereyū, tūybe Deus ocewebe ḡu ipiat supi'ajoat warara'acat pe acā iān eyju e'em. Inaka ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat eywebe ixeyū beap co'i. Tūybe ocenapōn ipiatpi'ajoap puxim iān eyju e'em.

⁴ — Ḡaxīn ma aco'i ikērēat muḡēḡēap jepere ip — i'e'em Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em xipan eykuḡ. Yukupiceḡe ḡu eykuḡ.

— Ipiat osupi'ajoat ḡu buk cebe ip — i'e'em jewebe ma.

Ixe xipan eykuḡ ibikuy eywebe ikērēat mujurūgrūḡap epere am puye. Eyju bit e'em:

— Ḡa'a ikērēat aḡujurūgrūḡ — i. — Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe — i napa ma eyju e'em.

⁵ Ḡuyjom Deus jetakomaap ḡubapuk ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be. Ibo kabia be ipiat supi'ajoat ixeyū be. Cūḡ ma ipiat supi'ajoat cebe ip. Eyju bit eybu'u jījā ikērēat mujurūgrūḡap epere am. Eybu'u jījā kūyjobit am ixē a'ō kay. Imēneju ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be ipiatpi'ajoat puje, warara'acat podi ma eywebe ipiat supi'ajoat.

⁶ Ḡuyjom Deus apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe ijodiacaat pe.⁷ Pūḡpūḡ ijodiacaayū'in xipacat mujurūgrūḡxi. Deus bikuyap taḡ ceku pin cīcā ip. Deus co'ian jedipap kudadam tak ip. Deus e'em cebe ip: “Eyju xipat oxe” iap kudadam tak ip. Deus xe jedop ip iap kudadam tak ip. Soat em itait jeedop ip cexe je'ū buje ixeyū ma.⁸ Warara'acayū bit jewekay acā ḡebum jewemucokcokap ojuy. Cūḡat o'jepere ip xipat'ūmat kay je'e am. Deus itakoma jījā jeenuy ixeyū kay. Ipiat supi'ajoat cebe ip.⁹ Deus ipiat supi'ajoat soat pe ikērēat mujurūgrūḡ'ukayū be. Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat Judeuyū be. Judeu'ūmayū be dak ipiat supi'ajoat. Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip. Imēn Deus warēmtaḡ ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip.¹⁰ Deus xipacat mujurūgrūḡ'ukayū ḡuwarurun. Jesus Cristo jo'iaiyūm jeedop ip jedipap kuḡ, ja'ōbuyxiap kuḡ tak. Yaḡuybabibi jeedop ip soat em. Deus ixeyū aḡuymubabibin

jeenuy. Imēn Deus apēn cūg ma ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. Koap Judeuyū be ideida. Kanomūm Judeu'ūmayū be ideida. ¹¹ Imēn Deus cūg ma soat kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak.

^{12–15} Judeu'ūmayū ma Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip, Deus Moisés pe o'ḡuwēn iap ekawēn tup kuḡ ḡu. Imēnpuye itaybit ḡu ip ixē ekawēn. Ikērēat mujurūḡrūḡ ip. Inaka Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap kay ikērēat mujurūḡrūḡaptein. Imēnpit:

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i'ūmḡu je'e cebe ip, ixē ekawēn tup kuḡ'ūm puye. — Cūg ma eyju oxē — i je'e Deus jekawēn coco'ukayū be ḡu—jekawēn taḡ jekuku'ukayū be acā. Imēn je'e. Judeu'ūmayū Moisés ekawēn tup kuḡ ḡu. Jekpiwat-pin ma aco'i cekawēn taḡ jekukum ip itaybit ḡu ma'ḡu ip cekawēn. Cekawēn taḡ jekuku'ukat co'i ip ḡebuḡe bit. Ixeyū ekukuap co buḡe, warara'acayū e'em:

— Jebinūn pewi ma teyūku Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jekukum cekawēn tup kuḡ ḡu ma'ḡu — i.

Jebinūn pewi ma ip itaybit apēn cedaḡ iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikērēat mujurūḡ puḡe, “Ikērēat oḡujurūḡ,” i'eēm ip jewebe ma. Cūg ma jeku buḡe dak, “Cūg ma ōn jekukum,” i'e'em ip jewebe ma. Judeuyū bit Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ. Itaybit ip ixē ekawēn. Inaka ikērēat mujurūḡrūḡ ip. Imēnpuye Deus ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap kay.

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i je'e cebe ip.

¹⁶ ḡuyjom Deus Jesus Cristo jomuy apēn cuk adi oekuku ip iaptei teida am soat pe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat muḡēḡēaptein. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajojoap kay kūyjobit'ūmaptein.

¹⁷ Pām eyju? Ajo-kay eyju jeḡebubum?

— Oceju bit Judeuyū — i eyju e'em. — Oceju acā cūg ma Deus xe ixē be wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i eyju e'em.

Jewexe eya'ōbuyxi.

— Oceju acā Deus ocenaē jebekitkiyūm — i'e'em eyju te'e ma. ¹⁸ — Oceju acā ocetaybit apēn Deus ibikuy iam — i te'e ma eyju dak e'em. — Oceju acā ocetaybit apēn cūg ma iam, apēn cūg ḡu iam tak, Deus pe wuyawēwēap ekawēn coco'uk puye — i te'e ma eyju e'em. ¹⁹ — Warara'acayū itaybit ḡu apēn cūg ma iam, apēn cūg ḡu iam tak — i eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Warara'acayū itaybit ḡu Deus ekawēn — i dak eyju e'em. — Soat podi ma oceju bit ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā warara'acayū oceḡutaybitbin — i te'e ma eyju e'em.

²⁰ — Oceju acā itaybit'ūmayū mutaybitbin kawēn icēmān — i te'e ma eyju e'em. — Kawēn icēmān yaypan'isuyū mutaybitbin tak oceju bit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit kawēn icēmān, kawēn cūḡan, Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i te'e ma eyju e'em.

²¹ Warara'acayū mutaybitbin acā eyju jekukum. Jewemutaybitbin'ūma eyju bit jekukum.

— Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i eyju e'em warara'acat pe ma. Eyju dak tujupa'um'um ma.

²² — Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju dak warara'acat tayxi kaykay ma.

— Deusbaroyū kay ḡu juy epeku — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju bit ijodiat kay jījā Jesus Cristo kayap podi ma.

²³ — Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ oceju bit — i eyju e'em soat pe te'e ma.

Cekawēn taḡ ḡu eyju bit jekukum. Imēnpuye Judeu'ūmayū cekawēn tup kuḡ'ūmayū Deus mubuyxi'ūm'ūm cūḡ'ūma eyju jekukum puye. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Judeuyū, Judeu'ūmayū Deus muymuy eyju cūḡ'ūma jekukum puye, i.

²⁵ Imēntak Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima, cūḡ ma ey-webe ikap'isuat taypu'aḡobixeedakat am teku Deus ebekit iap mubapuk am soat pe—Judeu'ūmayū be. Eyju ixeedakatkan oceju Deus ebekitkiyū iap mubapukpuḡ soat pe. Deus ekawēn kay kūyjobit'ūm pima bit, te'e ma ixeedakatkan eyju, Deus ebekit'ūmat co'i eyju jekukum puye. ²⁶ Judeu'ūmayū bit jedaypu'aḡobixeedakatkan ḡu. Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima bit, Judeuyū jo'i e'em ip Deus xe—jebekitkiyū jo'i—kūyjobicayū jo'i.

— Eyju webekitkit — i'e'em Deus cebe ip ixeedakat ḡu ma'ḡu ip.

²⁷ Eyju ma eyxeadakatkanat. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ eyju. Imēnpuye eyetaybit cūḡ ma jeku am Deus xe iam. Inaka eyju kūyjobit'ūm cekawēn kay. Judeu'ūmayū bit ixeadakacap ḡu ip. Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ ḡu ip. Inaka cekawēn kay kūyjobit pima, ikērēat kuḡ ḡu ip Deus xe—Kūyjobicayū—Judeu'ūmayū. Eyju bit ikērēat kuḡ cexe kūyjobit'ūm puye, Judeuyū. ²⁸ Wuyju Deus ebekitkit wuyxeadakacap tomuju ḡu—ixe ekawēn kay kūyjobicap tomuju acā. Pūḡpūḡayū te'e ma e'em:

— Deus ebekitkit oceju — i. Te'e ma ip jexeedakatkan.

Te'e ma ip Deus ekawēn tup kuḡ, kūyjobit'ūm ip puye.

— Webekitkiyū ḡu eyju — i'e'em Deus ixeyū be, kūyjobit'ūm puye.

²⁹ Warara'acayū cūḡ ma e'em:

— Judeuat oceju bit — i. — Deus ebekitkiyū oceju — i dak.

Jebikuyap taḡ ḡu ip jekukum—Deus bikuyap taḡ acā. Deus biōḡbuk nuynuy cebe ip.

— Eyju ma webekitkiyū — i'e'em Deus ixeyū be, jexeedakatkanat ḡu ma'ḡu ip. — Xipat cīcā eyju — i'e'em Deus cebe ip.

“Eyju xipat oxe” i'eap kudadam ḡu ip ijodiat pe. Deus pe acā “Eyju xipat oxe” i'eap wiwim ip. Soat Deus ekawēn kay kūyjobicayū cebekitkiyū—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

3 — Jewewejo'i kūyjobicayū Deus ebekitkiyū bima, apeḡām paxi wuyju judeuyū? — i du eyju e'em owebe? — Apēḡām paxi wuyju wuydaypu'aḡobixeedakatkan? — i du eyju e'em owebe? — Xipat ḡu aco'i wuyju Judeuyū iap — i du eyju e'em owebe?

² — Xipat cīcā ma wuyju Judeuyū iap — i ōn pit e'em eywebe. Deus jekawēn o'ḡuwēn Judeu'ūmayū be ḡu—wuy'ajoyū'ūm'ūm pe acā. Imēnpuye wuyju Judeuyū iap xipat cīcā. Jekawēn o'ḡuwēn cebe ip ixeyū be imuwēn ām warara'acayū be.

³ — Imēnpit pūḡpūḡ wuy'ajoyū'ūm'ūm'in oibu'un ip ixekawēn taḡ jeku am — i du eyju e'em owebe? — Ḡasū aco'i Deus je'e ḡu wuywebeam apēn cuk adi o'e'e iap taḡ, cekawēn taḡ oibu'un ip puye — i du eyju e'em owebe?

⁴ — Ja'ō daḡ ma Deus je'e wuywebeam tak — i ōn pit e'em eywebe.

Soat ma napapa'uk. Deus pit napapa'uk ḡu. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus, ēn acā icēmān e'em, i. “Cūḡ'ūma ēn ocekuḡ” i napa ma e'em emuy-muy'ukayū, i. Inaka ēn acā cūḡ ma soat kuḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

⁵— Cūḡ'ūma wuyeku buje bit, Deus acā cūḡ ma jekukum iap ibapuk e'em wuyekukuap cocoayū xe — i acō'i eyju e'em owebe.

Eyxe xipat wuywebe cūḡ'ūma jeku am warara'acayū mutaybit am Deus acā cūḡ ma iam. Imēnpuye:

— Cūḡ ḡu Deus pe ipiatpi'ajoan wuywebe warēmtaḡ wuyekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

Ijodiat puxim ōn kawēnwēn ḡasū, adeayū icēm ḡu e'em puye.

⁶— Deus soat em cūḡ ma wuykuḡ — i ōn pit e'em. — Deus cūḡ'ūma ibima, iba'ore kuka o'e ixe be cūḡ ma apēn cuk adi ajekuku iap teida am soat pe wuywebe. Imēnpit ixe cūḡ ma iboap ideida — i ōn pit e'em.

⁷— Cūḡ'ūma weku buje, “Deus acā cūḡ ma jekukum,” i je'e ip ocekuap cocoayū — i du eyju e'em owebe? — “Soat podi ma Deus cūḡ ma,” i je'e ip — i du eyju e'em owebe? — Imēnpuye warēmtaḡ cuy ajeku warara'acayū be “Deus acā cūḡ ma” i'e am — i te'e ma eyju e'em. — Imēnpuye cūḡ ḡu Deus pe ipiatpi'ajoan ocewebe warēmtaḡ ocekuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe. ⁸Imēneju:

— Ḡa'a ikērēat aḡujurūḡ — i'ūmḡu juy ace. — Wuywebe ikērēat mujurūḡ puje, adeayū itabut je'e Deus acā xipat iap kay — i'ūmḡu juy ace. — Ḡa'a ikērēat aḡujurūḡ Deus acā xipat iam itabut'ūmayū mutaybit am — i'ūmḡu juy ace.

— Imēn e'em Paulo dak — i napa ma e'em omuymuy'ukayū dak.

Deus cūḡ ma ipiat supi'ajoat omuymuy'ukayū be.

⁹Deus xe Judeu'ūmayū podi ma xipat tu wuyju Judeuyū buye? Ka'ūma! Jewewejo'i ma wuyju ikērēat kuḡ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Wuywebe dak ikērēat mujurūḡrūḡap epere ba'ore. Kuy iboap oḡuwēn eywebe. ¹⁰Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūmḡu cedaḡ ma jekuku'ukat—pūḡ tak ka'ūma ma, i. ¹¹Soat ip itaybit ḡu apēn cūḡ ma Deus xe iam, apēn cūḡ ḡu iam tak, i. Ka'ūmḡu Deus a'ō daḡ cekupinat, i. ¹²Wūy ma o'e ip Deus wī oitabidaaoat puxim, i. Ka'ūmḡu xipacat mujurūḡrūḡ'ukat—pūḡ tak ka'ūma, i. ¹³Cekawēnkērē jījā ip itaypi koceat puxim, i. Napapa'uk cīcā ip, i. Warara'acat muymuyap cēm cēm ikōmbie daḡwi ip puybu tūypiat puxim, i. ¹⁴Warēmtaksuḡ e'em ip warara'acat pe, i. ¹⁵Itadaodao ip warara'acat ekawēn mukērērēnap kay, yaokaap kay dak, i. ¹⁶Soat em jexeat cokcokap mu'ūm ojuy ip, i. Warara'acat mutabibin ip soat em, i. ¹⁷Itaybit ḡu ip kaba'ūm jedop am warara'acat eju, i. ¹⁸Itaybit ḡu ip Deus kuk am ibuyxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹Ibo dup ekawēn icēmān! Imēn Deus Judeuyū awēwēm jekawēn. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye te'e ma e'em ip Deus pe: — Oceju acā ekawēn taḡ jekukum — i. Judeu'ūmayū dak ixe ekawēn taḡ ḡu jekukum. Imēneju mūḡ ma ip Deus etabutpe soat ip ikērēat kuḡ puye—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ²⁰Ka'ūma ma soat ekawēn taḡ jekukum—Deus ekawēn taḡ. Imēnpuye abu be Deus e'em “Cūḡ ma juy epesop oxe wekawēn taḡ eyekuap tomuju” i? Ka'ūma be ma! Deus ekawēn wuyetaybit puje, wuyetaybit soat wuyju ikērēat kuḡ Deus xe iam.

²¹Ḡasū bit apēn ōn ipi watwat mucūḡcūḡ iap Deus o'ḡuwēn wuywebe.

— Eyju cūḡ ma e'em oxe eyawēwēap ekawēn taḡ eyekukuap tomuju ḡu — io'e Deus wuywebe.

Imēn Moisés wuymutaybitbin tak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak iboam wuymutaybitbin.

²² — Eyju bit cūg ma oxē — i'e'em Deus ipi watwat pe Jesus Cristo kay itabut puje acā.

Soat pe itabucat pe: — Ēn cūg ma oxē — i'e'em Deus—Judeu be—Judeu'ūmat pe dak.

²³ Soat ipi watwat ikērēat o'gūgē. Ka'ūma ma ikērēat kuḡ ḡu. Wūy ma o'e ip Deus wi—warara'acat podi ma idipāt wi, ikērēat kuḡ puye. ²⁴ Deus pit ikērēat uk'uḡ wuywebewi Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ikērēat muḡēḡēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye wuyju cūg ma Deus xe ixe oe'ū buye. Deus tei'ūma wuymucūgucūg, ixe soat em xipan wuykuḡ puye. Cristo Jesus kay wuyetabun puje acā, wuymucūgucūg. ²⁵ Deus Jesus Cristo o'gudot ijodi ce'ū ām wuywebeam. Ixe oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡapteida am. Ixe kay wuyetabut puje, Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi. Jesus Cristo o'gudot ce'ū ām ōn cūg ma eykuḡ iam wuymutaybit am. Kuyje Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū o'gūju ḡu ipiat'ajoap kay. Yukupiceḡe ḡu osunuynuynuy ixeyū kuḡ.

— Ḡuyjom okpot je'ū soat peam — io'e jewebe ma. — Ixe kay itabucayū o'gūju ḡu ipiatpi'ajoap kay — io'e jewebe ma. ²⁶ Ḡasū bit: — Ḡebum ōn ipi watwat ikērēat mujurūḡrūḡ iap kay — i'e'em Deus. — Cuḡ ma kuka o'e owebe ipiatpi'ajoan cebe ip, ikērēat ip o'ḡujurūḡrūḡ iaptem — i'e'em ixe. — Ḡasū bit cūg ma kuka o'e owebe ikērēat uk am eywebewi, Cristo oe'ū buye — i'e'em Deus Jesus Cristo kay itabucayū be. — Eyju cūg ma oxē Jesus oe'ū buye — i'e'em itabucayū be.

²⁷ Imēneju “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit,” i'e but tu wuywebe? Ka'ūma. I'e but ḡu wuywebe. Ka'ūma ma cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju. Cūg ma wuyju cexe Jesus Cristo kay wuyetabut puye acā. Imēnpuye “Warara'acat podi ma cūg ma oceju bit” i'e ba'ore wuywebe. ²⁸ Wuyju cūg ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabucap tomuju acā. Iboam wuyetaybit kuy. ²⁹ Deus Judeuyū mucūḡ ojuy acā du? Ibu'u du Judeu'ūmayū mucūḡ ām? Ka'ūma! Ibikuy ma. Soat itabucayū mucūḡucūḡ ixe—Judeuyū mucūḡucūḡ, Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³⁰ Imēnpuye pūḡ taḡ ma Deus soat kuḡ ipi watwat kuḡ. Jesus Cristo kay itabun puje acā Judeuyū mucūḡucūḡ. Cekay itabun puje acā Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³¹ Imēneju:

— Moisés ekawēn taḡ ḡu ajeku—Deus o'ḡuwēn cebe iap ekawēn taḡ ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i'ūmḡu juy ace.

Cekay wuyetabut pima dak, kuyjeat ekawēn cuy ibuyxim ajukuk.

4 — Ajoap tomuju Abraão cūg ma osunuy Deus xe? — i du eyju e'em owebe? Wuydobu'ūm Abraão'ūm Judeuyū dobu'ūm. Apēnpuye “Ēn cūg ma oxē” io'e Deus cebe iam ōn jeymutaybin.

² — Ēn cūg ma oxē — io'e Deus Abraão be.

Imēn Deus e'em xipacat muḡēḡēap tomuju ibima: “Warara'acat podi ma ōn cūg ma Deus xe” i kuka juk o'e Abraão. Imēnpit xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu “Cūg ma ēn oxē” io'e Deus cebe.

³ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão bit itabut osunuy Deus kay, i. Deus tak o'e cebe “Cūg ma ēn oxē” i, cekay itabut puye, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ⁴ Wuyekapik puje wuyekapikaptei bubum wuyju. Tei'ūm iūm'ibit pupum ḡu wuyju. Wuyekariwa ceweroap wuyweju iap pupum acā wuyju. ⁵ Imēn ḡu bit Deus wuykuḡ. Deus e'em:

— Ĕn cūg ma oxe — i xipacat muḡēḡē'ukat pe ḡu—jekpot kay itabucat pe acā.
Itabun puje acā:

— Ĕn cūg ma oxe — i'e'em Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat pe.
Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat cūg ma Deus xe xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu—Jesus kay itabucap tomuju acā.

⁶— Ĕn cūg ma oxe, xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu, etabucap tomuju acā — i'e'em Deus.

Imēnpuye cūḡat icokcok cīcā e'em. Davi dak iboap cuk adi oḡuwēnuwēn. Imēn Davi o'e:

⁷Kuy bima kūyjobit'ūm osunuy iat icokcok e'em Deus pe cebewi ikērēat uk puje,
i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat icokcok e'em Deus pe ikērēat mu'ūm puje,
i. ⁸Cūḡat kay ibu'u tūibit icokcok e'em, i. Deus apēn ixē juk adi ikērēat
oḡujurūḡrūḡ iap kay ḡebum'ūm pima, icokcok e'em, i.

Imēn Davi o'e kuyje.

⁹— Icokcok ip e'em — i mo adi aḡu o'e Davi. Abuyū icokcok soat em?
Taypu'aḡobixeedakat'ibiyū acā du? Judeuyū acā du? Ka'ūma! Ixeedakat'ūm'ibiyū
dak icokcok ma—Judeu'ūmayū. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão itabut o'e Deus kay, i. Deus o'e cebe “Ĕn cūg ma oxe” i, cekay itabut
puye, i.

¹⁰Puje “Cūg ma ĩn oxe” io'e Deus Abraão be? Abraão jedaypu'aḡobixeedakacat puje
du? Ka'ūma!

— Cūg ma ĩn oxe — io'e ixeedakat'ūm pima.

¹¹Ḡuyjom acā o'jedaypu'aḡobixeedakacat Abraão.

— Ĕn cūg ma oxe — io'e Deus Abraão be ixeedakacat awap ma. — Ĕn cūg ma oxe
— io'e Abraão be, jekay itabut puye.

Ḡuyjom o'jedaypu'aḡobixeedakacat “Ōn cūg ma Deus xe wetabucap tomuju” i'e am
soat pe warara'acat pe. Abraão cūg ma osunuy Deus xe itabut puye. Cūg ma osunuy
ixeedakacat'ūm awap ma. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak cūg ma Deus xe itabun puje.
Cūg ma ip cexe ixeedakacat ḡu ma'ḡu ip. Imēneju Abraão ixeyū ebay jo'i Abraão
etabucap co'i ip itabut Deus kay buye. ¹²Judeuyū etabun puje, cūg ma ip Deus xe.
Cūg ma cexe jexeecukap tomuju ḡu, jetabucap tomuju acā. Abraão etabucap co'i ma
ip itabut. Imēneju Abraão ixeyū ebay buxim Deus xe ixē buxim ixeedakacap tomuju
ḡu—ixē buxim itabucap tomuju acā.

¹³— Wa'ōbi soat ka daḡacat kukan ecesūy — i juk o'e Deus Abraão be. — Enax-
eḡebitbit tak soat ka daḡacat kukan je'e ip — i juk o'e. — Soat eipi oḡūm eywebe
— i dak o'e Deus. Iba'ore soat pe wuywebe soat ekawēn taḡ jeku am—wuyawēwēap
ekawēn taḡ. Imēnpuye Deus o'e: “Xipacat oḡūm ewebe,” i Abraão be wuyawēwēap
ekawēn taḡ cekuap tomuju ḡu—itabucap tomuju acā; cūg ma Deus xe iap tomuju
dak. ¹⁴Imēnpuye Deus xipacat ūmūm wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukayū be
acā ḡu. Ixeyū be acā iūmūm pima, te'e ma kuka juk ace wuyetabut Jesus Cristo kay;
te'e ma dak kuka juk Deus o'e wuywebe “Xipacat oḡūm eywebe” i. ¹⁵Imēn Deus
ipiatpi'ajojoan jekawēn kay kūyjobit'ūmayū be.

— Kūyjobit ḡu eyju wekawēn kay — i ḡu bit e'em cekawēn co'ūmayū be, itaybit
ḡu ip cekawēn puye.

¹⁶Imēneju Deus tacup ḡu.

— Xipacat oğūm ewebe, okay etabut puye — i juk o'e wuydobu'ūm pe—Abraão'ūm pe.

Deus soat em ja'ō dağ e'em wuywebe. Imēnpuye soat itabucayū xipacat je'jat Deus xewi Abraão buxim.

— Soat em wekawēn kay kūyjobicayū be acā xipacat oğūm — i'ūmğu o'e Deus.

— Soat pe okay itabucayū be xipacat oğūm — i acā o'e.

Imēneju Abraão wuyebay buxim Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Wa'ōbi ade ka watwat je'e "Abraão wuyebay jo'i Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye," i, io'e Deus Abraão be, i.

Abraão itabut osunuy Deus kay. Ixe Deus waram ce'ū'ūay'u mutaicin. Ka'ūmğu osodop iat mubapukpuğ ixe. Ixe Deus ja'ō dağ ma juk adi Abraão kuğ osunuy.

¹⁸ — Enaxeğebitbit ma jeedop ade jījā — i juk o'e Deus Abraão be. — Wa'ōbi ade ka watwat kukukan ecesūy — io'e.

Iboap kay itabut osunuy Abraão.

— Deus ja'ō dağ je'e owebe — i juk adi o'e Abraão jewebe ma.

Itabut cīcā osunuy imujurūğ pa'oren ma'ğu ipot aypa buye. Owebe jekpot ūmap wiwim osunuy Deus cebe. ¹⁹ Ixe aypa jījā osunuy. Ijasūn 100 koatoap wi osunuy.

— Okpotpet put ġu ma oce aypa oce buye — io'e jewebe ma. — Otayxi Sara dak i't'et put ġu o'e yabut puye — io'e jewebe ma.

Inaka itabutbūt ġu osunuy Deus ekawēn kay—itabut cīcā ma.

²⁰ — Deus okpon je'ğūm ġu — i'ūmğu o'e Abraão. — Je'ğūm paxi? — i'ūmğu dak o'e.

Ixe bit itabut cīcā osunuy Deus okpon je'ğūm iap kay aypa ma'ğu. Jawa'ōmucanucan osunuy, itabut Deus kay buye. Imēnpuye:

— Ēn soat podi ma xipan okuğ — i'e'e'uk osunuy Deus pe. ²¹ — Soat iba'ore ġu Deus pe — i'e'e'uk osunuy Abraão. — Ja'ō dağ em owebe — i'e'e'uk osunuy. — Okpon je'ğūm ja'ōbacaan i'e'e'uk osunuy jewebe ma. ²² Imēne ju:

— Ēn cūğ ma oxo — i juk o'e Deus cebe.

Imēn Deus o'e Abraão itabut osunuy buye. ²³ Ixe cūğ ma osunuy Deus xe iap ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Abraão cūğ ma osunuy jetabucap tomuju iaptup o'tupmubararak kuyjeayū. Kuyjeayū mutaybit am acā ġu ibodup o'tupmubararak ip.

²⁴ Wuymutaybit am tak ibodup o'tupmubararak ip.

— Eyju cūğ ma oxo — i je'e Deus wuywebe, ixe kay wuyetabun puje.

Ixe Deus Jesus o'ğutait ce'ūap tomukadi. Wuykukukat o'ğutait waram. ²⁵ Deus Jesus o'ğudot ijodi ce'ū ām. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Jesus o'ğutait ce'ūap tomukadi Deus pe "Cūğ ma eyju oxo" i'e am wuywebe—o'ğutait'iat kay itabucayū be.

5 Imēneju Deus e'em wuywebe: — Cūğ ma eyju oxo — i, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Kuy bima kaba'ūm ajop Deus eju wuyetabut'ūm pima. Ġasū bit kaba'ūm ace Deus eju wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ² Jesus Cristo kay juk o'e jebay be:

— Teyūku itabut okay — i.

Imēnpuye Deus xipan wuykuğ. Wuycokcok cīcā ixe xipat wuykay buye. Ġuyjom Deus dipap co'i acesop. Wuycokcok cīcā iboap wiwim. ³ Iboap wiwim pima wuyju ipiatpi'ajojom ijodi. Wuyetaybit wuyetaxi acesop ipiatpi'ajojom puye iam. Imēnpuye

ipiatpi'ajojom pima dak wuycokcok wuyju e'em. ⁴ Ipiat'ajoam wuyetaxi bima, Deus e'em wuywebe:

— Xipat cîcâ eyju oxo — i.

Deus “Eyju xipat cîcâ oxo” i'e'em pima, wuycokcoğ acesop Deus xe acesop soat em iap wiwi am. ⁵ Jewemuğuykukukum ġu wuyju Deus co'i acesop iap wiwi am. Ixe jebiöğbuk o'ğūm wuywebe—xipacat o'ğūm. O'ğūm wuymukūyjo am eykukpin cîcâ oxo iam.

⁶ Wuywebe xipacat muğē ba'ore bima Cristo oe'ū wuydaxijo am. Wuywebeam ixe oe'ū xipat'ūmayū beam. Deus “Eje'ū juy” i'e buje, oe'ū. ⁷⁻⁸ Deus xe wuykukpin cîcâ. Imēnpuye ixe jekpot o'ğudot ce'ū ām wuywebeam. Wuyju ma wuybu'u je'ū ām warara'acat e'ūap puxim, cūğ ma'ğu ip jekukum, xipacat muğēğēm ma'ğu ip. Cristo bit ibu'u ġu osunuy je'ū ām wuywebeam ikērēat mujurūğrūğ ma'ğu wuyju.

⁹ Ġasū wuyju cūğ ma Deus xe wuywebeam Cristo oe'ū buye—o'jedoyekereren puye. Cristo bureyū ma wuyju bit ġasū. Imēnpuye Deus wuymuju ġu ipiat'ajojoap kay.

¹⁰ Wuyetakoma juk adi ajop Deus kay. Deus pit wuymuwexat jebureyūm wuywebeam ipot oe'ū buye. Ġasū bit Cristo waram itait o'e. Deus wuydaxijo Cristo itait puye, wuyju ibureyū buye dak. ¹¹ Wuykukukat Jesus Cristo juk wuymuwexat Deus bureyūm, ixe xe wuykukpin puye, wuywebeam oe'ū buye dak. Imēnpuye:

— Obureyū eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Imēnpuye soat podi ma wuycokcok, wuyju Deus bureyū buye.

¹²⁻¹⁹ Imēnpit ipi watwat ikērēat mujurūğrūğ'uk osodop ip Deus jekawēn muwēn awap Moisés pe. Deus pit ipiat o'sup'i'ajoat ġu cebe ip jekawēn tağ ġu juk adi oekuku ip iap teim, Moisés pe wuyawēwēap ekawēn muwēn awap. Adão koap ikērēat o'ğujurūğ. Soat ipi watwat o'jebapuk ixe Adão bewi. Soat ixe ebekitkiyū ikērēat mujurūğrūğ'ukayūm o'e Deus xe ixe ikērēat o'ğujurūğ puye.

— Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū je'ū — i juk o'e Deus Adão be.

Imēnpuye soat ipi watwat je'ū'ūm ġasū dak. Soat wuye'ū'ē ace Adão buxim wuyju dak ikērēat mujurūğrūğ puye. Soat cebekitkiyū ikērēat o'ğurūğrūğ Adão juk ikērēat o'ğujurūğ iap co'i'ūmğu. Inaka oe'ū'ū ip soat—Adão badipyū, Moisés badipyū dak. Oe'ū'ū ip Adão koap ikērēat o'ğujurūğ puye. Soat Adão ebekitkiyū ikērēat mujurūğrūğ'ukayūm o'e Deus a'ō kay kūyjobit'ūm ip puye. Adão kūyjobit'ūm pima, soat ixe ebekitkiyū dak kūyjobit'ūmayūm o'e Deus xe. Imēneju soat ipi watwat ikērēat kuğ o'e Deus xe pūğ ağokatkat ikērēat o'ğujurūğ puye.

Soat Adão ebekitkiyū ixe buxim o'e—ikērēat kuğ ġu. Ixe Jesus Cristo oe'ū ikērēat uk am ipi watwat pewi—soat uk am. Imēnpuye soat em itait jeedop ip Deus xe cekay itabucayū. Adão kūyjobit'ūm o'e Deus a'ō kay. Imēnpuye soat ixe naxeğebitbit je'ū'ūm. Jesus Cristo bit kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye soat em Deus xe itait jeedop ip cekay itabucayū. Pūğ ağokatkat kūyjobit'ūm osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye adeayū ikērēat mujurūğrūğ'ukayūm o'e Deus xe. Kūyjobit'ūm cîcâ ip osodop Adão buxim. Wara'at pit kūyjobit cîcâ osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye Deus je'e adeayū be:

— Eyju cūğ ma oxo — i.

Ixe'yū adeayū kūyjobit Jesus Cristo buxim. Jewejojo'i ġu bit osodop ip Adão Cristo eju. Jesus xipan wuykuğ warara'acat podi ma. Ade Adão ebekitkiyū bit o'ju ipiat'ajojoap pe ixe pūğ em ma ikērēat o'ğujurūğ puye. Deus pit soat podi ma xipan

wuykuḡ. Imēnpuye Cristo o'ḡudot ikērēat uk am soat pewi—ijodiacat pewi. Deus tei'uma adeayū daxijojom ijodiacayū daxijojom, pūḡ em ma Cristo oe'ū buye. Adão pūḡ ma osunuy. Soat ixē ebekitkiyū ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayūm o'e Deus xe, Adão ikērēat o'ḡujurūḡ puye.

— Ikērēat kuḡ eyju oxē — i'e'em Deus soat pe Adão ebekitkiyū be Adão pūḡ em ikērēat o'ḡujurūḡ puye. Deus e'em taxijo'ibiyū be bit:

— Ikērēat kuḡ ḡu eyju oxē — i, ade em ma'ḡu ip ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ. — Webek-itkiyū eyju — i'e'em cebe ip, ixē xipāt wuykay buye.

Pūḡ aḡokatkat imēn ikērēat o'ḡujurūḡ—Adão. Imēnpuye soat wuye'ū'ē ace. Wara'acat pit ikērēat kuḡ ḡu oe'ū—Jesus Cristo. Imēnpuye soat podi ma Deus xipan wuykuḡ.

— Cūḡ ma eyju oxē — i'e'em wuywebe—Jesus Cristo kay itabucayū be.

Imēneju soat em wuyetait acesop Deus xe. Soat kukukan acesop Cristo eju. Jesus e'eap Adão e'eap podi ma xipacat kuḡ.

²⁰⁻²¹ Imēntak Deus jekawēn o'ḡuwēn Adão ebekitkiyū mukūyjo am eyju ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā iam. Ipi watwat pit biḡ ma ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ. Soat ipi watwat je'ū'um ikērēat mujurūḡrūḡ puye. Je'ū buje ip wūy ma dopdom Deus wi. Deus pit warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Ixē Cristo o'ḡudot ce'ū ām ikērēat uk am wuywebewi. Imēnpuye wuye'ū buje soat wuyju Deus xe wuyetait acesop, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Wuykukukat Jesus Cristo xe ma acesop soat em wuyetait

6 — Deus pit biḡ ma xipan wuykuḡ biḡ ma'ḡu wuyju ikērēat mujurūḡrūḡ — i ōn e'em eywebe.

Imēnpuye:

— Biḡ ma juy ikērēat aḡujurūḡrūḡ, biḡ ma Deus xipan wuykuk am — i du eyju e'em owebe?

² Imēn ḡu juy e'em! Ce'ūat jepidowatwan ḡu o'e. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūḡ pin ḡu ace'e Cristo kay wuyetabut puye. ³ Wuymubatisan puje, ḡasū bit Jesus Cristo eju mūḡ'i ojeku iap mubapukpuḡ wuyju soat pe wuyjojoayū be. Ikērēat muḡēḡēap acepere kuy apēn ce'ūat jepidowatwanap epererem. Kuy eyetaybit iboam.

⁴ Jesus eju kuy ip wuykot iap puxim ikērēat muḡē pin ḡu ace'e, ceweju kuy aje'ū iap puxim tak. Iboap mubapukpuḡ wuyju wuymubatisan puje. Cristo oe'ū jebay bikuyap taḡ. Wuyju dak Jesus Cristo bikuyap taḡ ajeku ḡasū bit. Ja'ōbacaan Deus ixē waram o'ḡutait. Soat podi ma Deus ya'ōbaca, idip tak. Jesus puxim wuyju dak acejetait waram. Imēneju ḡasū dak wuyaḡuy'isum ajeku.

⁵ Imēntak Cristo jekpiwatpin ma oe'ū korosa be. Imēnpuxim wuyju dak wuyukpi-watpin ma ikērēat aḡujurūḡ ḡu. Deus ja'ōbacaap o'jomōḡ Cristo be waram imutait puje. Imēnpuxim wuyju dak Cristo a'ōbacaap kuḡ ḡasū. Ikērēm cuk adi ajekuku iap kuy juk acepere. Wuyaḡuy'isum wuyju jekukum ḡasū bit ixē a'ōbacaap kuḡ puye. ⁶ Kuy bima juk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡ. Soat em ikērēat mujurūḡrūḡ'uk cuk adi ajop. Imēn jewemudadaybotbon cuk adi ajekuku. Cekariwa be imudadaybotbot'ibit enapōn pa'oreap puxim ikērēat mujurūḡrūḡap epereap pa'ore osunuy wuywebe. ḡasū bit ikērēm cuk adi ajekuku iap acepere Jesus a'ōbacaap kuḡ puye. Korosa be Jesus oe'ū ja'ōbacaap muōm ām wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim. Imēnpuye ikērēat aḡujurūḡ ḡu ḡasū bit. ⁷ Ikērēat mujurūḡrūḡap epere but wuywebe. Ce'ūat jepidowatwanap epererem. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡap acepere

kuy. Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayū ġu wuyju ġasū bit. ⁸ Cristo jekpi-watpin ma oe'ū. Wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēm cuk adi ajekukuiap acepere. Imēneju wuyetabut soat em wuyetai acesop Cristo xe iap kay. ⁹ Deus Cristo waram o'ġutait ce'ūap tomukadi. Waram pit je'ū ġu. Abu-be ixē imuy'ū but? Ka'ūma be ma! Kuy wuyetaybit iboam. ¹⁰ Pūġ em ma ixē oe'ū. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū ġu. Ġasū bit itabēġ omuy soat em Deus bikuyap taġ jeku am.

¹¹ — Ikērēm cuk adi ajekukuiap kuy acepere — i juy epe'e'e eyewewebe. — Ikērēat aġujurūġ ġu ġasū bit — i juy epe'e'e. — Ce'ūat ġebum ġu o'e ikērēat muġēap kay — i. — Wuyju dak cuy ġebum ġu ace ikērēat muġēap kay — i juy epe'e'e eyewewebe. — Deus bikuyap taġ acā ajeku ġasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe. — Mūġ'i wuykukukat Jesus Cristo eju ajeku ġasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe.

¹² Imēneju ġebum ġu juy epesop ikērēat mujurūġrūġap kay. Ikērēat epeġuġē ġu eyjebit taġ. Ikērēat epeġuġē ġu eybinūnpe. Eybikuyap taġ ġu juy epeku—Deus bikuyap taġ acā. ¹³ Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū cucum ipiat'ajojoap kay. Yaġuy'isum jekuku'ukayū bit kabi kay cucum. Kuy bima ikērēat mujurūġrūġ'uk cuk adi epesop. Ġasū bit eyaġuy'isum eyju jekukum. Imēnpuye:

— Ēn ocejukan — i'ūmġu juy epe'e Satanás pe. — Ikērēat oceġujurūġ a'ōbi — i'ūmġu juy epe'e Satanás pe ma. Deus pe bit:

— Ēn acā ocejukukan soat em — i juy epe'e. — A'ōbacaap cuy eġuōm ocewebe cūġ ma oceku am — i juy epe'e cebe.

¹⁴ Ġasū bit cūġ ma wuyju Deus xe kuyat ekawēn taġ wuyju jekukum puye ġu—Deus xipan wuykuġ puye acā. Imēnpuye ikērēat aġujurūġ ġu.

— Ēn ma ocejukan — i'ūmġu ace'e Satanás pe.

¹⁵ Ġasū bit cūġ ma wuyju Deus xe kawēn kuyat taġ wuyju jekukum puye ġu—wuyawēwēap ekawēn taġ wuyju jekukum puye ġu dak. Deus xipan wuykuġ puye acā wuyju cūġ ma Deus xe. Imēnpuye:

— Aġuġē juy waram ikērēat! — i du eyju e'em? Imēn ġu juy e'em! ¹⁶ “Ocekariwam cuy ece” i ey'e buje aġokatkat pe, eyekariwam je'e. Kūyjobin epesop ya'ō kay. Eyekariwa epeyepere ġu ikukpin cīcā eyxe buye. Imēnpuxim ikērēat mujurūġrūġ'ukayū ikērēat muġēap epereperem ġu, ikērēat kay jījā ip puye. Imēnpuye soat em Deus wi wūy jeedop ip je'ū buje. Deus a'ō kay kūyjobicayū bit cūġat ekawēn epereperem ġu Deus a'ō kay jījā ip puye. Imēnpuye cūġ ma ip Deus xe. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje. Kuy eyetaybit cīcā iboam. ¹⁷ Kuy bima juk adi Satanás a'ō kay kūyjobit epesop. Kawēn idipat co buje bit, eyetabun epesop iboap ekawēn kay. Iboap ekawēn icēmān. Eycokcoġ epesop iboap ekawēn kay am. Eybikuy jījā iboap ekawēn taġ jeku am. Imēneju:

— Bay, ēn xipat cīcā — i oceju e'em Deus pe.

¹⁸ Deus kuy ja'ōbacaap o'ġuōm eywebe waram Satanás a'ō kay kūyjobicap puxim. Ġasū bit Deus a'ō kayayūm epesop. Eybikuy epesop ikērēat muġē ām ġu—xipacat muġē ām acā. ¹⁹ Kawēn ibapukan ōn kawēnwēn eywebe, apēn ikērēat acepere wuyaġuy'isum wuyeku am iap iba'arēm eyxe buye. Kuy bima juk adi ikērēat kay ġebum epesop. Ikērēat mujurūġrūġ cuk adi epekuku. Xipat'ūmayū kukukat a'ō kay kūyjobin epesop. Ġasū bit cūġ ma juy epeku. Xipacat kay juy ġebum epesop. Deus a'ō kay juy kūyjobin epesop.

²⁰ Ikērēat mujurūgrūg'uk pima, Deus bikuyap tağ ġu epeku. ²¹ Xipacat tu epejat ikērēat mujurūgrūg'aptem? Ka'ūma! Eyetaybit ikērēat mujurūgrūg'ukayū soat em Deus wi wūy ma jeedop ip iam. Ġasū bit eysūsūn epe'e ikērēat mujurūgrūg'uk puye. ²² Deus a'ō kay kūyjobicayūm epesop ġasū bit. Deus kuy ja'ōbacaap o'ġuōm eywebe waram ikērēat muğēap puxim. Soat em eyju ixē mucokcokcoğ ġasū bit. Eye'ū buje soat em Deus xe eyetait epesop. ²³ Kapikpik'ukat jekapikaptei bubum. Imēnpuxim ikērēat mujurūgrūg'ukat Deus wi wūy ma jeenuy je'ū buje. Ixe wi wūy ma jeenuy ikērēat o'ġujurūgrūgiap teim.

— Soat em oxe eyetait epesop — i'e'em Deus wuywebe bit, wuykukukat Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum puye.

Soat em ixē xe wuydopap tei'ūmat co'i. Kapikpiğ ġu wuyju iboap pu am. Tei'ūma Deus iūmūm wuywebe.

7 Okitpitpiyū, eyetaybin put apēn ōn em iam eyetaybit wuyawēwēap ekawēn puye. Wuyetabēğ pima acā wuyawēwēap ekawēn tağ wuyju jekukum. Wuye'ū buje bit iba'ore e'em. ² Imēnpuxim “Ayacat itoptep pima, jektop xe ma juy jeenuy itop itait pima” i'e'em iboap ekawēn. “Ektop eperem ġu juy wara'at pu am” i'e'em iboap ekawēn. Itop e'ū buje bit, ite ayacat itoptep'ūmat co'i e'em. Wuyawēwēap ekawēn mupubutbun ġu wara'at pu buje itop'ūm kuy oe'ū buye. ³ Wara'at pu buje jektom koapat itop itait pima bit, ikērēat muğēğēm koapat pe jektop pe. Itop'ūm e'ū buje bit, ayacat ikērēat muğēğēm ġu wara'at pu buje. Wuyawēwēap ekawēn kuka o'ġupubun ġu wara'at pu buje. ⁴ Okitpitpiyū, ixē ayacat puxim eyju. Wuyawēwēap ekawēn koapat'ūm itop'ūm puxim—kawēn kuyat. Jektop'ūm e'ū buje jektop eju ġu e'em ayacat. Imēnpuxim wuyju dak kawēn kuyat tağ ġu wuyju jekukum ġasū bit, Jesus Cristo ekawēn tağ acā. Ixe ekawēn tağ wuyju jekukum wuyju Cristo jebit'in puye. Ixe ebekitkiyūm acesop ġasū. Deus waram ixē o'ġutait. ⁵ Kuy bima wuyekpi-watpin ma juk adi ajekuku. Imēnpit wuyawēwēap ekawēn co buje, wuybikuy juk adi ajop—ikērēat mujurūg ām acā. Wuybu'u juk adi ajop kūyjobit am iboap ekawēn kay. Ikērēm wuyekuap epere'ūm pima, wūy ma kuka juk ajop Deus wi. ⁶ Kuy bima wuyawēwēap ekawēn tağ cuk adi jeku ojuy ajop correntebum taomūnmūnat puxim. Ġasū bit Jesus oe'ū wuywebeam. Imēnpuye ġasū bit Deus bikuyap tağ wuyeku but. Ixe bikuyap tağ wuyju jekukum ġasū, “Obikuyap tağ cuy epeku” iap ibararak opop kawēn kuyatup pe buye ġu—ixē biōğbuk wuymuisusun puye acā.

⁷ — Kawēn kuyat pit ikērē — i du ace'e? — Wuyawēwēap ekawēn pit ikērē — i du ace'e?

Imēn ġu juy ace—pūğ em tak ka'ūma. Wuyawēwēap ekawēn cuk adi omutaybitbin apēn ikērē Deus xe iam. Wuyawēwēap ekawēn wuymutaybitbin eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay iam. Iboap ekawēn co'ūm pima, kuka juk wuyetaybit ġu ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. ⁸ Iboap ekawēn co buje bit, wuyetaybit cuk ace ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. Imēnpit biğ ma juk adi wuyetabikukum ace warara'acat pubut kay iboap ekawēn cocom ma'ġu wuyju. Iboap ekawēn wuyetaybit'ūm pima, wuyetaybit ġu kuka ace apēn ikērē Deus xe iam. ⁹ Kuy bima ōn tak wetaybit ġu juk adi oğuy wuyawēwēap ekawēn. Tūybe xipat cīcā ōn Deus xe iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, ikērēat kuğ ōn Deus xe iam tak wetaybit oce. ¹⁰ Deus ibikuy osunuy soat ipi watwat pe top am ip soat em jexe itait. Imēnpuye jekawēn o'ġuwēn wuyawē ām. Imēnpit ikērēat kuğ ōn iam wetaybin puje:

— Iba'ore owebe Deus xe onuy âm ikêrêat kuğ puye — i juk oce owebe ma. — Wüy ma oğuy Deus wi soat em, ikêrêat kuğ puye — i juk oce owebe ma.

¹¹ Tüybe xipat ôn Deus xe iân cuk adi oce kuy bima. Imênpit ikêrêat mujurügrüğ'uk cuk adi oğuy. Imên cuk adi ocevemuğuykuku, ikêrêat mujurüğ ojuy buye. Wuyawêwêap ekawên wetaybin puje bit, “Ikêrêat kuğ ôn Deus xe” i juk oce owebe ma.

— Wüy ma oğuy cewi — i juk oce owebe ma.

¹² Inaka iboap ekawên xipat—wuyawêwêap ekawên. Ikêrêat kuğ ğu. Soat ekawên tağ xipat. Cüğ cîcâ iboap ekawên. Cekawêntip cîcâ dak. ¹³ Wuyawêwêap ekawên wetaybicap tomuju ğu Deus wi wüy ma oğuy. Soat em ôn ikêrêat kuğ iap tomuju acâ cewi wüy ma oğuy. Iboap ekawên xipat cîcâ. Imênpit iboap ekawên wuymutaybitbin soat ipi dağacat ikêrêat mujurügrüğ iam. Iboap ekawên wetaybit'üm pima, tüybe xipat ôn Deus xe iân cuk adi oce. Iboap ekawên wetaybin puje bit, “Ikêrêat kuğ ôn Deus xe,” i juk oce owebe ma.

¹⁴ Wuyetaybit Deus jebiöğbuk a'öbi wuyawêwêap ekawên o'ğuwên wuywebe iam. Ôn pit ijodiat ma. Obuyxi ğu ôn pit. Ikêrêat mujurügrüğ'ukat ôn pit. ¹⁵ Xipacat mujurüğ pin ma'gu oxe. Ôn pit xipacat mujurügrüğ ğu. Ikêrêat mujurüğ pin ğu ma'gu oxe. Ôn pit ikêrêat mujurügrüğ. Wetaybit ğu apênpuye imên ôn jekukum iam. ¹⁶ E bu'uap tağ ôn jekukum obu'u ma'gu jekum. Imênpuye wetaybit wuyawêwêap ekawên cüğ ma iam. Cüğ ğu ma'gu ôn pit iam tak wetaybit. ¹⁷ Imêneju okpiwatpi ğu ôn ikêrêat mujurügrüğ. Imênpit ikêrêat opop obinünpe. Imênpuye obinün pewi ma ôn ikêrêat mujurügrüğ. ¹⁸ Wetaybit ka'ümġu xipacat opop owebe iam. Obikuy jîjâ xipacat mujurüğ âm. Inaka xipacat mujurüğ pa'ore owebe. ¹⁹ Imên obikuy jîjâ xipacat mujurüğ âm. Inaka imujurügrüğ ğu ôn. Obu'u jîjâ ikêrêat mujurüğ âm. Inaka soat em ma imujurügrüğ ôn. ²⁰ E bu'uap tağ acâ ôn jekukum. Okpiwatpi ğu ôn ikêrêat mujurügrüğ. Ikêrêat mujurügrüğ ôn ikêrêat opop obinünpe buye.

²¹ Xipacat mujurüğ ojuy bima, imujurüğ pa'ore owebe xipat'umat opop obinün pe buye. Imêġap ibapuk cîcâ oxe. ²² Deus ekawên kay jîjâ ôn—soat ekawên kay jîjâ—wuyawêwêap ekawên kay jîjâ. ²³ Obikuy jîjâ ma xipacat mujurüğ âm. Imênpit:

— Ikêrêat oğujurüğ ojebin — i ôn e'em owebe ma, ikêrêat opop obinünpe buye. Taomünmünat puxim ôn. Taomünmünat pe iba'ore ijêm âm daomünmünap'a bewi taomünmün puye. Imênpuxim xipacat mujurügrüğ pa'ore owebe obaca'üm puye. ²⁴ Imênpuye oğuycüğ cîcâ. Abu kuka omubacan owebe ikêrêat mujurüğap puxim—soat em ipiat'ajojoap pe onuyap puxim? ²⁵ Wuykukukat Jesus Cristo soat podi ma ya'öbacaat. Ixe ma juy omubacan. Imênpuye:

— Ên xipat cîcâ — i ôn e'em Deus pe.

Küyjobit cîcâ ôn e ojuy Deus a'ö kay. Ôn acâ bima bit, kuka juk ikêrêat acâ oğujurüğ—Jesus Cristo a'öbacaap kuğ'üm pima.

8 Imêneju Deus Jesus Cristo eju müğ'i jekuku'ukayũ ġuju ğu ipiat'ajojoap kay. ² Deus cuk ja'öbacaap o'ğuo'm wuywebe waram ikêrêat muğêap puxim. Imên Ibiöğbuk xipacat wuyhuisusun, wuyju Jesus Cristo eju müğ'i jekukum pima. Imêneju aceju ğu ipiat'ajojoap kay. ³ Iba'ore wuyeku am wuyawêwêap ekawên tağ, wuya'öbaca'üm puye. Imênpuye ka'üma ma cüğ ma Deus xe iboap ekawên tağ jekuap tomuju. Deus pit jekpot o'ğudot ijodi. Ijodian o'e. Ikêrêat mujurügrüğ'ukat co'ian o'e, ikêrêat kuğ ğu ma'gu. Imên ixe wuywebewi ikêrêat ukaptei o'teida je'ü buje. O'teida ja'öbacaap üm âm wuywebe ikêrêat muğêap puxim. ⁴ Imên o'teida wuy-

webe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyeku am. Ğasū wuya'ōbacaap kuğ ğu wuyju jekukum—Deus a'ōbacaap kuğ acā. Ibiōğbuk xipacat a'ō dağ tak wuyju jekukum. Imēnpuye wuyeku but wuyawēwēap ekawēn tağ. ⁵ Jebikuyap tağ jekuku'ukayū ma soat em ğebum jemukaypinput kay acā. Deus biōğbuk bikuyap tağ jekuku'ukayū bit Ibiōğbuk yağuydadam ip. ⁶ Imēn soat em jemukaypinput kay ğebumayū soat em ipiat supi'ajojo. Wūy jeedop ip Deus wi je'ū buje. Ibiōğbuk yağuydada'ukayū bit yağuy'isum jeku ijodi. Yağuybabi ip jeku ijodi—yağuykorereren ğu. Soat em Deus xe jeedop ip je'ū buje. ⁷ Jemukaypinput kay ğebumayū bit itakoma e'em Deus kay. Kūyjobit ğu ip Deus ekawēn kay—wuyawēwēap ekawēn kay. Iba'ore ma dak ixeyū be kūyjobit am iboap ekawēn kay. ⁸ Iba'ore jebikuyap tağ jekuku'ukayū be Deus mucokcok am.

⁹ Eyju bit eybikuyap tağ ğu jekukum. Deus biōğbuk bikuyap tağ eyju bit jekukum ğasū ixe biōğbuk eywebe bima. Cristo biōğbuk kuğ'ūmayū cebekitkiyū ğu. ¹⁰ Cristo biōğbuk kuğ pima, Cristo omuy eywebe iap puxim. Inaka eyjebit je'ū'ūm cuk adi ikērēat epeğujurūğrūğ puye. Deus biōğbuk pit waram jeymutait soat em Deus xe eyetait eydop am eyjebit e'ū ma'ğ. Ixe waram jeymutait “Eyju cūğ ma oxe,” i juk o'e Deus eywebe buye. ¹¹ Deus ma waram Jesus Cristo o'ğutait. Eyju dak Deus biōğbuk kuğ pima, Cristo mutaicap puxim waram jeymutait eye'ūap tomukadi. Eyjebit ğuyu ce'ū'ūayū dopdopap pewi. Iisuat je'ğūm eyjebin. Deus jebiōğbuk a'ōbacaan iboap je'ğūm eywebe—xipacat a'ōbacaan.

¹² Okitpitpiyū, imēn Deus xipan wuykuğ. Imēnpuye wuybikuyap tağ ğu juy ajeku. Wuyemukaypinput kay ğu juy ğebum ajop. ¹³ Wuybikuyap tağ jekukum pima, wuyemukaypinput kay ğebum pima dak, wūy ma acesop Deus wi. Ipiat'ajojoap kay aceju. Deus biōğbuk a'ōbacaan ikērēat mujurūğrūğ'ūm pima bit soat em cexe acesop wuyetait. ¹⁴ Soat Deus biōğbuk a'ō kay kūyjobicayū Deus ebekitkiyū. ¹⁵ Deus jebiōğbuk o'ğūm wuywebe. Ixe biōğbuk wuymudadaybotbon ğu, wuymuparararan ğu dak. Ixe wuymuy Deus ipotpoyūm. Imēnpuye:

— Bay — i wuycokoğ wuyju e'em Deus pe, ixe biōğbuk a'ōbi. ¹⁶ — Bay — i wuyju e'em cebe, wuyetaybit puye Deus ebekitkiyū wuyju iam.

Ixe biōğbuk tak:

— Eyju Deus ebekitkiyū — i'e'em wuywebe.

¹⁷ Imēn Deus ebekitkiyū wuyju. Imēnpuye wuyju dak jebekitkiyū be o'ğuxipaniat'in ajat. Jekpot pe o'ğuxipaniat'in wuyju dak ajat Cristo eju. Deus kay'ūmayū bit ipiat supi'ajojoat wuywebe Cristo a'ō kay wuyju buye. Ğuyjom pit Cristo dipap kuğ acesop. Cristo soat kukan pima bit wuyju dak soat kukukayūm acesop ixe eju, ipiatpi'ajojom ma'ğ wuyju ijodi.

¹⁸ Ipiat'ajojom ma'ğ wuyju ijodi bima. Ğuyjom pit xipat cīcā acesop. Ka'ūma ma ibo jo'iat xipacat. Imēnpuye wuyağuykorereren ğu juy ajop ipiat'ajoap puxim. ¹⁹ “Teyūku webekitkiyū” i Deus eap wiwim cīcā soat cemumuğēyū. “Okpot co'i ip ğasū bit” i'eap wiwim cīcā ip. ^{20–21} Soat Deus emumuğē je'ū'ūm. Imēn ixe emumuğēyū te'eam ma o'e. Jekpiwatpi ğu ip te'eam o'e kuy bima. Te'e ma o'e ip Adāo ikērēat o'ğujurūğ puye.

— Te'eam jeedop ip ğasū wemumuğēyū — i mo o'e Deus.

Inaka Deus soat ğuisun iap wiwim cīcā ip. Ixe ebekitkiyū Jesus Cristo jo'i bima, Deus soat jemumuğēyū ğuisun. Imuisun puje, je'ū ğu ip. ²² Ğasū mabuk soat ma ipi dağayū ipiat'ajojom omuisun'ūm puye. Ipiat'ajojom ip ayacat je'it piap o'supi'ajo'iat

co'i. ²³ Wuyrem. Wuybipuruğ. Wuyewātaxipim. Xipat'umat jebapukpuğ wuywebe. Imēneju je'ūh'um wuyju dak. Imēnpit Deus jebiōgbuk o'guōm wuywebe wuymu-taybit am Jesus Cristo jo'ia'yūm epesop iam. “Teyūku okpot co'ia'yū” i Deus eap wiwim cīcā wuyju. Wuyjebit ġuisuniap wiwim cīcā dak wuyju. ²⁴ Wuymuisunap wiwim mabuk wuyju. Wuydaxijo buje, wuyetaybit ajop Deus ġuyjom wuymuisun iam. Wuyemumuwiwi bu buje kuka juk iboap ajowiwi ġu. Abu kuy o'jatiat wi-wim? Ka'ūma ma! ²⁵ Imēnpit ijo'ibit'umat wiwim wuyju. Imēnpuye wuyukpiceġēm ġu wuymuisunap wiwim.

²⁶ Imēnpuxim Deus biōgbuk kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Wuybikuyap muwēnuwēn cebe.

— Apēn xe'e acejekawēn Deus eju? — i wuyju e'em. — Apēn xe'e acejoojuy cex-ewi? — i dak wuyju e'em.

Ceweju jekawēn ām wuyetaybit'um pima, je'ūhu'um acā wuyju. Deus biōgbuk pit wuybuywatwan wuywebe jekawēn ām ceweju. Ixe wuya'ōmucanucan wuya'ōbaca'um puye. ²⁷ Deus bikuyap tağ ixe biōgbuk kawēnwēn Deus eju cebek-itkiyū beam. Deus itaybit wuyağuyda am. Itaybit ajo-kuğ ġu wuyju iam. Itaybit tak ajo ūm ojuy jebiōgbuk wuywebe iam. ²⁸ Deus xe wuykukpin cīcā. Jebikuyap tağ cuk wuynaē jebekitkiyūm. Imēnpuye soat wuywebe je'bapukiap xipat je'e wuywebe ixe a'ōbi. ²⁹ Deus itaybit osunuy abuyū webekitkiyūm je'e iam ipi mujurūğ awap.

— Okpot ixeyū wağōm je'e — io'e kuyje. — Ade okpot kitpitpiyūm je'e — io'e. Ixeyū ma o'tomuwa jekpot co'ia'yūm. ³⁰ Imēn tomuwa'ibiyū o'taē jebekitkiyūm.

— Eyju cūğ ma oxe — i'e'em taē'ibiyū be. — Okpot co'ia'yūm epesop — io'e imucūğ'ibiyū be.

Deus dipap kuğ acesop. Imēneju soat wuywebe jebapukiap xipat je'e wuywebe Deus a'ōbi, Deus ikukpin wuyxe buye.

³¹ Soat xipat je'e wuywebe iap kay ġebum pima apēn xe'e ace'e? Deus wuywebe ja'ōbacaap ūm puje, te'e ma je'e wuykaykay kūyjobit'umayū. ³² Deus jekpot o'taxijo ġu yaokaap puxim. O'ğudot ma ijodi ce'ū ām soat peam wuywebeam. Ixe dak tacup xe'e je'e ġasū soat ūm ām wuywebe—xipacat ūm ām? Tacup ġu je'e! ³³ Deus ma e'em wuywebe:

— Ikērēat kuğ ġu eyju oxe — i.

Imēnpuye abu kuka o'e wuywebe: — Ikērēat kuğ eyju Deus xe — i—Deus emunaēyū be? Ka'ūma ma! ³⁴ Jesus Cristo kuy oe'ū ikērēat mujurūğrūğap teida am. Imēnpuye ka'ūma be ma “Ikērēat cuk adi epeğujurūğrūğiaptei juy epeteida,” i'e but wuywebe. Ixe dak waram ġuto o'jetait. Deus xe ġasū omuy. Deus a'ōbacaap co'i ixe ya'ōbaca. Ixe dak kawēnwēn Deus eju wuywebeam. ³⁵ Ijodiat pe Cristo mubu'un pa'ore ikukpin wuykuk am. Itabut'umayū aco'i ikērēm wuykuk. Ipiat aco'i ip supi'ajoat wuywebe. Wuymunapōn aco'i ip wuyka bewi. Wuyrem aco'i aceku. Wuydadaybot aco'i aceku. Wuyaoka pinap cocom aco'i aceku. Wuyaoka ip aco'i pajam. Ka'ūma be bit Cristo mubu'un put ikukpin wuykuk am. ³⁶ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ocaoka pinap cocom oceju soat kabia, ebekitkit oceju buye, i. Ovelha kukap puxim ip ocekuğ—yaokam pimaap puxim, i.

Ibo dup ekawēn puxim xipat'umat jebapukpuğ wuywebe. ³⁷ Inaka wuya'ōbacaap mu'um pa'ore ip. Soat em wuycockoğ acesop ipiat'ajojom ma'ġu wuyju, Cristo xe wuykukpin puye; ixe wuya'ōmucanucan puye dak. ³⁸ Imēn wuyetaybit cīcā ka'ūma be ma Deus mubu'un put ikukpin wuykuk am. Wuye'ū buje, ixe xe wuykukpin ace-

sop, wuyetait pima dak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū be ixē mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū be. Iecuḡcuḡapap pe dak ixē mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—ijodiacyū—kūyjobit'ūmayū. Kabi watwat pe dak ixē mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū. Ka'ūma ma ixē mubu'un ḡasū. ḡuyjom tak ibu'u ḡu je'e xipan wuykuk am. ³⁹Ixē ibu'u ḡu xipan wuykuk am wuyju um pima, badi bima dak. Deus xe wuykukpin cīcā, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Imēnpuye ka'ūma be ma, Deus emumuḡē be ma ixē mubu'un put xipan wuykuk am. ¹⁻²— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i ōn e'em.

9 Imu'ūm pa'ore ma oḡuycūḡap. Icēmān ōn e'em eywebe. Cristo kay wetabut. Imēnpuye napapa'uk ḡu ōn. Ibiōḡbuk xipacat omuy owebe waḡuymucūḡucūḡ. Imēnpuye napa ḡu ōn e'em:

— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i.

³Obikuy jījā Deus pe okitpitpiyū mutabun am Jesus kay. Obadipyū ip. Pūḡ ma oce-dobu bit.

— Bay, wūy ma oḡuy Cristo wi soat em ipiat'ajojom ewebe obadipyū daxijoap teim — i ōn e ojuy aco'i Deus pe.

⁴Obadipyū Israel naxeḡebitbit. Kuyje:

— Eyju webekitkiyū — io'e Deus cebe ip.

Deus ixeyū o'jomuy jebekitkiyūm. Deus jedipap o'ḡūm cebe ip jewejo'i i'e am.

— Xipan ōn jeykuk — i juk adi o'e'e Deus cebe ip. — Ade jījā je'e ip enaxeḡebitbiyū — i juk adi o'e'e cebe ip. — Ipi oḡūm eyipim — i juk adi o'e'e. Jekawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixeyū awē ām. Icēmān ip Deus mubuyxixin.

— Eynaxeḡebit ma otaē ipi daḡayū daxijojo'ukan — i juk adi o'e'e Deus cebe ip.

⁵Israel ipotpot naxeḡebitbiyū ip—doze beayū naxeḡebitbiyū. Ijodi ikap puje Cristo dak ixeyū badim o'e. Ixē Cristo soat podi ma ya'ōbacaat.

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Soat em ma juy imēn acece.

⁶Deus ja'ō daḡ ḡu e'em, xepxep ā Judeuyū itabut ḡasū Deus kay buye — i'ūmḡu juy ace.

Soat ḡu Israel naxeḡebitbit Deus emunaēyū—pūḡpūḡ ā. ⁷Soat ḡu Abraão naxeḡebitbit tak taxeḡebitbicat Deus xe—pūḡpūḡ ā.

— Pūḡat taxeḡebitbit acā enaxeḡebitbicat oxē—Isaque naxeḡebitbit acā — i juk o'e Deus Abraão be.

⁸Imēneju wuyetaybit soat ḡu Abraão naxeḡebitbit Deus o'taē jebekitkiyūm iam. Deus a'ō daḡ o'kapiat taxeḡebitbit acā Deus ebekitkiyū. Wara'at taxeḡebitbit pit ka'ūma.

⁹— Wara'at koato dak oajēm ekay ija ekaxi ma — i mo a'ḡu o'e Deus. — Ija ekaxi ma Sara i't'et je'e — i juk o'e Deus Abraão be.

Imēn Deus o'jekawēn Abraão be.

¹⁰Wara'at ekawēn tak oḡuwēn eymutaybit am soat ḡu Deus o'taē—pūḡpūḡ ā iam. Deus o'jekawēn Rebeca eju xepxepayū yuk pe bima—wuydobu Isaque ipotpoyū yuk pe bima.

¹¹⁻¹²— Iwaḡo kūyjobit jeenuy jekitpit a'ō kay — io'e Deus Rebeca be xepxepayū yuk pe bima.

Xipat'ūmat o'ḡuḡē ḡu buk ip—xipacat tak ka'ūma. Deus pūḡ ma jebekin o'taē. Wara'at pit ka'ūma. Apēn kuy bima jewaḡuyḡuy osunuy iap taḡ o'taē. Apēn ixeyū juk adi

oekuku iap tomuju ġu o'taē. Jebikuyap taġ acā o'taē. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup: Jacó ikukpin o'e oxe, Esaú bit ikukpin ġu oxe o'e, i.

Imēn o'tupmubararak ip Rebeca iyū muwēnuwēn.

¹⁴ Pūġ ma o'taē, wara'at pit ka'ūma. Imēnpuye:

— Deus cūġ ġu — i du ace'e?

Imēn ġu juy ace! ¹⁵ Imēnpuye:

— Wetabotaidabotbot pin pima, wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe. — Obu'u bima bit, wetabotaidabotbon ġu oce — io'e cebe. Imēnpuye:

— Wemukaypinpucayū kay acā wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe.

¹⁶ Imēn Deus itabotaidabotbot wuykay “Etabotaidabotbot cuy eġuy ocekey,” i wuyju e'eap tomuju ġu, wuyju xipacat mujurūġrūġap tomuju ġu dak. Ixe itabotaidabotbot wuykay, itabotaidabotbot pin puye acā. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Faraó be kuyje o'jekawēn iaptup—Egito eipi kukukat pe o'jekawēn iaptup:

“Ōn ma juk emuy adeayū kukan,” io'e Deus, i. “Ade em wa'ōbacaap oġubapukpuk etabutpe,” io'e Deus, i. “Imēnpuye soat kaka watwat itaybit je'e obuten.

Itaybit ip je'e Deus soat podi ma ya'ōbacaat iam” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ¹⁸ Imēneju Deus itabotaidabotbot jemukaypinpucayū kay. Kūyjobit'ūmayū mukūyjobit'ūm'ūm tak biġ ma.

¹⁹ — Deus ma “Āġ jeenuy itabut'ūmān” i'e'em Judeuyū be bima, cūġ ġu Deus pe i'e am cebe ip “Ipiat osupi'ajoat eywebe eyetabut'ūm puye,” i kuka ece te'e ma owebe. — Deus ibu'u bima, itabut pa'ore ip — i te'e ma kuka ece owebe.

²⁰ — Tapu, imēn ġu juy ece — i ōn pit e'em.

Ecede ġu juy Deus pe:

— Apēnpuye dak ēn imēn omuġē? — i'ūmġu e'em itūġ'a bit jamuġēat pe.

²¹ Wuynōm muġēġē'ukat jebikuyap taġ yamuġēġēm. Pūġtōm pewi ma xepxep'a yamuġēġēm. Pūġ'a yadeiboġat'a yamuġēġēm. Wara'at'a bit yadei'icat'a yamuġēġēm. Jebikuyap taġ ma yamuġēġēm.

^{22–24} Wuynōm muġēġē'ukat puxim Deus Judeuyū kuġ. Jebikuyap taġ ma ip ikuġ. Jetakomaap mubapuk ojuy osunuy kūyjobit'ūmayū be. Ja'ōbacaap mubapuk ojuy dak osunuy. Ġuyjom pit ipiat supi'ajoat cebe ip, kūymobit'ūm puye. Inaka toġa osunuy jetakomaap kuġ—ade koato. Ipiat o'supi'ajoat ġu cebe ip. Warara'acayū nomuwāwām jebekitkiyūm pima, ipiat o'supi'ajoat ġu Judeuyū be—kūyjobit'ūmayū be. Imēn Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Pūġpūġ wuy'in Judeuyū. Warara'acayū Judeu'ūmayū. Deus pit soat wuynaē jebekitkiyūm.

— Ġasū bit okpot kay itabucayū acā webekitkiyūm je'e — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye ixe juk wuynaē wuyetabut am Jesus kay.

— Wetabotaidabotbot eykay — i juk adi o'e'e jekpot kay itabucayū be. — Ojo'i je'e ip jedipap kuġ okpot kay itabucayū — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēġap soat podi ma odip iam jekayayū mutaybitbin. ²⁵ Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe:

“Webekitkin'ūm topibiyū webekitkiyūm je'e,” io'e Deus, i. “Ikukpin ġu ip osodop oxe iayū ikukpin je'e oxe,” io'e, i.

²⁶ “Eyju dak webekitkit ġu,” i mo a'ġu o'e Deus cebe ip pūġ ka be ma, i. Ġuyjom pit: “Webekitkit eyju—soat em itaicat ebekitkit,” i je'e Deus ibo ka be ma, i.

Imên Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe, apên Judeu'umayũ dak Deus ebek-itkin je'e iap tup pe.

²⁷ Isafas tak Israel naxegebitbit muğëaptup o'tupmubararak:

Israel naxegebitbit ade jĵă—ka'oririt puxim, i. Xepxep ā bit Deus idaxijo, i.

²⁸ Deus ipiat supi'ajoat soat kūyjobit'umayũ be, i. Apên kuy o'e'e iap tağ ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Ğaxîn ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Pũğ em ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i.

Imên Isafas e'em jemudupmubararaktup pe. ²⁹ Wara'atup pe imên ibararak—Isafas emudupmubararaktup pe—kuy bima o'tupmubararaktup pe:

Wuykukukat soat podi ma ya'öbacaat, i. Ixe pũğ wuy'inat taxijo'um pima, soat kuka juk oap—apên Sodoma ka watwat'um'um oap iap puxim—apên Gomorra ka watwat'um'um oap iap puxim, i.

Imên ibararak opop Isafas emudupmubararaktup pe—apên Deus pũğpũğ ā Judeuyũ idaxijo iap tup pe.

³⁰ — Apênpuye ade Judeu'umayũ itabut Jesus kay xepxep ā Judeuyũ itabut pima? — i du eyju e'em owebe?

Apên cũğ ma ajeku Deus xe iap o'jokudada ğu Judeu'umayũ. Inaka:

— Eyju cũğ ma oxe — io'e Deus cebe ip, Jesus Cristo kay itabut ip puye.

³¹ Tũybe cũğ ma acesop Deus xe wuyawewëap ekawên tağ wuyekup tomuju iân o'e ip Judeuyũ bit—Deus emunaeyũ.

— Cũğ ma eyju oxe — i'umğu o'e Deus pit cebe ip, iboap ekawên tağ ceku ba'ore cebe ip puye.

³²⁻³³ Itabut ğu ip osodop cũğ ma wuyju Deus xe wuyetabucap tomuju iap kay. Imênpuye:

— Cũğ ma eyju oxe — i'umğu o'e Deus cebe ip. Tũybe cũğ ma acesop Deus xe wuyawewëap ekawên tağ wuyekup tomuju iân o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus Cristo kay. Imên e'em Deus ekawên tup:

Pũğ'a oyamuy Sião ka be wita'a, i. Iğ'o'a be Sião ka watwat jeweikaka, i. Je'at'at ip ya be, i. Cekay itabucayũ bit soat em icokcok jeedop ip jetabucap kuğ, i.

Iboap tup ekawên pe Cristo wita'a buxim e'em—Judeuyũ jeweikaka'ibiyũ buxim.

10 Okitpitpiyũ, obikuy jĵă Deus pe obadipyũ daxijo am.

— Bay, obadipyũ juy etaxijo — i ôn e'em Deus pe. — Israel naxegebitbit cuy etaxijo — i ôn e'em cebe.

² Ixeyũ dak ibikuy jĵă Deus bikuyap tağ jeku am. Kawên icēmân pit itaybit ğu ip. Apên cũğ ma aceku Deus xe iam itaybit ğu ip. ³ Imên itaybit ğu ip osodop Deus acă wuymucũğucũğ iam. Imênpuye jağuy dağ ma ip jewemucũğ ojuy osodop. Deus wuymucũğucũğ Jesus Cristo kay wuyetabut pima. Imênpit ip ibu'u osodop jetabut am cekay. ⁴ Cristo oajēm ijodi wuymucũğ âm. Wuymucũğapte i o'teida je'ũâm. Cekay wuyetabut pima acă, cũğ ma acesop Deus xe. Imênpit:

— Wuyawewëap ekawên tağ wuyeku buje cũğ ma acesop Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

⁵ Imëntak: “Cũğ ma acesop Deus xe wuyawewëap ekawên tağ wuyeku buje” i te'e ma e'e'ukayũ o'yawë Moisés kuyje.

— Soat tağ cekawên tağ ceku buje, kuka juk cũğ ma o'e ip Deus xe — io'e Moisés cebe ip.

⁶ — Cristo kay eyetabut puje acā cūḡ ma eyju oxe — i'e'em Deus pit. — Ixe ey-mucūḡucūḡaptei kuy o'teida — i'e'em Deus.

Pūḡpūḡayū bit te'e ma e'em:

— Cristo o'teida ḡu buk — i.

Imēnpuye te'e ma e'em ip:

— Abu paxi jeu kabi kay Cristo mukop am wuymucūḡ ām?" i.

Imēn ip te'e ma e'em itabut'ūm puye ixe kuy o'kop ijodi wuymucūḡ ām iap kay.

⁷ — Abu paxi je'kop ce'ū'ūayū dopdopap pe Cristo muyu am wuymucūḡ ām? — i te'e ma e'em ip.

Imēn te'e ma e'em ip itabut'ūm puye Cristo waram ḡuto o'jetait wuymucūḡ ām iap kay. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup pit:

Eyetaybin put cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabun puje iam, i. Iboap ekawēn kuy epejojo, i. Kuy iboap ekawēn epeḡuwēn, i. Kuy ḡebum epesop iboap ekawēn kay, i.

— Cristo kay eyetabun cuy epesop — i ōn e'em pima, iboap ekawēn imuwēnuwēn ōn. ⁹ Imēneju Deus jeydaxijo. “Jesus ocekukukat,” i ey'e buje, Deus jeydaxijo. Deus waram Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi iap kay eyetabut pima, ixe jeydaxijo. ¹⁰ Jesus kay wuyetabun puje, Deus e'em wuywebe: — Cūḡ ma eyju oxe — i. “Jesus ocekukukat,” i wuy'e buje dak, Deus wuydaxijo. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup: “Cekay itabucat soat em icokcok jeenuy jetabucap kuḡ,” i. ¹² Imēn Judeu Judeu'ūmat co'i Deus xe. Jesus Cristo soat kukukat—Judeu kukukat, Judeu'ūmat kukukat tak. Imēntak ixe soat em xipan soat kuḡ— “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e'em cebe iayū kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak. ¹³ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Obuywatwan cuy eḡuy, ocekukukat,” i'e'e'ukayū idaxijo—soat ip idaxijo, i.

¹⁴ Ixe kay itabut'ūm pima bit, “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e ba'ore je'e cebe ip. Ixe ekawēn co'ūm pima, iba'ore je'e cebe ip jetabut am cekay. Warara'acat ixe ekawēn muwēn'ūm pima, ya'ḡjo ba'ore je'e cebe ip. ¹⁵ Deus pe warara'acat muju'ūm soat ka be bima, ixe ekawēn muwēn pa'ore je'e cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēḡtipat muwēnuwēn'ukat ajēmap xipat cīcā ocexe, i.

Imēn e'em kuyatup.

¹⁶ Soat ḡu bit kawēn idipat kay o'e—xepxep ā. Imēn Isaías o'e Deus pe kuyje:

— Okukukat, abu xe'e itabut o'e wekawēn kay? Xepxep ā — i.

¹⁷ Imēneju wuyetabut Cristo kay ixe awēḡ tobuxik puje acā. Ayawēḡtobuxik tak wara'acat yawēḡ muwēn puje acā.

¹⁸ — Judeuyū bit kawēn idipat o'ya'ḡjo — i ōn e'em eywebe.

O'ya'ḡjo ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Isaías emudupmubararaktup:

Ixe'yū ekawēn o'ya'ḡjo ip soat kaka daḡayū, i. Aḡoka'abi daḡ o'yawēḡmupōḡpōḡpōḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹ Cristo ekawēn iba'arēm tu osodop Judeuyū xe? Iba'arēm ḡu. Imēn e'em Moisés emudupmubararaktup:

Eyju Judeuyū, i. Deus kuka Judeu'ūmayū ḡu o'taē jebekitkiyūm, i tete ma eyju e'em, i. Itaybit'ūmayū ḡu kuka o'taē jebekitkiyūm i tūybe e'em iān eyju, i. Eye-tabutkarey epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i. Eyetakoma epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i.

Imēn e'em kuyatup.

²⁰ Isaías iparara ġu osunuy icēmān i'e am. Imēn e'em cemudupmubararaktup:

Ikudadam'umayū Deus o'tobuxik, i. Tomuwāwā'umayū kay o'jebapuk, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²¹ Imēntak Judeuyū o'ġuwēn Isaías. “Kabia bun ‘Eyetaun cuy epesop okay,’ i juk adi o'e'e Deus kūyjobit'umayū be—jekawēn kay'umayū be,” io'e Isaías.

11 — Deus jebekitkit o'jepere—Judeuyū o'jepere — i du eyju e'em owebe?

— Ka'ūma! O'jepere ġu — i ōn pīt e'em.

Ōn tak Israel naxeġebit. Abraão naxeġebit ōn. Benjamin diwat ōn. ²Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm kuyje ma—ipi mujurūġ puje. Ġasū dak ixeyū o'jepere ġu. Elias Israel naxeġebitbit o'ġuwēnuwēn Deus pe. Eyetaubit ġu du iboap ekawēntum? Imēn e'em ijudup:

³“Kariwa, ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'yaoka ip,” i. “Etabutpe tōmte'okuatōm mupikupikap'a o'yamukērērēn ip,” i. “Ōn acā ocepoyat ekay itabucayū'in,” i. “Ġasū okudadam ip oaoka am,” io'e Elias Deus pe kuyje.

⁴Imem Deus o'jede Elias pe:

“Ēn ā ġu etabucat okay,” io'e Deus Elias be, i. “Ade ma osubuywan ixeyū be okay jetabucap epereap puxim—7,000 beayū,” io'e ixē bit, i. “Imēnpuye o'jēġ'aecōġcōġ ġu ip Baal wap—deusbaro wap ‘Ēn acā deus,’ i'e am cebe,” io'e Deus, i.

⁵Elias itabēġ osunuy bimaayū etabucap puxim ġasū dak pūġuūġ ā itabut Judeuyū. Kuyje 7000 be osodop iayū buxim, ġasū dak Deus pūġpūġ o'taē Israel naxeġebit-biyū'in. Ixeyū o'taē, xipan ip ikuġ puye. ⁶Idipat o'ġujurūġrūġ ip ibuye ġu o'taē—jexe ikukpin ip puye acā. Idipat mujurūġrūġap tomuju wuynaē bima, jexe ikukpinap tomuju ġu kuka juk wuynaē.

⁷Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay! Israel naxeġebitbit ibikuy osodop Deus pe jemucūġ ām. Imēnpit cūġ ġu o'e ip cexe. Xepxep ā ixeyū'in cūġ ma o'e cexe—kuy o'taē'iyū acā. Apēn cūġ ma acesop Deus xe iap iba'arēm osodop warara'acayū xe. Ya'ōpī'umayū buxim ip osodop Deus a'ō kay. ⁸Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus ixeyū oo'ġubu'un jekay itabucan, i. Deus ekawēn iba'arēm cexe ip cekawēn cocom ma'ġu ip, i. Ixeyū dak itabut ġu cekay kawēn icēmat a'ijojom ma'ġu ip, i. Ibodup ekawēn puxim ġasū dak itabut ġu ip Israel naxeġebitbiyū. ⁹Imēn Davi dak o'e:

Jewemuġyukukukum ip jekukum, i. Cedaġ'ūm cīcā ip jewaġuyġuy, i. Imēnpuye cūġ ma Deus pe ipiatpi'ajoan cebe ip, i. Ixeyū juy jewemuġyukuku wuyju wasū muġyukukukum ibu am iap puxim, wuyju puca muġyukukukum ibu am iap puxim tak, i. ¹⁰Ita'ūmat puxim cuy jeku ip, i. Ipoxiat kukat puxim cuy ip ipiat supi'ajo, i.

Imēn Davi o'e kūyjobit'umayū be.

¹¹Soat em ġu bit jeedop ip cedaġ'ūma je waġuyġuy Judeuyū—darem ma. Soat kabia ġu Deus ipiat supi'ajoat ixeyū be—darem ma. Judeuyū ma kūyjobit'ūm osodop. Deus pīt Judeu'umayū daxijojom Judeuyū etabutkarey am. Deus ibikuy Judeuyū etabutkarey am Judeu'umayū kay taxijo ip puye.

— “Wuyju dak cuy acetabun Deus kay ixē be wuydaxijo am,” i xe'e je'e Judeuyū io'e Deus jewebe ma.

¹²Judeuyū kūyjobit'ūm osodop. Imēnpuye Deus Judeu'umayū daxijojom o'e ġasū. Itabut ġu ip osodop Judeuyū. Imēnpuye Judeu'umayū itabut e'em ġasū. Ġasū Deus

xipacat ūmūm Judeu'ūmayū be Judeuyū kūyjobit'ūm puye. Ġuyjom pit būrūmaku ip je'e itabut Judeuyū. Deus itaybit būrūku iam. Ixeyū itabun puje, ibodi ma xipacat je'gūm cebe ip.

¹³ Judeu'ūmayū, eywebe ma ōn kawēnwēn ġasū. Deus cuk omuju ja'ōbi jekawēn muwēn ām eywebe. Ocokcok cīcā cekawēn muwēnuwēn. ¹⁴ Obadipyū itabutkarey je'e xe'e eykay, ade Judeu'ūmayū itabun puje. Obadipyū dak xe'e itabut je'e Jesus kay—Judeuyū. Imēn Jesus ixeyū'in idaxijo. ¹⁵ Deus Judeuyū kay'ūm pima, xipat o'e Judeu'ūmayū be. Deus bureyūm o'e ip. Deus pe waram Judeuyū kay buje bit, ibodi ma xipat je'e soat peam ijodiat peam. Waram ce'ūat mutaicap puxim xipat je'e.

¹⁶ Pāo'a ya'in ma xipat pima, soat'a daġ xipat. Imēnpuxim tūmūn'ip'ip tābu xipat pima, soat'ip taġ xipat. Imēnpuxim Deus kuy bima itabucayū kay bima, ġasūayū kay dak je'e itabucayū kay. Abraão kuy bima itabucat osunuy. Deus ebekit osunuy. Imēnpuye ixexaxebitbiyū dak Deus ebekitkiyū. ¹⁷ Wuyju oliveira'ip takū dakatkan tip-tagat takū muy am ixexax nakū dieġ. Idibi mujujum wuyju iġo dakū kay takū nojēm ām. Imēnpuxim pūġpūġ Judeuyū'in kuy o'takūdakat'iatākū buxim. Ixeyū oibu'un Deus ebekitkiyūm itabut'ūm puye. Eyju bit Deus ebekitkiyūm epesop eyetabut puye. Eyju Judeu'ūmayū. Imēnpuye eyju o'takūmuyiatākū buxim—tip-tagatakū buxim. ¹⁸ Tābu tābuetait takūkē buye ġu. Takū bit takūetait tābube buye. Imēnpuye:

— Deus Judeuyū kay ġu—ocekay acā — i'ūmġu juy epe'e. — Ocejū acā ixexax juk ocenaē jebekitkiyūm — i'ūmġu juy epe'e.

¹⁹ — Tip-tagatakū muyap co'i Deus ocemuy jebekitkiyūm Judeuyū dieġ — i eyju aco'i e'em.

²⁰ Icēmān eyju e'em. Imēnpit takū dakacap puxim darem Deus Judeuyū kay ġu osunuy Cristo kay itabut'ūm puye. Jebekitkiyūm cuk eymuy ixeyū dieġ Cristo kay eyetabut puye. Imēneju:

— Ocejū acā Deus ebekitkiyū — i'ūmġu juy epe'e.

Eyday'em'um ma juy epesop eyetabucap epereap puxim! ²¹ Takūdakacap co'i Deus ipiat o'sup'i'ajoat Judeuyū be itabut'ūm puye. Ipiat o'sup'i'ajoat cebe ip takūat puxim ma'ġu ip. Eyetabut'ūm pima, eywebe dak ipiat sup'i'ajoat. ²² Cristo kay itabut'ūm puye Deus ipiatpi'ajoan Judeuyū be ibima, “Cūġ ma Deus,” i wuyju e'em. Cristo kay ip puye, Judeu'ūmayū kay jījā ibima dak, “Xipat cīcā Deus” i wuyju e'em. Eyju bit eyday'em'um cuy epesop Cristo kay eyetabucap epereap puxim. Eyetabucap epere buje, eyju dak takūdakacatakū buxim epesop. ²³ Judeuyū oibu'un Deus ebekitkiyūm. Itabut ġu o'e ip cekay. Imēnpuye Deus tak oibu'un cekay ip takū dakat'ibit puxim. Waram ibikuy buje bit, waram Deus ebekitkiyūm jeedop ip waram o'takūdakat'iatākū muyap co'i. Iba'ore ġu Deus pe imēġap. ²⁴ Eyju Judeu'ūmayū. Tip-tagatakū buxim eyju. Tip-tagatakū imēn atakūmuy oliveira'ip pe. Imēnpuxim kuy bima Deus ebekitkiyūm ġu epesop. Ġasū bit ixexax ebekitkiyūm epe'e. Imēnpit Deus pe iba'ore ġu waram Judeuyū muy am jebekitkiyūm o'takūdakat'iatākū muyap puxim oliveira'ip pe. Itabun puje, waram ixeyū jomuy jebekitkiyūm.

²⁵ Soat em ġu Judeuyū ibu'u jeedop jetabut am Cristo kay. Deus Judeu'ūmayū mutabutbun pima acā, ibu'u ip jeedop—Deus jemunaē'ibiyū mutabutbun pima. Deus iboam ibikuy osunuy kuy bima ma. Būrūmaku itabut je'e ip. Wuyxe bit iba'arēm osodop iboap. Ġasū acā ōn iboap muwēnuwēn eywebe ibapuk o'e owebe ġasū bit puye. Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop iboap kay “Deus ocejū acā juk ocenaē jebekitkiyūm” i ey'eap puxim. ²⁶ Deus soat Judeuyū idaxijo. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ipi watwat taxijojo'ukat jajēm Sião ka watwat xewi, i. Soat ikērēat ju'uk Jacó naxegebitbit pewi—Judeuyū bewi, i. ²⁷ Ixeyū bewi ikērēat uk puje, apēn kuyje juk adi ocece cebe ip iap tağ oce, i.

²⁸ Pūğpūğ Judeuyū Jesus ekawēn kay ġu o'e ip. Imēnpuye ip Deus kay itakomaat co'i o'e. Iboap puye eyetabut put Jesus Cristo kay, Judeuyū ġu ma'ġu eyju. Kuyje bit Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm. Kuyje:

— Webekitkiyū eyju — io'e ixeyū ebika be—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak.

Imēnpuye ikukpin cīcā ip cexe. ²⁹ Deus pit jewağuyumuwarururun ġu—pūğ tağ ma yağuy. “Xipan ixeyū ojukuk” i'e buje, xipan ma ixeyū jukuk. “Xeyūku otaē webekitkiyūm” i'e buje, ixeyū inaē jebekitkiyūm. ³⁰ Imēneju Deus itabotaidabotbot ġasū eykay, Judeuyū kūyjobit'ūm pima. Kuy bima juk adi epesop kūyjobit'ūm ixē a'ō kay. Ġasū bit itabotaidabotbot eykay. ³¹ Judeuyū kūyjobit ġu Deus a'ō kay ġasū, Deus itabotaidabotbot eykay buye. Ġuyjom pit itabotaidabotbon je'e ixeyū kay eykay itabotaidabotbocap co'i. ³² Jewejojo'i ma ip kūyjobit'ūmap kuğ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Imēnpuxim ma jewejojo'i ma itabotaidabotbon je'e cekay ip.

³³ Soat podi ma Deus xipat wuykay! Ka'ūma ma iba'arēm cexe. Soat podi ma itaybitbit tak. Iba'ore wuywebe bit wuyetaybitbit am apēn ixē jewağuyğuy iam. Iba'arēm wuyxe bit ixē jewağuyumuğēğēmap. ³⁴ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūma ma itaybit apēn Deus jewağuyğuy iam, i. Ka'ūma ma ixē awēwēm, i.

³⁵ Ka'ūma xe ma ixē eweroap opop, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

³⁶ Soat Deus emumuğē. Ya'ōbi soat kake. Cebeam tak kake soat. Soat kake “Soat podi ma ēn xipat ocece” i'e am cebe.

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi, idip tak — i juy ace cebe dak.

Soat em ma juy imēn acece.

12 — Okitpitpiyū, epeyeweūm Deus pe soat em kūyjobit am ya'ō kay — i ōn e'em eywebe.

Apēn kuyje wūnca ūmap puxim cuy epeyeweūm cebe. Deus itabotaidabotbot wuykay iap ibapuk cīcā wuyxe. Imēneju kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eycokcoğ cuy epeyekapik cebeam. Ibikuyap tağ cuy epeku imucokcok am. Ixē a'ō kay kūyjobit pima, te'e ġu kuka epe'e cebe “Ēn xipat ocece” i. Icēmān imēn kuka epe'e. ² Deus kay'ūmat ekukuap puxim ġu juy epeku. Deus pe juy epeyewağuyumuisunat. Ixē be eyağuyumuisun puje, eyetaybit epe'e apēn Deus ibikuy wuyeku am iam. Iboam eyetaybit pima xipan epeku itabutpe. Ikērēat kuğ ġu epesop cexe. Soat em Deus mucokcokcoğ epeku.

³ Deus kuy ja'ōbacaap o'ġuōm owebe jekawēn muwēn ām soat pe. Imēnpuye ōn jeymukūyjo Deus bikuyap tağ eyeku am. Eyağuytoğ cuy epesop jewewekay. Ajo i'e but eywebe iap pe ma juy epeyekapik—wara'at pe bit ka'ūma. Deus ma o'ġūm eyekapik am. Ajo eyxe ibapuk imuğē ām iat Deus ma o'ġūm eywebe. ⁴ Ade opop wuyjebit pe—wuyeta, wuyba dak, wuyi dak. Imēnpit pūğpūğpūğ soat muğēğēm ip. Soat cewedapdepdapdep. Onejujujun ma. Soat wuyju ikuġiat wara'at puxim ġu—jexeat puxim ġu. Wara'at tak imēnpuxim ma ikuğ. ⁵ Imēnpuxim tak wuyju—Jesus Cristo kay itabucayū. Ade wuyju. Pūğat puxim pit wuyju Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum puye. Jewebuywatwan wuyju wuyekapikap kuğ wuyjebit puxim. ⁶ Deus xipan wuykuğ. Imēnpuye ixē ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe wara'at pe jekapik

am jebeam. Pūḡpūḡayū wuy'in ya'ōbacaap kuḡ ixē ekawēn muwēn ām. Ixeyū juy jeedop imuwēnuwēn. ⁷ Warara'acayū wuy'in pit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat peam kapik am. Ixeyū juy jeedop warara'acat puywatwan. Warara'acayū wuy'in pit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat mutaybit am. Ixeyū juy jeedop warara'acat mutaybitbin. ⁸ Warara'acayū wuy'in ya'ōbacaap kuḡ warara'acat a'ōmucan am. Ixeyū juy jeedop warara'acat a'ōmucanucan. Warara'acayū bit ade kuḡ jebubut kuḡ. Tacum ḡu juy jeedop ip. Ade ma juy jeḡūmḡūm ip ikuḡ'ūmat pe. Warara'acayū bit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat kukan. Ya'ōpuruḡ ḡu juy jeedop ip ikuḡ—ya'ōdidin ma. Warara'acayū bit ya'ōbacaap kuḡ tadaybocayū buywat am. Icockoḡ cuy jeedop ip ixeyū buywatwan.

⁹ Jewexe ḡu ikukpin eyxeat epejukuk—icēmān. Ikērēat kay ḡu juy epesop. Xipacat acā epeḡujurūḡ. ¹⁰ Ikitpitpiyū eyju, Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye xipan cuy epeyewekuk eyduk'a beat kukpinap co'i. Ibuyxim cuy epeyewekuk. ¹¹ Eybu'u'um ḡu juy epesop kapik am. Kapikpik'ukayūm cuy epesop. Wuykuukat peam cuy epesop kapikpiḡ. Eycokcokap kuḡ cuy epesop kapikpiḡ cebeam. ¹² Soat em Deus xe wuyetait acesop iap wiwim wuyju. Imēnpuye eycokcoḡ cuy epesop. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop xipat'ūmat jebapukpuḡ eykay bima dak. Deus eju kawēnwēḡap cuy epeyepēḡu. ¹³ Eybubut'in cuy epeḡūm ikuḡ'ūmat pe—itabucayū be. Xipan cuy powatwat epeḡuōm eyduk'a be.

¹⁴ Itabut'ūmayū eykaykay bima:

— Bay, ipiat cuy esupi'ajoat cebe ip — i'ūmḡu juy epe'e Deus pe. — Xipan cuy ejukuk ip — i acā.

¹⁵ Icockocayū xe bima, eyju dak eycokcoḡ epesop. Waayū xe bima, eyju dak epetōtōn. ¹⁶ Pūḡ taḡ ma juy epeyewaḡuyḡuy.

— Soat podi ma oceju xipat — i'ūmḡu juy epe'e.

Ibuyxi'ūmat ekapikap cuy epejoixik ḡu.

— Soat podi ma ocetaybit cīcā — i'ūmḡu juy epe'e.

¹⁷ Warara'acat pe ikērēm eykuk puje, ikērēm ḡu juy epejukuk ikērēm eykukapteim. Xipan cuy epeku soat etabutpe warara'acat pe eymuymuyap puxim.

¹⁸ Eywebe iba'ore'ūm pima, kaba'ūm cuy epesop soat eju eyxeat eju. ¹⁹ Okitpitpiyū, Deus acā juy ipiat supi'ajoat ikērēat kukayū be. Imēnpuye epeyeweik ḡu juy—pūḡ em tak ka'ūma. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Ōn ma oceweik,” i'e'em wuykukukat, i. “Ōn ma ipiat osupi'ajoat cebe ip ikērēm eykukapteim,” i.

²⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ekey itakomaat ire bima, eḡuykōn cuy, i. Puybit cuy eḡūm cebe, i. Ibiipuruk pima, idibi juy etiūm cebe, i. Imēn isūsūn cīcā je'e, i. Iḡuycūḡ je'e xipan'ūm ekuḡ pima, i.

²¹ Ikērēat muḡēḡē'ukayū be juy ikērēat muḡēan ḡu eywebe. Xipacat'in cuy epeḡuḡē ixeyū beam imubu'un am ip ikērēat kay.

13 Kūyjobin cuy ajop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. Deus ma ixeyū o'jomuyat ipi watwat kukan. Imēnpuye soat ixeyū opop Deus a'ōbi. ² Imēnpuye iecuḡap ebekitkit a'ō kay'ūmat Deus o'jomuyiat a'ō kay ḡu. Ipiat supi'ajoat ip jewēju ma. ³ Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū ḡu iparara iecuḡap ebekitkit puxim—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū acā. Ya'ōbuyxiayū buxim eyparara pin'ūm pima, xipacat cuy epeḡujurūḡ. Xipacat mujurūḡ puje:

— Xipat ma eyju ocexe — i je'e ip eywebe.

⁴Deus ma ixeyū o'jomuyat eykukan. Xipan eykuk ojuy ip. Eywebe ikērēat mujurūg puje bit, eypararam cuy epesop cebuxim ip. Deus ixeyū o'jomuyat ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūgrūg'ukayū be. Imēnpuye cūg ma cebe ip ipiatpi'ajoan wuywebe. ⁵Imēneju kūyjobin cuy epesop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. “Deus aco'i ipiat supi'ajoat ocewebe kūyjobit'ūm pima,” i wuyju e'em puye ḡu kūyjobin cuy ajop ixeyū a'ō kay. Cedaḡ ma wuywebe kūyjobit am ixeyū a'ō kay buye juy kūyjobin ajop ya'ō kay ip.

⁶Xipan kapikpiḡ pima, Deus a'ōbi ip kapikpiḡ eykukayū. Deus ma dinheiro bubu'ukayū dak o'jomuyat wuykukan. Imēneju wuyedinheirom wuyju dak imposto deidadam cebe ip. ⁷Eyweroap cuy epeteida cebe ip. Eipi etaxa dak cuy epeteida. Ibuyxim cuy iecuḡap ebekitkit epejukuk. Ixeyū a'ō mupubutbun ḡu juy epesop.

⁸Eyweroap kuḡ ḡu juy epesop. Eyweroap cuy epeḡu'ūm. Ikukpin warara'acat kuḡ pima, wuyeweroap ateida iap puxim. Xipan warara'acat kuḡ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum. ⁹Imēn Deus wuyawēwēm:

— Warara'acat tayxi eju epēyepo ḡu juy — i. — Warara'acat epeyaoka ḡu juy — i. — Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i. — Eyetabikukum ḡu juy warara'acat pubut kay — i.

Kanomūm tak imēn wuyawēwēm:

— Xipan cuy eyxeat epejukuk apēn xipan eyju jewekuḡ iap puxim — i. Kanomūm eyawēwēap taḡ eyeku buje, koap eyawēwēap taḡ tak epeku. ¹⁰Ikukpin wuyxeat kuḡ pima, ikērēm ḡu ixē ajukuk. Imēnpuye ikukpin wuyxeat kuḡ pima, soat ekawēn taḡ wuyju jekukum—Deus ekawēn taḡ—wuyawēwēap ekawēn taḡ.

¹¹Waram Jesus ajēmap kabia wūy ma osunuy wuyetabun puje. Ḡasū bit wūy ḡu o'e. Ḡaxīn ma wuydaxijojoap kabia jajēm. Imēnpuye xetxiat puxim ḡu juy ajop. Wuyawēwēap ekawēn taḡ cuy ajeku. ¹²Wuykukukat ajēmap kabia kabiam wuyju bimān co'i. Kabiok ajēm pasuḡ pimān co'i. Kuy kabia ijasūn, ḡaxīn ma ixē jajēm puye. Imēnpuye acepere juy ikērēat mujurūḡap! Ikērēat mujurūgrūg'ukayū kabiok taḡ jekuku'ukayū buxim. Ḡa'a ajeku Deus bikuyap taḡ acā! Sorara icaat kuḡ jekukum jaokaap puxim. Cristo a'ōbacaap kuḡ cuy ajeku waram wuywebe ikērēat kukap puxim. ¹³Cūḡ ma juy ajeku wuysūsūnap puxim. Cūḡ ma juy ajeku kabiam soat etabutpe jekukum iat puxim. Wuybaboroḡ ḡu juy ajeku. Wuyka'okērēm ḡu juy ajeku. Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy ajeku, warara'acat itop kaykay ḡu dak. Wuysūsūḡap ḡu juy ajeku. Warara'acat a'ōdawutwun ḡu juy ajeku. Wuyetabutkarey ḡu juy ajop. ¹⁴Wuyaḡuy daḡ jekukum pima, ikērēat mujurūgrūg wuyju. Eyaḡuy daḡ ḡu juy epeku! Wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm wuywebe sorarayū kukat jesorarayū be icaat ūmap co'i itakomaat yaokaap puxim.

— A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe — i juy epe'e Jesus Cristo be.

14 Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop “Apēn ḡu xe'e kuka cūḡ Deus xe?” i'e'e'ukayū kay—itabucayū kay. Jawa'ōxikxiḡ ḡu juy epesop ceweju ip yaḡuymuwarurun am. ²Pūḡpūḡ itabucayū'in e'em:

— Cūḡ ma wuywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am — i.

Imēnpuye soat ēn o'om ip. Warara'acayū bit e'em:

— Cūḡ ḡu wuywebe ibiat ēn o am — i.

Imēnpuye iēn o'om ḡu ip—kadai o'om acā ip. ³Iēn o'o'ukat — Etaybit'ūm cīcā — i je'e ḡu kadai o'o'ukat pe. Kadai o'o'ukat tak: — Cedaḡ ḡu ēn jekukum iēn o'o'uk puye — i je'e ḡu iēn o'o'ukat pe, Deus ixē kay buye. ⁴Cūḡ ḡu wuywebe “Cedaḡ ḡu ēn jekukum” i'e am warara'acat a'ōkayat pe. Deus a'ōkayat ixē. Cūḡ pima, Deus acā je'e

cebe “Cūḡ ma ēn jekukum” i. Cūḡ'ūm pima dak, “Cūḡ ḡu ēn jekukum” i je'e cebe. Wuykukukat ja'ōbacaap jeḡūm cebe cūḡ ma jeku am. Imēnpuye cūḡ ma jeku.

⁵ Pūḡpūḡ xe ma pūḡpūḡ kabia kabia'ipi. Warara'acayū xe bit ka'ūmḡu kabia'ipiat. Soat kabia ma ipi ḡu. Jewejojo'i ma soat kabia ma cexe ip. ⁶ Pūḡpūḡayū xe pūḡpūḡ kabia kabia'ipiat wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy ip. Iēn o'o'ukat tak soat ēn o'om wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuḡ. Iēn ūmūm ocexatēn — i'e'em Deus pe.

Iēn om ibu'uat tak iēn o'om ḡu wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuḡ. Soat em kadai ūmūm ocewebe ocexan — i'e'em Deus pe.

⁷ Deus wuyekukuap cocom wuyetabēḡ pima, wuye'ū buje dak, wuyju Cristo a'ō kayayū buye. ⁸ Wuyetabēḡ pima wuykukukat bikuyap taḡ wuyju jekukum. Wuye'ū buje dak cexe acesop—wuykukukat xe. Imēneju wuykukukat a'ōkayayū wuyju wuyetabēḡ pima, wuye'ū buje dak. ⁹ Imēneju Cristo oe'ū. Waram ḡuto o'jetait je'ūap tomukadi. Waram o'jetait soat itabucayū kukukan—itabēḡayū kukukan, ce'ū'ūayū kukukan tak. ¹⁰ Pām eyju? Apēnpuye dak eyju eykitpitpiyū muymuy? cūḡ ḡu eywebe imuymuy am. ḡuyjom soat wuyju acejebapuk Deus wap. Ixe apēn ijodi bima juk adi ajekuku iaptei ideida wuywebe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat mujurūḡrūḡapteim. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajojoap pe kūyjobit'ūmapteim. Imēnpuye cūḡ ḡu eywebe dak “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe” i'e am eykitpitpiyū be. ¹¹ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Soat ipi watwat jēḡ'aecōḡcōḡ owap kūyjobit wa'ō kay am, soat em wetait puye,”

i'e'em Deus, i. “Soat ip ‘Ēn acā Deusat,’ i je'e owebe,” i'e'em, i.

¹² Imēneju soat wuyju apēn ijodi bima juk adi ajekuku iap aḡuwēn Deus pe.

¹³ Imēnpuye wuykitpitpiyū muymuyap cuy acepere. Cūḡ ma juy ajeku wuykitpitpiyū etabutpe ixeyū be “Teku cedaḡ'ūma jekukum” i'eap puxim. Cedaḡ'ūm ixeyū xe bima juy ayaḡuymuwarurun ḡu. Āḡ ip jeedop. ¹⁴ Wuykukukat Jesus eju mūḡ'i ōn jekukum. Imēnpuye wetaybit soat i'opi ḡu owebe iam. Warara'acat pe bit “Ibo i'opi owebe” i'e buje, i'opi ma o'e cebe. Ixe be i'o buje, cedaḡ ḡu jekukum, cedaḡ ḡu cexe buye. ¹⁵ Eykitpitpiyū juy epeḡuḡuycūḡ ḡu soat o'o am. Soat o'oap tomuju eykitpitpiyū muḡuycūḡ pima, ikukpin ḡu ip eyxe. Cristo oe'ū eykitpitpiyū beam. Epeḡubu'un ḡu juy ip Jesus kay am soat o'oam. Ibu'u ip pima, soat em Deus wi wūy ma jeedop ip, ixeyū etabutpe ikukpin ḡu ip epejukuk puye. ¹⁶ Imēnpuye eykitpitpiyū xe xipat'ūm pima:

— Eyetaybit ḡu eyju bit — i'ūmḡu juy epe'e cebe ip. — Xipat ma iēn o am ocewebe bit — i'ūmḡu juy epe'e cebe ip.

Ikukpin ḡu ip ikuḡ pima ip jeymuymuy.

— “Soat ēn xipat i'o am,” i te'e ma teyūku e'em — i je'e ip.

¹⁷ Deus ma wuykukukat. Ixe ebekitkiyūm acesop wuyxat o'omap tomuju ḡu, wuyxati kōnkōnap tomuju ḡu ma dak. Cūḡ ma wuyju jekukum pima bit, ixe ebekitkiyūm acesop, kaba'ūm warara'acat kuḡ pima dak, wuycokcoḡ jekukum pima dak. Deus biōḡbuk wuymucokcokcoḡat. ¹⁸ Imēn Cristo a'ō daḡ jekukum pima, Deus mucokcokcoḡ acesop. Ijodiacat tak e'em: — Teyūku cūḡ ma jekukum — i.

¹⁹ Imēneju xipan cuy acewewekuk wuyweweju kaba'ūm wuydop am. Jewewa'ōmucanucan cuy ajop biḡ ma wuyetabut am Jesus kay. ²⁰ Deus kuy juk eykitpitpiyū mutabun Jesus kay. Epeḡubu'un ḡu juy ip soat ēn o'oam. Soat i'opi ḡu wuywebe. Inaka wuykitpit pe ikērēat mujurūḡat puje, wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡ

soat o'om pima. ²¹ Wuykitpit pe ikērēat aḡujurūḡat ḡu juy! Wuyxe ma xipat soat ēn o'oap, uva'abidi kōnkōḡap tak. Wuykitpit xe cedaḡ'ūm pima bit asuēn'o ḡu, atikōn ḡu dak. ²² Soat o'oap eyxe xipat pima:

— Soat i'opi ḡu ocewebe — i juy epe'e warara'acayū be ḡu—Deus pe acā.

Cūḡ ma juy ajeku wuyaḡuy daḡ. Apēn xipat wuyxe iap taḡ wuyju jekukum pima, wuycokcok ace'e. ²³ Itabutbūt xipat ḡu xe'e owebe ibiat o am iap kay bima bit, iḡuy-cūḡ je'e i'o buje.

— Ikērēat ḡu xe'e o'gujurūḡ? — i je'e jewebe ma. — Deus xe'e ipiat supi'ajoat owebe? — i je'e jewebe ma.

Itabutbūt pima o'jo'o. Imēnpuye xipat ḡu tūybe osunuy cexe. Iboap xipat Deus xe iap kay wuyetabūt'ūm pima, wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡ, iboap mujurūḡ puje.

15 Pūḡpūḡ wuy'in e'em: — Ocetaybit cedaḡ ma jeku am Deus xe iam — i. Wuyukpiceḡēm ḡu juy ajop “Apēn ḡu xe'e kuka cedaḡ ajeku Deus xe?” i'e'e'ukayū kay. Itaybitbūcayū buywatwan cuy ajop. Jewekay acā ḡu juy ajop ḡebum. ² Wuykitpitpiyū kay dak cuy ajop ḡebum. Wuykitpitpiyū kay ḡebum cuy ajop xipan ip ikuk am, Jesus kay itabut cīcā ip jedop am tak. ³ Cristo dak jewekay ḡu ḡebum osunuy—warara'acayū kay acā. Cristo juk o'e Deus pe:

— Ikērēm ip cuk adi okuk apēn ip ikērēm ekuk iap co'i — i.

Imēn Cristo o'e Deus pe kuyje. ⁴ Kuyjeayū Deus ekawēntup o'tupmubararak wuy-mutaybit am—soatup. Ibiatup kawēn wuymutaybitbin wuyetaxi'ūmap puxim ipiat kay. Wuya'ōmucanucan tak ibiatup ekawēn. Ibiatup ekawēn kay wuyetabūt pima, Deus xe acesop iap acejowiwi jījā. ⁵ Deus ma wuybuywatwan wuyetaxi am ipiat'ajo am. Wuya'ōmucanucan tak. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Bay, Roma ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip ixeyū be warara'acat kay ḡebum am Jesus Cristo warara'acat kay ḡebum osunuy iap co'i — i ōn e'em cebe.

⁶ Imēn ōn kawēnwēn eywebeam Deus eju, pūḡ taḡ ma eyeku am. Ceweju ōn kawēnwēn “Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat” i'e am Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

⁷ Imēneju xipan cuy epeyewekuk apēn Cristo xipan eykuk iap co'i. Xipan eyju jewekuḡ pima:

— Deus xipat cīcā aco'i, cebekitkiyū xipan jewekuḡ puye — i je'e eyjojoayū.

⁸ Imēn Cristo oajēm ijodi. Judeuyū daxijojo'ukan o'e. Deus soat em ja'ō daḡ e'em iam ixeyū mutaybit am oajēm. Oajēm ijodi apēn Deus o'e kuyjeayū be iap taḡ—Judeuyū dobuyū'ūm'ūm pe iap taḡ. ⁹ Judeuyū daxijojo'ukan o'e, Judeu'ūmayū be “Ēn xipan cīcā ocekuḡ, ocekey etabotaidabotbot puye” i'e am Deus pe. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Davi emudupmubararaktup:

Imēneju “Soat podi ma ēn xipat cīcā,” i oce Deus pe Judeu'ūmayū a'ōpiju, i.

Jebibododon oce ēn xipat cīcā i'e'em ewebe ya'ōpiju ip, i.

¹⁰ Wara'atup tak imēn e'em—Moisés emudupmubararaktup:

Judeuyū ḡu eyju, i. Inaka eycokcoḡ cuy epesop soat Deus emunaēyū eju, i.

Imēn e'em iḡodup. ¹¹ Wara'atup tak imēn e'em—Davi emudupmubararaktup:

— “Ēn acā a'ōbacaat,” i juy epe'e Deus pe — i ōn e'em Judeu'ūmayū be, i. —

Soat eyju “Ēn soat podi ma xipan ocekuḡ,” i juy epe'e cebe — i ōn e'em soat taḡacat pe, i.

¹² Wara'atup tak imēn e'em—Isaías emudupmubararaktup:

Bekicat je'kap—Jessé naxegebit, i. Ixe bekicat Judeu'umayū kukukan je'e, i.

Judeu'umayū dak ixewiwi jedaxijo am, i.

Imên Isafas o'tupmubararakat Cristo ekawëntup—Jessé naxegebit ekawëntup.

¹³ Imên Deus soat em jexe wuyetai acesop iap wiwian wuywebe. Ixe eju òn kawënwën eywebeam:

— Bay, Roma ka watwat itabut ekay — i òn e'em cebe. — Imucokcokcoğ cuy ip eğuy — i òn e'em cebe. — Yağuy mubabibin cuy ip eğuy — i òn e'em cebe.

Imên òn kawënwën Deus eju eywebe biğ ma iboap wiwian jebiögbuk a'öbacaan—Xipacat piögbuk a'öbacaan.

¹⁴ Okitpitpiyū, òn ma wetaybit eyjum. Soat em eyju xipan warara'acat kuğ. Soan eyetaybit. Eyetaybit tak Jesus Cristo ekawën. Jewawewë but eyewewēju.

¹⁵ Inaka ijudup pe osüsün ġu wa'öbapuğ eyawë ãm eyağuyba'umap puxim icëmat ekawën kay. Osüsün ġu Deus a'öbiat òn puye. ¹⁶ Ixe Deus cuk onaë Jesus Cristo ekawën muwën ãm Judeu'umayū be. Paï buxim Deus ekawën muwënuwën òn cebe ip—kawën idipat muwënuwën. “Ën soat podi ma a'öbuyxi” i ixeyū e buje, Deus icok-cok e'em. Xipacayūm ip je'e Deus xe, Ibiögbuk xipacat ixeyū muisun puje. ¹⁷ Imên kapikpiğ òn Deus peam Jesus Cristo eju müğ'i òn jekukum puye. Imënpuye:

— Ocokcok wekapikap kuğ — i òn e'em Deus pe.

¹⁸ Cristo ma wa'ömucanucan osunuy owebe Judeu'umayū mutabun am jekay. Cūğ ma juk adi ocekawënuwën cewēju ip. Cūğ ma juk adi ojekukuku cetabutpe ip. Imënpuye itabut ip o'e Jesus kay. Deus a'ö kay ip o'jeküyjobin, Cristo bikuyap tağ òn jekukum puye. Obisüsün ġu “Obuye adeayū itabut o'e” i'e am eywebe. ¹⁹ Deus biögbuk cuk adi ja'öbacaap o'jomögmöğ owebe. Imënpuye wuywebe i'e ba'oreat oğubapukpuk Judeu'umayū be. Itabëgbëğ o'e ip Deus a'öbacaap cocom. Imënpuye soat ka dağ cuk adi ojekukuku.

— Cristo kay eyetabun puje, Deus jeydaxijo — i'e'em cuk adi ojekukuku. Koap Jerusalém ka watwat oğuküyjojo. Ibo ka bewi juk ojem. Soat kaka dağ cuk adi ojekukuku adeayū muküyjojom, kawën idipat muwënuwën. Wüyat eipi be oajem ġe-buje—İliria eipi be. ²⁰ Kawën idipat muwën ojuy oğuy Jesus Cristo awëğ tobuxikayū be ġu—yawëğ tobuxik'umayū be acã, itaybit'um ip puye. ²¹ Imên e'em Deus ekawën tup:

Yawëğ tobuxik'umayū yawëğtobuxik, i. Yawëğpa'arëm ġu je'e cexe ip, i.

Imënpuye ibo dup ekawën tağ òn kawën idipat muwënuwën yawëğtobuxik'umayū be acã.

²² Eyjo am omuju'um'um osunuy soat em ma'ğu oju pin, yawëğtobuxik'umayū be òn kawën idipat muwënuwën puye. ²³ Ade koato eyjo pin cuk adi oğuy. Imënpit ġasū acã ijop kaka dağ kawën idipat muwëğap oğu'um. ²⁴ Imënpuye ġaxin ma aco'i oju eyjom. Espanha eipi kay cum pima eyjo pin oce. Eyxe dak ibun onuy buje, obuywan cuy epe'e Espanha eipi kay oju am. ²⁵⁻²⁶ Ģasū bit òn cum Jerusalém ka kay. Judeu'umayū jedinhoiro mu'awero ojuy ip osodop—Macedônia eipi beayū—Grécia eipi beayū dak. Iboap edinhoiro um ojuy ip Jerusalém ka beayū be—Judeuyū be—itabucayū be—tadaybotbocayū be. Imëneju iboap edinhoiro du-jowan òn ium ãm cebe ip. ²⁷ Ixeyū Macedônia eipi beayū Judeuyū ġu—Grécia eipi beayū dak. Imënpit itabut ip o'e Jesus kay, Judeuyū kawën idipat o'ğuwën cebe ip puye—Jerusalém ka beayū. Imënpuye ip jedinhoiro um ojuy cebe ip. Xipat imên Judeu'umayū be Judeuyū buywat am—jekitpitpiyū buywat am—tadaybotbocayū

buywat am. ²⁸ Imēneju ibiat dinheiro oğūm cebe ip. Soat o'ğuxipan'iat oğūm cebe ip. Iūm puje Espanha eipi kay oju. Espanha eipi kay cucum pima eyjom oju. ²⁹ Eyxe wajēm puje, apēn Cristo xipan okuğ iap oğuwēn eywebe. Soat podi ma Cristo xipan okuğ iap oğuwēn eymucokcok am.

³⁰ Okitpitpiyū, eyju dak eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay. Eyju xipan jewewekuğ Deus biōğbuk a'ō kay kūyjobit puye. Imēnpuye epeyekawēn cuy Deus eju owebeam. Owebeam Deus eju eyekawēnap ojuyjuy jījā ōn.

³¹ — Paulo kay juy ağ eğuy Judéia eipi watwat pe yaokaap puxim—itabut'ūmayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe. — Jerusalēm ka watwat cuy eğubikuy—itabucayū juy eğubikuy Paulo xewi ibo edinheiro bu am — i juy epe'e Deus pe.

³² Imēn cuy epeyekawēn owebeam Deus eju. Imēn kawēnwēn pima, ocokcok cīcā oajēm eykay. Deus ibikuy bima ocokcok cīcā oajēm eykay. Eyju dak omucokcokcoğ epesop. ³³ Okitpitpiyū, Deus wuyağuy mubabibin'ukat.

— Roma ka watwat kay juy ağ eğuy — i ōn e'em cebe.

Imēn ma ağ jeenuy eykay.

16 Wuyixīg Febe oğuju eykay. Ixe Febe Jesus kay itabucayū buywatwat'ukat—Cencréia ka watwat buywatwat'ukat. ² Imēnpuye ixe juy epeğūōm eyduk'a be tūy ām. Wuykukukat kay itabucayū juy ağuōm wuyduk'a be pūğ kay ma wuyetabut puye. Ixe Febe juk adi adeayū buywatwat'uk osunuy. Ōn tak cuk adi xeku obuywatwat'uk osunuy. Imēnpuye eywebe ibuywan put pima, eyju dak cuy epesubuywan!

³ “Kato” i juy epe'e Priscila be, Áquila be dak. Ixeyū juk adi o'jekapikpik oweju Jesus Cristo beam. ⁴ Oe'ū pin ip Áquilayū we'ūap puxim.

— Xipat cīcā eyju — i ōn e'em cebe ip.

Imēn tak e'em soat Judeu'ūmayū—Jesus kay itabucayū. ⁵ “Kato,” i juy epe'e Áquilayū duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—Jesus kay itabucayū be.

Obure Epēneto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Koap ixe oitabun Jesus kay Ásia eipi watwat'in. ⁶ Maria be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi o'jekapikpik cīcā eywebeam. ⁷ Obadipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e—Andrónico be, Júnias pe dak. Daomūnmūnap'a be osodop ip oweju. Doze beayū Jesus emumujuyū itaybit cīcā ixeyūm xepxepayūm. Ixeyū oitabun Cristo kay wetabut awap.

⁸ Amplíato be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxe wuykukukat kay ixe dak itabut puye. ⁹ Urbano be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe dak oceweju juk adi Cristo muwēnuwēn oeku. Estáquis pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxe. ¹⁰ Apeles pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Cristo kay jetabucap kuğ jekukum ixe soat etabutpe. Aristóbolo badipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e—soat pe. ¹¹ Obadip Herodião be dak, “Kato,” i. Soat wuykukukat kay itabucayū be dak, “Kato,” i juy epe'e—Narcisco badipyū be.

¹² Wuyixīt Trifena be dak, “Kato,” i juy epe'e, wuyixīt Trifosa be dak. Kapikpiğ cīcā ip wuykukukat peam. Wuyixīt Perside be dak, “Kato,” i. Wuyxe ixe ikukpin cīcā. Ixe juk adi o'jekapikpik cīcā wuykukukat peam. ¹³ Rufo be dak, “Kato,” i. Ixe dak kapikpiğ cīcā wuykukukat peam. Ixe xi be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi xipan okuk je'it kukap co'i. ¹⁴ Asíncrito be dak, “Kato,” i, Flegonte be dak, Hermes pe dak, Pátrobas pe dak, Hermas pe dak, ixeyū xeyū be dak—wuykitpitpiyū be.

¹⁵ “Kato,” i juy epe'e Filólogo be dak, Júlia be dak, Nereu be dak, ixē ixīt pe dak, Olimpas pe dak, ixeyū xeyū be dak—Deus ebekitkiyū be.

¹⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. Soat Cristo ebekitkiyū kato mujujum eywebe—soat ka watwat.

¹⁷ Okitpitpiyū, jeyawē ōn. Eyday'em'um cuy epesop cewejak'um jewewekayayū kay—eymutaybitbinap muwarururun ojuyayū kay—Cristo ekawēn muwarururun ojuyayū kay. Ixeyū burem ġu juy epesop. ¹⁸ Wuykukukat Cristo mucokcokcoğ ġu ip jekukukum—jemucokcokcoğ acā. Idim cīcā ip kawēnwēn. “Eyju xipat cīcā” i'e'em ip warara'acat pe jekay am. Imēn ip itaybit'um'umayū muğuykukukum. ¹⁹ Soat kaka dağayū kuy itaybit eyetabut cīcā Jesus kay iam. Imēnpuye ocokcok eykay. Obikuy jījā eyetaybit cīcā am xipacat mujurūğ am. Ikērērēat mujurūğ am pīt cuy ōn eykay ġu. ²⁰ Deus ma Satanās a'ōbacaap ġu'um ġaxīn ma ixē be waram wuy-muğuykukuap puxim. Ixē Deus wuyağuyumubabibin'ukat. Wuykukukat Jesus Cristo xipan cuy jeykuk.

²¹ Wuykitpit Timóteo kato mujujum eywebe. Ixē kapikpiğ oweju. Wuykitpit Lúcio dak kato mujujum eywebe, Jasão dak, Sosípatro dak. Obadipyū ip.

²²⁻²³ Gaio dak kato mujujum eywebe. Ixē duk'a be ōn ġasū. Ixē duk'a be Jesus kay itabucayū je'awerorom. Erasto dak kato mujujum eywebe. Ixē Corinto ka kukat edinheiro muxipanpan'ukat. Wuykitpit Quarto kato mujujum eywebe.

Ōn tak—Tércio ōn. Ōn tak kato mujujum eywebe, pūğ kay ma wuyetabut puye wuykukukat kay. Ōn ijudup mubarararağ eywebeaptum Paulo a'ōbi. ²⁴ Wuykukukat Jesus Cristo cuy xipan jeykuk—soat jukuk. Imēn cuy jeykuk.

²⁵ — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i juy ace Deus pe.

Ixē be wuya'ōmubacan put wuybu'uap puxim Jesus kay. Jesus Cristo ekawēn muwēnuwēn cuk adi oğuy—kawēn idipat muwēnuwēn. Kuyje Deus iboap ekawēn o'ğuwēn ġu ipi watwat pe. Kawēn iba'arēm osunuy soat xe ipi watwat xe. Ibun iba'arēm osunuy. ²⁶ Iba'arēm ma juk adi iboap ekawēn muwēnuwēn'uk ip osodop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyjeayū be. Ġasū bit ibapuğ ma Deus a'ōbiayū iboap ekawēn muwēnuwēn soat ka watwat pe. Ixē Deus soat em itait. Iapuğ ma o'ğuwēnat adeayū be itabut am Cristo kay, kūyjobit am tak ip ya'ō kay.

²⁷ — Soat podi ma edip — i juy acece soat em Deus pe. — Soat podi ma a'ōbuyxi — i dak.

Imēn cuy ace cebe itaybit soan puye; ixē Jesus Cristo o'ğudot wuykay buye dak. Imēn cuy acece cebe. Ixē acā Deusat.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 Corinto ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Tup-mubararağ òn wuykitpit Sóstenes eju. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. ²Tupmubararağ oceju soat pe Deus ebekitkiyũ be—wuykukukat Jesus Cristo kay itabucayũ be. Deus cuk eynaẽ jebekitkiyũm Cristo eju mũğ'i eyju jekukum puye. Soat ixe ebekitkiyũ e'em:

— Ocebuywatwan cuy eğuy — i soat ka watwat. Ixe Jesus Cristo wuykukukat—ixeyũ kukukat tak.

³— Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağıymubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁴Deus soat em xipan eykuğ, Jesus Cristo eju mũğ'i eyju buye. Iměnpuye:

— Bay, ěn xipat cĩcã — i òn e'em Deus pe soat em ma.

⁵⁻⁶Cristo juk adi oceğuwěnuwěn eywebe. Iměnpuye ixe a'õ dağ eyju jekukum ġasũ. Soat kuğ eyju, Cristo eju mũğ'i eyju jekukum puye. Iměnpuye eyetaybit kawěn icě-mat muwěn ģm. Ka'ũma ma iba'arěm eyxe, eyetaybit cĩcã buye. ⁷Iměnpuye soat kuğ eyju—Deus biõğbuk emumuũm kuğ. Deus waram wuykukukat Jesus Cristo ġubapuk soat ijodiacat etabutpe. Ixe mubapukap wiwim eyju. Iwiwim pima soat kuğ eyju. Deus biõğbuk emumuũm kuğ. ⁸Soat em Deus eya'õmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim. Iměnpuye ikěrěat kuğ ġu epesop Deus xe wuykukukat Jesus Cristo ajěmap kabia be. Ixe kabia be abuyũ xipat iap ġuwěn. Abuyũ xipat ġu iap tak ġuwěn. ⁹Deus soat em e'em ja'õ dağ. Ixe juk eynaẽ eywebe jekpot eju jeburere am—Jesus Cristo eju jeburere am. Ixe Jesus Cristo wuykukukat.

¹⁰⁻¹¹Okitpitpiyũ, Cloe badipyũ bit cuk o'e owebe:

— Corinto ka watwat jewa'õdawutwun cĩcã jeweweju, Jesus Cristo kay itabut ma'ğũ ip — i.

Iměnpuye jeymukũyjo òn, okitpitpiyũ. Wuykukukat a'õbi òn jeymukũyjo Jesus Cristo a'õbi. Jewa'õxixiğ ġu juy epesop. Wara'at tağtağtağ ġu dak cuy epeyewağuy—pũğ tağ ma. Pũğ tağ ma dak cuy epeyekawěn soat em. Pũğ tağ ma dak cuy eybikuy eyeku am. ¹²Pũğpũğ ey'in e'em: — Paulo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Apolo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Pedro kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Cristo kadiayũ oceju bit — i.

Iwarururum ma eyju e'em. ¹³Wara'at tağtağtağ ma eyju e'em pima, eyju Cristo muweutun iap puxim. Òn ġu obamupaya ip korosa be we'ũ ģm eywebeam—Cristo acã. “Paulo ebekin òn ġasũ bit” i'e am ġu jewemubatisasan epesop— “Cristo ebekin òn ġasũ bit” i'e am acã. Iměnpuye jewa'õdawutwun ġu juy epesop.

¹⁴⁻¹⁵Iměnpuye te'e ma eyju e'em:

— Paulo juk omubatisasan jekadian — i.

Òn pit cuk imubatisasan teku okadiat iam ġu—pũğ em tak ka'ũma. Iměnpuye ocokcok oce ade ġu ey'in oğubatisasan puye—pũğpũğ ģ. Crispo oğubatisasan, Gaio dak. Warara'acayũ bit aco'i ka'ũma. ¹⁶Icěmãn. Wara'at kay oceğebu ġasũ bit. Estėfanas tak cuk oğubatisasan. Ibadipyũ dak cuk oğubatisasan. Wağuyba'ũm

warara'acat tak paxi juk oğubatisasan iap kay. ¹⁷ Ijodiat mubatisasan am ġu Cristo juk omuju—kawēn idipat muwēn ām acā.

— Kawēn idipat muwēn puje, itaybit cīcāat ekawēn ġu juy eġuwēn—Jesus Cristo juk oe'uiap ekawēn acā — i juk o'e owebe.

Itaybit cīcāat ekawēn imuwēn puje:

— Teku itaybit cīcā — i kuka o'e ip wa'ijoyoayū.

— Jesus oe'ū korosa be wuywebeam — i'ūmġu bit kuka o'e ip.

¹⁸ Korosa be Jesus oe'ū wuywebeam iap ekawēn co buje, Deus pe taxijo'ibiyū ma e'em:

— Deus ja'ōbacaam wuydaxijojom jekpot oce'ū buye — i.

Ipiat'ajojoap kay cumayū bit e'em:

— Apēnpuye dak oe'ū? — i. — Te'e ma oe'ū — i napa ma e'em ip.

¹⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Itaybit cīcāyū jewexe ip itaybit iap oğubapuk soat pe, i. Itaybit cīcā ip ipi juacat xe, i. Oxe bit itaybit ġu, i.

²⁰ Ya'ōbuyxi ġu ip Deus xe itaybit cīcāat, ibabi jījāat tak, xipan cekawēnat tak.

— Ipi juayū xe teyūku itaybit cīcā, itabut'ūmayū xe—oxe bit ka'ūma — i'e'em Deus.

— Ocejū cūġ ma Deus xe ocetaybit cīcā buye — i te'e ma ip e'em.

²¹ — Ocetaybit Deus, soat podi ma ocetaybit puye — i'e'em te'e ma itabut'ūmayū. Deus pit soat podi ma itaybit.

— Eyetaybicap taġ ġu eyetaybit ōn—eyetabucap taġ acā — i'e'em Deus.

“Jesus oe'ū wuywebeam,” i'e'em pima:

— Eybidaodao — i'e'em itabut'ūmayū wuywebe.

Deus pit wuydaxijojom wuyetaybit soan puye ġu—jekpot oe'ū iap kay wuyetabut puye acā.

²² — Wuywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapuk ocetabun — i'e'em Judeuyū wuywebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapuk puje acā kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeuyū ma. — Eywebe itaybit cīcāat ekawēn imuwēn puje acā kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeu'ūmayū.

²³ Wuyju bit imēn ġu e'em.

— Cristo o'subamupaya ip korosa be ce'ū ām soat peam wuywebeam — i wuyju bit e'em.

Imēn e'em pima:

— Eybidaodao ocexe — i'e'em Judeu'ūmayū wuywebe. — Eyekawēnkērē jījā ocexe — i'e'em Judeuyū wuywebe.

²⁴ Deus emunaēyū xe bit Cristo oe'ū korosa be soat peam wuywebeam iap awēğ yawēğtip cīcā—Judeuyū xe, Judeu'ūmayū xe dak. Deus ja'ōbacaap mubapukpuğ wuydaxijo am Cristo oe'ū buye. Jetaybicap mubapukpuğ tak wuydaxijo am.

²⁵ — Deus pit itaybit ġu — i te'e ma e'em itabut'ūmayū.

Ixe'yū xe itaybit'ūmat pit, soat ijodiacat etaybitbicap podi ma itaybit.

— Deus pit ya'ōbaca ġu — i te'e ma e'em ip.

Ixe'yū xe ya'ōbaca'ūmat pit soat ijodiacat a'ōbacaap podi ma ya'ōbaca.

²⁶ Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop apēn kuy bima epesop iap kay, Deus pe eynaē awap iap kay. Ade ġu epesop itaybit cīcāayūm ipi watwat xe. Ya'ōbuyxiayūm tak ka'ūma. Kariawayūm tak ka'ūma. ²⁷ Deus pit abuyū ipi watwat xe itaybit'ūmayū

o'taē jebekitkiyūm itaybit cīcāyū musūsūn ām. Abuyū ijodiatat xe ya'ōbuyxi'ūmayū o'taē jebekitkiyūm ya'ōbuyxiayū musūsūn ām. ²⁸Deus ijodiat emumuyumuyū o'taē jebekitkiyūm. Ijodiat emumupubutbunyū o'taē. Ijodiat xe ka'ūm cīcāyū o'taē. Ixeyū ma o'taē ipi watwat xe yoboğat a'ōbacaap mu'ūm ām. ²⁹Imēneju abu be xipan jewemuwēn put? Ka'ūma be ma! Xipan wuyewemuwēn pa'ore ġasū dak Deus pe. ³⁰Deus pit cuk eymuwedayo Jesus Cristo kay. Imēnpuye jetaybicap mōgmōg wuywebe. Imēnpuye Jesus Cristo eju mūğ'i wuyju jekukum ġasū. Imēnpuye:

— Cūğ ma eyju oxo — i'e'em Deus wuywebe. Deus ebekitkiyūm acesop. Ixe dak wuydaxijom. Wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat kukap puxim. ³¹Imēnpuye xipan ġu acewemuwēn. Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Xipāt cīcā oceju bit,” i'ūmğū juy ace, i. “Wuykukukat soat em xipāt cīcā e'em wuykay,” i acā juy ace, i.

2¹⁻² — Wara'at ġu oğwēnuwēn cebe ip—Jesus Cristo acā — i juk adi oce owebe ma eyxe bima. — Korosa be oe'ūiat acā oğwēnuwēn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Itaybit cīcāat puxim ġu juy iboap ekawēn oğwēnuwēn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Adem ġu oğwēn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. Imēneju ōn adi oajēm eykay, okitpitpiyū. Oajēm Deus ekawēn muwēn ām eywebe—kawēn icēmat muwēn ām. Iboap ekawēn iba'arēm osodop kuy bima soat xe wuyxe. Ġasū bit ibapuk o'e. ³Eyxe bima ōn pit wağuy'ūm cuk adi oğuy. Ōn cuk adi oparara oğuy Deus bikuyap tağ ġu paxi a'ğū oğwēn iap puxim. ⁴Kawēn icēmat cuk adi oğwēnuwēn eywebe. Itaybit cīcāat emumutaybitbinap tağ ġu juk adi oğwēnuwēn—Deus a'ōbacaam acā.

— Wetaybit cīcāap tomuju ġu ixeyū oğutabun Jesus kay — i juk adi oce owebe ma.

Owebe imuwēn puje, Deus biōğbuk Deus a'ōbacaap o'ğubapukpuk eywebe. Imēnpuye Jesus kay juk eyetabut epe'e. ⁵Jesus Cristo kay juk eyetabut epesop itaybit cīcāat ekawēn co buje ġu—Deus a'ōbacaap co buje acā.

⁶Deus biōğbuk a'ō kay kuyjobicayū be bit itaybit cīcāat ekawēn muwēnuwēn ōn. Itabut'ūmayū ekawēn muwēnuwēn ġu bit ōn cebe ip. Ya'ōcam warara'acat kukukayū ekawēn muwēnuwēn ġu dak ōn. Ġasū acā ya'ōbuyxi jījā ip. Ġuyjom pit ya'ōbuyxian ġu ip je'e. Abuyū kukukan je'e ip ġuyjom? Ka'ūma kukukan ma ip je'e. Deus ixeyū a'ōbacaap ġu'ūm. ⁷Soat podi ma Deus itaybit. Ixe Deus ekawēn muwēnuwēn acā ōn eywebe eyetaybit am.

— Cekay itabucayū otaxijo korosa be okpot oe'ū buye. Okpot co'ia'yūm je'e ip — io'e Deus jewebe ma ipi mujurūğ'ūm awap.

Kuy bima iba'arēm osodop iboap ekawēn. Ġasū bit ibapuk o'e wuyxe. ⁸Ijodiat kukukayū itaybit ġu osodop iboap kawēn. Itaybit pima ip kuka juk wuykukukat o'subamupaya ġu korosa be ce'ū ām. Ixe Jesus soat podi ma jedipap kuğ, ja'ōbuyxiap kuğ tak. ⁹Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus idip cīcāat o'ğuxipan i'ūm ām jekayayū be, i. Ajojojoiat podi ma idip, aya'ījojoiat podi ma dak, i. Wuyağuy bodi ma dak idip, i.

¹⁰Ibiat pit Deus o'ğubapuk wuywebe. Kuy bima iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ġasū bit o'ğubapuk wuywebe. Jebiōğbuk o'ğūōm wuywebe iboap mubapuk am wuywebe. Ibiōğbuk xipacat soat coco'ukat. Imēnpuye itaybit soan. Itaybit apēn Deus ibikuy wuydaxijo am iam, iba'arēm ma'ğū wuyxe. ¹¹Warara'acat ġu itaybit apēn wuyju jewağuyğuy iam—wuyju acā. Imēnpuxim warara'acat ġu itaybit apēn

Deus jewağuyğuy iam—ixe biöğbuk acā. ¹² Wuyju itabut'ūmayū ġu—itabucayū ma. Itabut'ūmat biöğbuk ġu juk ajat—Deus biöğbuk acā. Deus ma jebiöğbuk muömöm wuywebe wuymutaybit am ajo kuy o'ğuxipan iūm ām wuywebe iam.

¹³ Ijodiat ġu juk wuymutaybitbin osunuy—Deus biöğbuk acā. Imēnpuye ijo-diat ekawēn muwēnuwēn ġu wuyju warara'acayū be—Deus ekawēn acā. Deus biöğbuk pe wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn wuyju ixe biöğbuk kukayū be. ¹⁴ Ibiöğbuk kuğ'ūmat pe bit Deus biöğbuk ūmap ibu ba'ore. Itaybit pa'ore dak ip cebe apēnpuye iūmūm wuywebe iam. Iba'arēm cebe ip.

— Apēgām tak kuka iboap ojat? — i te'e ma e'em ip jewebe ma, Deus biöğbuk kuğ'ūm puye.

Wuyetaybit Deus biöğbuk emumuūm xipat cīcā iam ibiöğbuk wuywebe bima acā. ¹⁵ Ibiöğbuk xipacat kukat ma soat em itaybit ajo xipat cīcā iam, ajo xipatpūt iam tak, ajo xipat ġu iam tak. Ibiöğbuk kuğ'ūmat pe bit iboap iba'arēm. Imēnpuye ibiöğbuk kuğ'ūmayū te'e ma ibiöğbuk kukat a'ō waywayway ip. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Abu xe'e itaybit apēn Deus jewağuyğuy iam? Ka'ūma ma, i. Abu be ixe awē but?

Ka'ūma be ma, i.

Cristo ağuy dağ wuyju bit jewağuyğuy, ixe biöğbuk omuy wuywebe buye. Imēneju te'e ma ibiöğbuk kuğ'ūmat wuya'ōxikxiğ.

3 Okitpitpiyū, bekicat ikap'isuat puxim epesop Deus biöğbuk a'ō kay kūyjobitbūt puye. Imēnpuye Deus biöğbuk kukat eju wekawēnap puxim ġu juk adi ocekawēn eyweju—kūyjobit'ūmat eju wekawēnap puxim acā. ² Apēn wuyju kūmti ūmūm bekicat pe iap puxim kawēn iba'arēmān ġu oğuwēnuwēn eywebe kawēn ibapukan acā Deus ekawēn'in. Kawēn iba'arēmān pit eyetaybit pa'ore epesop. Ġasū dak eyetaybit pa'ore ma, ³ itabut'ūmayū buxim eyju jekukum puye.

Eyetabutkarey eyewewekay. Jawa'ōxikxiğ eyju eyeweweju. Imēn eyeku buje, itabut'ūmayū jo'i eyju jekukum, Deus biöğbuk a'ō kay'ūmayū jo'i—ibiöğbuk kuğ'ūmayū jo'i. Imēneju iba'ore owebe eymutaybit am yaypanat mukūyjoap puxim.

⁴ — Paulo kadiayū oceju bit — i'e'em ey'in.

Warara'acayū bit e'em:

— Apolo kadiayū oceju bit — i.

Imēnpuye eyju itabut'ūmayū jo'i jekukum.

⁵ Apolo bit yoboğat ġu. Ōn tak yoboğat ġu. Ōn Deus peam kapikpik'ukat acā. Apolo dak ibicat ma. Jesus Cristo muwēnuwēn'ukayū acā oceju. Eyetabut cekay ġasū, juk adi ixe oceğuwēn eywebe buye. Wuykukukat kapikap ūmūm soat pe wuywebe. Imēgāp pe acā kapikpiğ wuyju. ⁶⁻⁹ Eyju Deus kat puxim. Kat iwat puxim Deus eykuğ xipan. Apolo, ōn tak Deus kat pe kapikpik'ukayū buxim. Oceju eymutaybitbin. Cristo muwēnuwēnap iğo kat pe kadai daidadamap puxim. Koap ōn cuk adi Cristo oğuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye eyetabut cekay. Cristo ekawēn imutaybitbinap kadai abibimap puxim. Ġuyjom Apolo juk adi Cristo ekawēn eymutaybitbin osunuy. Deus pit cuk eymubikay jebiöğbuk a'ō kay am. Deus pe acā kadai muaypan put. Imēnpuxim Deus acā wuymubikuy jebiöğbuk a'ō kay am. Imēnpuye yoboğ ġu Cristo muwēnuwēn'ukat, cekawēn imutaybitbin'ukat tak. Deus acā yoboğ, ixe wuy-mubikuy jebiöğbuk a'ō kay am puye. Cristo muwēnuwēn'ukat cekawēn imutaybitbin'ukat co'i Deus xe. Jewejojo'i ma ip. Deus kapikapteideida soat pe kapikpik'ukat pe. Apēn cuk adi o'jekapikpik ip iap tağ ideida ip cebe. Ade xipacat je'ğūm cedağ ma o'jekapikpik'iat pe. Warēmtağ ma o'jekapikpik'iat pe bit yopit ma je'ğūm.

Deus emuamuy'a buxim eyju. Uk'a iwat puxim Deus eykuğ xipan. ¹⁰ Cristo uk'a muycemucem'iat puxim. Wuyju uk'a muycemucemap mōgmōğ uk'a'abi dağ ya'acap puxim. Imēnpuxim cuk adi Cristo oğuwēnuwēn eywebe eyetabut am cekay, ipiat'ajojoap pe eyjuap puxim. Deus ja'ōbacaap o'jomōğ owebe Cristo muwēn ām itabut'ūmayū be. Cristo muwēnuwēnap uk'a muycemucemap mōgmōğap puxim. Warara'acat cekawēn eymutaybitbin ġasū odieğ. Ixe uk'a muymuy'ukat puxim. Ixe cūğ ma juy jeymutaybin. ¹¹ Deus kuy Jesus Cristo o'ğudot ijodi.

— Warara'acat kay ġu juy epesop eyetabun—okpot kay acā — i'e'em Deus ijodiacat pe.

Wuyju uk'a muycemucemap mōgmōğ yamuycem am. Imēnpuxim Deus jekpot o'ğudot ijodi wuywebe wuyetabut am cekay ipiat'ajojoap pe wuyjuap puxim. ¹² Eymutaybitbin'ukayū uk'a muymuy'ukayū buxim. Pūğpūğ uk'a muymuy'ukayū yakoroat'a muymuy. Ourom yamuymuy ixeyū, pratam tak, wita'am tak—yasopsepat'am—yadeiboğat'am. Cūğ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ixeyū ma. Warara'acayū bit yakoro'umat'a muymuy. Im yamuymuy ip, kapi'idim tak, uktum tak. Cūğ'ūma eymutaybitbin'ukayū buxim ip. ¹³ Daxam yamupik puje abuyū yacemat'a o'yamuy iap ibapuk e'em soat xe, abuyū yacem'umat'a o'yamuy iap tak, yakoro'umat'a yamupik puye. Imēn tak je'e Cristo ajēmap kabia, kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoan iap kabia. Ibpuk je'e abuyū juk adi cūğ ma eymutaybitbin iap, abuyū cūğ'ūma juk adi eymutaybitbin iap tak. Cūğ ma eymutaybitbin pima, eyetabut cīcā epesop yajēm puje. Cūğ'ūma eymutaybitbin pima bit, kuy juk adi eyetabucap epeyepere yajēm puje. ¹⁴ Yapikpek'umat'a duk'a iwat tuk'a'e mabuk daxa epirēm puje. Imēnpuxim cūğ ma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat Deus xewi jekapikapteim. ¹⁵ Yapikpekat'a duk'a iwat pit tuk'a'e ġu e'em, soat o'yapik puye. Imēnpuxim cūğ'ūma eymutaybitbin'ukayū xipacat je'jat ġu jekapikapteim. Imēnpit idaxijo ma ip daxa bewi o'jenapōniat puxim. ¹⁶ Eyju ġebum ġu aco'i Deus biōğbuk nuynuy wuywebe iap kay. Eywebe dak ixē nuynuy ma. Imēnpuye Deus nuynuyap co'i wuyju. ¹⁷ Deus nuynuyap ikērēat kuğ ġu. Idip cīcā soat tağ. Wuyju ma ixē nuynuyap co'i. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat cūğ'ūma eymutaybitbin'ukayū be jenuynuyap mukērērēn'iaiyū buxim ip puye.

¹⁸ Jewemuğuykukum ġu bit cuy epesop.

— Itabut'ūmayū xe ocetaybit cīcā — i te'e ma pūğpūğ ey'in e'em.

Jewexe eyetaybicap cuy epeyepere icēmān eyetaybit am Deus xe. ¹⁹ Itabut'ūmayū xe itaybit cīcāayū ibidaodao ip Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus a'ōbi jewexe itaybicat jewemuğuykuku jetacokcokap kuğ, i.

²⁰ Wara'atup e'em:

Deus itaybit jewexe itaybicat te'e ma jewağuyğuy iam, i.

²¹ Imēneju:

— Wuyetaybit soan ma — i'ūmğu juy ace. Soat kukat puxim eyju Cristo eykukat puye. ²² Ōn eybuywatwat'ukat Cristo a'ōbi, Apolo dak, Pedro dak. Deus soat ipi dağacat o'ğuğē xipan eykuk am. Eyetabēğ pima, xipan eykuğ. Eye'ū buje dak, xipan jeykuk. Xipan eykuğ ġasū. Ġuyjom tak xipan jeykuk. ²³ Deus Cristo kukat. Cristo dak eykukat. Imēneju soat kukat puxim eyju.

4 Cristo buywatwat'ukayū kukap puxim cuy ocekuğ epesop, oceju Deus ekawēn muwēnuwēn puye—kuyje iba'arēm osunuy iap ekawēn muwēnuwēn puye—ğasū ibapuk o'e iap ekawēn muwēnuwēn puye. ² Kariwa e'em jebekitkit pe:

— Wara'acat a'ō kay ġu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ġu e'em cebe ip—jebekitkit pe. Imēnpuxim Deus e'em jebuywatwat'ukat pe:

— Wara'acat a'ō kay ġu bit cuy ece—wa'ō kay acā — i.

Wara'an ġu e'em cebe. ³ Ak'arit'ūma oce eyekawēn kay “Paulo jekariwa a'ō daġ jekukum” i'e buje. Warara'acat pe “Paulo jekariwa a'ō daġ jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ūma oce cekawēn kay. Owebe “Wekariwa a'ō daġ ōn jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ūma oce wekawēn kay. ⁴ Oweweju bit a'ġu wekariwa a'ō daġ ōn jekukum. Imēnpit wekariwa a'ō daġ ōn jekukum iap ibapuk ġu soat xe ijodiat xe, “Wekariwa a'ō daġ ōn jekukum” i ma'ġu ōn e'em. Wuykukukat Jesus pe “Paulo wa'ō daġ jekukum” i'e buje bit, ibapuk e'em ya'ō daġ ōn jekukum iap. ⁵ Imēnpuye waram wuykukukat ajēm'um pima:

— Ikērēat kuġ ēn Deus xe — i'ūmġu juy epe'e warara'acat pe.

Wuykukukat ma apēn cuk adi iba'arēm ma'ġu aġjurūgrūġ iap ġubapuk soat pe. Jajēm puje iboap ġubapuk. Apēn cuk adi wuybikuy i'e am ajop iap tak ġubapuk soat pe. Ixe je'e: — Xipat eyju oxe — i wuywebe, cedaġ ma ajekuku bima.

⁶ — Eybureyū ejomuymuy ġu juy wara'at muwēnuwēn xipan pima — i'e'em Deus ekawēntup.

Imēnpuye:

— “Paulo ya'ōbuyxi ġu ocexe—Apolo acā” i'ūmġu juy epe'e — i ōn e'em eywebe, okitpitpiyū.

Eyju pūġ taġ ma ocekuġ pima, kuka ibo dup ekawēn taġ epeku.

— Pūġ taġ ma juy soat epejukuk i ōn e'em waram eywebe.

⁷ Ibit wedep ma soat wuyju Deus xe. Kaūmġu iwaruat cexe. Imēnpuye pūġ taġ ma juy soat epeyewekuk. Ajo-kuġ eyju Deus o'ġūm ġu eywebe iat? Ka'ūma kuġ ma! Apēnpuye dak eyju napa ma e'em: — Deus soat ġu o'ġūm ocewebe — i?

⁸ Tūybe oceju soat kuġ iān eyju e'em. Tūybe oceju ibubut adeayū iān eyju e'em.

— Deus eju warara'acat kukukayū oceju, Paulo bit ka'ūma, Apolo dak ka'ūma — i eyju e'em te'e ma.

Eyju warara'acat kukukan pima bit, kuka juk ocokcok oce. Eyju warara'acat kukukan pima, wuyju dak kuka juk ixeyū kukukan acesop eyweju. ⁹ Deus aco'i juk ocemuy ka'ūmaayūm ma soat xe, ixe emumujuyū ma'ġu oceju. “Ixeyū juy ayaoka soat etabutpe xipat'ūm cīcā ip puye” i'e'em ip iat puxim aco'i oceju. Soat aco'i ocejojom—kabi beacat, ipi juacat tak. ¹⁰ Itabut'ūmat xe ocadaodao, Cristo kay ocetabut puye. Eyju bit eyetaybit cīcā ceweju mūġ'i eyju jekukum puye. Itabut'ūmat xe oca'ōca ġu. Eyju bit eya'ōca cexe ip. Ocemuybuyxi'ūm'ūm ip. Eybuyxim pit ip eykuġ. ¹¹ Ocereren ma juk adi ocekuu, ocebipurukruk tak. Iokokat kuġ ma dak cuk adi ocekuu ocedotim. Warara'acat tak cuk adi ocemupokupok. Pūġ ka be ġu dak cuk adi ocekuu—soat kaka daġ. Imēn ma oceju jekukum ġasū dak. ¹² Kapikpīġ cīcā ocexat pu am, ocedoti bu am tak. Warara'acat pe ocemuyumuy buje, ocejede ġu cebe ip.

— Deus cuy xipacat je'ġūm eywebe — i bit oceju e'em cebe ip.

Ipiat'ajojom pima dak ocetaxi jījā. ¹³ Warara'acat pe ocemuyumuy buje, ikērēm ġu bit ocejede—xipan ma. Kaokok co'i oceju itabut'ūmat xe.

¹⁴ Imēġaptup mubararaġ ōn eymusūsūn ām ġu—eymukūyjo am acā. Eykukpin cīcā oxe. Webekitkiyū jo'i eyju oxe. Imēnpuye ōn eymukūyjo ojuy. ¹⁵ Adeayū kuka eymutaybin Cristo ekawēn—10,000 beayū ma. Pūġ ma eyebay bit. Kuy juk eyetabut epe-

sop Jesus Cristo kay kawên idipat oġuwên eywebe buye. Ceweju mûġ'i eyju jekukum ġasû. Imênpuye ôñ eyebay jo'i. Imênpuye ôñ eymukûyjo ojuy. ¹⁶ Imênpuye:

— Obuxim cuy epesop yoboġan pin ġu — i ôñ e'em eywebe.

¹⁷ Imênpuye Timóteo juy oġuju eykay. Ixe Timóteo okpot co'i. Ixe cûġ ma kapikpiġ wuykukukat peam. Ikuġpin cîcâ oxe.

— Paulo yaġuyisu jekukum Jesus Cristo a'ô daġ jekukum puye — i je'e eywebe ixe Timóteo ma. — Imên Paulo itabun'isuayû mutaybitbin tak soat ka watwat mutaybitbin — i je'e eywebe eyaġuyba'ûmap puxim.

¹⁸ Pûġpûġ ey'in pit jewexe itaybicayûm o'e. Tûybe Paulo omuyku ġu ocejo am iân o'e ip. ¹⁹ Deus ibikuy bima bit, ġaxîn ma oju eyjo am. Wetaybit ma'ġu ġasû jewexe itaybicayû ekawên. Eyjo buje bit, wetaybit oce Deus a'ôbacaap kuġ ip iam, ikuġ ġu ip iam tak. ²⁰ Deus wuykukukat e'em "Ën ma oceukukat" i wuyju e'em pima ġu—ya'ôbacaap kuġ wuyju jekukum pima acâ. ²¹ Eybu'u du omudon wa'ôpuruġ eymukorêm âm? Eybu'u ġu xe'e owebe eykuk am xipan? Eybikuy owebe eykuk am xipan pima, ikêrêat muġġġeap cuy epeyepere.

5 — Corinto ka beat jexidaap eju o'jepo itabut ma'ġu Jesus kay — i'e'em owebe yajêm'isuat.

Imêġap ikêrê jîjâ Deus xe. Itabut'ûmayû bit isûsûn kuka o'e imên i'e am. ² Te'e ma eyju bit e'em:

— Xipat cîcâ oceju — i.

Imên ġu juy epe'e! Eyġuycûġcûġ cuy epesop ixe aġokatkat ikêrêat mujurûġrûġ puye. Ixe aġokatkat ikêrêat kay iġuycûġ'ûm pima, epeġuôm ġu juy Deus eju kawênwênap'a be je'awero am eyweju. ³ Wûy ma ôñ pit eywi. Inaka ġebum cîcâ ma ôñ eykay soat em.

— Ixe aġokatkat ikêrê jîjâ, Deus xe ikêrêat mujurûġrûġ puye — i ôñ e'em eywebe Jesus Cristo a'ôbi.

Eyxe bima dak imên ma kuka oce eywebe. Imêneju awerom ġu juy epesop ixe eju. ⁴ Eye'awero buje wuykukukat Jesus jeenuy eyxe. Soat em ma wuykukukat Jesus jekukum wuyweju wuya'ômucanucan. Eye'awero buje dak jeenuy eyxe. Ôñ tak eyxe bimaap co'i ma oġuy, soat em ôñ ġebum eykay buye. ⁵ Eye'awero buje juy epe'e ixe aġokatkat pe:

— Satanás acâ juy ekukan — i.

Imên cuy epe'e ixe mubu'un am ikêrêat mujurûġap puxim. Je'û aco'i xeku. Ikêrêat mujurûġap o'jepere bima bit Deus ixe aġokatkat biôġbuk idaxijo. Ibiôġbuk idaxijo wuykukukat ajêm puje, kûyjobit'ûmayû be ipiatpi'ajoan iap kabia be.

⁶ Te'e ma eyju e'em: — Warara'acat podi ma oceju xipat — i, cûġ ġu eyju jekukum puye. Pão'a muyuhaptôm ikêrêat mujurûġrûġap puxim.

— Tôm'icatôm pão'a muyuhum—yaboġat'a muyuhum — i wuyju e'em.

Imênpuxim pûġ ma wuy'inat ikêrêat kuġ pima, warara'acayû dak ikêrêat mujurûġ ojuy ma e'em ixe buxim. ⁷ Ikêrêat mujurûġrûġap cuy epeyepere—soat eyju! Ikêrêat mujurûġ'ûm pima, ikêrêat kuġ ġu epesop. Pão'a buxim epesop—yamuyuhuhaptômtêm'umat'a buxim. Kuyje Judeuyû ovelha o'yaoka ip Egito eipi bewi cêm pima. Ovelha oe'û uk'a beat e'ûap puxim. Imênpuxim Cristo oe'û wuye'û'ûap puxim. Páscoa epeta bima Judeuyû ġebum wuydobuyû'ûm'ûm e'ûap puxim ovelha'ûm oe'ûi'ap kay. Wuyju dak cuy aceġebu wuye'û'ûap puxim Cristo oe'ûi'ap kay. ⁸ Jesus oe'û wuye'û'ûap puxim. Imênpuye ikêrêat mujurûġrûġap cuy

acepere. Ikêrêat aġururūġ ġu auy ġasū bit. Cūġ ma juy aceku. Icēmān cuy acekawēn. Imēn jekukum pima, Jesus e'ūap kay juy aceġebu apēn Judeuyū ovelha e'ūap kay ġebum iap puxim.

⁹ Wara'atup kuy otupmubararak eywebeaptum cartadup. Ixedup pe juk oce eywebe:

— Aoyū kaykayat purem ġu juy epeku, warara'acat itop kaykayat purem ġu dak, jewekpidaodao'ukat purem ġu dak, jenuy'ūnakēkē'ukat purem ġu dak — i.

¹⁰ Itabut'ūmayū warara'acat tayxi kaykay ip, warara'acat itop kaykay dak. Itabikuku jījā dak ip warara'acat pubut kay. Kūyjobit ġu dak ip jeka kukat a'ō kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iaiyū kay—wita'a muġēġē kay. Itabut'ūmayū xe eydop pin'ūm pima bit, kuka epejēm ipī daġwi. “Ixe'yū xe epesop ġu” i'ūmġu juk oce eywebe, “Ixe'yū burem ġu juy epeku” acā. ¹¹ Warara'acat pit jewexe itabut Jesus kay. Te'e ma wuyju e'em “Ocekpitpit” i xeyū be. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk ip. Warara'acat itop eju dak jepopo'uk ip. Itabikuku dak ip warara'acat pubut kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iaiyū kay—wita'a muġēġē kay. Jebureyū muymuy'uk tak ip. Ika'o'om tak ip jekukum. Ka'ūma am ma ip xipat.

— Jewexe itabucayū burem ġu juy epesop — i ōn e'em eywebe.

Epeyekōn ġu dak cuy ceweju ip—pūġ em tak ka'ūma.

¹²⁻¹³ — Ikêrêat kuġ eyju Deus xe — i'ūmġu ōn pit e'em itabut'ūmayū be.

Deus pit imēn je'e cebe ip. Ōn pit, ka'ūma. Cūġ ma eywebe bit “Ikêrêat kuġ ēn Deus xe” i'e am eyxeat pe—Jesus kay itabucat pe—eyweju je'aweroro'ukat pe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ikêrêat mujurūġrūġ'ukat cuy epeġujēm eyxewi, i.

6 Eyju ikitpitpiyū Jesus Cristo kay eyetabut puye. Eyeweweju jewa'ōmukorēmrem pima, itabut'ūmat kay bit cuy epeju ġu ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay ixe be ey mudin am. Eykitpit kay acā juy epeju—itabucat kay acā. Ixe kay juy epeju ixe be ey mudin am. ² Wuyju Deus ebekitkit. Ipī'ūm puje abuyū ipī daġayū'in ikêrē Deus xe iap aceġuwēn. Abuyū ikêrē ġu cexe iap tak aceġuwēn. Eyetaybit ġu du iboam? Iba'ore xe'e eywebe eykitpitpiyū mudin am? ³ Abuyū Deus ekawēn tojtōjtō'ukayū'in ikêrē Deus xe iap aceġuwēn. Abuyū ixeyū'in ikêrē ġu cexe iap tak aceġuwēn. Eyetaybit ġu du iboam? Imēnpuye eybu'um ġu juy epesop eykitpitpiyū mudin am. ⁴ Imēnpuye eyju jewa'ōxikxiġ pima, itabut'ūmat kay ġu juy epeju ixe be ey mudin am—ya'ōbuyxi ġu ip Jesus kay itabucayū xe buye. ⁵ Eysūsūn cuy epesop itabut'ūmat kay eyju cucum pima. Ka'ūmġu du eyparakpeat itaybicat? Kake ma! Iba'ore du eywebe jewemudin am? Iba'ore ġu ma! ⁶ Inaka eyju eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am. Imēġap pit cūġ ġu!

⁷ Eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am pima, itabut'ūmat ekukuap co'i ma eyju dak jekukum. Deus ekawēn taġ'ūma. Epetujowat ġu juy. Āġ jeenuy ikêrēm eykuġ. Ak'arit'ma juy eybubut tujupa'um puje dak. ⁸ Eyju ma warēm-taġ warara'acat kuġ jewaik am. Warara'acat pubut tujupa'um'um tak eyju jew-eik am. Warēm-taġ eykitpit kuġ tak eyju jewaik am. Eykitpit pubut tujupa'um'um tak eyju jewaik am. Imēnpuye cūġ ġu eyju jekukum. ⁹ Deus soat kukukan pima, cūġ'ūma jekuku'ukayū ġu bit jeedop cexe. Ġebum cuy epesop iboap kay. Jew-emuġuykukukum ġu juy epesop iboap kay. Ikêrêat mujurūġrūġ'ukayū ġu bit jeedop cexe Deus soat kukukan pima; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayū ġu dak; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayū ġu dak, jewexe deus'iat kayayū ġu

dak; jewekpidaodao'ukayū ġu dak; jenuy'ünakēkē'ukayū ġu dak; ¹⁰warara'acat pubut tujupa'um'um'ukayū ġu dak; warara'acat pubut kay itabikukuayū ġu dak; ika'o'on'ukayū ġu dak; jebureyū muymuy'ukayū ġu dak; jeka kukat a'ō kay'ūmayū ġu dak. Ixeyū ġu bit jeedop Deus xe ixe soat kukukan pima. ¹¹Pūḡpūḡ ey'in tak imēn cuk adi epekuku kuy bima—eyetabut'ūm pima. Ġasū bit Deus ikērēat o'ju'uk eywebewi. Ixe kuy juk eynaē jebekitkin soat em ja'ō daḡ eyeku am. Ixe e'em eywebe:

— Cūḡ ma eyju oxē — i.

Imēn Deus e'em wuywebe, wuyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye. Imēn ixe e'em wuywebe, Deus biōḡbuk omuy wuywebe buye dak.

¹²Ey'inat pit aco'i je'e owebe: — Ōn pit Cristo ebekit. Imēnpuye soat i'epi ġu owebe — i. Icēmān ixe e'em. Soat i'epi ġu wuywebe. Imēnpit soat ġu xipat wuywebe i'e am. “Soat i'epi ġu ocewebe” i'e but wuywebe. Inaka soat ġu ojoixik cepere ba'oreap puxim. ¹³Warara'acat pit aco'i je'e owebe:

— Wuyxaxet wuydadade buye—wuydadade wuyxaxet puye dak — i.

Icēmān ixe e'em. Ġuyjom pit Deus xepxem ma ġu'ūm—wuyxat, wuydada dak. Deus cuk wuymuḡē warara'acat tayxi eju wuyepo am ġu, warara'acat itop eju wuyepo am ġu dak; wuyekpidaodao am ġu dak; wuyenuy'ünakēkē ām ġu dak. Deus cuk wuymuḡē ja'ō kay am acā. Jewebe am kapik am tak cuk wuymuḡē. Ya'ō kay'ūm pima, te'e ma kuka ajeku. ¹⁴Deus pit wuykukukat o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim wuyju dak wuymutait wuye'ūap tomukadi. Ja'ōbacaan ma wuymutait.

¹⁵Jesus kay wuyetabun puje wuyjebit Cristo jebit'inat e'em. Imēnpuye ikērē jījā wuyewedaodao am yapoat eju. Ikērē jījā Deus xe wuyjebit Cristo jebit'inat puye. Imēnpuye yapoat eju epeyepo ġu juy—pūḡ em tak ka'ūma. ¹⁶Yapoat eju jewedaodao bima pūḡat puxim wuyju e'em ceweju. Eyetaybit iboam. Imēn e'em Deus ekawēntup: Xepxepayū pūḡat puxim e'em, i. ¹⁷Wuykukukat eju mūḡ'i jekukum pima bit, pūḡat puxim wuyju dak e'em ceweju ibiōḡbuk a'ōbi.

¹⁸Tapupuyū, warara'acat tayxi eju juy epeyepo ġu. Tū'ū'üyū, warara'acat itop eju juy epeyepo ġu. Wara'at mujurūḡrūḡ pima ikērēat kuka wuyjebit aḡukērērēn ġu. Yapoat eju jepopom pima bit, kuka wuyjebit aḡukērērēn. ¹⁹Eyaḡuyba'ūm ġu juy iboap kay. Wuyjebit Deus biōḡbuk tūytūyap—Ibiōḡbuk xipacat tūytūyap. Ixe biōḡbuk omuy wuyjebit pe—Deus wuywebe o'ḡuōmiat. Wuyju ġu jewekukat. Deus acā wuykukat. ²⁰Deus ma juk ikērēat o'ju'uk eywebewi. Cristo e'ūap eywebe ikērēat muḡēḡeaptei o'teida. Imēnpuye idipat acā juy aḡuḡē ijodi. Idipat muḡēḡēm pima bit, “Ka'ūmḡu Deus co'i idipat” i je'e itabut'ūmayū eyekukuap co buje.

7 Kuy juk eyemudupmubarakatup otupu cartadup. Ibodup pe juk epe'e owebe “Xipat tu ocewebe jewebumūn ām? Xipat ġu xe'e?” i. Iboam ōn jeymukūyjo ḡasū. Aḡokatkat ewebumūn'ūm pima, xipat ma jeku. ²Imēnpit adeayū ikērēat mujurūḡrūḡ cewebumūn'ūm pima. Cewebumūn'ūm pima warara'acat tayxi eju jepopom aḡokatkat. Ayacat tak jepopom warara'acat itop eju. Imēnpuye juy epeyewebumūn. Xipat soat pe aḡokatkat pe cewetayxida am. Xipat soat pe ayacat pe dak ceweitopta am. ³Tapupuyū, etayxi eju juy ecepo, cepo pin pima. Aoyū, ektop eju juy ecepo, cepo pin pima. Eybu'um ġu juy epesop jepo am eytayxi eju eytop eju dak. ⁴Aoyū, eybikuy bima acā ġu juy epeyepo eyitop eju, ixe ibikuy bima dak. Tapupyū, eybikuy bima acā ġu juy epeyepo eytayxi eju—ixē ibikuy bima dak. ⁵Pūḡ em ġu aco'i epe'e eyewewebe:

— Ġasū bit acejewedaodao ġu dak — i. — Deus eju acā acejekawēn ġasū bit — i aco'i epe'e eyewewebe.

Ade kabia ġu bit epe'e:

— Ġasū bit ocepō ġu eweju — i eytayxi be, eyitop pe dak.

Deus eju eyekawēnap kabia kap puje juy waram ġuto epeyepo eyitop eju, eytayxi eju dak. Ade kabia “Acepō ġu ġasū bit” i eyju e'em pima, Satanás “Warara'acat eju juy epeyepo” i je'e eywebe. Ade kabia jepopom'ūm pima, kuka Satanás a'ō kayan epeku.

⁶ — Imēn cuy epeku — i'ūmġu ōn pit e'em eywebe. — Oxe bit xipat kuka o'e imēn eyeku am — i acā ōn e'em.

⁷ Otaxixie ġu ōn pit. Soat eytayxixe'ūm pima, xipat kuka o'e. Deus pūġpūġayū buy-watwan ixeyū be ikērēat kukap puxim itayxixe ġu ma'ġu ip. Warara'acat pe bit iba'ore cūġ ma jeku am itayxixe'ūm pima. Ikērēat mujurūġrūġ ip itayxixe'ūm pima. Imēnpuye Deus ibikuy ixeyū ewebumūn ām ikērēat kukap puxim.

⁸ — Epeyewebumūn ġu juy — i ōn e'em tak o'jewebumūn ġu buk ip iayū be. — Obuxim cuy epesop — i ōn e'em cebe ip. — Waram ġu juy epeyewebumūn — i ōn e'em itop'ūm e'ū'ibiyū be, itayxi e'ū'ibiyū be dak.

⁹ Soat em ġebum ayacat kay bima juy epeyewebumūn. Aoyū kay eyetabikukuap xipat ġu. Jewebumūn ām acā kuka o'e xipat eywebe.

¹⁰⁻¹¹ Cewebumūn'ibiyū oġukūyjo ġasū bit. Wa'ōbi ġu ōn jey-mukūyjo—wuykukukat a'ōbi acā. Tapupuyū, eytayxi juy epeyepere ġu. Aoyū, eyitop cuy epeyepere ġu. Eyitop epere buje bit cuy waram epeyewetopta ġu. Eyepit put koap epesop ikuġ iat kay eyitop kay.

¹² Warara'acayū oġukūyjo ġasū bit. Itabut'ūmat eju cewebumūn'ibiyū oġukūyjo ġasū—itabucayū oġukūyjo. Deus a'ōbi ġu ōn jeymukūyjo. Okpiwatpi ma ōn e'em eywebe. Okitpitpiyū, pūġpūġ ey'in cuk epeyewebumūn itabut'ūmat eju. Eytayxi itabut ġu Jesus kay. Eyxe tūy pin cīcā bima bit cuy epeyepere ġu. ¹³ Wuyīxiyū, pūġpūġ ey'in cuk epeyewebumūn itabut'ūmat eju. Eyitop itabut ġu Jesus kay. Eyxe tūy pin pima bit cuy epeyepere ġu. ¹⁴ Ixeyū epere'ūm pima, Deus xipacat je'ġūm eyitop pe, itabut ġu ma'ġu ip, itabucat xe nuynuy'uk puye—jetayxi xe nuynuy'uk puye. Imēnpuxim Deus xipacat je'ġūm eytayxi be, itabut ġu ma'ġu ip, itabucat xe nuynuy'uk puye—jektop xe nuynuy'uk puye. Imēn'ūm pima, itabut'ūmayū ebekitkiyū jo'i ma kuka o'e eyebekitkiyū. Deus pit xipacat ūmūm eywebe, eyebekitkiyū be dak itabucat xe nuynuy'uk puye. ¹⁵ Deus cuk wuynaē kaba'ūma wuydop am wuyitop eju, wuytayxi eju dak. Imēnpuye itabut'ūmat jetayxi epere pin pima, itabucat epere pin pima, xipat kuka o'e jetayxi epere am.

— Operem ġu juy ece — i'ūmġu juy je'e itabucat itabut'ūmat pe.

Āġ je'ju ip. ¹⁶ Imēnpuye eyitop xe juy epesop, wuyīxīt! Ixeyū xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay. Imēnpuye, eytayxi xe juy epesop, okitpitpiyū. Ixeyū xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay.

¹⁷ Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe soat taġ wuyekapik am cebeam. Imēnpuye ibikuyap taġ cuy epekuku. Deus pe eynaē buje eyekapikap kuġ cuk adi epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasū dak. Imēn soat ka watwat mukūyjojom ōn—itabucayū mukūyjojom. ¹⁸ Deus e'em taypu'aġobixeedakat'ibit pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasū” i'e'em pima, waram pit suxeemōġ ġu juy. Imēnpuxim Deus e'em tayıpu'aġobixeedak'ūmat pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasū” i'e'em pima, jedaypu'aġobidakacat ġu juy.

¹⁹ — Ecewedaypu'aġobixeedakat tu? — i'ūmġu Deus e'em wuywebe. — Ecewedaypu'aġobixeedakat ġu du? — i'ūmġu dak. — Wekawēn taġ tu eyju jekukum? — i acā Deus e'em wuywebe.

²⁰ Deus pe eynaē buje eyekapikap kuġ epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasū dak. ²¹ Pūġpūġ ey'in tei'ūma kapikpik'ukayūm cuk adi epesop Deus pe eynaē buje. Eyaġuybabi'ūm ġu bit cuy iboap kay. Kapikpiġ cuy epesop eyekariwa beam. Eyekariwa xewi eyjēm put pima bit, epejēm cuy teihem kapik am warara'acat peam. ²² Inaka tei'ūma kapikpik'ukayū jekpiwatpin ġu jekukum—jekariwa ukpiwatpi acā. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, wuykukukat ukpiwatpi jeku ip. Teihem kapikpik'ukat pit jekpiwatpi jekukum. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, jekpiwatpin ġu jeku ip—wuykukukat ukpiwatpi acā. ²³ Deus cuk teihem wuydaxijo. Imēnpuye ijodiat ukpiwatpin ġu juy epesop. Cristo ukpiwatpi acā epeku. ²⁴ Okitpitpiyū, Deus pe eynaē buje, eyekapikap kuġ epesop. Ibeat kuġ cuy epeyekapik ġasū dak. Deus tak eybuywatwan jeenuy.

²⁵ Kuyatup pe owebeaptup pe “Apēn xe'e kuka cwebumūn'ūmayū oceġukuyjo?” i juk epe'e owebe. Wuykukukat pit cuk omukūyjo ġu iboam. Jeymukūyjo ōn wuykukukat a'ōbi ġu—waġuybin ma. Imēnpit wuykukukat Jesus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay. Imēnpuye ya'ō daġ ōn jekukum. Imēnpuye eyetabun cuy epesop wekawēn kay.

²⁶ Wuykay itakomaayū ipiat'ajojoan cīcā wuywebe—itabut'ūmayū. Imēnpuye:

— Xipat kuka wuywebe wuywebumūn'ūm ām — i ōn e'em.

²⁷ Eytayxixe bima bit cuy epeyepere ġu. Eytayxixe'ūm pima bit cuy epeyewetayxida ġu. ²⁸ Eyewebumūn puje bit, ikērēat epeġuġē ġu. Imēnpit eyewebumūn puje, ġebum cīcā epesop eyxat puap kay, eytayxi esay buap kay dak. Ōn pit obu'u eywebe eyeġebu am ijodiap kay.

²⁹⁻³¹ Okitpitpiyū, ġaxīn ma aco'i Cristo jajēm waram. Ijop eipi dao ma jeekop. Apēn ġasū dopdom iap i'ūm. Imēnpuye itayxixeat cuy itayxixe'ūmat co'i jeku. Waat tak cuy icokcokat puxim jeku. Jewaywaywayat tak cuy iġuycūġat puxim jeku. Tarekrek pupu'ukat tak cuy o'jat ġu buk'iat puxim jeku. Tarekrek kukuk'ukat tak cuy ikukuk'ūmat puxim jeku.

³² Ōn pit obu'u eywebe soat em ġebum am ijodiap kay—eybubut puap kay. Itayxixe'ūmat soat em ġebum Deus kay. Soat em Deus mucokcok pin.

— Apēn xe'e oce Deus mucokcok am? — i'e'em soat em jewebe ma.

³³ Itayxixeat pit soat em ġebum ijodiap puap kay tarekrek puap kay, jetayxi mucokcok pin puye. Soat em ixē e'em jewebe ma:

— Apēn xe'e oce otayxi mucokcok am? — i.

³⁴ Xepxep a'ō kay pin ma—Deus a'ō kay—jetayxi a'ō kay dak. Itoptep'ūmat pe soat em cekapik put wuykukukat peam. Ixe soat em jekukukat mucokcok pin. Soat em jekukukat kay ġebum. Itoptepat pit soat em ġebum jebubut puap kay. Jektop mucokcok pin soat em.

³⁵ Imēġap pit imuwēnuwēn ōn eywebe eybuywat pin puye. Eyewebumūnap muba'oren pin ġu bit ōn.

— Epeyewebumün ġu juy iba'ore jġā ma'ġu eywebe — i'ümġu ōn e'em eywebe. — Cūġ ma epeku Deus xe — i acā ōn e'em eywebe. — Ixe ekawēn taġ cuy epeku — i dak ōn e'em eywebe. — Soat em ġebum cuy epesop wara'at kay ġu—wuykukukat kay acā — i dak ōn e'em eywebe.

³⁶ Ġasū iwadipyū oġukūyjo. “Ġasū bit puk wewebumün pin ġu oce” i kuy juk o'e'e'iyū oġukūyjo.

— Wewebumün'üm pima bit cedaġ ġu kuka owadip kuġ oce — i'e'em aġokatkat jewebe bima, juy jewebumün ip.

Ceweju jewedaodao pin cġā bima dak, cuy jewebumün ip. “Ocewebumün cuy ġasū bit” i'e buje dak cuy jewebumün ip. Cewebumün puje ikērēat o'ġuġē ġu ip. ³⁷ Imēnpit aġokatkat jekpiwatpin ma “Ġasū bit wewebumün pin ġu oce” i'e buje, xipat kuka o'e cewebumün'üm ām. Ibu'u jewebumün ām pima dak, xipat kuka o'e cewebumün'üm ām. Jewedaodao pin cġā'üm pima dak, xipat kuka o'e cewebumün'üm ām. ³⁸ Imēneju xipacan e'em ip jewadip eju cewebumün puje. Jewebumün'üm pima bit, ibodi ma xipacan e'em ip.

³⁹ Itop e'ū'ibiyū oġukūyjo ġasū. Itop itait pima, ayacat jektop xe ma jeenuy. Cūġ ġu jektop epere am. Itop e'ū buje bit, cūġ ma warara'acat eju jewebumün ām—jemukaypinput eju. Imēnpit cūġ ġu itabut'umat eju jewebumün ām—itabucat eju acā. ⁴⁰ Imēnpit itop e'ū'ibit ibodi ma icokcok kuka o'e waram jewebumün'üm pima. Waram pit cewebumünap ġu oxe ma ibodi ma kuka o'e icokcok. Deus biōġbuk omuy owebe. Imēnpuye eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay.

8 Kuyatup pe juk epe'e owebe: “Xipat tu ocewebe deusbaro wap iēnmōġ'ibitēn o am? Ocesuēn'o ġu xe'e?” i. Iboam ōn jeymukūyjo ġasū.

— Icēmān ocetaybit Deusan — i wuyju e'em. “Soat podi ma ocetaybit” i'e'em pima bit, xipat ġu kuka o'e. Warara'acat kuġ xipan pima bit, xipat kuka o'e soat peam.

² Soan ġu wuyetaybit—pūġpūġ ā. Imēnpuye wuyju te'e ma e'em:

— Ocetaybit cġā — i.

³ Wuyxe Deus ikukpin cġā bima bit, Deus itaybit wuyjum. Deus burem tak cuy ajop.

⁴ Deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn jeymukūyjo ōn ġasū. Deusbaro ka'ūmaap ma ibiōġbuk. Ade ġu Deus—pūġ ma. Wuyetaybit iboam. ⁵ Ade ipi watwat xe bit ade ma desuyū. Tūybe ade deusyū iān e'em ip. Tūybe ade wuykukuk'ukayū iān e'em ip. Tūybe ipi daġ, kabi be dak omuy ip iān e'em ip. ⁶ Wuyxe bit pūġ ma Deusat. Ixe Deus wuyebay. Soat ixe emumuġē. Ixe beam ma soat wuyju dopdom. Pūġ ma wuykukukat—Jesus Cristo acā. Ixe a'ōbi Deus soat o'ġuġē kuyje—Jesus Cristo a'ōbi. Ixe a'ōbi ma wuyju dak dopdom.

⁷ Soat ġu bit itabucayū iboam itaybit. Ikabap cġā ip deusbaroyū kuġ. Kuy ade kabia ma te'e ma itabut osodop ip ixeyū kay—deusbaroyū kay. Imēnpuye tūybe ijopēn deusbaroyū xatēn iān e'em ip. Ġasū dak imēn e'em ip. Itaybit ġu ip deusbaroyū ka'ūma am ma ibiōġbuk ip iam. Tūybe iġo ēn o buje, ikērēat kuġ kuka oce Deus xe iān e'em ip. ⁸ Wuyju bit cūġ ma Deus xe iēn o'ap tomuju ġu. Iwaru ġu Deus xe. Ibit wedep ma—iēn o'ap, iēn o'o'ūmap tak.

⁹ Xipat eyxe iġo ēn o buje, iēn o'üm pima dak. Eykitpit xe bit, itabutcūcat xe, cūġ ġu iġo ēn o am. Eykitpit pe ikērēat epeġjurūġat ġu juy—itabutbūcat pe. Ixe xe cūġ'üm pima, iġo ēn o am, epesuēn'o ġu juy. ¹⁰ Eyetaybit deusbaroyū kake ġu iam. Imēnpuye:

— Cūġ ma wuywebe iġo ēn o am — i'e'em eyju.

Imēnpuye deusbaroyū duk'a be eyju ōmōm, ixe xatēn o am. Itabutbūcat eyjojom iḡo ēn o'om pima bit:

— Cūḡ ma owebe dak iḡo ēn o am — i aco'i je'e jewebe ma.

Imēnpit cūḡ ḡu buk ixe xe bit iḡo ēn o am, tūybe deusbaroyū kake iān e'em puye. ¹¹ Ixe dak aco'i iēn o eyjojom iēn o'om puye. Iēn o buje bit iḡuycūḡ cīcā je'e itabutbūcat.

— Oje'ū aco'i ikērēat oḡujurūḡ puye — i te'e ma je'e jewebe ma.

Cristo oe'ū ixe e'ūap puxim. Ixe ekitpit. Imēnpit iḡuycūḡ ma jeku, ēn ma ikērēat eḡujurūḡat cebe buye. ¹² Cūḡ ḡu cexe i'o am pima:

— Ēn tak esuēn'o — i'ūmḡu juy epe'e cebe.

Imēn i'e buje, warēmtaḡ ma eykitpit kuḡ tak eyju. Warēmtaḡ eykitpit kuḡ pima, eyju dak ikērēat kuḡ epesop Cristo xe. ¹³ Imēneju okitpit pe ikērēat oḡujurūḡat ḡu. Okitpit xe iḡo ēn o'oap cūḡ ḡu bima, ōn tak kuka osuēn'o ḡu—pūḡ em tak ka'ūma. Osuēn'o ḡu okitpit pe ikērēat mujurūḡap puxim. Imēnpuxim eyju dak cuy eykitpitpiyū be ikērēat epeḡujurūḡat ḡu.

9 Cūḡ ma owebe wekupinap taḡ weku am. Cristo emumuju ōn. Wuykukukat Jesus cuk ojojojo. Kuy bima juk eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay ōn ma juk ixe ekawēn oḡuwēn eywebe buye. ² Warara'acayū xe ma Cristo emumuju ḡu ōn. Eyxe bit cemumuju ōn.

— Corinto ka watwat Cristo eju mūḡ'i jekukum o'e ḡasū bit, Paulo cekawēn o'ḡuwēn cebe ip puye. Imēnpuye ocetaybit Paulo Cristo emumuju iam — i'e'm adeayū.

³ Wara'acat omuymuy bima, jewedayoyom ōn.

— Ōn tak Cristo emumuju ma — i ōn e'em cebe ip.

⁴ Cūḡ ma owebe oxat pu am, oxati bu am tak kawēn idipat muwēnuwēnapteim.

⁵ Warara'acayū Cristo emumujuyū jetayxi eju jekukum—itabucat eju. Imēn cūḡ ma Deus xe. Wuykukukat kitpitpiyū dak jetayxi eju jekukum ip, Pedro dak. Cūḡ ma kuka o'e owebe dak. ⁶ Warara'acayū Cristo emumujuyū wara'at pe ḡu kapikpiḡ ip—kawēn idipat muwēnuwēn acā. Cūḡ tu eyxe owebe wara'at pe kapik am, Barnabé be dak?

— Cūḡ ḡu — i ōn pit e'em.

⁷ Sorarayū teihem jenopaḡōḡōm. Jenopaḡōḡōaptei bubum ip. Wara'at pe ḡu ip kapikpiḡ jemukaypinput pu am. Kadaidip iwat tak teihem jekat pe kapikpiḡ. Jekat peat'a o'om ip jekapikapteim. Wara'at pe ḡu ip kapikpiḡ jemukaypinput pu am. Ovelha kukuk'ukat tak teihem ovelha kuḡ. Jeōhō kūmti kōnkōn ip ikukapteim.

⁸ Ixeyū buxim wuyju dak cūḡ ma wuyekapikaptei bu am—Deus ekawēn muwēnuwēnapteim. Moisés tak imēn cuk adi wuymutaybitbin osunuy. ⁹ Moisés ekawēntup imēn e'em:

Taixee'uk am kadaida mucakucan pima, juy biopakpi esubimukirik ḡu, i. Āḡ cuy jekōn kapikpiḡ puye, i.

Iboaptup mubarararaḡ pima biopak kay acā du ḡebum osunuy Deus? ¹⁰ Ka'ūma! Wuykay dak ḡebum ma osunuy. Ōn tak oxat'am cuy oyabu iap kay ḡebum taidada'ukat, ku beat'a bubu'ukat tak. ¹¹ Kawēn idipat muwēnuwēn eywebe juk adi oceku apēn ayacat ku beat taidadam iap puxim. Cūḡ ma ḡasū ocewebe dak ocekapikaptei bu am eyxewi. ¹² Cedaḡ ma warara'acat pe dinheiro ojujuy am eyxewi, kawēn idipat o'ḡuwēn ip eywebe buye. Ixeyū bodi ma oceju bit cuy iojujuy eyxewi.

Oceju bit cuk ocejoojuy ġu eyxewi. Teihem kawēn idipat muwēnuwēn pima:

— Kawēn idipat a'ġo pin ġu ōn pit, Paulo dinheiro kay jġā imuwēnuwēnapteim puye — i kuka o'e itabut'ūmayū.

Imēnpuye tei'ūma juk adi kawēn idipat oceġuwēnuwēn. Wara'at pe ocesop kapikpik'uk ocemukaypinput pu am. ¹³Deus eju kawēnwēnap'a be kapikpik'ukayū jexat pupum tuk'a be ōmōm'ukayū xewi. Deus etabixe wūnca mupikpik'ukayū ipik'ūmat pupum ip jexan. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁴Imēnpuxim:

— Kawēn idipat muwēnuwēn'ukayū dak cuy imuwēnuwēnaptei je'jat ip je-mukaypinput pu am — i juk o'e wuykukukat.

¹⁵Ōn pit obu'u dinheiro bu am wa'ġojo'ukayū xewi kawēn idipat muwēnuwēnapteim. Ijudup mubarararaġ ōn imuwēnuwēnaptei juy epeġūm owebe iaptum ġu bit. We'ū ām obu'uap podi ma obu'u imuwēnuwēnaptei bum. Ka'ūma ma juy je'e:

— Paulo kawēn idipat muwēnuwēnaptei kay jġā — i.

¹⁶— Ēn pit cuy kawēn idipat eġuwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Imēnpuye “Wa'ōbuyxi jġāat ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye” i'e ba'ore owebe. Ōn kawēn idipat muwēn'ūm pima bit kuka Deus ipiat o'supi'ajoat owebe. ¹⁷Okpi-watpin ma kawēn idipat muwēnuwēn pima, cūġ ma kuka o'e owebe wekapikaptei bu am. Okpiwatpi ġu bit ōn imuwēnuwēn.

— Ēn pit cuy kawēn idipat eġuwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.

Deus ma juk o'ġūm wekapikam iboap. ¹⁸Apēġām kuka wekapikaptei ojat? Dinheiro kay ġu ōn wekapikapteim.

— Dinheiro'in cuy epeġūm owebe imuwēnuwēnapteim — i'ūmġu dak ōn pit e'em wa'ġojomayū be.

Ocokcok cīcā tei'ūma kawēn idipat muwēn ām. Ocokcokap tak wekapikaptei jo'i ma.

¹⁹Imēneju ijodiat ġu bit omujujum kapik am. Wukpiwatpin ma ōn kapikpiġ. Imēn-pit wukpiwat pin ma dak ōn soat peam kapikpiġ kawēn idipat muwēnuwēn adeayū mutabut am Jesus Cristo kay. ²⁰Imēnpuye Moisés ekawēn taġ acā ġu ōn jekukum Je-sus Cristo ekawēn taġ tak ōn jekukum. Judeuyū parakpe kawēn idipat muwēnuwēn pima bit, ixeyū buxim ōn tak Moisés ekawēn taġ jekukum ixeyū mubu'unap puxim Jesus ekawēn kay. Judeuyū parakpe ōn imuwēnuwēn pima, ixeyū ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. ²¹Imēnpuxim ōn Judeu'ūmayū parakpe bima, ixeyū buxim ōn tak Moisés ekawēn taġ ġu jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Cristo ekawēn taġ ōn jekukum. Imēnpuye Deus ekawēn kay dak kūyjobit ōn. ²²Itabutbūcayū parakpe bima, ixeyū ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū buywat am biġ ma itabut am Jesus kay. Soat em oxeacat ekukuap puxim ōn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Soan ōn e'em warara'acat mutabut am cekay.

²³Imēn ma ōn jekukum kawēn idipat muwēn ām soat pe ijodiat pe. Ōn kawēn idipat muwēnuwēn pima, Deus xipacan e'em wa'ġojomayū beam, owebeam tak.

²⁴Adeayū jedaudauap taġ daudaum cīcā. Pūġ ma bit jabeatup pupum—koam ya-jēm'ibit acā—jeburewūn podi ma iwūncaat acā. Wuyedauap puxim wuyju dak jekukum Jesus Cristo ekawēn taġ jekukum pima. Cekawēn taġ cuy epeku ixe be “Cūġ ma juk adi epekuku” i'e am eywebe. Ixe be eywebe imēn i'e buje, jabeatup o'tupul'iat cokcokap podi ma eycokcok epesop. ²⁵Jedaudau'ukat soat kabia ma jewemuwūncan iwūnca jedau am i'e am. Soat em jewemuwūncan ip jabeatup pu pin cīcā buye. Iġodup ade kabia ġu tuptip e'em—pūġ kabia ma. Dao ma dupkarawraw. Jesus Cristo

ekawên tağ jekukum pima bit, pūğ kabia ġu acesop Deus xe—soat kabia ma. ²⁶ Cūğ ma jedaudaum jedaudauapu'abi kay ma jedaudau'ukat. Cūğ ma jedaudaum warēm-tağ ma jedauap puxim. Ixe buxim ōn tak cūğ ma weku pin. Jesus Cristo ekawên tağ weku pin warēmtağ ma wekuap puxim. Warara'acat mureure'ukat puxim tak ōn. Warara'acat muy'at ojuy bima te'e ġu ip jewemureurem ip—pipim ma. Imēnpuxim owebe dak te'e ġu Jesus Cristo ekawên tağ wekuap.

²⁷ — Jesus Cristo ekawên tağ cuy epeku — i juk adi ocece warara'acat pe.

Imēnpuye owebe ikērēat muğē buje, kuka osūsūn oce soat xe, wekawên o'jojo'iaiyū xe. Imēnpuye ōn ikērēat muğē pin pima, wağuydağ ġu oce. Wağuyumbu'u'un cīcā ōn ikērēat muğēap puxim, Jesus owebe “Ekērē oxe” i'eap puxim.

10 Imēnpuye ġebum cuy epesop wuydobuyū'ūm'ūm kay, okitpitpiyū—Moisés ebekitkiyū'ūm'ūm kay. Uk'a'ūmat tağ jekukum pima kabikerereat soat pe ixeyū be e mubapukpuğ oeku. Soat ixeyū iodi o'timudek tiboğati. Tipakpukati i iğodi butet osunuy. ² Kabikerereat cocom pima, timudekdeğ pima dak, soat ip kūyjobit osodop Moisés a'ō kay.

— Kūyjobin acesop a'ō kay — io'e ip Moisés pe.

Imēnpuxim:

— Kūyjobin acesop a'ō kay — i wuyju e'em Jesus pe wuymubatisasan pima.

³ Soat ip kabi bewiat o'om osodopdop jexan uk'a'ūmat pe. Maná o'om osodopdop ip. ⁴ Soat ip kabi bewiat kōnkōn osodopdop. Tikōnkōn osodopdop ip Cristo idibi o'timujēm puye. Cristo a'ōbi wita'a bewi Moisés o'timujēm ixeyū eim. Imēnpuye:

— Wita'a jekukum wuyweju — io'e ip Cristo muwēnuwēn, Cristo ixeyū eju oeku buye.

⁵ Deus mucokcoğ ġu ip osodop ade ixeyū'in. Imēnpuye Deus itakoma o'e cekay ip. Deus a'ōbi ip oe'ū'ū uk'a'ūmat tağ. O'jokotkot ip uk'a'ūmat pe.

⁶ Deus pit imēn ixeyū o'jukukuk wuymukūyjo am wuywebe ikērēat mujurūğap puxim. Ixeyū ma itabikuku osodop ikērēat kay. Wuyju bit cuy wuyetabikukum ġu ajop. ⁷ Oibu'un ip Deus kay. Deusbaroyū kay o'e ip—jemumuğē kay. O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap peta muğēğēm “Ocetabut eykay” i'e am cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

O'jekōnkōn ip deusbaroyū wap, o'tikōnkōn tak ip, i. O'jeda'i'i'in tak ip cewap, i. Wuyju bit cuy wuyetabun ġu ajop jewexe deus'iaiyū kay. ⁸ Ixeyū ma o'jepopo warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak. Imēnpuye pūğ kabia be ade oap ip ixeyū'in, 23,000 ma oap ip pūğ kabia be. Wuyju bit cuy acepo ġu warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak—pūğ em tak ka'ūma. ⁹ Ixeyū ma jemamama'uk cīcā oekuku Deus pe. Deus o'jobuyxijo ip itabotaidabotbot paxi wuykay iam.

— Deus ipiat supi'ajoat ġu aco'i wuywebe ikērēat mujurūğrūğ ma'ġu wuyju — io'e ip te'e ma.

Ikērēat o'ğujurūğrūğ ip. Imēnpuye Deus puybu o'subumudot ixeyū kay tūypiatpu. Ade o'joa ixeyū'in. Ade oap ip puybu nuy pibun. Wuyju bit cuy wuykukukat ajobuyxijo ġu. ¹⁰ O'jemāmā ip Deus pe. Imēnpuye Deus jekawên tojtot'ukat o'ğudot adeayū aoka am ixeyū'in. Deus xewiat ixeyū o'yaoka. Oe'ū'ū ip. Wuyju bit cuy acemāmā ġu Deus pe.

¹¹ Soat iboam pit o'jebapuk wuydobuyū'ūm'ūm pe wuymukūyjo am. Apēn Deus ipiat o'supi'ajoat cebe ip kūyjobit'ūm pima iap ibararak opop Deus ekawēntup pe.

Iboaptup co buje, ixeyũ'ũm'ũm ekukuap puxim ġu juy ajeku. Ġaxĩn ma soat i'ũm. Imēnpuye ixeyũ'ũm'ũm ekukuap puxim ġu juy ajeku.

¹² Imēnpuye:

— Ocejū bit ikērēat oceġujurũ ġu ocebaca buye — i'ũmġu juy ace. — Ocebūywan cuy eġuy ocewebe ikērēat mujurũġap puxim — i acā juy ace Deus pe.

¹³ Warara'acat ikērēat muġēat ojuy du eywebe? Soat ijodiat pe ikērēat muġēat ojuy ip. Deus pit soat em ja'ō daġ e'em. Wuybaca'ũm pima, Deus wuybuywanwan. Wuybuywatwan jeenuy wuywebe ikērēat mujurũġap puxim.

¹⁴ Imēneju, okitpitpiyũ, deusbaroyũ buxixim cuy epewatwat. ¹⁵ Eyaġuysat kuy oxe. Wekawēn puyxijom cuy epe'e cedaġ paxi Paulo e'em iam. ¹⁶ Ġebum cuy epesop Jesus Cristo e'ũap kay wuyeġebuapti kōn puje. Cristo e'ũap kay wuyeġebuapti kōn puje: — Bay, ěn xipat cĩcā — i juy ace.

Wuyju ġebum Cristo'ũm toy kay, apēn Cristo wuymuisusunap kay dak. Pāo'a o buje, Cristo'ũm jebit kay wuyju ġebum, apēn Cristo wuymuisusun oe'ũ wuywebeam puye iap kay dak. ¹⁷ Pũġ'a bewi ma wuyju ya'o'om Cristo e'ũap kay ġebum am, ade ma'ġu wuyju. Pũġat jebit puxim wuyju, pũġat kay wuyju ġebum puye.

¹⁸ Ġebum cuy epesop Judeuyũ kay. Ixeyũ epaĩyũ Deus wap o'ġupik ip iat epoyat o'om. Ibiat o'om pima ġebum ip wuyju Deus ebekitkiyũ iap kay. ¹⁹ Deusbaroyũ bit kake ġu. Eyetaybit iboam. Ōn tak wetaybit iboam. Ka'ũmaap ma deusbaroyũ bit.

— Ixeyũ wap ocejū puybit ěn mōġmōġ ixeyũ xatēn — i'e'em te'e ma deusbaroyũ kayayũ bit.

²⁰ Deusbaroyũ wap iēn mōġ puje Deus pe ġu ma ip iũmũm—ibiōġbuk kērēat pe acā, ibiōġbuk kērēayũ kukat ebekitkiyũ ip puye. Obu'u jĩjā eywebe ibiōġbuk kērēayũ babim eyeku am. ²¹ Jesus e'ũap kay wuyeġebuapti kōn puje, wuyju Deus ebekitkiyũ iap kay wuyju ġebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyũ wap timōġ'ibiti kōn ām ibiōġbuk kērēayũ kukat a'ōbi. Wuykukukat Jesus e'ũap kay wuyeġebuap'a o buje, wuyju Deus ebekitkiyũ iap kay wuyju ġebum. Imēnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyũ wap iēnmōġ'ibitēn o am ibiōġbuk kērēayũ kukat a'ōbi. ²² Wuybu'u wuykukukat mutaek am. Cēm ġu du? Wuykukukat podi ma wuya'ōbaca i'e'em pima, kuka ibiōġbuk kērēayũ kukat kadiayũm ace'e. Ibiōġbuk kērēayũ kukat kadiayũ bima bit, kuka itaek o'e wuykukukat. Itaek pima, xipat ġu kuka o'e wuywebeam.

²³ — Cristo ebekitkit oceju. Imēnpuye soan oce'e but — i napa ma e'em pũġpũġayũ.

— Soat ġu bit xipat wuywebeam — i ōn pit e'em.

— Soan oce'e but — i napa ma e'em ip.

— Te'e ma kuka pũġpũġ pit ajukuk — i ōn pit e'em.

²⁴ Cũġ ġu wuywebe xipan jewewekuk am warara'acat kay ak'arit'i'ũm pima. Warara'acat tak cuy xipan ajukuk. ²⁵⁻²⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus ipi kukukat ipi daġacat kukukat tak, i.

Imēneju ka'ũma ma i'opiat eywebe. Soatēn cuy epejat eyxatēn teidada'ukat xewi.

— Ite ěn tu deusbaroyũ wap i'enmōġ'ibit'en? — i'ũmġu juy epe'e iēn pum pima.

²⁷ Jeweju jekōn ām Jesus kay itabut'umat pe eynomuwā buje, epeju juy eyju pin pima. Ajo o'ġũm ip iat ěn cuy epesuēn'o.

— Ite ěn tu deusbaroyũ wap iēnmōġ'ibitēn? — i'ũmġu juy epe'e eynomuwāat pe. ²⁸⁻²⁹ Itabutbucat pe “ite ěn deusbaroyũ wap iēnmōġ'ibitēn” i'e buje bit cuy epesuēn'o ġu ix muġuycũġap puxim. Xipat eywebe ma ite ěn o am. Itabutbucat xe bit xipat

ġu ite ěn o am. Ite ěn o'um pima bit, xipat je'e ixe xe, exe dak. Ka'uma ma i'guycũġ je'e. Soat eycockok werep ma epe'e.

Warara'acat pit aco'i je'e:

— Apēnpuye dak ite ěn osuēn'o ġu warara'acat xe cũġ'um puye? Cũġ ma oxe bit iboap — i.³⁰ — Iēn om pima ōn e'em Deus pe “Bay, ěn xipat,” i — i aco'i je'e owebe. — Apēnpuye dak warara'acat kuka o'e owebe, “Cũġ ġu ewebe ite ěn o am,” i? — i aco'i je'e owebe.

³¹ Cũġ ma juy epeku soat em warara'acat pe “Deus idip cĩcā, ya'ōbaca jĩjā” i'e am. Cũġ ma juy epeku jekōnkōn pima, tikōnkōn pima dak, soan e'em pima dak. ³² Cũġ ma juy epeku Judeuyũ etabutpe, Judeu'umayũ etabutpe dak, Deus kay itabucayũ etabutpe dak. Cũġ ma juy epeku warara'acat mubu'unap puxim Jesus Cristo kay. ³³ Wekukuap puxim cuy epeku. Warara'acat mucokkok pinap kuġ ōn jekukum soat em. Ajo xipat kuka o'e owebeam iap kay ġu ōn ġebum—ajo xipat kuka o'e warara'acat peam iap kay acā. Imēn ōn jekukum Deus pe warara'acat taxiġoap ojuy.

11 Cristo ekukuap puxim ōn tak jekukum. Imēnpuye wekukuap puxim cuy epeku.

² Soat kabia eyju ġebum okay. Apēn cuk adi ōn eymutaybitbinap taġ tak eyju jekukum—soat taġ.

— Xipat cĩcā eyju oxe — i ōn e'em eywebe.

³ Imēnpit waram jeymukũyjo ōn. Aġokatkat jetayxi kukat. Cristo soat aġokatkayũ kukat. Deus Cristo kukat. ⁴ Imēneju aġokatkat cuy jewajuy ġu paġōm jebureyũ parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy buje bit ibuyxim ġu kuka Cristo kuġ o'e. ⁵ Ayacat pit cuy jewajuy jeenuy jebureyũ parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy'um pima bit, ibuyxim ġu kuka jektop kuġ o'e. Ayacat jajuy'umat pit yakoekeat puxim yasūsūn. ⁶ Imēnpuye ayacat jewajuy'um pima, epeyadaptakat cuy. Wuywebe ayacat isūsūn jakoean, jadaptakacan tak. Imēnpuye juy jajuyjuy jeedop ip paġōm jesūsūnap puxim. ⁷ Imēntak aġokatkat pit cuy jewajuyjuy ġu, Deus jejo'ian o'ġuġē buye jedipap kuġ o'ġuġē buye. Deus aġokatkat o'ġuġē ja'ō daġ ceku am. Ayacat pit o'ġuġē jektop a'ō daġ ceku am. ⁸ Deus aġokatkat muġēm pima ayacat pewi ġu o'ju'uk. Ayacat muġēm pima bit, aġokatkat pewi o'ju'uk. ⁹ Aġokatkat o'ġuġē ayacat puye ġu. Ayacat pit o'ġuġē aġokatkat puye. ¹⁰ Imēneju itabucayũ awerom, pima aoyũ juy jaekabek kuġ jeedop ip Deus ekawēn tojtjot'ukayũ wuyjojom puye. Jaekabek kuġ cuy jeedop ip jektop a'ō kay kũyjobicap mubapuk am soat pe. ¹¹ Wuykukukat Jesus kay wuyetabut puje bit, wuyaġepũġ ġu wuyju jekukum—ayacat, aġokatkat tak. Jewemukũyjojom tak wuyju, jewebuy-watwan tak. ¹² Aġokatkat a'ōxa bewi Deus ayacat o'ju'uk. Ayacat uk pewi ġasũ bit aġokatkat kapkam. Deus xewiat pit soat kake.

¹³ Cedaġ tu eyxe ayacat pe jaekabek kuġ'uma kawēn ām Deus eju warara'acat parakpe? Cedaġ ġu! ¹⁴ Wuyukpiwatpin ma wuyetaybit xipat ġu aġokatkat pe yadaperean am iam. Aġokatkat yadaperen pima bit, jewemubuyxi'um'um. ¹⁵ Ayacat pit idip cĩcā wuyxe soat xe yadaperen pima. Yadaperenat yaekabekat co'i.

¹⁶ — Cedaġ ġu ayacat peam pit kawēn ām Deus eju jajuy'um pima — i ōn e'em. Imēn e'em soat itabucayũ dak—soat kaka daġayũ. Imēn tak cuy oce'e soat pe oca'ōxik pinat pe.

¹⁷ — Cũġ ma eyju je'awerorom — i'umġu ōn pit e'em eywebe.

Awerom pima eyju jwebuywatwan ġu biġ ma eyetabut am Jesus kay—jewemubu'u'un acā. Imēġap xipat ġu! Jeymukūyjo ōn cūġ ma eye'awero am.

¹⁸ — Awerom pima jewa'ōxikxiġ ip Corinto ka watwat, Jesus kay itabucayū, pūġ kadi ġu ip puye — i'e'em owebe pūġpūġayū.

Icēm xe'e ixeyū e'em?

¹⁹ — Wuyju pūġpūġ kadiayū bima, ibapuk e'em soat xe abuyū wuy'in cūġ ma jekukum iap, abuyū cūġ ġu iap tak — i te'e ma eyju e'em.

Xipat ġu wuyju Deus xe pūġpūġ kadiayū bima. ²⁰ Eyju je'awerorom wuykukukat e'ūap kay jeġebu am ġu—jekōn ām acā. ²¹ Jekōn pima, soat eyju eyukpiwatpin ma jekōnkōn cīcā. Imēnpuye koap ajēm'ibit jekōnkōn cīcā jebureyū wiwim'ūma. Kanomūm yajēm'ibit pit jekōnkōn ġu. Ire mabuk ip e'em wara'acat ibeġbeġ pima, wara'acat ika'o bima dak. ²² Apēntak oce eywebe imēn eyju je'awerorom pima?

— Cūġ ma eyju je'awerorom — i du oce eywebe? Ka'ūma! — Cūġ'ūma — i acā oce.

Eyre bima, eyduk'a be ma juy epeyekōn. Deus eju kawēnwēnap'a be bit warēmtaġ ġu juy epeyekōn. Ibubut'ūmat musūsūm ġu juy epesop iġo'a be. Cūġ ġu oxe eyju je'awerorom.

²³ — We'ūap kay eyeġebu am cuy epeyekōn eyeweweju — i juk o'e wuykukukat Jesus owebe.

Apēn ixē o'e owebe iam cuk ōn eymutaybitbin. Jekay itakomaayū be je'ūm pimaap exima be pāo'a o'yabu.

²⁴ — Bay, ēn xipat cīcā — io'e Deus pe.

Pāo'a o'yadakat. Ġebuġe:

— Korosa be obamupaya ip iap kay juy epeġebu ibeat'a o buje — io'e jebekitkiyū be. — Oje'ū eywebeam — io'e cebe ip. — Pāo'a juy epeya'o we'ūap kay eyeġebu am — io'e.

²⁵ Imēnpuxim kopo dak o'jat jekōn epere buje ip.

— Deus kawēn iisuat ġuwēn ipi juayū be oje'ū buye, odoymukerereren puye — io'e wuykukukat. — Odoymukerererenap kay juy epeyeġebu uva'abidi kōn puje — io'e. — Tikōn puje, we'ūap kay juy epeyeġebu — io'e.

Imēn wuykukukat o'e owebe kuy bima. ²⁶ Imēneju ibeat'a o'om wuyju. Ibeat'a o buje, wuykukukat oe'ū wuywebeam iap muwēnuwēn wuyju soat pe, ibeati kōn puje dak. Imēn cuy epeyekōnkōn waram wuykukukat ajēmap wiwim pima.

²⁷ Imēneju Deus ipiat supi'ajoat wuywebe warēmtaġ ma i'o buje. Warēmtaġ ma wuykukukat e'ūap kay wuyeġebuap'a o buje kuka ce'ūap ajomuymuy, warēmtaġ ma ce'ūap kay wuyeġebuapti kōn puje dak. ²⁸ Imēnpuye:

— Cedaġ tu ōn jekukum Deus xe? — i juy ace wuywebe ma pāo'a o awap, uva'abidi kōn awap tak.

Cedaġ ma jekukum pima acā kuka aya'o. Atikōn tak kuka. Warēmtaġ jekukum pima bit, kuka aya'o ġu, atikōn ġu dak kuka. ²⁹ Apēġām korosa be wuykukukat oe'ū iam eyetaybit'ūm pima juy epeya'o ġu wuyeġebuap'a. Epetikōn ġu dak cuy wuyeġebuapti. Eyetaybit'ūma ya'o buje, eyukpiwat epe'e Deus xe. Imēnpuye ipiat supi'ajoat eywebe. ³⁰ Ade ey'in warēmtaġ ma o'ya'o'o. Imēnpuye ip iwātaxipipe o'e. Ibaca ġu ip o'e. Pūġpūġ oe'ū'ū kuy. ³¹ Ya'om pima:

— Ikērēat kuġ tu ōn exe? — i juy ace Deus pe.

Ikērēat kuġ pima, iboap cuy aġuwēn ixē be i'uk am wuywebewi. I'uk puje:

— Ikêrêat kuḡ eyju oxē” i'ümḡu je'e wuywebe.

Ipiat tak supi'ajoat ḡu wuywebe.

³² — Ikêrêat kuḡ eyju oxē — i'e'em Deus wuywebe ikêrêat epereap ojuy.

Ipiatpi'ajoan tak wuywebe wuymuküyo am waram wuywebe ikêrêat kukap puxim. Ixe imên wuymuküyjojom ipiat'ajojoap kay wuymujuap puxim küyjo-bit'ümayü eju.

³³ Imêneju, okitpitpiyü, eybureyü ajêmap puk cuy epejowiwi. Wuykukukat e'üap kay wuyeḡebuap'a o am awerom pima, soat ajêm puje juy epeya'o. ³⁴ Abu ire mabuk iat cuy jeduk'a be ma jekôn. Imên'üm pima Deus ipiat supi'ajoat eywebe awerom pima. Wara'an cuk adi epeyekawên owebeaptup pe—kuyatup pe. Eykay oajêm puje bit iboam ôn jeymuküyo.

12 Okitpitpiyü, “Ajo ümüm wuywebe Deus biöḡbuk?” i juk epe'e owebe kuyatup pe eyemudupmubararaktup pe. Iboam ôn jeymutaybin. ² Jesus kay eyetabut'üm pima wara'at kaykaykay ma eyetabut epesop—jewexe deusyü kay—adeayü kay. Püḡ tak ixeyü'in cede ba'ore ma deusparoyü. Soat em ey-muḡuykukuku'uk ip osodop. ³ Ġasü bit “Deus a'öbi oceju e'em” i'e'e'ukayü jojom eyju. Deus biöḡbuk a'öbi e'e'ukat e'em ḡu:

— Jesus wüy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom — i.

Iba'ore cebe Jesus muymuy am. Deus biöḡbuk kukat acã icēmãn e'em:

— Jesus acã ocekkukukat — i.

Warara'acat pe bit iba'ore imên i'e am. Iboam eyetaybit pima eyetaybit tak abuyü Deus a'öbi e'em iam, abuyü napa ma e'em iam tak.

⁴ Ade ma Deus biöḡbuk emumuüm omuy. Püḡ pit iümüm wuywebe—Deus biöḡbuk acã. ⁵ Deus peam kapik put wuywebe wara'at taḡtaḡtaḡ ma'ḡu wuyju kapikpiḡ. Püḡ peam pit wuyju kapikpiḡ—wuykukukat peam acã. ⁶ Soat wuyju wuyetaybit kapik am warêmtaksuḡ taḡ ma Deus peam. Püḡ pit wuymutaybit-bin wuyekapik am—Deus acã. Ixe be wuymutaybin'üm pima bit kuka wuyetaybit ḡu. ⁷ Deus ma ja'öbacaap ümüm soat pe wuywebe wuymutaybit am obiöḡbuk omuy eywebe iam. Soat wuykitpitpiyü buywat am iümüm wuywebe—warara'acat itabucat puywat am. ⁸ Imên Deus biöḡbuk ja'öbacaap ümüm püḡpüḡayü be kawên icēmat muwên âm. Deus ekawên warara'acat mutaybit am ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. ⁹ Jesus kay itabut cîcâam ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. Iwâtax-ippiayü mu'ada'ada am ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. ¹⁰ Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk am ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. Deus ekawên muwênüwên âm ja'öbacaap ümüm warara'acat pe. Warara'acat pe ja'öbacaap ümüm ixeyü be itaybit am abuyü jekukum Deus biöḡbuk a'öbi iam, abuyü ja'öbi ma jekukum iam tak. Warara'acat pe ja'öbacaap ümüm ixeyü be ya'öba'arêmat'a'ôm kawênwên âm. Warara'acat pe ja'öbacaap ümüm ixeyü be ya'öba'arêmat'a'ôm kawênwên'ukat ekawên muwên âm wuya'ôm ma. ¹¹ Ade ma ibiöḡbuk xipacat emumuüm. Püḡ ma bit ibiöḡbuk xipacat iümūmat. Jekpiwatpin ma ja'öbacaap ümüm wuywebe.

¹² Püḡ ma wuyjebit. Ade bit opop wuyjebit pe. Wuyjebit puxim Cristo kay itabucayü dak ade. Püḡat puxim pit wuyju. ¹³ Adeayü itabut Jesus Cristo kay. Judeuyü itabut cekay, Judeu'ümayü dak. Tei'üm kapikpik'ukayü itabut cekay, tei-hem kapikpik'ukayü dak. Soat ip itabut cekay. Deus biöḡbuk kuy juk wuymuwexat Cristo jebit puximayüm püḡan. Deus a'öbacaap kuḡ wuyju ibiöḡbuk nuynuy wuywebe buye.

¹⁴ Soat wuyjebit tağat pit jekapikap kuğ. Pūğ ġu opop wuyjebit pe—ade ma—wuyeta, wuyei, wuyba, wuybu. Pūğ ma wuyjebit pit. Imēnpuxim soat itabucayū jekapikap kuğ. Pūğat a'ōbi bit wuyju kapikpiğ. ¹⁵ Wuyjebit tağat pit jemāmāmām ġu Deus pe. “Wuyjuyū jebit tağat ġu ōn ibu ġu buye” i'e but ma'ġu wuyei be. Wuyjebit tağ ma'ġu nuynuy. ¹⁶ “Wuyjuyū jebit tağat ġu ōn, ita ġu buye” i'e but ma'ġu wuyğuybu be. Wuyjebit tağ ma'ġu nuynuy. Jemāmāmām ġu Deus pe wuyjebit tağat. Icokcok jekapikap kuğ. ¹⁷ Wuyjebit wuyeta acā bima, kuka aceküyjo ġu. Wuyjebit wuyğuybu acā bima, kuka ajoyōn ġu. ¹⁸ Imēnpit Deus pūğ ġu o'jomuy wuyjebit pe. Ade ma o'jomuy. Wuybu o'subumuy. Wuyeta o'sutamuy. Wuyba o'subamuy. Wuydao o'taumuy. Jekpiwatpi ma o'jomuy soat. ¹⁹ Pūğ ma o'jomuy bima bit, wuyjebitbet ġu kuka adi ace. ²⁰ Imēneju ade ma opop wuyjebit pe. Pūğ ma wuyjebit pit. Wuyjebit tağat pūğ tağ ma e'em, ade ma'ġu cebe. Imēnpuxim wuyju dak pūğ tağ cuy ajeku pūğat kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Pūğ tağ cuy ajeku Deus biōğbuk omuy soat pe wuywebe buye.

²¹ Ajo omuy te'e ma wuyjebit pe? Ka'ūma ma. Soat jekapikap kuğ wuyjebit tağat. Jecoatcoan wuyju wuyetam. Cūğcūğ wuyju wuyeim. Kapikpiğ wuyju wuybum. Jewebuywatwan soat wuyjebit tağat. Imēnpuxim wuyju dak cuy acejewebuywan, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²² Imēn ma Deus wuyjebit o'ğugē. Pūğpūğ wuyjebit tağat ibaca ġu wuyxe. Imēnpit ixeyū dak ka'ūmġu bima bit, kuka adi aje'ū. ²³ Imēntak pūğpūğ wuyjebit tağat idip ġu wuyxe. Imēnpit xipan wuyju ikuğ. Wuysūsūn pūğpūğ wuyjebit tağat ajuy'ūmām. Imēnpit xipan wuyju ikuğ. ²⁴ Xipan'ūm'ūm ma wuyju idipat kuğ—wuyjebit tağat kuğ. Wuysūsūn wuyju e'em pūğpūğ wuyjebit tağat kuğ. Deus pit isūsūn ġu wuykuğ. Soat ma o'ğugē wuyjebit tağan. Imēnpuye juy soat ajukuk xipan wuyjebit tağat wuysūsūn ma'ġu ikuğ. ²⁵ Wara'at tağtağtağ ġu wuyjebit e'em—pūğ tağ ma. Soat wuyjebit tağat pūğ tağ ma e'em. Imēnpuxim wuyju dak wara'at tağtağtağ ġu juy ajeku—pūğ tağ ma. ²⁶ Pūğ pe ma'ġu ipiat pima, soat wuyjebit tağat itaybit jopku ipi iam. Pūğ ma wuyjebit tağat xipat pima dak, soat wuyjebit tağat itaybit jopku xipat iam. Cristo kay itabucayū wuyjebit puxim. Wuybure ipiat'ajojom pima, soat kuka wuyğuycūğ ace cekay. Warara'acat wuybure awēğmudim pima dak, soat kuka wuycokcok ace cekay, wuybure kay.

²⁷ Imēneju Deus ade ma o'jomuy wuyjebit pe. Jekpiwatpi ma o'jomuy. Imēntak wuyju Jesus Cristo jebit puxim. Soat wuyju ijebit tağat puxim. ²⁸ Imēnpuye Deus soat jekpot kay itabucayū o'jomuy jekitpitpiyū buywat am. Koap pima:

— Wemumujuyūm epesop — i juk adi o'e pūğpūğayū be.

Ġebuġe:

— Soat kaka dağ cuy epeju wekawēn muwēnuwēn ām — i juk adi o'e warara'acayū be.

Ġebuġe:

— Jesus kay itabucayū juy epeğutaybitbin — i juk adi o'e warara'acayū be.

— Eywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapukpukpuk wa'ōbi — i'e'em warara'acayū be. — Iwātaxipipiyū juy epeğū'ada'ada — i'e'em warara'acayū be. — Eykitpitpiyū buywatwan cuy epesop Jesus kay ibu'uap puxim — i'e'em warara'acayū be. — Eybureyū kukukayūm cuy epesop — i'e'em warara'acayū be. — Ya'ōba'arēmat'a'ōm cuy epeyekawēnwēn — i'e'em warara'acayū be.

²⁹ Soat ġu ip Deus emumujuyū—pūğpūğ ā. Soat ġu ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū—pūğpūğ ā. Soat ġu ip itabucat mutaybitbin'ukayū—pūğpūğ

ã. Soat pe ġu Deus ja'ôbacaap ùmùm wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am—pũġpũġ pe acã. ³⁰ Soat pe ġu ja'ôbacaap o'ġùm iwãtaxipipiyũ mu'ada am—pũġpũġ pe ma. Soat pe ġu ja'ôbacaap o'ġùm ya'oba'arëmat'a'ôm kawën ãm—pũġpũġ pe ma. Soat pe ġu ja'ôbacaap o'ġùm ya'ôba'arëmat'a'ôm kawënuwën'ukat ekawën muwën ãm wuya'ôm—pũġpũġ pe ma. ³¹ Eyju bit eyetabikukum cuy epesop Deus emumuùm kay—xipat cĩcãat kay.

Ajo soat podi ma xipat iam pit òn jeymutaybin.

13 Wuyetaybit kuka ajop kawën ãm warara'acat'a'ôm, Deus ekawën tojtot'ukat a'ôm tak. Wuyxe warara'acat ikukpin'ùm pima bit, te'e ma kuka wuyetaybit ajop warara'acat a'ôm, Deus ekawën tojtot'ukat a'ôm tak. Wuyxe ikukpin'ùm pima, wuya'ôkarey acã kuka ace Deus xe—tamaraka'a muydedeap puxim. ² Ixe a'ôbi Deus ekawën kuka aġuwën. Wuyetaybit kuka ajop ajom soat ijodiat itaybit iam. Wuyetaybit kuka ajop ajo iba'arëm warara'acat xe iam tak. Co'a yamuwede but kuka o'e wuywebe wuyetabut cĩcã buye. Imënpit wuyxe warara'acat ikukpin'ùm pima, ka'uma ma kuka ace Deus xe. ³ Soat kuka ace itabut'umayũ be wuymupikan wuyetabucap mubapuk am soat pe. Imënpit wuyxe warara'acat ikukpin'ùm pima, te'e ma kuka acemupikat, te'e ma dak kuka aġùm wuybubut ikuġ'umayũ be.

⁴ Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, wuyukpiceġëm ġu kuka ajop cekay ip; xipacat tak kuka aġùmġùm cebe ip; wuyetabutkarey ġu dak kuka ajop cekay ip; yoboġan pin ġu dak kuka ajop; — Warara'acat podi ma oca'ôbuyxi — i'ümġu dak kuka ace; ⁵⁻⁶ warëmtaġ ġu dak kuka ajeku—cedaġ ma; jewekay acã ġu dak kuka ajop ġebum—warara'acat kay dak; dao ġu dak kuka wuyetakomãm ajop; warëmtaġ ġu dak kuka warara'acat ajukuk—cedaġ ma; ġebum ġu dak kuka ajop apën warara'acat cuk adi ikërëm wuykukiap kay; wuyġucũġcũġ tak kuka ajop ikërëat mujurũġrũġ ip iap kay; wuycockoġ tak kuka ajop cũġ ma jekukum ip iap kay.

⁷ Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuybu'um ġu dak kuka ajop warara'acat kay; — Soat ma i'e but Deus xe — i dak kuka acece soat em; warara'acat idipan e'eap wiwim tak kuka ajop; wuyukpiceġëm ġu dak kuka warara'acat ajukuk. ⁸ Wuyxe warara'acat ikukpin ijodi bima, soat em ma dak ikukpin jeedop ip wuyxe. Wuyxe ikukpin ip iap i'üm'ëm ġu. Darem ma bit ip kawënwën Deus a'ôbi kawënwën'ukayũ. Ijodi bima acã. Darem ma dak ip kawënwën ya'ôba'arëmat'a'ôm kawënwën'ukayũ. Ijodi bima acã. Itaybitbucayũ dak omuy ijodi bima acã. ⁹ Soan ġu wuyetaybit ġasũ—yopĩt ma. Soat ġu dak wuyju imuwënuwën Deus biôġbuk a'ôbi—yopĩt ma. ¹⁰ Deus xe bima bit, ka'ümġu je'e itaybitbucayũ. Soan ma wuyetaybit acesop. Yopĩt ma imuwënuwën'ukayũ dak ka'ümġu je'e. Soat ma aceġuwënuwën.

¹¹ Bekin pima bekitkit ekawënap puxim cuk adi oġuy; bekitkit aġuy buxim tak; bekitkit ekukuap puxim tak. Aġokatkan ġasũ bit oce. Bekitkit puxim wekukuap pit cuk ocepere. ¹² Ġasũ wuyetaybitbüt ma Deus e'eam. Waroa itabidiġ peat cocoap puxim wuyetaybitbüt ã ixem. Ixe xe bima bit, jewejojom ace'e. Ġasũ wuyetaybitbüt ma ixem. Ixe bit itaybit cĩcã wuyjum. Ġuyjom pit wuyetaybit ace'e ixem apën ixe itaybit wuyjum iap co'i.

¹³ Wuyetabut Deus kay. Ixe xe wuydopap wiwim tak wuyju. Warara'acat tak ikukpin cĩcã wuyxe. Deus xe xipat cĩcã wuyetabut pima, ixe xe wuydopap wiwim pima dak. Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, ibodi ma xipat cexe.

14 Xipan warara'acat kukam cuy epejokuda. Soan cuy epe'e Deus biôġbuk emumuùm pu am. Cekawën muwënap pit warara'acat podi ma xipat. Imënpuye:

— A'ōbacaap cuy eḡūm owebe ekawēn muwēn ām — i juy epe'e cebe—Deus pe. ²Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnuwēn'ukat ma wuywebe ḡu kawēnwēn—Deus pe acā, cekawēn pa'arēm wuyxe buye. Ibiōḡbuk xipacat a'ōbi ixe ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn. Icēmān ixe e'em. Warara'acat xe bit cekawēn pa'arēm. ³Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit kawēnwēn soat peam wuywebeam. Ixe wuybuywatwan biḡ ma wuyetabut am. Wuypararaap mu'ūmu'ūm tak ixe. Wuyḡuycūḡap mukapkam tak ixe. ⁴Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn'ukat ma jewebuywatwan acā biḡ ma jetabut am Jesus kay. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit soat itabycayū buywatwan biḡ ma itabut am ip.

⁵Ocokcoksū ma kuka oce Deus pe ja'ōbacaap ūm puje eywebe ya'ōba'arēmat a'ōm kawēn ām. Ocokcok cīcā ma bit kuka oce ixe be ja'ōbacaap ūm puje eywebe Deus ekawēn muwēn ām. Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn'ukat xipan kapikpiḡ Deus peam. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit ixe bodi ma xipan kapikpiḡ cebeam. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'ōba'arēmat a'ōm wara'acat ceweju'ūm pima wuya'ōm cekawēn muwēn ām ce'awero'ibiyū be. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'ōba'arēmat a'ōm Jesus kay itabucat buywatwan'ūm puye. ⁶Okitpitpiyū, eykay juy oajēm. Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn pima bit, eybuywan ḡu kuka ōn, wekawēn pa'arēm eyxe buye. Apēn Deus cuk adi o'ḡuwēnuwēn owebe iap muwēn puje bit, kuka ōn eybuywan, apēn cuk adi ixe omutaybitbiniap muwēn puje dak. Deus biōḡbuk a'ōbi imuwēn puje dak, kuka ōn eybuywan, Deus ekawēn muwēn puje dak.

⁷Wuya'ō'ē. Yamuydedeap tak ya'ō'ē ma. Tarekrek'uk'uk tak ya'ō'ē ma—flauta'uk tak ya'ō'ē ma, harpa'uk tak. Itaybit'ūmat cedaḡ'ūm yamuydedem pima bit, ajom i'eyū imuydedem i kuka o'e ip, warēmtaḡ ma yamuydedem puye. ⁸Kededeg'uk kukat warēmtaḡ ma yukmuydedem pima bit, kuka o'jemuxipan ḡu ip sorarayū jeju am nopaḡōḡō ām. ⁹Imēnpuxim ēn ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn pima, ekawēn co-coayū dak itaybit ḡu kuka o'e ip ekawēn, ya'ījojom ma'ḡu ip. Kawēnwēn'ūma ēn ceweju ip iat puxim kuka o'e ip. ¹⁰Pūḡ'ā'ō ḡu wuyju. Warēmtaksuḡ ma wuya'ō. Wuya'ōwarururu. Ibeat a'ōm kawēnwēn'ukat xe bit ya'ōbapuk. ¹¹Ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn'ukat pit wūyatka bewiat puxim oxe; ōn tak cexe wūyatka bewiat puxim ma. ¹²Deus biōḡbuk emumuūm kay jījā eyju kuy. Imēnpuye soat podi ma xipāt cīcāat cuy epejoojuy cexewi. Ya'ōbacaap cuy epejoojuy warara'acat puywat am—Jesus kay itabucayū buywat am.

¹³Imēnpuye ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnuwēn'ukat cuy jekawēn Deus eju.

— A'ōbacaap cuy eḡūm owebe apēn cuk adi oceceiap muwēn ām wa'ījojo'ukat a'ōm tak — i juy je'e ip Deus pe.

¹⁴Ōn ya'ōba'arēmat a'ōm kawēnwēn Deus eju bima, waḡuybi ḡu ōn kawēnwēn. Obiōḡbuk pe acā ōn kawēnwēn. ¹⁵Imēnpuye apēn paxi oce? Obiōḡbuk pe juy ocekawēn Deus eju, waḡuybi dak. Obiōḡbuk pe juy ocebibododon tak, waḡuybi dak. ¹⁶“Bay, ēn xipāt cīcā” i'e'em eyju eybiōḡbuk pe acā bima, “Xipāt cīcā ma” i'e ba'ore kuka o'e eyweju je'aweroromayū be, eyekawēn cekawēn pa'arēm cexe ip puye.

— Apēn xe'e ite e'em? — i acā kuka o'e ip.

¹⁷Eya'ōdip cīcā ma aco'i eybiōḡbuk pe eyju kawēnwēn Deus eju. Imēnpit eyweju je'aweroromayū buywatwan ḡu eyju. ¹⁸Eyekawēnap podi ma ōn pit kawēnwēn ya'ōba'arēmat a'ōm. Imēnpuye:

— Ēn xipāt cīcā oxe — i ōn e'em Deus pe.

¹⁹ Warara'acat eju awerom pima bit cuy ya'ōba'arēmat'a'ōm ġu ocekawēn. Soat ip wa'ījojom iat'a'ōm acā ocekawēn ixeyū mutaybit am. 10.000 palavra ya'ōba'arēmat'a'ōm wekawēn puje, ka'ūma ma kuka itaybit o'e ip. 5 palavra ixeyū a'ōm wekawēn puje bit, kuka itaybit o'e ip. Imēn kuka ip osubuywan.

²⁰ Okitpitpiyū, yopit ma juy eyetaybin ikērēat muġē ām bekkitkit puxim. Bekkitkit aġuy buxim ġu bit cuy epeyewaġuyġuy—yaypanayū aġuy buxim acā. ²¹ Imēn e'em Deus wuyawēwēap ekawēntup pe:

“Ocekawēn puk ijodiat eju,” i'e'em wuykukukat, i. “Ya'ōba'arēmat'a'ōm puk ocekawēn ceweju ip—wūyatka watwat a'ōm,” i. “Imēnpit wa'ījo pin ġu juy je'e ip,” i.

Imēn e'em iġodup.

²² Imēn wuyju ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn Deus soat podi ma ya'ōbaca i'e am itabucayū be ġu—itabutūmayū be acā. Deus ekawēn muwēnuwēn pit wuyju Deus soat podi ma ya'ōbaca i'e am itabutūmayū be ġu—itabucayū be acā. ²³ Jesus kay itabucayū e'awero buje, soat eyju aco'i ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn. Ġebu je itabutūmat aco'i jajēm eykay—o'ya'ījojo ġu bukiat tak.

— Teyūku yadaodaoayū — i aco'i je'e ip eyekawēn cekawēn pa'arēm cexe ip puye.

²⁴ Deus ekawēn muwēnuwēn pima bit, itaybit je'e ip ikērēat kuġ oceju iam—eyekawēn co buje. Ya'ōba'arēmat'a'ōm o'ya'ījojo ġu'ibit tak itaybit je'e iboam.

— Deus omuju juy ipiat'ajojoap kay ikērēat kuġ ōn cexe buye — i je'e eyekawēn co buje. ²⁵ — Ikērēat kay ōn ġebum soat em — i dak je'e ixē soat pe eywebe—awerom'ayū be.

Jēġ'aecōġcōġ Deus wap:

— Bay, ēn xipat cīcā — i dak je'e Deus pe. — Icēmān Deus omuy eyxe — i dak je'e eywebe.

²⁶ Imēneju, okitpitpiyū, jeymukūyjo ōn cedaġ ma eye'awero am. Epeye'awero juy eyewebuywat am biġ ma eyetabut am. Eye'awero buje, pūġ'in cuy ey'in jebibododon Deus kay; wara'at cuy jebureyū ma ġutaybin; wara'at cuy apēn Deus o'e cebe iap ġuwēn; wara'at cuy jekawēn ya'ōba'arēmat'a'ōm; wara'at cuy wuya'ōm ma ġuwēn apēn ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat o'e iap. Soan cuy epe'e eyewebuywat am biġ ma eyetabut am Jesus kay. ²⁷ Pūġ ġu ey'in kawēnwēn ya'ōba'arēmat'a'ōm. Adem ġu bit cuy jekawēn pūġ e'awero buje—xepxep ā. Ebapūġ tak xipat ma. Xepxem ġu dak cuy jekawēn ip. Pūġ ma koap jede. Ixe emūġ puje wara'at jede kanomūm. Wara'at tak cuy wuya'ōm ma apēn ite o'e iap ġuwēn. ²⁸ Ka'ūma ma aco'i itaybit apēn ite o'e iap muwēn ām wuya'ōm. Itaybitūm pima, mūġ ma juy ip jeedop. Ya'ōberen ġu juy jede ip—jewebe acā—Deus pe dak. ²⁹ Xepxep ā juy apēn Deus o'ġuwēn cebe ip iap ġuwēn pūġ e'awero buje. Ebapūġ tak xipat ma. Ixeyū ekawēn cocom cīcā juy jeedop ip warara'acat.

— Cedaġ xe'e ixeyū e'em? — i juy je'e ip jewewebe.

³⁰ Wara'acat pe Deus jekawēn mubapuk puje bit, kawēnwēnat cuy jemūġ wara'acat ekawēn ām. ³¹ Deus jekawēn ġubapuk pūġ pe ġu—soat pe ma. Soat ip i'e but ajo Deus o'e cebe iap. Pūġ ma juy ġuwēn. Ixe emūġ puje juy wara'at ġuwēn. Imēn bodinmaku ġuwēn ip. Imēn eēm pima, soat cuy eyetaybin. Soat tak eycokcok epesop. Jewebuywatwan tak cuy epesop. ³² Jekpiwatpin ma jede Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat. Jekpiwatpin ma dak jemūġ. ³³ Deus icokcok ġu warēmtaġ wuye'aweroap kay bit. Cedaġ ma wuye'awero buje bit, icokcok e'em.

³⁴ Itabucayū e'awero buje juy mūg ma jeedop ip aoyū. Imēn je'awerorom soat ka daḡ itabucayū. Abu ayacat o'guydeat ce'awero buje ip? Ka'ūma ma. Aḡokatkayū kukukan ḡu juy jeedop ip aoyū. Judeuyū awēwēap ekawēn tak imēn wuymutaybit-bin. ³⁵ Wuysūsūn kuka ace ayacat ekawēn puje aweromayū be. “Apēn ite o'e?” i'e pin pima, jektop eju ma juy jekawēn jeduk'a be ma—awerom pima bit ka'ūma.

³⁶ Eyxewi ḡu Deus ekawēn o'jebapuk—cexewi ma—Deus xewi. Eywebe ā ḡu Deus jekawēn o'ḡuwēn—soat pe ma. Imēneju:

— Ocejū acā cedaḡ ma je'awerorom Deus eju kawēnwēnap'a be — i'ūmḡu juy epe'e.

³⁷ Pūḡpūḡ ey'in Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Warara'acat ey'in Deus biōḡbuk emumuūm kuḡayū—ya'ōbacaap kuḡayū.

— Wuykukukat a'ōbi Paulo ijudup mubarararaḡ wuymukūyjoaptum — i juy je'e ixeyū ma.

³⁸ Pūḡat pit wemudupmubararaktup peat ekawēn kay'ūm pima, ixē e'eap kay ḡu juy epesop.

³⁹ Imēneju, okitpitpiyū: — A'ōbacaap cuy eḡūm owebe ekawēn muwēn ām — i juy epe'e Deus pe. — Ya'ōba'arēmat'a'ōm ḡu juy ecekawēn — i'ūmḡu bit cuy epe'e wara'acat pe.

⁴⁰ Awerom pima bit, warēmtaḡsuḡ ḡu juy epesop. Cedaḡ ma juy epeye'awero.

15 Okitpitpiyū, ḡebum cuy epesop kawēn idipat kay. Kuy bima juk adi iboap ekawēn oḡuwēnuwēn eywebe. Iboap ekawēn kay eyetabut epesop. Iboap ekawēn taḡ eyju jekukum ḡasū dak. ² Iboap ekawēn cekawēntip. Iboap ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn eywebe. Deus eydaxijojom iboap ekawēn kay eyetabut puye. Eybu'u'ūm pima, jeydaxijo. Eybu'u bima bit, te'e ma juk eyetabut epesop.

³ Apēn cuk adi oya'tjojoiap cuk oḡuwēn eywebe. Iboap ekawēn podi ma xipat. Cristo oe'ū ikērēat uk am wuywebe. Oe'ū apēn ibararak opop Deus ekawēntup pe iap taḡ. ⁴ Ixe'ūm o'jomōḡ ip witabikūy be. Xepxep xet kap puje dak, Deus ixē o'ḡuyu ce'ū'ūayū dopap pewi. Waram ḡuto o'jetait apēn ibararak opop Deus ekawēntup pe iap taḡ. ⁵ Pedro kay o'jebapuk je'ūap tomukadi. ḡasū 12 beayū kay o'jebapuk—jemumujuyū kay. ⁶ ḡasū jewēju juk adi oekuku'īayū kay o'jebapuk adeayū kay—500 beayū kay. Ade ma buk ixeyū'in pit itabēḡ ma. Warara'acat kuy oe'ū'ū ixeyū'in. ⁷ Tiago kay o'jebapuk ḡuyjom. Soat jemumujuyū kay o'jebapuk ḡuyjom.

⁸ Ixeyū kay jebapukap tomukadi okay o'jebapuk. It kapat wa'ūmat puxim ōn, kanomūm okay o'jebapuk puye. ⁹ Imēnpuye obodi ma ip ya'ōbuyxi warara'acayū Jesus emumujuyū. Kuy bima Jesus kay itabucayū be ipiatpi'ajoan cuk adi ojekukuku. Imēnpuye osūsūn “Jesus emumuju ōn” i'e am. ¹⁰ Deus pit soat podi ma xipan okuḡ, xipat ḡu ma'ḡu ōn. Imēnpuye juk omuy Jesus emumujum. Te'e ḡu juk omuy. Warara'acat ekapikap podi ma juk adi ocekapikpik Jesus emumujuyū ekapikap podi ma. Wa'ōbacaam ḡu bit cuk adi ocekapikpik—Deus a'ōbacaam acā. Ixe wa'ōmucanucan'uk osunuy soat em. ¹¹ Kawēn idipat acā oḡuwēn eywebe. Warara'acayū dak ibeat acā o'ḡuwēn eywebe—Jesus emumujuyū. Abu imuwēnuwēn iat pit yoboḡ ḡu. Cekawēn pit yoboḡ. Iboap ekawēn kay juk eyetabut epesop.

¹² — Deus waram ḡuto Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi — i wuyju e'em. Imēnpuye:

— Deus waram pit ce'ū'ū'ibiyū ḡutait ḡu — i'e'em te'e ma pūḡpūḡ ey'in.

¹³ Ixeyū e'eap icēm pima bit: — Deus waram ġuto Cristo o'ġutait ġu — i dak e'em ip. ¹

¹⁴ Deus pe waram ġuto Cristo mutait'ūm pima bit, te'e ma kuka kawēn idipat wara'acat pe—te'e ma dak kuka adi eyetabut iboap ekawēn kay.

¹⁵ — Deus waram Cristo o'ġutait — i wuyju e'em.

Ixeyū e'eap icēm pima bit, napa ma wuyju e'em:

— Deus Cristo o'ġutait — i.

Deus waram ġuto ce'ū'ūayū mutaicin ġu iap ekawēn icēm pima, Cristo dak waram ġuto o'ġutait ġu. ¹⁶ Waram ġuto ce'ū'ūibiyū mutaicit'uk'ūm pima, Cristo dak waram ġuto o'ġutait ġu. ¹⁷ Ixe be waram ġuto Cristo mutait'ūm pima, te'e ma juk eyetabut cekay. Ikērēat kuġ mabuk eyju. Ixe be imutait'ūm pima, ipiat'ajojoap kay epeju eye'ū buje. ¹⁸ Ixe be imutait'ūm pima, Cristo kay itabucayū'ūm'ūm wūy ma opop ip Deus wi. Ipiat'ajojoap pe ma ip opop. ¹⁹ Ijodi bima acā du Cristo xipan wuykuġ? Wuye'ū buje bit wuykay ġu xe'e? Imēn pima, warara'acat podi ma kuka wuyġucūġ ace.

²⁰ Imēnpit ixeyū e'eap icēm ġu. Deus waram ġuto Cristo o'ġutait. O'ġutait waram ġuto soat webekitkiyū'ūm'ūm oġutait iam wuymutaybit am. ²¹ Soat je'ū'ūm ace'e pūġ ma aġokatkat ikērēat o'ġuġē buye. Imēnpuxim soat acejetait waram wara'at pit idipat o'ġuġē buye. ²² Soat je'ū'ūm ace'e wuyju Adāo naxeġebitbit puye. Imēnpuxim waram acejetait Cristo eju mūġ'i wuyju buye. ²³ Cristo koap o'jetait waram. Ġuyjom pit Cristo a'ōkayayū waram ġuto jetait. Waram acejetait ixē ajēm puje. ²⁴ Cristo Deus kay'ūmayū a'ōbacaap ġu'ūm. Soat ġu'ūm. Soat xipāt'ūmayū kukukat a'ōbacaap ġu'ūm. Soat ya'ōbuyxiat a'ōbacaap tak ġu'ūm. Soat ya'ōcaat a'ōbacaap tak ġu'ūm. Ka'ūma ma kūyjobit jeenuy ixeyū a'ō kay. Deus a'ō kay acā jeedop ip kūyjobit.

— Ēn acā soat kukukat. Soat kūyjobit a'ō kay acā — i soat je'e ip Deus pe.

²⁵ Cristo soat kukukan je'e Deus pe cekay itakomaayū a'ōbacaap mu'ūm puje. Soat jeedop ip kūyjobit Cristo a'ō kay. ²⁶ Wuye'ūap wuykay itakomaat puxim. Wuyparara wuykay itakomaat puxim. Wuyparara dak je'ūm. Deus soat kukukan pima bit ace'ū ġu. ²⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus soat a'ōbacaap o'ġu'ūm, i. Soat jeedop ip kūyjobit ixē a'ō kay, i.

Deus soat a'ōbacaap ġu'ūm. Soat jeedop ip kūyjobit Cristo a'ō kay. Ja'ōbacaap pit ġu'ūm ġu. ²⁸ Cristo a'ō kay am Deus pe soat mukūyjo buje, Cristo jeenuy kūyjobit Deus a'ō kay—jebay a'ō kay. Koap cebay soat ġukūyjo ja'ō kay am. Ġasū:

— Ōn tak kūyjobin oce a'ō kay — i je'e ipot jebay be.

Deus soat ipi daġacat kukukan jeenuy kabi beacat kukukan tak. Soat em jeenuy ixeyū kukukan. Ixeyū kukukap i'ūm'ēm ġu.

²⁹ Deus pe ce'ū'ūibiyū mutaicit'uk'ūm pima, te'e ma pūġpūġ ey'in jemubatisasanan ce'ū'ibit tieġ.

— Deus waram ġuto ce'ū'ūibiyū mutaicin ġu — i napa ma e'em ixeyū.

Ixeyū e'eap icēm pima bit, te'e ma jemubatisasanan ip ce'ū'ibit tieġ. ³⁰ Ixe be ce'ū'ūibiyū mutaicit'uk'ūm pima, te'e ma soat kabia oaoka ojuyap cocom ōn. Imēnpit waram ġuto ip imutaicit'uk. Imēnpuye te'e ġu wuyaoka ojuyap cocom wuyju.

³¹ Ocokcok eykay, wuykukukat Jesus Cristo eju mūġ'i eyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat kabia oaoka ojuyap cocom ōn, okitpitpiyū — i ōn e'em eywebe.

³² Ijopka be dak cuk adi we'ūpinpinap ojojojo wida ika'uat eju ocebacacanap puxim. Deus ekawēn muwēnuwēn pima, we'ūpinpinap ojojojo ijopka be—Ēfeso ka be. Omucokcok am imuwēn puje, te'e ma kajuk we'ūpinpinap ojojojo.

— Kuyaje ace'ũ. Imēnpuye juy jekōnkōn acā ajop, tikōnkōn tak — i te'e ma e'em itabut'ūmayũ.

Deus pe ce'ũ'ūayũ mutaicit'uk'ūm pima, ixeyũ e'eap tağ cuy ajeku.

³³ Eyday'em'um cuy epesop wara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Ikērēat mujurūğxiat purem pima, wuyju dak kuka cūğ ma wuyekukuap acepere ma ixeyũ buxim ikērēat mujurūğ ām. ³⁴ Pūğpūğ ey'in pit eyetaybit ğu Deus e'e am. Imēğām ōn e'em eymusūsūn ām. Waram pit cuy eyağusyan epesop. Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere!

³⁵ Imēnpit:

— Apēntak Deus waram ce'ũ'ũ'ibiyũ ğutait? — i je'e aco'i pūğ ey'in owebe. — Apebitak ixeyũ jebin je'e iisuat? — i je'e aco'i owebe.

³⁶ Eyetaybit ğu eyju. Kadaida dadadam wuyju ipi be. Tamuwexat puje acā kadaim e'em. ³⁷ Kadaĩ ğu wuyju taidadam—warēmtaksuğta ma. Trigoda aco'i taidadam wuyju—warēmtaksuğta ma. ³⁸ Deus jekpiwatpin ma tamuwexaxan kadaim. Kadaida taida'ibita buxim ma jedaewexaxan yaypan puje—wara'atam ğu.

³⁹ Soat itabēğayũ ěn pūğēn ğu. Wuyēn pūğēn. Pucaēn pit wara'atēn ma. Wasūēn tak wara'atēn ma. Aximaēn tak wara'atēn ma.

⁴⁰ Imēn ma opop kabi be dak warēmtaksuğat ma. Ipi dağ tak imēn ma—warēmtaksuğat ma. Kabi beacat idip. Ipi dağacat tak idip. Jewejojo'i ğu bit ip idip. ⁴¹ Imēntak kaxie iesop. Kaxiamat pit ğuto iesop warun ma. Kasopta bit ğuto tae-sop warun ma. Jewejojo'i ğu ip isop. Imēntak pūğpūğta bit ğuto kasopta wara'atasop co'i ğu—tasop warun ma.

⁴² Imēnpuxim Deus waram ğuto wuymutaicin. Wuykot puje wuyjebit ierep e'em. Waram ğuto imutait puje bit, ierep pa'ore je'e. ⁴³ Wuykot puje ikērē e'em wuyjebit ibaca ğu dak. Waram ğuto imutait puje bit, idip cīcā je'e. Ibaca jījā dak je'e.

⁴⁴ Wuykot puje, ijodiat'ūm jebit ma wuyjebit. Waram ğuto wuymutait puje bit, wara'an je'e. Deus biōğbuk emumuğē jebin je'e wuyjebit. Ijodi bima wuyjebit ijodiat jebit ma. Waram wuymutait puje bit Deus biōğbuk emumuğē jebit wuyjebin je'e. ⁴⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus koapat ağokatkat o'ğugē—Adāo o'ğugē, i. Ijebin o'ğugē cebeam ijodiat jebin ma, i.

Kanomūmat Adāo bit ijodiat jebit podi ma. Ixe biōğbuk pit wuymutaicit'ukat. Kanomūmat Adāo i wara'at putet Jesus Cristo butet. ⁴⁶ Koapat pit wuyjebit ijodiat jebit ma. Ğuyjom pit Deus wara'at jebit je'ğūm wuyjebin. Jebiōğbuk muğēğē je'ğūm—kabi beat jebit. ⁴⁷ Koapat Adāo ka'wi muğēğē osunuy. Kanomūmat pit o'kop kabi bewi—wuykukukat Jesus. ⁴⁸ Ijodiat jebit ka'wi muğēğē Adāo jebit puxim. Kabi kay cumayũ bit wara'at je'jat jejebin je'ũ buje—Cristo jebit puxim—kabi beat jebit puxim. ⁴⁹ Ğasũ ka'wi muğēğē buxim wuyju. Ğuyjom pit kabi beat puxim acesop.

⁵⁰ Okitpitpiyũ, imēn ōn eymutaybin pin. Deus soat kukukan pima ka'ūma ma je'ũ. Imēnpuye ijodiat jebit kuğ pima aceōm ğu cexe ixe soat kukukan pima—ierep em iat kuğ pima. Ierep em iat ğu jeenuy cexe.

⁵¹ Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay. Soat ğu ace'ũ. Dao ma bit Deus soat wuyju wuymuwexat. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ğasũ bit ibapuk o'e.

⁵² Dao ma wuymuwexat wuyetapokap co'i. Ixe wuymuwexat amām parasuy jo'iat muyde buje. Parasuy jo'iat ğuyde kabi be. Imuyde buje, Deus waram ğuto itabucayũ'ūm'ūm jebit ğuyju ipi bewi. Iisuat je'ğūm ijebin. Waram ğuto itait je'e ip. Waram

pit je'ũ ġu ip. Soat em itait ip jeedop. Wuyju wuyetait pima parasuy jo'iat muyde buje, iisuat je'ġũm wuywebe dak wuyjebin. ⁵³ Ijodiat jebit je'ũ'ũm. Ierep e'em. Deus pit ibeat jebit ġuwexat kabi beat jebin—ierep ġuian, je'ũ ġuian. ⁵⁴ Imẽn e'em Deus ekawëntup:

Ka'ũmġu je'e je'ũap Deus soat kukukan pima, i. Soat kũyjobit jeedop ip Deus a'õ kay, i. Deus je'ũiat ġuwexat je'ũ ġuian, i.

Imuwexat puje ibodup peat ekawẽn co'i je'e.

⁵⁵ Wuye'ũap dat pe wuyeiduap co'i. Deus pit ce'uat mutaicin dat tōġta'ukap puxim.

Je'ũaptip'ũm pima, ka'ũma buxim ace'e wuyparara. Acesupi'ajo ġu dak ipiat.

Pũġ em tak ka'ũma.

⁵⁶ Soat ace'ũ ikērēat kuġ puye. Ikērēat mujurũġrũġap dat tōġta buxim. Wuyetay-bit wuyju ikērēat kuġ iam Deus ekawẽn cocom puye. ⁵⁷ Deus pit wuya'õmucanucan wuywebe ikērēat mujurũġap puxim, wuykukukat Jesus Cristo a'õ daġ wuyju jekukum puye. Imẽnpuje:

— Soat podi ma ěn xipan ocekuġ — i juy ace cebe.

⁵⁸ Imēneju, okitpitpiyũ, oxe ikukpinayũ, eyaġuywarururun ġu juy epesop! Eybu'um ġu dak cuy epesop eyetabut am Cristo kay. Soat em cuy kapikpiġ epesop wuykukukat peam. Ixe a'õbacaam kapikpiġ pima, te'e ġu kuka acekapik.

16 — Ocedinhoiro juy oceġuxipan imuju am Deus ebekitkit pe—Judėia eipi watwat pe — i juk epe'e owebe eyemudupmubarakatup pe kuyatup pe.

Epeġuxipanpan cuy! Apẽn cuk Galácia eipi watwat pe oceceiap taġ cuy eyju dak epeġuxipan—apẽn cuk itabucayũ be oceceiap taġ. ² Soat edomingo be eyedinheiro'in cuy epeġuxipan. Ade ma ikuġayũ adem ma juy ġuxipan. Ade'ũm ikuġat pit adem ġu juy ġuxipan. Imẽn eyju ġasũ imuxipanpan pima:

— Eyedinheiro'in cuy epejat — i ġu kuka oce eywebe eykay oajēm puje.

Oajēm puje at ġu juy epeġuxipanpan. Ġasũ dak cuy epeġuxipanpan. Soat cuy je'e ixipan oajēm puje. ³ Oajēm puje aġokat kayũ oġuju Jerusalém ka kay—eyemunaēyũ. Cartadup tak otupmubarakat eyedinheiro eju tupmujuaptum. Eyedinheiro tujowat ip cartadup tak. ⁴ Oju ba'ore'ũm pima bit õn tak oju ceweju ip.

⁵ Macedônia eipi daġ cuy ojeku. Macedônia eipi daġ weku epere buje bit, eykay juy oajēm. ⁶ Ibum ma aco'i oġuy eyxe. Ihi bun aco'i oġuy. Ġuyjom cuy obuywan epe'e ojuap taġ weku am. ⁷ Darem ġu onuy pin eyxe—ibun ma. Wuykukukat ibikuy bima, ibun ma oġuy eyxe.

⁸ Ijoce bit oġuy Pentecostes epeta ajēmap wiwim—Ēfeso ka be. ⁹ Adeayũ mutaybin put owebe ijoce. Jesus ekawẽn muwēnuwẽn õn adeayũ be. Warara'acayũ bit itakoma okay, Jesus muwēnuwẽn õn puye.

¹⁰ Obuxim Timóteo dak kapikpiġ wuykukukat peam kawẽn idipat muwēnuwẽn. Imẽnpuje eykay yajēm puje juy xipan epejukuk ikabap i'e am eyxe. ¹¹ Ixe juy epeġupubun ġu yaypan'isu ma'ġu. Ixe epicap wiwim õn wuykitpitpiyũ eju. Imẽnpuje juy ixe epesubuywan icockcoġ cepit am okay.

¹² — Ēn tak cuy eju Corinto ka watwat jom wuykitpitpiyũ eju — i juk adi oce wuykitpit Apolo be.

Ade em ma imẽn cuk adi ocece cebe.

— Ġasũ ġu aco'i oju — io'e owebe.

Iju ba'ore'ũm pima bit, je'ju eykay.

¹³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Cristo kay. Eye-tabun cîcā juy epesop cekay. Eya'ôcam cuy epesop. Wara'at kaykaykay ġu juy eye-tabucap epejukuk. ¹⁴ Warara'acat ikukpinap tomuju juy epeyekapikpik.

¹⁵ Kuy eyetaybit Estéfanas—ibadipyūm tak. Ixeyū koap ma itabut o'e Jesus kay Grécia eipi watwat'in. Soat em Deus ebekitkit puywatwan ip Estéfanasyū. Okitpit-piyū, ¹⁶ ixeyū a'ô daġ cuy epekuku—ixeyū eju kapikpik'ukayū a'ô dak.

¹⁷ Ocokcok cîcā Estéfanas ajēmap kay, Fortunato ajēmap kay dak, Acaíco ajēmap kay dak. Eywebe obuywan pa'ore bima, ixeyū ma obuywatwan. ¹⁸ Ixeyū omucok-cokcoġ cîcā. Eymucokcokcoġ tak cuk adi ip osodop. Xipat cîcā ip oxe. Eyxe dak aco'i xipat ma ip.

¹⁹ Ásia eipi watwat kato mujujum eywebe—itabucayū. Áquila, Priscila dak kato mujujum eywebe, soat ixeyū duk'a be je'aweroro'ukayū dak, wuykukukat kay itabucayū. ²⁰ Soat wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—oxeayū.

Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. ²¹ Obubin ma Paulo dak kato mujujum eywebeiaptup mubarararaġ ōn.

²² — Wüy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuykukukat kay'ūmayū — i ōn e'em. — Ocekukukat, ajēm cuy! — i dak ōn e'em.

²³ — Ocekukukat, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk—ekayayū ejukuk — i ōn e'em Jesus Cristo be.

²⁴ Eykukpin cîcā oxe—soat wuyju Jesus Cristo eju mūġ'i jekukum puye.

Ibūrū ma.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 Corinto ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Deus ebekitkiyū adeayū beaptum, Grécia eipi watwat beaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. Tupmubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju—wuyxe ikukpinat eju.

²— Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyū ağıumubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

³— Soat podi ma ěn xipat — i juy acece Deus pe.

Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebay. Ixe ma wuyebayat tak. Soat em xipan wuykuğ. Soat em wuybuywatwan. ⁴Xipat'umat jebapukpuğ ocewebe bima, ixe ma oxebuywatwan. Imēnpuye warara'acayū be xipat'umat ebapuk puje, ocetaybit ibuywat am ip, ipiatpi'ajojom ip pima dak. Ocetaybit ixeyū buywat am, Deus soat em kuy ocebuywatwan puye. ⁵Apēn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap puxim oceju dak ipiatpi'ajojom ocetabut Cristo kay buye. Imēnpit biğ ma oceju ipiatpi'ajojom pima, biğ ma ixe dak ocebuywatwan oca'òmucanucan.

⁶⁻⁷— Deus ocebuywatwan e'em — i juk adi oce eywebe kuy bima. — Deus ocedaxijojom ipiat'ajojoap kay ocejuap puxim — i dak cuk adi oce eywebe. Imēnpuye Deus kay'umayū ocekaykay jījā. Ipiatpi'ajojoan ip ocewebe. Wuyju ipiatpi'ajojom pima bit, Deus wuybuywatwan cīcā. Kuy eyetaybit iboam. Imēnpuye:

— Wuyju dak ipiatpi'ajojom pima, Deus wuybuywatwan jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe a'òmucan am. — Wuykay'umayū wuykaykay bima dak, ixe wuybuywatwan ma jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe.

Ixe ma eya'òmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim.

⁸Okitpitpiyū, ade jījā xipat'umat o'jebapukpuk ocewebe Ásia eipi be bima. Iboap cuy oğuwēn eywebe eyetaybit'umap puxim. Ipiat ocesupi'ajo jījā. Ipoxi jījāat kuğ oceweju iap co'i ma juk adi ocekukuku. Tūybe aceap iān cuk adi oce'e. ⁹Tūybe warara'acat wuyaoka iān cuk adi oce'e. Imēnpuye juk adi ocetaybit ocesop iba'ore ocewebe jewedaxijoam iam, Deus pe acā iba'ore ġu ocedaxijoam iam tak. Ixe be acā imutait put ce'ūat tak. ¹⁰Ixe juk adi ocedaxijojo warara'acat pe ocaokaap puxim. Ixe ma ocedaxijojom jeenuy soat em. Ocedaxijojom jeenuy xipat'umat ebapukpuğ ma'ğū ocewebe. Imēnpuye ocetabut cīcā cekay. ¹¹Eyju dak cuy ocebuywatwan epesop kawēnwēn pima Deus eju ocewebeam. Deus tak ocebuywatwan jeenuy, ocewebeam eyju kawēnwēn puye. Xipat cīcāat je'ğūm ocewebe. Xipan jeenuy ocekuğ. Imēnpuye adeayū je'e cebe:

— Bay, soat podi ma ěn xipat, xipan Pauloyū ejukuk puye — i. — ěn xipat cīcāat ūmūm cebe — i dak je'e ip cebe.

¹²Abu buk oceğūğuykuku? Ka'ūma ma. Cedağ ma juk adi ocekukuku. Xipan ma juk adi ocesop warara'acat kuğ. Eykuğ pit ibodi ma ocesop xipan eykuğ. Icēmān oceju iboam e'em. Apēn cedağ ocexe iap tağ oceju jekukum, ocetaybit cīcā buye ġu—Deus ocebuywatwan puye acā; ixe soat em xipat cīcāat ūmūm ocewebe buye dak. Imēnpuye ocecokcok ocekukuap kay cedağ ma ocekuku buye. ¹³Kawēn iba'arēmatup mubararağ ġu òn eywebe—kawēn ibapukatup acā. Obu'u ma juk adi

oğuy eymuğuykuku cartadup pe. Eyetaybitbüt ã òn. Imēnpuye juy omuymuy ġu bit epesop! ¹⁴ Ġuyjom pit aco'i eyetaybit cīcā epe'e òn. Eycokcoğ epesop okay ġebu je bit. Òn tak ocokcoğ oce eykay waram wuykukukat Jesus ajēmap kabia be.

¹⁵⁻¹⁶ Koap pima bit cuk adi a'ġu wa'ò kay jījā epesop. Imēnpuye eyjo pin cuk adi oğuy Macedônia eipi kay cum pima, ibocewi jepin pima dak. Imēn eyjojo buje kuka juk xepxep em oğuy eymucokcoğ Deus ekawēn eymutaybitbin. Eyju dak kuka juk obuywan epe'e Judéia eipi kay oju am. ¹⁷ Wetaybit'üm tu oğuy eyxe eykay iju pin pima?

— Ewekay acā ēn ēbum — i du eyju e'em owebe? — “Cum òn eykay,” i ēn e'em ocewebe cum'üm pima — i du eyju e'em owebe?

Imēn ġu òn e'em! ¹⁸ Deus pit napa ġu e'em. Soat em ja'ò dağ e'em. Òn tak inapa bit oce ġu. Deus itaybit iboam.

— Hm hm. Cum òn eykay — i'ümġu òn e'em, cum'üm pima bit.

¹⁹ Òn ma Jesus Cristo juk adi oġuwēnuwēn eywebe. Timóteo dak cuk adi ixē ma o'ġuwēnuwēn eywebe, Silas dak. Ixe Jesus Cristo Deus ipocat.

— Em òn — i'ümġu ixē e'em em'üm pima.

Ja'ò dağ pit soat em ma e'em.

²⁰ — Xipacat oğüm eywebe — i'e'em Deus wuywebe.

Ibo bubum ma wuyju xipacat pupum, Jesus Cristo Deus a'ò dağ iümüm wuywebe buye. Imēnpuye:

— Imēn cuy je'e, soat em Deus ja'ò dağ e'em puye — i wuyju e'em soat pe. Imēnpuye:

— Warara'acat podi ma Deus idip — i'e'em adeayū dak.

²¹ Deus ma ja'òbacaap ümüm wuywebe Cristo ekukuap puxim wuyeku am. Ixe ma juk wuynaē jebekitkin. ²² Wuybutet mubarararağ wuybubut pe teku juy obubut iap mubapuk am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōğbuk o'ġuom wuywebe teyūku webekitkit iap mubapuk am soat pe. Ixe biōğbuk wuywebe bima, wuyetaybit soat wuywebe iüm piniat acejat iam.

²³ Deus itaybit icēmān òn e'em eywebe iam. Eykay oju buje bit, kuka mo òn ey-mukorēm. Imēnpuye oju ġu eykay eymukorēmap puxim. Obu'u eymuğuycūğ. ²⁴ Jey-mukūyjo ġu bit oceju eyetabut am, kuy eyetabut cīcā buye. Imēnpit eycokcok cīcā ġu buk—eycokcoksū ma. Imēnpuye ocexe eymucokcok pin.

2 Imēnpuye:

— Odaobu'u Corinto ka beayū kay imukorēmap puxim ip—imuğuycūğap puxim tak ip — i juk oce owebe ma.

O mucokcokcoğ cuk adi epesop kuy bima. ² Owebe eymuğuycūğ puje bit, abu kuka omucokcoğ? Ka'ūma ma! Soat kuka eyğuycūğ epesop. Imēnpuye oju ġu eykay obu'u eymukorēm puye. ³ Imēnpuye koapatup cuk otupmubararak cartadup eymukorēmaptup. Ikērēat muğēğēap cuy epeyepere oajēm awap. Eywebe omuğuycūğap kay ġu juy òn oajēm puje. Eywebe omucokcoğap kay acā juy òn. Òn ocokcok pima, eyju dak eycokcok ma epesop. ⁴ Oğuycūğ cīcā eykay bima ibodup cuk otupmubararak eywebeaptup—wağuybabi'üm eykuğ pima. Wetadidetoğ ma juk adi otupmubararak. Eymuğuycūğap ojuy ġu bit cuk otupmubararak—eymukūyjoap ojuy acā. Eymukūyjo pin cuk adi oğuy eykukpin cīcā oxē iam.

⁵ Iğō bit cuk adi omuğuycūğ cīcā ağokatkat, eyxeat, ikērēat muğēğē'ukat. Iğō juy epeğukorēm iaptup cuk adi otupmubararak eywebeaptup koapatup. Omuğuycūğap

podì ma bit iġo juk adi eymuġuycũġcũġ osunuy pũġpũġpũġ ey'in. Eya'õpuruġ ġu bit cuy epeġukorẽm—eya'õdidim ma. ⁶ Ade ey'in cuk kuy iġo o'ġukorẽmrẽm waram ġuto cedaġ ma ceku am. Kuy juy o'e. Waram pit epeġukorẽm ġu. ⁷ Ġebum ġu juy epesop ġasũ bit apẽn ixẽ ikẽrẽat o'ġuġẽ iap kay. Epesubuywan ġasũ bit. Iburem cuy epesop biġ ma iġuycũġap puxim—Deus ikẽrẽat ju'uk ġu owebewi i'eap puxim. ⁸ Xi-pan cuy ixẽ epejukuk ġasũ bit imutaybin am ocexe ekukpin cĩcã iam. ⁹ Kũyjobit paxi adi ip wa'õ kay iam cuk adi oġuy wetaybin pin. Imẽnpuye juk ibodup otupmubararak eywebeaptup koapatup. ¹⁰ Iġo aġokatkat cuk adi omuġuycũġ ikẽrẽat muġẽġẽ'ukat. Imẽnpit eyju ġebum'ũm pima apẽn ikẽrẽat o'ġuġẽ iap kay, õn tak ġebum ġu oce iboap kay. Waġuyba'ũm iboap kay Cristo etabutpe. Waġuyba'ũm puje, xipat ma je'e eywebeam tak. ¹¹ Ġebum ġu oce iboap kay Satanás ġe wuyaġuyba'arẽmap puxim. Wuyetaybit apẽn Satanás jewaġuymuġẽġẽm. Ibikuy jĩjã wuywebe ikẽrẽat muġẽġẽan.

¹² Kuy ma juk oju Trõade ka be kawẽn idipat muwẽn ãm iboka watwat pe—Cristo muwẽn ãm cebe ip. Iba'ore jĩjã osunuy iju am. Emukacũġap puxim wuykukukat pit omuju kawẽn idipat muwẽn ãm cebe ip. ¹³ Waġuybabi'ũm cĩcã juk a'ġu oġuy, wuyk-iptit Tito dobuxik'ũm puye. Imẽnpuye ocewemuwẽn ibo ka watwat pe. Macedõnia eipi kay juk oju ikudadam.

¹⁴ Kuyje ya'õcaat oexe nopagõġõap taġwi taomũnmũn'ibiyũ kuġ. Soat etabutpe oexe—jebekitkit etabutpe. Imẽnpuxim Deus tak soat em wuya'õmucanucan Cristo eju mũġ'i wuyeku am soat etabutpe jebekitkit etabutpe. Apẽn soat taġ te'okuat jepõġpõġpõġ iap puxim Deus tak wuyumuġum soat kaka daġ. Wuyumuġum Cristo ekawẽn muwẽn ãm soat ka watwat itaybit am ixem. Imẽnēju:

— Warara'acat podì ma ěn xipat! — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ Kuyje paĩyũ te'okuatõm mupikupik'uk osodop ip tiġmuju am Deus kay. Wuyekukuap te'okuatiġ puxim, wuyju Cristo bikuyap taġ jekukum puye. Cristo ijoptiġ tiġmuyuhum Deus kay. Te'okuatiġ jediġepõġpõġpõġ Deus taxijom'iaiyũ be te'oyõn ãm, ipiat'ajojoap kay cumayũ be dak te'oyõn ãm. ¹⁶ Ipiat'ajojoap kay cumayũ xe wuyju Cristo bikuyap taġ jekukum iap te'okõõmat puxim e'em—wuye'ũ'ẽmate'o buxim. Deus taxijom'iaiyũ xe bit te'okuat puxim e'em wuyekukuap—wuymu'ada'adaapte'o buxim. Abu-be Cristo imuwẽn put wara'at ka watwat pe? ¹⁷ Deus a'õbiat pe acã! Deus pe wuyumuju buje, cedaġ ma Cristo aġuwẽnuwẽn. Warara'acat muġuykukuku'uk'ũmayũ wuyju. Deus etabutpe wuyju imuwẽnuwẽn. Warara'acat pit warẽmtaġ ma Cristo muwẽnuwẽn. Imuwẽnuwẽnaptei kay jĩjã dak e'em ip. Tũybe Cristo muwẽnuwẽn pima wuybuyxi jĩjãan ace'e iãn e'em ip. Ixeyũ buxim ġu oceju bit.

3 Warẽmtaġ ma eymutaybitbin'ukayũ buxim ġu oceju bit.

— Xipat cĩcã oceju — i'ũmġu oceju bit e'em warara'acayũ be.

Ijoptup kukat xipat iaptup kay xe'e oceju eyxewi cartadup? Ka'ũma. Kuy ocetaybit eyju xipat iam. Iboaptup kay xe'e eyju ocexewi dak? Ka'ũma. Kuy eyetaybit oceju xipat iam. ² Oceju bit cartadup kay ġu eyxewi Pauloyũ xipat iaptup. Eyju ma oce-mudupmubararaktup puxim cartadup puxim. Apẽn eyju cedaġ ma jekukum iap co buje soat je'e:

— Paulo xipat. Cedaġ ma Corinto ka watwat o'ġutaybitbin — i.

Imẽn je'e ip apẽn cuk ikẽrẽat muġẽġẽap epeyepere iap co buje dak. ³ Eyju cartadup puxim—Cristo emudupmubararaktup puxim. Tintadim ġu o'tupmubararak. Wita'a erũn'a be ġu dak opop ibararak. Deus biõġbuk pit cuk eyaġuydadam o'e—soat em

itabêgat biôgbuk ma. Eyağuydadam o'e ocewebe kawên idipat muwên puje eywebe. Imênpuye eyekukuap cartadup puxim.

⁴ — Ocejú xipat — i ocejú e'em eywebe, ocetabut cîcâ Deus kay buye, Cristo kay dak.

⁵ Deus ocebuywan'üm pima, iba'ore kuka o'e ocewebe Cristo muwên âm warara'acat pe. Imuwên put ocewebe ixé ocebuywatwan pima acâ. ⁶ Ixé ma ocebuywatwan kawên iisuat muwên âm soat ka watwat pe—apên ixé soat ijodiacat taxiyo pin iap ekawên muwên âm.

— Soat ekawên tağ eyeku'üm pima Deus pe wuyawêwêap ekawên tağ, ixé wi wüy ma epesop eye'ü buje — i'ümgu oceju e'em warara'acayü be. — Ibiôgbuk xipacat eyağuydadam pima, Deus xe ma epesop eye'ü buje — i acâ oceju e'em.

Wuyawêwêap ekawên tağ jeku ojuy e'em ip adeayü. Jewedaxijo ojuy dak e'em ip. Iba'ore imênpit cewedaxijo am ip. Imênpuye wüy ma ip dopdom Deus wi. Ibiôgbuk xipacat wuyağuydadam pima bit, Deus xe acesop soat em.

⁷ Kawên kuyat pit ibararak osodop witadopa be—topaerünatopa be. Deus dipap o'jebapuk iboap ekawên muwên puje Moisés pe. Idip cîcâat o'jebapuk. Imênpuye Moisés osunuy topa jo ba'ore soat pe jebekitkit pe—Israel naxeğebitbit pe. Topa jo ba'ore osunuy topasopsup puye Deus dipap kuğ. Ğuyjom pit topasopsup ğüğün â o'e. Imênpit iba'ore soat pe wuyawêwêap ekawên tağ jeku ojuyat wüy ma jeenuy Deus wi je'ü buje. ⁸ Ğasü bit Deus jebiôgbuk moômôm wuywebe soat em wunuy âm jexe. Iboap idip cîcâ wuyxe. Wuyawêwêap ekawên tağ wuyekuap idip cîcâ. Deus jebiôgbuk muômôm wuywebe iap pit ibodi ma idip wuyxe. ⁹ Iba'ore soat pe wuyawêwêap ekawên tağ jeku am kawên kuyat tağ. Imênpuye:

— Ikêrêat kuğ eyju oxé — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

Wuyawêwêap ekawên pit cekawêntip. Ibodi ma kawên iisuat pit cekawêntip. Kawên iisuat tağ jekukum pima, cüğ ma acesop Deus xe. ¹⁰ Moisés Deus dipap o'jojojo kawên kuyat muwên puje. Cekawêntip osunuy. Ğasü bit cüğ ma acesop Deus xe kawên iisuat tağ jekukum pima. Kawên kuyat podi ma cekawêntip osunuy kawên iisuat. ¹¹ Kawên kuyat cekawêntip osodop. Ibun am ğu bit Deus o'e “Iboap ekawên tağ cuy epeku,” i. Daream ma. Kawên iisuat pit kawên kuyat podi ma cekawêntip. Soat em ma juy iboap ekawên tağ ajeku.

¹² Soat em Deus xe acesop iap wiwim cîcâ wuyju. Imênpuye wuybisüsün ğu kawên iisuat muwên âm soat pe. ¹³ Moisés buxim ğu wuyju. Ixé Moisés pağô ierünat kuğ osunuy jedopa ajuy am. Ibu'u osunuy jebekitkiyü be jedopasopsep ğüsünat coan. ¹⁴ Topa jojom ip osodop iğüğün â Moisés ebekitkit—Israel naxeğebitbit. Itaybit ğüğün ma dak osodop ip Deus ekawên jedopa eju pağô kuğap co'i ma. Ğasü dak iba'ore jîjâ ixeyü etaybin am apênape Deus e'em iam cekawêntup cocom ma'ğu ip. Cekawên pa'arêm cexe ip kawên kuyat. Cristo eju jemüğ puje acâ itaybit je'e ip cekawên. ¹⁵ Wuyawêwêap ekawêntup co buje, ğasü dak itaybit ğüğün ma ip—Moisés pe o'ğuwên iap ekawêntup co buje. Itaybit ip yopît ma. Jedopa eju pağô kuğat co'ma ip itaybit. ¹⁶ Imên e'em Deus ekawêntup:

Deus pağô o'ju'uk Moisés dopa ejuwi cepit puje wuykukukat kay, i.

Imênpuxim ğasü dak wuywebe ikêrêat muğêğêap epere buje Deus ikêrêat ju'uk wuywebewi pağô o'ju'ukiap puxim. Ikêrêat ju'uk wuywebewi wuyetabun puje wuykukukat Jesus kay. ¹⁷ Ibodup pe wuykukukat Deus biôgbuk iape. Ixé wuy-muisusun soat em Deus xe wunüy âm wuy'e'ü buje. Ixé biôgbuk wuywebe bima,

wuyetaybit wuyju cūg ma Deus xe Jesus kay wuyetabut pima acā iam, wuyawēwēap ekawēn tağ jekukum pima ġu iam. ¹⁸Wuyju bit kuy wuyetabut wuykukukat Jesus kay. Jedopa eju pağo kukat puxim ġu wuyju. Wuykukukat biōğbuk wuymuwexaxan wuydip am jejo'i i'eap ojuy. Ixe wuymuwexaxan waroa jo'ian. Wuykukukat dipap ip o'jojojo wuyjojo'ukayū waroa jo'i buye. Imēnpuye biğ ma wuykukukat co'iyayūm acesop. Imēn ace'e biğ ma wuydip.

4 Deus ma ocekapikam o'ğūm ocewebe, itabotaidabotbot ocekey buye. — Kawēn idipat cuy epeğuwēnuwēn soat kaka dağ — i juk adi o'e ocewebe. Imēnpuye ocebu'u ġu ocesop ocekapikap kuğ. ²Iba'arēm ikērēat muğēğēap pit kuy ocepere. Warēmtağ ma ocekuuap tak kuy ocepere. Warara'acat muğuykuku'uk ġu oceju bit imutabun am ip Jesus kay. Deus ekawēn muwarururun'uk ġu dak oceju. Soat em ma kawēn icēmāt tağ oceju jekukum Deus etabutpe. Imēnpuye:

— Pauloyū cedağ ma jekukum — i'e'em ip soat pe ocekuuap cocoayū.

³Oceju kawēn idipat muwēnuwēn. Ixe ekawēn pit iba'arēm ipiat'ajojoap kay cumayū xe. ⁴Kawēn idipat kabia buxim. Wuyetaybit Cristo idip cīcā iam kawēn idipat cocom puye. Icēmān Cristo Deus co'i iam tak wuyetaybit ma. Satanās pit ipiat kay cumayū mubu'u'un Jesus kay itabucap puxixim. Ixeyū ağyumubarēmrmēn kabiok pe imunēmūnēmap puxim. Imēnpuye itabut ġu ip kawēn idipat kay. Ita'ūmat puxim ip e'em.

⁵ — Ocekey juy eyetabun epesop — i'ūmğū oceju e'em warara'acat pe. — Jesus Cristo kay juy eyetabun epesop — i acā oceju e'em. — Āğ cuy ixeyukan je'e — i oceju e'em.

Jesus Cristo xipat cīcā ocekey. Imēnpuye oceju eybuywatwan. ⁶Kuyje:

— Kabiokat tağwi juy kabiaat je'bpuk — io'e Deus.

Ibo kabiaat wuymukabiahām iap co'i ixey wuymukūyjojom. Ixe wuymutaybitbin soat podi ma odip iam. Cristo dak ixey jo'i ma jedipap kuğ—Deus co'i ma.

⁷Deus a'ōbacaap kuğ oceju cekawēn muwēn ām. Imuwēnuwēn oceju ocebaca ġu ma'ğū. Ka'wi muğēğē'a buxim oceju—yaca'ūmat'a buxim. Deus acā ya'ōbaca. Ixe bit oca'ōmucanucan jekawēn muwēn ā. Imēnpuye ocekawēn coco'ukayū itaybit ja'ōbi ġu teyūku imuwēnuwēn—Deus a'ōbi acā ip imuwēnuwēn iam. ⁸Soat em xipat'ūmat jebapukpuğ ocewebe. Ocebu'u ġu ma'ğū ocetabut am Jesus kay. Soat em ocağuybabi'ūm'ūm oceju e'em. Ocetabucap pit ocepere ġu imēnpit. ⁹Ade ocekey itakomaayū. Ocebureyū dak ade ma. Soat em ocekey itakomaayū ocemupoku-poğ. Ocemuy'ū ġu bit ip imēnpit. ¹⁰Soat em ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum wuykukukat Jesus puxim. Ixe a'ōbacaap kuğ pit oceju soat em ma. Iboap ijo but soat pe ocejojo'ukayū be. ¹¹Soat em ip ocaoka ojuy jekukum itabut'ūmayū Jesus kay ocetabut puye. Ocejebit ma i'ūm. Oceju bit soat em ma Jesus a'ōbacaap kuğ ocesop. Iboap ibapuk cīcā e'em soat xe ocejojo'ukayū xe. ¹²Ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum, Jesus Cristo muwēnuwēn puye. Eyju bit soat em eyetabēğ epesop Deus xe eye'ū buje, ocekawēn kay eyetabut puye.

¹³Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe:

Kuy juk wetabut oce. Imēnpuye juk ocekawēn, i'e'em Deus ekawēntup.

Oceju dak kuy juk ocetabut ajop. Imēnpuye oceju kawēn idipat muwēnuwēn jekukum warara'acayū bit a'ğū ocaoka pin ma. ¹⁴Deus cuk wuykukukat Jesus o'ğutait ce'ūap tomukadi. Ixe buxim oceju dak ocemutait oce'ūap tomukadi Jesus o'ğutait puye. Ocedujowat jewekay. Eyju dak jeydujowat jewekay. Ixe xe ma ace-

sop soat em. ¹⁵ Oceju juk adi ipiat ocesupi'ajojo Deus ekawën muwën âm eywebe. Imënpuye biğ ma Deus xipat cîcâat ûmûm soat pe eywebe. Imënpuye biğ ma eyju e'em cebe:

— Xipat cîcâ ên ocekey — i.

Imënpuye Deus dipap ibapuk e'em adeayû xe.

¹⁶ Apënpuye kuka wuyğuyçûğ ace'e? Ibaca'ûm e'em wuyjebit. Wuybinûn pit iisu e'em, Deus wuya'ômucanucan puye. Wuya'ômucanucan biğ ma wuyetabut am Jesus kay. ¹⁷ Wuykay'ûmayû wuykaykay jîjâ. Ipiatpi'ajojoan cîcâ dak ip wuywebe. Imënpit ibun ğu iboap acejukuk—darem ma. Guyjom pit Deus jedipap je'ğûm wuywebe. I dipap kuğ acesop. Darem ğu iboap kuğ acesop—soat em ma. Acejepere ğu. ¹⁸ Imëneju wuyju soat em ğebum wuywebe ijo bucat kay ğu—wuywebe ijo ba'oreat kay acâ. Wuywebe ijo bucat darem ma dopdom. Wuywebe ijo ba'oreat pit soat em ma dopdom.

5 Wuyjebit xijap'a'a buxim. Wuye'ûap xijap'a'a mu'y'acap puxim. Wuye'û buje wuyjebit acejepere ijodi ipi be. Wara'at pit acejat wuyjebin iisuat. Kabi be bima bit wara'at ma je'e wuyjebin. Iisuat ijodiat emumuğë ğu—Deus emumuğë acâ. Ibiat kuğ acesop soat em ma. ² Wuyetabikuku jîjâ wuyjebit iisuat kay, kabi be wuynuy pin cîcâ buye. Kabi be bima iisuat acejat wuyjebin. ³ Wara'at acejat wuyjebin iisuat. Wuyjebitbet acesop kabi be bima. ⁴ Ijodi bima, xijap'a'a be iap puxim wuyju e'em. Soat em wuyju ipiat kuğ e'em. Soat em wuywâtaxipi wuyju e'em. Imënpit wuybu'u je'û âm. Iisuat pu pin pit wuyxe wuyjebin. Iisuat kuğ pima wuyjebit kuğ, soat em ma wuyetabëğ acesop. Ace'û ğu. ⁵ Deus ma iisuat o'ğuge wuyjebin. Ixe juk jebiôğbuk o'ğûom wuywebe wuymutaybit am wara'at oğûm eyjebit iisuat iam.

⁶ Ijodi bima bit puk wuykukukat wi wûy ma wuyju nuynuy—wuyjebit kuyat kuğ pima. Imënpuye wuycokcok cîcâ soat em ixex acesop iap wiwi am. ⁷ Iboap wiwim wuyju ijojomap tomuju ğu—wuyetabucap tomuju acâ. ⁸ Wuycokcok cîcâ wuyetabut am ixex acesop iap kay. Kuyat iwat pin wuyju—wuyjebit iwat pin—wuyju am wuykukukat kay. ⁹ Wuykukukat mucokcok pin cîcâ wuyju warara'acat mucokcokap podi ma. Imucokcok pin cîcâ wuyju ijoce wuyjebit kuyat kuğ pima, iboma cexex bima dak. ¹⁰ Soat cuy wuyju acejewemubapuk Cristo wap. Acejewemubapuk ixex be “Xipat eyju oxex” i'e am xipacayû be, “Ikêrêat kuğ eyju oxex” i'e am ikêrêat kukayû be dak. Cedağ ma ixex ideida soat pe wuywebe apën cuk adi ijodi bima ajekukuku iaptei. Xipacat je'ğûm xipacat muğëğë'ukayû be xipan cekukuapte. Ipiat pit supi'ajojoat ikêrêat muğëğë'ukayû be ikêrêm cekukuapte.

¹¹ Wuyparara wuykukukat puxim ixex soat podi ma ya'ôbaca buye. Imënpuye oceju kapikpiğ cîcâ warara'acayû mutabut am cekay. Imuğuykukukum ğu bit oceju imutabucap ojuy ip. Cedağ ma oceju imutaybitbin â ip. Deus itaybit iboam. Eyju dak x'e eyetaybit iboam?

¹² — Eyetabun cuy epesop okay, xipat ôn eykay buye — waram pit i'e pin ğu oxex. Eyju eycokcok ocekey iap kay oceju. Warara'acayû bit ocemuy muy acâ eywebe. Jewexex ip yoboğân kacûğtağ idip puye. Badi bit a'ğux idip'ûma ip. Oceju bit cedağ ma jekukum ixeyû a'ômuy pit am eymucokcok am tak ocekey. ¹³ Ocadaodao du eyxex “Cedağ ma oceju jekukum” i'e'em puye? Ocadaodao bima, imën ma buk oce'e warara'acayû be “Deus soat podi ma xipat” i'e am. Ocağuy sat tu eyxex iboam e'em puye? Ocağuy sat pima dak, xipat ma kuka o'e eywebeam. ¹⁴ Soan oceju e'em Cristo xex oceukupin cîcâ buye. Kuy juk ocetaybit ocesop pûğ ağokatkat oe'û soat peam ijo-

diacat peam iam. Imēnpuye soat ipi juacat yukpiwat ce'ū ām. ¹⁵ Ixe oe'ū soat peam wuywebeam. Oe'ū wuywebeam wuybikayap tağ wuyeku am ġu. Jebikayap tağ jeku am acā oe'ū. Waram ġuto o'jetait xipat wuykay i'e am.

¹⁶ Kacūğ kay acā wuyju ağ. Imēnpuye wuy'a bewi wuyju e'em:

— Teku xipat i. — Ġoku xipat ġu — i dak.

Ġuyjom pit imēn ġu ace'e. Wuy'a bewi dak cuk adi ġebum ma ajop Cristo kay kuy bima. Imēnpuye ijodiat co'i osunuy wuyxe. Ġasū bit imēn ġu wuyju ġebum cekay. ¹⁷ Cristo ejo mūğ'i bima wuyisun ma acesop. Apēn cuk adi warēmtağ ma ajekukuku iap kuy oi'ūm. Iisuat acā o'jepoyat. Kuyat pit ka'ūmġu o'e. ¹⁸ Wuymuisusunap Deus pabi. Ixe wuymuisusun soat tağ Cristo oe'ū wuywebeam puye. Kuy bima bit cuk adi a'ġu wuyetakoma ajop Deus kay. Ġasū bit ixw wuymuwexaxan o'e jebureyūm.

— “Deus pe juy epeyewemuxat jebureyūm,” i juy epe'e'e warara'acayū be — i'e'em Deus wuywebe ġasū bit.

¹⁹ — Deus pit o'jeğebu ġu apēn cuk adi ikērēat epeğūğēğē iap kay. Cristo oe'ū ikērēat muğēğēap teida am puye — i wuyju e'em soat pe. — Jesus kay eyetabun puje Deus jeymuwexat jebureyūm Cristo oe'ū wuywebeam puye — i wuyju e'em soat pe ijodiakat pe.

Deus ma juk wuymuju iboam i'e am.

²⁰ Imēneju oceju kawēnwēn eyweju Cristo a'ōbi. Deus ma juk ocemuju jekawēn muwēn ām eywebe.

— Deus ibu'u eywebe jekay'ūmām — i oceju e'em eywebe. — Eymuwexat pin jebureyūm — i oceju e'em eywebe. — Āğ cuy jeymuwexat jebureyūm — i oceju e'em eywebe.

Deus tak ijoce bima, imēn ma kuka o'e eywebe. Ixe a'ōbi ma iboam oceju e'em eywebe. ²¹ Cristo bit ikērēat o'jukuk ġu. Pūğ em tak ka'ūma ma. Deus pit soat wuyju juk adi ikērēat ağuğēğēğē iap o'jomōğ Cristo be. O'jomōğ cebe. Imēnpuye kuğ ġu wuydop am. Imēnpuye wuyju Cristo eju mūğ'i jekukum pima, ikērēat kuğ ġu acesop Deus xe. Soat tağ wuyisu acesop cexe. Imēn ibikuy e'em wuywebe i'e am.

6 Ocebuxim ma eyju dak kapikpiğ Deus peam. Imēnpuye oceju jeyawē. Kuy juk adi a'ġu xipat cīcāat epejajat Deus xewi. Waram pit cuy epeyepere ġu xipacap.

² Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop Deus ekawēn kay. Imēn Deus e'em:

“Ocedaxijom cuy ece” i eyju e'em owebe bima, kuy juk oya'ijojo ey'eap, i. Ey-daxijojoap kabia be ma juk ōn eydaxijo, i'e'em Deus.

Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop. Ġasū juy Deus eydaxijo pin. Āğ cuy ixw ġasū bit jeydaxijo.

³ Cūğ ma oceku pin warara'acat mubu'unap puxim itabucap kay. Ocebu'u jījā warara'acayū be “Ocetabut ġu juy Jesus kay, ixw a'ōkayayū warēmtağ ma jekukum puye” i'e am ocekuuap cocom puye. ⁴ Cedağ ma oceku pin warara'acat itaybit am teyūku Deus buywatwat'ukayū iam. Ocekpiceğē ġu oceju jekukum, itabut'ūmayū bit adi a'ġu ocekeykay jījā ma, ipiatpi'ajojoan ma dak adi a'ġu ip ocewebe, ka'ūma kuğ ma dak adi a'ġu oceju. ⁵ Kuy juk adi a'ġu ip ocemupokupok itabut'ūmayū. Te'e ma ip cuk adi a'ġu ocemuōm daomūnmūnap'a be. Ikērēm cīcā juk adi ip ocekek adeayū e'awero buje oceküyjoap mubarēmrmēn ma ip. Kuy juk adi a'ġu ocejekapikpikpik cīcā ma. Ocexexet'ūma juk adi a'ġu, ocejekōnkōn'ūma dak. ⁶ Warara'acayū itaybit osodop teyūku Deus peam kapikpik'ukayū iam, cedağ ma oceju jekukum puye. Soat tağ oceisu. Ocekawēnkērē ġu—ocekawēntip ma. Ocetaybit cīcā dak kawēn idi-

pat muwēn ām. Ocekpicege ġu dak warara'acat kuġ. Warara'acat kuġ tak xipan oceju. Imēn oceju bit jekukum xipat cīcāat biōġbuk ocekukat puye. Warara'acat kuġ tak oceju ikukpin. ⁷ Kawēn icēmat muwēnuwēn acā oceju warara'acat pe. Deus a'ōbacaap kuġ oceju jekukum. Cedaġ ma oceju jekukum. Imēnpuye:

— Cūġ ma juy epeku, Deus cūġ ma wuykuġ puye — i oceju e'em itaybit'ūmayū be. — Ocemuymuy ġu juy epesop, Deus cūġ ma wuykuġ puye — i oceju e'em ocemuymuy ojuyayū be dak.

⁸ Pūġpūġ ocebuyxim ocekuġ. Warara'acat ocebuyxim ġu ocekuġ. Pūġpūġ ocemuy-muy. Warara'acat xipan ocekuġ. Pūġpūġ te'e ma e'em:

— Pauloyū napa ma e'em — i.

Icemān pit oceju e'em. ⁹ Pūġpūġ itaybit ġu ocejum. Adeayū bit itaybit cīcā ocejum. Ocetabēġ mabuk a'ġu eyju ocejojom.

— Pauloyū o'yaoka ip — i'e'em ip te'e ma owebe pūġpūġ.

Ade em ipiat'ajojom oceju. Ocaoka ġu ma bit ip. ¹⁰ Pūġ em ocemuġuycūġcūġ warara'acat. Soat em pit ocecokcok oceju e'em. Pūġpūġayū xe ocedadaibot. Adeayū muwexaxan pit oceju ibubut adeat puximayūm kawēn idipat kay itabut ip puye. Adeayū xe oceju ka'ūma kuġ. Deus xe bit soat kuġ oceju.

¹¹ Oceburerēyū, Corinto ka beayū, eykukpin cīcā ocexe. Iba'arēm ġu juk adi ocejekawēn eyweju—ocekawēn ojuy iap taġ acā. Eykukpin cīcā ocexe iap kuy oceġuwēn eywebe. Eykay jījā oceju. ¹² Ocebu'u ġu juk adi ocesop eykay. Eyju bit cuk adi eybu'u epesop ocekey. ¹³ Okpot eju kawēnwēn pimān puxim ōn kawēnwēn eyweju. Eybu'um ġu juy epesop ocekey. Apēn oceju eykay jījā iap puxim cuy eyju dak ocekey epesop.

¹⁴ Jesus kay'ūmayū eju cīcā ġu juy epeku. Iba'ore cūġ ma jekuku'ukat pe jeburere am warēmtaġ ma jekuku'ukat eju. Iba'ore kabia daġ jekuku'ukat pe jeburere am kabiok taġ jekuku'ukat eju. ¹⁵ Iba'ore Cristo ebekit pe pūġ taġ ma jewaġuy am Satanās ebekit eju. Iba'ore itabucat pe itabut'ūmat aġuy daġ jewaġuy am. ¹⁶ Iba'ore Deus tuk'a be cucu'ukat pe jeweburedam deusbaro duk'a be cucu'ukat eju. Deus nuynuyap'a buxim wuyju, ibiōġbuk omuy wuywebe buye. Itabēġat omuy wuywebe. Imēn Deus cuk adi o'e:

Ixeyū eju juy oġuy, i. Ixeyū binūnpe juy oġuy, i. “Ēn acā Deusat ocexe,” i je'e ip owebe, i. “Webeitkiyū eyju,” i dak oce cebe ip, i juk adi o'e Deus. ¹⁷ Imēnpuye wuykukukat cuk adi o'e: Ixeyū juy epeyepere, i. Ixeyū xewi juy epeyewede, i. Ikērēat mujurūġrūġ'ukat ekukuap puxim ġu juy epekuku, i. Ixeyū buxim ġu jekukum pima bit, ōn jeymudot okay, i. ¹⁸ Ōn oce eyebay, i. Okpotpoyūm epesop. Odaxiyūm tak epesop, i.

Imēn cuk adi wuykukukat o'e kuyje—soat podi ma ya'ōbacaat o'e.

7 Imēn Deus e'em wuywebe, oburerēyū, oxe ikukpinayū. Xipat cīcāat ūm pin wuywebe. Imēnpuye ikērēat mujurūġrūġap cuy acepere! Ikērēat kay ġu juy ġebum ajop! Ibuyxim cuy Deus ajukuk. Ixe be juy acemuisunat soat em ikērēat kukap puxim.

² Ocekukpin cuy epesop ocekuġ! Ikērēm ġu bit oceju soat knġ—xipan acā. Warara'acat muymuy ġu oceju. Warara'acat muġyukukukum ġu dak oceju xipacat puap ojuy ocewebeam. ³ Iboam ōn e'em “Xipat ġu eyju ocexe” i'e am ġu. Imēn ma juk adi ocecece eywebe kuy bima. Soat em eykukpin cīcā ocexe. Eyxe bimaap co'in ma ōn wetabēġ pima, we'ū buje dak, soat em ma ōn ġebum eykay buye. ⁴ Wetabut

cĩcã eykay. Xipan òn eyawěgmuwěnuwěn soat em warara'acat pe. Oğuykuku jĩjã ade xipat'umat jebapukpuğ ma'ğu ocewebe. Yoboğ cĩcã òn ocokcokap kuğ.

⁵Macedônia eipi be ocajēm puje, ocejebodoy'uma. Xipat'umat o'jebapukpukpuk ocewebe soat kaka dağ pima. Oca'òxikxiğ cĩcã juk adi osodop ip ocekey'umayũ. Ocepararan ma juk adi a'ğu ocekekuku. ⁶Deus pit iğuycũğat mucokcokcok'uk. Ixe juk adi oca'òmucan Tito ajēm puje. ⁷Oca'òca juk adi oce'e yajēm puje. Yajēm puje:

— Xipan ma juk Corinto ka wat okuk — i juk o'e ocewebe. — Ğebum cĩcã ip eykay — i dak cuk o'e ocewebe. — Iğuycũğ cĩcã o'e ip jebure kay—ikērēat o'ğugē'iat kay — i dak cuk o'e ocewebe. — “Paulo cedağ ma juk adi ocawēwēm” i'e'em ip — i dak cuk o'e ocewebe.

Iboap awēğ co buje biğ ma ocekokcok cĩcã oce'e.

⁸Darem ma juk adi eyğuycũğ epesop cartadup co buje, wemudupmubararaktup co buje, eymukorēmaptup co buje.

— Xipat ğu o'e owebe iboaptup mubararak am imukorēmaptup — i'umğu òn pit e'em owebe ma.

Tupco buje juk eyğuycũğ epesop iam wetaybit pima kuka juk òn tak oğuycũğ oce. ⁹Oğuycũğ ğũ òn pit. Eyğuycũğ cuk adi epesop wemudupmubararaktup co buje. Iboap kay ğu bit ocokcok. Imēnpit eybu'u juk adi a'ğu epesop ikērēat muğē ām òn eymuğuycũğ puye. Ibo buye ocokcok. Deus ma juk eymuğuycũğcũğ eymubu'unap ojuy ikērēat kay. Imēnpuye cũğ ma osodop owebe iboaptup mubararak am. ¹⁰Deus wuymuğuycũğcũğ wuymubu'unap ojuy ikērēat kay wuy'eap puxim. Ikērēat kuk am wuybu'un puje ixe wuydaxijojom. Ixe be wuydaxijo buje wuyğuycũğap acepere. Wuykokcok ma acesop. Deus kay'umat iğuycũğ puje bit, ibu'u ğu ikērēat kuk am. Jepereap kay ğu. Biğ ma cekay. Deus tak ixe idaxijo ğu ma. Soat em Deus wi wũy ma jeenuy je'ũ buje. ¹¹Deus pit eyğuycũğap o'ğuwexat xipacap eywebeam. Ğebum cuy epesop iboap kay. Itapuruğayũm cuk eymuwexat. Omutaybin pin cuk adi epesop ocekpawatpi ğu iam. Eyetakoma jĩjã juk adi epesop ixe kay—ikērēat muğēğē'ukat kay. Eyparara dak cuk epesop ikērēat muğēap puxixim. Ğebum cĩcã juk epesop wa'ò kay.

— Ipiat cuy asupi'ajoat ikērēat o'ğugē'iat pe — i juk epe'e eyewewebe.

Imēneju ibapuk e'em soat xe eyukpiwatpi ğu iap.

¹²Ibodup cuk otupmubararak ixe ağokatkat awēaptup ojuy ixe be ikērēat muğēap epereap ojuy. Tupmubarararağ pima cebay kay dak ğebum oğuy, jebay mubuyxi'um'um o'e buye. Cebay kay ğebumap podin ma bit cuk otupmubararak, Deus pe eymuğēbuap ojuy Pauloyũ ikukpin cĩcã ocexe iap kay. ¹³Ocekokcok cĩcã juk adi ocekekpin eyxe iam ocetaybin puje.

Tito dak icokcok cĩcã osunuy xipan cĩcã juk adi ixe epejukuk puye. Icokcok cuk adi osunuy eyxe bima. Ocekey yajēm puje, ocemucokcokcoğ cuk adi osunuy eyawěgmuwěnuwěn ocewebe. Imēnpuye juk adi biğ ma ocekokcok oce'e. ¹⁴Eykay cum pima:

— Xipan cuk jukuk ip Corinto ka watwat, xipat cĩcã ip puye — i juk oce cebe. Wa'ò dağ ma xipan cuk adi ixe epejukuk. Omudapxin ğu eyju. Soat em icēmān òn e'em eywebe:

— Corinto ka watwat xipat cĩcã — i juk adi ocece cebe.

Wa'ò dağ ma juk adi xipan ixe epejukuk.

¹⁵ — Wa'õ kay kũyjobit osodop ip — i juk adi o'e Tito ocewebe. — Obuyxim cĩcã juk adi okuk ip — i dak o'e. — Yoboğan pin ġu osodop ip—obuywan pin acã ip osodop — i dak o'e ocewebe.

Ixe Tito ġebum cĩcã xipan cĩcã juk adi okuk ip iap kay. Imēnpuye biġ ma eykukpin cexe. ¹⁶ Ocokcok cĩcã eykay, soat em eya'õ daġ eyju e'em puye.

8 Okitpitpiyũ, Deus cuk adi xipacat o'ġũmġũm Jesus kay itabucayũ be—Macedônia eipi watwat pe. Ocejũ a'ġu eymutaybin ojuy iboam. ² Ipiat o'supĩ'ajojo jĩjã ip jetabucap puyxijom. Icokcokap ip yoboġ cĩcã ip o'e imēnpit. Ade jĩjã o'ġũmġũm ip tadaybotbocayũ be, tadaybot cĩcã ġu ma'ġu ixeyũ dak. ³ Iũm pucat ip o'ġũm. Ibodi ma dak ip o'ġũm. Oca'õbi ġu ip o'ġũm—jekpiwatpin ma.

⁴ — Ocejũ dak cuy oceġũm ocedinheiro eywebe tujowat am Judéia eipi watwat peam—itabucayũ beam—tadaybotbocayũ beam — i juk adi o'e ip ocewebe. Biġ ma — Ocejũ dak cuy oceġũm — io'e ip.

⁵ Tũybe yopĩt ma je'ġũm ip iãn oce'e. Yoboġ ma ip o'ġũm. Koap ip o'jewewũm wuykukukat pe. Wuykukukat a'õ kay kũyjobit pin cĩcã osodop ip. Oca'õ kay dak kũyjobit pin cĩcã ip osodop. ⁶ Dinheiro ũm pin cĩcã ip osodop ocewebe iap awēġ com pima, eykay juk ocesop ġebum. Imēnpuye juk ocejekawēn Tito eju. Kuy bima:

— Eyedinheiro juy epeġuxipan imuju am tadaybotbocayũ be — i juk adi o'e ixē Tito eywebe. Imēnpuye: — Corinto ka kay juy eju — i juk oce Tito be. — “Eyedinheiro juy epeġuxipan apēn cuk adi epe'e iap taġ eykukpin ocexe i'e am tadaybotbocayũ be,” i juy ece cebe ip — i juk oce Tito be.

⁷ Warara'acat podi ma eyju ade ikuġ. Warara'acat podi ma eyetabut Jesus kay. Warara'acat podi ma dak eyetaybit Deus ekawēn muwēn ām. Ade ey'in tak itaybit cĩcāayũ. Warara'acat podi ma dak eyju warara'acat puywatwan. Warara'acat podi ma dak oceukupin eyxe. Imēneju:

— Warara'acat podi ma dak eycokcoġ cuy epesop eyedinheiro ũm ām tadaybotbocayũ be — i ocejũ e'em eywebe.

⁸ — Eyedinheiro juy epeġũm tadaybotbocayũ be — i'ũmġu ōn pit e'em eywebe. Wa'õbi ġu juy epeġũm. Warara'acat pit icokcok cĩcã iũm ām cebe ip. Eywebe iũm puje, itaybit je'e ip icēmān Corinto ka beayũ xe oceuk pin cĩcã iam tadaybotbocayũ. ⁹ Kuy eyetaybit wuykukukat Jesus soat em xipan wuykuġ iam. Kuyje soat kuġ osunuy, kabi be bima. Ijodi ikop puje bit tadaybocan o'e. Tadaybocan o'e eywebe eycokcoġ eydop am teiboġat kuġiat puxim.

¹⁰ Ġasũ ōn jeyawē eyedinheiro epeġuxipan iam. Koapat koato bima:

— Ocedinheiro juy oceġuxipan imuju am tadaybotbocayũ be — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eybu'um ġu juy epesop ġasũ bit imuxipan am. Warara'acayũ iũm ojuy awap, eyju bit cuk adi iũm ojuy epesop. Tadaybotbocayũ buywan ojuy juk adi epesop.

¹¹ — Ġa'a aġuxipan wuyedinheiro — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eycokcok cuk adi epesop eyedinheiro ũm ām. Ġasũ bit eybu'um ġu juy epesop imuju am. Eycokcoġ cuy epesop imuxipan am. Ade ikuġ iap wiwim ġu juy epesop. Epeġuxipan cuy ajo eyju ikuġ iat. ¹² Eycokcokap tomuju iũm puje xipat Deus xe—yoboġ pima, yopĩt pima dak xipat ma. Ajo wuyju ikuġ ġu iat ojuyjuy ġu Deus wuyxewi.

¹³⁻¹⁴ Obu'u ey mudadaybotbocan warara'acayũ ibubut ade i'e am. Ġasũ eyju ade ikuġ. Ixeyũ bit ikuġ ġu. Imēnpuye cedaġ ma eywebe eyedinheiro'in iũm ām cebe ip—eybubut mu'ẽẽ ām cebe ip. Eyju ġu kuka yopĩt ikuġ pima, ixeyũ ġu kuka o'ġu'ẽẽ

eywebe. Imên imu'ê'ê'm pima, jewejojo'in ma kuka epe'e ikuḡ. Ka'ûma ma kuka tadaybocat o'e. Ka'ûma ma dak kuka ade ikuḡiat o'e. ¹⁵ Imên e'em Deus ekawêntup:

Ade o'jatiat cepoyat kuḡ ḡu dak o'e, i. Yopît ma o'jatiat tak ikuḡ ma o'e, i. Imên e'em tup imu'ê'ê'ukayû muwêḡuwên.

¹⁶ Ocebuxim Tito dak eybuywan pin cîcâ. Imênpuye:

— Bay, ên xipat — i ôn e'em Deus pe. ¹⁷ “Edaobu'u du Corinto ka watwat com?” io'e buje, — Hm hm. Oju juy ḡaxîn ma — io'e. Iju pin o'e. — Ixeyû juy oyawê cedinheiro ûm âm — i juk o'e. Taobikuy jîjâ osunuy eyjom. ¹⁸ Wara'at tak wuykitpit oceḡuju eykay. Ixe ibuyxiat soat xe itabucayû xe, itaybit cîcâ kawên idipat muwên âm puye. ¹⁹ Jesus kay itabucayû ixe o'taê oceweju iju am dinheiro dujowat am Jerusâlêm ka be. Dinheiro juy ocetujowat eykukpin cîcâ ocexe iap mubapuk am tadaybotbocayû be. Ocetujowat cuy jewebuywatwan cîcâ ip wuykukukat kay itabucayû iap mubapuk am soat pe. Imênpuye:

— Ka'ûmḡu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe dinheiro jeejat'iaiyû.

²⁰ Ade dinheiro juy ocetujowat. Ocebu'un ma'ḡu warara'acat pe “Pauloyû dinheiro'in ma o'ju'uk jewebam” i'e an. Imênpuye warara'acayû ocetujowat oceweju ocemuyuyap puxim. ²¹ Cûḡ ma oceku pin wuykukukat etabutpe acâ ḡu. Soat etabutpe ma oceku pin cûḡ ma.

²² Imênpuye wara'at wuykitpit cuy oceḡuju eykay. Kuy juk adi ixe ocesubuyxi-jojojo ade em. Imênpuye ocetaybit cîcâ ixe soat em warara'acat puywat pin iam. Itabut cîcâ eykay. Imênpuye:

— Corinto ka watwat tak jedinheiro jeeḡûm ma tadaybotbocayû be — i'e'em ixe. Imênpuye ixe eyjo pin cîcâ eybuywat am imuju am. Ibûrû ma oceḡuju eykay wuykitpitpiyû. ²³ Tito obure jîjâ. Ixe kapikpiḡ oweju eybuywatwan. Ixeyû wuykitpitpiyû cum ceweju eykay. Itabucayû a'ôbi cum ip. Ibuyxim ip Cristo kuḡ. ²⁴ Eykay yajêm puje juy ikukpin epejukuk ip. Imênpuye soat itabucayû itaybit je'e Corinto ka watwat xe ixeyû ikukpin cîcâ iam.

— Corinto ka watwat xipat cîcâ iap ocetobuxik apên soat em Pauloyû e'em iap taḡ — i je'e ip.

9 Obu'u oce warara'acayû bit jedinheiro mujum itabucayû be Judéia eipi beayû be iaptup mubararak am eywebe, ² kuy eyju dak ixeyû buywan pin puye.

— Tadaybotbocayû buywan pin ip wuykitpitpiyû Grécia eipi beayû — i kuy juk oce Macedônia eipi beayû be. — Kuy bima ma juk adi ip osodop ibuywan pin—koapat koato bima ma — i juk adi oce cebe ip.

Ade ixeyû'in ibuywan pin o'e eyju ibuywan pin ip iam itaybin puje.

³ — Corinto ka beayû kuy juk jedinheiro o'ḡuxipanpan ocewebe tujowat am iûm âm tadaybotbocayû be — i juk adi ocece cebe ip.

Eyedinheiro muxipan'ûm pima bit, kuka juk eyju wawêḡmukêrêrên. Imuxipan'ûm pima:

— Napa ma juk Corinto ka beayû eḡuwên ocewebe — i kuka o'e ip owebe. Obu'u wekawên mukêrêrên ân eywebe. Imênpuye wuykitpitpiyû juy oḡuju eykay eywebe imuxipan'ûmap puxim. ⁴ Oweju Macedônia eipi beayû ajêm puje, ocesûsûn kuka oce'e eykay, eyedinheiro muxipan'ûm pima. Ocebodi ma eyju dak kuka eysûsûn ma epe'e te'e ma ocetabut eykay buye. Ôn tak kuka osûsûn ma oce “Corinto ka beayû jedinheiro muxipanpan je'ḡûm” i, te'e ma ocece buye. ⁵ Imênpuye ixeyû wuykitpitpiyû oḡuju eykay. Oajêm awap ma oḡuju ip eybuywat am soat muxipan am.

Epeğuxipan cuy apên cuk adi epe'e'e iap tağ. Oajêm puje, kuy ixipan je'e. Ixipan pima, warara'acat itaybit je'e Corinto ka beayû jedinheiro o'ğûm iûm pin puye iam. Warara'acat a'ôbi ġu o'ğûm ip iam itaybit je'e ip—jekpiwatpin ma ip o'ğûm iam.

⁶Ade ġu taidada'ukat yopît ma ibubum. Ade taidada'ukat pit ade ibubum. Ġebum cuy epesop iboap kay. ⁷Eybu'u iûm pima bit cuy epeğûm ġu. “Eğûm cuy” i'e'em pima dak, epeğûm ġu. Eyukpiwatpin ma juy epeğûm. Bûrû poro iûm pin cuy epeğûm. Jecokcoğ iûmûm'ukat kay jîjâ Deus. ⁸Deus pe bit iûm put eywebe eyemukaypinput. Soat je'ğûm eywebe. Soat em epesop eyemukaypinput kuğ. Ajo eyju cekayiat podi ma dak je'ğûm eywebe. Cepoyat kuğ tak epesop iûm âm warara'acat pe—xipan i'e am ip cebe. ⁹Imên e'em Deus ekawëntup:

Deus yopît ġu iûmûm tadaybotbocayû be yoboğ ma, i. Soat em xipan ip ikuğ, i. Imên e'em Deus ekawën tup.

¹⁰Deus tarekrektata iûmûm wuywebe taida am. Kadai muaypapan tak wuywebe i'o am. Imênpuxim eywebe dak ade ma je'ğûm eyemukaypinput. Soat em epesop cepoyat kuğ tak. Ixe buxim eyju dak yopît ġu epeğûm tadaybotbocayû be—yoboğ ma. ¹¹Cepoyat kuğ ma epesop soat em ixe xipan eykuğ puye. Ibubut adeayû buxim epesop warara'acat pe iûm âm. Imênpuye:

— Bay, xipat cîcâ ên! Corinto ka beayû ade juk o'ğûm Pauloyû be tojot am ocewebe — i je'e ip Deus pe tadaybotbocayû—Judéia eipi beayû.

¹²Eywebe iûm puje, tadaybotbocayû buywatwan epeseop—Deus ebekitkit puywatwan.

— Bay, soat podi ma ên xipat — i je'e ip Deus pe, epeğûm puye.

¹³Icokcok cîcâ je'e ip.

— Bay, ka'ûmġu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe. — Bay, tacup ġu iûmûm ip Corinto ka beayû — i je'e ip cebe. — Soat em tadaybotbocayû buywatwan ip — i je'e ip. — Cristo kay jetabucap mubapukpuğ cîcâ ip ocebuywatwan pima, warara'acat puywatwan pima dak — i je'e ip Deus pe. — Cristo ekawën tağ cîcâ ip jekukum — i je'e ip Deus pe.

¹⁴Imêneju soat em jekawënwën jeedop ip Deus eju eywebeam, eykukpin cexe ip puye.

— Bay, ên xipan cîcâ ocekuğ — i je'e ip Deus pe. — Tacum ġu juk oceuk ip Corinto ka beayû dak. Ocekupin cîcâ juk ip oceuk, kuy bima ên ixeyû ikukpin ejukuk puye — i je'e ip Deus pe.

¹⁵Icēmân Deus warara'acat podi ma wuykukpin wuykuğ. Teimuweğûn pa'oreatei iûmat puxim jekpot o'ğudot wuykay. Imênpuye:

— Warara'acat podi ma ên xipan ocekuğ — i juy ace cebe.

10 Õn Paulo. Deus omudot eymutaybîn am. Deus a'ôbi òn jeyawê. Apên Cristo wuyawêwêm iap puxim ma òn tak wa'ôkadidim ma jeyawê. Ixe Cristo ya'ôkadidim ma wuykuğ. Xipan ma wuykuğ. Eyju bit:

— Paulo ya'ôpuruğ ocemukorêmrêm wûy ocewi bima. Ijasûn ocexe bima bit iparara ocebuxim — i te'e ma e'em.

²Obu'u wa'ôpuruğ eymukorêm âm. Warêmtağ mabuk eyju jekukum pima bit, wa'ôpuruğ ma òn jeymukorêm.

— Paulo Deus a'ôbi ġu jekukum—ja'ôbi acâ—jewekay acâ ġebum itabut ûmat puxim — i napa ma eyju e'em eyewewebe pûğpûğ ey'in.

Wa'ōpuruğ ma omuymuy'ukayū oğukorēm eykay wajēm puje. ³Ijodi wuyju dop-dom itabut'ūmayū parakpe. Wuya'ōbacaam ġu bit wuyju jekukum imutabunap ojuy ip. ⁴Ijodiat a'ōbacaap kuğ ġu wuyju bit jekukum, Deus a'ōbacaap kuğ acā. Ixe a'ōbacaam acā Satanás a'ōkayayū a'ōbacaap aceğu'ūm. Wuyju ya'ōbacaap kuğ pima, wuya'ōmuypit pa'ore cebe ip Deus kay'ūmayū be. ⁵Yoboğan pin ip. Wuymubu'u'un ojuy ip jekukum Deus kay wuyetabucap puxixim. Jağuybi ma jewa'ōxixiğ ip ceweju imubu'unap ojuy Deus kay. Wuyju Deus a'ōbacaap kuğ pima bit, ixeyū a'ōxikap aceğu'ūm. Aceğuy mūğ ip. Mūğ ma jeedop ip. Imuymūğ puje adeayū itabut je'e Deus kay. Cristo a'ō kay dak kūyjobin jeedop ip. ⁶Koap ixē a'ōbacaam ōn jeymubikuy kūyjobit am Cristo a'ō kay. Eyekūyjobin puje, ipiat acesup'i'ajoat soat pe kūyjobit'ūmayū be.

⁷Kactūğ tağ acā eyju pūğpūğpūğ ağ. Eyxeat te'e ma e'em eywebe:

— Ōn acā Cristo a'ōbi jekukum—Pauloyū bit ka'ūma — i. Ixe juy jeenuy jew-ağuyğuy Cristo a'ō dağ paxi ōn jekukum iap kay. Ixe jo'i oceju dak Cristo a'ōbi jekukum.

⁸— Wuykukukat cuk onaē eymutaybitbin am — i juk adi ocece eywebe.

Obisūsūn ġu oce iboap muwēn ām ġuto eywebe. Icēmān ōn cemunaē. Ya'ōbiat ōn. Ixe juk onaē eymukorēm'rēm'ukan ġu—eybuywatwat'ukan acā. Eybuywat am cuk onaē biğ ma eyju kūyjobit am Deus biōğbuk a'ō kay. ⁹Eymupararan pin ġu ōn wemudupmubararaktum cartadum. ¹⁰Okay'ūmat pit aco'i je'e:

— Paulo ya'ōpuruğ ocemukorēm'rēm jemudupmubararaktum — i. — Ocexe bima bit, ya'ōkadidim ocekuğ — i dak aco'i je'e. — Ya'ijo pin'ūma dak ocexe warēmtağ kawēnwēn puye — i dak aco'i je'e napa ma.

¹¹Wūy ōn eywi bima wemudupmubararaktup eyweju ōn kawēnwēn iap co'i ma je'e. Itaybit je'e ip iboam okay'ūmayū—ocemuymuy'ukayū.

¹²Pūğpūğ ey'in te'e ma e'em:

— Warara'acat podi ma oceju xipacap kuğ — i. — Ixeyū bodi ma oceju bit xipacap kuğ — i'ūmğu ōn pit e'em eywebe.

Ajom itaybit ip? Ka'ūma ma. Jağuybin ma ip e'em: — Cedağ cīcā oceju jekukum — i.

Deus ağuy dağ ġu ip jewağuyğuy—jağuy dağ acā. ¹³Deus ocemujujum'ūm pima:

— Deus a'ōbi oceju jekukum — i'ūmğu bit kuka oce'e.

Poma Deus ocemujujum iap tağ acā oceju cucum. Eykay bit cuk ocemuju kapik am eyweju—eymutaybit am Deus ekawēn. ¹⁴Deus cuk ocemuju eyka kay. Imēnpuye juk adi Deus a'ō kay kūyjobin ocesop, eykay ocajēm puje. Eykay juk ocajēm kawēn idipat muwēn ām eywebe—Cristo muwēn ām eywebe. ¹⁵Warara'acayū dak cuk adi eymutaybitbin osodop ip Cristo ekawēn. Imēnpuye:

— Oceju acā juk adi ocesop Corinto ka watwat mutaybitbin — i'ūmğu oceju e'em. Biğ ma jeuru'urum eyetabucap kay oceju. Ġasū ma oceju kapiğ eyweju biğ ma Cristo ekawēn muwēn ām soat pe. Ġasū ma oceju eymutaybin ojuy. Imēnpit poma Deus ocemujuumatka kay acā oceju. ¹⁶Eyka be imuwēn epere buje, eyka bodiatka kay oceju imuwēn ām. Ka'ūma ma buk kawēn idipat o'ğuwēn iatka be oceju. Imēnpuye “Paulo bit kawēn idipat muwēnuwēn kuy o'ya'ijojo'ia'yū be acā” i'e ba'ore je'e soat pe.

¹⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Xipat cîcā oceju bit” i'ümġu juy ace, i. “Ocekukukat acā xipat cîcā” i acā juy ace, i.

¹⁸ “Xipat ma oceju” i wuyju e'em pima, abu xe xe'e wuyju xipat? Ka'ūma xe ma. “Xipat ma eyju” i'e'em Deus wuywebe bima bit, wuyju xipat ma.

11 Yadaodaoat puxim ōn kawēnwēn eyweju. Imēnpit cuy eyukpiceġēm ġu epe-sop okay. Āġ puk cuy ocekawēn eyweju. ² Apēn Deus yaġuybabi'ūm eykuġ iap puxim ōn tak waġuybabi'ūm eykuġ. Eybay buxim ōn tak waġuybabi'ūm eykuġ. Aġokatkat eju o'jepo ġu bukiat puxim eyju. Cebay bit kuy ibumūġām o'tobuxik iwadim iap puxim eyju. Ibumūnmēn'ūmat soat kay ġu—jewadip kay acā. Imēnpuxim obikuy eywebe Cristo kay jġjā ām warara'acat kayap podi ma. Obikuy eywebe soat taġ eyisu eydop am. ³ Waġuybabi'ūm eykuġ. Warara'acat kayap podi ma eyju Cristo kay ġasū. Jewexe ġu eyju cekay. Warara'acayū bit eyaġuymuwarurunap ojuy. Eymuġuykuku ojuy ip. Cristo kay ey'eap epereap ojuy ip. Imēnpuxim Satanās Eva o'ġuġuykuku kuyje. ⁴ Oceju juk adi Jesusat oceġuwēnuwēn eywebe. Eymuġuykuku ojuyayū bit Jesus iwaruat muwēnuwēn eywebe. Te'e ma eycokcok ixeyū ekawēn kay. Oceju juk adi Deus biōġbuk oceġuwēnuwēn eywebe. Eymuġuykuku ojuyayū bit ibiōġbuk iwaruat muwēnuwēn eywebe. Inaka te'e ma eycokcok ixeyū ekawēn kay. Oceju juk adi kawēn idipat acā oceġuwēnuwēn eywebe. Eymuġuykuku ojuyayū bit kawēn iwaruat muwēnuwēn eywebe.

— Iġop ma kawēn idipat — i napa ma e'em ip eywebe.

Inaka te'e ma eyetabut ixeyū ekawēn kay.

⁵ Eyxe bit ixeyū warara'acat podi ma ya'ōbuyxi jewexe ma'ġu ip Deus emumujuyū. Ōn pit ixeyū jo'i ma wa'ōbuyxiap kuġ. ⁶ Ōn pit wetaybit cîcā ġu imēnpit kawēn ām. Wetaybit cîcā bit apēn ōn e'em iam. Soat em cuk adi wetaybicap osodop ibapuk eyxe.

⁷ Ōn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima ka'ūma ma ojat eyxewi imuwēnuwēnapteim. Imēnpit:

— Paulo ya'ōbuyxiat ġu aco'i teihem'ūma kapikpiġ puye — i'ümġu juy epe'e'e owebe.

Cedag ma osodop teihem ġu imuwēn ām eywebe. ⁸ Ōn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima dinheiro mudodot'uk osodop ip wara'at ka beayū itabucayū. Jewexe ma ōn cuk adi tujupa'um'um oġuy ixeyū xewi teihem'ūma imuwēn ām eywebe. ⁹ Wuykitpitpiyū juk adi oajēm Macedōnia eipi bewi. Soat cuk adi o'tojot ip owebeam wemukaypinpūt. Imēnpuye ka'ūma ma juk adi ojoojuy eyxewi. Ikuġ'ūm pima dak “Dinheiro'in puk” i ġu oce eywebe. Pūġ em tak ka'ūma ma. Kuy bima dak juk adi ojoojuy ġu ma dinheiro eyxewi. Ġuyjom tak ojoojuy ġu ma. Puju dinheiro ojoojuy eyxewi? Ka'ūma em ma. ¹⁰ Abu ideidaat owebe? Ka'ūma ma. Teihem ġu ōn pit kawēn idipat muwēnuwēn soat pe Grécia eipi watwat pe. Icēmān ōn e'em. Napapa'ukat ġu ōn, Cristo a'ōkayat puye.

¹¹ — Ēn iojuyjuyūk ġu ocexewi ocekukpin ġu exe buye — i te'e ma eyju e'em owebe.

Eykukpin cîcā oxe. Deus itaybit iboam.

¹² — Pauloyū jo'i oceju dak kapikpiġ — i'e ojuy ip jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Ōn pit teihem ġu kawēn idipat muwēnuwēn. Imēnpuye ibo i'e ba'ore cebe ip, imuwēnuwēnaptei bubum ip puye. Ġuyjom tak teihem ġu oġuwēnuwēn. ¹³ Ixeyū bit icēmān ġu Deus emumujuyū. Jewexe ip Deus emumujuyū.

— Ya'ōbi oceju dak Deus ekawēn muwēnuwēn — i e'em ip napa ma.

Warara'acayū muḡuykukukum ip oceju dak Cristo emumujuyū iam.

¹⁴ — Apēn kuka itabut o'e ip imuḡuykuku'ukayū a'ō kay Corinto kay beayū? — i'Ūmḡu ōn pit e'em owebe ma.

Satanás pit cewemuwexat put Deus ekawēn tojtjt'ukat co'ian. Deus ekabia daḡwiat co'ian cewemuwexat put wuymuḡuykuku ojuy. ¹⁵ Imēnpuxim cebekitkit tak cewemuwexat put xipacat muḡēḡē'ukat co'iaiyūm wuymuḡuykuku ojuy. Ipi'ūm puje bit, xipat'ūm cīcāat je'jat ip wuymuḡuykukukuapteim. Cedaḡ ma Deus ideida cebe ip.

¹⁶ — “Paulo yadaodao,” i'ūmḡu juy epe'e — i ōn e'em waram eywebe.

Wadaodao eyxe bima dak cuy wa'ijom ma epe'e. Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū buxim ōn tak e'em eywebe “Xipat cīcā ōn” i. ¹⁷ Wuykukukat a'ōbi ḡu ōn kawēnwēn eywebe ḡasū bit—wukpiwatpi ma. “Xipat cīcā ōn” i'e'em pima yadaodaoat puxim ma ōn tak kawēnwēn. ¹⁸ Warara'acayū e'em — Xipat cīcā ōn — i eywebe, ya'ōbuyxian pin ip eyxe buye.

Imēnpuxim ōn tak: — Xipat cīcā ōn — i oce eywebe. ¹⁹ Jewexe ma eyetaybit cīcā. Yadaodaoayū jo'iaiyū kay jījā bit eyju! ²⁰ Eyaḡuy'ūm cīcā. Ixeyū kay jījā eyju, ya'ōpuruḡ cīcā ma'ḡu eymujujum ip; ey mudadaybotbon ma a'ḡu ip; ey muḡuykukukum ma a'ḡu ip; warēmtaḡ ma a'ḡu ip eykuḡ; eyukpiokakakam ma a'ḡu ip eykuḡ. ²¹ Oceju bit cuk a'ḡu ocesūsūn ocesop eykuk am imēn.

Warara'acayū e'em: — Xipat cīcā ōn — i eywebe.

Ixeyū buxim ōn tak jeymukūyjo ōn ḡasu ōn xipat cīcā iam. Eyetaybit ōn yadaodaoat puxim kawēnwēn iam.

²² — Hebreuyū bit oceju icēmān — i'e'em ip eywebe jewexe Deus emumujuyū.

Ōn tak ibiat ma.

— Israel naxeḡebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

— Abraão naxeḡebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

²³ — Cristo buywatwat'ukayū bit oceju — i'e'em ip eywebe. Ixeyū bodi ma ōn pit Cristo buywatwat'ukat xipacat. Ixeyū bodi ma juk adi ocekapikpik cīcā Cristo beam, yadaodaoat puxim ma'ḡu ōn kawēnwēn ḡasū eywebe. Ixeyū muōmōmap podi ma juk adi omuōmōmōm ip daomūnmūnap'a be. Ade em juk adi ip wukxabiokakaka ixee muḡēḡēbum. Ade em ma oje'ū pinpin. ²⁴ Cinco em Judeuyū kukuk'ukayū wukxabiokaka ixee muḡēḡēbum—icaat yabi beatpum. Ade em wukxabiokaka ip—39 em ma. Soat em ip ibūrū em ma wukxabiokaka. ²⁵ Ebapūḡ em cuk adi wukxabiokaka im Roma ka kukat ebekitkit. Pūḡ em cuk adi wabuḡbuḡ ip wita'am okay itakomaayū. Ebapūḡ em cuk adi oakōmkōm tiboḡati be kobexixi epiriḡ puje—odujowat ojuyat epiriḡ puje. Pūḡ em pit tibi'adopa daḡ ojeku—kabiabun, iximabun tak. ²⁶ Soat kaka daḡ cucum pima ade em cuk adi waoka ojuyap cocom ojekuku. Idibi adi o'tiōm ukā be bima adi oje'ū pin tiboḡ puje. Ibukurukayū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. Obadipyū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop—Judeuyū kukuk'ukayū. Judeu'ūmayū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop ade em ma. We'ū pinap cocom cuk adi ojekukuku ikaboḡatka daḡ, uk'a'ūmat taḡ tak, tiboḡcīcāati daḡ tak. Jewexe obureyū dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. ²⁷ Soat em cuk adi ocekapikpik cīcā. Soat em odaobire juk adi ojekukuku wekapikap taḡ. Xexen'ūma juk adi ojekukuku. Ade em cuk adi ojekukuku oxat'ūmḡu, odotiūm tak, oxexecap'a'ūmḡu dak. ²⁸ Imēn

ma òn jekukum ipiatpi'ajojom. Wağuybabi'üm tak itabucayü kuğ—soat ka beacat kuğ—Jesus ekawën kayayü kuğ cedağ ma paxi a'ğu ip jekukum iam. ²⁹Itabucat warëmtağ ma oeku bima, òn tak ixë buxim ma oğuycüğ kuka oce. Ikërëat muğë buje dak, òn tak wağuybabi'üm cîcâ oce ip ikuğ.

³⁰Ade em wa'òbaca'ümap ibapuk e'em soat pe. “Xipat cîcâ òn” i'e ojuy bima, wa'òbaca'ümap kuka oğuwën. ³¹Deus itaybit òn napa ğu e'em eywebe iam. Ixë ma wuykukukat Jesus Cristo ebya.

— Soat podi ma ên xipat — i wuyju e'em cebe—Deus pe.

³²⁻³³ Òn Damasco ka be bima ibo ka kukukat oaoka ojuy o'e. Imënpuye jeka wiwi'ukayü o'ğuju jeka ekorara exintbi wiwi am odaomünap ojuy. Obureyü bit cuk adi odaxijo. Pağeiro'aboğ pe ip omukop ika ekorara tok tağwi. Imën ocenapön waoka ojuyacat xewi—Aretas a'òbi ika kukukat xewi.

12 Te'e ma wuyju e'em:

— Xipat cîcâ òn — i warara'acat pe. Imënpit puk jeymuküyjo òn xipat cîcâ òn iam. Ade ma juk adi ojojojo wexey jo'iat pe idip cîcâat. Wuykukukat tak cuk adi soat ma o'ğubapukpuk owebe omutaybit am. Iboap cuy oğuwën xipat cîcâ òn iam eymuküyjo am. ²Kuy bima Deus cuk odujuu jewekay kabi kay—bodiat ka kay. Kuy quartoze koato o'kap pima juk adi odujuu. Òn xe'e odujuu? Wexeybi ğu xe'e odujuu? Wetaybit ğu toto. Deus acâ itaybit. ³Dao ma juk adi odujuu ikadip cîcâatkay kay Deus tütüyapka kay.

Òn xe'e odujuu? Wexeybi ğu xe'e odujuu? Wetaybit ğu toto. Deus acâ itaybit — i òn e'em waram.

⁴Kawën idip cîcâat cuk adi oya'ïjojo ibodi. Imuwën pa'ore eywebe iboap. Ka'ümğü wuya'ò kawën iboam eymuküyjo am.

⁵ — Xipat cîcâ òn — i kuka oce warara'acat pe, iboap ojojojo buye.

Imënpit obu'u imën i'e am. Soat xe e'em ibapuk wa'òbaca ğu iap.

— Xipat cîcâ òn — i'ümğü oce warara'acat pe. — Wa'òbuyxi ğu òn — i acâ oce cebe ip.

⁶“Xipat cîcâ òn” i'e pin pima bit wadaodao ğu kuka oce. Napa ğu kuka oce eywebe. Icëmân kuka oce. Kuy juk wekukuap epejojojo. Wekawën tak cuk kuy epeye'ïjojojo. Òn xipat ğu ma'ğu eyxe bima bit, “Xipat cîcâ òn” i ğu oce eyağuymuwarurun am okay i'e am.

⁷Idip cîcâat cuk adi ojojojo wexey jo'iat pe. Imënpuye:

— Jeweweju yoboğan pin cîcâ aco'i je'e Paulo — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imënpuye soat em òn jekukum owâtaxipi jewexe oboğan o'eap puxim. Ipiatpi'ajojom òn jekukum. Deus a'òbi acâ Satanás cuk omuwâtaxipin. Deus a'òbi ma owâtaxipi òn jekukum jewexe oboğan o'eap puxim.

⁸ — Owâtaxipiat eju'uk owebewi — i juk adi ocece wuykukukat pe. Ebapüğ em cuk a'ğu oce cebe imën.

⁹ — Oju'uk ğu ewâtaxipiat — io'e owebe. — Soat em pit òn xipan jekuk — io'e. — Wa'òbacaap oğüm ewebe — io'e. — Wara'at kay ğu bit eğuy — io'e. — A'òbaca'üm pima, biğ ma wa'òbacaap ejat — i juk o'e owebe.

Imënpuye wa'òbaca'ümap kuğ ma ocokcok.

— Wa'òbaca òn pit — i'ümğü òn e'em warara'acat pe.

Cristo soat kabia ja'òbacaap ümüm owebe wa'òbaca'üm puye. Imënpuye ocokcok cîcâ wa'òbaca ğu ma'ğu. ¹⁰Soat em ocokcok òn e'em wa'òbaca ğu ma'ğu; okay'ümayü

dak a'ġu omuymuy ma; yopīt ma dak a'ġu ōn jekukum ikuġ; itabut'ūmayū dak a'ġu ipiatpi'ajojoan owebe; xipāt'ūmat tak a'ġu jebapukpuġ owebe. Imēn ma ipi-atpi'ajojom ōn jekukum Cristo a'ō daġ ōn jekukum puye. Inaka soat em ocokcok ōn e'em. Waōbaca'ūm pima, wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm owebe buye.

¹¹ Xipan kuka a'ġu eyju bit omuwēnuwēn. Imēnpit xipan ġu eyju omuwēnuwēn. Imēnpuye yadaodaoat puxim ōn ma xipan jewemuwēnuwēn eywebe. Ka'ūma jo'i ma ōn eyxe. Jewexe Deus emumujuyū bit ijo'i ip eyxe. Ajo muġēġēm ip imuġē ba'ore owebe iat? Ka'ūma ma. ¹² Ōn eyxe bima juk adi Deus a'ōbacaap oġubapukpukpuk eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe imubapuk pa'oreat tak cuk adi oġubapukpukpuk soat etabutpe eyetabutpe. Iboap mubapuk puje eyetabēġbēġ epesop ijojom idip cīcā eyxe buye. Wuycipeġe ġu juk adi oġuy iboap mubapuk am eywebe. Iboap coco buje juk eyetaybit epesop ōn Deus emumuju iam Deus emumuju acā iboap mubapukpuġ puye. ¹³ Wara'atka be bima juk adi wemumukaypinput ūmūm'uk osodop ip owebe ibo ka watwat—itabucayū. Eyxe bima bit cuk iojuyjuy'uk ġu oġuy eyxewi. Apēnpuye “Paulo jemumukaypinput ojujuy'uk ġu wuyxewi,” i eyju e'em eyewewebe?

— Wuykay ġu xe'e? — i te'e ma eyju e'em.

Imēn ġu bit cuy epe'e. Eykay ma'ġu ōn.

¹⁴ Xepxep em cuk ojeku eyjom. Ġasū dak waram oju pin eyjom. Eyju bit cuy ojuaptei epeteida ġu. Eyedinheiro kay ġu ōn. Eykay acā ōn okay am. Webek-itkit puxim eyju. Bekitkiyū ma jedinheiro muxipanpan ġu jebay beam, jexi beam tak. Aġokatkayū bit jedinheiro muxipanpan jekpotpoyū beam, jedaxiyū beam tak. ¹⁵ Ocokcok cīcā soat obubut ūm ām eywebe eybuywat am. Obu'u ġu we'ū ām tak eybuywacap ojujuy. Biġ ma ōn eykay e'em. Eyju ġu xe'e biġ ma okay ġu e'em?

¹⁶ Soat ma aco'i eyju e'em eyewewebe: — Icēmān wuyedinheiro aġu'ūm ġu Paulo beam — i.

Pūġ pit aco'i je'e napa ma:

— Ixe bit cuk adi ocemuġuykukuku — i. — Ixe juk adi ade aco'i o'tujupa'um ocexewi napaap tomuju ma — i dak aco'i je'e napa ma.

¹⁷ Eymuġuykukuap ojujuy ġu dak obureyū juk oġuju eykay. ¹⁸ Tito juk oġuju eykay. Wara'at tak wuykitpit cuk oġuju eykay. Ajo dak ip o'tujupa'um eyxewi jebubun? Ka'ūma ma! Ōn, Tito dak jewejojo'i ma oceju. Cedaġ ma oceju jekukum. Warara'acat muġuykukuku'uk ġu oceju.

¹⁹ — Pauloyū jewedayoyom ocewebe, yoboġan pin puye — i te'e ma eyju e'em. Jewedayoyom ġu oceju bit. Cristo a'ōbi oceju kawēnwēn eywebe Deus etabutpe. Oburereyū, eykukpin ocexe. Soan ma oceju e'em eybuywat am acā. ²⁰ Eykay wajēm puje iwarum ma aco'i ōn jeydobuxik. Apēn ōn cekay iap co'i ġu aco'i ōn jeydobuxik. Eyju dak imēn ma odobuxik. Apēn eyju cekay iap co'i ġu aco'i eyju odobuxik. Jawa'ōxixiġ aco'i ōn jeydobuxik, eyetabutkarey dak eyewewekay, eyetakomāmā dak eyewewekay. Warara'acat kay dak eyju ġebum ġu—eyewewekay acā. Jewemuymuy aco'i ōn jeydobuxik, eyekawēnkērē dak, yoboġan pin tak. Pūġ taġ ġu dak aco'i eyju jekukum—wara'at taġtaġtaġ ma. Imēn ōn eydobuxik puje oġuycūġ cīcā oce eykay. Jeymukorēm tak ōn. Owebe eymukorēm puje eyju dak eyġuycūġcūġ epe'e.

²¹ Waram eykay wajēm puje oġuycūġ cīcā oce eykay. Pūġ ġu ey'in cuk adi ikērēat o'ġuġē kuy bima. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk osodop ip, warara'acat itop eju dak. Ibu'un pa'ore ma e'em ip ikērēat muġēġēap kuġ. Cepere ba'ore ma cebe ip. Imēnpit iġuycūġ'ūma e'em ip ikērēat muġēġēap kay. Ibu'u ġu o'e ip ikērēat muġē

ām. Imēnpuye oḡuycūḡ cīcā oce Deus etabutpe ikērēat kay acā eyju ḡebum puye, ade em ma'ḡu ōn eyawēwēm. Deus omuḡebu ajo ḡu ōn iap kay.

13 Kuy xepxep em cuk adi eyjom ojeku. Waram ḡuto ōn eyjo ojuy. Imēn e'em Deus ekawētup:

Pūḡ pe warara'acat muwara buje wuyetabut ḡu cekay, i. Xepxepayū be, ebapūḡayū be dak imuwara buje bit, wuyetabut cuy ace'e cekay, i. Imēnpuye koap cuy bit ōn jeymukorēm. Xepxepayū, ebapūḡayū a'ījo'ūm pima bit, ōn jeymukorēm ḡu. ² Xepxep em kuy ojeku eyjom. Waram wajēm puje wa'ōdim ḡu ōn jeymukorēm—wa'ōpuruḡ ma. Abu itabotaidabotbon je'e eykay? Ka'ūma ma. Kuy bima ade em cuk adi ocece eywebe imēn. Ḡasū dak ḡuto imēn ma oce. Imēn ma ōn e'em soat kuy bima ikērēat o'ḡuḡē'īayū be. Soat pe dak ey'in imēn ma ōn e'em ikērēat muḡēḡē'ukayū be. ³ Eyetaybit epe'e ōn Cristo a'ōbi e'em iam. Eyetaybit ḡuḡūn ḡu epe'e iboam. Eyetaybit cīcā ma. Cristo ya'ōbaca'ūm ḡu eykuḡ—ya'ōbacam ma. Soat em ja'ōbacaap mubapukpuḡ eywebe. ⁴ Korosa be je'ū buje ya'ōbaca'ūm osunuy. Ḡasū bit itait ma'ḡuto o'e. Deus ixe'ūm o'ḡutait ja'ōbacaam soat podi ma ixe ya'ōbaca buye. Ipi daḡ pima oceju dak ixe buxim oca'ōbaca ḡu. Ceweju mūḡ'i bima bit, ya'ōbacaap kuḡ oceju e'em. Eybuywat am tak ya'ōbacaap kuḡ oceju.

⁵ Eyekukuap kay juy ḡebum epesop Cristo ekawēn taḡ paxi oceju jekukum iap kay.

— Wuyetabucap taḡ paxi wuyju jekukum? — i juy epe'e'e eyewewebe.

Cristo a'ōbacaap kuḡ tu eyju jekukum? Jewexe du eyju Cristo ebekitkiyū? Eyetabucap epere'ūm pima, eyetaybit cīcā Jesus Cristo wuywebe nuynuy iam. ⁶ Eyetaybit aco'i ocetabucap ocejepere ḡu iam. Icēmān Cristo ekawēn taḡ oceju jekukum.

⁷ — Bay, soat em cuy Corinto ka beayū buywatwan eḡuy ixeyū be ikērēat muḡēap puxim — i ōn e'em Deus pe.

Imēn ōn e'em cebe warara'acayū be “Pauloyū cedaḡ ma Corinto ka beayū o'ḡutaybitbin” i'e'eap ojuy ḡu—eywebe cedaḡ ma jekukuap ojuy acā. “Pauloyū warēmtaḡ ma Corinto ka beayū o'ḡutaybitbin” i warara'acat e'em pima bit, ak'arit ma oce cekawēn kay. ⁸ Abu kuka kawēn icēmat tak o'ḡu'ūm? Ka'ūma ma. Imu'ūm pa'ore. Iba'ore ḡu bit ocewebe kawēn icēmat taḡ oceku am. ⁹ Eyju eyetabut cīcā bima, ocecokcok oce'e oca'ōbaca ḡu ma'ḡu warara'acayū xe. Imēnpuye:

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Corinto ka watwat pe ikērēat kay'ūmayūm je'e am — i oceju e'em Deus pe.

¹⁰ Wajēm awap eymukorēmaptup mubarararaḡ ōn wajēm puje dak eymukorēmap puxim. Obu'u wa'ōpuruḡ eymukorēm ām wuykukukat a'ōbi. Ixe juk ja'ōbacaap o'ḡūm owebe eymukorēm ām ḡu—eybuywat am acā. Owebe o'ḡūm eybuywat am biḡ ma kūyjobit am jebiōḡbuk a'ō kay am.

¹¹ Ibūrū ma buk, okitpitpiyū. Soat em cuy epesop ḡebum ikērēat muḡēap puxixim. Eya'ōpicūḡcūḡ wa'ō kay. Jewaḡuycom cuy epesop eyeweweju. Kaba'ūm cuy epesop eyewekuḡ. Deus ma wuymutaybitbin warara'acat kuḡ xipan am. Ixe dak wuyaḡuy-mubabibin soat em. Ixe juy soat em je'ku eyweju.

¹² Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

— Kato'i juy cebe ip — i'e'em eywebe soat oxeayū itabucayū.

¹³⁻¹⁴ — Xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. — Eykukpin cuy ixeyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe. — Ixeyū burerem cuy eḡuy soat em — i ōn e'em Deus biōḡbuk pe.

Ibūrū ma.

GALÁCIA EIPI WATWAT PEAPTUP PAULO EMUMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹⁻²Galácia eipi watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum—Jesus Cristo kayayũ beaptum. Òn Paulo. Ijodiat ġu juk onomuwā Jesus Cristo emumujum. Deus warara'acat pe ġu onomuwāat Jesus Cristo emumujum.

Jesus Cristo ma juk o'e owebe: — Wekawēn muwēnuwēn'ukan cuy ece — i. Ixe ebay dak imēn o'e owebe—Deus ma. Ixe Deus waram Jesus Cristo o'ġutait ce'upap tomukadi. Kato mujum òn eywebe ijudup pe. Soat e'em kato'i eywebe oxecat tak—Jesus kayacat—wuykitpitpiyũ.

³ — Bay, xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ aġuymubabibin cuy eġuy — i òn e'em cebe ip.

⁴ Cristo oe'ũ ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Oe'ũ wuywebe Deus kay'ūmat ekukuap tağ wuyekuap puxim. Jeweweju ma oe'ũ. Oe'ũ Deus bikuyap tağ—wuyebay bikuyap tağ. ⁵ Imēneju:

— Bay, soat podi ma ēn edipap kuğ — i juy ace Deus pe. — Bay, soat podi ma a'ōbaca — i dak cuy ace cebe. Soat em ma juy imēn acece cebe.

⁶ Wağuybabi'ũm'ũm cīcā eykuğ! Ibun ġu eyetabut Deus kay. Ġaxīn ma jeyağuyba'ũm cekay. Kuy ġu juk eyetabut epesop cekay. Ixe juk eynaē jebekitkiyũm. Jekpot kukap co'i xipan eykuğ—Cristo kukap co'i. Eyju bit eybu'u ġuto epesop cekay. Warara'acat ekawēn kay dak eyju ġasũ bit.

— Ijop ekawēn kawēn idipat ocexe — i eyju e'em te'e ma.

⁷ Warara'acat ekawēn pit kawēn idipat ġu—Jesus ekawēn acā. Warara'acayũ bit eymu'ukpiceğēn ojuy. Eymubu'un ojuy ip Jesus ekawēn kay. Cristo ekawēn muwarururun ojuy ip. Imēnpuye wağuybabi'ũm'ũm cīcā eykuğ. ⁸ Kuy juk adi kawēn idipat oceğuwēnuwēn eywebe—Jesus ekawēn. Ġasũ bit kuka wara'at ekawēn ma oceğuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka oce'e eywebe napa ma. Imēn oce'e buje, Deus kuka ocemuju ipiat'ajojoap kay. Ġasũ bit kabi bewiat kuka wara'at ekawēn o'ğuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka o'e eywebe napa ma. Imēn i'e buje, wũy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ⁹ Kuy juk iboap oceğuwēn eywebe. Imēnpit ġuto waram oceğuwēn eywebe. Kuy bima juk adi eyetabut epesop kawēn idipat kay. “Ijop ekawēn ma kawēn idipat” i'e'em napa ma wara'at ekawēn ma imuwēn puje, wũy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ¹⁰ Òn pit ijodiat mucokcok pin ġu oce. Deus mucokcok pin acā òn pit. Warara'acayũ be “Paulo xipat cīcā” i'e'eap kudadam ġu òn. Ijodiatat mucokcok pin pima, kuka Cristo a'ō kay kũyjobican ġu oce!

¹¹ Okitpitpiyũ, ijodiat ekawēn muwēnuwēn ġu bit òn. Ijodiat ekawēn ġu ma i ġuto òn e'em eywebe. ¹² Ijodiat ġu juk kawēn idipat o'ğuwēn owebe. Ka'ũma ma juk omutaybitbin ijodiat pit. Jesus Cristo acā juk adi omutybitbin.

¹³ Judeuyũ etabucap co'i wetabun puje, juk adi ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayũ be. Kuy eyetaybit apēn cuk adi ojekukuku iam. Wetakoma jĩjā juk adi oğuy ixeyũ kay. Yaoka ojuyjuy ip cuk adi oğuy. Imēn cuk adi ojekukuku Jesus Cristo

odopabijuk'üm pima. ¹⁴ Wağuywağoyū bodi ma juk adi wetabut oğuy Deus kay. Judeuyū babim cuk adi wetabut oğuy. Cebodi ma ip we'ajojoyū'üm'üm ekawēn tağ cuk adi jeku ojuyjuy oğuy.

¹⁵ Deus pit cuk onaē jekawēn muwēn ām, warara'acat podi ma ixē xipan okuğ puye. Okap awap ma juk onaē. ¹⁶ Ixē juk jekpot o'ğubapuk owebe.

— Okpot cuy eğuwēnuwēn Judeu'ūmayū be — i juk adi o'e owebe. — Kawēn idipat cuy eğuwēnuwēn cebe ip — i juk adi o'e o webe.

Imēn i'e buje, ka'ūma kay ma juk oju wawē ām. ¹⁷ Jerusalém ka be dak cuk oju ġu Jesus emumujuyū eju kawēn ām—kuy bima Deus o'taē'iyū eju kawēn ām. Ixeyū be wawē ām ġu juk oju. Arábia eipi kay bit cuk oju. Ġuyjom acā juk ocepit Damasco ka kay. ¹⁸ Ebaṗūğ koato kap puje juk oju Jerusalém ka kay Pedro jom. Xepxep esemana ma juk adi oğuy cexe. ¹⁹ Warara'acayū bit cuk ojojojo ġu Jesus emumujuyū. Tiağo acā ġuto ojojojo—wuykukukat Jesus kitpit acā.

²⁰ Napa ġu ōn e'em eywebe. Deus ojojom ijudup mubarararağ pima.

²¹ Pedro eju wekawēn epere buje, Síria eipi dağ cuk adi ojekukuku, Cilícia eipi dağ tak. ²² Imēnpuye Cristo kay itabucayū ojojojo ġu ip—Judéia eipi watwat—wara'at ka dağ ōn jekukum puye. ²³ Warara'acat ekawēn pit cuk ip o'jojojo kuy.

— Paulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat wuywebe — i'e'em warara'acayū itabucayū jewewebe. — Jesus kay wuyetabucap mu'üm ojuy osunuy — i'e'em ip. — Ġasū bit ixē dak Jesus muwēnuwēn o'e! — i'e'em ip. — “Jesus kay juy eyetabun epesop!” i'e'em ixē ma — i'e'em ip.

²⁴ Wawēğ co buje:

— Bay, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip Deus pe. — A'ōbacaam cuk Paulo eğutabun ekpot kay — io'e ip cebe.

2 Catorze koato kap puje, ocepit Jerusalém ka kay. Barnabé eju oju. Tito dak otujowat oweju. ² Ibo ka kay oju “Jerusalém ka kay juy eju” i juk adi Deus o'e owebe buye. Jesus kayayū kukuk'ukayū o'je'awero wa'ġo am. Warara'acayū eju ġu juk ocekawēn—ixeyū eju acā. Apēn cuk adi kawēn idipat oğuwēnuwēn Judeu'ūmayū be iap oğuwēn cebe ip. Apēn cuk adi ixeyū oğutaybitbin iap tak oğuwēn ma. Obu'u juk adi oğuy ixeyū be “Te'e ma juk adi eğutaybitbin ip cedağ'ūma ēn imutaybitbin puye” i'e am owebe. ³ Wuykitpit Tito juk otujowat owebe. Judeu ġu ixē.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyū'üm'üm pabi dağ—Deus ekawēn tağ — i'ümğū o'e ip itabucayū kukuk'ukayū ma—Judeuyū ma.

⁴ Warara'acayū bit oōm oce'aweroroap'a be, o'ğukūyjo ġu ma'ğū ip. “Oceju dak ocetabut Jesus kay” i napa ma e'e'ukayū oōm ip ocekawēn co am oca'ōxikap ojuy. Jewemukorēm ojuy ip.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ — io'e ixeyū ma. — Apēnpuye dak eybu'u wuydobuyū'üm'üm pabi dağ jekum Jesus eju mūğ'i eyeku buje? — io'e ip ocewebe. — Imēn cūğ ġu Deus xe — io'e ip ocewebe. — Wuydobuyū'üm'üm pabi dağ cuy epeku, Jesus kay a'ğū eyetabut ma — io'e ip ocewebe. ⁵ Ixeyū ekawēn kay ġu bit oceju—pūğ em tak ka'ūma.

— Ha'a wuydobuyū'üm'üm pabi dağ cuy ajeku cūğ ma wuy'e am Deus xe — i'ümğū juk adi oce'e oceju bit.

Imēn oce'e buje, kuka juk kawēn idipat oceğuarurun. Ijo'i ġu kuka juk o'e. Imēn oce'e buje, eymuğuykuku kuka juk oceju.

⁶ Igo'a be o'je'awero ip itabucayū kukuk'ukayū. Soat xe ya'öbuyxi ip osodop. Yoboğ ğu ip oxe bit ijodiat pit. Deus kacūğ kay ğu ağ—badi acā. Iisuan ğu ixeyū bit omutaybin.

— Wara'an pit cuy eğutaybin Judeu'ūmayū — i'ümğü o'e ip owebe. ⁷ — Deus cuk Paulo o'jomuy kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be. Judeuyū be bit Pedro o'jomuy kawēn idipat muwēn ām — io'e ip jewewebe.

⁸ Deus ja'öbacaap o'ğüm owebe jekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be. Ixe emumuju ōn. Judeuyū be bit jekawēn muwēn ām ja'öbacaap o'ğüm Pedro be.

⁹ — Deus Paulo mujujum jekawēn muwēn ām Judeu'ūmayū be — io'e ip itabucayū kukuk'ukayū—Tiago, Pedro dak, João dak.

Imēnpuye juk ip obumukuğ. Barnabé bumukuğ tak ip jeburerexi ip puye.

— Judeu'ūmayū be eyju ma juy Jesus ekawēn epeğuwēnuwēn. Ocejū bit cuy Judeuyū be oceğuwēnuwēn — io'e ip. ¹⁰ Pūğ ma ip ocemuğebu. — Ğebum cuy epe-sop tadaybotbocayū kay—itabucayū kay—ocexeayū kay — i juk o'e ip ocewebe. — Dinheiro'in cuy epeğudot cekay ip, ka'ūma kuğ puye — i juk o'e ip ocewebe.

Ōn tak ocokcok cīcā oce imudot am.

¹¹ Ğuyjom ma Pedro oajēm ocekey, ocejū Antioquia ka be bima. Ōn pit xeku oğukorēm warara'acayū etabun ma, warēmtağ ma jekukum puye. ¹² Tiago jebureyū o'ğudot ocekey. Antioquia ka be ip oajēm. Ixeyū ajēm'üm pima, Pedro jekōnkōn'uk osunuy itabucayū eju—Judeu'ūmayū eju—Judeuyū babi dağ jekuku'uk'ūmayū eju—taypu'ağobixeedakatkat'ūmayū eju. Tiago bureyū ajēm puje bit, ibu'u o'e jekōn ām ceweju ip—Judeu'ūmayū eju. Iparara osunuy Judeuyū buxim— “Judeu'ūmat jedaypu'ağobixeedakacan cuy cūğ ma i'e am Deus xe, itabut ma'ğu ip Jesus kay” i'e'e'ukayū buxim. ¹³ Imēnpuye Pedro buxim o'e ip warara'acayū Judeuyū. Pūğ tağ ma oeku ip jeweweju Judeuyū. Jeparara pibun ibu'u o'e ip Judeu'ūmayū eju jekum. Barnabé dak ixeyū buxim iparara o'e. Pūğ tağ ma oeku Judeuyū eju. Judeu'ūmayū eju bti ibu'u o'e jekum jeparara pibun. ¹⁴ Cūğ ğu o'e ip jekukum. Kawēn idipat tağ ğu ip jekukum o'e. Iboap co buje juk ocekawēn Pedro eju warara'acayū etabutpe.

— Ēn Judeu — i juk oce cebe. — Inaka Judeu'ūmat co'i ēn jekukum — i juk oce cebe. — Judeu ekukuap puxim ğu ēn jekukum — i juk oce cebe. — Apēnpuye dak ēn e'em Judeu'ūmayū be “Judeuyū babi dağ cuy epeku!” i? — i juk oce cebe.

¹⁵ Ocejū bit Judeuyū ocekapap pin ma.

— Ikērēat mujurügrüğ'ukayū Judeu'ūmayū — i ocejū e'em, ocedobuyū'üm'üm ekawēn tağ ğu ip jekukum puye.

¹⁶ Wuyju bit kuy wuyetabut Jesus Cristo kay. Deus xe wuyju cūğ ma wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ wuyekuap tomuju ğu—wuyetabucap tomuju acā. Deus xe wuyju cūğ ma wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ jekukum puye ğu—wuyetabut puye acā. Ka'ūma ma cūğ ma Deus xe jedobuyū'üm'üm ekawēn tağ jekuap tomuju.

¹⁷ — Cristo kay wuyetabun puje acā cūğ ma acesop Deus xe, wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ jekukum ğu ma'ğu wuyju — i wuyju e'em.

Imēn i'e buje, ibapuk e'em soat pe Judeu'ūmayū jo'i ma wuyju dak ikērēat muğēğē'ukayū iap. Ibu'u ğu paxi Cristo je'e wuywebe ikērēat muğē ām? Ibu'u ma! Cedağ ğu cexe. Ijo'i ğu cexe.

¹⁸ — Wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ wuyekukuap tomuju ğu wuyju cūğ ma Deus xe—wuyetabucap tomuju acā — i'e'e'uk cuk adi oğuy. Imēnpuye “Wuydobuyū'üm'üm ekawēn tağ cuy ajeku cūğ ma wuy'e am Deus xe” o'e buje, kuyat

wekawên kuka ocepere, wuydobuyũ'üm'üm pabi dak kuka oğupubutbun. ¹⁹ Iba'ore owebe cûğ ma i'e am Deus xe wuydobuyũ'üm'üm ekawên tağ wekuap tomuju. Deus ekawên tup cocom cuk wetaybin iboam. Iba'ore soat pe wuywebe soat iboap ekawên tağ jeku am. Wuydobuyũ'üm'üm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cûğ ma Deus xe ibima apêğâm Cristo oe'ü korosa be? Ka'üma âm ma! ²⁰ Jekpiwan ma Jesus oe'ü korosa be owebeam iap kay wetabut pima, obikuyap tağ ğu ôn jekukum. Cristo biôğbuk omuy owebe. Kuyje wekukukuap kuy ocepere. Deus ipot kay wetabucap eju ôn jekukum ğasû bit. Ixe ipot jekpiwan ma oe'ü we'üap puxim, okukpin cîcâ cexe buye. ²¹ Deus ibikuy soat kuk am xipan.

— Okuğ ğu juy! — i'ümğü ôn pit e'em cebe. Ôn pit imên ğu e'em. Wuydobuyũ'üm'üm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cûğ ma Deus xe ibima, apêğâm Cristo oe'ü korosa be? Ka'üma âm ma!

3 Galácia eipi watwat, eyağuyba'arêm cîcâ! Abu dak cuk eymuğyukuku? Abu dak cuk eymubu'un kawên icêmat tağ eyekuap puxim? Apên Jesus Cristo oe'ü korosa be iap cuk adi oceğuwên eywebe. Ibapuğ ma juk adi oceğuwên eywebe. Imênpuye juk adi eyetabut cîcâ epesop cekay. ² Pûğ ğu buk oğuwên eywebe. Deus jebiôğbuk o'ğüom eywebe wuydobuyũ'üm'üm ekawên tağ eyekuap puye ğu! Ibiôğbuk oôm eywebe apên Cristo oe'ü iap ekawên eyetaybit puye; iboap ekawên kay eyetabut puye dak. ³ Eya'ôbacaam ğu juk epesop Deus ebekitkiyüm—Deus biôğbuk a'ôbacaam acâ. Ğasû bit:

— Wuya'ôbacaam ma ixe a'ô dağ ajeku — i eyju e'em te'e ma.

Eyağuyba'arêm cîcâ dak epesop. ⁴ Kuy bima juk adi eyetabut cîcâ epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ğu ip eywebe itabut'ümayũ. Ğasû bit xe'e jeybu'un cekay? Te'e ma du juk adi ipiat epesupi'ajojo? Iba'ore! ⁵ Deus cuk adi jebiôğbuk a'ôbacaap o'ğüm eywebe. Ixe a'ôbacaam wuywebe i'e ba'oreat cuk adi epeğubapukpukpuk soat etabutpe. Ja'ôbacaap o'ğüm eywebe wuyawêwêap ekawên tağ eyju jekukum puye ğu. O'ğüm eywebe eyju Deus ekawên kay jîjâ buye, cekawên kay eyetabut puye dak.

⁶ Abraão etabucap puxim eyju dak cuk adi eyetabut epesop Deus kay. Imên Deus Abraão o'ğuwên: — Ixe juk adi itabut cîcâ osunuy okay — i. — Imênpuye cûğ ma osunuy oxo i.

⁷ Ixe-buxim itabucayũ Abraão naxeğebitbicayũ Deus xe, Judeuyũ ğu ma'ğu ip. Iboam cuy eyetaybin. ⁸ Deus cuk adi o'e jewebe ma:

— Ğuyjom cûğ ma jeedop ip oxo warara'acayũ dak—Judeu'ümayũ — i. — Itabun puje ip cûğ ma jeedop ip oxo Judeuyũ jo'i ma — i juk adi o'e jewebe ma.

Imênpuye imên e'em Deus ekawên tup:

“Ôn ma xipacat oğüm soat ka watwat pe, ên etabut okay buye,” i'e'em Deus Abraão be, i.

Imên Deus kawên idipat o'ğuwên Abraão be xipacat üm awap soat ka watwat pe.

⁹ Abraão itabut cîcâ osunuy Deus kay. Imênpuye Deus xipacat o'ğüm cebe. Ixe-buxim soat itabucayũ dak xipacat jeejat Deus xewi.

¹⁰ Imên e'em Deus ekawên tup:

Wüy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuyawêwêap ekawên tağ jekukum'üm pima, soat ekawên tağ jekukum'üm pima, i.

Imênpit iba'ore soat pe wuywebe soat ekawên tağ wuyeku am wuyawêwêap ekawên tağ. Imênpuye:

— Xipat ġu eyju oxe — i'e'em Deus soat pe— “Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyeku buje acā cūğ ma acesop Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹¹ Deus cuk adi o'e:

— Eyetabut okay bima acā, cūğ ma epesop oxe — i.

Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap puye ġu cūğ ma acesop Deus xe. Imēntak e'em Habakuque ekawēn tup—kuyjeat ekawēn tup—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn tup:

Itabucat ma cūğ ma Deus xe, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹² Imēnpit itabut'umat tak wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuy. Imēntak e'em Deus ekawēn tup:

Wuyawēwēap ekawēn tağ jekuku'ukat acā cūğ ma jeenuy Deus xe—soat ekawēn tağ jekuku'ukat, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.

¹³ — Xipat ġu ěn oxe — i'e'em Deus soat pe—ikēreāt mujurūğrūğ'ukayū be.

Cristo bit oe'ū apēn cuk adi ikēreāt ağujurūğrūğiap teida am. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Korosa eju ibamupayaat wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom ikēreāt kuğ puye, i.

Korosa eju bima: — Wūy ma juy eğuy owi ipiat'ajojom ikēreāt kuğ ěn puye — io'e Deus Jesus pe.

Wuywebe ġu imēn o'e. Jesus pe acā imēn o'e, apēn cuk adi ikēreāt ağujurūğrūğ iap kuğ puye. ¹⁴ Deus o'e Abraão be: — Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ěn etabut okay buye — i.

Jesus Cristo kay Judeu'ūmayū itabun puje, Deus xipacat je'ğūm cebe ip. Xipacat je'ğūm cebe ip korosa eju Cristo apēn cuk adi ikēreāt ağujurūğrūğ iap o'tujowat jewebe buye. Imēnpuye Deus jebiōğbuk muōmōm wuywebe wuyetabut puye. Imuōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e Abraão be iap tağ.

¹⁵ Okitpitpiyū, apēn jebapukpuğ soat kabia wuywebe iap tağ ōn jeymutaybin. Abu wuybubut je'jat wuye'ū buje iaptup mubararak pin pima, wuyju wuybutet mubarararağ ixedup pe. Wuybure dak jebutet mubarararağ ixedup pe. Xepxep putet mubararak puje, iba'ore warara'acat pe iboaptup ekawēn mupubut am. Iboaptup ekawēn muwarurun am tak iba'ore ma cebe ip.

¹⁶ — Xipacat oğūm ewebe, enaxeğebit pe dak — i juk adi o'e Deus Abraão be. “Enaxeğebitbiyū be” i'ūmğū e'em ibodup. “Enaxeğebit pe” i acā e'em. Adeayū be ġu kuka xipacat o'ğūm. Pūğ pe ma kuka o'ğūm—Cristo be ma. ¹⁷ Imēn ōn e ojuy eywebe. Deus cuk kuy o'e Abraão be:

— Xipacat oğūm soat ka watwat pe, ěn etabut okay buye — i. — Soat em wa'ō dağ ōn e'em — i juk o'e.

Ğūyjom acā wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn Moisés pe ixe be imuwēn ām jebekitkit pe—430 koato kap puje ma. Wuyawēwēap ekawēn muwēn puje bit:

— Obu'u oce xipacat ūm ām Abraão be ġasū bit — i'ūmğū o'e Deus. — Apēn cuk oce cebe iap tağ ġu oce ġasū bit — i'ūmğū o'e.

¹⁸ Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap puye Deus xipacat ūmūm wuywebe bima, apēn cuk adi o'e Abraão be iap tağ ġu kuka o'ğūm wuywebe. Imēnpit Deus xipacat o'ğūm Abraão be “Xipacat oğūm ewebe ěn etabut okay buye” io'e buye. Deus ja'ō dağ e'em soat em.

19 — Apēnpuye dak Deus wuyawēwēap ekawēn o'ḡuwēn Moisés pe? — i du eyju e'em owebe?

Ōn jeymutaybin. Wuyawēwēap ekawēn o'ḡuwēn wuymutaybit am ajo Deus bikuyap taḡ ḡu iam. Ḡuyjom kuka Abraão naxeḡebit o'kap—Jesus Cristo. Deus xipacat kuka o'ḡūm cebe ja'ō daḡ. Ikap'ūm pima bit, kuy juk adi wuyetaybit ajop soat ipi juacat kūyjobit'ūm ip Deus a'ō kay iam. Deus ma o'jekawēn Abraão be.

— Xipacat oḡūm ewebe — i juk o'e cebe.

Wuyawēwēap ekawēn muwēn pin pima bit, ijodiacat eju ḡu o'jekawēn. Koap jekawēn tojtjot'ukayū be o'ḡuwēn. Ixeyū o'ḡudot jekawēn muwēn ām ijodiacat pe. Ijodiat ma ḡuwēn iboap wuywebe. 20 Wuyju warara'acat mujujum wuybure kay imukūyjo pin pima. Imēnpuxim Deus ixeyū o'ḡudot ijodiacat mukūyjo am, ixeyū be “Ha'a, ijop ekawēn taḡ cuy ajeku” i'e am. Deus pit pūḡ ma. Wuyju imujuap wiwim ḡu Deus, ja'ōbi ma e'em puye. Wuywebe bit iba'ore imuju am. Iba'ore wuywebe “Ēn imēn ece'e. Ōn tak wara'at taḡ oce” i'e am Deus pe, ixex mujujum ḡu wuyju buye. Ja'ōbi ma: — Xipacat oḡūm ewebe — i juk o'e Abraão be.

21 — Eyetabun puje acā cūḡ ma epesop oxe — i'e'em Deus.

— Cūḡ ma epesop oxe eyawēwēap ekawēn taḡ eyeku buje acā — i dak tu e'em wuywebe?

Xepxep ekawēn taḡ tu Deus e'em wuywebe? Ka'ūma! Deus pe wuymucūḡ put wuyawēwēap ekawēn muwēn ām ibima, “Eyawēwēap ekawēn taḡ eyeku buje acā cūḡ ma epesop oxe” i kuka juk o'e Deus wuywebe. 22 Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Soat ipi watwat ikērēat kuḡ, i.

Iba'ore soat pe wuywebe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku am—soat ekawēn taḡ. Imēnpuye pūḡat kay wuyetabun puje acā cūḡ ma acesop Deus xe—Jesus Cristo kay wuyetabun puje acā. Soat ixex kay itabucayū xipacat jeejat Deus xewi “Xipacat oḡūm soat pe itabucat pe” i'o'e Deus puye.

23 Kuy bima juk adi wuyetaybit ḡu ajop wuyetabut am. Warara'acat pe wuymutaybicat wiwim cuk adi ajop wuyetabut am Jesus kay. Taomūnmūnat puxim cuk adi ajop wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy. 24 Bekitkit puxim cuk adi ajop. Bekicat kukat puxim wuyawēwēap ekawēn wuykuḡ osunuy. Ikukat bekicat mukūyjojom ixex be warēmtaḡ ma jekuap puxim. Imēnpuxim wuyju dak wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi ajekuku warēmtaḡ ma wuyekuap puxim. Cristo ajēmap wiwim cuk adi ajop. Yajēm'isum cūḡ ma acesop Deus xe Cristo kay wuyetabucam acā.

25–26 Ḡasū bit wuyetabut Cristo kay. Mūḡ'i wuyju ceweju. Ixex kay wuyetabun puje bekicakit puxim ḡu ajop. Deus ipotpoyū ma ajop yaypanayū buxim. Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu ajeku ḡasū bit. Bekicat ikukacecat puxim ḡu wuyju. 27 Eyetabun puje, kuy juk eyrubatisasanat “Jesus eju mūḡ'i ojeku ḡasū bit” i'e am soat pe. Ḡasū bit Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum. Cristo buxim epeku. 28 Cristo eju mūḡ'i jekukum pima, Judeu, Judeu'umat tak weḡūḡūn ma ip jekukum. Tei'ūma kapikpik'ukat, teibubum kapikpik'ukat tak weḡūḡūn ma ip jekukum. Aya-cat, aḡokatkat tak weḡūḡūn ma ip jekukum, Jesus Cristo eju mūḡ'i jekukum pima.

29 — Xipacat oḡūm enaxeḡebit pe — i juk adi o'e Deus Abraão be.

Cristo eykukat. Imēnpuye Abraão naxeḡebitbicat eyju Deus xe. Imēnpuye xipacat epejat Deus xewi apēn ixex juk adi o'e cebe iap taḡ.

4 Ḡebum cuy ajop apēn ipotpoyū jebay bubut pum iap kay.

— Yaypan pima acā okpot soat obubut je'jat jebubun — i'e'em cebay.

Yaypan'üm pima bit, jebay eju kapikpik'ukat co'i ma ipot. Yaypan pima acā soat kuğ jeenuy—jebay bubut kuğ. ²Yaypan'üm pima, warara'acayū bekicat kuğ imukūyjo-jom. Warara'acayū cebay bubut kuğ, cebay ekawēn tağ ma. ³Bekicat yağuy'üm bekin pima. Bekitkit puxim wuyju dak ajop wuyetabun'isum Jesus kay. Tūybe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cūğ ma acesop Deus xe iān cuk adi ajop. ⁴Imudocap kabia ajēm puje, Deus jekpot o'ğudot ijodi. Wuyjo'i o'kap ayacat'uk pewi. Wuyawēwēap ekawēn tağ cuk adi oekukuku Judeu buye.

⁵ — Iba'ore ocewebe soat ekawēn tağ jeku am ocawēwēap ekawēn tağ — i'e'e'uk ajop Deus pe. — Apēntak cūğ ma acesop cexe? — i'e'e'uk ajop wuyewewebe. Jesus pit e'em wuywebe:

— Wa'ōbacaap oğūm eywebe—eyawēwēap ekawēn tağ eyku am ġu—Deus ebek-itkiyūm eye'e am acā! — i.

⁶Ixe Deus cuk jekpot biōğbuk o'ğūōm wuywebe “Eyju dak okpotpoyū” i'e am wuywebe. Imēnpuye:

— Bay! — i wuyju dak e'em cebe Jesus a'ō nomuju. — Bay — i'e'em wuyju ibiōğbuk a'ōbi.

⁷Deus eju kapikpik'ukayū ġu a'ğū eyju. Ipotpoyū ma eyju. Imēnpuye soat je'ğūm eywebe jekpotpoyū be iūmūmap.

⁸Kuy bima juk adi eyetaybit ġu epesop Deusan. Warara'acayū kay juk adi eyetabut epesop. Tūybe iteyū ma deusyū iān cuk adi epesop. ⁹Ġasū bit eyetaybit Deusan. Ixe dak o'e itaybit eyjum. Apēnpuye dak waram eyetabut pin ma'ğuto deusbaroyū kay? Te'e ma kuka eyetabut epesop cekay ip. Wuybuywan pa'ore ip cebe itaybit'üm puye. Te'e ma du ixeyū a'ō kay epe'e ġuto? Eyağuyba'arēm! ¹⁰Tūybe cūğ ma acesop Deus xe kabia muxipanpan pima iān eyju e'em, kaxi muxipanpan pima dak iān, koato muxipanpan pima dak i'an eyju e'em. ¹¹Wağuybabi'üm'üm cīcā eykuğ. Te'e ma du juk adi ocekapik kawēn idipat muwēnuwēn eywebe? Wağuybabi'üm'üm cīcā eykuğ.

¹²Okitpitpiyū, Cristo a'ō kay kūyjobin cuy epesop obuxim. Ōn tak eybuxim ya'ō kay. Ōn cuk adi eyburem oğuy. Eyju dak cuk adi warēmtağ ġu epesop okuğ. ¹³Koap weku buje, kawēn idipat epeya'ījojo ġu buk. Ōn pit cuk oju imuwēn ām eywebe owātaxipi buye. Oju ġu wara'at ka kay. ¹⁴Eyağuybabi'üm'üm cuk adi epesop okuğ owātaxipi buye. Owātaxiapi waywayway ġu juk adi epesop.

— Paulo kay ġu oceju soat em iwātaxipi buye — i'ümğū juk adi epe'e'e. Eyduk'a be juk adi eyju okuk. Xipan cuk adi eyju okuk kabi bewiat kukap puxim—Deus ekawēn tojtōjt'ukat kukap puxim—Jesus Cristo kukap puxim. ¹⁵Ey-cokcoğ cuk adi epesop okuğ. Okay jījā juk adi epesop. Apēnpuye dak epe'e okay ġu ġasū bit? Iba'ore'üm pima eyeta kuka juk epesutaūm owebe wetam. ¹⁶Icēmān acā juk adi ocekawēnwēn eywebe. Apēnpuye eyju ġasū okay ġu?

¹⁷Jewexe ma ip eykay ixeyū warēmtağ ma eymutaybitbin'ukayū. Eymu'ağuyba'arēm ojuy ip okay'üm ām. Ibu'u ip eywebe okay am. Ibikuy ip jewekay i'e am apēn kuy bima okay jījā epesop iap puxim. ¹⁸Xipat wuywebe warara'acat kay am xipat i'e ojuy bima. Ixeyū mu'ağuyba'arēm ojuy bima bit, xipat ġu kuka o'e cekay am. Iboap icēmān soat em. Eykukpin cīcā oxe, eyxe ġu'ma'ğū ōn. ¹⁹Bekitkit, eykukpin cīcā oxe. Ayacat i'itpiat puxim ōn. Wağuybabi'üm'üm cīcā eykuğ. Cristo ekukuap puxim eyju dak jekukum iap wiwim ōn ayacat je'it kapap wiwim iap puxim. ²⁰Wağuybabi'üm'üm cīcā eykuğ. Eyxe pin cīcā oxe. Apēntak ōn jeyawē?

²¹ — Moisés ekawën tağ cuy ajeku—wuyawêwêap ekawën tağ — i te'e ma eyju e'em.

Eyetaybit tu apën wuyawêwêap ekawën e'em iam? ²² Ġebum cuy epesop Abraão ipotpoyū kay—xepxepayū kay. Xepxep osodop ip Abraão ipotpoyū. Pūğ ma ixi tei'ūma kapikpik'ukat osunuy Abraão duk'a be. Wara'at xi bit Abraão tayxiat osunuy. ²³ Kapikpik'ukat it o'kap wuykapap puxim. Itayxiat it pit Deus a'ōbi o'kap. O'kap “Ekpon oğūm ewebe” io'e buye. ²⁴ Xepxep aoyū xepxep em Deus jekawën o'ğuwën jebekitkit pe iap puxim. Jekawën o'ğuwën jebekitkit awêwê âm. Co'a bicūğpe bima o'ğuwën Moisés pe, Sinai'a bicūğpe bima. Wuyawêwêap ekawën tağ jeku ojuyayū tei'ūma kapikpik'ukat it puxim—Agar it puxim. ²⁵ Agar co'a buxim—Sinai'a buxim—Arábia eipi beat'a buxim.

— Wuyawêwêap ekawën tağ wuyekuap tomuju acā cūğ ma acesop Deus xe — i te'e ma e'em pūğpūğayū. Agar it puxim ixeyū—Ismael buxim—tei'ūma kapikpik'ukat it puxim. Jerusalém ka ixeyū Judeuyū ka. Ixeyū a'ō kayayū dak wuyawêwêap ekawën tağ jeku ojuy cūğ ma i'e am Deus xe. ²⁶ Wara'at ka bit opop. Jerusalém ka buxim ibo ka. Kabi bewiatka bit ibo ka. Wuyju ma ibo ka watwat. Itayxiat it puxim wuyju—Isaque buxim.

— Cūğ ma wuyju Deus xe wuyetabut puye — i wuyju e'em.

²⁷ Imën e'em Deus ekawën tup:

Tū'ū, ecokcoğ cuy eğuy e'it'et ġu ma'ğū ěn, i. Ecokcoğ cuy eğuy e'it esupi'ajo ġu ma'ğū ěn, i. Ayacat o'jepere iat iyū ade je'e—jektop eju nuyat iyū bodi ma, i.

Imën e'em Isafas emudupmubararaktup.

²⁸ Okitpitpiyū, Deus a'ōbi Isaque o'kap. Ixe buxim eyju dak ya'ōbi Deus ipotpoyūm epesop. ²⁹ Wuykapap puxim o'kapiat Deus biōğbuk a'ōbi o'kapiat kaykay jījā osunuyunuy. Ibabiwarere osunuyunuy cekay. Iwaywayway acā osunuyunuy. Ġasū dak imën ma jebapukpuğ iboap. Wuykapap puxim o'kap'iaiyū Deus biōğbuk a'ōbiayū kaykay jījā. Iwaywayway jījā ip. Warēmtağ ip ikuğ. ³⁰ Imēnpit, imën e'em Deus ekawën tup:

“Tei'ūma kapikpik'ukat cuy eğujēm eduk'a bewi,” i juk o'e Deus Abraão be, i.

“Eğujēm cuy i'it eju ma,” i. “Etayxiat it puxim ġu ixē it,” i. “Jebay bubut je'jat ġu,” i. “Etayxiat it acā je'jat,” i.

³¹ Imēneju, okitpitpiyū, ġebum cuy epesop iboap ekawën kay. Tei'ūma kapikpik'ukat it puxim ġu wuyju—itayxiat it puxim acā.

5 Cristo juk ja'ōbacaap o'ğūm wuywebe wuyjupinap tağ wuyeku am. Ixe a'ōbacaap kuğ cuy epesop soat em.

— Wuyawêwêap ekawën tağ cuy ajeku cūğ ma wuydop am Deus xe — i waram pit cuy epe'e ġu.

Tei'ūma kapikpik'ukat puxim ġu juy epesop waram.

² Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wekawën kay! Ōn Paulo. Judeu ōn. Jesus kay bit wetabut. Ōn ma jeymukūyjo. Warara'acat pe eydaypu'ağobixeedakacan pima, te'e ma kuka juk Cristo oe'ū eywebeam. ³ Imën ma ōn eymukūyjojom.

— Soat ekawën tağ cuy epeku wuyawêwêap ekawën tağ—Moisés ekawën tağ — i ōn e'em soat pe o'jewedaypu'ağobixeedakacat'iaiyū be.

⁴ “Cūğ ma acesop Deus xe wuyawêwêap ekawën tağ wuyju jekukum puye” i'e'e'ukayū wūy ma ip Cristo wi. Jetabucap kuy o'jepere ip. Ibu'u ip Deus pe xipan jekukan. ⁵ Wuyju bit wuyetaybit cūğ ma acesop Deus xe wuyetabut Jesus Cristo kay

buye iam. Cũğ ma acesop cexe iap wiwim cĩcā wuyju. Iboap wiwim cĩcā wuyju soat em Deus biõğbuk wuya'õmucanucan puye. ⁶ Jesus Cristo eju mũğ'i wuyju jekukum pima, yoboğ ğu Deus xe wuydaypu'ağobixeedakatkan pima, ixeedakatkan'um pima dak. Yoboğ pit cexe wuyetabucap acā. Wuyetabut pima xipan tak acejewekuk.

⁷ Kuy juk adi eyetabut cĩcā epesop Jesus Cristo kay. Abu juk kawēn icēmat kay eymubu'un? Apēn cuk eymubu'un? ⁸ Apēn xe'e ixe eyağuyumuwarurun? Deus ğu eyağuyumuwarurun. Deus ğu eymubu'un. Ixe juk eynaē cũğ ma eyeku am jexe.

⁹ — Tõm'it ma soat'a muyuhuhum—pāo'a muyuhuhuaptõm. Yaboğ e'em — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pũğ ma warēmtağ ma eymutaybitbin pima, soat kuka warēmtağ ma epeku.

— Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cũğ ma acesop Deus xe — i kuka o'e soat te'e ma.

¹⁰ Ōn pit wetabut mabuk eykay. Wetaybit waram ğuto eyağuyusat epe'e iam. Waram ğuto kawēn icēmat kay epesop. Wetaybit iboam mũğ'i wuyju wuykukukat eju buye. Warēmtağ ma eymutaybitbin'ukat pe bit Deus ipiat supi'ajoat—ya'õbuyxi'umat pe, ya'õbuyxiat pe dak.

¹¹ Okitpitpiyũ, okay'ũmayũ te'e ma wawēğmukērērērēn.

— Paulo e'em wuywebe “Jewedaypu'ağobixeedakatkan cuy epesop”, i — i napa ma e'em ip soat pe.

Kuy bima juk adi ocece iboam soat pe. Ğasũ bit oce ğu imēn. Imēn ōn e'em pima, itakoma ğu kuka adi Judeuyũ okay. Ixeyũ ma e'em imēn soat pe. Ōn pit e'em:

— Cũğ ma epesop Deus xe eyetabut pima Jesus oe'ũ korosa be wuywebeam iap kay — i.

Imēnpuye buk ip itakoma ma okay. ¹² “Jewedaypu'ağobixeedakatkan cuy epesop Moisés ekawēn tağ” i'e'e'ukayũ be bit:

— Epeyewedaxibada'uk cuy pũğ em ma — i ōn e'em.

¹³ Okitpitpiyũ, Deus cuk wuynaē wuyjupinap tağ wuyeku am. Imēnpit:

— Obikuyap tağ cuy ojeku jewemucokcokcoğ, Deus onaē ojupinap tağ weku am puye — i'ũmğu juy epe'e.

Eybikuyap tağ ğu juy epeku jewemucokcokcoğ. Xipan cuy epeyewekuk. Jewe-buywatwan tak cuy epesop! ¹⁴ Imēn e'em wuyawēwēap ekawēn tup: Xipan cuy warara'acat ejukuk ewekukap puxim, i. Eywebe xipan warara'acat kuğ pima, wuyawēwēap ekawēn tağ eyju jekukum soat ekawēn tağ. ¹⁵ Ika'uat puxim jewewekuğ pima bit, kuka xipan jewewekuap epeyepere, jewemuymuy bima dak, jewawēğmukērērērēn pima dak.

¹⁶ Ōn mabuk jeyawē. Eybikuyap tağ ğu juy epeku jewemucokcokcoğ. Ğağ cuy Deus biõğbuk jeyağuydada. Ixe eyağuydadam pima warēmtağ ğu kuka epekuku ikērēat muğēğēm. ¹⁷ Ajo Deus biõğbuk cekay iap ajo wuyju cekay iap ğu. Apēn Deus biõğbuk ibikuy iap puxim ğu wuyju bit wuybikuy. Apēn wuybikuy iap puxim ğu dak Deus biõğbuk pit ibikuy. Deus biõğbuk bikuyap tağ jekuku'ukat jebikuyap tağ ğu jekukum jewemucokcokcoğ. Imēnpuye ixe biõğbuk bikuyap tağ jeku pin pima, wuybikuyap tağ ğu kuka ajekuku—ixē bikuyap tağ acā. ¹⁸ Deus biõğbuk wuyağuydadam pima, wuyawēwēap ekawēn tağ ğu kuka ajeku cũğ ma wuydop am Deus xe—kawēn kuyat tağ ğu.

¹⁹Wuybikuyap tağ jekukum pima, ikērēat acā kuka ağuğē. Soat wuyetay-bit iboam. Wuybikuyap tağ jekukum pima, warara'acat itop kaykay kuka ajop, warara'acat tayxi dak; ikērēat kay acā dak kuka ajop ġebum; wuyekawēnkērēm tak kuka ajop; ²⁰deusbaroyū kay dak kuka ajop wuyetabun; wuybukaypan tak kuka ajop; warara'acat aoka pin tak kuka ajop; jewa'ōixixiğ tak kuka ajop; wuyetakomāmām tak kuka ajop warara'acat kay; wuyetabikukum tak kuka ajop soat kay; wuya'ōbuyxian pin tak kuka ajop; wuyewejak'ūm tak kuka ajop wuybureyū kay; ²¹wuyetabutkarey dak kuka ajop; wuyka'o'om tak kuka ajop; jewetabutpe ma kuka ajop aoyū dabi'o'om peta muğēğēm pima. Wuybikuyap tağ jekukum pima, warēm-tağ ma kuka ajop. Deus soat kukukan pima, jeōm ġu ip kabi be imēn jekuku'ukayū. Imēn cuy oce eywebe. Ġasū dak imēn ma ōn e'em eywebe.

²²Deus biōğbuk wuyağuydadam pima bit, ikukpin kuka warara'acat ajukukuk; wuycockoğ tak kuka ajop soat em; wuyağuybabibim tak kuka ajop; wuyukpiceğēm ġu dak kuka ajop; wuya'ōdidim tak kuka warara'acat ajukukuk; xipan tak kuka warara'acat ajukukuk; wuya'ō dağ tak kuka ajekuku soat em; ²³wuya'ōbuyxian pin ġu dak kuka ajop; jewawēwēm tak kuka ajop ikērēat muğēap puxim. Imēn wuyju jekukum pima, wuyawēwēap ekawēn tağ kuka ajeku—kawēn kuyat tağ. ²⁴Jesus Cristo ebekitkiyū wuyju. Imēn wuyju jewawēwēm.

— Cristo oe'ū korosa be owebeam — i'e'em wuyju jewebe ma. — Ixe buxim oe'ūiat puxim cuy ojeku. Jewemukockockoğ obikuyap tağ ġu juy ojeku — i'e'em wuyju jewebe ma.

Imēn wuyju jewawēwēm. ²⁵Kuy bima Deus biōğbuk wuymutabun Jesus Cristo kay. Āğ cuy ġasū bit ixe wuyağuydada. ²⁶Wuya'ōbuyxian pin ġu juy ajop. Warara'acat ağutakomān ġu dak cuy. Wuyetabutkarey ġu dak cuy ajop warara'acat kay.

6 Okitpitpiyū, wuybure be ikērēat muğē buje, ixe juy epeyawē. Deus biōğbuk a'ō kay kūyjobicat cuy ixe yawē. Eywebe dak xipat'ūmat imuğē ġūğūn ixe buxim. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop eywebe ikērēat kukap puxim. ²Jewebuywatwan cuy epesop. Jewebuywatwan pima, kūyjobit epesop Cristo a'ō kay. ³Ya'ōbuyxi'ūmat “Ōn pit wa'ōbuyxi. Osubuywan ġu warara'acat” i'e'em pima, jeweğuykukukum. Te'e ma e'em — Cristo ebekit ōn — i. ⁴Ġebum cuy ajop wuyekukuap kay wuyetaybit am cūğ ma oceju jekukum iam, cūğ ġu iam tak. Cūğ ma jekukum pima, wuycockockoğ ace'e wuyekukuap kay.

— Ibo ekukuap co'i du wekukuap xipat Deus xe? — i ġu kuka ace'e.

⁵Soat ma juy wuyekapikap ajukuk.

⁶Warara'acat pe Cristo ekawēn wuymutaybitbin pima, wuybubut'in cuy ağu'e'ē cebe wuymutaybitbinapteim. ⁷Jewemuğuykukukum ġu juy epesop. Deus ya'ōmupubutpun pa'ore soat pe wuywebe. Ajo ataida iat tak kuka ajat ma. ⁸Imēnpuxim jewemukockockoğ wuybikuyap tağ jekukum pima, ikērēat kuka ağujurūğ. Wuye'ū buje Deus wi wūy ma acesop. Deus biōğbuk mucockockoğ ixe bikuyap tağ jekukum pima bit, idipat kuka ağujurūğ ixe a'ōbacaan, ibiōğbuk wuyağuydadam pima dak. Wuye'ū buje, waram acejetait. Deus xe acesop soat em. ⁹Wuybu'u'um ġu juy ajop xipacat muğē ām. Xipacat puap kabia be xipacat acejat wuybu'u'u'um pima. ¹⁰Imēnpuye xipan warara'acat kukap cuy acejepere ġu. Warara'acat podi ma itabucayū ajukuk xipan.

¹¹Obum ma ijudup mubarararağ ōn. Yoboğ cīcā wemumubararak. ¹²Xipan jewemuwēnuwēnayū ma e'em eywebe:

— Jewedaypu'ağobixeedakatkacan cuy epesop cūḡ ma Deus xe eydop am — i. Yoboḡan pin ip. Jesus Cristo oe'ū korosa be iap muwēn pu'u jījā ip. Iparara ip Jesus Cristo kay'ūmayū ipiat supī'ajoat cebe ip iap puxim. ¹³ Jedaypu'ağobixeedakatkacat ip. Soat taḡ ḡu bit ip jekukum wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu. Eywebe jewedaypu'ağobixeedakatkacat ojuy ip, “Ade ma oca'ō kay kūyjobit” i'e ojuy ip puye.

¹⁴ — Mēnku xipat wuywebe cūḡ ma wuydop am Deus xe, ḡoku ḡuto — i'ūmḡu ōn pit e'em. — Wuykukukat Jesus Cristo oe'ū korosa be wuywebe cūḡ ma wuydop am Deus xe — i acā ōn e'em.

Jesus kay'ūmat ekukuap puxim ḡu weku pin ḡasū bit. Idip ḡu o'e oxe iboap pit. Jesus kay'ūmayū dak jeku pin ḡu wekukuap puxim. Idip ḡu cexe ip iboap. ¹⁵ Wuyaḡuy'isu bima, yoboḡ ḡu Deus xe wuydaypu'ağobixeedakatkacat pima, ixeedakatkacat'ūm pima dak. Ibitbit ma. Yoboḡ pit cexe wuy'isum wuyeku am. ¹⁶ Ōn kawēnwēn Deus eju yaḡuy'isum jekuku'ukayū beam—Deus ebekitkit peam.

— Bay, ebekitkit aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy cekay ip — i ōn e'em cebe.

¹⁷ Okaykay ḡu juy ip jeedop. Wa'ōmukorēm ḡu juy jeedop ip jewedaypu'ağobixeedakatkacan iam. Kuy werowero opop wukxabi daḡ ade. Iboap coco buje, itaybit je'e ip Paulo kapikpiḡ cīcā wuykukukat Jesus peam iam.

¹⁸ Okitpitpiyū, “Xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk” i ōn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Xipan cuy jeykuk.

Ibūrūn ma.

ÉFESO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 Éfeso ka watwat, cartadup mubararağ òn eywebeaptum. Deus ebekitkiyũ eyju. Soat em eyju kũyjobit Jesus Cristo a'ò kay, ceweju eyju mũğ'i buye. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi.

²Deus wuyebay. Jesus Cristo wuykukukat.

— Bay, Éfeso ka watwat cuy ejukuk xipan — i òn e'em Deus pe. — Ixeyũ ağuy-mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³Kabi becat pe xipacat ùmũmap co'i ma soat em Deus xipacat ùmũm wuywebe dak. Kabi beayũ buxim wuyju, Cristo eju mũğ'i wuyju buye. Imēnpuye:

— Ēn xipat cĩcā — i juy ace Deus pe soat em ma—wuykukukat Jesus Cristo ebay be.

⁴Ipi muğē'ũm pima ma, Deus kuy wuynaē jebekitkiyũm. Cebekitkiyũ wuyju Cristo eju mũğ'i wuyju buye.

— Soat tağ iisu jeedop ip oxe webekitkiyũ — i juk o'e jewebe ma Deus. — Ikērēat kuğ ğu ip jeedop oxe — i juk o'e jewebe ma.

Imēn cuk wuynaē ixē xe wuykukpin puye.

⁵— Jesus Cristo kay itabun puje, webekitkiyũm ip je'e — io'e Deus jewebe ma. Imēn Deus o'e, jexe wuykukpin puye. Ibikuy osunuy wuynaē ām. Jemucokcok am cuk wuynaē. ⁶Ipot ikukpin cĩcā osunuy cexe. Imēnpit jekpot o'ğudot wuykay wuydaxijo am tei'umat ùmũmap puxim. Imēneju:

— Ka'uma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe soat em. — Soat podi ma ēn xipacat ùmũm ocewebe — i dak cuy ace cebe.

⁷Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi Cristo oe'ũ wuywebeam puye. Ğasũ bit ixē ğe-bum ğu apēn cuk adi ikērēat ağuğēğē iap kay. Soat podi ma ixē xipan wuykuğ.

⁸Ibu'u ğu xipan wuykuk am. Soat em wuykuğ xipan. Soat podi ma itaybitbit ixē. Soan ma itaybit. ⁹⁻¹⁰— Imu'awero pin pima, soat webekitkiyũ oğu'awero—soat ipi juacat, soat kabi becat tak — i juk o'e Deus jewebe ma. — Cristo soat kukan je'e ğebu je bit — i juk o'e jewebe ma. — Kũyjobit jeedop ip ya'ò kay — io'e.

Kuy bima apēn imu'awero ojuy ip osunuy iap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ğasũ bit iboap o'ğuwēn wuywebe.

— Cristo soat kukan je'e — i juk o'e wuywebe. — Soat ma kũyjobin jeedop ip ya'ò kay — i juk o'e wuywebe.

¹¹Soat ma jebapukpuğ wuywebe Deus bikuyap tağ—apēn ixē juk adi o'e'eiap tağ. Ixē juk wuynaē jebekitkiyũm Cristo eju wuyju mũğ'i buye. Jebikuyap tağ wuynaē.

— Teyũku otaē webekitkiyũm — io'e ipi muğē awap.

Imēnpuye juk wuynaē. ¹²Oceju juk koam ocetabut oce'e Cristo kay. Imēnpuye:

— Ka'uma ma ejo'iat ya'òbacaat — i oceju e'em Deus pe.

¹³Eyju dak cuk eyetabut Cristo kay. Kawēn icēmat co buje Cristo kay juk eyetabut epesop—kawēn idipat co buje, Deus wuydaxijojomap ekawēn co buje. Wuyju ma wuybutet mubarararağ wuybubut pe ijop cuy obubut i'e am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōğbuk muōmōm wuywebe “Teyũku webekitkiyũ” i'e am soat pe. Jebiōğbuk muōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e'e iap tağ. ¹⁴Wuyetaybit ajo Deus je'ğũm jebekitkiyũ be iap acejat iam ibiōğbuk kuğ puye. Ixē ja'òbacaap ùmũm wuy-

webe ikêrêat muğêap puxim. Imênpuye wuyetaybit ixe xe acesop ikêrêat kuğ ġu iam. Imêneju:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ — Éfeso ka watwat itabut cîcā wuykukukat kay—Jesus kay — i juk o'e warara'acayū ocewebe. — Ikukpin warara'acayū kuğ ip—itabucayū kuğ — i juk o'e ip ocewebe.

¹⁶ Iboap awēğ tobuxik puje:

— Bay, ên xipat cîcā. Éfeso ka watwat buywatwan ên ixeyū be warara'acayū kuk am xipan — i òn e'em Deus pe.

Obu'un pa'ore ma imên i'e'e am cebe. Soat em eywebeam òn kawênwên Deus eju.

¹⁷ Kawênwên òn Deus eju—wuykukukat Jesus Cristo ebay eju. Ka'ūma ma ixe jo'iat idipat.

— Ebiōğbuk cuy eğuōm Éfeso ka watwat pe — i òn e'em cebe.

Ibiōğbuk jeymutaybin cūğ ma eyeku am Deus etabutpe iam. Deus tak ġubapuk eywebe ibiōğbuk. Eyetaybit epesop ixem apên ixe ibikuy eywebe eyetaybit am ixem.

¹⁸ — Bay, ixeyū juy eğutaybin soat em exe jeedop ip iam — i òn e'em Deus pe.

Ixe juk eynaē soat em jexe eydop am. Cexe eydopap wiwim eyju ġasū dak.

— Ixeyū juy eğutaybin xipat cîcāat eğuxipan iūm ām ebekitkiyū be iam — i òn e'em Deus pe. ¹⁹ — Soat podi ma a'ōbaca iam cuy dak ixeyū eğutaybin — i òn e'em. — A'ōbacaap ūmūm soat pe ebekitkiyū be—itabucayū be iam tak cuy ixeyū eğutaybin — i òn e'em.

²⁰ Iboap a'ōbacaan ma Deus Cristo o'ğutait ce'ūap tomukadi. Waram o'ğutait. O'ğuyu kabi kay.

— Soat kukan cuy eğuy oweju — io'e cebe—Cristo be. — Wağuywağōm cuy eğuy — io'e cebe.

²¹ Kabi be omuy ġasū Cristo. Soat podi ma ya'ōbaca ixe. Soat kabi beayū kukayū kūyjobit ixe a'ō kay acā—ya'ōbuyxiayū, ya'ōcaayū dak, kariwaayū dak. Soat ip kūyjobit Cristo a'ō kay. Ġasū ka'ūma ma ixe jo'iat ya'ōbuyxi. Ģuyjom tak ka'ūma ma je'e ixe jo'ian. ²² Deus soat a'ōbacaap o'ğū'um ixeyū be kūyjobit am Cristo a'ō kay.

— Soat kukat okpot — i juk o'e Jesus kay itabucayū be. — Ka'ūma ma ixe jo'iat — i juk o'e cebe ip.

²³ Wuya'a wuyjebit kukat. Wuya'a buxim Cristo dak itabucayū kukat. Imênpuye itabucayū Cristo jebit puxim. Ixe Cristo soat em jebekitkiyū kuğ xipan—jekay itabucayū kuğ. Ixe-buxim wuyju dak soat kuğ xipan itabucayū kuğ soat kaka beayū kuğ, ixe wuykukat puye.

2 Kuy bima bit juk adi eybu'u epesop Deus bikuyap tağ jeku am Deus a'ō kay kūyjobit'ūm puye, ikêrêat mujurūğrūğ puye dak. ² Itabut'umat ekukuap puxim cuk adi epekukuku ikêrêat muğêğēm acā. Deus a'ō kay kūyjobit'ūmayū kukat a'ō kay epesop kūyjobit kabido dağayū kukat a'ō kay, ya'ōbacaayū kukat a'ō kay. ³ Soat wuyju dak itabut'ūmayū ekukuap co'i ma juk adi ajekukuku. Wuyukpiwatpin ma juk adi ajekukuku ikêrêat mujurūğrūğ. Ajo-muğē pin wuyxe iat muğêğēm cuk adi ajekukuku. Ajo-kay wuyju jewağuy pin iap kay dak cuk adi aceğebububu. Wuykap isu ma wuycokcok ikêrêat mujurūğrūğ ām ijodiat puye. Imêneju Deus itakoma osunuy wuykay ikêrêat mujurūğrūğ puye. Ipiat kuka o'supî'ajoat soat pe wuywebe. ⁴ Deus pit soat podi ma itabotaidabotbot wuykay. Imênpuye ipiat o'supî'ajoat ġu

wuywebe. Soat podi ma wuykukpin cexe. ⁵ Imēnpuye ixe juk adi wuymuisun. Ce'uat puxim cuk adi acesop. Ikērēat mujurūrūg cuk adi ajekukuku. Ixe bit cuk wuymuisun. Kuy bima Deus waram ġuto Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Ja'ōbacaam o'ġutait. Iboap a'ōbacaam wuymuisusun tak Cristo eju wuyju mūg'i buje. Deus kuy juk wuydaxijo warara'acat podi ma xipan wuykuġ puye. ⁶ Ixe juk wuymuisun ce'uat mutaicap puxim. Wuymuyu jexe wuydop am Jesus Cristo eju mūg'i wuyju jekukum puye.

— Kabi be soat kukayūm je'e ip webekitkiyū Cristo eju — i juk o'e Deus jewebe ma.

⁷ Ixe juk wuymuyu jexe wuydop am. Imēnpuye ġuyjomayū je'e:

— Deus soat podi ma xipan wuykuġ, ikērēat aġujurūrūg ma'ġu wuyju — i. — Ixeyū o'ġuyu jexe jedop am Jesus Cristo oe'ū cebeam ip puye — i je'e ip.

⁸ Deus wuydaxijom xipan wuykuġ puye. Ixe wuydaxijom Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Tei'ūma wuydaxijoap. Deus emumuūm puxim wuydaxijoap teihe ġu buye. ⁹ Deus wuydaxijom cūġ ma wuyekukuap tomuju ġu. Imēnpuye:

— Deus cuk ocedaxijo cūġ ma oceju jekukum puye — i'e ba'ore wuywebe. ¹⁰ Deus cuk wuymuġē. Ġasū bit cuk wuymuwexat xipacat mujurūrūg'ukayūm Jesus Cristo eju mūg'i wuyju buye.

— Xipacat mujurūrūg'ukayūm ip jeedop Cristo eju mūg'iyū — i juk o'e Deus jewebe ma kuyje.

¹¹ Ġebum cuy epesop apēn cuk adi warēmtaġ ma epekukuku iap kay. Judeuyū ġu eyju.

— Eyju jewedaypu'aġobixeedakatkacan ġu—oceju acā — i'e'em ip Judeuyū eywebe.

Jejebit pe ip takatkacap kuġ oceju Judeuyū iap mubapuk am soat pe. Judeuyū xe eyokok epesop. ¹² Wūy ma juk adi epekukuku Cristo wi kuy bima. Powatwat puxim cuk adi epesop, Judeuyū'ūm puye—Deus emunaē'ūm puye dak.

— Ōn xipan jeykuk — i juk o'e Deus jebekitkiyū be—Judeuyū be.

Eywebe bit imēn ġu o'e. Deus xe soat em wuyetai acesop iap wiwim ġu juk adi epesop. Eyetabut ġu juk adi epesop Deus kay. ¹³ Kuy bima Deus wi wūy jījā juk adi epesop eyetaybit'ūm ixem puye. Ġasū bit cuk eydojot jetēġ Cristo oe'ū korosa be eywebeam puye. Ixe xe ma eyju dopdom ġasū Jesus Cristo eju mūg'i eyju buye.

¹⁴ Cristo wuymudinudin. Judeuyū itakoma osodop Judeu'ūmayū kay. Wuyparakpe korara opop iap puxim cewaġōn'ūm ip osodop jewewekay. Cristo bit itakomaap o'ġu'ūm korara muduap puxim. O'ġu'ūm je'ū buje. Ġasū bit pūġ kadian ma o'e ip Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Pūġ pe ma ip jewewekuġ o'e itakomaap oi'ūm puye.

¹⁵ Judeuyū itakoma osodop ip Judeu'ūmayū kay Moisés ekawēn taġ ġu ip oekuku buye—wuyawēwēap ekawēn taġ ġu.

— Moisés ekawēn taġ eyekukuap tomuju ġu eyju cūġ ma oxe — i juk o'e Cristo bit soat pe wuywebe.

Imēn cuk o'e je'ū buje. Kuy bima Judeuyū pūġ kadi ġu osodop ip Judeu'ūmayū eju—xepxep kadi. Cristo eju mūg'i jeku buje bit, pūġ kadian ma ip o'e. Yaġuyisu ip o'e Cristo ip o'ġudin puye. Itakoma ip jewewekay iap o'ġu'ūm. ¹⁶ Wuyewewekay wuyetakomaap o'ġu'ūm, korosa be oe'ū buye. Pūġ kadian ma ixe juk wuymuwexat korosa be je'ūap tomuju—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Ixe juk wuymubikuy Deus a'ō kay kūyjobit am. ¹⁷ Ipi ju jekop puje:

— Deus itakoma ġu eykay! Eykukpin cċā cexe — i juk o'e Cristo.

Imĕn ixe juk o'e eywebe—Judeu'ūmayū be—Deus wi wūyayū be. Ocewebe dak imĕn cuk o'e Judeuyū be—Deus xeayū be. ¹⁸ Soat wuyajĕm put wuyebay xe—Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak, Cristo kay wuyetabun puje. Wuyajĕm put cexe pūġat a'ōbi—Deus biōġbuk a'ōbi, Deus biōġbuk wuywebe buye.

¹⁹ Eyju Judeu'ūmayū. Ġasū bit eyju wūyatka watwat puxim ġu—powatwat puxim ġu dak. Ocebuxim eyju dak Deus ebekitkiyūm epesop ġasū—Deus badipyūm, Deus ka watwan. ²⁰ Deus nuynuyap'a buxim wuyju. Uk'a muy pin pima, tuk'a diotpeat muymuy wuyju koap. Imĕnpuxim Jesus Cristo emumujuyū cekawĕn o'ġuwĕnuwĕn koap, Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū dak. Uk'a muy bima, wita'a muymuy wuyju wara'at'a muycemucemap'a. Jesus Cristo iġo'a buxim. ²¹ Iġo'a wara'at'a muycemucem uk'a yacem i'e am. Imĕnpuxim wuykukukat Jesus itabucayū a'ōmucanucan. Imĕnpuye biġ ma wuyetabut cekay. Biġ ma wuyju xipan jewewekuġ. Biġ ma wuyju kūyjobit ya'ō kay. Uk'a buxim wuyju yadipat'a buxim. ²² Eyju dak Cristo eju mūġ'i jekukum, Judeuyū ġu ma'ġu eyju. Imĕnpuye ocebuxim eyju dak Deus nuynuyap'a buxim epesop. Deus nuynuy eywebe, ibiōġbuk nuynuy eywebe buye.

3 Paulo ōn—Jesus Cristo emunaĕ.

— Deus Judeuyū daxijojom acā ġu. Judeu'ūmayū daxijojom tak — i ōn e'em. Iboap puye ōn daomūnmūnap'a be. ² Deus soat podi ma xipan okuġ. Imĕnpuye juk omuju jekawĕn muwĕn ām eywebe—Deus xe soat ikukpin cċā iap ekawĕn muwĕn ām eywebe. Kuy eyetaybit apĕn cuk ixe omuju eykay iam. ³⁻⁶ Kuyje Deus o'jekawĕn jewebe ma.

— Kawĕn idipat oġuju Judeu'ūmayū be dak — i juk o'e jewebe ma. — Jesus Cristo kay ixeyū etabun puje, ajo-ūmūm ōn webekitkiyū be iap je'jat ip — i juk o'e jewebe ma. — Pūġ pe ma ip jewebot. Judeuyū eju jewebot ip — i juk o'e. — Wa'ō daġ oce Judeu'ūmayū be dak apĕn cuk adi ocece Judeuyū be iap taġ — i juk o'e jewebe ma. Kuyje apĕn pūġ kadian je'e ip iap ekawĕn o'ġuwĕn ġu warara'acat pe. Iba'arĕm osodop soat xe iboap ekawĕn. Ġasū bit jemumujuyū o'ġutaybin iboap ekawĕn—soat taġ iisuayū. Jemunaĕyū o'ġutaybin jekawĕn muwĕnuwĕn'ukayū dak. Jebiōġbuġ ip o'ġutaybin. Owebe dak Deus kuy bima iba'arĕm osodop iap ekawĕn o'ġuwĕn. Kuy iboap ekawĕntup o'tupmubarakararak yopġpġt. Wemudupmubarakaraktup co buje, eyetaybit epe'e Paulo itaybit kuy bima iba'arĕm osodop iap ekawĕn Cristo ekawĕn iam.

⁷ — Kawĕn idipat cuy eġuwĕnuwĕn itaybit'ūmayū be — i juk o'e Deus owebe. Tei'ūmat puxim ja'ōbacaap o'ġūm owebe kawĕn idipat muwĕn ām. Ja'ōbacaap o'ġūm owebe imuwĕn ām. O'ġūm owebe yoboġat ġu ma'ġu ōn. Ixe xipan okuġ puye acā o'ġūm owebe. ⁸ Soat podi ma ōn yopġt ma Deus kayayū bodi ma. Owebe bit Deus o'e:

— Kawĕn idipat cuy eġuwĕnuwĕn Judeu'ūmayū be — i. Imĕnpuye:

— Soat podi ma Cristo xipan wuykuġ — i ōn e'em cebe ip. — Soat podi ma xipacat ūmūm wuywebe — i dak. ⁹ — “Kuyje Deus ibikuy osunuy soat kay jebekitkin—Judeuyū kay, Judeu'ūmayū kay dak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe, soat muġĕġe'ukat cuk o'e. — “Jebikuyap taġ Judeuyū daxijojom ġasū, Judeu'ūmayū daxijojom tak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe. Apĕn Deus ibikuy osunuy iap iba'arĕm osodop soat xe kuy bima. Ġasū acā ibapuk o'e. ¹⁰ Iba'arĕm osodop kuy bima. Ġasū bit ade taxiġojo'ibiyū—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak—soat kaka daġayū. Ixeyū jojom pima, kabi beayū itaybit je'e soat podi ma Deus itaybit iam.

— Deus acã itaybit soat kaka dağayũ daxijo am — i je'e ip kabi beayũ—ya'öbuyxiayũ, Deus ekawên tojtjot'ukayũ kukukayũ dak.

¹¹ Ipi muğë awap Deus ġebum osunuy jebekitkiyũ kay. Soat ka watwat mutabun ojuy osunuy. Deus ebekitkiyũm o'e ip wuykukukat Jesus Cristo kay itabut ip o'e buye.

¹² Ixe Jesus Cristo eju mũğ'i wuyju, cekay wuyetabut puye. Imēnpuye wuyekawēnpi ġu Deus eju. Wuybisūsũn ġu kawēn âm ceweju. ¹³ Imēnpuye eyğuycũğ ġu epesop ipiat'ajojom ma'ğũ òn daomũnmũnap'a be. Òn ipiat'ajojom cuk adi kawēn idipat oğuwēnuwēn eywebe buye. Òn kawēn idipat muwēnuwēnap xipat osodop eywebeam. Òn daomũnmũnap'a be iap tak xipat eywebeam.

¹⁴ Apēn Deus soat kaka watwat o'taxijo jebekitkiyũm iap kay òn ġebum pima, ocēğ'aecōğcōğ wuyebay wap “Ēn soat podi ma xipat ocekey” i'e am cebe. ¹⁵ Deus xipan wuykuğ iap puxim soat wuyebayũ jebekitkiyũ kuğ xipan—kabi beayũ, ipi dağayũ dak. ¹⁶ Eywebeam òn kawēnwēn Deus eju. Ixe soat podi ma idip, ya'öbaca dak. Imēnpuye:

— Bay, a'öbacaap cuy eğũm Ēfeso ka watwat pe — i òn e'em cebe. — Ebiōğbuk cuy ip eya'òmucan kũyjobit am ip a'ö kay — i òn e'em cebe. ¹⁷ — Cristo juy jeeku ceweju ip itabut puye ip cekay — i òn e'em cebe.

Kanabũ badi nabũ òmōmat puxim cuy epesop. Darem ġu warara'acat kuğ epesop xipan—soat em ma.

— Bay, ibuywatwan cuy ip eğuy xipan ip jewekuk am, ya'öbacaam tak ip — i òn e'em Deus pe. ¹⁸ — Ixeyũ juy eğutaybin apēn Cristo xe oceukupin iam — i òn e'em cebe. — Soat ebekitkit cuy eğutaybin iboam — i òn e'em cebe. — Soat podi ma oceukupin exe — i òn e'em.

Apēn Cristo xe oceukupin iap imuweğũn pa'ore ocewebe, yoboğ cĩcã buye.

— Apēn oceukupin cexe iam cuy eğutaybin ip — i òn e'em Deus pe. ¹⁹ — Itaybit ġu ip ikupin cĩcã ip exe iam — i òn e'em cebe. — Apēn oceukupin exe iam ocetaybitbũt ā — i òn e'em cebe. — Iboam cuy ip eğutaybin — i òn e'em cebe. — Iboam ip itaybin puje, ka'ũma kay je'e ip. Icokcok cĩcã je'e ip soat kukat puxim — i òn e'em Deus pe.

²⁰ Deus pe soat i'e but. Wuyemuojuy bodi ma ixē iũmũm wuywebe. Wuyağuyğebuap podi ma dak iũmũm wuywebe. Ixe a'öbacaap kuğ wuyju. Ixe ja'öbacaam soan e'em wuywebeam. Imēnpuye:

— Ka'ũma ma ejo'iat xipacat, idipat tak — i juy ace cebe.

²¹ Soat em ma: — Ka'ũma ma ejo'iat xipacat — i'e'em jeedop ip Deus pe Jesus kay itabucayũ.

Imēn i'e'em jeedop ip, soat em Jesus Cristo a'ö kay ip jekuku'ukayũ. Ibu'u ġu ma ip je'e imēn je'e am.

4 Deus warara'acat podi ma xipan wuykuğ. Imēnpuye òn jeyawē. Daomũnmũnap'a be òn wuykukukat Jesus Cristo beam kapikpiğ puye. Deus kuy juk eynaē jebekitkiyũm cedağ ma eyeku am. Ixe bikuyap tağ cuy epeku. ² Yoboğan pin ġu juy epesop warara'acat muğuykukuap ojuy. Eya'ötareğ ġu juy warara'acat epejukuk. Eyukpiceğēm ġu juy epesop warara'acat kuğ. Jewebuywatwan cuy epesop. Ikupin cuy warara'acat epejukuk. ³ Deus biōğbuk bikuyap tağ jekukum pima, pũğ tağ ma kuka acewağuyğuy. Kaba'ũm cuy epeyewekuk pũğ tağ ma eyewağuy am. ⁴ Jesus kay itabucayũ pũğ tiwatwat ma. Pũğ ma omuy wuywebe ibiōğbuk—Deus biōğbuk. Pũğat wiwim soat wuyju—Deus xe acesop iap wiwim. Deus kuy juk wuynaē iboap wiwi am. ⁵ Pũğ ma wuykukukat. Pũğat kay wuyetabut. Pũğat ebekitkiyũ oceju iap

mubapuk am wuymubatisasanan. ⁶ Pūğ ma Deus. Pūğ ma soat eбай. Ixe soat kukat. Soat kake ixе a'ōbi. Soat tağ ixе kake.

⁷ Jekpiwatpin ma Cristo ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe. Iūmūm wuywebe wara'at tağtağtağ ma kapik am cebeam. ⁸ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Jekay itakomaayū o'gu'ūmiat puxim o'jeu kabi kay, i. Ya'ōbaca topibiyū o'tujuu jeweju taomūnmūnayū buxim, i. Ja'ōbacaap o'gūm ijodiācat pe, i.

⁹⁻¹⁰ Koap ixе o'kop. Ijodi ma o'kop. Ipi tēğat pe o'kop. O'kop'iat ma waram ġuto o'jeu. O'jeu kabi kay soat kukan—ipi watwat kukan, kabi beacat kukan tak. Deus iboam wuymutaybin pin osunuy “Ixe o'jeu” i'e buje. ¹¹ Ixe ma ja'ōbacaap o'gūm soat ijodiat pe. Pūğpūğ o'taē jemumujuyūm. Warara'acayū o'taē jekawēn muwēnuwēn'ukayūm. Warara'acayū o'taē itabut'ūmayū mutabun am. Warara'acayū o'taē itabucayū kukayūm. Warara'acayū o'taē itabucayū mutaybitbit'ukayūm. ¹² Deus ja'ōbacaap ūmūm soat pe jebekitkiyū be jewebeam ip kapik am. Ja'ōbacaap ūmūm cebe ip warara'acayū mutabut am Cristo kay. ¹³ Ixe a'ōbacaap kuğ pima; wara'at kaykaykay ġu acesop wuyetabun—Cristo kay acā. Jewewejo'i ma acesop wuyetabut cekay. Jewewejo'i ma acesop wuyetaybit Deus ipon. Itabun'isuat ekukuap puxim ġu ajeku—Cristo ekukuap puxim acā. ¹⁴ Bekitkit dao ma yağuyumuwarururun. Wara'at kaykaykay ma ip itabut. Kabidoxixi bima kobe soat tağ jedekudekum tipodoyat tağ puye. Bekitkit puxim ġu juy ajop—kobe edekudekuap puxim ġu dak. Jawağuyumuwarururun ġu juy ajop. Wuyetabun ġu juy ajop wuymuğuykukuku'ukayū a'ō kay. Cedağ ġu wuymutaybin ojuy ip. Wuymutabun ojuy ip napaap kay. Wuymuğuykuku ojuy ip kawēn cūğ'ūmat kay. ¹⁵ Icēmān cuy ace. Wuyewekukpin cuy acewewekuk. Cristo bikuyap tağ tak cuy ajeku soat em. Ixe wuya'a buxim. ¹⁶ Wuya'a wuyağuy-mucūğucūğ. Wuyewedap wuyjebit mucanucan. Wuyjebit tağ soat xipat pima, xipat ma acesop. Xipan tak wuyju aypapan. Imēnpuxim Cristo wuykukukat. Wuyju ixе jebit tağat puxim. Cristo a'ōbacaap kuğ pima, ikukpin jewewekuğ pima dak, biğ ma acesop wuyetabun Jesus kay; biğ ma ixе ekukuap puxim tak ajeku.

¹⁷ Imēnpuye ōn jeyawē wuykukukat a'ōbi. Deus itaybit'ūmat ekukuap puxim ġu juy epeku ġasū bit. Te'e ma ip jewağuyğuy itabut'ūmayū. ¹⁸ Itaybit ġu ip Deus ekawēn. Kabiok tağtağ'ukayū buxim ip. Itaybit'ūm cīcā ip. Kūyjobit'ūm cīcā dak ip. Imēnpuye ibu'u ip Deus pe jağuymuisunan. ¹⁹ Isūsūn ġu ip e'em. Icocok cīcā ip ikērēat mujurūğrūğap kay. Ibikuy jījā ip ikērēat mujurūğ ām. Wuysūsūnap mujurūğrūğxi jījā ip.

²⁰ Eyju bit imēn ġu jekukum, Cristo ekukuam eyetaybit puye. ²¹ Cedağ ma ixе juk adi oekuku iam kuy epeyekūyjo. Ixe eju mūğ'i wuyju jekukum. Soat em Jesus icēmān e'em iam kuy eyetaybit. ²² Kuy bima eymucokcok am acā soat pupum cuk adi epekukuku eyemumukaypinput pupum. Jewemuğuykukukum cuk adi epekukuku ikērēat mujurūğrūğ. Imēn jekuku'ukayū ikērē jījā Deus xe. Iisuat pu buje wuyju iokokat xixiğ. Imēnpuxim ikērēm eyekukuap cuy epeyepere. ²³ Eyağuyisum cuy epeku ġasū bit. Āğ cuy Deus jeyağuymuisun. Āğ cuy ixе jeyağuyda.

²⁴ — Ocağuymuisun cuy ece — i juy epe'e Deus pe.

Eyağuyisum jekukum pima Deus ekukuap puxim epeku. Kawēn icēmat tağ epeku. Cūğ ma dak epeku. Ikērēat tak epeğugē ġu.

²⁵ Imēnpuye napa ġu juy epe'e'e. Soat wuyju ikitpitpiyū Cristo jebit'in wuyju buye. Imēnpuye icēm acā epe'e'e eyewewebe. ²⁶ Ikērēat epeğujurūğ ġu juy eyetakomaap pibun. Kabiabun ġu juy eyetakomaap epejukuk. Dao ma juy epedidin.

²⁷ Ibiōgbuk kērēayū kukukat pe juy jeymuğuykukuan ġu ikērēat mujurūğ ām.
²⁸ Ibukuruk tūibit ibukurūğ ġu juy jeenuy ġasū bit. Jekapik cuy ġasū bit jebubut pu am, cedağ ma jeku am. Ibukapiğ cuy jeenuy ikuğ'umat puywat am tak. ²⁹ Eye-kawēnkērēm ġu juy epesop—eyekawēntim acā. Eyekawēntim pima xipāt je'e eye-kawēn coco'ukayū be. Biğ ma ip jeedop itabut Cristo kay. Jemumukaypinput ip jeejat Deus xewi. ³⁰ Deus biōgbuk ikērēat kuğ ġu. Soat tağ iisu. Ixe juy epeğuguy-cūğ ġu. Soat eyju eyetaybit oceju Deus ebekitkiyū iam, Deus biōgbuk omuy ey-webe buye. Ixe wuywebe buye, wuyetaybit ġuyjom ikērēat kuğ ġu acesop iam, Deus co'iyām acesop iam. ³¹ Eya'ōpurūğ warara'acat kuğap cuy epeyepere. Eysapka'orem ġu dak cuy epesop. Eyetakomām ġu dak cuy epesop. Eya'ōberen ġu dak cuy epeyekawēnwēn warara'acat kay. Warara'acat epejomuymuy ġu dak cuy. Ikērēm ġu dak cuy warara'acat epejukuk. ³² Xipan cuy warara'acat epejukuk. Eya'ōdidin cuy warara'acat epejukuk. Deus ġebum ġu apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūgiap kay, Cristo wuywebewi ikērēat uk am oe'ū buye. Ixe buxim cuy epeyeğebu ġu apēn wara'acat cuk adi ikērēm eykuk iap kay.

5 Deus ebekitkiyū eyju. Eykukpin cīcā cexe. Imēnpuye ixe ekukuap co'i juy epeku. Xipan cuy epeyewekuk. ² Wūnca ūmūm'uk osodop ip kuyjeayū paī be Deus mucokcok am; Deus pe ikērēat uk'ukapteim tak. Imēnpuxim Cristo jekpiwatpin ma oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Deus icokcok osunuy ixe e'ūap kay. Ixe e'ūap te'okuap puxim osunuy Deus xe. Apēn ixe wuykuğ iap puxim cuy epeyewekuk xipan.

³ Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye warara'acat tayxi kaykay ġuu juy epesop—pūğ em tak ka'ūma, warara'acat itop kaykay ġu dak. Wuysūsūnap cuy epeğugē ġu—pūğ em tak ka'ūma. Eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay. Iboam tak cuy epeyekawēn ġu. ⁴ Eyekawēnkērēm ġu juy epesop. Te'em ġu dak cuy epeyekawēnwēn. Eyekawēnwēn. Eyekawēnxim ġu dak cuy epesop.

— Bay, soat podi ma ēn xipāt — i bit cuy epe'e Deus pe soat em.

⁵ Cristo ebekitkiyūm ġu bit je'e ip aoyū xiayū, ağokatkayū xiayū dak; wuysūsūnap muğēğē'ukayū dak; itabikukuayū dak. Deus ka be ip jeōm ġu. Wuyetabikukuap deus-baroyū kay wuyetabucap co'i ikērē Deus xe.

⁶ Deus jetakomaap ġubapuk ja'ō kay kūyjobit'ūmayū be. Ipiat supi'ajoat cebe ip kūyjobit'ūm puye. Imēneju eyday'em'um cuy epesop te'e ma kawēnwēn'ukayū be eymuğuykukuap puxim.

— Deus ipiat supi'ajoat ġu wuywebe ikērēat muğēğēm ma'ğū wuyju — i te'e ma e'em ip.

⁷ Ixeyū kay ġu juy eybureyūm. ⁸ Ikērēat mujurūğrūğ cuk adi epekuku kuy bima kabiok tağtağ'ukat puxim. Ġasū bit wuykukukat ebekitkiyūm epesop. Kabia dağ jekuku'ukat puxim eyju ġasū bit. Kabia dağ jekuku'ukat ekukuap tağ cuy epeku.

⁹ Kabia dağ jekuku'ukat xipacat mujurūğrūğ. Cūğ ma ip jekukum. Icēmān ip kawēnwēn. ¹⁰ Eyetaybin cuy epesop wuykukukat mucokcok am. ¹¹ Warēmtağ jekuku'ukayū burem ġu juy epesop—kabiok tağtağxiayū burem ġu. Ixeyū juy epeyawē cedağ ma jeku am kabia dağ jekuku'ukat puxim. ¹² Wuybisūsūn cīcā apēn ip iba'arēm ikērēat mujurūğrūğ iap muwēn ām. ¹³ Kabia kay warēmtaksuğat tojot puje wuyetaybit ajo ijop iam. Imēnpuxim Cristo kay ixeyū dojot puje wuyetaybit ikērēat kuğ joyūku iam. ¹⁴ Cristo kay wuyetabut pima kabia dağ jekuku'ukayū puximayū acesop. Imēnpuye kuyjeayū e'em:

Ixecat, ecewurũg cuy, i. Ce'ũ'ũayũ dopdopap pewi juy eceu, i. Cristo jeymukabia, i.

Cristo wuymukabiahham Cristo wuymuisusun iape.

¹⁵ Imēneju ġebum cuy epesop eyekukuap kay warēmtaġ eyekuap puxim. Eyaġuy'ũm ġu juy epesop. Eyaġuybabim ma juy epesop. ¹⁶ Kabia mupa'ũm'ũm ġu juy epesop, ġasũacat ikērēat mujurũgrũg cĩcā buye. ¹⁷ Eybidaodao ġu juy epesop. Eyetaybin pīt cuy epesop apēn wuykukukat ibikuy eyekuam iam.

¹⁸ Jewemuka'o'on ġu juy epesop. Eyka'o'o bima itabidaaoayũ buxim eyju. Āġ cuy Deus biōġbuk pīt jeyaġuydada. ¹⁹ Davi pibodo juy jebibododon epesop awerom pima. Jebibododon tak cuy epesop “Cristo soat podi ma xipāt” i'e pin pima wuykukukat pe; “Ocekokkok cĩcā oceju ebekitkit puye” i'e pin pima dak cebe; “Cristo acā ocekokukat” i'e pin pima dak; eycokkok pima dak Cristo kay eyetabut puye; “Ēn xipāt cĩcā” i'e pin pima dak cebe. Jebibododon cuy epesop eycokkokap mubapuk am wuykukat pe.

²⁰ — Soat em ěn xipan ocekuġ, ocekokukat Jesus Cristo xe ocekokpin puye — i juy epe'e Deus pe—wuyebay be.

Imēn cuy epe'e cebe, xipacat jebapukpuġ eywebe bima, xipāt'ũmat jebapukpuġ pima dak. ²¹ Soat eyju ibuyxim Cristo kuġ. Imēnpuye kũyjobin cuy epesop eyewa'ō kay.

²² Tũ'ũ'ũyũ, kũyjobin cuy epesop eyitopyũ a'ō kay wuykukukat a'ō kayap puxim. ²³ Apēn Cristo itabucayũ kukat iap puxim aġokatkat tak jetayxi kuġ. Cristo itabucayũ daxijojo'ukat. Itabucayũ ixē jebit puxim. ²⁴ Imēneju juy itabucayũ kũyjobit Cristo a'ō kay. Imēnpuxim aoyũ dak cuy jeedop jektop a'ō kay.

²⁵ Tapupuyũ, xipan cuy eytayxiyũ epejukuk apēn Cristo xipan itabucayũ kuġ iap puxim. Jekpiwatpin ma oe'ũ cebeam ip. ²⁶ Oe'ũ itabucayũ be Deus bikuyap taġ jeku am. Itabucayũ o'ġuisun jekawēn kay kũyjobit am. O'ġuisun ip apēn wuyju idibim jewebuwywuy iap puxim. ²⁷ O'ġuisun ip “Eyju eydip cĩcā oxē” i'e am cebe ip. Cristo imēn je'e cebe ip jexe yajēm puje. Soat taġ iisu je'e ip ixē xe yajēm puje. Ikērēat kuġ ġu ip je'e. Iokokat kuġ ġu dak je'e ip—idipat kuġ acā. Soat taġ xipāt je'e ip. Xipāt'ũmat kuġ ġu dak je'e ip—pũġ tak ka'ũma. ²⁸ Aġokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Xipan jetayxi kuġat xipan tak jewekuġ. ²⁹ Ka'ũma ma xipan'ũm jejebit kuġ. Jewemuykōnkōn wuyju. Xipan wuyju wuyjebit kuġ. Imēnpuxim Cristo xipan itabucayũ kuġ. ³⁰ Wuyju Cristo jebit puxim. Apēn xipan wuyjebit kuġ iap puxim xipan cuy acewewekuk. ³¹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Imēneju aġokatkat jebay iwaciwan, jexi iwaciwan tak jetayxi xe jeenuy am, i.

Pũġ taġ ma ip o'e xepxepayũ, i.

³² Iboaptup ekawēn icēmān wuymutaybitbin. Wuymutaybitbin apēn Cristo xipan itabucayũ kuġ iam. Iboap iba'arēm osodop wuyxe kuyje. Ġasũ bit ibapuk o'e wuywebe. Imēnpuye juy iboap ekawēn taġ cuy aceku. ³³ Iboaptup ekawēn wuymutaybitbin apēn cuy ajeku iam tak. Aġokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Ayacat tak cuy ibuyxim jektop jukuk.

6 Bekitkit, kũyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay, eyxi a'ō kay dak. Cedaġ ma eywebe ixeyũ a'ō kay am, wuykukukat Jesus ikukpin eyxe buye. ² “Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak” i'e buje, “Xipan ōn tak jeykuk apēn cuk adi oceciap taġ” i dak o'e Deus. Wara'an yawēwēm pima:

— Xipan ōn tak jeykuk — i'ũmġu o'e. ³ — Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak xipan eydop am, ibun eydop am ipi ju — io'e Deus wuyawēwēm.

⁴ Cebayū, eya'ōpuruḡ ḡu juy eyekpotpoyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim eya'ō kay. Ixeyū bit cuy epeḡtaybitbin wuykukukat Jesus bikuyap taḡ ceku am iam. Warēmtaḡ ip ceku buje juy epeḡukorēm.

⁵ Tei'ūm kapikpik'ukayū, kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ō kay—ijodiat a'ō kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe ip. Eyekariwa a'ōmupubutbun ḡu juy epesop. Jewexe ḡu juy kūyjobin epesop ya'ō kay ip—icēmān. Ixeyū a'ō kay kūyjobin pima, Cristo a'ō kay dak eyju kūyjobit. ⁶ Eyekariwa eyjojom pima acā ḡu juy xipan epeyekapik—eyjojom'ūm pima dak. Eyekariwa be “Ēn xipāt” i'eap kudadam ḡu juy xipan epeyekapik. Eycokcokap kuḡ cuy epeyekapik cebeam ip. Deus bikuyap taḡ cuy epeku wuykukukat Jesus peam kapikpik'ukat puxim. ⁷ Eycokcoḡ cuy epeyekapik.

— Ijodiat peam acā ḡu ōn kapikpiḡ—okukukat peam tak—kabi beat peam tak — i juy epe'e eywebe ma.

⁸ Wuykukukat xipacat je'ḡūm soat pe xipan kapikpik'ukayū be xipan kapikpikapteim—kariwayū be, tei'ūm kapikpik'ukayū be dak. Warēmtaḡ kapikpik'ukayū bit warēmtaḡ ma je'jat. ḡebum cuy epesop iboap kay.

⁹ Kariwayayū, xipan cuy eywebeam kapikpik'ukayū epejukuk. Imuparararan ḡu juy ip epejukuk. Eyju, eywebeam kapikpik'ukayū dak wuykukukat ebekitkiyū—kabi beat ebekitkiyū. Wuykukukat pūḡ pe ma soat kuḡ xipan. Eyaḡuyba'ūm ḡu juy iboap kay.

¹⁰ Wuykukukat soat podi ma ya'ōbaca. Ka'ūma ma ixē jo'iat ya'ōbacaat. Ixe a'ōbacaap cuy epejat. Ikuḡ pima ceweju mūḡ'i epeku. ¹¹ Sorarayū kukat icaat ūmūm jebekitkiyū be yaokaap puxim. Cesay icaat ūmūm cebe ip. Payao buximat ūmūm tak. Imēnpuxim Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe xipan wuyeku am. Imēnpuye: — A'ōbacaap cuy eḡūm owebe — i juy epe'e Deus pe.

Ixe a'ōbacaap kuḡ cuy epeku ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ō kayap puxim. ¹² Sorarayū ma jenopaḡōḡōm ijodiat eju ya'ōbacaap mu'ūm ojuy. Wuyju bit Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'ūm ojuy jekukum. Kabiokboḡ taḡ jekuku'ukayū a'ōbacaap mu'ūmap ojuy wuyju jekukum. Ipi daḡ ḡu ip jekukum—kabi be ma. Ade jījā ip. Itakoma jījā ip wuykay. Wuymuy'ū pin ip. Ixeyū a'ōbacaap mu'ūmap ojuy wuyju jekukum.

¹³ Imēneju, Deus a'ōbacaap cuy epejat sorarayū be icaat puap puxim. Deus a'ōbacaap kuḡ pima, ikērēat muḡēḡē'ukayū je'e ḡu wuywebe. Wuykay itakomaayū dak kuka wuyaoka ḡu. Wuypararam ḡu dak kuka ace cebuxim ip. Wuyetabucap kuka acepere ḡu dak.

¹⁴ Sorara buxim cuy epeku soat icaat kukat puxim. Icaat muōm pin pima, sorara jesay mukirikiriḡ jekpumūnpum. Imukirik'ūm pima, iba'ore kuka o'e icaat muōm ām. Icēmān cuy epeyekawēn. Icēmān kawēnwēn pima, jekpumūnpu kukat puxim kuka ajop. Icēmān cuy acekawēn warara'acat pe wuymuyap puxim. Cedaḡ ma juy epeku. Cedaḡ ma jekukum pima, jekūm'a eju icaat kukat puxim kuka ajop. Cedaḡ ma juy ajeku warara'acat pe wuykukukat Jesus muymuyap puxim. ¹⁵ Eycokcoḡ cuy epesop kawēn idipāt muwēn ām warara'acat pe. Imuwēn pu'u'ūm pima, jei be icaat kukat puxim kuka ajop. ¹⁶ Eyetabun cuy epesop Jesus kay. Cekay wuyetabut pima, jewap icaat kukat puxim kuka ajop. Sorarayū isopat kuḡ osodop jedop'abi be wara'at kadiacat wūywūy ām. Imēnpuxim ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kukukat wuykaykay jījā wuymubu'unap ojuy Jesus kay. Jesus kay wuyetabut pima bit, wuymubu'un pa'ore kuka o'e cebe. ¹⁷ ḡuyjom Jesus co'iyūm acesop Deus wuydaxijojom puye. Iboap cuy epejowiwi jījā. Iboap wiwim pima, jabe icaat kukat puxim kuka ajop. So-

rara jepayao kuḡ osunuy jaokaap puxim. Deus ekawēn payao buxim. Deus biōḡbuk jekawēn ūmūm wuywebe ikērēat kukap puxim. Cekawēn kay ḡbum pima, payao kukat puxim kuka ajop. ¹⁸Kawēnwēn'uḡ cuy epesop Deus eju. Wuybuywatwacap cuy epejoojuy cexewi. Soat em cuy epeyekawēnwēn ceweju. Kawēnwēn pima, āḡ cuy Deus biōḡbuk jeyaḡuydada. Ceweju kawēnwēn pima, xexen ḡu juy epesop, eye-tabēḡ ma. Eybu'um ḡu juy epesop kawēn ām ceweju. Soat em cuy epeyekawēnwēn Deus eju. Soat peam cuy epeyekawēn cebekitkiyū beam. ¹⁹Owebeam tak cuy epeyekawēn ceweju.

— Bay, Paulo juy eḡutaybin kawēn muwēn ām — i juy epe'e'e Deus pe. — Ixe juy eya'ōmucanucan iparara'ūma kawēn idipat muwēn ām — i dak cuy epe'e'e cebe. Iboap ekawēn iba'arēm osodop kuy bima. Ḡasū bit ibapuk o'e. ²⁰Wuykukukat Jesus a'ōbuywatwat'ukat ōn. Ḡasū bit ōn daomūnmūnap'a be, kawēn idipat muwēnuwēn ojekuku buye. Imēnpuye owebeam cuy epeyekawēnwēn Deus eju.

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Paulo be ya'ōcam ekawēn muwēn ām — i juy epe'e cebe.

²¹Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe. Eyetaybin cuy epesop apēn ōn e'em iam. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Soat em kapikpiḡ wuykukukat peam. Wara'at kaykaykay ḡu itabut—wuykukukat kay acā. ²²Imēnpuye ixe oḡuju eykay. Ixe apēn ocejū iap ḡuwēn eywebe. Ocawēḡ tobuxik puje eycokcok epesop.

²³Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam—wuyebayat eju.

— Éfeso ka watwat aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip xipan jewekuk am — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip biḡ ma itabut am Jesus kay — i ōn e'em cebe.

Imēn ōn e'em Deus pe, wuykukukat Jesus Cristo be dak.

²⁴— Bay, xipan cuy soat epejukuk wuykukukat kayayū, Jesus Cristo kayayū—soat em Jesus kay ḡbumayū — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

FILIPOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 Filipos ka watwat, cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum—Jesus kayayū beaptum. Òn Paulo. Tupmubarararaḡ òn Timóteo eju. Jesus peam kapikpik'ukayū ocejū. Eyju Deus ebekitkiyū, Jesus Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum, eykukuk'ukayū beaptum tak, eybuywatwat'ukayū beaptum tak, eybuywatwat'ukayū beaptum tak.

²— Bay, xipan cuy Filipos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

³ Òn ḡebum eykay bima soat em:

— Bay, ěn xipat cīcā, soat em ěn xipan Filipos ka watwat kuḡ puye — i òn e'em Deus pe.

⁴⁻⁵ Òn kawēnwēn Deus eju eywebeam—soat peam. Òn eyka be bima juk adi obuywatwan cīcā epesop owebe kawēn idipat muwēn ām. Imēnpuye ocokcok cīcā kawēn ām Deus eju eywebeam. Koap pima juk adi obuywatwan epesop—òn kawēn idipant eymukūyjojom pima. Soat em cuk adi obuywatwan epesop owebe kawēn idipat muwēn ām. ⁶ Jesus kay eyetabut pima Deus adi eydaxijojom o'e. Ḡasū dak soat kabia ma eydaxijojom. Waram Jesus Cristo ajēmap kabia be bit eydaxijojop jepere. Weytaybit cīcā iboam. ⁷ Apēn ixē xipan okuḡ iap co'i ma eyju dak Deus xipan eykuḡ. Eyju juk adi obuywatwan epesop “Kawēn idipat icēmān” i òn e'em pima itabut pin'ūmayū be, “Kawēn idipat kay eyetabun cuy epesop” i òn e'em pima dak itaybit'ūmayū be. Ḡasū dak eyju obuywatwat daomūnmūnap'a be ma'ḡu òn. Imēneju soat em òn ḡebum eykay. Eykukpin cīcā dak oxe. ⁸ Apēn Jesus Cristo xe eykukpin iap co'i oxe dak eykukpin cīcā. Eykukpin cīcā oxe Jesus Cristo juk omutaybitbitbin owebe eykukpin am puye. Deus itaybit icēmān òn e'em iam.

⁹ Òn kawēnwēn Deus eju eywebeam biḡ ma xipan eyewekuk am, biḡ ma eyetaybit am tak apēn Deus e'em wuywebe iam, biḡ ma eyetaybit am tak apēn xipat Deus xe iam, apēn xipat ḡu cexe iam tak. ¹⁰ Deus pe imēn eymukūyjo buje, soat podi ma xipacap ibapuk je'e eyxe. Iboap acā epejukuk. Imēnpuye waram Cristo ajēm puje ikērēat kuḡ ḡu epesop. Soat taḡ eyisu epesop. Eysūsūn ḡu epe'e Deus kay eyebapuk am. ¹¹ Idipat acā epejukuk eyweju, Jesus Cristo ja'ōbacaap ūmūm eywebe buye. Ixē a'ōbi acā eyju xipacat mujurūḡrūḡ. Imēn eyeku buje:

— ěn xipat cīcā ocexe, ebekitkit cūḡ ma jekukum puye — i je'e ip Deus pe eyjojo'ukayū.

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i je'e ip cebe.

¹² Okitpitpiyū, warēmtaḡ ma juk adi ip okuk itabut'ūmayū. Inaka oparara ḡu ma juk adi oce kawēn idipat muwēn ām. Biḡ ma òn imuwēnuwēn soat pe. Imēnpuye warara'acayū itabucayū dak biḡ ma imuwēnuwēn o'e. Imēnpuye adeayū dak oitaybitbitbin kawēn idipan. Ḡasū òn iboam jeymukūyjo. ¹³ Te'e ma juk ip omuōm daomūnmūnap'a be Cristo eju kapikpik'ukat òn puye. Soat ma juk a'ḡu ip itaybit osodop iboam iecuḡap tuk'a wiwi'ukayū. Warara'acayū dak cuk a'ḡu itaybit osodop iboam ijopka beayū. ¹⁴ Obisūsūn ḡu kawēn idipat muwēnuwēn daomūnmūnap'a be ma'ḡu òn. Imēnpuye ade wuykitpitpiyū biḡ ma itabut o'e wuykukukat kay. Iparara ḡu o'e ip kawēn idipat muwēn ām. Ibisūsūn ḡu o'e ip Jesus ekawēn muwēn ām.

Biğ ma ip imuwēnuwēn o'e. ¹⁵⁻¹⁸ Pūğpūğ ixeyū'in Cristo muwēnuwēn itabutkarey ip okay buye; wa'ōxik ojuy ip puye dak. Cristo muwēnuwēn ip xipacap kayap to-muju ġu. Warara'acat kay ġu ip ġebum. Jewekay acā ip ġebum. Imuwēnuwēn ip wa'ōbacaap podi ma e ojuy.

— Cristo muwēnuwēn pima, kuka Paulo bodi ma oca'ōbacaap kuğ oce'e — i te'e ma e'em ip.

Tūybe Paulo iğuycūğ je'e daomūnmūnap'a be ocawēğ cocom pima iān o'e ip. Imēnpit omūğuycūğ pa'ore cebe ip imēn e'em pima.

Warara'acayū bit Cristo muwēnuwēn xipacap tomuju. Ixeyū xe okukpin. Itay-bit ip Deus a'ōbi ōn kawēn idipat muwēnuwēn iam. Ōn pit ocokcok soat ip Cristo muwēnuwēn puye—xipat'ūmap kayap tomuju ma, xipacap kayap tomuju dak. Biğ ma je'e ocokcokap tak. ¹⁹ Jesus Cristo biōğbuk nuynuy owebe obuywatwan. Eyju dak kawēnwēn Deus eju owebeam. Imēneju wetaybit daomūnmūnap'a bewi omu-jēm ip iam. Imēnpuye ocokcokap i'ūm ġu. Bodinmaku ocokcokap jeku yoboğ ma. ²⁰ Obikuy jījā Cristo bikuyap tağ weku am. Weku pin ixē bikuyap tağ acā soat em. Ġasū bit a'ğu oce wa'ōca pin ixē ekawēn tağ weku am soat em. Soat tağ i'e pin ōn ibuyxim Cristo kuk am wetabēğ pima, we'ū buje dak. ²¹ Ajo xipat ijodi bima oxe? Cristo acā xipat oxe. We'ū buje dak soat podi ma xipacap ojukuk ixē xe acā soat em ma oğuy buye. ²² Wetabēğ pima bit kuka wekapik put oce Cristo beam. Wetait pima kuka o'e itabut warara'acayū Cristo kay wekawēn co buje. Apēğap xe'e xipat oxe? Wetabēğap? Pām ġuto we'ūap i xe'e? Wetaybit ġu oweweju bit. ²³ Wetaybit ġu buk apēğap ġu paxi xipat iam. We'ū buje dak xipat ma owebe soat em Cristo xe oğuy buye. Ixē xe bima soat podi ma idipat kuğ oğuy. ²⁴ Wetait pima bit xipat kuka o'e eywebeam. Wetait pima eybuywan mabuk kuka ōn. ²⁵ Wetaybit eyxe oğuy eybuy-wat am biğ ma eyetabut am Jesus kay iam. Ōn eyxe bima, biğ ma eycokcok epe'e kūyjobit am ixē a'ō kay. ²⁶ Waram eykay oajēm puje, eycokcok epe'e okay xipat cīcā ōn eywebeam puye. Eycokcok cīcā epe'e okay, Jesus Cristo eju mūğ'i eyju jekukum puye. ²⁷ Cristo ekawēn tağ cuy epeku—kawēn idipat tağ. Ixē ekawēn tağ eyeku buje, wetaybit oce eyetabut cīcā pūğat kay—Jesus kay iam. Wetaybit oce iboam waram eyjom oajēm puje, oajēm'ūm pima dak. Wetaybit oce soat eyju pūğ tağ ma soat kay jewağuyap muwebotbon iam, soat eyju jwebuywatwan kawēn idipat muwēn pin cīcā buye itaybit'ūmayū be iam tak. Kawēn idipat co buje acā kuka wuyetabut ajop Jesus kay. ²⁸ Eypararam ġu juy epesop eykay itakomaayū buxim. Deus ixeyū bodi ma ya'ōbaca. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop soat em. Eyparara'ūm pima bit itaybit je'e ip itabut'ūmayū Deus ocemuju ipiat'ajojoap kay iam. Ya'ōkayayū bit taxiyo iam tak itaybit je'e ip. Deus acā eydaxijjom soat em tūy ām cexe. ²⁹ Deus cuk eynaē Cristo be kapikpiğ'ukayūm. Ixē beam kapikpiğ eyju ixē kay eyetabut puye. Inaka ixē beam kapikpiğ pima dak ipiat cuy epesupi'ajo ma Deus a'ōbi. ³⁰ Kuy bima itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajoat owebe, ōn Cristo muwēnuwēn puye. Kuy eyetaybit iboam. Ġasū dak ipiatpi'ajojoan ip owebe. Apēn owebe juk adi ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim eywebe dak ipiat supi'ajoat ip eyju Cristo muwēnuwēn pima.

2 Eyju eya'ōca Cristo eju mūğ'i eyju jekukum puye. Eycokcok eyju e'em ixē xe eykukpin puye. Deus biōğbuk nuynuy soat pe eywebe eymukūyjom. Xipan ma eyju e'em eyewewekuğ. Eyetabotaidabotbot eyewewekay. ² Imēneju jewağuyco-com cuy epesop eyeweweju. Ikukpin tak cuy epeyewekuk. Pūğ kay dak cuy epesop ġebum. Imēn ma juy ōn eyawēwēm. Imēn eyeku buje ocokcok cīcā oce eykay. ³ Jew-

ewekay at ġu juy epesop ġebum—warara'acat kay dak. Warara'acayū be “Xipat cīcā eyju” i'e'eap epejokudada ġu dak cuy. Yoboğan pin ġu dak cuy epesop.

— Warara'acat obodi ma xipat — i dak cuy epe'e'e eywebe ma.

⁴ Ajo kuka o'e xipat ocewebeam iap kay at ġu juy epesop ġebum. Ajo kuka o'e xipat warara'acat peam iap kay dak cuy epesop ġebum.

⁵ Jesus Cristo ekukuap puxim cuy epekuku.

⁶ Ixe Jesus Cristo soat em Deus co'ian osunuyunuy. Inaka “Soat em cuy ejo'ian oğuy. Ipi juañ ġu juy oce,” i'ümğü o'e jebay be.

⁷ Jekpiwatpin ma bit ixe soat o'suiwat ikuğ osunuyiat ipi juañ am. Warara'acat puy-watwat'ukan o'jewexat. Ağokatkat puximan o'jewexat. Ipi juañ o'jewexat.

⁸ Ya'öca pin ġu oekukuku. Soat em Deus a'ö kay küyjobit osunuyunuy. Küyjobit osunuy je'ü äm tak. Korosa be ma oe'ü ikērēat muğēğē'ukat puxim.

⁹ Imēneju Deus ixe o'ğuyu jewekay. O'ğuyu jağuywağom soat kukuk'ukan. Ixe o'jomuy warara'acat podi ma ya'öbacaan.

¹⁰ Imēnpuye soat ma jēğ'aecōğcōğ ip Jesus wap—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ce'ü'ü'ibiyū dak. Jēğ'aecōğcōğ ip küyjobit am ya'ö kay.

¹¹ “Jesus Cristo acā oceukukuk” i je'e ip soat pe. Imēnpuye Deus soat podi ma ya'öbaca iap ibapuk cīcā je'e soat xe—wuyebayat soat podi ma ya'öbaca iap.

^{12–13} Oburereyū, eykukpin cīcā oxe. Ōn eyxe bima soat em cuk adi küyjobit epesop wa'ö kay. Wūy ōn pima dak cuy wa'ö kay epesop küyjobin. Deus soat em ja'öbacaap ūmūm wuywebe wuymubikuy am ixe bikuyap tağ wuyeku am. Ja'öbacaap ūmūm wuywebe ixe ağıy dağ wuyağıy am. Imēnpuye ya'öbacaap cuy epejoojuy cexewi ixe be eydaxijojoap epere am. Küyjobin cuy epesop ya'ö kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe.

¹⁴ Māmāmām ġu juy epesop Deus kay. Jewa'öxikxiğ ġu dak cuy epesop. ¹⁵ Ikērēat muğēğē'ukayū parakpe eyju nuynuy—warēmtağ ma jekuku'ukayū parakpe—Deus a'ömpubutbun'ukayū parakpe. Eyju bit Deus ebekitkit. Ikērēat kuğ ġu eyju. Imēnpuye Deus ebekitkit ekukuap puxim cuy epekuku. Soat etabutpe cedağ cuy epekuku ixeyū be eymuymuyap puxim. Kasopta tabapuk cīcā kabiok pima. Imēnpuxim eyju dak Jesus Cristo bikuyap tağ jekukum pima, cūğ ma eyju jekukumap ibapuk cīcā je'e itabut'ūmayū xe. ¹⁶ Wuymutaicinap ekawēn cuy epeğuwēnuwēn ixeyū be. Cedağ eyju jekukum pima, ocokcok cīcā oce eykay waram Cristo ajēmap kabia be. Wetaybit tak oce te'e ġu juk adi ōn oğuy eymutaybitbitbin iam.

¹⁷ Ğaxīn ma aco'i itabut'ūmayū oaoka. Odoymukereren ip. Deus pit icokcok je'e we'ūap kay apēn kuyjeayū wūnca o'ğümğüm cebe iap kay icokcok osunuy iap puxim. We'ü buje ōn tak ocokcok oce.

— Ōn tak ocokcok oce — i ōn waram e'em eywebe.

¹⁸ We'ü buje eyju dak eycokcoğ cuy epesop we'ü ma'ğü. Eyağıy'üm ġu juy epesop we'ūap kay. Eycokcoğ tak cuy epe'e we'ü buje.

¹⁹ Wuykukukat Jesus ibikuy bima, Timóteo oğuju eykay. Ixe muju ojuy ōn ixe be eyawēğ tojot am okay. Eyawēğ tobuxik puje, ocokcok oce. ²⁰ Ixe Timóteo acā obuxim soat em ma ġebum eykay. Eykukpin cīcā ocexe. ²¹ Soat warara'acayū bit ġebum Jesus Cristo kay ġu—jewekay acā. Ibu'u ip jekapik am Jesus Cristo beam. Jewebeam acā ip kapikpiğ. ²² Ixe Timóteo bit soat em ja'ö dağ e'em. Xipat cīcā ixe. Jebay eju kapikpik'ukat puxim oweju ixe juk adi o'jekapikpikpik kawēn idipat muwēnuwēn. Eyju dak kuy eyetaybit iboam. ²³ Ğaxīn ma ōn ixe muju ojuy eykayy. Wetaybit apēn

je'e ip owebe iam pima, ixe oġuju eyka. ²⁴Wetabut wuykukukat kay. Ġaxīn ma aco'i ixe omuju eykay.

²⁵Wuykitpit Epafrodito muypit ojuy dak ōn eykay. Ixe juk epeġudot kuy okay obuywatwat'ukan. Oweju juk adi o'jekapikpikpik kawēn idipat muwēnuwēn. Oburem cuk adi osunuy. ²⁶Ixe eyjo pin cīcā. Yaġuybabi'ūm o'e iwātaxipi opop iap awēġ epejojojo buye. ²⁷Iwātaxipi jījā osunuy. Oe'ū pin. Deus pit itabotaidabotbot osunuy cekay. Okay dak itabotaidabotbot ma osunuy. Ce'ū buje bit kuka adi oġuycūġ cīcā oce. ²⁸Imēnpuye ixe muypit pin cīcā ōn eykay waram eywebe ijo am eycokcok ey'e am. Oġuycūġap tak kuka o'jepa'ūm ma. ²⁹Eycokcoġ cuy ixe epeġuōm eyduk'a be wuykitpit muōmap puxim, pūġ ma wuykukukat puye. Ibuyxim cuy epejukuk. ³⁰Ixe Epafrodito iparara ġu osunuy je'ū ām. Eywebe obuywat pa'ore bima ixe juk adi obuywatan osunuy. Ce'ū ġūġūn cīcā osodop Cristo beam kapikpiġ oweju buye.

3 Obureyū, būrūdupaku o'e tupmubarak am eywebeaptum. Wuykukukat cuy jeymucokcoġ. Obu'u ġu waram apēn kuy bima otupmubararakiatup peap ekawēn muwēn ām eywebe eyaġuyba'ūmap puxim. Owebe eyawēap taġ eyeku buje, soat em ma xipat je'e eywebeam. ²Eyday'em'um cuy epesop ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be eymuġuykukuap puxim—akurice buximayū be— “Epe-daypu'aġobixeedakacat cuy” i'e'e'ukayū be.

³— Ocejū acā Deus ebekitkit ocedaypu'aġobixeedakatkay puye — i napa ma e'em ixe'yū ma.

Wuyju bit icēmān Deus ebekitkit. Soat em wuyju ġebum cekay ixe biōġbuk pe wuymutaybitbinap taġ. Wuyju ma wuycokcok cīcā Jesus Cristo aġuy daġ wuyju jewaġuyġuy buye. Kacūġkadiwi jewewuywuy bima bit wuymucūġ pa'ore Deus xe. Wuyetaybit cīcā iboam. ⁴Te'e ma wuyetabut put kacūġkadiwi jewewuywuy bima, cūġ ma acesop Deus xe iap kay. Adeayū ma te'e ma e'em:

— Wuymucūġ put Deus xe kacūġkadiwi jewewuywuy bima — i.

Ōn tak i'e but imēn owebe, bekin pin ma kacūġkadiwi oisu buye. ⁵Oito kabia bima wuybabim ma odaypu'aġobixeedakacat ip “Deus ebekit teku” iap mubapuk am soat pe. Judeu dak ōn, Israel naxeġebit puye. Benjamim diwat tak ōn. Hebreu a'ōm kawēnwēn'uk tak oġuy bekin pima. Judeuyū awēwēap ekawēn taġ cīcā dak cuk adi ojekukuku Fariseu adi ōn ġebuġe. ⁶Judeuyū awēwēap ekawēn taġ cīcā juk adi ojekukuku—soat ekawēn taġ ma. Iboap ekawēn oġupubutbun ġu—pūġ em tak ka'ūma. Tūybe cūġ ma ōn Deus xe Judeuyū awēwēap taġ jekukum puye iān cuk adi oce. Jesus kay itabucayū be juk adi ipiat osupi'ajojoat, Judeuyū awēwēap ekawēn taġ ġu ip jekukum puye. Tūybe xipat ġu ip iān cuk adi oce. ⁷Ġasū bit Cristo ikukpin cīcā oxe o'e. Imēnpuye ajo kuy bima juk adi xipat oxe iap xipat ġu oxe o'e ġasū bit. ⁸Ġasū bit wara'at ma otobuxik. Oceweūm Jesus Cristo be. Okukukan o'e. Ixe a'ō daġ weku pin cīcā oce. Soat podi ma xipacap kuġ ōn ixe obure buye. Wara'at pit kaokokap co'i o'e oxe. Soat ma ocepere ixe a'ō daġ weku am. Ka'ūma kuġ tak weku but ma. ⁹Cristo eju ōn mūġ'i. Kuy bima tūybe ōn cūġ ma Deus xe wuyawēwēap ekawēn taġ jekukum puye iān cuk adi oce. Ġasū bit wetaybit oce cūġ ma ōn cexe Cristo kay wetabut puye iam.

— Ēn cūġ ma oxe okpot kay etabut puye — i'e'em Deus owebe.

¹⁰Obikuy jījā soat em weku am Cristo a'ō daġ acā. Ixe ya'ōbaca jījā, waram ġuto o'jetait je'ūap tomukadi buye. Obikuy jījā iġo a'ōbacaap kuk am. Obu'u ġu ōn tak ipiat'ajo am apēn ixe juk adi o'supi'ajojo iap puxim. Ixe oe'ū jebay a'ō kay kūyjobit

puye. Õn tak cebuxim ya'õ kay we'ũ ma'õ. ¹¹ Õn tak Deus waram omu'ada we'ũap tomukadi. Soat em ma wetabêg oğuy ixe xe. Iboap wiwim cîcã õn.

¹² — Soat em ma õn pit ixe a'õ kay kũyjobit — i'ũmũ õn pit e'em warara'acat pe. — Ikêeat kuğ ğu õn pit—pũğ em tak ka'ũma — i'ũmũ dak õn pit e'em.

Imēnpit Cristo kuy juk omuwedayo jewekay. Imēnpuye kũyjobit pin cîcã õn soat em ya'õ kay. ¹³ Obureyũ, “Soat em ma õn pit ixe a'õ dağ jekukum, ixe ebekit puye” i'ũmũ õn pit e'em eywebe. Ğebum ğu õn pit e'em kuyap kay ikêreat kukukap kay. Wağuyba'ũm õn pit iboap kay. Ğebu je bit idipat ojukuk. Idipat kukap kay acã õn ğebum. Imēnpuye soan ma õn e'em soat em weku am ixe bikuyap tağ. ¹⁴ Jedaudau'ukat cũğ ma jedaudaum tupteiboğatup pu am—jadağaptup pu am. Ixe-buxim õn tak soan ma e'em Deus emumuũm pu am. Deus kuy juk onaẽ soat em jexe onuy am, Jesus Cristo kay wetabut puye.

— Soat em cuy eğuy oxe kabi be — i mo adi a'ğũ o'e owebe.

¹⁵ Kuy wuyetaybit Cristo bikuyap tağ wuyeku am. Imēnpuye juy soat em ixe bikuyap tağ ajeku! Pũğpũğ ey'in ibu'u bima bit, Deus cuy ixe ğutaybin xipat cîcã ewebe wa'õ dağ eku am iam. ¹⁶ Ixe a'õ dağ cuy ajeku! Apēn kuy bima ya'õ dağ ajekukuku iap co'i ma juy ajeku ğasũ dak. ¹⁷ Obureyũ, kuy bima cũğ ma juk adi ojekukuku eyetabutpe. Ğasũ bit eyju dak wekukuap puxim cuy epeku. Ağ cuy epe-sop obuxim jekuku'ukayũ kay ixeyũ ekukuap puxim eyeku am. ¹⁸ Cristo korosa be oe'ũ iap kay'ũm cîcã adeayũ. Kuy soat em iboap o'guwēnuwēn eywebe. Ğasũ dak iboap muwēn õn eywebe wetadidim. ¹⁹ Wuyju ma soat em ğebum Deus kay. Ixeyũ bit soat em ğebum apēn ace'e iap kay acã. Soat em ip ğebum jecokcokap kay acã. Isūsũn kuka a'ğũ o'e ip warēmtağ jekukuap kay. Inaka isūsũn ğu ip. Xipat'umat muğēğēm ip warara'acayũ etabun ma. Jeweweju bit ip xipat. Ğebum ğu ip kabi kay. Soat em ğebum ip ijodiap kay acã. Imēneju wũy ma jeedop ip Deus wi je'ũ buje. Soat em ipiat supi'ajojo ixeyũ ma. ²⁰ Wuyju bit kabi watwan acesop. Wuy-daxijojo'ukat kabi kadiwi jeekop—wuykukukat Jesus Cristo. Waram jajēm ijodi. Ixe ajēmap wiwim cîcã wuyju. ²¹ Ixe Jesus Cristo warara'acat a'õbacaap ğu'ũm ixe soat podi ma ya'õbaca buye. Soat ip jeedop kũyjobin ixe a'õ kay. Ixe ja'õbacaan wuyjebit ğuwexat. Ijodi bima wuybaca ğu wuyju e'em. Ixe bit wuyjebit ğuwexat jejebit co'ian idipan. Imēneju waram ace'ũ ğu ğebu je bit.

4 Okitpitpiyũ, eykukpin cîcã oxe. Oğuykit eykay. Omucokcoğ cîcã eyju. Xipat eyju oxe. Imēneju eybu'um ğu juy epesop wuykukukat bikuyap tağ eyeku am, okitpitpiyũ.

² Evódia, jemukũyjo õn ğasũ. Síntique, ěn tak jemukũyjo õn. Tũ'ũyũ, eyju ik-ibiyũ, xepxem ma wuykukukat kay eyetabut puye. Imēnpuye eyetakomãm ğu juy epesop eyewewekay. Eyetakomaap cuy epeyepere. ³ Ĕn pit, obure, ixeyũ aoyũ juy eğudin—xepxepayũ. Xipan cîcã kapikpik'uk eğuy oweju, obure. Ixeyũ aoyũ dak cuk adi obuywatwan oekuku ip õn soat kaka dağ kawēn idipat muwēnuwēn pima. Clemente dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Warara'acayũ dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Iboyũ butet ibararak opop Deus pubutup pe—obuywatwat'ukayũ butet. Ibararak opop abuyũ soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe.

⁴ Wuykukukat kuy wuymuwedayo jewekay. Imēnpuye eycokcoğ cuy epesop.

— Soat em cuy eycokcoğ epesop — i waram õn e'em eywebe.

⁵ Ğaxĩn ma xeku omuyku wuykukukat! Imēnpuye soat cuy xipan epejukuk ijodiayũ. ⁶ Ka'ũma kay ma juy epeyağuyğebu. Soat pit cuy epeğuwēnuwēn Deus pe. Ajo

ka'ümġu eyxe iat cuy epejoojuyjuy cexewi. Iojuy buje, ajo Deus kuy juk o'ġümġüm eywebe iap kay juy ġebum epesop. ⁷ Wuyetaybit ġu apĕn Deus wuyaġuymubabibin iam. Inaka ixe itaybit cĭcā wuyaġuymubabin am. Jesus Cristo eju mūġ'i bima, ixe wuyaġuymubabibin jeenuy. Imĕnpuye warara'acat a'ō kay ġu ace'e—ixe a'ō kay acā. Warara'acat kay ġu dak acesop ġebum—ixe kay acā.

⁸ Oburereyū, ġasū mabuk ōn jeyawē. Soat em ma juy epesop ġebum ajo xipāt iap kay, ajo ibuyxi iap kay dak, ajo icĕmat iap kay dak, ajo warĕmtaġ ġu iap kay dak, ajo cedaġ iap kay dak, ajo iisu iap kay dak, ajo Deus xe ikukpin iap kay dak, ajo inapa ġu iap kay dak. Iboap kay juy epesop ġebum soat em. ⁹ Apĕn cuk adi ōn eymutaybitbitbin iap taġ cuy epekuku, apĕn cuk adi ōn eymukūyjojojo iap taġ tak. Wekukuap puxim cuy epekuku. Wekawĕn puxim tak cuy epeyekawĕn-wĕn. Obuxim eyju jekukum pima, Deus soat em eybuywatwan jeenuy. Ixe ma wuyaġuymubabibin'ukat.

¹⁰ Ocokcokap yoboġ cĭcā wuykukukat eju mūġ'i ōn puye. Ade kaxi kap puje waram ġuto iba'ore ġu o'e eywebe obuywat am oceju ġebum cĭcā ekay iap mubapuk am owebe.

— Kuy juk adi eybu'u epesop xipan oiuk am i'ümġu ōn pit e'em eywebe. Imĕnpit iba'ore osunuy eywebe obuywat am, ĕn ekukpin cĭcā ocexe iap mabapuk am owebe. ¹¹ Imĕn ōn e'em eywebe. Inaka:

— Eyju juk opere — i'ümġu ōn pit e'em eywebe.

Kuy wetaybit oce ocokcok am ajo-kuġ ōn iap kay. ¹² Kuy juk adi ojeku yopĭt ma ikuġ. Ade dak ikuġ kuy juk adi ojeku. Ocokcok ma ōn e'em obeġbeġ pima, ore bima dak; odadaybot pima, soat-kuġ pima dak. Warara'acayū be iba'ore jewemucokcok am soat taġ. Ōn pit cuk wetaybit oce jewemucokcok am soat em. Soat kaka daġ ma ojekukuku ocokcok. ¹³ Soat em Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imĕnpuye ixe a'ōbacaap kuġ ōn xipacat jebapukpuġ owebe bima, xipāt'umat ebapuk puje dak.

¹⁴ Filipos ka watwat, eyju ma juk adi obuywatwan epesop ōn ipiatpĭ'ajojom pima. Iboap xipāt cĭcā osodop. ¹⁵ Macedōnia eipĭ bewi ojĕm puje, eyju acā juk adi obuywatwan epesop. Obuywatwan cuk adi epesop koapat kabia ōn kawĕn idipāt muwĕnuwĕn pima. Eyju ma juk adi eyemumuūm epeġudot okay. Eyju ma juk adi ġebum epesop okay ōn ade ikuġ pima, yopĭt ma ikuġ pima dak. Warara'acayū bit ġebum ġu osodop ip okay Jesus kay itabucayū. ¹⁶ Pūġ em ġu juk adi eyemumuūm epeġudodot okay ōn Tesalōnica ka be bima, yopĭt ma ikuġ pima. ¹⁷ Waram paxi ip je'ġüm owebe iap wiwim ġu cuk oġuy. Deus xipacat je'ġüm eywebe eydacup ġu epesop okuġ iapteim. ¹⁸ Kuy Epafrodito eyemumuūm o'tojot okay. Soat ma o'tojot. Cartadup mubarararaġ ōn eywebeaptum—kuy soat ojat eyemumudodot iaptum—eyju xipan cĭcā okuġ iaptum. O'e jĭjā ma kuy. Kuy ōn ade ikuġ. Kuyjeayū be wūnca mupik puje, Deus icokcok osunuy cekay ip. Te'oku osunuy cekay. O'ġupik ip iap xipāt osodop cexe. Imĕnpuxim ma okay eyemumudodot tak te'okuat puxim okay. Deus tak icokcok eyemumudodot cocom pima, eydacup ġu epeġüm owebe buye. ¹⁹ Wetabut cĭcā ixe kay—Deus kay. Soat kuġ ma Deus—idipāt kuġ. Soat je'ġüm eywebe dak, eyju Jesus Cristo a'ō daġ jekukum puye. Tacup ġu Deus. Imūmūm pin cĭcā cexe wuywebe. Ajo ka'ümġu eyxe iat je'ġüm eywebe. Soat je'ġüm eywebe. ²⁰ Ixe Deus wuyetayat. Soat kabia ma:

— Soat podi ma ĕn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Imĕn cuy acece cebe soat em ma. Imĕn cuy je'e'e.

²¹ Ocejũ kato mujuum cebe ip soat pe—Deus ebekitkit pe—Jesus Cristo kayayũ be. Wuykitpitpiyũ dak kato mujuum eywebe—ocexeayũ—ijocayũ. ²² Soat Deus ebekitkit kato mujuum eywebe. Wuyeipi kukat peam kapikpik'ukayũ dak kato mujuum eywebe.

²³ — Soat cuy ip xipan ejukuk Filipos ka watwat — i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be.

Bürũdupku otupmuju eywebe. Kuy cartadup mubararakapi ocepere.

COLOSSOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹⁻²Colossos ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju. Eyju wuykitpitpiyũ Colossos ka be. Cristo a'ò dağ eyju jekukum soat em. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağuyumababibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

³⁻⁴ — Itabut cĩcã ip Jesus Cristo kay Colossos ka watwat — i juk o'e Epafras ocewebe. — Xipan Deus ebekitkiyũ kuğ ip — i juk o'e. — Xipan soat kuğ ip, Deus xe acesop iap wiwim puye — i juk o'e ocewebe. Imēnpuye:

— Bay, ěn xipat cĩcã — i oceju e'em soat em Deus eju eywebeam kawēnwēn pima—Jesus Cristo ebay eju.

⁵ Soat em Deus xe acesop iap ekawēn kuy epejojojo kawēn icēmat co buje—kawēn idipat co buje. Iboap wiwim eyju ġasũ. Icēmān epesop ixe xe, “Oxe ma epesop” io'e Deus puye—kabi beat o'e buye. Imēnpuye Jesus kay eyetabut cĩcã. Xipan soat kuğ tak eyju. ⁶ Deus xipan wuykuğ—soat kuğ iap ekawēn kuy epeya'ĩjojo. Eyetaybit epesop iboap ekawēn icēmān iam koap em cekawēn co'isum. Soat eipi dağacat kawēn idipat cocom ġasũ. Ixeyũ dak itabut Jesus kay. Xipan soat kuğ tak ip itabucayũ kuğ. Wuye'ũ buje soat em Deus xe acesop iap wiwim tak ip. ⁷ Epafras kawēn idipat o'ğuwēn eywebe. Ixe Epafras wuybure ikukpin cĩcāat wuyxe. Cũğ me ixe kapikpiğ Cristo muwēnuwēn warara'acat pe. Ixe eybuywatwan ocedieğ ġasũ bit.

⁸ — Colossos ka watwat jewewekuğ ip cewekukpin cĩcã, Deus jebiōğbuk o'ğũom cebe ip puye — i juk o'e ixe Epafras ocewebe.

⁹ Imēneju soat em oceju kawēn Deus eju eywebeam. Eyawēğ tobuxik puje ocebu'u ġu ocesop jekawēn ām eywebeam. Imēn oceju e'em Deus pe:

— Bay, ocekitpitpiyũ juy eğutaybin apēn ebikuy ixeyũ be jeku am iam — i. — Ixeyũ juy eğutaybin apēn xipat exe iam, apēn ikērē exe iam tak — i oceju e'em. — Iboam itaybit cĩcã je'e ip ebiōğbuk ixeyũ mutaybitbin puye — i oceju e'em cebe.

¹⁰ Iboam eyetaybit pima, cũğ ma epeku; soat em wuykukukat bikuyap tağ epeku; soat em ixe mucokcokcoğ epesop; xipacat epeğujurũğrũğ soat em; biğ ma eyetaybit epesop Deus e'e iam.

¹¹ — Bay, ěn soat podi ma a'òbaca — i òn e'em Deus pe. — Soat podi ma ěn edipap kuğ — i òn e'em. — A'òbacaap cuy eğũm Colossos ka watwat pe Jesus kay ip jebu'uap puxim ipiatpi'ajojom ma'ğũ ip — i òn e'em Deus pe.

¹² Deus kabiaat kukat. Ixe ebekitkit xipacat mujurũğrũğ'ukayũ. Ixe xipacat muxi-panpan iũm ām jebekitkit pe.

— Cũğ ma eyju oxe webekitkiyũm — i juk o'e Deus wuywebe.

Imēnpuye wuyju dak xipacat acejat. Iboap wiwim cĩcã wuyju. Imēnpuye eyju dak eycokcoğ cuy epesop.

— Xipat cĩcã ěn — i juy epe'e'e wuyebay be.

¹³ Satanás kabiokat kukat. Ixe ebekitkit ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ. Deus pit wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Imēnpuye Satanás ġu wuykukukat ġasũ—Deus ipot acã.

Deus ipot ikukpin cīcā cexe. ¹⁴Ixe ipot wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Ikērēat muḡēaptei o'teida, oe'ū buye. Imēnpuye ikērēat kuḡ ḡu wuyju ixē xe.

¹⁵Deus ijo ba'ore wuywebe. Wuyetaybit bitku poro omuyku Cristo jojom, Cristo dak ijo'i buye. Ixe Cristo Deus ipot koapat. Soat Deus emumuḡē bodi ma ya'ōbuyxi ixē. Deus pe ipi mujurūḡ'ūm pima ipot itait osunuy. ¹⁶Deus soat o'ḡubapukpukpuk Cristo eju. Kabi beacat o'ḡubapukpukpuk soat ceweju, ipi daḡacat tak. Wuywebe ijobucat o'ḡubapuk soat, wuywebe ijo ba'oreat tak. Ya'ōbuyxiayū kabi watwat o'ḡubapuk Cristo eju, ya'ōbacaayū dak, warara'acayū mujuju'ukayū dak, warara'acat kukukayū dak. Deus ixē eju soat o'ḡubapuk. Soat o'ḡubapuk cebeam. Soat o'ḡubapuk ijodiatat pe Cristo kuk am ibuyxi am. ¹⁷Kabi, ipi ka'ūm pima, Cristo kuy osunuy itabēḡ. Ipi daḡacat jedopap pe ma dopdom Cristo a'ōbi. Kabi beacat tak dopdom jedopap pe ixē a'ōbi. ¹⁸Wuya'a wuyjebit kukat iap puxim Cristo jekay itabucayū kukat. Apēn wuya'a wuyaḡuydadam iap puxim Cristo dak itabut jekayayū aḡuydadam. Ixe Deus ipot koapat. Ce'ūap tomukadi Deus ixē Cristo waram o'ḡutait. Soat podi ma ya'ōbuyxian o'ḡutait. Wuyju dak waram acejetait wuye'ū buje Deus ixē o'ḡutait puye. ¹⁹Deus o'e jewebe ma:

— Okpot ojo'ian je'e — i.

Imēnpuye jewa'ōbaca jojo'i ma ip. ²⁰Ipi watwat itakoma osodop Deus kay, kabi beacat tak. Deus o'e jewebe ma:

— Soat ip o'ḡudin obureyūm—ipi daḡacat, kabi beacat tak — i. — Kūyjobin jeedop ip wa'ō kay korosa be okpot e'ū buje — io'e jewebe ma.

Imēn Deus ip o'ḡudin jewekay. Itakomaap ip o'ḡu'ūm korosa be jekpot oe'ū ibuye.

²¹Eyju dak Deus bureyūm ḡu epesop kuy bima. Cekay'ūm cīcā juk adi epesop. Imēnpuye ikērēat kay acā juk adi ḡebum epesop. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk tak adi epesop. ²²Ḡasū bit Deus eymuwexat jebureyūm ipot oe'ū buye. Kuy eymuwexat ey mudot am jewekay. Imēnpuye cūḡ ma epesop ixē wap eyajēm puje. Ikērēat kuḡ ḡu epesop. Abu je'e eywebe:

— Xipat ḡu eyju! — i?

Ka'ūma ma! ²³Imēneju eyetabun cīcā juy epesop Jesus kay. Eybu'um ḡu juy epesop cekay! Koap em kawēn idipat co ebikam Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim cuk epesop. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe ey mubu'unap puxim iboap wiwi am. Ibo muwēnuwēn'ukat ōn—kawēn idipat muwēnuwēn'ukat. Kawēn idipat muwēnuwēn ōn soat kaka daḡ.

²⁴Ocokcok cīcā, ōn ipiat osupi'ajo eywebeam puye. Cristo ipiatpi'ajojom mabuk jekay itabucayū beam—jejebit puximayū beam. Imēnpuxim ōn tak ipiatpi'ajojom Cristo be o'supi'ajojo iap mu'ūm ām. ²⁵Deus o'e owebe:

— Itabucayū buywatwan cuy eḡuy — i. — Imēn ma kapikpiḡ cuy eḡuy wa'ōbi — io'e owebe.

Ijop ekapikap o'ḡūm owebe eybuywat am.

— Wekawēn muwēnuwēn cuy eḡuy soat ka watwat pe — io'e owebe.

²⁶Kuyje Deus soat ka watwat pe ḡu jekawēn o'ḡuwēnuwēn. Ḡasū bit o'ḡuwēn jekay itabucayū be. Ibo ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn. ²⁷Cristo omuy eywebe Judeuyū ḡu ma'ḡu eyju. Imēnpuye Deus jedipap mubapuk puje, eyju dak idipap kuḡ epesop. Iboap wiwim cīcā eyju. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe ijodiatat xe. Ḡasū bit Deus soat jebekitkit mutaybit pin iboam. Iboap idip cīcā. Xipat cīcā dak.

²⁸Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat ka watwat pe.

— Teyūku soat em Jesus kay e'em — i oceju e ojuy Deus pe ixē dopabe ixeyū dojot puje. — Soat em teyūku Cristo eju mūg'i jekukum — i oceju e ojuy cebe.

Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat pe ijodiacat pe. Soat awēwēm oceju. Soat jeytaybitbicap eju oceju ip imutaybitbin. ²⁹ Imēneju kapikpiḡ cīcā ōn. Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe cebe wekapik am. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbaca. Ixe Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ijodiacat mutaybin put owebe.

2 Kapikpiḡ cīcā juk adi oḡuy eywebeam—ojojo'uk'ūmayū beam, Laodicéia ka wat-wat peam tak. Ōn jeymukūyjo iboam. ² Cebeam ip cuk adi kapikpiḡ cīcā oḡuy ixeyū be biḡ ma jewewa'ōmucan am Jesus ekawēn taḡ jeku am; biḡ ma jewewekukpin am tak; warara'acat podi ma itaybit am tak kawēn icēmān. Iboam itaybit pima, soat em Cristo kay jeedop ip. Jawaḡuy muwarururun ḡu jeedop ip Jesus ekawēn taḡ xe'e oceku iam. Kuy bima itaybit ḡu ip osodop Cristom. Ḡasū bit ip oitaybit ixem. ³ Soat ḡu wuyetaybit Deus emumutaybitbin iam. Wuyetaybit ḡūḡūn ā. Cristo bit xīntabi o'tomodip'uk iap puxim. Cristo eju mūg'i wuyju jekukum pima, wuyetaybit put Deus emumutaybitbin iam, apēn cūḡ ma Deus xe iam tak, apēn cūḡ ḡu cexe iam tak.

⁴ Imēneju jeymukūyjo ōn. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe ey-muḡuykukuap puxim. Adeayū xe cekawēntip ip. Imēnpit cūḡ ḡu ip. Napa ma ip kawēnwēn eyweju eymutabucap ojuy napaap kay. ⁵ Imēneju soat em ḡebum ōn eykay, eyxe ḡu ma'ḡu ōn. Pūḡ taḡ ma eyju e'em. Soat em eyetabut Jesus kay. Ocok-cok cīcā ma iboap cocom puye.

⁶ — Ocekekukan cuy ece — i juk adi epe'e Jesus Cristo be, eyetabut puye cekay. Ḡasū bit mūg'i juy epeku ixē eju. ⁷ Kadai nābu muycemap puxim Cristo wuya'ōmucanucan wuyetabucap epereap puxim. Imēnpuye biḡ ma juy eyetabun epesop cekay. Ḡebum cekayap tomuju juy soan e'em epesop. Kuy juk adi ocewebe eymutaybitbinap taḡ cuy epeku. Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ēn xipāt cīcā — i. — Soat em ēn xipan ocekuḡ — i juy epe'e'e cebe.

⁸ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Jesus kay apēn wuyju taomūn ām ibubum iap puxim. Ixeyū Cristo ekawēn ḡu eymutaybitbin. Ijodiacat ekawēn acā eymutaybitbin ip—Deus kay'ūmayū ekawēn—ipi juacat aḡuy-mubarēm'rēm'ukayū ekawēn. Eymuḡuykuku ojuy ip. Te'e ma eymutaybitbin ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū a'ō kay. ⁹ Cristo jewa'ōbaca jojo'i ma ip Deus eju. Cristo ijodiat co'ian o'jewexat wuymutaybit am Deus e'e am. Wuyetaybit Deus e'e am Cristo e'eap co buje. Imēneju eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe ey-mubu'unap puxim eyetabut am Jesus kay. ¹⁰ Cristo eju mūg'i jekukum pima, wuyju dak Deus a'ōbacaap kuḡ acesop. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbuyxiat—Deus ekawēn tojotjot'ukayū kukukayū bodi ma, ibiōḡbuk itabidaoiayū kukukayū bodi ma dak.

¹¹ Imēntak Cristo ja'ōbacaap o'ḡūm eywebe ikērēat kukap puxim ixē eju eyju mūg'i buye. Aḡokatkat'it'it taypu'aḡobixeedakatkat'uk osodop ip kuyjeayū teku iisu Deus xe i'eap ojuy. Deus pit soat taḡ wuymuissun wuyxeedakatkat puye ḡu—Cristo eju wuyju mūg'i buye acā. ¹² Wuymubatisasan puje Cristo a'ōbi wuyaḡuyokokat oi'ūm wuye'ūap puxim. Ixe a'ōbi oi'ūm wuykocap puxim. Kuy bima Deus waram ḡuto Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim ijodi bima dak wuyaḡuy'isum wuyju jekukum waram ḡuto wuyetaicap puxim wuye'ūap tomukadi. Wuyaḡuy'isum wuyju jekukum ḡasū Deus soat podi ma ya'ōbaca iap kay wuyetabut puye. ¹³ Imēnpuxim eyju ma ikērēat mujurūḡrūḡ cīcā juk adi epekukuku eyaḡuyokok puye. Ce'ūat puxim cuk adi epesop Deus xe ikērēat kay acā ḡebum puye. Judeu'umat puxim tak cuk adi epe-

sop—Deus pe wuyawēwēap ekawēn tağ jekukum'ūmat puxim. Deus pit kuy eyağuy-muisun eywebe Cristo ağıy dağ jewağıy am. Wuyağıymuisun puje, ixe ikēreāt o'ju'uk wuywebewi. Soat o'ju'uk. ¹⁴ Iba'ore wuywebe Deus pe wuyawēwēap ekawēn tağ jeku am—soat ekawēn tağ. Deus itaybit soat em teyūku wekawēn mupubutbun iam. Korosa be ixe e'ū buje bit, Cristo apēn cuk adi iboap ekawēn ağıpubutbuniaptei o'teida. O'teida wuyekariwa be wuyeweroap teidaap puxim. Imēnpuye Deus ikēreāt o'ju'uk wuywebewi. ¹⁵ Imēnpit Cristo Satanás a'ōbacaap o'ğu'um korosa be je'ū buje. Deus kay'ūmayū kukukayū a'ōbacaap o'ğu'um. Soat etabun ya'ōbacaap o'ğu'umiayū mubapukpuğ oeku imusūsūn ām. Imubapukpuğ oeku kuyjeayū be o'yaokaiait aririt'a mubapukap puxim.

¹⁶ Imēneju warara'acat a'ō kay ġu juy epesop eywebe te'e ma ixeyū e'em pima “Beku i'opi eywebe” i, “Ibiati tikōnpi eywebe” i dak, “Ibeat kabia be epeyekapikpik ġu juy” i dak, “Kaxiaat ijēm'isu bima, peta juy epeğugē” i dak, “Sábado bima epeyekapikpik ġu juy” i dak. Ya'ō kay ġu juy epesop. ¹⁷ Ixeyū ekawēn tağ cuk adi jekuku'uk ajop Cristo ajēm'um pima. Kabicuk jewurūğwurūğ iap puxim jekawēn muwarururun ip soat em. Ġasū bit Cristo oajēm. Ixe ekawēn soat em ma ibit. Imēnpuye ixeyū ekawēn tağ ġu wuyju jekukum ġasū—Cristo ekawēn tağ acā. ¹⁸ Warēmtağ eymutaybitbin'ukayū:

— Deus ipiat supi'ajoat eywebe, cūğ ġu eyju cexe buye — i napa ma e'em ip eywebe.

Ixeyū ekawēn kay bit eyetabun ġu juy epesop. Jewexe ya'ōbuyxi ip.

— Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe, soat em Deus ocemuyxeyxey buye — i'e'em ip te'e ma. — Ka'ūma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acayū be, “Warara'acat podi ma xipat oceju” i'e'em pima jewebe ma. — Deus kukap co'i juy cekawēn tojotjot'ukayū ajukuk — i'e'em ip ocewebe te'e ma. — Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

Warēmtağ ma ip jewağıyudadam. Deus ağıy dağ ġu ip jewağıyğuy—jağıy dağ acā. ¹⁹ Cristo eju mūğ'i ġu ip warēmtağ jewağıyğuy buye. Cristo wuya'a buxim. Cekay itabucayū ijebit puxim. Deus bikuyap tağ wuyju aypapan. Wuyekururukpu ibuboğatpu wuykukatpu wuywedap tağatpu wuywedap mucūğucūğatpu. Ibobu buxim Deus wuya'ōmucanucan Cristo eju mūğ'i wuyeku am. Jewexe ya'ōbuyxiayū bit mūğ'i ġu ceweju.

²⁰ Cristo a'ōbi eyağıyokokat oi'um eye'ūap puxim. Deus ja'ōbacaap o'ğūm eywebe ibiōğbuk kēreāt kukukayū a'ō kayap puxim—Deus kay'ūmayū kukukayū a'ō kayap puxim. Imēneju Deus kay'ūmat ekukuap cuy epeyepere. Warēmtağ eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ġu juy epesop.

²¹ — Boku juy epejukuk ġu — i'e'em ip te'e ma. — Beku juy epejo'o ġu — i dak. — Imēnmēn ġu bit epeku — i dak e'em ip te'e ma.

²² Soat ixeyū xe ikukpiat, i'opiat, tikōnpiati darem ma kuy kapkam. Ijodiacat ekawēn acā imuwēnuwēn ip—Deus ekawēn ġu bit. Ijodiacat ağıy dağ acā ip kawēnwēn—Deus ağıy dağ ġu bit. ²³ Jewexe ip itaybitbit.

— Deus kukap co'a juy cekawēn tojotjot'ukayū ajukuk — i'e'e ip te'e ma. — Ka'ūma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acat pe, “Warara'acat podi ma xipat oceju Deus xe” i'e'em pima jewebe ma. Ade cexe ip ikukpiat, i'opiat tak, tikōnpiati dak. Xipan ġu ip jejebit kuğ. Tūybe ikēreāt acejukuk'ūma iān e'em ip. Ibo bit ka'ūma jo'i ma. Wuybuywat pa'ore ikēreāt kukap puxim.

3 Waram o'jetaitiat puxim eyju Cristo eju mūḡ'i jekukum puye. Imēnpuye eye-tabikum cuy epesop kabi beat kay. Iboce Cristo omuy Deus xe xik'i ya'ōbuyxiat tūyap pe, Deus co'i ya'ōbuyxi buye. ²⁻³ Ijodiacat eju ḡu mūḡ'i eyju jekukum—Cristo eju acā mūḡ'i eyju jekukum. Imēnpuye ijoceap kay ḡu juy epeyewaḡuyḡuy—kabi beat kay acā. Pūḡ taḡ ma jewaḡuyḡuy ip Deus, Cristo dak. Ixeyū aḡuy daḡ eyju dak jewaḡuyḡuy ḡasū bit, Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Iboap ibapuk ḡu itabut'ūmayū xe. Iba'arēm iboap cexe ip. ⁴ Eyaḡuy'isum eyju jekukum Cristo eju mūḡ'i buye. Waram yajēm puje, wuyju dak acejewemubapuk ceweju. Ixe dipap acejat. Wuydip ace'e ixe jo'i.

⁵ Imēneju ikērēat epeḡuḡē ḡu juy. Ikērēat muḡēḡē pin eyju Deus kay'ūmat puxim. Epeḡuḡē ḡu bit. Warara'acat tayxi eju epeyepo ḡu juy. Warara'acat itop eju epeyepo ḡu juy. Ikērēān cuy epeyekaypatpan ḡu. Ikērēat epeḡujurūḡ ḡu juy eyemumukaypin pu am. Aoyū kaykay ḡu juy epesop. Eyetabikukum ḡu juy epesop warara'acat pubut kay. Wuyetabikukuap ikērēat Deus xe deusbaroyū kay wuyetabucap puxim. ⁶ Deus ipiat supi'ajojoat imēn jekuku'ukayū be—kūyjobit'ūmayū be—ja'ō kay'ūmayū be. ⁷ Eyju dak cuk adi kuy bima warēmtaḡ ma epekukuku. Eycokcok epesop ikērēat muḡēḡē'ukap kuḡ.

⁸ ḡasū bit ijop epeyepere. Eyetakomām ḡu juy epesop warara'acat kay. Aoyū kaykay ḡu juy. Eysapka'orerem ḡu juy epesop. Warara'acat epejomuymuy ḡu juy. Eyekawēnkērēm ḡu juy epesop—pūḡ em tak ka'ūma. ⁹⁻¹⁰ Cristo kay eyetabut puje, yaḡuy'suayūm epesop. Kuy bima eyaḡuyokok cuk adi epekuku. Eyaḡuyokok ḡu juy epekuku ḡasū bit. Deus soat em wuyaḡuymuisusun wuywebe jejo'i i'e am. ḡuyjom Deus aḡuy daḡ acā ḡebum acesop. Biḡ ma wuyetaybit ace'e Deus e'e am. Napa ḡu juy epe'e'e eyewewebe. ¹¹ Wuyaḡuy'isu bima, ḡebum ḡu acesop teku Judeu iap kay, teku Judeu ḡu iap kay dak. ḡebum ḡu acesop teku taypu'aḡobixeecukat iap kay dak, teku taypu'aḡobixeecuk'ūmat iap kay dak. ḡebum ḡu acesop teku pariwat iap kay, teku wuyjuyū iap kay dak. ḡebum ḡu acesop teku tei'ūma kapikpik'ukat iap kay, teku teibubum kapikpik'ukat iap kay dak. Cristo kay acā ḡebum acesop. Iteyū be soat pe Cristo muymuy iap kay ḡebum acesop.

¹² Deus ebekitkit eyju. Deus xe eykukpin cīcā epesop. Ixe juk eynaē jewekay am. Imēneju eyetabotaidabotbon cuy epesop eyewewekay. Xipan cuy epeyewewekuk. Yoboḡan pin ḡu juy epesop Eyekawēnkērēm ḡu juy epesop—eyekawēntim ma. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop eyewewekay. ¹³ Epeyewebuywatwan cuy soat em. Eyx-eat warēmtaḡ eykuḡ pima, ixe epejomuymuy ḡu juy. ḡebum ḡu juy epesop apēn cuk adi warēmtaḡ eykuk iap kay. Wuykukukat Jesus ḡebum ḡu apēn cuk adi ikērēat aḡu-jurūḡrūḡ iap kay. Ixe buxim cuy eyju dak ḡebum ḡu epesop apēn cuk adi warēmtaḡ eykuk iap kay. ¹⁴ Xipan eyekukuap xipat Deus xe. Ibodi ma bit xipat eywebe xipan eyewewekuk am. Xipan jewewekuḡ pima, wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu epekuku—pūḡ taḡ ma. ¹⁵ Cristo juk wuyuwexat jebekitkiyūm pūḡ taḡ ma wuyeku am. Ixe wuyaḡuy-mubabibin wuyaḡuybabi'ūmap puxim. Aḡ cuy ixe jeyaḡuymubabin. Ixe be eyaḡuy-mubabin puje xipan epeyewekuk. Pūḡ tak ma dak epeyewaḡuy. Soat em:

— Bay, ēn xipan cīcā ocekuḡ — i juy epe'e'e Deus pe.

¹⁶ Soat em Cristo ekawēn taḡ cuy epekuku. Xipat cekawēn taḡ wuyeku am wuyju idip cīcāt kuḡat puxim. Soan cuy jewemutaybitbin epesop. Soan cuy jewemukūyjobitbin tak epesop. Soat em cuy pibododon epesop Deus kay. “Cristo soat podi ma ya'ōbuyxi” i'e pin pima, epeyebibododon cuy, “Cristo acā wuykukukat” i'e pin pima

dak, eycokcok pima dak Cristo kay eyetabut puye, “Ēn xipat cīcā” i'e pin pima dak Deus pe. Deus biōḡbuk a'ōbi juy pibododon epesop. ¹⁷ Imēneju soat em cuy epekuku wuykukukat Jesus a'ō daḡ. Soat em cuy epeyekawēnwēn ixe a'ō daḡ. Soat em:

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e wuyebay be—Deus pe, wuykukukat Jesus oe'ū buye.

¹⁸ Tū'ū'yū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay ip wuykukukat Jesus kay eyetabut puye.

¹⁹ Tapupuyū, ikukpin cuy eytayxiyū epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk.

²⁰ Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay soat em, eyxi a'ō kay dak. Wuykukukat icokcok e'em eyebay a'ō kay bima.

²¹ Cebayū, imupararanan ḡu juy eyebekitkiyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim kūyjobit am eya'ō kay.

²² Tei'ūma kapikpik'ukayū, soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay ixeyū eyjojom pima, eyjojom'ūm pima dak. Ixeyū a'ō kay kūyjobin cuy epesop ixeyū be “Ēn xipat” i'eap ojuy ḡu. Kūyjobin cuy epesop kūyjobit pin puye. Kūyjobin cuy epesop wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi eyxe buye. ²³ Eycokcoḡ cuy eyekapikap epejukuk. Ḡebum cuy epesop ijodiacat peam acā ḡu ōn kapikpiḡ iap kay. Wuykukukat peam tak ōn kapikpiḡ iap kay ḡebum cuy epesop. ²⁴ Cristo ma wuykukukat. Ixe beam ma wuyju kapikpiḡ. Wuykukukat jebekitkit peam xipacat o'ḡuxipan. Ibo juy epejat. Ḡebum cuy epesop iboap kay. Cūḡ ma wuyeku buje, cūḡ ma jekuaptei je'ḡūm wuywebe. ²⁵ Warēmtaḡ wuyeku buje bit, warēmtaḡ jekuaptei dak je'ḡūm wuywebe. Ip-iat supi'ajoat wuywebe. Ixe Deus cūḡ ma wuykuḡ. Cedaḡ ma wuyekapikaptei je'ḡūm wuywebe. Weḡūḡūn ma wuykuḡ.

4 Kariwawayū, cūḡ ma juy eywebeam tei'ūma kapikpik'ukayū epejukuk. Imuḡyukukukum ḡu ip epejukuk. Eyju dak kapikpiḡ eyekariwa beam—kabi beat peam. Ḡebum cuy epesop iboap kay.

² Eybu'um ḡu juy epesop Deus eju kawēn ām. Xexen ḡu juy epesop kawēnwēn pima ceweju—eyetabēḡbēḡ ma.

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e cebe.

³ Ocewebeam tak cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū buywatwan cuy eḡuy ixeyū be ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e'e cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eḡuy Cristo muwēn ām soat pe—kuy bima o'ḡuwēn ḡu iat ekawēn muwēn ām — i juy epe'e'e cebe.

Daomūnmūnap'a be ōn ḡasū iboap ekawēn muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ⁴ Iba-puḡ ma juy iboap ekawēn oḡuwēn. Imēnpuye:

— Pauloyū juy esubuywatwan ixeyū be ibapuḡ ma kawēn idipat muwēn ām adeayū be — i juy epe'e'e cebe.

⁵ Eysūsūn ḡu juy epesop Jesus muwēn ām itabut'ūmayū be imuwēn put pima. Eyaḡuysan cuy epeku ixeyū mu'ukpiceḡḡēnap puxim Cristo kay. ⁶ Te'e ḡu juy epeyekawēn itabut'ūmayū eju. Eyekawēnkum cuy epeyekawēn ceweju ip eyekawēn kay ip ibu'unap puxim. Eyetaybin cuy epesop cedaḡ ma ya'ōbu am ip.

⁷ Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe—soat awēḡ ḡuwēn. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Ixe cūḡ ma kapikpiḡ warara'acayū beam—itabucayū beam. Wuyweju ixe dak kapikpiḡ wuykukukat peam. ⁸ Ixe oḡuju eykay eymucokcok am, oceju xipat iap muwēn ām eywebe. ⁹ Wuykitpit Onésimo oḡuju eykay Tícico eju. Ixe Onésimo

cūg ma jekukum. Ikukpin cīcā wuyxe. Eyka bewiat ixē. Apēnpēn ijopka watwat iap gūwēn ip eywebe.

¹⁰ Aristarco kato mujujum eywebe. Oweju ixē dak omuy daomūnmūnmūnap'a be. Marcos tak kato mujujum eywebe—Barnabé kipitaap. Ixē Marcos eykay jajēm iap awēg kuy epeyawēgtobuxik. Ixē ajēm puje xipan cuy epeguajēm eyduk'a be. ¹¹ Josué Justo kato mujujum eywebe. Ixeyū acā Judeuyū kapikpiḡ oweju—ebapūḡayū: Aristarco, Marcos, Josué Justo. Ibūrū ma. Kapikpiḡ ip oweju warara'acayū mutabut am Jesus kay, Deus pe jekuk am. Obuywatwan cīcā osodop ip omucokcokcoḡ.

¹² Epafra tak kato mujujum eywebe—eyka bewiat—Jesus Cristo beam kapikpi'ukat. Soat em ixē kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Colossos ka watwat a'ōmucanucan cuy ēguy ixeyū be jetabucap epereap puxim — i'e'em ixē Deus pe eymuwēnuwēn. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy ēguy ixeyū be Jesus eju mūḡ'i jeku am — i'e'em ixē cebe. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy ēguy ixeyū be soat em ma ebikuyap taḡ jeku am — i'e'em ixē Deus pe eymuwēnuwēn.

¹³ Kapikap iba'ore jījāat kukap puxim ixē Epafro kawēnwēn cīcā Deus eju eywebeam, Laodicéia ka watwat peam tak, Hieríapolis ka watwat peam tak. Ōn ma iboap muwēnuwēn eymukūyjojom. ¹⁴ Lucas kato mujujum eywebe—ocexe ikukpin cīcāat—wuyanūḡtata'ukat. Demas tak kato mujujum eywebe.

¹⁵ Ocejū kato mujujum warara'acayū be Jesus kay itabucayū be—Laodicéia ka watwat pe. Ninfā be dak kato mujujum oceju, ixē duk'a be je'aweroro'ukayū be dak—itabucayū be. ¹⁶ Eywebe ijudup co buje juy epetupmuju Laodicéia ka watwat pe ixeyū be tup co am. Kuy juk wara'atup otupmuju ixeyū beaptum. Ixedup ixeyū tupmuju eywebe tupco buje. Ixedup tak epetupcoat.

¹⁷ — Wuykukukat ewebe o'ḡūmiap ekapikap kuḡ cuy ejeku — i juy epe'e Arquipo be. — Ekapikap cuy ēḡu'ūm — i juy epe'e cebe.

¹⁸ Ōn ma obubin ma Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ. Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop kawēn ām Deus eju owebeam, ōn daomūnmūnap'a be bima.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i ōn e'em Deus pe. Wemudupmubararaktup pe bit kuy oi'ūm.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

1 Tessalônica ka watwat, cartadup mubarararağ òn soat peaptum eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn Timóteo eju, Silas eju dak. Eyju Deus ebekitkiyū—wuyebay ebekitkiyū. Wuykukukat ebekitkiyū eyju—Jesus Cristo ebekitkiyū.

— Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū ağıumubabibin cuy eğıy — i òn e'em cebe.

² Eywebeam oceju kawēnwēn Deus eju soat em ma.

— Bay, ěn xipat — i oceju e'em cebe, eyetabut cekay buye.

³ Deus wuyebayat. Ocetabut ixē kay. Eyju dak eyetabut ixē kay. Imēnpuyē soat em eyju warara'acat puywatwan ixē a'ōbi. Deus ikukpin eyxe. Ijodiacat tak ikukpin. Imēnpuyē eyju kapikpiğ cīcā ixē ekawēn muwēnuwēn itabut'ūmayū be. Eyetaybit wuykukukat Jesus Cristo jajēm waram iam. Imēnpuyē eybu'u ġu ixē ajēmap wiwi am. Imēn eyju jekukum, eyju wuykukukat a'ō kay buye—Jesus Cristo a'ō kay. Cūğ ma eyekukuap kay oceju ġebum Deus eju kawēnwēn pima. ⁴ Ocekpitpitpiyū, Deus xe eykukpin cīcā. Ixē juk eynaē jebekitkiyūm. Ocetaybit iboam. ⁵ Kawēn idipat cuk adi oceğuwēnuwēn eywebe—ijodiat ekawēn ġu—Deus ekawēn acā. Deus a'ōbacaan ma juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Ibiōğbuk xipacat a'ōbi oceğuwēnuwēn. Wuyetaybit kawēn idipat icēmān iam. Eyetabutpe cūğ ma juk adi oceukukuku eywebe dak cūğ ma eyeku am. Eyetaybit iboam. ⁶ Imēneju ocekuap co'i juk adi epekuku. Wuykukukat ekukuap co'i dak epekuku. Kawēn idipat kay juk adi eyetabun cīcā epe-sop. Eyetabut pima, ipiatpi'ajojom cuk adi epesop. Inaka Deus biōğbuk cuk adi ey-mucokcokcoğ osunuy—Ibiōğbuk xipacat. ⁷ Cūğ ma Tessalônica ka watwat jekukum iap awēğ o'yawēğcoco ip soat itabucayū—Macedônia eipi watwat, Grécia eipi watwat tak. Imēnpuyē eyekukuap co'i juk ip oekuku. ⁸ Wuykukukat ekawēn cuk adi epeğuwēnuwēn Macedônia eipi watwat pe, Grécia eipi watwat pe dak. Tessalônica ka watwat itabut cīcā Deus kay iap awēğ o'yawēğtobuxik ip soat kaka dağayū. Oceju bit eyetabucap muwēnuwēn ġu ġasū bit kuy ip itaybit puyē. ⁹ Soat em eyetabucap muwēnuwēn ip jewewebe.

— Tessalônica ka watwat te'e ma itabut osodop ip deusbaroyū kay — i'e'em ip jewewebe. — Pauloyū bit cuk Deus ekawēn o'ğuwēn cebe ip — i'e'em ip. — Imēnpuyē oibu'un ip deusbaroyū kay — i'e'em ip. — Deusat a'ō kay acā ġasū ip—soat em itaicat a'ō kay — i'e'em ip jewewebe. — Deus peam ip kapikpiğ ġasū bit — i'e'em ip jewewebe. ¹⁰ — Kabi kadiwi waram Deus ipot jekop iap wiwim ip — i'e'em ip. — Jesus jajēm iap wiwim ip — i.

Deus jekpot o'ğutait ce'ūap tomukadi. Ixē Jesus wuydaxijojom Deus pe wuykay itakomaap puxim. Imēnpuyē Deus wuyumuju ġu ipiat'ajojoap kay.

2 Ocekpitpitpiyū, eyetaybit te'e ġu juk adi eyjom oceku iam. ² Eykay ocajēm awap Filipos ka be juk adi oceku. Ibo ka watwat cuk adi xipan ġu oceku. Warēmtağ cuk adi ip oceku. Ocekay'ūm cīcā ip osodop. Ocekawēn kay'ūm cīcā dak ip osodop. Eyetaybit iboam. Inaka Deus cuk adi oca'ōmucanucan osunuy. Imēnpuyē ocebu'u ġu ocesop kawēn idipat muwēn ām eywebe. ³ Kawēn cūğat cuk adi oceğuwēnuwēn.

Ikêrêat kayap tomuju ġu juk adi oceġuwênuwên eywebe. Eymuġuykuku ojuy ġu dak juk adi ocesop.

⁴ — Oxe cûġ ma eywebe kawên idipat muwên âm itabut'ûmayû be — i juk adi o'e'e Deus ocewebe.

Imênpuye kawên idipat muwênuwên cuk adi ocekkukuku. Imuwênuwên oceju ijodiat mucokcokap ojuy ġu—Deus mucokcokap ojuy acâ. Deus wuybuyxijojom wa'ô daġ paxi je'e ip iam.

⁵ — Eyju xipat cîcâ — i'ûmġu juk adi oce'e'e eywebe eybikuy ocekey am. — Oceju eykay jijâ — i'ûmġu juk adi oce'e'e eywebe eyedinhoiro ûmap ojuy.

Deus itaybit iboam. ⁶ Eywebe xipan ocemuwênuwênap kudadam ġu oceju—warara'acat pe xipan ocemuwênuwênap kudadam ġu dak. ⁷ Cûġ ma kuka o'e ocewebe “Kûyjobin cuy epesop oca'ô kay, oceju Cristo emumujuyû buye” i'e am eywebe. Imên ġu bit oceju e'em warara'acayû be. Eywebe dak ka'ûma. Imênpit eyxe bima oca'ôtareġ ġu juk adi eykuk. Xipan cuk adi oceju eykuk ayacat xipan je'it kuġat puxim. ⁸ Eykukpin cîcâ ocexe. Imênpuye kawên idipat cuk adi oceġuwênuwên eywebe Deus ekawên. Oceparara ġu juk adi ocesop warara'acat pe ocaokaap puxim, Jesus kay eyetabucap ojuy jîjâ buye, eykukpin cîcâ ocexe buye dak. ⁹ Ocekpitpiyû, ġebum cuy epesop apên cedaġ ma juk adi ocekkuku iap kay. Apên cuk adi ocejekapikpi eywebeam iap kay dak cuy ġebum epesop. Kabiam cuk adi kapikpiġ cîcâ ocesop. Ixima be dak kapikpiġ ma ocesop. Eyxewi ocemukaypinut ojuyap puxim cuk adi kapikpiġ cîcâ ocesop. Kapikpiġ cîcâ juk adi ocesop eywebe Deus ekawên muwênuwên pima—kawên idipat muwênuwên pima.

¹⁰ Eyxe bima warêmtaġ ġu juk adi ocekkukuku. Cûġ ma juk adi ocekkukuku eyetabutpe. Ocekawênkêrê ġu juk adi ocesop eyweju. Eyetaybit cûġ ma juk adi ocekkukuku iam. Deus tak itaybit iboam. ¹¹ Xipan cuk adi oceju eykuk aġokatkat xipan jekpot kukap puxim. Eyetaybit iboam. ¹² Oceju juk adi eymucokcokcoġ Jesus kay eye'e am. Eyġuycûġap mu'ûmu'ûm cuk adi ocesop. Eyawêwêm cuk adi ocesop eywebe Deus mucokcok am. Deus cuk eynaê soat em ja'ô daġ eyeku am. Ixe soat kukukan je'e. Soat kukukan i'e buje, eyju dak warara'acat kukuk'ukayûm epesop ceweju. Ixe soat podi ma jedipap kuġ. Eyju dak ixe dipap kuġ epesop.

¹³ Ocewebe Deus ekawên muwên puje, cuk adi kûyjobit epesop cekawên kay.

— Iboap ekawên ijodiat ekawên ġu—Deus ekawên acâ — i juk adi epe'e'e.

Imêneju soat em oceju e'em:

— Ên xipat cîcâ — i Deus pe.

Kawên idipat Deus ekawên ma. Ixe dak ja'ôbacaap ûmûm soat pe ja'ô kay itabucayû be. ¹⁴ Ocekpitpiyû, eybadipyû ma juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe—eyka watwat ma. Apên Judêia eipi watwat ipiat'ajojom iap puxim eyju dak ipiat'ajojom. Deus kayayû ixeyû Judêia eipi watwat. Jesus Cristo ebekitkiyû ixeyû. Judeuyû kukuk'ukayû ixeyû be juk adi ipiat o'supi'ajojoat. ¹⁵ Judeuyû kukukayû wuykukukat Jesus o'yaokaat. Deus ekawên muwênuwên'ukayû'ûm'ûm aokaka'uk tak ip osodop ibadipyû ma'ġu ip. Ocekaykay dak cuk adi ip osodop. Xipat ġu ip Deus xe. Ijodiat kay dak ip itakoma. ¹⁶ Ibu'u'u jîjâ ip Deus pe Judeu'ûmayû daxijo am. Deus wuydaxijo pinap ekawên muwên pin oceju Judeu'ûmayû be. Imuwêġap muba'orerem pit ip. Kuy bima ikêrêat muġêġê'uk ip osodop. Biġ ma ikêrêat muġêġêm ip ġasû dak. Imênpit Deus itakoma jîjâ o'e cekay ip.

— Ikêrêat kuġ cîcâ oxe — io'e Deus cebe ip.

Ipiat o'sup'i'ajoat cebe ip—ikêrêat muğêğêxiayû be.

¹⁷ Ocekpitpitpiyû, eyxewi ocejê'm'isum ma ocepit pin cîcâ ocesop waram eyjom. Soat em oceğuykitkit cuk adi ocesop eykay. Eykay ocepicap kudadam cuk adi ocesop ġebum cîcâ eykay buye. ¹⁸ Waram eyjo pin ma'ğu ocesop. Pûğ em ġu wepit pin ma'ğu oğuy eykay—soat em. Soat em ma:

— Ġa'a acepit — i juk adi ocece obureyû be.

Satanás pit ocemuypit'ûm'ûm cuk adi osunuy. Imênpuye ocepit pa'ore juk adi ocesop. ¹⁹ Waram wuykukukat Jesus ajê'm puje soat wuyju acejewemubapuk cewap. Wuycokcoğ acesop cewap pima. Warara'acat kayap podi ma ocecokcok oce'e eykay cewap pima. Xipan oceju jeymuwên Jesus pe.

— Teyûku juk adi ipiat o'sup'i'ajojo jîjâ. Inaka oibu'un ġu ip ekay — i oce'e cebe eymuwênuwên.

Ocekawên coco buje, Jesus je'e ocewebe: — Eyju xipat cîcâ oxo — i. Iboap wiwim cîcâ oceju. ²⁰ Xipan oceju eymuwênuwên warara'acayû be. Eyju ocemucokcokcoğ eyetabut cîcâ buye.

3 Imêneju oceğuykitkit cîcâ juk adi ocesop eyawêğ tobuxik'ûm puye.

— Xipat ma wağepûğ ma onuy am ijopka be—Atenas ka be — i juk oce obu-reyû be.

— Ha'a — i juk o'e ip owebe. — Ijopka be ma eğuy — i.

² Wuykitpit Timóteo bit cuk ôğuju eykay. Deus cuk ixo o'taê kawên idipat muwên âm oceweju. Ixe Cristo ekawên muwênuwên soat ka dağ. Ixe juk oceğuju eykay eymucokcok am. Eya'ômucan am tak oceğuju biğ ma Cristo kay eyetabut am. ³ Ixe juk oceğuju eykay eywebe eyetabucap epereap puxim ipiat'ajojomap tomuju. Deus kay'ûmayû ipiatpi'ajojoan wuywebe. Inaka iboap cûğ ma Deus xe. Deus ibikuy jebekitkit pe ipiat'ajo am ixeyû etabucap puyxijo am. Eyju dak eyetaybit iboam. ⁴ Eyxe bima:

— Itabut'ûmayû ipiat sup'i'ajojoat wuywebe Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i juk adi oce'e eywebe.

Ġasû dak ipiat o'sup'i'ajojoat ip soat pe ocewebe apên cuk adi ocece eywebe iap tağ.

⁵ Oceğuykitkit cuk adi ocesop eyawêğ tobuxik'ûm pima.

— Ibiôğbuk kêrêayû kukukat paxi ikêrêat o'ğugêat cebe ip? — i juk adi oce owebe ma. — Wuymuğuykukuku'ukat ekawên kay paxi ip o'e? — i juk adi oce owebe ma. — Te'e ma paxi juk kawên idipat oğuwên cebe ip? — i juk adi oce. — Oibu'un paxi ip Jesus Cristo kay jetabut am? — i juk adi oce owebe ma.

Imêneju Timóteo juk oğuju eykay ġasû dak paxi Jesus Cristo kay itabut ip iam wetaybit am.

⁶ Ġasû bit Timóteo oajê'm eyxewi. Eyawêğ o'yawêğtojoj ocekay—yawêğtipatawêğ.

— Deus kay itabut cîcâ ip — i juk o'e ocewebe. — Soat ikukpin cîcâ cexe ip — i juk o'e ocewebe. — Soat em ġebum ip wuykay, wuykukpin cexe ip puye — i juk o'e ocewebe. — Ixeyû wuyjo pin cîcâ wuywebe ixeyû jo pinap co'i — i juk o'e ocewebe.

⁷ Ocekpitpitpiyû, ocağuybabi'ûm cîcâ juk adi ocesop eykuğ. Jesus Cristo kay eyetabut cîcâ mabuk iap awêğ tobuxik puje bit, ocağuykuku oce'e eykay, ipiat'ajojom ma'ğu oceju. ⁸ Wuykukukat Jesus kay eyetabut cîcâ bima, ocecokcok cîcâ oce'e—ixo kay eybu'u'ûm pima. ⁹ Deus eju kawênwên pima, ocecokcok cîcâ Cristo kay eyetabut puye. Imênpuye soat em oceju e'em Deus pe: — Bay, ên xipat cîcâ — i. — Tessalônia ka watwat itabut cîcâ ekay — i oceju e'em cebe.

¹⁰ Kabia bun oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam, ixima bun tak.

— Bay, āḡ ocejepit Tessalōnica ka watwat com — i oceju e'em cebe. — Āḡ ocejepit ixeyū mutaybit am ajom itaybit ḡu ip iam, biḡ ma itabut am ip ekay — i oceju e'em cebe.

¹¹ — Bay, ocedujupin cuy ece ixeyū jom — i oceju e'em Deus pe.

Imēn oceju e'em Deus pe wuyebayat pe, wuykukukat Jesus pe dak.

¹² — Bay, kuy xipan jewewekuḡ ip soat — i oceju e'em. — Xipan tak ip warara'acat kuḡ — i oceju e'em. — Ixeyū juy esubuywan biḡ ma ip xipan jewewekuk am, biḡ ma warara'acat kuk am tak ocexe ikukpin ip iap puxim — i oceju e'em Deus pe.

¹³ Imēn Deus pe eybuywan pima, ka'ūma ma kuka o'e eywebe:

— Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i.

Ikērēat kuḡ ḡu epesop cexe wuykukukat Jesus ajēm puje. Ixe jajēm soat jebekitkit eju—ja'ōkayayū eju.

4 Ocekpitpiyū, eymukūyjom cuk adi ocekukuku.

— Kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay — i juk adi oce'e'e eywebe.

Eyju kūyjobit ḡasū ya'ō kay. Imēnpit:

— Biḡ ma juy kūyjobin epesop ya'ō kay ixe mucokcok am — i ōn e'em eywebe wuykukukat Jesus a'ōbi.

² Deus pe ocawēwē ām eymutaybitbin cuk adi oceku wuykukukat Jesus a'ōbi. Eytaybit iboam. ³ Deus ibikuy wuyekawēntim wuyeku am soat em. Ibu'u jījā wuywebe ikērēat kukan. Imēneju eytayxi'ūmat eju ḡu juy epeyepo—eytayxi eju acā. Eyektop'ūmat eju ḡu juy epeyepo—eyektop eju acā. ⁴⁻⁵ Itabut'ūmayū ma jewebumūn-mūn ayacat tabi o pin cīcā buye—Deus itaybit'ūmayū. Eyju bit epeyewebumūn cuy ayacat ikukpin cīcā buye acā. Ibuyxim cuy eytayxi epejukuk cūḡ ma jeku am Deus etabutpe, ijodiat etabutpe dak. ⁶⁻⁷ Deus cuk wuynaē ikērēm wuyeku am ḡu—cūḡ ma wuyeku am acā. Soat taḡ wuyisum wuydop am cuk wuynaē. Eyetabut Jesus kay. Imēneju warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop, warara'acat itop kaykay ḡu dak. Ixeyū kaykay bima bit, wuykukukat ipiat supi'ajoat eywebe. Kuy bima oca'ōpuruḡ cuk adi iboap oceḡuwēnuwēn eywebe. ⁸ Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe—xipacat muōmōm. Ijudup mubarararaḡ ōn ijodiat a'ōbi ḡu—Deus a'ōbi acā. Imēnpuye wekawēn kay'ūmat Deus ekawēn kay ḡu dak.

⁹ Deus ma juk adi eymutaybitbin osunuy xipan cuy epeyewekuk eyju ikitpitpiyū buye iam. Ōn pit iboam ḡu jeymutaybin ijudup pe. ¹⁰ Macedōnia eipi watwat kuḡ cuk adi epesop xipan. Ocekpitpiyū:

— Biḡ ma juy xipan ip epejukuk — i oceju e'em eywebe.

¹¹ — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i oceju e'em eywebe.

Warara'acat ekapikap kay ḡu juy epesop aḡ—eyekapikap kay acā. Eyekapikap kuḡ ma juy epesop eyemukaypinpu pu am. Imēn ma juk adi eyawēwēm ocesop kuy bima dak. ¹² Imēn eyju kapikpiḡ pima, ibuyxim jeykuk itabut'ūmayū. Warara'acat xewi epejoojuy ḡu dak eyemukaypinpu.

¹³ Ocekpitpiyū, oceju jeymukūyjo apēn je'bapuk Jesus kay itabucat pe ce'ū buje iam. Iboam eyetaybit pima, eyḡuycūḡsū ma epesop itabucat e'ū buje. Itabut'ūmat e'ū buje bit ibureyū iḡuycūḡ cīcā e'em, soat em Deus xe acesop wuye'ū buje iap wiwim'ūm puye. ¹⁴ Wuyetabut Jesus oe'ū iap kay, waram ḡuto o'jetait iap kay dak. Imēnpuye icēmān Deus itabucayū'ūm'ūm ḡutait ḡuto. Jesus o'ḡutait'iyayū idojot ceweju waram jedot puje. Wuyetabut iboap kay dak.

¹⁵ Ijodi wuyetai pima, acejeu wuykukukat topabe waram ixē ajēm puje. Acejeu itabucayū'ūm'ūm eu awap ġu. Ixeyū eju ma acejeu—waram cemumutaityū eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe wuykukukat a'ōbi. ¹⁶ Wuykukukat Jesus je'kop kabi kadiwi. Deus ekawēn tojtot'ukayū kukukat ewāwā buje je'kop—ya'ōbuyxiat ewāwā buje. Deus eparasuy jo'iat ede buje je'kop. Deus koam Cristo kay itabucayū'ūm'ūm jebit ġuyu. Soat em itait jeedop ip cexe. ¹⁷ Wuymuyu ġebu. Itabēġayū ġuyu. Ijodiat ġuyu. Wuymuyu koam o'ġuyu'iaiyū nomuxik am kabikerereat pe. Ixeyū eju acejeu wuykukukat topabe. Imēn soat em acesop cexe—wuykukukat Jesus xe. ¹⁸ Imēneju jewemucokcokcoġ cuy epesop ġebum ibo ekawēn kay—apēn je'bpuk itabucayū'ūm'ūm pe iap ekawēn kay.

5 Kuy eyetaybit wuykukukat jajēm iam. Apēn je'bpuk ixē ajēm awap iam tak eye-taybit. Imēnpuye iboaptup otupmubararak ġu eywebeaptum. ² Eyetaybit apēn wuykukukat waram jajēm iam. Ixima be ibukurukat ajēmjēmap puxim jajēm uk'a iwat aġ'ūma pima iap puxim. Adeayū aġ'ūm pima jajēm. ³ Yukreġat te'e ma e'em:

— Obu'u o'it pi'ajom — i.

Je'itpi bima, cenapōn pa'ore e'em je'it pibun. Jopi'ajo ma. Imēnpuxim adeayū te'e ma e'em:

— Kaba'ūm wuyju wuyeweweju — i. — Ka'ūma ma ipiat supi'ajoat wuywebe — i'e'em ip te'e ma.

Jesus ajēm puje bit, Deus dao ma ipiat supi'ajoat cebe ip—kūyjobit'ūmayū be. Cenapōn pa'ore je'e ip ipiat puxixim. ⁴ Kabiok taġ ibukurukat ajēmjēm wuymukuy am. Ocekpitpiyū, kabiok taġ jekuku'ukat puxim ġu wuyju bit. Imēneju wuykukukat ajēmap cuy ajowiwi jajēm puje wuyekuyap puxim. Ibukurukat pe wuymukuyap puxim ġu juy ace.

⁵ — Kabiaat ebekitkit oceju — i wuyju e'em, Jesus ekawēn taġ wuyju jekukum puye. — Kabiokat ebekitkit ġu oceju — i wuyju e'em, ikērēat muġēġēm ġu wuyju e'em puye.

Imēnpuye wuykukukat ajēm puje acejekuy ġu. ⁶ Jesus kay itabut'ūmat ixecat puxim—aġ'ūmat puxim. Ixecat puxim ġu juy ajekuku. Aġ cuy ajekuku. Wuykukukat ajēmap cuy ajowiwi. ⁷ Kabiokat ebekitkiyū yaġuyba'arēm jekukum soat em ika'oat puxim. Ikērēat muġēġēm ip soat em. ⁸ Wuyju bit kabiaat ebekitkiyū. Ikērēat muġēġēm ġu wuyju e'em. Imēnpuye wuyaġuyba'arēm ġu juy ajeku—wuyaġuysan acā. Jesus Cristo kay wuyetabun cīcā juy ajop wuyjuap puxim ipiat'ajojoap kay. Xi-pan cuy soat ajukuk. Imēn jekukum pima sorara buxim acesop, xipan warara'acat kuġ pima dak. Sorara ja'ōxa daġ icaat kuġ jaokaap puxim. Soat em Deus xe acesop iap wiwim cuy acesop. Iboap wiwim pima ja be icaat kukat puxim ace'e. ⁹ Ipiat'ajojoap kay wuymuju am ġu Deus cuk wuynaē—wuydaxijo am acā. Ixe wuydaxijom wuykukukat Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. ¹⁰ Ixe Cristo oe'ū wuywebeam. Oe'ū wuywebe soat em jexe wuydop am. Ixe ajēm puje aceju cekay wuyetai pima, wuye'ū bima dak. ¹¹ Imēneju juy epeyewemucokcokcoġ. Jewebuywatwan tak cuy epesop biġ ma eyetabut am Jesus kay. Ġasū dak eyju jewemucokcokcoġ, jewebuywatwan tak. Imēnpit biġ ma juy: — Imēn epesop — i ōn e'em eywebe.

¹² Ocekpitpiyū: — Ibuyxim cuy eymutaybitbin'ukayū epejukuk — i oceju e'em eywebe. Wuykukukat cuk ixeyū o'taē jekawēn eymutaybitbin am, eymukūyjojo am tak. ¹³ Kapikġpiġ ip eywebeam. Imēnpuye xipan cuy ixeyū epejukuk. Ibuyxim cuy epejukuk ip.

¹⁴ Imên cuy jeyawê oceju. Eya'ôpuruğ cuy ibukapik'umat epeyawê. Iğuycũğcũğayũ juy epeğucokcoğ. Itabutbucayũ juy epesubuywan biğ ma itabut am ip Jesus kay. Eyukpiceğêm ğu juy epejukuk warara'acat—eya'ôdim ma. ¹⁵ Ikêrêm ğu juy warara'acat epejukuk, ikêrêm ma'ğu ip eykuğ. Soat em xipan cuy epeyewekuk. Warara'acayũ dak cuy epejukuk xipan.

¹⁶ Soat em cuy eycokcoğ epesop. ¹⁷ Soat em cuy kawênwên epesop Deus eju.

¹⁸ Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ên xipat cîcâ — i.

Imên cuy epe'e'e cebe xipacat jebapukpuğ eywebe bima, xipat'umat jebapukpuğ pima dak. Deus ibikuy eywebe imên eyeku am Jesus Cristo ejo mûğ'i jekukum pima.

¹⁹ Ibiôğbuk xipacat e ojuyaap muba'arêmrêm ğu juy epesop. ²⁰ Deus biôğbuk a'ôbi warara'acat ekawên puje juy epejowayway ğu. ²¹ Ijodiat ekawên co buje juy epe'e'e eyewewebe:

— Icêm tu ite e'em? — i.

Warara'acat ekawên kay ğu juy epesop eyetabun—xipacat ekawên kay â. ²² Ade opop iwarururuat xipat'umat. Epejukuk ğu—pũğ tak ka'uma.

²³ Deus eju ôn kawênwên eywebeam. Ixe Deus wuyağuy mubabibin'ukat.

— Bay, Tessalônica ka watwat cuy eğuisun soat tağ ikêrêat kukap puxim ip — i ôn e'em Deus pe. — Ixeyũ juy eya'ômucanucan ikêrêat muğêap puxim — i ôn e'em cebe. — Ixeyũ jebit cuy eğuisun — i ôn e'em cebe. — Eyağuy muisun tak cuy ip — i dak. — Esubiôğbuk muisun tak cuy ip — i dak ôn e'em cebe. — Ixeyũ a'ômucanucan pima, ikêrêat kuğ ğu je'e ip exe, ocekukukat Jesus Cristo ajêm puje — i ôn e'em Deus pe. — Soat tağ idip je'e ip exe — i ôn e'em cebe.

²⁴ Deus wuynaêhêm ikêrêat kuğ'umayũm. Ixe ma wuymuisun soat tağ, soat em ja'ô dağ e'em puye.

²⁵ Ocekitpitpiyũ, ocewebeam tak cuy epeyekawênwên Deus eju.

²⁶ Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

²⁷ — Ijudup cuy epetupcoat soat pe—wuykitpitpiyũ be — i ôn e'em eywebe.

Imên ôn e'em wuykukukat a'ôbi.

²⁸ — Xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i ôn e'em wuykukukat Jesus Cristo be.

Ibürũ ma.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 Tessalônica ka watwat, cartadup mubararağ òn Silas eju. Timóteo eju dak. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum—Jesus kay itabucayū beaptum. Òn Paulo. Eyju Deus ebekitkit—wuyebay ebekitkit. Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus Cristo ebekitkit.

² — Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, wuykukukat Jesus Cristo be dak. — Ixeyū ağıumubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³ Ocekpitpitpiyū, oceju e'em Deus pe:

— Bay, ěn xipat cīcā — i.

Soat em biğ ma eyetabut Jesus Cristo kay. Soat em eyju biğ ma xipan jewewekuğ. Imēnpuye cedağ ocewebe “Ěn xipat cīcā” i'e am Deus pe. ⁴ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supī'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u ġu epesop eyetabut am Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ğū eyju. Eyetabut cīcā Jesus kay. Eyetaxi jījā ipiatpi'ajo am. Imēnpuye:

— Tessalônica ka watwat xipat cīcā. Ibu'u ġu ip jetabut am Jesus kay ipiat'ajojom ma'ğū ip — i oceju e'em wara'at ka watwat pe—Jesus kay itabucayū be. — Itaxi jījā ip ipiatpi'ajo am — i oceju e'em cebe ip.

⁵ Ipiatpi'ajojom eyju Deus ebekitkit puye. Imēnpuye Deus je'e eywebe:

— Cedağ ma eywebe soat em oxe eydop am — i. — On soat kukukan pima, oxe ma epesop, cuk adi eyetaxi epesop ipiatpi'ajo am puye — i je'e Deus eywebe. Ixe cūğ ma e'em soat em ma. ⁶ Deus soat em cūğ ma e'em. Imēnpuye ixe ipiat supī'ajoat eykay'ūmayū be—ipiatpi'ajojoan eywebe'iyū be. ⁷ Deus jeybuywan ipiat'ajojom pima. Ocebuiwan tak ipiatpi'ajojom pima. Imēn ixe wuybuywan waram ġuto wuykukukat Jesus ajēm puje dak. Kabi kadiwi ixe jajēm. Jekawēn tojtōt'ukayū eju jajēm—ya'ōbacaayū eju. ⁸ Daxa kuğ jajēm. Ixe jajēm ipiatpi'ajoan Deus itaybi'ūmayū be. Ipiat supī'ajojoat wuykukukat Jesus a'ō kay'ūmayū be—kawēn idipat kay'ūmayū be.

⁹⁻¹⁰ — Jesus soat podi ma ya'ōbaca — i je'e ip ixe ebekitkit wuykukukat ajēm puje. Eyju dak imēn ma epe'e.

— Soat podi ma a'ōbuyxi ěn — i je'e ip soat itabucayū.

Eyju dak ixeyū eju epesop ocewebe eymukūyjojoap kay juk eyetabut puye. Cekay itabut'ūmayū bit ipiat'ajojom jeedop ip soat em. Soat em wūy ma jeedop ip wuykukukat wi.

— Soat podi ma Jesus idip—ya'ōbaca dak — i je'e ip adeayū.

Itabut'ūmayū bit ixe a'ōbacaap jojo ġu ip wūy buye. Idipap coco ġu ip wūy buye.

¹¹ Imēneju soat em oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Bay, Tessalônica ka watwat puywatwan cuy eğuy cūğ ma ceku am ip — i oceju e'em cebe. — Bay, ěn cuk ixeyū etaē cūğ ma ceku am ip — i oceju e'em. — Bay, kūyjobit pin ip a'ō kay — i oceju e'em. — A'ōbacaap cuy eğūm cebe ip warara'acat kuk am ip xipan — i oceju e'em. — Bay, Jesus kay itabut ip — i oceju e'em. — Imēnpuye ixeyū buywatwan cuy eğuy ebikuyap tağ ceku am ip — i oceju e'em Deus pe.

¹² Imēn oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Soat podi ma Jesus Cristo xipat — i je'e ip adeayũ, wuyju Deus bikuyap tağ jekukum puye.

— Tessalônica ka watwat xipat cĩcã oxe — i je'e Deus.

Ixe imẽn je'e soat em xipacat ũmũm wuywebe buye. Wuykukukat Jesus Cristo dak soat em xipacat ũmũm wuywebe.

2 — Wuykukukat Jesus Cristo waram jajẽm — i juk adi oce'e'e eywebe, ocekitpit-piyũ. — Ixe dopabe juy aceje'awero — i dak cuk adi oce'e'e eywebe. — Ixe xe acesop soat em — i dak cuk adi oce'e'e.

Iboam eymukũyjojom cuk adi ocekuu. ² Pũğpũğayũ bit napa ma e'em eywebe:

— Wuykukukat Jesus Cristo kuy oajẽm waram — i. — Paulo iboap cuk adi o'ğuwẽnuwẽn wuywebe Deus biõğbuk a'õbi — i napa ma e'em ip. — Paulo wuykukukat kuy oajẽm waram iaptup cuk o'tupmubararak wuywebeaptum — i napa ma e'em ip eywebe.

Ocekitpitpiyũ, wekawẽn co'isum ma eyağuybabi'ũma epesop! Eyağuybabi'ũm ğu juy epesop ixeyũ ekawẽn kay—napaap ekawẽn kay. ³ Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Wara'at cuy koap je'bapuk wuykukukat ajẽm awap. Koap cuy Deus kay'ũmayũ je'bapuk wuyparakpe. Deus a'õ kay kũyjobit'ũm cĩcã jeku ip. Ikẽrẽat mujurũğrũğxiat tak cuy je'bapuk. Kuyje:

— Őn ma ikẽrẽat mujurũğrũğxiat cuy oğuju ipiat'ajojoap kay — io'e Deus. — Wũy ma jeenuy oxewi soat em ipiat'ajojom — io'e Deus.

Imẽnpuye iba'ore warara'acat pe ixe muju'ũm âm. Je'ju ma Deus a'õbi ipiat'ajojoap kay. ⁴ Ixe ikẽrẽat mujurũğrũğxiat itakoma jĩjã je'e jewexe deusyũ kay—deusbaroyũ kay. Ijodiat ibuyxim ikuğ iayũ kay itakoma jĩjã je'e.

— Iteyũ bodi ma wa'õbuyxi — i napa ma je'e ixe. — Ixeyũ a'õ kay ğu juy epe-sop—wa'õ kay acã — i je'e ixe soat pe ijodiat pe.

Ixe jabik Deus eju kawẽnwẽnap'a be—yaboğat'a be. Deus jomuymuy soat pe ijodiat pe.

— Őn acã Deus — i napa ma je'e.

Imẽğap ebapuk puje, Jesus Cristo jajẽm.

⁵ Ade em iboap cuk adi oğuwẽnuwẽn eywebe eyxe bima. Ğebum ğu du eyju wekawẽn kay? ⁶ Ğasũ ma warara'acat ikẽrẽat mujurũğrũğxiat ajẽmap muba'orenen. Eyetaybit iboam. Ixe ajẽmap ekabia be bit jajẽm. ⁷ Iba'arẽm ma ikẽrẽat mujurũğrũğ ğasũ ikẽrẽat mujurũğrũğxiat. Ğuyjom pit Deus ixe ajẽmap muba'orenen'ukat ju'uk. I'uk puje, ibapuğ ma ikẽrẽat ğujurũğrũğ soat etabutpe. ⁸ I'uk puje, ikẽrẽat mujurũğrũğxiat je'bapuk. Wuykukukat Jesus ajẽm puje bit, ixe ğu'ũm. Puw! Jebidom ixe ğu'ũm. 'ũm. Ixe a'õbacaap ğu'ũm. 'ũm. Ixe a'õbacaap ğu'ũm jajẽm âm idipan. ⁹ Ikẽrẽat mujurũğrũğxiat jajẽm. Satanás a'õbacaap kuğ. Napa ma ja'õbacaap ğubapuk adeayũ etabutpe. Wuywebe i'e ba'oreat ğubapuk adeayũ muğuykuku ojuy. Itabẽğbẽğ jeedop ip ixe a'õbacaap cocom, jewemuğuykukukum ip puye. ¹⁰ Ipiat'ajojoap kay cumayũ ğuğuykuku. Ipiat'ajojoap kay je'ju ip kawẽn icẽmat kay kũyjobit'ũm puye. Ibu'u jĩjã ip osodop jetabut am kawẽn icẽmat kay. Deus pe jedax-ijo an ibu'u ip osodop. ¹¹ Imẽneju Deus wuymuğuykukuku'ukat ğuju ixeyũ kay ixeyũ mutabut am napaap kay. ¹² Imẽnpuye soat ip yukpiwat jeedop Deus xe. Wũy ma jee-dop ip Deus wi kawẽn icẽmat kay kũyjobit'ũm puye—napa ma i'e am icokcok puye dak.

¹³Ocekitpitpiyū, eykukpin cīcā wuykukukat xe. Ipi mujurūg'isum Deus cuk eynaē eydaxijo am. Ibiōgbuk xipacat ja'ōbacaap ūmūm eywebe xipacat mujurūg'ukayūm. Kawēn icēmat kay eyetabut. Imēneju Deus ebekitkiyū eyju. Imēnpuye soat em:

— Bay, ēn xipat cīcā, Tessalōnica ka watwat etaxijo buye — i oceju e'em Deus pe.

¹⁴Ixe juk eynaē wuykukukat Jesus Cristo dipap co'i ey'e am. Ixe ekawēn kay eyetabut, kawēn idipat oceguwēn eywebe buye.

— Ka'ūma ma wuykukukat Jesus Cristo jo'iat idipat — i je'e adeayū.

Deus cuk wuynaē Jesus Cristo jo'iyūm wuy'e am. ¹⁵Imēneju, ocekitpitpiyū, kawēn icēmat kay jījā juy epesop. Eybu'um gū juy epesop kawēn icēmat tağ eyeku am—pūg em tak ka'ūma. Kawēn icēmat cuk adi oceguwēnuwēn eywebe ocekawēn tağ, ocemudupmubararaktup pe dak—eywebeaptup pe.

¹⁶Jesus Cristo wuykukukat. Deus wuyebay. Ixeyū xe juk adi wuykukpin cīcā ajop. Wuya'ōmucanucan'uk ip osodop. Wuybuywatwat'uk ip osodop wuywebe soat em Jesus xe acesop iap wiwi am. Warara'acat podi ma xipan wuykuğ ip, xipat gū ma'gū wuyju. ¹⁷Imēneju Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Tessalōnica ka watwat a'ōmucanucan cuy eğuy — i ōn e'em cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eğuy ixeyū be soat em xipacat mujurūg'rūg ām; soat em cekawēntip i'e am tak — i ōn e'em Deus pe.

3 Ocekitpitpiyū, gāsū ōn wara'at ekawēn jeymukūyjo. Ocewebeam cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū juy esubuywan ixeyū be dao ma ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e cebe. — Ya'ījojo'ibiyū juy eğutabun ekawēn kay apēn cuk adi ēn ocemutabun iap puxim — i juy epe'e cebe.

²Soat gū itabut Jesus ekawēn kay. Ixeyū itabut'ūmayū ikērēat mujurūg'rūg soat ka dağ. Warēmtağ ip jekukum. Imēnpuye:

— Pauloyū juy etaxijo ikērēat mujurūg'rūg'ukayū be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe.

³Imēnpit soat em wuykukukat e'em apēn cuk adi o'e'e iap tağ. Ixe jeya'ōmucan. Ixe jeydaxijo ikērēat mujurūg'rūg'ukayū kukukat pui bewi—Satanás pui bewi. ⁴Apēn cuk adi oce eywebe iap tağ eyju jekukum. Ğuyjom tak iboap tağ epeku soat em. Ocetaybit iboam. Imēnpuye wuykukukat ocemucokcokçoğ eykay.

⁵Eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, exe oceukupin cīcā juk adi ocesop — i ōn e'em cebe. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan ixeyū be xipan warara'acat kuk am — i ōn e'em. — Bay, Cristo juk adi itaxi jījā osunuy ipiat'ajo am — i ōn e'em. — Tessalōnica ka watwat cuy esubuywan itaxi am ip ipiat'ajo am — i ōn e'em.

⁶Ocekitpitpiyū, pūg'pūg wuykitpitpiyū'in ibu'u jījā kapiğ. Apēn cuk adi oceju ey-mutaybitbinap tağ gū ip jekukum. Ixeyū burem cīcā gū juy epeku. Iboam oceju e'em eywebe wuykukukat Jesus Cristo a'ōbi. ⁷Eyju eyetaybit apēn cuk adi oceukukuku iam. Imēnpuye ocekuuap puxim cuy epekuku. Eyxe bima juk adi ocebu'u'u gū ocesop kapiğ. ⁸Tei'ūm gū juk adi ocejajāt ocexan eyxewi—teihem acā. Kabiam cuk adi ocejekapikpik, ixima dağ tak eyxewi ocexat ojuyap puxim, ocemukaypinput ojuyap puxim tak. ⁹Cedağ kuka o'e ocewebe ocexat ojuy am eyxewi, Deus ekawēn eymutaybitbin puye. Imēnpit eyxewi juk adi ocejoojuyjuy gū. Ocebu'u'u gū juk adi ocesop kapiğ eyju dak eybu'up puxim.

¹⁰ — Ibukapik'umat jekōn ġu juy — i juk adi oce'e'e eywebe eyxe bima.

¹¹ Ijudup mubarararaġ oceju kuy juk eyawēġ oceyawēġtobuxik puye.

— Ibu'u'u ip kapiġ pūġpūġ Tessalōnica ka watwat — i juk adi o'e'e ip ocewebe. — Jebureyū muymuy acā ip e'em — i juk adi o'e'e ip ocewebe.

¹² — Eybu'um ġu juy epesop kapiġ eyxat pu am, eydoti bu am tak — i oceju e'em ibukapik'umayū be. — Eybureyū epejomuymuy ġu juy — i oceju e'em cebe ip. — Eyekawēntim cuy epesop — i oceju e'em cebe ip wuykukukat a'ōbi—Jesus Cristo a'ōbi.

¹³ Ocekpitpiyū, eyju bit xipacat mujurūġrūġap epeyepere ġu juy. ¹⁴ Ijudup ekawēn kay kūyjobit'umat eju ġu juy epekuku ixe musūsūn ām. Waram aco'i kūyjobin je'e isūsūn puye. ¹⁵ Eykay itakomaat kukap puxim cuy ixe epejukuk. Ixe bit cuy epeyawē eykitpit puye.

¹⁶ Wuykukukat wuyaġuymucūġucūġ.

— Okukukat, Tessalōnica ka watwat aġuymubabibin cuy eġuy soat em—xipacat cebe ip jebapukpuġ pima, xipat'umat jebapukpuġ pima dak — i ōn e'em cebe. — Soat em cuy aġ eġuy ixeyū kay — i ōn e'em cebe.

¹⁷ Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaġ ōn obubin ma. Imēn cuk adi otupmubararak soatup—wemudupmubararaktup. Imēn ma ijudup tak otupmuju eykay.

¹⁸ — Xipan cuy Tessalōnica ka watwat ejukuk — i ōn e'em wuykukukat pe—Jesus Cristo be.

Ibūrūdud ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

1 Timóteo, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum kato muju am ewebeaptup. Paulo òn. Deus wuydaxijojo'ukat. Soat em Deus xe acesop wuyetai Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Iboap wiwim cĩcã wuyju. Ixe Jesus Cristo emumuju òn. Ixe a'òbi òn jekukum kawēn idipat muwēnuwēn, Deus a'òbi dak. ² Ën okpot co'i jew-ağuyjojo'i ma wuyetabut Jesus Cristo kay buye.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be. — Etabotaidabotbon cuy eğuy Timóteo kay — i òn e'em Deus pe, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Yağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³ — Éfeso ka be juy eğuy ibo ka watwat mutaybit am — i juk oce ewebe Macedônia eipi kay oju pin pima.

Ğasũ dak obikuy ewebe Éfeso ka be enuy am. Pũğpũğayũ warēmtağ ibo ka watwat mutaybitbin. Deus ekawēn ğu ip imutaybitbin—jekawēn acã.

— Warēmtağ ğu juy epeğutaybin — i juy ece ixeyũ ağokat kayũ be. — Epeyepere juy warēmtağ ma imutaybitbinap — i. ⁴ — Epeyekawēnwēn ğu juy apēn wuydobuyũ'ũm'ũm cuk adi o'e'e iam — i juy ece cebe ip. — Epeğuwēnuwēn ğu juy wuydobuyũ'ũm'ũm putet — i juy ece cebe ip. — Jewa'òxikxiğ acã epesop iboap muwēnuwēn pima — i juy ece cebe ip. — Iboam eyju kawēnwēn pima, warara'acat epeğubikuy ğu Deus ekawēn tağ jeku am — i juy ece.

Wuyetabut pima acã wuyetaybit Deusan.

⁵ — “Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn ğu juy epeyekawēn—Deus ekawēn acã,” i juy ece cebe ip — i òn e'em ewebe.

Imēn òn eyawēwēm eywebe biğ ma xipan eyewewekuk am. Apēn cedağ wuyxe iap tağ jekukum pima xipan wuyju jewewekuğ, wuyağuyisu bima dak; icēmān wuyetabut Jesus Cristo kay bima dak. ⁶ Pũğpũğayũ bit cũğ ma jekukuap o'jepere. Cũğat e dağwi oitabidao'iaiyũ buxim ip. Warēmtağ ma ip jemāmāmām o'e. ⁷ Deus ekawēn imutaybitbin'ukayũm pin ip—Moisés pe o'ğuwēn'iat ekawēn imutaybitbin'ukayũm pin. Imēnpit itaybitbüt ā ip ixekawēn. Iboap ekawēn iba'arēm cexe ip. Imēnpuye te'e ma e'em ip:

— Ocejũ ma juy Deus ekawēn jeymutaybin — i.

⁸ Wuyetaybit Deus ekawēn kawēntip cĩcã iam—Moisés pe o'ğuwēn iap ekawēn—wuyawēwēap ekawēn. Ixe ekawēn tağ jekukum pima xipat cĩcã kuka o'e wuyxe. ⁹ Deus jekawēn o'ğuwēn cũğ ma jekuku'ukayũ awē ām ğu—warēmtağ jekuku'ukayũ awē ām acã. Wuyetaybit iboam. Ibũrũ ma juk jekawēn o'ğuwēn: ika'ũmayũ be, iecuğap a'ò kay kũyjobit'ũmayũ be dak, jekay itabut'ũmayũ be dak, ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ be dak, jekay'ũmayũ be dak, jebiōğbuk a'ò kay'ũmayũ be dak, cebay o'yaoka'iaiyũ be dak, warara'acat o'yaoka'iaiyũ be dak, ¹⁰ warara'acat tayxi kaykay'ukayũ be dak, warara'acat itop kaykay'ukayũ be dak, jewekpidaodao'ukayũ be dak, jenuy'ũnakeke'ukayũ be dak, dinheiro bu am warara'acayũ dujupa'um'um'ukayũ be dak, napapa'ukayũ be dak, warara'acat awēğ mukērērērēn'ukayũ be dak, jemumutaybitbinap muwarururun'ukayũ be dak. Ibũrũ be ma jekawēn o'ğuwēn. Ixeyũ awē ām Deus jekawēn o'ğuwēn.

¹¹ — Wekawēn acã juy eğuwēnuwēn soat kaka watwat pe — i juk o'e owebe Deus.

Ibiat ekawēn acā ōn imuwēnuwēn. Iboap acā icēmat. Ixe Deus soat podi ma xipat. Ka'ūma ma omuy ixe jo'iat ya'ōbuyxiat, idipat tak.

¹² — Ēn xipat cīcā oxe — i juk o'e owebe wuykukukat Jesus Cristo. — Owebeam cuy kapikpiḡ eḡuy kawēn idipat muwēn ām soat ka daḡacat pe — i juk o'e owebe. Ixe soat em wa'ōmucanucan owebe kawēn idipat muwēn ām soat ka daḡacat pe. Imēnpuye soat em ōn e'em cebe:

Ēn xipan cīcā okuḡ — i.

¹³ Jesus cuk adi ojomuymuy. Ixe butet cuk osubutetmukērērērēn kuy bima. Warēmtaḡ ma juk adi Jesus kayayū ojukukuk. Imēnpit Deus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay, Jesus kay wetabut ḡu oḡuy buye. Wetaybit'ūma ojekukuku wetabut'ūm puye. ¹⁴ Wuykukukat warara'acayū bodi ma xipan cuk adi okuk. Ixe juk omutabun jewekay. Ixe juk omutaybin ikukpin warara'acayū kuk am. Imēn wuyju jekukum Jesus Cristo eju mūḡ'i bima.

¹⁵ — Jesus Cristo osodot ipi kay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū daxijo am — i wuyju e'em.

Icēmān wuyju iboam e'em. Cedaḡ cīcā wuywebe wuyetabut am iboap ekawēn kay. Warara'acat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat podi ma ōn ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat. ¹⁶ Imēnpit Deus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay. Jesus Cristo yukpiceḡēm ḡu o'e okay. Ḡasū ixe e'em warara'acayū be:

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — i. — Paulo ma ikērēat mujurūḡrūḡ'xi osunuy. Ōn pit ikērēm ḡu ixe ojukuk—xipan acā ixe ojukuk — i'e'em Deus warara'acayū be.

Itabut je'e ip cekay itabut'ūmayū, xipan okuḡ puye, yukpiceḡēm ḡu o'e okay buye dak. Soat em Deus xe jeedop ip itait.

¹⁷ — Ēn pit soat podi ma xipat — i juy ace ixe Deus pe.

Ibuyxim cuy ixe ajukuk. Kuyje ixe Deus soat kukukat osunuy. Ḡasū dak e'em ijodiat kukukat. Ḡuyjom tak soat kukukan jeenuy. Ixe acā je'ū ḡu. Soat em itait jeenuy. Ixe ijo ba'ore wuywebe. Ixe acā Deusat. Ka'ūmḡu wara'at—ixe acā. Imēneju:

— Soat podi ma ēn edip — i juy ace cebe soat em.

Imēn cuy ace!

¹⁸ Timóteo, ēn okpot co'i. Imēnpuye jawēwē juy ōn. Kuy bima Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e ewebe:

— Deus cuk enaē jekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i.

Ḡebum cuy eḡuy ixeyū ekawēn kay! Sorarayū icaat kuḡ jaokaap puxim. Imēnpuxim ḡebum cuy eḡuy apēn cuk o'e'e ip ewebe iap kay a'ōbaca'ūmap puxim. ¹⁹ Jesus Cristo kay etabucap ecepere ḡu juy. Apēn cūḡ ma exe iap taḡ cuy ejeku, Timóteo. Pūḡpūḡayū bit apēn cūḡ ma jexe iap taḡ ḡu ip jekukum. Jesus Cristo kay jetabucap o'jepere ip ixeyū aḡokatka'yū. Itabucap ip oi'ūm apēn kobexixi epiriḡ puje soat i'ūmap puxim. ²⁰ Himeneu ixeyū'in, Alexandre dak. Imēnpuye ixeyū xepxepayū oḡukorēm.

— Satanás eykukan cuy je'e — i juk oce cebe ip ixeyū mukūyjo am.

Ixeyū oḡukorēm itaybit am Deus muymuy'ūm ām.

2 Koap ōn jawē Deus eju kawēn ām. Acekawēn cuy Deus eju soat peam ijodiat peam.

— Bay, xipan cuy ixeyū ejukuk — i dak cuy ace cebe. — Ixeyū juy esubuywan — i juy ace cebe.

Ajoojuy Deus xewi soat peam. Wuyetaybit ixe soat em xipan wuykuḡ iam. Imēnpuye soat em:

— Bay, ên xipat cîcā — i juy ace cebe.

²Deus eju juy acekawên soat eipi kukukayū beam, soat ka watwat kukukayū beam tak. Deus eju juy acekawên ixeyū be xipan wuykuk am, wuywebe kaba'um wuydop am tak, wuywebe Deus bikuyap tağ wuyeku am tak, cedağ ma wuyeku am tak. ³Xipapan wuyekukuap xipat Deus xe—wuydaxijojo'ukat xe. Xipan wuyju jekukum pima, Deus mucokcokcoğ acesop. ⁴Ixe Deus ibikuy soat taxijo am ipiat'ajojoap kay ijuap puxim. Ibikuy ijodiacayū be itaybit am kawên icēmān. ⁵⁻⁶Pūğ ma Deusat omuy. Ixe itakoma jîjā ikērēat mujurūgrūğap kay. Ijodi bima Jesus Cristo ağokatkan o'e. Jekpiwan ma oe'ū soat pewi ikērēat uk am. Imēneju Jesus Deus etakomaap o'ğū'um. Ixe Jesus jebay o'ğudin ijodiat kay. Yawēğ muwên pin pima, Deus Jesus e'ūap awēğ o'yawēğmuwên ijodiacayū be. Yawēğtobuxik puje itaybit ip o'e Deus ibikuy soat taxijo am wuydaxijo am iam. ⁷Imēneju Deus cuk onaē jekawên muwēnuwēn'ukan. Ixe juk onaē Judeu'umayū mutaybitbin'ukan. Napa ġu ōn e'em. Icēmān ōn e'em ewebe.

— “Eyetabun cuy epesop Jesus Cristo kay” i juy ece cebe ip — io'e owebe.

⁸Jawē ōn ġasū apēn cūğ ma wuyeku am Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Soat ka be bima juy acejekawēn Deus eju. Deus ekawēn tağ wuyeku pin pima juy acejekawēn ceweju, warara'acat kay wuyetakoma'um pima dak, jewa'ōxixiğ'um pima dak.

⁹Cūğ ma juy jeedop ip aoyū Deus eju kawēnwēnap'a be. Cūğ ma juy jeedop ip jey say kuğ. Warara'acat pe jejojoan ġu juy ip jeedop. Yağuyisan cuy ip jeedop. Iwarum ġu jadapmuğēğēm cuy jeedop ip warara'acat pe jejojoan. Ouro muğēğēbu kuğ ġu juy jeedop ip, pérola'a muğēğē'a kuğ ġu dak. Ibusopsupatpu kuğ ġu dak jeedop ip, teiboğat kuğ ġu dak jey say kuğ. Warara'acat pe jejojoan ġu juy jeedop ip aoyū. ¹⁰Xipacat mujurūgrūğ cuy ip jeedop aoyū— “Jesus ebekitkit oceju” i'e'e'ukayū. ¹¹Deus eju kawēnwēnap'a be jemutaybitbin pima, mūğ cuy jeedop ip aoyū.

— Kuy wetaybit soan iboam — i'umğū juy je'e ip jewebe ma.

¹²Obu'u ayacat pe ağokatkat mutaybit am. Cūğ ġu ayacat pe warara'acat kukan—ağokatkat pe acā. Mūğ cuy jeedop ip aoyū. ¹³Koap Adāo o'ğugē Deus—ağokatkat o'ğugē. Kanomūm Eva o'ğugē—ayacat o'ğugē. ¹⁴Adāo ġu o'ğuguykuku Satanás—Eva acā. Eva koap Deus ekawēn mubuyxi'um'um o'e. ¹⁵Imēneju aoyū je'itpi'ajojom o'e. Imēnpit Jesus kay ip itabut pima Deus ixeyū idaxijo, xipan warara'acat kuğ pima dak, warara'acat pe jejojoan'um jekukum pima dak, ikērēat mujurūgrūğ'um pima dak.

3 Timóteo, ġasū ōn jawē itabucayū kukukayū naē ām.

— Ağokatkat itabucayū kukukat ojuy bima, xipacan e ojuy — i wuyju e'em. Iboap e'eap icēmān. ²Imēn cuy ip jeku Jesus kay itabucayū kukukayū. Cūğ ma juy jeku ip. Pūğ ma dak cuy jetayxim jukuk ip. Yağuyisan tak cuy jeedop ip. Jewawē juy ip ikērēat kukap puxim. Warēmtağ ġu ma dak cuy jeku ip. Powatwat tujuōmōm'uğ tak cuy jeku ip jeduk'a be. Deus ekawēn warara'acat mutaybitbin'uğ tak cuy jeedop ip. ³Ika'om ġu dak cuy jeedop ip. Warara'acat aokakam ġu dak cuy jeedop ip. Ya'ōtareğ ġu dak cuy jeedop ip. Itabotaidabotbon tak cuy jeedop ip warara'acat kay. Itabikukum ġu dak cuy jeedop ip warara'acat edinheiro kay. ⁴Jeduk'a beayū kuğ tak cuy jeedop ip xipan. Jebekitkiyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip. Jebekitkiyū be jemubuyxinam tak cuy jeedop ip. ⁵Itaybit'um xipan jeduk'a beacat kuğ iam pima, kuka Deus kay itabucayū ikuk pa'ore o'e cebe ip. ⁶Jesus kay itabun'isuat ġu juy epejomuy warara'acayū kukukan—itabucayū kukukan. Itabun'isuat muy buje:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — i kuka o'e te'e ma.

Kuyje Satanás:

— Warara'acat podi ma wa'öbuyxi — io'e te'e ma—ibiögbuk kërëayü kukukat. Tüybe Deus podi ma wa'öbuyxi iân kuka o'e. Imënpuye dak Deus ipiat o'supi'ajoat cebe—Satanás pe kuyje. Imënpuxim itabun'isuat jewexe ya'öbuyxi bima, Deus ipiat kuka o'supi'ajoat cebe. ⁷ Itabut'ümayü emumubuyxin cuy epejomuy itabucayü kukukan ikukukat pe jemuğuycūğap puxim. Ixeyü xe ya'öbuyxi'üm pima, kuka o'jewemuğuycūğ ikukukat ip.

— Warëmtağ ma cuk ip emuy itabucayü kukukan — i kuka o'e ip cebe. Satanás enobano'abibubu be kuka o'at. Satanás kuka o'ğuguykuku ikërëat mujurüğ am.

⁸ Ğasü ön jawë itabucayü buywatwat'ukayü naë am. Imën cuy jeku ip ibuywatwat'ukayü. Ya'öbuyxim cuy jeedop ip. Wara'at tağtağtağ ğu dak cuy jekawën ip—püğ tağ ma. Kawëdi kônkônxi ğu dak cuy jeedop ip. Itabikukum ğu dak cuy jeedop ip soat kay jebubun. ⁹ Kawën icëmân osodop ip itaybit ğu kuyje—püğpüğ â. Ğasü bit ade itaybicayü o'e. Itabut cîcâ jeedop ip kawën icëmat kay. Apën cedağ ma jexe ip iap tağ tak cuy jeku ip. ¹⁰ Koam puk itabucayü buywatwat'ukat ojuyat cuy esubuyxijo. Epeye'awero juy teku xe'e xipat kuka o'e iam. Ibuyxijoap tomukadi soat xe xipat pima juy epejomuy ibuywatwat'ukan. ¹¹ Ixeyü tayxi dak cuy xipat ipjeedop. Cekawënxim ğu juy jeedop ip. Warara'acat muymuy ğu dak cuy jeku ip. Yağuyisan tak cuy ip jeedop. Soat em ip jeedop icëmat e'em. Imën cuy jeedop ip itayxiyü. ¹² Itabucayü buywatwat'ukayü jetayxim püğ ma ip jukuk. Jekpotpoyü muküyjobitbin tak cuy jeedop ip, jedaxiyü dak, jeduk'a beayü dak soat. ¹³ Xipan itabucayü buywatwan pima, soat ip ibuyxim jukuk. Ya'öcam ip jetabucap ğuwën warara'acat pe.

— Jesus Cristo kay wuyetabut pima, müğ'i aceku ceweju — i je'e ip soat pe.

¹⁴ Timóteo, ijudup mubararağ ön eywebeaptum. Ğaxın ma'ğu ön cu ojuy ejom. ¹⁵ Ojuap ibun pima bit, etaybit ece cüğ ma jeku am warara'acayü eju—Deus ebekitkit eju iam ijudup cocom pima. Wuyju Deus kay itabucayü—soat em itaicat kay itabucayü. Wuyetaybit kawën icëmân.

— Uk'a muycemucemap'ip puxim wuyju — i'e'em itabut'ümayü cüğ ma wuyekukuap cocom pima, kawën icëmat tağ wuyju jekukum puye.

¹⁶ Iba'arëm itabut'ümayü xe apën wuyetabut Deus kay iap, itaybit'üm ip puye. Ğasü bit iba'arëm ğu o'e cebe ip, Jesus Cristo ixeyü muküyjojom puye.

Ixe Jesus Cristo ijodian o'jebapuk. Deus biögbuk cuk adi o'e ixe be: “Ën cüğ cîcâ oxe,” i. Ixe o'jojojo Deus ekawën tojtjot'ukayü. Itabucayü ixe o'ğuwënuwën ijodi. Ade ijodiat itabut o'e ixe kay. Deus waram ixe o'ğuyu kabi kay.

4 Ğasü ön jawë ibiögbuk kërëat a'ö kay küyjobicayü be eymuğuykukuap puxim. Amap kabia be Jesus kay jetabucap jepere ip püğpüğpüğ. Ibiögbuk kërëat ekawën kay ma itabut jeedop ip—wuymuğuykukuku'ukayü a'ö kay dak. ² Soat em napa ma e'em ip. Wuymuğuykukukuxi ip. Itaybit ğu ip ajo xipat iam ajo xipat ğu iam tak. Cewawë ba'ore ip. Ipiat puxim ip xidiğ mupikupikat puxim.

³ — Cüğ ğu wuywebe jewebumün am — i'e'em ip wuywebe napa ma. — Ibiat i'opi wuywebe — i dak e'em ip napa ma.

Deus pit soat xat o'ğubapuk itabucayü xan—kawën icëmân itaybicayü xan. ⁴ Soat Deus emumuğë xipat.

Imënpuye ka'ümğu i'opiat wuywebe.

Imēnpuye jekōn pima:

— Bay, xipat cīcā ēn, soat em ēn ocexan iūmūm ocewebe — i wuyju e'em Deus pe.

⁵ — Soat wemumuḡē xipat ipi watwat xan — i juk o'e Deus.

Jekōn pima wuyju dak kawēnwēn Deus eju.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em wuyju cebe.

Imēneju ka'ūmḡu i'opiat wuywebe.

⁶ Timóteo, owebe awēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be itabucayū be. Iboam ixeyū mukūyjojom pima, xipacan ecesūy Jesus Cristo be kapikpik'ukan. Kuy bima etabun cuy eḡuy Jesus Cristo kay iap ekawēn icēmān. Kūyjobin cuy eḡuy iboap ekawēn kay bekicat jetitinap puxim. Iboap ekawēn taḡ cuk adi ejekuku.

— Ġasū dak imēn cuy ejeku — i ōn e'em ewebe.

⁷ Itabut'ūmayū dobyū'ūm'ūm ekawēn kay ḡu juy eḡuy. Te'e ma kuka eḡuy ixeyū ekawēn kay etabut. Ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay bima, wuybu'u kuka ace wuyetabut am Jesus kay. Ēn pit soat em kūyjobin cuy eḡuy Deus biōḡbuk a'ō kay biḡ ma etabut cīcā am Cristo kay. ⁸ Xipat wuywebe wuyjebit mubacacan am. Ibodi ma bit xipat wuywebe soat em kūyjobit am Deus biōḡbuk a'ō kay. Ixe a'ō daḡ jekukum pima, wuyaḡuy'isum kuka ajeku ijodi bima. Wuye'ū buje dak soat em Deus xe acesop waram wuyetait puje. ⁹ Icēmān ōn emutaybitbin iboam. Wuyetabun cuy ajop iboap ekawēn kay. ¹⁰ Wuyetabut cīcā Deus kay—soat em itaicat kay. Imēnpuye wuyju kapikpiḡ cīcā warara'acat mutabut am cekay. Ixe soat taxijo ojuy. Ixe soat jekay itabucayū daxijojom.

¹¹ Timóteo, wawēwēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be.

— Paulo ekawēn taḡ cuy epekuku — i juy ece cebe ip.

¹² — Aypa ḡu buk ēn. Ocetabut ḡu ekawēn kay — i'ūmḡu juy je'e ewebe warara'acayū.

Cūḡ cīcā juy ejeku. Ekawēntim cuy eḡuy. Xipan tak cuy itabucayū ejekuk, itabut'ūmayū dak. Etabun cīcā dak cuy eḡuy Deus kay. Aḡuy'isum tak cuy eḡuy. Cūḡ ma juy ejeku warara'acayū be ekuap co'i jeku am. ¹³ Wajēmap wiwim pima Deus ekawēntup cocom cuy eḡuy je'awerorom'ukayū be ya'ijo am. Deus ekawēn muwēnuwēn cuy eḡuy cebe ip. Ixeyū mutaybitbin cuy eḡuy Cristo ekawēn. ¹⁴ Deus cuk ja'ōbacaap o'ḡūm ewebe kapik am cebeam. Ixe juk ja'ōbacaap o'ḡūm ewebe jekawēn muwēnuwēn'ukayū eweju kawēn puje—itabucayū kukukayū eweju kawēn puje. O'jwebumōḡ ip abi jeje Deus ekapikap pe emuy ām. Imēn cuk o'e ip Deus biōḡbuk a'ōbi. Ixe a'ōbacaap taḡ cuy epeku. ¹⁵ Ḡebum cuy eḡuy owebe awēwēap kay. Iboap taḡ cuy ejeku. Imēn eku buje, “Big ma Jesus Cristo ekawēn taḡ ēn jekukum” i je'e ip ewebe ejojoayū. ¹⁶ Eday'em'um cuy eḡuy warēmtaḡ ekuap puxim, warēmtaḡ ma warara'acat mutaybinap puxim tak. Cūḡ ma eku buje, aḡuy'isum ejeku ijodi. Deus xe eḡuy e'ū buje dak. Ekawēn cocoayū dak ixexeedop ip soat em.

5 Ikērēat mujurūḡ puje, aypaat eḡukorēm ḡu juy. Eyawē acā juy. Ixe juy eyawē ebure awēap puxim. Aypapat eyawē juy ekitpit awēap puxim. ² Yabubut cuy eyawē eixīt awēap puxim. Warara'acayū aoyū dak cuy eyawē eixīt awēap puxim. Aoyū eju kawēnwēn pima jaejubuku ocepō iap kay juy ḡebum ḡu eḡuy.

³ Ḡasū ōn jemukūyjo apēn itop'e'ū'ibiyū buywan—ibadip'ūmayū iam. ⁴ Itop'e'ū'ibit i'it'et pima, i'iyū juy xipan jexi jekuk. Yuktaxitxet pima, yuktaxit cuy xipan jeawa jekuk. Deus xe cūḡ ma warara'acayū be ḡu ixeyū xi kuk am, ixeyū eawa kuk

am tak—ibadipyū be acā. Ixeyū itaybit cuy cūḡ ma Deus xe wuybadip kuk am iam kuy bima xipan ip jekukap teim. Irem ḡu juy jexi jukuk ip. Ixeyū juy ixať je'ḡūmḡūm cebe ip, cesay dak. Imēn xipat Deus xe. ⁵ Pūḡpūḡ itop'e'ū'ibiyū tadaybot ma. I't'et ḡu ip. Yuktaxitxet ḡu dak. Ixeyū itabut warara'acat kay ḡu—Deus kay acā. Kabiam, ixima daḡ tak ka'umat ojuyjuy ip Deus xewi acā—warara'acat xewi ḡu—ixeyū itop'e'ū'ibiyū. Deus eju kawēnwēn ip warara'acat peam, warara'acat kay ḡebum puye. Ixeyū be acā itabucayū juy ixať je'ḡūm, cesay dak, ibadipyū'um puye. ⁶ Warara'acayū bit imēn ḡu jekukum itop'e'ū'ibiyū. Jewemucokcokcoḡ ā jekukum ip. Itabēḡ ip. Inaka Deus xe ce'uat co'i ip warēmtaḡ ma jekukum puye. Ixeyū juy esubuywan ḡu. ⁷ Owebe awēwēap cuy eḡuwēn wuykitpitpiyū be warara'acayū be ixeyū ekukuap muymuyap puxim. ⁸ Xipan wuybadip kuḡ'um pima, wuyetabucap epereap co'i aceku. Itabut'umat ekukuap podi ma ikērēm aceku.

⁹ Soat ḡu juy esubutetmōḡ ip itop'e'ū'ibiyū butet itabucayū e'aweroroap'a beatup pe. Itop'e'ū'ibit yabut pima—60 koato kuḡ pima; ceweitopta ebikamat itom pima dak; ¹⁰ warara'acayū “Teku xipacan e'em soat em” i'e'em pima dak; xipan je'iyū o'ḡuaypan pima dak; jeduk'a be powatwat tujuōmōm pima dak, soat em Deus ebekitkiyū buywatwan pima dak; iba'oreat kukayū buywatwan pima dak; warara'acat pe idipat mujurūḡrūḡ pima dak—ixeyū butet acā esubutetmubararak taperadup pe—teyūku kapikpiḡ Deus peam iaptup pe.

¹¹ Yaypan'isuat putet pit esubutetmōḡ ḡu juy iḡodup pe—itop'e'ū'ibit putetup pe. Waram jewebumūn pin je'e ip. Ibu'u je'e ip kapik am Cristo beam. ¹² Koap pima:

— Waram pit ocewebumūn ḡu. Cristo beam acā kapiḡ ōn — i juk o'e ip. Ibu'u ip pima bit:

— Te'e ma “Cristo beam acā kapiḡ ōn,” i juk ece — i je'e warara'acayū cebe ip.

¹³ Ixeyū itop'e'ū'ibiyū te'e ma ip kabiabun kapkam uk'a kapkam. Ibukapik'ūmayū ip. Cekawēnxi ip. Kawēn mukērērēn tak ip. Imuwēnpiat muwēnuwēn ip. ¹⁴ Imēneju:

— Waram jewebumūn cuy ip itop'e'ū'ibiyū yaypan'isuayū — i ōn e'em. — Waram jewe'ita juy ip — i ōn e'em. — Xipan cuy ip jeedop je'iyū kuḡ — i ōn e'em.

Waram ip jewebumūn puje, wuymuy ba'ore je'e wuykay'ūmayū be. ¹⁵ Pūḡpūḡ itop'e'ū'ibiyū'in o'jēm Deus e daḡwi. Satanás a'ō kay kūyjobit am ip o'jēm. ¹⁶ Itabucat padip itop e'ū buje, ibadipyū juy ixe subuywan.

— Ocebadiť cuy epesubuywan — i'ūmḡu juy je'e warara'acayū be, itabucayū be. Ibadip'ūmayū buywatwan pit ip jeedop itabucayū.

¹⁷ Xipan cuy itabucayū kukukayū ajukuk. Eykukayū xipan itabucayū kuḡ pima, xepxem cuy cekapikapteĩ epeteida cebe ip. Kapikpiḡ cīcā bima, xepxem cuy cekapikapteĩ epeteida cebe ip Jesus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—Deus ekawēn eymutaybitbin'ukayū be dak. ¹⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup—Moisés emudupmubararaktup: Imukapikpiḡ pima, eōhōbi epesubimukirik ḡu juy jexat'oap puxim—āḡ jekōn, i. Imēn e'em Lucas emudupmubararaktup: Cekapikapteĩ juy epeḡūm kapikpik'ukat pe, i. Imēneju cekapikapteĩ juy epeteida itabucayū kukukayū be. ¹⁹ Pūḡ pe itabucayū kukukat muymuy buje, eyetabun ḡu juy epesop ixe ekawēn kay. Xepxepayū bit, ebapūḡayū dak pūḡ taḡ ma ixe muymuy buje, eyetabun cuy epesop ixeyū ekawēn kay. Wara'at taḡtaḡtaḡ pima bit, eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay. ²⁰ Itabucayū kukukat ikērēat mujurūḡrūḡap epere am ibu'u bima juy epeḡukorēm soat etabutpe. Epeḡukorēm cuy warara'acat pe iparara am ikērēat mujurūḡap puxim.

²¹ Timóteo, owebe awēwēap tağ cuy ejeku. Pūğ tağ ma juy ejukuk soat itabucayū. Ebu'um ġu juy eğuy imukorēm ām ip ebureyū ma'ğū ip. Iboap muwēnuwēn ōn ewebe Deus a'ōpiju, Jesus Cristo a'ōpiju dak, Deus ekawēn tojotjot'ukayū a'ōpiju dak—ikērēat kuğ'ūmayū a'ōpiju. ²² Dao ġu juy ecewebumōğ ağokatkat abi jeje imuy ām itabucayū kukukan. Warara'acayū ikērēat mujurūğrūğ pima, eju ġu juy ceweju ip. Ağuy'isum cuy eğuy. Ikērēat cuy eğugē ġu—pūğ em tak ka'ūma.

²³ Idibi at ġu juy etikōnkōn. Uva'abidi dak etikōnkōn, edada muxere am.

²⁴ Pūğpūğayū soat etabutpe ikērēat mujurūğrūğ. Soat itaybit ikērēat mujurūğrūğ ip iam. Itaybit ip ġaxīn ma Deus ipiat supi'ajoat cebe ip iam. Warara'acayū bit iba'arēm ma ikērēat mujurūğrūğ. Ģuyjom pit soat itaybit je'e ikērēat o'ğujurūğrūğ ip iam. ²⁵ Imēnpuxim pūğpūğayū ma soat etabutpe ma xipacat mujurūğrūğ. Soat itaybit xipacat mujurūğrūğ ip iam. Warara'acayū bit iba'arēm ma xipacat mujurūğrūğ. Ģasū ka'ūma ma itaybit apēn ixeyū e'em iam. Ģuyjom pit itaybit je'e ip.

6 Tei'ūm kapikpik'ukayū be ecekawēn cuy—Jesus kay itabucayū be.

— Ibuyxim cuy eyekariwa epejukuk — i juy ece cebe ip. — Ibuyxim ip ikuğ pima kuka Deus o'jomuymuy ġu ip itabut'ūmayū — i juy ece cebe ip. — “Pauloyū warēmtağ ma itabucayū mutaybitbin,” i'ūmğu kuka dak o'e ip — i juy ece cebe ip.

² Pūğpūğ ixeyū'in kapikpiğ itabucayū beam, jekitpitpiyū beam.

— “Kūyjobin ġu oce wekariwa a'ō kay, ixē dak itabut Jesus kay buye,” i'ūmğu juy epe'e — i juy ece cebe ip. — Xipan cīcā juy epeyekapik cebeam ixeyū dak itabut puye, Jesus xe ikukpin ip puye dak — i juy ece cebe ip.

Timóteo, iboam cuy itabucayū eğutaybin

— Xipan cuy epeku — i juy ece cebe ip—tei'ūm kapikpik'ukayū be.

³ Wuykukukat ekawēn icēmān—Jesus Cristo ekawēn. Ixe ekawēn tağ jekuku'ukat Deus bikuyap tağ tak jekukum. Ade'ūmayū bit cekawēn kay ġu. Cekawēn ġu imutaybitbin ip. Warēmtağ ma imutaybitbin ip.

⁴ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip te'e ma.

Imēnpit itaybit ġu ma ip. Soat em jewa'ōxikxiğ ip. Jawa'ōdawutwutxi ip. Itabikuku e'em ip jewewekay, imēn jekukum puye. Wara'at tağtağtağ ma ip kawēnwēn. Itabutkarey ip jewewekay. ⁵ Soat em ip jewa'ōxikxiğ jewewēju. Yağuyba'arēm ip o'e. Oibu'un ip kawēn icēmat kay. Tūybe Deus kay wuyetabut pima acejekariwan iān e'em ip. ⁶ Deus kay itabucat ibubut adeat puxim e'em icokcok, Deus kay wuyetabucap wuybubut kuğ iap podi ma xipat puye. ⁷ Ajo-kuğ wuybui be wuykap'isum? Ka'ūma kuğ! Imēnpuxim ajo'in acetujowat ijodiwi wuye'ū buje? Ka'ūma ma! ⁸ Wara'at kuğ'ūm pima, wuycokcoğ mabuk acesop wuydotite bima, wuyxaxet pima dak. ⁹ Ibubut ade pinayū ikērēat mujurūğrūğ dinheiro buap ojuy. Warēmtağ e'em ip itabikuku soat kay jebubun puye. Xipat ġu ip soat xe ijodiat xe. Soat em ipiat supi'ajojo ip. Deus wi wūy ma jeedop ip. ¹⁰ Ikērēat mujurūğrūğ ip soan dinheiro kay itabikukuap tomuju. Pūğpūğayū oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip dinheiro kay jījā buye. Ade o'jat ip dinheiro. Inaka iğuycūğ cīcā ip jekukum jetabucap o'jepere buye.

¹¹ Ēn pit, Timóteo, Deus a'ōbuywatwat'ukat ēn. Imēnpuye ikērēat pewi juy ece-napōn. Cūğ ma juy ejeku. Ikukpin cīcā juy Deus ejukuk. Etaxim cuy ipiat esupi'ajo. Yoboğan pin ġu juy eğuy. ¹² Jedaudau'ukat soan jewūncaan jedaudaum koap jedauap epere am jabeatup

pu ojuy adeayũ etabutpe. Ixe buxim ên tak soan a'ôbacaan cuy etabut eğuy Jesus kay. Ebu'u'üm pima, soat em Deus xe eğuy e'ũ buje. Adeayũ etabutpe:

— Wetabun oğuy Jesus kay ġebuġe bit — i juk ece kuy bima.

Imên i'e buje, Deus cuk enaē soat em enuy am jexe. ¹³⁻¹⁴ Jesus ekawên tağ cuy ejeku ewebe ikêrêat muğēap puxim; Jesus pe “Ikêrêat kuğ ên” i'eap puxim ewebe. Wara'at tağ ġu juy ejeku—Jesus ekawên tağ acā—soat ekawênwēnap tağ acā. Ixe ekawên tağ cuy ejeku wuykukukat ajēmap wiwim pima—Jesus Cristo ajēmap wiwim pima. Iboam ôn awêwēm Deus etabutpe, Jesus Cristo etabutpe dak. Ixe Deus soat mutaicin. Ixe Jesus Cristo iparara'ūma kawên icēmat o'ğuwên iecuğap pe—Pôncio Pilatos pe. ¹⁵ Imudot pin pima, Deus waram ixe Jesus Cristo ġudot wuykay. Ixe Deus xipat cīcā. Wara'at ġu omuy ijodiat kukukat—Deus acā. Ixe ijodiat kukukayũ kukukat. Ixe ijodiat ekariwayayũ ekariwa. ¹⁶ Soat pit ace'ũ. Ixe bit je'ũ ġu. Ka'ümġu xipat'ūmat cebe. Daxadiea beat co'i. Wuyajēm pa'ore cetēğ. Abu ixe o'jojojo? Ka'ūma ma. Iba'ore wuywebe ijo am.

— Kūyjobin ocesop a'ô kay acā — i juy ace cebe. — Soat podi ma ên a'ôbaca — i juy ace cebe.

Imên cuy ace.

¹⁷ Timóteo, ibubut adeayũ juy eyawēwē.

— Eya'ôbuyxian pin ġu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Dao ma kuka eybubut oi'üm — i juy ece cebe ip. — Imēnpuye eyetabun ġu juy epesop eybubut kay—Deus kay acā eyetabun — i juy ece cebe ip. — Deus ade iūmūm wuywebe wuymucokcok am — i juy ece cebe ip. — Soat wuyemumukaypinput ūmūm wuywebe — i juy ece cebe ip. ¹⁸ — Xipan cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Xipacat cuy epeğujurūğrūğ — i juy ece cebe ip. — Eydacum ġu juy epesop warara'acat pe — i juy ece cebe ip. — Ibubut'ūmat pe juy eybubut'in epeğūm — i juy ece cebe ip. ¹⁹ — Eybubut'in iūmūm pima ade epejukuk eybubun kabi be — i juy ece cebe ip. — l'üm ġu eybubut — i juy ece cebe ip. — Icēmān Deus xe epesop eyetait — i juy ece cebe ip.

²⁰ Timóteo, apēn Deus o'e ewebe iap tağ cuy ejeku. Ade'ūmayũ warēmtağ ma kawēnwēn ip. Jewa'ôxikxi'g ip. Deus muymuy ip. Cekawēnxiayũ ip.

— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Ecekawēn ġu juy ceweju ip.

²¹ — Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma.

Jetabucap ip o'jepere e bewi oitabidao'ibit puxim.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i ôn e'em Deus pe. — Xipan cuy soat Jesus kay itabucayũ ejukuk — i ôn e'em cebe.

Ibūrũ ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 Timóteo, cartadup mubarararağ òn ewebe kato mujuaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi. — “Jesus Cristo eju mūğ'i eyju jekukum pima, soat em Deus xe epesop eyetai,” i juy ece ijodiacat pe — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

²Timóteo, ên okpot co'i. Ekukpin cîcâ oxo. Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Deus eju òn kawênwên ewebeam.

— Xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy cekay — i òn e'em cebe. — Ixe ağıumubabîbin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³— Bay, ên xîpat cîcâ — i òn e'em Deus pe.

Warara'acat a'ò dağ ğu òn jekukum—ixe a'ò dağ acâ. Wedobuyü'üm'üm tak ixe a'ò dağ jekuku'uk ip osodop. Ocokcok ixe kay soat apên cedağ oxo iap tağ òn jekukum puye. Ixe eju òn kawênwên ewebeam soat em. Kabiam òn kawênwên ceweju, ix-ima dağ tak. ⁴Ğebum cîcâ òn ekay. Exewi ojêm puje etôn iap kay ğebum òn. Ejo pin cîcâ òn waram ocokcok am. ⁵Ğebum òn apên etabut Jesus Cristo kay iap kay. Jewexe ğu etabut cekay—icêmân. Koap pima eawa Lóide itabut osunuy cekay. Exi Eunice dak itabut osunuy cekay. Ixeyü buxim ên tak etabut cekay. Wetaybit cîcâ iboam. ⁶Imênpuye òn jeâwê. Itbucayü kukukan emuy buje, juk ocewebumôğ abi jeje. Deus cuk ja'òbacaap o'jomôğ ewebe. Ğebum cuy eğuy iboap kay. Ixe a'òbacaam cuy ejeku. ⁷Deus jebiôğbuk muômôm wuywebe. Ixe biôğbuk wuymuparararan ğu—wuya'ômucanucan acâ. Deus ja'òbacaap ümüm wuywebe. Ya'òbacaap kuğ pima xipan kuka warara'acayü ajukuk. Jewâwêwêm tak ajop ikêrêat muğêap puxim.

⁸Itabut'ümayü odaomün wuykukukat ekawên oğuwênuwên puye. Inaka esüsün ğu juy eğuy obuxim, daomünmünap'a be ma'ğu òn. Ebisüsün ğu dak cuy eğuy wuykukukat ekawên muwên âm warara'acayü be. Owebe ipiat'ajojoap puxim ipiat supî'ajo an ip ewebe ên ixe ekawên muwênuwên puye. Ebu'um ğu juy eğuy imuwên âm ipiatpi'ajojom ma'ğu. Deus ja'òbacaap je'ğüm ewebe. ⁹Ixe Deus kuy wuydax-ijo. Ixe kuy wuynaê jebekitkiyüm. Ixe kuy wuynaê xîpacat ağığêğê buye ğu—ixe wuynaê pin puye acâ, ixe xe wuykukpin puye dak.

— Xîpacat oğüm soat pe Jesus Cristo kay itabucayü be — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imên cuk o'e jewebe ma ka'ümğu ipi bimân ma. ¹⁰Ixe xîpacat üm pin osunuy soat pe iam wuyetaybit ğu juk adi ajop. Ğasü bit wuyetaybit ace. Wuyetaybit ace wuydaxi-jojo'ukat oajêm puye. Jesus Cristo kuy oajêm. Ixe Jesus Cristo xîpacat ümüm wuywebe. Ixe ce'ü osunuy. Inaka waram ğuto o'jetait. Ixe wuye'ü'üap a'òbacaap o'ğu'üm. Kawên idipat muwênuwên cuk adi oekuku.

— Soat em eyetai epesop Deus xe eye'üap tomukadi — i juk adi o'e'e wuywebe. Imênpuye Jesus Cristo kay wuyetabut pima, wuypararam ğu wuye'üap puxim.

¹¹Deus cuk onaê jemumujum.

— Wa'òbi juy kawên idipat muwênuwên eğuy — i juk o'e owebe. — Itabucayü mutaybitbin cuy eğuy — i juk o'e owebe.

¹²Itabut'ümayü ipiatpi'ajojoan owebe, òn kawên idipat muwênuwên puye. Obu'u ğu ma'ğu oğuy wetabut am Jesus kay. Wetabut cuk adi oğuy cekay. Ğasü dak wetabut ma cekay, wetaybit cîcâ ixem puye. Wetaybit soat podi ma ixe ya'òbaca

iam. Soat oğüm cebe iap muxipanpan jeenuy jajëmap kabia wiwim pima. ¹³ Kawën icëmân cuk adi òn emutaybitbin. Iboap ekawën tağ cuy ejeku. Wekukuap puxim cuy ejeku. Etahun cîcâ juy eğuy Jesus Cristo kay. Xipan cuy warara'acayû ejukuk. Imën cuy ajeku Jesus Cristo eju mûğ'i wuyju jekukum pima. ¹⁴ Kawën idipat o'ğuwën ip ewebe kuy bima. Ğebum cuy eğuy iboap ekawën kay. Ibiöğbuk xipacat omuy wuy-webe—Deus biöğbuk. Ixe biöğbuk wuybuywatwan ixe ekawën kay ğebum am.

¹⁵ Ade Ásia eipi watwat'in cuk opere iap awëğ kuy eyawëğtobuxik. Fígelo ma ixeyû'in osunuy, Hermógenes tak. ¹⁶ Onesíforo bit obuywatwat'uk osunuy.

— Xipan cîcâ juy Onesíforo ejukuk, ibadipyû dak — i òn e'em wuykukukat pe. Ixe isûsûn ğu osunuy jajëm âm daomûnmûnap'a be ojo am. Pûğ em ğu ixe Onesíforo omucokcokcoğ—ade em ma. ¹⁷ Roma ka be jajëm'isum okudadam oeku. Odobuxik puje acâ oibu'un okudadam. ¹⁸ Etaybit Éfeso ka be bima soat em ixe obuywatwat'uk osunuy iam. Imëneju:

— Wetabotaidabotbon cuy oğuy ekay kûyjobit'umayû be ipiat'ajoap kabia be iam cuy Onesíforo eğutaybin — i òn e'em wuykukukat pe.

2 Timóteo, ên okpot co'i. Deus soat em xipan wuykuğ Jesus Cristo eju mûğ'i wuyju jekukum puye. Imënpuye a'òbacaam cuy eğuy! ² Adeayû mutaybitbin cuk adi oğuy—emutaybitbin tak. Ên pukto iboam cuy cûğ ma jekuku'ukayû mutaybitbin eğuy ixeyû be warara'acayû mutaybin am.

³ Ade itabucayû ipiatpi'ajojom. Ên tak sorara buxim ebu'um ğu juy eğuy ipiatpi'ajo am. Jesus Cristo esoraram cuy eğuy. Sorara buxim ixe a'ò kay acâ juy kûyjobin eğuy. ⁴ Nopağöğôm pima jeduk'a beat co'i'ümğu jekukum sorarayû. Ja'òbi ğu ip jekukum—jekukukat a'òbi acâ. Imënpuxim Jesus Cristo a'òbi acâ ejeku. ⁵ Cedağ ma o'jedau bima acâ kuka o'jat jedauaptei warara'acat podi ma iwüncaat. Cedağ'üm o'jedau bima bit, kuka o'jat ğu. Imënpuxim ên tak cuy cedağ ma ejeku. ⁶ Ku be ibukapik cîcâat cuy koam jexat'am yabu. Imënpuxim ên tak cuy ecekapik cîcâ Jesus Cristo beam. ⁷ Timóteo, ğebum cuy eğuy wekawën kay. Wuykukukat cuy jemutaybin apëğape wekawën iam.

⁸ Ğebum cuy eğuy Jesus Cristo kay. Deus ixe Jesus Cristo o'ğutait ce'üap tomukadi. O'ğuyu kabi kay. Davi naxeğebit o'ğuyu. Iboap cuk adi o'ğuwënuwën kawën idipat muwënuwën pima. ⁹ Itabut'umayû juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, kawën idipat o'ğuwënuwën puye. Ikërëat mujurügrüğ'ukat puxim ip odaomûn owebe kawën idipat muwëğap puxim. Imënpit iba'ore cebe ip kawën idipat muwëğap mu'üm âm. Kawën idipat muwënuwënap i'üm ğu. ¹⁰ Imëneju wetaxi jîjâ ipiatpi'ajo am Deus emunaëhëyû be kawën idipat a'îjo am. Wetaxi jîjâ ixeyû mutabut am Jesus Cristo kay. Deus ixeyû dak idaxijo wuydaxijoap co'i. Deus dipap kuğ jeedop ip. Ixeyû dak Deus xe jeedop wuyweju. Soat em wuyetait acesop cexe. ¹¹ Apën cuk adi o'ğuwënuwën ewebe iap waram ğuto o'ğuwën ewebe ğasû dak. Iboap ekawën icëmân.

Wuybu'u'üm pima wuye'û âm Cristo bikuyap tağ wuyekuap ojuy, ixe xe acesop wuyetait, i.

¹² Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima, ijodiacat kukukayûm acesop Cristo eju, i.

“Òn pit Cristo ebekit ğu,” i wuyju e'em pima, “Eyju dak webekitkiyû ğu,” i je'e wuywebe ixe dak, i.

¹³ Wuyju ixe ekawën epereperem. Cristo bit ja'ömuwarururun ğu. Ixe soat em e'em apën cuk adi o'e'e iap tağ, i.

¹⁴ Owebe awēwēap cuy eḡuwēn ebekitkiyū be ḡebum ip top am. Eḡutaybitbin cuy ip.

— “Epeyewa'ōxikxik ḡu juy,” i ōn e'em eywebe Deus topabe — i juy ece cebe ip. Jawa'ōxikxiḡ pima ip ya'ijomayū buywatwan ḡu ip—ixeyū mubu'u'un acā jetabut am Jesus Cristo kay. ¹⁵ Soan ma ece Deus pe “Cūḡ ma ēn jekukum oxe” i'e am ewebe. Cūḡ ma juy kapikpiḡ eḡuy esūsūnap puxim Deus pe ekapikap coan. Kawēn icēmat cuy eḡutaybitbin—Deus ekawēn. ¹⁶ Te'e ma jewa'ōxikxiḡ ip adeayū. Deus pit cekawēn kay ḡu ip. Ixeyū ekawēn coco'ukayū biḡ ma Deus kay ḡu e'em. Jawa'ōxikxiḡ ḡu juy eḡuy ixeyū eju. ¹⁷ Ot'ū'ū wuyēn mu'ūmu'ūm. Imēnpuxim ixeyū wuymutaybitbin pima wuyetabucap kuka o'ḡu'Ūm ip. Wuymubu'un kuka ip Cristo kay wuyetabut am. Himeneu ixeyū'in Fileto dak. ¹⁸ Pūḡpūḡ itabucayū'in ixeyū ekawēn kay itabut o'e. Imēnpuye oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip e bewi itabidaocat puxim.

— Deus kuy itabucayū'ūm'ūm o'ḡuyu kabi kay — i napa ma e'em ip itabucayū be. — Wuyiwat xeku — i napa ma e'em ip.

Imēn ip itabucayū mu'ukpiceḡēḡēn Jesus kay. ¹⁹ Wuyju bit acejepere ḡu wuyetabucap, kawēn cūḡat kay wuyetabut puye. Cem ma uk'a muy buje, ya'at'et ḡu. Imēnpuxim kawēn cūḡat kay wuyetabun puje, acejere ḡu dak. Deus ebekitkiyū wuyju. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuykukukat itaybit abuyū webekitkiyū iam, i.

Wara'atup e'em:

“Deus ebekit ōn” i'e'e'ukat ikērēat mujurūḡrūḡap cuy jepere, i dak e'em Deus ekawēntup.

²⁰ Ya'ade opop ibubut mūn'a'a yabo'gat'a be—ibubut adeat tuk'a be. Ouro muḡēḡē'a opop, prata muḡēḡē'a dak, ip muḡēḡē'a dak, wuynōm muḡēḡē'a dak. Pūḡpūḡ'a kuḡ ip soat kabia. Wara'at'a kuḡ pit ip xipacat ebapuk puje acā, ya'ōbuyxiat ajēm puje acā. ²¹ Ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje wuyju dak xipacat ace-sop wuykukukat Jesus xe.

— Obuywatwan cuy eḡuy, xipacat ēn oxe buye — i je'e wuywebe. — Ocokcok cīcā ekay — i je'e wuywebe, wuyaḡuyisu buye, ikērēat mujurūḡrūḡap kuy acepere buye dak.

²² Yaypan'isuayū etabikukuap kay ḡu juy eḡuy. Cūḡ ma juy ejeku Deus etabutpe. Etahun cuy eḡuy Jesus Cristo kay. Ikukpin cuy soat ejukuk. Kaba'ūm cuy eḡuy warara'acat eju. Imēn ma jekukum ip— “Ocekukukat, ocebuywatwan cuy eḡuy” i'e'e'ukayū—Deus emumuisunyū. ²³ Ecekawēn ḡu juy jewa'ōdawutwut'ukayū eju, warēmtaḡ ma kawēnwēn'ukayū eju dak. Jawa'ōxikxiḡ acā ip. ²⁴ Wuykukukat buywatwat'ukat pit jewa'ōxikxiḡ ḡu juy. Xipan cuy soat jukuk. Xipan ma juy soat mutaybitbin jeenuy. Yukpiceḡēm ḡu juy warara'acat jukuk. ²⁵ Wuyumuy'ukayū mukūyjobitbin pima, wuya'ōpuruḡ ḡu juy acekawēn ceweju ip. Ibuyxim cuy ip ajukuk. ḡuyjom paxi Deus ixeyū ḡubu'un ikērēat kay am. Ixeyū aco'i ḡutabun kawēn icēmat kay. ²⁶ Kuy bima ibiōḡbuk kērēayū kukukat ixeyū o'jat puca buap puxim. Ibiōḡbuk kērēayū kukukat bikuyap taḡ ip jekukum ḡasū. Ḡaxīn ma aco'i ḡuto ip yaḡuysan. Ibu'un aco'i kuka ip ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ō kay nobano'abibubu bewi puca o'kap iat puxim.

3 Amap kabia iba'ore jījā je'e itabucayū be Deus ekawēn taḡ jeku am adeayū ikērēat ḡujurūḡrūḡ puye. Ḡebum cuy eḡuy iboap kay. ² Jewekay acā ḡebum jee-dop ip ijodiadat. Itabikuku jījā jeedop ip dinheiro kay.

— Soat podi ma oca'öbuyxi — i je'e ip napa ma. — Ka'ümgu ocejo'iat ya'öbuyxiat — i napa ma je'e ip.

Warara'acat ekawën mukêrêrêrën jeedop ip.

— Ên xipat cîcâ — i'ümgu je'e ip, warara'acat xipacat ümüm ma'gu cebe ip.

Küyjobit gu jeedop ip jebay a'ö kay, jexi a'ö kay dak. Ibuyxim gu ip Deus jukuk. Ixe kay itabucayü dak jukuk ip ibuyxim gu. ³ Abu jukuk ikukpin? Ka'üma ma. Ya'öpurug ip soat jukuk. Warara'acat muymuyxi jeedop ip. Jewawêwêm gu jeedop ip ikêrêat kukap puxim. Dao ma ip etakomamân. Xipacat kay gu jîjâ jeedop ip. ⁴ Jebureyü tujowat ip cekay itakomaayü be yaoka am. Warêmtağ ma jeku ip. Jewexe yoboğ cîcâayüm jeedop ip. Deus mucokcok pin gu jeedop ip—jewemucokcok pin acâ.

⁵ — Oceju dak Deus ebekitkiyü — i napa ma je'e ip warara'acat pe.

Inaka itaybit gu jeedop ip Deus a'öbacaap kuk am. Deus bikuyap tağ gu jeku ip—jebikuyap tağ acâ. Ixeyü burem gu juy eğuy, ên pit. ⁶⁻⁷ Ixeyü'in aoyü muğuykukukum—yağuy'ümayü muğuykukukum. Ixeyü aoyü ikêrêat mujurüğrüg soat em.

— Ikêrêat kuğ oceju — i'e'em ip ixeyü aoyü.

Inaka ikêrêat mujurüğrügap epereperem gu ip. Iparara ip Deus ipiat supi'ajoat ocewebe iap puxim. Inaka küyjobit pin gu ip Deus pe jedaxijoan. Jewexe ip kawën icêmat kudadam. Jewexe jewemutaybitbin ip. Inaka itaybit pa'ore cebe ip kawën icêmân. Imênpuye imuğuykuku'ukayü ömöm ixeyü aoyü duk'a be. Warêmtağ imutaybitbin ip.

— Ocekawën tağ cuy epeku eyejuap puxim ipiat'ajojoap kay — i'e'em ip cebe ip napa ma.

Imên aoyü muğuykukukum ip kawën icêmat tobuxikap puxim. ⁸ Moisés kawën icêmat muwênuwên'uk osunuy Deus a'öbi kuyje. Janes Moisés a'ö kaygu jîjâ osunuy, Jambres tak. Kawën icêmat kay gu jîjâ osodop ip. Imênpuxim ixeyü ağokatkayü warara'acayü muğuykukukum ixeyü be kawën icêmat kayap puxim. Yağuy'üm ip. Jesus kay jetabucap ip o'jepere. Itabut'ümat co'i ip Deus xe. ⁹ Soat em gu bit ijodiatat guğuykuku ip—xepxep kabia â. Guyjom soat ijodiatat je'e cebe ip:

— Ajo am eyetaybit? Ka'üma am ma! — i.

Imênpuxim kuyjeayü'üm'üm o'e Janes pe, Jambres pe dak.

¹⁰ Bekit, etaybit cîcâ apên ön jekukum iam, apên ön warara'acat mutaybitbin iam tak, apên obikuy Deus bikuyap tağ weku am iam tak. Etaybit apên wetabut Jesus Cristo kay iam, apên wuydiceğêm gu ön warara'acat kuğ iam tak, apên ikukpin warara'acat kuğ ön iam tak, apên wetaxi ipiat'ajo am iam tak. ¹¹ Itabut'ümayü juk adi ikêrêm okuk. Ipiat cuk adi o'supi'ajoat ip owebe. Ikêrêm cîcâ juk adi ip okuk Antioquia ka be bima, Icônio ka be bima dak, Listra ka be bima dak. Ade em cuk adi ipiat osupi'ajojo. Wuykukukat Jesus pit odaxijo ixeyü bui bewi. Etaybit iboam. ¹² Jesus Cristo eju müğ'i wuyeku am wuybikuy bima, itabut'ümayü ipiat supi'ajoat wuywebe, Deus ekawën tağ wuyeku am wuybikuy bima. ¹³ Biğ ma ip ikêrêat gujurüğ xipat'ümayü—warêmtağ ijodiatat mutaybitbin'ukayü. Warara'acat muğuykukukukum ip jeku. Jewemuğuykuku dak ip. ¹⁴ Ên pit apên ön cuk adi emutaybitbin iap tağ cuy ejeku—apên wuybadipyü juk adi emutaybitbin iap tağ tak. Etaybit cîcâ icêmân oceju juk adi emutaybitbin iam. Imênpuye ocekawën kay etabun cîcâ juy eğuy. ¹⁵ Bekin pin ma Deus ekawêntup coco'uk eğuy. Etaybit oxe ekawën. Ibodup cocom pima wuyetaybit acesop apên Deus wuydaxijojom Je-

sus Cristo kay wuyetabun puje iam. ¹⁶Deus a'ōbi kuyjeayū'ūm'ūm ixe ekawēntup o'tupmubararak—soatup. Iboaptup ekawēn xipat cīcā kawēn icēmān wuymutay-bit am. Xipat cīcā ikērēat mujurūgrūg'ukayū muğuycūg ām ikērēat kay. Xipat cīcā ikērēat mujurūgrūg'ukayū mubikuy am ikērēat mujurūgrūg'ap epere am. Xipat cīcā itabucayū mukūyjo am Deus bikuyap tağ jeku am. ¹⁷Ibodupkuğ pima wara'at kay ġu je'e ip itabikuku Deus buywatwat'ukayū. Soat kuğ kuy ip. Ibodup kuğ pima, iba'ore ġu je'e ixeyū be xipacat muğē ām—iwarururuat muğē ām.

4 Deus etabun ġasū ōn awēm, Timóteo, Jesus Cristo etabun tak. Ixe Jesus Cristo apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe—itabēgayū be, ce'ū'üayū be dak. Ixe Cristo waram jajēm. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūgrūg'ukayū be ikērēat ip o'ğujurūgrūg' iapteim. Xipacat pit je'ğūm jebekitkiyū be—xipacat mujurūgrūg'ukayū be xipacat ip o'ğujurūgrūg' iapteim. ²Soat kukukan je'e ixeyū eju—jebekitkiyū eju. Imēneju Deus ekawēn cuy eğuwēnuwēn soat pe. Cekawēn cuy eğuwēnuwēn imuwēn pa'ore ewebe bima, imuwēn pa'ore'ūm pima dak. Warēmtağ ma ceku'ibiyū juy eğukorēmrem.

— Ikērēat mujurūgrūg'ap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cuy Jesus kay — i juy ece cebe ip.

Eya'ōmucanucan cuy ip ixeyū be cūg ma jeku am. Ekpiceğē ġu juy ixeyū eğutaybitbin. ³Guyjom kawēn icēmat com ip ibu'un adeayū. Jekpiwan ma ip jewemucokcoğ. Warēmtağ ma imutaybitbin'ukayū tomuwa ip jemutaybit am. Ya'ijo pinap acā ip ġuwēn cebe ip. ⁴Kawēn icēmat a'ijojoap jepere ip. Warēmtağ e'e'ukayū ekawēn kay acā je'e ip—aypapayū'ūm'ūm ekawēn kay acā. ⁵Ēn pit, Timóteo, ağıysan cuy eğuy warēmtağ ekuap puxim. Etaxim cuy eğuy ipiatpi'ajojom pima. Kawēn idipat cuy eğuwēnuwēn soat pe. Deus cuk enaē kapik am cebeam. Imēnpuye soat em cuy ixe beam kapikpiğ eğuy.

⁶Ōn pit ġaxīn ma oaoka ip. Apēn kuyje Deus etabutpe wūnca aokakakaap puxim ip oaoka. Ģaxīn ma ojem ijodiwi kobe o'jenapōn iap puxim. ⁷Sorara xipacat puxim ōn kapikpiğ Jesus Cristo beam. Pūğpūğ daudau'ukayū'in cedağ ġu jedaudaum ip. Ixeyū buxim ġu ōn pit. Cedağ ma ojekuku—Deus ekawēn tağ. Pūğpūğ ixeyū'in taobu'u e'em ip jedau am. Ixeyū buxim ġu ōn pit. Obu'u ġu oğuy Jesus kay wetabut am. ⁸Daudauat iwat tumūntuptup mōğmōğ iwūncaat a be soat etabutpe. Soat etabutpe dak wuykukukat Jesus je'e owebe:

— Ēn xipat Deus xe ixe emucūğ kuy buye — i.

Imēn ixe je'e waram jajēm puje—kūyjobit'ūmayū be ipiat'ajoap kabia be. Wuykukukat cūğ cīcā. Ixe wuyekukuap cocom—soat cocom.

— Eyju xipat Deus xe ixe eymucūğ kuy buye — i je'e warara'acayū be dak—ixē ajēmap wiwi'ukayū be—jekayayū be.

⁹Bekit, ġaxīn ma juy ejot ojom. ¹⁰Kuy ip o'jem oxewi oxe osodop'iaiyū. Demas itabiku o'e ijodiat kay jebubun. Imēnpuye opere. O'ju Tessalōnica ka kay. Crescente o'ju Galácia eipi kay. Tito o'ju Dalmácia eipi kay. ¹¹Lucas acā oxe jeenuy. Marcos cuy etakoy. Ixe juy etojot eweju okay don pima. Ixe xipat cīcā je'e obuywat am Deus ekapikap pe. ¹²Kuy Tíquico oğuju Éfeso ka kay. ¹³Weekabek cuk osuiwat Trōade ka be. Carpo duk'a be juk osuiwat. Ibo juy etojot don pima. Obubutup tak cuy etuptojot okay ixēmuğēğēdup.

¹⁴ Alexandre juk adi ikêrêm cîcâ okuk—icaat muḡēḡē'ukat—ferro muḡēḡē'ukat. Wuykukukat cuy ideida cebe warêmtaḡ okukapteim. ¹⁵ Ixe wuya'ôxikxikxi jîjâ osunuy. Imênpuye eday'em'um cuy eḡuy cekay ixe be ikêrêm ekukap puxim.

¹⁶ César ebekitkit wap ôn jewedayoyom pima, ka'ûma ma o'e:

— Teku xipat cîcâ—ikêrêat o'ḡuḡē ḡu — i.

Soat ma ip oiwat. Ôn pit obu'u Deus pe “Ikêrêat kuḡ cîcâ eyju oxe, Palo epesuiwat puye” i'e am cebe ip. Imênpuye:

— Bay, etakomâm ḡu juy cekay oiwat ma'ḡu ip — i ôn e'em Deus pe.

¹⁷ Ixeyû ma juk opere. Wuykukukat pit oiwat ḡu. Oxe ma osunuy. Ixe obuywatwat'uk osunuy owebe Judeu'ûmayû mukûyjo am kawên idipan—soat em imukûyjo am. Ixe juk odaxijo leão buximayû bui bewi—ika'uat puximayû bui bewi. ¹⁸ Wuykukukat odaxijo ikêrêat mujurûḡrûḡ'ukayû bui bewi—soat pui bewi waokaap puxim. Ḡuyjom odujuu soat em jexe onuy am kabi be. Ixe soat ka watwak kukukan je'e.

— Ên soat podi ma edipap kuḡ — i juy ace cebe—wuykukukat pe. Imên cuy ace cebe.

¹⁹ Kato i juy ece soat pe—Priscila be, Áquila be dak, Onesíforo badipyû be dak.

²⁰ Erasto Corinto ka be omuy. Trófimo juk osuiwat Mileto ka be iwâtaxipi buye.

²¹ Ejot cuy okay ihi wap. Êubolo e'em: — Kato — i juy ewebe, Prudente dak, Lino dak, Cláudia dak, soat warara'acayû dak—wuykitpitpiyû.

²² Ôn kawênwên wuykukukat eju ewebeam.

— Bay, Timóteo a'ômucanucan cuy eḡuy soat em — i ôn e'em cebe. — Bay, xipan cuy soat itabucayû ejukuk — i ôn e'em Deus pe. Ibûrû ma.

TITO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 Tito, ijudup mubararaḡ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Deus buywatwat'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe omujujum Deus emunaëyũ mutaybitbit am biḡ ma ip itabut am Jesus kay. Biḡ ma itaybit je'e ip kawën icëmãn. Biḡ ma Deus bikuyap taḡ jeku ip. ²Ixe bikuyap taḡ wuyju jekukum, soat em acesop wuyetait cexe iap wiwim puye.

— Soat em ma ip jeedop oxe itait — io'e Deus ipi muḡë'ũm awap.

Deus napapa'uk ḡu. ³Imuwēḡat pin pima Deus kawën idipat o'ḡuwēḡat soat pe ijodiat pe. Okpot kayayũ soat em itait ip jeedop oxe iap ekawën o'ḡuwēḡat. Òn tak ixe juk omuju iboap ekawën muwën ãm ijodiat pe. Iboap ekawën muwënuwën òn Deus a'òbi. Ixe Deus wuydaxijojo'ukat.

⁴Tito, ijudup mubararaḡ òn ewebeaptum. Ën okpot co'i Jesus Cristo kay wuyetabut puye.

— Bay, xipan cuy Tito ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe.

— Yaḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

⁵Òn exe bima wuyekapikap cuk aḡu'ũm ḡu. Imēnpuye juk òn eiwat Creta be—tip'aweroro be wuyekapikap mu'ũm ãm. Itabucayũ kukukayũ juy etaë soat ka be aḡokaka be. Ixeyũ juy etaë apēn cuk ocece ewebe iap taḡ. ⁶Itabucayũ kukukat cūḡ ma juy jeku soat etabutpe. Pūḡ kuḡ ma jetayxi kuḡ jeenuy. Ixe ipotpoyũ dak cuy Jesus kay itabun jeedop ip. “Teipotpoyũku warēmtaḡ acã jekukum soat em” i wuyjuyũ e'em pima, ixe juy etaë ḡu itabucayũ kukukan. “Teipotpoyũku kũyjobit ḡu jebay a'ò kay” i'e'em pima juy ixe etaë ḡu. Imēn cuy itabucayũ kukukat jeenuy. ⁷Itabucayũ kukukat Deus ekapikap kuḡ. Imēnpuye cūḡ ma juy jeku ip soat etabutpe jemuymayap puxim.

— Warara'acat podi ma wa'òbuyxi — i'ũmḡu juy je'e.

Soat em ḡu juy itapuruḡ jeku. Ika'o'on ḡu juy jeenuy. Dao ḡu juy itakomã je'e. Warara'acat muḡuykukukum ḡu juy jeenuy dinheiro bu am. ⁸Powatwat cuy tujuômôm jeduk'a be. Xipacat kay juy jeenuy. Jewawēwēm cuy jeenuy soat em cūḡ ma jeku am. Cūḡ ma juy warara'acayũ jukuk. Deus ekawën taḡ cuy jeku—soat ekawën taḡ. Warēmtaḡ ḡu juy ip jewekuk. ⁹Kawën icēmat kay jijã juy jeenuy. Cūḡ cĩcã ma wuywebe iboap ekawën taḡ wuyeku am. Iboap ekawën taḡ jekukum pima, Jesus emumutaybitbinap taḡ tak wuyju jekukum. Iboap ekawën taḡ jekukum pima kawën icëmãn warara'acat mutaybitbin jeenuy. Ixeyũ mucokcokcoḡ jeenuy jetabucap epereap puxim cebe ip. Kawën icēmat kay'ũmayũ dak imukũyjobitbin jeenuy ixeyũ aḡuymuwarurun am.

¹⁰Cūḡ ma juy jeku ip itabucayũ kukukayũ, ade opop puye Jesus ekawën kay ibu'u'uyũ. Pūḡpūḡ Judeuyũ'in itabut o'e Jesus kay. Imēnpit:

— Wuyajojoyũ'ũm'ũm ekawën taḡ cuy ajeku — i te'e ma e'em ip.

Warara'acat muḡuykukukum ip ibiwarēmtaḡ ma ip kawënwën puye. ¹¹Ade jebadipyũ mubu'u'un ip Jesus kay am, warēmtaḡ ma ip imutaybitbin puye. Ibisũsũn ḡu ip warēmtaḡ ma imutaybit am. Dinheiro bu ojuy am acã ip imutaybitbin. Imēnpuye juy ip eḡuymūḡ.

¹²— Creta eipi watwat dapxiyū — i juk o'e Creta eipi wat ma—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat. — Wuyjuyūm ġu ip o'e—ika'ūayūm acā Creta eipi watwat — i juk o'e warara'acayū a'ġjo. — Ibukapik'ūm ip — i juk o'e. — Jexat o am acā ip itaybit — i juk o'e.

Imēn Creta eipi wat jebadipyū o'ġuwēn. ¹³Icēmān ixe juk o'e. Napa ġu juk o'e. Imēneju a'ōpuruġ cuy ip eġukorem—imuġuykuku'ukayū ekawēn kayayū. Jetabucap epereap puxim ip eġukorēm. Ewebe ip imukorēm puje, biġ ma ip je'e itabut Jesus kay. ¹⁴Ibu'u je'e ip jetabut am wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn kay—ijodiat ekawēn kay—kawēn icēmat kay'ūmayū ekawēn kay. ¹⁵Xipacat mujurūġrūġ'ukayū be xipacat tobuxik put soat pe. Ikērēat mujurūġrūġ'ukat pe bit xipacat tobuxik pa'ore soat pe—itabut'ūmayū. Itaybit ġu ip apēn cedaġ Deus xe iam, apēn cedaġ ġu iam tak. Ikērēat kay acā ip ġebum.

¹⁶— Ocetaybit Deus — i'e'em ip napa ma. Imēnpit Deus ebekitkit ekukuap taġ ġu ip jekukum. Soat kay ip itakoma. Kūyjobit'ūm cīcā ip Deus ekawēn kay. Iba'ore cebe ip xipacat mujurūġ ām—pūġ em tak ka'ūma.

2 Ēn pit, bekit, ixe'yū ekukuap taġ ġu juy ejeku. Kawēn cūġān cuy Jesus ebekitkiyū eġutaybitbin. Deus ekawēn cuy ixe'yū eġutaybitbin. ²Aypapayū juy eġukūyjo.

— Eyetabikukum ġu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Eyetapuruġ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Jewawēwēm cuy epesop cūġ ma eyeku am soat em — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cīcā juy epesop Jesus kay — i juy ece cebe ip. — Ikukpin cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Eybu'um ġu juy epesop Jesus ekawēn taġ eyeku am — i juy ece cebe ip.

³Imēntak yabutbucayū juy eġukūyjo, bekit.

— Deus kay jījāayū ekukuap taġ cuy epeku — i juy ece cebe ip. — Eybureyū muymuy ġu juy — i juy ece cebe ip. — Kawēdi kay ġu juy epesop eyka'o'onap puxim — i juy ece cebe ip. — Yaypan'isuayū juy epeġutaybin ixe'yū be cūġ ma jeku am — i juy ece yabutbucayū be. ⁴— Xipan cuy eyitop epejukuk — i juy je'e ip. — Xipan cuy ey'iyū epejukuk — i dak.

Imēn yaypan'isuayū awēwēm cuy jeedop ip yabutbucayū.

⁵— Jewawēwēm cuy epesop cūġ ma eyeku am — i juy je'e ip yaypan'isuayū be. — Xipacat mujurūġrūġ'ukayūm cuy epesop — i juy je'e ip. — Xipan cuy eyduk'a beayū epejukuk — i juy je'e ip. — Kūyjobin cuy epesop eyitop a'ō kay — i dak je'e ip.

Imēn cuy yaypan'isuayū ġukūyjo ip yabutbucayū. Imēn ip imukūyjo buje, warara'acayū je'e ġu:

— Deus ekawēn xipat ġu aco'i, cekawēn kayayū cūġ ġu jekukum puye — i.

⁶Imēntak tapupuyū juy eġukūyjo—yaypan'isuayū.

— Jewawēwēm cuy epesop cūġ ma eyeku am — i juy ece cebe ip.

⁷Ēn tak, bekit, xipacat mujurūġrūġ'ukan cuy eġuy warara'acat pe ekukuap co'i jeku am. Warara'acat mutaybitbin pima juy aġuysan eġuy. Kaypatpan ġu juy eġuy. Deus ekawēn eġuwarururun ġu juy. Cūġ ma juy cekawēn eġutaybitbin. ⁸Cūġ ma juy kawēnwēn'uk eġuy ekay'ūmayū be ekawēn mukērērēnap puxim. Cūġ ma ēn kawēnwēn pima, isūsūn jeedop ip wuymuyam ām, ekawēnkērē'ūm puye.

⁹Tei'ūma kapikpik'ukayū dak cuy eġukūyjo, bekit.

— Kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'ō kay — i juy ece cebe ip. — Eyekariwa bikuyap taġ cuy epeku soat em — i juy ece cebe ip. — Jedede'ukayūm ġu juy epesop

eyekariwa kay — i juy ece cebe ip. ¹⁰ — Eyekariwa bubut cuy epetujupa'um ġu—pūġ em tak ka'ūma — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy eyekapikap kuġ epesop — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy epeyekapik eyekariwa beam — i juy ece cebe ip. — “Deus ekawēn xipāt cīcā ixeyū daxijojo'ukat ekawēn,” i je'e warara'acayū xipan eyekapikap co buje — i juy ece cebe ip.

¹¹ Ġasū bit: — Soat kuġ ōn xipan soat taxijo am—eydaxijo am — io'e Deus wuywebe.

Imēnpuye, Tito, imēn cuy Jesus ebekitkit eyawēwē.

¹² — Okpot oe'ū ipiat'ajojoap kay eyejuap puxim — i'e'em Deus wuywebe. — Imēn-puye eyetabū'ūmap cuy epeyepere — i'e'em. — Deus kay'ūmayū emumtabikukunap cuy epeyepere — i'e'em. — Jewawēwēm cuy epesop soat em cūġ ma eyeku am — i dak. — Cedaġ cuy epesop ijodiat etabixe — i dak. — Wekawēn taġ cuy epeku soat em — i dak.

¹³ Imēn cuy ajeku Jesus Cristo ajēmap wiwim pima—wuydaxijojo'ukat ajēmap wiwim pima. Wuycockok cīcā yajēmap wiwi am. Ixe ajēm puje soat ijodiatat je'e:

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi — i. — Ka'ūmġu ixe jo'iat idipāt — i je'e ip. Ka'ūmġu yajēmap kabia jo'iat idipāt. Idip cīcā je'e. ¹⁴ Ixe Jesus Cristo jekpiwat-pin ma oe'ū wuywebeam. Wuya'ōmucan am oe'ū wuywebe ikērēat muġēap puxim. Wuymuisun am soat taġ oe'ū. Jebekitkin wuy'e am oe'ū. Wuywebe xipacat mu-jurūġrūġ'ukayūm oe'ū.

¹⁵ Bekit, iboam cuy itabucayū eġutaybin. Yawēwēm cuy ip eġuy. Ikērēat mu-jurūġrūġ pima juy ip eġukorēm. Jemupubutbunāt ġu juy cebe ip.

— Wa'ōbi ġu ōn eyawēwēm—Jesus Cristo a'ōbi acā — i juy ece cebe ip.

3 Tito, Jesus ebekitkiyū juy eġukūyjo—exeyū.

— Kūyjobin cuy epesop wuyajecuġap a'ō kay—ixe beam kapikpik'ukayū a'ō kay dak — i juy ece cebe ip. — Xipacat muġē ām ixeyū be eydakoy buje, epeyekapik cuy cebeam ip — i juy ece cebe ip. ² — Warara'acat epejomuymuy ġu juy — i juy ece cebe ip. — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i dak. — Xipan cuy soat epejukuk — i dak. — Eya'ōpuruġ ġu juy epesop—eya'ōdidim ma — i dak.

³ — Warara'acat podi ma oceju bit xipāt — i'ūmġu juy ace'e, kuy bima wuyju dak cuk adi wuyaġuy'ūm ajop puye.

Kūyjobit'ūm cuk adi ajop warara'acayū a'ō kay—Deus a'ō kay dak. Ikērēat cuk adi aġujurūġrūġ. Ajo wuyju imuġē pin cīcā iat muġēġēm cuk adi ajop. Wuymucokkok am acā juk adi ajekuku. Ikērēm cuk adi warara'acat ajukuk. Warara'acat ekawēn mukērērēnxi ajop. Wuyetabikuku ajop warara'acat kay. Wuykay itakomama juk adi osodop ip warara'ayū. Wuyju dak ixeyū kay wuyetakomama juk adi ajop. ⁴ Deus pit wuydaxijojo'ukat. Apēn wuykukpin cexe iap o'ġubapuk wuywebe. Apēn xipan wuykukpin iap tak o'ġubapuk wuywebe. ⁵ Iboap mubapuk puje juk wuydaxijo. Ixe juk wuydaxijo xipacat aġujurūġrūġ puye ġu, cūġ ma ajekuku buye ġu dak. Ixe juk wuydaxijo, wuykay itabotaidabotbot puye acā. Ibiōġbuk cuk wuymuisun soat taġ. Kuy bima wuyebay ebekitkin ajop. Ġasū bit waram wuykapap puxim Deus ebekitkin acesop. Kuy bima ikērēat kuġ ajekuku. Ġasū bit Deus biōġbuk wuymuisusun. Wuybinūnisu ġasū. ⁶ Deus jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe. Tacup ġu osunuy iūm ām wuywebe. O'ġuōm wuywebe Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye—wuydaxijojo'ukat oe'ū buye. ⁷ Ixe jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe cūġ ma jexe wuyeku am. Deus soat podi ma wuykuġ xipan. Ixe wuymucūġucūġ.

— Cũg ma eyju oxe — i'e'em ixe wuywebe. — Soat em epesop oxe eyetai — i'e'em wuywebe.

Iboap wiwim cĩcã wuyju. ⁸ Icēmān ōn eymutaybitbin.

Kuy ōn awēwē iap cuy eḡuwēnuwēn wuykitpitpiyū be—Deus kay itabun'ibiyū be. Xipacat mujurūgrūg cuy jeedop ip soat em. Xipacat mujurūgrūg pima, warara'acayū buywatwan jeedop ip. Xipat tak je'e Deus xe. ⁹ Warara'acayū te'e ma jewa'ōxikxiḡ. Te'e ma ip wuydobuyū'ūm'ūm putet muwēnuwēn. Jawa'ōdawutwun e'em ip. Moisés ekawēn a'ōxikxiḡ e'em ip. Te'e ma wuyju ixeyū ekawēn cocom. Te'e ma ip kawēnwēn. Ecekawēn ḡu juy ixeyū eju. ¹⁰ Warara'acayū warēmtaḡ itabucayū mutaybitbin. Itabucayū mubu'u'un ojuy ip ixeyū be wara'at taḡtaḡtaḡ ma jekawēn ām. Ixeyū juy eḡukorēm.

— Warēmtaḡ imutaybitbinap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip.

Warēmtaḡ imutaybitbinap epere'ūm pima, waram cuy ixeyū eḡukorēm. Xepxep em ixeyū eḡukorēm. Warēmtaḡ imutaybitbinap epere'ūm pima, ceweju ḡu juy ip ejeku.

¹¹ Etaybit ikērēat mujurūgrūgxi ip iam. Deus ekawēn kay ḡu jĩjã ip. Ikērēat mujurūgrūg acã ip. Ixeyū dak itaybit iboam.

¹² Ártemas cuy oḡuju ekay. Ixe mujum'ūm pima, Títiquo juy oḡuju. Ekay ya-jēm puje, dao juy eju Nicópolis ka kay odopabijuk am. Ibo ka be ihi oḡukap.

¹³ Warara'acat a'ōbuywatwat'ukat Zenas je'jēm exewi ḡuyjom, Apolo dak. Ibuipuḡ ḡu juy ixeyū eḡujēm. Iūm pucat cuy eḡūm cebe ip cum pima. ¹⁴ Itabucayū mukūyjom cuy eḡuy.

— Xipacat mujurūgrūg cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Eybubut'in cuy epeḡūm ikuḡ'ūmayū be — i dak. — Warēmtaḡ ḡu juy epeku — i dak. — Eybu'um ḡu juy epeyekapik — i juy ece cebe ip.

¹⁵ Soat oxeayū kato mujujum ekay. Ōn tak kato mujujum soat pe itabucayū be—wuybureyū be.

— Bay, xipan cuy Titoyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

FILEMOM BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1¹⁻² Filemom, ijudup mubarararaġ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Daomünmünap'a be òn, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. Wuykitpit Timóteo omuy oxe. Otupmuju ewebeaptum, Filemom, eduk'a be je'aweroro'ukayū beaptum tak—itabucayū beaptum. Otupmuju wuyixīt Áfia beaptum tak. Arquipo beaptum tak otupmuju—oweju Jesus Cristo beam kapikpik'ukat peaptum. Ekukpin cīcā ocexe. Ēn kapikpiġ oceweju kawēn idipat muwēnuwēn.

³ Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Ixeyū eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Bay, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em cebe. — Yaġuymubabibin cuy eġuy yaġuybabi'ūmap puxim — i òn e'em cebe.

⁴⁻⁵ Filemom, soat em warara'acayū e'em owebe: Ixe Filemom itabut cīcā wuykukukat Jesus kay — i. — Ixe xipan Jesus ebekitkit kuġ — i dak. Imēnpuye òn kawēnwēn Deus eju ewebeam.

— Bay, ēn xipat cīcā — i òn e'em. — Filemom buywatwan cuy eġuy — i òn e'em. — Ibadipyū buywatwan tak cuy eġuy — i òn e'em cebe.

⁶ Wuyaġuywaġōm wuyju e'em, pūġ kay wuyetabut puye—Jesus Cristo kay. Imēnpuye:

— Bay, ocemutaybin cuy ece ade jījā xipacat pupum eyju Cristo eju mūġ'i eyju buye iam — i òn e'em Deus pe.

Biġ ma juy iboam wuyetaybin ace'e. ⁷ Okitpit, ocokcok cīcā. Wa'ōca jījā dak oce, Deus ebekitkit ikukpin exe buye, ēn xipat oxeyū kuġ puye dak. Ēn soat Deus ebekitkit mucokcokcoġ.

⁸ Obure, cūġ ma kuka o'e owebe “Kūyjobin cuy eġuy wa'ō kay” i'e am ewebe, Cristo kay wuyetabut puye.

— Kūyjobin cuy eġuy wa'ō kay — i'ūmġu òn pit e'em ewebe, ⁹ wuyewewekuġ wuykukpin puye. — Ekpiwan ma ecekūyjobin wa'ō kay, kūyjobit pin pima acā — i òn pit e'em ewebe.

Imēn òn e'em ewebe Cristo a'ōbi ma'ġu òn. Daomünmünap'a be òn ġasū, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ¹⁰ Onésimo awēġ muwēn òn ġasū ewebe. Òn daomünmünap'a be bima, ixe Onésimo itabut o'e Jesus kay, Jesus oġuwēn cebe buye. Imēnpuye ixe okpot co'i. ¹¹ Kuy bima ixe Onésimo xipat ġu osunuy exe. Kūyjobit'ūm osunuy a'ō kay. Ġasū bit xipacan o'e wuyxe.

¹² Ixe ikukpin cīcā oxe. Inaka oġuypit ekay. ¹³ Obikuy oce oxe ma jeenuy am obuywacan edieġ, òn daomünmünap'a be bima.

¹⁴ — “Āġ jeenuy exe ebuywatwat'ukan,” i juy ece owebe — i'ūmġu òn pit e'em ewebe.

Obu'u ewebe ixe be obuywacan ebu'u bima. Ebikuy bima acā ixe be obuywacan ece. Ebikuy bima acā oxe jeenuy.

¹⁵ Ixe Onésimo ade kabia ġu osunuy wūy ma ewi. Ġasū bit aco'i soat em jeenuy exe ekay cepit puje. ¹⁶ Ewebe tei'ūma kapikpik'ukat osunuy kuy bima. Ġasū bit ekipit ma ixe, Cristo kay itabut puye. Ikukpin oxe ma. Exe bit ibodi ma ikukpin je'e ewebe kapikpiġ puye, wuykukukat kay itabut puye dak.

¹⁷ — Paulo obure jījā — i ēn e'em pima, ixe Onésimo juy etujuōm edukā be ewebe odujuōmap puxim. ¹⁸ Ixe juk adi ebutut'in o'tujupa'um pima, exe cewero bima dak,

iboap cuy eġubararak taperadup pe. Ceweroam ġu je'e—weweroam acā. ¹⁹ Ġuyjom òn ma ixe eweroap oteida ewebe. Paulo òn. Òn ma oteida iaptup mubarararaġ òn ewebeaptum. Jesus Cristo kay mo etabut eġuy kawēn idipat oġuwēn ewebe buye. Imuwēn'ūm pima kajuk etabut ġu eġuy. Soat em etabēġ eġuy Deus xe iap oweju eweroap co'i. Ġebum cuy eġuy iboap kay. ²⁰ Imēnpuye, okitpit, xipan cuy Onésimo ejukuk wuyetabut wuykukukat kay buye. Xipan cuy etujuōm eduk'a be omucokcok am.

²¹ — Xipan cuy Onésimo ejukuk — i juk oce ewebe, Filemom. — Imēnpit wekawēn podi ma xipan ixe jukuk — i òn e'em owebe ma ijudup mubarararaġ pima.

²² Ġaxīn ma aco'i Deus omudot eykay, “Paulo juy eġudot ocekey,” i'e'em eyju cebe buye. Imēneju:

— Eduk'a juy eyamuxipan owebeap'am oxecap'am — i òn e'em ewebe.

²³ Epafras kato mujujum ewebe. Ixe Epafras tak taomūnmūn, oweju Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi oeku buye. ²⁴ Obureyū kato io'e ip eywebe soat pe—Marcos, Aristarco dak, Demas tak, Lucas tak.

²⁵ — Ocekukukat, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em Jesus Cristo be. Ibūrū ma.

JUDEUYŮ BEAPTUP CARTADUP

1 Kuy bima juk adi Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'ğudodot ipi kay jekawēn muwēn ām wuydobuyū'ūm'ūm pe—Judeuyū be—kuyje itabucayū be. Soat pucet ġu o'ğuwēn jekawēn—i'in ā. Ade em ma juk adi o'ğuwēnuwēn cebe ip. Wara'at tağ-tağtağ ma o'ğuwēnuwēn cebe ip. ² Ġasū bit jekpot ma o'ğudot wuykay jekawēn muwēn ām wuywebe. Jekpot eju Deus soat o'ğugē—ipi, kabi dak. Jekpot eju dak koato o'ğuweğün, ihi dak. Ixe juk jekpot o'taē soat kukukan—ipi juayū kukukan, kabi beayū kukukan tak. ³ Deus idipap co'i ipot tak idip. Deus a'öbuyxi jo'i ma ixe dak ya'öbuyxi. Deus co'i ma ipot tak. Ixe a'öbi soat opop jemuymuyap pe—kabi dağat, ipi dağat tak, ixe ya'öbaca buye. Ikêrêat o'ju'uk soat pewi ipi juayū bewi. Soat tağ ip o'ğuisun. Imuisun ip puje, oabik Deus xe kabi be. Oabik Deus ağıywağōm soat kukukan. Ixe Deus soat podi ma ja'öbacaap kuğ.

⁴ Deus jekpot o'jomuy jekawēn tojtjtjt'ukayū bodiam ya'öbacaam. O'jomuy ya'öbuyxiam kabi bewi ajēmjmeyū bodi ma. Jesus Deus ipot. Imēnpuye:

— Jesus putet soat putet podi ma ibutetpuyxi — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

⁵ — Ĕn okpot. Ōn ma ebay oce ġasū — i juk o'e Deus jekawēn tojtjtjt'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

Waram pima:

— Ōn ma ebay oce, okpot ece'e — i juk o'e Deus jekawēn tojtjtjt'ukayū be ġu—jekpot pe acā.

⁶ Deus jekpot mudon pima ipi kay, koapat osunuyiat mudon pima:

— Soat wekawēn tojtjtjt'ukayū juy je'e okpot pe “Ĕn xipat cīcā ocewebe,” i — io'e Deus soat pe.

⁷ Jekawēn tojtjtjt'ukayū muwēnuwēn pima:

— Wekawēn tojtjtjt'ukayū mujujum ōn kabido jo'i. Wa'öbuywatwat'ukayū mujujum ōn daxae jo'i — i'e'em Deus.

⁸ Imēnpit:

— Deus, ĕn ma soat tağacat kukukan ecesūy — i'e'em Deus jekpot pe. — Ĕn soat kukukat iap i'ūm ġu. Cūğ ma ixeyū kukukan ecesūy — i'e'em cebe—jekpot pe.

⁹ Ajo cūğ ma iap kay jījā ĕn, i. Ajo ikêrêat iap kay bit etakoma, i. Imēneju kuy juk ōn enaē soat tağacayū kukukan, i. Deus ōn, i. Ebay ōn, i. Kuy juk ōn emuy ebureyū bodi ma a'öbuyxian, i.

Imēnpuye ecokcok cīcā, i.

Imēn Deus jekpot muwēnuwēn o'e.

¹⁰ Imēntak jekpot o'ğuwēn: Kariwa, ka'ūmğū bima ĕn cuk adi ipi eğugē, i. Ebum ma juk adi kabi eğugē, i. ¹¹ Ipi i'ūm, kabi dak i'ūm ma, i. Ĕn pit ece'ūm ġu, i. Soat em ma ĕn pit etabēğ ecesūy, io'e Deus jekpot pe, i. Ipi iokok je'e, kabi dak. Wuydoti iokokat puxim je'e ip, i. ¹² Wuydoti mu'adabocap puxim ipi eceğū'adabot, kabi dak, i. Wuyju wuydoti iokokat xixxiğ iisuat pu am, i. Imēnpuxim wara'at eipi eceğugē ijop eipi dieğ, i. Kabi dak wara'at ma eceğugē ijop tieğ kabi dieğ, i. Jajoren ġu ĕn pit. Ibit ma ecesūy soat em ma, i.

Imēn Deus o'e jekpot muwēnuwēn.

¹³ Ekay itakomaayū a'öbacaap oğū'ūm, i. Kūyjobin jeedop ip a'ö kay, i. Ĕn ixeyū kukukan e'emap wiwim pima oxe mabuk ecesūy, i. Xik'i juy eğuy oxe, i.

Imēn Deus o'e jekawēn tojtjt'ukayū be ġu—jekpot pe acā. Pūġ em tak o'e ġu ma jekawēn tojtjt'ukayū be. ¹⁴ Cekawēn tojtjt'ukayū ibiōġbuk acā—kabi bewi ajēmjemayū. Soat ip kapikpiġ Deus peam. Deus ixeyū mujujum ġuyjom taxijo'iaiyū buywacam.

2 Imēneju wuyetabun cīcā juy ajop iboap ekawēn kay wuyetabucap epereap puxim. Kuy bima juk adi kawēn icēmat aya'ljojo. Iboap ekawēn kay wuyetabucap epere buje bit, warēmtaġ ma kuka ajeku kobe o'jenapōniat puxim—uhuiat puxim. ² Deus ekawēn tojtjt'ukayū juk adi cekawēn o'ġuwēnuwēn kuyje—kabi bewi ajēmjemayū. Ixeyū ekawēn icēmat.

— Kūyjobin cuy epesop ixeyū ekawēn kay — i juk o'e Deus kuyjeayū be. Imēnpuye Deus ipiat o'supl'ajojoat jekawēn kay kūyjobit'umayū be kūyjobit'umapteim. Ipiat o'supl'ajojoat jekawēn mupubutbut'ukayū be dak jekawēn mupubutbucapteim. ³ Apēn Deus wuydaxijojom iap soat podi ma idip. Wuybu'u ix be wuydaxioan pima bit, wuyenapōn pa'ore ace'e ipiatpi'ajoap puxim. Wuykukukat Jesus koap ma o'e:

— Eyetabun pima, Deus jeydaxijo — i.

Ġuyjom ix be ekawēn coco'ukayū kuy juk cekawēn o'ġuwēn wuywebe.

— Icēmān xeku e'em eywebe — i juk o'e ip wuywebe. ⁴ Deus tak o'e wuywebe:

— Icēmān ip wekawēn muwēnuwēn eywebe — i.

Ixe ja'ōbacaap o'jomōġmōġ cebe ip—jekawēn coco'ukayū be. Imēnpuye Deus a'ōbacaap o'ġubapukpuk ip adeayū etabun. Wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk ip adeayū etabun. Ka'ūma ma buk ajojojoiat tak o'ġubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus jekpiwatpi ma jebiōġbuk emumuūm o'ġu'ē'ē'ē cebe ip. Ibiōġbuk xipacat emumuūm o'ġu'ē'ē'ē.

⁵ Ġuyjom Deus wara'at ma ipi ġuġē iisuat. Ibo eipim omuyku iap muwēnuwēn oceju eywebe.

— Eyju ma ipi iisuat kukayūm epesop — io'e Deus jekawēn tojtjt'ukayū be ġu—jebekitkit pe acā. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus, soat em ēn ġebum ijodiacat kay, yopīt ma'ġu ip, i. Ya'ōbuyxi ġu ip, i. In-aka ēn cekay ip aġ, i. ⁷ Deus, kuy juk ipi juacayū ejomuy ekawēn tojtjt'ukayū josū'iaiyūm, i. Darem ma ip jeedop ixeyū josū'iaiyūm, i. Kuy juk ixeyū ejomuy idipap kukayūm ipi kukukat puxim, ya'ōbuyxiayūm tak, i. ⁸ Ixeyū be juk a'ōbacaap eġūm soat taġacat kukayūm, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

— Soat taġacat kukayūm jeedop ip webekitkit — io'e Deus ibodup pe.

Ġasū bit ijodiat soat ġu ikukukan—Deus emumuġē kukukan. Ixeyū soat kukukan iap ma ajojojo ġu buk. ⁹ Jesus pit kuy ajojojo. Deus xe ikukpin cīcā osodop ip ipi juacayū. Imēnpuye Deus Jesus o'jomuy jekawēn tojtjt'ukayū josū'ian. Darem ma osunuy ixeyū josū'ian ġuyjom je'ū ām soat peam ipi juayū beam. Ġasū bit ka'ūmġu Jesus co'iat ya'ōbuyxiat. Ka'ūmġu ix be jo'iat idipat. Ka'ūmġu ix be jo'iat, ix be oe'ū soat peam puye. ¹⁰ Deus a'ōbi soat kake ipi daġacat, kabi daġacat tak. Soat kake ix be dipap mubapuk am soat pe. Ixe ibikuy jījā soat jebekitkit pe jedipap kuk am.

— Okpot pe ipiat'ajo buje acā ipi juacat taxijo but je'e — io'e Deus jewebe ma. Imēnpuye ibikuy osunuy ipiatpi'ajoan jekpot pe. E mukacūġcūġat puxim Jesus cucum koap kabi kay jemudaxijojoyū wap. Ipi juacayū kukukayūm jeedop ip Jesus eju ix be emudaxijojoyū.

¹¹ Ixe Jesus ikêrêat uk'uğ ijodiacat pewi. Imuisusun ip. Ixe ebay cemumuisunyū ebay dak. Pūğ ma ixeyū ebayat. Imēnpuye Jesus isūsūn ġu “Eyju okitpitpiyū” i'e am ijodiacayū be, jemumuisunyū be. ¹² Imēn e'em Deus ekawēntup:

Bay, jemuwēn ōn okitpitpiyū be, i'e'em Deus pe. Ēn soat podi ma a'ōbaca iam jebibododon oce a'ōkayayū be wa'ġjo am, i.

¹³ Wara'atup e'em:

Ōn pit wetabut oce cekay, i'e'em ixē. Ijoce ma ōn webekitkit kuğēn ma juk eğūm owebeiyū kuğ, i dak e'em ixē Deus pe.

¹⁴ Deus ebekitkiyū ijodiacayū ijebit tağ toyteyayū. Imēnpuye Jesus tak ijodian o'e cebuxim ip. Ipi juaan o'e ġuyjom je'ū ām. Oe'ū ibiōğbuk kērēayū kukukat a'ōbacaap mu'ūm ām. Ibiōğbuk kērēayū kukukat wuy'ūap mupararurun. ¹⁵ Tei'ūma kapikpik'ukat iparara jġā jekariwa buxim iap puxim wuyju dak wuyparara wuye'ūap puxim. Jesus pit oe'ū wuypararap mu'ūm ām. ¹⁶ Jesus ipi juaan o'e Deus ekawēn to-jotjot'ukat taxiġo am ġu—Abraão naxeğebitbit taxiġo am acā. Imēntak e'em Deus ekawēntup. ¹⁷ Jesus kuy juk jekitpitpiyū buximan o'e Deus bikuyap tağ. Ixeyū buximan o'e cekay ip ağ am paġ yoboğat puxim. Ixeyū buximan o'e xipan ixeyū kuk am, cedağ ma kapik am Deus peam tak. Ixeyū buximan o'e Deus pe ikêrêat'ukan ixeyū bewi. ¹⁸ Jesus ipiat o'supi'ajojo wuybuxim. Satanás te'e ma ikêrêat muğēap ojuy osunuy Jesus pe, wuywebe ikêrêat muğēap ojuy buxim. Imēnpuye ixē itaybit wuybuywat am Satanás ikêrêat muğēap ojuy wuywebe bima.

3 Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop Jesus kay. Eyju okitpitpiyū wuyetabut Jesus kay buye. Wuyetabucap muwēnuwēn wuyju warara'acayū be. Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Deus Jesus cuk o'taē wuyepaġ yoboğan. Imēneju Jesus kay juy ġebum epesop. ² Deus cuk ixē o'taē jebekitkiyū kay ağ am. O'taē jebekitkiyū epaġm yoboğan. Jesus cedağ ma jekapikap kuğ osunuy ixeyū kay ağ. Ixe buxim Moisés dak cedağ ma jekapikap kuğ osunuy Deus ebekitkiyū kay ağ. ³ Uk'a muymuyat uk'a beayū bodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuxim Jesus ya'ōbuyxi Moisés bodi ma. Imēnpuye cedağ cġcā wuywebe kūyjobit am Jesus a'ō kay Moisés a'ō kayap podi ma. ⁴ Soat uk'a ijodiat emua-muy'a. Soat pit Deus emumuğē. ⁵ Moisés cedağ ma osunuy jekapikap kuğ. Cedağ ma osunuy Deus ebekitkiyū kuğ. Jekpiwan ma kapikpik'uk osunuy. Apēn Deus je'e ġuyjom iap muwēnuwēn'uk osunuy cebe ip Moisés ma. ⁶ Cristo bit Deus ipot. Deus ebekitkit kukukat ixē—wuykukukat. Ixe cedağ ma wuykuğ. Wuya'ōca e'em pima, cebekitkiyūm acesop. Wuycockoğ ma soat em Deus xe acesop iap wiwim pima dak. ⁷ Imēn kuyjeat e'em Deus biōğbuk a'ōbi: Ġasū eywebe Deus a'ġjo buje, ⁸ Kūyjobin cuy epesop ixē a'ō kay, i. Kūyjobit'ūm cġcā osodop ip Deus a'ō kay eydobuyū'ūm'ūm, i. Ya'ō kay ġu ip o'e, i. Uk'a'ūmat tağ jekukum pima, “Wuyju ikêrêat muğēğēm pima dak, Deus ideida ġu wuywebe,” i te'e ma o'e ip Deus puyxijojom, i.

⁹ Quarenta koato bun wa'ōbacaap mubapukpuk'uk oğuy itabutpe ip, i'e'em Deus, i. Imēnpit “Xipan ġu ėn ocekuğ,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe eydobuyū'ūm'ūm, i.

“Oceju ikêrêat muğēğēm pima dak ėn ideida ġu ocewebe,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe obuyxijojom, i'e'em Deus, i. ¹⁰ Imēneju wetakoma jġā juk adi oce cekay ip, io'e Deus, i. Ikêrêat kay acā ip osodop jewağuyğuy, i'e'em Deus, i. Itaybit ġu ip osodop oem, i. ¹¹ Imēneju wetakoma jġā juk adi oce cekay ip, i. “Jeōm ġu ip okay jebodoy am—pūğ tak ka'ūma ma,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Imēn Deus e'em.

¹² Okitpitpiyū, eyday'em'um cuy epesop eyewewekay eywebe eyetabucap epereap puxim! Deus kay eybu'u bima soat em itaicat kay, ikērēat kay acā juy epesop ġebum. Eyetabut ġu epesop cekay. Warara'acat a'ō kay acā epesop kūyjobit. Ixe a'ō kay bit kūyjobit ġu epesop. ¹³ Soat kabia jewa'ōmucanucan cuy epesop eyewemuġuykukuap puxim ikērēat muġēap puxim tak; eyetabut'ūmap puxim tak; eybu'up puxim tak Deus kay.

— Ġasū ma kūyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus wuydobuyū'ūm'ūm pe.

— Ġasū — i'e'em Deus wuywebe dak.

Wuywebe “ġasū” i'e'em pima, jewa'ōmucanucan cuy epesop eywebe eyetabucap epereap puxim. ¹⁴ Wuyetabun'isum cuk adi wuyetabut cīcā ajop Cristo kay. Ixe kay wuyetabucap epere'ūm pima ixe bureyūm acesop.

¹⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup: Ġasū eywebe Deus a'ījo buje, kūyjobin cuy epesop ixe a'ō kay, i. Eydobuyū'ūm'ūm puxim ġu juy epesop kūyjobit'ūmap kuġ, i.

¹⁶ Deus a'ō o'ya'ījojo ip Egito eipi bewi Moisés emumujēmū. Inaka kūyjobit'ūm cīcā osodop ip ya'ō kay. Oibu'un ip cekay. ¹⁷ Ibun cīcā Deus itakoma osunuy cekay ip—40 koato bun. Itakoma osunuy ikērēat mujurūġrūġ'ukayū kay, uk'a'ūmat taġ oe'ū'ū'iaiyū kay.

¹⁸ — Ka'ūma'in ma ey'in jeōm okay jebodoy am — i juk o'e Deus cebe ip—kūyjobit'ūmayū be.

¹⁹ Imēneju wuyetaybit iōm pa'ore o'e cebe ip Deus o'ġuwēn ipi iat eipi be, itabut'ūm ip puye iam.

4 Deus kuy juk o'jewa'ōmudot wuykay.

— Epeōm cuy okay jebodoy am — i juk o'e wuywebe.

Wuyday'em'um cuy ajop wuyewewekay kūyjobit'ūmap puxim—wuyōm'ūmap puxim cekay. ² Wuyju dak kuy kawēn idipat aya'ījojojo apēn wuydobuyū'ūm'ūm o'ya'ījojo iap puxim. Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Imēnpit te'e ma o'ya'ījojo ip itabut'ūm puye.

³ Wuyju bit wuyetabut. Imēnpuye aceōm Deus kay jebodoy am. Imēn cuk Deus o'e: Wetakoma juk adi oġuy cekay ip, i “Jeōm ġu ip jebodoy am oxe,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Ipi muġē buje, Deus jekapikap o'jepere. Inaka:

— Jeōm ġu ip jebodoy am oxe — i juk o'e ixeyū muwēnuwēn—kūyjobit'ūmayū muwēnuwēn.

⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Seis kabia kap puje, Deus o'jebodoy jekapikap epere buje, i.

⁵ Waram pima dak imēn ma o'e: — Jeōm ġu ip jebodoy am oxe—pūġ tak jeōm ġu — i.

⁶ Koap kawēn idipat o'ya'ījojo'iaiyū oōm ġu jebodoy am Deus xe itabut'ūm ip puye. Imēnpuye warara'acayū jeōm jebodoy am cexe.

⁷ — Ġasū ma kūyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus Moisés ebekitkiyū be—uk'a'ūmat taġ jekuku'ukayū be.

Imēnpit kūyjobit'ūm osodop ip. Imēnpuye ade koato kap puje Deus wara'at kabia o'ġuweġūn warara'acat mukūyjobinap ojuj.

— Ġasū bit cuy kūyjobin epesop — i ġuto o'e waram warara'acayū be—Davi ebekitkiyū be.

Davi dak iboap ma o'ġuwēn Deus a'ōbi jebekitkit pe. Imēn e'em Davi emudupmubararaktup:

Deus a'ġo buje, kūyjobin cuy epesop ya'ō kay, i.

⁸ Josué Deus ebekitkit o'tujuōm ġu jebodoy am Deus xe. Josué be ixeyū dujuōm puje, Deus kuka juk wara'at kabia o'ġuweġūn ġu ixeyū ōmap kabiam. ⁹ Imēneju:

— Epeōm cuy jebodoy am oxe — i mabuk e'em Deus jebekitkit pe.

Cebodoy but cebe ip apēn seis kabia kap puje Deus o'jebodoy iap puxim. ¹⁰ Jebodoy am Deus xe wuyōm puje, wuyju dak wuyekapikap acejepere apēn Deus jekapikap o'jepere iap puxim.

^{11–13} Ġa'a juy aōm cekay. Soan cuy ace wuyebodoy am Deus xe! Deus ekawēn itaitac puxim, ya'ōbacaat puxim tak. Pajam soat takatkan wuyju—xepxep kadi tūy-bibian. Pajam wuyju iēn'uk'uġ tao bewi. Taobapuk e'em wuyxe iēn'uk puje. Deus ekawēn paja buxim—xepxep kadi tūybibiati puxim. Deus ekawēn co buje, apēn wuyju jewaġuyġuy iap ibapuk e'em wuyxe, apēn wuybikuy iap tak. Soat imunēm pa'ore bit Deus pe ijo'ūmap puxim. Soat ibapuk cīcā cexe cemumuġēġēyū. Ixe soat cocom. Ixe wuyekukuap cocom, wuyaġuy jojom tak. Ixe be acā apēn cuk adi ajekukukuiap aceġuwēn. Imēneju wuydobuyū'ūm'ūm puxim ġu juy ajop! Kūyjobin cuy ajop Deus xe wuyōm'ūmap puxim.

¹⁴ Imēneju wuybu'um ġu juy ajop wuyetabut am Jesus kay. Wuyetabucap muwēnuwēn wuyju warara'acayū be. Jesus ma aġ wuykay paī yoboġat puxim. Ixe wuyepaī paīyū kukukat puxim—Judeuyū epaīyū kukukat puxim. Ixe Deus ipot. Warara'acayū paīyūbodi ma ixē ya'ōbuyxi. Ixe kuy oajēm Deus topabe kabi be. Ixe kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Imēneju wuybu'um ġu juy ajop wuyetabut am ixē kay. Wuyetabun cīcā ma juy ajop! ¹⁵ Wuyepaī ya'ōpuruġ ġu wuykuġ, wuya'ōbaca ġu ma'ġu wuyju. Ya'ōdidin ma wuykuġ. Itabotaidabotbot wuykay, wuya'ōbaca ġu ma'ġu. Satanás wuywebe ikērēat muġēat ojuy soat em. Te'e ma Jesus pe dak ikērēat muġēat ojuy osunuy. Ixe bit ikērēat o'ġuġē ġu—pūġ em tak ka'ūma ma. ¹⁶ Imēnpuye wuysūsūn ġu juy ajop kawēn ām Jesus eju. Soat cuy aġuwēn cebe. Ixe wuykay jījā. Ixe soat em wuykuġ xipan. Itabotaidabotbot wuykay. Wuya'ōbaca'ūm pima, ixē soat em ma wuybuywatwan jeenuy.

5 Wuyju paī yoboġat taēhēm ijodiacat parakpewi. Deus a'ōbi kapikpiġ ip jebek-itkiyū buywatwan. Ijodiacat emumuūm ūmūm ip Deus pe. Deus etabutpe wūnca ēn mupikupiġ tak ip Deus pe ikērēat uk am wūnca iwat pewi. ² Ya'ōbaca ġu paīyū dak. Imēnpuye ya'ōpuruġ ġu ip jebekitkiyū kuġ—jetaybit'ūmap tomuju ikērēat mujurūgrūġ'ukayū kuġ—warēmtaġ jekuku'ukayū kuġ. Yukupiceġē ġu ip ikuġ. Ya'ōdidin ma ip ikuġ. ³ Ya'ōbaca ġu paīyū dak. Imēnpuye Deus etabutpe ip wūnca mupikupiġ Deus pe ikērēat uk am jebekitkiyū bewi ā ġu—jewebewi dak. ⁴ Ijodiat jewenaēhēm ġu paī yoboġan e'em ip. Imēn kuyje Deus Arāo o'taē paī yoboġan.

⁵ Imēnpuxim Cristo dak jekpiwatpi ġu o'jewenaē paī yoboġan je'e am. Deus ma ixē o'taē.

— Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ġasū — i juk o'e Deus cebe.

⁶ Imēnpuxim wara'atup e'em Deus ekawēntup:

Ēn cuy soat em paīm eġuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i.

⁷ Ipi ju bima Jesus kawēnwēn'uk osunuy Deus eju.

— Odaxijom cuy ece — i juk o'e cebe.

Ya'oberen o'jewāwā cekay jetadi eju. Ibikuy bima iba'ore ġu kuka juk o'e Deus pe Jesus daxijo am ce'ūap puxim. Jesus yoboğan pin ġu osunuy. Jemucokcok pin ġu osunuy—jebay mucokcok pin acā. Kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēneju soat em Deus ixekawēn o'jojo. ⁸ Jesus Deus ipot osunuy. Inaka ipiat'ajojoap tağ ma oitaybitbin kūyjobit am Deus a'ō kay iam. ⁹ Jesus ikērēat kuğ ġu. Iisu soat tağ. Imēnpuye:

— Ewebe acā ipi watwat daxijo but — i juk o'e Deus cebe. Imēnpuye Jesus acā kūyjobicayū daxijojom—ipi juacat taxijojom. Soat em Deus xe jeedop ip itait cemudaxijojoyū.

¹⁰ — Ēn acā paī yoboğan eğuy—ipi juacat kay ağ am — i juk o'e Deus Jesus pe. — Apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim ēn tak eğuy paī yoboğan — io'e Deus cebe.

¹¹ Soat ma'ġu oceju eymutaybin ojuy apēn Jesus Cristo wuyepaī e'em iam. Imēnpit iba'ore ocewebe soan eymutaybit am eyetaybin wa'ūm cīcā buye kawēn iba'arēmān.

¹² Kuy bima ma juk eyetabut epesop Cristo kay. Imēnpuye cūğ ma kuka o'e eywebe ma itabun'isuayū mutaybin am Deus ekawēn. Imēnpit warara'acayū ma ey-mutaybitbin Deus ekawēn—kawēn ibapukan. Eyetaybit ġu buk cekawēn pa'arēmān. Itabun'isuayū itaybit kawēn ibapukan acā, ikap'isuat kūmti kōnkōnap puxim. Kūmti kōnkōn acā iat puxim eyju dak. Iēn o ba'oreat puxim eyju, kawēn ibapukan acā eyetaybit puye. ¹³ Ikap'isuayū itaybit ġu apēn cedağ Deus xe iam, apēn cedağ ġu iam tak. Ikap'isuayū buxim eyju dak. ¹⁴ Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū bit itaybit Deus ekawēn—kawēn iba'arēmān. Iēn o'o'ukat puxim ip. Itaybit ip ajo xipat Deus xe iam, ajo xipat ġu iam tak, jewemukūyjobitbin ip puye, jewawēwēm puye dak.

6 ¹⁻² Cristo ekawēn'in pit cuy acepere—kawēn ibapukat'in. Kawēn iba'arēmān pit cuy acejekawēn wuyewemutaybit am. Kuy bima juk adi kawēn ibapukan kawēnwēn'uk ajop. Warēmtağ wuyekukuap cuy acepere iam kuy juk adi kawēnwēn ajop. Wuyetabun cuy ajop Deus kay iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Acewemubatisasaan cuy iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Warara'acayū jewebumōğmōğ wuy'abi jeje Deus pe jebiōğbuk muōm ām wuywebe iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Deus ce'ū'ūayū ġutait iam tak cuk adi kawēnwēn'uk ajop. Soat em Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be iam tak cuk adi kawēnwēn ajop. Imēn ma juk adi kawēnwēn'uk ajop kawēn ibapukan. Kawēn iba'arēmān cuy acejekawēn ġasū bit wuyewemutaybit am. ³ Acekawēn cuy kawēn iba'arēmān wuyewewebe—Cristo ekawēn'in. Deus pe wuymutaybin puje iboam ma acejekawēn.

⁴ Jetabucap o'jepere ip pūğpūğayū. Iba'ore wuywebe waram ixeyū mutabut am Cristo kay. Kuy juk kawēn icēmat o'ya'ijojo ip. Kabi beat emumuūm kuy ip o'jat xipacat. Kuy juk Deus biōğbuk kuğ o'e ip jewebe. ⁵ Itaybit o'e ip Deus ekawēn xipat cīcā iam, Deus cuk adi xipan ixeyū o'jukuk puye. Deus ja'ōbacaap o'ğubapukpukpuk ixeyū etabun. Imēnpuxim ja'ōbacaap ġubapuk ipi iisuat muğēm pima. ⁶ Ġuyjom pit jetabucap ip o'jepere. Korosa eju waram ġuto Deus ipot pamupaya ojuyayū buxim ip. Ixe ipot waywayway ip soat a'ōpiju. Iba'ore wuywebe waram imutabun ip Jesus kay.

⁷ Deus xipan wuykuğ. Soat em muba'at muajēmjēm kadai mu'aypapan am ku iwat xan. Itabut pinayū iğo ku buxim—kadai ya'a'e iap puxim. ⁸ Wara'at ku be bit kadai ġu aypapan—widaoho'ip acā. Wao'ip tak aypapan. Xipat ġu kadaim. Wu yan ġu aypapan. Imēnpuye:

— Ojokot ġu oku xipāt'ūm puye — i'e'em ku iwat.

Jeku epereperem, xipāt'ūm puye. Jetabucap o'jepere'ia'yū iġo ku buxim—wao'ip'epat puxim. Xipāt ġu ip Deus xe. Imēnpuye ipiat supi'ajojoat cebe ip. Wūy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom.

⁹ Oburereyū, wa'ōpuruġsū ma ōn kawēnwēn eywebe, eykay jījā ōn puye. Eybu'u ġu juk adi epesop eyetabut am Jesus kay. Ġasū dak biġ ma juy epesop eyetabun cekay. Ocetaybit Deus xipacat ūmūm eywebe warara'acat pe iūmūmap podi ma, kuy juk ixe eydaxijo buye iam. ¹⁰ Ade em cuk adi eykitpitpiyū buywatwat'uk epesop—itabucayū buywatwat'uk epesop, eyxe ip ikukpin puye. Ġasū dak ixe'yū buywatwan eyju. Deus yaġuyba'ūm ġu je'e eyju ip ibuywatwan iap kay, ixe cūġ ma buye. Biġ ma xipacat je'ġūm eywebe ixe'yū buywatwacapteim.

¹¹ — Waram Jesus ajēmap wiwim pima, biġ ma juy xipan epeyewewekuk — i oceju e'em eywebe. — Biġ ma juy jewebuywatwan epesop — i oceju e'em eywebe. Imēn cuy epeku eyemumuwiwi bu am.

¹² — Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus wuywebe.

Iboap cuy epejowiwi. Itabucayū buxim cuy eyju dak eyetabun epesop. Eyukpiceġēm ġu juy epesop. Xipacat epejat Deus xewi apēn ixe juk o'e iap taġ.

¹³⁻¹⁴ — Icēmān ōn e'em ewebe — i juk o'e Deus Abraão be. — Xipacat oġūm ewebe — i juk o'e cebe. — Ekpon oġūm ewebe — i. — Enaxeġebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e.

Imēn i'e buje: — Ja'ōmuwarurun ġu ōn — i dak o'e Abraão be. — Wa'ō daġ ma oce ewebe — i juk o'e. Ka'ūmġu Deus podi ya'ōbacaat. Imēnpuye:

— Apēn kuy juk oce iap taġ oce wara'acat a'ōbi ġu—wa'ōbi ma — io'e Deus.

¹⁵ Abraão yukpiceġē ġu osunuy jetabucap kuġ.

— Deus okpon je'ġūm owebe — i juk adi o'e'e jewebe ma.

Imēnpuye ipot o'kap Deus ekawēn taġ. Deus ja'ō daġ o'ġūm cebe. ¹⁶ Ijodiat “Ja'ōmuwarurun ġu ōn” i'e ojuy bima, jebodi ma ya'ōbuyxiat nomuwāwām ibutet mubararak am taperadup pe.

— Ja'ōmuwarurun ġu ōn Deus aġ wuykay buye — i'e'em ijodiat.

Imēn i'e buje, ya'ōxik pa'ore ya'ijojomayū be.

¹⁷ — Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus jebekitkiyū be.

Ixe'yū be ma “Ja'ōmuwarurun ġu ōn” i'e ojuy osunuy Deus—ġuyjom jexe dopayū be. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Wa'ō daġ ma oce eywebeam, ōn soat em wetait puye — io'e cebe ip. ¹⁸ — Wa'ō daġ ma oce eywebeam — i'e'em Deus.

Ja'ō daġ ma e'em soat em. “Apēn cuk adi kuy ma ocece iap taġ oce, ōn soat em aġ puye” i'e buje, ja'ō daġ ma je'e. Deus ja'ōmu'ipi'ūm ġu. Napapa'uk ġu. Wuy-muġuykukukum ġu—pūġ em tak ka'ūma. Cepiriġ puje, oakōm'ia'yū jedokdoġ kobexixi baġbaġ kay je'ūap puxim. Ixe'yū buxim wuyju dak wuyetabut Jesus kay wuye'ūap puxim. Soat em ixe wuya'ōmucanucan. Imēnpuye soat em Deus xe wuyetait ace-sop iap ajowiwi jījā. ¹⁹ Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuyetabucap kobexixi muycūcūap puxim. Imuycūcūap muakōm puje, wara'at taġ-taġtaġ ġu cucum. Jecūap pe ma dopdom. Imēnpuxim wuyju dak wara'at kaykaykay ġu wuyetabut—pūġ kay acā—Jesus Cristo kay acā. Soat em wuyju ġebum cekay. Paī yoboġat ōmōm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a beat epaġo daġwi badiat'a be. Ōmōm'uk osunuy kawēn ām Deus eju jebekitkiyū beam. Kabi be bit Jesus oōm. Deus

xe nuynuy ġasū kawēnwēn wuywebeam. ²⁰ Jesus o'jeu kabi kay wuyeu'ūm awap. Koap o'jeu. Kaomūm acejeu cekay. Wuyepaīm o'e yoboğan. Soat em wuyepaīm jeenuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim.

7 Ixe Melquisedeque Salēm ka kukukat osunuy. Deus epaī osunuy—soat podi ma ya'ōbacaat epaī. Abraão jepitpin osunuy nopağōğōap tağwi—warara'acat ka kukukayū aokakaap tağwi. Melquisedeque Abraão o'topabijuk e dağ jepin pima.

— Deus cuy xipacat je'ğūm ewebe — io'e Melquisedeque Abraão be.

² Abraão jebubut'in o'ğūm Melquisedeque be. Ade ma o'ğūm cebe. Pūğ ma o'ğūm cebe 10 beat'in. Nopağōğōap pewiat pupu o'ğūm cebe—yaokaka'ibiyū bubutpupu. Ibutet Melquisedeque cedağ ma jebekitkit kuğ iape. Ixe Salēm ka kukukat osunuy. Ika butet Salēm kaba'ūm jebekitkit kuğ iape. ³ Wuyetaybit ġu Melquisedeque ebay buten, ixi buten tak, idobuyū'ūm'ūm puten tak. Puju ixe o'kap iam tak wuyetaybit ġu, puju oe'ū iam tak.

— Soat em cuy paīm eğuy — i juk o'e Deus cebe—Melquisedeque be.

Imēn o'e jekpot pe dak.

⁴ Ğebum cuy epesop Melquisedeque ya'ōbuyxi jījā osunuy iap kay. Abraão Judeuyū ebapuk ebika osunuy. Imēnpit jebubut'in o'ğūm cebe. Nopağōğōap tağwiat pupu o'ğūm cebe—idip cīcāat. ⁵ Kuyje Moisés o'e Levi ipotpot pe:

— Judeuyū juy jebubut'in je'ğūm eywebe, eyju ixeyū epaīyū buy — i. — Pūğ ma juy je'ğūm ip eywebe 10 beat'in — i.

Imēntak ibararak opop wuyawēwēap ekawēntup pe. Jebadipyū xewi ibubu'uk osodop ip jebubun, ixeyū dak Abraão naxeğebitbit ma'ğū osodop. ⁶ Melquisedeque bit Levi diwat ġu osunuy. Abraão bit jebubut'in o'ğūm cebe. Pūğ ma o'ğūm cebe 10 beat'in. Nopağōğōap tağwiat pupu o'ğūm cebe. Kuyje:

— Ijop eipi oğūm eipim — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeğebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e cebe. Melquisedeque bit:

— Deus cuy xipan jekuk — io'e cebe—Abraão be.

⁷ Ya'ōbuyxiat jēğ'aecōğcōğ ġu ya'ōbuyxi'ūmat topabe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. Ya'ōbuyxi'ūmat pit jēğ'aecōğcōğ ya'ōbuyxiat pe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. ⁸ Ijodiayū jebubut'in iūmūm paīyū be—je'ū'iaiyū be. Imēnpit Deus ekawēntup e'em: “Melquisedeque je'ū ġu—itabēğ ma jeenuy,” i. Imēnpuye jebubut'in o'ğūm cebe. ^{9–10} Melquisedeque be Abraão dopabijuk puje, Levi o'kap ġu buk. Inaka:

— Kuy Abraão jebit pe bit osodop kake — i wuyju e'em.

Melquisedeque be Abraão be jebubut'in iūm puje, “Levi dak jebubut'in o'ğūm,” i wuyje e'em, ixe Levi Abraão jebit pe buye. Ğasū dak Levi naxeğebitbit ibubut pupum jebadipyū xewi Moisés a'ōbi. 10 beat pewi pūğ ma ibubum ip.

¹¹ Paīyū kake wuyawēwē ām cedağ ma wuyeku am Deus bikuyap tağ. Levi ipot-poyū be bit ya'ōmucan pa'ore osodop ip Deus bikuyap tağ ceku am ip. Imēnpuye Deus wara'acat o'jomuy wuyepaīm ixeyū dieğ. Cristo ma o'jomuy. Ixe Cristo paīm o'e apēn Arão paī osunuy iap puxim ġu—apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim acā. Cristo ja'ōbacaap mōğmōğ wuywebe Deus bikuyap tağ wuyeku am. ¹² Moisés ekawēn tağ paīyūm osodop ip Levi ipotpoyū. Ğasū bit wara'at Deus ebek-itkit epaīm o'e Arão naxeğebitbit tieğ. Imēnpuye kawēn kuyat tağ ġu wuyju jekukum ġasū—Moisés ekawēn tağ ġu. Kawēn iisuat tağ acā wuyju jekukum ġasū—Jesus ekawēn tağ.

13-14 — Ēn ġasū webekitkiyū epaīm ecesūy yoboğan — i juk o'e Deus wuykukukat Jesus pe.

Ixe Jesus Levi naxeġebit ġu. Wara'at tiwat ma wuykukukat. Judá naxeġebit ixe. Paīyūm ġu osodop ip Judá naxeġebitbit. Judá naxeġebitbit ġu wūnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpeap ceje—mesa jeje—Levi naxeġebitbit acā. Moisés Judá naxeġebitbit ġu o'taē paīyūm. Levi naxeġebitbit acā o'taē paīyūm.

¹⁵ Apēn cuk adi ocece iap biġ ma ibapuk e'em ġasū. Wara'at o'jebapuk paīm—Melquisedeque buximat. ¹⁶ Ijodiat a'ōbi ġu ixe Jesus paīm o'e ijodiat pabi daġ ġu dak. Ixe Deus ebekitkit epaīm o'e ġasū soat podi ma ya'ōbaca buye; soat em itait jeenuy buye dak. ¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em webekitkit epaīm cuy eġuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i. Ēn ixe'yū epaīm iap i'ūm ġu, i.

¹⁸ Ibaca'ūm osodop ip kawēn kuyat taġ jekuku'ukayū—wuyawēwēap ekawēn taġ jekuku'ukayū. Ixe'yū be iba'ore osodop cedaġ ma jeku am Deus etabutpe ibaca'ūm puye. Imēnpuye “Kawēn kuyat taġ cuy epeku” i'ūmġu e'em Deus ġasū bit—“Kawēn iisuat taġ cuy epeku” i acā. ¹⁹ Ka'ūma ma soat taġ iisuan o'e Moisés ekawēn taġ jekukuap tomuju. Imēnpuye soat em Deus xe acesop iap wiwimsū ma osodop ip Moisés ekawēn taġ jeku ojuyayū. Deus pit wara'at o'jomuy wuyepaīm. Warara'acat emumuwiwi bodi ma wuyemumuwiwi xipat. Imēnpuye soat em ixe xe acesop iap wiwimsū ġu wuyju. Iwiwim cīcā ma. Wuyparara ġu kawēn ām Deus eju, Jesus wuyepaī buye.

²⁰⁻²¹ Jebekitkit epaīm Cristo muy buje:

— Apēn cuk adi ocece iap taġ cuy oce, soat em wetait puye — io'e Deus.

Jebekitkit epaīm Levi naxeġebitbit mōġ puje bit, imēn ġu o'e cebe ip. Jesus muy buje acā “Wa'ō daġ cuy oce, soat em wetait puye” io'e Deus. Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Webekitkit epaīm cuy eġuy soat em,” io'e Deus, i. “Ēn ixe'yū epaīm iap i'ūmġu,”

io'e, i. Deus ja'ō o'jewal'ōepere cexe ip, i. Ja'ōmuwarurun ġu Deus pit, i.

Imēn Deus o'e Jesus muwēnuwēn.

²² — Apēn cuk oce iap taġ cuy oce — io'e Deus warara'acayū be ġu—Jesus pe acā. Imēnpuye wuyetaybit kawēn iisuat kawēn kuyat podi ma xipat iam. Deus jekawēn o'ġuwēn Moisés pe. Xipat osunuy ibo ekawēn—kawēn kuyat. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma xipat.

²³ Ade ip osodop Levi naxeġebitbit. Oe'ū'ū ip. Ixe'yū'inat e'ū buje wara'at ma paīm o'e oe'ūiat tieġ. ²⁴ Jesus pit soat em itait nuynuy. Warara'acat ġu wuyepaīm je'e ixe dieġ. Jesus acā soat em jeenuy wuyepaīm. ²⁵ Ixe Jesus soat em itait. Soat em ixe kawēnwēn Deus eju jekay itabucayū beam.

— Okayayū buywatwan cuy eġuy — i'e'em Deus pe.

Wuywebe cekawēn put Deus eju Jesus kay wuyetabut puye. Imēnpuye Jesus pe wuydaxijo but—itabucayū taxijo but. Ġasū ja'ōokayayū taxijo but cebe. Ġuyjom tak taxijo but cebe. Soat em ma ja'ōokayayū taxijo but je'e cebe.

²⁶ Jesus ma wuyepaī yoboġat. Soat i'e ba'ore wuywebe wuya'ōca'ūm puye. Ajo wuywebe i'e ba'ore iap Jesus pe bit i'e but. Ixe be wuya'ōmucan put soat em. Ixe soat taġ iisu. Ka'ūmġu xipat'ūmat cebe. Ikērēat kuġ ġu ixe. Ikērēat o'ġuġē ġu—pūġ em tak ka'ūma ma. Ikērēat mujurūġrūġ'ukat puxim ġu ixe. Deus ixe o'ġuyū kabi be soat em tūy ām jexe. ²⁷ Warara'acayū paī yoboġayū soat kabia wūnca ēn mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Iēn mupīġ pima:

— Ikêrêat cuy eju'uk owebewi — io'e ip Deus pe.

Jewebewi i'ukap ojuj bima acã “Ikêrêat cuy eju'uk ebekitkiyũ bewi” io'e ip Deus pe ixeyũ ma. Jesus pit ixeyũ buxim ġu. Pũġ em ma o'jewewi Deus pe. Pũġ em ma ixewi oe'ũ ikêrêat uk am soat pewi wuywebewi. Jekpiwan ma o'jaokaat. Waram pit je'ũ ġu.
²⁸ Moisés ekawên taġ jeku ojujayũ ijodiacat muymuy'uk osodop jepaĩm yoboġan. Arão naxeġebitbit muymuy'uk osodop ip jepaĩm yoboġan. Soat taġ osodop icemayũ ġu ixeyũ dak. Deus pit o'jekawên jekpot pe Moisés pe jekawêġap tomukadi.

— Ēn acã icemat soat taġ — io'e jekpot pe. — Imēnpuyewi Ēn acã eġuy webekitkit epaĩm yoboġan — io'e Jesus pe. — Ēn ixeyũ epaĩm iap i'ũm ġu — io'e cebe.

8 Jesus wuyepaĩ yoboġat. Ixe Jesus xik'i omuy Deus ba'at kadi kabi be—soat podi ma ya'obacaat xe. Deus co'i ixewi ya'obaca. Ibom acã oceju eymutaybin ojuj.
² Kuyje badiat'a be Deus nūynūyap'a ibuyxi jĩjāat'a be ōmōm'uk osunuy torojo'a be paĩ yoboġat. Jekawên Ām Deus eju jebekitkit peam ōmōm'uk osunuy. Ijodiat emuamuy'a be ōmōm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a be. Jesus pit ijodiat emuamuy'a be ġu omuy—Deus tūtūtuyap pe acã. Iboce ma ixewi kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

³ Kuyjeayũ ijodiat muymuy'uk osodop jemumuũm ūm Ām Deus pe wūnca Ēn mupik am tak cetabixewi. Imēnpuxim cuy wuyepaĩ dak je'ġũm Deus pe. ⁴ Jesus ġasũ dak ijodi bima, paĩdip ġu kuka adi o'e warara'acat kuy paĩyũm o'e buyewi. Levi naxeġebitbit kuy paĩyũm o'e. Jedobuyũ'ũm'ũm ekawên taġ ip jebekitkiyũ emumuũm ūm'ũm Deus pe—Judeuyũ'ũm'ũm ekawên taġ—kawēn kuyat taġ. ⁵ Co'a bicũġpe bima Deus Moisés o'ġukũyjo torojo'a muy Ām. Torojo'a muġēap piōġbuk o'ġuġē imubapuk am cebe mēnku juy eyamuy iam.

— Cedaġ cuy eġuġē apēn cuk oce ewebe iap taġ — io'e Deus cebe.

Jesus jebekitkiyũ buywatwan kabi kadiwi. Ijodi dak paĩyũ ixewi buxim jebekitkiyũ buywatwan e'em. Jesus pit ixeyũ bodi ma wuybuywatwan. ⁶ Jekpot pe bit Deus kapikap o'ġũm xipat cĩcāap Levi naxeġebitbit pe iũm'ibit podi ma. Kuyje Deus jekawên o'ġuwēn Moisés pe. Ibo ekawēn kawēn idip osodop. Ġuyjom pit jekawēn o'ġuwēn jekpot pe. Ibo ekawēn kawēn kuyat podi ma kawēn idip osodop. Ibo ekawēn kay wuyetabun puje, Deus wuymuisusun soat taġ. Wuyetaybit soat em Deus xewi ace-sop iam ibo ekawēn kay wuyetabut puyewi. Imēneju kuyjeayũ bodi ma wuycockok.

⁷ Deus koap jekawēn o'ġuwēn Moisés pe. Kawēn kuyat soat ekawēn podi ma idip pima, kuka juk wara'at ġu o'ġuwēn kawēn iisuat. ⁸ Deus pit jebekitkit o'tobuxik jekawēn mupubutbun. Imēn ma ixewi e'em cebe ip:

Ġaxĩn ma juy kawēn iisuat oġuwen Israel naxeġebitbit pe—Judá naxeġebitbit pe, i. ⁹ Kuyje juk adi wekawēn oġuwēnuwēn eydobuyũ'ũm'ũm pe, i. Iboap ekawēn co'i ġu ġasũ bit oġuwēn webekitkit pe—wara'at ekawēn acã, i. Egito eipĩ bewi eydobuyũ'ũm'ũm mujēm puje, wekawēn oġuwēn cebe ip imukũyjoap ojuj, i. Imēnpit ip oibu'un wekawēn kay, i. Imēnpuyewi ōn tak obu'un ma oce cekay ip aġ am, i. Imēn Deus e'em, i. ¹⁰ Ġaxĩn ma juy wara'at kawēn oġuwēn Israel naxeġebitbit pe—kawēn iisuat, i. Oġuġebu ip wekawēn kay, i. Soat em ġebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockok jeedop ip wekawēn taġ jeku am, i. “Deus acã ocekokukuk,” i je'e ip soat pe, i. “Teyũku webekitkiyũ” i ōn tak oce soat pe, i. ¹¹ Soat je'e itaybit ōn—ya'obuyxiayũ, ya'obuyxi'ũmayũ dak—yoboġayũ, yopĩcayũ dak, i'e'em Deus, i. Jewemutaybitbin ġu jeedop ip Deus e'e am, kuy itaybit ip puyewi, i. “Ocemutaybin cuy epe'e Deus ekawēn,” i'ũmġu je'e ip jebureyũ be, soat itaybit je'e buyewi, i. ¹² Ġebum ġu oce apēn cuk adi warēmtaġ oekukuku ip

iap kay, i. “Ikêrêat kuḡ eyju oxē,” i'ūmḡu oce cebe ip—pūḡ em tak ka'ūma, ḡebum ḡu oce iboap kay buye, i. Deus imēn e'em jebekitkit pe—kuy o'ḡuisun'iaiyū be.

¹³ Iokokat dao ma i'ūm. Iisuat pu buje, iokokat kuḡ ḡu ace'e. Imēnpuxim:

— Kawēn kuyat cuy epeyepere — i'e'em Deus ḡasū bit. — Kawēn iisuat taḡ cuy epeku ḡasū bit — i'e'em wuywebe.

9 Kawēn kuyat taḡ jeku ojuyayū “Ēn xipāt cīcā” i'e'e'uk osodop ip Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be—ijodiat emuamuy'a be. ² Torojo'a o'yanuy ip wuydobuyū'ūm'ūm—koapat'a. Kacūḡkadiat'a be lāmpada'a o'yanuy jemūn ceje—ouro muḡēḡē'a. Mesa dak osunuy iḡo'abi be ourom yajuyjuyat. Iḡo emesa jeje pāo'a mōḡmōḡ'uk osodop ip Deus etabixe yamōḡmōḡ'ibit'a. Kacūḡkadiat'a be “Deus tūytūyap'a” io'e wuydobuyū'ūm'ūm. ³⁻⁴ Paḡo toro'i oeku badiat'a exīntabi nomudim—idip cīcāt—iarixiḡat. Tōmte'okuatōm mupikupikap osunuy ixē paḡo xē—toro'iat xē. Badiat'a be “Deus tūytūyap'a ibuyxiat'a” io'e ip wuydobuyū'ūm'ūm. Caixa'a o'yanuy badiat'a be. Iḡo'a ourom yajuyjuyat'a o'yanuy. Deus ekawēn kukatopa mūn'a o'yanuy iḡo'a be—witadopa be ibararak iat mūn'a. Iḡo'a be itīḡ'a'it'it'a buximat'a dak o'yanuy—ouro muḡēḡē'a'a. Manada dak o'tanuy iḡo'a be—pāo'anōmnōm puximata. Arāo ba'ip tak o'yoptūy iḡo'a be caixa'a be—kuyje o'yopkobinōjēm'iat'ip. Witadopa dak o'topadop iḡo'a be caixa'a be xepxep-topa—yaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop iḡodopa be—kawēn kuyat. ⁵ Caixa'a jeje xepxep idip cīcāt piōḡbuk osodop. Ceḡeba abiwebotbot osodop ip caixa'a ase. Deus nuynuy jebekitkit parakpe iap kay ḡebumiap'a o'yanuy. Iḡo caixa'a jo buje wuyju ḡebum Deus ikêrêat uk'uḡ wuywebewi iap kay. Ḡasū bit o'e ḡu ocewebe soan eymutaybin am apēḡape soat iboap osodop torojo'a be iam.

⁶ Soat ixipan pima, paīyū ōmōm'uk osodop ip kacūḡkadiat'a be. Soat kabia ōmōm'uk ip osodop jekapik am Deus etabutpe. ⁷ Badiat'a be bit paī yoboḡat acā ōmōm. Pūḡ kabia ma ōmōm pūḡ koato dujukap pujejeje ma. Wūnca doy dujōmōm'uk osunuy badi toymubapuk am Deus pe.

— Ikêrêat cuy eju'uk owebewi ite'ūm oe'ū buye ikêrêat muḡēḡēap teida am — i'e'em Deus pe. — Ebekitkit pewi dak ikêrêat cuy eju'uk ite'ūm oe'ū buye ikêrêat muḡēḡēap teida am — I'e'em Deus pe. — Itaybit'ūm pima ip ikêrêat o'ḡuḡēḡē — i'e'em cebe.

⁸ Badiat'a be paī yoboḡat acā oōm iap kay wuyju ḡebum pima, xipāt cīcāt piōḡbuk wuymutaybitbin koapat'a torojo'a kake bima iōmpi osodop ip ijodiat badiat'a be—Deus tūytūyap'a ibuyxi jījāap'a be iam. ⁹ Iōmpi osodop ip iap kay ḡebum pima, wuyetaybit tak apēn ḡasū bit wuyōmpi ḡu o'e iam. Kuyje ade wūnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Ade ma ip iūmūm'uk osodop cebe. Imēnpit soat taḡ ḡu iisu o'e ip, ade ma'ḡu ip iūmūm. Wuyetaybit iboam. ¹⁰ Pūḡpūḡ xat i'opi osodop kuyjeayū be. Pūḡpūḡ xati dak tikōnpi osodop cebe ip. Jewewuywuy'uk osodop ip jebabim—Deus ekawēn taḡ—kawēn kuyat taḡ. Jebacia'abi wuywuy'uk tak osodop ip jebabim. Imēnpit kacūḡkadwi acā ip jewesupsup'uk osodop. Deus badiat muisun'ūm pima jeweweju acā ip iisu. Deus pe jemuisunap wiwim ip osodop.

¹¹ Ḡasū bit Cristo kuy osodot. Wuyepaīm o'e yoboḡan. Ḡasū:

— Xipacat oḡūm eywebe — i'e'em ixē wuywebe.

Ijodiat emuamuy'a be ḡu ixē kawēnwēn Deus eju wuywebeam—ipi juat'a be ḡu. Kuyat'a bodi ma ixē nuynuyap'a xipāt. Kuyat'a bodi ma ixē nuynuyap'a yadip.

¹² Cristo bode doy ġu o'toydujuōm toymubapuk am Deus etabutpe, biopak toy dak ka'ūma. Ixe o'jedoyekereren korosa be apēn cuk adi ikērēat aġuġēġē iap teida am. Ixe oōm Deus tūytūyap pe apēn kuyje paī yoboġat oōm badiat'a be iap puxim. Deus xe soat em acesop iaptei o'teida o'jedoyekereren puye. ¹³ Bode doy mubapukpuk'uk osodop ip Deus etabutpe, biopak toy dak kuyjeayū paīyū. Jebabi daġ ip toymubapukpuk'uk osodop Deus ekawēn taġ—kawēn kuyat taġ. Jebabi daġ tak ip biopak'it'it ēn pik muwekoykoy'uk osodop ip idibi be. Ibiati sūġsūġsūġ'i o'e ip jebekitkit'abi daġ. Iġo ekawēn taġ iisuan o'e ip ibiati sūġsūġ'i buje. Inaka kacūġkadiwi acā ip iisu o'e. Badi bit ka'ūma. ¹⁴ Bode doy, biopak toy dak kacūġkadiwi acā wuymuisusun. Cristo doy bit bode doy bodi ma xipat. Biopak toy bodi ma xipat. Ixe doy badi dak wuymuisusun. Cristo o'jedoyekereren wuywebeam iap kay wuyetabun puje, kacūġkadiwi ā ġu wuyisu ace'e. Badi dak wuyisu ace'e. Ixe Cristo ikērēat kuġ ġu osunuy. Pūġ em tak ikērēat o'ġuġē ġu. Deus biōġbuk a'ōbacaap kuġ osunuy—soat em itaicat biōġbuk a'ōbacaap kuġ. O'jewēum Deus pe je'ū ām wuywebeam. Deus bikuyap taġ oe'ū.

— Bay — io'e Deus pe. — Apēn kuyjeayū muisusun'uk eġuy wūnca e'ūap tomuju iap podi ma ipi juayū eġuisun we'ū buje — io'e Deus pe—jebay be. Ixe o'jedoyekereren wuywebeam oe'ū iap kay wuyetabun puje. Deus wuymuisusun waram warēmtaġ ma wuyekuap puxim. Soat taġ wuymuisusun wuywebe kapik am Deus peam—soat em itaicat peam.

¹⁵ Ikērēat mujurūġrūġ'uk ip osodop kawēn kuyat taġ jeku ojuyayū. Cristo bit oe'ū ikērēat uk am ixeyū bewi. Ikērēat muġēġēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye:

— Waram ġuto Deus jekawēn o'ġuwēn eywebe—kawēn iisuat — i'e'em Cristo ijodiatat pe.

— Soat em epesop oxo xipacap kuġ eye'ū buje — io'e Deus kuyje. Soat em jeedop ip cexe Deus emunaēyū, Cristo oe'ū buye. Soat em jeedop ip cexe apēn ixo juk adi o'e'e iap taġ.

¹⁶ “Obubut'in epejat we'ū buje” i'e buje ijodiatat, ce'ū buje acā ibubum ip. Ce'ū'um pima bit ibubum ġu ip. ¹⁷ Itabēġ pima ibubum ġu ip. Ce'ū buje acā ip ibubum. ¹⁸ Imēnpuxim wuydobuyū'um'um pe wūnca aoka buje acā, kawēn kuyat taġ jekuku'uk ip osodop wuyawēwēap ekawēn taġ. ¹⁹ Koap Moisés Deus pe jawēwēap ekawēn o'ġuwēn jebekitkiyū be. Biopak'it'it o'yaoka. Bode dak o'yaoka. O'toymuwekoy idibi be. Kadaidup o'tupu hissopodup. O'tupmukirik lābum—bōrōbu buximatpum—ibupakpukatpum. O'toymusūġsūġsūġ tupararakatup taġ—Deus ekawēntup taġ. Jebekitkiyū abi daġ tak o'toymusūġsūġsūġ Deus ekawēn taġ—kawēn kuyat taġ.

²⁰ — Deus jekawēn o'ġuwēn wuywebe — io'e Moisés jebekitkiyū be. — “Wekawēn taġ cuy epeku,” i juk o'e wuywebe — io'e Moisés. — Ite doy musūġsūġsūġ ōn ey'abi daġ eywebe kūyjobit am Deus a'ō kay — io'e Moisés jebekitkiyū be.

²¹ Imēnpuxim torojo'a jeje dak o'toymusūġsūġsūġ Moisés. Iġo'a beat taġ tak o'toymusūġsūġsūġ soat taġ. “Ēn xipat cīcā ocewebe” i'e'em pima jebui be ikuġ iat taġ o'toymusūġsūġsūġ. ²² Wuyawēwēap ekawēn taġ jeku ojuyayū wūnca doy mukereren'uk ip osodop Deus pe jemuisun am. Toymukereren'um pima kuka juk Deus ikērēat o'ju'uk ġu cebewi ip. Deus ekawēn taġ toymukereren ip osodop soat muisun am kawēn kuyat taġ.

²³ Imēn jebekitkiyū muisusun'uk osodop ip paīyū apēn kabi beacat jewemuissusunap puxim. Wūnca aokaka'uk ip osodop ijodiatat muisun am. Kabi kay cumayū

muisusunap pit wūnca bodi ma xipat. ²⁴ Imēnpuye torojo'a be ġu Cristo oōm—ijodiat emuamuy'a be ġu—kabi beat'a buximat'a be ġu. Kabi be ma oōm—Deus tūytūyap pe ma. Ibocewi ma ġasū ixe kawēnwēn Deus eju wuywebeam. ²⁵ Judeuyū epai yoboġat ma soat koato ōmōm'uk osunuy badiat'abi be, Deus tūytūyap'a ibuyxiap'a be. Ōmōm'uk osunuy wara'at toy kuġ—wūnca doy kuġ. Deus tūytūyap'a be ōmōm'uk osunuy Deus pe ikērēat ukap ojuy. ²⁶ Cristo bit soat em ġu oōm jewēūm ām Deus pe je'ū ām. Soat koato ġu oe'ū—pūġ em ma. Pūġ em ma o'jedoyekereren ikērēat mujurūġrūġap teida am. Jesus e'ūap wūnca e'ūap co'i bima, ipi muġē ebika ma kuka juk adi je'ū'ū'uk o'e. Ade em kuka adi oe'ū'ū. Poġ. Poġ. Poġ. Poġ. Bodimaku kuka adi je'ū'ū'uk o'e. Pūġ em pit o'jebapuk ipi oi'ūm pin pima. Waram tak ġu je'bapuk ikērēat uk am ipi juacat pewi. ²⁷ Soat ace'ū pūġ em ma. Wuye'ū buje Deus apēn ijodi bima juk adi ajekukuku iaptei ideida wuywebe soat pe. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūm topibiyū be kūyjobit'ūmapteim. Xipacat pit je'ġūm kūyjobicayū be. ²⁸ Imēnpuxim Cristo jekpiwan ma oe'ū apēn paī wūnca o'yaoka iap puxim. Oe'ū soat pewi ipi wat-wat pewi ikērēat uk am. Pūġ em ma oe'ū. Waram pit jajēm ijodi. Ikērēat uk am ġu jajēm. Jajēmap wiwimayū daxijo am acā jajēm.

10 Judeuyū awēwēap ekawēn taġ jeku ojuyayū itaybitbūt ā ip osodop kawēn icēmān. Itaybitbūt ā ip osodop xipacat ajat iam. Soat taġ ġu iisu ip osodop iboap ekawēn taġ jeku ojuyayū. Soat koato paīyū wūnca aokaka'uk ip osodop Deus pe ikērēat uk ojuy jebekitkiyū bewi. Deus pit soat taġ ġu ixeyū ja'ōkayayū o'ġuisun. ² Soat taġ iisu bima waram kuka adi o'e ip iġuycūġ ġu oceju ikērēat kuġ iap kay. Soat taġ iisu bima, kuka adi wūnca aokakaap ip o'jepere. ³ Imēnpit soat koato wūnca aokaka'uk ip osodop ikērēat eju'uk ebekitkiyū bewi i'e ojuy Deus pe. Yaoka buje: — Oceisu Deus xe ġasū bit; ikērēat kuġ ġu oce'e — i'ūmġu o'e ip. — Ġasū bit ġuto oceju ikērēat kuġ — i acā ip o'e.

⁴ Biopak toy bit ikērēat uk'uġ ġu wuywebewi, bode doy dak.

⁵ Imēnpuye Cristo osodot ijodi. Ixe don pima, o'jekawēn jebay eju—Deus eju. Ijodiat pe wūnca aokaat pin ġu ēn, io'e Deus pe. Cebe ip wūnca ūmat pin ġu dak ēn, io'e. Ojebin pit eġuġē owebe ipi juan, io'e Deus pe. ⁶ Etabun wūnca mupik ip puje, ecokcoġ ġu eġuy, io'e. Ijodiat pe wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoġ ġu eġuy, io'e. ⁷ Imēnpuye, “Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap taġ weku am—emucokcok am,” i juk oce ewebe. “Apēn Judeuyū awēwēap ekawēntup omuwēnuwēn iap taġ weku pin,” i juk oce ewebe.

Imēn Cristo o'e jebay be—Deus pe.

⁸ — Ijodiat pe wūnca aokaat pin ġu ēn, wūnca ūmat pin ġu dak — i juk o'e Jesus Deus pe. — Wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoġ ġu eġuy, etabun wūnca mupik ip puje dak — i juk o'e.

Imēn Jesus o'e kawēn kuyat taġ ma'ġu ip imupikupiġ—Judeuyū awēwēap ekawēn taġ.

⁹ — Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap taġ weku am—emucokcok am — i juk o'e ġebuje bit.

— Kuyjeat puxim wūnca juy epeyaoka owebe ikērēat uk am eywebewi — i'ūmġu e'em Deus ġasū bit. — Ikērēat oju'uk eywebewi Cristo oe'ū buye — i acā e'em Deus wuywebe.

Kuyat pit wūnca aokakaap Deus o'ġu'ūm. Ikērēat uk'uġ wuywebewi Cristo oe'ū buye.

¹⁰ Deus bikuyap taġ jekuku'uk osunuy Jesus Cristo. O'jewēūm Deus pe je'ū ām. Jekpi-

watpin ma oe'ū. Pūḡ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Imēnpuye Deus wuymuisusun soat taḡ.

¹¹ Judeuyū epaī ma soat kabia cūḡ'i osunuy jekapikap kuḡ. Soat kabia wūnca mupikupik'uk ip osodop. Iboap kuḡ osunuynunuy soat em. Imēnpit wūnca mupikupikap ikērēat uk ojuy ḡu. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk ḡu wūnca mupik puje dak. ¹² Jesus Cristo bit pūḡ em ma oe'ū wūnca e'ūap puxim ḡu. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū ḡu. O'jeu Deus kay. Oabik jebay xe—Deus xe. Iba'at kadi oabik. Soat kukukan o'e ixe eju. ¹³ Deus jekpot kay itakomaayū a'ōbacaap ḡu'ūm. Kūyjobin jeedop ip Deus a'ō kay. Cristo omuy jebay xe iboap wiwim. ¹⁴ Pūḡ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Soat ikērēat kuḡ'ūmayū o'ḡuisun soat taḡ. Soat taḡ iisu jeedop ip soat em ma.

¹⁵ Imēn Deus biōḡbuk tak wuymutaybitbin. Imēn soap o'e:

¹⁶ “Ixe'yū kabia kap puje wara'at ekawēn oḡuwēn webekitkiyū be kawēn iisuat,” i'e'em Deus, i. Soat em ḡebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icockok jeedop ip wekawēn taḡ jeku am, i.

¹⁷ ḡuyjom imēn o'e:

“ḡebum ḡu oce apēn cuk adi ikērēat o'ḡuḡḡḡ ip iap kay, apēn cuk adi warēmtaḡ ma oekuku ip iap kay dak,” i'e'em, i.

¹⁸ Deus pe wuywebewi ikērēat uk puje, waram pit wūnca aceyaoka ḡu ikērēat uk an. Jesus e'ūap kuy o'e ikērēat ukap teida am.

¹⁹ Imēnpuye, okitpitpiyū, wuyparara ḡu jekawēn ām Deus eju, korosa be Jesus oe'ū wuywebeam puye. Apēn kuyjeayū Deus tūytūyap'a ibuyxi jīāap'a be ōmōmap puxim wuyekawēn put ceweju. ²⁰ Paī yoboḡat acā paḡo daḡwi ōmōm'uk osunuy badiat'abi be kawēn ām Deus eju. Wuyju bit kawēnwēn Deus eju Jesus e'ūap puye. Ixe Jesus soat em itait. Jesus e isuat e buxim—Deus kayat e buxim. Imēnpuye soat em wuyekawēn put ceweju. ²¹ Jesus wuyepaī yoboḡat. Ixe soat itabucayū kukukat. ²² Imēnpuye juy acekawēn ceweju. Jewexe ḡu juy acekawēn ceweju. Wuyetabun cīcā ma juy acekawēn ceweju.

— Ikērēat kuḡ mabuk ōn — i'ūmḡu juy ace wuywebe ma.

Ixe wuymuisusun soat taḡ idibim jewewuywuyap puxim. Imēnpuye juy acekawēn ceweju. ²³ Deus ja'ō daḡ e'em soat em. Te'e ḡu wuyetabut cekay. Wuyetabucap muwēnuwēn warara'acayū be. Imēnpuye Deus xe acesop soat em iap cuy ajowiwi jīā. ²⁴ ḡebum cuy ajop wuyewewekay wuyewebuywat am, wuykukpin wuyewewekuk am tak, xipan wuyewewekuk am tak. ²⁵ Pūḡpūḡpūḡ oibu'un je'awerom aweromayū xe Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixe'yū buxim ḡu juy wuyju bit wuybu'un ḡu ajop je'awerom. Jewemucokcokḡ pit cuy ajop. ḡaxīn ma wuykukukat jajēm. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Xīpacat pit je'ḡūm ja'ō kayayū be. Imēnpuye biḡ ma juy jewemucokcokḡ ajop.

²⁶ Kawēn icēmān wuyetaybit tomukadi wuyukpiwatpin ma wuyju ikērēat muḡḡḡēm. Imēn ibima, apēn kuka ace ikērēat muḡḡap teida am? Ka'ūma ma. Wuywebewi ikērēat uk pa'ore soat pe wuywebe. ²⁷ Imēnpuye wuypararam cuy ajop apēn paxi Deus je'e wuywebe iap puxim. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Ipiat'ajojom ip jeedop daxa isopat pe—ipararuat pe Deus kay itakomaayū. ²⁸ Moisés a'ō kay kūyjobit'ūmayū o'yaoka ip kuyjeayū. Xepxepayū be, ebapūḡayū be dak “Teku ikērēat muḡḡḡēm” i'e buje, pūḡ taḡ ma ip i'e buje, o'yaoka ip. Itabotaidabotbot ḡu

o'e ip ixeyū kay, Moisés a'ō kay'ūm puye. ²⁹ Ixeyū buxim ġasū dak pūġpūġpūġ Deus ipot muymuy. Deus kuy juk jekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Okpot o'jedoyekereren eywebeam. Oe'ū eymuisun ojuy — i juk o'e cebe ip. Inaka cekawēn wayway ip.

— Apēġām oe'ū? Ekpot tak ikērēat mujurūġrūġ'ukayū jo'i osunuy — i napa ma e'em ip Deus pe.

Deus biōġbuk xe ikukpin ip. Inaka ibiōġbuk muymuy ip. Moisés muymuy'ukat podi ma Deus muymuy'ukat ipiat supi'ajojo, ixeyū bodi ma ikērēat mujurūġrūġ puye. Karēm ip ipiat supi'ajojo.

³⁰ — Ōn ma oceweik — i juk o'e Deus. — Ōn ma apēn cuk adi oekuku ip iaptei oteida webekitkiyū be — i juk o'e. — Xipacat oġūm xipacat mujurūġrūġ'ukayū be — io'e. — Kūyjobit'ūm ip pima, ipiat osupi'ajoat cebe ip imukūyjo am — io'e Deus. — Kūyjobit pima bit ip, ōn ma ipiat osupi'ajoat cekay itakomaayū be — io'e. Wuyetaybit imēn Deus cuk o'e iam. ³¹ Deus soat em itait. Ixe be ipiat'ajoat puje, iparara jījā je'e ip cekay ixe muymuy'ukayū.

³² Ġebum pit cuy epesop apēn cuk adi kuy bima epekukuku iap kay. Kuy bima juk Deus ekawēn epeya'ījojo. Ixe biōġbuk kuy oōm eywebe. Ade em itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u ġu epesop Jesus kay ipiat'ajojom ma'ġu eyju. ³³ Pūġpūġpūġ eyju'in eymuymuy'uk ip osodop. Adeayū etabun cuk adi ikērēm eykuk ip. Ade em cuk adi ipiat o'supi'ajojoat ip eywebe. Eybu'u ġu a'ġu epesop eybu-reyū badipta am. Eyparara ġu juk adi epesop eyaokaap puxim. ³⁴ Daomūnmūnap'a beayū jom tak cuk adi epeku ibuywat am ip. Itabut'ūmayū be eybubut tujupa'um puje, eybu'u ġu a'ġu epesop eyetabut am Cristo kay. Eycokcok acā a'ġu epesop.

— Ijodiap podi ma xipacap opop ocewebeam — i a'ġu epe'e. — Ibo ikoro jeedop soat em — i a'ġu epe'e. — Soat em ibo kuġ ajop — i a'ġu epe'e.

³⁵ Ġasū dak cuy eya'ōcam epesop. Eya'ōca bima, xipacat cuy epejat. ³⁶ Eyukpiceġēm ġu juy epesop Deus bikuyap taġ eyeku am. Ixe bikuyap taġ eyeku buje, xipacat epejat apēn ixe juk adi o'e'e iap taġ. ³⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ġaxīn ma omuykuiat jajēm, i. Ibun ġu jajēm, i. ³⁸ Webekitkiyū bit itabut jeedop cūġayū, i. Imēnpuye soat em itait jeedop ip oxo, i. Jetabucap epere buje bit, ocokcok ġu oce cekay, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. ³⁹ Wuyju bit wuyetabucap acepere ġu. Ipiat'ajojoap kay ġu wuyju bit cum. Oitabidaoiat puxim ġu wuyju—jetabun o'jepereiāt puxim ġu. Wuyetabut ma. Deus tak wuydaxiġjom.

11 Deus kay wuyetabut pima wuyetaybit cīcā wuyemumuwiwi acejat iam. Deus kay wuyetabut pima: — Ġasū wuyju iġjom ġu iap ġuyjom acejojo — i wuyju e'em wuyewewebe.

² — Xipat cīcā eyju oxo — io'e Deus kuyjeayū be, itabut ip cekay buye.

³ Wuyetabut cekay bima wuyetaybit Deus ja'ōbi ipi o'ġujurūġ iam. Wuywebe ijo but iap o'ġuġē Deus. Wuywebe ijo ba'orean soat o'ġuġē.

⁴ Deus kay itabut osunuy Abel. Imēnpuye ixe emumuūm Caim emumuūm podi ma xipat osunuy Deus xe.

— Cūġ ma ēn oxo — i juk o'e Deus cebe, itabut jekay buye. — Emumuūm xipat oxo — i juk o'e.

Wuyju ġebum pima apĕn Abel itabut osunuy iap kay, “Itabucat cūġ ma Deus xe” i wuyju e'em. Imĕnpuye Abel e'ū buje dak puk wuymutaybitbin ma itabucat cūġ ma Deus xe iam.

⁵Deus kay itabut osunuy Enoque. Imĕnpuye oe'ū ġu. Deus ixē ita'in ma o'tujuu jewekay. Ibureyū ixē o'tobuxik ġu, Deus kuy o'tujuu buye. Deus icokcok osunuy ixē ekukuap kay i'e'em Deus ekawĕntup. ⁶Wuyetabut'ūm pima, Deus imucokcok pa'ore wuywebe. Wuyju Deus kay bima, wuyetabun cuy ajop Deus kake iap kay; Deus xipacat ūmūm jebikuyap taġ jeku pin cīcāyū be iap kay dak.

⁷Deus kay itabut osunuy Noé. “Ipi juayū oġu'ūm idibim soat” i'e buje, Deus ekawĕn kay itabut osunuy. Muba'at puk o'jojojo ġu. Inaka itabut osunuy Deus ekawĕn kay. Kobexixi o'ġuġē jebekitkiyū daxijo am. Kūyjobit ġu osodop ip warara'acayū ipi juacayū Deus a'ō kay iap ibapuk cīcā o'e, Noé kūyjobit puye. Imĕneju:

— Cūġ ma ĕn oxe, etabut okay buye — io'e Deus cebe.

⁸Deus kay itabut osunuy Abraão. Deus pe jenaē buje, kūyjobit osunuy ya'ō kay. Deus a'ōbi jeka bewi o'jĕm itaybit ġu ma'ġu apoma oju iam.

— Ijop eipi ocepiūm ewebe — i juk o'e Deus cebe.

Ibo eipi kay o'ju. Ġuyjom je'ġūm cebe iap eipi kay o'ju.

⁹— Ijop eipi oġūm eipim — io'e Deus cebe.

Ibo eipi daġ oeku powatwat puxim. Paġo muġĕġē'a be osunuy tūyap ġu buk puye. Torojo'a be osunuy jekpot eju—Isaque eju. Jenaxeġebit eju dak osunuy—Jacó eju.

— Ijop eipi oġūm eyipim — io'e Deus cebe ip—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak. ¹⁰Deus emukamuweġūnka wiwim osunuy Abraão—Deus emukamuġēka wiwim—ika'ūm'ĕm'ūmatka wiwim.

¹¹⁻¹²Itabut osunuy Abraão Deus kay. Aypa o'e. Ce'uat puxim jetayxi mu'ukreġ pa'ore osunuy. Je'ū ojuy kuy osunuy. Sara dak yabut o'e—Abraão tayxi. I'ita ba'oreat osunuy. Inaka Abraão itabut osunuy Deus a'ō kay.

— Soat em Deus ja'ō daġ e'em — io'e jewebe ma.

Imĕnpuye itayxi o'ġu'ukreġ yabut ma'ġu. Ipotpet o'e Abraão. Ade jījā ip osodop ixē naxeġebitbit. Imuweġūn pa'ore osodop ip kasopta buxim, ka'oririt puxim tak.

¹³Jetabut cīcāap kuġ ma ip oe'ū'ū—Abraão, Isaque dak, Jacó dak.

— Ijop eipi oġūm eyipim — i mo a'ġu o'e Deus cebe ip.

Inaka ibo eipi o'jat ġu ip. Imĕnpit:

— Ijop eipi Deus je'ġūm ocenaxeġebitbit pe apĕn ixē o'e iap taġ — io'e ip jewebe ma.

Ipi o'jat ġu ip. Inaka icokcok ip osodop jetabucap kuġ.

— Powatwat acā oceju — io'e ip ibo eipi watwat pe.

Wara'at ka kaykaykay ma ip osodop.

— Eykadujukapkam acā oceju — io'e ip cebe ip. Ibo eipi bit o'jat ġu ip. ¹⁴“Eykadujukapkam acā oceju” i'e'e'ukayū jeka kudadam mabuk ip. ¹⁵Yaġuyepit ġu osodop ip kuy bima o'jĕm ip iatka kay. Yaġuyepit pima kuka juk iba'ore ġu o'e cepit am ip. ¹⁶Wara'atka kay bit ip osodop yaġuyġebu. Kuy o'jĕm ip iatka bodi ma xipat iboka. Kabi beatka kay ip osodop yaġuyġebu. Imĕneju Deus isūsūn ġu o'e cebuxim ip, “Deus ebekitkiyū oceju cekay ocetabut puye” io'e ip cebe buye. Deus o'sukamubapuk ikam ip.

¹⁷⁻¹⁸Deus kay itabut osunuy Abraão.

— Ekpon oğüm ewebe — i mo a'gu o'e Deus cebe. O'kap Abraão ipot. Isaque i ipot putet osunuy.

— Isaque ipotpoyū acā enaxegebitbiyū oxe—warara'acayū bit ka'ūma — i mo adi a'gu o'e Deus Abraão be. Inaka:

— Ekpot cuy eyaoka impik am wetabun — i mo adi a'gu o'e Deus Abraão be okupin cīcā paxi iap co am.

“Ekpot cuy eyaoka” i'e buje, Abraão kūyjobit o'e Deus a'ō kay. Isaque aoka ojuy o'e.

¹⁹ — Iba'ore gu Deus pe waram Isaque'ūm mutait am — io'e jewebe ma Abraão. Inaka Isaque o'tujupit jeduk'a be, “Eyaoka gu juy” io'e Deus puye. O'tujupit jeduk'a be ce'ūap tomukadi waram o'jetait'iat puxim.

²⁰ Deus kay itabut osunuy Isaque. Imēnpuye:

— Ġuyjom Deus xipacat je'gūm eywebe — io'e Jacó be, Esaú be dak.

²¹ Itabut osunuy Jacó dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Deus cuy xipacat je'gūm eywebe — io'e José ipotpoyū be.

— Soat podi ma ēn xipat — io'e Deus pe jektokta'ip kuḡ.

²² Itabut osunuy José dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Israel naxegebitbit jeejēm Egito eipi bewi — i mo adi a'gu o'e. — We'ūap tomukadi ojebit cuy epetujowat oka be imōḡ ām witabikūy be — i mo adi a'gu o'e jekpotpoyū be.

²³ Itabut osodop ip Deus kay Moisés ebay, ixi dak.

— Judeuyū ipotpoyū juy epeyaoka ikap'isum ma — i juk o'e Egito eipi kukukat—Faraó o'e.

Imēnpit iparara gu osodop ip ipi kukukat puxim—Faraó buxim. Kūyjobit'ūm osodop ip ixe a'ō kay Moisés ebayū. Ebapūḡ kaxi ikap'isuat munēmnmēm'uk ip osodop yaokaap puxim. O'ḡunēm ip idip cīcā cexe ip puye.

²⁴ Itabut osunuy Deus kay Moisés tak. Yaypan puje ibu'u o'e Faraó daxit'in. Je-badipyū kay pin o'e.

— “Faraó daxit'it ēn”, i'ūmḡu juy epe'e owebe, i juk adi o'e Egito eipi watwat pe.

²⁵ Ibu'u osunuy ikērēat muḡē ām jemucokcok am—pūḡ kabia dak ka'ūma. Ibu'u gu bit osunuy ipiatpi'ajo am jebadipyū eju—Deus ebekitkiyū eju. Ibu'u gu osunuy ipiatpi'ajo am Deus mucokcok am.

²⁶ — Soat tarekreḡ kuḡ pima kuka ocokcok oce—Egito eipi beat kuḡ pima — i juk o'e jeweweju ma. — Deus emunaē mucokcokap ojuy owebe ipiatpi'ajoat puje bit, ibodi ma kuka ocokcok oce — i mo adi a'gu o'e jewebe ma. — Ġuyjom Deus kūyjobicapei je'gūm owebe — i juk o'e jewebe ma.

Ibodei buap wiwim cīcā osunuy soat em ma.

²⁷ Itabut osunuy Moisés Deus kay. Imēnpuye o'jēm Egito eipi bewi. Ipi kukukat etakomaap puxim jeparara pibun gu o'jēm Egito eipi bewi. O'jēm Deus kay itabut cīcā buye. Deus cocomap puxim oekukuku ijojom gu ma'gu. ²⁸ Itabut osunuy Moisés. Imēnpuye apēn kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat o'kap iap epeta o'ḡubapuk Deus a'ōbi. Páscoa i peta butet.

— Ovelha doy juy epetoymōḡ eyduk'a esūḡtabi daḡ kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat pe eyekpot muy'ūap puxim—koapat muy'ūap puxim — i juk o'e Israel naxegebitbit pe.

²⁹ Itabut ip osodop Deus kay Israel naxegebitbit Moisés ixeyū kukukan pima. Imēnpuye iodi o'timudek ip ipipurukat taḡ. Ixe di butet “Tipakpukati” i osunuy. Egito eipi watwat pit timudek ojuy bima, soat ip oap. Oakōm ip. Ka'ūma ma o'jepoyat.

³⁰ Itabut osodop ip Deus kay Israel naxegebitbit Josué ixeyū kukukan pima. Imēnpuye Jericó ka ekorara o'jedu. Duuuuo. O'jedu 7 kabia ika koreren ceku buje ip. ³¹ Itabut osunuy Deus kay Raabe dak yapoan ma'gu osunuy. Josué ebekitkit o'guôm jeduk'a be imunēm ân yaokaap puxim. Jericó ka jom oajēm'iyāyū o'gunēm. Imēnpuye Deus pe ja'ō kay kūyjobit'ūmayū aokaat puje, Raabe o'yaoka gu ip Josué ebekitkiyū.

³² Deus kay itabut ip osodop warara'acayū dak. Inaka o'e gu owebe itabucayū muwēn âm eywebe: Gideão muwēn âm eywebe, Baraque dak, Sansão dak, Jefé dak, Davi dak, Samuel dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. ³³ Itabut cīcā osodop ip Deus kay. Imēnpuye wara'at tiwatwat eju nopağōğōm ip o'e. Ade jījā o'yaoka ip. Cūg ma oekuku ip Deus etabutpe. Imēnpuye Deus cebe iūm ojuy iap o'jat ip. Deus leão o'tüymuymūg jekay itabucat oap puxim. ³⁴ Waram pima Deus daxa yoboğat o'gupirēm jekay itabucayū aokaap puxim. O'jenapōn ip pajam jaokaap puxim. Ya'ōbaca'ūm ip osodop. Ya'ōbacaan pit o'e ip Deus a'ōbi. Ade jījā o'yaoka ip itakomaayū nopağōğōm pima. Ade ma dak o'guypōğpōğpōğ ip powatwat esorarayū. Soat kaka dağ owatwatwat ip. ³⁵ Itabut Deus kay osodop ip aoyū. Imēnpuye Deus waram ixeyū ipotpoyū'ūm'ūm o'gutait.

Warara'acayū be itakomaayū ipiat o'supī'ajojoat. Oe'ū'ū'ū ip ipiat pibun. Inaka Deus o'jomuymuy gu ip jaokaap puxim.

— Oe'ūpi gu — io'e ip. — Oceparara gu oce'ūap puxim — io'e ip.

Waram acejetait iap wiwim osodop ip. Soat em wuyetait acesop Deus xe iap wiwim osodop ip. ³⁶ Warara'acayū itabucayū o'jowaywayway ip adedeayū etabutpe. Warara'acayū o'yukxabiokaka ip ixemuğēğēbum yabi be icaat pum. Warēmtağ ma o'guômōm ip daomūnmūnap'a be. ³⁷⁻³⁸ O'yabuğbuğ ip wita'am. Ipidase o'guweka ip kede'am. Pajam tak o'yaoka ip. Tadaybot ma oekuku ip. Mēmē xee kuğ oekuku ip jedotim, cabra xee kuğ tak. Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supī'ajojoat ixeyū be. Warēmtağ cīcā juk adi ixeyū o'jukukuk ip. Kaokokat puxim osodop ip itabut'ūmayū xe. Deus xe bit soat podi ma xipat osodop ip itabucayū.

— Teyūku ikērē jījā — io'e ip itabut'ūmayū ma.

— Eyju soat podi ma xipat oxe — io'e Deus pit cebe ip.

Genapōnat puxim uk'a'ūmat tağ oekuku ip, co'a dağ tak. Jeduk'a be gu osodopdop ip—wītabikūy be acā.

³⁹ — Xipat eyju oxe eyetabut cīcā okay buye — io'e Deus soat pe ixeyū be. Inaka ijodi bima Deus cebe ip iūm ojuy iap o'jat gu ip. ⁴⁰ Deus kuyayū kay ā gu osunuy ġebum. Wuykay dak osunuy ġebum—ixeyū'ūm'ūm nomujuacayū kay dak. Soat gu o'ğūm ja'ō dağ kuyayū be. Soat pit je'ğūm ja'ō dağ jekay itabucayū be—kuyje itabucayū be—ğasū itabucayū be dak, ġuyjom itabut je'e iayū be dak. Soat je'ğūm pūğpūğ pepepe ma. Soat tağ wuymuisun je'e kuyjeayū muisunap puxim.

12 — Ocejū ma juk adi ocetabut cīcā ocesop Deus kay — i'e'em wuywebe soat ixeyū kuyjeayū. — Eyju dak eyetabun cīcā juy epesop cekay — i'e'em ip wuywebe.

Daudau'ukayū buxim wuyju. Daudau'ukat ipoxiat epereperem jewūnca i'e am. Imēnpuxim ikērēat mujurūğrūğap cuy acepere Jesus a'ō kay am. Pa'orem gu wuyju ikērēat mujurūğrūğ. Ikērēat mujurūğrūğ pima wuybu'u wuyetabut am Jesus a'ō kay. Daudau'ukat taobu'u gu jedaudauap epere am. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um gu juy ajop Jesus a'ō kay am. ² Ģebum cuy ajop Jesus kay! Ixe ma juk adi wuymutabun. Ixe dak wuybuywatwan jeenuy wuyetabucap epereap puxim.

— Korosa be ġu juy oje'ū — i'ūmġu juk o'e. — Warēmtaġ cīcā ip okuk — i juk o'e jewebe ma. — Inaka korosa be dak obu'u ġu we'ū ām — i juk o'e. — Ġuyjom ocokcok oġuy webay xe bima, ixe bikuyap taġ cuk adi ojekuk buye — i juk o'e jewebe ma. Oibu'un ġu je'ū ām korosa be warēmtaksuġ ma'ġu ip o'jukuk. Imēneju ġasū xik'i omuy Deus xe. Deus eju nuynuy soat kukukan.

³ Ġebum cuy epesop apēn cuk adi ixe Jesus ipiat o'supi'ajojo iap kay. Itakoma jījā ip osodop cekay ikērēat mujurūġrūġ'ukayū. Iboap kay juy ġebum epesop eyetabut am eybu'u'up puxim, eyetabucap epereap puxim tak. ⁴ Ikērēat muġēġē'ukayū mukorēmrm cīcā juk adi epesop. Imēnpuye juk adi ipiat o'supi'ajoat ip eywebe. Inaka eyaoka ġu buk ip. ⁵ Deus kawēnwēn eywebe apēn cebayū kawēnwēn jekpotpoyū eju iap puxim. Kawēnwēn eywebe eya'ōmucan am. Imēn ixe e'em:

Okpot, emukūyjobit am wuykukuk ipiatpi'ajoan ewebe bima, eya'ōpicūġ cuy eġuy ya'ō kay, i. Emukūyjo am ixe be emukorēm puje dak, eġuycūġ ġu juy eġuy, i. ⁶ Wuykukuk ipiatpi'ajoan jewe ikukpinayū be cūġ ma jekuap ojuy, i.

Jekpotpoyū mukorēmrm imukūyjo am ip, i.

Eyaġuyba'ūm tu iboap ekawēn kay? ⁷ Eyetaxim cuy epesop ipiat'ajojom pima. Ipiatpi'ajojom pima:

— Wuyebayat ipiatpi'ajojoan ocewebe ocemūkūyjo am cūġ ma wuyekuap ojuy — i juy epe'e eyewewebe.

Deus wuymukorēmrm pima, wuyetaybit Deus wuykuġ jekpotpoyū kukap puxim iam. Soat wuyju ipiatpi'ajojoan wuy'ipotpoyū be cūġ ma ip cekuap ojuy. ⁸ Imukorēmrm'ūm pima wuyetabi kuka ace ite ipocat iap kay.

— Ekpotat tu ite? — i kuka ace cebay be.

Deus tak ipiatpi'ajojoan soat pe jebekitkiyū be imukūyjobit am ip. Imēneju ey-mukūyjo am eywebe ipiatpi'ajojoan'ūm pima, Deus ipotpcayū ġu eyju. ⁹ Ijodi ix-eyū be wuymukorēm puje dak, ibuyxim ma wuyebayū ajukuk. Ixeyū a'ō kayap podi ma juy kūyjobin ajop wuyebayat a'ō kay—kabi beat a'ō kay, wuykay aġat a'ō kay. Ixe a'ō kay kūyjobit pima, soat em acesop cexe wuyetait. ¹⁰ Wuyebayū ma ipiatpi'ajojoan wuywebe wuymukūyjobit am. Ipiatpi'ajojoan ip wuywebe ipiatpi'ajoat pin osodop ip puye. Darem ma ip wuymukorēmrm. Deus pit ipiatpi'ajojoan wuywebe xipan wuykuġap tomuju. Ixe ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taġ wuymuisun am. Ipiatpi'ajojoan wuywebe soat taġ wuyisu jejo'i am. ¹¹ Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, wucokcok ġu wuyju—wuyġuycūġ acā. Ġuyjom pit cebay be imukorēm'ibiyū cedaġ ma jekukum, kaba'ūm tak ip warara'acayū eju.

¹² Imēneju iġuycūġayū juy epesubuywan. Jetabucap kay ibu'u'uyū juy epeya'ōmucan waram icokcok i'e am ip. ¹³ Cūġat e daġ cuy epeku warēmtaġ ma eyekuap puxim.

¹⁴ Kaba'ūm cuy epesop soat eyxeayū kuġ. Soat taġ eyisum cuy epesop. Soat taġ wuyisu'ūm pima, wuykukukat acejojo ġu. ¹⁵ Deus ibikuy xipan wuykuk am. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'up puxim Deus pe emumu'ūm pu am. Kadai icupat jexeat mui'ū'ūm. Imēnpuxim pūġ ma ey'inat jetabut am ibu'u bima, jebureyū dak kuka o'ġubu'un. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'up puxim, eyetabucap epereap puxim. ¹⁶ Jewebuywatwan cuy epesop Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap puxim, aoyū kaykayap puxim tak. Esaū ekuap puxim ġu juy epeku. Esaū kūyjobit'ūm o'e Deus a'ō kay. Jecokcokap kay acā o'e ġebum. Koapat osunuy cebay ipot. Cebay e'ū buje, soat ma kajuk o'jat jebay'ūm pubut, ixe koapat puye. Inaka:

— Pūg pratom exat'in eḡūm owebe — io'e jekitpit pe. — Ēn ma juy soat ejat wuyebay e'ū buje oxat teim — io'e jekitpit pe. — Odieḡ Deus xipan jekuk koapat kukap puxim oxat teim — io'e cebe.

¹⁷ Koapat peam tak cebayū kawēnwēn'uk osodop Deus eju kuyjeayū.

— Xipan cuy okpot ejukuk — i'e'e'uk osodop ip Deus pe.

— Owebeam tak cuy ecekawēn Deus eju — io'e Esaú jebay be. — “Xipan cuy okpot ejukuk—koapat ejukuk,” i juy ece cebe — io'e Esaú.

— Iba'ore owebe ḡasū bit — io'e cebay bit. — Ekitpit peam kuy juk iboam oce Deus pe — io'e.

Jewa'omuwarurun pa'ore o'e Esaú be cedaḡ ma jeku am. Cūḡat e daḡ jepit ojuy jījā o'e. O'tōn iḡuycūḡ puye. Inaka cepit pa'ore o'e cebe cūḡat e kay, kuy kūyjobit'ūm o'e buye.

¹⁸ Co'a jeje Deus jekawēn muwēnuwēn pima, iparara jījā osodop ip Judeuyū—kuyjeayū. Oajēm ip co'a ikibi be. Sinai'a ikibi be oajēm ip—wuyecoanpuca'ta ikibi be. Daxa isop iḡo'a akokoreren. Kabidaudau dak oeku. Kabiok tak oeku diḡ. Kabidoxixi dak oeku iḡo'a daḡ. ¹⁹ Parasuy jo'iat a'ō o'ya'ījojo ip. Deus a'ō dak o'ya'ījojo ip. Ixe a'ījojo buye, “Ecekawēn ḡu juy ocewebe” io'e kuyjeayū jeparara pibun.

²⁰ — Epeyeu ḡu juy co'a kay — io'e. — Eyōhōyū dak cuy epeḡuyuat ḡu — io'e. — Ceu pinat cuy epeyabuḡbuḡ wita'am — io'e. — Ojopi eywebe soat pe — io'e cebe ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e Deus a'ījojoayū. ²¹ Ipararuat o'jojojo Moisés.

— Ōn ma okarabakbak oce oparara pibun — io'e co'a daḡ pima.

²² Eywebe Deus jekawēn muwēn puje bit, eypararam ḡu epesop. Kuy epesot wara'at'a kay co'a kay. Siāo'a kay epesot Jerusalém ka beat'a kay. Kuy epesot Deus ka be—soat em itaicat ka be—Jerusalém ka be—kabi beatka be. Tak ḡu ip Deus ekawēn tojtōt'ukayū dopdom iḡo ka be—ade jījā ip. Imuweḡūn pa'ore wuywebe ade jījā ip puye. ²³ Kuy epesot Deus ebekitkiyū kay—koap itabucayū kay. Awerom ip dopdom Deus ka be. Icokcok cīcā ip ibutet ibararak opop kabi beatup pe buye. Kuy epesot Deus kay. Ixe apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iap ideida soat pe ipi juacayū be. Xipacat je'ḡūm cūḡayū be. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Kuy epesot cedaḡ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm piōḡbuk kay—soat taḡ o'ḡuisun'iyū'ūm'ūm piōḡbuk kay.

²⁴ Kuy epesot Jesus kay. Ixe juk kawēn iisuat o'ḡuwēn wuywebe. Ixe o'jedoyekereren wuywebeam. Apēn Abel o'jedoyekerereniap kay ḡebum pima “Eḡuweik cuy iwaḡo be yaokaap tei” i wuyju e'em Deus pe. Apēn Jesus o'jedoyekerereniap kay ḡebum pima bit, “Ḡasū bit ēn ikērēat uk'uḡ ocewebewi soat pewi” i wuyju e'em Deus pe.

²⁵ Imēneju:

— Kūyjobin ḡu ace Deus a'ō kay — i'ūmḡu juy epe'e.

Ijodi Moisés Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn kuyjeayū be. Kūyjobit'ūm ip osodop. Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajoat cebe ip. Ḡasū bit kabi bewi ma Deus jekawēn muwēnuwēn wuywebe. Kūyjobit'ūm pima kuyjeayū bodi ma kuka ipiat acesupi'ajo. ²⁶ Sinai'a jejewi cekawēn puje, ixe ja'ōbi ipi o'ḡuyxixixi. Ḡasū bit waram o'jekawēn wuywebe.

— Waram pukto ipi oḡuyxixixi — i'e'em wuywebe. — Kabi dak oḡuyxixixi — i'e'em. ²⁷ — Waram pukto — i juk adi o'e.

Imēnpuye wuyetaybit jemumuḡē ma ḡuyxixixi iam. I'uk'uk je'e ip Deus emumuḡē soat. Imuyxixixi'ūmayū acā jeedop ip jenuyap pe ma.

²⁸ Deus soat kukukan pima, wuykukukan tak jeenuy. Ixe a'ôbacaap mu'um pa'ore soat pe. Imêneju:

— Soat podi ma ên xipat — i juy ace Deus pe. — Soat podi ma ên a'ôbaca — i juy ace cebe.

Ixe bikuyap tağ cuy ajeku. Ibuyxim cuy ajukuk. Wuypararam cuy ajop ixe buxim.

²⁹ Ixe kay acâ wuyetabut—Deus kay acâ. Daxa soat mu'umap puxim ixe dak ja'o kay kûyjobit'umayû ġu'um.

13 Eybu'um ġu juy epesop ikukpin eykitpitpiyû kuk am—Cristo ebekitkiyû. ² Powatwat cuy epeġuôm eyduk'a be. Xipan cuy ip epejukuk. Pûġpûġpûġ kuy juk powatwat o'ġuôm jeduk'a be. Tûybe teyûku powatwat iân o'e ip. Imênpit Deus ekawên totojot'ukayû ma juk o'ġuôm ip—kabi watwat. ³ Ġebum cuy epesop daomûnmûnap'a beayû kay eyju dak cexe epesop iap puxim. Ġebum cuy epesop ipiat'ajojomayû kay eyju dak cexe ip epesop iap puxim.

⁴ Ibuyxim cuy ibumûnmênat ajukuk. Warara'acat ewebumûn puje juy ibuyxim cuy ip epejukuk. Eytayxi'umat eju ġu juy epeyepo—eytayxi eju acâ. Eyektop'umat eju ġu juy epeyepo—eyektop eju acâ. Deus ipiat supi'ajoat warara'acat itop eju jepopo'ukat pe warara'acat tayxi eju jupopo'ukat pe dak.

⁵ Dinheiro kay jîjâ ġu juy epesop.

— Ōn pit jeyiwat ġu—pûġ em tak ka'ûma — i'e'em Deus wuywebe. — Ōn pit jeyepere ġu—pûġ em tak ka'ûma — i'e'em wuywebe.

Imênpuye eycokcoğ cuy epesop ajo eyju ikuġiat kay. ⁶ Imênpuye wuya'ôcam cuy ajop.

— Wuykukukat wuybuywatwan soat em — i juy ace warara'acat pe ipararaayû be. — Wuypararam ġu juy ajeku — i juy ace cebe ip. — Ijodiat o'e ġu kuka wuywebe — i juy ace cebe ip.

⁷ Ġebum cuy epesop kuy bima eykukukayû'um'um kay. Deus ekawên cuk adi o'ġuwēnuwēn ip eywebe. Ġebum cuy epesop apên cûġ ma ip oekuku iap kay, apên ip jetabucap kuġ oe'û'û iap kay dak. Ixeyû'um'um puxim eyetabun cîcâ juy epe-sop. ⁸ Soat em Jesus Cristo iwaruru ġu e'em. Ibit ma. Kuy bimaap co'i ma ġasû dak omuy. Ġuyjom tak imên ma je'e. ⁹ Eybu'um ġu juy epesop kawên icēmat tağ jeku am. Iwarum eymutaybitbin'ukayû a'ô kay ġu juy epesop cûġat e daġwi eyjēmap puxim. Pûġpûġ jewaġuyġuy ip i'opi paxi sujop owebe iap kay. Ibuywatwan ġu ibo bit biġ ma itabut am ip Jesus kay. Wuyju bit cuy ġebum ajop Deus soat em xipan wuykuġ wuya'ômucanucan iap kay. Iboap kay ġebum pima, biġ ma wuyetabut acesop Jesus kay.

¹⁰⁻¹¹ Païyû wûnca ên'in i'o'o'uk osodop ip o'suēnmupikupik ip ien'in torojo'a be kapikpik'ukayû. Ġasû bit i'opi o'e cebe ip wuyju Deus pe iûmûmat'in. Pûġ kabia be bit paï yoboġat ômôm badiat'abi be—Deus tûytûyap ibuyxi jîjâat'abi be. Wûnca doy dujuômôm toy mubapuk am Deus etabun Deus pe ikêrēat ukap ojuy. Ibiat ên pit i'opi paï yoboġat pe. Ibiat ên tujowatwan ip jedopdpap etakobe imupik am. ¹² Imênpuxim Jesus o'jedoyekereren wuywebewi ikêrēat uk am. O'jedoyekereren jekay itabucayû muisun am soat tağ. Itabut'umayû juk adi warēmtağ ma ixe o'jukuk. Ixe oe'û ikaboġatka etakobe. ¹³ Ixe oibu'un ġu je'û âm korosa be warēmtağ ma'ġu ip o'jukuk. Ixe buxim wuyju dak wuybu'un ġu juy ajop ixe bikuyap tağ jeku am warēmtağ ma'ġu ip wuykuġ itabut'umayû. ¹⁴ Wuydopdpapka ijodi ġu. Ikakoro ġu ijodiatka. Ġuyjom jeedotka wiwim wuyju. ¹⁵ Imênpuye:

— Ēn soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em Deus pe.

Wūnca mupikupik'uk'ūm ma'ḡu wuyju Deus etabun. Jesus tak kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

— Ēn ma soat podi ma xipat cīcā — i wuyju e'em soat em cebe. — Ēn acā ocekukukat — i dak wuyju e'em cebe soat em.

¹⁶ Xipacat muḡēḡēap cuy epeyepere ḡu. Jewebuywatwacap tak cuy epeyepere ḡu. Imēn Deus epeḡucokcoḡ wūnca ūmūm cebe iap puxim.

¹⁷ Kūyjobin cuy epesop eykukukayū a'ō kay. Ixeyū a'ō epeya'ōxik ḡu juy. Apēn cuk adi eykuk ip iap cuy ḡuwēn ip Deus pe. Imēnpuye ibu'u ḡu ip eybuywat am. Aḡ ip eykay eyetabucap epereap puxim. Eyju ixeyū a'ō kay bima, icokcok ip jeybuywat-wan. Eyju kūyjobit'ūm pima bit, iḡuycūḡcūḡ je'e ip. Ibo bit jeybuywan ḡu.

¹⁸ Epeyepere ḡu kawēḡap Deus eju ocewebeam. Soat em oceju cedaḡ ma oceku pin Deuse tabun. Imēnpuye:

— Xipat paxi oceju Deus xe? — i'ūmḡu oceju e'em.

Ocetaybit ocebinūnpe ma oceju cūḡ ma cexe iam. ¹⁹ Biḡ ma juy epeyekawēn Deus eju ḡaxīn ma ixē be waram omuypit am eyjo am.

²⁰ Wuykukukat Jesus itabucayū kukukat yoboḡat ovelha kukuk'ukat puxim. Deus ixē Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Waram ḡuto o'jetait. Imutait puje:

— Kawēn iisuat taḡ cuy epeku ḡasū bit, okpot o'jedoyekereren eywebeam puye — i juk o'e wuywebe. — Kawēn iisuat taḡ eyeku buje, soat em oxe epesop eyetait — i juk o'e Deus wuywebe.

²¹ Deus wuyaḡuymubabibin'ukat. Ya'ōbacaap kuḡ'ūm pima, ibikuyap taḡ wuyeku ba'ore wuywebe. Imēnpuye ixē soat xipacat cuy je'ḡūm wuywebe. Ja'ōbacaap cuy je'ḡūm wuywebe ibikuyap taḡ wuyeku am soat em. Jesus Cristo a'ōbi soan cuy je'e wuywebeam jebikuyap taḡ.

— Ēn ma soat podi ma edipap kuḡ — i juy acece soat em Jesus Cristo be.

Imēn cuy acece cebe.

²² Okitpitpiyū, itedup otupmubararak eymucokcoḡaptum. Tup ade ḡu otup-mubararak. Imēnpuye eyukpiceḡēm ḡu juy epetupco. ²³ Wuykitpit Timóteo o'ḡujēm ip daomūnmūnap'a bewi iam eyetaybit pin ōn. Ḡaxīn ma okay yajēm puje, otujowat cuy oweju, eyjom oju buje.

²⁴ Oceju kato mujujum eykukukayū be—soat pe—Jesus a'ōkayayū be. Eykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe—Itália eipi watwat.

²⁵ — Bay, xipan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

TIAGO EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

1 Bekitkit, cartadup mubarararağ òn kato i'e am eywebe—Deus ebekitkiyū be—soat ka dağacat pe. Òn Tiago. Deus peam kapikpiğ òn. Wuykukukat peam tak òn kapikpiğ—Jesus Cristo beam.

²Okitpitpiyū, eycokcoğ cuy epesop ipiatpi'ajojom ma'gu eyju. ³Deus eybuyxijojom biğ ma eyetabut am cekay. Gebum cuy epesop iboap kay. Ixe kay eyetabut cîcā bima, eyetaxim epesop ipiatpi'ajo am. ⁴Ibun ipiatpi'ajom pima dak cuy eyetaxim epesop. Eyetaxi bima cūğ ma epesop Deus xe. Ikērēat kuğ ğu dak epesop cexe. Soat kukat puxim epesop cexe. ⁵Cūğ ma eyeku am cexe iam eyetaybi'um pima, eymutaybinap cuy epejoojuy Deus xewi. Ixe jeymutaybin. Ixe ibu'u ğu wuymutaybit am. Tacup ğu ixe. Soat em wuyemumuojuy ūmūm wuywebe. ⁶“Omutaybin cuy ece” i'e buje, eyetabun cuy epesop Deus kay.

— Wemumuojuy je'ğūm xe'e owebe? — i'ūmğu juy epe'e cebe.

“Wemumuojuy je'ğūm xe'e owebe?” i'e'e'ukat tipodoyat puxim—soat tağ kabido timupodoypodoyiap puxim, itabutbūt puye. ⁷⁻⁸Wara'at tağtağtağ ma tipodoyat e'em. Imēnpuxim wara'at tağtağtağ ma ip jewağuyğuy itabutbūcayū. Warara'acat ixeyū ağuy mubabi'um'um. Soat em jewağuy muwarururun ip— “Wuykukukat wemumuojuy je'ğūm xe'e owebe?” i'e'e'ukayū—itabutbūcayū. Itabut cîcā ğu ip—itabut'um'um ma. Imēnpuye jemumuojuy je'jat ğu ip Deus xewi.

⁹⁻¹¹Itabucat ibubut kuğ'um pima, icokcok cuy jeenuy ade ibubut kukat co'i Deus xe buye. Ğuyjom Deus wara'at je'ğūm cebe ibubun. Ibubut adeat pit dao ma i'um kadai'ip e'ūap co'i. Kaxi cēm cēm. Kaxiepi bima jeditedudum kaxie pibun. Dit at'an. Titip ğu e'em. Imēnpuxim ibubut adeat je'ū wara'at pu ojuy kapikpiğ cîcā bima. Imēneju itabucat ibubut ade bima, icokcok cuy jeenuy ka'uma kukat co'i Deus xe buye.

¹²Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima wuycokcoğ acesop—Jesus kay wuyetabucap epere'um pima dak. Wuybuyxijo epere buje:

— Soat em eyetait epesop oxe ma — i je'e Deus wuywebe.

Imēn Deus e'em soat pe—ikukpin jekukayū be—jekay itabucayū be. Imēneju wuy-cokcok wuyju e'em, ipiatpi'ajojom ma'gu wuyju. ¹³Deus ikērēat muğēğēan ğu wuywebe. Imēnpuye:

— Deus ikērēat muğēğēan owebe — i'ūmğu juy epe'e.

Warara'acayū ikērēat muğēğēan wuywebe. Deus pit ka'uma. ¹⁴Wuyju ma wuybikuy ikērēat muğē ām. Wuyukpiwatpin ma wuyju ikērēat mujurūğrūğ, ikērēat muğē pin puye. Imēn wuyju jewemuğuykukukum ikērēat muğē ām. ¹⁵Wuyju ikērēat muğē pin wuybikuy ikērēat muğē ām puye. Soat em wuyju ikērēat mujurūğrūğ. Ikērēat mujurūğrūğxian acesop. Ikērēat mujurūğrūğxian pima bit, “Soat em wūy ma juy epesop owi eye'ū buje” i'e'em Deus wuywebe.

¹⁶Okitpitpiyū, eykukpin cîcā oxe. Jewemuğuykukukum ğu juy epesop. ¹⁷Wuyebay kaxiaat o'ğubapuk, kaxiepiat tak. Kasopta dak o'tamubapuk. Kaxiepiat jewarururun, kaxiaat tak: Deus pit jewarururun ğu. Soat em ma ixe xipacat ūmūm wuywebe. Cemumuūm ikērēat kuğ ğu. Xipat soat tağ. Soat wuyju ikuğiat ixe emumubapukpuk ma. Soat em ma xipan wuykuğ. Xipat'umat ğu iūmūm wuywebe—xipacat

acā. ¹⁸ Jekpiwatpin ma ixe wuynaē jebekitkiyūm kawēn icēmat kay wuyetabun puje. Ixe juk wuynaē warara'acat kukap podi ma wuykukam xipan.

¹⁹ Okitpitpiyū, dao ġu juy epeyekawēn. Dao ġu dak cuy eyetakomān. Dao ma bit cuy epekūyjo. Ġebum cuy epesop iboap kay. ²⁰ Wuyetakoma bima cūġ ġu wuyju jekukum—Deus bikuyap taġ ġu dak. Imēnpuye eyetakomān ġu juy epesop. ²¹ Imēneju ikērēat muġēġēap cuy epeyepere. Warēmtaġ eyekuap tak cuy epeyepere. Yoboġan pin ġu juy epesop. Deus bikuyap taġ cuy epeku. Ixe wuymukūyjojom jekawēn. Imēnpuye eyetabun cuy epesop cekawēn kay. Ixe wuydaxijojom jekawēn kay wuyetabut pima.

²² Ixe ekawēn cocomat ġu juy epesop. Cekawēn taġ cuy epeku. Ya'ijojom acā bima bit eyju jewemuġuykukukum. ²³ Pūġpūġpūġ Deus ekawēn cocom ā. Inaka cekawēn taġ ġu ip jekukum. Ixeyū waroa kukat puxim. ²⁴ Dao ma ip jewejojom waroa be. Jewejo buje waroa muxipanpan ip. Akiju ip cēmcēm. Dao ma ip yaġuyba'ūm'ūm jedopa kay. Imēnpuxim Deus ekawēn coco'ukayū'in. Dao ma ip cekawēn cocom. Cekawēn co'isum pit yaġuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay. Cekawēn taġ ġu dak jekukum ixeyū ma. ²⁵ Warara'acayū bit daodaodao ġu Deus ekawēn cocom. Jewaġuyġuy ip dopdom cekawēn kay. Yaġuyba'ūm'ūm ġu ip cekawēn co'isum. Soat kabia cekawēn cocom ip. Kūyjobit cīcā ip cekawēn kay. Ixe ekawēn cedaġ ma wuymutaybitbin. Soat taġ xipat ixe ekawēn. Wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat muġēap puxim. Deus ixeyū ġucokoġ soat taġ ja'ō daġ ip jekukum puye.

²⁶ Kawēnkērēat epere'ūm pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Deus kay” i. Kawēnkērēat epere'ūm pima, jewemuġuykukukum wuyju. ²⁷ Deus wuyebay. Ixe wuymutaybitbin apēn itabucat cuy jeku iam. Deus kay wuyetabut pima, cebay'ūmat asubuywan. Itop'ūm e'ūibit tak asubuywan—mudiuat. Itabut'ūmat puxim ġu juy ajeku. Ikērēat tak cuy aġujurūġ ġu—pūġ em tak ka'ūma. Wuyaġuyisum cuy ajeku. Imēn jekukum pima, cūġ ma wuyju jekukum Deus xe. Imēn jekukum pima:

— Icēmān eyetabut okay — i'e'em Deus wuywebe.

2 Okitpitpiyū, iwarum ġu juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. Eyetabut wuykukukat kay—Jesus Cristo kay. Ka'ūma ma ixe jo'iat jedipap kuġat. Imēneju pūġ pe ma juy soat epejukuk—totidipat, totiokokat tak. ² Ibutut adeat aco'i jajēm eykay eyju awerom pima. Cekaxima idipat kuġ ip. Pūmūn kuġ ip—teiboġat kuġ. Ibutut'ūmat tak aco'i jajēm. Cekamixa teiboġ ġu—idip ġu. ³ Xipan aco'i epejukuk ibutut adeat. Xipan ġu bit aco'i ibutut'ūmat epejukuk.

— Xik'i juy abik ya'ōbuyxiat tūyap pe — i aco'i epe'e ibutut adeat pe.

— Cūġ'i juy eġuy — i aco'i epe'e ibutut'ūmat pe. — Xik'i abik ipi ju ma — i aco'i epe'e cebe.

⁴ Imēn ey'e buje iwarum ma eyju ip ikuġ. Iwarum ip ikuġ pima, cūġ ġu Deus xe.

— Teku ikērēat kuġ Deus xe — i eyju e'em cekamixa jojoap tomuju ma.

Imēn xipat ġu Deus xe.

⁵ Okitpitpiyū, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Ibutut'ūmayū o'taē Deus itabut am Jesus kay. Itabut cīcā ip cekay. Imēnpuye ixeyū o'taē soat em top am ip jexe, ixe soat kukukan pima.

— Okayayū acā jeedop oxe ōn soat kukukan pima — i juk adi o'e Deus kuyje. Imēn Deus ma ibutut'ūmayū o'taē top am ip jexe. ⁶ Eyju bit imubuyxi'ūm'ūm ip. Ibutut'ūmayū ġu ey mudadaybotbon—ibutut adeayū acā. Ixeyū ma ey mukurururūġ ibimāmāmāyū ekawēn coco'ukat topabe ixeyū ipiat'ajoan eywebe.

⁷ — Ka'ümġu Jesus co'iat xipacat — i wuyju e'em.

— Jesus ebekitkiyū eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Ibubut adeayū bit Jesus muymuy.

⁸ — Xipan cuy eyxeat epejukuk xipan eyewekukap puxim — i juk o'e wuykukukat. Imēn e'em Deus ekawēntup. Soat em iboap ekawēn taġ jekukum pima, xipan eyju jekukum. Soat ka kukukayū kukukat a'ō daġ eyju jekukum. ⁹ Cekamixa jojoap to-muju iwarum ijodiacat kuġ pima bit, ikērēat kuġ eyju Deus xe. Iwarum ip ikuġ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawēn taġ ġu eyju jekukum. ¹⁰ Ade opop Deus pe wuyawēwēap ekawēn. Pūġ ekawēn mupubun puje, wuyukpiwat ma kuka ace Deus xe soat ekawēn mupubutbun'ukat puxim. ¹¹ “Warara'acat tayxi kaykay ġu juy epe-sop” io'e iat “Warara'acat epeyaoka ġu juy” i dak o'e. Wara'acat aoka buje yukpi-wat ma je'e Deus xe warara'acat tayxi eju cepo'ibit ġu ma'ġu. Ixe ikērēat kuġ Deus xe, pūġ ekawēn mupubun puje. ¹² Deus ekawēn taġ cuy ajeku. Ixe ekawēn taġ wuyeku buje, Deus wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat muġēap puxim. Soat em wuya'ōmucanucan “Eyju ikērēat kuġ oxo” i'eap puxim wuywebe. Imēnpuye eyekawēntim cuy epeku. Xipan cuy epe-sop. ¹³ Warara'acat kay wuyetabotaidabot-bot'ūm pima, Deus tak itabotaidabotbot ġu je'e wuykay. Cekay ip wuyetabotaidabot-bot pima bit, “Eyju ikērēat kuġ oxo,” i'ümġu Deus je'e wuywebe— “Wetabotaidabot-bot eykay,” i acā.

¹⁴ Okitpitpiyū, “Ocetabut Jesus kay” i'eap tomuju acā ġu Deus wuydaxijojom. Itabut'ūmat ekukuap co'i wuyju jekukum pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Je-sus kay” i. ¹⁵ Toti'ūm pima, ixaxet'ūm pima dak, apēn xe'e kuka wuykitpitpiyū ajukuk? Cesaysey'ūm pima, ixaxet'ūm pima dak, apēn xe'e kuka wuyixītyū ajukuk? ¹⁶ Say'ūm'ūm pima, doti'ūm'ūm pima dak, te'e ma kuka ace cebe ip:

— Deus cuy xipan jeykuk — i. — Xipan cuy eyesaysum epeku — i dak. — Xipan cuy epeyekōn — i dak.

¹⁷ Xipan'ūm warara'acat kuġ pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Jesus kay” i—jewexe wuyetabut Deus kay.

¹⁸ Warara'acat aco'i e'em wuywebe: — Ĕn ma etabut — i. — On pit xipan warara'acat kuġ — i.

Ōn pit e'em eywebe:

— Warara'acat itaybit ġu wuyetabut Jesus kay iam, wuyju xipan warara'acat kuġ'ūm pima bit — i. — Itaybit je'e ip wuyetabut cekay iam wuyju xipan warara'acat kuġ pima — i ōn e'em eywebe.

¹⁹ Eyetabut pūġ ma Deus kake iap kay. Imēn xipat cīcā. Ibiōġbuk kērēayū dak itabut pūġ ma Deus kake iap kay. Imēnpuye ip ikarabakbak jeparara pibun.

²⁰ Eyaġuyba'arēm cīcā. Te'e ma wuyju e'em: — Ocetabut Jesus kay — i, xipan warara'acat kuġ'ūm pima. Iboap iba'arēm aco'i eyxe. Imēnpuye Abraão oġuwēn eywebe eymukūyjo am. ²¹ Ixe Abraão jekpot o'jomōġ yawajeat'a jeje—wita'a jeje. Isaque o'jomōġ. Daxa jeje o'jomōġ Deus etabutpe yaoka am.

— Abraão cūġ ma oxo — i juk adi o'e Deus Abraão ekūyjobicap co buje.

²² Apēn cuk adi itabut osunuy iap taġ oeku. Biġ ma Deus kay itabucap yoboġ o'e jetabucap taġ oeku buye. ²³ Deus ekawēntup e'em: Abraão itabut osunuy Deus kay, i. Imēnpuye:

— Cūġ ma ĩn oxo — io'e Deus cebe, i.

Jekpot aoka ojuy bima itabut osunuy Deus ekawēn kay. Imēnpuye:

— Abraão obure — i juk adi o'e Deus.

²⁴ — Ēn cūḡ ma oxē — i'e'em Deus wuywebe wuyetabut puje acā ḡu.

Wuyetabucap taḡ wuyeku buje bit: — Cūḡ ma ěn oxē — i'e'em wuywebe.

²⁵ Imēnpuxim Raabe jetabucap taḡ oeku kuyje yapoan ma'ḡu. Ixe Raabe Josué emumujuyū o'ḡunēm jeduk'a be. Ġuyjom ip o'ḡuju wara'at e daḡ yaokaap puxim. Imēnpuye:

— Cūḡ ma ěn oxē — io'e Deus Raabe be.

²⁶ Wuybiōḡbukbek'ūm pima, te'e ma kuka wuyjebit kuḡ ace. Ace'ū kuka. Imēnpuxim wuyetabucap taḡ jekukum'ūm pima, te'e ma kuka ace: — Ocetabut Jesus kay — i.

3 Okitpitpiyū, warēmtaḡ ma wuyju jekukum pima, xipat ḡu Deus xe. Itabucayū mutaybitbin'ukat warēmtaḡ ma jekukum pima bit, ibodi ma xipat ḡu cexe. Imēneju ade ḡu juy ey'in itabucayū mutaybitbin'ukan je'e. ² Soat wuyju imudopatpan soat kabia. Soat em wuyekawēntip pima bit kuka ikērēat kuḡ ḡu ajop Deus xe. Ka'ūma em wuyekawēnkērē bima wuya'ōbaca kuka ajop ikērēat mujurūḡap puxim. ³ Cavarō biḡe asubiḡemuōm wuyōhō bi be ixeyū be kūyjobit am wuya'ō kay. Wuyju pinap taḡ cucum ip, ibiḡe yopīt ma'ḡu. ⁴ Imēnpuxim kobexixi yoboḡ cīcāat. Imu'abicūḡcūḡap'ip pit yopīt ma. Kabidoxixi kobexixi mujujum. Imēnpit iboap'im acā kobexixi mu'abicūḡcūḡ wuyju pinap taḡ, yopīt ma'ḡu. ⁵ Imēnpuxim wuykō dak ikōīt ma. Inaka wuykōm ma soat em xipan jewemuwēnuwēn wuyju.

Daxae iēīt ma. Inaka yopmupik put yop'ade. Wūy jījā imupikupiḡ yopīt ma'ḡu o'jesop. ⁶ Wuykō ikōīt ma. Inaka wuykōm ma wuyju ikērēat mubapukpuḡ soat em. Wuyekawēnkērē bima, wuyaḡuymukērērērēn apēn daxae yopmukērērēnap puxim. Bekin pin ma wuyekawēnkērē. Aypan pima bin ma dak wuyekawēnkērē. Daxa boḡ taḡwiat e buxim wuykō. ⁷ Wuykō muwaḡōn pa'ore wuywebe wuyekawēnkērēap puxim. Awaydip taḡat'it'it imuwaḡōn put wuywebe. Wasū dak imuwaḡōn put wuywebe, ka'oririt taḡ wururuḡ'ukat tak. Axima dak ibu but wuywebe wuyōhōm. ⁸ Wuykō bit imuwaḡōn pa'ore wuywebe. Wuykō xipat ḡu. Wuyekawēnkērēap cepere ba'ore wuywebe. Wuybu'u bima dak acede ma. Wuyekawēnkērēap xipat ḡu puybu nūydi buxim. ⁹ Wuykōm: — Ēn xipat cīcā — i wuyju e'em wuykukukat pe—wuyebay be—kabi beat pe. Wuykōm: — Wūy ma juy eḡuy Deus wi ipiat'ajojom — i wuyju e'em warara'acat pe—jebuxim Deus emumuḡē be. ¹⁰⁻¹² Xepxepi ḡu diajēmjēm idi'a bewi—pūḡti acā. Tikōjōjēkati diajēmjēm pima, tikuati ḡu kuka o'tiajēm. Wuykō bit idi'a buxim ḡu. Okitpitpiyū, murusu'ip taḡwi asāo'a bubum ḡu wuyju. Ġudup'ip taḡwi keḡebiit'a bubum ḡu dak. Tikuati atibu ḡu tiyuati bewi. “Ēn xipat cīcā” i'e'eap cēm-cēm wuybi bewi. “Wūy ma juy eḡuy Deus wi ipiat'ajojom” i'e'eap tak cēm-cēm wuybi bewi. Okitpitpiyū, imēn xipat ḡu jījā.

¹³ Okitpitpiyū, xipacat cuy aḡujurūḡ. Cūḡ ma juy ajeku warara'acat etabutpe. Yoboḡan pin ḡu juy ajeku. Wuyju cedaḡ jekukum pima, warara'acat je'e “Teyūku itaybit cīcā” i. ¹⁴ Wuya'ōtarek pima, te'e ma kuka ace “Ocetaybit cīcā” i, yoboḡan pin pima dak, jewekay acā ḡebum pima dak, wuyetabutkarey warara'acat kay bima dak.

— Dapxi ěn — i'ūmḡu juy ace icēmān e'e'ukat pe.

¹⁵ Wuyetabutkarey warara'acat kay bima, jewekay acā ḡebum pima dak, Deus pe wuymutaybitbinap taḡ ḡu wuyju jekukum—Deus kay'umat pe wuymutaybitbinap taḡ acā. Imēn jekukum pima awaydip taḡ omuyku iat puxim wuyju—ibiōḡbuk

kērēayū kukukat pe wuymutaybitbinap tağ acā. ¹⁶ Wuyetabutkarey bima, jewekay acā ġebum pima dak, soat pabin ma dak kuka ikērēat ağujurūğrūğ, jewewa'ōxikxiğ tak kuka ajop. ¹⁷ Deus pe wuymutaybitbinap tağ jekukum pima bit, ikērēat aceğujurūğ ġu. Wuyağuyisum cuy ajeku. Kaba'ūm acesop wuyewewēju; wuya'ōpuruğ ġu dak warara'acat ajukuk; wuymucokcokap kay acā ġu ġebum acesop—warara'acat mucokcokap kay dak; warara'acat kay wuyetabotaidabotbon tak ajop; xipacat tak aceğujurūğ; jewexe xipacat kuğ ġu ajop warara'acat muğuykuku ojuy. ¹⁸ Itakomaat mudinudin'ukat kadai daidada'ukat puxim. Taidada'ukat kadai daidadam jeku be ġuyjom kake i'e am jexan. Imēnpuxim itakomaat mudinudin'ukat itakomaayū mudinudin ixeyū be i'e am cūğayūm Deus xe.

4 Apēnpuye eyju jewewa'ōxikxiğ? Soat eyju ikērēat kay. Soat em ikērēat kay ġebum eyju. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiğ, jewewa'ōdawutwun tak. ² Eybubut ade pin. Ikuğ ġu bit. Imēnpuye eyju warara'acat aoka pin ibubut pu ojuy. Eyetabikuku jījā warara'acat pubut kay. Imēnpit epejat ġu. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiğ, jewewa'ōdawutwun tak. Eyemukaypinput kuğ ġu eyju, Deus xewi iojuyjuy'ūm puye. ³ Deus xewi iojuy buje dak, epejat ġu ikērēat muğē ām epejoojuy buye. Eyju iojuyjuy Deus ekukuap tağ ġu jeku am—eyekupinap tağ acā. Eyetabikukuap tomuju ma eyju iojuyjuy Deus xewi. ⁴ Deus cuk epeyepere apēn ayacat jektap o'jepere wara'acat eju jepo am iat puxim. Deus kay'ūmat purem pima, Deus kay wuyetakomām tak ajop. Eyetaybit ġu aco'i iboam. Deus kay'ūmat purem pin pima, Deus kay ġu dak epesop. ⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus jebiōğbuk o'ğūōm wuywebe, i. Wuykukpin cīcā cexe, i. Ibikuy jījā wuywebe kūyjobit am jebiōğbuk a'ō kay, i. Wuyju kūyjobit'ūm pima, Deus itabutkarey wuykay, i.

Te'e ma aco'i eyxe bit iboap ekawēn ibararak. ⁶ Warara'acat podi ma Deus pit wuybuywatwan. Imēnpuye Deus ekawēntup e'em:

“Soat podi ma wa'ōbuyxi” i'e'e'ukat kay ġu Deus, i. “Obuywan cuy ece wa'ōbaca'ūm puye” i'e'e'ukat puywatwan pit, i.

⁷ Imēneju kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay.

— A'ō kay bit oceju kūyjobit ġu — i juy epe'e Satanás pe—ibiōğbuk kērēayū kukukat pe.

Imēn i'e buje, jenapōn eyxewi. ⁸ Deus kay juy epesop. Eyju ixe kay bima, ixe dak eykay je'e. Epeyewemuisun cuy Deus etabutpe. Ikērēat muğēğēap cuy epeyepere cūğ ma eyeku am. Eyekawēnkērēap tak cuy epeyepere soat em ma eyetabut am Deus kay. ⁹ Eyju ikērēat kuğ—ade. Imēnpuye eyğuycūğcūğ cuy epesop. Epetōtōn cuy. Eybidewayap cuy epeyepere wa am. Eycokcokap tak cuy epeyepere eyğuycūğ ey'e am. ¹⁰ “Bay, obuywan cuy ece, wa'ōbaca'ūm puye” i ey'e buje, Deus jeybuywan. Jeymuisun tak.

¹¹ Okitpitpiyū, epeyewemuymuy ġu juy. Eykitpit muymuy bima, wuyawēwēap ekawēn mupubutbun tak eyju. “Okitpit ikērēat kuğ Deus xe” i'e buje, “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i dak eyju e'em. “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i'e buje, iboap ekawēn tağ ġu eyju jekukum—iboap ekawēn mupubutbun acā. ¹² Deus ekawēn acā cūğ ma wuyawēwēm. Ixe be acā wuydaxijo but. Ixe be acā wuymu'ūm put. Imēneju:

— Teku ikērēat kuğ Deus xe — i'ūmğū juy ace.

Deus acā itaybit abuyū ikērēat kuğ iam—wuyju bit ka'ūma.

¹³Okitpitpiyū, eya'ōpicūgēcūg puk wekawēn kay. Te'e ma eyju kawēnwēn eyeweweju.

— Ġasū, kuyaje aco'i aceju wara'atka kay — i aco'i eyju e'em eyewewebe. — Ihibun iboka be acesop tarekrek teidadam — i aco'i eyju e'em. — Ade jījā acejat wuyedinheirom — i aco'i eyju e'em.

Imēn te'e ma eyju kawēnwēn eyeweweju. ¹⁴Wuyetaybit ġu xipat tu je'bapuk wuy-webe kuyaje iam, xipat ġu xe'e je'bapuk wuywebe iam. Wuyetaybit ġu puġūn ace'ū iam. Kabidiġ puxim wuyju. Tiġ'ajēm'isum dao ma diġ'ūm'ūm. Dao ma diġwatwan. Kabidiġwacap puxim wuyju dak. Dao ma ace'ū. ¹⁵Imēneju:

— Deus ibikuy bima acā iboam ace'e kuyaje — i juy epe'e eyewewebe. — Deus ibikuy bima acā, kuyaje buk wuyekapikap kuġ acesop — i juy epe'e eyewewebe.

¹⁶— Kuyaje juy iboka be acesop wuyekapikap kuġ — i te'e ma eyju bit e'em.

Yoboġan pin eyju. Te'en ma eyju xipan jewemuwēnuwēn. Xipat ġu iboap. ¹⁷Xipacat mujurūg ām wuyetaybit pima, ikērēat kuġ acesop imujurūg'ūm pima.

5 Ibubut adeayū, eya'ōpicūgēcūg cuy epesop wa'ō kay. Ġasū eybubut ade. Ġuyjom pit ka'ūma kuġ epesop. Ipiatpi'ajojom ā epesop. Imēnpuye epeyewāwā juy. Wawa juy epesop. ²Eybubut oioroġ—teiboġat. Ixiwa'abīit eydoti o'jo'o'o—idip cīcāat. ³Yoptite opop kuy soat taġ eyedinheiro daġ—isurūġat taġ. Eyeouro daġ tak yoptite opop. Te'e ma eyju ikuġ. Yoptiteat cocom pima warara'acat je'e:

— Tacup ma poro teku osunuy — i. — Teku jebubut o'ġuwaje jemucokcok am acā — i je'e ip. — Ajo xe'e o'ġūm tadaybotbocayū be? Ka'ūma ma — i je'e ip.

Daxa be wuymupikupikap puxim ipiat epesupi'ajojo. Eybubut muwajeje'uk epesop. Ġasū bit Deus je'e eywebe:

— Ikērēat kuġ eyju oxo — i.

⁴Teidada'uk ġu epesop eykat pe kapikpik'ukayū be cekapikapte ip. Eya'ōpicūgēcūg cuy epesop. Deus pe jemāmāmām ip eywebe kapikpik'ukayū jekapikapte kuġ'ūm puye. Imēnpuye eymuymuy ip Deus pe. Deus ixeyū emāmāap cocom.

— Ocekariwa ocemudadaybotbon cīcā — i'e'em ip Deus pe. — Ipiat cuy esupi'ajoat ocekariwa be teidadam'ūm puye — i'e'em ip cebe—Deus pe.

Ixe Deus soat podi ma ya'ōbacaat. ⁵Ijodi bima eybubut ade juk adi epesop. Eycokcoġ cuk adi epesop soat kuġ puye eybubut kuġ. Eybeġbeġ cuk adi epesop ikuat o'o am. Ġasū bit Deus jeymuju ipiat'ajojoap kay.

⁶— Ikērēat kuġ eyju Deus xe — i napa ma juk adi epe'e'e ikērēat kuġ'ūmat pe. Ikērēat kuġ'ūmayū aokaka'uk epesop. Ceweikek ġu ip osodop.

— Deus pit ipiat supi'ajojoat eywebe — i ōn e'em jebubut kay itabucayū be.

⁷Imēneju eyukpiceġēm ġu juy epesop wuykukukat Jesus ajēmap wiwi am, okitpitpiyū. Ixe ajēmap wiwim cuy epesop apēn kat iwat jekat peat'a wiwim iat puxim. Kat iwat muba'at ajēmap wiwim. Muba'at ajēmjēm taida buje. Jekat'a op puje waram ajēmjēm. Yukpiceġē ġu kat iwat muba'at ajēmap wiwi am. ⁸Ixe buxim eyju dak eyukpiceġēm ġu juy epesop wuykukukat Jesus ajēmap wiwi am. Epejowiwi juy. Ġaxīn ma jajēm. Imēneju eycokcoġ cuy epesop ixe wiwi am.

⁹Okitpitpiyū, jemāmāmām ġu juy epesop eyeweweju Deus pe “Ikērēat kuġ eyju oxo” i'eap puxim eywebe. Ġaxīn ma ixe jajēm. Ixe acā itaybit abuyū ikērēat kuġ iam. Wuyju bit ka'ūma. ¹⁰Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm kay—kuyjeayū'ūm'ūm kay. Wuykukukat a'ōbi

imuwēnuwēn ip oekuku. Itaxi osodop ip ipiatpi'ajo am. Deus kay jetabucap o'jepere ġu ip ipiatpi'ajojom ma'ġu ip. Ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim cuy epekukuku.

¹¹ — Icokcok cīcā ip osodop ipiat kay itaxiayū'ūm'ūm — i wuyju e'em.

Ġebum cuy epesop iboap kay. Jó itaxi osunuy ipiatpi'ajojo am. Deus kay jetabucap o'jepere ġu ipiatpi'ajojom ma'ġu. Eyetaybit wuykukukat cuk adi ixe o'jukukuk xipan. Soat ibubut oi'ūm. Inaka Deus wara'at o'ġūm cebe oi'ūmiat tieġ. Wuykukukat itabotaidabotbot cīcā wuykay. Ixe xipan wuykuġ wuykukpin cīcā cexe buye.

¹² Okitpitpiyū, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. “Wa'ō daġ oce” i'e'em pima, “Deus etabutpe icēmān ōn e'em” i'ūmġu juy epe'e.

— Kabi beat etabutpe icēmān ōn e'em — i'ūmġu dak cuy epe'e. — Ipi o'ġuġēiat etabutpe icēmān ōn e'em — i'ūmġu dak cuy epe'e.

— Oce ġu juy — i juy epe'e'e em'ūm pima. — Oce juy — i bit cuy epe'e'e em pima. Icēmān acā juy epeyekawēn eyewewēju. Eya'ō daġ cuy epe'e'e soat em. Imēn e'em pima, Deus ipiat supi'ajoat ġu eywebe.

¹³ Wuyju ipiatpi'ajojom pima, Deus eju juy acekawēn. Wuycokcok pima dak cuy acebibododon cebe “Soat podi ma ēn xipan ocekuġ” i'e am cebe. ¹⁴ Wuyewātaxipipi bima itabucayū kukukayū juy atakoy yajēm ām wuydukā be. Iwātaxipiat mu'adaap joojuy ip Deus xewi. Ixepti juy timōġ ip iwātaxipiat a be Deus pe imu'ada am.

— Wuykukukat Jesus a'ōbi oceju timōġmōġ a be — i juy je'e ip cebe—iwātaxipiat pe.

¹⁵ Imēn iojuy buje, Deus iwātaxipiat ġu'ada wuykukukat Jesus kay itabut ip puye. Wuykukukat Jesus iwātaxipiat ġu'ada. Apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ iap ju'uk cebewi—soat ju'uk. ¹⁶ Imēneju apēn cuk adi ikērēat aġujurūġrūġ iap cuy aġuwēn wuyewewebe. Wuyewebeam cuy acekawēn Deus eju ixe be wuymu'adam. Deus ja'ōbacaap ġubapuk wuywebe wuyju iboap ojuyjuy cexewi bima, ixe bikuyap taġ wuyju jekukum pima dak. ¹⁷ Wuybuxim Elias tak ijodian osunuy—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukut kuyjeat. Ixe o'jekawēn Deus eju.

— Muba'at cuy eġudot ġu ocejay — io'e Deus pe.

Muba'at oajēm ġu Deus ixe ekawēn o'ya'ijojo buye. Ibun cīcā muba'at'ūmap. Muba'at ajēmjem ġu oeku ebapūġ koato. 6 kaxi dak ka'ū ġu. ¹⁸ O'jekawēn ma'ġuto Deus eju Elias.

— Muba'at cuy waram eġudot ocejay — io'e cebe.

Waram ġuto kabi beat muba'at o'ġudot. Kadai waram o'yaypan. Elias puxim wuyju dak cuy wuyemuojuyjuy ajowiwi Deus xewi.

¹⁹ Okitpitpiyū, pūġ'in ey'in kawēn icēmat kayap epere buje juy ixe epeyawē waram ġuto kūyjobit am kawēn icēmat kay. ²⁰ Ikērēat mujurūġrūġ'ukat cuy epeġuyypit cedaġ ġuiat e daġwi. Imuyypit puje, Deus idaxijo. Iġuju ġu ipiat'ajojoap kay. Ikērēat ju'uk cebewi. Ade jījā ju'uk cebewi. Ġebum cuy epesop iboap kay.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP—KOAPATUP

1 Õn Pedro. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe onaē owebe Deus a'òbi kawèn idipat muwèn àm soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum. Eyipi be ġu eyju dopdom. Soat eipi dağ eyju jepōğpōğpōğ—Ponto eipi dağ, Galácia eipi dağ tak, Capadócia eipi dağ tak, Ásia eipi dağ tak, Bitínia eipi dağ tak. ²Deus wuyebayat. Ixe juk eynaē soat tağ eyisu eydop am.

— Teyūku webekitkiyūm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'ò kay kūyjobin jeedop ip—Jesus Cristo a'ò kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiōğbuk ixeyū ġuisun soat tağ, okpot o'jedoyekeren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk—soat ka dağ cepōğpōğ'ibiyū — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū aḡumubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe.

³— Ēn soat podi ma xipat — i juy ace Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

Ixe Deus waram ġuto Jesus Cristo o'ġutait ce'ūap tomukadi. Ixe ja'òbacaap o'ġuōm wuywebe wuyaḡuyisum jeku am, ixe itabotaidabotbot cīcā wuykay buye. Imēneju soat em ixe xe wuyetait acesop iap wiwim cīcā wuyju, Deus ja'ò dağ e'em soat em puye. ⁴Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iūm àm. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuūm pit cekērēn pa'ore ma. Iokoğ ġu ma dak. Ierep ġu dak. Iboap ma acejat. Imēneju iboap cuy ajowiwi jījā. ⁵Eywebe iūmap kuy ixipan opop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em aḡ eykay. Ixe dak ja'òbacaap muōmōm eywebe. Ġuyjom Deus apēn ixe wuydaxijojom soat em jexe wuydop am iap ġubapuk soat ipi juayū be. Iboap wiwim cīcā eyju.

⁶Iboap kay juy ġebum epesop eycokcok am. Imēnpit ijodi bima darem ma eyḡuy-cūğ epesop ipiatpi'ajojom puye. Soat tağwi xipat'ūmat jebapukpuğ eywebe. ⁷Ouro kay jījā wuyju. Wuyetabut cīcā Jesus kay bima bit, ouro kaypinap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mudaxipxim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat ġu ouro ma iam. Ouro buyxijoap puxim Deus ipiatpi'ajojoan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'ūm put wuywebe. Eybu'u'ūm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ḡu eyju, eyetabucap imu'ūm pa'ore je'e. Eybu'u'ūm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imēn je'e eywebe Jesus Cristo muajēm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'òbuyxi epesop. ⁸Ixe Jesus Cristo juk adi epejojojo ġu. Inaka ixe ikukpin cīcā eyxe. Ġasū dak ixe jojom ġu eyju. Inaka eyetabut cīcā cekay. Imēneju eycokcok cīcā ma. Kabi becat cokcokap co'i eyju dak eycokcok. Eycokcokap imuwēn pa'ore eywebe yoboğ cīcā eycokcokap puye. ⁹Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imēnpuye Deus cuk eydaxijo. Ġasū eycokcok cīcā eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyū bit pūğ em tak je'pere ġu ma.

¹⁰Ġebum cīcā osodop ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū apēn Deus ipi juacat idaxijo iap kay—kuyjeayū. Itaybit pin cīcā osodop ip iboam.

— Apēn xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayū idaxijo — i'e'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹Cristo biōğbuk osunuy cebe ip—jewemuwēnuwēn ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaē juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'òbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip.

Iboap ekawën co buje:

— Abu muwënuwën xe'e Cristo biôgbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puğün xe'e imëğap je'bapuk? — io'e ip jewebe ma.

¹² — Eyetabëğ pima ġu ipiat supi'ajoat ip wemunaë be—ğuyjom acā — i juk adi o'e Deus jekawën muwënuwën'ukayū be.

Imën jekpot o'ğuwën cebe ip. Kuyjeayū iboap ekawën muwënuwën'uk ip osodop Deus ekawën muwënuwën'ukayū. Ġasū dak kawën idipat muwënuwën'ukayū iboap ekawën ma juk adi o'ğuwënuwën eywebe Ibiôgbuk xipacat a'ôbi—kabi kadiwi Deus o'ğudot'iat a'ôbi. Kabi beacayū dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawën—Deus ekawën tojtjot'ukayū.

¹³ Imëneju eyağuykerem cuy epesop. Deus xipat cîcâat je'ğüm eywebe waram Jesus Cristo ajëm puje. Yajëmap wiwim cîcâ juy epesop. Wara'at kay ġu juy ġebum epesop—ixe kay acā. ¹⁴ Kÿjjobin cuy epesop Deus a'ô kay. Deus e'eam eyetaybit'üm pima, juk adi ikërëat muğëğëm acā epesop. Imën ġu juy epeku ġasū bit. ¹⁵ Deus ikërëat kuğ ġu. Soat tağ iisu. Ixe juk eynaë soat tağ eyisuan jebuximayüm. Imënpuye juy eyağuyisum epeku. Eyekawënkërëm ġu dak cuy epesop. ¹⁶ Imën e'em Deus ekawëntup:

Ön ma ikërëat ojukuk ġu—püğ em tak ka'üma ma, i. Imënpuye eyju dak ikërëat epejukuk ġu, i.

¹⁷ — Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawënwën pima. Ixe Deus püğ tağ ma soat kuğ ipi juacat kuğ. Apën ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe wuywebe. Xipacat je'ğüm cedağ ma jekuku'ukayū be cedağ ma cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat ikërëat mujurügrüğ'ukat pe bit ikërëat mujurügrüğapteim. Imëneju ibuyxim cuy ixe epejukuk ijodi bima. ¹⁸ Kuy bima warëmtağ ma juk adi epekukuku eydobuyū'üm'üm ekukuap puxim. Ikërëat mujurügrüğ cuk adi epekukuku. Deus pit eydaxijoaptei o'teida waram warëmtağ ma eyekuap puxim. Ourom ġu o'teida, pratam ġu dak. Ouro ikoro ġu. Prata dak ikoro ġu. Soat em ġu teiboğ ip. ¹⁹ Wuydaxijoaptei bit teiboğ cîcâ osodop. Wuydaxijoaptei Cristo e'üap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayū ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikërëat ukapteim. Idip cîcâat aokaka'uk osodop ip. Iwātaxipi'umat acā yaokaka'uk ip osodop. Ikërëat kuğ'umat acā. Imënpuxim Cristo dak oe'ü, ikërëat kuğ ġu ma'ğu. ²⁰ İpi muğë awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayū daxijojo'ukan. Kuyje ġu bit ixe o'ğudot ijodi—ğaxīsün ma. Ibapuğ ma ixe o'ğudot ijodi eydaxijo am. ²¹ Deus ixe o'ğutait ce'üap tomukadi. Ixe dak o'jomuy soat podi ma ya'öbuyxiam, soat podi ma idipam tak. Imëneju eyetabut cîcâ Deus kay. Ixe jojoap wiwim cîcâ eyju.

²² Kawën icëmat kay juk adi epesop kÿjjobin. Imënpuye soat tağ eyisu Deus xe—ikërëat kuğ ġu ma. Eykitpitpiyū dak ikukpin cîcâ eyxe—itabucayū. Jewexe ġu juy xipan epeyewekuk—icëmān. ²³ Koap cuk akap wuyebay wuymujurüğ puje. Wuyebay bit je'ü'üm ijodiat. Wuyju dak je'ü'üm ma. Imën ma koap wuykapap. Ġasū bit waram akap Deus ebekitkiyüm. Deus pit je'ü'üm ġu. Wuyju bit ġuto waram kapkam Deus ebekitkiyüm ixe ekawën kay wuyetabun pima. Ixe ekawën itaicat puxim, Deus soat em itait puye. Ixe ekawën pit i'üm ġu. ²⁴ Imën e'em Deus ekawëntup:

Ipi juacayū warëmtaksuğtit puxim, i. Ibun ġu titip, i. Warëmtaksuğtit dao ma jedite'ü'üm, i. Dao ma jeditedudum tak e'em, i. ²⁵ Deus ekawën pit i'ümğü—soat em dopdom, i.

Ixe ekawën cuk adi epeya'įjojo kawën idipat co buje.

2 Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere. Napa ḡu dak cuy epe'e. Jewexe ḡu dak cuy epekuku warara'acat muḡuykukuap ojoy. Eyetabutkarey ḡu dak cuy epe-sop warara'acat kay. Warara'acat muymuy ḡu dak cuy epesop. Wuyetabut'ūm pima iboap kuḡ ma juk adi ajeku—ikērēat kuḡ. Ġasū bit soat iboap acepere juy. ²⁻³ Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuḡ iam. Imēn e'em tak Deus ekawēntup. Imēnpuye ixē ekawēn kay juy epesop ikap'isuat jexi kūmti kayap puxim. Ka'ūmḡu xipāt'ūmap opop ixē ekawēn taḡ pit. Apēn wuyxi kūmti wuymuaypapanap puxim ixē ekawēn wuymuissusun soat taḡ. Ixē ekawēn kay juy epesop biḡ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxijo am tak.

⁴ Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixē wita'a buxim. Inaka wita'a buxim ḡu ma ixē bit soat em itait. Itabut'ūmayū itakoma ixē kay. Xipāt ḡu cexe ip. Deus xe bit ixē soat podi ma xipat. Deus cuk ixē o'taē soat ipi juacayū daxijo am. ⁵ Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apēn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka eyetait. Deus eju kawēnwēnap'a ma wita'a muḡēḡē. Cekay itabucayū bit ixē nūynūyap wita'a muḡēḡē buxim, ixē biōḡbuk omuy wuywebe buye. Eyju paīyū. Soat taḡ eyisu ikērēat kuḡ ḡu buye. Paīyū buxim eyju dak kapikpiḡ Deus peam, ixē biōḡbuk a'ōbacaap kuḡ. Ixeyū emumuūmap puxim eyemumuūmap tak Deus mucokoḡ, Jesus Cristo kay eyetabut puye. ⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixē juk otaē uk'a muymuy'ukayū wita'a naēap puxim—yadeiboḡ cīcāat'a naēap puxim—wara'at'a muycemucemap'a naēap puxim, i. Ixē oḡuju Siāo ka jo'iatka be, i. Ixē ojomuy soat kukukan warara'acat podi ma ya'ōbuyxian, i. Iḡuycūḡ ḡu jeedop ip jetabucap kuḡ ixē kay itabucayū—icokcoḡ ma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

⁷ Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ūmayū bit ka'ūma. Jesus yadeiboḡ cīcāat'a buxim eyxe—wita'a buxim. Itabut'ūmayū xe bit, ka'ūma. Cekay ḡu ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayū ibo'a kay ḡu osodop ip—wita'a kay ḡu, i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸ Wara'atup e'em imēn—Deus ekawēntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayū, i. Ibo'a bit ixeyū ḡuy'at—itabut'ūmayū ḡuy'at, i.

Imēnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayū itabut ḡu ma'ḡu cekay. Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ūmayū ibu'u kūyjobit am Deus a'ō kay. Deus imēn ibikuy osunuy kūyjobit'ūmayū beam.

⁹ Eyju bit Deus emunaēyū apēn kuyje ixē pūḡ tiwatwat o'taē iap puxim. Paīyū eyju—soat kukukat pe kapikpi'ukayū. Soat taḡ eyisu. Deus ebekitkiyū eyju. Ixē juk eynaē, eywebe “Deus idip cīcāat e'em” i'e am soat pe, “Ka'ūmḡu i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixē juk eynaē eywebe kabiok taḡ eyekuap epere am kabia daḡ eyeku am, idip cīcāat taḡ eyeku am. ¹⁰ Kuy bima Deus ebekitkin ḡu epesop. Ġasū bit ixē ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epekuku eybu'u Deus pe jeykukan puye. Ġasū bit Deus xipan eykuḡ.

¹¹ Okitpitpiyū, ōn jeyawē, eykukpin oxē buye. Ijodi bima powatwat puxim eyju jeka be'ūmayū buxim. Ibun ḡu ijodi epesop—darem ma. Nopaḡōḡōm pima, aḡ'ūm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka. Imēnpuxim wuyju dak wuyaḡuybin ma jekukum pima kuka ikērēat muḡēḡē'ukan ace.

Ikērēat cuy aḡuḡe ḡu i'e'em ōn pit.

¹² Eymuymuy ojuy jĭjā ip itabut'ūmayū.

— Itabucayū ikērēat mujurūgrūg — i napa ma e'em ip.

Ixeyū etabutpe bit cuy cedağ epekuku. Cedağ ma eyekukuap co buje: — Eyju cedağ ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayū. — Soat podi ma ěn xipat — i dak je'e ip Deus pe ixē ajēmap kabia be.

¹³ Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus ebekitkit. Kūyjobin cuy epesop ijodiatat kukukayū a'ō kay itabut'ūmayū be Jesus muymuyap puxim. Kūyjobin cuy epesop César a'ō kay. Ixe César soat kaka wat kukukayū kukat. ¹⁴ Kūyjobin cuy epesop iecuğap a'ō kay dak. Deus a'ōbi César juk ixeyū o'jomuy eykukan. César a'ōbi ipiatpi'ajojoan ip ikērēat mujurūgrūg'ukayū be. Xipacat mujurūgrūg'ukayū be bit — Xipat cica eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵ Eymuymuy ojuy ip kawēn icēmān itaybit'ūmayū. Eyju xipacat mujurūgrūg pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imēneju Deus ibikuy eywebe xipacat mujurūg ām. ¹⁶ Kariwa jebekitkit mujēmjēm jetabixewi yukpiwatpin ma jekupinap tağ jeku am. Wuyju dak ixeyū buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuyukpiwatpin ma wuyeku but. “Ocekpiwatpin ma oceku but” i'ūmgū juy epe'e ikērēat muğēap ojuy. Eyukpiwatpi ġu juy epeku—Deus ukpiwatpi acā. ¹⁷ Soat ma ibuyxin cuy epejukuk. Iukupin cuy itabucayū epejukuk—eykitpitpiyū. Icēmān cuy eypararam epesop Deus buxim. Ibuyxim cuy epejukuk soat kaka wat kukayū kukat.

¹⁸ Kapikipiğ eyekariwa beam pima, kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay—ixeyū xipan eykuğ pima, warēmtağ eykuğ pima dak—ya'ōdidim eykuğ pima, ya'ōpuruğ pima dak. ¹⁹ Warara'acayū te'e ma ipiat supi'ajojoat eywebe eyju Deus bikuyap tağ jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imēn Deus cekay iam. Ipiat kuğ eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'ğūm eywebe. ²⁰ Ikērēat muğēğēapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ğūm ġu Deus eywebe, eyetaxim ma'ğu ipiatpi'ajojom. Xipacat muğēğēapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ğūm Deus eywebe, eyetaxi ma'ğu ipiatpi'ajojom. ²¹ Deus cuk eynaē ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboğ pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikērēat kuğ ġu ma'ğu. Deus cuk eynaē ixē ekukuap puxim eyeku am. ²² Ixe Cristo ikērēat o'jukuk ġu—pūğ em tak ka'ūma. Napapa'uk ġu dak osunuy. ²³ Warara'acayū be ixē muymuy buje, ixē bit ip o'jomuymuy ġu. Ixe ipiatpi'ajojom pima:

— Deus cuy ipiat supi'ajoat eywebe owebe ipiat'ajojoapteim — i'ūmgū o'e jekay itakomaayū be. — Deus soat em ağ okay — i bit o'e jewebe ma. — Deus ma ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — io'e jewebe ma.

Te'em pit ideida ġu—cūğ ma. ²⁴ Cristo apēn cuk adi ikērēat ağuğēğē iap o'ğuymūğ jewekay korosa be bima. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Oe'ū ja'ōbacaap ūm ām wuywebe ikērēat muğēap puxim. Oe'ū wuywebe cūğ ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuyumu'ada tapoa kūybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imēnpuye waram ġuto wuyetait ace'e wuye'ūap tomukadi. ²⁵ Ovelha buxim cuk adi epesop—e bidasewi oitabidaaiat puxim. Ġasū bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixē nomuju eyeku am—eykay ağat kay juk eydujupit.

3 Itoptepayū awēm ōn ġasū. Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Ibu'un mabuk ip kūyjobit am Deus ekawēn kay—kawēn icēmat kay. Eyju cedağ ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em ġu ma'ğu cebe ip. Eyju cūğ ma jekukum pima, eyitopyū je'e jewebe ma:

² — Otayxi warēmtağ ġu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cūğ ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imēnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay. ³ Jewemudimudim ġu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum ġu dak cuy epeyawamusēm soat pe eyjo am. Ouro muğēğēbu kuğ ġu dak cuy epeku ibusopsepatpu kuğ ġu dak, teiboğat kuğ ġu dak eyesay kuğ soat pe eyjo am. ⁴ Wuyesay dao ma i'üm, ouro muğēğēbu dak. Soat em ġu ikoro ip. Kacūğtağ eydipap ma yoboğ ġu Deus xe. Eyekawēntip pit yoboğ cexe. Kacūğtağ ġu bit cuy epeyewemudim—badi acā. Eya'o'üm'üm pima bit eydip cīcā epesop Deus xe, eykukput pima dak. ⁵ Imēn ma oekuku ip kuyjeayū aoyū—Deus kay itabucayū—Deus xewi xipacat wiwi'ukayū. Xipat osodop Deus xe, jektopyū a'ō kay kūyjobit ip puye. ⁶ Imēn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'ō kay juk adi kūyjobit osunuy—Abraão a'ō kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe—jektop pe. Eyju xipacat mujurūğrūğ pima, Sara iyū buxim epesop eyparara'üm pima dak soat puxim.

⁷ Itayxixeyū awēm ōn ġasū. Tapupuyū, ġebum cuy epesop eybuxim ġu eytayxiyū ibaca ġu iap kay. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixeyū eytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus bikuyap tağ jekukum pima. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk eybu'uap puxim jekawēn ām Deus eju.

⁸ Amām ōn eyawēm ġasū. Pūğ tağ ma juy epeyewağuy. Jawağuycom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekupin tak cuy epesop eyewewēju. Yoboğan pin ġu juy epesop eyewewekay. ⁹ Deus pe eynaē buje:

— Xipat cīcāt oğüm eywebe — i juk o'e eywebe.

Imēnpuye wara'acat ikērēm eykuğ pima, ikērēm ġu eyju bit epejukuk, xipan acā. Eymuymuy bima dak, eyju bit epejomuymuy ġu—xipan acā ixeyū epeğuwēnuwēn.

¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuycokcok pin pima, ikērēm ġu juy acekawēn; napa ġu dak ace, i.

¹¹ Ikērēat mujurūğrūğap tak cuy acepere, i. Xipacat acā juy ağujurūğ, i. Acewa'ōdawut ġu juy, i. Kaba'üm cuy ajop soat eju, i.

¹² Wuykukukat soat em ağ cūğayū kay xipan ikuk am ip, i. Jewēju ip kawēnwēnap cocom soat em ma, i. Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kay bit itakoma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹³ Eyju xipacat mujurūğ pin pima, abu kuka ipiat o'supi'ajoat eywebe?

¹⁴ Itabut'ūmayū ma ipiat supi'ajojoat eywebe cūğ ma'ğ jekukum eyju. Deus pit ġaxīn ma xipat cīcāt je'ğüm eywebe. Imēnpuye eycokcoğ cuy epesop. Eypararam ġu juy epesop soat puxim. Epeyekuy ġu dak cuy eywebe ipiat'ajoanayū buxim. ¹⁵ Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. “Apēnpuye dak eyetabut Jesus kay?” i'e buje eywebe, eybisūsūn ġu juy epesop imuwēğām cebe ip. ¹⁶ Eya'ōpurūğ ġu bit cuy ixeyū epeğukūyjo iboam—eya'ōdidin ma. Ibuyxim ma epeğukūyjo ip. Apēn cūğ ma eyxe iap tağ cuy epeku eymuymuy ojuyayū musūsūn ām. “Cristo ebekitkit tak ikērēat mujurūğrūğ” i'e ojuy ip napa ma. Cūğ ma eyju jekukum pima bit, ibisūsūn je'e ip eymuymuy ām. ¹⁷ Warara'acayū ipiatpi'ajojoan wuywebe bima, xipacat mujurūğrūğ ma'ğ wuyju, xipat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajoan puye. Ikērēat mujurūğrūğapteim ipiatpi'ajojoan ip wuywebe bima bit, xipat ġu je'e wuywebe. ¹⁸ Ġebum cuy epesop apēn Cristo oe'ū iap kay. Ixe ma oe'ū soat peam wuywebeam. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Pūğ em ma oe'ū.

Waram pit je'ũ ġu. Xipacat oe'ũ xipat'ũmayũ beam. Oe'ũ wuydujowat am Deus kay. Itakomaayũ ixe'ũm o'yaoka ijodi bima—ijebitbet pima. Inaka waram ġuto ibiõġbuk oõm cebe imutait am ce'ũap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹ Jebiõġbuk õm puje, o'kop ipiat'ajojoap kay. Kawẽn idipat o'ġuwẽn ipiatpi'ajojoayũ be—ibiõġbuk taomũnmũnayũ be. ²⁰ Deus a'õ kay kũyjobit'ũm osodop ip Noé kobexixi muġẽġẽm pima. Deus ipi juayũ muy'ũ pin ġu osunuy. Yukpiceġẽm ikuġ ip osunuy. Kũyjobin i'eap wiwim osunuy. Tũybe ip jekũyjobin iãn o'e. Imẽnpit ade ġu kũyjobit osodop ip—8 be ma. 8 be ma oõm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakõmap puxim. Oõm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa daġ. ²¹ Jemubatisasanan pima wuyju ġebum ibiati kay—Noé o'taxijo iati kay. Wuyjubatisasanan wuyju wuyewewuy am ġu. Wuyju jemubatisasanan “Deus cuk ocedaxijo” i'e am soat pe. Jemubatisasanan pima:

— Cũġ ma õn Deus xe ġasũ bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap taġ oceku ġasũ bit — i wuyju e'em jemubatisasanan pima.

Deus wuydaxijojom wuyjubatisasanan pima, ixe waram Jesus Cristo o'ġutait puye. ²² Ixe Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. Ġasũ omuy Deus xe ibaat kadi. Soat ip kũyjobit ġasũ bit ixe Jesus Cristo a'õ kay—Deus ekawẽn tojtõt'ukayũ, kabi beayũ dak ya'õbuyxiayũ, Deus a'õbacaap kukayũ dak.

4 Ġebum cuy epesop apẽn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay. Ixe'ũm oe'ũ wuywebeam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'ũmġu juk ixe bit o'e.

Imẽnpuye eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'ũmġu juy epe'e. Apẽn ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay ġebum pima, wuybu'u acesop ikẽrẽat kuk am. ² Ijodi eyju bima eybikuyap taġ cuk adi epekuku ikẽrẽat muġẽġẽm. Deus bikuyap taġ acã juy epeku ġasũ bit. ³ Kuy bima itabut'ũmayũ buxim cuk adi epekuku. Ikẽrẽat acã juk adi epeġũġẽġẽ. Aoyũ kaykay jĩjã juk adi epesop. Eyewemucokcok am acã juk adi epekuku. Eyetabikuku jĩjã dak cuk adi epesop ikẽrẽat kay. Eyka'okẽrẽ dak cuk adi epekuku. Ayacat muwadaiwadai acã dak cuk adi epesop. Jeweka'oap puyxijojom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi epejukuk jewexe deusayũ. Iboap ikẽrẽ jĩjã Deus xe. ⁴ Ġasũ bit itabut'ũmayũ xe eywaru jĩjã, eybu'u ikẽrẽat mujurũ ģm ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikẽrẽm jeku am. Eybu'u yadaodaoat puxim jeku am ceweju ip. Imẽnpuye soat em ip eymuymuy. ⁵ Ixeyũ bit apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iap ġuwẽn Deus pe. Deus ideida soat ekukuaptei. Xipacat je'ġũm cedaġ jekuku'ukayũ be. Ipiat pit supi'ajoat warẽmtaġ jekuku'ukayũ be. Imẽn ideida cebe ip. Itabẽġayũ be ideida, ce'ũ'ũayũ be dak. ⁶ Kuyjeayũ'ũm'ũm oe'ũ'ũ. Apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei Deus o'teida ixeyũ be apẽn soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawẽn idipat cuk adi o'ġuwẽn cebe ip itabẽġ ip pima. O'ġuwẽn ixeyũ be jebuxim waram ġuto itait top am ip Deus xe ce'ũap tomukadi.

⁷ Soat ġaxĩn ma i'ũm. Imẽnpuye jewawẽwẽm cuy epesop. Xetpin ġu juy epesop soat em kawẽn ģm Deus eju. ⁸ Eykukpin cĩcã juy epeyewekuk. Wuykukpin jewewekuġ iap soat podi ma xipat Deus xe. Wuykukpin jewewekuġ pima, ġebum ġu acesop apẽn wuybure juk adi ikẽrẽat o'ġujurũ iap kay. ⁹ Xipan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajẽm puje. Mãmãmãm ġu juy ip epejukuk. ¹⁰ Deus xipacat ũmũm wuywebe iwaruruat ũmũm. Soat wuyju kuy iboap ajat Deus xewi. Wuybu'um ġu juy ajop ġasũ bit ikuk am. Iboap kuġ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹ Warara'acat mukũyjojom

pima, Deus ekawēn cuy aḡuwēn cebe ip. Warara'acat puywatwan pima dak, Deus a'ōbacaan ma asubuywan. Imēn wuyju Deus xewiat kuḡ pima:

— Ka'ūmḡu Deus jo'iat xipacat — i je'e ip—soat wuyjoayū. — Jesus Cristo xipat cīcā, cebekitkit tak xipat — i je'e ip.

— Ēn soat podi ma dipap kuḡ — i juy acece ixē Jesus Cristo be. — Ēn soat podi ma a'ōbuyxi — i dak cuy acece cebe.

Soat em ma juy ace imēn.

¹² Oburereyū, oxe ikukpinayū, ipiatpi'ajojom cīcā eyetabucap puyxijo am pima, eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop.

— Apēnpuye dak oceju ipiat'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom ḡu! — i'ūmḡu juy epe'e eyewebe.

¹³ Ḡasū eyju Cristo aḡuywaḡōm ipiat kuḡ. Ḡuyjom pit ixē jedipap ḡubapuk. Imubapuk puje eyju dak ixē dipap kuḡ epesop. Eycokcokap yoboḡ cīcā je'e ḡebye.

¹⁴ Itabut'ūmayū eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy ey-cokcoḡ epesop. Ixeyū eymuymuy bima, ḡebum cuy epesop Deus biōḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay ḡebum cuy epesop. ¹⁵ Wara'acat cuy epeyaoka ḡu. Warara'acat pubut tak cuy epetujupa'um ḡu. Wuyeipi kukat epeya'ōmutorok ḡu dak cuy. Warara'acat ekawēn mukērērēn ḡu dak cuy. Imēn eyeku buje bit, cedaḡ ma kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe.

¹⁶ Eyju Cristo ebekitkit puye acā ipiatpi'ajojom pima bit, eysūsūn ḡu juy epesop.

— Bay, ocecokcok cīcā Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'ḡu oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷ Ḡaxīn ma Deus ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ḡūm cedaḡ ma oekuku'iyū be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be warēm taḡ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'ō kay kūyjobit'ūmayū be—kawēn idipat kay'ūmayū be.

¹⁸ Imēn e'em Deus ekawētup:

Iba'ore xipacat mujurūḡrūḡ'ukat taxijo am, i. Ja'ō kay'ūmat pit Deus idaxijo ḡu, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat idaxijo ḡu, i.

Imēn e'em Deus ekawētup.

¹⁹ Wuyju Deus bikuyap taḡ ipiatpi'ajojom pima, ixē juy wuykuk. Wuyetabun cīcā juy ajop cekay—wuymuḡēat kay. Xipacat mujurūḡrūḡ cuy ajeku. Ixē soat em ja'ō daḡ e'em wuywebeam. Ixē soat em xipan wuykuḡ.

5 Aypapayū, jeyawē ōn ḡasū, eyju itabucayū kukukayū buye. Eybuxim ōn tak itabucayū kukukat. Apēn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwēnuwēn ōn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojojo. Ḡuyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap ḡubapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, ōn tak ixē jo'i oce odip. ² Deus cuk eynaē jebekitkit kukukayūm. Imēnpuye xipan cuy ixeyū epejukuk ovelha kukuk'ukat puxim. Eybu'up tomuju ḡu juy ixeyū epejukuk—eybikuyap tomuju acā juy epejukuk ip. Deus bikuyap taḡ cuy ixeyū epejukuk. Dinheiro buap ojuy ḡu ixeyū epejukuk—ixeyū buywat am acā. ³ Imuohom cīcā ḡu juy ixeyū epejukuk. Cūḡ ma juy epeku ixeyū dak eyekup puxim ceku am. ⁴ Cristo wuykukukat yoboḡat ovelhayū kukuk'ukayū kukat puxim. Ijodi waram ixē ebapuk puje, soat em ixē aḡuywaḡōm epesop soat kukukayūm. Imēn ma cūḡ ma eyekukuapte epejat apēn ijodiyū kukukayū ouro muḡēḡēbu bubum ja beam iap puxim. Soat iboap kuḡ epesop idip cīcāat kuḡ.

⁵Yaypan'isuayū, ōn jeyawē ḡasū. Kūyjobin cuy epesop aypapuayū a'ō kay. Yoboḡan pin ḡu juy epesop. Jewebuywatwan pit cuy epesop. Eybuyxim tak cuy epeyewekuk. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus itakoma yoboḡan pinayū kay, i. Yoboḡan pin'ūmayū buywatwan pit soat em, i.

⁶Imēnpuye yoboḡan pin ḡu juy epesop. Deus soat podi ma ya'ōbaca. Eyju yoboḡan pin'ūm pima, Deus jeymuwexat ya'ōbuyxiayūm. Ixe ibikuy bima, ixe jeymuy ya'ōbuyxiayūm—yoboḡayūm. ⁷Soat kay eyaḡuybabi'ūm pima:

— Bay, waḡuymubabin cuy ece waḡuybabi'ūm cīcā buye — i juy epe'e Deus pe. Imēn cuy epe'e cebe, ixe soat em xipan wuykuḡ puye.

⁸Eyaḡuysan cuy epeku. Apēn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ūm ojuy. Imēnpuye aḡ cuy epesop ixe be eymubu'unap puxim Jesus kay. ⁹Eya'ōpicūḡcūḡ ḡu juy Satanás a'ō kay—ibiōḡbuk kērēayū kukukat a'ō kay.

— Ap! A'ō kay ḡu oce — i epe'e'e cebe soat em.

Eybu'um ḡu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpitpiyū dak ipiatpi'ajojum—soat ka watwat—itabucayū. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁰Darem ma eyju ipiatpi'ajojom. Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaē jejo'ian eydip am, Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum puye. Soat em Deus soat taḡ jeymuisun. Ixe eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'ōmucanucan. Apēn ixe soat podi ma jedipap kuḡ iap ebapuk puje ixe jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ūm'ēm ḡu. ¹¹Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka daḡayū jewaḡuycom jeedop ip kūyjobit ixe a'ō kay. Ka'ūma ma kūyjobit'ūmat jeenuy. Imēn cuy jeenuy.

¹²Tup'ade ḡu ōn tupmubarararaḡ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'ō daḡ e'em. Eymucokcoḡ ojuy ōn. Soat em Deus xipan wuykuḡ Napapa'uk ḡu ixe bit. Icēmān acā e'em wuywebe. Imēnpuye ixe ekawēn taḡ cuy epeku.

¹³Oxeayū kato mujujum eywebe—eykitpitpiyū, itabucayū, Deus emunaēyū, Babilōnia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe. ¹⁴Epeyewakobot cuy eyeweweju eykukpinap mubapuk am soat pe.

Ōn kawēnwēn Deus eju eywebeam, Cristo ebekitkit eyju buye.

— Bay, ebekitkit cuy eyaḡuymubabibin — i ōn e'em cebe.

Ibūrū ma.

PEDRO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 Simão Pedro òn. Jesus buywatwat'ukat òn. Deus emumuju òn. Cartadup mubarararağ òn soat peaptum—Jesus Cristo kay itabucayū beaptum. Jesus Cristo wuydaxijojo'ukat. Deus co'i ma ixe dak cūğ ma e'em. Ixe juk eymutabun oce-mutabunap puxim. Ixe kay wuyetabut pima, teiboğ cīcāat wuyju ikuğ iap puxim. ²Eyju kūyjobit e'em Deus a'ò kay, wuykukukat Jesus a'ò kay dak.

— Bay, soat em ebekitkit ağıymubabibin cuy eğuy — i òn e'em Deus pe. — Soat em xipan cuy ixeyū ejukuk — i òn e'em cebe.

³Deus cuk wuynaē jejo'i wuywebe idipat kuk am, jejo'i xipacat muğē ām tak. Ixe dak cuk ja'òbacaap o'ğūm wuywebe. Imēnpuye soat em ixe a'ò dağ wuyeku but ijodi bima. Ya'ò dağ jeku am iba'ore ġu wuywebe, wuyetaybit wuynaēan puye.

⁴— Ojo'i eyju dak epesop xipacat muğēğē'ukayūm — i juk adi o'e Deus wuywebe. — Ojo'i eyju dak epesop eydipap kuğ — i dak cuk adi o'e wuywebe.

Iboap ekawēn kay wuyetabut pima, wuycokcok cīcā acesop teiboğ cīcāat kukat puxim. Xipat cīcāat tak cuk o'ğūm wuywebe. Ixe emumuūm kuğ pima, ikērēat kay ġu ace'e, ixe ekawēn kay wuyetabut pima dak. Itabut'ūmat buxim ġu aceku. Deus kay'ūmat ağıy dağ ġu dak acesop jewağuyğuy—Deus ağıy dağ acā. ⁵Imēneju eyetabut pima, xipacat tak cuy epeğūğēğē. Xipacat muğēğēm pima, eyetaybin tak cuy epesop Deus e'e am. ⁶Eyetaybit Deus e'e am pima, jewawēwēm tak cuy epesop eywebe ikērēat muğēap puxim. Jewawēwēm pima, eybu'um ġu dak cuy epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ğū ip eywebe. Eyetabut am eybu'u'ūm pima, Deus ağıy dağ tak cuy epeyewağuyğuy. ⁷Deus ağıy dağ jewağuyğuy bima, eykukpin tak cuy eykitpitpiyū epejukuk. Eykukpin eykitpitpiyū kuğ pima, warara'acat tak cuy eykukpin epejukuk. ⁸Imēn cuy epekuku. Imēn jekukum pima, eyjojoayū je'e:

— Teyūku cedağ ma jekukum itabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye — i. — Warēmtağ ġu ip jekukum itabut cekay buye — i je'e ip.

⁹Iboap ekawēn tağ jekuku'uk'ūmayū bit itabibacoyat puxim. Ita'ūmat puxim tak ip. Yağuyba'ūm ip Deus cuk ikērēat o'ju'uk ocewebewi iap kay.

¹⁰Okitpitpiyū, biğ ma juy Deus a'ò dağ epeku. Biğ ma juy ixe bikuyap tağ epeku. Ixe juk wuynaē, wuynomuwā dak imēn ma wuyeku am. Imēn eyeku buje, epeyepere ġu eyetabucap. ¹¹Ixe bikuyap tağ eyeku buje: — Epesop cuy okay — i je'e wuykukukat Jesus Cristo eywebe.

Wuydaxijojo'ukat imēn je'e eywebe.

— Soat em soat kukukayūm epesop oweju — i dak je'e eywebe. — Xipat oxeywebe ixeyū kukuk'ukayūm oweju — i dak je'e eywebe.

¹²Kuy juk eyetaybit epesop kawēn icēmān. Eyetabut cīcā iboap ekawēn kay. Inaka soat em iboap ekawēn oğuwēn eywebe eyağuyba'ūmap puxim. Epeyepere ġu juy ixe ekawēn. ¹³Wetabēğ pima, cūğ ma owebe waram ixe ekawēn muwēn ām eywebe eyağuyba'ūmap puxim. ¹⁴Wetaybit ġaxīn ma oje'ū iam, wuykukukat Jesus Cristo kuy juk ibapuğ ma omukūyo buye. ¹⁵Imēnpuye wa'òbu'u ġu soat em ixe ekawēn muwēn ām eywebe eyağuyba'ūmap puxim we'ū buje.

¹⁶— Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi ocece eywebe. — Ģuyjom ixe ja'òbacaap ġubapuk soat pe ijo am — i juk adi ocece eywebe. Ocekpiwatpi ġu juk

adi iboap oceḡuwēnuwēn eywebe. Ocetam ixē soat podi ma ya'ōbaca iap ocejojojo.

¹⁷ Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat—wuyebayat. Soat podi ma ixē idip. Imēnpit:

— Ojo'i ma ēn tak soat podi ma a'ōbuyxi — i juk adi o'e Deus jekpot pe. — Ojo'i ma ēn tak soat podi ma edip — i juk adi o'e cebe. Imēn e'em pima, ixē xe juk ocesop cekawēn cocom. Kabi kadiwi juk o'jekawēn.

— Ite okpot ikukpinat — i juk adi o'e ocewebe. — Ocokcok cīcā cekay — i juk adi o'e.

¹⁸ Oceju ma kabi kadiwiat oceya'ījojo wuykukukat Jesus xe bima, co'a jeje bima, Jesus ebapukap'a jeje bima.

¹⁹ Kuy juk ocetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn kay. Kabi kadiwiat a'ījojo buje bit, biḡ ma juk ocetabut ocesop. ḡebum cuy epesop ixeyū'ūm'ūm ekawēn kay. Ixeyū'ūm'ūm ekawēn lāmpada buxim—kabiok peat puxim. Kabiam pima kabiada jedaebapukpuḡ. Iḡoda buxim Jesus Cristo jajēm waram. Ixē ajēmap wiwim pima, ḡebum cuy epesop cekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn kay. ²⁰ Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū jekpiwatpi ḡu apēn ḡuyjom je'bpuk wuywebe iap o'ḡuwēnuwēn—pūḡ em tak ka'ūma. Wuywebe dak wuyukpiwatpi ḡu iboap ekawēn muwēn put. ḡebum cuy epesop iboap kay. ²¹ Jekpiwatpi ḡu juk adi apēn ḡeyjom je'bpuk wuywebe iap o'ḡuwēnuwēn ip. Deus biōḡbuk a'ōbi ma o'ḡuwēnuwēn ip—Xipat cīcāt a'ōbi.

2 Kuyje Judeuyū parakpe osodop ip jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēnpuxim ḡasū dak warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū jajēm eykay. Napa ma jeymutaybin ip. Xipat'ūmān ip jeymutaybin. Ja'ījojo'ukayū ḡubu'un ip Jesus kay itabut am. Wuykukukat kuy ikērēat o'ju'uk cebewi ip. Inaka ibu'u je'e ip Deus pe ikērēat 'uk an jewebewi. Imēnpuye Deus dao ma ixeyū ḡuju ipiatpi'ajojoap kay. Soat em jeedop ip ipiat'ajojom. ² Adeayū bit ixeyū buxim jekpiwatpi ma jekuku ip ikērēat muḡēḡēm. Ixeyū ekukuap co buje, warara'acayū dak napa ma je'e: — Jesus e icēmat e ḡu — i. — Jesus ebekitkit tak ikērēat muḡēḡēm itabut'umat co'i — i dak je'e ip napa ma. ³ Jaḡuybi ma ip jekawēn eyweju warēmtaḡ ma eymutaybin am, eyedinheiro kay jetabikuap tomuju ma. Napa ma je'e ip eywebe.

— Ikērēat kuḡ ip oxē — i juk adi o'e Deus kuyje ma ixeyū muwēnuwēn.

Deus itanomudipdip ḡu cekay ip. Aḡ ma. Soat cocom. Ixeyū ḡuju ipiat'ajojoap pe.

⁴ Jekawēn tojtjot'ukayū be ikērēat muḡē buje, Deus ibu'u ḡu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ḡu o'e cekay ip. Ipiat'ajojoap kay ip o'ḡuju. Iboce ma ip taomūnmūn correntebum kabiokboḡ pe. ḡuyjom Deus soat ideida apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ḡūm cedaḡ oekuku'iyū be. Ipiat supi'ajoat warēmtaḡ oekuku'iyū be bit. Teidadaap kabia wiwim ip. ⁵ Kuyjeayū be ikērēat muḡē buje dak, ibu'u ḡu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ḡu o'e cekay ip. Muba'atxiri o'ḡuajēm ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū mua pam. Noé acā o'taxijo yakōmap puxim. Ixē Noé xipat'ūmayū mukūyjojom oekukuku muba'at ajēm awap.

— Ikērēat mujurūḡrūḡap cuy epeyepere Deus pe ey mucūḡ ām — i'e'em oekukuku. Ixē badipyū dak o'taxijo. ⁷ beayū o'taxijo.

⁶ — Eyju ikērēat kuḡ oxē — i juk adi o'e Deus. Sodoma ka watwat pe, Gomorra ka watwat pe dak.

Daxam ip o'ḡuap. O'ḡuap ip ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū mutaybit am eyju dak ōn jeymuap ma iam. ⁷ Ló bit o'tujujēm Sodoma ka bewi ce'ūap puxim. Ixē Ló cūḡ ma osunuy Deus xe. Yaḡuybabi'ūm osunuy Sodoma ka watwat ikērēat muḡēḡēap co-

com puye, ibo ka watwat ikērēat kay acā ġebumap cocom puye dak. ⁸ Ixe Ló xipat osunuy. Soat kabia yukpiceġē osunuy jeka watwat ikērēat muġġēap cocom puye, cekawēnkērēap cocom puye dak. ⁹ Wuykukukat itaybit cīcā ja'ōkayayū daxijo am ipiatpi'ajoap puxim. Ja'ō kay'ūm cīcāyū be bit ipiat supi'ajoat. Ixe yaġuyba'ūm ġu ixeyū muju am ipiat'ajoap kay warēmtaġ ma oekuku ip iap teidadaap kabia be. ¹⁰ Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat jekpiwatpi ikērēat muġġē'ukayū be—ja'ō kay'ūmayū be dak.

Ixeyū warēmtaġ ma wuymutaybitbin'ukayū isūsūn ġu ikērēat mujurūġ ām. Jew-exe ip ya'ōbuyxi. Ibuyxin ġu ip Deus ekawēn tojtjt'ukayū kuġ. Imuymuy acā ip. ¹¹ Warēmtaġ wuymutaybitbin'ukayū bodi ma ya'ōbaca Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Ixeyū bodi ma ya'ōbuyxi dak ip. Inaka warēmtaġ wuymutaybitbin'ukayū muymuy ġu ip Deus etabutpe.

— Teyūku xipat ġu ocexe — i'ūmġu e'em ip Deus pe. — Deus cuy ipiat supi'ajoat cebe ip — i bit e'em ip.

¹² Puca kake yaokaam acā—wuyxan acā. Ixeyū warēmtaġ ma wuymutaybitbin'ukayū puca buxim jekpiwan ma jekukum. Itaekat puxim ip jekukum. Jetay-bit'ūmap waywayway ip. Puca aokaap puxim Deus ixeyū ġu'ūm. ¹³ Apēn cuk adi ipiat o'supi'ajoat ip warara'acat pe iaptei ideida ip. Ipiat'ajojo am ip ideida. Deus ipiat supi'ajoat cebe ip. Ikērēat muġġēm ip kabiabun soat etabun. Jemucokcok am ip ikērēat muġġēm soat em. Isūsūn ġu ip ikērēat mujurūġ ām soat tabutpe. Ilokat puxim ip ikērēat mujurūġ xi ip puye. Eyju Jesus oe'ū wuywebeam iap kay wuyēgebuap'a o'om pima, te'e ma ip jekōnkōn eyweju, ikērēat muġġē ip jemucokcok am puye. Icockok cīcā ip warara'acat muġuykuku am oceju xipat iam. ¹⁴ Ayacat co'isum ip itabiku cekay. Taobireren'ūma ip xipat'ūmap muġġēm. Itabut-būcayū muġuykukukum ip. Dinheiro buap kay acā ip ġebum.

— Ipiat osupi'ajoat eywebe — i juk adi o'e Deus ixeyū be.

Cemunēm ām je'e ip iba'ore ipiat'ajoap puxim. ¹⁵ Kawēn cūġat kay ip oibu'un cūġat e daġwi itabidaopat puxim. Balaão ekukuap puxim ip jekukum—Beor ipot ekukuap puxim. Ixe Balaão dinheiro bu ojuy oekukuku xipat'ūmap muġġēapteim. ¹⁶ Deus pit jumento o'ġuydeat Balaão mukorēm ām, kūyjobit'ūm puye.

— Kūyjobin cuy eġuy Deus a'ō kay — i juk o'e jumento jekukat pe. Jekukat a'ōm o'jekawēn Deus a'ōbi. Imēn Deus jumento be Balaão o'ġukorēmat. Jekawēn muwēnuwēn'ukat o'ġukorēmat ikērēat kay imubu'unap ojuy.

¹⁷ Idi'a ti'ūmat puxim warēmtaġ wuymutaybitbin'ukayū. Kabikerereat puxim tak ip—kabido ixikxiġiat puxim. Te'e ma idibi wiwim iap puxim te'e ma dak eyju ixeyū bi bewi icēmat cēmēmap wiwim. Deus kabiok cīcāatka o'sukanaē tibira jījāat puxim cebeam ip soat em top am ip. ¹⁸ Cedaġ ġu ip kawēnwēn eyweju, yoboġan pin ip puye, yakpidapi ip e'em puye dak.

— Xipat ma wuyju Deus xe ikērēat muġġēm wuymucokcok am ma'ġu wuyju, aoyū kaykay ma'ġu wuyju — i napa ma e'em ip eywebe. Imēn ikērēat muġġē'ukayū xewi pu'un ojuyacayū muġuykukukum ip waram ġuto warēmtaġ ceku am.

¹⁹ — Warēmtaġ ma juy ajeku—wuyekupinap taġ. Deus wuydaxijo ma — i napa ma ip e'em.

Iba'ore cebe ip cedaġ ma jeku am. Xipacat kay bima, xipacat acā juy aceġuġē. Xipat'ūmat kay bima bit, xipat'ūmat acā aceġuġē. Iba'ore cebe ip cūġ ma jeku

am xipat'umat kay buye. ²⁰Pūḡpūḡpūḡ ikērēat muḡēḡēap epereperem o'e. Xipacat mu'um ojuyayū ekukuap epereperem ip o'e wuykukukat a'ō kay kūyjobit am—wuydaxijojo'ukat Jesus Cristo a'ō kay. Itabut ip o'e cekay. Imēnpit waram ḡuto oibu'un ya'ō kay. Imēnpuye waram ḡuto ikērēat muḡēḡēm ip o'e. Waram ḡuto itabut'umat ekukuap puxim ip jekukum o'e. Tadaybot ip osodop kuy bima jetabut awap. Waram ḡuto ikērēat mujurūḡ puje bit, ibodi ma ip tadaybotbot o'e. ²¹Kawēn cūḡan itaybit'um pima, Deus yopīt ma kuka juk ipiat o'supī'ajoat cebe ip ce'ū buje, itaybit'um puye. Imēnpit itaybit ip osodop kawēn cūḡan, kuy ip o'ya'ijojo buye. Darem ma ixe ekawēn taḡ oekuku ip—Deus ekawēn taḡ. Ibo ekawēn ikērē ḡu—soat taḡ xipat. Inaka waram ip oibu'un. Deus yoboḡ ma ipiat supī'ajoat cebe ip ce'ū buje, cūḡat a'ō kay ip oibu'un puye. ²²Imēn wuyju e'em:

—Cedadat puje akurice waram jedat o'om — i. — Idibi be dajebaro akōm epere buje, jepitpin kaerep kay waram jewemukotektekteḡ kaerep pe — i. Icēmat a'ō kay oibu'un'iyayū ixeyū buxim.

3 Oburereyū ikukpinayū, ijudup xepxepatup cartadup wemudupmubarakatup eywebeaptup. Ijoptupyū otupmubarak eywebe xipacat kay acā ḡebum am. Kuy otupmubarak eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim waram Jesus Cristo jajēm iap kay. ²Kuyje ma juk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'um'um ixe waram jajēm iap o'ḡukūyjojo—soat taḡ iisuayū'um'um. ḡebum cuy epesop ixeyū'um'um ekawēn kay. Ḡasū dak wuykukukat warara'acayū o'ḡudot jekawēn muwēn ām eywebe. Wuydaxijojo'ukat o'ḡudot ip. ḡebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay dak. ³Āmap kabia bima ikērēat muḡēḡēxiayū jajēm eykay jemucokcok am ikērēat muḡēḡē'ukayū. Iboam cuy ōn eymukūyjom. Cristo waram jajēm iap ip jowayway.

⁴—“Waram ḡuto oajēm eykay,” i te'e ma Cristo juk adi o'e eywebe — i napa ma ip je'e eywebe. — Pu iḡuje? — i je'e ip. — Wuyebayū'um'um pit kuy oe'ū'ū. Inaka oajēm ḡu buk — i je'e ip iwayway am. — Ḡasū soat ibit ma apēn ipi muḡē buje osodop iap co'i ma — i je'e ip Cristo waram jajēm iap wayway am.

⁵Ja'ōm acā Deus kabi o'ḡujurūḡ, ipi dak. Idibi ma o'timuwexat ipim. Idibi parakpewi ma ipi o'ḡubapuk. ⁶Idibim tak kuyjeayū o'ḡuap—ipi juayū o'ḡuap. Muba'atxiri o'ḡuajēm soat muap am. ⁷Ḡasū dak Deus a'ōbi ma kabi jemōḡap pe opop Deus a'ōbi. Deus a'ōbi ipi dak opop jemōḡap pe ma. Ḡuyjom pit ja'ōm ma'ḡuto idibi ḡu'um daxam. Ja'ōm ma ipi dak ḡu'um. Imu'um puje, ipiat supī'ajoat kūyjobit'umayū be—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Waram Cristo jajēm iap waywayway'ukayū jekpiwan ma yaḡuyba'um iboap ekawēn kay.

⁸Wuykukukat xe bit pūḡ kabia mil koato jo'i. Mil koato dak pūḡ kabia jo'i cexe. Eyaḡuyba'um ḡu juy cuy epesop iboap kay, oburereyū.

⁹—Ocepit ma eykay — i juk adi a'ḡu o'e wuykukukat.

—Ibun cīcā omuyku — i te'e ma e'em yajēmap waywayway'ukayū bit.

Ixe ibu'u kūyjobit'umayū mu'um ām. Ibikuy soat pe ikērēat mujurūḡrūḡap epere am. Imēnpuye ibun omuyku. Yukpiceḡē ḡu wuykuḡ.

¹⁰Imēnpit wuykukukat jajēm. Uk'a iwat aḡ'um pima ibukurukat ajēmjēm. Imēnpuxim itabut'umayū aḡ'um pima, wuykukukat jajēm. Yajēmap kabia be kabi i'um. Ya'ōkareyat ipararu jījāat pibun ma i'um. Soat kabi beat tak ipik ma. I'um. Ipi dak i'um—soat ipi daḡat tak. ¹¹Deus imēn soat ḡu'um. Eyetaybit iboam. Imēnpuye ikērēat epeḡuḡē ḡu juy—pūḡ em tak ka'ūma. Deus a'ō daḡ acā juy epekuku soat kabia. ¹²Deus pe waram Jesus Cristo mudocap kabia juy epejowiwi. Eywebe i'e but

iap cuy epe'e'e. Dao ma kuka a'ġu oajēm. Ixe ajēm puje, kabi ipik. I'ūm. Kabi beat iero je'e taxipap pibun.

¹³ — Kabi iisuat oġuġē — i juk adi a'ġu o'e Deus pit. — Ipi dak wara'at oġuġē iisuat — i juk adi a'ġu o'e. — Cedaġ ma jekuku'ukayū acā jeedop ipi iisuat pe — i juk adi a'ġu o'e.

Iisuat wiwim cīcā wuyju.

¹⁴ Oburereyū ikukpinayū, ixe ajēmap kabia wiwim wuyju. Imēnpuye ikērēat epeġujurūġ ġu. Deus a'ō daġ cuy epekuku soat kabia. Imēn eyeku buje, ikērēat kuġ ġu epesop Deus etabun. Eyisun ma epesop itabun. Kaba'ūm cuy epesop ixe eju.

¹⁵ Wuykukukat ibun ma omuyku warara'acat taxijo pin puye. Yukupiceġē ġu wuykuġ. Ġebum cuy epesop iboap kay. Wuykitpit ikukpinat Paulo dak cuk imēġaptup o'tupmubarak eywebeaptum Deus kuy ixe o'ġutaybin puye. Imēn ixe dak cuk adi eymutaybitbin osunuy. ¹⁶ Ixe juk adi wuykukukat jajēm iaptup o'tupmubarak. Pūġpūġ ixe emudupmubarakatup peat ekawēn cekawēn pa'arēm. Iba'ore wuywebe wuyekūyjo am. Imēnpuye warēmtaġ ma itaybit'ūmayū wuymutaybitbin ixe emudupmubarakatup peat ekawēn—itabutbūcayū dak. Wara'atup peat ekawēn warēmtaġ ma ip wuymutaybitbin Deus ekawēntup peat ekawēn. Imēneju ixeyū ma jemujuat ipiat'ajojoap pe. Soat em ipiat'ajojom jeedop ip je'ū buje.

¹⁷ Oburereyū, eyju bit eyetabutbūt ġu. Eyetabut cīcā ma. Yoboġ cīcā eyju eyetabucap kuġ. Kuy eyetaybit cedaġ ġu wuymutaybitbin'ukayū omuyku iam. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymubu'unap puxim kawēn icēmat kay. Deus a'ō kay'ūm cīcā ip. ¹⁸ Biġ ma juy Jesus Cristo ekawēn taġ epeku—wuydaxijojo'ukat ekawēn taġ. Biġ ma juy cekawēn taġ epeku biġ ma ixe be xipan eykuk am. Biġ ma juy eyetabun cekay.

— Soat podi ma ēn edipap kuġ — i juy ace wuydaxijojo'ukat pe—wuykukukat Jesus Cristo be.

Imēn ma wuyju e'em cebe ġasū. Imēn cuy acece soat em cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

1 Joāoyū oceju. Cartadup mubarararağ oceju Jesus Cristo muwēn ām eywebe. Ixe ekawēn kay wuyetabut pima, wuyağuyisum ajeku ijodi bima. Ixe xe wuyetai acsop wuyē'ū buje dak. Ixe itait osunuy ipi mujurūğ awap. Ixe ekawēn cuk adi oceya'ījojo ijodi bima. Ocetam cuk adi ocejojojo ixe. Icēmān ixe ocejojojo ocetam. Ixe eju ma juk adi ocekukuku. ² O'jebapuk ocekey. Cebapuk puje, ocejojojo. Imēneju ixe ma oceğuwēn eywebe. Ixe kay itabucayū yağuyisum jekukum ġasū. Deus xe itait jeedop ip je'ū buje dak. Ixe wuymuisusun soat em Deus xe wuydop am wuyē'ū buje. Wuyebay xe osunuy kuyje. Ġasū bit o'jebapuk ocekey. ³ Apēn cuk adi ocejojojo iap muwēnuwēn oceju eywebe. Apēn cuk adi oceya'ījojo iap tak imuwēnuwēn oceju eywebe. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim Deus eju jeburerem am. Oceju Deus eju jeburerem. Ixe ipot eju dak oceju jeburerem ma—Jesus Cristo eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim ixeyū eju jeburerem am. ⁴ Ijudup mubarararağ oceju eywebeaptum eymucokcok am. Wuycokcoksū ġu ace'e—wuycokcok cīcā ma. Darem ġu dak wuycokcoğ acsop—soat em ma.

⁵ Deus kabia buxim e'em. Ikērēat kuğ ġu ixe. Ka'ūmġu kabiok Deus xe. Ikērēat o'jukuk ġu—pūğ em tak ka'ūma. Jesus Cristo juk adi iboap o'ğuwēnuwēn ocewebe. Iboap ekawēn muwēnuwēn ma oceju dak eywebe. ⁶ “Deus eju jeburerem oceju” i wuyju e'em pima ikērēat mujurūğrūğ ma'ġu wuyju, napa ma wuyju e'em. Cūğ ġu dak wuyju jekukum. ⁷ Deus pit ikērēat mujurūğrūğ ġu. Ixe kabia dağ jekuku'ukat puxim. Cedağ ma jekukum. Ixe ekukuap puxim wuyju jekukum pima, jeburerem kuka ajeku wuyeweweju. Pūğ tağ ma kuka ajeku. Deus ikērēat uk ūğ wuywebewi—soat uk'ūğ. I'uk'ūğ wuywebewi korosa be ipot o'jedoyekereren puye. Jesus Deus ipot. Ixe wuymuisusun soat tağ.

⁸ “Ikērēat kuğ ġu ōn pit” i'e'em pima, jewemuğuykukukum wuyju. Napa ma wuyju e'em:

— Ikērēat kuğ ġu ōn pit — i.

⁹ Apēn cuk adi ikērēat ağujurūğrūğiap cuy ağuwēn Deus pe. Imuwēn puje, ixe ikērēat ju'uk wuywebewi. Soat ju'uk ikērēat, ixe soat em apēn cuk adi o'e'e iap tağ e'em puye. Cūğ ma ixe wuykuğ. Ixe wuymuisusun soat tağ wuywebe waram ikērēat kukap puxim.

¹⁰ — Soat ipi juacat ikērēat mujurūğrūğ — i'e'em Deus.

Wuyju e'em pima:

— Ōn pit ikērēat mujurūğrūğ ġu — i; — Deus napa ma e'em — i dak wuyju e'em. Imēn e'em pima, wuybinūnpe ġu Deus ekawēn ōmōm.

2 Bekitkit, cartadup mubarararağ ōn eywebeaptum eywebe ikērēat mujurūğrūğap puxim. Wuywebe ikērēat mujurūğ puje bit, wuywebeam Jesus Cristo kawēnwēn wuyebayat eju. Ixe Jesus Cristo soat podi ma cūğ ma. ² Ixe ma oe'ū ikērēat muğēğēap teida am. Imēnpuye Deus ikērēat uk'ūğ wuywebewi.

— Wuywebewi acā — i'ūmġu ōn pit e'em. — Soat pewi ipi juacayū bewi ixe ikērēat uk'ūğ — i ōn e'em.

³ Deus ekawēn kay kūyjobit pima dak, wuyetaybit ma wuyju Deus bureyū iam.

⁴ Ixe ekawēn kay kūyjobit'ūmat pit napa ma e'em:

— Deus bure ōn — i.

Icēm ġu e'em kūyjobit'ūm puye. ⁵⁻⁶Ixe ekawēn kay kūyjobicayū bit warara'acat kayap podi ma Deus kay ip. Cekawēn kay kūyjobin pima, wuyetaybit acesop Deus eju mūġ'i wuyju jekukum iam. “Deus eju mūġ'i oceju jekukum” i wuyju e'em pima, Jesus Cristo ekukuap puxim cuy ajeku. Ixe ekukuap puxim jekukum pima, wuyetaybit acesop Deus eju mūġ'i wuyju jekukum iam.

⁷Oburereyū ikukpinayū, apēn cuk adi ocece eywebe iaptup mubarararaġ ōn eywebeaptum. Iboap ekawēn kawēn iisuat ġu. Kuy bima juk adi iboap ekawēn epeya'ījojo—xipan cuy epeyewekuk iap ekawēn. ⁸Iboap ekawēn kawēn iisuat puxim o'e Jesus ekukuap co buje. Ixe ekukuap kay ġebum pima, wuyetaybit ace'e iboap ekawēn. Iboap ekawēn icēmān. Jesus Cristo iboap ekawēn taġ oekukuku—xipan soat kuġ ijodiadat kuġ. Jesus kabia buxim. Ixe ekawēn taġ jekuku'ukayū kabia daġ jekuku'ukayū buxim. Ixe ajēm puje, kabiokat kapkam iap puxim, ixe ekawēn taġ jekuku'ukayū ade buye.

⁹Jekitpit kay itakomaat napa ma e'em: — Deus ekawēn taġ ōn jekukum — i, ikērēat mujurūġrūġ'uk puye. Kabiok taġ jekuku'ukat puxim ixe. ¹⁰Wuyxe wuykitpit ikukpin pima, Deus ekawēn taġ wuyju jekukum. Soat ekawēn taġ jekuku'ukat kabia daġ jekuku'ukat puxim. Imēnpuye ikērēat mujurūġrūġan ġu warara'acat pe. ¹¹Jekitpit kay itakomaat pit kabiok taġ jekuku'ukat puxim. Kabiok taġ jekuku'ukat itaybit ġu poma oju iam. Imēnpuxim jekitpit kay itakomaat warēmtag jekukum Deus kay kūyjobit'ūm puye.

¹²Bekitkiyū, eyju'in ġaxīn ma juk eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum ġasū eywebewi Deus ikērēat o'ju'uk puye. O'ju'uk Jesus Cristo oe'ū buye. ¹³Baybayū, eyju'in cuk kuyje ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyū buye. Ixe Jesus Cristo ipi mujurūġ'isum itabēġ osunuy. Tapupuyū, eyju'in ġasū ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum kuy juk ikērēat mujurūġrūġ'ukayū kukukat a'ōbacaap epeġu'ūm puye—soat podi ma ikērēat kukukat a'ōbacaap epeġu'ūm.

¹⁴Warara'acayū ey'in kuy ma eyetabun. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyū buye. Ipi mujurūġ awap ixe itabēġ osunuy. Warara'acayū ey'in kapusukuruy eyetabun. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum eya'ōbaca buye. Soat em eyju ġebum Deus ekawēn kay. Soat podi ma ikērēat kukukat a'ōbacaap epeġu'ūm—ikērēat mujurūġrūġ'ukayū kukukat a'ōbacaap epeġu'ūm.

¹⁵⁻¹⁶Deus kay itakomaayū ibikuy jījā ikērēat mujurūġ ām. Jeakaġ cīcā ip ikērēat kay. Imēnpuye itabikuku jījā ip ikērēat kay. Yoboġan pin ip adeayū xe. Imēn jekukum pima wuyebayat bikuyap taġ ġu epeku—itabut'ūmat ekukuaptaġ acā. Imēneju eyetabikukum ġu juy epesop Deus kay'ūmayū emumutabikukunap kay. Ixeyū ekukuap puxim ġu juy epeku. Ixeyū ekukuap puxim eyeku pin pima, wuyebayat ikukpin ġu eyxe. ¹⁷Itabut'ūmayū e'eap i'ūm. Iteyū emumutabikukunap tak i'ūm. Deus bikuyap taġ jekuku'ukayū bit i'ūm ġu. Soat em itabēġ jeedop ip Deus xe.

¹⁸Bekitkit, ġaxīn ma soat i'ūm. Cristo kay itakoma jījāat omuyku iap awēġ kuy epeyawēġcoco. Cristo kay'ūmayū kuy o'jebapuk ijodi—ade. Imēnpuye wuyetaybit ġaxīn ma ipi i'ūm iam. Cristo soat kukukan iap kabia omuyku. ¹⁹Ixeyū Cristo kay'ūmayū o'jēm wuyxewi. Wuykadiayū ġu ip osodop—wuykadi'ūmayū ma. Imēnpuye o'jēm ip wuyxewi. Wuykadiayū bima kuka adi oibu'un ġu ip wuyxe. Ibu'un'ūm pima wuyxe ma kuka adi ip osodop. Imēnpit o'jēm ip wuyxewi. Imēnpuye wuyetaybit wuykadi ġu teyūku iam.

²⁰ Deus Ibiōgbuk xipacat cuk o'guōm eywebe Cristo kay eyetabucap tomuju. Imēnpuye soat eyju eyetaybit kawēn icēmān. ²¹ Kawēn icēmān itaybit'ūmayū ġu eyju. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum eyetaybit puye kawēn icēmān. Napa e'e'ukat pi bewi ġu kawēn icēmān cēmcēm. Eyetaybit iboam.

²² Abuyū dapxiyū iap oġuwēn eywebe. “Jesus Deus emunaē ġu” i'e'e'ukayū dapxiyū. “Deus Jesus ebay ġu” i'e'e'ukayū dapxiyū, “Jesus Deus ipot ġu” i'e'e'ukayū dak. Ixeyū Cristo kay itakoma jījāyū. ²³ Adeayū etabutpe “Wetabut ġu Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū Deus bureyū ġu. Adeayū etabutpe “Wetabut Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū bit Deus burem e'em.

²⁴ Kawēn idipat cuk epeya'ijojo eyetabut'isum. Iboap ekawēn taġ cuy epeku. Iboap ekawēn taġ jekukum pima, Cristo eju mūġ'i epekuku soat em—cebay bikuyap taġ tak.

²⁵ — Eyaġuyisum eyju jekukum ijodi bima — i juk adi o'e Cristo wuywebe. — Soat em Deus xe eyetaīt epesop eye'ū buje dak — i juk adi o'e Cristo wuywebe.

²⁶ Itabut'ūmayū ma eymuġuykukuku ojuy jekukum. Imēnpuye ijudup mubarararaġ ōn eymukūjoaptum. ²⁷ Eyju bit Deus biōgbuk kukayū Cristo Deus biōgbuk o'guōm eywebe buye. Ixe biōgbuk nuynuy eywebe. Imēnpuye:

— Ocemutaybitbin'ukat cuy eġudot ocekey — i'ūmġu juy epe'e'e. Eywebe dopdop'ukat acā eymutaybitbin soan. Napa ġu xeku eymutaybitbin—icēmān.

— Deus biōgbuk pe eymutaybitbinap taġ cuy epekuku — i ōn e'em eywebe. Cristo eju mūġ'i dak cuy epekuku.

²⁸ Bekitkit, soat em cuy Cristo eju mūġ'i epekuku. Ixe waram je'bapuk ijodi. Ixe eju mūġ'i jekukum pima, wuya'ōcam acesop ixe ajēm puje. Wuysūsūn ġu acesop ixe ajēm puje. Acejemunēm ġu cebuxim. ²⁹ Eyetaybit Deus cūġ ma iam. Imēnpuye eyetaybit cūġ ma jekuku'ukayū ixe ebekitkiyū iam.

3 Ġebum cuy epesop wuyebayat xe wuykukpin cīcā iap kay. Deus e'em wuywebe: — Webekitkit eyju — i.

Icēmān Deus ebekitkit wuyju. Deus kay'ūmayū bit itaybit ġu Deus ebekitkit wuyju iam, Jesus Deus ipot iam itaybit'ūm ip puye. ² Oburereyū ikukpinayū, ġasū wuyju Deus ebekitkit. Wuyetaybit ġūġūn ma apēn ġuyjom acesop iam. Waram Cristo ebapuk puje bit, ixe jo'iaiyūm acesop. Wuyetaybit ace'e apēn ixe omuyku iam, ixe ajojojo buye. Ixe jo'iaiyūm acesop ixe ajojojo buye. ³ Cristo jo'i acesop iap wiwim cīcā wuyju. Cristo ikērēat kuġ ġu. Ikērēat o'jukuk ġu—pūġ em tak ka'ūma. Soat taġ iisu. Imēnpuye wuyju dak wuybu'u ikērēat mujurūġ ām. Wuyaġuyisum cuy ajeku.

⁴ Ikērēat mujurūġrūġ'ukat kūyjobit ġu Deus a'ō kay. Ikērēat mujurūġrūġap Deus a'ō kay kūyjobit'ūmap co'i. ⁵ Cristo o'jebapuk wuykay ikērēat uk am soat pewi ijodi-acat pewi. Eyetaybit iboam. Ixe bit ikērēat kuġ ġu. Ka'ūmġu ikērēat cebe. ⁶ Cristo eju mūġ'i jekuku'ukat ibun ġu jekukum ikērēat mujurūġrūġ. Ikērēat mujurūġrūġ'ukat pit itabut ġu o'e Cristo kay. Ibu'u jījā mabuk Cristo a'ō daġ jeku am.

⁷ Bekitkit, eyday'em'um cuy epesop itabut'ūmayū be eymuġuykukuap puxim. Cūġ ma jekuku'ukayū ma cūġ ma Deus xe Cristo buxim. ⁸ Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū bit Satanás ebekitkit—ibiōgbuk kērēayū kukukat ebekitkit. Ixe Satanás ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuy ipi mujurūġ'isum. Deus ipot osodot ijodi ixe e'eap mu'ūm ām.

⁹ Deus ebekitkit ibun ġu jekukum ikērēat mujurūġrūġ, Deus biōgbuk nuynuy cebe ip puye. Iba'ore cebe ip ibun ikērēat kuk am Deus ixeyū ebay buye. ¹⁰ Iba-

puk cīcā wuyxe abuyū Deus ebekitkit iap, abuyū Satanás ebekitkit iap tak. Cūg ġu jekuku'ukayū Deus ebekitkit ġu. Warara'acat kay itakomaayū dak Deus ebekitkit ġu ip.

¹¹ — Xipan cuy epeyewekuk — i ōn e'em eywebe.

Jesus Cristo kay eyetabut'isum cuk iboap ekawēn epeya'ījojo. ¹² Caim ekukuap puxim ġu juy ajeku. Ixe Caim ikērēat mujurūgrūg'ukayū kukukat ebekit osunuy—Satanás ebekit. Ixe jekitpit'ūm o'yaoka. Caim ma cekawēnkērē osunuy. Ik- itpit pit cekawēntip osunuy. Imēnpuye Caim itabutkarey o'e jekitpit kay. Imēnpuye o'yaoka.

¹³ Okitpitpiyū, itabut'ūmayū itakoma eykay bima, “Pēnpuye xe'e itakoma ip wuykay?” i'ūmġu juy epe'e eyewewebe. ¹⁴ Ipiat'ajojoap kay cumayū ekukuap puxim ġu wuyju jekukum. Wuyaġuyisum ma wuyju jekukum. Wuyxe warara'acat ikukpin—itabucat. Imēnpuye wuyetaybit aceju ġu ipiat'ajojoap kay iam. Ikērēm warara'acat kukuk'ukat pit yaġuyisum ġu jekukum. Imēnpuye ixē je'ju ipiat'ajojoap kay. ¹⁵ Jekitpit kay itakomaat ikērēat kuġ Deus xe wara'acat o'yaokaiat co'ī. Ikērēat mujurūgāp epere'ūm pima, warara'acat o'yaokaiat yaġuyisum ġu jekukum ijodi. Eyetaybit iboam. Deus xe ġu jeenuy je'ū buje dak. ¹⁶ Cristo oe'ū wuye'ūap puxim. Imēnpuye wuyetaybit Cristo xe wuykukpin cīcā iam. Wuyju dak wuybu'un ġu juy ajop wuye'ū ām warara'acat e'ūap puxim—itabucat e'ūap puxim ixeyū ikukpin wuyxe buye. ¹⁷ Wuyju dak wuyetabotaidabotbon cuy ajop ibubut'ūmayū kay—itabucayū kay—wuykitpitpiyū kay. Wuybubut ade bima, i'in cuy aġūm ixeyū be. Iūm ām wuybu'u bima bit, te'e ma wuyju e'em “Deus ikukpin ocexe” i. ¹⁸ Bekitkit, warara'acat puywan'ūm pima, te'e ma kuka ace cebe ip “Eyukpin oxe” i. Icēmān warara'acat ikukpin wuyxe bima, xipan cuy ixeyū ajukuk, wuybubut'in tak cuy aġūm cebe ip.

¹⁹ Xipan warara'acat kuġ pima, wuyetaybit kawēn icēmat taġ wuyju jekukum iam. Imēnpuye:

— Kawēn icēmat taġ paxi juk adi oceku? — i'ūmġu ace'e Deus pe cetabutpe bima.

Imēnpuye wuypararam ġu ajop ixē etabixē bima. ²⁰ Ikērēat mujurūg puxe dak, “Oceju ikērēat kuġ Deus xe” i wuyju e'em wuywebe ma. Deus pit wuyetaybicap podi ma itaybit. Ixe itaybit teyūku ibu'u o'e ip ikērēat mujurūg ām iam. Imēnpuye:

— Oceju ikērēat kuġ Deus xe,” i'ūmġu juy ace. Wuypararam ġu juy ajop Deus etabutpe. ²¹ Oburereyū ikukpinayū, ikērēat kuġ paxi wuyju iap kay wuyaġuyko- rereren'ūm pima, wuya'ōcam cuy ajop Deus etabixē. ²² Ixe xewi wuyemukaypin- put acejat. Ixe ekawēn kay kūyjobit pima, kuka wuyemuojuyjuy acejat cexewi ixē bikuyap taġ jekukum pima dak.

²³ — Eyetabun cuy epesop okpot kay—Jesus Cristo kay — i'e'em Deus wuywebe. — Ikukpin cuy epeyewekuk — i dak. Imēn Deus e'em wuywebe. Imēn Cristo dak cuk adi o'e wuywebe. ²⁴ Deus ekawēn kay kūyjobicat Deus eju mūġ'i jekukum. Deus tak jekukum mūġ'i ceweju ip—jebekitkiyū eju. Ixe jebiōgbuk o'ġuōm wuywebe. Wuyetaybit Deus soat em jekukum mūġ'i wuyweju iam ibiōgbuk nuynuy wuywebe buye.

4 Oburereyū ikukpinayū, wuymuġuykukuku'ukayū omuy soat kaka daġ—ade. Imēnpuye soat ekawēn kay bit eyetabun ġu juy epesop— “Deus biōgbuk omuy

ocewebe” i'e'e'ukayū ekawēn kay. Koap eya'ōpicūg̃cūg̃ cīcā juy epesop ixeyū ekawēn kay.

— Deus ekawēn tağ paxi ite wuymutaybitbin—cekawēn tağ ġu xe'e? — i juy epe'e eyewewebe.

— Deus biōgbuk omuy ocewebe — i'e'em ip napa ma.

²Eyetaybit put abuyū ixeyū'in Deus a'ōbi wuymutaybitbin iam, abuyū ixeyū'in jekpi-watpi wuymutaybitbin iam tak. “Jesus Deus emunaē” i'e'e'ukayū Deus a'ōbi wuy-mutaybitbit'ukayū, “Jesus ijodian o'e” i'e'e'ukayū dak. Deus biōgbuk omuy ixeyū be.

³“Jesus ijodian ġu o'e” i'e'e'ukayū bit Deus a'ōbi ġu wuymutaybitbin—ja'ōbi acā. Deus biōgbuk nuynuy ġu cebe ip. Cristo kay itakoma jījāat a'ōbi ixeyū wuymutay-bitbin. “Gaxīn ma Cristo kay'ūm cīcāat omuyku” iap awēg̃ kuy juk epeyawēg̃coco. Kuy ijodi ma omuy.

⁴Bekitkit, Deus ebekitkiyū eyju bit. Cristo kay'ūm cīcāat itabut'ūmayū kukat. Ixe ya'ōbaca. Deus biōgbuk pit ixe bodi ma ya'ōbaca—eywebeat. Imēneju jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ōbacaap kuy epeġū'ūm. ⁵Apēn itabut'ūmayū e'e am ma ip kawēnwēn soat em jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Itabut'ūmayū ixeyū ekawēn kay jījā, itabut'ūmayū kukukat kadi ip puye. ⁶Wuyju bit Deus kadi-ayū. Deus bureyū wuyekawēn coco'uk. Deus bure'ūmayū bit wuyekawēn coco'uk ġu. Imēneju wuyetaybit abuyū Deus biōgbuk a'ōbi icēmān wuymutaybitbin iam, abuyū cedağ ġu wuymutaybitbin iam tak.

⁷Oburereyū ikukpinayū, Deus ibikuy wuywebe xipan jewekuk am. Imēnpuye xi-pan cuy acewekuk. Xipan warara'acat kukuk'ukayū Deus ebekitkit. Deus bureyū ixeyū. ⁸Deus xe soat ijodiat ikukpin. Jekpiwatpi ma wuykay. Imēnpuye ikukpin warara'acat kuğ'ūm pima Deus burem ġu kuka ace. ⁹Wuykay jekpot mudot puje, Deus jexe wuykukpinap o'ğubapuk wuywebe. Pūğ ma Deus ipot. O'ğudot ijodi wuykay soat em wuyetai wuydop am cexe wuye'ū buje. Imēneju wuyetaybit wuykukpin cīcā Deus xe iam. ¹⁰Wuyxe Deus ikukpin ġu osunuy kuyje. Ixe xe bit wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ğudot wuykay. O'ğudot ikērēat uk am wuy-webewi. Deus ikērēat uk'ūğ wuywebewi ipot oe'ū buye. Oe'ū ikērēat muğēgēap teida am.

¹¹Oburereyū ikukpinayū, Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak xi-pan cuy acewekuk. ¹²Wuywebe Deus ijo ba'ore. Xipan jewekuğ pima, Deus wuyweju mūğ'i jekukum. Deus wuyweju mūğ'i jekukum pima, xipan warara'acat ajukuk apēn Deus xipan wuykuğ iap puxim. ¹³Deus cuk jebiōgbuk o'ğūōm wuywebe. Imēnpuye wuyetaybit Deus eju mūğ'i wuyju jekukum iam, ixe wuyweju mūğ'i jekukum iam tak. ¹⁴Deus ipot e'eap cuk adi ocejojojo. Imēnpuye:

Deus jekpot o'ğudot wuydaxijo am—soat taxijo am ipi watwat taxijo am — i oceju e'em soat pe.

¹⁵Wuybisūn'ūm pima “Jesus Deus ipot” i'e am warara'acayū be, soat em Deus jekukum wuyweju; wuyju dak soat em jekukum ceweju—Deus eju. ¹⁶Deus jekpot o'ğudot wuydaxijo am. Imēnpuye wuyetaybit Deus xe wuykukpin cīcā iam. Wuyetabut tak Deus xe wuykukpin cīcā iap kay.

Soat ipi watwat ikukpin Deus xe. Xipan warara'acat kuğat Deus eju mūğ'i jekukum. Deus tak jekukum mūğ'i ceweju. ¹⁷Deus eju mūğ'i jekukum pima ixe buxim wuyju dak xipan warara'acat ajukuk. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be ikērēat muju rūğrūğ'ukayū be. Ipiat'ajoan pima wuypararam ġu acesop ixe etabixe. Wuya'ōcam

acesop cetabixe. Ijodi bima Cristo ekukuap puxim wuyju dak jekukum puye, wuya'ōcam acesop cetabixe. ¹⁸Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuypararam ġu kuka ace Deus etabixe. Deus buxim ikukpin warara'acat kuġ pima bit, wuypararaap ajukuk ġu wuyweju. Wuyparara bima bit:

— Ipiat supi'ajoat xe'e Deus wuywebe? — i kuka ace wuywebe ma.

Wuyparara bima, iba'ore wuywebe Deus puxim warara'acat kuk am ikukpin.

¹⁹Kuyje Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak ġasū wuyxe Deus ikukpin cīcā, warara'acayū dak ikukpin wuyxe. ²⁰Warara'acat kay itabucat kay wuyetakoma bima, napa ma wuyju e'em:

— Deus ikukpin oxe — i.

Ka'ūma ma Deus o'jojjo buk. Deus ma ijojmo ġu wuyju. Wuyxeacat pit ijojmo soat em. Wuyxe wuyemumujoyū ikukpin'ūm pima, iba'ore wuywebe ikukpin wuyemumujoyū'ūm kuk am.

²¹— Deus ikukpin eyxe bima, xipan cuy eykitpitpiyū dak epejukuk — i juk adi o'e'e Cristo wuywebe.

5 Jesus Deus emunaē iap kay itabucayū Deus ebekitkiyū. Wuyxe bekitkiyū ebay ikukpin pima, ixe ebekitkiyū dak ikukpin ma wuyxe. ²Wuyxe Deus ikukpin pima, ixe ekawēn taġ jekukum pima dak, wuyetaybit acesop wuyxe Deus ebekitkiyū ikukpin iam. ³⁻⁴Soat pe Deus ebekitkit pe Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'ūm put. Wuyju itabut'ūmayū a'ōbacaap mu'ūmu'ūm Jesus kay wuyetabut puye. Iba'ore ġu wuywebe kūyjobit am ya'ō kay, ixe a'ōbacaap kuġ puye. Deus wuyxe ikukpin pima, cekawēn taġ ajeku. Deus ikukpin wuyxe bima, “Ocebu'u ixe ekawēn kay kūyjobit am,” i'ūmġu kuka ace. ⁵Abu be Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'ūm put? Jesus Deus ipot iap kay itabucayū be acā.

⁶Jesus Deus emunaē ma. Ixe Jesus oajēm Deus bikuyap taġ jeku am. Imēnpuye soat em kūyjobit osunuy Deus a'ō kay. Imēnpuye idibi be o'jewemubatisanat. Oe'ū korosa be. O'jedoyekereren korosa be soat em wuydop am Deus xe. Soat em ma Deus emunaē osunuy. Je'ū buje dak Deus emunaē osunuy. Ġasū dak Deus emunaē. ⁷⁻⁸Ixe Jesus oajēm wuymutaybit am “Ōn Deus ipot” iam. Wuyetaybit ixe Deus ipot iam apēn ixe idibi be o'jewemubatisanat iap kay ġebum pima, apēn ixe o'jedoyekereren iap kay dak. Cewemubatisana acā ġu wuymutaybitbin icēmān Jesus Deus ipot iam. Cedoyekererenap tak iboam wuymutaybitbin. Deus biōġbuk tak wuymutaybitbin Jesus Deus ipot iam. Ixe biōġbuk icēmān e'em wuywebe. ⁹Ijodiacat Jesus Deus ipot iap muwēnuwēn wuywebe. Wuyetabut ixeyū ekawēn kay. Deus tak Jesus okpot iap o'ġuwēnuwēn wuywebe. Ijodiacayū e'eap podi ma icēmān Deus e'em. Imēnpuye wuyetabun cuy ajop ixe ekawēn kay. ¹⁰Deus o'e:

— Jesus okpot icēmat — i.

Ixe ipot kay itabucat e'em jewebe ma:

— Cūġ ma o'e owebe wetabut am Deus ipot kay — i.

Deus kay itabut'ūmat pit napa ma e'em: — Deus dapxi — i. Tūibe Deus dapxi iān e'em itabut'ūmat, Deus e'eap kay itabut'ūm puye— “Jesus okpot” i'e'eap kay itabut'ūm puye.

¹¹— Eyaġuyisum epeku ijodi bima okpot oe'ū eywebeam puye — i'e'em Deus soat pe wuywebe. — Soat em eyetait epesop oxe eye'ū buje dak — i'e'em wuywebe.

¹² Ipot kay itabucayũ ma yağuyisum jekukum ijodi. Soat em Deus xe itait jeedop ip je'ũ buje dak. Itabut'ũmayũ bit yağuyisum ġu jekukum ijodi. Soat em Deus wi wũy ma jeedop ip ce'ũ buje dak.

¹³ Eyetabut Deus ipot kay. Imēnpuye eyağuyisum eyju jekukum ijodi bima. Eye'ũ buje dak soat em eyetai epesop Deus xe. Ijudup mubarararağ ōn iboam eymutaybit am. ¹⁴ Deus eju wuyju kawēnwēn. Ixe bikuyap tağ cexewi iojuyjuy bima, ixe wuyekawēn cocom. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye wuyparara ġu kawēn âm ceweju. Ijudup mubarararağ ōn eymutaybit am iboam. ¹⁵ Wuyetaybit ixe soat em wuyekawēn cocom iam. Wuyekawēn cocom cexewi wuyju iojuyjuy bima. Imēnpuye wuyetaybit ixe xewi wuyemukaypin ajat iam.

¹⁶⁻¹⁷ Wuykitpit pe ikērēat mujurũğ puje, acekawēn cuy Deus eju ixe beam. Deus iboap ju'uk cebewi ikērēat. Ixe soat em itait jeenuy Deus xe ce'ũ buje. Cũğ ġu wuyju jekukum pima ikērēat mujurũğrũğ wuyju Deus xe. Pũğ pit ikērēat jįjā Deus xe ikērēat mujurũğrũğap. Wara'at podi ma ikērē cexe. Wuybure iboap muğēğēm pima, ikērēat muğēğēm pima, “Epeyekawēn cuy Deus eju ixe beam,” i'ũmğũ ōn e'em eywebe. Iboap muğēğēxiat soat em ipiatpi'ajojom jeenuy. Deus wi wũy ma jeenuy ce'ũ buje dak.

¹⁸ Deus ebekitkiyũ ibun ġu ikērēat mujurũğrũğ Deus ipot ağ ip cekay buye. Ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ kukukat pe Deus ebekitkit kuk pa'ore, Deus ipot ağ ip cekay buye.

¹⁹ Wuyetaybit Deus a'ō kay wuyju iam. Warara'acayũ bit ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ kukukat a'ō kay acā—itabut'ũmayũ.

²⁰ Wuyju acā wuyetaybit Deus ipot kuy oajēm ijodi iam. Ixe juk adi wuymutaybitbin oeku apēn Deus omuyku iam. Imēnpuye wuyetaybit apēn Deus omuyku iam. Ixe acā Deusat. Soat em Deus eju mũğ'i wuyju jekukum—cũğat eju. Ixe ipot eju dak mũğ'i wuyju jekukum—Jesus Cristo eju. Ixe acā Deusat. Ixe eju mũğ'i jekuku'ukayũ yağuyisum jekukum ijodi. Soat em itait jeedop ip Deus xe ce'ũ buje dak.

²¹ Bekitkiyũ, eyetabun ġu juy epesop Deus pabi kuğ ojuyacat kay!

Ibũrũ ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP IPIDASEATUP

1 Tūū, ijudup mubarararağ ōn ewebeaptum, e'iyū beaptum tak. Jesus kay itabucayū kukukat ōn. Eykukpin oxe. Warara'acayū xe dak eykukpin—soat xe. ²Eykukpin ocexe, wuyju kawēn icēmat kay buye. Soat em wuyju ġebum iboap ekawēn kay. Wuyağuyba'ūm ġu iboap ekawēn kay. Soat em iboap ekawēn tağ ajeku.

³— Bay, xipan cuy wuykuk — i ōn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—Deus ipot pe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy wuykay — i ōn e'em cebe. — Wuyağuy mubabibin cuy eğuy — i ōn e'em cebe.

Wuyju kawēn icēmat tağ jekukum pima, imēn ip wuykuğ, xipan warara'acat kuğ pima dak.

⁴E'iyū ekukuap awēğ oyawēğtobuxik. Pūğ ġu ixeyū'in kawēn icēmat tağ jekukum—wuyebay be wuyawēwēap ekawēn tağ. Ocokcok cīcā oce ixeyū awēğtobuxik puje.

⁵— Tū'ū ikukpinat, xipan cuy epeyewekuk — i ōn e'em ewebe. Iboap ekawēn kawēn iisuat ġu—kawēn kuyat. Kuy bima xipan cuy epeyewekuk iap ekawēn aya'įjojo—Jesus kay wuyetabun'isum. ⁶Xipan cuy epeyewekuk iap ekawēn kuy epeya'įjojo Jesus Cristo kay eyetabun'isum. Xipan jewekuğ pima Deus ekawēn tağ tak kuka ajeku.

⁷Wuymuğuykuku'ukayū o'jepōğpōğpōğ soat kaka dağ.

— Jesus Cristo ijodian ġu o'e — i'e'em ip.

Imēn e'e'ukat wuymuğuykuku'ukat. Cristo kay itakoma jįjā ip. ⁸Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymuğuykukuap puxim. Ixeyū be eymuğuykuku buje, eyekapikaptei epejat ġu Deus xewi. Eymuğuykuku'ūm pima bit, Deus jeymucokcoğ cīcā eywebe eyekapikaptei ūm puje—soatei ūm puje.

⁹Cristo be wuymutaybitbinap kay'ūmayū ma Deus bikuyap tağ ġu jekukum—wara'at tağ acā. Deus bure ġu ip. Itabut ġu ip Deus kay. Cristo be wuymutaybitbinap tağ jekuku'ukat pit pūğ tağ ma jekukum Deus eju. Deus tak pūğ tağ ma jekukum ixeyū eju. Deus ixeyū bure e'em. ¹⁰Cristo ekawēn imutaybitbin'umat a'ō kay ġu juy epesop. Ixeyū juy epeğūōm ġu eyduk'a be, eykay yajēm puje ip.

— Deus xipan cuy jeykuk — i'ūmğū dak cuy epe'e cebe ip eyxewi ijēm puje.

¹¹Wuyduk'a be ixeyū muōm puje, wuyju dak ixeyū bureyūm kuka acesop ikēreāt muğēğēm.

¹²Soat muwēn pin puk ōn eywebe. Imēnpit obu'u oce soat muwēn ām eywebe taperadup pe. Cu ojuy bit a'ğū ōn eyka be eyjom kawēn ām eyweju. Kawēnwēn pima, wuycokcokap yoboğ je'e.

¹³Ekibit iyū kato mujujum eywebe. Ekibit tak Deus emunaē. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP KANOMŪMATUP

1 Gaio, ijudup mubarararaḡ ōn ewebeaptum. Jesus kay itabucayā kukukat ōn. Ekukpin oxe icēmat a'ō kay wuyetabut puye.

² Obure ikukpinat, ewebeam ōn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy Gaio ejukuk iwātaxipinap puxim — i ōn e'em cebe.

Wetaybit etabut cīcā Jesus kay iam, kuy juk awēḡ oyawēḡtobuxik puye. ³ Wuykit-pitpiyū'in oajēm okay—exewiayū. Awēḡ ip o'yawēḡmuwēn owebe.

— Gaio soat em kawēn icēmat taḡ jekukum — i juk o'e ip owebe. — Cūḡ ma ixe jekukum — i juk o'e ip owebe.

Ocokcok cīcā oce awēḡtobuxik puje. ⁴ Ebekitkiyū kawēn icēmat taḡ jekukum iap awēḡ tobuxik puje, soat podi ma ocokcok oce.

⁵ Obure, ekukpin oxe. Ēn xipan wuykitpitpiyū kuḡ wara'at ka watwat ma'ḡu ip. Cūḡ ma ewebe xipan ixeyū kuk am.

⁶ — Gaio juk adi xipan cīcā oceuk — i juk o'e ip itabucayū—exewi oajēmiayū. Exewi waram ijēm pin pima wara'atka kay iju am, ibuibibuḡ ḡu juy ip eḡuju. Imēn cūḡ ma Deus xe, Deus peam kapikpiḡ ip puye. ⁷ Cēmcēm ip Cristo muwēn ām acā. Itabut'ūmayū ḡu iūmūm cebe ip ibubun—itabucayū acā. ⁸ Imēneju ixeyū buywan cuy ace—wuyju ma, itabucayū. Kawēn icēmat muwēn ām ip cum. Ibuywatwan pima, Deus xe wuyju dak kawēn icēmat muwēnuwēnat puxim cum ḡu ma'ḡu wuyju ixeyū eju.

⁹ Carta yopīcat kuy otupmuju ekay exe itabucayū beaptum. Diótrefes pit itabucayū kukat ojuy o'e warara'acayū xe—itabucayū xe. Ixe Diótrefes kūyjobit'ūm wa'ō kay.

¹⁰ Imēnpuye apēn ixe Diótrefes cuk adi xipan ḡu wawēḡ o'ḡuwēnuwēn iap oḡuwēn eywebe eykay wajēm puje, apēn ixe juk adi ocemuymuy iap tak oḡuwēn eywebe. Omuyumuy ā ḡu ixe bit. Warara'acayū kuḡ tak xipan ḡu. Wuykitpiyū ajēm puje, ḡuōm ḡu jedukā be. ḡuōmat ḡu dak ip Deus eju kawēnwēnap'a be. ḡujēmjēm tak ip ya bewi.

¹¹ Obure ikukpinat, xīpat'ūmat ekukuap puxim ḡu juy ejeku—xipacat ekukuap puxim acā. Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū Deus ebekitkiyū e'em. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū bit cebekitkiyū ḡu.

¹² Soat wuyjuyū e'em:

— Demétrio xīpat cīcā — i.

— Kawēn icēmat taḡ ixe jekukum soat em — i'e'em ip.

— Ixe xīpat cīcā — i oceju dak e'em.

Eyetaybit icēmān oceju e'em iam.

¹³ Soat muwēn pin puk ōn eywebe. Imēnpit obu'u soat muwēn ām taperadup pe.

¹⁴ Ḡaxīn ma a'ḡu ōn cu ojuy eyka be eyjom. Acejekawēn cuy wuyeweweju.

¹⁵ — Gaio juy eyaḡuymubabin yaḡuybabi'ūmap puxim — i ōn e'em Deus pe. Kato'i o'e ewebe ebureyū. Kato'i juy ece wuybureyū be—iboceayū be—exeayū be. Ijudup mubarararaḡ ōn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JUDAS EMUDUPMUBARARAKTUP CARTADUP

1 Õn Judas. Jesus Cristo buywatwat'ukat òn. Tiago kitpit òn. Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Deus cuk eynaē jebekitkiyūm. Ixe Deus wuyebayat. Ixe xe eykukpin cīcā. Jesus Cristo dak soat em ağ eykay xipan eykuk am.

² Kawēnwēn òn Deus eju eywebeam.

— Bay — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy ebekitkit kay — i òn e'em cebe. — Ixeyū ağıymubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe. — Ikukpin cuy ixeyū ejukuk — i òn e'em cebe.

Kuy a'ğu ixe xipan eykuğ. Inaka kawēnwēn òn ceweju biğ ma ixe be xipan eykuk am.

³⁻⁴ Oburereyū ikukpinayū, kuy juk cartadup mubararak ojuy oğuy eywebeaptum—Deus eydaxijom apēn cuk odaxijo iap puxim iaptup. Imēnpit Deus kay itabut'ūmayū oajēm wuykay. Ajojojo'ūma ip yajēm puje. Iba'arēm ma ip oajēm. Cekawēnwarun ma ip.

— Deus xipacat je'ğūm wuywebe soat em ikērēat mujurūrūğ ma'ğu wuyju — i napa ma e'em ip wuywebe.

Imēn ip Deus xipacat ūmūm wuywebe iap ekawēn muwarururun, ikērēat mujurūrūğxi ip puye. Jesus Cristo acā wuykukukat. Soat podi ma ixe itaybit wuymutaybin am.

— Eykukukat ğu ocekkukat pit — i'e'em ip, Jesus Cristo kay'ūm ip puye.

Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ixeyū ğuju ipiat'ajojoap kay ikērēat kuğ puye, i. “Xipat ğu eyju oxo” i je'e Deus cebe ip, i.

Iboap kuyje ma ibararak osodop Deus ekawēntup pe. Deus cuk adi eymutabun Jesus Cristo kay. Ixe ebekitkiyū eyju ğasū. Ipi'ūm puje dak ixe ebekitkiyūm epesop. Imēneju apēn Deus wuydaxijom iaptup ğu otupmubararak eywebeaptum. Eybu'ūm ğu juy epesop eyetabut am Jesus kay iaptup acā otupmubararak. Eyday'em'um cuy epesop Deus kay'ūmayū be eymubu'unap puxim iaptup otupmubararak.

⁵ Kuyje Deus Israel naxeğebitbit o'taxijo. O'tujujēm ip Egito eipi bewi. Itabut'ūmayū bit o'ğuy'ū'ū. Warara'acayū dujujēm puje o'ğuy'ū'ū. Kuy eyetaybit iboam. Inaka xipat eywebe soat em ma ğebum am iboap kay. Imēnpuye waram iboap oğuwēn eywebe. ⁶ Pūğpūğ Deus ekawēn tojtjot'ukayū'in Deus co'i i'e pin ip o'e.

— Deus co'i oca'ōbuyxi — i napa ma ip o'e.

Jewexe ip Deus co'i osodop ya'ōbuyxi. Imēneju Deus ixeyū o'ğuju ipiat'ajojoap kay. Kabiokboğ pe ip o'ğuju. Taomūnmūn ip dopdom kabiokboğ pe. Ijēm pa'ore ip. Jesus Cristo ajēm puje ipiat supi'ajo cebe ip. Ğebum cuy epesop ixeyū kay—jewexe Deus co'i ya'ōbuyxiayū kay. ⁷ Sodoma ka watwat ikērēat mujurūrūğxi ip osodop, Gomorra ka watwat tak, ibo ka xeatka watwat tak. Jewenūn'o'o'uk ip osodop ağokat kayū. Powatwat kay dak osodop ip tūn'o am. Nūn'o'oxi ip osodop. Deus ipiat o'supi'ajojoat Sodoma ka watwat pe apēn cuk adi ipiat o'supi'ajojoat jekawēn tojtjot'ukayū xipat'ūmayū be iap puxim. Daxaboğ pe ip o'ğuju soat em ipiat'ajo am.

O'ġuju warara'acat mutaybit am ipiat osupi'ajoat soat ikêrêat mujurûġrûġ'ukayû be iam. Ġebum cuy epesop iboap kay.

⁸ Ġaxîn ma eykay oajêmiayû kuyjeayû buxim soat em ikêrêat mujurûġrûġ—Deus kay'umayû. Jebinûnpe ip ikêrêat muġêġem warêmtaksuġat cocom jexey jo'iat pe buye. Deus soat podi ma ya'ôbaca iap waywayway acâ ip, ya'ô kay'um puye ip. Kabi beacat muymuy dak ip—idip cîcâayû muymuy. ⁹ Imên ġu juk adi oeku Miguel. Deus ekawên tojtjot'ukayû kukukat putet Miguel i omuy. Ibiôġbuk kêrêayû kukukat jewa'ôxikxiġ o'e Miguel eju abu wuy'in Moisés'um jebit jokot iam. Jawa'ôxikxiġ pima:

— Ōn pit jemukorêm ġu — io'e Miguel. — Okukukat cuy jemukorêm — i acâ o'e Miguel.

Ibiôġbuk kêrêayû kukukat o'jomuymuy ġu Miguel. ¹⁰ Ixeyû Deus kay'umayû bit jeytaybit'umap muymuy ip. Jekpiwatpi ma itaybit ip soan itaekat puxim. Jetaybicap ġu'umat ip. ¹¹ Karem ġu ipiat supi'ajojo ip. Caim e daġ ip jekukum. Balaão buxim xipacap o'ġudopat ip ikêrêat kay jîjâ ip dinheiro bu pinap tomuju ma. Kûyjobit'um cîcâ ip Deus a'ô kay Coré buxim. Imênpuye Deus o'ġu'um ip. ¹² Te'e ma ip je'awerorom eyweju Jesus oe'û iap kay ġebumiat'a o am. Iokokat puxim ip eyparakpe. Isûsûn ġu ip pûġxirim ma jeka'on ma soat etabutpe. Warara'acat kay ġu ip ġebum—jewekay acâ. Warara'acat kuġ ġu ip xipan—jewekuġ acâ. Kabikerereat puxim ip—muba'at'umat puxim—kabido emumukap puxim. Ya'a'e'umat'ip puxim tak ip—ya'a'eat ekaxi be ya'a'e ġu iat'ip puxim. Yop'uk'ukat'ip puxim tak ip. Tûybi'uk'ukat puxim ip—yope'uat puxim. ¹³ Tipodoyboġat puxim ip. Tipodoy iokokat muymûġmûġ ka'oririt eju. Imên-puxim isûsûn'uma ikêrêat mujurûġrûġ ip soat etabutpe. Te'e ma ip jekukum kasopta te'e ma jedaekuku'ukata buxim. Deus kabiokat o'ġuxipan ixeyû dopdop am. Kabiok-boġ pe ma jeedop ip soat em.

¹⁴⁻¹⁵ Kuyje ma Enoque ixeyû o'ġuwên—Deus kay'umayû o'ġuwên. Kuy ma ixeyû o'ġuwên ixeyû kap awap ma. Ixe Enoque Adão naxeġebit osunuy. Adão ipotpet o'e. Ixe ipot ipotpet o'e. Ixe ipotpet o'e. 6 be ipotpet ibima, Enoque o'jebapuk.

— Xeyûku Deus kay'um cîcâayû — i juk adi o'e Enoque kuyje ixeyû muwênuwên. — Isûsûn ġu ip ikêrêat mujurûġ am Deus etabutpe — i juk adi o'e. — Cekawênkêrê jîjâ ip — i juk adi o'e. — Deus muymuyxi ip — i juk adi o'e. — Imêneju wuykukukat omuyku jekawên tojtjot'ukayû eju—adeayû eju—soat taġ iisuayû eju — i juk adi o'e. — Yajêm puje, “Eyju ikêrêat kuġ oxo,” i je'e Deus jekay'umayû be — i juk adi o'e. — Deus jekay'umayû ġuju ipiat'ajojoap pe — i juk adi o'e Enoque.

¹⁶ Ixeyû Deus kay'umayû jetakomaap pibun ma jenuycaw ma ip kawênwên. Soat em ip warara'acat muymuy. Jewemucokcokġ ma ip jekukum. Jeweweju ma e'em ip:

— Xipat ōn — i.

— Xipat ên — i'e'em ip warara'acat pe jebubut ûmap ojuy.

¹⁷⁻¹⁸ Wuykukukat a'ôbi jekuku'ukayû kay juk eymukûyjojo Jesus Cristo emumujuyû.

— Amap kabia bima itabut'umayû jebapuk eykay—jewemucokcok'ukayû — i juk adi o'e ip eywebe eymukûyjojom eywaywayway'ukayû.

Imên o'e ip eywebe kuy bima—ixeyû ajêm awap ma. Ġebum cuy epesop ixeyû ekawên kay, oburereyû. ¹⁹ Ixeyû Deus kay'umayû Jesus kayayû mubu'u'un jebureyû kay cewejak'um âm. Deus bikuyap taġ ġu ip jekukum—jebikuyap taġ acâ. Deus

biōgbuk kuḡ ḡu ip. ²⁰Oburereyū, kuy juk eyetabut Jesus Cristo kay. Biḡ ma juy eyetabun epesop cekay ḡasū bit. Ixe kay wuyetabucap soat podi ma xipat. Kawēnwēn cuy epesop Deus eju ixē biōgbuk a'ōbacaan. ²¹Eybu'um ḡu juy epesop Deus pe eykukan xipan. Wuykukukat Jesus Cristo itabotaidabotbot wuykay. Ixe wuydujuu jewekay. Soat em ixē xe acesop. Iboap cuy epejowiwi jījā.

²²Pūḡpūḡayū soat em jewaḡuymuwarururun, itabutbūt ā buye. Eya'ōpuruḡ ḡu juy ip epejukuk—eya'ōdidim ma. ²³Ixeyū juy epetaxijo daxaboḡ pe ijuap puxim. Warara'acayū isūsūn ḡu ikērēat mujurūḡ ām. Ilokat puxim ip. Te'e ma ip jewemucokcokcoḡ. Ixeyū dak cuy eya'ōpuruḡ ḡu epejukuk—eya'ōdidim ma. Eyetakomām cuy epesop ixeyū emuḡḡēḡ kay eywebe dak ixeyū buxim ikērēat muḡēap puxim.

²⁴Deus itaybit cīcā wuya'ōmubacan am wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Ixe wuydujuu jeka kay soat em wuynuy ām jexe. Ikērēat kuḡ ḡu ajop ḡebuḡe bit. Soat taḡ wuyisu acesop. Soat em wuycokcok acesop ixē xe. Ixe xe acesop iap soat podi ma idip.

²⁵— Ēn acā Deusat — i juy acece cebe. — Ka'ūmḡu wara'at — i dak cuy acece cebe. — Ēn acā wuydaxijojo'ukat, Jesus Cristo kay ocetabut puye, ocekukukat kay — i juy acece cebe. — Soat podi ma ēn xipat ocexe — i dak. — Soat podi ma ēn a'ōbuyxi jījā — i dak. — Soat podi ma ēn a'ōbacaap kuḡ — i dak. — Soat podi ma ēn soat kukukat — i dak cuy acece cebe—Deus pe.

Imēn ma o'e'e ip kuyje, ipi muḡē awap. ḡasū dak imēn ma wuyju e'em. Soat em ma juy imēn acece cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO BE DEUS O'ĠUBAPUKIAPTUP

1 Deus apên ġaxîn ma juy je'bapuk iap o'ġuwên Jesus Cristo be ixē be iboap muwên âm jebuywatwat'ukat pe—João be. Deus a'ôbi Jesus Cristo iboap o'ġubapuk João be cexey jo'iat pe. Ibocewi jekawên tojotjot'ukat o'ġuju João kay. Kabi bewiat o'ġuju cekay. O'ġuju imuküyjo am apênape cexey jo'ian ixē be warara'acayû muküyjo am iboam. ²Deus jekawên o'ġuwên ixē João be. Jesus Cristo kawên icēmat o'ġuwên cebe. João soat o'jojojoiap o'ġuwēnuwên, soat o'ya'ġojoiap tak o'ġuwēnuwên. Iboap ekawên ibararak opop ijudup pe. ³Ijudup coco'ukayû icokcok je'e. Apên ġaxîn ma je'bapukiaptup peat ekawên a'ġijo'ukayû dak icokcok je'e. Ijudup peat ekawên kay küyjobicayû dak icokcok je'e. Ġaxîn ma je'bapuk apên ibararak ijudup pe iap taġ.

⁴Ôn João. Ôn ijudup mubarararaġ Ásia eipi watwat peaptum—7 beatka watwat peaptum—Jesus kay itabucayû beaptum.

— Bay, xipan cuy ebekitkiyû ejukuk — i ôn e'em cebe. — Ebekitkiyû aġuy-mubabibin cuy eġuy — i ôn e'em cebe.

Ixe Deus itait ġasû. Kuyje dak itait osunuy. Ġaxîn ma jeedot ġuto wuykay. 7 be omuy ibiôġbuk Deus abikbikap topabe. Ixeyû juy xipan jeykuk. Eyaġuymubabibin cuy jeedop ip. ⁵⁻⁶Jesus Cristo dak xipan jeykuk. Ixe eyaġuymubabibin cuy jeenuy. Ixe soat em icēmān e'em. Ixe koam o'jetait je'ûap tomukadi. Ixe Jesus Cristo ya'ôbuyxi soat ka kukat a'ôbuyxiap podi ma.

Ixe xe wuykukpin cîcā. Korosa be o'jedoyekerereren. Oe'û ikērēat uk am wuywebewi.

— Paîrû buxim Deus peam epeyekapikpik—webay beam — i juk adi o'e wuywebe. Ixe soat em ma soat ipi juayû kukan jeenuy. Imēnpuye:

— Ka'ûmġu omuy ejo'iat idipat — i juy acece ixē Jesus Cristo be soat em ma. — Ka'ûma ma ejo'iat omuy ya'ôbacaat — i dak cuy acece cebe.

Imēn cuy acece soat em ma.

⁷Aġ cuy epesop. Kabikerereat taġ ixē Jesus omuyku. Soat ma ixē jojo. O'ya'ôxamutok'iaiyû dak ixē jojo ma. Soat tiwatwat jeetôtôn ixē dobuxik puje. Jeetôtôn ip jeġuycûġap pibun. Imēn ma juy jeedop ip. Imēn je'e.

⁸— Soat ka'ûm pima ôn kuy kake — i'e'em wuykukukat Deus. — Soat i'ûm puje dak ôn pit kake. Ka'ûma kake bimaat ôn. Soat'ûm pimaat tak ôn ma — i'e'em wuykukukat Deus.

Ixe Deus soat podi ma ya'ôbaca. Itait ġasû. Kuyje dak itait osunuy. Ġaxîn ma jeedot ġuto wuykay.

⁹Ôn João—eywaġo. Eybuxim ôn tak Jesus eju mûġi jekukum. Eybuxim ôn tak ipiat'ajojom. Ôn tak soat kukukan oġuy Jesus eju ixē soat kukukan pima. Ôn tak eybuxim wukpiceġe ġu wetabucap kuġ. Tip'aweroro be juk adi oġuy. Patmos i osunuy tip'aweroro butet. Iboce ip omuju Deus ekawên cuk adi oġuwēnuwên puye—Jesus ekawên cuk adi oġuwēnuwên puye—kawên icēmat. ¹⁰Muto'o bima wukpiwan ġu juk adi ocewaġuy—wuykukukat ekabia be. Deus biôġbuk cuk adi waġuyda. Ya'ôberenat'a'ô oya'ġijojo onôġpikadiwi jededem—parasuy jo'iat'a'ô.

¹¹— Ġaxîn ma ejojoiaptup cuy etupmubararak — io'e owebe parasuy jo'iat'a'ô. — Ibodup cuy etupmuju Jesus kay itabucayû beaptum—7 beat ka watwat peaptum — i juk o'e owebe. — Etupmuju juy Ásia eipi watwat peaptum—Ēfeso ka watwat

peaptum, Esmirna ka watwat peaptum tak, Pérgamo ka watwat peaptum tak, Tiatira ka watwat peaptum tak, Sardes ka watwat peaptum tak, Filadélfia ka watwat peaptum tak, Laodicéia ka watwat peaptum tak — i juk o'e owebe.

¹²Korepên'i oce abu paxi kawênwên oweju iam. 7 be lamparina'a mûn ojo-jo—ouro muğêgê. ¹³Cepidase ip ijodiat co'iat cûg'i osunuy. Jesay kuğ osunuy iberenat kuğ. Ouro muğêgêbu kuğ osunuy jekûmpi dağ. ¹⁴Yaoparut o'yanuy lâ buxim—kabidiğpu buxim—aopaopu buxim. Itasop o'sutanuy daxae buxim. ¹⁵Suisopsep o'suinuy bronze buxim—icaat puxim—daxa be o'jeierotiat puxim—o'ğusopsupiat puxim. Ixe a'ô ya'ôboğ osunuy ti'acap'a'ô buxim. Jororoh. Cororoğiat puxim. ¹⁶Kasopta kuğ osunuy jeba'at kadi—7 beata kuğ. Ibi bewi jekawên cêmçem osunuy. Payao buxim osodop cekawên—xepxep kadi ma tûyibiat puxim. Topasop o'topanuy kaxicuğat kaxi jo'i.

¹⁷Ixe dobuxik puje o'at cewap ce'uat puxim. I'at puje o'jewebumôğ wabi jeje iba'at kadi.

— Epararam ġu juy eğuy — io'e owebe. — Ka'ûma kake bimaat ôn. Soat i'ûm puje dak ôn acâ ocepoyat — io'e owebe. ¹⁸— Soat em ma ôn wetabêğ. Kuy juk adi we'û ojop. Ġasû bit ocetait waram. Waram pit oje'û ġu. Wa'ôbi ma ijodiatcat je'û'ûm. Wa'ôbi ma ce'û'ûayû dopdopap pe jeedop ip — io'e owebe. ¹⁹— Ġaxîn ma ejojo-joiaptup cuy etupmubararak, ġasû jebapukpuğ ewebe iaptup tak, ġuyjom je'bapuk ewebe iaptup tak — io'e owebe. ²⁰— Kasopta kuğ ôn oba'at kadi—7 beata — io'e owebe. — Lamparina mûn tak 7 be opop. Iboap ejojojo kuy — io'e owebe. — Apêğap ibo iam pit etaybit ġu. Iboam pit ôn jemutaybin — io'e owebe. — Lamparina mûn Jesus kay itabucayû buxim—7 beatka watwat puxim—Deus ekawên tojotjot'ukayû buxim — io'e.

Imên onôğpikadiat o'jekawên owebe—Jesus o'jekawên owebe.

2 — Cartadup cuy etupmubararak Êfeso ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayû kukukat awêwêaptum — io'e owebe onôğpikadiat.

Ôn ma kasopta kuğ oba'at kadi. 7 beata kuğ ôn. Lamparina'a mûn pidase ôn cûğcûğ—7 beayû pidase—ouro muğêgêyû pidase. Jeyawê ôn. ²Wetaybit cûğ ma juk adi epekuku iam. Wetaybit cuk adi epeyekapikpik cîcâ iam. Eyetaxi dak cuk adi epesop ipiat'ajojom. Xipat'ûmayû kay ġu jîjâ dak eyju. Jewexe Jesus emumujûyû dak cuk adi epesubuyxijojom— “Jesus a'ôbi oceju kawên idipat muwênuwên eywebe” i napa ma e'e'ukayû. Eyetaybit napa ma e'em ip iam.

³Itabut'ûmayû juk adi ipiat o'supi'ajojomat eywebe, eyetabut okay buye. Eyetaxi bit epesop ipiat'ajojom. Eybu'u ġu juk adi epesop eyetabut am okay. ⁴Imên-pit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Koap pima okukpin cîcâ oğuy eyxe. Ġasû bit ka'ûma. Okukpinsû ma eyxe ġasû bit. Imên xipat ġu. ⁵Ġebum cuy epesop apên koap pima okukpin cîcâ eyju okuk iap kay—apên ġasû bit eyju okukpin ġu iap kay dak. Warêmtağ ma okukap cuy epeyepere. Waram ġuto okukpin cîcâ juy epesop okuğ. Eywebe warêmtağ ma okukap epere'ûm pima bit, ôn ma ojojot eykay. Apên wuyju lamparina'a mûn muwedewedem wara'at muy âm tûyap pe iap puxim eyju ġu webekitkiyûm epesop. Jeymuwedewede ôn. Warara'acayû ma ojomuy webekitkiyûm eydieğ. ⁶Obuxim eyju dak Nicolai a'ôkayayû ekawên kay'ûm cîcâ. Iboap xipat oxe.

⁷Deus biôğbuk imên Jesus a'ôkayayû awêwêm. Eyetaybin pin eyawêwê âm pima, eya'ôpicûğcûğ cuy epesop.

Imên ma òn Éfeso ka watwat kukukat awêwêm — i juk o'e owebe onôgpikadiat—Jesus. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Esmirna ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayû kukukat awêwêaptum — i juk o'e owebe Jesus.

Ka'ümgu bimaat òn. Soat i'üm puje dak òn ma oğuy. Kuy juk ade we'û ojop. Gasû bit ocetai waram. Jeyawê òn. ⁹ Wetaybit eyju ipiat'ajojom iam. Wetaybit eydaybot iam tak. Deus xe bit soat kuğ eyju. Jewexe Judeuyû eymuymuy. “Judeuyû oceju—Deus ebekitkiyû” i napa ma e'em ip. Satanás a'ò kayayû ixeyû bit. ¹⁰ Eypararam gu epesop ipiat'ajoap puxim. Ibiôgbuk kêreayû kukukat ipiat supi'ajoato eywebe eyetabucap puyxijom. Ixe a'ò kayayû warêmtağ ma jeymuôm daomünmünap'a be. Inaka ibun gu ipiat epesupi'ajo—10 kabia ma. Wa'ò dağ cuy epeku soat em. Eye'û buje dak, wa'ò dağ cuy epeku. Wa'ò dağ eyeku buje, soat em epesop oxe eyetai. Soat em eyetai oxe iap idip cîcâ ipi kukukat a dağat puxim—coroa buxim. ¹¹ Deus biôgbuk imên Jesus a'ò kayayû kukukat awêwêm. Eyetaybin pin eyawêwêam pima, eya'ôpicûğcûğ cuy epesop.

Wa'ò kay jîjâayû bit waram je'û gu. Waram warara'acayû e'û buje, je'û gu ip.

Imên ma òn Esmirna ka watwat kukukat awêwêm — i juk o'e owebe onôgpikadiat—Jesus. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

¹² — Cartadup cuy etupmubararak Pérgamo ka watwat kukukat awêwêaptum—Jesus kay itabucayû kukukat awêwêaptum — i juk o'e owebe onôgpikadiat—Jesus.

Òn ma payao kuğ—xepxep kadi tûybibiak kuğ. Jeyawê òn. ¹³ Wetaybit poce eyju dopdom iam. Satanás a'ò kayayû parakpe eyju. Wa'ò kay acâ eyju bit kûyjobit. Itakomaayû Antipas o'yaoka eyka be—Satanás a'ò kayayû dopdopap ka be. Ixe Antipas cedağ ma juk adi omuwênuwên. Eyju bit cuk adi eybu'u gu epesop eyetabut am okay ixe a'gu ip o'yaoka ma. ¹⁴ Imênpit soat gu eyekukuap xipat oxe. Pûğpûğ ey'in Balaão emumutaybitbinap tağ jekukum. Ixe Balaão o'jekawên Balaque be. “Warêmtağ cuy Israel naxeğebitbit eğutaybin ixeyû be ikêreät muğê am,” io'e Balaap Balaque be. Imênpuye “Xipat eywebe deusbaroyû wap iên-môğ'ibitên o am,” i napa ma o'e cebe ip. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am—warara'acat itop eju dak,” i napa ma o'e cebe ip. ¹⁵ Ixe buxim pûğpûğ ey'in Nicolai a'ò kayayû emumutaybitbinap tağ jekukum, warêmtağ ma'gu ip imutaybitbin. ¹⁶ Ikêreät mujurûğrûğap cuy epeyepere. Cepere'üm pima bit, gaxin ma ojot eykay ipiat'ajoan eywebe. Ixeyû eju nopağôğôm oce—warêmtağ imutaybitbinayû eju. Yaokakam ip oce wekawên—payao buximan—xepxep kadi tûyan.

¹⁷ Deus biôgbuk imên Jesus kay itabucayû kukukat awêwêm. Eyetaybit pin eyawêwêam pima, eya'ôpicûğcûğ cuy epesop.

Wa'ò kay jîjâayû be manada otaüm ixtatam ip tamunêm'ibita. Karatûğ'a buximat'a dak oyaüm soat pe ixeyû be yarucat'a—yadeiboğat'a. Ibutet iisuat ibararak opop iğ'o'a be. Ka'uma ma itaybit ixe buten. Yabuat acâ itaybit je'e ixe buten.

Imên ma òn Pérgamo ka watwat kukukat awêwêm — io'e Jesus owebe—onôgpikadiat. — Owebe yawêwêaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

18— Cartadup cuy etupmubararak Tiatira ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus.

Deus ipot ōn. Wetasop daxae buxim. Wui suisopsep bronze buxim—o'ḡusopsep ip iat puxim. Jeyawē ōn. 19 Wetaybit cūḡ ma eyju jekukum iam. Deus ikukpin cīcā eyxe. Eyetabut cīcā ixe kay. Kapikpiḡ eyju. Eyetaxi dak ipiat'ajojom ma'ḡu. Koap pimaap podi ma ḡasū dak eyju xipacat mujurūḡrūḡ. 20 Imēnpit soat ḡu eyekukuap xipat oxe. Jezabel warēmtaḡ ma obuywatwat'ukayū mutaybitbin. E iekērēat taḡ webekitkit muykukum. Ixe napa ma e'em "Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn," i. Webekitkit muḡuykukukum ixe ayacat. "Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am, warara'acat itop eju dak," i napa ma e'em cebe ip. "Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am," i napa ma e'em cebe ip. Eyju bit epeḡujēm ḡu eyxewi. Āḡ jeenuy jekpiwan. 21 Ibun ma ipiat osupi'ajaoat ḡu cebe. Tūybe ḡasū paxi ikērēat mujurūḡrūḡap jepere iān oce. Ixe bit ibu'u jeperem. 22 Imēneju ixe ayacat ōn ma ojojik kama jo'iat pe. Ijoce ipiat supi'ajojō jījā ceweju o'jepo'iaiyū dak. Ixeyū be ikērēat mujurūḡrūḡap epere'ūm pima, ipiat'ajojom cīcā jeedop ip. 23 I'iyū dak oyaokaka—ya'ōkayayū. Ixeyū aoka buje, Jesus a'ō kayayū itaybit je'e Deus itaybti apēn ijodiacat jewaḡuyḡuy iam. Apēn ip ibikuy iam tak itaybit je'e ip. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei bit ōn ma oteida soat pe.

24 Warara'acat'in ey'in pit warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ḡu juk adi epe-sop—Tiratira ka watwat'in. Satanás pabi kuḡ ḡu buk eyju. Ixe babi kukayū soat ḡu Satanás babim itaybit. Eyju bit eybu'u ixe babi kuk am. 25 Wajēmap wiwim pima kuy eyetaybicap ekawēn taḡ cuy epeku. Wara'at ekawēn ḡu bit oḡuwēn eywebe iboap ekawēn taḡ eyeku am. 26–28 "Ēn ma soat ka watwat kukukan cuy ece," i juk o'e webay owebe. "Eyju soat ka watwat kukayūm epesop oweju," i oce wa'ō kay jījāyū be. Ya'ōca ip jeedop ixeyū kukukan yopcaat'ip kukat puxim. Pipim'ūm kūyjobit'ūmayū a'ōbacaap ḡu'ūm ip itīḡ'a kakaap puxim. "Eyju ma soat ka watwat kukukayūm cuy epesop oweju," i oce wa'ō kay jījāyū be—amap kabia wiwim pima wa'ō daḡ jekuku'ukayū be. Kabiada dak otaūm cebe ip—kasopta—wa'ō kay jījāyū be. 29 Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Imēn ma ōn Tiatira ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixe awēwēaptum — i juk o'e owebe.

3 Cartadup cuy etupmubararak Sardes ka watwat kukukat peaptum—Jesus kay itabucayū kukukat peaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jesus.

Ōn ma Deus biōḡbuk kuḡ—7 beayū kuḡ. Kasopta kuḡ tak ōn—7 beata kuḡ. Jeyawē ōn. Ōn wetaybit warēmtaḡ ma eyju jekukum iam. Adeayū napa ma e'em "Sardes ka watwat itabut cīcā Jesus kay," i. Ōn pit wetaybit eyetabutsū ma cekay iam. Ce'ūat puxim eyju cexe. 2 Ce'ūat puxim ḡu juy epesop. Eyetabun cuy epesop cekay kuyjeap puxim. Eyaḡuysan cuy epeku. Eybu'um ḡu juy epe-sop cekawēn taḡ eyeku am. Soat ḡu bit xipat Deus xe apēn cuk adi epekukuiap. Wetaybit iboam. 3 Ġebum cuy epesop kuy eyetaybicap kay, kuy epeya'ījoioiap kay dak. Kawēn icēmat cuk adi epeya'ījojo. Ġebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Kūyjobin cuy epesop iboap ekawēn kay. Ikērēat mujurūḡrūḡap pit cuy epeyepere. Ixecat puxim eyju. Eyju aḡ'ūm pima ojot eykay. Ibukurukat puxim

ojot eykay. Eyetaybit ġu epe'e puju paxi oajēm iam. ⁴ Pūġpūġ pit ey'in ikērēat o'jukuk ġu Sardes ka watwat'in. Ixeyū bit yaġuyisuayū. Cesay isuayū buxim ip. Ixeyū ma oweju ma jeku jesay irucat kuġ—iisuat kuġ, “Cedaġ ip oxē” i'e'em Deus cebe ip puye. ⁵ Wa'ō kay jījāayū jesay irucat kuġ jeku. Ixeyū butet oju'uk ġu soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pēwī. Soat em ibararak jeedop ixeyū butet iġodup pe. “Teyūku webekitkit,” i oce webay be, ixē ekawēn tojtjot'ukayū be dak.

⁶ Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

Imēn ma ōn Sardes ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōġpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

⁷ — Cartadup cuy etupmubararak Filadēlfia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe.

Ōn pit ikērēat kuġ ġu. Ōn soat em icēmān e'em. Chave kuġ ōn—Davi bubun os-unuyiat kuġ. Iju chavem owebe tomudip puje, kuka ip o'tomudip'uk ġu. Owebe tomudip'uk puje dak, kuka ip o'tomudip ġu. Jeyawē ōn. ⁸ Wetaybit apēn eyju jekukum iam. Eya'ōbaca'ūm'ūm ma. Owebe eymutaybitbinap taġ pit cuk adi epekuku. Soat em epesop kūyjobit wa'ō kay. Ōn xīntabi o'gukoce eywap. Soat pe bit tomudip pa'ore. Owebe acā tomudip put. ⁹ Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Satanās a'ō kayayū napa ma e'em “Judeuyū oceju—Deus ebekitkit,” i. Napa ma e'em ip. Wa'ōbi ip jēġ'aecōġcōġ eywap. Itaybit je'e ip eykukpin cīcā oxē iam. ¹⁰ “Eyukpiceġġēm ġu juy epesop okay eyetabucap kuġ ipiat'ajojom ma'ġu eyju,” i juk oce eywebe. Eyukpiceġġēm ġu okay juk adi epesop. Imēnpuye ipiat osupī'ajoat soat ipi daġacat pe ixeyū etabucap puyxijom. Eyju bit ōn jeydaxijo ixeyū ipiatpi'ajojom pima. ¹¹ Ġaxīn ma oajēm eykay. Xipat cīcāat kuġ eyju—wa'ō kay jījāapte kuġ. Iboap cuy epeġuxipan cīcā warara'acat pe tujupa'umap puxim. ¹² Wa'ō kay jījāayū a'ōmucanucan cuy oġuy. Deus eju kawēnwēnap'a beat'ip puxim jeedop ip—warara'acat'ip muycemucemap'ip puxim. Waram pit jejēm ġu ip Deus xewī. Deus putet osubutetmubararak cebe, Deus ka butet tak. Jerusalēm i ika butet—ika isuatka butet. Iboka sukakop Deus xewī. Obutet iisuat tak osubutetmubararak cebe.

¹³ Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybit pin yawēwēām pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

Imēn ōn Filadēlfia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōġpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

¹⁴ — Cartadup cuy etupmubararak Laodicēia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōġpikadiwiat—Jesus.

“Imēn cuy jeenuy” i ōn e'em. Imēnpuye “Amēm” i obutet. Soat em wa'ō daġ ōn e'em. Soat em icēmān ōn e'em. Deus pe soat muġēap awap kuy juk kake oġuy. Jeyawē ōn. ¹⁵⁻¹⁶ Wetaybit warēmtaġ cīcā eyju jekukum iam. Taxipat puxim ġu eyju—icukat puxim ġu dak. Taxiptoktokat puxim eyju, icukġūġūnat puxim tak. Okukpin ġu eyju okuġ. Warēmtaġ ġu dak eyju okuġ. Xipat ma kuka juk o'e warēmtaġ okuġ pima, ikukpin okuġ pima dak. Imēnpit okukpin ġu eyju okuġ. Imēnpuye ġaxīn ma ipiat osupī'ajoat eywebe, iko'omat o buje jedadacap puxim. ¹⁷ “Soat kuġ oceju bit,” i te'e ma eyju e'em. “Ocebubut

ade oceju bit,” i te'e ma eyju e'em, “Xipat cīcā oceju,” i dak, “Soat kake ocexe,” i'e'em eyju te'e ma. Eyetaybit ġu eyju tadaybocat puxim iam. Ilokokat puxim eyju—iġēmat puxim—ibisōat puxim. Tadaybocat puxim eyju, toti'ūmat puxim tak. Ita'ūmat puxim tak eyju. ¹⁸ Ōn pit jeyawē. Ouro juy epejat oxewi—iwekoykey'ūmat. Iboap kuġ pima icēmān ibubut adeayūm epe'e. Eyesay irucat tak cuy epejat oxewi eywebe imuōm ām eyesay'ūmap puxim, eysūsūnap puxim. Posūġ tak cuy epejat oxewi itapiatkayat eyeta be imōġ ām xipan eyecoat am. ¹⁹ Oxe ikukpinayū bit oġukorēm cedaġ'ūm jekukum pima. Ipiat osup'i'ajoat cebe ip waram ġuto cūġ ma ceku am ip. Imēnpuye juy wa'ō kay epe'e waram. Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere. ²⁰ Ya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Tagtagtag'i ōn e'em xintabi be. Wa'jjojoat pe tomudip'uk puje, oōm tuk'a be. Jekōnkōn'uk oġuy ixe eju. Ixe dak jekōnkōn'uk jeenuy oweju. ²¹ “Epabik cuy oxe—wabikbikap pe” i oce wa'ō kay jījāayū be. Ixeyū buxim ōn tak cuk adi oġuy webay a'ō kay kūyjobit. Imēnpuye ġasū ōn xik'i webay xe—yabikbikap pe.

²² Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, xipan cuy epeya'ōpicūġ.

Imēn ōn Laodicéia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōġpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

4 Ġebuje wara'at ma ojojojo wexey jo'iat. Kabi beat exintabi ojojojo ikoce. Waram parasuy jo'iat a'ō oya'jjojo—kuy oya'jjojoiat'a'ō ma. Waram ġuto o'jekawēn owebe.

— Eceu juy ijoce — io'e owebe. — Apēn ġuyjom jebapuk iap oġubapuk ewebe etaybit am — io'e owebe.

² Deus biōġbuk waġuyda ġebuje bit. Iboce yabikbikap osunuy—idip cīcāat kabi be. Pūġ xik'i osunuy cebe. ³ Ixe dopa topasopsep o'topanuy wita'a buxim—yadip cīcāat'a buxim—jaspe'a buxim, sardōnio'a buxim tak. Ixe abikbikap akokoreren konop-sanobu o'jebueku. Ibusopsep o'jebueku esmeralda'a buxim. ⁴ Idip cīcāat akokoreren warara'acat abikbikap osodop 24 be. Ya'ōbuyxiayū osodop ixeyū jeje kaxikxik'i—24 beat ceje. Jesay irucat kuġayū osodop ip. Ouro muġēġē kuġ tak ip osodop jabi jeje—idip cīcāat kuġ. ⁵ Yabikbikap pewi xiririkiat cēm cēm'uk osunuy, tūmūn'a'ō dak, poroġiat tak. Wexiktak puximat tak osunuy yabikbikap wap isopat, 7 be. Ixeyū jom pima wuyju ġebum Deus biōġbuk kay—7 beayū kay. ⁶ Iodi buximati o'tinuy yabikbikap wap—vidro muġēġē. Tixiriruk o'tinuy cristal'a buxim.

Ebadipdip tak osodop ip itabēġayū yabikbikap akokoreren—idip cīcāat akokoreren. Soat kadi osodop ip. Ita'ade osodop ip. Soat kadi osodop ita ip—cewap, yakpidakadi. ⁷ Pūġ ixeyū'in leāo buxim osunuy. Wara'at ixeyū'in biopak puxim osunuy—aġokatkat yoboġat puxim. Wara'at ixeyū'inat topa aġokatkat topa buxim o'topanuy. Wara'at ixeyū'in dace buxim osunuy—pupumat puxim. ⁸ Soat ip ceġebabe osodop. 6 be o'ceġebadop ip. Soat taġ itate ip osodop—badi, kacūġkadi dak. Soat em ip jebibododon. Ixima daġ tak ibu'u em ġu ip jebibododon, kabiam tak. Imēn ip ibibodo:

Wuykukukat Deus soat podi ma ya'ōbaca, i'e'em ip jebibododon. Soat taġ iisu, i. Soat taġ iisu, i. Soat taġ iisu, i jebibododon ip. Ipi ka'ūm pima itait osunuy, i. Ġaxī dak itait, i. Ġaxīn ma jeedot waram wuykay, i.

Imēn ip ibibodo.

⁹ — Ën pit soat podi ma edip — i'e'em ip Deus pe jebibododon ebadipdip itabêgayū. — Ën pit soat podi ma a'ôbuyxi — i dak e'em ip jebibododon. — Ën pit soat podi ma xipan ocekuğ — i dak e'em ip jebibododon.

Yabikbikap cejeat peam cebibododon ip puje soat em itabêgat peam, ¹⁰ 24 beayū aypapayū piğ'i at'an ip cewap—yabikbikap cejeat wap.

— Ën pit soat podi ma xipat — i'e'em ip cebe. Jabi jejeat mōgmōğ ip yabikbikap cejeat wap—idip cīcāat—ouro muğēğē. Imōgmōğ ip cewap “Ën acā ocekekukat” i'e am cebe.

¹¹ Imēn ip jebibododon cebe:

Ën acā soat kukukat, i. Ën acā Deusat, i. Ën cuk soat eğūğē, i. Soat kake a'ôbin ma, i. Ën ipi juacat mutaicin, i. Ën soat podi ma edipap kuğ, i. Soat podi ma a'ôbuyxi, i. Ën acā soat podi ma a'ôbacaap kuğ, i.

Imēn ip jebibododon cebe—yabikbikap cejeat pe.

5 Ğebye taperadup otupcoco tup'amūnmūnatup. Yabikbikap cejeat pui beatup otupcoco—iba'at kadiat pui beatup. Tupararak o'tuptop xepxep kadi ma. Tupmuymūgmūğap osodop serabu jo'ian. 7 em o'tupmuymūgmūğ ip. ² Deus ekawēn tojtot'ukat tak ojojojo ya'ôbacaat.

— Abu itaybit tupmuywut am? Ka'ūma ma — io'e ixe ya'ôberen.

³ Imēnpit itaybicat ka'ūmğu osunuy. Kabi be ka'ūmğu. Ipi ju dak ka'ūmğu. Ipi diotpe dak ka'ūmğu. Ka'ūma ma itaybit tupmuywut am tup co am. ⁴ Otōn cīcā ka'ūmğu buye itaybicat tupmuywut am tup co am. ⁵ Imēnpuye aypaat o'e owebe:

— Wa ğu! Ak'i juy ece. Judá diwat pe iba'ore ğu tupmuywut am — io'e. — Ixe acā itaybit tupmuywut am. Ixe be ma tup co but — io'e. — 7 beat imuywut put ixe be — io'e owebe. — Ixe leão buxim ya'ôca. Ya'ôbuyxi jījā ixe Davi naxeğebit — io'e owebe.

⁶ Ğebye mēmē ojojojo—ovelha. Cūğ'i osunuy yabikbikap pidase. Ebadipdip itabêgayū ixe akokorenen osodop ya'ôbuyxiayū dak. Kuy bima ce'ū osunuyiat puxim osunuy. 7 be osodop yakanasūyū. Ita dak 7 be ma o'sutanuy. 7 be itateat puxim Deus biōğbuk—soat ka kay imujumayū. ⁷ Mēmē o'ju yabikbikap cejat topabe. Ibodup o'tupu ibui bewi iba'at kadiatup. ⁸ Tupu buje ebadipdip itabêgayū piğ'i o'at ipi ju mēmē wap. Ya'ôbuyxiayū dak piğ'i o'at ip cewap ya'ôbuyxi jījā cexe ip puye. Soat ip harpa'a kuğ osodop yamuyde am. Wa'e buximat kuğ tak ip osodop—ouro muğēğē kuğ. Topapūn osodop tide'okuatim. Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju iap tide'okuati buxim. ⁹ Pibodo iisuan o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Kuy juk e'ū eğuy, i. Pūğ ğu juk etaxijo e'ūap puye soat tiwatwayū'in, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak, soat kaka dağayū'in tak, i. Imēnpuye etaybit tupu am, i. Etaybit tupmuywut am tak, i. ¹⁰ A'ôbi ma soat eipi juayū kukukayūm jeedop ip Deus eju, i. Paīyū buxim kapikpiğ jeedop ip Deus peam—ocekekukat peam, i.

Imēn ip ibibodo.

¹¹ Waram ğuto oceak. Deus ekawēn tojtot'ukayū oya'ījojo. De'at ğu ip osodop—kiiiii iān. Imuweğūn pa'ore osodop io. Ade jījā ma ip. Kacūğcūğ'i ip osodop yabikbikap akokorenen. Ebadipdip itabêgayū akokorenen tak, ya'ôbuyxiayū akokorenen tak. ¹² Ya'ôberen o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Ovelha buxim oe'ūiat soat podi ma jedipap kuğ, i. Soat podi ma ja'ôbacaap kuğ, i. Soat podi ma xipacap kuğ, i. Soat podi ma jetaybitbicap kuğ, i. Soat podi ma

ja'ôcaap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ôbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat kayap podi ma ocecockok Cekay, io'e ip jebibodo be.

Imên ibibodo ip.

¹³ Soat ma ip jebibododon o'e ḡebuḡe bit wa'ôpiju—kabi beacayū, ipi juacayū dak, ipi diotpeacayū dak, tiboḡ cīcāti daḡacayū dak—soat kakeayū. Imên ibibodo ip:

Soat podi ma ên pit xipāt, i. Soat podi ma ên pit a'ôbuyxi, i. Soat podi ma ên pit edip, i. Soat podi ma ên pit a'ôbaca, i. Imên cuy acece ewebe soat em, i. Soat em tak wuybu'um ḡu acesop imên i'e am ewebe, io'e ip jebibodo be xik'i yabikbikap peat pe—mēmē—ovelha buxim oe'ūiat pe.

¹⁴ — Imên cuy ace — i o'jede ebadipdip itabēḡayū.

Ya'ôbuyxiayū dak piḡi o'at'at ip topabe—aypapayū. Piḡi o'at'at ip “Soat podi ma ên xipāt” i'e am cebe.

6 Mēmē tupmuymūḡmūḡap o'ḡuywut wetabutpe. Koapat o'ḡuywut. 7 be osodop ip tupmuymūḡmūḡap.

— Ejot cuy — io'e ya'ôberen ebadipdipayū'in—itabēḡayū'in.

Nobano a'ô buxim o'ya'ônuy ya'ôpuruḡ.

² Waram ḡuto oceak. Cavarō ojojojo irucat. Yakpi jejeat daruk kuḡ oeku. Ixe xeat ouro muḡēḡē o'jomōḡ ya be—ipi kukukat abeat—idip cīcāt. O'jēm soat a'ôbacaap mu'ūmu'ūm. Soat a'ôbacaap mu'ūm ām o'jēm.

³ Ḡebuḡe mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Xepxep o'ḡuywut kuy.

— Ejot cuy — io'e wara'at itabēḡayū'in ebadipdipayū'in.

⁴ Wara'at osodot cavarō ipakpukat. Ixe xeat ja'ôbacap o'ḡūm yakpi jejeat pe.

— A'ôbi nopaḡōḡōm je'e ip jeweweju ipi daḡacayū — io'e cexeat yakpi jejeat pe. Ka'ūma ip kaba'ūm je'e wara'at eju. — A'ôbi jenopaḡōḡōm je'e ip soat — io'e cebe.

Payao o'ḡūm cebe yoboḡat.

⁵ Ḡebuḡe mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebaḡūḡ kuy o'ḡuywut.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēḡayū'in.

Waram ḡuto oceak. Wara'at ojojojo cavarō iokat. Yakpi jejeat imupesarurunap kuḡ oeku jebui be. ⁶ Wuya'ījoiat oya'ījojo. Ebadipdip itabēḡayū parakpewi oya'ījojo.

— Pūḡ litrom trigodadei tadeiboḡ cīcā je'e—pūḡ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Ebaḡūḡ litrom cevadadadei dak tadeiboḡ cīcā je'e—pūḡ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Oliveira'a xepti bit etimukērērēn ḡu juy — io'e. — Uva'abidi dak etimukērērēn ḡu juy — io'e.

⁷ Ḡebuḡe mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebadipdip o'ḡuywut kuy. Ebaḡūḡ mabuk opop imuywut'ūmat.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēḡayū'in.

⁸ Ḡebuḡe waram ḡuto oceak. Cavarō ipekpukat ojojojo. Yakpi jejeat putet Ce'ūap i osunuy. Ixe dobatban oekuku ip ce'ū'ūayū dopdopap pewiayū. Cexeat o'jekawēn cebe ip.

— Adeayū juy epeyaoka ipi juayū — io'e cebe ip. — Ebadipdip tobuxik puje, pūḡ cuy epeyaoka — io'e cebe ip. — Nopaḡōḡōm ip epeḡuap, repibun tak — io'e. — Wātaxipi pibun tak epeḡuap ip, awaydip taḡan tak, ika'uan — io'e cebe ip.

⁹ Ḡebuḡe mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebadipdip o'ḡuywut kuy. Xepxep mabuk o'jepoyat imuywut'ūmat. O'yaokaka ip iayū'ūm'ūm biōḡbuk ojojojo wūnca mupikupikap'a diotpe caixa'a diotpe. Itakomaayū juk ixeyū o'yaoka

Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip puye, cekawēn taḡ oekuku ip puye dak. ¹⁰ Ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Ocekukukat, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Soat taḡ eisu — io'e ip ya'ōberen. — Icēmān e'e'ukat ēn. Puḡūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be? — io'e ip. — Puḡūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat ocaokaayū be? — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Iboceat cesay o'ḡūm cebe ip soat pe—irucat.

— Epeyebodoy buk yopūt — io'e cebe ip. — Itakomaayū buk eykitpitpiyū yaoka ma — io'e cebe ip. — Eybure kapikpik'ukayū'in yaoka mabuk ip apēn cuk adi ip eyaoka iap puxim — io'e cebe ip. — Ixeyū aoka'ūm pima bit cuy epeyebodoy — io'e cebe ip.

¹² Ḡebyej mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. 6 be o'ḡuywut kuy. Pūḡ ma omuy imuywut'ūmat. Imuywut puje ipi o'jexixi jījā ma. Kaxiepiat iok o'e paḡo iokat puxim—mudiuhu doti buxim. Kaxiaat tak ipakpuk o'e doy buxim. ¹³ Kasopta dak o'ta'at'at kabi bewi. O'ta'at'at ipi ju. O'ta'at'at figo'a muy'at'acap puxim—yakicat'a muy'at'acap puxim—kabidoxixi be yamuy'at'acap puxim. ¹⁴ Kabi dak o'je'arabot apēn wuyju taperadup mu'arabotboniap puxim. Co'a dak o'jeaewede jenuyap pewi soat'a. Tip'aweroro dak o'jedipewede jediptūyap pewi soat.

¹⁵ Ḡebyej soat ipi juayū kukukayū o'jewemunēm—iecuḡapyū dak, sorarayū kukukayū dak, ibubut adeayū dak, ya'ōcayū dak. Soat ipi juayū o'jewemunēm: jekpi-watpi ma kapikpik'ukayū, tei'ūm kapikpik'ukayū dak. Soat ip o'jewemunēm co'a kūy daḡ, co'a binūnpe dak. ¹⁶ Te'e ma ip o'jewāwā ya'ōberen wita'a be, co'a be dak.

— A'a'at cuy ocejeje ocemunēm ām — i te'e ma o'e ip co'a be, wita'a be dak. — Ocemunēm cuy epe'e xik'i yabikbikap pe iat pe ocedobuxikap puxim — i te'e ma o'e ip. — Ocemunēm cuy epe'e mēmē itakoma ocekey buye — i te'e ma o'e ip. ¹⁷ — Mēmē itakoma jījā ocekey, ya'ō kayayū dak — io'e ip. — Ixeyū etakomaap ebapukap kabia ajēm puje, ka'ūma ma jepoyat. Soat i'ūm — io'e ip.

7 Ḡebyej Deus ekawēn tojtōjtōt'ukayū o'jojojo ebadipdipayū. Kacūḡcūḡ'i osodop ip ipi'abi daḡ. Kabido ixikixik'uk osodop ip ebadipdip kadiwiatpido. Kabido ixik-ixik'uk ip osodop ipi kay ibido kopap puxim, tiboḡcīcāati kay dak, tūmūn'ip'ip kay dak. ² Wara'at o'jojojo ḡebyej bit Deus ekawēn tojtōjtōt'ukat. Kaxi jēmjemap kadiwi oajēm. Oajēm teku Deus ebekit iam imubararakap kuḡ jebui be—teku soat em itaicat ebekit iam imubararakap kuḡ. Ya'ōberen o'jewāwā jebadipyū be—Deus ekawēn tojtōjtōt'ukayū be—ebadipdipayū be. Deus kuy juk ja'ōbacaap o'ḡūm ixeyū be. Ja'ōbi ixeyū o'ḡuju ipi mukērērēn ām, tiboḡcīcāati mukērērēn ām tak.

³ — Deus buywatwat'ukayū dopa'a ocetopa'amubararak teku Deus ebekit iam — io'e cebe ip. — Ocewebe ixeyū dopa'a mubararak'ūm pima bit, ipi epeḡukērērēn ḡu, tiboḡcīcāati dak epetimukērērēn ḡu, tūmūn'ip'ip tak epeyopmukērērēn ḡu — io'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

⁴ Pebūrū iteyū Deus ebekitkiyū iap o'ḡuwēn owebe—o'topa'amubararak ip iap. Tak ḡu o'topa'amubararak ip—ade jījā ma—144,000 be. Kiīiān. Soati watwat'in o'topa'amubararak ip—Israel naxeḡebitbiyū'in. ⁵⁻⁸ 12,000 be o'topa'amubararak ip Judā diwatwat'in; 12,000 be Rubem diwatwat'in tak; 12,000 be Gade diwatwat'in tak; 12,000 be Aser diwatwat'in tak; 12,000 Naftali diwatwat'in tak; 12,000 be Man-assés diwatwat'in tak; 12,000 be Simeão diwatwat'in tak; 12,000 be Levi diwatwat'in tak; 12,000 be Issacar diwatwat'in tak; 12,000 be Zebulom diwatwat'in tak;

12,000 be José diwatwat'in tak; 12,000 be Benjamim diwatwat'in tak. Ibūrū ma ip o'topa'amubararak teyūku Deus ebekitkiyū iam.

⁹ Waram ġuto oceak. Tak ġu wuyjuyū io'e kiini. Ade jījā osodop ip. Imuweġūn pa'ore ma osodop ip, ade jījā buye. Soat eipi watwat'in osodop ip, soat tiwatwat'in tak, soat iwarururuyū'in tak, soat a'om kawēnwēn'ukayū'in tak. Mēmē abikbikap wap osodop ip jesay kuġ—irucat kuġ. Kosunano kuġ osodop ip jebui be.

¹⁰ — Deus acā wuydaxijojom — io'e ip ya'oberen. — Mēmē dak wuydaxijojom — io'e ip. Ixe ma xik'i jabikbikap pe — io'e ip ya'oberen.

¹¹ Deus ekawēn tojtjt'ukayū dak kacūġcūġ'i osodop ip yabikbikap akokoreren—ya'obuyxiayū dak, ebadipdip itabēgayū dak. Piġ'i o'at ip yabikbikap wap “Ēn soat podi ma xipat” i'e am Deus pe.

¹² O'jebibododon ip Deus pe. Imēn ibibodo:

Imēn cuy jeenuy, i. Deus ma soat podi ma xipat, i. Ixe ma soat podi ma jedipap kuġ, i. Ixe ma soat podi ma itaybitbit, i. “Xipat cīcā ěn ocexe” i juy ace cebe, i. Soat podi ma ja'obuyxiap kuġ, i. Soat podi ma ja'obacaap kuġ, i. Soat podi ma jebacaap kuġ tak, i. Imēn ma ixē ġasū. Kuyaje dak imēn jeenuy. Soat i'ūm puje dak, imēn ma jeenuy, i. Imēn cuy jeenuy, io'e ip jebibododon.

¹³ — Abuyū suteyū cesayrurucayū — i juk o'e owebe ya'obuyxiat, aypaat. — Pomawi ip osodot? — io'e owebe.

¹⁴ — Bay'a, ōn ma wetaybit ġu. Ēn acā etaybit — i juk oce cebe.

— Ixeyū ipiat'ajojom cīcā juk adi osodop — io'e owebe. — Inaka ibu'u ġu o'e ip kūyjobit am Jesus a'ō kay — io'e. — Mēmē o'jedoyekereren wuywebeam iap kay itabut ip. Imēnpuye soat taġ iisu ip doti iwuy'isuat puxim. Soat taġ ip ikērēat kuġ ġu — io'e owebe. ¹⁵ — Imēnpuye ip kacūġcūġ'i Deus abikbikap wap ġasū — io'e owebe. — Deus buywatwan ip kabiam, kabioġ tak — io'e. — Deus xe ip nuynuy ġasū. Yabikbikap peat soat em aġ cekay ip xipat'umat ebapukap puxim — io'e. ¹⁶ — Waram pit irem ġu ip. Soat em ibeġbeġ ma. Ihipuruġ ġu dak ip jeedop. Kajepi kuġ cīcā ġu dak ip jeedop — io'e owebe. ¹⁷ — Mēmē ma ixeyū kukukan jeenuy apēn ōhō iwat xipan jeōhōyū kukap puxim. Ixeyū idujowat wuymutaicinapti kay tikōn ām. Deus itadisup ip. Waram pit ip jeetōn ġu — io'e owebe.

8 Ġebuġe mēmē wara'at o'ġuywut tupmuymūġmūġap. Amap o'ġuywut. 7 be o'ġuywut kuy. Ka'ūmġu wara'at o'e. Kuy oi'ūm. Darem ma ip osodop mūġ kabi beacayū—meia hora ma. ² Deus ekawēn tojtjt'ukayū ojojojo ġebuġe—7 beayū—Deus xe kacūġcūġ'iyū. Jexeat parasuy jo'iat o'ġūm cebe ip. Pūġ pepepe ma o'ġūm cebe ip.

³ Wara'at oajēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a kay Deus ekawēn tojtjt'ukat—caixa'a kay. Cūġ'i osunuy iboce. Tōmte'okuatōm mūn'a kuġ oajēm—ouro muġēġē'a'a kuġ. Iboceat tōmte'okuatōm o'tōmūm cebe tōm'ade.

— Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju soat ip — io'e cebe iboceat. Ixeyū ekawēn cuy eġuwekoy tōmte'okuatōm eju tōmupikupikap'a be ouro muġēġē'a'a be Deus abikbikap wap — io'e cebe.

⁴ O'tōmuwekoy Deus ebekitkit ekawēn eju. O'tōmupik. Tōmte'okuatōmtiġ o'jediġeu Deus kay cekawēn tojtjt'ukat pui bewi—Deus wap cūġ'iat pui bewi. Deus ebekitkit ekawēn tak o'jeu cekay tiġ eju. ⁵ Deus ekawēn tojtjt'ukat daxa o'jat tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewi. Tōmte'okuatōm mūn'a o'yamunopapūn daxam. O'yaxik ipi kay. Yaxik puje, poroġiat o'e soat taġ ipi daġ. Poroġiat o'e soat

tağ ya'ōpararu, xiririkiat tak. Nobano dak o'e soat tağ ipi dağ. Ipi dak o'jexixi jījā. Tūmūn'a'ō o'jedede soat tağ ipi dağ.

⁶ Ġebuĵe Deus ekawēn tojtjt'ukayū parasuy jo'iat o'jat imuyde am—7 beayū.

⁷ Koapat jeparasuy jo'iat o'ğuyde. Akadadada o'jedaedu daxa eju—ade. Doy eju iwekoykey o'e. Kabi beat iwekoykeyat o'ğuyat ipi kay. Ade o'ğupik ipi'in. Pūğ eipi o'ğupik ebapūğ eipiyū'in. Xepxep pit o'jeipiepyat ipi'umat eipi. Tūmūn'ip'ip tak o'yopmupik yop'ade. Pūğ'ip'ip'ip o'yopmupik ebapūğayū'ip'in. Xepxep pit o'jeipepyat ipik'umat'ip. Kap'i'dip tak o'tipik soatip. Ka'uma ma o'jedipepyat.

⁸ Ġebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Xepxep o'e ip imuydedem kuy. Kabi beat co'a jo'iat'a o'yamuakōm tiboğcīcāati be. Apikpiğ pima o'yamuakōm. Ti'ade o'jediewexaxat toy. Pūğti o'jediewexat oap. Xepxepti bit idibi mabuk o'tinuy. O'jediewexat ġu toy. ⁹ Tiboğcīcāati dağayū oap ade—idibi tiyuati dağacayū. Pūğ'um oe'ū ebapūğayū'in. Tak ġu kobexixi dak o'ğuyubağbağbağ. Ade jījā. Kiīiān. Pūğ ma o'ğuyubağbağbağ ebapūğayū'in—tiboğcīcāati adopa dağat.

¹⁰ Ġebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ebapūğ o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ta'at kabi kadiwi taboğata. Tasop o'tanuy wexik-tak puxim. Idibi be o'taakōm. Pūğti be o'taakōm ebapūğtiayūdi be. Idi'a'a be dak o'taakōm. Pūğti'a be o'taakōm ebapūğtiayūdi'a be. ¹¹ Tacupata i iğoda butet omuy—kasopta butet. Ixeda akōm puĵe idibi dak ticup o'e pūğ kadi. Pūğti ticup o'e ebapūğayūdi'in. Ade oap ipi watwat tikōn puĵe. Oap ip ticup pibun.

¹² Ġebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ebadipdip o'e ip imuydedem kuy. Pūğ kadi kaxiepiat o'sutamukērērēn. Kaxiaat tak o'sutamukērērēn ip pūğ kadi. Kasopta dak o'sutamukērērēn ip pūğ kadi. Imēnpuye kaxiepipū ma o'e kaxi takērē buye. Kaxiamat tak yopīt ma kabiam o'e. Kasopta dak yopīt ma kabiam o'e. Kabiok oeku ebadipdip hora bima kabia bun. Kabiok oeku ebadipdip hora bima ixima bun.

¹³ Waram ġuto oceak. Dace oceğebaa'ījojo. Um cīcā jepupupum oeku. Ya'ōberen ixē dace o'jewāwā.

— Karem ġu ipi juayū! — io'e ya'ōberen. — Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip — io'e ya'ōberen. — Karem ġu ipi juayū — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā jeedop ip — io'e. — Warara'acat ġasū jeparasuy jo'iat ġuyde Deus ekawēn tojtjt'ukayū — io'e. — Ebapūğayū mabuk jeparasuy jo'iat ġuyde — io'e. — Ixeyū be imuyde buĵe, ipiat supi'ajo jījā ipi juayū — io'e ixē dace.

9 Ġebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Pūğpōğbi o'e ip imuydedem kuy. Kasopta jo'iat o'jojo—kabi kadiwi o'takopiata jo'iat. Kabi beat chave o'ğūm ixē be ikūybioreğ cīcāatkūy domudip'ukap echave. ² Kasopta jo'iat iğō kūy o'sukūynomudip'uk ibo echavem. Ikūynomudip'uk puĵe, o'tiğcēm ikūy bewi. Waēn yoboğat peatiğ puxim o'tiğcēm. Iğodiğ kaxi o'ğupinēm tiğboğ cīcā buye. Soat tağ o'e kabiok. ³ Arōxēkxēk co'iyū o'kop ixē diğ eju. Ipi kay ip o'kop. Dat puxim ip tōğtapi osodop Deus a'ōbi.

⁴ — Kap'i'dip cuy epetimukērērēn ġu — io'e kabi beat cebe ip—arōxēkxēk co'iyū be. — Tūmūn'ip'ip tak cuy epeyopmukērērēn ġu — io'e. — Wara'at tak cuy epe'gukērērēn ġu kadai — io'e. — Teku Deus ebekit iam topa'a bararuk'ūmayū kay acā juy epeju — io'e. — Ixeyū be acā juy ipiat epesupi'ajoat — io'e cebe ip—arōxēkxēk co'iyū be. ⁵ — Ġasū bit puk yaoka pi ma eywebe — io'e cebe ip. — Ipiat pit epesupi'ajoat cebe ip 5 kaxi bun ma — io'e cebe ip.

Ixe'yū arōxēkxēk co'ia'yū tōḡtapi osodop ip dat puxim. ⁶ Deus ebekitkit'ūmayū be ipiat o'supl'ajojoat ip dat tōḡtapi jo'i 5 kaxi bima—topa'a bararuk'ūmayū be. Imēn-puye je'ūap kudadam ip jeeku. Inaka je'ūap ip tobuxik ḡu. Je'ū ojuy ma'ḡu ip jeeku. Inaka ce'ū ba'ore je'e ip.

⁷ Ixe'yū arōxēkxēk co'ia'yū cavaroyū buxim osodop ip—jenopaḡōḡōm cumayū buxim—icaat kuḡ ip jewebe. Jadaḡat kuḡ ip oeku ouro muḡēḡē jo'iat kuḡ. Aḡokatkat topa buxim ip o'topadop. ⁸ Ayacat'adap puxim ip o'yadaptop. Leão nūy buxim o'tūydrop ip. ⁹ Icaat kuḡ oeku ip jekūm'a eju—ferro muḡēḡē kuḡ. Carro jenopaḡōḡōap kay daodaodao ma cucum iap a'ō buxim o'ceḡeba'a'ōnuy—cavaroyū imupuxikpux-iḡiap a'ō buxim. ¹⁰ Dat puxim ip oeku tōḡtapiat kuḡ jekpu be. Jenōḡtapiān ma juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan topa'a bararuk'ūmayū be. 5 kaxi bima juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan cebe ip. ¹¹ Ixe'yū kukukat ikūybioreḡ cīcāatkūy beayū kukukat osunuy. Ixe butet Abadom i omuy Judeuyū a'ōm—Hebreu a'ōm. Apolião i omuy ibutet Grego a'ōm. Ibutet wuymu'ūm'ūm'ukat iape wuya'ōm.

¹² Kuy pūḡ o'kap ipararu jījāat. Xepxep mabuk omuyku.

¹³ Ḡebye wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojotjot'ukat. 6 be o'e ip imuydedem kuy. Tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewiat'a'ō oya'ījojo—ouro muḡēḡē'a bewiat'a'ō—Deus abikbikap wapat'a'ō. ¹⁴ Ixe a'ō o'jekawēn ixe Deus ekawēn tojotjot'ukat pe—imuyde isuat pe.

— Ebureyū juy eḡuwekap — io'e. — Ebadipdip omuy ip taomūnmūn — io'e. — Taomūnmūn ip omuy Eufratesdi xe—tiboḡati xe — io'e.

¹⁵ Kabi beat a'ōbi ixeyū Deus ekawēn tojotjot'ukayū soat kuḡ ip osodop jebui be. Soat kuḡ ip osodop pūḡ yaoka am ebapūḡayū'in—ipi watwat'in. Deus epeju i'eap wiwim ip osodop. Wara'at koato be ḡu jeeju ip ixeyū aoka am, wara'at kaxi be ḡu dak, wara'at kabia be ḡu dak, wara'at ehora be ḡu dak. Deus pe “Epeju” i'e buje acā jeeju ip ixeyū aoka am. Ixe'yū ebadipdipayū o'ḡuwekap. ¹⁶ Pebūrū ixeyū esorarayū iap awēḡ oyawēḡtobuxik kuy. Tak'ūm ip osodop—ade jījā. Kiiīiān. 200,000,000 be ip osodop—cavaro akpi jejeayū—nopaḡōḡō'ukayū. ¹⁷ Sorarayū ōhōyū ojojojo wexey jo'iat pe cavaroyū. Ixe'yū akpi jejeayū dak ojojojo. Soat yakpi jejeayū icaat kuḡ ip osodop jekūm'a eju. Pūḡpūḡ ikūm'a ejuat ipakpuk osunuy daxa buxim. Warara'acat iremrum osunuy wita'a buxim—yadeiboḡat'a buxim—safira'a buxim. Warara'acat ipekpu osunuy enxofrenōm puxim. Cavaro'a leão'a buxim o'yanuy. Ibi daḡwi diḡ cēmcēm o'e daxadiḡ, enxofrenōmtiḡ tak. Daxa dak cēmcēm o'e ibi bewi. ¹⁸ Ade jījā ipi watwat oap ip cavaro bi daḡwi ijēm'ibit pibun—daxae pibun, daxadiḡ pibun tak, enxofrenōmtiḡ pibun tak. Pūḡ'ūm oe'ū ebapūḡayū'in. Xepxep o'jepoyat. Imēn ma ip oap. Xere'ūma ipi watwat oap. Ade jījā. ¹⁹ Cavaroyū ipi watwat o'yaoka jebi bewi o'jēm ian, jedoaybu bean tak. Ipiat o'supl'ajojoat ip ipi watwat pe puybu nuypi jo'i.

²⁰ Cavaroyū ipiatpi'ajojoanap epere buje, jemumuḡē kay jetabucap o'jepere ḡu ip—o'jepoyat'ia'yū. Wuyju Deus kay iap co'i ip osodop jemumuḡē kay jījā. Jemu-muḡē kay jījā ip osodop—ouro muḡēḡē kay, prata muḡēḡē kay dak, bronze muḡēḡē kay dak, wita'a muḡēḡē kay dak, ip muḡēḡē kay dak. Ibiōḡbuk kērēayū kay dak ip osodop. Ixe'yū emumuḡēḡē be ijo ba'ore, cekūyjo ba'ore dak ip, cexiḡxīḡ pa'ore dak ip. Inaka tūybe iteyū deusyū iān o'e ip. Oe'ū'ū ḡu ip arōxēkxēk co'ia'yū nūy pibun, cavaro nūy pibun tak. Imēnpit jetabucap o'jepere ḡu ip jemumuḡēḡē kay. Deusat kay ḡu ip o'e. ²¹ Wara'acat aokakaap ip o'jepere ḡu. Jebukaypacap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat tayxi kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat itop kaykayap tak

o'jepere ġu ip. Warara'acat pubut tujupa'um'umap tak o'jepere ġu ip. Oibu'un ġu ip ikērēat muġēġēm.

10 Ġebuġe wara'at o'jojjo Deus ekawēn tojtjt'ukat—ya'ōbacaat. Kabi kadiwi kom pima o'jojjo. Ixe esay kabikerereat co'i osunuy. Koropsanobu o'jebueku yakokoreren. Ixe dopa kaxiepiat puxim o'topanuy. Ixe dao daxae iecūġat puxim o'taonuy—isopat puxim. ² Livrodup kuġ osunuy jebui be—tup'icatup kuġ—tupayaatup kuġ. Jei o'suimōġ tiboġ cīcāati be jedaoat kadiat i. Jedao'ūġat kadiat i bit o'suimōġ ipi be. ³ Ya'ōberen o'jewāwā leāo ewāwāap puxim. Cewāwā buje 7 be xiririkpaw'iat o'ya'ōbu ya'ōberen. O'jepaw ya'ōberen. ⁴ Cepaw isum apēn cuk ip o'e iaptup kuka otupmubararak. Kabi beat pit o'jekawēn owebe.

— Apēn 7 be xiririkpaw'iat o'e owebe iaptup ġu juy etupmubararak — io'e owebe. — Etupmubararak ġu juy warara'acat pe itaybicap puxim — io'e owebe.

⁵ Ġebuġe o'jebaepacūġ kabi kay Deus ekawēn tojtjt'ukat jeba'at kadi—tiboġ cīcāati be cūġ'iat—ipi be cūġ'iat—kuy o'jojjoiat. ⁶ O'jekawēn Deus a'ōpiju. Ixe Deus soat em itait. Je'ū ġu ixe bit. Ixe juk kabi o'ġuġē, soat kabi beacat tak. Ipi dak cuk o'ġuġē, soat ipi juacat tak. Tiboġ cīcāati dak o'timuġē, soat tidaġacat tak.

— Ġasū bit ibun ġu jeku — io'e Deus a'ōpiju. ⁷ — “Soat je'bapuk obikuyap taġ,” i juk o'e Deus jebuywatwat'ukayū be—jekawēn muwēnuwēn'ukayū be — io'e owebe. — Apēn Deus ibikuy osunuy iap iba'arēm osunuy soat pe kuy bima — io'e. — Ixe ekawēn tojtjt'ukat pe jeparasuy jo'iat muyde buje bit, soat je'bapuk apēn ibikuy osunuy iap taġ—kanomūmat pe jeparasuy jo'iat muyde buje — io'e owebe.

⁸ Kabi kadiwiat a'ō waram oya'ījojo. Waram o'jekawēn owebe.

— Tupayaatup cuy etupu—tup'icatup—Deus ekawēn tojtjt'ukat pui bewi—ipi be cūġ'iat pui bewi—tiboġ cīcāati be cūġ'iat pui bewi — io'e owebe.

⁹ Oju cekay.

— Ma — i oce cebe. — Etupūm owebe, — i oce cebe.

— Juku — io'e. — Etupu — io'e owebe. — Etup'o — io'e. — Ebi be bima tupkurukuru je'e eit puxim — io'e. — Edada be bit, tupsak je'e — io'e.

¹⁰ Otupu ibui bewi tup'icatup, tupayaatup. Otupkūn. Otup'o. Tupkurukuru o'e obi be bima. Tupkūn puje bit o'e tupsak odada be.

¹¹ — Waram tak cuy apēn Deus adeayū idaxijo iap ekawēn cuy eġuwēnuwēn soat pe — io'e owebe. — “Ixe soat tiwatwayū'in idaxijo pin,” i juy ece, “soat ka watwayū'in tak, soat eipi watwayū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak,” i juy ece soat pe — io'e owebe.

11 Ġebuġe kabi beat imuweġūnġūnap'ip o'yopūm owebe.

— Deus eju kawēnwēnap'a juy eyamuweġūn—yaboġat'a — io'e owebe. — Wūnca mupikupikap'a dak cuy eyamuweġūn—caixa'a — io'e. — Pebūrū paxi e'em “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be? Ixeyū dak cuy eġuweġūn — io'e owebe. ² — Kacūġkadiat pit cuy eġuweġūn ġu—yakokorerenayū yanaxinōm — io'e. — “Wekawēn kay'ūmayū jeōm oweju kawēnwēnap'a naxinōm pe,” i juk o'e Deus — io'e owebe. — 42 kaxi bun warēmtaġ ma jeku ip Deus ka daġ—ikērēat kuġ ġuiat ka daġ — io'e owebe. ³ — Xepxepayū oġuju wekawēn muwēn ām — io'e. — Ikurususucacat kuġ jeku ip jesay kuġ oceġuycūġ eykay eyju warēmtaġ ma jekukum puye iap mubapuk am soat pe. Ibun cīcā jeedop ip Deus ekawēn muwēnuwēn—1,260 kabia bun — io'e.

⁴Ixeyū xepxepayū oliveira'ip puxim wekawēn muwēnuwēn'ukayū. Lamparina'a mūn puxim tak ip—ipi juacat kukat etabun anuynuyat'a buxim. ⁵Warara'acayū warēmtağ ixeyū xepxepayū kuk ojuy bima, daxa cēmcēm ikōmbie dağwi yaoka am. Imēnpuye je'ū ip warēmtağ ikuk ojuyayū. ⁶Ixeyū a'ōbi muba'at ajēmjem ġu Deus ekawēn muwēnuwēn ip pima. Deus a'ōbacaap kuğ ip xepxepayū. Idi'a dak ip idimuwxat toy ja'ōbi. Ja'ōbi ip warēmtaksuğat ġudot ipi juayū mu'ūm ām, ku becat mu'ūm ām tak, ku muypi'ūm ām. Imudot pin pima, ip ġudot.

⁷Deus ekawēn muwēn epere isum yoboğ cīcāt jajēm ipararu jījāat. Jajēm ikūybioreğ cīcāatkūy bewi. Jebacacan je'e xepxepayū eju. Xepxepayū a'ōbacaap ġu'ūm ipararu jījāat. Yaoka ip. ⁸Ixeyū'ūm'ūm jebit po'i jeedop akidağ ikaboğatka be—korosa be ixeyū kukukat o'subamupaya ip iatka be. Po'i jeedop ip uk'a ukpibubu be soat pe ijo am. Ibo ka watwat kay ġebum pima:

— Sodoma ka watwat co'i ip ikērēat kuğ — i wuyju e'em. — Egito eipi watwat co'i ip ikērēat kuğ — i dak.

⁹Ibun'ūma jeak ip adeayū ixeyū'ūm'ūm jebit kay—ebapūğ kabia bun ma, ipidaseat kabia dak. Adeayū jeak ixeyū'ūm'ūm kay—soat eipi watwat'in, soati watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Ikot an ġu ip.

— Ixeyū'ūm'ūm cuy epejokot ġu — i je'e ip soat.

¹⁰Icokcok cīcā je'e ip ipi juacayū xepxepayū'ūm'ūm oe'ū iap kay—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm oe'ū iap kay. Peta ġuğē ip jecokcokap pibun ma. Iūmūmap je'ğūm ip jewewebe jecokcokap pibun. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ipiat o'sup'i'ajoat ipi watwat kay—ixeyū xepxepayū. Imēnpuye icokcok je'e ip xepxepayū'ūm'ūm e'ūap kay. ¹¹Xet. Xet. Xet. Kabiam. Kaxicuğ pima, puw, Deus o'jepuw cekay ip jebidom. Waram ip o'jetait. Kirik'āy. O'āy'āy ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e waram ip o'jetait iap o'tobuxik puye. ¹²Kabi beat ya'ōberen o'jewāwā xepxepayū be—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—waram o'jetait'iaiyū be.

— Epeyeu juy ijodi — io'e cebe ip.

Jekay itakomaayū etabun ma ip o'jeu kabi kay ġebu je bit. Kabikererereat tağ ip o'jeu.

¹³Ceu isum ip ipi o'jexixi jījā. Pūğ kadi o'sukamu'ūm 10 beatka'in. Tak ġu oap ip ipi exixi buje. Ade jījā oap ip. 7,000 beayū'ūm'ūm oap ip. Iparara jījā o'e ip o'jepoyat'iaiyū.

— Deus soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun. — Kabi beacayū kukukat soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.

¹⁴Kuy xepxep o'kap ipararu jījāat. Ağ cuy epesop imēnpit. Wara'at cuy omuyku ipararu jījāat. Ebapūğ jeedop ip.

¹⁵Ġebu je wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawēn tojotjot'ukat. 7 be kuy imuydedem o'e. Ka'ūmğu wara'at. O'e kuy.

— Ġasū Deus soat kukukan o'e — io'e kabi beayū ya'ōberen. — Ixe emunaē dak soat kukukan o'e ġasū — io'e ip. — Soat em ixe soat kukukan jeenuy. Puğūn xe'e ixe soat kukukan iap i'ūm? Ka'ūma em ma — io'e ip.

¹⁶Ya'ōbuyxiayū dak piğ'i o'at'at ip jedop am ipi ju Deus wap “Ēn xipat” i'e am cebe—24 beayū, Deus xeyū, jabikbikap ceje kaxikxik'iaiyū.

¹⁷— Ocekukukat, ěn acā Deusat — io'e ip. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Ġasū ěn etabēğ — i. — Kuyje dak cuk adi etabēğ eğuy — i. — Kuyjuk a'ōbacaap eğubapuk soat pe — i. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i ocejū

e'em ewebe — i. — Soat kukukan ece ġasū — io'e ip. ¹⁸ — Ekay itabut'umayū itakoma jījā ekay, etakomaap mubapukap ehora oajēm puye — i. — Ġasū ip-iat esupi'ajojoat a'ōkay'umayū be — i. — Imēnpuye itakoma jījā ip ekay — i. — Apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iaptei eteida soat pe ce'ū'ūayū be — i. Cedağ ma juk adi oekuku ip iaptei eteida ebuywatwat'ukayū be—ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak, soat ebekitkit pe dak, ibuyxim ekukuk'ukayū be dak — i. — Soat pe cedağ ma eteida—yoboğayū be, ka'ūmaayū be dak — i. — Ġasū dak ipi mu'ūmu'ūm'ukayū eğu'ūm—a'ōkay'umayū — io'e.

Imēn o'e ip ya'ōbuyxiayū Deus pe.

¹⁹ Deus nuynuyap'a exintabi o'jekoce ġebuġe—kabi beat'a. Deus ekawēn kukatopa mūn'a yabapuk o'e soat pe—witatadopa be ibararak iat mūn'a—caixa'a—ouro muğēğē'a. Iğō'a jo isum xiririkiat o'jepaw ya'ōpuruğ. Kōnēkōnēk io'e. Xiririk xiririk io'e. Ipi o'jexixi jījā. Akadadada o'ta'at ipi be ta'ade.

12 Ġebuġe wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboğat. O'jebapuk omukūyjo am apēn ġuyjom jebapuk iam. Koam ayacat ojojojo. Iekabek oeku kaxiepiat kuğ. Kaxiaat ixē i diotpe osunuy. Ouro muğēğē osunuy ya be—12 be kasopta kuğat.

² Yukreğ osunuy. It kam pasuğ osunuy. Ya'ōberen o'jewāwā je'it pibun.

³ Ġebuġe wara'acat o'jebapuk kabi be omukūyjo am apēn ġuyjom jebapuk iam. Seğemoxixi jo'iat ojojojo ipakpukat. 7 be ya'a o'yanuy. Soat'a be ouro muğēğē kukukuğ osunuy. 10 be yakanasū. ⁴ Ta'adeata kuğ oeku jenomuju jedoaybu eju kasopta. Pūğta o'ta'uk kasopta ebapūğayūda'in. Tamuy'at'an oeku ipi kay. Cū. O'jecūğ yukreğat tobuxik puġe. Ixe wap cūğ'i osunuy i'it oap ojuy. Ikap isum i'it o ojuy osunuy. ⁵ Ayacat o'su'itkap ağokatkat. Ixe ağokatkat soat ka kukukan jeenuy ġuyjom. Ya'ōpuruğ ip jukuk jebui be icaat kukat puxim. Ka'ūma ma kūyjobit'ūm jeenuy ixē a'ō kay. Soat ya'ō kay jeedop ip kūyjobit. Bekicat kap isum Deus pit o'takoy. Kabi kay o'tujuu soat em jeenuy ām jexe. O'tujuu seğemoxixi be i'oap puxim. ⁶ Ayacat tak o'jenapōn uk'a'ūmat kay. Iboce kuy juk Deus soat o'ğumuxipan tūy ām. Deus xipan jukuk iboce. 1,260 kabia bun xipan jukuk.

⁷ Ġebuġe nopagōğōm o'e ip jeweweju ma kabi beacayū. Miguel a'ōkayayū nopagōğōm o'e seğemoxixi a'ōkayayū eju. Miguel a'ōkayayū Deus ekawēn tojotjot'ukayū. Seğemoxixi a'ōkayayū Deus ekawēn tojotjot'uk osodop ip kuy bima. Ġasū bit oibu'un ip Deus ekawēn tojotjon. ⁸ Miguel a'ōkayayū seğemoxixi a'ōkayayū a'ōbacaap o'ğu'ūm. Top pa'ore o'e ip kabi be. Deus oibu'un ip ikuğ. ⁹ Seğemoxixi o'ğujēm ip kabi bewi. Kuyje seğemoxixi puybum osunuy—Deus ekadai be osunuyiat. Ibiōğbuk kērēayū kukukat ixē. Satanás i ibutet. Ibutet ade. Soat ipi watwat muğuykukuku'ukat ixē. Ixe ma o'joxik ip kabi bewi. Ipi kay o'joxik ip ya'ōkayayū eju.

¹⁰ Ġebuġe kabi beat oya'ijojo. Ya'ōberen o'jekawēn. Imēn ixē o'e:

— Ġasū bit Deus ipi juacayū daxijojoapi oibu'un — io'e. — Kuy juk ja'ōbacaap o'ğubapukpuk soat pe — io'e. — Ixe acā soat kukukan o'e — io'e. — Deus emunaē dak ja'ōbacaap o'ğubapukpuk soat pe—Cristo — io'e. — “Soat podi ma wa'ōbaca,” io'e soat pe — io'e. — Wuykitpitpiyū muymuy'ukat o'joxik kabi bewi — io'e. — Ixe te'e ma imuymuy'uk ip osunuynuy Deus pe — io'e. — “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i te'e ma e'e'uk osunuynuy. Soat em wuykitpitpiyū muymuy'uk osunuynuy—kabiabun, iximabun tak — io'e. — Deus ixē bit o'joxik kabi bewi — io'e. ¹¹ — Iparara ġu ip osodop warara'acat pe jaokaap puxim wuykitpitpiyū Jesus

kayayū — io'e. — Jetabucap o'jepere ġu ip jaokaap puxim. Itabut osodop ip mēmē buxim o'jedoyekereren je'ū ām wuywebeam iap kay — io'e. — Ibu'u ġu o'e ip kawēn icēmat muwēn ām — io'e. — Imēnpuye jemuyumuy'ukat a'ōbacaap o'ġu'ūm ip — io'e.
¹² — Imēneju: “Kabi icokcok cuy jeenuy,” i ōn e'em. “Kabi beacayū dak icokcok cīcā juy jeedop ip,” i ōn e'em — io'e. — Karem ipi juacat, tiboġ cīcāati beacat tak — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop, ibiōġbuk kērēayū kukukat kuy o'kop cekay ip puye — io'e. — Itaybit darem ma ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayū be iam — io'e. — Imēnpuye itakoma jījā o'e — io'e.

¹³ Ipi be juk oxik ip iam itaybit pima, ayacat tobatban oeku—aġokatkat'it'it kukat tobatban—ikap'isuat kukat tobatban. Tobatban oeku yaoka ojuy. ¹⁴ Inaka Deus dace buximat eġeba o'ceġebaūm ayacat pe. O'ceġebaūm cebe pupupum jenapōn ām jeka kay—uk'a'ūmatka kay. Ibo ka be Deus xipan ixē jukuk. Ebapūġ koato bun xipan jukuk, ipidaseat koato dak. Cekaykay ba'ore jeenuy puybu jo'iat pe. ¹⁵ Seġemoxixi bit idibi o'timujēm jekōmbie daġwi. Idixidi buxim o'timujēm. O'timujēm wūy jījā ayacat tujowacap ojuy. ¹⁶ Ipi bit ayacat o'taxijo. O'jedeġ idibi ōm ām seġemoxixi kōmbie daġwiati ōm ām. ¹⁷ Imēnpuye seġemoxixi itakoma jījā o'e ayacat kay. O'ju nopaġōġō ām ixē uktakyū eju—soat eju—Deus ekawēn kay kūyjobicayū eju—Jesus ekawēn taġ jekuku'ukayū eju—kawēn icēmat taġ jekuku'ukayū eju. ¹⁸ Seġemoxixi bit ka'oririt pe osunuy. Cūġ'i osunuy ka'ūma kuġ ma—ibuipuk ma.

13 Ġeubeje ipararu jījāat o'jojojo. Tiboġ cīcāati bewi jeuhum o'e kapurūġ kay. ⁷ be ya'a. ¹⁰ be yakanasūyū. Ouro muġēġē kukukuġ osunuy soat akanasū daġ warara'acat kukuk'ukat adaġat puxim. Deus muymuyap ibararak osodop soat'a daġ. ² Ixe ipararu jījāat leopardo buxim osunuy—wida buxim. Ixe i urso i buxim—widabaro i buxim. Leão bi buxim o'subinuy. Seġemoxixi ja'ōbacaap o'ġūm ipararu jījāat pe. Jabikbikap tak o'ġūm cebe. Imēnpuye seġemoxixi jo'i o'e ya'ōca. Kūyjobit o'e ip seġemoxixi a'ōkayayū ipararu jījāat a'ō kay dak. ³ Pūġ'a werowero kuġ o'yanuy ipararu jījāat'a. Ce'ūat'a jo'i o'yanuy. Weroweroġ pit kuy oiyo. Imēnpuye:

— Apēnpuye xe'e oe'ū ġu werowero pibun? — io'e ip jewewebe ipi daġacat.

Itabēġbēġ o'e ip yajojom. Kūyjobit ip o'e ya'ō kay oe'ū ġu buye. ⁴ Seġemoxixi ja'ōbacaap o'ġūm ipararu jījāat pe. Imēnpuye soat ipi juacat itabut cīcā osodop seġemoxixi kay. Ipararu jījāat a'ō kay dak ip osodop.

— Soat podi ma ipararu jījāat ja'ōbacaap kuġ — i te'e ma o'e ip. — Ka'ūma be ma ixē a'ōbacaap mu'ūm put — i te'e ma o'e ip.

Tūybe seġemoxixi Deus iān o'e ip.

⁵ Seġemoxixi o'jekawēn ipararu jījāat pe.

— Deus cuy ejomuyumuy — io'e cebe. — Ekawēnkērēm cuy eġuy — io'e cebe — Quarenta e dois kaxi bun cuy ejeku ipi daġayū paraktaġ — io'e cebe.

⁶ Imēnpuye ipararu jījāat Deus o'jomuyumuy jījā. Deus o'subutetmuyumuy. Deus nuynuyap tak o'jomuyumuy jījā. Kabi beayū dak o'jomuyumuy jījā.

⁷ — Deus ebekitkit eju juy nopaġōġōm eġuy — io'e seġemoxixi cebe. — Eġubu'un cuy ip Deus kay — io'e ipararu jījāat pe.

Seġemoxixi ja'ōbacaap o'ġūm cebe soat tiwatwat'in ya'ō kay i'e am, soat eipi watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Soat ip kūyjobit o'e ya'ō kay. ⁸ Imēnpuye jewemuġuykukukum ip je'e ipi juacayū. Tūybe Deus iān je'e ip ipararu jījāat pe.

— Ēn acā Deusat — i te'e ma je'e ip.

Ixe kay ip itabut je'e apên wuyju wuyetabut Deus kay iap puxim. Mêmê buxim oe'üiat pubutup pe ibutetet ġu ip—abuyü Deus xe itait jeedop iaptup pe. Iğodup pe osodop ġu ibutet ip ipi muğē'isum ma.

⁹Iboam eyetaybit pin pima, eya'öpücügçüg cuy epesop. ¹⁰Taomünmün ijuibit taomün ma ip. Payaom yaoka'ibit yaokan ma ip payaom. Imênpuye yukupiceğēm ġu juy jeedop ip Deus ebekitkit jetabucap kuğ ipiat'ajojom ma'ġu ip. Itabut cîcā juy jeedop ip cekay.

¹¹Gebu je wara'at ojojojo ipararu jījāat. Xepxep osodop ip ġasū. Ipi bewi o'jēm badiwi. Xepxep akanasū o'yakanasūnuy. Cordeiro'it'it akanasū jo'i. Seğemoxixi ekawēn co'i o'jekawēn kawēnkērē. ¹²Ya'ōbaca jījā osunuy koapat ipararu jījāat a'ōbacaap co'i. Ja'ōbacaap mubapukpuğ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat a'ō kay juy epesop — io'e soat ipi juayü be. — Werowero pibun oe'ü pin iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip. — Kuy oiyo iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip.

Imênpuye ya'ō kay o'e ip ipararu jījāat a'ōbi. ¹³Wuywebe imuğē ba'oreap mubapukpuğ oekuku koapat ipararu jījāat. Ja'ōbacaan daxa o'ğukopkop kabi bewi. Ipi kay o'ğukopkop soat etabutpe ixeyü mutabut am jewekay. ¹⁴Soat ipi juayü o'ğuguykukuku iba'oreap o'ğubapuk puye. Wuywebe i'e'ba'oreat mubapukpuğ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat puximat cuy epeğugē wita'am — io'e soat ka watwat pe. — Payaom werowero ip o'ğugēiat puximat cuy epeğugē — io'e. — Oe'ü ġuiat puximat cuy epeğugē — io'e.

Imênpuye ixē buximat o'ğugē ip wita'am. ¹⁵Kanomūmat ipararu jījāat ya'ōbacaap o'jat koapat pewi ja'ōbacaan. Ya'ōbacaap o'jat koapat puximat mutait am. Imênpuye o'jetait koapat puximat—wita'a muğēğē. Cekawēn put o'e. Jekay itabut'ümayü dak yaoka but o'e cebe.

¹⁶⁻¹⁷— Obutet cuy epesubutetmubararak eybünü'a be eyba'at kadi, eydopa'a be dak — io'e. — Obutet mubararak'üm pima, wenúmero ma epeğubararak eydopa'a be, eybünü'a be dak — io'e.

Imên ixē o'e soat pe ipi juayü be—ya'ōbuyxiayü be, ya'ōbuyxi'ümayü be dak; yopîcayü be, kariwayü be dak; jekpiwatpin ma kapikpik'ukayü be, tei'üma kapikpik'ukayü be dak. Cewebubut pu ba'ore osodop ip topa'a bararak'üm pima, ibünü'a bararak'üm pima dak. Tarekrek tak teida ba'ore ip osodop ixē butet ibararak'üm pima, ibutet enúmero ibararak'üm pima dak.

¹⁸Wuyetaybitbîcap cuy ajat wuyetaybit am iboam. Wuyetaybit pima bit ixē enúmero imuweğün put kuka o'e wuywebe. Ağokatkat putet co'i ixē enúmero. Ixe enúmero 666.

14 Deus omuküyjojom mabuk osunuy apên jebapuk âmap kabia be iam. Apên jebapuk âmap kabia bima iap cocom mabuk oğuy wexey jo'iat pe. Mêmê buxim oe'üiat ojojojo. Cüg'i osunuy co'a bicügpe—Sîão'a bicügpe—Jerusalém ka beat'a bicügpe. Adexiri osodop ixē eju—144,000 beayü. Mêmê butet ibararak osodop topa'a be ip. Ixe ebay butet tak ibararak osodop topa'a be ip. ²Kabi kadi-wiat'a'ō dak oya'îjojo. Ya'ōboğ o'ya'ônuy ti'acapa'ō jo'i. Ya'ōpuruğ tak o'ya'ônuy xiririkiat'a'ō jo'i. Ya'ōdip cîcā dak o'ya'ônuy adedeayü jebubut'uk muydedem pimaap a'ō buxim—harpa muydedem ip pimaap a'ō buxim. ³Ixeyü 144,000 beayü pibodo iisuan ip o'jebibododon. Deus abikbikap wap kacügçüg'i osodop ip jebibododon,

ebadipdip itabēgayū wap tak, 24 beayū ya'ōbuyxiayū wap tak. Ka'ūma be ma itay-bit put ibo pibodom. 144,000 beayū be acā itaybit put—Deus emudaxijojoyū be acā—ipi ju oekuku'iyayū be acā. ⁴Ixeyū 144,000 beayū o'jewemukērērēn ġu—pūġ em tak ka'ūma. Soat taġ iisu ip osodop ayacat eju o'jepo ġu bukiat puxim. Mēmē badiptatam oekuku ip soat taġ. Deus ixeyū o'taxijo kūyjobit'ūmayū parakpewi—ipi juacayū parakpewi. Ixeyū ma koam o'jewejak Deus kay soat em jedop am cexe. Mēmē kay dak o'jewejak ip soat em jedop am cexe. ⁵Napapa'uk ġu ip osodop. Soat taġ ip iisu.

⁶Gebuġe wara'at ojojjojo Deus ekawēn tojtjtjt'ukat. Um oeku eium. Kopkom oeku kawēn idipat muwēn ām soat pe ipi juayū be—soat iwarururuayū be, soat tiwatwat pe dak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū be dak, soat eipi watwat pe dak. Kawēn idipat i'ūm ġu. Soat em itabucayū ibo muwēnuwēn jeedop. I'ūm ġu cekawēn—kawēn idipat.

⁷—Ibuyxim cuy Deus epejukuk — io'e ya'ōberen um cīcāat. — “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i juy epe'e'e — io'e. — Ġaxīn ma ixē Deus ideida soat pe apēn ipi daġ pima juk adi oekuku ip iaptei — io'e. — Xipacat je'ġūm xipacayū be. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be bit — io'e. — “Warara'acat podi ma ēn xipat,” i juy epe'e'e Deus pe — io'e. — Ixe Deus kabi o'ġujurūġ, ipi dak — io'e. — Tiboġ cīcāati dak o'timujurūġ — io'e. — Idi'a dak o'ti'amujurūġ — io'e.

⁸Wara'at Deus ekawēn tojtjtjt'ukat koapat nomuju oeku. Um oeku eium.

—Babilōnia ka watwat puximayū a'ōbacaap oi'ūm — io'e. — Ikērēat muġēġē'uk osodop ip soat ka watwat eju — io'e. — Warara'acat tayxi eju jepopo'ukap puxim ikērēat muġēġē'uk ip osodop, warara'acat itop eju jepopo'ukap puxim tak — io'e. — Ġasū bit ixeyū a'ōbacaap oi'ūm — io'e.

⁹⁻¹⁰Wara'at Deus ekawēn tojtjtjt'ukat ojojjojo—soat taġ iisuayū. Ebapūġ ip um oekuku eium.

—Ipararu jījāat pe “Ēn xipat cīcā” i'e'e'ukayū ipiat supi'ajojo jījā—ixē jo'iat pe “Ēn xipat cīcā” i'e'e'ukayū dak — io'e. — Ibutet pararak topa'a beayū dak ipiat supi'ajojo jījā—ibutet pararak ibūnū'a beayū dak — io'e. — Deus itakoma jījā je'e ixeyū kay. Itabotaidabotbot ġu je'e ixeyū kay—pūġ kay dak ka'ūma. Iba'ore je'e cebe ip je-napōn ām ipiat'ajojoap puxim — io'e. — Ipiat supi'ajojo jījā ma ip. Daxa be ipiat supi'ajojo ip, enxofre isopat pe dak — io'e. — Deus ekawēn tojtjtjt'ukayū etabutpe ipiat supi'ajojo ip, soat taġ iisuayū etabutpe. Mēmē etabutpe dak ipiat supi'ajojo ip — io'e. ¹¹—Ixeyū beaptiġ jediġeuhum soat em daxadiġ. Ka'ūmġu kabi daġ tiġ'ūmat. Soat em ma tiġteġ e'em. Iximabun, kabiabun tiġteġ e'em — io'e. — Ixeyū be ipi-atpi'ajojoap tak i'ūm ġu. Cebodoy ba'ore cebe ip. Kabiabun ipiat'ajojom ip jeedop, iximabun tak—ipararu jījāat pe “Ēn xipat” i'e'e'ukayū, ixē jo'iat pe imēn i'e'e'ukayū dak—topa'a be ibutet pararakayū — io'e.

¹²Apēn ibutet pararak ibūnū'a beayū ipiat supi'ajojo jījā iap kay ġebum pima, yukpiceġēm ġu juy jeedop ip jetabucap kuġ Deus ebekitkiyū—Deus a'ō kay kūyjobicayū—Jesus kay jetabucap kukayū.

¹³Gebuġe kabi kadiwiat'a'ō oya'ġjojo.

—Pūġpūġ xipacayū'in mabuk yaoka ip ġasū itakomaayū jetabucap epere'ūmayū, ipararu jījāat putet mubararakan ibu'u'uyū — io'e. — Icokcok ip jeedop o'yaoka ma'ġu ip — io'e. — Iboap cuy eġubararak taperadup pe — io'e.

— Icēmān ēn e'em — i Deus biōgbuk o'jede. — Icokcok cīcā ma ip jeedop — io'e. — Ipi ju bima o'jekapikpik cīcā ip wuykukukat peam — io'e cebe—kabi beat pe. — Ce'ū buje bit ip jeebodoy — io'e. — Kapikap kay ġu ip je'e — io'e cebe. — Jekaba'ūm ip — io'e. — Xipan cīcā ip o'jekapikpik iapteim tak ip idujuu jewēju — io'e cebe.

Imēn Deus biōgbuk o'jede kabi kadiwiat'a'ō wa'ōpiju.

¹⁴ Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oġuy wexey jo'iat pe. Aġokatkat co'iat ojojojo. Xik'i osunuy kabikerereat ceje. Ouro muġēġē kuġ jabe osunuy. Pēġap kuġ osunuy jebui be—tūybibiāt kuġ.

¹⁵ Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi. O'jewāwā ya'ōberen kabikerereat cejeat pe.

— Epēġām cuy etiptakat soat eipi daġatip, kuy o'taop puye — io'e ya'ōberen. — Ġasū ma juy etiptakat — io'e.

¹⁶ Imēnpuye cococo'i o'e. Tiptakatkan o'e jepēġām kabikerereat cejeat. Jepēġap o'ġuyco. Soat eipi daġatip takatkan o'e. Pere. Soat o'tiptakat. Kuy o'jepere.

¹⁷ Ġebuje wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ixe dak o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—kabi beat'a bewi. Ixe dak pēġap kuġ osunuy tūybibiāt kuġ.

¹⁸ Ibocewi wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a xewi. Ixe daxe kukuk'ukat osunuy tōmte'okuatōm mupikupikap'a beat taxa kukuk'ukat. Ixe o'jewāwā ya'ōberen jebure be—pēġap kukat pe.

— Epēġām cuy uva'adot eyadot'aġobidakat — io'e. — Soat eipi daġatip pe juy eyadot'aġobidakat — io'e. — Kuy o'yaop — io'e ya'ōberen.

¹⁹ Imēnpuye cocococo'i o'e. Yaġobidakatkan oeku soat eipi daġ uvadip taġ. Perek. O'jepere. O'yamōġ yamucakcakcakap'a be yabidi'uk am. Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be apēn ip uva'a mucakcakcaġ iap puxim. ²⁰ Ikaboġatka etakobe yamucakcakcaġ ip osodop. Xere ġu o'yabidiġēm uva'abidi. Yamucakcakcakap'a be-wiapti kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy buxim. Xere ġu toy o'toyjēm. Kiii iān toy. 3000 quilometrom o'toyjēm. Toydibida pūġ metro ipidase dak o'jedoyeku—Deus ekawēn kay kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy.

15 Ġebuje wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboġat. O'jebapuk omukūyjo am apēn ġuyjom jebapuk iam. 7 be ojojojo Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Omukūyjojoap iba'arēm mabuk osunuy oxe. Yoboġ osunuy. Ipararu jījāat osunuy. Warēmtaksuġat kuġ ip oekuku—āmap kuġ. Ipi kay ixik puje Deus jetakomaap ġu'ūm.

— Eyju ma warēmtaksuġat epejoxik kūyjobit'ūmayū be — io'e Deus cebe ip. — Wa'ōbi ma ipiat cuy epesupi'ajojoat cebe ip — io'e. — Ixeyū acā ojoxikat wetakoma eykay iap mubapuk am soat pe kūyjobit'ūmayū be — io'e Deus cebe ip—7 beayū be.

² Ġebuje iodi buximat ojojojo—vidro muġēġē. Vidro iwekoykey osunuy daxe eju. Ixiriruk osunuy. Ipararu jījāat a'ō kay'ūmayū dak ojojojo—ixe jo'iat a'ō kay'ūmayū dak—jebutet enūmero kukat kukat a'ō kay'ūmayū. Kacūġcūġ'i ip osodop iodi buximat xe—vidro muġēġē xe. Harpa'a muydedem ip osodop—Deus emuaūm muydedem. ³ Moisés bibodom ip o'jebibododon—wuykukukat puywatwat'ukat pibodom. Mēmē buxim oe'ūiat pibodom tak ip o'jebibododon. Ibom o'jebibododon ip:

Ocekukukat, ēn acā Deusat, i. Ēn soat podi ma a'ōbacaap kuġ, i. Yoboġ cīcā eġuġēġēiat, i. Ocecokcok cīcā ġebum am emumuġē kay, i. Ēn soat tiwatwat kukukat, i. Soat em cūġ ma ēn ocekuġ, i. Icēmān acā ēn e'em, i. ⁴ Abu ibuyxim ġu ekuġ? Soat ma ibuyxim ekuġ, i. Abu kuka i'e pin ġu “Ēn soat podi ma a'ōbaca” i? Soat ma imēn i'e pin, i. Ēn acā ikērēat kuġ ġu, i. Soat taġ eisu, i. Soat tiwatwat

jajēm “Ēn xipat cīcā” i'e am ewebe, i. Soat em cūg ma ěn wuykuḡ iap cocom soat ipi juacayū, i.

Ibom o'jebibododon ip. ⁵ Cebibododon epere buje, Deus eju kawēnwēnap'a oyajojo. Xīntabi ekoce buje oyajojo. Torojo'a o'yanuy ibo'a be—Deus nuynuyap cīcāap'a. ⁶ ⁷ beayū o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Warēmtak-suḡat kuḡ ip osodop ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be. Cesaysopsepat kuḡ ip osodop irucat kuḡ, iarixiḡsūḡat kuḡ. Ouro muḡēḡē kuḡ ip osodop jekūm'a eju. ⁷ Pūḡ ebadipdip itabēḡayū'in bacia'a jo'iat'a o'yaūmūm soat pe 7 beayū be—ouro muḡēḡē'a. Soat ip yakuḡ pūḡpūḡpūḡ jebui wedim. Yanopapūn ip o'yadop Deus etakomaap kuḡ—soat em itaīcat etakomaap kuḡ. ⁸ Deus soat podi ma jedipap kuḡ iaptiḡ o'jediḡepōḡpōḡ soat'abi daḡ Deus eju kawēnwēnap'abi daḡ, Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ iaptiḡ tak. Soat iōm pa'ore ip osodop badiat'abi be 7 be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be warēmtak-suḡat xikap epere'ūm pima—ipiatpi'ajojoan epere'ūm pima.

16 Ḡebuḡe Deus eju kawēnwēnap'abi oya'ījojo. O'jekawēn ya'ōberen 7 be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be.

— Epeju juy — io'e cebe ip. — Bacia'a buximat'a beati juy epetixik ipi kay—Deus etakomaapti — io'e. — Deus etakomaapti juy epetidi soat kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Epeju — io'e.

² Koapat o'ju Deus ekawēn tojtjt'ukat. Jebacia'a buximat beati o'tidi ipi watwat kay. Imēnpuye weroweropi o'jebak cebe ip—topa'a be ipararu jījāat putet kukayū be—ixe jo'iat a'ō kayayū be dak. Ipi jījā osodop, ierep cīcā dak, iohe ḡu dak. Kuy pūḡ ma jebacia'a buximat beati o'tixik.

³ Ḡebuḡe wara'at o'tidi jebacia'a buximat peati. O'tidi tiboḡ cīcāati be tiyuati be. Imēnpuye o'jediewexat. Ce'ūatoy buxim o'e. Imēnpuye idibi daḡacat oap soat. Soat ip oap idibi daḡayū'ūm'ūm. Kuy xepxepayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

⁴ Ḡebuḡe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi idibi kay—tiyu'ūmati kay. Idi'a daḡ tak o'tidi. Imēnpuye o'jediewexat. Toy o'jediewexat. ⁵ Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn Deus eju ḡebuḡe bit. Ixe idibi kukukat osunuy—soati kukukat. Ixe ekawēn oya'ījojo.

— Ēn ikērēat kuḡ ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — io'e Deus pe. — Cūḡ ma ěn ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be soat pe — io'e. — Soat em ma etait. Kuyje dak cuk adi etait eḡuy — io'e. ⁶ — Kūyjobit'ūmayū ma juk adi ebekitkiyū'ūm'ūm o'yaoka. O'toymukereren ip. Ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak o'yaoka ip — io'e. — Ḡasū bit cuy etoykōnat cebe ip toymukererenapteim — io'e. — Ikērēm cuk adi ip oekuku iaptei bubum ip ḡasū exewi — io'e Deus pe.

⁷ Tōmte'okuatōm mupikupikap'a xeat'a'ō dak o'jekawēn wa'ōpiju.

— Ocekukukat, ěn acā Deusat — io'e. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e. — Ēn cedaḡ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Cūḡ cīcā ewebe ipiat'ajojoan cebe ip kūyjobit'ūm cīcā ip puye — io'e.

Kuy ebadipdipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

⁸ Ḡebuḡe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi kaxiepiat etabe. Imēnpuye adedeayū oipik ipi watwat. ⁹ Kūyjobit'ūmayū oipik cīcā kaxie pibun. Imēnpuye ip Deus o'jomuymuy jījā, ixe warēmtak-suḡati o'tidiat cebe ip puye. Imēnpit ikērēat muḡēḡēap o'jepere ḡu ip. “Ēn soat podi ma a'ōbaca,” i'e bu'u'u jījā ip osodop Deus pe.

Kuy ebadipdipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjt'ukayū.

¹⁰ Ġebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi ipararu jījāat abikbikap pe—idip cīcāat pe. Imēnpuye kabiokboğ o'e cekay. Soat ya'ō kayayū kay dak kabiokboğ o'e. Jekō ip o'sukōaha ipibun ma. ¹¹ Deus tak o'jomuymuy jījā ip kūyjobit'ūmayū. Kabi beacat kukukat o'jomuymuy jījā ip ipiat o'supī'ajo ip puye, werowero kuğ ip puye dak—soat tağ ipi jījāat kuğ puye. Inaka oibu'un'ūma ip ikērēat muğēğēm. O'jēm'ūma ip e iekērēate dağwi.

Kuy 5 be jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹² Ġebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi. O'tidi idibi be—tiboğati be—Eufratesti be. Imēnpuye o'tiap. Idibi o'tiapat tağ e o'jeebapuk. O'tiap ipi juayū kukukayū beapem—kaxi jēmap pewiacat peapem. ¹³ Ebapūğ ibiōğbuk kērēayū dak ojojo. Muo buxim ip osodop. Pūğ o'jēm seğemoxixi kōmbie dağwi. Wara'at o'jēm ipararu jījāat kōmbie dağwi. Wara'at o'jēm jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kōmbie dağwi. ¹⁴ Ixeyū ibiōğbuk kērēayū wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ. Ixeyū ebapūğayū cucum soat ka kay ika kukukayū mu'awero am nopağōğō ām. Nopağōğōm ip je'e. Nopağōğōm pima Deus soat podi ma wa'ōbaca iap ġubapuk soat pe.

¹⁵ — Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop — i'e'em Cristo wuywebe. — Ibukurukat puxim oajēm — i'e'em. — Adeayū ağ'ūm pima oajēmtujupa'um'um'ukat puxim — i'e'em. — Icockok ip je'e wajēmap wiwi'ukayū—jewemukērērērēn'ūmayū — i'e'em. — Totiteayū buxim ip je'e wajēm puje — i'e'em. — Isūsūn ġu ip je'e — i'e'em Cristo.

¹⁶ Ixeyū ibiōğbuk kērēayū soat ka kukukayū o'ğ'u'awero ip pūğka be ma. Ixe ka butet Armagedom i omuy Hebreu a'ōm—Judeuyū a'ōm.

Kuy seis beayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹⁷ Ġebuje kanomūmat jebacia'a buximat peati o'tidi eiumwi. Deus eju kawēnwēnap'a bewiat o'jewāwā ya'ōberen—Deus abikbikap xeat.

— Kuy o'e, io'e.

¹⁸ Imēn i'e buje, xiririk. Paw. O'jepaw. Xiririkpawiat o'jepaw ya'ōpuruğ cīcā. Tūmūn'a'ō dak o'jede ya'ōberen. Poroğiat tak o'jede ya'ōpuruğ. Ipi dak o'jexixi jījā. Puje buk a'ğū o'jebapuk iboap? Ka'ūma ma. Gasū acā. Ipi mubapuk pujeap a'ğū iboap ka'ūmğu. Soat podi ma ipararuat o'jebapuk ġebuje. ¹⁹ Babilōnia ka dak o'sukamuwe'ut'ut ipi exixi buje. Ebapūğkam o'jekaewexat. Deus soat eipi dağatka dak o'sukamu'ūm. Deus o'jeğebu Babilōnia ka watwat kay. Ikērēat mujurūğrūğx-iyayū kay o'jeğebu. Warara'acat peap podi ma ipiat o'supī'ajoat cebe ip. Jetako-maap mu'ūm puje acā oibu'un ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūmayū be. ²⁰ Pa'ūm. O'jepa'ūm soat tip'aweroro. Pa'ūm. Co'a dak o'jeaepa'ūm. ²¹ Akadadada dak o'ta'at'at kabi bewi tapoxiata. Pūğpūğta tapoxi jījā o'tadop—40 kiloata. O'ta'at'at ipi juacayū be—kūyjobit'ūmayū be. Itakoma o'e ip Deus kay ipiat'ajojom puye, warēmtaksuğat puye dak, akadadada buye dak. Deus o'jomuymuy jījā ip.

17 Ġebuje 7 beayū'in oajēm okay—Deus ekawēn tojtotjot'ukayū'in—bacia'a buximat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Apēn Deus iboka sukamu'ūm cīcā iap cuy oğubapuk ewebe — io'e. — Ibo ka omuy idibi xe—ti'adeati xe — io'e. — Ikērēat muğēğēm cīcā ip ibo ka watwat — io'e. — Apēn yapoat wara'at kaykaykay ma jepo am iap puxim wara'at kaykaykay ma e'em ip itabut. Tūybe Deusat iān e'em ip — io'e. — Imēnpuye Deus ibo ka sukamu'ūm cīcā — io'e owebe. ² — Ikērē jījāat o'ğūğē ip ibo ka watwat eju soat ka kukukayū—yapoat co'iyayū eju — io'e. — Ixe adeayū be ikērēat

o'g'ujurūgat apēn itabut'ūmayū jebureyū muka'o'on iap puxim — io'e. — Imēnpuxim ibo ka watwat tak ade kūyjobit'ūmayū be ikērēat o'g'ujurūgat — io'e owebe.

³ Ġebu je okpiwan ġu juk ocewaġuy. Deus biōġbuk cuk waġuyda. Deus ekawēn tojtōjtō'ukat odujowat uk'a'umat pe. Ayacat ojojojo iboce. Xik'i osunuy wara'at ipararu jījāat akpi jeje—ipakpukat akpi jeje. Deus muymuyap ekawēn ibararak osunuy ixē daġ soat taġ. 7 be ya'a o'yanuy. 10 be yakanasū o'yakanasūnūy. ⁴ Ayacat esay ipakpusk osunuy. Ouro muġēġebu kuġ osunuy soat taġ jesay daġ. Wita'a kuġ tak osunuy—yadeiboġ cīcāat'a kuġ. Pérola'a kuġ tak osunuy yadeiboġ cīcāat'a kuġ. Bacia'a buximat'a kuġ osunuy jebui be—ouro muġēġē'a kuġ. Yanopapūn o'yanuy xipāt'ūmap kuġ, wuymusūsūsūnap kuġ tak, ixē aġokatkayūxi jījā buye. ⁵ Topa'a be ibutet ibararak osunuy. Ka'ūma ma itaybit apēnape ibutet iam. Babilōnia ka ikaboġatka i ikabutet osunuy. Aġokatkayū xiayū kukat i dak ibutet osunuy. Xipāt'ūmayū kukat i dak ibutet osunuy. Jekpiwatpin ma jewaġuy mukērērērēn'ukat i dak ibutet osunuy. Ebapūġputet ibutet. ⁶ Ayacat ika'oat puxim icokcok osunuy ade Deus ebekitkiyū'ūm'ūm o'toymukereren puye. Ixē ayacat ojojojo. Ayacat ixeyū'ūm'ūm o'yaoka, Jesus kay jījā ip puye, jetabucap o'jepere ġu ip puye. Oparara jījā ojeku ixē jo buje.

⁷ — Pēnpuye eparara ixē buxim? — io'e owebe Deus ekawēn tojtōjtō'ukat. — Ajo iba'arēm exe iam cuy ōn jemukūyjo — io'e owebe. — Abu-buxim ixē ayacat iam tak ōn jemukūyjo — io'e. — Abu-buxim ipararu jījāat iam tak ōn jemukūyjo — io'e. — Apēnape subo iam tak ōn jemukūyjo—ayacat kuġ jekpi jeje iam — io'e. — Apēnape 7 be ya'aat iam tak ōn jemukūyjo — io'e. — Apēnape 10 be yakanasūat iam tak ōn jemukūyjo — io'e owebe. ⁸ — Ixē ipararu jījāat kuy bima itait osunuy. Ġasū bit itait ġu o'e. Ġaxīn ma ixē jeejēm ikūybioreġ cīcāatkūy bewi. Imēnpit Deus ixē ġu'ūm — io'e. — Abuyū soat em itait jeedop Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ūmayū iparara jījā je'e ipararu jījāat co buje — io'e. — Ibutetpararak ġu ip ipi muġē'isum ma — io'e. — Ixē ipararu jījāat itait osunuy kuy bima. Ġasū bit itait ġu o'e. Waram ġuto jebapuk — io'e.

⁹ — Itaybit cīcāat acā itaybit e'em apēnape ojojojo iam—yaġuybabiāt acā — io'e owebe. — 7 be ya'aat puxim 7 be ma co'a dak. Ayacat xik'i iġo'a jeje—7 beat'a jeje. Ika kukayū buxim tak ip ya'a — io'e owebe. ¹⁰ — 5 be ixeyū'in ibaca'ūm o'e ip. Ka'ūma ma kūyjobit ixeyū a'ō kay ġasū bit — io'e. — Pūġ ma ixeyū'in ya'ōbacaat ġasū — io'e. — Adeayū ixē a'ō kay o'e kūyjobit — io'e. — Wara'at ixeyū'in oajēm ġu buk adeayū kukukan. Ixē ajēm puje bit, darem ma adeayū kukukan jeenuy — io'e owebe. ¹¹ — Ipararu jījāat kanomūm adeayū kukukan je'e—kuy bima itait osunuyiat—ġasū itait ġu iat — io'e. — 7 beayū nomukadi ixē dak adeayū kukukan je'e. Deus ixē dak ġu'ūm — io'e owebe.

¹² — 10 beat yakanasū eyakanasūjojo — io'e. — Ixeyū yakanasūyū 10 beayū buxim ika kukukayū buxim. Adeayū kukukayūm ġu buk o'e ip. Ġuyjom acā je'e ip — io'e. — Darem ma ikukukayūm ip jeedop ipararu jījāat eju—pūġ hora ma — io'e owebe. ¹³ — Jewaġuycom ip 10 beayū. Imēnpuye ja'ōbacaap ūmūm ip ipararu jījāat pe. Imēnpuye ixeyū a'ōbi jeku ipararu jījāat — io'e owebe. ¹⁴ — Ixeyū 10 beayū nopaġōġōm ip je'e mēmē buxim oe'ūiat eju. Mēmē nopaġōġōm je'e ixeyū a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e. — Nopaġōġōm je'e jemunomuwayū eju, jemunaēyū eju—ja'ōkayayū eju. Ixeyū a'ōbacaap ġu'ūm mēmē. Ixē soat podi ma ya'ōbacaat. Adeayū kukayū kukat ixē. Imēnpuye ixeyū a'ōbacaap ġu'ūm — io'e owebe.

¹⁵ — Idibi dak cuk etijojo — io'e owebe Deus ekawën tojtjot'ukat. — Ayacat xik'i osunuy ixedi adopa dağ — io'e. — Ixedi soat tiwatwat puxim, soat eipi watwat puxim tak, soat iwarururuayū buxim tak, soat a'om kawënwën'ukayū buxim tak — io'e owebe. ¹⁶ — 10 be yakanasūat tak cuk ejojojo — io'e owebe. — Ixeyū yakanasūyū itakoma jeedop ip ayacaw kay—agokatkayūxi kay. Ipararu jījāat tak itakoma je'e cekay — io'e. — Soat ibubut ju'uk ip cexewi. Cesay'um suiwat ip. Ixe aokam ip. Ixe'um ēn suën'o ip. Cepoyat ip ġupik daxa be — io'e. ¹⁷ — Deus ixeyū o'ğubikuy jebikuyap tağ jeku am. Ixeyū o'ğubikuy jewağuyco am jewewaju. Imēnpuye Deus bikuyap tağ yaoka ip. Imēnpuye “Wuya'ōbacaap cuy ağūm ipararu jījāat pe,” i je'e ip jewewebe ika kukukayū. “Wuya'ōbi juy ixe je'ku” i je'e ip jewewebe ma. Imēn ma soat jebapuk apēn cuk adi Deus o'e'e iap tağ — io'e owebe.

¹⁸ — Ixe ayacat—ejojojoiat—ikaboğatka buxim — io'e owebe. — Adeayū kukukayū emukakukpinputka buxim — io'e owebe. — Adeayū kukukayū cucum ibo ka be ikērēat muğē ām — io'e owebe Deus ekawën tojtjot'ukat.

18 Iboap co buje, wara'at ojojojo Deus ekawën tojtjot'ukat. Kopkom o'e kabi kadiwi. Ya'ōbacaat osunuy. Isopsep osunuy. Imēnpuye jesopsepap kabiam soat eipi o'ğukabia.

² — O'suka'um cīcā ma — io'e ya'ōberen. — Babilōnia ka o'suka'um cīcā ma — io'e. — Kuy bima ya'ōbacaayū cucu'uk ip oosodop ibo ka be — io'e. — Ġasū bit ibiōğbuk kērēayū acā o'jepoyat ibo ka be, axikyū ikērē jījāayū dak — io'e. — Wasūyū dak o'jepoyat ibo ka be—i'oibit'umat — io'e. ³ — Ibo ka watwat ikērēat o'ğujurūgrūğat soat ka watwat pe wuybureyū muka'o'onap puxim, — io'e. — Jekpi-watpin ma ikērēat muğēğē'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Ika kukukayū dak ikērēat mujurūgrūğ'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Tarekrekk kukukayū dak jewemukari-wawan'uk ip osodop ixeyū ikērēat muğēğēaptei bubum — io'e.

⁴ Wara'at'a'ō dak oya'ijojo kabi kadiwiat'a'ō.

— Bekitkit, epewat cuy ite ka bewi — io'e. — Epejēm cuy ite ka watwat xewi — io'e. — Ixeyū buxim ġu juy epesop — io'e. — Ixeyū burem ġu juy epesop ikērēat mujurūgrūğ — io'e. — Ixeyū eju ikērēat mujurūgrūğ pima, Deus ipiat supi'ajoat eywebe apēn ipiat supi'ajoat ixeyū be iap co'i — io'e. ⁵ — Ibo ka watwat xipāt'umap muğēğēxi. Imu'awero buje, kabi tēğ kuka o'e xipāt'umap — io'e. — Deus o'jeğebu apēn cuk adi ikērēat o'ğujurūgrūğ ip iap kay — io'e. ⁶ — Apēn ip cuk adi warēmtağ eykukaptei juy epeteida cebe ip — io'e. — Xepxepetim pit cuy epeteida cebe ip — io'e cebe. — Tipiati juk ip o'timuğē eywebe tikōğaptim. Tipi jījāati juy epetimuğē cebe ip tikōğaptim — io'e. — Ibodim cuy bacia'a epeyamunopapūn ixeyū muka'onaptim — io'e. ⁷ — Ipiat cuy epesup'i'ajoat cebe ip, idip cīcā ip osodop jewexe iapetim — io'e. — Epeğuyūcūğcūğ cuy ip teiboğ cīcāat pupu'uk ip osodop iapetim — io'e. — “Soat kuğ ōn ika kukukat co'i,” i te'e ma o'e ip jewebe ma. “Itayxibuk ġu ōn,” i te'e ma o'e. “Ipiat osup'i'ajo ġu—pūğ em tak ka'ūma ma,” i te'e ma o'e jewebe ma. “Oğuyūcūğ ġu juy oce,” i te'e ma juk adi o'e'e. ⁸ Te'e ma imēn cuk adi o'e'e — io'e. — Imēnpuye pūğ kabiam ma soat ipiat je'bapuk cebe—warēmtaksuğpi. Iwātaxipi dak je'e. Ipiat tak supi'ajo. Re dak supi'ajo — io'e. — Daxa be ipik — io'e. — Soat iboap je'bapuk cebe wuykukukat ya'ōca buye. Ixe wuykukukat Deusat—soat podi ma ya'ōbacaat. Wuykukukat apēn ipi ju bima juk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe — io'e. Imēn Deus ekawën tojtjot'ukat ya'ōberen o'e owebe.

⁹ Babilônia ka pikpiğaptiğ co buje, iğuyçüğ cîcâ je'e ika kukukayû—iğo ka watwat puxim jemucokcok am ikêrêat mujurûğrûğ'ukayû—yapoat eju jepopo'ukayû buxi-mayû. Jeetôn ip ibo ka pikpiğaptiğ co buje. ¹⁰ Wüy ma ip jeedop kacüğcüğ'i ikapikap cocom. Wuywebe dak xe'e je'e imên iap puxim iparara ip.

— Tadaybot cîcâ opop ip pikpiğ! — i je'e ip tiğcocoayû. — Karem ip ipiat'ajojom — i je'e ip. — Kuy bima ikaboğ cîcâatkam o'sukadop — i je'e ip. — Soat pe bit ibo ka ikamu'üm pa'ore o'sukadop — i je'e ip. — Deus pe bit püğ hora ma o'sukamu'üm — i je'e ip.

¹¹ Ibo ka pikpiğaptiğ cocom pima, iğuyçüğ cîcâ je'e ip tarekreğ kuğ topibiyû dak. Ka'ümğu o'e tarekreğ pupu'ukayû, oipik ip puye. Imênpuye cewebubut pu ba'ore o'e ip. Ka'ümğu ip o'e ibubut pupuayû. Imênpuye jeetôn ip. ¹² Imên je'e ip tötôn:

— Abu xe'e ģasû je'jat wuyeuoro, wuyeprata dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e ģasû yadeiboğat'a yabu wuyxewi, pérola'a dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e pağo je'jat wuyxewi—iarixiğat, ipakpukat tak, lâ ipakpukat tak? — io'e jewewebe. — Abu xe'e ģasû soat'ip yopu wuyxewi—ip warêmtaksuğat'ip? — io'e. — Abu xe'e ģasû marfim muğêğê je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e yopteiboğ cîcâat'ip muğêğê je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e ģasû icaat muğêğê je'jat wuyxewi—bronze muğêğê, ferro muğêğê dak, mármore muğêğê dak? — i'e'em ip tötôn. ¹³ — Abu xe'e wuyxat mukunukunap je'jat wuyxewi—canała? — io'e ip. — Abu xe'e ģasû tibu wuyxewi tide'oati, mirradi dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi pāo'anōm? — i. — Abu xe'e tibu wuyxewi uva'abidi, oliveira xepti dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi trigonōm? — i. — Abu xe'e tabu wuyxewi trigoda? — i. — Abu xe'e ģasû gado je'jat wuyxewi, ovelha dak, cavalo dak? — i. — Abu xe'e carro je'jat wuyxewi cavarō imupuxikpuxiğat? i. — Abu xe'e wuyjuyû je'jat wuyxewi jebuywatwat'ukan? — i. Imên je'e ip tarekreğ kuğ topibiyû jewewebe. Imên je'e ip tötôn pima jebubut pupu'ukayû'üm'üm oipik puye. ¹⁴ Imên je'e ip ibo ka watwat pe:

— Soat eyetabikukuap kuy oi'üm — i je'e ip ibo ka watwat pe. — Soat eybubut oi'üm — i je'e. — Kuy bima ade idipat kuğ epesop, ade ouro dak — i je'e ip. — Ģasû bit soat oi'üm — i je'e ip. — Waram pit epetobuxik ģu — i je'e ip ibo ka watwat pe.

¹⁵ Ibo ka be ip o'jekariwawan. Ģasû bit wüy wi ma ip o'e ikadiğ cocom. Wuyju dak xe'e acepik iap ip imuparararan. Jewāwā ip. Jeetôn tak ip.

¹⁶ — Tadaybotbot cîcâ ip opop pikpiğ ibo ka watwat'üm'üm — i je'e ip. — Karem ip oipik — i je'e ip. — Kuy bima teiboğ cîcâat kuğ oekuku ip jesay kuğ—pağo iadixiğat kuğ — i. — Ipakpukğüğünat kuğ tak oekuku ip, ipakpukat kuğ tak, lâ muğêğê kuğ tak — i je'e ip. — Ouro muğêğê kuğ tak ip oekuku jemujoipin am — i je'e ip. — Wita'a'it'it'a muğêğê kuğ tak ip oekuku jemujoipin am, pérola'a muğêğê kuğ tak — i je'e ip. ¹⁷⁻¹⁸ — Soat o'jepa'üm püğ hora ma — i je'e ip. — Soat jekariwaap oi'üm — i je'e ip.

Ibo ka wi wüy ma dak ip osodop ibo ka pikpiğaptiğ cocom kobexixi kukuk'ukayû, kobexixi dağ cucu'ukayû dak, kobexixi mudidimyû dak, kobexixi bewi yajêm'ibiyû be tarekreğ ümüm'ukayû dak.

— Ibo ka soat ka podi ma ikadip o'sukadop — io'e ip tiğ cocom pima. — Ka'ümğu ağoka iboka jo'iatka ikadip cîcâatka — io'e ip.

¹⁹ Jebabim ip o'jewa'amudididiğ ka'winōm jeğuyçüğap mubapuk am. O'tôn cîcâ ip iğuyçüğ cîcâ buye.

— Tadaybot cîcâ ip opop pikpiğ ibo ka watwat'üm'üm — io'e ip. — Karem ip oipik — io'e ip. — Kuy bima o'jekariwawan ip soat kobexixi kukuk'ukayû ibo ka watwat cedinheiroboğ cîcâ buye — io'e ip. — Pûğ hora ma oi'üm soat. Soat ibo ka watwat pubut oipik pûğ hora ma — io'e ip.

²⁰ — “Eyju bit eycokcoğ cuy epesop,” i òn pit e'em kabi beacat pe — io'e kabi beat owebe. — “Eycokcoğ cuy epesop,” i òn e'em Deus ebekitkiyû be, Deus emumujuyû be dak, Deus ekawên muwênuwên'ukayû be dak. “Eycokcoğ cuy epesop, Deus ipiat o'supî'ajoat ibo ka watwat pe ikêrêm cîcâ ip osodopdopdopiapteim,” i òn e'em. “Apên ip cuk adi ikêrêm eykukapteim ipiat o'supî'ajoat cebe ip,” i òn e'em — io'e owebe kabi beat.

²¹ Ğebuje Deus ekawên tojtot'ukuk wita'a o'yabu ya'ôbacaat. Yaboğ cîcâat'a o'yabu—tümüntata mucakcakcakap'a jo'iat'a. O'yaxik idibi be tiyuati be.

— Apên iğ'o oyaxik iap co'i Deus tak Babilônia ka sukaxik — io'e. — Waram pit acesukajo ğu ibo ka — io'e. ²² — Waram pit harpa muydede'ukat'a'ô aceya'ïjo ğu ibo ka be — io'e. — Wara'at pubut'uk muydede'ukat'a'ô dak aceya'ïjo ğu — io'e. — Tümün'uk'uk muydede'ukat'a'ô aceya'ïjo ğu, parasuy jo'iat muydede'ukat'a'ô dak — io'e. — Warêmtaksuğ pikpik'ukat acetobuxik ğu ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ïjo ğu tümüntata mucakcakcakap'a'ô dak ibo ka be — io'e. ²³ — Waram acejojo ğu lamparina'ae ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ïjo ğu jewebumün'isuayû icok-cokap'a'ô ibo ka be — io'e. — Ibo ka beayû kariwawayû warara'acat podi ma ibubut ade ip osodop — io'e. — Soat kaka dağayû muğuykukuku'uk ip osodop jebukay-pacam ma — io'e. ²⁴ — Deus pit ipiat o'supî'ajoat Babilônia ka watwat pe jekawên muwênuwên'ukayû'üm'üm aokakaapteim—jebekitkiyû'üm'üm aokakaapteim—soat kaka watwat'üm'üm aokakaapteim — io'e.

19 Iboap tomukadi, ya'ôberenat'a'ô oya'ïjojo ade jîjâ kabi beacayû a'ô. — “Deus xipat cîcâ,” i juy ace — io'e ip. — Deus acâ wuydaxijojo'ukat — io'e ip. — Soat podi ma jedipap kuğ ixex — io'e ip. — Soat podi ma ja'ôbacaap kuğ — io'e ip. ² — Ixex cûğ ma ipiat'ajojoan kûyjobit'umayû be — io'e ip. — Cedağ ma ipiat'ajojoan cebe ip — io'e ip. — Ipiat o'supî'ajoat ağokatkiyûxiat pe, soat ipi juayû be ikêrêat o'ğujurüğrûğat puyex—ikêrêat mujurüğrûğxi ma jewağuy mukêrêrêrê-nat puyex dak — io'e ip. — Deus ipiat o'supî'ajoat cebe, jebuywatwat'ukayû'üm'üm o'yaokaat puyex — io'e ip.

³ Waram ğuto o'jewâwâ ip ya'ôberen.

— “Deus xipat cîcâ,” i juy ace! — io'e ip ya'ôberen. — Apên soat em kapiktiğ jediğeuhum iap puxim, soat em cuy ipiat'ajojom tak jeedop ip Babilônia ka watwat puximayû — io'e ip.

⁴ — Imên cuy jeedop ip — i dak o'e 24 be aypapayû—ya'ôbuyxiayû.

— “Deus xipat cîcâ,” i juy ace — io'e ip ebadipdip itabêğayû dak.

O'jêğ'aecôğcôğ ip Deus wap: — Ocecokcok cîcâ ekay — i'e'em cebe. Jabikbikap cejex xik'iat wap o'jêğ'aecôğcôğ ip.

⁵ Deus abikbikap pewi o'ya'ôajêm.

— “Deus xipat cîcâ,” i juy epe'e,” i òn e'em soat ixex buywatwat'ukayû be, soat kaka dağayû be dak — io'e Deus xeat. — “Deus xipat cîcâ,” i juy epe'e,” i òn e'em soat pe ibuyxim Deus kukayû be—ya'ôbuyxiayû be, ya'ôbuyxi'umayû be dak — io'e.

⁶ Ġebuġe wara'at'a'ō oya'ġjojo. Adeayū e'awero buġe iap'a'ō buxim o'ya'ōnuy. Ti'acapa'ō buxim tak o'ya'ōnuy—ya'ōboġ cīcāat'a'ō buxim. Konēkonēk'iat'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy ya'ōpuruġ.

— Ġasū bit ocekkukat soat ipi juacat kukukan o'e — io'e ip. — Ixe acā Deusat ocexe — io'e ip. — Ixe soat podi ma ya'ōbacaat — io'e ip. — Imēnpuye: “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip. ⁷⁻⁸ Mēmē buxim oe'ūiat ġaxīn ma jewebumūn — io'e ip. — Ixe wadip kuy o'jewemuxipan jewebumūn ām ceweju — io'e ip. — Imēnpuye wuy-cokcoġ cīcā juy ajop — io'e ip. — Iwadip kuy jesay o'jat jewebumūnap esay—paġo iarixiġat muġēġē, isopsupat muġēġē, iwekoykey'umat muġēġē — io'e ip. — Imēnpuye juy acewemucokcoġ! — io'e ip.

(Iwadip paġo iarixiġat kuġ soat Deus ebekitkiyū idipat muġēġēm iape).

⁹ — Deus emunomuwayū icokcok cīcā — io'e waram Deus ekawēn tojtjt'ukat owebe. — Ixe juk o'tomuwā ip jekōn ām mēmē buxim oe'ūiat ewebumūnap epeta be — io'e. — Ickokcok cīcā ip iaptup cuy etupmubararak — io'e owebe. — Deus ma imēn cuk omukūyjojo — io'e owebe Deus ekawēn tojtjt'ukat.

¹⁰ Ixe be omukūyjo buġe ocēġ'aecōġcōġ cewap soat podi ma a'ōbuyxi ēn i'e am cebe.

— Owap pit cuy ecēġ'aecōġcōġ ġu — io'e owebe. — Ebuxim ma ōn tak Deus buywatwat'ukat, wuykitpitpiyū buxim tak — io'e. — Jesus ekawēn kay jījāayū buxim ōn tak kawēn icēmat kay jījāayū buxim — io'e owebe. — Deus wap acā juy ecēġ'aecōġcōġ “Soat podi ma a'ōbuyxi ēn” i'e am cebe — io'e owebe.

Jesus kawēn icēmat muwēnuwēn oekukuku. Ġasū dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū icokcok cīcā iboap ekawēn muwēn ām, kawēn icēmat cexe ip puye.

¹¹ Ġebuġe kabi ikoce otobuxik. Cavararo oġojojo irucat. Cavararo akpi jejeat oġojojo irucat akpi jejeat. Ixe butet soat em ja'ō daġ jekuku'ukat i osunuy. Icēmat e'e'ukat i dak ibutet osunuy. Xepxeputet osunuy. Ixe cūġ ma ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be. Cedaġ ma nopaġōġōm jekay itakomaayū eju. ¹² Ixe eta itasop o'sutanuy dax-anabōē buxim. Ade ouro muġēġē kuġ osunuy ya daġ ika kukukat puxim. Ibutet ibararak osunuy topa'a be. Ixe acā itaybit jebuten. Warara'acayū bit itaybit ġu. ¹³ Iekabek kuġ osunuy. Toy kuġ osunuy iekabek soat taġ. Ixe butet Deus ekawēn i osunuy. ¹⁴ Ixe nomuju oekuku ip sorarayū kabi beayū. Cavaroyū akpi jeje ip oekuku ixeyū dak—irucayū akpi jeje. Cesay kuġ ip osodop irucat kuġ—iarixiġat muġēġē kuġ—xipat cīcāat kuġ. ¹⁵ Ibi bewi payao cēm cēm osunuy yoboġat, tūybib-iat. Ixem payaom Deus a'ōkay'ūmayū a'ōbacaap o'ġu'ūm. Ya'ōpuruġ ixeyū kukukan jeenuy—icaat kukat puxim. Soat podi ma ya'ōbaca ixe. Kūyjobit'ūmayū aokam je-takomaap mubapuk puġe. Ixeyū'ūm'ūm toy toy'ade je'e uva'a mucakcakcakap'a be-wiati buxim. ¹⁶ Ixe butet ibararak opop jeekabek taġ jedao daġ tak. Ika kukukayū kukukat i ibutet. Ya'ōbuyxiayū kukukat i dak ibutet. Xepxeputet osunuy.

¹⁷ Ġebuġe Deus ekawēn tojtjt'ukat oġojojo. Cūġ'i osunuy kaxiepiat eta be. Ya'ōberen o'jewāwā soat wasūyū kay—umayū kay—iġēmat'o'okayū kay.

— Epesot cuy — io'e ya'ōberen cebe ip, wasūyū be. — Epeye'awero juy peta be—Deus emumuġu be—yoboġat pe — io'e cebe ip—iġēmat'o'okayū be.

¹⁸ — Epesot cuy ika kukukayū'ūm'ūm ēn o am, sorarayū kukukayū'ūm'ūm ēn o am tak, sorarayū'ūm'ūm ēn o am tak, cavaroyū'ūm'ūm ēn o am tak, cavaroyū akpi jeje oekuku'iaiyū'ūm'ūm ēn o am tak — io'e cebe ip—wasūyū be. — Epe-

sot cuy soat'um'um ên o am—tei'um kapikpik'ukayũ'um'um ên o am, ja'obi kapikpik'ukayũ'um'um ên o am tak; ya'obuyxiayũ'um'um ên o am, yopĩcayũ'um'um ên o am tak — io'e cebe ip—wasũyũ be.

¹⁹Ibocewi waram ġuto ipararu jĩjāat ojojojo. Ixe ipararu jĩjāat o'je'awero ika kukukayũ eju, ixeyũ a'okayayũ eju dak. Kuy juk ip o'jewemu'awero nopaġoġo ģm cavaru irucat akpi jejeat eju, ixe a'okayayũ eju dak. O'jenopaġoġo ģm cĩcā ip. ²⁰Cavaro akpi jejeat o'e jĩjā ipararu jĩjāat pe. O'taomũn. Jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat tak o'taomũn. Ipararu jĩjāat etabutpe wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat o'taomũn. Jedopa'a daġ ipararu jĩjāat putet kukayũ o'ġuġuykukuku wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ puye. Ipararu jĩjāat pe “Ên xipāt cĩcā” i te'e ma i'e'e'ukayũ o'ġuġuykukuku. Ipararu jĩjāat o'joxik daxaboġ pe, enxofre nôm sop pe. Jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat tak o'joxik ibo be. Itabẽġ ma ip o'joxik ibo be. ²¹Cavaro irucat akpi jejeat ixik'ibiyũ a'okayayũ dak o'yaoka. Payaom ip o'yaoka jebi bewi ijẽm'ibin. Wasũyũ o'subibu'u'un iẽn.

20 Ġebyeje Deus ekawẽn tojtot'uk ojojojo wara'at. Kopkom o'e kabi kadiwi. Chaveboġ kuġ osunuy jebui be—ikũybioreġ cĩcāatkũy nomudip'ukap kuġ. Correntebu kuġ tak osunuy ibupoxi jĩjāatpu kuġ. ²Ixe Deus ekawẽn tojtot'ukat seġemoxixi o'ġukirik—ibiōġbuk kẽrẽayũ kukukat o'ġukirik. Satanás i ibutet. Ixe o'ġukirik ade koato tũy ģm—1000 be koato tũy ģm. ³Imukirik puje o'joxik ikũy-bioreġ cĩcāatkũy be. Chavem tak o'sukũynomudip. O'sukũy muymũġmũġ tak ijẽmap puxim waram soat ka daġayũ muġuykukukuap puxim. Jeejẽm ġu 1000 be koato dak. 1000 be koato kap puje bit waram ixe ġujẽm darem ma tũy ģm.

⁴Ġebyeje yabikbikapyũ ojojojo idip cĩcāayũ. Ixeyũ jeje kaxikxik'iaiyũ dak ojojojo. Deus ja'obacaap o'ġũm cebe ip.

— Apẽn ipi juayũ juk adi oekuku ip iaptei juy epeteida wa'obi — io'e Deus cebe ip. — Xipacat cuy epeġũm cedaġ ma jekuku'ukayũ be, — io'e. — Ipiat pit cuy epe-supi'ajoat warẽmtaġ jekuku'ukayũ be — io'e Deus.

Jesus kay jĩjā osodop iayũ'um'um piōġbuk tak ojojojo. Kuy juk itakomaayũ ixeyũ'um'um o'yaoka. O'ya'uk'uk ip Jesus ekawẽn muwẽnuwẽn osodop puye—kawẽn icẽmat muwẽnuwẽn osodop puye—Deus ekawẽn muwẽnuwẽn osodop puye. Ipararu jĩjāat wap tak o'jẽġ'aecōġcōġ ġu ip—pũġ em tak ka'ũma. Ixe buximat wap tak o'jẽġ'aecōġcōġ ġu ip. Ibutet tak o'subutetmubararakat ġu jedopa'a be, jebũnũ'a be dak ka'ũma. Waram ip o'jetait. Soat em itait jeedop ip Cristo xe. Ixe eju dak adeayũ kukukayũm jeedop ip 100 koato bun. ⁵Imẽn Deus Jesus kay jĩjā osodop iayũ'um'um ġutait waram. Warara'acayũ'um'um pit waram ġutait 1000 koato kap puje acā—kũyjobit'ũmayũ'um'um. ⁶Icokcok jeedop ip Deus emumutaityũ—koam o'ġutait'iaiyũ. Xipāt cĩcāat kuġ ip jeedop—Deus xewiat kuġ. Waram kũyjobit'ũmayũ e'ũ buje, ixeyũ bit je'ũ ġu. Deus buywatwat'ukayũm ip jeedop paĩ buxim—Cristo buywatwat'ukayũm tak. Cristo eju adeayũ kukukayũm ip jeedop 1000 koato bun.

⁷1000 koato kap puje Deus Satnaás ġujẽmat daomũnmũnap'a bewi—ikũybioreġ cĩcāatkũy bewi. ⁸Ixe Satanás jeeju soat ka daġayũ muġuykukukum. Gogue a'okayayũ ġuġuykukuku. Magogue a'okayayũ dak ġuġuykukuku. Soat ka watwat ġu'awero. Nopaġoġo ģm Deus a'okayayũ eju ip ġu'awero. Tak ġu ma jeedop ip. Ka'oririt co'iān ip jeedop adeap kuġ. Imuwẽġũn pa'ore ma ip jeedop ade jĩjā buye. ⁹Jepōġpōġ ip soat ka daġ Satanás a'okayayũ. Deus ebekitkiyũ ip yakodip yaokaap ojuy. Deus xe ikakukpinatka dak ip ikaakodip ika watwat aokaap ojuy. Imẽnpit daxa

jeekop kabi kadiwi yaoka ojuayū mupik am. Soat ixeyū ġu'ūm Satanás a'ōkayayū.
¹⁰Deus ibiōġbuk kērēayū kukukat joxik daxaboġ pe—iodi jo'iat pe—enxfre nōm sop pe. Adeayū muġuykukuku'uk osunuyiat joxik ibo be. Kuy bima juk ipararu jījāat o'joxik ibo be, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tak. Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop ibo be. Kabia bun ipiat'ajojom ip jeedop, ixima bun tak. Soat em ma ipiat'ajojom ip jeedop. Ipiat'ajojoap i'ūm ġu cebe ip.

¹¹Ġebuġe yabikbikap ojojjo idip cīcāat, yoboġat, irucat. Ixe jeje xik'iat tak ojojjo. Ipi o'jenapōn itabixewi, kabi dak. Ijojmo ġu ip osodop ġebuġe bit. ¹²Oe'ū'ū'iyāyū ojojjo ġebuġe—yoboġayū'ūm'ūm, ka'ūmaayū'ūm'ūm tak. Kacūġcūġ'i ip osodop yabikbikap wap. Deus jebubutupyū o'tupmupaya livrodupyū. Wara'atup o'tupmupaya ġebuġe. Soat em itait jeedop ip Deus xe iayū butet kukatup o'tupmupaya. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iap ibararak osunuy ibodup pe. Deus o'teida soat pe oe'ū'ū'iyāyū be apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptem. Xipacat o'ġūm cedaġ ma oekuku'iyāyū be. Ipiat pit o'supī'ajoat ikērēm oekuku'iyāyū be. ¹³Kuy juk tiyuati be oakōm'iyāyū'ūm'ūm tak o'jebapuk kabi beat wap—yabikbikap ceje xik'iat wap. Kuy juk ipi be o'jokot ip'iyāyū'ūm'ūm tak o'jebapuk cewap—kuy juk ipiat'ajojoap pe o'joxik ip iayū'ūm'ūm tak. Xipacat o'ġūm cedaġ ma oekuku'iyāyū be. Ipiat pit o'supī'ajoat ikērēm oekuku'iyāyū be. ¹⁴Deus wuymuy'ū'ūap o'joxik daxaboġ pe—iodi jo'iat pe. Ce'ū'ū'iyāyū dak o'joxik ibo be. Daxaboġ pe ixeyū xikap xepxep em wuye'ūap co'i. ¹⁵Soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ūmayū bit o'joxik daxaboġ pe—iodi jo'iat pe.

21 Ġebuġe kabi iisuat ojojjo, ipi iisuat tak. Kuyat kuy o'jepa'ūm—kabi, ipi dak. Tiyuati dak o'jediepa'ūm. ²Ikaisuatka dak osukajojo—Jerusalēm ka. Ōn, João, osukajojo. Kakopkom o'e kabi kadiwi—Deus xewi. Ikadip cīcā o'sukadap apēn ayacat jewemudipudim jewebumūn ām iap co'i. ³Yabikbikap cejeat o'jekawēn ya'ōberen.

— Ġasū bit Deus jemumuġēġeyū xe jeenuy — io'e. — Cebekitkiyūm je'e ip — io'e. — Deus tak ixeyū xe jeenuy soat em — io'e. — “Ekay acā ocetabut ēn acā Deusat puye,” i je'e ip cebe — io'e. ⁴— Itadisup ip itōnap etadi. Ka'ūmġu je'e wuye'ū'ūap — io'e. — Wuyġuycūġap tak ka'ūmġu je'e. Wuytōnap tak ka'ūmġu je'e. Ipiat'ajojoap tak ka'ūmġu je'e wuywebe — io'e. — Kuyatokok pit oi'ūm kuy — io'e.

⁵— Ġasū bit ōn soat oġuisun — io'e yabikbikap cejeat. — Apēn cuk adi eya'ījojoiaptup cuy etupmubararak iboap ekawēn icēmān puye — io'e owebe. — Soat je'bapuk iboap ekawēn taġ. Imēnpuye cūġ ma eywebe eyetabut am iboap ekawēn kay — io'e owebe. ⁶— Soat kuy oġuġē — io'e. — Soat ka'ūm pima ōn kuy kake. Soat i'ūm puje dak ōn pit kake — io'e. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma — io'e owebe. — Tideihem ġu idibi otiūm ibipurukayū be—wuymutaicinapti'a bewiati — io'e. ⁷— Xipat cīcāat oġūm wa'ōkay jījāayū be — io'e. — Ōn acā Deusat oġuy cexe ip. Okpotpoyūm ip jeedop — io'e. ⁸— Wa'ō kay'ūmayū kūyjobit'ūmayū bit daxaboġ pe ip jeedop iodi jo'iat pe—ikērēat muġēġēap epere'ūmayū—jetabucap o'jepere'iyāyū dak, kawēn icēmat muwarurun'ukayū dak, warara'acat aokaka'ukayū dak, aoyūxiayū dak, ibukaypacayū dak, deusbaroyū kay itabucayū dak, dapxiyū dak — io'e. — Daxaboġ pe ip jeedop soat em—enxfre nōm sop pe — io'e. — Deus pe ixeyū xik puje ibo be waram je'ū'ūap je'e cebe ip — io'e.

⁹ Ğebu je wara'at oajēm okay Deus ekawēn tojtjt'ukayū'in—7 beayū'in—bacia'a jo'iat kukayū'in—warēmtaksuğat kukayū'in—āmām o'joxik iat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Iwadip oğubapuk ewebe—mēmē buxim oe'üiat eju jew-ebumūnat — io'e.

¹⁰ Waram ğuto Deus biōğbuk wağuyda. Deus ekawēn tojtjt'ukat odujuu co'a jeje—um cīcāat'a jeje. Jerusalēm ka o'sukamubapuk owebe—ikaisuatka—soat tağ ikaisuatka—Deus xewi ikakop'ibitka.

¹¹ — Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuğ — i'e'em ibo ka jojo'ukayū. Ikasopsup o'sukadap Deus dipap kuğ.

Ikasopsup o'sukadap wita'it'it'a buxim—yadeiboğ cīcāat'a buxim—jaspe'a buxim. Ikaxiriruk tak o'sukadap cristal'a buxim. ¹² Korara osodop ika akokorenen—yoboğat—um cīcāat. 12 be osodop ip korara exīntabi. 12 beayū iğo exīntabi wiwi'ukayū osodop—Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Israel ipotpoyū butet ibararak osodop xīntabi be 12 beayū butet. ¹³ Ebpūğ osodop ip pūğ kadi xīntabi. Ebpūğ osodop ip kaxi jēmap kadi. Kaxi'at'acat kadi dak ebpūğ. Kaxi'at'acap joreğat kadi dak ebpūğ ma. Kaxijēmap joreğat kadi dak ebpūğ ma. ¹⁴ Ibo ka ekorara o'ğūğē ip 12 beat'a jeje wita'a jeje. Ibo'a be mēmē buxim oe'üiat emumujuyū butet ibararak osodop—12 beayū butet.

¹⁵ Deus ekawēn tojtjt'ukat imuweğūğūnap'ip kuğ osunuy jebui be—oweju kuy o'jekawēniat. Ouro muğēğē'ip kuğ osunuy. Ibo'ip kuğ osunuy ika muweğūn ām, ika exīntabi muweğūn ām tak, cekorara muweğūn ām tak. ¹⁶ Ibo ka soat kadi jeweka'abiweğūğūn o'sukadap. Ixe'im Deus ekawēn tojtjt'ukat o'sukamuweğūn. Pūğ kadi 2,200 quilometro o'sukadap. Ika'a bicūğkadi ika'a'ōxakadiwi dak ibuğūn ma o'sukadap. ¹⁷ Korara dak o'ğūweğūn. 64 metro yabijodekadi osunuy. Ixe'im o'ğūweğūn. Pebūrū metro osunuy iap o'ğuwēn owebe Deus ekawēn tojtjt'ukat. ^{18–20} Ibo ka soat tağ ikaisu o'sukadap. Ouro muğēğēka o'sukadap—iwekoykey'ūmat muğēğēka. Ikaxiriruk o'sukadap vidro buxim. Ixe ekorara jaspe'a muğēğē osunuy. Korara o'jomuymuy ip wita'a dağ—12 beat'a dağ. Iğo'a dağ yadeiboğ cīcāat'a o'yamuymuy ip ya'īcat'a yamudim am. Koam jaspe'a o'yamuy ip. Jaspe'a nomuju safira'a o'yamuy ip. Safira'a nomuju ágata'a o'yamuy ip. Ágata'a nomuju esmeralda'a o'yamuy ip. Esmeralda'a nomuju sardōnio'a o'yamuy ip. Sardōnio'a nomuju sárdio'a o'yamuy ip. Sárdio'a nomuju cristólito'a o'yamuy ip. Crisólito'a nomuju berilo'a o'yamuy ip. Berilo'a nomuju topázio'a o'yamuy ip. Topázio'a nomuju crisópraso'a o'yamuy ip. Crisópraso'a nomuju jacinto'a o'yamuy ip. Jacinto'a nomuju amestista'a o'yamuy ip. Ibūrū'a ip o'yamuy ya'īcat'a 12 beat'a. Idip cīcā korara osodop yamuy buje. ²¹ Xīntabi pérولا'a muğēğē osodop 12 be. Pūğpūğpūğ xīntabi pūğ'a ma imuğēğē osunuy pérولا'a ma. Ika ukpibu ouro muğēğē osunuy—iağuat. Ixiriruk osunuy vidro buxim.

²² Deus eju kawēnwēnap'a dobuxik ğu ibo ka be, wuykukukat Deus ibo ka be nuynuy buye. Ixe soat podi ma ya'ōbaca. Mēmē buxim oe'üiat tak iğo ka be nuynuy. Imēnpuye ya'ūmğū Deus eju kawēnwēnap'a. ²³ Kaxi ğu iğo ka mukabiahām. Kaxiaat tak ka'ūma. Deus jedipam ma ikamukabiahām, mēmē dak. Lāmpada'a bodi ma idip Deus dipap, mēmē dipap tak. ²⁴ Jekukum ip je'e ibo kabia dağ soat ka dağayū. Ibo ka ekabia soat ipi juayū ğukabia.

— Deus ocebodi ma ya'öbuyxiat—mēmē buxim oe'üiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'öbuyxi osodop'iaiyū. — Deus ocebodi ma ya'öbacaat mēmē buxim oe'üiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'öca osodop'iaiyū.

²⁵ Kabia bun ibo ka exĩntabi ikoce. Soat em ma ikoce. Nomudip ġu ma ip, kabiok ġu buye. Soat em kabia. ²⁶ Ja'öbuyxiap ip idojot ibo ka be soat ka watwat.

— Ĕn ocebodi ma a'öbuyxi, mēmē buxim oe'üiat tak — i je'e ip Deus pe. — Ĕn ocebodi ma a'öbacaat — i dak je'e ip cebe.

Soat jebubut ip idojot teiboġat. Soat je'ġüm ip Deus pe, mēmē buxim oe'üiat pe dak.

²⁷ Soat taġ iisu'umat pit jeöm ġu ibo ka be. Wuysüsüġat muġēġē'ukat tak ka'uma ma. Napapa'ukat tak ka'uma ma. Mēmē buxim oe'üiat pubutup pe ibutet pararakayū acā jeöm—soat em itait jeedop ip Deus xe iatup pe ibutet pararakayū acā.

22 Wuymutaicinapti dak o'timubapuk owebe Deus ekawēn tojtjtjt'ukat. Tixiriruk o'tinuy cristal buxim. Deus abikbikap pewi dijēmjem, mēmē buxim oe'üiat abikbikap pewi dak. ² Ixedi jediekukum ika ukpibu daġ. Wuymutaicinap'ip opop tiwābu daġ, jodiwinābudaku. 12 em pūġ koato be ya'a'e nuynuy. Soat kaxi ya'a'e nuynuy. Iboyūdup soat ka daġayū mu'ada'adaaptup. ³ Deus xe ikērēat pit opop ġu ibo ka be—pūġ tak ka'uma.

Deus abikbikap jeedop ibo ka be, mēmē buxim oe'üiat abikbikap tak. Cebeam kapikpik'ukayū soat em je'e cebe: — Ĕn soat podi ma xipat — i.

⁴ Mēmē buxim oe'üiat topajo ip. Ixe butet je'e ibararak topa'a be ip. ⁵ Kabiok ġu je'e ibo ka be. Lamparina'a kuġ ġu dak jeedop ip ibo ka watwat. Kaxie dak ka'uma ma. Wuykukukat Deus ma ibo ka watwat mukabiah'a'ukan jeenuy. Ixe eju adeayū kukukayūm jeedop ip soat em.

⁶⁻⁷ Ġebuġe Deus ekawēn tojtjtjt'ukat o'jekawēn oweju.

— “Ġaxĩn ma ġuto waram oajēm,” i'e'em Jesus — io'e owebe. — Iboap ekawēn pit icēmān — io'e. — Xipat ewebe etabut am iboap ekawēn kay — io'e. — Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū mutaybitbin apēn ġuyjom je'bapuk iam — io'e owebe. — Ixe juk jekawēn tojtjtjt'ukat o'ġudot emutaybit am apēn ġaxĩn ma je'bapuk iam — io'e. — Icoġcok jeedop ip iju dup peat ekawēn kay kūyjobicayū dak — io'e.

⁸ Ōn João. Ōn ma juk soat iboap ojojojo. Soat iboap oya'ĩjojo. Soat co epere buje, ocēġ'aecōġcōġ pin cuk Deus ekawēn tojtjtjt'ukat wap—soat cuk adi iboap o'ġubapuk owebe iat wap. “Ĕn xipat cĩcā” i'e am cebe ocēġ'aecōġcōġ.

⁹ — Owap pit cuy ecēġ'aecōġcōġ ġu! — i bit o'e owebe. — Ōn tak ebure ma, wuykitpitpiyū bure dak — io'e. — Deus ekawēn muwēnuwēn ōn eybuxim — io'e. — Pūġ taġ ma wuyju kūyjobit ijudup peat ekawēn kay — io'e owebe. — Deus wap acā ecēġ'aecōġcōġ “Ĕn xipat cĩcā” i'e am cebe — io'e. ¹⁰ — Ġaxĩn ma soat je'bapuk ijudup peat ekawēn taġ ma — io'e. — Imēnpuye ebu'um ġu juy eġuy apēn ġuyjom je'bapuk iap muwēn ām itaybit'ūmayū be — io'e. ¹¹ — Apēn ip jekukum ġasū iap puxim jeeku ip ipi juayū. Ikērēat mujurūġrūġ ma jeedop ip ikērēat mujurūġrūġ'ukayū. Ikērēat kay acā jeedop ip ġebum ikērēat kay ġebumayū. Xipacat muġēġēm pit jeedop ip xipacat muġēġē'ukayū. Soat taġ iisu jeedop ip soat taġ iisuayū — io'e owebe.

¹² — “Eya'öpĩcũġcũġ cuy epesop,” i'e'em Jesus. “Ġaxĩn ma ġuto oajēm,” i'e'em. “Wetaybit cĩcā eyekukuam,” i'e'em. “Apēn ipi daġ pima juk adi oekuku ip iaptei ōn ma oteida soat pe ipi juayū be,” i'e'em Jesus. “Xipacat oġüm xipacayū be,” i'e'em. “Ipiat pit osup'i'ajoat xipat'ūmayū be,” i'e'em Jesus — io'e owebe. ¹³ — Soat ka'um pima ōn kuy kake. Soat i'üm puje dak ōn pit kake,” i'e'em Jesus — io'e. — Ka'uma

kake bimaat òn. Soat'üm pimaat tak òn ma. Koapat òn. Kanomūmat tak òn ma,” i'e'em Jesus — io'e.

¹⁴ Icokcok jeedop ip jesay iwuywuyat kukayū—iisuat kukayū.

— Eyesay iisuat pima, “Eymutaicinap'a epeya'o juy. Ya'o pi ġu eywebe,” i je'e Deus eywebe. “Epeôm cuy okay ikaboġatka exĩtabi daġwi,” i je'e eywebe. ¹⁵ Wūy ma ikaboġatka wi jeedop ip ikērēat muġēġēap epere'ūmayū bit, ibukaypacayū dak, ikērēat muġēġē'ukayū dak, wara'acat o'yaoka'ibiyū dak, deusbaroyū kay itabucayū dak, napapa'ukayū dak, warara'acat muġuykukuku'ukayū dak — io'e.

¹⁶ — Jesus òn — i'e'em. — Òn cuk wekawēn tojtot'ukat oġudot eyrukūyjo am apēn ġuyjom je'bapuk iam — i'e'em. — Okay itabucayū mukūyjo am oġudot — i'e'em. — Ipi kukat Davi naxeġebit òn — i'e'em. — Kasopta buxim òn—tasopata buxim—kabiada buxim — i'e'em Jesus.

¹⁷ — Ejot cuy! — i'e'em Deus biōġbuk, iwadip tak.

— Ejot cuy! — i juy je'e ip ijop ekawēntup coco'ukayū dak.

Ibipurukat cuy jeedot. Tikōn pinayū wuymutaicinapti idikōn. Tidei'ūma idikōn ip.

¹⁸ João òn. Ijoptup ekawēn coco'ukayū oyawē ġasū. Kaypatpan ġu òn e'em. Icēmān òn e'em. Apēn Deus warēmtaksuġpi supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be iap ibararak opop ijudup pe.

— Eyabewiat ekawēn iboap ekawēn muacokcoġ pima, Deus imēn ma ipiat supi'ajoat eywebe — i òn e'em eywebe.

¹⁹ Ijudup ekawēn'in imuwēn pu'u bima bit ya'opi je'e eywebe wuymutaicinap'a. Epeôm ġu ikaisuatka be—Deus ka be. Apēn ibo ka ikadip cĩcā iap ibararak opop ijudup pe.

²⁰ — Ġaxĩn ma ġuto oajēm waram — i'e'em soat iboap o'ġuwēniat. — Oajēm ma — i'e'em ixē—Jesus e'em.

— Imēn cuy jajēm — i òn tak e'em.

— Ejot cuy! — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

²¹ — Jesus, xipan cuy soat ebekitkiyū ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

Ibūrū ma.